

ကျောက်စိမ်းရပ်

အိန္ဒိယမှ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းကို ဖြတ်၍
တရုတ်ပြည်သို့ခရီးကြမ်း

နိုင်နိုင်း

LAND OF JADE

A Journey from India through
Northern Burma to China

BERTIL LINTNER

Photographs by **Hseng Nong Lintner**

(ဒုတိယအကြိမ် တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေခြင်း)

(ဒုတိယအကြိမ် တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေခြင်း)

ကျောက်စိမ်းမြေ

အိန္ဒိယမှ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းကို ဖြတ်၍
တရုတ်ပြည်သို့ခရီးကြမ်း

နိုင်ဦး

မြန်မာပြန်သည်

LAND OF JADE

*A Journey from India through
Nothern Burma to China*

By - Bertil Lintner

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပြန်ချိရေး - လွင်ဦးစာပေ (လှည်းတန်း)
ဒုတိယအကြိမ်၊ ၂၀၁၅၊ ဇွန်လ

အုပ်ရေး - ၅၀၀

မျက်နှာပုံးဒီဇိုင်း
ဇော်မောင်

ကွန်ပျူတာစာစီ
Dream City - 0973052433

ထုတ်ဝေသူ

ဦးလွင်ဦး (မြဲ-၀၀၇၉)
အမှတ် (၁၆-အ)၊ လှည်းတန်း (၂)လမ်း၊
ကမာရွတ်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာပုံးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်သူ

ဦးဝင်းကျော်ထွန်း၊ မုံရွေးပုံနှိပ်တိုက်၊ (မြဲ-၀၇၉၅၈)
အမှတ် (၁၄၀)၊ ၄၅ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

တန်ဖိုး - ၇၀၀၀ ကျပ်

၉၂၃·၂

နိုင်ဦး

ကျောက်စိမ်းမြေ / နိုင်ဦး။- ရန်ကုန်။
လွင်ဦးစာပေ (လှည်းတန်း)၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ ၂၀၁၅။
၅၅၄ - စာ၊ ၁၃·၃ X ၂၀·၉ စင်တီ။
(၁) ကျောက်စိမ်းမြေ

မာတိကာ

- ကျေးဇူးစကား	က
- မြန်မာဘာသာဖြင့်ထုတ်ဝေခြင်းအတွက် စာရေးသူအမှာ	ဂ
၁။ နာဂလူမျိုးများ	၁
၂။ ကာ(လ်)ကတ္တား	၃၂
၃။ ကိုဟီးမားသို့	၅၉
၄။ ပုန်းခိုခြင်း	၈၈
၅။ လောင်ဗာမှသည် ခေးဆန်ချန်းလမ်းသို့	၁၁၄
၆။ ချင်းတွင်းသို့	၁၅၅
၇။ ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်း	၁၈၃
၈။ တြိဂံဒေသ	၂၃၄
၉။ ပါဂျောင်	၂၇၇
၁၀။ စီစီဝမ်	၃၁၉
၁၁။ ကိုးကန့်နှင့် ဝတောင်တန်း	၃၇၂
၁၂။ ပန်ဆန်း	၄၃၄
၁၃။ ကျိုင်းတုံတောင်တန်းကိုကျော်၍	၄၇၇
၁၄။ ဆစ်(ပ်)ဆောင်ပန်းနားနှင့် ဟောင်ကောင်	၅၀၉
- နိဂုံးမဟုတ်သော နိဂုံး	၅၂၅
- စာရေးသူနှင့် ဓာတ်ပုံဆရာမတို့အကြောင်း	၅၃၆
- ကျောက်စိမ်းမြေ (မြန်မာပြန်) ဒုတိယအကြိမ် ထုတ်ဝေခြင်းအတွက် တောင်းပန်စကား	၅၃၈

ကျေးဇူးစကား

ကျွန်တော်ကြိုက်နှစ်သက်သော စာတွေထဲမှာ ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ၏စာတွေလည်း ပါသည်။ သူ့စာတွေကို တလေးတစားဖတ်ရသလို၊ ဘာသာပြန်ရမည့် စာတွေကိုလည်း ပြန်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ‘ကျောက်စိမ်းမြေ’ မှာ ကျွန်တော်အကြိုက်ဆုံး စာအုပ်ဖြစ်သော်လည်း၊ ‘အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံ’ ကို ပထမဆုံး ဘာသာပြန်ခဲ့သည်။ အဆိုပါစာအုပ်မှာ ဘာတီး(လ်)၏ နောက်ဆုံးစာအုပ်ဖြစ်သလို စာအုပ်ထွက်လာသည့် ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်နိုင်ငံရေး အချိုးတစ်ကွေ့နှင့်လည်း တိုက်ဆိုင်နေရာ၊ လိုအပ်ချက်တစ်ခုအနေနှင့် ဦးဆုံးဘာသာပြန်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ လူချင်းမဆုံမီကပင် သူ့ကို ကျွန်တော်တို့ လေးစားခဲ့သည်။ ပြောရလျှင် သူသည်ကျွန်တော်တို့ လူဖြစ်သည်။ ဤနေရာ၌ ကျွန်တော်တို့ဆိုသည်မှာ လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် လူ့အခွင့်အရေးတွေ အလှအယက်၊ အဖျက်အဆီးခံနေရပါသော တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုတွေ၊ စစ်မှန်သော ဒီမိုကရေစီအတွက်တိုက်ပွဲဝင်နေသော ပြည်သူတွေပဲဖြစ်သည်။ ထိုထိုသော အခွင့်အရေးနှင့် လွတ်လပ်ခြင်းတို့အတွက် သူနှင့်သူ့ဇနီး ဆိုင်နောင့်လင့်တနာတို့ ခရီးကြမ်းတစ်ခုကို ဖြတ်သန်းခဲ့ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ သူ့ရဲ့ခရီးကား မျက်ဝါးထင်ထင်မသိရ၊ မမြင်ရပါလျှင်မူ လုံးဝယုံနိုင်စရာ မရှိသော ခရီးကြမ်း၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးနောက်ပိုင်း အနောက်တိုင်းသားတွေ ခြေချခွင့်မရတော့သည့်နေရာ၊ မြန်မာပြည်ပြည်တွင်းစစ်ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာ၏ နောက်ကျော၊ တောင်ပေါ်တိုင်းရင်းသားတို့ နေထိုင်ရာ ကျောက်စိမ်းမြေ၊ ထိုနေရောက်ဖို့ အတွက် သူတို့ခရီးကြမ်းကို (၁) နှစ် (၆) လနှင့် (၆) ရက် ခြေလျင်ခရီးနှင့်ခဲ့ရသည်။ ဘန်ကောက်မှ ခရီးထွက်စဉ်ကပင် သူ့ဇနီးမှာ ကိုယ်ဝန်နှင့်၊ လမ်းခရီးမှာ ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးနှင့် မီးဖွားခဲ့ပြီးနောက် သူတို့ခရီးကား သမီးလေးဆိုင်တိုင်းနှင့်အတူ (၃) ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

သာမန်အိမ်ထောင်ရှင်တွေအနေနှင့် စိတ်ကူး၍ပင် မဖြစ်နိုင်သောခရီးကြမ်း။ သဘာဝအရိုင်းပြင်ပြင်က အန္တရယ်တွေသာမက အမြောက်သံ၊ စိန်ပြောင်းသံ၊ သေနတ်သံတွေ တခြိမ်းခြိမ်း၊ ကျည်ဆန်တွေ တဝီဝီဝဲနေသော ခရီးကြမ်း။ သို့ရာတွင် သူတို့သားအမိ သားအဖ (၃) ယောက်ကား အောင်မြင်စွာဖြတ်ကျော်ရင်း စစ်အစိုးရအဆက်ဆက် တရားလက်လွှတ်၊ အနှိပ်စက်၊ အသတ်အဖြတ်ခံနေရသော ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတို့၏ အဖြစ်တွေ၊ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခ၏ ပကတိအရှိတရားတို့ကို ကမ္ဘာသိအောင် သူတို့ပြောဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့မိသားစု အသက်နှင့် ရင်းပြီး ကျွန်တော်တို့ဘက်က ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်ပေးခဲ့ကြသည်။ ယနေ့တိုင် ရပ်နေဆဲ၊ ထို့ကြောင့် သူတို့မိသားစုကို ကျေးဇူးတင်ရသည်။

နောက်ထပ် တင်ရမည့် ကျေးဇူးမှာ ယခု ကျောက်စိမ်းမြေ မြန်မာပြန်မှု ထုတ်ဝေခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည်။ တကယ်တော့ ‘ကျောက်စိမ်းမြေ’ ကား မြန်မာပြည် အမျိုးသား ပဋိပက္ခအတွက် အရေးပါခဲ့သလို သူတို့ မိသားစုအတွက်လည်း တန်ဖိုးကြီးသော မှတ်တမ်းမှတ်ရာဖြစ်လေရာ၊ ဆိုင်နောင်လင့်တနာကိုယ်တိုင် မြန်မာပြန်ဖို့ ရည်စူးထားကြောင်း ဘာတီး(လ်)ပြောပြခါမှ ကျွန်တော်တို့ သိရသော်လည်း၊ ကျွန်တော့်ကိုပင် ဘာသာပြန်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ တစ်ခါ မြန်မာအသံဖလှယ်ရာတွင် ခက်ခဲသော လူမျိုးစုတိုင်းရင်းသား အမည်တွေ၊ နေရာ၊ ဒေသအမည်တွေကို အသံအမှန် ပြင်ဆင်ပေးခဲ့သလို ဝါကျအချို့အတွက် အကြံပေးခဲ့သော ဆိုင်နောင်လင့်တနာကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရပါသည်။ အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကြားမှ ယခုလို စာအုပ်ထူကြီးတစ်အုပ်ကို အောင်မြင်စွာ ထုတ်ဝေခဲ့သော သူငယ်ချင်းလွင်ဦး (လှည်းတန်း) ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဤ၌ ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။

နိုင်ဦး
၁၀/ ၈/ ၁၄

မြန်မာဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေခြင်းအတွက် စာရေးသူအမှာ

ယခုစာအုပ်သည် လွန်ခဲ့သော (၂၅) နှစ်တာ ကာလက ခြေဆန်ခဲ့သော ခရီးတစ်ခု၏ မှတ်တမ်းမှတ်ရာများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က နိုင်ငံခြားသားတို့ကို တင်းကြပ်စွာ တားမြစ်ထားသော အိန္ဒိယရှေ့မြောက် နာဂဒေသအတွင်း ကျွန်ုပ်နှင့် ဇနီး ဆိုင်နောင့်တို့ လှည့်ပတ်ဝင်လာခဲ့ကြပြီး မြန်မာနယ်စပ်ကို မကျော်ဝင်နိုင်သေးမီအထိ ဤမှာပင် လအတော်ကြာ သောင်တင်နေခဲ့ကြသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဘန်ကောက်နေအိမ်မှ ကာ(လ်)ကတ္တားသို့ ထွက်လာသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကား ကေအိုင်အေတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ ထိန်းချုပ်ထားသော မြန်မာပြည်မြောက်ဖျားဒေသသို့ သွားရောက်၍ ထိုအချိန်အထိ နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက်မျှ အရောက်အပေါက် မရှိသေးသလို (၁၀) စု နှစ်များစွာ ကြာလာခဲ့သည့်တိုင် နိုင်ငံတကာက မစို့မပို့မျှသာ သိထားသော လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခတို့ကို ကိုယ်တိုင်လေ့လာလို၍ပဲ ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနယ်စပ်နှင့် ထိစပ်နေသော မြန်မာဘက်ခြမ်းမှ နာဂသူပုန်တို့နှင့် (၇) လကြာမျှ ခဲရာခဲဆစ် အချိတ်အဆက်ရှာပြီးနောက် အောက်တိုဘာ (၂၂) ရက်တွင် မြန်မာနယ်ထဲ တရားမဝင် ဖြတ်လာခဲ့ကြရာ ထိုအချိန်တွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့ လင်ကိုယ် မယားနှစ်ယောက် တည်းသာ မဟုတ်တော့၊ ကိုဟီးမားတွင် ပုန်းခိုနေခိုက်မှာပင် မွေးဖွားခဲ့ပါသော ကျွန်ုပ်တို့၏ သမီးငယ်လေးနှင့် ပေါင်း (၃) ယောက်ဖြစ်လာခဲ့ပါ၏။

ကိုဟီးမားမှာ နာဂပြည်နယ်၏ မြို့တော်ဖြစ်၍ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းတောရိုင်းကြီးထဲ ရောက်လာချိန်မှာ သမီးလေးကား (၄၂) ရက်မျှသာ ရှိပါသေးသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ သူပုန်အုပ်စုတို့၏ နောက်တန်းတွင် (၁၈) လမျှ ကျွန်ုပ်တို့ နေထိုင်လာခဲ့ရာ ပထမ နာဂအမျိုးသားဆိုရှယ်လစ်ကောင်စီ (NSCN)၊ ဒုတိယကေအိုင်အေနှင့် တတိယအဖွဲ့ကား ယခုဇာတ်သိမ်းသွားပြီဖြစ်သော ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ (ဗကပ) တို့ဖြစ်သည်။ ဆိုခဲ့သလို ခြေလျင်ခရီးဖြတ်သန်းခဲ့ရာ ခရီးအကွာအဝေးမှာ ၂၂၇၅ ကီလိုမီတာ ရှည်ဝေးသလို အန္တရာယ်အထပ်ထပ်နှင့်သာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသော် လည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ

ရှည်ကြာလာခဲ့ပြီဖြစ်သော မြန်မာပြည် ပြည်တွင်းစစ်သမိုင်းကိုမူ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းရေးထိုး နိုင်ခဲ့လေရာ ယခုကဲ့သို့ အသေးစိတ်ရေးသားထားသော သမိုင်းမှတ်တမ်းမျိုး ယခင်က မရှိသေးဟု ကျွန်ုပ် ယုံကြည်ပါသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် တရုတ်ပြည်ထဲဝင်၍ ဤ၌ ကျွန်ုပ်တို့ကို တရားမဝင် ဝင်ရောက်မှုနှင့် တစ်ပတ်မျှ ထိန်းသိမ်းထားပြီး ဟောင်ကောင်သို့ ပြန်ပို့ပေးခဲ့ပါသည်။

ခရီးစဉ်အတွင်း မြန်မာပြည်အရှေ့မြောက်နှင့် မြောက်ပိုင်းမှ တိုင်းရင်းသား လူ နည်းစုတို့ နေထိုင်ရာဒေသတို့ကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ကြရာ အဆိုပါနေရာဒေသများကား မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း မြေပြန့်နှင့်ကင်းပြတ်နေသော ကမ္ဘာတစ်ခုလို ဖြစ်နေသည်။ သို့ ရာတွင် ဘန်ကောက်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ရောက်လာသည့်အခါ စစ်အစိုးရ၏ မတန်မဆ ဖိနှိပ်ဆိုးယုတ်မှုအောက်မှ ရုန်းကန်၍ မကြာမီ အပြီးသတ်တိုက်ပွဲကြီးတစ်ပွဲကို ဆင်နွဲ့ဖို့ အားယူနေသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို ဖြတ်လာခဲ့ရသလို ကျွန်ုပ် စိတ်ထဲခံစားလိုက်ရပြီး မကြာပါချေ။ ၁၉၈၈-၉၀ အဖြစ်အပျက်တို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့ပါ၏။

ကေအိုင်အေအပါအဝင် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အများစုနှင့် စစ်အစိုးရ တို့ အပစ်ခတ်ရပ်သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း နယ်စပ် တလျှောက် အခြေအနေကား အထိမခံ ကြွပ်ဆတ်နေဆဲ။ ၁၉၈၅-၈၇ ခုနှစ်များအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်သန်းလာခဲ့သော အချို့နေရာဒေသများသို့ ယခုအခါ နိုင်ငံခြားစဉ်သည်တို့ ပင် သွားရောက်နိုင်ပြီဆိုသော်လည်း နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာမြင့်စွာ တောက်လောင်ခဲ့သော လူမျိုးရေးပဋိပက္ခတို့သည်ကား မငြိမ်းသေး၊ သို့ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန်ကို သဘောပေါက် နား လည်ဖို့ဆိုလျှင် အတိတ်မှ ပြန်လည်သင်ကြားဖို့ လိုအပ်သည်ဖြစ်၍ အဆိုပါအဓိပ္ပာယ်အရ ပြီးခဲ့သည့် (၂၅) နှစ်ကျော်ကာလက မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သော အခြေအနေတို့သည်ကား ယခုတိုင် အကျုံးဝင်နေဆဲဟု ကျွန်ုပ်နားလည်မိပါသည်။

သို့ရာတွင် တစ်ဆက်တည်း ပြောလိုသည်မှာ ဆိုခဲ့ပါကာလအတွင်း အိန္ဒိယကား အပြောင်းလဲကြီး ပြောင်းလဲ၍ နည်းပညာအဆင့်မြင့်နိုင်ငံကြီးတစ်ခု ဖြစ်လာလေပြီ။ အကယ် ၍ ၁၉၈၅ ခုနှစ်ကသာ အိန္ဒိယတွင် အင်တာနက်၊ အီးမေး(လ်) နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းတွေ အသုံးပြုနေမည်ဆိုလျှင် ခရီးစဉ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်ခဲ့သလို စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွေကို ဖြီးဖြန်း၊ လိမ်ညှာပြီး ဖြတ်သန်းလို့ရမှာ မဟုတ်။ ထိုစဉ်က အိန္ဒိယ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် အခြေခံ အဆောက်အဦတို့၊ ဖွံ့ဖြိုးမှု မရှိခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ခရီး အောင်မြင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပြီးခဲ့သောနှစ် အနည်းငယ်ခန့်မှာပင် အိန္ဒိယကား ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဝန်းကျင်နှစ်များ ကလို ကျွန်ုပ်တို့ရောက်ခဲ့သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမဟုတ်တော့။ ခွန်အားအပြည့်၊ ယုံကြည်မှု အပြည့်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့လေပြီ။ ယခု စာအုပ်တွင် ကျွန်ုပ်ရေးသားဖော်ပြခဲ့သလို တစ်မူထူး

သည့် လုပ်ဆောင်မှုတွေနှင့် ဖြတ်သန်းနိုင်ခဲ့ပြီး မုတ်ဆိတ်ပျားစွဲသလို အရကောင်းခဲ့သော အခြေအနေ အရပ်ရပ်တို့သည်ကား သမိုင်းထဲ ရောက်သွားလေပြီ။ သို့ရာတွင် ဆိုခဲ့သလို အခြေအနေအကြောင်းအရာများမှာ ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေး၏ အမွေမျှသာဖြစ်၍ တကယ့် အိန္ဒိယမဟုတ်ဟု အငြင်းပွားနိုင်ကြပါသော်လည်း အဆိုပါ အခြေအနေမှာ လွန်ခဲ့သော (၂၅) နှစ်က အစစ်အမှန်တရား ဖြစ်သလို ထိုအချိန်၌ပင် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်ရေးသားခဲ့ သည်ဖြစ်၍ ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ခြင်းမပြုဘဲ မူလအတိုင်း ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

နာဂဒေသထဲ ဝင်ရောက်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် အိန္ဒိယအာဏာပိုင်တို့ကို လှည့် ပတ်၍ ဝင်ခဲ့ရသည်ဆိုသော်လည်း ၁၉၉၀ ခုနှစ်က ပထမအကြိမ်ထုတ်ဝေသော စာအုပ် တွင် ရိုးသားစွာ ဝန်ခံခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုသော အိန္ဒိယနိုင်ငံသားများ အနေနှင့် နားလည်မှု ပေးနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ရပါသည်။

ဆိုခဲ့သလို နာဂဒေသမှ ဖြတ်သန်းနိုင်ဖို့ရန်အတွက် စာရွက်စာတမ်းများ အတု ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဝီဇာသက်တမ်းကျော် နေထိုင်ခြင်း၊ ပါမစ်မရှိဘဲ ကန့်သတ်ဧရိယာအတွင်း ဝင်ရောက်ခြင်း အစရှိသော အမှုကိစ္စတို့ကို ကျူးလွန်ခဲ့သည့်အတွက် အိန္ဒိယအစိုးရက ကျွန်ုပ်တို့ကို နာမည်ဆိုး စာရင်းသွင်းခဲ့သော်လည်း ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း အဆိုပါ နာမည်ဆိုးစာရင်းမှ မပယ်ဖျက်မီအထိ အိန္ဒိယတွင် ကျင်းပသော ဆွေးနွေးပွဲများနှင့် အလားတူပွဲတို့ တက်ရောက်ခွင့်ကိုမူ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။

သို့ဖြင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာတွင် နာဂဒေသသို့ တရားဝင် ပြန်ရောက်သွားခဲ့ ရာ ကိုဟီးမားတွင် တစ်ခါက ပုန်းအောင်းနေရာ ဇာခန်းဆီးနောက်ကွယ်ကသာ မြင်တွေ့ခွင့် ရခဲ့ပါသော မြို့တစ်မြို့တွင် လမ်းလျှောက်နေရသည်ကပင် ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲ ထူးဆန်းနေခဲ့ သည်။

ယခုတော့ ထိုမြို့လေးကား လွန်ခဲ့သော (၂၅) နှစ်နှင့် မတူ အစွမ်းကုန် ဖွံ့ဖြိုး နေလေပြီ။ ကိုဟီးမား တောင်ပေါ်လမ်းတွေပေါ်မှာ မော်တော်ယာဉ်တွေ အပြည့်၊ နေရာ အနှံ့ အလျှိုအလျှို ပေါ်လာသော ဈေးသစ်၊ ဆိုင်သစ်ကြီးတွေမှာလည်း နောက်ဆုံးပေါ် အီလက်ထရောနစ်ပစ္စည်းတွေ အပြည့်၊ နာဂလူငယ်တွေကလည်း ထိုင်းနှင့် မလေးရှားလူ ငယ်တွေလို ခေတ်စတိုင်နှင့် စမတ်ကျကျ၊ ဤမှာပင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ (၁၃) ရက် တွင် သမီးဆိုင်တိုင်းကို မွေးဖွားခဲ့သော ကိုဟီးမားမြို့ပြင်က အိမ်လေးဆီ ကျွန်ုပ် ရောက်သွားသည်။ အိမ်လေးကား မပြုမပြင်နှင့် ယခင်အတိုင်း တည်ရှိနေဆဲ၊ သို့သော်လည်း ဘေးပတ်ဝန်းကျင်တွင်မူ တိုက်တာ အဆောက်အအုံသစ်တွေ ဝိုင်းရံလျက် အိမ်လေးကို ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးပြီး ဓာတ်ပုံတွေကို သမီးဆီ ကျွန်ုပ်ပို့ပေးလိုက်သည်။ ယခု ဆိုင်တိုင်းကား အသက် (၂၅) နှစ်ပင် ပြည့်၍ ဗိသုကာတစ်ယောက်အနေနှင့် အရှေ့တောင် အာရှတွင်

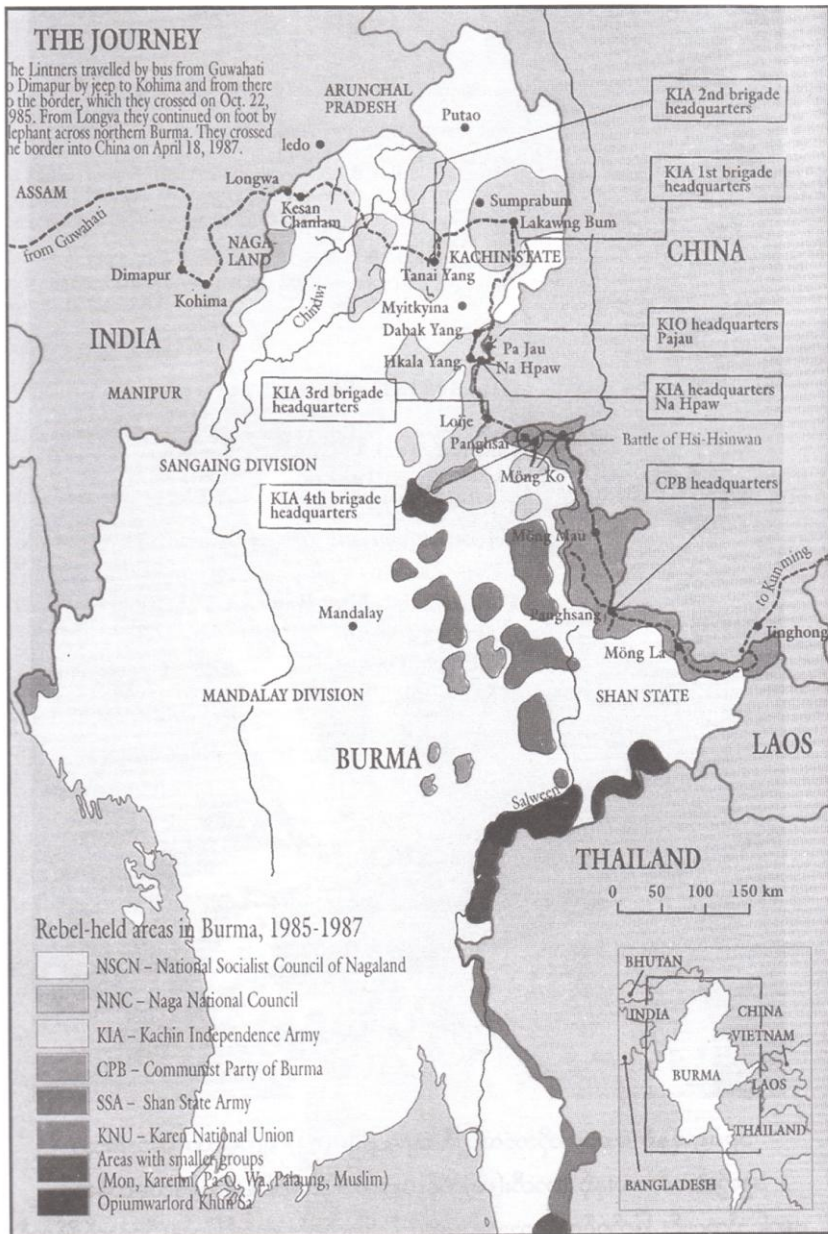
အလုပ်၊ လုပ်နေသည်။ သမီးသည် ဆွီဒင်နိုင်ငံသားဖြစ်၍ ဆွီဒင်နိုင်ငံကူး လက်မှတ် ကိုင်ဆောင်ထားသော်လည်း မွေးဖွားရာနေရာတွင် “ကိုဟီးမား၊ နာဂလန်၊ အိန္ဒိယ” ဟု ဖော်ပြရသည်ကို သမီးက ဂုဏ်ယူနေခဲ့သည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ကျွန်ုပ်နှင့် သမီး ဆိုင်တိုင်း ကိုဟီးမားသို့ အတူ အလည်သွားခဲ့ရာ ဆိုင်တိုင်းကို မွေးဖွားပေးခဲ့သော သားဖွားဆရာမနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး သူမမွေးဖွားခဲ့သောအိမ်သို့လည်း သွားရောက်ခဲ့သည်။

စီးပွားရေးအရ ဖွံ့ဖြိုးမှုတွေရှိလာသည်ဆိုသော်လည်း ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ် တို့ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော အရပ်ရပ် ပြဿနာတွေကမူ ယခင်အတိုင်းရှိနေသေးသည်။ NSCN အနေနှင့် အိုင်းဇက်နှင့် မွီးဗာတို့ ခေါင်းဆောင်သော အုပ်စုနှင့် မြန်မာနာဂဖြစ်သော “ရှန်ဝမ်ရှန်ယုံခပ်ပလန်” ဦးဆောင်သော အုပ်စုဟူ၍ ကွဲထွက်ခဲ့သည့်တိုင် ဒီမိုကရေစီ လွတ်လပ်ခွင့်တို့ကိုကား အပြည့်အဝခံစားနေရဆဲ၊ အိန္ဒိယမှ ခွဲထွက်ချင်သော ဆန္ဒတွေက လည်း ရှိနေဆဲ၊ နာဂလူ့အဖွဲ့အစည်းကြား လူမျိုးစုအဖွဲ့၊ အုပ်စုအဖွဲ့တွေနှင့် မငြိမ်မသက် ရှိနေသလို အာသံနှင့် မဏိပူရတို့ကိုလည်း ယုံကြည်မှု ကင်းမဲ့နေဆဲ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ယခု တတိယအကြိမ်ထုတ် ကျောက်စိမ်းမြေသည်ကား ဆိုခဲ့သလို ပြဿနာအရင်းအမြစ်များနှင့် မြန်မာပြည်ရင်ဆိုင်နေရသော ပဋိပက္ခတို့ကို ကောင်းစွာနားလည်သဘောပေါက်စေဖို့ရာ အတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရသလို ပြည်တွင်းစစ်ပွဲတို့ကို ကာလကြာရှည်စွာ ခါးစည်း၊ ရင်စည်း ခံစားနေရပါသော တိုင်းရင်းသားအပေါင်းနှင့် မြန်မာပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးသည်လည်း အခြား၊ အခြားသော နိုင်ငံများနည်းတူ စစ်မှန် သော ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးများ ရရှိခံစားနိုင်ကြပါစေကြောင်း ဆန္ဒပြု လိုက်ရပါ၏။

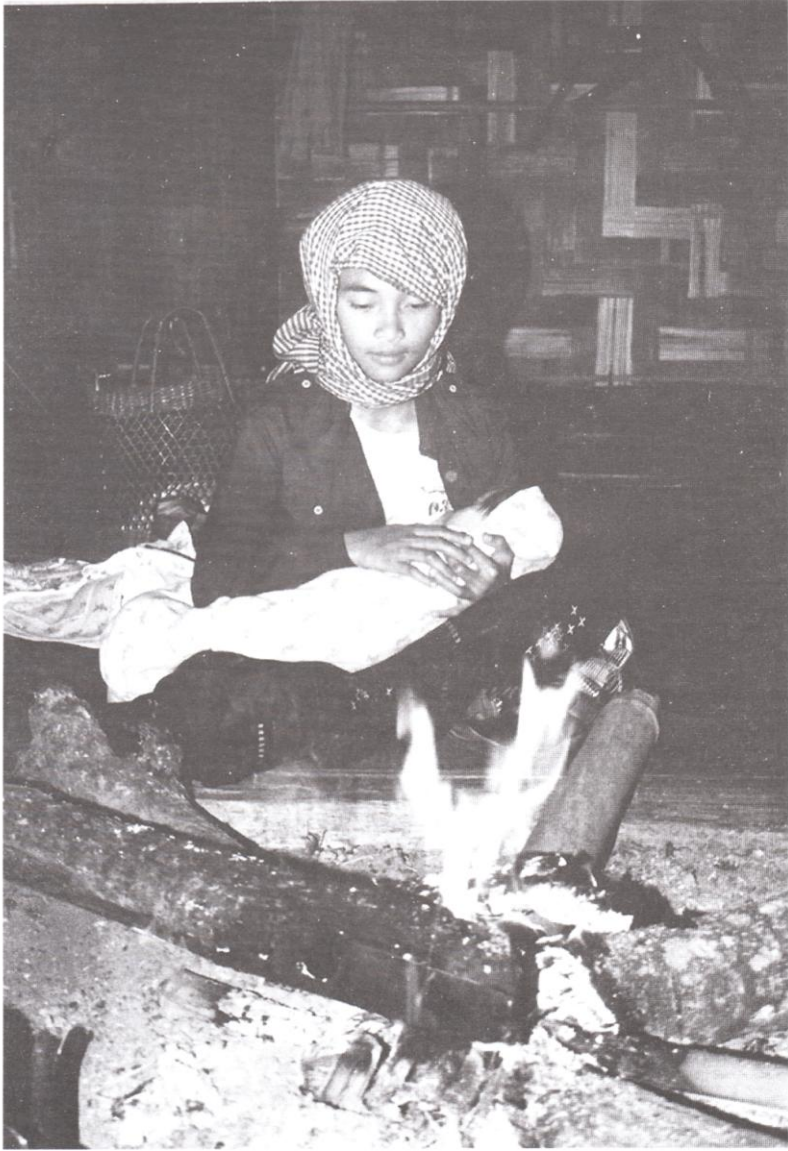
ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ
ချင်းမိုင်၊ မတ်၊ ၂၀၁၁

မြေပုံ (၁)

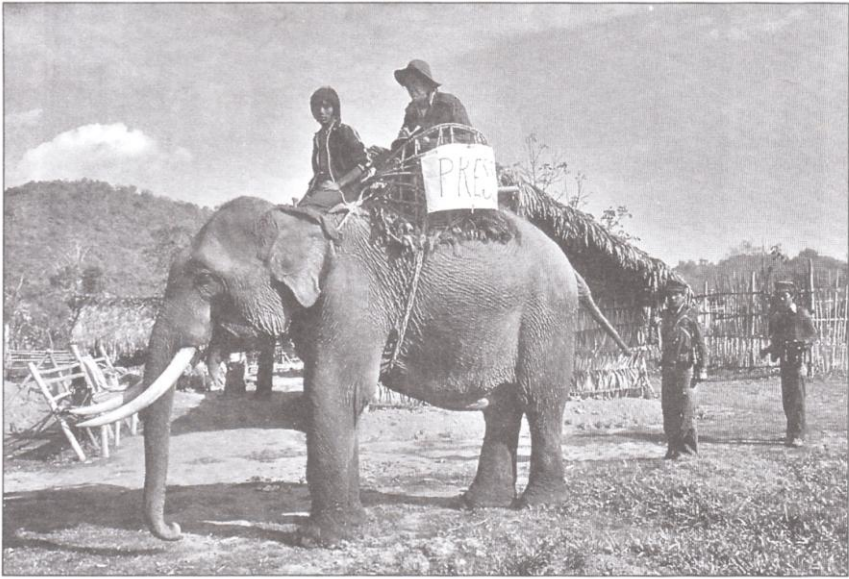
အိန္ဒိယနယ်စပ်မှ မြန်မာကို ဖြတ်၍ တရုတ်နယ်စပ်သို့ ခရီးစဉ် တစ်ခုလုံးကို ညွှန်းသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် မွေးဖွားပြီး (၄၂) ရက်မျှသာ ရှိသေးသော သူတို့၏သမီးလေးနှင့် ဘာတီး(လ်)လင့်တနာတို့ ဇနီးမောင်နှံ နာဂဒေသမှတစ်ဆင့် ဗမာပြည်အတွင်း ဖြတ်ဝင်လာခဲ့သည်။ ဗမာပြည်မြောက်ပိုင်း ကချင်ပြည်နယ်ရောက်ချိန်တွင် (၆) လပြည့်၍ တောင်ပေါ်ရွာလေးတစ်ရွာမှ တဲတစ်လုံးတွင် ဆိုင်နောင်တို့သားအမိ မီးလုံနေစဉ်။

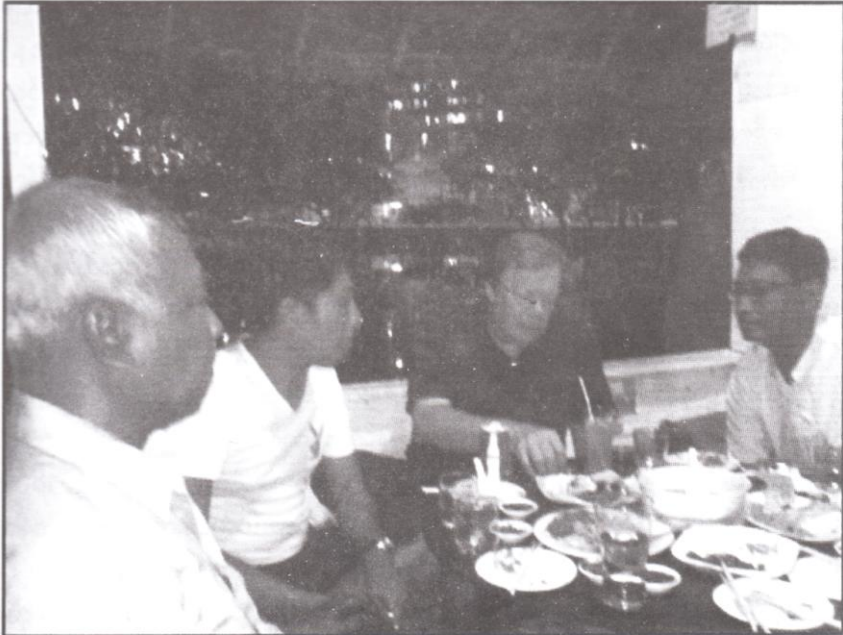
စာရေးသူ ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ ခြေလျင်ခရီးနှင့်နေစဉ်။

ကချင်ပြည်နယ်သို့ ဆင်ခရီး၊ မြင်းခရီး၊ မော်တော်ဘုတ်ခရီးတို့ဖြင့် ခရီးဆက်ကြရစဉ်။

ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ၊ ဇနီး ဆိုင်ဇောင့်၊ သမီး ဆိုင်တိုင်

ဝဲမှ ယာ - ကိုလွင်ဦး၊ ကိုရဲ၊ ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ၊ ဆရာနိုင်ဦး။

နာဂလူမျိုးများ

နံနက် (၆) နာရီ၊ နာရီနိုးစက်မြည်သံနှင့် အိပ်ရာမှ နိုးထလာပြီး ဝါးတဲအပြင်ဘက် သို့ အိပ်မှုနံနံများနှင့် ကျွန်ုပ်ထွက်လိုက်သည့်အခါ အရုဏ်ကား မကျင်းသေး။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်နေသောနေရာကား မြန်မာပြည်အနောက်မြောက်ဘက်တောင်တန်းကြီး များပေါ်မှ နာဂသူပုန်ဌာနချုပ်တည်ရာနှင့် မလှမ်းမကမ်း ခေးဆန်ချန်းလမ်ရွာကလေး။ နံနက်ခင်းအအေးဓာတ်က အေးစိမ့်နေသည်မို့ ဂျာကင်အင်္ကျီရှည်ကို ကောက်ဝတ်ပြီး မီးလင်းဖိုရှိရာ မြေအခင်းပြင်ဘက် ထွက်လိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်ဇနီး ဆိုင်နောင်နှင့် (၂) လမျှသာရှိသေးသော သမီးလေး အီယင်းတို့ပါ နိုးနေကြပါသော်လည်း နာဂရှော့စောင်အောက်တွင် ကွေးနေကြဆဲ။ မီးမျှင်မျှင်မျှသာ ကျန်တော့သည့် မီးခဲတို့ကို မှုတ်၍ ထင်းခြောက်သုံးလေးချောင်းထည့် မီးမွှေးပြီး ဖိုခွင်ပေါ် ရေနွေးအိုးတင်လိုက်သည်။

(၆:၁၅) တွင်မူ ရုတ်တရက် အော်တိုမစ်တစ်ရိုင်ဖယ်သေနတ်သံတစ်ချက် ကြားလိုက်ရပြီး ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့်မှာပင် မော်တာပေါက်ကွဲသံကြီးတစ်သံ ဆက်လာရာ ကျွန်ုပ်လည်း တည်လက်စ ရေနွေးအိုးကို ထားပစ်ခဲ့ပြီး အပြင်ဘက် ကပျာကယာ ထွက်ကြည့်လိုက်သည်တွင် ဟိုးအဝေးမြူနှင်းများကြားမှ မီးခိုးလုံးကြီးတွေ တလိမ့်လိမ့် တက်လာနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ မော်တာသံ ပေါက်ကွဲသောနေရာမှာ ကျွန်ုပ်တို့ တဲရှိရာ တောင်စောင်း၏ အောက်ဘက် မီတာ (၅၀၀) ခန့်အကွာ ဌာနချုပ်တည်ရှိရာ နေရာနှင့် သစ်သားလက်ဝါးကပ်တိုင်ကြီးအနားတွင် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် စက္ကန့်အနည်းငယ်အကြာ စက်သေနတ်သံများ တရစပ်ကြားလာရာ အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က ဌာနချုပ်ကို ဝင်စီးနေပြီဖြစ်ကြောင်း သိလိုက်ပြီး တစ်ဆက်တည်းမှာပင် အိပ်ခန်းငယ်လေးအတွင်းမှ ဆိုင်နောင် ကသောကမျော ထွက်လာပြီး အော်ပြောလိုက်သည်။

“ရှင် ခုချက်ချင်းပြေးတော့၊ ချောင်းပစ်တဲ့ စနိုက်ပါ (ချောင်းပစ်သူ)သမားတွေက ရှင်ကို အလွယ်တကူတွေ့နိုင်တယ်၊ ဦးထုပ်ယူဖို့ မေ့မနေနဲ့ဦး နေပူလိမ့်မယ်”

ကျွန်ုပ်လည်း မဆိုင်းမတွ ကင်မရာအိတ်ကို စလွယ်သိုင်း၊ ကျောပိုးအိတ်ကိုပိုးပြီး ဦးထုပ်ကိုကောက်၍ သုတ်ခနဲ ထွက်လိုက်ရာ အပြင်တွင်မူ ဘေးလွတ်ရာဆီသို့ ထိတ်ထိတ် ပျာပျာနှင့် ပြေးလွှားနေသော ရွာသူရွာသားတွေ အပေါ်ဝတ်မပါ၊ ရှိစုမဲ့စုပစ္စည်း ပစ္စယ လေးတွေကို ကြိမ်ခြင်းတောင်းထဲထည့်ကာ ကျောပိုးပြေးနေကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဝါးတဲနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင် အိန္ဒိယမှရောက်နေသော နာဂဆရာတွေ ဝါးတဲရှိသည်။ သူတို့ဆီ ပြေးတွေ့ဖို့ စဉ်းစားလိုက်သော်လည်း သူတို့အားလုံး ထိတ်လန့်စွာ အသံကုန် အော်ဟစ် နေသဖြင့် စကားပြောဖို့မဖြစ်နိုင်။

“ပြေး... ပြေး... ဗမာစစ်သားတွေ ရောက်လာနေပြီ”

ဌာနချုပ်ရှိရာနေရာတွင် တိုက်ပွဲတွေ ပြင်းထန်နေပုံရသည်။ စက်သေနတ်နှင့် မော်တာဗုံးပေါက်ကွဲသံတွေ ဆက်တိုက်ထွက်နေသည်။ စခန်းပေါ်တွင် မီးခိုးညှော်နဲ့တွေ့ အူတက်နေသည်။ ရွာနောက်ပိုင်းတောင်စောင်းပေါ် လမ်းကြည့်လိုက်သည့်အခါ ရွာသူ ရွာသား အတော်များများ ရောက်နေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် သူတို့ကျောဘက်မှနေ၍ မြောက်ဘက်သို့ ခပ်သွက်သွက် ပြေးလာလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်၏အရပ်နှင့် လူပုံပန်းကို မရိပ်မိစေဖို့အတွက် ခါးကို ခပ်ကိုင်းကိုင်းထား၍ ပြေးလည်းပြေးရသည်။ ဆိုင်နောင့်က လိုအပ်သည့်ပစ္စည်းတွေ ထုပ်ပိုးဖို့ တဲထဲမှာ ကျန်ခဲ့သဖြင့် သူတို့သားအမိကို တစ်နေရာက စောင့်မှဖြစ်မည်။ သို့ဖြင့် တောင်ပူစာလေးတစ်ခုကို အကာအကွယ်ယူပြီး ရပ်လိုက်ရာ ကျွန်ုပ်နောက်မှ နာဂဆရာတွေက ကုန်းကျုံးအော်နေသည်။

“ရပ်မနေနဲ့လေ ပြေး... ရှေ့ကိုပြေး”

ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ယခုအချိန်အထိ နာဂတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကို မတွေ့ရသေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲ ကသိကအောက်နှင့် အတော်လေး ဒေါသဖြစ်နေသည်။ နာဂသူပုန်ခေါင်း ဆောင်တွေနှင့် လုံခြုံရေးကိစ္စ ဆွေးနွေးတုန်းက စိတ်မပူကြဖို့၊ အရေးပေါ်လိုအပ်လျှင် နာဂလုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို လျှို့ဝှက်နေရာဆီ ချက်ချင်းပို့ဆောင်ပေးမည် ဟုသာ ပြောတတ်သည်။ ခေးဆန်ချန်းလမ်ရွာကျောင်း အထက်တောင်စောင်းပေါ် မြေကမူ နောက်တွင် ကျွန်ုပ် ဝမ်းလျားမှောက်နေလိုက်ပြီး အနီးပတ်ဝန်းကျင်ထွင်မှု ရွာသူ ရွာသားတွေ သွေးရှူးသွေးတန်းနှင့်ပြေးလွှားနေသလို ကျည်ဆန်တွေကလည်း တစ်ဖီပိပျံသန်းနေရာ တစ်နာရီ နီးပါးကြာခါမှ ဆိုင်နောင့်တို့အုပ်စု တောင်စောင်းပေါ်သို့ သုတ်သုတ်ပျာပျာ တက်လာ ကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ နာဂမလေးတစ်ယောက်က အီယင်းကိုကျောပိုး လွယ်ထားပြီး သူတို့နှင့်အတူ နာဂစစ်သားသုံးယောက်လည်း လိုက်ပါလာသည်။ ဆိုင်နောင့်ကို ချက်ချင်း ပြေးဖို့ပြောမေမယ့် ပစ္စည်းပစ္စယတွေ အထူးသဖြင့် သမီးလေးအတွက် လိုအပ်သည်တို့ကို

ထုပ်ပိုးနေရသဖြင့် အချိန်ကြာသွားသည်ဟု သိရသည်။ ကျွန်ုပ်ဝပ်နေရာ မြေကမူအထက်သို့ တက်လာရင်း ဆိုင်နောင်က ပြုံး၍ပြောသည်။

“ရှင် ပြေးသွားတာ တော်တော်ရယ်စရာကောင်းတယ်။ စနိုက်ပါသမားသာရှိရင် ရှင်ကတော့ ပစ်မလွှဲပဲ”

ဆိုင်နောင်စကားကြောင့် ကျွန်ုပ်လည်း မရယ်ဘဲ မနေနိုင်တော့။

“ဟုတ်ပ... တကယ့်ရယ်စရာပါပဲ။ ခူးကွေးခါးကိုင်းပြီး ပြေးတာတောင် နာဂတစ် ယောက်နဲ့ ဘယ်လိုတူနိုင်မှာလဲ။ မြန်မြန်လာဟေ့... ဒီနေရာက ကိုယ်တို့ ရွှေကြွရအောင်”

သို့ဖြင့် နာဂစစ်သားသုံးယောက် အပါအဝင် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်အုပ်စုလုံး ရွာအနောက် ဘက် တောင်ကုန်းဆီသို့ အသော့နှင့်လာခဲ့ကြရာ သေနတ်သံတွေ တဖြေးဖြေးဝေးကျန် ခဲ့ပြီးနောက် တောလမ်းအုပ်လေးတစ်ခုအတွင်းမှ အရိပ်အမှိုနှင့် အကာအကွယ်ကောင်းသည့် နေရာအရောက်တွင် နားလိုက်ကြသည်။ တိုက်ပွဲဖြစ်နေသည့်နေရာသည် ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်နေသောနေရာနှင့်ဆိုလျှင် အနည်းဆုံး မိတာတစ်ထောင်မျှဝေးခဲ့ပြီဖြစ်၍ စိတ်ချရပြီ ဆိုရမည်။

နာဂစစ်သားသုံးယောက်က သူတို့သေနတ်တွေကို စစ်ဆေး၍ ကျည်ဆန်တို့ကို ရေတွက်နေကြရာ ရဲဘော်တစ်ဦးလျှင် ကျည်ဆံ ၂၀-၂၅ တောင့်မျှ ရှိမည် မှန်းရသည်။ ယခုနေရာမှာ ဗမာစစ်သားတွေနှင့် ပက်ပင်းတိုးလျှင်တော့ ပြေးချိန်ပင်ရမှာမဟုတ်ဟု စဉ်းစားမိသည်။

ထိုအခိုက်မှာပင် နာဂစစ်သားတစ်ယောက်က မပီမသနှင့် ဗမာလိုပြောလိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ရုတ်တရက် လှုပ်ရှားသွားသည်။ နာဂစစ်သား (၃) ဦးလုံးမှာ ဗမာပြည်ဘက်ခြမ်း မှဆိုသော်လည်း မြန်မာပြည်အနောက်မြောက်ဘက်၊ ယခုလိုနေရာမျိုးတွင် ဗမာစကား ကြားရသည်မှာ အထူးအဆန်းဖြစ်နေသည်။

“ခင်ဗျားတို့တွေ ဘယ်ကိုသွားချင်တာလဲ”

နာဂစစ်သားက ဆိုင်နောင်ဘက်လှည့်ပြီး မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

“တို့ကို ဘယ်နေရာခေါ်သွားရမယ်ဆိုတာကို မင်းတို့အရာရှိတွေက မင်းတို့ကို ပြောမထားဘူးလား”

ဆိုင်နောင်အမေးကို စစ်သားက ပခုံးတွန့်ပြရင်းဖြေသည်။

“သူတို့က ဘာမှမပြောပါဘူး”

“သေလိုက်ပါတော့”

စိတ်ထဲမှာ ပေါက်ကွဲသွားပြီး ဆိုင်နောင်ဘက်လှည့်ကာ မကျေမနပ်နှင့် ကျွန်ုပ် ပြောလိုက်သည်။ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ဆိုင်နောင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေးနွေးပြီး သူပုန် ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ယောက်နှင့် အမြန်ဆုံးတွေ့ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ရာ ကျွန်ုပ်

တို့အတွက် တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းကား သူပုန်ဘက်က ထိန်းချုပ်ထားသော လုံခြုံစိတ်ချရမည့် ရွာတစ်ရွာသို့ ဦးစွာသွားပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် သူပုန်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဦးနှင့် အဆက်အသွယ်ယူဖို့ဖြစ်သည်။

“အနီးဆုံးရွာ ဘယ်မှာရှိလဲ”

ဗမာစကားပြောတတ်သော စစ်သားကို ကျွန်ုပ် မေးလိုက်သည်တွင် သူက သူ့ရဲဘော်တွေနှင့် တိုင်ပင်ပြီး ဆန့်ကျင်ဘက်တောင်တန်းများ အရှေ့စူးစူးသို့ လက်ညှိုးညွှန်ရင်း ပြောသည်။

“ဒိုးညူလို့ခေါ်တဲ့ ရွာတစ်ရွာ အဲဒီမှာရှိတယ်၊ တစ်နာရီ နှစ်နာရီလောက် လျှောက်ရမယ်”

ကျွန်ုပ်တို့ အထုပ်အပိုးတွေကို ကောက်ယူလွယ်ပိုးပြီး ဒိုးညူရွာဆီ ခရီးဆက်လာကြရာ သမီးငယ်ကို အဝတ်စလွယ်ဖြင့် ကျောတွင် သိုင်းချီလာသော နာဂမလေးက ကြောက်နေပုံရသည်။ မျက်ရည်တွေ တွေတွေ စီးကျနေသည်။ ဒိုးညူသို့ ခရီးကား ခက်ခဲလှသည်။ မတ်မတ်စောက်စောက် အတက်ခရီးကို အားစိုက်ခွန်စိုက် လျှောက်ခဲ့ပြီး ည (၂) နာရီခန့်တွင် ရွာသို့ရောက်သည်။ ရွာမှာ ခရီးခရိုင်တဲအစုလေးတစ်စုဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရွာသူကြီး ရောက်လာရာ ကံကောင်းချင်တော့ ယခင်က ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဆုံဖူးသူဖြစ်နေသည်။

“ကျုပ်က စိတ်ပူနေတာ... ခင်ဗျားတို့ ဘာမှမဖြစ်ဘူးမဟုတ်လား”

ရွာသူကြီး ကြည့်ရသည်မှာ သေနတ်သံတွေကိုသာ ကြားခဲ့ပြီး ဘာမှ တိတိပပ သိထားပုံမရ။ သို့ပေမယ့် ဗမာစစ်သားတစ်ရာကျော် စစ်ကူလာနေပြီဆိုသော သတင်းကို တော့ သူ့ဆီက ကြားရသည်။ စစ်သားတွေကိုတောင်မှ ရွာသားအချို့က တွေ့ခဲ့ကြောင်း ခြေဟန်လက်ဟန်နှင့်ပြောသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်က သူတို့ခေါင်းဆောင် မွီးဗာထံ စာပို့လိုကြောင်းပြောရာ သူက အဖြေမပေးသေးဘဲ ဝါးတဲတစ်လုံးဆီ ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့ကို ခေါ်သွားသည်။

“တစ်ခုခုစားလိုက်ကြပါဦး၊ ခင်ဗျားတို့ ဆာနေရောပေါ့”

ယနေ့ တစ်နေ့လုံး ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ဘာမျှမစားရသေးသည်ကို ယခုမှ သတိရလိုက်သည်။ နာဂမလေးက ကျောတွင် လွယ်ထားသော သမီးငယ်ကို ဝါးကြမ်းပေါ် ခင်းထားသော မြက်ဖျာပေါ်ချလိုက်ပြီး ထမင်းနှင့် ဝက်သားကြော်တို့ကို စားဖို့ပြင်ဆင်ပေးသည်။ မနက်က ဖိုခွင်ပေါ်တွင် တည်ထားခဲ့သော ရေနွေးအိုးကို သတိရလိုက်သေးသည်။ ထမင်းကို ခပ်သုတ်သုတ်စားကြပြီးနောက် လုံခြုံစိတ်ချရာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို ခေါ်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ရွာသူကြီးက ပြော၍ (၂) နာရီမျှ ရှေ့ဆက်လာကြရာ ဘိန်းခင်းတွေ စိုက်ထားသော တောင်စောင်းဘေးသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ပြီးနောက် လုံခြုံမည်ဟု ထင်ရ

သော တစ်နေရာတွင် ငှက်ပျောရွက်တို့ ကာရံ၍ မြေစိုက်တဲ့လေးတစ်ခုကို လက်ကတောက် ချင်း ဆောက်လိုက်ကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ ငှက်ပျောရွက်တဲနန်းလေးကို ကြည့်ပြီး နာဂစစ်သားတို့က ရယ်ကြသည်။ သူတို့ရယ်နေသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဤနေရာ၊ ဤဒေသသည် လုံခြုံစိတ်ချရပြီဖြစ်ကြောင်း နားလည် သဘောပေါက်ပါသော်လည်း ဘယ်သောင် ဘယ် ကမ်းရောက်နေသည်ကို မသိပါ၍ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဗမာစစ်သားတွေ ရောက်မလာပါစေ နှင့်ဟု ဆုတောင်းရုံမှတစ်ပါး အခြားမရှိပြီ။ အကယ်၍ အနီးတစ်ဝိုက်မှ တောင်ကုန်းတစ်ခုခု ပေါ် ရောက်လာမည်ဆိုလျှင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ စတည်းချရာနေရာကိုပါ ပြူးပြူးကြီးတွေနိုင် သေးပါသော်လည်း ယခုမှ ဘာမျှမတတ်နိုင်ပြီ။ လာမည့်ဘေး ပြေးတွေ့ရုံသာ ရှိသည်။ သမီးလေးကို သက်သောင့်သက်သာ သိပ်ဖို့ ဆိုင်နောင် စီစဉ်နေခိုက်မှာ ကျွန်ုပ်က အနီးအပါးတွင် ထင်းခြောက်ရှာဖို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ ခေးဆန်ချန်းလမ်းရွာမှ ထွက်ပြေး လာစဉ်က အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းအချို့ ကျန်ခဲ့သော်လည်း ဆိုင်နောင် ကျေးဇူးကြောင့် ဆန်ခေါက်ဆွဲတစ်ထုပ်ကို အပါယူလာနိုင်ခဲ့သဖြင့် ယခု ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ညစာ စားနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ည၏ အချမ်းကား ရက်စက်လှသဖြင့် သမီးငယ်မှာ မအိပ်နိုင်ဘဲ အော်ငိုနေရာ ရှောစောင်အထပ်ထပ်နှင့် ကလေးကိုပတ်ပြီး ထွေးပေးရသည်။ ယခုအထိ အမြောက်သံ၊ သေနတ်သံတွေ မစဲသေး။ တစ်ချက်တစ်ချက် ကြားနေရပါသော်လည်း ဘယ်နေရာမှာ ဘာဖြစ်နေသည်ကိုကား ကျွန်ုပ်တို့ မသိနိုင်။ နောက်တစ်နေ့ တစ်နေ့လုံးလည်း ငှက်ပျော ရွက်တဲငယ်လေးဘေး၌သာ ကျွန်ုပ်တို့ ခိုအောင်းနေကြပြီး၊ တစ်ခါတစ်ရံမှသာ ဘေးဘီသို့ ထွက်ကြသည်။ ရွာမှ ထမင်းနှင့် အစားအသောက် လာပေးသူမှတစ်ပါး ဆက်သား တစ်ဦးမျှ ရောက်မလာ၊ ညစာ စားပြီးနောက် (၈) နာရီတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အိပ်ရာဝင်ကြရာ ကျွန်ုပ် အိပ်ပျော်သွားပြီး တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီခန့်တွင် ဆိုင်နောင် အသံ ကြားလိုက်ရ၍ ရုတ်တရက် အိပ်ရာမှ နိုးလာသည်။ ကျွန်ုပ်ကို စကားမပြောဖို့ သူမက နှုတ်ခမ်းကို လက်ညှိုးနှင့် ပိတ်ဟန်ပြရင်း လေသံဖြင့် ကျွန်ုပ်နားနားကပ်ပြောသည်။

“သေသေချာချာ နားထောင်စမ်း”

လှဲနေရာမှ ငေါက်ခနဲ ထထိုင်ပြီး နားစွင့်ကြည့်လိုက်ရာ တောခုတ်ခါး တရွမ်းရွမ်း နှင့် ဝါးရုံအုပ်တွေကြား တိုးလျှောက်လာသော ခြေသံတွေ၊ လေးလေးပင်ပင် အရာဝတ္ထုကြီး တွေကို ဒရွတ်တိုက်ဆွဲသွားသော အသံဗလံတွေ၊ ‘တပ်ကူတွေ’ ဟု ကျွန်ုပ် တိုးတိုးရွတ်ရင်း လျှို့အောက်ဘက် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မီတာ (၁၀၀) ခန့်ရှိနိုင်ကြောင်း လေသံနှင့် ပြောလိုက် သည်။ တဲအပြင် တိတ်တဆိတ် ထွက်လာကြပြီး လျှို့အောက်ဘက် အမှောင်ထဲသို့ မျက်လုံးကို အားကုန်စိုက်ကြည့်ပါသော်လည်း ဘာမျှမမြင်။ သို့ပေမယ့် အသံဗလံတို့

အလွန်နီးကပ်နေသဖြင့် စစ်သားအရေအတွက် (၅၀) ထက်မနည်းသော စစ်ကြောင်း တစ်ကြောင်း ဖြစ်သည်ကိုမူ ကျွန်ုပ်တို့ စမ်းပါးနိုင်ပြီး ခေးဆန်ချန်းလမ်းနှင့် ဆန်ကျင်ဘက် အနောက်စူးစူးသို့ ချီနေသည်ကို ရှင်းရှင်းသိနိုင်သည်။

ဆိုင်းနောင့်က ကျွန်ုပ်ကို လေသံဖြင့် တွန်းတွန်းတိုက်တိုက် အကြံပေးသည်။

“ဋ္ဌာနချုပ်ကို ဆက်သားတစ်ယောက်လွှတ်ပြီး သူတို့ကို အသိပေးပါလား၊ လျှို့ အောက်မှာ လူတွေအများကြီးပဲ၊ လက်နက်သေတ္တာတွေလည်း သယ်သွားကြတယ်” ထိုအခိုက် သမီးငယ် အီယင်းဆီက အိမ်တစ်ချက်ထွက်လာသည်။

“ဘုရားရေ...သမီးနိုးနေပြီ၊ မြန်မြန်သွားပြီး ငြိမ်အောင်ထိန်းထား”

ငှက်ပျောတဲထဲသို့ စွေကနဲ ဆိုင်းနောင့် ဝင်သွားပြီး နို့တန်းလန်းနှင့် ကလေးကို ပွေလျက် ပြန်ထွက်လာပြီ ကျွန်ုပ်ဘေးနားလာထိုင်ကာ သူမ ထင်ကြေးကို ဆက်ပေးသည်။

“ဒီနေရာတစ်ဝိုက်မှာ နာဂစစ်သားတွေရှိမယ်လို့ သူတို့တွေ သံသယရှိမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် ခလေးငိုသံကြားရင် ရွာသားတွေဆိုပြီး သူပုန်တွေရဲ့ သတင်းလာမေးနိုင်တယ်”

မှောင်ကြီးမဲမဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်သား ငုတ်တုတ်ထိုင်ရင်း အသံတို့ကို နားစွင့်နေရာ တစ်နာရီခန့်အကြာတွင်မှ မြန်မာတပ်ဖွဲ့ဝင်များ မိတာတစ်ထောင်ကျော်လောက် ရောက်သွားကြသဖြင့် နာဂစစ်သားများရှိရာ ငှက်ပျောတဲအပြင်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်လာကြသည်။ တဲ၏ အပေါ်ဘက် တောင်စောင်းတစ်နေရာတွင် ကင်းစောင့်နေကြပါသော ကျွန်ုပ်တို့၏ နာဂစစ်သားများကား နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်မောကျလျက်ရှိရာ သူတို့ကို အတော်ပင် နှိုးယူလိုက်ရပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကြားခဲ့သည်တို့ကို ဆိုင်းနောင့်က မဗာစကားဖြင့် ရှင်းပြသည်။ ထိုစဉ် ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ထိုင်နေသော နာဂစစ်သားတစ်ဦးက မီးခြစ် ခြစ်၍ ထင်းခြောက်တချို့ မီးမွှေးနေသည်ကို ရုတ်တရက် တွေ့လိုက်ရသဖြင့် နာဂစစ်သားဆီ တရိုန်ထိုးပြေးသွားပြီး ပါးစပ်ကလည်း ကျိန်ဆဲရင်း မီးစွဲပြုနေသော ထင်းခြောက်တွေကို ကျွန်ုပ်လက်နှင့်ပင် ရိုက်သတ်လိုက်ရသည်။

“ဒါ..ဘာလုပ်တာလဲ အားလုံးမသာပေါ်ကုန်မှာ မင်းမသိဘူးလား”

“အရမ်းအေးလို့ပါ”

နာဂစစ်သားအားလုံး အိပ်ချင်မူးတူးနှင့် ကျွန်ုပ်တို့စကားကို ဘယ်သူမှ အလေးအနက် ဂရုမစိုက်ကြ။

“လေတိုက်တာဖြစ်မှာပါ”

“ဘာလေမှ မတိုက်ပါဘူး”ဟု ဆိုင်းနောင့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပြိုင်တူ ခပ်ဆတ်ဆတ် ပြောလိုက်ကြသည်။

“မျောက်တွေကော မဖြစ်နိုင်ဘူးလား”

“မျောက်တွေက ညဘက်မှာ အိပ်နေပြီလေ၊ ဘာလဲ မျောက်တွေက တောခုတ် ခါးနဲ့ ဝါးပင်တွေ ခုတ်နေလို့လား”

သူတို့ကို နားပေါက်အောင် မည်သို့မျှ မပြောနိုင်တော့သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက် ကိုယ့်နေရာကိုယ် ပြန်လာပြီး မိနစ်အနည်းငယ်ခန့်အကြာတွင် မီးတောက်ကြီးတစ်ခုကို သူတို့တဲဘေးနားတွင် တွေ့လိုက်ရပြန်သဖြင့် ကုန်းရုန်းထပြေးသွားပြီး မီးကို ယခင်အတိုင်း ငြှိမ်းသတ်လိုက်ရသည်။

“မင်းတို့ ရူးနေလား”

ကျွန်ုပ်က ရှူရှူရှူရှူနှင့် ပြောလိုက်သော အင်္ဂလိပ်စကားကို သူတို့ နားမလည်သော် လည်း အနေကျသွားသော သူတို့မျက်နှာတွေကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်ဆိုလိုသည်ကို သူတို့ သဘောပေါက်သည်။ အခြေအနေကို ယခုလို လွှတ်ထားလို့တော့ မရတော့၊ တစ်ခုခုကို ပြတ်ပြတ်သားသား ဆုံးဖြတ်ရတော့မည်ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့် တခဏခေါင်းချင်းဆိုင်ပြီး သူတို့နေရာ ပြန်ရောက်လာသည်။

“အခု... တို့တွေ ဒိုးညူရွာထဲ ပြန်သွားတော့မယ်၊ မင်းတို့ဘာသာ ဒီမှာ မီးပုံကြီး လုပ်ပြီး မျောက်တွေနဲ့နေခဲ့ကြ”

ဆိုင်နောင့်က တစ်ချက်လွှတ်အမိန့်ပေးလိုက်သည့်တိုင် မနက်မိုးလင်း စားသောက် ပြီးမှ သွားဖို့ သူတို့က အကြံပေးနေပြန်သည်။

“ဒါဆို... မင်းတို့ဌာနချုပ်ကို ဘယ်လိုစဉ်းစားမှာလဲ၊ စောစောက တက်သွားတဲ့ ဗမာစစ်ကြောင်းက မနက်လင်းရင် ဌာနချုပ်ကို ရောက်ပြီ၊ ဒါကြောင့် အခုကတည်းက ဆက်သားလွှတ်ပြီး အကြောင်းကြားရမှာပေါ့”

ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သူတို့မကျေနပ်၊ သို့ပေမယ့် ညည်းသံ၊ ညှဉ်းသံတွေကို ကျောခိုင်းပြီး ကျွန်ုပ်တို့ အထုပ်အပိုးတွေကို ပြင်ဆင်လိုက်သည့်အခါတွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့ တကယ်လုပ်တော့မည်ကို သဘောပေါက်ပြီး သူတို့စိတ်ပြောင်းသွားသည်။ ဒိုးညူရွာဘက် ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်လာသည့်အခါ သူတို့အဖွဲ့လည်း နောက်က ကပ်ပါလာရာ ထိုအချိန်တွင် လျှို့ဝှက်တစ်ဘက်မှ ဗမာစစ်သားတို့၏ တောတိုးသံတို့ကို ကြားနေရပါ၏။

သို့ပေမယ့် ဒိုးညူရွာ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်သည့်အခါ နာဂစစ်သားတွေ တစ်ပုံ တစ်ခေါင်းကြီး ရောက်နှင့်နေပြီး ဓာတ်မီးတွေ ဟိုထိုး၊ ဒီထိုးနှင့် တဲငယ်တစ်ပိုက်တွင် ခေါင်းဆောင်လုပ်သူတချို့ကို မိုးတိုးမတ်တတ် တွေ့နေရသည်ဖြစ်၍ အခြေအနေအရပ် ရပ်ကို ကျွန်ုပ် နားလည်လိုက်သည်။ အခြေခံလုံခြုံရေး အစီအမံများ ချမှတ်ဖို့ပင် လစ်ဟာခဲ့ပါသော နာဂပြောက်ကျားတို့၏ ခွက်ခွက်လန်အရှုံးကား ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် လွမ်းစရာမလိုတော့၊ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း ဆိတ်ဆိတ်သာနေလိုက်သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်၏ ခရစ်စမတ်ကား မကြာခင် ကျရောက်တော့မည်။ သို့ပေမယ့် သူတို့စီစဉ်ထားသည်နှင့် တလွဲစီ ကျင်းပကြရတော့မည်ကိုတွေးရင်း ကျွန်ုပ် သက်ပြင်း တစ်ချက် မှုတ်ထုတ်မိသည်။

မြန်မာပြည်တွင် ပြည်တွင်းစစ်ကြီးဖြစ်လာခဲ့သည်မှာ ယခု (၁၉၈၅)ဆိုလျှင် နှစ်ပေါင်း (၄၀) ပင် ပြည့်တော့မည်။ စစ်မီးစစ်လျှံတို့ကြောင့် တိုင်းပြည်သည်လည်း ဖြူကာ ပြာကာကျလေပြီ။ မြန်မာပြည်လူဦးရေ၏ (၄၀) ရာနှုန်းသော လူနည်းစု တိုင်းရင်းသား အချို့က ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် တောင်းကြသည်။ အချို့က ခွဲထွက်ချင်ကြသည်။ သို့ဖြင့် လွတ်လပ်ရေးနှင့် တပြိုင်တည်း ပေါက်ဖွားလာသော မြန်မာပြည် ပြည်တွင်းစစ်ကြီးကို ကျွန်ုပ် စိတ်ဝင်စားခဲ့ရာမှ ချင်းမိုင်မှတစ်ဆင့် စူးစမ်းလေ့လာခဲ့ရာတွင် ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်တစ်လျှောက် ခရီးအကြိမ်ကြိမ်ဆန့်ရင်း နေရာပေါင်းစုံ၊ အဖွဲ့ပေါင်းစုံနှင့် တွေ့ဆုံ ခဲ့ဖူးသည်။ ဆိုင်နောင့်နှင့် ကျွန်ုပ် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်မှာလည်း ဆိုခဲ့သလို လေ့လာရေး ခရီးတစ်ခုတွင်ဖြစ်ပြီး ထိုစဉ်က (၁၉၈၁) သူမမှာ ရှမ်းလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ဖြစ်သော SSA တွင် ဆိုက်ဖာစာရေး (စကားဝှက်တို့ကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပေးသူ) အဖြစ် တာဝန်ယူ ထားချိန်ဖြစ်သည်။ ထိုမှ နောင် (၂)နှစ်ကြာသော် ကျွန်ုပ်တို့ လက်ထပ်ခဲ့ကြပြီးနောက် သူမလည်း ယခင်တာဝန်နှင့် နေရာကို စွန့်ကာ ဓါတ်ပုံဆရာမတစ်ယောက် ဖြစ်လာပြီး လက်နက်ကိုင်စခန်းများဆီ သွားရောက်လေ့လာ၍ ကျွန်ုပ်တို့ (၂) ဦး အားပြည့် အင်ပြည့်နှင့် အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြပါ၏။

ဆိုခဲ့သလို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သွားရောက်လေ့လာခဲ့သော ခရီးစဉ်တိုင်းမှာ ကျွန်ုပ် တို့အတွက် ဆွဲဆောင်မှုရှိသလို စိတ်လှုပ်ရှား၍ ပျော်စရာလည်းကောင်းရာ ကရင်နီ၊ မွန်နှင့် ပအိုဝ်း အပါအဝင် ထိုင်း-မြန်မာနယ်ခြားတစ်လျှောက် ခြေကုပ်ယူထားသော လက်နက်ကိုင်စခန်းများဆီ ပေါက်ရောက်ခဲ့ကြပါ၏။

သို့ရာတွင် မြန်မာပြည်တွင်း လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များထံ သွားရောက်လေ့လာခြင်း သည် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ကင်းပြတ်နေသော မြန်မာအစိုးရအတွက် လုံးဝ သည်းမခံနိုင်သောကိစ္စ ဖြစ်ပါသော်လည်း အကယ်၍ သူပုန်အုပ်စုများအနေနှင့် အင်အား ရှိလာပြီး အနာဂတ်တွင် တရားဝင် မှန်ကန်မှုရှိသော အခန်းကဏ္ဍက ပါဝင်လာမည်ဆိုလျှင် မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းတွင် လှုပ်ရှားနေကြပါသော လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များမှာ အဓိက ကျသည်ဖြစ်၍ မြောက်ပိုင်းသို့ သွားဖို့ လိုအပ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ သဘောပေါက်လာ သည်။ ဤ၌ ကျွန်ုပ်၏ဇနီး ဆိုင်နောင့်မှာ SSA အတွက် (၆) နှစ်မျှ တာဝန်ထမ်းခဲ့သည်ဖြစ် ၍ မြန်မာပြည်၏ ရှုပ်ထွေးသော အခြေအနေတို့ကို ကျွန်ုပ်ထက် နက်ရှိုင်းစွာ အတွေ့အကြုံ ရှိခဲ့ပါသော်လည်း သူမသည်ပင် KIA တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ စစ်ဆင်နေရာ ကချင်ဒေသသို့ မရောက်ဖူးသေး။ လူဦးရေအားဖြင့် တစ်သန်းကျော်ကျော်မျှပင် ရှိသည်ဆိုသော်လည်း

ကချင်အမျိုးသားတို့ကို နိပေါမု ဂေါ်ရခါးတို့ကဲ့သို့ စစ်သွေးစစ်မာန်ရှိသော လူမျိုးအဖြစ် အစဉ်အလာရှိကြသလို ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဗြိတိသျှစစ်တပ်တွင် အမှုထမ်းခဲ့သူ များလည်း ဖြစ်သည်။ ယခုလည်း မြန်မာပြည်တွင် လက်နက်ဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်နေကြပါသော တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့များအနက် တပ်ဖွဲ့ဝင် (၈) ထောင်ခန့်ရှိသော ဂေအိုင်အေမှာ အင်အား အကြီးဆုံးအဖွဲ့ဖြစ်သည်။ တဆက်တည်းမှာပင် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်မဟုတ်သော လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့မှာ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ(ဗကပ)ဖြစ်ပြီး တပ်ဖွဲ့အင်အား တစ်သောင်း ဖြင့် ရှမ်းပြည်အရှေ့ဘက် တရုတ်မြန်မာ နယ်စပ်တစ်လျှောက်မှ ဧရိယာ ကီလိုမီတာ (၂) သောင်းခန့်ကို ထိန်းချုပ်ထားလေရာ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီကား ဗြိတိသျှတို့ထံမှ လွတ်လပ်ရေးရပြီး (၃) လမပြည့်မီမှာပင် လက်နက်စွဲကိုင်ခဲ့ကြသလို ကမ္ဘာတွင် သက်ဆိုး အရှည်ဆုံးသော ကွန်မြူနစ်လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါ၏။

သို့ရာတွင် ဆိုခဲ့ပါ လက်နက်ကိုင်အုပ်စုတို့နှင့် တွေ့ဆုံရန်မှာ ဖြစ်နိုင်ချေရှိကြောင်း ဘန်ကောက်မှ ခရီးမစမီ အချိန်အတော်ကြာကပင် သိထားသည်ဖြစ်၍ ပါဂျောင်ခရီး အတွက် ပြင်ဆင်စရာ အဝဝကို ထိုင်း-မြန်မာနယ်ခြားမှ လက်နက်ကိုင်အုပ်စုတို့၏ အကူ အညီဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

ပါဂျောင်သည် ဂေအိုင်အေ ဌာနချုပ်တည်ရာဖြစ်ပြီး ဂေအိုင်အေ၊ အက်(စ်) အက်(စ်)အေ အပါအဝင် အခြားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ (၇) ဖွဲ့ မဟာမိတ်ပြုထားသော NDF အမျိုးသားဒီမိုကရေစီတပ်ပေါင်းစုကို မဟာဗျူဟာအရ အရေးပါသော ဗမာပြည် မြောက်ပိုင်းကို လာရောက်လေ့လာကြဖို့ ကချင်တို့က ဖိတ်ခေါ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ တစ် ချိန်တည်း၌ပင် NDF မှ အမျိုးသားရေးအုပ်စုများနှင့် ဗကပမှ သဘောတရားရေးအကွဲ အပြဲ အဖွဲ့အားလုံးကို ပေါင်းရုံး၍ ကမ်းပူးချားပုံစံကဲ့သို့ တော်လှန်ရေးညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့မည်ဆိုသော သတင်းများလည်း ထွက်နေသည်။ သို့ပေမယ့် မြန်မာပြည် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးသည်ကား ယခုအထိ လောက်လောက်လားလား ဖြစ်ထွန်းတိုးတက်မှု တစ်ခုမျှ မရှိသေး။ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အချင်းချင်း အကွဲကွဲ အပြဲပြဲ ဖြစ်နေကြသည်နှင့် ရန်ကုန် အစိုးရကို ဟန်ချက်ညီညီဖြင့် မခြိမ်းခြောက်နိုင်သေးသော်လည်း တစ်ဖက်မှ ရန်ကုန်အစိုးရ တပ်များကမူ စစ်ရေးအရ အောင်ပွဲအလီလီရနေသည်။

သို့ရာတွင် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များအနေနှင့် ရှေ့၌ ကြီးကြီးမားမား တိုးတက်မှု တွေ့ရှိလာမည်ကို မျှော်လင့်လျက် မြန်မာပြည်ပိုင် ပါဂျောင်သို့ NDF ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ရောက်မလာမီ အမြန်ဆုံးသွားဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ခရီးမစမီ လအတော်ကြာ ကတည်းက ဆိုခဲ့ပါခရီးစဉ်အတွက် မြေပုံနှင့် ခရီးသွားမှတ်တမ်းဟောင်းတို့ကို လေ့လာ ခဲ့ရာ အများစုမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက အိန္ဒိယမှတဆင့် ကချင်တောင်တန်းများသို့ ဝင်ရောက်သွားသော စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းမှတ်ရာများ ဖြစ်လေရာ ၎င်းတို့ကို အကုန်အစင်ဖတ်မှတ် လေ့လာပြီးသည်တွင် မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းသို့ ဝင်ဖို့ရာအတွက် ဤလမ်းမှတစ်ပါး တခြားမရှိတော့ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ပထမတွင် ထိုင်းနယ်စပ်မှတစ်ဆင့် NDF ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်အတူ လိုက်သွားဖို့ စဉ်းစားထားသော်လည်း မကြာခင် ၎င်းအစီအစဉ်ကို ဖျက်လိုက်ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစဉ်၌ ရှမ်းပြည်ကို ဖြတ်ရာတွင် အရှေ့တောင်အာရှ၏ ဘိန်းဂိုထောင်ကြီးဖြစ်ပါသော နာမည်ကျော် ရွှေတိဂုံဒေသသည်လည်း အပိုင်းတစ်ပိုင်းအဖြစ် ပါဝင်နေရာ ၎င်းဒေသမှာ ကြေးစားတပ်များ၊ ခါးပိုက်ဆောင်တပ်များ ကျက်စားရာဒေသဖြစ်၍ NDF အဖွဲ့သီးသီး ရှိလျှင် ပြဿနာကြီးကြီးမားမား မရှိနိုင်သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကို တွေ့လျှင် မလိုလားဖွယ် ရာများ ရှိလာနိုင်သဖြင့် ပထမအစီအစဉ်ကို ပယ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အတွေ့အကြုံတစ်ခုမှာ ဗြိတိသျှရုပ်ရှင် ဒါရိုက် တာများဖြစ်ကြသော အေဒွင်ကာဝယ်(လ်)နှင့် ဘရစ်မန်းဂျစ်တို့၏ကိုယ်တွေ့ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်အတွင်း ရှမ်းပြည် SSA ထိန်းချုပ်ရာဒေသထဲ သူတို့ ဝင်သွားကြသည်။ ရည်ရွယ်ချက်က ရွှေတိဂုံအကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ရုပ်ရှင်ရိုက်ဖို့ဖြစ်သည်။ သို့ပေမယ့် သူတို့နှစ်ဦးကို ဗမာအစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က အကြိမ်ကြိမ် ချောင်းမြောင်းလုပ်ကြံခဲ့သလို ဘိန်းအရောင်းအဝယ် ဂိုဏ်းတွေကလည်း ပြန်ပေးခဲ့ဖို့ အခါအခါ ကြိုးစားခဲ့ကြရာမှ (၈) လအကြာတွင်မူ ဘန်ကောက်သို့ မသေမပျောက် ပြန်ရောက်လာခဲ့ကြသဖြင့် ၎င်းတို့လို စွန့်စားဖို့ဆိုသည်မှာ အလားအလာကောင်းလှသည် မဟုတ်ချေ။

အလားတူ နောက်ထပ်ဖြစ်တန်ရာ တစ်လမ်းမှာ တရုတ်ပြည် ယူနန်မှတစ်ဆင့် ဖြစ်သည်။ တရုတ်မြန်မာ နယ်ခြားဒေသ တောတောင်၊ လျှိုမြောင်အထပ်ထပ် တင်းကျပ် ပြည့်နေရာ ယူနန်မှ မြန်မာပြည်ဘက် ပေါက်သည့် လမ်းအတော်များများ ရှိလေရာ လမ်းတစ်လျှောက်ရှိ ပွိုင့်အချို့ကို ဗမာပတပ်များက ထိန်းချုပ်ထားပြီး အချို့ကမူ KIA ပွိုင့်များ ဖြစ်သည်။ သို့ပေမယ့် အရပ်ဝတ် ဝတ်ထားသော ပြောက်ကျားမျိုးစုံ ဂျင်ခြေလည် နေသော အဆိုပါဒေသအတွင်း နိုင်ငံခြားသား ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်ကို တွေ့လိုက်ရ သည်ဆိုလျှင် အကြောင်းဆိုးသွားစရာ များသလို ခရီးစဉ်အတွက် ထိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသော ကေအိုင်အေ အရာရှိတို့ကလည်း တရုတ်အာဏာပိုင်များအနေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို သူတို့လမ်းကြောင်းမှ ပြန်ထွက်ခွင့်ပြုမည် မပြုမည် အသာထား၊ ဝင်ခွင့်ပင် ပေးပါမည်လားဟု သံသယရှိခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ရွေးချယ်စရာ လမ်းကြောင်းမှာ တစ်ကြောင်းတည်းသာ ကျန်တော့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဂျပန်ဖက်ဆစ်တို့ကို တိုက်ထုတ်ဖို့ရာအတွက် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက မဟာမိတ်တပ်များ အသုံးပြုခဲ့သော လမ်းကြောင်းနှင့် အနီးစပ်ဆုံး လမ်းဖြစ်ပါ၏။ ၎င်းလမ်းမှာ ပတ်ဂျိုင်တောင်တန်းကို ဖြတ်လျက် ဟူးကောင်းတောင်ကြား မှ သစ်အုပ်တောအုပ် အထပ်ထပ်အတိုင်း ဆင်းလာကာ ကချင်ဒေသ၏ မြို့တော် မြစ်ကြီး နားသို့ ဆိုက်ပြီး ထိုမှ အရှေ့သို့လားသော် တရုတ်ပြည်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ ပတ်ဂျိုင်

တောင်ကြားလမ်းကား အရေးပါသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နယ်နိမိတ်တစ်ခုလိုဖြစ်နေသည်။ ဤမျှ ထူးခြားထင်ရှားလှသော လမ်းကို ဖောက်ဖို့ရာ တွန်းတွန်းတိုက်တိုက် ဦးဆုံးအကြံပြုသူမှာ အမေရိကန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲ(လ်)ဖြစ်၍ လမ်းကို ၎င်းအမည်ဖြင့် လူသိများသလို အာသံပြည်နယ်၊ လီဒိုရထားလမ်းမှ စတင်ဖောက်သောလမ်း ဖြစ်သဖြင့် လီဒိုလမ်းမကြီးအမည်နှင့်လည်း ထင်ရှားလာသည်။

မြေပုံအရဆိုလျှင်မူ နယ်ခြားကို ဖြတ်ကျော်ရာတွင် ပြဿနာကြီးကြီးမားမား မရှိ၊ ပတ်ကျိုင်တောင်တန်းကြီးပေါ်တွင် ပုန်းကွယ်၊ လျှိုးကွယ်သွားနိုင်သော လမ်းအတော်များများ ရှိသလို နယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင် မြေလိမ်မြေကောက် ဖြတ်လာပြီးသည်နှင့် ချင်းတွင်းမြစ်သို့ ရောက်မည်။ မြစ်ကိုကျော်လိုက်လျှင်ကား ကျွန်ုပ်တို့ကို ကြိုဆိုနေမည့် ကချင်သူပုန်နယ်မြေသို့ ရောက်လေပြီ။

အဆိုပါနေရာဒေသတွင် အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကို စစ်တပ် တပ်ခွဲထားသော မြို့ကြီးတွေမှာသာ တွေ့ရပြီး တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ လမ်းများနှင့်လည်း ကန့်သတ်ထားသည်။ လီဒိုလမ်းမကြီးမှ အချို့လမ်းပိုင်းတို့ကား မြိုင်ကြီးလျှိုကြီးတွေထဲ တိုးဝင်သွားသော်လည်း ဟူးကောင်းချိုင်ဝှမ်းမှသည် မြစ်ကြီးနားအထိ အဓိကလမ်းမကြီးတစ်လျှောက်တွင်မူ မြန်မာစစ်ခန်းများ ပွထနေကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ ဘန်ကောက်မှာ ရှိစဉ်ကပင် ကေအိုင်အေအဆက်အသွယ်တို့က သတိပေးခဲ့သည်။ သို့ပေမယ့် ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသတစ်ခုလုံးအနေနှင့် စိတ်ချရသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစဉ်နှင့်စပ်လျဉ်းသော အဓိကအခက်အခဲကား ပထဝီဝင်မြေပြင်အနေအထား ဖြစ်လိမ့်မည်ထင်သည်။ ပတ်ကျိုင်တောင်တန်းသည် မတ်စောက်၍ ကြမ်းတမ်းလှသဖြင့် ကျော်ဖြတ်ဖို့ခက်လှသည်။ သို့မဟုတ် ဗမာအစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကို ရှောင်ဖို့၊ တိမ်းဖို့ ခက်ခဲနိုင်သည်။ နောက်ထပ်အရေးကြီးသည့် အခက်အခဲတစ်ခုမှာ အိန္ဒိယဘက်အခြမ်းတွင် ရှိသည်။ မြန်မာနယ်စပ်ကို ရောက်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ဖြတ်ရမည့် နယ်မြေတွင်မူ နိုင်ငံခြားသားများ ဝင်/ထွက်ခြင်းကို တားမြစ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

မဏိပူရနှင့် နာဂဒေသမှ အရှေ့ဘက်စွန်းနယ်မြေများတွင် အိန္ဒိယအစိုးရစစ်တပ်နှင့် ခွဲထွက်ရေးသမား နာဂပြောက်ကျားတို့ မကြာခဏ တိုက်ပွဲများဖြစ်သဖြင့် နှစ်အတော်ကြာကပင် အဆိုပါဒေသတို့တွင် နိုင်ငံခြားသား အဝင်အထွက် ပိတ်ထားခဲ့သလို တစ်ခါက ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တို့ အရောက်အပေါက်များခဲ့ပါသော အာသံတွင်လည်း ၁၉၈၀ လွန်နှစ်များမှစ၍ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယအနောက် ဘင်ဂေါ့နယ်တို့မှ တရားမဝင် လာရောက်နေထိုင်သူတွေ များလာရာမှ ဒေသခံတို့နှင့် ပဋိပက္ခ ပြင်းထန်လာသည်ဖြစ်၍ အာသံသည်လည်း အပိတ်အပင်ခံဘဝ ရောက်ခဲ့ရပါ၏။ မည်သို့ရှိစေ ကျွန်ုပ်တို့၏ အစီအစဉ်အရ အိန္ဒိယသို့သွားပြီး နာဂပြောက်ကျားများနှင့် ပထမဆုံး အဆက်

အသွယ်ယူရမည်။ နာဂပြောက်ကျားများကား အိန္ဒိယနှင့်မြန်မာ နှစ်ခြမ်းစလုံးတွင် လှုပ်ရှားနေကြသဖြင့် သူတို့ အကူအညီနှင့် ပတ်ကျိုင်ကိုကျော်ပြီး ထိုမှ ဧကအိုင်အေနှင့် အဆက်ယူဖို့ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယနာဂတို့သည်ကား မဂိုအနွယ်မှ ဆင်းသက်လာပြီး အမေရိကန် သာသနာပြု အဖွဲ့များကြောင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်လာသလို ခရစ်ယာန်ဘာသာရေးသည်ပင် အိန္ဒိယမှ ခွဲထွက်ရေးအတွက် ၎င်းတို့၏ လူမျိုးရေး သရုပ်သဏ္ဍာန်တစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ အိန္ဒိယဘက်ခြမ်းတွင် လှုပ်ရှားနေသော နာဂပြောက်ကျားအဖွဲ့ ဦးဆောင်မှုကို နာဂမျိုးနွယ် စုဝင်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး အိန္ဒိယအစိုးရတပ်တို့ကို တစိုက်မတ်မတ် တိုက်ခိုက်နေသည် ဆိုသော်လည်း အောင်မြင်သည်ဟူ၍ တစ်ကြိမ်မျှမကြားမိ။ ၁၉၇၀ လွန် ကာလတွင်မူ ၎င်းတို့ကို အိန္ဒိယအစိုးရတပ်များက အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နယ်နိမိတ်အထိ တွန်းထုတ်လိုက် ရာမှ မြန်မာပြည်ဘက်ခြမ်းတွင် ခိုလှုံနေကြခြင်းဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် မြန်မာပြည် အနောက်မြောက်ဘက်ခြမ်းတွင်လည်း ၎င်းတို့နှင့် မျိုးတူနွယ်တူ နာဂများ နေထိုင်လျက်ရှိပါသော်လည်း မြန်မာနာဂများကား အိန္ဒိယနာဂတို့လို ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုမျိုးနှင့် ထိစပ်ခဲ့ခြင်းမရှိ၊ ရိုင်းစိုင်း၍ ခေါင်းဖြတ်သောအလေ့အထနှင့် နေထိုင်လာခဲ့ရာ များမကြာမီကမှ ယဉ်ကျေးလာသူတွေဖြစ်သည်။

မည်သို့ရှိစေ၊ ယခု နာဂသူပုန်များ အထိုင်ချထားသော စခန်းမှာ မြန်မာပြည် အနောက်မြောက်တွင် ရှိသဖြင့် ယခင်နှင့်စာလျှင် အိန္ဒိယအစိုးရတပ်များ၏ ရန်ကလည်း ဝေးသလို ရန်ကုန်အစိုးရနှင့်လည်း အလှမ်းကွာသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤနေရာမှတဆင့် အိန္ဒိယစစ်တပ်ကို အလစ်အငိုက် ထွက်တိုက်ပြီး ပြန်ပြေးလာနိုင်သလို အခြားမစ်ရှင် ကိစ္စတို့ကိုလည်း ဆောင်ရွက်လာကြသည်။ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းများထဲတွင် အိန္ဒိယစစ်ဘက် ယာဉ်တန်းတို့ကို ချဲ့ခိုတိုက်ခိုက်မှုများ၊ နိုင်ငံရေးအရ ဆန့်ကျင်သူတို့ကို လုပ်ကြံသည်များ၊ ရန်ပုံငွေအတွက် ဘဏ်ဓားပြတိုက်မှုများ ပါဝင်လာသည်။

အမှန်အားဖြင့် လက်နက်ကိုင်လှုပ်ရှားမှုချင်း တူသော်လည်း ရည်ရွယ်ချက်အရ နာဂနှင့် ဧကအိုင်အေတို့ လုံးဝခြားနားကြသည်။ နာဂပြောက်ကျားများက ခွဲထွက်လိုမှု အတွက် လက်နက်ကိုင်နေခြင်းဖြစ်ပြီး ဧကအိုင်အေတို့ကမူ အခြားNDFအဖွဲ့ဝင်များနည်း တူ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ရလိုမှုအတွက် ဖြစ်ပါသော် လည်း နာဂနှင့် ဧကအိုင်အေတို့၏ ဆက်ဆံရေးသည် သမိုင်းနှင့်ချီ၍ ရင့်မာခဲ့ပါသဖြင့် ဤအချက်ကိုပင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အခွင့်အရေးတစ်ခုအဖြစ် အမိအရယူရမည် ဖြစ်ပါသည်။

နာဂပြောက်ကျားများမှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာကို အလွန်အမင်း ကိုင်းရှိုင်းကြပါသော် လည်း ၁၉၆၇-၇၇ ခုနှစ်၊ (၁၀)နှစ်တာအတွင်း ကွန်မြူနစ်တရုတ်တို့က ပေးသော နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးသင်တန်းတို့ကို တက်ခဲ့ကြရာ ထိုစဉ်က ကချင်ပြည်နယ်ကို ဖြတ်၍

တရုတ်သို့ သွားရာတွင် ရာနှင့်ချီသော နာဂပြောက်ကျားတို့ကို ကေအိုင်အေတပ်ဖွဲ့များက လုံခြုံရေးပေးခဲ့ကြရသည်။

သို့ဖြင့် မော်စီတုန်းသေပြီး တရုတ်တွင် ပေါ်လစီအပြောင်းအလဲ ဖြစ်လာသည့်အခါ ယခင်ပေးနေသော အထောက်အပံ့တို့ကို တရုတ်အာဏာပိုင်တို့က ဖြတ်တောက်ခဲ့ရာ ပထမတွင် နာဂခေါင်းဆောင်များဘက်မှ တဂျီဂျီပြန်တောင်းနေပြီး၊ မရသည့်အခါ ကေအိုင်အေဘက် လှည့်ကြပြန်သည်။ ကေအိုင်အေတို့ကလည်း မိမိတို့နှင့် နိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက် မတူသည့် နာဂပြောက်ကျားတို့အတွက် လက်နက်ခဲယမ်းများ ရံဖန်ရံခါ ပေးလာခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သော ကချင်ခေါင်းဆောင်များအနက် အရေးပါသူတစ်ဦး မှာ ကေအိုင်အေ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၊ မေဂျာ-ဂျင်နရယ် ဇော်မိုင်းဖြစ်ပြီး ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်သို့ လျှို့ဝှက်ရောက်ရှိလာရာမှ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံပြီး ကချင်နယ်မြေသို့ ဖိတ်ခေါ်သည့် မိတ်ဆက်စာတစ်စောင် ရေးပေးခဲ့ရာ စာထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏အမည်ကို ‘ဂျွန်ဟန်မင်တန်’ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ဤသို့ အမည်ဝှက်ဖြင့် ရေးသားရန် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးလုံး သဘောတူခဲ့ရသည့်အကြောင်းကား ကျွန်ုပ်သည် မြန်မာပြည်အရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဘောင်းပါး အမြောက်အမြား ရေးသားခဲ့သည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်၏အမည်ရင်းကို မြန်မာနှင့် အိန္ဒိယလုံခြုံရေးအရာရှိ အတော်များများ အကြားနာနေသည်ဖြစ်ရာ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အစီအစဉ် ပေါက်ကြားသွားခဲ့သည်ရှိသော် နှစ်ဘက် အာဏာပိုင်တွေအားလုံး သို့လော သို့လောနှင့် ခေါင်းစားသွားစေဖို့ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ယခုလို အမည်ဝှက်ကို အသုံးပြုရန် ကျွန်ုပ်တို့ သဘောတူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စင်စစ်လည်း ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် အာဏာသိမ်းခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း၏ စစ်အစိုးရမှာ နိုင်ငံခြားသား အကြောက်ရောဂါ စွဲကပ်နေသည်ဖြစ်၍ ၎င်းတို့ မျက်စိဆံပင်မွှေး စူးနေသည်မှာ ကျွန်ုပ်တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ပါ။ နိုင်ငံတကာ ဂျာနယ်လစ်အားလုံး ပါဝင်ပါ၏။

သို့ဖြင့် ဆိုခဲ့သလို နာဂခေါင်းဆောင်များအနေနှင့်လည်း ကေအိုင်အေတို့အပေါ် ကျေးဇူးမကင်းရာမကင်းကြောင်း ရှိနေသည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့တောင်းသော အကူအညီကို လည်း ငြင်းပယ်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ယုံကြည်သဖြင့် ကေအိုင်အေ ကာချုပ် ဇော်မိုင်း၏ မိတ်ဆက်စာကို ကိုင်ဆောင်လျက် အိန္ဒိယသို့ ရောက်ရှိလာပြီး နောက်ထပ် လိုအပ်ပါသော အချိတ်အဆက်တို့ကို ရှာရဦးမည်ဖြစ်ပါ၏။ ဤ၌ ကျွန်ုပ်တို့ဉာဏ်မီသမျှ လုပ်ရမည့် အလုပ်မှာ နာဂမြေအောက်လှုပ်ရှားမှုနှင့် အဆက်ရှိသော တစ်ယောက်ယောက်ကို ရှာဖွေပြီး မိတ်ဆက်စာကို လက်ဆင့်ကမ်းလိုက်ဖို့ဖြစ်သည်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်ုပ်တို့ခရီးစဉ်မှာ ဥပဒေနှင့် ပြောင်ပြောင်ကြီး ဆန့်ကျင်နေပါသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ အလုပ်လုပ်ပေးနေသော မဂ္ဂဇင်း (သို့) သတင်းစာတိုက်တို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို ငွေရေးကြေးရေးအရ မကူညီလိုကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်ပြန်လာလျှင် ဆောင်းပါးများ ရေးပေးပါ

မည်ဟူသော ကတိဝန်ခံချက်ဖြင့် ကြိုတင်ငွေတို့ကို ရနိုင်သမျှ ထုတ်ယူလာခဲ့ရသည် ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့လက်ထဲတွင် စရိတ် (၂) လစာလောက်တော့ ရှိသည်။ တွက်ချက်မှုအရ ခရီးစဉ်ချောမွေ့ခဲ့လျှင် ဧပြီ (သို့) မေလတွင် နယ်ခြားကို ဖြတ်ကျော်ပြီး ဇွန်၊ ဇူလိုင် မိုးမကျမီ တရုတ်မြန်မာနယ်စပ် အရှေ့ဘက် ကီလိုမီတာ (၉၀၀) အကွာတွင်ရှိသော ကေအိုင်အေဌာနချုပ် ပါဂျောင်သို့ ရောက်မည်။ သို့မဟုတ် အစီအစဉ် လွဲချော်ခဲ့ပါလျှင်မူ ဒုက္ခလှလှ အကြီးအကျယ် တွေ့ကြပေလိမ့်မည်။ ပထမဆုံးကြုံရမည့် အခက်အခဲမှာ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာတွင် မိုးဖြိုငြိုကျပြီဖြစ်၍ တောလမ်းခရီးကို ဖြတ်ဖို့မဖြစ်နိုင်၊ ဒုတိယအခက်ကား ကျွန်ုပ်၏မိန်းမ ဆိုင်နောင့်၏ ဗိုက်ပြဿနာဖြစ်သည်။ ဘန်ကောက်မှ ထွက်လာချိန်တွင် ဆိုင်နောင့်မှာ ကိုယ်ဝန် (၂) လ ရှိနေပါသော်လည်း မလိုလားသော ကိစ္စများ ရှုပ်ထွေးလာမည်ဖြစ်၍ ကိုယ်ဝန်ကိစ္စကို ဖုံးအုပ်ထားပြီး ကေအိုင်အေဒေသတွင် ဆေးဝါးကိစ္စ ပြည့်စုံမှုရှိ၊ မရှိကိုသာ ကေအိုင်အေခေါင်းဆောင်တွေကို တီးခေါက်ခဲ့ရာ သူတို့ကလည်း ကျန်းမာရေးကိစ္စအတွက် ဘာမျှမပူဖို့နှင့် သူတို့ဆီမှာ ဆေးဝါးကိရိယာ အပြည့်အစုံနှင့် ဝမ်းဆွဲဆရာမများအပြင် ကျွမ်းကျင်ဆေးဝန်ထမ်းများ ရှိကြောင်း အာမခံသဖြင့် ဗိုက်ပြဿနာအတွက် ပြေလည်သွားသည်။ ဆိုင်နောင့်သည် မြန်မာပြည်ဖွား တိုင်းရင်းသူတစ်ဦးဖြစ်သလို ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဤတိုင်း၊ ဤမြေနှင့် သံယောဇဉ်ကြီး အခိုင်အမာ နောင်ဖွဲ့ခဲ့လေပြီဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံး ရင်သွေး ရတနာကိုလည်း မြန်မာ့မြေပေါ်မှာပင် မွေးဖွားဖို့ ရည်စူးထားကြပါ၏။

နာဂမြေအောက်လှုပ်ရှားမှုနှင့် အချိတ်အဆက်ရှာဖွေခြင်း အမှုကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၈) ရက်တွင် စတင်သည်။ ဘန်ကောက်မှ ကာ(လ်)ကတ္တားသို့ ဆိုက်ရောက်ပြီး နောက် ဆတ်(ဒ်)ဒါလမ်းမှ ကယ်တင်ခြင်းတပ် ဒိုင်းနိုကြီး ဧည့်ရိပ်သာတွင် ဧည့်စာရင်းသွင်း လိုက်သည်။ ဤ၌ ကျွန်ုပ်တို့ကို ဂျာနယ်လစ်တွေအဖြစ် မရိပ်မိစေဖို့ အရေးကြီးသည်ဖြစ်၍ ငွေကြေးကို အကန့်အသတ်နှင့် သုံးနေရသော်လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် တွေလို ဟန်လုပ်နေရသည်။

ဦးစွာ အပတ်စဉ်ထုတ် "Frontier" မဂ္ဂဇင်းတိုက်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်လာခဲ့ကြ သည်။ အဆိုပါမဂ္ဂဇင်းကား အနောက်ဘင်ဂေါမြို့နယ်မှ လက်ဝဲယိမ်း ပညာတတ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး အယ်ဒီတာရုံးခန်းမှာ လူစည်ကားရာ ဈေးနှင့် မလှမ်းမကမ်း လမ်းကျဉ်းလေး ထဲတွင်ရှိသည်။ မဂ္ဂဇင်းတိုက်တည်ရာ အဆောက်အအုံကား အတော်ပင် ယိုယွင်းပျက်စီး နေပြီး အပေါ်ထပ်ရုံးခန်းထဲတွင်မူ အကြမ်းထည်စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်များနှင့် မဂ္ဂဇင်းစာအုပ် တွေ အပြည့်ထိုးသိပ်ထားသော စာအုပ်စင်အချို့ တွေ့ရသည်။ မဂ္ဂဇင်းအရွယ်အစားမှာ သေးငယ်ပြီး ညိုညစ်ညစ် ရီဆိုက်ကယ်စက္ကူပေါ်တွင် ခဲစာလုံးဖြင့် ပုံနှိပ်ထားသော်လည်း နိုင်ငံရေးအရ ဂုဏ်သိက္ခာရှိသည်။ ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်းကြီး ဖြစ်သော

လက်ထောက်အယ်ဒီတာမှာ နိုင်ငံရေးအယူအဆအရ အတော်ပင် လက်ဝဲကျသော်လည်း ကျွန်ုပ်အတွက်မူ အနောက်ဘင်ဂေါနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းများသာမက အိန္ဒိယ တစ်နိုင်ငံလုံး၏ သတင်းပလင်းတို့အတွက် အားထားခဲ့ရသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို နာဂပြောက်ကျားအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ပေးနိုင်သော ဆက်ကြောင်း တစ်ခုခု သူ့မှာရှိနိုင်သည်။ အထူးသဖြင့် လှုပ်ရှားမှုအများဆုံးရှိသော လက်ဝဲယိမ်း နာဂအမျိုး သား ဆိုရှယ်လစ်ကောင်စီ (NSCN) ဖြစ်သည်။ ဤမျှမက ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ နှင့်ပင် အကူးအသန်းရှိလျှင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့အတွက် နောင်တွင် အသုံးဝင်မည်ဖြစ်သည်။ ဆိုခဲ့သလို မျှော်လင့်ချက်အပြည့်ဖြင့် နောက်ဖေးလမ်းကျဉ်းလေးအတိုင်း ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့ ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ ပွင့်ထွက်နေသော မိလ္လာပိုက်များနှင့် အင်္ဂတေကွာ၍ အက်ကြောင်းလိုက်နေသော တိုက်ဆွေးတိုက်ဟောင်းတို့ကို ဖြတ်လာပြီး နောက် ကျွန်ုပ်နှင့် ရင်းနှီးနေသော Frontier မဂ္ဂဇင်းတိုက်သို့ ရောက်လာပြီး လှုပ်လိလှုပ်ယဲ့ လှေခါးအတိုင်း အပေါ်ထပ်သို့ တက်လာခဲ့ပြီး ဖွင့်ထားသော အဝင်တံခါးမှ ကျွန်ုပ် မိတ်ဆွေကြီးကို အသင့်တွေ့လိုက်ရသည်။

“ဟယ်လို... လင့်တနာတို့ စုံတွဲပါလား၊ ပြန်တွေ့ရတာ ဝမ်းသာတယ်ဗျို့၊ ဒီတစ်ခါ ကျုပ်တို့အတွက် ဘာတွေ့ယူလာလဲ”

မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်ကြားမှ လှိုက်လှဲသောအပြုံးဖြင့် အယ်ဒီတာကြီးက ခရီးကြို ဆိုလိုက်ပြီးနောက် သူ့စားပွဲတစ်ဖက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်ထိုင်လိုက်ကြသည်။ အရပ်ရှည်ရှည်၊ ခပ်ကိုင်းကိုင်းနှင့် ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေကြီးက အဖြူရောင် ရုပ်အင်္ကျီနှင့် ရင်ကွဲသိုးမွေး ဆွယ်တာဝတ်ထားသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ရုံးလုလင်တစ်ဦးကို ခေါ်ပြီး လက်ဖက်ရည် ဆိုင်က ကျွဲနို့နှင့် လက်ဖက်ရည် မှာလိုက်သည်။ ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က လာရင်း ကိစ္စကို မပြောသေးဘဲ ပန်ဂျပ်နှင့် အာသံအရေးတို့ကိုသာ စမ်းစမ်းဝါးဝါး ပြောကြသည်။

“ဟုတ်တယ်ဗျို့... အဲဒီအဖွဲ့တွေက တော်လှန်ရေးသမားတွေရဲ့ အိတ်ဆောင်တပ် တွေလို မဟုတ်ဘူး၊ တော်တော်တိုက်ချင် ခိုက်ချင်နေကြတယ်၊ သူတို့မှာ လက်နက်ကောင်း တွေလည်း ရှိတယ်”

လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် သောက်လိုက်ရင်း စကားလမ်းကြောင်းကို ကျွန်ုပ်သိလိုသော နာဂပြောက်ကျားတွေဘက် စကားဦးလှည့်ယူလိုက်သည့်အခါ အယ်ဒီတာကြီးကလည်း အလိုက်သင့်ပါလာသည်။

“သူတို့လည်း တော်လှန်ရေးသမားတွေပဲဗျို့၊ ခွဲထွက်ဖို့မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် ကျုပ်တို့အမြင်အရ ပြောရရင် ပြဿနာက သူတို့တွေရဲ့ အစွန်းရောက် အမျိုးသားစိတ်ဓာတ် ပဲ၊ သူတို့ အဓိက ပစ်မှတ်ထား တိုက်ခိုက်နေတာက လူဦးရေထူထပ်တဲ့ ကျုပ်တို့ဘက်၊ အထူးသဖြင့် ဘင်ဂေါပြည်နယ်ဘက်က ပြောင်းရွှေ့လာတဲ့လူတွေပဲ”

“ဟုတ်တယ်... ဒါက စိုးရိမ်စရာပဲ... ဒါပေမယ့် NSCN က တစ်ယောက်
ယောက်နဲ့ ဆုံပြီးတော့ အင်တာဗျူးချင်တယ်ဗျာ၊ ဖြစ်နိုင်မလား၊ ခင်ဗျား ဘယ်လို
သဘောရလဲ”

“ခင်ဗျားဘက်က သူတို့နဲ့ အဆက်အသွယ် ယူလို့ရတယ်ဆိုရင် ကျုပ်ကို ပြောစမ်း
ပါဗျာ၊ ကျုပ်လည်း သူတို့နဲ့ စကားပြောချင်တယ်”

ဘုရားရေ... သူကပင် ကျွန်ုပ်ဆီက အကူအညီ တဖန် ပြန်တောင်းနေသည်။
ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်ပေမည်။ လက်ဝဲတယူသန်သူ အယ်ဒီတာကြီးရှေ့မှာ လူမျိုးရေး
ပြဿနာကို ဇောင်းပေးပြောနေခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်၏ မိုက်မဲမှုသာဖြစ်သည်။ ယခုကိစ္စထက်
စာလျှင် သူ့အနေနှင့် ဗကပကိစ္စကိုသာ ဆွေးနွေးဖို့ စိတ်ဝင်စားနေသည့်အလျှောက်
အားတက်သရော ဆက်ပြောနေပြန်ပါ၏။

“ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ထူထောင်တဲ့သူထဲမှာ ဂိုရှယ်လည်းပါတယ်၊ သူက
ဘင်္ဂါလီပဲလေ၊ ကျုပ်တို့ဆီမှာ ကွန်မြူနစ်တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေ စပြီးမှ အိန္ဒိယတစ်ပြည်
လုံးနဲ့ အရှေ့တောင်အာရှကို ပျံ့နှံ့သွားတာပဲ”

ဂိုရှယ်(ခေါ်) ရဲဘော်ဘတင် (ခေါ်) ဦးပိန်မှာ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ပေါ်လစ်
ဗျူရီတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၆၇ ခုနှစ် ဖြုတ်-ထုတ်-သတ် လမ်းစဉ်ဖြင့် အသတ်ခံ
လိုက်ရသူဖြစ်သည်။ သူ၏အစ်မကြီးတစ်ယောက်သည်လည်း ကာ(လ်)ကတ္တားမြို့တစ်နေရာ
တွင် နေထိုင်ကြောင်း သိရုံသာ သိထားသဖြင့် အယ်ဒီတာကြီးအနေနှင့် ဗကပ နှင့်
တိုက်ရိုက်အဆက်မရဘဲ ဖြစ်နေသည်။ အယ်ဒီတာကြီးနှင့် စကားပြောရသည်မှာ စိတ်ဝင်
စားစရာကောင်းပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့ခရီးအတွက် အလုပ်မဖြစ်တော့ရာ အယ်ဒီတာ
ရုံးခန်းမှ ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်လက်မအိမ်သာနှင့် ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့လက်ထဲတွင်
အခြား အိန္ဒိယဂျာနယ်လစ် သုံးလေးယောက်၏ လိပ်စာများရှိပြီး ၎င်းတို့အနေနှင့် ကျွန်ုပ်
တို့ လိုအပ်နေသော အကူအညီကို ပေးကောင်းပေးနိုင်မည် ထင်ရသော်လည်း သူတို့
အားလုံး ကာ(လ်)ကတ္တားမှာ မဟုတ်၊ နယူးဒေလီမှာ နေကြသည်။

နောက်ထပ် ကျွန်ုပ်တို့ အားကိုးနိုင်စရာတစ်ခုမှာ အာသံပြည်ထဲရေးရုံးဖြစ်သည်။
အဆိုပါဌာနတွင် ဗမာပြည်နယ်ခြားနှင့်ကပ်လျက် နေရာဒေသများဆီ မည်သို့သွားရက်
နိုင်ကြောင်း တရားဝင်စုံစမ်းနိုင်မည်ဟု ယူဆရသည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်ကို ကမ္ဘာလှည့်
ခရီးသည်ကြီးတွေ အသွင်အပြင်နှင့် သွားရောက်စုံစမ်းကြည့်ရာ ဆာရီ ဝတ်ဆင်ထားပါသော
အရွယ်တော် အမျိုးသမီးတစ်ဦးက မွန်မွန်ရည်ရည်နှင့် ခရီးဦးကြိုပြုသည်။

“ရှင်တို့အနေနဲ့ အာသံပြည်နယ်ဘက် သွားချင်တယ်ဆိုရင်တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့
ပြောရမှာပါဘဲ”

ကျွန်ုပ်တို့ဘက်ကလည်း ခါဇီရမ်းဂါ အမျိုးသားဥယျာဉ်မှ ကြံကြီးတွေကို သွားကြည့် လိုကြောင်းနှင့် အဆိုပါကိစ္စကို ဘန်ကောက်ရှိ အိန္ဒိယတိုးရစ်ရုံးက လမ်းညွှန်လိုက်ကြောင်း ရှင်းပြရာ...

“ဟုတ်ကဲ့... အဲဒီကိုသွားဖို့ ပါမစ်ကို တစ်ဦးချင်းအနေနဲ့ ယူလို့မရပါဘူး၊ ခရီးသွားအဖွဲ့တွေကိုသာ ထုတ်ပေးပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အခုလိုအချိန်မှာလည်း အဲဒီနေရာ ကို ဘယ်သူမှ မသွားပါဘူးရှင်”

သူမထံမှ အကြောင်းမထူးတော့ပြီကို သဘောပေါက်သဖြင့် အခြားတစ်ဘက်တွင် ရှိသော ‘မက်ဂါလာရာ’ရုံးသို့ ဝင်လိုက်ကြပြန်သည်။ အဆိုပါရုံးမှာ အိန္ဒိယအရှေ့မြောက် ဘက်မှ ကန့်သတ်ထားမြစ်ထားသော ပြည်နယ်တို့၏ ကိုယ်စားလှယ်ရုံးဖြစ်သည်။ ယခု တစ်ကြိမ်တွေ့ရသော အရာရှိမှာ အမျိုးသားဖြစ်သည်။ အရှေ့အာရှဆန်သောသူ၏ ရုပ်ရည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် တောင်ပေါ်နေ ‘ခါဆီ’ လူမျိုးဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်သည်။ စကားကို တိုးတိုးညင်ညင် ပြောနေသော်လည်း ဟိုအမျိုးသမီးထက်စာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ အတွက် အားကိုးစရာ သတင်းအချက်အလက် တွေ့ရသည်။

“တစ်ဦးချင်းအနေနဲ့ သွားမယ်ဆိုရင်လည်း ရနိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် နယူးဒေလီ က ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနကို တင်ပြဖို့တော့ လိုပါတယ်”

မေးမြန်းစုံစမ်းပြီးနောက် သူက ကျွန်ုပ်တို့အတွက် မက်ဂါလာရာ ဒေသနှင့် ယင်း၏မြို့တော် သျှီလောင်၏ ခရီးသွားမြေပုံကို လက်ဆောင်ပေးရာ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အတော်နေရာကျသွားသည်။ သူ့စကားအရဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် မျှော်လင့်ချက်ရှိသေး သည်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်လွှာတွေကို ဇကာတိုက်စစ်ဆေးပြီး မြို့တော် သျှီလောင်မှတစ်ဆင့် အရှေ့ဘက်နာဂ(သို့) မဏိပူရ တားမြစ်ဒေသထဲသို့ တစ်နည်း နည်းနှင့် ဝင်ဖို့ကြိုးစားနိုင်သည်ဟု စဉ်းစားမိကြသည်။ သို့ပေမယ့် ဤလမ်း ကြောင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ပို၍ ခက်ခဲနိုင်သည်ဖြစ်၍ စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့်ပင် တည်းခိုရာ ညစ်ထပ်ထပ် အခန်းလေးထဲ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

ကာ(လ်)ကတ္တားကား ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် အကြောင်းမသင့်တော့သဖြင့် နယူးဒေလီမှ တဆင့်ကြိုးစားဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေ ဂျာနယ်လစ်များထံမှ အဆက်အသွယ်ရနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဝန်စည်စလယ်အားလုံး ထုပ်ပိုးပြီး ဆတ်(ဒ်)ဒါလမ်းမှ ဘူတာရုံရှိရာ ဟိုးဝပ်သို့ တက္ကစီကားဖြင့် ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့လိုက်ပါမည့် ရထားမှာ ရာဂျာနီ အမြန်ရထားဖြစ်ပြီး နယူးဒေလီအထိ ၁၄၄၅ ကီလိုမီတာကို (၁၈) နာရီ ခုတ်မောင်းရမည်ဖြစ်ရာ ညနေ ၄း၄၀ တွင် ရထားစထွက်သည်။ ကာ(လ်)ကတ္တားမြို့ အနောက်ဘက်မှ ရှုပ်ယှက်ခတ်နေသော ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်တွေကို ဖြတ်ကျော်လာပြီး နောက် မြို့ပြင်ရောက်လာသည်နှင့် ရထားမှာလည်း မြန်နှုန်းမြင့်လာသည်။ နေ့အလင်း တို့သည်ပင် တဖြည်းဖြည်း ဖျော့မှိန်သွားပြီး ရထားကြီးကား အမှောင်ထုထဲတွင် အရှိန်

မှန်မှန်နှင့် ခုတ်မောင်းနေသည်။ ကာ(လ်)ကတ္တားမြို့ စာအုပ်အဟောင်းဆိုင် တစ်ဆိုင်မှ စာအုပ်အချို့ကို ဝယ်ယူခဲ့ရာ ၎င်းတို့ထဲမှ နာဂလူမျိုးတို့အကြောင်း ရေးသားထားသော စာအုပ် ဖတ်နေရင်း ဘီဟာနယ်ကို အဖြတ်တွင် ကျွန်ုပ် အိပ်ပျော်သွားတော့သည်။

နယူးဒေလီတွင် အိန္ဒိယအမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် အိမ်ထောင်ကျနေသော နယူးဇီလန် နိုင်ငံသားတစ်ယောက်ရှိသည်။ အမည်မှာ ရော်ဂျာဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်းလည်းဖြစ်သည်။ ယခု သူ၏ အကူအညီဖြင့် သူနေထိုင်သော အဆောက်အအုံ၌ပင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အခန်းငယ်လေးတစ်ခန်း ငှားလိုက်သည်။ တည်နေရာမှာ နယူးဒေလီမြို့ ဘင်္ဂါလီဈေးအနီးတွင်ရှိသည်။ အဆောက်အအုံပိုင်ရှင်မှာ မာဝါရီ အမျိုးသမီးကြီး တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး သူမကိုယ်တိုင် မြေညီထပ်တွင် နေထိုင်သည်။ အိမ်ပိုင်ရှင် မာဝါရီ မိန်းမကြီးကား အခြားအိန္ဒိယ အသိုင်းအဝိုင်းတို့တွင် တွေ့ရတတ်သော စိတ်ပုတ်စိတ်ယုတ်တို့ကို ကိုယ်စား ပြုထားသော သက်ရှိ ဟာသဇာတ်ကောင်တစ်ကောင်နှင့် တူသည်။ ဆိုပါစို့... ကျိုကျိုတက် ချမ်းသာပါသော်လည်း တစ်ဘက်တွင် အလွန်တရာ တွန့်တိုစေးကုပ် သူဖြစ်ရာ လျှပ်စစ်မီးခ၊ ရေခဲတွေ အလွန်ဈေးကြီးသဖြင့် ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေ ရော်ဂျာနှင့်ဆို မကြာမကြာ စကားများရ သည်။ သို့ပေမယ့် နေရာအကွက်အကွင်းကား ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အဆင်ပြေသည်။ ရှာရဖွေရ၊ စုံစမ်းရမည့် ကိစ္စတွေအတွက် လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျွန်ုပ် တို့အနေနှင့် အခန်းထဲမှာ မီးမှောင်ချပြီး ဖယောင်းတိုင်မီးနှင့် နယ်စပ်မြေပုံတို့ကို ဖတ်နိုင်၊ လေ့လာ နိုင်သည်ဖြစ်၍ ပြောရလျှင် အိမ်ရှင်မိန်းမကြီးကပင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ချွေတာစုဆောင်း သူတွေအဖြစ် အထင်ကြီးနိုင်သည်။ သို့မဟုတ်ပါဘဲ လျှပ်စစ်မီးတစ်လုံးမက နှစ်လုံးဖွင့် လိုက်မည်ဆိုလျှင်တော့၊ အပေါ်ထပ်ဆီ ဒုန်းစိုင်းတက်လာပြီး အိမ်ရှင်မိန်းမကြီးက ယခုလို အော်လိမ့်မည်။

“ဟေ့... ဘာတီးလ်နဲ့ဆိုင်နောင့်၊ လျှပ်စစ်မီးကို နင်တို့ ဖြုန်းတီးနေတာလား၊ အိမ်လခထဲမှာ မိတာခပါတာ နင်တို့သိတယ်နော်။ ဒါပေမယ့် အပိုကြေးတောင်းရင် နင်တို့က ပေးမှာမဟုတ်ဘူး”

မြေအောက်နာဂနှင့် အဆက်ရဖို့ မနေမနား ရှာဖွေပါသော်လည်း ယခုအထိ ကျွန်ုပ်တို့ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသေး၊ အိန္ဒိယအဆက်အသွယ်တစ်ဦးဆီကတော့ လူတစ်ယောက်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ချိတ်ပေးမည်ဟုပြောပြီး ရက်များမကြာမီ ဖုန်းရောက် လာသည်။

“ဟယ်လို...ဘာတီးလ်လား၊ ဒီနိုး(စ်) စကားပြောနေတာပါ။ အာရှောစာအုပ်ဆိုင် နောက်က လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကို ညနေ (၂) နာရီ အရောက်လာခဲ့ပါ။ မင်းကိုတွေ့ချင်နေတဲ့ လူတစ်ယောက် စောင့်နေတယ်”

အတိအကျမဟုတ်သည့်တိုင် အလားအလာရှိသော သတင်းဖြစ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယား ထွက်လာခဲ့ရာ ချိန်းဆိုထားသော လက်ဖက်ရည်ဆိုင် အရောက်တွင် ကျွန်ုပ်

မိတ်ဆွေနှင့်အတူ မျက်နှာစိမ်းတစ်ယောက် စားပွဲတစ်လုံးတွင် ထိုင်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ခန္ဓာကိုယ်တုတ်ခိုင်သည်။ သို့ပေမယ့် ရုပ်ရည်ကား တိဗက် တစ်ယောက်နှင့်တူသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို သူတို့က ထိုင်ခုံမှာထိုင်ဖို့ လက်ဟန် နှင့်ပြောသည်။

“ဘာတီးလ်...သူနာမည်က ဗယ်မယ့်ဆူ၊ ဒေလီတက္ကသိုလ်မှာ တက်နေတဲ့ နာဂကျောင်းသားတစ်ယောက်ပဲ”

ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် နှုတ်ဆက်လိုက်ကြသည်။ သို့ပေမယ့် နာဂလူငယ်ကို အကဲခတ်ရသည်မှာ တစ်ခုခု စနိုးစနောင့်ဖြစ်နေသည်ထင်ရပြီး ကျွန်ုပ်တို့ လာရင်းကိစ္စကို ဖွင့်ပြောလိုက်ချိန်တွင်မူ နောက်တွန့်သွားသည်။

“ဟာ...မဟုတ်တာ...အဲ့ဒီနေရာကို ခင်ဗျား ဘယ်လိုသွားလို့ရမှာလဲ၊ ဆိုင်နောင့် ဆိုရင် ထားတော့။ နာဂတစ်ယောက်လို သွားနိုင်တယ်။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ အင်ဒီးယန်းတစ် ယောက်လို ရုပ်ဖျက်ရင်တောင်မှ အလုပ်ဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး။ နာဂဒေသကို သွားမယ်ဆိုရင် အင်ဒီးယန်းတွေတောင် ပါမစ်ယူရတယ်”

လူငယ်က ယခုလို အကျောက်အကန် ပြောနေသည့်တိုင် ကျွန်ုပ်၏အစီအစဉ်ကို ချပြလိုက်သည်။ ဂျစ်ကားတစ်စီးငှားပြီး နောက်ခန်းတွင် ပုန်း၍ လိုက်ပါနိုင်သဖြင့် ဂျစ်ကားကို နယ်စပ်အထိ မောင်းပို့နိုင်သူတစ်ဦးသာ လိုအပ်ကြောင်း စဉ်းစားပြလိုက် သည်တွင် လူငယ်မှာ စောစောကထက် အစိုးရိမ်ပိုသော မျက်နှာနှင့် သူ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြောသည်။

‘ကောင်းပြီလေ... ကျွန်တော်နဲ့ မြေအောက်အဖွဲ့ဝင်တချို့နဲ့ အဆက်အသွယ်ရှိပါ တယ်။ ကချင်တွေဆီက စာနဲ့အတူ ခင်ဗျား ဒီမှာရောက်နေတယ်ဆိုတာ သူတို့ကို ပြောပေးပါမယ်”

ဤ၌ပင် ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ဆုံမှု ပြီးဆုံးပြီး နောက်တစ်ပတ် (သို့) နှစ်ပတ်အကြာတွင် ပြန်တွေ့ကြဖို့ ကတိစကားနှင့် ကျွန်ုပ်တို့လမ်းခွဲ လာကြသည်။ သည့်ထက်ပို၍ ကျွန်ုပ်တို့ ဘက်က ဘာမျှမတတ်နိုင်၊ စောင့်ရုံသာရှိတော့သည်။ ဒီကြားထဲ နာဂဒေသတွင် ဘဏ်ခါး ပြတိုက်မှုတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြစ်လာသည့်အတွက် ကန့်သတ်မြေ၏ အခြေအနေ အရပ် ရပ်မှာ ယခင်ကထက် တင်းကျပ်လာသည်။ နာဂတွေနေထိုင်သော မဏိပူရတွင်လည်း အိန္ဒိယလုံခြုံရေး ကင်းလှည့်မော်တော်ယာဉ်တစ်စီးကို နာဂ ပြောက်ကျားတွေက ချုံခို တိုက်ခိုက်ရာမှ လုံခြုံရေးအဖွဲ့ဝင် (၁၃)ဦး သေဆုံးသွားသဖြင့် နာဂပြောက်ကျားတို့ကို အစိုးရတပ်များက ပိုက်စိပ်တိုက် ရှာနေရာ ကျွန်ုပ်တို့၏ တရားမဝင်ခရီးစဉ်အတွက် လုံးဝ အခွင့်မသာဖြစ်လာသည်။

ဤ၌ နာဂဒေသတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော မငြိမ်မသက်မှုတို့ကို အိန္ဒိယသတင်းစာများ ကလည်း အပြိုင်အဆိုင်ရေးသား ဖော်ပြကြရာ NSCN ၏ ဥက္ကဋ္ဌ မြီးဗာ၏ ဓါတ်ပုံကို ဖော်ပြရာတွင် သတင်းစာအားလုံးလိုလို တစ်ပုံတည်းဖြစ်နေပြီး ၎င်းပုံမှာအသက် (၂၀)

အရွယ်က တရုတ်ပြည်သွား ခရီးစဉ်တွင် မော်စီတုန်းဝတ်စုံနှင့် ရိုက်ကူးထားသော ဓါတ်ပုံ ဖြစ်သည်။ ဓါတ်ပုံတွင်းမှ မွှေးဗာကား ငယ်ရွယ်နုပျို၍ ရွမ်းရွမ်းဝေဝေ ပြုံးပြနေပါသော် လည်း သူ၏အကြည့်ထဲတွင် ပါးနပ်ခြင်း၊ ရက်စက်ခြင်း အရည်အသွေးတို့ကို စမ်းဝါး သိနိုင်သည်ဖြစ်ရာ ထိုထိုသော ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတို့ကြောင့်ပင် ပြည်တွင်းစစ်နှင့် မှန်တိုင်းထန်နေပါသော ဆယ်စုနှစ်များတစ်လျှောက် မသေမပျောက် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သလို အောင်မြင်ကြီးပွားခြင်းတို့ကိုလည်း အရယူနိုင်ခဲ့ပါ၏။ ဆိုခဲ့သလို မြေအောက်အချိတ် အဆက်များ ရှာဖွေနေစဉ် တစ်ဖက်ကလည်း တရားဝင် သွားနိုင်ရေးအတွက် ကြိုးစားသည့် အနေဖြင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ခါဇီရမ်းဂျာနှင့် သျှီလောင်သို့ ခရီးသွားလိုကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့ရာ လျှောက်လွှာတွင် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးမှာ အိန္ဒိယ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တွေ နှင့်ပတ်သက်သော စာအုပ်တစ်အုပ်အတွက် အချက်အလက်များ ရှာဖွေစုဆောင်းနေသော ဓါတ်ပုံဆရာများဖြစ်၍ ခါဇီရမ်းဂျာနှင့် သျှီလောင်သို့ ခရီးသွားလိုကြောင်း ဖော်ပြ၍ နာဂဒေသနှင့် မဏိပူရတို့ကိုပါ ထည့်သွင်းလျှောက်ထားလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ကို သံသယရှိလာ နိုင်သဖြင့် အဆိုပါ ပြည်နယ်တို့ကို အသာခေါက်ထားခဲ့သည်။

ပြည်ထဲရေးဌာနမှ အတွင်းဝန်တစ်ဦးက ကျွန်ုပ်တို့ကို လက်ခံတွေ့ဆုံရာတွင် အိန္ဒိယ ဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားတွင် တွေ့ကြုံတတ်သည့်အတိုင်း မှုန်မှုန်သုန်သုန်နှင့် မာမာထန်ထန် ဆက်ဆံခံရ၍ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပြီး လျှောက်လွှာနှင့်သက်ဆိုင်သော မေးခွန်းများကိုသာ မေးခဲ့သဖြင့် တော်သေးသည်ဟု အောက်မေ့ရသည်။

“သုံးပတ်အတွင်းမှာ ခင်ဗျားတို့အတွက် အဖြေသိပါလိမ့်မယ်”

အတွင်းဝန်က မပြောချင်သလို ပြောချင်သလို ပြောရင်း ကျွန်ုပ်တို့ ဖိုင်တွဲကို အခြားဖိုင်တွဲတွေပေါ် ပစ်တင်လိုက်သည်။ သုံးပတ်အတွင်း အဖြေသိရမယ်တဲ့... ကာ(လ်) ကတ္တာမှ ကျွန်ုပ်တို့ကို ကူညီလိုက်သော ခါဆီ အမျိုးသားအရာရှိကပင် ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် ပြည်ထဲရေးဌာနသို့ တစ်ပတ်တစ်ကြိမ်သွားပြီး လျှောက်လွှာတို့ကို အမှန်တကယ် စစ်ဆေး ဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိ၊ မရှိ သွားရောက်စုံစမ်းသင့်သည်ဟု အကြံပြုခဲ့ရာ ယခု သုံးပတ် အတွင်း အဖြေသိရမည်ဆိုတော့ တွေးရခက်ကြီး ဖြစ်နေပြန်သည်။ သို့ပေမယ့် ပန်ဂျပ် ပြည်နယ်တွင် မငြိမ်မသက်မှုတွေ ဖြစ်နေသဖြင့် အဝေးအလံ ရောက်နေပါသော ဆွေမျိုး သားချင်းများက ပန်ဂျပ်ထဲ ဝင်ခွင့်ပြုဖို့ လျှောက်ထားကြရာ ပြည်ထဲရေးဌာနတွင် ပန်ဂျပ် လျှောက်လွှာတွေ ပုံအောလာနေရာ ၎င်းတို့ကိုသာ အာရုံစိုက်နေရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်လွှာတွေကို ခပ်မြန်မြန် ခွင့်ပြုလိုက်ရသည်ဆိုလျှင်တော့ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အတော် နေရာကျသည်။

ဗယ်မယ့်ဆူထံမှ သတင်းစကားစောင့်ရင်း၊ ပြည်ထဲရေးဌာနသို့ တလှည့်သွားစုံစမ်း

ရင်း နယူးဒေလီမှ ကျွန်ုပ်တို့ နေ့ရက်တွေ ကုန်ဆုံးသွားသည်။ ပြည်ထဲရေးရုံးဂိတ်ပေါက်တွင် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များနှင့် ပြည်ပရောက် အင်ဒီးယန်းများ အထဲဝင်ဖို့ တွန်းတိုက်တိုးပေးနေကြသည်ကို ဝါးခြမ်းပြားကိုယ်စီ ကိုင်ဆောင်ထားသော အစောင့်အကြပ်တွေက တန်းစီကြပို့ ငေါက်ငန်းနေသော်လည်း မည်သူကမှ ဂရုမစိုက်၊ စိုက်၍လည်းမရ။ ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်လွှာတွေ မှတ်ပုံတင်ထားသော စားပွဲဆီရောက်ဖို့ဆိုလျှင် တစ်နာရီထက်မနည်း ကြာသလို ကိုင်ဆောင်ထားသော စလစ်ပြားပေါ်က အမှတ်စဉ်ကိုလည်း ဘယ်တော့မှ ကြော်ငြာခြင်းမရှိ၊ အခန်းထဲမှာလည်း လူတွေပြုတ်သိပ်ပြီး ချွေးစော်၊ ချဉ်စော်တွေ ဟောင်စပ်နေသည်။ လူတွေကြားက တိုးပေးရင်း ရုံးခန်းအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်သွားချိန်တွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အဖြေကား စောင့်ကြိုနေပါ၏။

“ဝမ်းနည်းပါတယ်... ခင်ဗျားတို့လျှောက်လွှာတွေ ဆောင်ရွက်နေဆဲပဲ”

ဤသည်မှာ အရာရှိတွေဆီက ကြားနေကျအဖြေ ဖြစ်သည်။ ပန်းရောင်ဖိုင်ကာဘာထဲတွင် ချည်ကြိုးနှင့် သပ်သပ်ချေချေ စည်းထားသော ကျွန်ုပ်တို့လျှောက်လွှာများကား အရာရှိစားပွဲနောက်ဘက် စင်ပေါ်တွင် အခြားလျှောက်လွှာတွေနှင့်အတူ မထိ၊ မတို့၊ ယခင်အတိုင်းရှိနေသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထူးခြားတာဆို၍ ဖိုင်ပေါ်မှာ ဖုန်တွေတက်လာတာပဲ ဖြစ်သည်။ အရာရှိ၏အဖြေကဲ့ ကြားလိုက်ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦး အကြီးအကျယ် စိတ်ပျက်သွားသလို ဟန်လုပ်လိုက်ရသော်လည်း ကြားနေကျ စကားဖြစ်သဖြင့် စိတ်ထဲမှာ နကမ္မတိ မတုန်လှုပ်၊ ပြီးခါမှ ပါးစပ်ထဲရှိသမျှ ကျိန်ဆဲနည်းမျိုးစုံဖြင့် ကျိန်ဆဲရင်း ကျွန်ုပ်တို့ ငှားရမ်းထားသော အခန်းငယ်လေးရှိရာ ဘင်္ဂလီဈေးအနီးသို့ သုံးဘီးကားလေးဖြင့် ပြန်ခေါက်ခဲ့ရပြန်ပါ၏။

နယူးဒေလီတွင် သောင်တင်နေသဖြင့် တဖြည်းဖြည်း စိတ်ဓာတ်တွေကျမှန်းမသိ ကျလာသည်။ တစ်ဘက်က ကျွန်ုပ်အနေနှင့် စကင်ဒီနေဗီးယန်း သတင်းစာအချို့အတွက် သတင်းဆောင်းပါးတွေ စုဆောင်းနေပါသော်လည်း ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် လှုပ်ရှားသွားလာ၍ မရ။ အများအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့လင်မယားနှစ်ယောက်မှာ စာအုပ်ဆိုင်တွေသွားပြီး နာဂနှင့် အိန္ဒိယအရှေ့မြောက်ပိုင်းနှင့် ပတ်သက်ရာစာအုပ်စာတမ်းတွေကို လှည့်လည်ရှာဖွေချင်ရှာ၊ သို့တည်းမဟုတ် လမ်းဆုံးတစ်ဝိုက်မှာ လတ်လျားလတ်လျားနှင့် ဟိုလျှောက်သည်လျှောက်နှင့် အချိန်တွေကို ဖြုန်းနေရသည်။

တစ်ရက်တစ်ရက်နှင့် တစ်လပြည့်သာသွားသည်။ ဘာမျှမထူးခြား၊ ဗယ်မယ့်ဆူနှင့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ (၂) ကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့ပါသော်လည်း သူ့ဘက်က အကူအညီရဖို့ဆိုသည်မှာ မသေချာ၊ နာဂမြေအောက်လှုပ်ရှားမှုကို မီဒီယာနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးဖို့လိုသည်။ ဤကိစ္စအတွက် ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က ကူညီနိုင်သလို အပြန်အလှန်အားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို မြန်မာပြည် နယ်နိမိတ်စွန်းအထိ အရောက်ပို့ပေးဖို့သာ ဖြစ်သည်။ သို့ပေမယ့် ထောင်တစ်ကြိမ်ကျ ဖူးထားသော ဗယ်မယ့်ဆူကား ဤကိစ္စကို တွန့်ဆုတ်နေပုံရသည်။ (၂) ပတ်ကျော်မျှ

သူထံမှ အဖြူအမည်း သဲသဲကွဲကွဲ သတင်းမကြားရသည်နှင့် သူနေထိုင်ရာ အဆောင်သို့ ဘတ်(စ်) ကားနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ လိုက်သွားသည်။ အဆောင်မှာ ဒေလီယူနီဘာစတီအနီးတွင် ရှိ၍ နီကျင့်ကျင့် အုတ်သရီးနှင့် အဆောက်အအုံဟောင်းကြီးဖြစ်ပြီး အထဲတွင် နှစ်ယောက်ခန်း ငယ်လေးတွေ ခွဲထားသည်။ အဝင်စဉ်ခန်းဆောင် တစ်နေရာတွင် အခန်းနံပါတ်နှင့် အမည်စာရင်းရှိရာ ဗယ်မယ့်ဆူ၏ အခန်းမှာ ပထမထပ် နံပါတ် ၄၆ ။ တံခါးဖွင့်ထားသော် လည်း သူ့ကို မတွေ့။ သို့ပေမယ့် မွန်ဂိုမျက်နှာပေါက်နှင့် လူငယ်တစ်ယောက်၊ ထိုင်ခုံမှာ ထိုင်ပြီး သတင်းစာဖတ်နေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့က ဗယ်မယ့်ဆူရှိလားဟု မေးမြန်းကြည့်သည့် အခါ လူငယ်က သတင်းစာကို အောက်ချလိုက်ပြီး ထိုင်ခုံလွတ်တွေမှာထိုင်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို လက်ဟန်နှင့်ပြသည်။

“ဟုတ်ကဲ့ သူ ရှိပါတယ်... မကြာပါဘူး၊ ပြန်လာပါလိမ့်မယ်၊ အခန်းထဲဝင်ထိုင် ပြီး စောင့်ပါလား။”

ကျွန်ုပ်က မင်းလဲ နာဂဘဲလားဟု မေးလိုက်ရာ သူက ဟုတ်မှန်ကြောင်းနှင့် သူတို့ နာဂလူမျိုးတွေအကြောင်း သိပါသလားဟု အမေးပြန်လာသည်တွင် သူ မည်သူ မည်ဝါမသိသေးသဖြင့် မယုတ်မလွန်သာ အဖြေပေးလိုက်သည်။

“မဟုတ်ပါဘူး... မင်းတို့ယဉ်ကျေးမှုကို စိတ်ဝင်စားလို့ပါ။”

(၁၀) မိနစ်ခန့်အကြာတွင် ဗယ်မယ့်ဆူ ပြန်ရောက်လာသည်။ သူ့အဆောင်ကို ရှာဖွေ လာခဲ့ရတာ အဆင်ပြေရဲ့လားဟု ပဋိသန္တာရ စကားရှိပါသော်လည်း သူ့မျက်နှာက မကောင်း၊ သို့ပေမယ့် သူတို့နှစ်ယောက် နာဂဘာသာစကားနှင့် ကိစ္စတစ်ခုကို ခပ်သွက် သွက်ပြောဆိုပြီးနောက်တွင်မူ ဗယ်မယ့်ဆူကို ကြည့်ရသည်မှာ အတော်ပေါ့ပါးသွားပုံ ရသည်။

“ဆောရီးပဲ ဘာတီးလဲ... သူနဲ့မိတ်ဆက်ပေးဖို့ မေ့သွားတယ်။ သူက ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်း ကေဗီဆေးကို၊ ကျွန်တော့်ထက် သူက ခင်ဗျားတို့ကို ကူညီနိုင်လိမ့်မယ်။ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ သူ့အစ်ကိုဝမ်းကွဲက မကြာသေးခင်ကမှ NSCN အဖွဲ့ထဲ ဝင်ပြီး တောခိုသွားလို့ပဲ။”

ကေဗီဆေးကိုက ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး ပြုံးပြနေသည်။

“အဲ့ဒီနေရာကိုသွားပြီး သူတို့အကြောင်းကို ခင်ဗျား ရေးနိုင်တယ်ဆိုရင်တော့ အံ့ဩစရာပဲ၊ နာဂလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အကြောင်းကို အိန္ဒိယသတင်းစာတွေက လွဲပြီး ဘယ်သူမှမသိကြဘူး။”

“ဟုတ်တယ်... ငါတို့လည်း အဲ့လိုပဲထင်တယ်၊ အခု မင်းအစ်ကိုရှိတဲ့ နေရာကို မင်းသိလား။”

“သိတယ်... မြန်မာပြည်အနောက်မြောက်ဘက် စခန်းမှာ၊ မွီးဗာနဲ့အတူ ရှိ နေတယ်။”

“သူ့ကို မင်း ဆက်သွယ်လို့ရမလား၊ ငါတို့ လာချင်တယ်လို့ စွီးဗာကို ပြောပါ”

“ပြောပေးမယ်၊ စာရေးပေးလိုက်မယ်၊ ဒါပေမယ့် အချိန်တော့စောင့်ရမယ်”

ကေဗီဆေးကိုကား နာဂပြည်နယ်၏ မြို့တော် ကိုဟီးမားမှ ကျောင်းလာတက်သူဖြစ်သည်။ ငယ်ရွယ်နုပျိုသည်။ တက်ကြွဖျတ်လတ်သည်။ ဟာသဓာတ်ခံရှိပြီး၊ အင်ဒီးယန်းများကား သူ့ပြက်လုံးအတွက် ပစ်မှတ် ဖြစ်သည်။ သူနှင့် စကားပြောရသည်မှာ ကျေနပ်စရာကောင်းသလို သေချာသော ကတိကဝတ်တို့ကို ပေးနိုင်သည့် အဆက်တစ်ခုကို ကျွန်ုပ်တို့ ရလိုက်လေပြီ။

ရော်ဂျာတို့လင်မယားနှင့် ကျွန်ုပ်တို့မှာ တစ်တိုက်တည်း နေထိုင်နေကြသလို အခင်အမင်မပျက် အဆက်အသံရှိခဲ့ပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ လာရင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ သူတို့နှင့် ဘယ်အခါမှ မတိုင်ပင်၊ မဆွေးနွေးခဲ့။ အကယ်၍ တစ်ခုခုမှားယွင်းသွားလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ကို အကူအညီပေးမိသည့်အတွက် သူတို့ဒုက္ခရောက်မှာ မလိုလား။ သို့ပေမယ့် ရော်ဂျာဇနီး အဲမလာမှာ သားယောကျ်ားလေးတစ်ဦး မွေးဖွားထားသော မိခင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်အလျှောက် သူမ၏ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အတွေ့အကြုံကို ဆိုင်နောင့်ကို တဆင့်ဖောက်သည်ချသလို အသက်ရှူခြင်းနှင့် အခြား အသုံးဝင်သည့် ယောဂလေ့ကျင့်ခန်းတချို့ကိုလည်း သင်ပေးရှာသည်။ ယခု ဧပြီလလယ်တွင် ဆိုင်နောင့်၏ ကိုယ်ဝန်မှာ လေးလတင်းတင်း ပြည့်ပြီဖြစ်၍ အဲမလာက ရှာဖွေလမ်းညွှန်ပေးထားသော မီးယပ်အထူးကုဆရာဝန် ဆီသို့ပင် သွားရောက်၍ ဗိုက်စစ်ခဲ့ရာ အနေအထားအားလုံး ကောင်းမွန်ကြောင်း သိရသည်။

သားဖွားနှင့် မီးယပ်အထူးကုဆရာဝန်မက သူမ၏ နားကြပ်ကို ဆိုင်နောင့်ကို လှမ်းလိုက်ပြီး ကိုယ့်ဗိုက်ကို ကိုယ်တိုင်နားကြပ်နှင့် နားထောင်ခိုင်းလိုက်ရာ ဆိုင်နောင့်က မျက်လုံးလေး ကလယ်၊ ကလယ်နှင့် ရုတ်တရက် အံ့သြသံနှင့်ပြောလိုက်သည်။

“ဟော... နားထောင်စမ်း... နှလုံးခုန်သံလေး”

မှန်၏။ ထိုမိခင် ဝမ်းကြောတိုက်အတွင်းမှ မှေးမှိုင်းသော နှလုံးခုန်သံလေးကြောင့်ပင် ဒီနေရာ၊ ဒီအအရပ်က ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်ခွာချင်လှပြီ။ သို့ဖြင့် ဧပြီလကုန်တစ်ညတွင်မူ ကေဗီဆေးကို၊ ဗယ်ဗယ်ဆူနှင့် အခြားနာဂလူငယ် သုံးလေးယောက်ကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစဉ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးကြရာ ခရီးစဉ်တစ်လျှောက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အားလုံးထထကြွကြွရှိပါသော်လည်း ထိုထက်ပို၍ ကျွန်ုပ်တို့မလုပ်နိုင်တော့။ ဆိုလိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ သွားရမည့်ခရီးတစ်လျှောက် မြေပုံအညွှန်းနှင့် မြေပြင်အနေအထား အားလုံးကို သိသည်၊ လမ်းတံတားအားလုံးကို သိသည်။ နယ်စပ်ဘယ်နေရာတွေက ကူးနိုင်သည်ကို သိသည်။ ကုန်ကုန်ပြောရလျှင် အိန္ဒိယအရှေ့မြောက်ဒေသတွင်း ပြေးဆွဲနေပါသော ဘတ်(စ်)ကားနှင့် မီးရထား အချိန်ဇယားတို့ကိုပင် အလွတ်ပြောနိုင်ပါသော်လည်း

စာပေးပို့လိုက်သော ကေဗီဆေးကို အစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်စပ်သူထံမှ ယခုအထိ အကြောင်း ပြန်ခြင်း မရှိပါ၍ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ၎င်းတို့ထိုင်နေရုံသာရှိတော့သည်။

နာဂလူမျိုးအများစုသည် အိန္ဒိယ အစားအစာတွေကို မကြိုက်ကြ။ သို့တည်းမဟုတ် ငြင်းပယ်တတ်ကြောင်း သိထားသဖြင့် ညနေက ကေဗီဆေးကို အဖွဲ့ကို ဧည့်ခံရာမှာ လမ်းဆုံလမ်းခွက ဂင်ဇာ တရုတ်စားသောက်ဆိုင် ခေါ်လာခဲ့ပြီး ကန်တုံ ကြက်သားဟင်း၊ မျှစ်ကြော်၊ ပဲဒိန်ခဲ စွပ်ပြုတ်နှင့် အခြား သောက်စရာ၊ ခဲစရာတွေ မှာယူလိုက်ပြီး စားကြ သောက်ကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ နာဂမိတ်ဆွေလေးများကား ခေါင်းမဖော်နိုင်ဘဲရှိနေရာ မကြာမီ မှာပင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖြူရောင်အခင်းနှင့် စားပွဲပေါ်တွင် ကြွေပန်းကန်ပြားတွေ တောင်လို ပုံသွားတော့သည်။

တအောင့်အကြာတွင် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့ တိုင်ပင်ထားသော အစီအစဉ်တစ်ခု ကို စားသောက်နေရင်းနှင့် သူတို့ကို ရှင်းပြလိုက်သည်။ အစီအစဉ်အရ တစ်ယောက် ယောက်ကို ဓမ္မပူရသို့ စေလွှတ်မည်။ ဟိုရောက်လျှင် မြေအောက်အဖွဲ့နှင့် အဆက်ရှာပြီး ပြန်လာဖို့ဖြစ်သည်။ အဆိုပါခရီးအတွက် ကျွန်ုပ်တို့ အစီအစဉ်ကို နားထောင်ပြီးချိန်မှာ သူတို့အားလုံး လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်လာပြီး နာဂဘာသာစကားဖြင့် အကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို အားတက်သရော ဆွေးနွေးနေကြရာ ကျွန်ုပ်က ကြက်သားတစ်တုံးကို တူနှင့်ညှပ် စားလိုက်ပြီး ဆိုင်နောင့်ကို တစ်ချက်ကြည့်လိုက်သည်။ ဆိုင်နောင့်ကလည်း ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်နေသည်။ အကြိတ်အနယ် ပြောဆိုနေရာမှ သဘောတူညီမှုတစ်ခု ရလာသည်ဟု ထင်ရချိန်တွင်မူ ဗယ်မယ့်ဆူက ကျွန်ုပ်တို့ဘက် မျက်နှာမူလိုက်သည်။

“ခင်ဗျားဘက်က သတိထားရမယ့် ပြဿနာတစ်ခုရှိတယ်။ နာဂမြေအောက် လှုပ်ရှားမှုမှာ NSCNအပြင် NNCဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် သူက လက်ရင်း ကျတယ်။ နာဂအမျိုးသားကောင်စီပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့အားလုံးကတော့ ခင်ဗျားကို NSCN ကိုပဲ သွားစေချင်တယ်။ သူက အင်အားတောင့်တယ်။ ကေဗီဆေးကိုရဲ့ အစ်ကို လည်း ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကေဗီဆေးကို, ကိုပဲ ဓမ္မပူရအထိ လွှတ်မယ်။ လိုအပ်ရင် ကိုဟီးမား အထိ သွားရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ဘက်က အဲ့လို ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်”

ယခု မစ်ရှင်တွင် သူ့ကို ရွေးချယ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ ဂုဏ်ယူသော မျက်နှာပေးဖြင့် ကေဗီဆေးကိုက ကျွန်ုပ်ကို ခေါင်းတစ်ချက်ဆတ်ပြသည်တွင် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့် တို့လည်း ဝမ်းသာအယ်လဲ ဖြစ်ရသည်။ ကေဗီဆေးကိုကို ယခင်အခါများကပင် ယုံကြည် ရင်းစွဲ ရှိခဲ့သည် ဖြစ်၍လည်း ယခု ကိုယ့်လူတစ်ယောက် ရလာသလို ခံစားလိုက်ရသည်။

ကျွန်ုပ်အနေနှင့် NSCN ကို ပို၍ စိတ်ဝင်စားသည်။ NNC မှာ ပင်မ မူလအဖွဲ့ အစည်းဆိုသော်လည်း အိန္ဒိယအစိုးရနှင့် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးယူလိုက်သည် ဖြစ်၍ လုံးဝနီးပါး ချုပ်ငြိမ်းသွားသော အဖွဲ့အစည်းဟောင်းဖြစ်သည်။

“ဓမ္မပူရကို ကျွန်တော် လေယာဉ်နဲ့သွားမယ်။ ဟိုမှာ NSCN က လူတွေနဲ့တွေ့ပြီး ကျွန်တော့်အစ်ကိုဆီ နောက်ထပ် စာတစ်စောင်ပို့လိုက်မယ်။ ခင်ဗျားကို KIA က မိတ်ဆက်စာပေးလိုက်တဲ့ အကြောင်းလည်း ပြောခဲ့မယ်။ ပြီးရင်ပြန်လာမယ်။ ကျွန်တော်တို့ အခြေအနေကောင်းမှာ သေချာပါတယ်”

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် သူ့စကားကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ အားတက်သရော ရှိကြသည်။ နာဂမိတ်ဆွလေးတွေနှင့် နှုတ်ဆက် လမ်းခွဲပြီး ကျွန်ုပ်နှင့်ဆိုင်နေတဲ့လည်း တည်းခိုရာ ဆီ အေးအေးလူလူ လမ်းလျှောက်ပြန်ခဲ့ကြသည်။

နောက်တစ်နေ့ ခါတိုင်းလို ပြည်ထဲရေးဌာနသို့ သွားနေကျအတိုင်း ရောက်သွားရာ မျှော်လင့်မထားသောသတင်းတစ်ပုဒ် ကြားလိုက်ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်လွှာတွေကို စစ်ဆေးပြီးနောက် ခါဇီရန်းဂါကို ကန့်သတ်ထားသော်လည်း သျှိုလောင်တွင် တစ်ပတ် နေထိုင်ခွင့်ပေးလိုက်ရာ ဤသည်ကား ကျွန်ုပ်တို့အလိုချင်ဆုံး အခွင့်အရေးပင်ဖြစ်သည်။ အရှေ့မြောက်ဘက်မှ တားမြစ်နယ်မြေထဲ ရောက်သည်နှင့် နာဂပြောက်ကျားတွေ အကူအညီဖြင့် ကိုယ်ယောင်ဖျောက်လို့ရပြီ မဟုတ်ပါလား။

ယခု ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး အသင့်အနေအထားတွင် ရှိနေပြီ။ သို့ပေမယ့် ဧပြီလကုန် ပြီဖြစ်၍ နယူးဒေလီအပူချိန်က (၄၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ကျော်လာရာ သည်းခံ၍မရ လောက်အောင် ပူပြင်းလာသဖြင့် ဟိမဝန္တာတောင်တန်းပေါ်က ဗြိတိသျှတို့ ဆောက်ခဲ့သည့် နွေရာသီစခန်းတစ်ခုဆီ ပြေးဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။ ကေဗီဆေးကို ကိုမူ လေယာဉ်ပျံ လက်မှတ်ခပေးပြီး သူပြန်ရောက်မည်ဟု မျှော်လင့်ရသော မေ (၇) ရက်တွင် ဘင်္ဂလီဇျေး အနီးမှ ကျွန်ုပ်တို့နေရာမှာ ပြန်ဆိုကြဖို့ ချိန်ကိုက်ပြောဆိုအပြီး နယူးဒေလီ၏ မြောက်၊ ကီလိုမီတာ (၂၄၀) အကွာအဝေးရှိ တောင်ကုန်းတောင်တန်းတွေကြားမှ မစ်ဖိုးရီသို့ ဘတ်(စ်)ကားနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ဇနီးမောင်နှံ ထွက်ခွာလာခဲ့ပါ၏။

အပူရှိန်ဟပ်,ဟပ်ထနေသော လမ်းမထက်မှာ ခရီးသည်တွေ မတန်မဆနှင့် တလိမ့်လိမ့်သွားနေပါသော ခရီးကား အနေကျပ်သလို ပျင်းရိငြီးငွေ့စရာကောင်းလှသည်။ ကျင်းတွေခွက်တွေ ဗလပွနှင့် လမ်းပေါ်မှာ မော်တော်ကားဆောင့်သည့် ဒဏ်ကို ကိုယ်လေး လက်ဝန် ရင့်မာနေသော ဆိုင်ဆောင့်တစ်ယောက် အလူးအလဲ ခံစားနေရပါသော်လည်း သူမက ထုံးစံအတိုင်း တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် လိုက်ပါလာသည်။

တောင်ပေါ်စခန်းကား ဒေလီလွင်ပြင်၏ အပူလှိုင်းများမှ ကင်းရာလွတ်ရာ စိမ်းလန်း သာယာသော နွေရာသီအပန်းဖြေစရာ နေရာဖြစ်သည်။ ရောခါဘီတွင် ကျွန်ုပ်တို့ တည်းကြ သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံကြီးမှာ ယခင်က ဘော်ဒါအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ပြီး အောက်ထပ် တွင် ရှေးမူအင်္ဂလိပ်စတိုင် မီးလင်းဖိုနှင့် စာကြည့်တိုက်လေးတစ်ခု ရှိပြီး အပြင်ဘက် ပန်းခြံထဲတွင်မူ ရောင်စုံထပ်တစ်ရာပန်းတွေ ဝေနေသည်။ တောင်ပေါ်စခန်းတွင် ငါးရက် နေထိုင်ခဲ့ရာ အများအားဖြင့် ရှေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကြုံရမည့် တောင်တက်ခရီးများအတွက်

လေ့ကျင့်သည့်အနေဖြင့် တောင်ပေါ်စခန်းမှ နိမ့်ချည်မြင့်ချည်နှင့် ကွေ့ဝိုက်နေသော လမ်းတွေမှာလည်း လမ်းလျှောက်ရင်း အချိန်ကုန်ခဲ့ကြသည်။

မစ်ဇိုးရီမှ မေလ (၇) ရက်တွင် ဘတ်(စ်)ကားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်လာကြသည်။ နယူးဒေလီသို့ ရောက်ပြီး ကားဂိတ်မှ သုံးဘီးကားလေးဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့တည်းခိုရာသို့ အလာ အိမ်ရှေ့တွင် သုံးဘီးကားလေး ထိုးဆိုက်သည့်အခါတွင်မူ အပြင်တွင်စောင့်နေသော ကေဗီဆေးကို ကိုတွေ့လိုက်ရသည်။ သူ့မျက်နှာက မှိုင့်မှိုင့်တွေတွေ၊ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ အပေါ် ထပ်တက်လာပြီး အခန်းထဲမှာ ထိုင်လိုက်သည်နှင့် သူက စကားစသည်။

“လေယာဉ်လက်မှတ် ဝယ်လို့မရဘူး၊ ဇွန်လကုန်အထိ ဘွတ်ကင်တွေ ပြည့်နေ တယ်”

မျှော်လင့်မထားသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့လည်း ဟင်... ဟယ်နှင့် အသံထွက် ညည်းညူရင်း အကြီးအကျယ် စိတ်ပျက်သွားသည်။ သို့ပေမယ့် ကေဗီဆေးကိုက ကျွန်ုပ် တို့ကို အားပေးရှာသည်။

“ခင်ဗျားတို့ ခရီးထွက်နေတုန်း ကျွန်တော် စဉ်းစားထားတာရှိတယ်၊ ဘာပဲဖြစ် ဖြစ် ကျွန်တော်တို့သွားကြမယ်။ ခုအချိန်မှာ ခင်ဗျားတို့ကို သူတို့ ပြန်ခေါ်လို့မရတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် KIA က စာကိုတော့ ယူမသွားနဲ့”

သူ့အစီအစဉ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံလိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ရထားလက်မှတ် ဝယ်ဖို့နှင့် လေယာဉ်လက်မှတ်ခကို သိမ်းထားဖို့ စီစဉ်ပြီးနောက် သူပြန်သွားသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် စာအုပ်တွေနှင့် မလိုအပ်သော ပစ္စည်းအချို့ကို ဘန်ကောက်သို့ စာတိုက်မှပြန်ပို့ဖို့ ထပ်ပိုးပြင်ဆင်ကြသည်။ ပစ္စည်းစာရင်းနှင့် အလေးချိန်ကို အကြိမ်ကြိမ် စစ်ဆေး၍ အနည်းဆုံးအထိ လျှော့ချလိုက်ပြီး တစ်ယောက်လျှင် ဘောင်းဘီ (၂) ထည်၊ အင်္ကျီ (၃) ထည်၊ ဂျာကင်ရှည်ကြီးတစ်ထည်၊ ရှူးဖိနပ် တစ်ရုံ၊ ခြေအိတ် အတွင်းခံနှင့် ဦးထုပ်တစ်လုံး ထည့်ကြသည်။ အခြားဝန်စည်စလယ်အနေနှင့် ဆိုင်နေရာတွင် ကင်မရာ၊ ဖလင်နှင့် တရုတ်ဘာသာစကားသင် စာအုပ်အပြင် သူနာပြု ဆေးသေတ္တာငယ်လေး တစ်ခုပါသည်။ ကျွန်ုပ်အဖို့ကား မြေပုံ၊ အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်း၊ အိတ်ဆောင်ရေဒီယို၊ အသံဖမ်းစက်၊ သံလိုက်အိမ်မြှောင်နှင့် စစ်သုံးခါးမြှောင် တစ်ချောင်းတို့ကို ကိုယ်နှင့်မကွာ ရှိဖို့လိုသည်။ စာအုပ်တွေထဲက (၂) အုပ် ရွေးချယ်လိုက်သည်။ The Battle For Naw Seng's Kingdom နှင့် Political System of Highland Burma တို့ ဖြစ်သည်။ ပထမစာအုပ်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးနှင့် ကချင်ဒေသအကြောင်းဖြစ်ပြီး စာရေးသူမှာ ဂေါ်ဒွန်ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်အုပ်မှာ E.R Leach ၏ မနုဿဗေဒဆိုင်ရာ လေ့လာမှုတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ငါးမျှားတံ၊ ရစ်လုံးနှင့် ချိတ်တို့ကိုလည်း ထည့်လိုက်သည်။

မေ (၁၄) ရက်တွင် ရော်ဂျာနှင့် အဲမလာတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့စုံတွဲ ဘန်ကောက် ပြန်တော့မည့်အကြောင်း ပြောဆိုနှုတ်ဆက်ရာ သူတို့လည်း ဗြန်းစားကြီးမို့ တအံ့တဩဖြစ်

ကြသည်။ အိမ်ရှင်မိန်းမကြီး မာဝါရီကား ကျွန်ုပ်တို့အခန်းကို အပြေးအလွှားတက်လာပြီး အိမ်လခ လက်ကျန် ရှိ၊ မရှိနှင့် အခန်းကို သေသေချာချာစစ်ဆေးသည်။ မေလ (၁၅) ရက် ကျွန်ုပ်၏ ဒိုင်ယာရီတွင် ယခုလို ရေးသွင်းလိုက်သည်။

နယူးဒေလီမှ ညနေ (၆) နာရီတွင် ထွက်ခွာသည်။ ရထားမထွက်မီ မိနစ်အနည်းငယ်ခန့်မှာပင် နာဂမိတ်ဆွေများနှင့် တွေ့သည်။ သူတို့က ဒုတိယတန်းမှ လိုက်ပါလာပြီး ကျွန်ုပ်တို့က ပထမတန်းမှ ဖြစ်သည်။ ဖုန်တူပြီး ညစ်ပတ်သော်လည်း အနည်းငယ် လွတ်လပ်မှုရှိသည်။

ရထားပေါ်တွင် အိန္ဒိယစစ်သား အတော်များများ လိုက်ပါလာပြီး ဒုတိယတန်းမှာ ပြတ်သိပ်နေသည်။ အချို့က ကျွန်ုပ်တို့ ပထမတန်းတွဲ၏ လူသွားစင်ကြို နေရာလွတ်တွေမှာ ကျောပိုးအိတ်ပေါ်ထိုင်ရင်း၊ အချို့က အိပ်ရာခင်း၍ လှဲရင်း လိုက်ပါလာကြသည်။ သူတို့ကြည့်ရသည်မှာ နယ်ခြားစောင့် တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဖြစ်ပြီး အရှေ့မြောက်သို့ သွားကြမည် ထင်သည်။ နယူးဒေလီမှ အချိန်ကိုက်ထွက်လာသော ရထားကြီးကား ဂါဇီရာဘတ်၊ အလီဂတ်၊ တန်ဒလာနှင့် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာမရှိသော နေရာအချို့တွင် ခေတ္တမျှစီ ရပ်နား လျက် ခုတ်မောင်းလာခဲ့ရာ နောက်ဆုံး ကျွန်ုပ်တို့လည်း အိပ်ပျော်သွားတော့သည်။

အာသံပြည်နယ်၊ ဂူဝါဟသီသို့ (၄၅) နာရီကြာ မီးရထားခရီးကား စိတ်ပင်ပန်း စရာ၊ ကီလိုမီတာများစွာ ခရီးပေါက်လာပါသော်လည်း ဖုန်အလိမ့်လိမ့်နှင့် ခြောက်သွေ့ ပူပြင်းသော ကွင်းပြင်ကြီးတွေသာ မြင်တွေ့နေရပြီး သစ်ပင်ဆို၍ မရှိသလောက်ပင်။ အချို့နေရာအရောက်တွင် ရွှံ့ကျထားသော တဲအိမ်အစုလေးများနှင့် နွားချေးစောင့်နေသော ရွာတွေကို ဖြတ်သွားရာ ဤမြင်ကွင်းကား သုံးရက်မြောက်၍ နောက်ဆုံး အာသံပြည်နယ် ထဲ ရောက်လာသည်အထိ မပြောင်းလဲသေး။ သို့ပေမယ့် ကျွန်ုပ်တို့ နိုးလာချိန်တွင်မူ စိုက်ခင်း ပျိုးခင်းနှင့် ဝါးရုံအုပ်များကြားတွင် သပ်သပ်ချေချေ ဆောက်ထားသော ပျဉ် ထောင်အိမ်လေးများနှင့် ဟိုးအဝေးတွင် စိမ်းစိမ်းစိုစို လယ်ကွင်းတွေကိုလည်း မြင်တွေ့ လိုက်ရာ အရှေ့တောင်အာရှ၏ ကျေးလက်ဘဝများဆီ စိတ်ရောက်သွားသည်။ သို့ပေမယ့် ဒေသခံတို့၏ အသွင်ကတော့မတူ။ မွန်းလွဲ (၂:၃၀)တွင် ဗြဟ္မပူရမြစ်ပေါ်မှ သံမဏိတံတား ကြီးတစ်လျှောက် တဂျူးဂျူးနှင့် ခုတ်မောင်းဖြတ်သန်းလာပြီး နာရီဝက်ခန့်အကြာတွင်မူ ဂူဝါဟသီသို့ ဆိုက်ရောက်လေရာ၊ ဤ၌ပင် ကျွန်ုပ်တို့ စီးနင်းလိုက်ပါလာသော အမြန် ရထားခရီးစဉ်လည်း ပြီးဆုံး၍ ဓမ္မပူရ၊ တင်စုကီယား၊ ဒီဘရကတ်ဘူတာများသို့ ရထားငယ် လေးဖြင့် ခရီးဆက်ကြမည်ဖြစ်ပါ၏။

ကေဗီဆေးကိုနှင့် သူမိတ်ဆွေတို့က ရထားပေါ်မှ ဆင်းပြီး ကျွန်ုပ်တို့အတွက် သျှီလောင်သို့ တက္ကစိတစ်စီး ငှားပေးသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်က သံသယမရှိစေဖို့ သူတို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးသွားဟန်လွဲ တွေ့ကြသလို ဟန်လုပ်ဆက်ဆံကြသည်။

အင်္ဂါနေ့ သျှီလောင်မှာ တွေ့ကြုံမယ်... ဟု ကေဗီဆေးကိုက ပြောပြီး ဓမ္မပူရသို့ ရထားနှင့် ခရီးဆက်ဖို့ ဘူတာသို့ ပြန်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အစီအစဉ်အရ ဤ၌ လမ်းခွဲပြီး ကေဗီဆေးကိုက ဓမ္မပူရနှင့် ကိုဟီးမားသို့ သွားမည်။ ဂျစ်ကားတစ်စီးငှားပြီး သျှီလောင်သို့ ပြန်လာကာ ကျွန်ုပ်တို့ကို ခေါ်ပြီး မြန်မာပြည်နယ်စပ်သို့ အတူသွားဖို့ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍လည်း နယူးဒေလီကပင် ကြိုတင်၍ ကျွန်ုပ်အတွက် ဆံပင်ဆိုးဆေးနှင့် နေကာ မျက်မှန်အနက် တစ်လက် ဝယ်ယူလာခဲ့ပါသော်လည်း အသားရောင်ကို ဖုံးဖို့ သစ်ကြားသီး အဆီ သို့မဟုတ် အလားတူ အညှို့ရောင် ကိုယ်လိမ်းခရင်(မ်) တစ်မျိုးမျိုးကို ရှာ၍မရခဲ့။ အိန္ဒိယ ကော့စမက်တစ် အရောင်းဆိုင်များတွင် အသားဖြူဖို့ ခရင်(မ်)များသာ ရှိသည်။ မည်သို့ရှိစေ ကျွန်ုပ်ဆံပင်ကို အနက်ရောင်ဆိုး၍ နေကာမျက်မှန် တပ်ပြီး ဂျစ်ကားနောက်မှ လိုက်ပါသွားမည်ဆိုလျှင် မည်သူမျှ ရိပ်မိကြမည်မဟုတ်။ အကယ်၍ စစ်ဘက်စစ်ဆေးရေး ဝိတ်တစ်ခုခုက ကားကိုတားပြီး ဆင်းခိုင်းသည်ဆိုလျှင်တော့ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ကြည့်လုပ်ရုံသာ ရှိသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ တက္ကစီကားပေါ်တွင် အိန္ဒိယ စီးပွားရေးသမားများလည်း ပါလာရာ သူတို့က စပ်စပ်စုစုမေးလာသော မေးခွန်းတွေကို လှီးလွှဲပြီး သျှီလောင်မြို့မှတစ်ပါး အခြား ဘာမျှမသိသလို ဟန်ဆောင်ခဲ့ရသည်။ မော်တော်ကားခရီးမှာ (၂) နာရီမျှကြာပြီး သျှီလောင် မြို့တွင်း ဝင်လာချိန်တွင် နေလုံးပျောက်သွားလေပြီ။ ပိုလိုကစားကွင်းနှင့် မလှမ်းမကမ်း ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် ဧည့်ရိပ်သာရှေ့တွင် ကားပေါ်မှဆင်းပြီး အိပ်ခန်းငှားရာ ကျွန်ုပ်တို့ တွက်ထားသည်ထက်ပင် ဈေးကြီးနေသည်။ နှစ်ယောက်အိပ်ခန်း တစ်ခန်းကို ၆၅ ရူပီး။ အခန်းအပြင်အဆင်က စုတ်ချာသည်သာမက ရေကလည်း မနက် တစ်ကြိမ်နှင့် မိုးလုံးလုံး ချုပ်ခါမှ တစ်ကြိမ်သာလာသည်။

သျှီလောင်မြို့၏ လမ်းမကြီးများမှာ တောင်တက်တောင်ဆင်းအတိုင်း ကွေ့ဝိုက် နေပြီး တောင်ကြားလွင်ပြင်ကျယ်တွင် မြို့တည်ထားသည်။ လမ်းဘေးတစ်ဘက် တစ်ချက် တွင် ရှေးဘန်ဂလိုဟောင်းများနှင့် ကိုလိုနီခေတ် အုပ်ချုပ်ရေးအဆောက်အအုံတွေ တွေ့ရပြီး တစ်နေရာတွင်မူ စစ်တပ်ဝန်းကြီးတစ်ခုနှင့် ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း ရှိသည်။ ခါဆီ လူမျိုးအများစုမှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်ပြီး ယခုလိုနေရာမျိုးတွင် ဝေးလံလူမျိုး ခရစ်ယာန်ဂိုဏ်းဝင် အမြောက်အမြားပင် ရှိနေသေးသည်။

မာဂါလဟာသို့ ၁၉၇၆ ခုနှစ်က ပထမဆုံးအကြိမ် ကျွန်ုပ်ရောက်ခဲ့စဉ်က သျှီလောင်ကား ခါဆီ၊ ကာဂိုး၊ ဂျိမ်းတိုက်၊ နာဂနှင့် မီဇီ အိန္ဒိယ မြန်မာ နယ်ခြားမှ အခြားမျိုးနွယ်စုများ လွှမ်းမိုးရာဖြစ်ပြီး ယင်းတို့အနက် နာဂအုပ်စုမှာ အရေအတွက်အတော် များသည်။ နယ်ခြားဒေသမှ လူအများစုမှာ အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေဖို့ လာကြသလို အချို့က ဒေသတက္ကသိုလ်များမှာ ပညာသင်ဖို့ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ မေလတွင်မူ

ဒေသခံမျိုးနွယ်စုတွေထက် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အနောက် ဘင်္ဂလားနှင့် အခြားလူဦးရေ သိပ်သည်းသော မြေပြန့်ဒေသများမှ တရားမဝင် ရောက်လာသူများ အဆမတန် များပြား လာပြီး ပဋိပက္ခများ ဖြစ်လာခဲ့ရာမှ လွန်ခဲ့သော (၅) နှစ်ခန့်တွင်မူ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် သတ်ဖြတ်ကြသည်အထိ ပြင်းထန်လာသဖြင့် ကာဖျူးနှင့် ပစ်ခတ်မှုများ ထုတ်ပြန်ရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်မလာမီ တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်ခန့်ကမှ ပုံမှန်အခြေအနေ ရောက်လာ ခဲ့သည်။

အလားတူ ဗြဟ္မပုတ္တရ လွင်ပြင်တွင်ရှိသော အာသံလူမျိုးတို့၏ လှုပ်ရှားမှုများ မှာလည်း အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများ ရှိခဲ့သည်။ ယနေ့ အာသံလူမျိုး အတော်များများ မှာ အိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှုကို လက်ခံကျင့်သုံးလာသော်လည်း သူတို့၏ မူလအမျိုးအနွယ် ကား ထိုင်း၊ လာအိုနှင့် မြန်မာ၊ ရှမ်းလူမျိုးတို့နှင့် အလွန်နီးစပ်ကြသည်။ ၁၂၂၈ ခုနှစ်မှ စ၍ ကိုယ့်ထီးကိုယ့်နန်း၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည်နှင့် နှစ်ပေါင်း (၆၀၀) ကျော် နေထိုင်လာခဲ့ပြီး နောက် ဗြိတိသျှတို့က သိမ်းယူလိုက်ပြီး အိန္ဒိယ အင်ပါယာထဲ ပေါင်းထည့်လိုက်ရာ အာသံအပြင် ပတ်ဝန်းကျင် တောင်တန်းနေ မျိုးနွယ်စုများဖြစ်ကြသော ခါဆီ၊ မိဇိုနှင့် နာဂဒေသများ လက်လွှတ်လိုက်ရသည်။ နာဂတို့ ဇာတိဒေသမှာ ယခု သျှီလောင်မြို့ တည်ရာ ဖြစ်သည်။

သျှီလောင်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေခိုက်မှာပင် မုတ်သုန်မိုး စပြုဖြစ်၍ ရှေ့ခရီးအတွက် စိတ်ပူပြန်သည်။ အိန္ဒိယ-မြန်မာ နယ်စပ်မှ KIA ဌာနချုပ်ရောက်ဖို့ဆိုလျှင် အနည်းဆုံး ရက် (၆၀) ကြာမည်ဖြစ်၍ ဇူလိုင်လကုန်လောက် ရောက်မည်မှန်းသည်။

ကေဗီဆေးကိုနှင့် မနက်ဖြန် အင်္ဂါနေ့ အချိန်းအချက် ပြုထားရာ တောထဲတောင်ထဲ ရောက်လျှင် နောက်ထပ် အနည်းဆုံး တစ်နှစ်မျှ ဆန်ပြုတ်နှင့် အသီးအရွက်တို့နှင့်သာ လွေးရတော့မည်ဖြစ်သဖြင့် ယခု ဥရောပအစားအစာကို နောက်ဆုံး စားလိုသည်ဖြစ်၍ ထင်းရှူးပင်ဟိုတယ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့လင်မယားနှစ်ယောက် ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ထင်းရှူးပင် ဟိုတယ်ကား အင်္ဂလိပ်မင်းများ လက်ထက်ကတည်းက ဒိတ်ဒိတ်ကျဟိုတယ် ဖြစ်ခဲ့သလို ယခုလည်း ယခင်အရည်အသွေးတို့ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားသည်ဖြစ်၍ နာမည်ကြီး သည်။ ဟိုတယ်အဆောက်အအုံမှာ ကျွန်းသစ်တစ်ဝက်၊ အုတ်တစ်ဝက် (၂) ထပ်တိုက် ဖြစ်ပြီး၊ အပြင်ဘက်ခြံဝင်းကျယ်ကြီးတွင် မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းနှင့် ထင်းရှူးပင်တွေ စိုက်ထား သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ နောက်ဆုံး ဥရောပအစားအစာအဖြစ် ပဲစွပ်ပြုတ်၊ အမဲသားကင်၊ ရော့ရှရိုင်း ပူတင်းနှင့် ဘီယာတို့ကို မှာယူပြီး နှစ်ယောက်သား ဝမ်းဖြည့်လိုက်ကြသည်။ ချိန်းဆိုထားသလို နောက်တစ်နေ့တွင် ကေဗီဆေးကို ရောက်လာကြပြီး သျှီလောင် ဘတ်(စ်)ကားဂိတ်အနားမှ ခပ်ကုတ်ကုတ် ကော်ဖီဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ဆုံကြသည်။

“သတင်းကတော့ ကောင်းတာရော၊ မကောင်းတာရော ပါလာတယ်”

ကေဗီဆေးကိုက ရောက်မဆိုက် ဆိုင်းမဆင့် ဗုံမဆင့် ပြောချလိုက်သည်။

“နောက်ထပ် ဘာမျှမလွဲချော်နိုင်တော့ဘူးလို့ ထင်ထားပေမယ့် အဖုအထစ်လေးတွေ ရှိနေသေးတယ်”

“ဝမ်းသာစရာကတော့ ဓမ္မပူရနဲ့ ကိုဟီးမားမှာရှိတဲ့ မြေအောက်အဖွဲ့တွေက ခင်ဗျားတို့လာမယ်ဆိုတာ သိတော့ ဝမ်းသာကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအဆင့်မှာ ဌာနချုပ်က ညွှန်ကြားချက်မရှိဘဲနဲ့ သူတို့ဘက်က ဘာမှလုပ်လို့မရသေးဘူး။ ဒါကြောင့် ဗမာပြည်နယ်စပ်မှာရှိတဲ့ ခွီးဗာနဲ့ အဆက်အသွယ် ယူပေးမယ်တဲ့”

ထို့နောက် သူကပင် ဆက်၍ ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် နောက်ထပ်ညွှန်ကြားချက်ကို စောင့်ဖို့နှင့် ဖြစ်နိုင်လျှင် သျှီလောင်မှာ နောက်ထပ် တစ်ပတ် (သို့) နှစ်ပတ် ဆက်နေဖို့ ပြောရာ သျှီလောင်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို တစ်ပတ်သာခွင့်ပြုထားသလို အိန္ဒိယဗီဇာသည်ပင် ကုန်ဆုံးတော့မည်ဖြစ်၍ ဤ၌ ဆက်နေဖို့ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်။ ဒီထက်ဆိုးတာက ကျွန်ုပ်တို့မှာ ပိုက်ဆံလက်ကျန် သိပ်မရှိတော့။

ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ခြေကုန်လက်ပန်း ကျသွားကြသော်လည်း ရွေးစရာမရှိ။ ကာ(လ်)ကတ္တားသို့ ပြန်ပြီး ဗီဇာသက်တမ်းတိုး၍ ငွေရှာဖို့သာရှိသည်။ ယခုအထိ ကျွန်ုပ်တို့ပါမစ်ကို မည်သူကမျှ အရေးတယူ စစ်ဆေးခြင်းမရှိသေးသဖြင့် စိုးရိမ်စရာတော့မလို။ ပါမစ်တွင် မှတ်ချက်ရေးခြင်းလည်း မရှိသဖြင့် လိုအပ်လျှင် မေလ (၅) ရက်ကို ဇွန်လ(၆) ရက်သို့ ပြောင်းလိုက်ပြီး ယခုပါမစ်နှင့်ပင် ပြန်သွားနိုင်သည်။ NSCN မှ အကြောင်းပြန်ကြားချက်ရဖို့ တစ်လမျှတွက်ထားပြီး ကာ(လ်)ကတ္တားတွင် ဗီဇာတိုးဖို့ စီစဉ်ရမည်ဖြစ်သည်။

သျှီလောင် ဘူတာရုံလက်မှတ်စာရေး၏ အဆိုအရ ဂူဝါဟသီမှ ကာ(လ်)ကတ္တားသို့ ဘွတ်ကင်ပြည့်သွားပြီဆိုသဖြင့် အရေးပေါ် လေယာဉ်လက်မှတ် (၂) စောင် ဝယ်ပြီး ကေဗီဆေးကို ကို နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။ ကေဗီဆေးကိုက NSCN မှ ညွှန်ကြားချက်ကို စောင့်ယူဖို့ ဓမ္မပူရသို့ ပြန်မည်ဖြစ်သည်။ သူနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဆက်သွယ်ရာတွင် ကြေးနန်းဖြင့် ဆက်သွယ်ပြီး လျှို့ဝှက်ကုဒ်အဖြစ် ရထားခရီးပေါ် မူတည်၍ ဗာရာဏသီဆိုလျှင် ဂူဝါဟသီ၊ ဘုံဘောဆိုလျှင် ဓမ္မပူရဟု နားလည်ဖို့ စီစဉ်ထားသည်။ သို့ဖြင့် ဗြဟ္မပုတ္တရမှ ကီလိုမီတာ (၂၀) ဝေးသော ဘိုဂျားလေယာဉ်ကွင်းသို့ တက္ကစီတစ်စီး ငှားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကသောကမျော ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

ယခု မိုးကျလာပြီဖြစ်ရာ နောက်ထပ် တစ်လစောင့်ဖို့ဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အတော်ပင် အခက်တွေ့လိမ့်မည်။ ဆိုင်နောင့်၏ ကိုယ်ဝန်ကလည်း ခြောက်လပြည့်ပြီ။ အမှန်အားဖြင့် ဇွန်လမှာ မြန်မာနယ်စပ်ရောက်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ထားကြသည်။ ဘယ်လိုပင် အားတင်းထားကြပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့မျက်နှာတွေပေါ်မှာ စိတ်ဓာတ်ကျသည့် အရိပ်ယောင်တွေ ပေါ်လွင်နေသည်။

လေယာဉ်ကွင်းရောက်လာသည့်အခါ လေယာဉ်က ပြေးလမ်းပေါ်မှာ စောင့်နေဆဲ။ သို့ပေမယ့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ဝင်ခွင့်မပြု၊ လေယာဉ်စီးခရီးသည် ချောင်ချောင်ချီချီ ရှိနေပါ

သော်လည်း ဘွတ်ကင်ကောင်တာကို ပိတ်ထားသဖြင့် ခရီးသည်စာရင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ထပ်ထည့်ပေးဖို့ စာရေးတွေကို အမျိုးမျိုးတောင်းပန်သော်လည်း မရ။ မျက်နှာမှန်မှန် သုန်သုန်နှင့် စာရေးတစ်ယောက် စုစုဆောင့်ဆောင့်နှင့် တုံ့ပြန်သည်။

“မရတော့ဘူး... မရတော့ဘူး... ကောင်တာပိတ်သွားပြီ၊ နောက်လေယာဉ်ကို စောင့်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို မဖျက်နိုင်ဘူး”

ကျွန်ုပ်ဘက်က (၁၅) မိနစ်ခန့် တွန်းတွန်းတိုက်တိုက် ပြောပါသော်လည်း အကြောင်းကမထူး၊ နောက်ထပ် (၄) နာရီသာ စောင့်ရပေတော့မည်။ သို့သော် ပြဿနာက စလေပြီ၊ ဧည့်ခန်းဆောင်တွင် ကျွန်ုပ်တို့စောင့်နေခိုက် အရပ်ဝတ်ကို စမတ်ကျကျဝတ် ထားသူနှစ်ယောက် ကျွန်ုပ်တို့ဆီ လျှောက်လာနေရာ သူတို့ပုံပန်းကို ကြည့်ရုံနှင့် အစိုးရ အရာရှိတွေမှန်း သိသာသည်။

“ကျေးဇူးပြုပြီး ခင်ဗျားတို့ ပါမစ်ကို ကြည့်ပါရစေ”

ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်အမည်နှင့် ပေးထားသော ပါမစ်နှင့် ပတ်စပို့တွေကို ထုတ်ပေး လိုက်သည်။

“ဒီကို ဘယ်လို ရောက်လာတာလဲ၊ ပါမစ်မှာ ခင်ဗျားတို့ရောက်တဲ့အကြောင်း ဘာမှ ရေးမထားဘူး”

“ကျွန်တော်တို့က လေယာဉ်နဲ့လာတာမဟုတ်ဘူး၊ ရထားနဲ့လာတာပါ”

“အော်... ဒါကြောင့်ကိုး”

အရာရှိက ပြုံး၍ နီးရာရဲစခန်းမှာ အကြောင်းကြားသင့်ကြောင်း ပြောရင်း ပတ်စပို့ နှင့် ပါမစ်တွေကို ဂရုတစိုက် စစ်ဆေးနေပြီး ဘေးမှ သူ့အဖော်က မှတ်စုစာအုပ်လေး ထဲမှာ အသေးစိတ် ရေးမှတ်နေသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်လုံး ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိတွေ ဖြစ်မှာ သေချာသည်။ နှစ်ယောက်ထဲက စီနီယာကျမည် ထင်ရသော အရာရှိက ဘောလ် ဖင်ဖြင့် ပါမစ်စာရွက်နောက်ကျောတွင် ရေးလိုက်သည်။

“ဘို့ဂျားလေဆိပ်မှ ၂၂ ရက် မေလ ၁၉၈၅ တွင် ထွက်ခွာ”

သေစမ်း!...စိတ်ထဲက ကျွန်ုပ် ရေရွတ်လိုက်သည်။ အဲ့ဒါမှ တကယ့်ပြဿနာ၊ အထိတ်တလန့် ဖြစ်သွားသော ကျွန်ုပ်မျက်လုံးတွေကို ဖုံးကွယ်ဖို့ ဆိုင်နောင့်နှင့် မျက်နှာ လွှဲလိုက်ရပြီး အရာရှိထံမှ အထောက်အထားတွေ ပြန်ယူရင်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်း အားတင်းပြောလိုက်ရသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ လိုက်ပါလာသော လေယာဉ် ပြေးလမ်းမှ ပျံတက်ချိန်တွင် နေအလင်းတို့ ပြိုကွဲစပြုလေပြီ။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ခရီးကား ကာ(လ်)ကတ္တာသို့ နောက်ပြန်လှည့်ရပြန်ပါ၏။

ကာ(လ်)ကတ္တာ:

ယခုအထိ ကျွန်ုပ်တို့ မရှုံးနိုင်သေးပါဟု တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ဘယ်လိုပင် အားပေးစေကာမူ ခရီးအတော်ပေါက်ပြီးခါမှ တပ်ခေါက်ပြန်ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်လုံး စိတ်လက်မအိမသာဖြစ်ရသည်။ ဒမ်ဒမ်သို့ လေယာဉ်ဆင်းချိန်တွင် မိုးဖွဲဖွဲ လေးကျလျက် အမှောင်ထုက ဆီးကြိုနေသည်။ ဈေးကြီးကြီးပေးငှားခဲ့ရသော တက္ကစီဖြင့် သည်းသည်းအုပ်အုပ် လူစည်ကားရာ ကာ(လ်)ကတ္တာ လမ်းမတွေပေါ်မှ ဆတ်(ဒ်)ဒါလမ်း ရောက်သည့်အခါ ယခင် ကျွန်ုပ်တို့တည်းခိုဖူးသော ကယ်တင်ခြင်းတပ် ဒိုင်နိုကြီး ဧည့်ရိပ်သာကား လူပြည့်နေပြီဖြစ်၍ လမ်းတစ်ဖက်မှ ပိုက်ဆံဖြုန်းနိုင်သူတွေ တည်းခိုသော Fairlawn ဟိုတယ်မှာ တည်းလိုက်ရသည်။ မတတ်နိုင်၊ ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်လုံး စိတ်ရော၊ လူရော ပန်းနေလေပြီ။ သို့ပေမယ့် ခရီးဆိုက်ပြီး ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် ကာ(လ်)ကတ္တာမှ မွဲခြောက်ခြောက်နှင့် ညစ်ထေနေသော ရုံးပြင်ကနားတို့တွင် ဆောင်ရွက် စရာတို့ကို ပြေးပြေးလွှားလွှားနှင့် ရက်အနည်းငယ်မျှ လုပ်ကိုင်ပြီး လက်စသတ်လိုက်သည်။ အိန္ဒိယရုံး၊ ဌာနကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုမှာ နာမည်ကြီးလှသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ အိန္ဒိယဇာတိကို လွယ်လွယ်ကူကူနှင့်ပင် ကုန်ဆုံးတော့မည့် ဇွန် (၁) ရက်မှ ဇူလိုင် (၁) ရက်သို့ တိုးနိုင်ခဲ့သည်။

နောက်ထပ် ဖြေရှင်းရမည့် ပြဿနာမှာ ငွေကြေးဖြစ်သည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင်လည်း လက်ကတုံးတောင်ငှား အားကိုးအားထားပြုခဲ့ရပါသော ကျွန်ုပ်၏ Informa-tion ဒိန်းမတ်သတင်းစာတိုက်ကပင် နောက်ထပ် ငွေလွှဲပေးလိုက်သဖြင့် ကာ(လ်)ကတ္တာ ဒါ(လ်)ဟိုဇီစကွဲယားမှ အမေရိကန်ဘဏ်ခွဲတွင် ထုတ်ယူခဲ့ရာ ယခု ကျွန်ုပ်တို့လက်ထဲတွင် ငွေလေးကြေးလေး ရှိလာပြီ ဆိုပြန်တော့ ဟန်ကျပန်ကျနှင့် ဥပဒေဘက်တော်သားတွေ ဖြစ်သွားပြန်သည်။

သို့ပေမယ့် သျှီလောင်သို့ ခရီးသွားခွင့်ပါမစ်ကို နောက်ထပ် တရားဝင်နည်းဖြင့် မရနိုင်တော့ကြောင်း မကြာမီ ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်လာသည်။ အဆိုပါကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရပ်ဆယ်လမ်းမှ မက်ဂါလာရာရုံးသို့ သွားစုံစမ်းရာ ယခင်တစ်ခေါက်က

ကျွန်ုပ်တို့ကို အကူအညီပေးခဲ့ဖူးသူ ခါဆီအမျိုးသားအရာရှိနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ဒီလိုဒီအကြောင်း မေးမြန်းကြည့်ရာတွင် သျှီလောင်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ သွားရောက်ခဲ့သည်ကို သိရသဖြင့် သူ့အနေနှင့် ဝမ်းသာဝမ်းနည်း ဖြစ်ရပါသော်လည်း နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်သွားဖို့ ပါမစ် လျှောက်လိုသည်ကိုတော့မူ သူ့ဘက်က သံသယရှိလာဟန်တူသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် သျှီလောင်မြို့လေးကို အလွန်တရာသဘောကျပါသဖြင့် နောက်ထပ်တစ်ခေါက် သွားချင် ပါကြောင်း ပြောသည့်အခါ အရာရှိက သူ့သဘောထားကို အရိပ်အမြွက်မျှသာ ထုတ်ပြ သည်။

“ခင်ဗျားတို့ အဲ့ဒီကို ခဏ၊ ခဏ သွားနေရင် အာဏာပိုင်တွေဘက်က သံသယ ဝင်လာမှာပေါ့၊ နောက်တစ်ခါ ပါမစ်ရဖို့ဆိုတာ မလွယ်ပါဘူး။”

သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ဘာလုပ်ကြမည်နည်း။ ဟိုတယ်သို့ ပြန်ရောက်လာပြီး စမ်းတဝါးဝါးနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ချလိုက်သည်။ ပါမစ်စာရွက်ပေါ်က ရက်စွဲကို ပြင်မည်။ မေ (၅) ရက်နေ့အစား ဇွန် (၆) ရက်နေ့ လုပ်မည်။ သို့ဖြစ်၍ လမ်းထောင့်ဆေး ဆိုင်မှ အစွန်းချွတ်ဆေး ပုလင်းလေးတစ်လုံး ဝယ်သည်။ ဆေး၏ မူလအသုံးမှာ အမျိုး သမီးတွေ ဆံပင်ဆေးဆိုးလျှင် (သို့) အင်္ကျီတွေ စွန်းထင်သွားလျှင် ဖျက်ဖို့ ဆေးမျိုးဖြစ်သော် လည်း စာရွက်ပေါ်မှ ဘော(လ်)ပင်မင်ကိုကား အံတုမရ၊ ဆေးမတိုး၊ ဘော(လ်)ပင်မင်က တင်းခံနေသည်။ သို့နှင့် နောက်ထပ်တစ်မျိုး လှည့်ကြံရပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို ဗီဇ သက်တမ်းတိုးဖို့ ခွင့်ပြုလိုက်သည်ဆိုသော်လည်း ပတ်(စ်)ပို့စာအုပ်မှာ ဆီးလံတံဆိပ် မနှိပ်ရသေး၊ ဗီဇသက်တမ်းတိုး ခွင့်ပြုမိန့်မှာ တံဆိပ်တုံးတွေ၊ လက်မှတ်တွေပါသော စာရွက် အခေါက်လေးတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၎င်းတွင် အိန္ဒိယလူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေအပါအဝင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဓါတ်ပုံနှင့် ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များလည်း ထည့်သွင်းထားသော အထောက်အထားစာရွက်များ ပါဝင်လေရာ စောစောက ပါမစ်ပါရက်စွဲကို ဖုံးကွယ်စေဖို့ အတွက် ဗီဇခွင့်ပြုမိန့် အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများနှင့် ပါမစ်ကို တွဲကာ ချုပ်စက်နှင့်တွဲချုပ်လိုက်သည်။

ဆိုခဲ့သလို ကြံဖန်ပြီးနောက် ကျန်ရှိနေသေးသည့်အလုပ်မှာ ကေဗီဆေးကိုးကို ဆက်သွယ်ပြီး ဘိုဂျားလေဆိပ်တွင် ဖြစ်ခဲ့သည်တို့ကို သတင်းပို့ရမည်ဖြစ်၍ ဒါ(လ်)ဟိုဇီ၊ ဟောက် စက္ကယားမှ ကြေးနန်းရုံးသို့ ကျွန်ုပ်တို့ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ကာ(လ်)ကတ္တားသို့ အမြန်လာဖို့ ကြေးနန်းစာရေးပြီး ဆိုင်နောင်တစ်ယောက်တည်း ရုံးအတွင်းဝင်သွားသည်။ နာဂတစ်ယောက်နှင့် ဆက်သွယ်ရမည့်ကိစ္စတွင် ဆိုင်နောင်အနေနှင့် ပို၍လွယ်ကူမည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်က ကြေးနန်းရုံးအပေါက်ဝတွင် စောင့်ကျန်ခဲ့သည်။ ကြေးနန်းပေးပို့သူနေရာတွင် နာဂအမျိုးသမီးအမည်ကို ဖြည့်လိုက်ပြီး ကြေးနန်းကို ချစ်သူတစ်ယောက်ဆီ ပို့သည့်အနေ နှင့် ဆိုင်နောင်က ယခုလို ရေးလိုက်သည်။

“အချစ်... ကေဗီဆေးကို... ရှင့်ကို ကျွန်မလွမ်းတယ်၊ ကာ(လ်)ကတ္တားကို အမြန်ဆုံး လာခဲ့ပါ၊ ကျွန်မတို့ အနာဂတ်အတွက် ဆွေးနွေးစရာတွေရှိတယ်”

ကြေးနန်းစာအရ ကေဗီဆေးကိုအနေနှင့်အရေးပေါ်အခြေအနေမှန်း သဘောပေါက်ပေလိမ့်မည်။ ထို့နောက် ဟိုတယ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ပြန်လျှောက်လာကြသည်။ ယခု အခြေအနေအားလုံး အသင့်အနေအထား ရောက်လာပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့လက်ထဲတွင် တရားဝင်သက်တမ်းတိုးဗီဇာရှိသည်။ အကြံအဖန်လုပ်ထားသော်လည်း အသုံးတည့်မည်ထင်ရသည့်ပါမစ်ရှိပြီး ငွေကြေးအလုံအလောက်ရှိပြီ။ ကေဗီဆေးကိုနှင့် အဆက်အသွယ်ရလျှင်ထ၊ သွားရုံသာ။

သို့ပေမယ့် ရက်အတော်ညောင်းသည်အထိ သူ့ထံမှ လူလည်းမလာ၊ သတင်းလည်းမပါ။ ထိုအတောအတွင်း အခန်းတစ်ခန်း လွတ်သွားသဖြင့် ကယ်တင်ခြင်းတပ် ဒိုင်းနိုကြီး ဧည့်ရိပ်သာသို့ ပြောင်းရွှေ့လိုက်သည်။ ယခု ဟိုတယ် အခန်းခထက်စာလျှင် ဒိုင်းနိုကြီးက အဆမတန် ဈေးချိုသာသည်မဟုတ်လား။ နောက်ထပ်ကံကောင်းတာက ယခု ကျွန်ုပ်တို့ရလိုက်သောအခန်းမှာ ဧည့်ရိပ်သာ အဆောက်အအုံကြီး၏နောက်ဘက် တစ်ထပ် အဆောက်အအုံအတွင်းဖြစ်၍ တိတ်ဆိတ်ပြီး လွတ်လပ်သည်။ ဘာမျှမဟုတ်လျှင်တောင် ညရေးညတာမှာ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ကြရသည်။ သို့ပေမယ့် မနက်မိုးလင်းလာလျှင်တော့ သတင်းစာ လက်ပွေ့ရောင်းသူတစ်ယောက်ကြောင့် မဖြစ်မနေ အိပ်ရာကထရတော့သည်။ မထလိုလည်းမဖြစ်၊ လူလတ်ပိုင်းအရွယ်၊ အိန္ဒိယဝတ်စုံပွပွကြီး ဝတ်လေ့ရှိသော ထိုသူမှာ အဆင်အခြင်မရှိ၊ သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် အောက်ကျိန်နိမ့်ချပြီး သတင်းစာရောင်းဖို့သာ သိသည်။ မနက် (၆) နာရီထိုးလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ အခန်းတံခါးကို အပြင်က တခုံးခုံးနှင့်ထုမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အိပ်နေသေးလျှင် တံခါးသော့ကျင်ကို တံခါးနှင့် တချောက်ချောက် ရိုက်မည်။ နောက်ဆုံး ကျွန်ုပ်က အိပ်ရာက ဒယီးဒယိုင်နှင့်ထ၊ တံခါးဖွင့်ပြီး သတင်းစာ တစ်စောင် ဝယ်ယူသည့်အခါ သူက ဦးခေါင်းကို တဆတ်ဆတ်ညိတ်ရင်း လောကွတ်စကားဆိုမည်။

“ဩ...ဩ...သိုင်းကျူး...သိုင်းကျူး...သိုင်းကျူး...ဩ...။ သတင်းစာအရောင်းသမားပြီးလျှင် နောက်ထပ် အာရုံနောက်တတ်သူက ပလွေအရောင်းသမားဖြစ်သည်။ ဈေးပေါပေါ တည်းခိုခန်းတွေရှိရာ ဆတ်(ဒ်)ဒါလမ်းတစ်လျှောက် ပလွေမှုတ်ရင်း၊ တေးသွားအလိုက်အတိုင်း လမ်းလျှောက်၍ ပလွေရောင်းသူဖြစ်သည်။ သူ့ထံမှ ကျွန်ုပ်တို့က ပလွေတစ်ချောင်းမျှ မဝယ်၊ သို့ပေမယ့် သူ့ဘက်က မျှော်လင့်ချက်ကို တော်တော်နှင့်မစွန့်၊ ကျွန်ုပ်တို့ အခန်းအပြင်တွင် ပလွေသံတပီပီနှင့် ရစ်နေတတ်သည်။

ကာ(လ်)ကတ္တား၏ အပူချိန်ကား တဖြည်းဖြည်း တက်လာသလို စိုထိုင်းဆလည်း မြင့်လာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်လာချိန် မတ်လတွင်မူ နေသာထိုင်သာ ရှိပါသော်လည်း မေနှင့် ဇွန်လများတွင်ကား မုတ်သုန်ဝင်လာပြီဖြစ်၍ မြို့ကြီးတစ်ခုလုံး အိပ်မက်ခြောက်လို ခြောက်လာသည်။ လမ်းတိုင်းလိုလို ရေမြုပ်နေရုံသာမက အမှိုက်သရိုက်တွေကြားမှာ နောက်ဖေးလမ်းတွေက ထွက်လာသော လူနှင့်တိရစ္ဆာန်မစင်တုံးတွေ ပေါလောမျောနေရာ တစ်လမ်းလုံး ပုတ်စော်၊ ချဉ်စော် ဟောင်စပ်နေသည်။ ရေလွှမ်းနေပေမယ့် အပူချိန်က မကျ၊ အိုက်စပ်စပ်၊ ရေဆိုးအနံ့ဆိုးတွေကလည်း တလောင်းလောင်း၊ ပျို့ချင်အန်ချင်စိတ်

ပေါက်လာသဖြင့် ကိုယ့်အခန်းထဲကိုယ်ဝင် တံခါးပိတ်ထားလျှင်တော့ ဖြေသာသလိုလို ရှိပါသော်လည်း နောက်ဒုက္ခက မုန်တိုင်းတွေကြောင့် မကြာခဏ မီးက ပျက်ပြန်ရာ ပန်ကာမရှိ၊ မီးမရှိ၊ ဖယောင်းတိုင် ထွန်းပြန်လျှင်လည်း မီးအလင်းကြောင့် အခန်းထဲမှာ ပိုပူလာပြန်ရာ၊ မှောင်မှောင်မဲမဲ၊ အိပ်ရာထက်မှာသာ လှဲနေကြရင်း ခေါင်မိုးပေါ်ထိ မှန်လာသည့် မိုးသံလေသံတွေကိုသာ နားထောင်နေရသည်။ အပြင်တွင်ကား မိုးကြိုးခြိမ်း သံတွေက တဟိန်းဟိန်း၊ လျှပ်စီးတွေက တပြက်ပြက်၊ တစ်ချက်တစ်ချက် ဖြတ်ကနဲ ထင်းကနဲ အလင်းမှာ မျက်နှာကျက်နှင့် နံရံတွေပေါ်က အက်ကြောင်းတွေ မြင်လိုက်ရပြီး တစ်ဆက်တည်းမှာပင် မိုးကြိုးပစ်သံကြီး ဒိန်းကနဲ ခြိမ်းကနဲ ဆက်လာပြန်တော့သည်။

ညဘက် မီးပျက်လျှင် ပန်ကာမရှိဘဲ မအိပ်နိုင်ကြသဖြင့် Fairlawn လို အကောင်းစား ဟိုတယ်တွေမှာ အရေးပေါ်အတွက် ကိုယ်ပိုင်မီးစက်တွေ အသင့်ရှိထားကြ ပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့နေရာနှင့် ကျွန်ုပ်တို့အဖြစ်ကား မီးပျက်လျှင် အမှောင်ထဲမှာ ချွေးတဒီးဒီးနှင့် ငှတ်တုတ်ထိုင်လျက် လမ်းတစ်ဖက် Fairlawn ဟိုတယ်ကြီးမှ ဂျင်နရေ တာ မီးစက်မောင်းသံကို နားထောင်နေရုံမှတစ်ပါး အခြားမရှိတော့ပြီ။

အကယ်၍ ညဘက် မီးပျက်ချိန်တွင် မိုးမရွာခဲ့လျှင်တော့ ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယား နှစ်ယောက် ခေါင်မိုးပေါ်တက်ကြသည်။ အဆောက်အအုံအမိုးမှာ ကွန်ကရစ်စလက်ပြား ဖြစ်ပြီး အတက်အဆင်းအတွက် လှေကားရှိသည်။ ခေါင်မိုးပေါ်မှာ လေကောင်းလေသန့် ရနိုင်သဖြင့် ကာ(လ်)ကတ္တားမြို့ကြီးမှာ လေထုညစ်ညမ်းမှုမရှိသည့် နေရာလေးတစ်နေရာလို့ ပြောရမည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဆိုင်နောင့်က မိုးမရွာလျှင် ညတိုင်း ခေါင်မိုးပေါ်တက်ပြီး ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုနှင့် အသက်ရှူလေ့ကျင့်ခန်းယူသည်။ ယခုဆိုလျှင် ဆိုင်နောင့်၏ ဗိုက်ကလေးကား ထင်သာမြင်သာ စူထွက်လာလေပြီ။

နေ့ဘက်တွင်မူ အခန်းတွင်းက အပူသည်ဒုက္ခက ကင်းဝေးဖို့ အပြင်ထွက်၍ ဟိုဟိုဒီဒီ လျှောက်သွားနေတတ်ကြရာ အများအားဖြင့် နံနက်ပိုင်းတွေမှာ ဆတ်(ဒ်)ဒါလမ်း တစ်ဖက်ထိပ်တွင်ရှိသော ဘလူးစကိုင်း စားသောက်ဆိုင်သို့သွား၍ နံနက်စာစားကြသလို တစ်ခါတစ်ခါတော့လည်း လမ်းတစ်ဘက်မှ အကောင်းစား ဟိုတယ်ပေါ်တက်ပြီး ဝက် ပေါင်ခြောက်၊ ကြက်ဥနှင့် လက်ဖက်ရည်တို့ကို ကြိတ်ကြသည်။

ဘလူးစကိုင်း စားသောက်ဆိုင်ကား ဂျပန်နှင့် အနောက်တိုင်းမှ ကကျိုးကဂျောင် ဗရတ်သုတ်ခ တိုးရစ်တွေ ကျက်စားရာဖြစ်သည်။ အချို့ဆိုလျှင် ညစ်စုတ်၊ ပေစုတ် ဘောင်းဘီပေါ်မှာ ခေါင်းလောင်းလေးတွေ သီထားသည်။ သူတို့က ဂျုံကြမ်းပေါင်မုန့်စားပြီး သစ်သီးဖျော်ရည်သောက်သည်။ ပြီးလျှင် မူးယစ်ဆေးဝါး မှီဝဲတတ်ကြရာ၊ အဆိုပါဆိုင်မှာ အမြဲ လူစည်နေပြီး စားပွဲထိုးတို့၏ ခေါ်သံ၊ အော်သံတွေကြားမှာ ခရစ်သျှုနားမူရ်တီး (သို့) ကားလို(စ်)ကာစတာနေဒါတို့ ဒဿနတွေကို ဆွေးနွေးဖို့ အားယူနေကြသည်။

ဘလူးစကိုင်း အခင်းအပြင် အနေအထားနှင့် ပြောင်းပြန်ကား Fairlawn ဖြစ်သည်။ လုံးဝဆိတ်ငြိမ်နေသော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကိုလိုနီခေတ်စတိုင် အင်္ဂလိပ် အဆောက်အအုံကမူ

လူ့ခြေကြီးသည်။ အုတ်တံတိုင်းဝင်းခြံနှင့် ပန်းခြံတို့ကလည်းပန်ရနေရာ၊ ထုံးစံအတိုင်း ငွေကြေးချမ်းသာသူတို့နှင့် ရှေးအယူအစွဲ မကုန်သူတို့ မျက်စိကျရာ ဖြစ်သည်။

ဟိုတယ်ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ စစ္စတာစမစ်ကား ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက အင်ဖာနှင့် မဏိပူရတိုက်ပွဲတွေမှာ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ ဗြိတိသျှစစ်တပ်အရာရှိဟောင်း တစ်ဦးဖြစ်ပြီး၊ သူ့ဇနီးမှာ ကာ(လ်)ကတ္တားဇာတိ အာမေနီယန်သူဖြစ်သည်။ သို့ပေမယ့် သူမကား စတိုင်နှင့် စကားအပြောအဆိုတွင် အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးတွေထက်ပင် ဗြိတိသျှဆန်နေသေးတော့သည်။ သူတို့နေအိမ်မှာ အခြားတစ်နေရာတွင်ရှိပြီး၊ လုပ်ငန်းခွင်တွင် မမြင်မတွေ့ရသော်လည်း၊ ညနေဆိုလျှင် မီးခိုးရောင်ဇိမ်ခံ အင်ဗယ့်ဆဒါ မော်တော်ကားကြီးနောက်ခန်းမှာ ခန့်ခန့်ကြီး ထိုင်ပြီး အမွှေးစုတ်ဖွား ခွေးပုလေး (၂) ကောင်နှင့် ဟိုတယ်ကို ရောက်လာပြီး ဧည့်သည် တွေကို ဧည့်ခံတတ်သည်။ ရောက်လာသည့်အခါတိုင်း ညစာအတွက် ဝတ်စုံကို စမတ် ကျကျ ဝတ်ဆင်ထားပြီး စကားပြောလျှင် အစွပ်၊ စွပ်ထားသော စီးကရက်ကို လက် တစ်ဖက်နှင့် ဟန်ပါပါသောက်ရင်း ဟန်တစ်လုံး ပန်တစ်လုံးနှင့် ပြောသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ စကားကို ရပ်လိုက်ပြီး သားသားနားနား ယူနီဖောင်းကို စမတ်ကျကျ ဝတ်ထားသော ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းတွေကို ဘင်္ဂလီဘာသာဖြင့် အမိန့်ပေးတတ်သေးသည်။ ဧည့်သည် အများစုမှာ တိုးရစ်တွေဖြစ်ပြီး ကာ(လ်)ကတ္တား၏ ဗြိတိသျှကိုလိုနီခေတ် နေဝင်ဆည်းဆာ အကြောင်း စားမြုံ့ပြန်ပြသည်ကို ကြားချင်သူတွေများသည်။ တချို့ဆို ဟိုတယ်မှာနေထိုင်သူ တွေလည်းပါသည်။ ဤ၌ ရယ်စရာကောင်းသည်က ကိုလိုနီခေတ်အလွမ်းကို သောတ နားဆင်လိုသူတွေထဲမှာ ရုရှားဆိုဗီယက်တွေ ပါသလို အရှေ့ဥရောပက လူတွေလည်း တွေ့ရတတ်ပြီး သူတို့ကား အနောက်ဘင်္ဂလား ကွန်မြူနစ်အစိုးရအတွက် အကြံကောင်း ဉာဏ်ကောင်းလာပေးနေသူတွေပဲဖြစ်သည်။

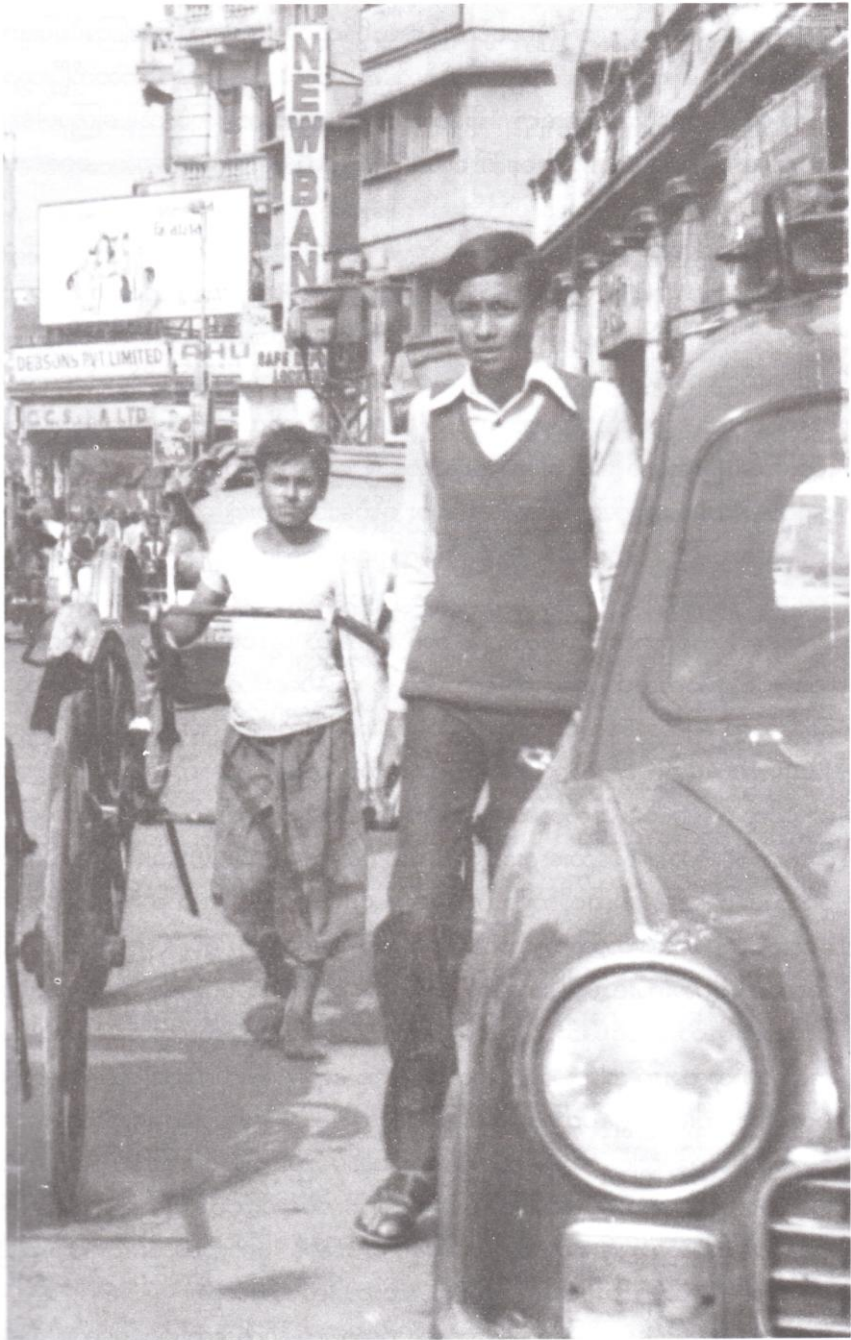
သူတို့အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး စမစ်တို့ ဇနီးမောင်နှံတို့ထံမှ ဘာစကားမှ မကြားရသော်လည်း ဆိုခဲ့သလို လှုပ်ရှားမှုများမှာ အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ်အတွက် မကောင်းသော အတိတ်နိမိတ်အဖြစ် သဘောထားကြသည်ကို ရှင်းရှင်း သိမြင်နိုင်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ထိုဟိုတယ်တွင် အချိန်ကြာကြာနေထိုင်သူများလည်း ရှိရာ ယင်းတို့အထဲက မှတ်မှတ်ရရရှိသူ လူငယ်တစ်ဦးမှာ တိုနီဖြစ်သည်။ တိုနီသည် ဩစတြေးလီယန်တစ် ယောက်ဖြစ်ပြီး ဟောင်ကောင်တွင် အခြေချလျက် အလွတ်တန်း ဓါတ်ပုံဆရာတစ်ယောက် ဟု သိရသော်လည်း ကျွန်ုပ်တွေ့ဖူး၊ သိဖူးခဲ့ပါသော ဓာတ်ပုံလောကသားတွေလို မဟုတ် ဘဲ ငွေကို တရွမ်းရွမ်းနှင့် သုံးနေဖြုန်းနေသဖြင့် တိုနီကို ကျွန်ုပ်တို့ သံသယဖြစ်ရသည်။ သူပြောသလို ဓာတ်ပုံဆရာတစ်ယောက်တော့ မဖြစ်နိုင်၊ အခြားလုပ်ငန်းတစ်ခုခုနှင့် ပတ်သက်နေသူ ဖြစ်ရမည်။

သို့ပေမယ့် အခြား သူလိုကိုယ်လို တိုးရစ်တွေထက်စာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ကာ(လ်) ကတ္တားမှာ ရက်အကြာဆုံးနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ တစ်ပတ်က နှစ်ပတ် ကိုယ့်ကြောင်းနဲ့ ကိုယ် နေ့၊နေရပါသော်လည်း ကေဗီဆေးကိုထံမှ စာမလာ၊ သတင်းမကြားရသဖြင့် သောင်တင်နေကြသည်။ ဤ၌ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်များကလည်း အလွန် ဆိုးရွားလာရာ ငွေလွှဲတာ မရောက်သေးလို့ စောင့်နေရပါတယ် ဟူသော စကားမှာ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အကြောင်းပြချက်ကောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ကာ(လ်)ကတ္တား မှာ ယခုလို နေဖို့ဆိုလျှင်လည်း အကြောင်းပြချက်ကောင်းတစ်ခု ရှိထားဖို့ လိုသည်။ ကာ(လ်)ကတ္တားက နယူးဒေလီလိုမဟုတ်၊ နယူးဒေလီမှာ နိုင်ငံခြားသားအရေအတွက် များသည်နှင့်အညီ၊ မြို့ကြီးက ကျယ်ဝန်းသဖြင့် တစ်နေရာမှာ သံသယရှိလာလျှင် အခြား တစ်နေရာသွားနိုင်သည်။ သို့ပေမယ့် ဒီမှာက မြို့ဧရိယာကျဉ်းပြီး မြို့ခံလူဦးရေ များနေသဖြင့် နိုင်ငံခြားခရီးသည်တွေအတွက် သွားစရာလာစရာ အလွန်နည်းလှရာ တည်းခိုစရာဆို၍ ဆတ်(ဒ်)ဒါလမ်းနှင့် အိန္ဒိယပြတိုက်အရှေ့ဘက်မှ မကောင်းမကန်း တိုက်တာနှင့် ပြိုပျက်နေသည့် ရပ်ကွက်ထဲက တည်းခိုခန်းတွေသာ ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဝေါ်ကီတော့ကီခါးချိတ်ထားသော အရပ်ဝတ်နှင့် ပုလိပ်တွေကို မကြာမကြာတွေ့ရတတ်ပြီး ၎င်းတို့အနေနှင့် တရားမဝင် ငွေကြေးရောင်းဝယ်သူတွေ၊ မှောင်ခိုသမားတွေနှင့် ဗီဇာသက်တမ်းကျော်၍ နေထိုင်နေသော နိုင်ငံခြားသားတို့ကို အဓိက ပစ်မှတ်ထား ရှာဖွေနေကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ဗီဇာသည်လည်း မေ (၂၂) ရက်တွင် ကာ(လ်) ကတ္တားသို့ ရောက်ပြီး ဇွန် (၁) ရက်နေ့တွင် ကုန်ဆုံးသွားပြီဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်လုံး ခပ်ကုပ်ကုပ်လေး နေနေ၊ စားနေကြရသည်။ ပထမတစ်ကြိမ် ဗီဇာ သက်တမ်းတိုးစဉ် အခါက ကျွန်ုပ်တို့မှာ Return ticket မရှိသဖြင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး အရာရှိက မေးရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ခရီးစဉ်မှာ အိန္ဒိယတောင်ပိုင်းသို့သွားပြီး ထိုမှ သီရိလင်္ကာသို့ သင်္ဘောဖြင့် ကူးမည်ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းပြချက်ပေးခဲ့သဖြင့် ယခု ဒုတိယအကြိမ် ဗီဇာသက်တမ်း တိုးဖို့လည်း မဖြစ်နိုင်၊ အခြားတစ်နည်းနည်းနှင့် လှည့်ကြိရုံသာ ရှိတော့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့လက်ထဲတွင် ကိုင်ဆောင်ထားသော ဗီဇာသက်တမ်းတိုး စာအုပ်ငယ်လေး မှာ အိန္ဒိယ ဗျူရိုကရေစီလိုပင် စာရွက်တွေပေါ်မှာ ရုံးတံဆိပ်တုံးတွေ၊ လက်မှတ်တွေ၊ ဓာတ်ပုံတွေနှင့် ရှုပ်ပွေ၊ ပွထနေပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ နောက်ဆုံးနေထိုင်ရမည့် ရက်စွဲ ကိုမူ ဘောလ်ပင်အနက်ဖြင့် 1.7.1985 ဟူ၍သာ ရေးသားထားရာ၊ ၎င်းနှင့် အလားတူ ဘောလ်ပင်တစ်ချောင်းကို ၇၅ ပြားဖြင့် လမ်းဘေးဈေးဆိုင်မှ ဝယ်ယူလိုက်ပြီးသကာလ ဆိုခဲ့ပါရက်စွဲကို ယခုလို 31,7,1985, ဖြည့်စွက်ရေးသားလိုက်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်ကား အနည်းဆုံး အရင်းအနှီးဖြင့် အိန္ဒိယတွင် နောက်ထပ်တစ်လ၊ နေထိုင် ခွင့်ရခဲ့ကြပါ၏။

က(လ်)ကတ္တားတြိ၊ မြင်ကွင်း။

ကား(လ်)ကတ္တားမြို့ မြင်ကွင်း။

သို့ပေမယ့် ကိစ္စက ဤမှာပင် မပြီး၊ ယုတ္တိယုတ္တာတည့်မည့် အကြောင်းပြချက် ကောင်းကောင်းတစ်ခု ရှိဖို့လိုသေးရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက် လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီးသည် နှင့် စာအုပ်အဟောင်းဆိုင်များရှိရာ ဖရီးစကူးလမ်းသို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ မကြာပါချေ။ တခဏမျှ မွေနှောက်ရှာဖွေပြီးနောက်တွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့ ရှာဖွေနေပါသော မဂ္ဂဇင်းကို တွေ့လိုက်ရပါပြီ။

ဩစတြေးလီးယားမှ ထုတ်ဝေသော “Wildlife” မဂ္ဂဇင်းဟောင်းတွေထဲက တစ်အုပ်ကို ဝယ်ယူခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ တည်းခိုခန်းသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ရောက်လျှင် မဂ္ဂဇင်း အတွင်းမှ ယန်ဒါဝက်ဝံရုပ်နှင့် The World Wildlife Fund အဖွဲ့အစည်း၏ခေါင်းစည်းနှင့် လိပ်စာတို့ကို ဓားနှင့် ဖြတ်ထုတ်လိုက်ပြီး စာရွက်အလွတ်တစ်ရွက်၏ ထိပ်တွင် ကော်နှင့် ကပ်လိုက်သည်။ ဆိုလိုသည်ကား ၎င်းကို ကော်ပီကူးလိုက်လျှင် Letter head ဖြစ် သွားမည်။ ပြီးနောက် အိန္ဒိယပြည်ထဲရေးဌာနသို့ လိပ်မူပြီး ယခု လူကြီးမင်းတို့ဌာနသို့ ရောက်လာသူမှာ ကမ္ဘာတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ကြီး၏ ဓာတ်ပုံဆရာ ဘာတီးလ် လင့်တနာဖြစ်ပြီး အာသံမှ ခါဇီရမ်းဂါနှင့် မဏိပူရမှ ခေဘူလမ်ဂျောင် အရပ်ဒေသများသို့ သွားရောက်လေ့လာလိုပါသဖြင့် လိုအပ်သောအကူအညီတို့ကို ပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံပါ ကြောင်း စာတစ်စောင်ရေးသားလိုက်ပြီး စာတိုက်ကြီးသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ စာတိုက်ဘေး တွင် လက်နှိပ်စက်သမားတစ်ဦးကို တွေ့သည်နှင့် ကျွန်ုပ်ရေးသားထားသော စာသားတို့ကို စောစောက အကြံအဖန်လုပ်ထားသော ကမ္ဘာတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ကြီး၏ Letter head ရိုက်ခိုင်းလိုက်ပြီး၊ ၎င်းကို ကော်ပီတစ်ခု ဆွဲလိုက်သည်။ သို့ပေမယ့် ကော်ပီတွင်မူ မဂ္ဂဇင်းမှ ဖြတ်ယူထားသော စာရွက်အပိုင်းကို ကော်နှင့် ကပ်ထားသည့်နေရာ အစွန်းတစ်ဝိုက်မှာ အရိပ်မည်းလေးသန်းနေသဖြင့် ၎င်းကို correction ink ဖြင့် ဖုံးလိုက်ပြီး၊ ဒုတိယအကြိမ် ကော်ပီယူလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်၏ Letter head နှင့် မိတ်ဆက်စာသည်ကား မူရင်းစင်စစ်ဖြစ်သွားတော့သည်။ လက်နှိပ်စက်ရိုက်ခဲအတွက် (၂) ရူပီးပေးရပြီး မိတ္တူခွဲပေး သူက ကိုးရိုကားရားလုပ်နေသော ကျွန်ုပ်၏ ကိစ္စတို့ကို စိတ်ဝင်စားခြင်းအလျှင်းမရှိဘဲ ပိုက်ဆံယူဖို့သာ စောင့်နေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် တော်သေးသည်။ အသစ်ရရှိလာသော အထောက်အထားကို အခြားစာရွက်စာတမ်းများနှင့် ရော၍ ချုပ်လိုက်သည့်အခါ အကယ်၍ ပုလိပ်အဖွဲ့များက ကျွန်ုပ်တို့ကို တား၍ ယခု အထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းတို့ကို တွေ့လိုက်မည်ဆိုလျှင် အတော်ပင် ဖြုံသွားပေလိမ့်မည်။ သို့ပေမယ့် လောလောဆယ် ပြဿနာက ကျွန်ုပ်တို့မှာ အချိန်လုံးဝမရှိတော့၊ ကေဗီဆေးကိုထံ ကြေးနန်း (၂) ကြိမ် ရိုက်ခဲ့ပါသော်လည်း အကြောင်းကားမပြန်၊ ဆိုင်နောင့် ဗိုက်ကလည်း တဖြည်းဖြည်း ပူသထက် ပူလာရာ မီးဖွားဖို့ နှစ်လ၊ သုံးလသာ လိုတော့သည်။

သို့ရာတွင် နောက်ပြန်လှည့်ဖို့ဆိုသည်ကိုကား ကျွန်ုပ်တို့ တွေးမျှပင်မတွေး။ ဒီခရီး၊ ဒီလမ်း အပြီးအထိ လှမ်းနိုင်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားကြသည်။ ယခု အကြံအဖန်လုပ်ထား

သော ဗီဇအနေနှင့် အရှေ့မြောက်ပိုင်း အစွန်အဖျားဒေသတွေမှာ အစစ်ဆေးများနှင့် တွေ့သည့်အခါ အဆင်ပြေနိုင်ပါသော်လည်း လေဆိပ်တွေကို ဖြတ်ဖို့ဆိုလျှင်တော့ ပြဿနာ ရှိနိုင်သည်။ နောက်တစ်ခုက ခရီးက ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ရောက်လျှင် ဆောင်းပါးတွေ ရေးပေး ပါမည်ဟူသောကတိဖြင့် မဂ္ဂဇင်းနှင့် သတင်းစာတိုက်တွေက ကြိုတင်ငွေတွေ ထုတ်လာ ခဲ့ရာ၊ ယခုလို အိန္ဒိယမှာ သုံးလေး၊ လနေခဲ့ပြီး ဒီအတိုင်းပြန်သွားရမည်ဆိုပါလျှင် အလုပ်မှာ မျက်နှာပျက်စရာတွေ ဖြစ်ကုန်တော့မည်။ နောက်ကြောင်း ပြန်မခေါက်ဖို့ ကိစ္စမှာ ဆိုင်နောင် စိတ်ဓာတ်က ကျွန်ုပ်ထက်ပင် ပို၍ ပြတ်သားသေးသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦး လက်ထပ်ခဲ့ကြပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက် တစ်နေ့နေ့ မြန်မာပြည်ထဲပြန်သွားပြီး အချိန်အတော်ကြာနေကြမည်ဟု သူမကို ကျွန်ုပ် ကတိပေးထားခဲ့သလို တောတွင်းက သူမ သူငယ်ချင်း မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်းတွေကလည်း အရမ်းတွေ့ချင်နေကြကြောင်း စာအကြိမ်ကြိမ် ရေးခဲ့ဖူးသည်မဟုတ်လား။

သို့ဖြင့် ကေဗီဆေးကိုထံမှ ဆက်သွယ်လာမည့်အချိန်တိုင် သည်းခံစောင့်လာခဲ့ရာ ဩ...မနက်ခင်း သတင်းစာပါ...ဟူသော သတင်းစာအရောင်းသမား၏ အသံနှင့် အိပ်ရာထရင်း၊ ပန်းခြံထဲမှာ နေခင်းနေ့လယ်ဘက်မှာ လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း စောင့်ဆိုင်း ခဲ့ရပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ကာ(လ်)ကတ္တားသို့ ရောက်ပြီး တစ်လခွဲနီးပါးအကြာ ဇူလိုင်လ ဆန်းရက်တစ်ရက် ပန်းခြံထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက် လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း စကားစ မြည် ပြောနေရာ၊ လက်ဖက်ရည် ဒုတိယအိုးပင် ကုန်သွားပြီး နေခင်းအပူရှိန်ကလည်း ပြင်းလာသည်နှင့် ထိုင်ရင်း ငိုက်မျဉ်းနေရာမှ ဟိုတယ်ဧည့်ကြိုကောင်တာသို့ ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်လာသူတစ်ဦးကို ရုတ်တရက် ရိပ်ခနဲ ခတ်ဝါးဝါး တွေ့လိုက်ရာက ငေါက်ခနဲ ကျွန်ုပ်ခေါင်းထောင် ကြည့်လိုက်ရာ ‘ကေဗီဆေးကို’၊ ကျွန်ုပ်အလိုအလျှောက် မတ်တတ်ရပ် အနေအထားဖြစ်သွားပြီး နှုတ်ကလည်း လွတ်ခနဲ ထွက်သွားသည်။

“ကေဗီဆေးကို ကျွန်တော်တို့သံကြိုးရိုက်တာ မရဘူးလား”

“ရတယ်... မနေ့မနက်ကမှရတာ၊ ဒါကြောင့် အဲ့ဒီနေ့မှာပဲ ရထားနဲ့ ထွက်လာခဲ့ တာ”

ကျွန်ုပ်တို့ထံမှ ပထမရိုက်လိုက်သော သံကြိုးစာကား တစ်လကျော်ကျော် တွင်မှ ကိုဟီးမား ရောက်သွားပြီး၊ ဒုတိယကြေးနန်းကမူ ယခုမှ လမ်းတစ်ဝက်ရောက်နေပုံရ သည်။ ထိုနေ့ ညစာကို လေအေးစက်အပြည့် တပ်ထားသော တရုတ်စားသောက်ဆိုင်တွင် စားဖို့ ရွေးချယ်လိုက်ကြသည်။ ဖရီးစကူးလမ်းထဲတွင်ရှိသော အဆိုပါ စားသောက်ဆိုင်မှာ တိတ်ဆိတ်ရှင်းလင်း၍ ထောင့်စားပွဲတစ်နေရာတွင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် စကားပြောလို့ ရသည်။

“ကျွန်တော် စဉ်းစားလို့ရတာမှန်သမျှ ကြိုးစားခဲ့တာပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဓမ္မပူရက

အဆက်အသွယ်တွေက ဌာနချုပ်က ညွှန်ကြားချက်မရရင် ဘာမှမလုပ်နိုင်ဘူးလို့ဘဲ ပြောနေတယ်”

ကေဗီဆေးကိုကို လက်တစ်ဘက်က ‘တူ’ကို ကိုင်ရင်း အမူအရာနှင့် ပြောသည်။ ကြေးနန်းစာတွေ အရောက်နောက်ကျနေသည်မှာ အာသံနှင့် နာဂဒေသကြား ပဋိပက္ခတွေ ပြင်းထန်လာခြင်းကြောင့်ဟု ယူဆရသည်။ နယ်မြေနှစ်ခုကြားမှ ကြိုးဝိုင်းသစ်တော ဧရိယာကို နာဂတို့က ၎င်းတို့ပိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး အာသံအာဏာပိုင်တို့က အဆိုပါ ဒေသတွင် ဘင်္ဂလားမှ ခိုးဝင်လာသူတို့ကို နေရာချထားပေးသည်ဟု စွပ်စွဲသလို မွတ်စလင် ဘာသာဝင် နိုင်ငံရေးသမားတွေကလည်း ခိုးဝင်လာသူ မွတ်စလင်တွေနှင့် လက်ဝါးရိုက်ကာ ၎င်းတို့ဌာနေ ပြန်ပို့ဖို့ စိတ်မဝင်စားကြ။ ယခုလိုနေထိုင်ခွင့်ပြုထားပြီး လာမည့် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ၎င်းတို့ဘက်က မဲအသာစီးရဖို့ အကြံကြီးကြံနေခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယခုလို ဟိန္ဒူလူမျိုးအများစု နေထိုင်ပါသော အာသံပြည်နယ်အတွင်း ခိုးကူးမွတ်စလင်တွေကိုပါ နေခွင့်ပြုလာခြင်းသည် ဟိန္ဒူလူမျိုးတို့ကို ရန်စခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ယူဆခဲ့ကြရာ ဇွန်လ (၄) ရက်နေ့တွင်မူ နှစ်ဖက်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကြား အပစ်အခတ်တွေ ဖြစ်လာသည်။ ဒေသနှစ်ခုကြားမှ မီရပနီမြို့ငယ်လေးတွင် ပစ်ခတ်ကြရာ အတော်များများ သေဆုံးခဲ့ပြီး နောက်ဆုံးတွင်မူ နယ်စပ်ဧရိယာတို့ကို ပိတ်ထားလိုက်ရာ ဤသတင်းကား ကျွန်ုပ်တို့အတွက် မင်္ဂလာမရှိ။ အဆိုပါပဋိပက္ခနှင့် ထိစပ်နေသော နာဂကျောင်းသားတို့ကို အာသံပြည်နယ် ဂျီဟတ်တွင် အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က ဖမ်းဆီးခဲ့သဖြင့်လည်း အခြေအနေက ပို၍ ဆိုးဝါးလာခဲ့သည်။ ဤ၌ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်မှာ ဆိုခဲ့သလို ပဋိပက္ခတွင် တက်တက်ကြွကြွပါဝင်ခဲ့သူ နာဂကျောင်းသားများကား နာဂဒေသ ဒုတိယပုလိပ်မင်းကြီး ပိုင်သော ဂျစ်ကားနှင့် ခရီးသွားခဲ့ကြပြီး ယခု ၎င်းတို့ကို ဖမ်းဆီး၍ နိုင်ငံတော်ကို အကြည်အညိုပျက်စေသော စာရွက်စာတမ်းများ ဖြန့်ဝေမှု၊ တရားမဝင် လက်နက်များ ကိုင်ဆောင်မှု၊ ပဋိပက္ခဖြစ်ရာဒေသများ၏ မြေပုံတွေ လက်ဝယ်တွေ့ရှိမှု စသည်တို့ဖြင့် တရားစွဲဆိုထားသည်ဟု ဆိုသည်။

“တလောကလည်း ဓမ္မပူရ-ကိုဟီးမားလမ်းမကြီးပေါ်မှာ ချုံခိုတိုက်ခိုက်ပွဲတစ်ခု ဖြစ်လိုက်သေးတယ်။ မွီးဗာလူတွေက တံတားနှစ်စင်းကို ဖောက်ခွဲပစ်လိုက်လို့ အဲ့ဒီ ဒေသမှာ ပုလိပ်တွေ၊ စစ်သားတွေ ဒင်းကြမ်းချထားတယ်”

ယခုလို အိန္ဒိယနိုင်ငံအတွင်း နိုင်ငံရေးနှင့် လူမျိုးစုပဋိပက္ခများ သည်းထန်လာပြီ ဆိုလျှင် ဒေသအာဏာပိုင်များက နိုင်ငံခြားသားတွေ သွေးထိုးပေးသဖြင့် ယခုလိုဖြစ်ရ သည်ဟု နိုင်ငံခြားသားတွေကို ‘ရမယ်’ ရှာတတ်ရာ နာဂကျောင်းသားတစ်ယောက်ထံမှ အကူအညီယူမှုဖြင့် ကျွန်ုပ်သာ အကယ်၍ အဖမ်းခံရမည်ဆိုလျှင် ဤအချိန် ဤအခါမျိုးတွင် အာဏာပိုင်တွေအတွက် သည်းခြေခိုက် သူတို့ထင်မြင်ယူဆချက်တွေအတွက် လက်တွေ့ သက်သေပြစရာ ရသွားပေလိမ့်မည်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ရွေးချယ်စရာ အခြားလမ်းမရှိ၊ ဤမှာတွင်လည်း ဆက်မစောင့်နိုင်တော့သဖြင့် နောက်ထပ် အစီအစဉ်သစ်တစ်ခုကို ချက်ချင်းရေးဆွဲပြီး ချက်ချင်းလုပ်ငန်းစတင်တော့မည်။ အစီအစဉ်အရ ကေဗီဆေးကိုက ကိုဟီးမားသို့ ပြန်၍ ကျွန်ုပ်တို့လာရောက်မည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး နာဂဋ္ဌာနချုပ်၏ သဘောထားကိုယူပြီး ကျွန်ုပ်တို့ဆီ ပြန်သတင်းပို့ရမည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့်လည်း ကယ်တင်ခြင်းတပ်တွင် ဤမျှအထိ ကြာရှည်ကြာမော နေလာရသည်ကို ပတ်ဝန်းကျင်မှ သံသယရှိလာပေလိမ့်မည်။ နောက်တစ်ခုက မုတ်သုန်ရာသီ ဝင်လာပြီဖြစ်၍လည်း ဤနေရာကို စွန့်ခွာပြီး တောင်ပေါ်မြို့လေးတစ်မြို့ဖြစ်သော ဒါဂျီလင်သို့ ရွှေ့ပြောင်းပြီး၊ ဟိုကပင် ကေဗီဆေးကိုထံမှ သတင်းကို စောင့်မည်။ ဓမ္မပူရတွင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ပုန်းခိုမည့်နေရာ အသင့်ဖြစ်ပြီဆိုလျှင် ကေဗီဆေးကိုနှင့် ဒါဂျီလင်တွင် ဆုံပြီး ထိုမှ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ဓမ္မပူရသို့ အတူခရီးထွက်မည်။ ကာ(လ်)ကတ္တားကိုကား ကျွန်ုပ်တို့ နောက်ပြန်မလှည့်တော့ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်က ခရီးထွက်ဖို့ ပြင်ဆင်နေချိန်တွင် ကေဗီဆေးကိုက သူ့အပေါင်းအသင်းအချို့နှင့် ခေတ္တနေ၊နေသည်။ ဗမာပြည်ဘက် ကူးဖို့ရာအတွက် ကျွန်ုပ်တို့ကို အကူအညီပေးဖို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး NSCNဘက်မှ ဆက်သွယ်မှုမရှိသော်လည်း ကေဗီဆေးကို ရှိနေသေးသဖြင့် ဖြေသာသေးသည်။ အနိမ့်ဆုံး ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က နောက်တစ်ကြိမ် ဆက်သွယ်နိုင်ခဲ့သလို အိန္ဒိယတွင် ကြီးမားကြေးနန်း ဆက်သွယ်ရေးမှာ အန္တရာယ်ရှိကြောင်း သဘောပေါက်ခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် ဒါဂျီလင်သို့ ထွက်ခွာဖို့ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးရုံးသွားကြပြီး ခရီးသွားခွင့် လျှောက်ထားရာ ဤတွင်လည်း အိန္ဒိယ၏ ရှုပ်ရှုပ်ပွေပွေ ဥပဒေတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံခြားသားဧည့်သည်တွေ ဒါဂျီလင်သို့ တိုက်ရိုက်ခွင့်မပြု။ တောင်ခြေမြို့လေးတစ်မြို့ဖြစ်သော ဆီလီဂူရီအနီးမှ ဘဒ္ဒီးဂရာမြို့သို့ လေယာဉ်နှင့် သွားပြီး လေဆိပ်အရောက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံခြားသားတို့ကို ဗီဇာ (၂) ပတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။ ဆီလီဂူရီ အထက်တောင်ပေါ်တွင် ဒါဂျီလင်မြို့ရှိသည်။

နောက်ထပ် ကျွန်ုပ်တို့ ရင်ဆိုင်ရပြန်ပါသော ခေါင်းစားစရာ ပြဿနာတစ်ခုကား ငွေပြတ်သွားတာပဲဖြစ်သည်။ ဟိုမှာကြာ၊ ဒီမှာကြာနှင့် ရက်ပေါင်းများစွာ သောင်တင်နေခြင်း၏ အကျိုးပင်။ မည်သို့ရှိစေ ဥရောပသို့ တဲလက် ပို့မည်ဆိုလျှင်လည်း ငွေပြန်လာဖို့ကို အချိန်အတော်ကြာကြာ စောင့်ရလိမ့်မည်။ ဤ၌ ခေါင်းထဲပေါ်လာသူမှာ တိုနီဖြစ်သည်။ မကြာခင် ဘန်ကောက်ပြန်တော့မည်ဟု ပြောထားရာ ကျွန်ုပ်တို့လိုအပ်သော ငွေကို တိုနီထံမှ ယခု ယူထားလိုက်ပြီး ဘန်ကောက်ရောက်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ဘဏ်စာရင်းထဲမှ တိုနီထုတ်ယူနိုင်သည်ဖြစ်၍ တိုနီကို အကူညီတောင်းရင် ကောင်းမလားဟု ဆိုင်နောင့်နှင့် တိုင်ပင်ကြည့်သည်။

“ဒါဆိုရင် ကျွန်မတို့လာရင်းကိစ္စကို သူ့ကို ပြောမှဖြစ်တော့မှာပေါ့။ အဲ့လိုမှ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မပြောရင် သူ့ဘက်ကလည်း ကျွန်မတို့ကို ဘယ်ယုံပါ့မလဲ”

ဆိုင်နောင့်ပြောတာ ဟုတ်သည်။ ထိုညမှာပင် 'Fairlawn' ဟိုတယ် သွားပြီး သူ့အခန်းတံခါးကို ခေါက်လိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုတွေ့တော့ ဖော်ဖော်ရွေရွေနှင့် အထဲ ဝင်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်သည်။

“တိုနီ”

ကျွန်ုပ်ကပဲ စကားပလ္လင်မခံတော့ဘဲ ဒဲ့ပြောလိုက်သည်။

“ဒီလိုစိတ်ပျက်စရာ နေရာမျိုးမှာ ငါတို့တွေ ဒီလောက်အကြာကြီး နေ၊နေတာ မင်းအနေနဲ့ သံသယရှိမှာပေါ့”

“ရှိတာပေါ့ ဒါပေမယ့် အဲ့ဒါ မင်းတို့ကိစ္စလေ”

“ကောင်းပြီ...အခု ငါတို့မှာ ပြဿနာတစ်ခု တက်နေတယ်။ အဲ့ဒါ မင်း အကူအညီလိုတယ်”

ကျွန်ုပ်မှပင် တိုနီကို ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းရယ်ကုန်စင် အလုံးစုံကို အသေးစိတ် ပြောပြလိုက်ပြီး ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ငွေပြတ်သွားပါသဖြင့် ဒေါ်လာ (၂၀၀) လိုကြောင်း ပြောပြီး အသင့်ရေးသားလာသော ငွေလွှဲအကြောင်းကြားစာနှင့်အတူ ကျွန်ုပ်၏ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကိုပါ တိုနီထံ လက်ရောက်အပ်လိုက်သည်။

“ကိစ္စမရှိပါဘူး သူငယ်ချင်းရာ၊ မင်းတို့ကို ငါယုံပါတယ်။ မင်းတို့လိုတဲ့ ငွေကို ငါပေးခဲ့ပါမယ်။ မင်းတို့လိုပဲ ငါလည်း ဒီနေရာမှာ အကြာကြီး နေ၊နေတော့ မင်းတို့ရော ငါ့ကို သံသယမဖြစ်ခဲ့ကြဖူးလား”

ကျွန်ုပ်ကလည်း သူ့ကို သံသယရှိခဲ့ကြောင်း၊ ပထမ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ပတ်သက် နေသူအဖြစ် ထင်မြင်ယူဆခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဆိုခဲ့သလို လုပ်ငန်းမျိုးနှင့် ပတ်သက်နေသူမဟုတ်ဘဲ စိန် (သို့) ရွှေ မှောင်ခိုသမားတစ်ဦး ဖြစ်တန်ရာချေရှိကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့၏ အတွေးတို့ကို ပြောပြရာ တိုနီက တစ်ချက်ပြုံးလိုက်သည်။

“မင်းတို့ လူကဲဖမ်းတာ မှန်ပါတယ်။ ငါက အိန္ဒိယနိုင်ငံထဲကို ရွှေ ယူလာပြီး စိန်ကို ပြန်ထုတ်တဲ့ မှောင်ခိုဂိုဏ်းကပါ။ အခု ငါတို့ထဲက လူတစ်ယောက်က ပစ္စည်းတွေ မ၊ပြီး သုတ်သွားလို့ ဒီကောင့်နောက် ငါတို့လိုက်နေကြတာ၊ ငါ့ဘောစီဆီက လမ်း ကြောင်း မလာမချင်း ဒီမှာ ငါနေနေဦးမှာ”

သို့ဖြင့် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အတွေ့အကြုံတွေ ဖလှယ်ရင်း စကား တစ်အောင်လောက် စကားစမြည်ပြောကြပြီးနောက် တိုနီက ကျွန်ုပ်တို့လိုသော ငွေနှင့် အတူ ကျွန်ုပ်တို့ခရီး ပြီးဆုံး၍ ဟောင်ကောင်ရောက်လျှင် သူ့ဆီလာဖို့ သူ့လိပ်စာလေးကိုပါ ပေးသည်တွင် ကျွန်ုပ်က သူကဲ့သို့ အလုပ်မျိုးကို မလုပ်ရဲကြောင်း ပြောရာ တိုနီက သွားများပေါ်အောင် ပြုံးလျက်၊

“မင်းနဲ့ ဆိုင်နောင့်တို့ လုပ်နေတဲ့အလုပ်က ငါ့ထက်တောင် အန္တရာယ်များပါတယ်

သူငယ်ချင်းရာ၊ မင်းကိုယ်တိုင် ပြောတာမဟုတ်ရင် မင်းတို့ကို ငါက ရူးနေတယ်ပဲ ထင်မှာ”

“ကဲ ဟောင်ကောင်မှာ ပြန်ဆုံကြတာပေါ့”

တိုနီကို နှုတ်ဆက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ကာ(လ်)ကတ္တားမှ ကျွန်ုပ်တို့ မထွက်ခွာမီ အရေးတကြီး သယ်ရမည့်ပစ္စည်းတစ်ခုမှာ ဆံပင်တုဖြစ်သည်။ တကယ့်လူ့ဆံပင်နှင့် လုပ်ထားသော ဆံပင်တုတစ်ခုကို ဈေးသစ်ကြီးတွင် တွေ့ထားသည် ဖြစ်ရာ၊ အကယ်၍ လမ်းခရီးတွင် အရေးပေါ် ရုပ်ပြောင်းရပ်လွှဲ လုပ်ဖို့လိုလာလျှင် ဆံပင်အတုက ကျွန်ုပ်ဝယ်ထားသော ဆံပင်ဆိုးဆေးထက် ပို၍ အသုံးကျမည်ထင်သည်။ သို့ဖြင့် ရပ်ကွက်တစ်ကွက်အလွန်တွင် ရှိပြီး အုတ်ရိုးနီဖြင့် အဆောက်အအုံကြီးတစ်ခု တွင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်က ဆံပင်တုတွေကို ခေါင်းမှာ စွပ်ကြည့်လိုက်၊ ပြန်ချွတ်လိုက်နှင့် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ရွေးချယ်နေသည်ကို လမ်းသွားလမ်းလာ အများအတွက် စပ်စုချင်စရာ ဖြစ်နေရာ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦး ကြိုတင်စည်းဝါးကိုက်ထားသလို ဘေးမှ ဆိုင်နောင်က ကျွန်ုပ်အပြုအမူကိုကြည့်ပြီး အစ၊အနောက်တွေနှင့် တတွတ်တွတ်ပြောနေသည်။ ဆံပင်တု ရောင်းသူက အကယ်၍ စပ်စုလာလျှင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးမှာ ပြဇာတ်အဖွဲ့သားတွေ ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းပြဖို့ ပြင်ဆင်ထားသော်လည်း ကံကောင်းစွာပင် ဆိုင်ရှင်က စပ်စပ်စုစုမလုပ် အရောင်းအဝယ်ဖြစ်ဖို့သာ စိတ်ရောက်နေရာ နောက်ဆုံး ကျွန်ုပ်ရွေး ချယ်လိုက်သောတစ်ခုကို ရူပီ ၁၅၀ ဖြင့် ဈေးတည့်သွားသည်။

ယနေ့ ဇူလိုင် (၁၅) ရက်၊ ကာ(လ်)ကတ္တားတွင် ကျွန်ုပ်တို့ သောင်တင်နေသည်မှာ ယနေ့ဆိုလျှင် (၄၅) ရက်တင်းတင်း ပြည့်လေပြီ။ ဒမ်ဒမ်လေဆိပ်သို့ တက္ကစီကားတစ်စီး နှင့် ဟိုတယ်မှ ထွက်ခွာလာသည့်အခါ တိုနီက ကျွန်ုပ်တို့ကို လက်ပြနှုတ်ဆက်သည်။

“ဒီတစ်ခါတော့ ကိုယ်တို့ အောင်မြင်မှာပါ”

ဆိုင်နောင်လက်ကို ကျွန်ုပ် ဆုပ်ကိုင်ရင်း အားပေးစကားပြောလိုက်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ မော်တော်ကားလေးကား ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်များမှ ဂရုန်းဂရင်းလမ်းလေး အတိုင်း တာဂျူးဂျူးနှင့် ထွက်လာခဲ့ရာ လေယာဉ်ကွင်း ရောက်သည့်အခါတွင်မူ ထွက်ခွာရာ အခန်းတွင် ခရီးသည်တွေ ရုတ်ရုတ်သည်းသည်းနှင့် တွေ့လိုက်ရသည်။ ခရီးဆောင်အိတ် တွေကလည်း ဟိုနားတစ်ပုံ၊ ဒီနားတစ်ပုံ ဖရိုဖရဲနှင့်။ အချို့က သုတ်သီးသုတ်ပြာ ပြေး လွှားနေကြပြီး check-in ခန်းမထဲတွင်မူ လူတစ်စု ဗျစ်တောက်ဗျစ်တောက်နှင့် ပြောဆို နေကြသည်။

ဖြစ်ပုံကား ကျွန်ုပ်တို့ရောက်မလာမီ စောစောကပင် ကုန်တင်လေယာဉ်တစ်စီး ပြေးလမ်းပေါ် ပျက်ကျပြီး လေယာဉ်ပြေးလမ်း ပျက်စီးသွားသဖြင့် လေယာဉ်ခရီးစဉ် အားလုံးကို ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ရာ၊ ဆိုခဲ့သလို လေယာဉ်ပျက်မကျမီကလေးမှာပင် ဟန့်ရှိုင်းမှ

မော်စကိုသွား ခရီးသည်တင် ဂျက်လေယာဉ်တစ်စီးကလည်း ဆင်းမိလျက်သား ဖြစ်နေရာ မှ လေယာဉ်ပြေးလမ်း ပြန်ပြင်ပြီးသည်အထိ စောင့်ရတော့မည်ဖြစ်သည်။ အလားတူ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘက်ဒိုဂရာခရီးစဉ်သည်လည်း နောက်နေ့မှ ထွက်ခွာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ သို့ရာတွင် မည်သူမျှ တတ်အပ်မပြောနိုင်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို မြို့ထဲပြန်ဖို့ အိန္ဒိယအဲယားလိုင်းကောင်တာက အကြံပေးရာ ကျွန်ုပ်လည်း အခြားနည်းလမ်းတစ်ခုခု ရဖို့ ဟိုမေးဒီမေး မေးရတော့သည်။

ဤတွင် ခရီးသည်အချို့ကို လေဆိပ်ဟိုတယ်တွင် တည်းခိုဖို့ ဘောက်ချာတွေ ထုတ်ပေးနေကြောင်း သိရသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း ဘောက်ချာရဖို့ လေကြောင်းလိုင်း မန်နေဂျာရုံးခန်းထဲ ဝင်လိုက်သည်။

“ဆောရီး..ဩာ..ဘောက်ချာက transit passengers တွေအတွက်သာ ပေးတာ ပါ။ ခင်ဗျားတို့က မြို့ထဲမှာ ပြန်တည်းပြီး နောက်နေ့မှ လေဆိပ်ကို လာရမှာပါ”

ဒီလို စီစဉ်မှုမျိုးကိုတော့ လက်မခံနိုင်၊ မန်နေဂျာနှင့် တွေ့ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားပြီးသား ဖြစ်၍ စာရေးဆီက လှည့်ထွက်လာခဲ့ရာ မန်နေဂျာ အခန်းထဲမှာလည်း လူတွေအုန်းတိုက် နေသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်တို့လို ခရီးသည်သုံးယောက်ကလည်း မန်နေဂျာကို ဝိုင်းပြောနေ သည်။ ပိန်ပိန်ညက်ညက်နှင့် အနောက်တိုင်းဝတ်စုံကို သေသေသပ်သပ် ဝတ်ထားပြီး အတက်ချီကော့(စ်)ကိုင်ထားသော ခရီးသည်က စတင်တိုက်ခိုက်တော့သည်။

“ဒါဟာ မဖွယ်မရာလုပ်တာပဲ၊ ခင်ဗျားက ကျုပ်တို့ကို မြို့ထဲ အတင်းပြန်လွှတ်နေ တယ်၊ မြို့ထဲမှာ ကျုပ်တို့အတွက် တည်းခိုစရာအဆင်သင့်မရှိဘူး”

လူလတ်ပိုင်းအရွယ် ခရီးသည်တစ်ယောက်ကလည်း ဝင်တော့ပြန်သည်။

“ကျုပ်တို့က ဂုဏ်သရေရှိတဲ့ ခရီးသည်တွေပါဗျ၊ သူခိုးဂျိုးတွေ မဟုတ်ဘူး”

သူ့စကားစကားကိုနင်းပြီး ကျွန်ုပ်ကလည်း ဝင်ပက်လိုက်သည်။

“ဟုတ်တယ်၊ ကျုပ်မိန်းမကလည်း ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာကြီးနဲ့ဗျ၊ အခု အပြင်မှာ စောင့်နေရတယ်”

သို့ပေမယ့် ရန်သူတွေအပိုင်းခံနေရပါသော မန်နေဂျာကား ယခင်အတိုင်း tran- sitခရီးသည်တို့အတွက်သာ တည်းခိုခွင့်ဘောက်ချာများ ပေးမည့်အကြောင်း ဘုဆတ်ဆတ် နှင့် ပြောပြန်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်မှ စတုတ္ထမြောက်လူက ဇွတ်တရွတ် ဝင်ခွပ်ပြန်သည်။

“ဒါပေမယ့် ကျုပ်တို့လည်း transitခရီးသည်တွေပဲလေ၊ ကာ(လ်)ကတ္တားမြို့ခံ တွေမှ မဟုတ်တာ”

သို့ဖြင့် တစ်နာရီနီးပါးမျှ ပေခံပြီး မန်နေဂျာကို တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် အတိုက်အခံပြောလာရာ နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်ုပ်တို့လူသိုက် မြန်မြန်သွားရင် အေးတာပဲ ဆိုသည့်သဘောနှင့် ခိုအိမ်အကန်လေးထဲက ဘောက်ချာတွေကို ဆတ်ခနဲ ဆွဲယူလိုက်ပြီး

ကောင်တာပေါ် ပစ်ချပေးလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်တို့လူသိုက်လည်း ဘောက်ချာတွေကိုယူပြီး အောင်မြင်စွာနှင့် ထွက်ခွာလာခဲ့ပါ၏။

လေဆိပ်ဟိုတယ်မှာ လေဆိပ်နှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ရှိသဖြင့် လန်ချားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်လာခဲ့ပြီးနောက် ဟိုတယ်ခန်းမဆောင်ကြီးထဲတွင် သောင်တင်နေသော ခရီးသည်တွေ နှင့် ပြည့်နေရာ အများစုမှာ အဲရီဖလုပ် ဂျက်လေယာဉ်ပေါ်က အရှေ့ဥရောပနိုင်ငံများတွင် ကျောင်းသွားတက်မည့် ဗီယက်နမ်လူငယ်များဖြစ်သည်။ သူတို့အားလုံး ဂျင်းဘောင်ဘီနှင့် ဘော့(စ်)ဘောကက်ဦးထုပ်တွေ ဆောင်းထားကြပြီး သူတို့နှင့်အတူ Fairlawn ဟိုတယ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့်ဆုံခဲ့သော မှုန်မှုန်တေတေ လူရေးလူရာ ခေါင်းပါးသော ဆိုဗီယက်ဆရာ တွေလည်း ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ လအတော်အကြာ နေခဲ့သမျှ နေရာထဲတွင် လေဆိပ်ဟိုတယ်က တော်တော် စမတ်ကျသည်။ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်ပြီး လေအေးစက်ရှိသည်။ စိတ်ချမ်းသာစရာ အကောင်းဆုံးမှာ ကြမ်းပိုးနှင့် ပိုးဟပ်တို့ရန်က ကင်းဝေးခြင်းပင်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဘောက်ချာထဲ တွင် ညစာအစီအစဉ်ပါ ပါသဖြင့် ဒိုင်းနင်းဟောသို့ ထွက်လာကြရာ ခန်းမအပြင်ဘက်တွင် ကား ဝမ်းကြုတ်ကြုတ် ဆာနေကြသော လူအုပ်ကြီး တောင့်ခံနေသည်။ အိန္ဒိယစတိုင်အရ ညစာကို ည (၉) နာရီမှသာ တည်ခင်းတတ်ပါသော်လည်း ယခု ကျွေးမွေးရေးအတွက် ပြင်ဆင်နေကြသည်မှာ အလွန်အမင်းကြာနေသဖြင့် ရုရှားတွေက ဟန်မူပင်မဆောင်တော့ဘဲ လူအုပ်ကြီးကြားမှ ခန်းမရှေ့ကို ကုန်းရုန်းတိုးသွားရာ ဘေးကလူတွေ ဖရိုဖရဲဖြစ်ကုန်သည်။ သို့ဖြင့် အပြင်တွင် တစ်နာရီကျော်ကျော်မျှ စောင့်နေရပြီးနောက် ဒိုင်းနင်းဟောတံခါးကြီး ဖွင့်လိုက်သည်တွင် လူအုပ်ကြီးသည်လည်း ဒရောသောပါးနှင့် စုပြုံဝင်ကြရာ ရုရှားများကား ရှေ့ဆုံးမှဖြစ်သည်။ ခန်းမကြီးတစ်ခုလုံးကို မှိန်ပျပျမီးရောင်လေး ထွန်းထားပြီး ညစာမှာ ဘူဖေးဖြစ်သည်။ ဤတွင်လည်း တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ရယ်စရာကောင်းသော အဖြစ်အပျက် တစ်ခုမှာ ခန်းမအတွင်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့လူအုပ်ကြီး ရောက်သွားပြီး မကြာပါချေ။ ဒေါက်တာ ဇီဗာဂိုး ဇာတ်ကားထဲက ဇတ်ဝင်ခန်းတီးလုံးကို ဟိုတယ်တီးဝိုင်းအဖွဲ့က တီးပါလေတော့ သည်။

နောက်တစ်နေ့မနက် လေဆိပ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်သည့်အခါ အဲရီးဖလုပ် လေယာဉ် ကြီးအနေနှင့် ထွက်ခွာခွင့်မရသေးသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ခရီးစဉ်အတွက် လေယာဉ်ငယ် ကလေးကမူ မဆိုစလောက် ကြန့်ကြာပြီးနောက် လေဆိပ်မှ ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။ ဘက်ဒိုး ဂရာလေဆိပ်ရောက်ပြီးနောက် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးအရာရှိများက အစစ်အဆေး အမေး အဖြန်း မလုပ်တော့ဘဲ ဒါဂျီလင်တွင် နေထိုင်ခွင့် (၁၅) ရက်ပေးပြီး နိုင်ငံကူးစာအုပ် တွင် တံဆိပ်တုံးထုပေးလိုက်သည်။ လေဆိပ်မှ တောင်ပေါ်သို့ တက်ရာတွင် တက္ကစီတစ်စီး ကို အခြားခရီးသည် စုံတွဲတစ်တွဲနှင့် စရိတ်မျှ၍ ငှားခဲ့ကြရာ ၎င်းတို့မှာ အင်္ဂလိပ်လူငယ်စုံတွဲ

ခလပ်နှင့် ဂျူလီတို့ဖြစ်ပြီး လမ်းခရီးတွင် ဆိုခဲ့သလို ကြုံခဲ့ရပါသော အခက်အခဲ၊ အဟန့်တား တို့ကြောင့် အတော်ပင် စိတ်ပျက်နေကြသည်။

သူတို့စုံတွဲက ဝင်ဒါမီယာမှာ တည်းကြသည်။ ဝင်ဒါမီယာဟိုတယ်ကား ကာ(လ်) ကတ္တာမှ Fairlawn နှင့် အဆင်တူဖြစ်သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့စုံတွဲက မြိုးခြံချွေတာသည့် အနေဖြင့် မြို့ဆင်ခြေပုံး တောင်ကုန်းတစ်ခုတွင်ရှိသော ဧည့်ရိပ်သာတွင် တည်းဖို့ ဆုံးဖြတ် လိုက်ကြသည်။ ယခုဆုံးဖြတ်လိုက်သည့်အတွက်လည်း ကိုယ်ဝန် (၇) လဖြင့် အရေးကြီး လာပြီဖြစ်သော ဆိုင်နောင့်အတွက် လမ်းလျှောက်ဖို့အခွင့်အရေး ရလာပြီ၊ ဒါဂျီလင်သို့ ကွေ့ပတ်တက်သွားသော တောင်ပေါ်လမ်းရေးအတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့လင်မယား တဖြေးဖြေး တက်လာခဲ့ကြသည်။

“အဆင်ပြေရဲ့လား ဆိုင်နောင့်၊ ကချင်ပြည့်အထိတော့ ရောက်နိုင်ပါတယ်နော်”

စိတ်ပူ၍ မေးသော ကျွန်ုပ်အမေးကို အခက်အခဲ အနည်းအပါးသာရှိပြီး ကောင်း မွန်ကြောင်း ပြန်ဖြေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ မုတ်သုန်ဦးလည်း ဒါဂျီလင်သို့ လိုက်လာ ရာ တောင်ပေါ်မြို့လေး၏ ကောင်းကင်ဘုံမှာ မိုးတိမ်၊ မိုးသားလိပ်တွေ အရစ်အရစ် အခွေခွေဆိုင်း၍ နေ့စဉ် ရက်ဆက် သဲကြီးမဲကြီး ရွာလေရာ တစ်ခါတစ်ခါ ကောင်းကင် ပြင်ကြီး ကြည်ကြည်လင်လင်ဖြစ်သွားကာမှ အင်္ဂလန်ကျေးလက်ဒေသတွေမှာ တွေ့ရသည့် တစ်ထပ်တိုက်ငယ်မျိုးတွေကို ဟိုးအဝေးမှ တွေ့ရသည်။ တည်းခိုရာအဆောင်မှ ထမင်း စားချိန်နှင့် လေ့ကျင့်ခန်းယူချိန်မှ လွဲ၍ အပြင်မထွက်ဘဲ အခန်းတွင်းမှာသာ နေခဲ့ရာမှ တစ်ည ခလပ်တို့စုံတွဲနှင့် ဘီယာသောက်ရင်း စကားစမြည်ပြောလိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက် ဝင်ဒါမီယာသို့ တက်လာခဲ့ကြသည်။ မိန်းမက ကိုယ်ဝန်အရင့် အမာကြီးရှိနေချိန်မှာ လင်ကိုယ်မယားနှစ်ယောက်တည်း ဘာကြောင့် အိန္ဒိယကို ရောက် လာရသည်ကို သူတို့ မမှန်းဆနိုင်သော်လည်း ကျွန်ုပ်၏ရုပ်အသွင် ချက်ချင်းပြောင်းသွား သည်ကို တွေ့တော့ သူတို့အဖို့ တွေးရခက်ကြီးဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်ကလည်း တစ်နေ့ ကမှ နှုတ်ခမ်းမွေး၊ မုတ်ဆိတ်မွေးတို့ကို ရိတ်သင်ပြီး၊ လိုအပ်လျှင် ဆံပင်တုစွပ်ဖို့ ဆံပင်ကိုလည်း တိုနဲ့နဲ့ညှပ်ထားသည်။ ယခုအချိန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ခရီးစဉ်ကို ဖွင့်ပြောလိုက် လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ကို သူတို့က ရူးနေသည်ထင်မည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကြောင်းရယ်ကုန်စင်ကို စာရေးပြီး တစ်နေ့တစ်ချိန်ကျမှ ပို့လိုက်မည်ဖြစ်ကြောင်း သူတို့ကို ကျွန်ုပ်ကတိပေးခဲ့သည်။

သို့ပေမဲ့ မထိတ်သာမလန့်သာကား နောက်တစ်နေ့မှာ ကြုံရတော့သည်။ ဆိုင် နောင့်၏ ပစ္စည်းကရိယာတွေကို အသုံးမပြုဘဲ အိတ်ထဲထည့်ထားသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်၍ တိုက်ချွတ်သန့်ရှင်းဖို့ အပြင်ထုတ်လိုက်ရာ ကင်မရာမှန်ဘီလူးထဲတွင် မှီတက်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရပြီး ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်လုံး ထိတ်လန့်သွားသည်။ ဒါဂျီလင်၏ ရာသီဥတု က တမြဲတစေ စွတ်စိုထိုင်းမှိုင်းနေပြီး တည်းခိုရာအဆောင်ကလည်း သိုးစော်၊ အောက်

စော် နံဟောင်နေသဖြင့် ယခုလို မှီစွဲတာပဲဖြစ်သည်။ ကင်မရာ၏ Viewfinder ပေါ်မှာလည်း မှီပွင့်ကြီးတွေ အဖတ်လိုက်ကပ်နေရာ၊ ကိုယ်ကျိုးတော့နည်းပါပြီအထင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်လုံး မျက်ကလူးဆန်ပျာဖြစ်သွားပြီး ရှေးပင်းမောလ်တစ်ခုတွင် ဖွင့်ထားသော ဓာတ်ပုံဆိုင်သို့ ကသောကမျော ထွက်လာကြပြီး ပြင်ဆင်ပေးဖို့ စုံစမ်းရာ ယခုလို အပျက်အပြုမျိုးကို ကာ(လ်)ကတ္တား၌ပင် လုပ်နိုင်ကြောင်းသာ သိခဲ့ရပါ၏။

ကာ(လ်)ကတ္တားပြန်ဖို့ဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် နောက်တစ်နည်းလှည့်ကြံကြရာ ဒါဂျီလင်တွင်ရှိသမျှ ဆေးခန်း၊ ဆေးဆိုင်တွေဆီ သွားပြီး၊ ဆေးပုလင်းအလွတ်ထဲမှရှိသော ဆီလီကွန်အိတ်ကလေးတွေကို ရနိုင်သမျှ တောင်းယူခဲ့ပြီး အဆောင်ပြန်လာခဲ့သည်။ အသုံးပြုထားသော ဆီလီကွန်အိတ်ကလေးများမှာ ရေငွေ့အချို့ ရှိကောင်းရှိမည်ဖြစ်၍ ဆီလီကွန်စေ့တွေကို ဖယောင်းတိုင်မီးဖြင့် အပူပေး၊ ခြောက်သွေ့စေပြီး ကင်မရာအိတ်ထဲကို အကုန်သွတ်ထားလိုက်သည်။ စွဲနေသောမှီတွေပျောက်မသွားရင်တောင်မှ နောက်ထပ် မပွားတော့ဟု မျှော်လင့်ရသည်။ သို့ပေမဲ့ တစ်ပူပေါ်တစ်ပူဆင့် နောက်ထပ် ပြဿနာက တက်ပြန်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့လင်မယားနှစ်ယောက်လုံးကလည်း ကင်မရာကိုသာ စိတ်ရောက်နေသဖြင့် ဆိုင်နောင်က အတွင်းအပြင် ကျိုကျိုကြားကြားမကျန် သန့်ရှင်းရေးလုပ်နေရာမှ Shutter ထဲ လက်ညှိုးချော်သွားရာ အလွန်နူးညံ့သော စက်ပစ္စည်းလေးကား ပျက်ခြင်းမလှ ပျက်ပါလေတော့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်လည်း ကင်မရာအိတ်ကို ပိုက်ပြီး ပထမတစ်ခေါက် သွားခဲ့သော ဓာတ်ပုံဆိုင်သို့ပင် ကတုံးကတိုက် ပြန်ပြေးလာကြပါသော်လည်း ယခင်စကားကိုပင် ကြားရပြန်ပါ၏။

“ကာ(လ်)ကတ္တားကို ယူသွားမှပဲ ပြင်လို့ရလိမ့်မယ်”

ဆိုင်ရှင်က ခေါင်းခါလည်ခါနှင့် ဝမ်းနည်းစကားပြောပြီး အဆင်ပြေလို ပြေငြားကာ(လ်)ကတ္တားမြို့ပေါ်မှာရှိသော ကင်မရာပြင်ဆိုင်၏ တည်နေရာကို မြေပုံဆွဲပြရင်း လမ်းညွှန်လိုက်သေးသည်။ သူညွှန်ပြသည့်ဆိုင်မှာ ဈေးသစ်ကြီးနားတွင်ရှိသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်သောကိစ္စဖြစ်၍ အကြီးအကျယ်စိတ်ပျက်သွားသော်လည်း ဟန်ဆောင်ပန်ဆောင် ဆိုင်ရှင်နှင့် တစ်အောင့်စကားပြောပြီး ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ စိတ်ထဲမှာကား ဂယောက်ဂယက်၊ သည်အတိုင်းဆို ကေဗီဆေးကို ရောက်လာသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့လက်ထဲမှာ ကင်မရာမရှိဘဲဖြစ်တော့မည်။

ထိုညက အဆောင်ဧည့်ခန်းတွင် ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် ထိုင်ပြီး ကင်မရာအကြောင်းကို ပြောဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေက ခပ်ပြုံးပြုံးလေးနှင့် ထိုင်ရာကထပြီး သူ့အခန်းထဲက အိတ်ကို သွားယူသည်။ ယခု ဧည့်ရိပ်သာရောက်ခါမှ သိကျွမ်းလာသော မိတ်ဆွေထဲက တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး သူ့အမည်က အိုင်းရင်း၊ ဩစတြေးလျလူငယ်တစ်

ယောက်ဖြစ်သည်။ နေရာပြန်ရောက်လာပြီး သူ့အိတ်ထဲက နာရီပြင်သည့် ကိရိယာ တန်ဆာပလာ သေးသေးမွှားမွှားလေးတွေ ထုတ်လိုက်ရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း အံ့အားသင့်သွား ပြီး ပြေးပြေးလွှားလွှားနှင့် အခန်းထဲက ကင်မရာကိုသွားယူပြီး သူ့ကိုပေးလိုက်သည်။ သည်အခါမှ သူက စပါယ်ရှယ်တီထွင်ထားပါသော တန်ဆာပလာလေးတွေနှင့် ကင်မရာ ကို သိမ့်မွှေးနူးညံ့စွာ ကလော်၊ ကလန့် ထိုးဆွ၍ တစ်နာရီမျှကြာပြီးနောက်တွင်မူ ဆိုင် နောင်ကို ပြန်ပေးသဖြင့် ခလုန်နိပ်ကြည့်လိုက်ရာ Shutterကား ယခင်အတိုင်း ချောမွေ့ စွာ အလုပ်လုပ်လာသည်။

တကယ့်ကို မယုံနိုင်စရာ၊ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကျေးဇူးဆပ်သည့်အနေဖြင့် ကျွန်ုပ် တို့မှာ ငွေပိုငွေလျှံရှိ၍တော့မဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ဝင်ဒါမီယာတွင် ဘီယာလိုက် သောက်ဖို့ သူ့ကို ဖိတ်ခေါ်လိုက်သည်။

ကင်မရာပြဿနာပြီးပြန်တော့ အထောက်အထားကိစ္စအတွက် ပူရပြန်ပါသည်။ အပြင်တွင် မိုးတွေ သည်းသည်းထန်ထန်ရွာနေချိန်မှာ အထဲမှာ ကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်နေကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ခရီးစဉ် အောင်မြင်ရမည်ဟု အကောင်းမြင်စိတ်နှင့် ခိုင်ခိုင်မာမာ ယုံကြည်ခဲ့ သည့်ကာလများ ရှိခဲ့ပါသော်လည်း အကယ်၍ အစစ်အဆေးတစ်ခုခုနှင့် ရုတ်တရက် ကြုံလျှင် မလိုလားအပ်သည့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ရပ်တွေ ပေါ်လာနိုင်သည်။ သက်တမ်း တိုးထားသော ဗီဇာစာအုပ်ငယ်လေးနှင့် ကမ္ဘာ့တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့၏ မိတ်ဆက်စာကားအမှန်အကန်ပုံ ပေါက်နေပါသော်လည်း ပါမစ်စာရွက်ပေါ်တွင်မူ ၅ ရက်မှ ၆ ရက်ပြောင်းပြီး ယခုတစ်ခါ ၇ နှင့်တူအောင် ပြင်ရပြန်သဖြင့် ပါမစ်စာရွက်မှာ ခြစ်ရာပြင်ရာတွေနှင့် ရွံ့နေသည်။ ဧည့်ကောင်တာတွင်လည်း အလွန်ဆုံးရှုံးမှု ဧည့်သည် လေးယောက်ငါးယောက်မျှသာ နေလာရာမှ မဒရပ်မှ စက်မှုကျောင်းသားတစ်အုပ် ရောက် လာပြီး ချက်ချင်းပြည့်လျှံသွားရာ၊ သူတို့အချင်းချင်း ငြင်းကြ၊ ခုံကြ၊ သီချင်းဆိုကြနှင့် ကျွတ်ကျွတ်စီညံနေလေသည်။ အဆိုးဆုံးမှာ လှေကားကို ပြေးတက်၊ ပြေးဆင်းကြသဖြင့် ညအိပ်ရေးပျက်ကြရသည်။

သို့ဖြင့် အိပ်မရသည့်ညတစ်ည၊ အခန်းထဲမှာ ဆေးတံဖွာရင်း ရှေ့ကန်ရုံကို စိုက် ကြည့်နေချိန် ကျွန်ုပ်ခေါင်းထဲ ‘ပျတ်ခနဲ’ အိုင်ဒီယာတစ်ခု ရောက်လာသည်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်က ဒါဂျီလင်၏မြောက်ဘက် ကန့်သတ်နယ်မြေတစ်ခုဖြစ်သော ဆစ်ကင်းသို့ ကျွန်ုပ်သွားခဲ့ရာ ထိုစဉ်က ပါမစ်ကို နယူးဒေလီမှ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန တွင် လျှောက်ခဲ့စဉ်က ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ပါမစ်ကို ဟိုရောက်မှ ယူမလား သို့မဟုတ် ပါမစ်ထုတ်ပေးမည့်(ဒု)ကော်မရှင်နာဆီ ထောက်ခံစာ ယူမလားဟု မေးရာ တစ်နိုင်ငံလုံး ခရီးလှည့်နေသော ကျွန်ုပ်အဖို့ ထောက်ခံစာယူလာခဲ့သည်။ အဆိုပါအမှတ်ရခြင်းနှင့် အတူ နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ဥပဒေရုံးသို့ ကျွန်ုပ်တစ်ယောက်တည်း ထွက်လာပြီး

လက်နှိပ်စက်တစ်လုံးငှား၍ လူရှင်းသည့် ချောင်တစ်ချောင်တွင် ကျကျနနထိုင်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်၏ လုပ်ကြံဖန်တီးမှုကြီးကို ယခုလို စတင်ရိုက်လိုက်သည်။

“မဏိပူရတွင်ရှိသော ခေဘူးလန်ဂျောင် သဘာဝတောရိုင်း တိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော သို့ သင့်အနေနှင့် တစ်ပတ်သွားရောက်လည်ပတ်လိုခြင်းကို အိန္ဒိယအစိုးရအနေနှင့် ကန့် ကွက်ရန် အကြောင်းမရှိပါ။ သင့်အတွက် ပါမစ်ကို ဓမ္မပူရမှ လက်ထောက်တိုင်းအရာရှိ ထံ ပေးပို့မည်ဖြစ်၍ အင်ဖာသို့ ခရီးမဆက်မီ ဝင်ယူနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ခါဇီရမ်းဂါ သို့ ခရီးဆက်ဖို့နှင့်ပတ်သက်၍မူ ၎င်းဒေသပန်းခြံကို ဧပြီမှ အောက်တိုဘာအထိ ဧည့် သည်ဝင်ရောက်ခွင့်ကို ပိတ်ထားပါသဖြင့် ခွင့်မပြုနိုင်သည့်အတွက် စိတ်မကောင်း ဖြစ် ရပါသည်”

အိုကော၊ ကျွန်ုပ်တို့အမြင်မှကြည့်လျှင် တစ်နေရာတည်းကိုသာ ခွင့်ပြုထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်ဖန်တီးထားသော စာက ယုတ္တိယုတ္တိရှိသွားသည်။ ဓမ္မပူရအနေနှင့် လုပ်ကိုင်ခွင့် ပေးထားကြောင်း ပါရှိသဖြင့်လည်း အာသံပြည်နယ်ဖြတ်ရမည့် ခရီးစဉ်အတွက် စိတ်ချ သွားသလို ကျွန်ုပ်တို့လက်ထဲတွင် ယခုအထိ ပါမစ်မရှိသေးသည့်အကြောင်းကိုလည်း ဤစာကပင် ဖြေရှင်းသွားလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်ကို လက်နှိပ်စက်ငှားသော ရှေ့နေကို စက်ပြန် ပေးပြီးရင်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောပြီး ရှော့ပင်မောလ်ပေါ်က ကော်ဖီဆိုင်သို့ လျှောက် လာခဲ့သည်။ ထိုဆိုင်တွင် ထိုင်စောင့်နေသော ဆိုင်နောင်၏ စားပွဲတွင် ဝင်ထိုင်လိုက်ရင်း ကျွန်ုပ်၏စာကို ရှေ့တွင်ချပေးလိုက်သည်။

“သိပ်ကောင်းတယ်”

ဆိုင်နောင်က ပြုံးဖြူဖြူလုပ်ရင်း ပြောသည်။ ကျွန်ုပ်က ကော်ဖီတစ်ခွက် မှာလိုက် ပြီး စာမှာ လက်မှတ်ထိုး၊ ရက်စွဲတံဆိပ်ရိုက်လိုက်သည်။ ယခု အိုင်ဒီယာသည်လည်း တကယ်အလုပ်ဖြစ်မည် ယုံကြည်နေကြပြီး ခရီးထွက်ဖို့ အသင့်ဖြစ်နေကြသည်။ သို့ပေမဲ့ သည်တစ်ခါလည်း ကေဗီဆေးကို၏ အရိပ်အယောင်မျှမတွေ့၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ပိုက်ဆံကလည်း ကုန်လာပြန်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်လုံး စိတ်ဓာတ်ကျရင်း ကျရင်းနှင့် ရှိသည့်ဟာလေး တွေနှင့် အခန်းအောင်းနေ နေကြရသည်။ လက်ကျန်ငွေဆို၍ ရူပီး ၄၀၀ သာ ကျန်ရှိ တော့ရာ နယူးဒေလီသို့ ဒုတိယတန်းမီးရထားလက်မှတ် (၂) စောင်အတွက်တော့ လုံ လောက်ပြီး၊ ဟိုရောက်မှ ဘန်ကောက်ပြန်ဖို့ ချေးတန်တာချေး၊ တောင်းတန်တာတောင်း ရတော့မည်ထင်သည်။ သို့ဖြင့် ဝမ်းနည်းစွာနှင့်ပင် ဘန်ကောက်မှ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် တို့ကို ဘယ်လိုပြောရပါမလဲ စဉ်းစားရသည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ခရီးကို အားတက် သရော ယုံကြည်နေပါသော The Far Eastern Economic Review မဂ္ဂဇင်းမှ ဗျူရိုအရာရှိချုပ် ဝျန်မက်ဘတ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ခရီးစဉ် ဘာကြောင့်မအောင်မြင်ရတာလဲ၊ ဘယ်သူ့ကြောင့်လဲ၊ ကေအိုင်အေမှ မိတ်ဆက်စာ ပါလာသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ထံ

အကြောင်းမပြန်သော နာဂတွေကြောင့်လား၊ ဒါမှမဟုတ် မဆင်မခြင် မိုက်မိုက်မဲမဲ ရူးခဲ့ပါသော ကျွန်ုပ်တို့အဖြစ်ပေလား။

ထိုတစ်ရက်က စနေနေ့ဖြစ်ပြီး ညဘက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကွန်ပျူတာစနစ်သုံး ဆိုနိုရေဒီယိုလေးကို ရောင်းဖို့ တိုင်ပင်ကြရာ ကေဗီဆေးကို လာမည် မလာမည် အပ်ကျမတ်ကျ မပြောနိုင်သဖြင့် ရောင်းလိုက်လျှင်လည်း လောက်လောက်လားလား အထောက်အကူပေးနိုင်သည်တော့မဟုတ်။ သို့ဖြင့် နောက်တစ်နေ့ နံနက် (၉) နာရီတွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့ အရုံးကို အသိအမှတ်ပြုလက်ခံလိုက်ရင်း အထုပ်အပိုး ပြင်နေကြရာ နာရီဝက်လောက်အကြာတွင် ကေဗီဆေးကိုတစ်ယောက် အခန်းထဲ ပေါက်ချလာပြီး ထိုင်ခုံမှာ ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။

“သတင်းကတော့ မကောင်းဘူး၊ NSCN ဌာနချုပ်က ဘာအကြောင်းမှ မကြားဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့ သွားရင်ကောင်းမယ် ထင်တယ်၊ ခင်ဗျားတို့ ဘယ်လိုသဘောရလဲ”

ကေဗီဆေးကို၏ အဆိုကို ချက်ချင်းခေါင်းညိတ်ပြီး အထုပ်အပိုးတွေလည်း ပြင်ထားပြီး ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ကောက်ခါငင်ကာ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ နယူးဒေလီသို့ ကား မဟုတ်။ ဈေးသို့ လမ်းလျှောက်လာကြပြီး ဆီလီဂူရီသို့ တက္ကစီတစ်စီး ငှားလိုက်သည်။ ထိုနေ့က ကောင်းကင်တွင် တိမ်တွေ ခပ်နိမ့်နိမ့်ဆိုင်းနေသဖြင့် မိုးမှောင်ကြီးကျသလို ဖြစ်နေရာ လမ်းအကွေ့အကောက်တို့ကို အဝေးမှ မမြင်ရတော့ဘဲ ရောက်မှသာ ဘွားခနဲ ပေါ်လာသဖြင့် ရင်တမမ၊ နှင့် လိုက်လာခဲ့ပြီးနောက် မွန်းလွဲချိန်တွင် ဆီလီဂူရီသို့ ရောက်ပြီး ညနေ (၇) နာရီတွင်မူ အာသံပြည်နယ်၊ ဂူဟာရသီသို့ ထွက်ခွာမည့် ဘတ်(စ်)ကား ပေါ် ရောက်နေကြပြီ။ တောင်မေး မြောက်မေးနှင့် လက်ပေါက်ကပ်သော မေးခွန်းအဝဝကို ရှောင်လွှဲလိုသဖြင့် ကေဗီဆေးကိုက ကားလက်မှတ်ဝယ်ပြီး တစ်အောင့်အကြာတွင် ဘတ်(စ်)ကား ထွက်ခွာလာသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ယခုတစ်ကြိမ်ကား နောက်ဆုံးပိတ်မေးစမ်းခြင်းပင်။

ခရီးစတင်လာပြီး နာရီအနည်းငယ်အကြာ ခေါ်(ချ)ဘီဟားအရောက်တွင် အနောက်ဘက်လားမှ အကောက်အခွန်ဝန်ထမ်းတို့က မော်တော်ကားကိုတား၍ ရုတ်တရက်စစ်ဆေးရာ ယောက်ျားခရီးသည်တို့ကို ဆင်းခိုင်းပြီး ခရီးဆောင်အိတ်တွေကို စစ်ဆေးသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျောပိုးအိတ်ကြီးများမှာ စစ်သုံးအိတ်ဖြစ်သဖြင့် အခြားအိတ်တွေကြားမှ ထင်းထင်းကြီးပေါ်နေသည်။

“ခင်ဗျားအိတ် ဖွင့်စမ်းပါဦး”

တစ်ယောက်သော အရာရှိက ဓာတ်မီးနှင့် ကျွန်ုပ်တို့အိတ်တွေကို ထိုးပြရင်း ဟောက်စပ်စပ်ပြောပြီး အတွင်းကပစ္စည်းကို တစ်ခုချင်း ဂရုတစိုက် စစ်ဆေးသည်။

“ဆေးပုလင်းတွေ အများကြီးပဲ၊ Camp ပစ္စည်းတွေက ဘာလုပ်ဖို့လဲ”

ခရီးစဉ်အရ အသံအမျိုးသားဥယျာဉ်များတွင် တစ်ပတ်မျှနေမည်ဖြစ်၍ ရောဂါ ကာကွယ်ရန် ဆေးဝါးများ ဆောင်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်က ရှင်းပြရာ ယုံကြည်သွား ပုံရပြီး နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို တောင်းပြန်ရာ ကျွန်ုပ် အမျှော်လင့်ကြီးမျှော်လင့်ထားသလို နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက်အနေနှင့် အိန္ဒိယမြောက်ပိုင်းသို့သွားလျှင် ပါမစ်ပါလာရသည် ကိုမူ နကန်းတစ်လုံးမျှ သိသူမဟုတ်၍ ၃၁-၇-၁၉၈၅ အထိ ဗီဇာသက်တမ်းတိုးထား သည်ကို တွေ့ပြီး ကျေနပ်သွားပါ၏။

“အိုကေ...ခင်ဗျားအထောက်အထားတွေ ခိုင်လုံတယ်”

သို့ပေမဲ့ ဆိုင်နောင့်ကိုကား တစ်ခွန်းမျှပင်မမေးမစမ်း၊ အင်ဒီးယန်းတွေကို တူးတူး ခါးခါး ဆန့်ကျင်တတ်သော အရှေ့မြောက်ဘက်မှ မွန်ဂိုအမျိုးအနွယ်ထဲမှ အမျိုးသမီး တစ်ယောက်မှတ်ယူ၍ အနောင့်အယုက်မပေးဘဲဖြစ်မည်။ ညသန်းခေါင်လောက်တွင် တရားမဝင် ခိုးဝင်လာသူတို့ကို တားဆီးစစ်ဆေးလေ့ရှိသည်ဆိုသော အနောက်ဘက်လားနှင့် အာသံနယ်ခြားသို့ ရောက်လာကြရာ ဂိတ်သုံးဂိတ်ကို လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ဖြတ်သန်း လာပြီး စတုတ္ထမြောက်ဂိတ်အရောက်တွင်မူ လမ်းတစ်ဘက် အမှောင်ထဲတွင် စစ်သားအချို့ကို ဖျတ်ခနဲတွေ့လိုက်ရပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ ဘတ်(စ်)ကားလည်း စစ်တန်းလျားရှေ့တွင် ထိုးရပ်သွားပြီး အရာရှိတစ်ယောက် ကားပေါ်တက်လာသည်။ မော်တော်ကားဒရိုင်ဘာက ကျန်ခဲ့သည့် ခေါ်(ချ်)ဘီဟားဂိတ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကားကို တစ်နာရီကျော်မျှ ရပ်တန့်စစ်ဆေး ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ယခု ဖြတ်သန်းခွင့်ပေးဖို့ အော်ပြောလိုက်သည်။

“မရဘူး... အဲဒါက အနောက်ဘက်လား၊ ဒါက အာသံကွ”

အရာရှိက ဒရိုင်ဘာကို ပြန်အော်လိုက်ပြီး ခရီးသည်တစ်ယောက်ချင်းကို အိန္ဒိယ ဘာသာစကားဖြင့် မေးလိုက်သည့်အခါ အချို့ခရီးသည်တို့က ‘ဂူဝါဟသီ’ဟုဖြေပြီး အချို့ကမူ ဒီဘရူးဂါဟု ဖြေနေကြသည်ကို ကြားရသဖြင့် ဘယ်ကိုသွားမှာလဲဟု မေးနေ သည်ကို မှန်းဆသိနိုင်သည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်အလှည့်သို့ ရောက်လာသည့်အခါ အိမ်ချင်မူးတူး ဖြစ်နေသယောင်ဆောင်လိုက်သည်တွင် အရာရှိက ကျွန်ုပ်ကို လက်ညှိုးထိုးပြီး စက်သေ နတ်ပစ်သလို ပြောလေတော့သည်။

“ဂူဝါဟသီ”

ကျွန်ုပ်က ရူးကြောင်မူးကြောင်ပုံစံဖြင့် ဗလုံးဗထွေး ပြောလိုက်ခါမှ အရာရှိလည်း ရှေ့ဆက်လျှောက်သွားသည်။ ဘတ်(စ်)ကားအတွင်း မီးမှာ ခပ်မှိန်မှိန်သာ လင်းနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်ကို နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက်မှန်း မမြင်တာဖြစ်မည်။ သို့ပေမဲ့ စစ်ဆေးရေးဂိတ်မှ မော်တော်ကား ထွက်လာခါမှ ကျွန်ုပ် ‘ဟင်း’ချရပြီး မကြာခင် အိပ်ပျော်သွားသည်။ ဆိုင်နောင့်လည်း ကျွန်ုပ်ပခုံးပေါ် ခေါင်းမှေးပြီး အိပ်ပျော်သွားသည်။

မနက် လေးနာရီတွင် နောက်ထပ် စစ်ဆေးရေးဂိတ်တစ်ဂိတ်သို့ ရောက်လာပြီး ကားရပ်သည်နှင့် ပုလိပ်တွေ ဝိုင်းရံလာပြီး မေးမြန်းစစ်ဆေးကြရာ သည်တစ်ခါတော့ ဘာတွေ မေးလို့ ဘာတွေဖြေနေသည်ကို အရည်လည်အပတ်စေ့အောင် နားမလည်တော့။ သို့ပေမဲ့ ကန့်သတ်ဧရိယာပါမစ်ရှိသော စကားတစ်လုံး ကြားလိုက်ရပြီးနောက်၊ ခရီးသည် များထဲမှ ပန်ချာပီ၊ နီပေါနှင့် မွတ်စလင်တွေဟု ထင်ရသူတို့ကို ကားပေါ်က ဆင်းခိုင်းလိုက် ပြီး နှုတ်ခမ်းမွေးထူလဗျစ်နှင့် ပုလိပ်တစ်ယောက် ကားပေါ်တွယ်တက်လာပြီး မာရေကျော ရေနင့် တောင်ကြည့်မြောက်ကြည့် ကြည့်သည်တွင် ကျွန်ုပ်ကို တွေ့သွားတော့သည်။

“ကျေးဇူးပြုပြီး ပါမစ်ပြပါ”

ကျွန်ုပ်လည်း အိတ်ထဲ ဟိုစမ်းသည်စမ်း စမ်းပြီး အထောက်အထားတွေအားလုံး ထုတ်ပေးလိုက်ရာ တစ်ရွက်ချင်းစီကို သေသေချာချာ စစ်ဆေးပြီး...

“ခင်ဗျားရဲ့ပါမစ်က မဏိပူရအတွက် ပေးထားတာပဲ၊ ခါဇီရန်းဂါ မဟုတ်ဘူး၊ အခုရောက်နေတဲ့ နေရာက အာသံလေ”

ပါမစ်ကို ကျွန်ုပ်ရေးခဲ့စဉ်က ‘ခါဇီရန်းဂါ’ကို ထည့်မရေးခဲ့တာ မှားသွားကြောင်း သိလိုက်သည်။ သို့ပေမဲ့ ဓမ္မပူရတွင် ပါမစ်ယူရမည်ဖြစ်၍ အာသံကို ဖြတ်သွားရပါကြောင်း ကျွန်ုပ်က အကြောင်းပြဖြေလိုက်ရာ သူက ဘာကြောင့် လေယာဉ်နှင့် မသွားတာလဲဟု မေးသည်။

“မဖြစ်နိုင်လို့ပါ၊ လေယာဉ်က နောက်လအထိ ဘွတ်ကင်တွေ ပြည့်နေပြီ”

ကျွန်ုပ်စာရွက်စာတမ်းတွေကို ကြည့်ရင်း ခေတ္တမျှစဉ်းစားပြီးနောက် တစ်ဆင့်ခံ ပါမစ်ဖြစ်၍ ခွင့်ပြုကြောင်းပြောပြီး လှည့်ထွက်သွားရာ ရှေ့ခုံတွင် လိုက်ပါလာသော ကေဗီဆေးကိုက လည်စောင်းလှည့်ကြည့်ရင်း ကျွန်ုပ်ကို တစ်ချက်ပြုံးပြသည်။ သည်တစ် ကြိမ်လည်း အိုကေသွားပြီဟု ကျွန်ုပ်တွေးလိုက်သည်။ သို့ပေမဲ့ ပုလိပ်တစ်သိုက် လက်နှိပ် မီးတွေ ဟိုထိုး၊ သည်ထိုးနှင့် အော်ဟစ်ပြီး ရှုပ်ယှက်ခတ်နေသဖြင့် သတင်းတစ်ခုခုရလို့ စစ်ဆေးနေပုံရသည်။ သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သတင်းရရှိလား သံသယဝင်လာပြီး လိပ်ပြာ လန့်ချင်သလို ဖြစ်လာသည်။

မကြာပါချေ။ အလုံးအထည်တောင့်တောင့်၊ အရပ်ဝတ်နှင့် အရာရှိတစ်ယောက် ပေါက်ချလာသည်။ သူ့နောက်မှ ရိုင်ဖယ်သေနတ်လွယ်ထားသော ပုလိပ်တွေလည်း ပါပြီး ကန့်သတ်ဧရိယာပါမစ်ဆိုသည့် စကားကို ထပ်ကြားလိုက်ရသည်နှင့် မရှေးမနှောင်း မှာပင် ပုလိပ်တစ်ယောက် ကားပေါ်တက်လာပြီး ကျွန်ုပ်ကို အောက်ဆင်းဖို့ ပြောသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း စာရွက်စာတမ်းထည့်ထားသော လွယ်အိတ်ကို အသေအချာစစ်ဆေးပြီး ကားပေါ်က ဆင်းလာခဲ့သည်။ ပုလိပ်နှစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်ကို ရဲလျက် လမ်းဘေးတွင် ရပ်ထားသော ဂျစ်ကားသို့ ခေါ်လာခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်၏အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းတွေကို ဂျစ်ကားခေါင်းပေါ် ချပေးလိုက်သဖြင့် ရဲတစ်ယောက်က ခါတ်မီးနှင့်စစ်ဆေးကြည့်သည်။

“ပါမစ်... ပါမစ်... မင်းဆီက ငါ တောင်းနေတာ ပါမစ်ကွ”

ကျွန်ုပ်က စာရွက်စာတမ်းတွေကို သေသေချာချာ ဖတ်ကြည့်ဖို့ တောင်းတောင်း ပန်ပန်နှင့်ပြောရာ အရာရှိက စိတ်မရှည်တော့သလိုနှင့် ဆက်လက်စစ်ဆေးနေပြီး ပြည်ထဲ ရေးဌာနမှ ထောက်ခံစာကို တွေ့ခါမှ တင်းနေသောမျက်နှာ ပြန်လျော့သွားသည်။

“ဪ ဒီလိုလား”

ဦးစွာ ပထမစာကြောင်းကို ဖတ်လိုက်သည်။ “အကြောင်းအရာ’ ခေဘူလမ် ကျောင်နှင့် ခါဇီရန်းဂါဒေသများသို့ လည်ပတ်ရန် ခွင့်ပြုခြင်း” ဒါဆို ခင်ဗျားက ခါဇီရန်းဂါ ကို သွားမလို့လား”

“ဟုတ်ပါတယ်... ခွင့်ပြုမိန့်နဲ့သွားမှာပါ”

“ဒါပေမဲ့ ကန့်သတ်ဧရိယာအတွက် ပါမစ်က ဘယ်မှာလဲ”

“ဒါက ဒီလိုရှိပါတယ်၊ ဒီစာအရ သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တွေက ပါမစ်ပေးပါ လိမ့်မယ်”

“ဒါဆို အာသံဂိတ်ကို ဖြတ်လာတုံးကရော ခင်ဗျားကို စစ်ဆေးခဲ့လား”

“စစ်ဆေးပါတယ်၊ ပြီးတော့ သွားခွင့်ပြုလိုက်ပါတယ်”

ဤတွင် စာကို ရှေ့ဆက်လျှင် စာအရ ခွင့်ပြုထားသည်မှာ ခေဘူလမ်ကျောင် တစ်နေရာတည်းသာဖြစ်ပြီး ခါဇီရန်းဂါမပါသည်ကို သိသွားမည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်က အာရုံ ပြောင်းသွားအောင် စာရွက်ကို ကပျာကယာကျော်လိုက်ပြီး ကမ္ဘာ့တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ကြီးက ရေးပေးလိုက်သည်ဆိုသော မိတ်ဆက်စာကို ပြလိုက်ရာ အတော်ကြီး ကျေနပ်သွားပုံရသည်။ စာဖတ်၍ ပြီးခါနီးလေးမှာပင် ဘတ်(စ်)ကားအနားမှ ပုလိပ်တို့ဆီက ဓါတ်မီးတဝင့်နှင့် ဆူဆူညူညူ အော်ဟစ်သံတွေ ကြားလိုက်ရပြန်သဖြင့် ဟိုဆီစိတ်ရောက် သွားပြီး ကျွန်ုပ်ကို ဂူဝါဟာသီရောက်လျှင် ရဲစခန်းသို့ သတင်းပို့ဖို့ညွှန်ကြားပြီး သူ၏ မှတ်စုစာအုပ်ထဲတွင် ကျွန်ုပ်၏ လုပ်ကြံထားသော စာအမှတ်နှင့်အတူ ခါဇီရန်းဂါသို့ ခွင့်ပြုသည်ဟု ဖြည့်စွက်ရေးမှတ်ထားလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်လည်း စာရွက်စာတမ်းအားလုံး ကို ကပျာကသီ သိမ်းလိုက်ပြီး ဘတ်(စ်)ကားဆီ ပြန်လှည့်လာခဲ့သည်။ ဘတ်(စ်)ကား ပေါ်တွင်ကား ခရီးဆောင်အိတ်တို့ကို ပုလိပ်တွေက ဓါတ်မီးနှင့်ထိုးပြီး စစ်ဆေးနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်နှင့် ခါးလွယ်ခုတ်တွင် ထိုင်နေသော ခရီးသည်တစ်ယောက်ကို ဘာဖြစ်တာလဲဗျ ဟု မေးလိုက်သည်။

“နီပေါတွေ ပါမစ်မပါဘဲ ကားခေါင်းမိုးပေါ်မှာ ပုန်းပြီးလိုက်လို့”

ဤတွင် ကျွန်ုပ်က အခြားလူတွေကြားအောင် စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနှင့် ဟန်လုပ်ပြီး ပြောလိုက်ရသေးသည်။

“ပါမစ်မပါဘူး ဟုတ်လား၊ ပါမစ်မပါလို့တော့ ဘယ်ရမလဲဗျ” ထိုအခိုက်

ဘောင်းဘီရှည်ဖင်ကျပ်၊ ခါးဖုံးသည့်အင်္ကျီပွကြီးနှင့် ရောင်စုံဦးထုပ်ဆောင်းထားပါသော

အသက်ကြီးကြီး နီပေါနှစ်ယောက်ကို ရဲဋ္ဌာနသို့ ခေါ်သွားရာ သူတို့ကို ဘာလုပ်မှာလဲဟု မေးရပြန်သည်။

“ပုလိပ်တွေကို ပိုက်ဆံပေးရမှာပေါ့၊ ပြီးရင် သူတို့လာရာ အရပ်ကို ပြန်ပို့လိမ့်မယ်”

နီပေါနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ တရားမဝင်ခိုးဝင်လာသော သူတို့ကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် စစ်ဆေးအရေးယူနေသည်များ ရှိနေပါသော်လည်း အတော်များများကား ခိုးဝင်လာရာ ယခုဖမ်းမိသွားသော နီပေါနှစ်ယောက်သည်လည်း နောက်တစ်ကြိမ် ခိုးဝင်ဖို့ မကြိုးစားတော့ဟု မပြောနိုင်၊ သူတို့အတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည့်တိုင် တစ်ဖက်က တွေးကြည့်လျှင်မူ သူတို့ပြဿနာကြောင့် ကျဉ်းထဲကျပ်ထဲက ကျွန်ုပ်လွတ်မြောက်ခဲ့ရသည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပင် တင်ရသေးသည်။

စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွင် (၂) နာရီမျှ ကြာသွားသဖြင့် ဂူဝါဟာသီသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာသည့်အခါ (၁၀) နာရီထိုးနေလေပြီ။ အခက်အခဲမရှိဟု ကြိုတင်မျှော်လင့်ထားသော်လည်း ခရီးစဉ် ပထမအဆင့်တွင် ပွတ်ကာသီကာ လွတ်မြောက်လာသဖြင့် စိုးရိမ်နေသေးသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ အစီအစဉ်အရ ဓမ္မပူရသို့ ထွက်ခွာမည့် ခေါင်ဆုံးကားနှင့် လိုက်ဖို့ဖြစ်သည်။ ဤသို့ စီစဉ်ရသည်မှာလည်း စာရွက်စာတမ်းအတုများနှင့် နိုင်ငံခြားသားနှစ်ယောက် ခိုးဝင်လာသည်ဟု တစ်ယောက်ယောက်က သံသယရှိလာမည်ကို ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အမှန်အားဖြင့် ယခုလို တစ်ဂိတ်ပြီးတစ်ဂိတ် ကျော်လွှားနိုင်သော ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ကံကောင်းသည့်အချက်မှာ အိန္ဒိယ၏ တယ်လီဖုန်းစနစ်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ တယ်လီဖုန်းစနစ်ကား ခုတစ်မျိုး၊ တော်ကြာတစ်မျိုး၊ အားကိုး၍မရ။ တစ်ယောက်ယောက်ကသာ ကျွန်ုပ်တို့နောက်မှ ခြေရာခံခဲ့မည်ဆိုပါလျှင် သူကိုယ်တိုင်လိုက်လာရပေလိမ့်မည်။ သို့ပေမဲ့ အစစ်အဆေးဂိတ်တွေမှာ အချိန်အတော်ကြာခဲ့သဖြင့် ယခု ဓမ္မပူရသို့ ပထမဆုံးထွက်မည့် ခေါင်ကားကို မမှီတော့။ ည (၈) နာရီအထိ စောင့်ရဦးမည်ဖြစ်ရာ ဤမှာပင် တစ်နေကုန်အချိန်ဖြုန်းရတော့မည်။ သို့ပေမဲ့ အပြင်ထွက်လမ်းလျှောက်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်မရှိ။ ဟိုတယ်မှာ တည်းမည်ဆိုလျှင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ နာမည်တွေကို ပေးရမည်ဖြစ်၍ ပုလိပ်တွေ တွေ့သွားပြီး ပို၍ပင်အန္တရာယ်ကြီးနိုင်သည်။ ညကြီးသန်းခေါင် ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ဆေးခဲ့သော ပုလိပ်အရာရှိက ဤနေရာသို့ သတင်းလှမ်းပို့လျှင်လည်း ပို့နိုင်သည်။ ပြောရလျှင် ပထမအကြိမ် လေယာဉ်ဖြင့် ဝင်ဖို့ကြိုးစားခဲ့စဉ်က လေယာဉ်ရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ခဲ့ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့နာမည်တွေ သူတို့လက်ထဲမှာရှိနေသေးသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ ပုန်းခိုဖို့ရာအတွက် ပြဿနာမရှိ၊ ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်တစ်ခုတွင် ကေဗီဆေးကို၏ သူငယ်ချင်းတချို့ရှိသဖြင့် သူတို့ကို အကူအညီတောင်း၍ ရနိုင်သည်ဖြစ်၍ တက္ကစီတစ်စီး ငှားလိုက်ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ တက္ကစီကားက သုံးဘီးကားလေးဖြစ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်

အရပ်အမောင်းနှင့် မလွတ်မလပ်၊ နောက်ဆုံးနေရာ ချောင်ထဲတွင် ခါးကိုင်း၍ သတင်းစာ ဖတ်ချင်ယောင်ဆောင်ကာ လိုက်ပါလာခဲ့ရသည်။

အိမ်ရောက်သည့်အခါ ကေဗီဆေးကို၏ မိတ်ဆွေကိုကား မတွေ့ရ၊ ခရီးသွားနေကြောင်း သိရပြီး ဘင်္ဂါလီလူမျိုး အိမ်စေယောကျ်ားတစ်ဦးသာရှိသည်။ သို့ဖြင့် သူ့ကိုပင် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ညကားဖြင့် ဓမ္မပူရသို့ သွားကြမည်ဖြစ်၍ မော်တော်ကားထွက်မည့် ညအချိန်အထိ ဤအိမ်တွင် ခေတ္တနားခိုခွင့်တောင်းရာ သူက ကျွန်ုပ်တို့ကို သံသယမျက်လုံးတွေနှင့် ကြည့်ရင်း မေးသည်။

“ဒါပေမဲ့ ပြာဿနာဖြစ်လာရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ”

ကေဗီဆေးကိုကလည်း တုံးတိတ်ဖြေသည်။

“ခင်ဗျားမှ မပြောရင် ဘာပြဿနာမှ မဖြစ်ဘူး”

အနားယူမည်ဆိုသော်လည်း တကယ်တော့ ကျွန်ုပ်တို့သုံးဦးကား အခန်းထဲမှာ ရင်တထိတ်ထိတ်၊ ညစ်ပတ်စုတ်ပေနေသော လိုက်ကာနောက်မှ ချောင်းကြည့်လျက် “ငါတို့ဆီ ရဲတွေ ဘယ်တော့များ ရောက်လာမလဲ...တွေ့ရင်း တစ်နေ့လုံး မထိတ်သာ မလန့်သာရှိနေကြရပါ၏” သို့ပေမဲ့ မိုးချုပ်သည်အထိ ဘယ်သူမှ မလာ၊ ည (၇)နာရီတွင်မူ ကေဗီဆေးကို အပြင်ထွက်သွားပြီး နာရီဝက်မျှအကြာတွင် သုံးဘီး တက္ကစီလေးဖြင့် ပြန်ရောက်လာကာ ကျွန်ုပ်တို့ကိုခေါ်ပြီး ကားဂိတ်သို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ကေဗီဆေးကို ဝယ်ထားသော ကားလက်မှတ်များနှင့် မော်တော်ကားပေါ် ကျွန်ုပ်တို့တက်၍ နေရာယူအပြီး ည (၈) နာရီတိတ်တွင်မူ အံ့ဩစရာကောင်းလောက်အောင်ပင် ကျွန်ုပ်တို့ လိုက်ပါလာသော ကားကြီးကား ဓမ္မပူရသို့ ထွက်ခဲ့ပါ၏။

ဘတ်(စ်)ကားပေါ်တွင် ကျွန်ုပ်ပါလာသဖြင့် ခရီးသည်အားလုံး ကွက်ကြည့်ကွက်ကြည့် ဖြစ်နေကြသည်။ မျက်လုံးမျက်ဖန်၊ ရုပ်အဆင်းတို့ကိုကြည့်၍ ခရီးသည်အများစုမှာ မွန်ဂိုအန္တယ် နာဂလူမျိုးတွေဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်သလို သူတို့ဘက်ကလည်း ယခုအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်လိုလူမျိုးတစ်ယောက် ဤနေရာ ရောက်နေသည်မှာ သွေးရိုးသားရိုးမဟုတ်မှန်း ကောင်းစွာ သိကြပါသော်လည်း စပ်စပ်စုစုမလုပ်၊ ခင်မင်ရင်းနှီးလိုသော အပြုံးနှင့်ပင် ပြုံးပြကြသည်။ အင်ဒီးယန်းခရီးသည် အချို့က မှန်မှန်ကုပ်ကုပ်နှင့် ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်ကြည့်တိုင် ဟိုမေးသည်မေးမလုပ်၊ ဤနေရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ဇနီး ဆိုင်နောင့်ကား ကွက်တိ၊ နာဂခရီးသည်လား အောက်မေ့ရသည်။

သို့ပါ၍ ဘတ်(စ်)ကားပေါ်မှာ ကျွန်ုပ်အတွက် လုံခြုံစိတ်ချရသလို ခံစားရပါသော်လည်း စားသောက်ဖို့ ကားရပ်သည်ဖြစ်စေ၊ တပို့တပါးသွားဖို့ ကားရပ်သည်ဖြစ်စေ အောက်ဆင်းဖို့ တွန့်နေသေးသည်။ ကျွန်ုပ်စိတ်ကို အကဲခတ်မိသော ကေဗီဆေးကိုက မော်တော်ကားပေါ်မှာ ကျွန်ုပ်နှင့် စကားတစ်လုံးမှမပြောဘဲ ကားရပ်လျှင် သူက အောက်ဆင်းပြီး စားစရာသောက်စရာအချို့ကို ဝယ်ကာ ပြတင်းပေါက်မှ မသိမသာ လာပေးတတ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကေဗီဆေးကို၏ ထောက်ပံ့ရေးသည်ကား အချိန်တစ်ခုအထိသာ

အလုပ်ဖြစ်သည်။ အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ ဆီးသွားချင်စိတ်မှာ အောင့်မရလောက်အောင် ဖြစ်လာပြီး ကျွန်ုပ်တစ်ကိုယ်လုံး ကိုက်ခဲလာသည်။ ထိုစဉ် ထိုင်ခုံအောက်က အုန်းသီးခွံ တစ်လုံးကို ခြေထောက်နှင့် တိုက်မိလိုက်ရာမှ အိုင်ဒီယာတစ်ခု လက်သွားသည်။ အုန်းသီး များကား ပြီးခဲ့သည့်ဂိတ်တုန်းက ကားရပ်စဉ် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ကေဗီဆေးကို ဝယ်ပေးခဲ့ သော အုန်းသီးတွေဖြစ်ပြီး စုတ်တံနှင့် အုန်းရည်သောက်ဖို့ အပေါ်က အပေါက်လေး တစ်ပေါက် ဖောက်ပေးထားသည်။ အုန်းသီးကို ဆတ်ခနဲ ကောက်ယူလိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်၏ ဆွစ်တပ်မတော်သုံး ဓားမြှောင်ဖြင့် အဝကို အလောတော် ချဲ့လိုက်သည်။ အဝကျယ် သွားပေမဲ့ ထိုးထိုးထောင်ထောင်ဖြစ်နေသော အချွန်အတက်တွေကိုလည်း ချောအောင် ချောရသေးသည်။ ပြီးခါမှ အမှောင်ထဲမှာ အိပ်ပျော်နေကြပါသော ခရီးသည်တွေကြား ကျွန်ုပ်၏ ဂျာကင်အင်္ကျီရှည်ကြီးကို အကာအကွယ်ယူပြီးသကာလ ဝိတ်လျှော့လိုက်မှ နေသာထိုင်သာရှိသွားပြီး အုန်းသီးခွံကြီးကို ပြတင်းပေါက်မှ ပစ်ချခဲ့ကာ ထိုင်ခုံကို ဟန်ကျ ပန်ကျ နောက်မှီလိုက်ပြီး အိပ်ချလိုက်တော့သည်။

အာသံနာဂနယ်ခြားကို မဖြတ်မီ ကျွန်ုပ်တို့ အိပ်ရာနိုးကြသည်။ အာသံစစ်ဆေးရေး ဂိတ်မှ တာဝန်ရှိသူတို့က ကျွန်ုပ်တို့ကားကို စိတ်ဝင်စားဟန်မပြု၊ ရှေ့တွင် တွေ့ရမည့်ဂိတ် မှာ နာဂနယ်မြေဂိတ်ဖြစ်သလို အရေးပါသော ဂိတ်တစ်ဂိတ်လည်းဖြစ်သည်။

သို့ပေမဲ့ ဒုတိယဂိတ်မရောက်မီ မိတာတစ်ရာကျော် မောင်းလာပြီးနောက်တွင်မူ ဘတ်(စ်)ကားမှာ ဆီပြတ်၍ တဂျုံးဂျုံးနှင့် ထိုးရပ်သွားသည်။ ထို့နောက် ကားဆရာသည် လှုပ်ယိ၊ လှုပ်ယဲ့ဖြင့် လုံးဝပျောက်သွားသည်ကို မြင်လိုက်ရပြီး တစ်နာရီခန့်အကြာတွင် ဓါတ်ဆီပုံးကြီး တစ်ပုံးနှင့် ပြန်ရောက်လာသည်။ သို့ပေမဲ့ ခရီးကရှည်၊ အချိန်က အလွန်အကျွံ ကြာနေပြီဖြစ်၍ ခရီးသည်တွေ စိတ်မရှည်ကြတော့။ အသံတွေထွက်လာသည်။ ကား စက်နိုး၍ ပြန်ထွက်လာပြီး နောက်ဆုံး ဂိတ်နားရောက်ခါတွင် ကားရပ်ဖို့အရှိန်လျှော့လိုက် သည့်အခါ ခရီးသည်တစ်ယောက်ထံမှ အော်သံထွက်လာသည်။

“ကျုပ်တို့တွေ အိမ်ရောက်ချင်နေပြီ၊ ကားမရပ်ပါနဲ့တော့ဗျို့။”

သို့နှင့် ကားဆရာကလည်း စက်ရှိန်ကို မြှင့်လိုက်ပြီး ဂိတ်ကိုဖြတ်၍ မောင်းလာခဲ့ ရာ ဂိတ်အဆောက်အအုံငယ်လေးထဲတွင် နံနက်စာ စားနေကြသော ပုလိပ်လေးယောက်ကို ဖျတ်ခနဲ လှမ်းတွေ့လိုက်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ ဘတ်(စ်)ကားကို ယောင်လို့မျှပင်မကြည့်၊ ဓမ္မပူရဂိုတ်မှာ စိတ်လှုပ်ရှားစရာတစ်ခုမှ မဖြစ်ခဲ့။

ကိုဟီးမားသို့

ကေဗီဆေးကို တွက်ထားသလို ဘတ်(စ်)ကားဂိတ်တွင် ဗယ်မယ့်ဆူနှင့် အပေါင်း အပါတို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို လာကြိုနေသည်ကိုမတွေ့၊ ကာကီရောင် ယူနီဖောင်းနှင့် ဝါးရင်း တုတ်တို့တွေ ကိုင်ဆောင်ထားသော ပုလိပ်တို့ကိုသာ တွေ့လိုက်ရသည်။ ပုလိပ်တွေက အုတ်တံတိုင်း ခတ်ထားသော ကားဂိတ်ဝင်းတစ်ခြမ်းကို ဖြတ်လျက် တန်းစီရပ်နေကြရာ ကျွန်ုပ်လည်း ကျောပိုးအိတ်ကို ကောက်လွယ်လိုက်ပြီး ဟန်ပါပါချီလျက် ပုလိပ်တွေကို ဖြတ်ကာ ကားဂိတ်အဆောက်အအုံဘက် လျှောက်လာလိုက်သည်။ ဆိုင်နောင်နှင့် ကေဗီဆေးကိုတို့က ကျွန်ုပ်နောက် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှခွာပြီး လိုက်လာသည်။ ခရီးလမ်း တစ်လျှောက်တွင် အထပ်ထပ် စစ်ဆေးပြီးခါမှ ယခု ဤနေရာသို့ ဆိုက်ရောက်လာသည် ဖြစ်၍ နောက်ထပ် စစ်စရာ၊ ဆေးစရာ လုံးဝမလိုတော့ဟု ထင်နေရာသလား မသိ၊ ကျွန်ုပ်နှင့် နီးကပ်လာသော ပုလိပ်တစ်ယောက်က တစ်ချက်ကြည့်ရုံမျှကြည့်ပြီး စိတ်မဝင် စားသလို ပြန်လှည့်သွားသည်။

ကားဂိတ်အဆောက်အအုံအပေါ်ထပ်မှ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ငယ်လေးဆီ ကျွန်ုပ်တို့ တက်လာခဲ့ကြပြီး စားပွဲတစ်လုံးတွင် အဝင်ပေါက်ကို ကျောပေးထိုင်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်၏ ဦးထုပ်အနားကို မျက်လုံးဖုံးသည့်အထိ ရှေ့ငိုက်ချလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ကေဗီဆေး ကို မနက်စာ မှာပေးပြီး သူ့လူတွေရှာဖို့ အပြင်ထွက်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း ကြက်ဥခေါက်ကြော်၊ ပေါင်မုန့်မီးကင်နှင့် ခတ်ညှည့်လက်ဖက်ရည်တို့ကို တို့ကာဆိတ်ကာ အချိန်ဆွဲစားနေရာမှ နာရီဝက်သာသာခန့်တွင် ကေဗီဆေးကိုတစ်ယောက်တည်း ပြန်ရောက် လာသည်။ မည်သူမျှမတွေ့။

စားသောက်ပြီးစီးသည်နှင့် ခရီးဆောင်အိတ်တွေကို ကောက်လွယ်လိုက်ကြပြီး အဆောက်အအုံအပြင် ပြန်ထွက်လာကြရာ ယခင်အတိုင်း ပုလိပ်တွေရှိနေပါသော်လည်း

ကျွန်ုပ်ကို လုံးလုံးလျားလျား အရေးမလုပ်တော့။ မော်တော်ကားဂိတ်ဝင်းကြီးတွင် နောက်ဘက်ထွက်ပေါက်ရှိပြီး အဆိုပါအပေါက်မှာ ရိုးရိုးတံခါးမဟုတ်ဘဲ အုတ်ရိုးပေါ်ခွထားသော လှေကားဖြစ်ပြီး သံလှေကားမှ တက်လိုက်လျှင်မူ ဟိုမှာဘက်တွင်ကား ကွင်းပြင်ငယ်လေးတစ်ကွင်း၊ ကေဗီဆေးကိုက ရှေ့မှသွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့က နောက်မှ သုတ်သုတ်လိုက်လာကြရာ ကွင်းကိုကျော်ပြီးနောက် ဓမ္မပူရ၏ နောက်ဖေးလမ်းများထဲသို့ ရောက်လာခဲ့ကြပါ၏။

ဖုန်ထူထူလမ်းလေးတစ်လျှောက် မျှောလိုက်လာကြပြီးနောက် ပန်းခြံငယ်လေးနှင့် ဘန်ဂလိုအိမ်တစ်လုံးသို့ ရောက်လာကြသည်။ ကေဗီဆေးကိုက ဝင်းခြံတံခါးကို ဖွင့်ဝင်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို ကျန်းသစ်တစ်ဝက်၊ အုတ်တစ်ဝက်နှင့် အိမ်ထဲကို ဦးဆောင်ခေါ်သွားသည်။ အိမ်ထဲတွင် ပရိဘောဂကျိကျိကျဲကျဲ နံရံပေါ်တွင် နာဂပြက္ခဒိန်ချိတ်ထားသည်။ အခန်းထဲတွင် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် တံမြက်စည်းလှဲနေရာမှ ကျွန်ုပ်တို့ကို မြင်သည်နှင့် အခြားအခန်းငယ်လေးတစ်ခန်းဆီ ခေါ်သွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ဝင်ပြီးနောက် အပြင်မှတံခါးပြန်ပိတ်သွားသည်။

ကျွန်ုပ်တို့လည်း ကျောပိုးအိတ်တွေကို အောက်ချလိုက်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ကို အကဲခတ်ဖို့ ပြတင်းပေါက်နားသွားပြီး အပြင်သို့ကြည့်လိုက်ရာ စောစောက အမျိုးသမီးကပင် ပန်းခြံထဲ ကစားနေသော ကလေးတစ်ယောက်ကို သူမနားသို့ လက်ရမ်းခေါ်လိုက်ကာ ခါးကိုင်ပြီး ကလေးတွေကို တိုးတိုး၊ တိုးတိုးနှင့် ပြောနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရပြီး ကလေးတွေကလည်း မျက်နှာပိုးသေသေနှင့် နားထောင်၊ ခေါင်းညိတ်ပြီး အဆော့ဘက်ပြန်သွားကြသည်။

နာဂဒေသတွင် ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှ စတင်၍ စစ်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့လို ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးဖြင့် ရောက်လာတတ်သော ခရီးသည်တို့ကို ထိုအမျိုးသမီးက ဘယ်နှစ်ကြိမ်ဘယ်နှစ်ခါလောက်တောင် ခိုလှုံခွင့်ပေးခဲ့သည်မသိ။ ပန်းခြံထဲတွင် အိမ်နီးချင်းကလေးတွေနှင့် ဟန်မပျက်ဆော့ကစားနေပါသော စောစောကကလေးငယ်တို့ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သူတို့လေးတွေသည်ပင် မြေအောက်ရဲဘော်လေးတွေ ဖြစ်နိုင်ပါ၏။

ဓမ္မပူရမှ ဘန်ဂလိုအိမ်လေးထဲ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်လာခြင်းသည် နောက်ထပ် ပုန်းခိုရမည့်အဆင့်တစ်ခုသို့ တက်လာခြင်းဖြစ်ရာ ယခုမှစ၍ ဘယ်နေရာထွက်, ထွက် ကျွန်ုပ်အတွက်ကား ရုပ်ဖျက်သွားရုံသာရှိတော့သည်။ အိန္ဒိယ၏ တင်းကျပ်ထားသော ဥပဒေတို့ကို ရှုပ်ထွေးပွေလီသော အလိမ်၊ အကောက်တို့ဖြင့် ရှောင်တိမ်းနိုင်ခဲ့ပါသော်လည်း ယခုမူ နာဂအဆက်အသွယ်ရဖို့အတွက် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အကျဉ်းချရပေတော့မည်။ ယခုနေရာမှာ ကေဗီဆေးကို၏ မိတ်ဆွေနှင့် အချိန်အချက်လွဲသွားသဖြင့် ယာယီပုန်းခိုရာဖြစ်ရာ ကေဗီဆေးကိုက သူ့မိတ်ဆွေကို နောက်တစ်ကြိမ်ရှာဖွေဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို ထားပြီး

ထွက်သွားပြန်ရာ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ကြမ်းခင်းပေါ်တွင် တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ရင်း တစ်ချက်တစ်ချက် စိုးရိမ်စိတ်နှင့် ပြတင်းပေါက်ဆီကြည့်ရင်း နာရီဝက်မျှကြာခါမှ အိမ်ရှေ့တွင် ဂျစ်ကားတစ်စီး ရပ်သံကြားလိုက်ရပြီး ကေဗီဆေးကို ပြန်ရောက်လာသည်။ ဆိုင်ဆောင်နှင့် ကေဗီဆေးကိုက အထုပ် အဖိုးတွေယူပြီး ကားပေါ်တင်သည်။ ကျွန်ုပ်က ကာ(လ်)ကတ္တားမှ ဝယ်လာသော ဆံပင်တုကို စွပ်၊ နေကာမျက်မှန်အနက်ကို တပ်လိုက်ပြီး ပတ္တမြား ကာထားသော ဂျစ်ကား နောက်ခန်းထဲ စွေကနဲထိုင်လိုက်ပြီးသည်နှင့် ဒရိုင်ဘာကလည်း ဂူးကနဲ မောင်းထွက်လာခဲ့ သည်။

ဖုန်ထူသော ပြေးလမ်းလေးတွေအတိုင်း မောင်းလာရာ လမ်းတစ်လျှောက်တွင် လန်ချား၊ သုံးဘီးကားနှင့် ဇိမ်ခံကားတချို့ကို ရိပ်ခနဲ၊ ဖျပ်ခနဲ တွေ့လိုက်ရပြီး မြို့စွန် ဆင်ခြေဖုံးရောက်၍ တအောင့်အကြာတွင်မူ တိုက်အိမ်ကြီးတစ်အိမ်၏ နောက်ဘက်တွင် ထိုးရပ်သွားသည်။ နောက်ဖေးတံခါးတွေ ဖွင့်ထားသဖြင့် ကားပေါ်မှဆင်းပြီး သုတ်ခနဲ ကျွန်ုပ် ပြေးဝင်လိုက်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်နေသော မျက်နှာဖြင့် အသက်ငယ်ငယ် လင်မယားစုံတွဲကို တွေ့လိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အထဲရောက်သည်နှင့် ယောက်ျားဖြစ်သူက တံခါးကို ချက်ချင်းပိတ်ပြီး အခန်းထဲက ကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာ ထိုင်ကြဖို့ လက်ဟန်နှင့်ပြော ရာ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး တန်းစီထိုင်လိုက်ကြသည်။

“ရှင်က အင်ဒီးယန်းတစ်ယောက်နဲ့ အရမ်းတူတာပဲ၊ ပန်ချာပီနဲ့ ပိုတူတယ်”

အိမ်ရှင်အမျိုးသမီးက ပြုံး၍ ပြောလိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်က ဆံပင်တုနှင့် နေကာမျက် မှန်ကို ချွတ်ပြလိုက်မှ သူတို့တွေ အံ့အားသင့်သွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ကျော်လွှားလာခဲ့ရပါ သော စွန့်စားခန်းအဖုံဖုံကို မေးဟယ်၊ မြန်းဟယ်၊ ပြောဟယ်၊ ဆိုဟယ်နှင့် တရင်းတနီး ရှိလာပြီးနောက် ကေဗီဆေးကိုက မတ်တတ်ရပ်လိုက်သည်။

“ကျွန်တော်သွားမယ်၊ သတင်းထူးတာနဲ့ ပြန်လာခဲ့မယ်”

အိမ်ရှင်လင်မယားလည်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့် တစ်အိုးတစ်အောင့်မျှ စကားစမြည်ပြော ပြီး အနားယူလိုက်ပါဦး ဆိုကာ ကျွန်ုပ်တို့ကို ထားခဲ့ရာ ဤနေရာလေးကား နောက်ထပ် (၁၄) ရက် ပုန်းခိုရဦးမည့် အခန်းလေး ဖြစ်လာခဲ့ပါ၏။

အိမ်ရှင်လင်မယားနှစ်ယောက်ကား ဖော်ရွေသလို သဘောမနေဖြူကြသည်။ သူတို့ ကိုယ်တိုင်က နာဂမြေအောက်အဖွဲ့ဝင်တွေ မဟုတ်ကြသည့်တိုင် ရှေးအစဉ်အလာအရပင် ဧည့်ဝတ်ကျေရိုးရှိခဲ့ကြသဖြင့် အမိုးအကာ လိုအပ်နေသူကို အကူအညီပေးဖို့ဆိုသည်မှာ သူတို့ ဗီဇတစ်ခုလို ဖြစ်နေသည်။ ဤ၌ နာဂလူမျိုးအများစုမှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်ကြောင်း သိလိုက်ရပါသော်လည်း အလွန်အကျွံ ယုံကြည်တတ်သော သူတို့ သဘာဝ ကြောင့် အံ့ဩရပြန်သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ် ရုပ်ဖျက်၍ ခရီးဆက်ရစဉ်။

ဆိုပါစို့၊ ကျွန်ုပ်တို့လို အကာအဆီး၊ အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကို ကျော်ဖြတ်ပြီး သူတို့ ဒေသသို့ ရောက်လာပါသော လူစိမ်းတို့ကိုတွေ့လျှင် ဘုရားသခင်က ကယ်တင်လိုက်သည် ဟု ဆိုသည်။ ဆီလီဂူရီမှ ဂူဝါဟာသီသို့ လာရာလမ်းတစ်လျှောက်မှာ ပုလိပ်တွေကို ကျွန်ုပ်တို့ဘယ်လို လှည့်ပတ်ခဲ့ပုံတွေ၊ ဓမ္မပူရထဲ မဝင်ခင် စစ်ဆေးရေးမှာ ကားမရပ်ဘဲ ဖြတ်မောင်းလာခဲ့ပုံတွေကို ပြောပြတော့ သူတို့က တအံ့တဩနားထောင်ရင်း ကျွန်ုပ်တို့ကို ဘုရားသခင်က စောင်မကြည့်ရှုခဲ့ပြီး ကောင်းကင်ဘုံက ချမှတ်လိုက်သော မစ်ရှင်အရ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာခဲ့ပါသည်ဟု ယုံနေလေသည်။

သို့ပေမဲ့ ယခုလို စုပုံသပ်စရာအဖြစ်သနစ်တို့နောက်မှာ အဘယ်ကြောင့် ဘယ်လိုဆို သည်တို့ကို အနက်ကောက်တတ်ကြသည်ကို သဘောပေါက်ပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကို ဘုရားသခင်လွှတ်လိုက်သော မစ်ရှင်အဖြစ် ယုံကြည်နေကြသည်ကတော့ အတော် အာရုံ နောက်စရာ ဖြစ်နေရာ သို့ဆိုပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အလိမ်အပတ်တွေကို ဘုရားသခင် က ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ပူးပေါင်းကြံစည်ခဲ့တာပေါ့ ဟု ဆိုင်နောင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ကိုယ်ကြား မေးကြသေးသည်။

တစ်ရက်ပြီးတစ်ရက် ကျော်လွန်လာသည်။ အိမ်ရှင်လင်မယား တည်ခင်းသော ထမင်းစားချိန်မှအပ ကျွန်ုပ်တို့ အပြင်မထွက်၊ ထမင်းစားရာတွင် အားလုံး လက်ဆုံစားကြ ပြီး အများအားဖြင့် လိမ္မော်သီးနှင့် နာနတ်သီးတို့ကို အချို့ပွဲအဖြစ် ဧည့်ခံတတ်သည်။ ထိုရက်အတွင်း ကေဗီဆေးကို တစ်ခေါက်လာသွားပြီး ကိုဟီးမားသို့ သွား၍ ဂျစ်ကားတစ်စီး ဒီဗဲဗ်မည်ဖြစ်ကြောင်း လာပြောသည်။ ထိုဂျစ်ကားဖြင့် အိန္ဒိယ-မြန်မာ နယ်ခြား သွားဖို့ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဆိုင်နောင်ဗိုက်မှာ (၇) လတင်းတင်ပြည့်ပြီးသလို မုတ်သုန်သည် လည်း ချဉ်းနင်းဝင်လာပြီဖြစ်၍ ကူမွန်တောင်တန်းမှ တောင်စောင်းကမ်းပါးများနှင့် ဟူးကောင်းတောင်ကြားမှ ရွံလမ်း၊ စိမ့်လမ်းတို့ကို ဖြတ်၍ မြန်မာပြည်အရှေ့မြောက် တရုတ်-မြန်မာနယ်စပ်မှ ကေအိုင်အေ စစ်ဌာနချုပ်ကို သွားဖို့ဆိုသည်မှာ စဉ်းစား၍ပင် မရတော့။ သို့ဖြစ်၍ လက်ရှိအခြေအနေအရ အကောင်းဆုံးလုပ်နိုင်သည်မှာ NSCN အထိုင်ချထားသော မြန်မာပြည်အနောက်မြောက်သို့ သွားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။ ဟိုမှာ ကလေးမီးဖွားနိုင်သော ယာယီဆေးရုံရှိသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် အိန္ဒိယ-မြန်မာနယ် ခြားမှ ကီလိုမီတာ သုံးလေးရာအကွာတွင် တည်ထားသော ကေအိုင်အေ တပ်မဟာ (၂) ဌာနချုပ်သို့ ခရီးဆက်နိုင်သည်။ တပ်မဟာ (၂)ကား ကချင်ပြည်နယ်အနောက်ခြမ်း တွင်ရှိပြီး NSCN ဌာနချုပ်မှ (၂) ပတ် ခရီးသွားရသည်။ မြန်မာပြည်လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများထဲတွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီမှလွဲလျှင် ကေအိုင်အေကား အင်အားအကြီးဆုံး၊ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းတွင်မူ ကီလိုမီတာ ၄၀၀၀ ပတ်လည် အကျယ်အဝန်းကို ထိန်းချုပ်

ထားပြီး အဆိုပါလွတ်မြောက်နယ်မြေတွင် အရပ်ဘက်နှင့် စစ်ဘက်ဆေးရုံတို့ကိုလည်း ဖွင့်ပေးထားသည်။

တတိယ ကျွန်ုပ်တို့ ရွေးချယ်နိုင်သောလမ်းကြောင်းမှာ အိန္ဒိယ-မြန်မာနယ်ခြားကို ဖြတ်ပြီးသည်နှင့် ကေအိုင်အေနှင့် လှမ်းချိတ်မည်။ ပြီးနောက် ကေအိုင်အေဌာနချုပ် ပါဂျောင်သို့ တောလမ်းအတိုင်း ကျွန်ုပ်တစ်ယောက်တည်းသွားမည်။ ဆိုင်နောင့်က ရွာသူ တစ်ယောက်လို ဝတ်ဆင်၍ ကချင်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နှစ်ယောက်ကို အဖော်လုပ်ကာ မော်တော်ကားနှင့် မြစ်ကြီးနားတောင်ဘက် အစိုးရထိန်းချုပ်ထားသောလမ်းမှ သွားမည်။ ထိုမှလွန်သော် ၂၀ (သို့) ၃၅ ကီလိုမီတာမျှ ခြေလျင်ခရီးဆက်လျှင် ပါဂျောင်သို့ ရောက်မည်။ မိန်းမဖော်အချို့နှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ခရီးသွားနေ သည်ကို မည်သူမျှ သံသယရှိလိမ့်မည်မဟုတ်၊ ပါဂျောင်ရောက်ခါမှ ဆေးဝါးအပြည့် အစုံနှင့် မီးရေးဖွားရေးကိစ္စ လုပ်နိုင်သည်။

ဤပုံဤနည်း စီစဉ်မည်ဟု ကျွန်ုပ်က အကြံပြုလိုက်သည့်အခါ ဆိုင်နောင့်က ခါးခါးသီးသီးငြင်းသည်။ သူမအနေနှင့် ရှမ်းစကားနှင့် ဗမာစကား နှစ်မျိုးလုံး ကျွမ်းကျင် သည်ဖြစ်၍ အဖမ်းအဆီးခံရဖွယ် အလားအလာနည်းသည့်တိုင် သူမနှင့်အတူ ကင်မရာ ကို မယူသွားနိုင်သလို သူပုန်ထိန်းချုပ်နယ်မြေထဲကပင် သွားလို၍ပဲဖြစ်ရာ နောက်ဆုံး သူမဆန္ဒကို လိုက်လျောလိုက်ရပါ၏။

(၁၀) ရက်မြောက်နေ့တွင် ကေဗီဆေးကို ပြန်ရောက်လာပါသော်လည်း မြေအောက် အဖွဲ့သားများနှင့် အချိတ်အဆက်မရခဲ့။

“ဓမ္မပူရမှာ ကျွန်တော်နဲ့ စကားပြောခဲ့တဲ့လူ တော်တော်များများ အဖမ်းခံလိုက်ရ တယ်။ သူတို့က အရေးပါတဲ့လူတွေဆိုတော့ ပြဿနာပဲ၊ ကျန်တဲ့လူတွေလည်း ယခု ပုန်းနေကြတယ်။”

သို့ဆိုလျှင် ဓမ္မပူရမှ ကိုဟီးမားသို့ ချက်ချင်းထွက်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြ သည်။ ကိုဟီးမားကား ပြည်နယ်မြို့တော်ဖြစ်ပြီး အရှေ့ဘက် ကီလိုမီတာ (၇၀) ဝေးသော တောင်များကြားတွင် ရှိသဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ အမြင်အရ ဤနေရာထက် ပို၍ သင့်တော်မည် ထင်သည်။ ဟိုမှာဆိုလျှင် မြေအောက်နာဂအဖွဲ့နှင့် ဆက်သွယ်ဖို့ ပို၍လုပ်နိုင်သည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။ ဓမ္မပူရကား အိန္ဒိယနိုင်ငံသားအားလုံး အတားအဆီးမရှိ ဝင်ထွက်သွားလာ နိုင်သော်လည်း နိုင်ငံခြားသားတွေကို ခရီးသွားခွင့်မပြု၊ မြေပြန်နေထိုင်သူများအနေနှင့် နာဂတောင်တန်းပြည်နယ်ဘက် ကူးမည်ဆိုလျှင် ခွင့်ပြုမိန့်ပါမစ်လိုသည်။ အဆိုပါ ပါမစ် တို့ကို စစ်ဆေးသည်ဆိုသောဂိတ်မှာ ဓမ္မပူရမြို့ပြင်စပ်စပ် ကိုဟီးမားသွား ကားလမ်းမ ပေါ်မှာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဂိတ်ကို ကျော်သွားပြီဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ လွတ်ပြီကျွတ်ပြီ။ သို့ဖြစ်၍ ကေဗီဆေးကိုက ဂျစ်ကားတစ်စီးငှားပြီး အခြေအနေကို လေ့လာသည့်အနေဖြင့်

ကိုဟီးမားအထိ သွားကြည့်သည်။ စစ်ဆေးရေးဂိတ်မှာ မရပ်ဘဲ လေးကြိမ်တိတိ ဖြတ်
 မောင်းကြည့်သည်။ နာဂတွေက တဖွတ်ထိုး တစောက်ကန်း၊ ပြောမကောင်း ဆိုမကောင်း
 တွေမို့ သူတို့မော်တော်ယာဉ်တွေကို အိန္ဒိယပုလိပ်တွေက မစစ်တော့ဘဲ လွှတ်ပေးသည်က
 များသည်။ ဓမ္မပူရသို့ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်ပြီး ဆယ့်နှစ်ရက်မြောက်နေ့ ဇူလိုင် ၂၇ ရက်တွင်
 ထွက်ခွာကြရာ ကေဗီဆေးကို၊ ဆိုင်ဆောင်နှင့်ဗယ်မယ့်ဆူတို့က ဂျစ်ကားရှေ့ခန်းမှာ ထိုင်ကြပြီး
 ကျွန်ုပ်က ပတ္တမြားအိုးအုပ်ထားသော နောက်ခန်းမှာ နေရာယူသည်။ ယခင်ခရီးစဉ်တုန်း
 ကလို ဆံပင်တုနှင့် နေကာမျက်မှန်အမဲကို တတ်ထားပြီး ကိုယ်ပေါ်မှာ ရောင်စုံနာဂခြံ
 စောင်တစ်ထည် ပတ်ထားလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကားကို ခွက်တွေ၊ ကျင်းတွေနှင့် ဂရုန်းဂ
 ရင်း အဝေးပြေးလမ်းမအတိုင်း ဖြည်းဖြည်းမောင်းလာရာ တစ်နာရီပျော့ပျော့တွင် စစ်ဆေးရေး
 ဂိတ်နားသို့ ရောက်လာပြီး လမ်းတားတစ်ခုကို လှမ်းတွေ့လိုက်ရသည်။ လမ်းဘေးတစ်
 နေရာတွင် လုံခြုံရေး ပုလိပ်တွေနေဖို့ အဆောက်အအုံသေးသေးလေးတစ်လုံးရှိပြီး စစ်ဆေး
 သည့် ချက်ပွင့်ကား တကယ့်နယ်စပ်ဆိုမှ နယ်စပ်စမ်းချောင်းလေးနံဘေးတွင်ရှိပြီး ဤနေရာ၌
 ပင် မြေပြန့်လမ်း နိဗ္ဗိတံ၍ တောင်တက်လမ်း စသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကား ဂိတ်နှင့် နီးကပ်လာ
 သည်တွင် ဂိတ်ပေါက်ကြီးမှာ ဖွင့်ထားပြီး အဆောက်အအုံရှေ့တွင် ယူနီဖောင်းအပြည့်အစုံ
 နှင့် ပုလိပ်လေးယောက် စောင့်နေသည်။ ထိုစဉ် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်မှ တာတာ
 အမျိုးအစား ခရီးသည်တင် ဘတ်(စ်)ကားတစ်စီး ဘွားခနဲ ပေါ်လာရာ ပုလိပ်တွေက
 ဘတ်(စ်)ကားကို လက်တားရပ်ခိုင်းနေသည်တွင် ဗယ်မယ့်ဆူကလည်း စက်ရိုက်ကိုမြှင့်၊
 ဟွန်းကို အဆက်မပြတ်တီးကာ ဘတ်(စ်)ကားကြီးကို စွေကနဲ ကွေ့ရှောင်လိုက်ပြီး
 စောင်းပေါ်လမ်းကို အရှိန်နှင့် မောင်းတက်လိုက်သည်။ ပုလိပ်တွေက ကျွန်ုပ်တို့ဂျစ်ကားကို
 တစ်ချက်လှည့်ကြည့်လိုက်ပြီး ရှေ့ခေါင်းတွင် ထိုင်နေပါသော မွန်ဂိုအနွယ်သုံးယောက်ကို
 မြင်သွားသည်နှင့် အရေးမလုပ်သလို ပြန်လှည့်သွားလေသည်။

“အဲ့ဒါလား စစ်ဆေးရေးဂိတ်ဆိုတာ”

ဂျစ်ကားနောက်ခံတွင် ကုန်းကုန်းကွကွနှင့် လိုက်ပါလာရသော ကျွန်ုပ်၏ အမေးကို
 ကေဗီဆေးကိုက နောက်ဘက်လှည့်ပြုံးရင်း တုံ့ပြန်သည်။

“ဟုတ်ပ ဘုရားစူး စစ်ဆေးရေးဂိတ်ပဲ”

လပေါင်းများစွာ ကျွန်ုပ်တို့ အစိုးရိမ်ကြီးခဲ့လေသမျှ ယခုတော့ဖြင့် ယူပစ်လိုက်
 သလို ပျောက်သွားပြီ။ ရှေ့အဖို့မူ နယ်စပ်ရောက်သည်အထိ စစ်ဆေးရေးဆို၍ တစ်ကောင်
 တစ်မြီးမျှမရှိတော့။ နယ်စပ်ရောက်လျှင် ဂျစ်ကားကို ထားခဲ့ပြီး ခြေလျင်လျှောက်ရတော့
 မည်ဖြစ်၍ တောင်ကုန်းတောင်ကျောတွေ ထူထပ်သော မြေပြင်အနေအထားက ကျွန်ုပ်တို့
 အတွက် တပန်းသာနေသည်။ အစိမ်းရင့်ရင့် မြင့်မြင့်သွန်းသွန်း တောင်ထွတ်ကြီးတွေထက်
 မှာ တိမ်အုပ်တွေ လွင့်မျောနေပြီး လျှိုကြီးချောက်ကြီးတွေထဲ တောင်ကျရေတွေ တဟုန်

ထိုး စီးနေသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကားလေးကား လူနေသိပ်သည်းသော မြေပြန့်လွင်ပြင်ကို ထားခဲ့ပြီး နာဂရွာသိမ်ရွာငယ်လေးတွေကို ဖြတ်လာသည်။ လမ်းဘေးဝဲယာတစ်ဘက်တစ်ချက်တွင် အချို့က သစ်သီးခြင်းကြီးထမ်းလို့၊ နာဂအမျိုးသမီးတွေ လှုပ်ယိလှုပ်ယဲ့လျှောက်သွားနေကြသည်။ တောင်ပေါ်လေသန့်သန့်အေးအေးလေး ရှူလိုက်ရသဖြင့် လူတစ်ကိုယ်လုံး လန်းဆန်းတက်ကြွလာသည်။ အိန္ဒိယပြည်မကား ကျွန်ုပ်တို့နောက်မှာ ကျန်ခဲ့လေပြီ။

ကိုဟီးမားသို့ ကျွန်ုပ်တို့ဂျစ်ကားလေး အသော့နှင်လာသည်နှင့် မြေပုံတွေထဲမှာ ကြည့်ခဲ့ဖူးပါသော၊ စာတွေထဲမှာ ဖတ်ခဲ့ဖူးပါသော နေရာဒေသများကား ယခုမှ သက်ဝင်လှုပ်ရှားလာရာ တစ်နေရာတွင်မူ ကိုဟီးမားသို့ ကွေ့ရမည့် လမ်းညွှန်ဆိုင်းဘုတ်ပြားတစ်ခုကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ကိုဟီးမားကား တောင်ပေါ်ရွာကလေးတစ်ရွာဖြစ်ပြီး နာဂအမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုကို စတင်ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး ယခု နယ်နှင့် ခံထားရသော အန်ဂါမီဇာပူ ဖီဇီ၏ ဇာတိပဝတ္ထိပုံဖြစ်သည်။ သူ့ကို လွန်ခဲ့သော အနှစ် (၈၀) ကျော်က ဤရွာလေးတွင် မွေးခဲ့သည်။ ထိုမှလွန်သော် ဂျိုဆိုမားသို့ ရောက်လာသည်။ ဂျိုဆိုမားကား ၁၉၆၈ ခုနှစ်က နာဂပြောက်ကျားများနှင့် အိန္ဒိယစစ်တပ်တို့ အကြီးအကျယ် တိုက်ခဲ့သော စစ်မြေပြင်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။

ကျွန်ုပ်တို့တွက်ချက်ထားသလို မိုးအတော်ချုပ်ခါမှ ကိုဟီးမားသို့ ရောက်လာရာ မြို့အခင်းအပြင်မှာ အိန္ဒိယတောင်ပေါ်မြို့တွေနှင့် အတော်တူသည်။ တစ်နေရာတွင် စစ်တန်းလျားတွေ အစီအရိရှိပြီး ရုံးပြင်ကနားနှင့် ဈေးတွေရှိသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတော်ဘဏ်ဟူသော ဧရာမဆိုင်းဘုတ်ကြီးနောက်တွင် ကွန်ကရစ်အဆောက်အအုံသစ်အချို့ကိုလည်း တွေ့ရပြီး တောင်ပူစာနှင့် တောင်စောင်းများပေါ်တွင်မူ ကျွန်းနှင့် ကွန်ကရစ်စပ် ဆောက်ထားသော ဘန်ဂလိုနှင့် ဝင်းကြီးခြံကြီးနှင့် အိမ်ကြီးရခိုင်အချို့ မေးတင်ဆောက်ထားသည်။

တောင်ပေါ်လမ်းကား လေတဖြူးဖြူးနှင့်၊ မိုးရွာထားသဖြင့် ရွဲရွဲစိုနေသည့် မြို့လယ်ခေါင်ကို ကျော်ဖြတ်လာပြီး တောင်ကုန်းတစ်ကုန်းအရောက်တွင်မူ ကမ်းပါးယံတွင် မှီဆောက်ထားသော အာသံပုံစံ ဘန်ဂလိုအိမ်ငယ်လေးတစ်လုံးကို တွေ့လိုက်ရပြီး ဤသည်ကား ကေဗီဆေးကို၏ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်အိမ်ဖြစ်ပြီး ယခင် ကျွန်ုပ်တို့ဆုံခဲ့ပါသော အိမ်ရှင်တို့လို နွေးထွေးပျူငှာပြီး အံ့ဩရလောက်အောင် ဧည့်ဝတ်လည်းကျေသူဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော့်နာမည် ဇန်နစ်ဖီပါ။”

အသက် (၄၀) နီးပါးမျှရှိမည်ထင်ရသော အိမ်ရှင်က ဖော်ရွေစွာပြုံးလျက် ကျွန်ုပ်နှင့် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ပြီး အခန်းတစ်ခန်းဆီ ခေါ်သွားသည်။ အခန်း၏ ကြမ်းခင်းတို့က ပြောင်လက်နေအောင် ပေါ်လစ်တိုက်ထားပြီး အခန်းနှင့် တွဲလျက်ရေချိုးခန်းတစ်ခန်းလည်း ပါသေးသည်။ အိမ်ရှင်က ကျွန်ုပ်တို့ကို အနားယူဖို့ပြောပြီး ကေဗီဆေးကိုနှင့် ဗယ်မယ့်ဆူတို့က

တစ်အိုးတစ်အောင့် ပြောဆိုကြပြီး မှောင်ကြီးမဲထဲ ဂျစ်ကားမောင်း၍ ပြန်သွားကြလေရာ ကျွန်ုပ်တို့ လင်ကိုယ်မယားနှစ်ယောက်အဖို့ကား စိတ်အားရယ်ငယ်ငယ်။ အခုနေဖမ်းများမိသွားရင် ဘယ်လိုလုပ်ရမ၊ ဥပဒေအရ တရားရင်ဆိုင်ဖို့ဆိုလျှင် အနိမ့်ဆုံး ဆွဲဒင်သံရုံးကိုတော့ အကူအညီတောင်းရမည်ထင်သည်။ အိမ်ရှင်တွေအနေနှင့်မူ ဆိုခဲ့သလို အကူအညီပေးဖို့ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်၊ အာဏာပိုင်တစ်ယောက်နှင့်မျှလည်း အလှမ်းအကမ်းရှိကြသည်မဟုတ်။

ဒုတိယမြောက်နေ့တွင် NSCN နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ဖို့ ပထမဦးဆုံး ကြိုးစားသည့်အနေနှင့် ကေဗီဆေးကိုနှင့်အတူ မျက်နှာစိမ်းတစ်ယောက် ရောက်လာသည်။ အရပ်ပုပု၊ မျက်မှန်တပ်ထားပြီး အသက် (၄၀) မေးတင်လောက်ပြီး အခန်းထဲရောက်လာသည်နှင့် ဟိုဟိုသည်သည် ကြည့်လိုက်ပြီး လိုက်ကာတွေ ချထားသည်ကို တွေ့ကာမှ ကျေနပ်သွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ကုတင်ရှေ့တွင် ချပေးထားသော သစ်သားကုလားထိုင်တွင် ဝင်ထိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကမူ ကုတင်ပေါ်မှာ ထိုင်နေကြပြီး ထိုသူက ကျွန်ုပ်တို့ကို ခတ်ထန်ထန် တစ်ချက်ကြည့်သည်။

“ကျုပ်နာမည်က မစ္စတာ ဖထန်း၊ ကျုပ်က NSCN အဖွဲ့ဝင်တော့ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဒီက မြေအောက်အဖွဲ့နဲ့ ခင်ဗျားတို့ကို ဆက်ပေးနိုင်တယ်”

သူက ဆက်လက်၍ နယ်ခြားကိုဖြတ်၍ မြန်မာပြည်ထဲတွင် အခြေစိုက်ထားသော NSCN ဌာနချုပ်သို့ မကြာခဏ ရောက်ဖူးကြောင်း ပြောနေရာ သူသည် မဏိပူရအရှေ့မြောက်မှ ထန်ကူ(လ်)နာဂမျိုးနွယ်တစ်ဦးဖြစ်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့သိလိုက်သည်။

“ယူနီဖောင်းဝတ် အိန္ဒိယစစ်သားကို ဘယ်အချိန်တွေ့တွေ့ ဒီကောင်တွေကို ကျုပ်မုန်းတယ်”

ဖထန်း၏ လေသံထဲမှာ ဒေါသနှင့် နာကျည်းမှုတွေ ရောထွေးနေသည်။

“ကျုပ်တို့ရွာသူရွာသားတွေကို ရိုက်နှက်ပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုတွေကို မိုက်မိုက်ရိုင်းရိုင်းလုပ်ခဲ့တာတွေ အခုအထိ ကျုပ်မမေ့နိုင်သေးဘူး၊ ဒီကောင်တွေကို တိုက်ကိုတိုက်ရမယ်”

သူပြောနေသည်တို့ကို အသာတကြည်နားထောင်နေရာ NCSN အကြောင်း ပြောနေရာမှ ကိုဟီးမားနှင့် အင်ဖာက သူ့အခေါ် အင်ဖာအကောင်ကြီးတွေနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိကြောင်း ကြားကြားဝါဝါပြောပါတော့သည်။ အင်ဖာကား မဏိပူရပြည်နယ်မြို့တော်ဖြစ်ပြီး သူ့စကားထဲမှာ ပြည်နယ်အစိုးရအသီးသီးမှ ဝန်ကြီးဝန်ငယ်တွေအကြောင်းလည်း ပါလာပြီး တခဏ သူ့စကားပြတ်သွားကာမှ ဤနေရာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ လာရင်းရည်ရွယ်ချက်ကို ပြောဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က စကားဦး လှည့်ရတော့သည်။ အဓိက ကျွန်ုပ်တို့ဖြစ်စေချင်သည်မှာ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ သည်နေရာအထိ ရောက်လာကြပြီဖြစ်၍ နယ်ခြားဖြတ်ကျော်ဖို့ NSCN

အနေနှင့် အမြန်ဆုံး အကူအညီပေးဖို့ ဌာနချုပ်သို့ အကြောင်းကြားပေးစေလိုကြောင်း သူ့ကို ရှင်းရှင်းပြောရသည်။ သို့ပေမဲ့ သူ့ကြည့်ရသည်မှာ ပြောသလို လုပ်ချင်ပုံမရသဖြင့် တစ်မျိုးထူးဆန်းနေသည်။ နိုင်ငံခြားသားဂျာနယ်လစ်တွေ သူတို့ဒေသထဲ ရောက်နေပြီဆို သောသတင်း ကြားရုံနှင့် နာဂမြေအောက်ရဲဘော်တိုင်း ဝမ်းသာအယ်လဲ ကြိုဆိုလိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ် တွေးထားခဲ့သည်။ ပြောရလျှင် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်မှာ (၂၅) နှစ်အတွင်း ပထမဆုံးရောက်လာသော ဂျာနယ်လစ်လည်းဖြစ်ရာ သူ့ကို ကေအိုင်အေမှ မိတ်ဆက် ကတ်ပြားကို ထုတ်ပြလိုက်သည်။ စာကို ကချင်ဘာသာဖြင့် ရေးထားသည်ဖြစ်၍ သူနား လည်မှာမဟုတ်သော်လည်း စာပေါ်က ဆီးတံဆိပ်နှင့် ကေအိုင်အေတပ်များ၏ ဦးစီးချုပ် မေဂျာဂျင်နရယ် ဇော်မိုင်း၏ လက်မှတ်ကိုတော့မှ သိဖို့ကောင်းသည်။ သို့ပေမဲ့ စာကို သူက တစ်ချက်မျှကြည့်၍ ပြန်ပေးပြီး စောစောကလို ကြားလုံးတွေသာ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ထုတ်နေလေရာ ကျွန်ုပ်က ယခု ဆိုင်နောင်မှာ ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာ ရှိနေကြောင်း ရှင်း ပြပြီး နာဂပြောက်ကျားဌာနချုပ်တွင် ကျွမ်းကျင်ဆေးဝန်ထမ်းနှင့် ဆေးဝါးပြည့်စုံမှုရှိမရှိ မေးရပြန်သည်။

“ဟာ...ရှိတာပေါ့၊ သူနာပြုတွေကလည်း ကျွမ်းကျင်တယ်၊ တရုတ်ပြည်မှာ သင်တန်းတက်ထားကြတာ၊ ကျုပ်တို့ အရာရှိမိန်းမ အတော်များများဆို ကလေးမွေးရင် အဲ့သည်မှာပဲ သွားမွေးကြတာများတယ်”

ဘာပဲပြောပြော သည်စကားကြားရတော့ အားတက်ရသည်။ စကားဝိုင်းပြီးနောက် သူတို့နှစ်ယောက်လုံး ပြန်သွားကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကေဗီဆေးကိုဘက် မှ သွားသင့်မသွားသင့်၊ လုပ်သင့် မလုပ်သင့် ဘာတစ်ခုမှ ပြောမသွား၊ နောက်တစ်ကြိမ် သူနှင့် ပြန်ဆုံကာမှ ဖထန်းနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရသည်မှာ အားရစရာမရှိကြောင်း ပြောရ သည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင်သဘော ပြောရလျှင် သူ့ပြောပေါက်ဆိုပေါက်အရ ဖထန်း မှာ လူကြွားတစ်ယောက်သာဖြစ်ကြောင်း အခိုင်အမာ ပြောနိုင်သည်။ သို့ပေမဲ့ နောက် တစ်ကြိမ် ကေဗီဆေးကိုနှင့် ပြန်ပါလာသည့်အခါတွင်မှာတော့ သည်လူကို ဖိပြောရတော့ သည်။

“ခင်ဗျားသိတဲ့အတိုင်းပဲ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာနေရတာ တရားဝင်မဟုတ်ဘူးလေ၊ ဒါကြောင့် အမြန်ဆုံးထွက်နိုင်လေ ကောင်းလေပဲ၊ ပြီးတော့ ကျွန်တော့် ဇနီးကလည်း မီးဖွားဖို့ နီးပြီဆိုတော့ နယ်ခြားဖြတ်ဖို့ ခင်ဗျားဘက်က အမြန်ဆုံး အကူအညီပေးစေချင် တယ်”

သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်စကားကြားရပြီး စိတ်ကယောက်ဂယက်ဖြစ်သွားပုံရသဖြင့် သူပြော သလို NSCN နှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သံသယဖြစ်လာသည်။ သို့ရာ တွင် သူ့ပြောပုံကိုထောက်လျှင် နယ်ခြားဒေသကို ကျွမ်းပုံပေါ်သဖြင့် ရှေ့ဆက်ရမည့်

ခရီးလမ်းကြောင်းကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိလို၍ ကျွန်ုပ်က မြေပုံကိုထုတ်ပြီး ကြမ်းပေါ် ခင်းလိုက်သည်။ မြေပုံမှာ လေယာဉ်ပေါ်မှရိုက်ထားသော မြေပုံဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့သမျှ ထဲမှာ အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ ကွန်တိုများတွေက လင်းရှင်းသည်။ သို့ရာတွင် နယ်ခြား မျဉ်း၏ရှေ့ဘက် တချို့ဧရိယာတို့မှာ ကွက်လပ်ဖြစ်နေပြီး မြေပြင်အနေအထား အချက် အလက်များဟူ၍သာ မှတ်ချက်ပေးထားသည်။ ဖထန်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကြမ်းခင်းပေါ်တွင် ခူးထောက်ထိုင်ရင်း မြေပုံကို သေသေချာချာ လေ့လာကြသည်။

“ဟော့...ဒီမှာ...လောင်ဗာရွာ”

ဖထန်းက တစ်နေရာကို လက်ညှိုးထိုး၍ တတ်အပ်ပြောသည်။ သူပြသည့်နေရာမှာ နာဂဒေသ၏ မြောက်စွန်းစွန်းနယ်ခြားနှင့် နီးကပ်ပြီး အာဂူနာချာပရာဒေ(ရ်)ပြည်နယ်နှင့် လည်း နီးသည်။

“မွန်းမြို့ကတစ်ဆင့် အဲဒီကို ခင်ဗျားသွားလို့ရတယ်၊ ရွာက နယ်ခြားမှာ ခွထိုင် ထားပြီး နယ်ခြားမျဉ်းက လူကြီးအိမ်ပေါ်က တည့်တည့်ဖြတ်သွားတာဆိုတော့ အိမ်ရဲ့ မီးဖိုချောင်က အိန္ဒိယဘက်ရှိပြီး အိပ်ခန်းက ဗမာဘက်မှ ရှိနေတယ်”

ဖထန်းက ရယ်ရင်း ကျွန်ုပ်ဘက် လှည့်ပြောသည်။ ဟုတ်ပါသည်။ ဖထန်းပြော သလို အခြေအနေက တမူထူးနေသည်။

“လောင်ဗာရွာကနေ NSCN ဌာနချုပ်ကို သွားလို့ရတယ် တစ်ရက် နှစ်ရက် လောက် လျှောက်ရမယ်၊ တောင်တက်တောင်ဆင်း ခက်မယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒါ အကြောင်း မဟုတ်ဘူး၊ ပြဿနာက အရင်ဆုံးလောင်ဗာကိုဘယ်လိုရောက်အောင် သွားမလဲဆိုတာပဲ”

ကျွန်ုပ်တို့ခရီးစဉ်က မြေပုံပေါ်မှာပင် အတော်ခက်နေသည်။ ကိုဟီးမားမှ ‘မွန်း’သို့ ဆက်သွယ်ထားသော လမ်းမကြီးပေါ် မိုခေါ့ချွန်မှတစ်ဆင့်သွား၍ ထိုမှ လမ်းခွဲမရောက် မီ အာသံပြည်နယ် အန်ဂူရီသို့ ဆက်ကာ ထိုမှ နာဂပြည်နယ်ထဲ ပြန်ဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ဤခရီး၊ ဤလမ်းတစ်လျှောက်ကို တကယ့်လက်တွေ့ဖြတ်သန်းသည့်အခါ စစ် ဆေးရေးဂိတ် ဘယ်နှစ်ဂိတ်နှင့် တွေ့ရဦးမှာလဲ “ဟူး” စိတ်မောစရာ၊ ကိုဟီးမားမှထွက် လျှင်ပင် ချက်ပြိုင်နှင့် ပက်ပင်တိုးမည်ထင်သည်။

“မွန်းရောက်ရင် ပိုပြီးတော့တောင် ခက်နိုင်သေးတယ်”

ဖထန်းက ကုလားထိုင်ပေါ် ပြန်ထိုင်ရင်း ဆက်ပြောသည်။

“မွန်းနဲ့ လောင်ဗာ ကားလမ်းရှိတယ်ဆိုပေမဲ့ ခြောက်သွေ့တဲ့အချိန်မှာတောင် ဂျစ်ကားနဲ့ပဲ သွားလို့ရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အခု မိုးတွင်းမှာ မိုးကြီးပြီး အဲဒီလမ်းပေါ်က တံတားတစ်စင်း ရေထဲပါသွားတယ်လို့ ကြားမိသေးတယ်”

အဲဒီတံတားနဲ့ နယ်စပ်ကြားမှာ အိန္ဒိယစစ်စခန်းကြီးတစ်ခုလည်း ရှိတယ်၊ လမ်း ပေါ်သွားတဲ့ မော်တော်ယာဉ်တွေဆို သူတို့က အမြဲစစ်ဆေးနေကြ၊ လမ်းဘေးဆင်းပြီး

တောထဲက လမ်းလျှောက်သွားမယ်ဆိုရင်တော့ ရပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဌာနချုပ်က အော်ဒါ မရရင်တော့ ကျုပ်လည်း လိုက်မပို့နိုင်ဘူး”

သည်လိုသည်အကြောင်းရှိလာလိမ့်မည်ကို မျှော်လင့်ထားသဖြင့် NSCN ၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးတို့ဆီ လိပ်မူပြီး စာတစ်စောင် ရေးခဲ့ရာ အတွင်းရေးမှူးလုပ်သူ ထွင်ဂလန်ဗွီးဗာမှာ NSCN လှုပ်ရှားမှုကို တက်တက်ကြွကြွ ဦးဆောင်ခဲ့သလို သူ၏ သဘောထားရပ်တည်ချက်ကြောင့်လည်း နာဂနယ်မြေတစ်ခုလုံး သာမက မဏိပူရအရှေ့မြောက်ဘက်တို့တွင် နေထိုင်ကြပါသော နာဂအားလုံးက သူ့ကို လေးစားသလို ဖိန့်ဖိန့်တုံ့အောင်လည်း ကြောက်ကြသည်။ ထွင်ဂလန်ဗွီးဗာသည်လည်း ထန်ကူ(လ်)မျိုးနွယ်မှ ပေါက်ဖွားလာသည်ဖြစ်၍ ဖထန်းနှင့် ကောင်းကောင်းရင်းနှီးသည်ဟု သိရသည်။ သူတို့ဒေသတွင်း နိုင်ငံရေးမှာ အမျိုးအနွယ်တူခြင်း၊ မတူခြင်းမှာ တော်တော် စကားပြောသည်။

စာထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရင်ဆိုင်နေရသော အခက်အခဲတို့ကို ရှင်းပြထားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစဉ်မှာ ကေအိုင်အေ၏ ဖိတ်ကြားမှုဖြင့် ပါဂျောင်သို့ ရှေ့ရှုနေသော်လည်း ဆိုင်နောင့်မှာ မွေးဖွားချိန်နီးပြီဖြစ်၍ နယ်ခြားကို ကျော်ဖို့ရာ အမြန်ဆုံး အကူအညီပေးစေလိုကြောင်း၊ အကယ်၍ NSCN ဌာနနှင့် နာဂလက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုများအကြောင်းကို ကမ္ဘာ့ မီဒီယာတွေမှာ စတင်ဖော်ပြသည်ကို စိတ်ဝင်စားသည်ဆိုပါလျှင် ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာစွာပင် NSCN ဌာနချုပ်တွင် သုံးလေးရက်မျှနေဖို့စိတ်ကူးထားကြောင်း ရေးသားပြီး ကျွန်ုပ်၏ နာမည်အရင်းအတိုင်း ဆိုင်းထိုးလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် လုံခြုံရေးအရ ဂျန်ဟန် မင်တန်အမည်ဝှက်ဖြင့် ခရီးသွားနေရကြောင်း မှတ်ချက်ထည့်ပေးလိုက်သည်။

“တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်း ဌာနချုပ်ကို ကျွန်တော်သွားမှာပါ၊ ပြီးတော့ အရှေ့ဘက် စခန်းကို လူလွတ်ဖို့လည်း စီစဉ်ရမယ်”

ကျွန်ုပ်ပေးလိုက်သော စာအိတ်ကို ခေါက်ပြီး သူ့အိတ်ကပ်ထဲ ထည့်ရင်းပြော လိုက်ရာ ကျွန်ုပ်၏ အရှေ့ဟူသော အသုံးမှာ ဗမာပြည်ဘက်ခြမ်းနယ်စပ်က နာဂလက်နက် ကိုင်စခန်းကို ရည်ညွှန်းပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အနောက်ဆိုလျှင်မူ နာဂတို့နေထိုင်ရာ အိန္ဒိယအရှေ့မြောက်ဘက်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

“ဗွီးဗာကို ကျုပ်ကိုယ်တိုင် လက်ရောက်ပေးလိုက်ပါ့မယ်။ အဖြေကတော့ တစ်ပတ် အတွင်း ခင်ဗျားသိရမှာပါ”

ခေါင်းတခတ်ဆတ်ညိတ်ရင်း အာဏာသံပါပါနှင့် ပြောပြီးထသွားသော ဖထန်းကို ကြည့်ရင်း ကျွန်ုပ်တို့လည်း စိတ်ဓာတ်တွေတက်လာသည်။ ထိုနေ့မှ နောင်တစ်ပတ်လုံးလုံး လိုက်ကာတွေ ကာထားသော အခန်းလေးထဲမှာပင် ကျွန်ုပ်တို့လင်မယားအောင်းနေရပြီး အိမ်ရှင်လင်မယားက အတတ်နိုင်ဆုံး စောင့်ရှောက် ကျွေးမွေးကြသည်။ အိမ်ရှင်ဇန်နစ်ဇိုမှာ

မြန်မာပြည်နယ်နိမိတ်နှင့်ကပ်လျက် ရွာလေးတစ်ရွာမှာမွေးဖွားပြီး ကိုဟီးမားမှာ ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ လွန်အစောပိုင်းကာလ တစ်ဝိုက်တွင် နာဂလက်နက်ကိုင်းနှင့် အိန္ဒိယစစ်တပ်တို့ အကြီးအကျယ်တိုက်ခွဲကြရာမှ ရွာကသူ့အိမ်လေးကို အိန္ဒိယစစ်သား တွေက မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့ကြပါသော်လည်း နာဂမြေအောက်အဖွဲ့ဝင်ဖို့ သူ့မှာ စိတ်ကူးမရှိ။

“ကျွန်တော်တို့ကြိုက် ကြိုက်၊ မကြိုက် ကြိုက်၊ ကျွန်တော်တို့က အိန္ဒိယရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုပဲ မဟုတ်လား၊ အခြေအနေကလည်း ပြောင်းလဲမှာမဟုတ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ဘက်က အကောင်းဆုံးလုပ်ရမှာပဲ”

ညတစ်ည မီးဖိုချောင်ထဲတွင် လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း ဇန်နစ်ဖိုနှင့် စကားပြော နေခြင်းဖြစ်ပြီး ညကြီးစုန်းစုန်းချုပ်မှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ လင်မယားလည်း အခန်းထဲက ထွက်ရတော့သည်။ NSCN နှင့် ပတ်သက်၍ သူပြောသွားသော တချို့ကိစ္စတို့မှာ လွဲ ချော်နေသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့လာရခြင်း ရည်ရွယ်ချက်ကို သူ သဘောကျသလို NSCN သို့သွားဖို့ကိုလည်း သူထောက်ခံသည်။

“သူတို့ လူတွေအများကြီးသတ်တယ်၊ သစ္စာဖောက်လို့စွပ်စွဲပြီး NSCN က လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့တဲ့ နာဂတွေလည်း တစ်ပုံကြီးပဲ၊ ဘုရားသိပါတယ်။ သူတို့လက်ချက် နဲ့ သေရတဲ့သူတွေဟာ အပြစ်မရှိကြပါဘူး”

ဇန်နစ်ဖို၏ မိန်းမ ဘူနီမှာ ပိန်ပိန်သွယ်သွယ်နှင့် နိုင်ငံရေးကို လုံးဝစိတ်ဝင်စားခြင်း မရှိ။ သားငယ်၊ သမီးငယ်တို့၏ ဝေယျာဝစ္စတွေနှင့်သာ တစ်နေ့ကုန်တစ်နေခန်း နှစ်မြှုပ်နေ တတ်သည်။ သူတို့မိသားစုနှင့်အတူ မြီးကောင်ပေါက်အရွယ်တူတစ်ယောက်၊ တူမတစ် ယောက်လည်း နေထိုင်ကြပြီး အိမ်အလုပ်တွေကို ဝိုင်းကူကြသည်။ ဤနေရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့ ပုန်းခိုနေရသည်ကို သူတို့အားလုံးသိသော်လည်း အဆိုပါကိစ္စကို အရွယ်မရောက်သေး သော ကလေးများသည်ပင် နှုတ်လုံကြသည်။ သူတို့တစ်မိသားစုလုံးအတွက် အရေး အကြီးဆုံးကိစ္စမှာ တနင်္ဂနွေနေ့ဘုရားကျောင်းသွားဖို့ ဖြစ်သည်။ နေ့ဘက်တွင် ဇန်နစ်ဖို အလုပ်သွားပြီး ဘူနီက ဈေးဝယ်ထွက်သည့်အခါမျိုး သို့တည်းမဟုတ် အကြောင်းတစ်ခုခု နှင့် အပြင်ထွက်နေသည့်အခါမျိုးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက်တည်းသာ ကျန်ခဲ့ သည်ဖြစ်၍ ထိုအခါမျိုးတွင် ဧည့်သည်တစ်ယောက်ယောက်ပေါက်ချလာသည့်အခါ တံခါးကို သော့ခတ်ပြီး အခန်းထဲမှာ နေရသလို၊ အာချောင်တတ်သော အိမ်နီးနားချင်း တစ်ယောက်ယောက်က မတော်၍များ တွေ့လျှင်ဆိုသည့် စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် ပြတင်းပေါက် လိုက်ကာတွေကိုလည်း အမြဲချထားပြီး အခန်းထဲမှာပင် ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်သား အံ့စာတုံးပစ်လိုက်၊ လှေကားပေါ်တက်လိုက်၊ မြွေကိုက်ရင်ပြန်ဆင်းလိုက်နှင့် မိုနိုပိုလီ ဆော့ရင်း အချိန်ဖြုန်းနေရပါ၏။

ကေဗီဆေးကိုက ကျွန်ုပ်တို့ဆီ မကြာခဏလာပြီး အကျိုးအကြောင်း ပြောပါသော် လည်း သတင်းရယ်မထူး၊ ကျွန်ုပ်စာနှင့်အတူ နယ်ခြားသို့ ဖထန်း ထွက်ခွာသွားသော်လည်း

ဘယ်နေ့၊ ဘယ်ရက်ပြန်လာမည်ကိုကား ဘယ်သူမှသိပုံမရ၊ သို့ပေမဲ့ ကေဗီဆေးကိုက ကျွန်ုပ်အတွက် ဆေးတံသောက်ဆေး၊ သတင်းစာနှင့် နေ့လယ်လက်ဖက်ရည်နှင့် စားဖို့ မုန့်ပဲသွားရည်စာတွေကိုတော့ အမြဲဖြည့်ဆည်းပေးသည်။

ကိုဟီးမားမြို့ကို ကျွန်ုပ်မြင်တွေ့နေရသော မြင်ကွင်းကလည်း အကန့်အသတ်နှင့် မြင်နေရသည်။ အပြင်ဘက်မြင်ကွင်းကို ကြည့်ချင်ရင် အိမ်သာထဲဝင်၊ မတ်တတ်ရပ်၊ အပေါ်ဘက်တွင် ဖောက်ထားသော အပေါက်ကျဉ်းကျဉ်းမြောင်းမြောင်းကလေးမှ တစ်ဆင့် ဟိုးအဝေးက တောင်ကုန်းတောင်စွယ် ပြာနွမ်းနွမ်းကြီးတွေကို မှန်ပြောင်းနှင့်ကြည့်ရသည်။ ကိုဟီးမားမြို့လေး မေးတင်ထားသော အနိမ့်ပိုင်းတောင်စောင်းပေါ်က လှုပ်လှုပ်ရွရွနေစဉ် ဘဝတွေကိုလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း မြင်နိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့နေအိမ်မှ အောက်သို့ လျှောဆင်းသွားသော ကတ္တရာလမ်းကျဉ်းလေးတစ်နေရာတွင် ဈေးဆိုင်ငယ်လေး တစ်ဆိုင် ရှိပြီး သတင်းစာဝယ်၊ စီးကရက်ဝယ်သူတို့ကိုလည်း ကျွန်ုပ်၏ မှန်ပြောင်းဖြင့် မြင်နိုင်ပါ၏။

သို့ပေမဲ့ ဆိုင်နောင်ကမူ ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ် အပြင်ထွက်ပြီးပြန်လာ သည့်အခါ ကိုဟီးမားမြို့လေးကမူ ညစ်ပတ်နံ့ဟောင်းနေသော အိန္ဒိယမြို့ကြီးတွေနှင့် မတူ၊ အလွန်တရာ နေချင်စဖွယ်ကောင်းကြောင်း ကျွန်ုပ်ကို ဖောက်သည်ချသည်။

ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေးကာလက ကိုဟီးမားကား အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာနေရာဖြစ်ပြီး ထိုစဉ်က ရွာသိမ်ရွာငယ်လေးသာသာ ရှိသေးသည်။ ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေးကာလကလည်း ယခုလိုနာဂဒေသဆီ လာရောက်လိုသော သာမန်အင်ဒီးယန်းတို့အနေနှင့် ပါမစ်ယူရမည် ဆိုသည်မှာ ယခုလိုမဟုတ်၊ နာဂလူမျိုးတွေက ခေါင်းဖြတ်တတ်သည်ဆို၍ကြောင့်လည်း မဟုတ်၊ အမှန်အားဖြင့် ဆိုခဲ့သလို အမူအကျင့်မှာ ဝေးသီခေါင်သော တောကြီးမျက်မည်း နေရာတို့တွင် ယခုအချိန်ထိရှိနေဆဲ၊ စင်စင်နာဂဒေသကို ဆိုခဲ့သလို ကန့်သတ်လိုက်သည့် ဗြိတိသျှအရာရှိကြီးတို့၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ လူရည်လည်နေသော မြေပြန့်နေ အင်ဒီး ယန်းတို့က နာဂတို့အပေါ် အမြတ်ထုတ်နိုင်သော အခြေအနေမှ ကာကွယ်ဖို့ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် နာဂအမျိုးအနွယ်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုမှာ သီးသန့်တည်ရှိနေသလို တစ်မူ ထူးခြားသည်ဖြစ်၍ ၎င်းတို့ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းလိုသည့် သဘောဖြစ်သည်။ ထိုစဉ် ကတည်းက ဗြိတိသျှအပါအဝင် အနောက်တိုင်းသား ဧည့်သည်များအနေနှင့် ပါမစ်ယူ ရသော်လည်း အထူးသဖြင့် မနုဿဗေဒပညာရှင်တွေ၊ သုတေသနသမားတွေဆိုလျှင် လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် ပြီးတတ်သည်။ ထိုနည်းလည်းကောင်း နာဂလူမျိုးတို့ကို ခရစ်ယာန် ဇာတ်သွင်းခဲ့သော အမေရိကန်နှစ်ခြင်း ခရစ်ယာန်မစ်ရှင်တို့အနေနှင့်လည်း ပါမစ်ယူရသည်။ ထိုအခြေအနေမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်တွင် လုံးဝပြောင်းလဲသွားသည်။ ၁၉၅၀-၆၀ နှစ်ကာလများအတွင်း နာဂပြောက်ကျားနှင့် အစိုးရတပ်တို့ တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွား လာသဖြင့် နိုင်ငံခြားသားတို့ကို လုံးဝပိတ်လိုက်သော်လည်း အင်ဒီးယန်းတို့အတွက်မူ

ပါမစ်ယူရသည်မှာ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်တစ်ခုလို ဖြစ်လာပြီး နာဂဒေသအတွင်း လူရည်လည် အင်ဒီးယန်းတွေ အရောက်အပေါက်များလာသည်။ လွန်လေပြီးသော နှစ် (၃၀) လောက် ကပင် နိုင်ငံခြားသားသနာပြုအားလုံးကို မောင်းထုတ်ခဲ့ပြီး ယခုအထိ နာဂဒေသသို့ သွားခွင့်ပြုခဲ့သော နိုင်ငံခြားသားဟူ၍ လက်တစ်ဆုပ်မျှသာရှိသေးသည်။

သို့ပေမဲ့ ချွင်းယွင်းချက်တစ်ခုတော့ရှိသည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်က အမေရိကန်လူမျိုး တရားဟောဆရာ ဘီလီဂရေဟန်ဆိုသူသည် ပါမစ်မပါဘဲ နာဂဒေသသို့ ဇွတ်တရွတ် ဝင်သွားပြီး တရားဟောလေရာ ကိုဟီးမားမှ အားကစားကွင်းတစ်ကွင်းလုံး ပရိသတ်တွေ လျှံထွက်သွားပြီး နာဂပြောက်ကျားတွေကလည်း အဆိုပါ အခြေအနေကို အခွင့်ကောင်း ယူကာ၊ တရားဟောဆရာကို သေနတ်များပစ်ဖောက်၍ ဂုဏ်ပြုကြပါသဖြင့် နာဂတောင် တောင်ထွက်၊ တောင်စွယ်တွေကြားသေနတ်သံတွေ တဒိန်းဒိန်းတဒိုင်းဒိုင်း ပွက်လောညံ့ခဲ့ ပြီးနောက်တွင်မူ နိုင်ငံခြားသားတို့ကို အိန္ဒိယအာဏာပိုင်တို့က အဆိုပါဒေသသို့ ခရီး သွားခွင့် လုံးဝပိတ်ပင်ခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင်ဟု ဆိုနိုင်ပါ၏။

ရွာကြီးတစ်ရွာမှ ယခုလိုမြို့တစ်မြို့အဖြစ် ပြောင်းလဲလာသော အချိန်ကာလမှာ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ရပြီးနောက် အိန္ဒိယ အထိ ထိုးဝင်လာရာ ကိုဟီးမားရောက်ခါမှ စစ်ဦးကျိုးသွားပြီး ပြန်ဆုတ်သွားကြသဖြင့် လွန်လေပြီးသော နှစ် (၄၀) က ဖြစ်ပွားခဲ့သောတိုက်ပွဲအကြွင်းအကျန်တို့ကို ယခုတိုင် မြင်တွေ့နေရဆဲ။ အင်ဖာတိုက်ပွဲဟုထင်ရှားခြင်းရှိသော အဆိုပါတိုက်ပွဲကား ဗြိတိသျှတို့ ဘက်က အသေအလဲ ခုခံခဲ့ရသော တိုက်ပွဲဖြစ်သည့်အလျှောက် နှစ်ဖက်လုံး အကျအဆုံး များခဲ့ရာ မြို့လယ်ခေါင်တွင် သံချေးတက်နေသော သံချပ်ကာကားကြီးတစ်စင်းကို မြင်တွေ့ နေရသလို ၎င်းနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် သတ်သတ်ချေချေ ပြင်ဆင်မွမ်းမံထားသော စစ် သင်္ချိုင်းတစ်ခုရှိသည်။ ၎င်းတွင် နာဂစစ်သားအနည်းငယ်နှင့် မဟာမိတ်စစ်သည် ရုပ် အလောင်းတို့ကို မြှုပ်ထားပြီး မုခ်ဦးအဖြစ် ကျောက်တိုင်ကြီးတစ်တိုင် ထီးထီးမားမား ခိုက်ထူထားသည်။ ကျောက်တိုင်ပေါ်တွင် ထွင်းထုထားသော စစ်သည်တို့၏ အမှာစကား ကား ကြေကွဲစရာကောင်းကြောင်း ဆိုင်နောင်က ပြောပြသည်။ ကျောက်တိုင်ပေါ်မှ ကမ္မည်းကျောက်စာက ယခုလို-

“မင်း အိမ်ပြန်ရောက်ရင် သူတို့ကို ပြောပေးပါ။ မင်းတို့ရဲ့ မနက်ဖြန်အတွက် ငါတို့ရဲ့ ဒီနေ့ကို ပေးလိုက်ပြီ”

နာဂသူပုန်တို့အကြောင်း ဆွေးနွေးကြသည့်အခါတိုင်း သို့တည်းမဟုတ် နာဂသူပုန် တချို့ လက်နက်ချသဖြင့် ‘နာဂတွေကိုယ်တိုင်က လက်နက်ကိုင်အကြမ်းဖက်မှုရဲ့ အရင်း အနီးရလဒ်ကို သဘောပေါက်လာတဲ့အတွက် သူတို့ကိုယ်တိုင် စွန့်လွှတ်လိုက်တာပါ’ဟု အိန္ဒိယအစိုးရက ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သတင်းထုတ်ပြန်သည်ကို ကြားရ၊ ဖတ်ရသည့်အခါ တိုင်း ကမ္မည်းကျောက်တိုင်မှ စာသားတွေ ကျွန်ုပ်ခေါင်းထဲ ရောက်လာတတ်သည်။

သို့ပေမဲ့ ယနေ့ နာဂဒေသကား ဆစ်(ခံ)ပြည်နယ်မှလွဲ၍ အိန္ဒိယတွင် အစိုးရထံမှ အကူအညီ အမြောက်အမြားရနေပြီဖြစ်ရာ ပညာရေးဆိုလျှင် အခမဲ့၊ ဝင်ငွေခွန်မကောက်ခံ၊ အိန္ဒိယမြေပြန့်မြို့များနှင့် နှိုင်းစာလျှင် နာဂလူဦးရေမှာ အလယ်အလတ်မျှသာရှိသော်လည်း ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး အပြည့်အဝပေးထားသည်။

ဤသို့သော လိုက်လျောမှုများမှာ အစိုးရ၏ နှလုံးသားနှင့် စိတ်ဓာတ်ကို အောင်နိုင်ခြင်း ပေါ်လစီ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပါသော်လည်း နောက်ပိုင်းနှစ်များတွင်မူ ထင်သလိုဖြစ်မလာဘဲ အိန္ဒိယအစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က နာဂတို့အပေါ် အမျိုးမျိုး ဖိနှိပ်လာခဲ့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် စဉ်းစားလျှင် နာဂလက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးသာမရှိလျှင် နာဂဒေသသည်လည်း ယနေ့လိုအဆင့်မျိုးရှိမည်မဟုတ်။ နာဂဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နယူးဒေလီအစိုးရက ဗုံးပေါလအော အကူအညီပေးနေသဖြင့် အိန္ဒိယအခြားဒေသများမှ ကန်ထရိုက်တာ အမြောက်အမြားကို ဆွဲဆောင်နေသလို နီပေါနှင့်ဘင်္ဂလားဒေ့(ရှ်)မှ ခိုးဝင်လာသူတွေကလည်း အတားအဆီးမရှိ ဒလဟောဝင်လာရာ ကျွန်ုပ်တို့ ကာ(လ်)ကတ္တား၌ ရှိစဉ်ကပင် နာဂနှင့် အာသံဒေသမှ ပုလိပ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် နာဂကျောင်းသားတွေ ပစ်ကြ ခတ်ကြသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်ကို ကြားလိုက်ပါသေးသည်။ ဆိုခဲ့သလို မြေပြန့်ဒေသမှ နာဂဒေသသို့ အတားအဆီးမဲ့ ဝင်ရောက်အခြေချနေမှုများနှင့် နာဂဒေသသို့ ဝင်ရောက်ခွင့် စည်းကမ်းတို့ကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ပြဋ္ဌာန်းပေးဖို့ နာဂကျောင်းသားတွေက မကြာခဏ တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

ဆိုခဲ့သလို ဗဟိုအစိုးရ၏ အားသွန်ခွန်စိုက် ထောက်ပံ့မှုဖြင့် ဒေသတွင်း ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း ကိုဟီးမား၏ ပုန်ကန်ထကြွလိုစိတ်ကိုကား ချွန်းအုပ်၍မရ၊ မကြာခဏ သတ္တိကြွလာတတ်သည်။ ဤအချက်ကို ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ဘွားခနဲ တွေ့လိုက်ရသည်။ ကိုဟီးမားမြို့စင်တာတွင် ပြည်နယ်အစိုးရက မဟတ္တမဂန္ဓီ ရုပ်တုတစ်ခုစိုက်ထူခဲ့ရာ၊ ပြီးစီး၍ တစ်ပတ်မျှပင် မကြာလိုက် ငြိမ်းချမ်းရေးတမန်တော်ကြီး ဂန္ဓီကြီးခမျာ နာဂတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း ခေါင်းဖြတ်ခံလိုက်ရပါသဖြင့် အာဏာပိုင်တို့က မြင်မကောင်း ရှုမကောင်း ဖြစ်နေရှာသော ခေါင်းပြတ်ရုပ်ကြီးကို ဂုန်နီအိတ်နှင့် အုပ်ထားလိုက်ရပြီး နေရာမှ ရွှေ့လိုက်ကြရသည်။

အိန္ဒိယတွင် မြို့တိုင်းလိုလို ဂန္ဓီအမှတ်တရရုပ်တုတစ်ခုရှိကြပါသော်လည်း ကိုဟီးမားကား ဂန္ဓီနှင့်ပတ်သက်၍ ဆိုခဲ့သလို ရုပ်တုတည်ရာအောက်ခံကျောက်ခုံတစ်ခုသာ ထီးထီးကြီး ရှိနေသော အိန္ဒိယ၏ တစ်ခုတည်းသော ပြည်နယ်မြို့တော်ဖြစ်ပါ၏။ တစ်ညမိုးစုန်းစုန်း ချုပ်ခါမှ ကေဗီဆေးကိုနှင့် ဗယ်မယ့်ဆူတို့ ဂျစ်ကားတစ်စီးနှင့် ပေါက်ချလာပြီး ကျွန်ုပ်ကို အပြင်ခေါ်ထုတ်သွားသည်။

“ဟိုနားဒီနားသွားဖို့ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့လာခေါ်တာ၊ ကိုဟီးမားမြို့ကို နည်းနည်း ပါးပါးတော့ မြင်ဖူး၊ တွေ့ဖူးအောင်ပါ”

ဗယ်မယ့်ဆူက ပြုံး၍ပြောသည်။ အပြင်ထွက်ပြီး လေကောင်းလေသန့် ရှုရတော့ မယ်ဆိုသည့် အတွေးကြောင့် တက်ကြွလန်းဆန်းသွားပြီး ဂျာကင်ရှည်ကြီးကိုဝတ်၊ ခေါင်းစွပ်ကို ဆောင်းပြီး ဂျစ်ကားရှိရာ ဆိုင်နောင်နောက်က ကပ်လိုက်သွားပြီး ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်ုပ်က ကားနောက်ခန်းမှ နေရာယူ၊ သူတို့က ခေါင်းခန်းမှထိုင်ကြပြီး မောင်းထွက်လာကြသည်။ မိုးဖွဲလေးကျနေသဖြင့် လမ်းတစ်လျှောက် စိုစိုရွှံ့နေပြီး နိမ့်ချည်မြင့်ချည် တောင်ပေါ်လမ်းအတိုင်း မော်တော်ကားကို အရှိန်မှန်မှန်မောင်းလာရာ မြို့လယ်စင်တာ ရောက်လာသည်။ သို့ပေမဲ့ သွားသူလာသူ မရှိသလောက် လူခြေ၊ လူရိပ်ဆို၍ ရေစွတ်စွတ်လမ်းပေါ်မှာ စတင်းဂန်းသေနတ်လွယ်လျက် ကမ်းလှည့်နေသော စစ်ပုလိပ်တစ်စုနှင့် အိမ်အပြန် နောက်ကျနေသူ တစ်ယောက်နှစ်ယောက်ကိုသာ တွေ့ရသည်။ ကိုဟီးမားမြို့ကားကြည့်စရာ၊ ရှုစရာထူးထူးထွေထွေ မရှိ၊ ကျွန်ုပ်တို့ခရီးစဉ်၏ အဓိကရည်ရွယ်လာသည့် နေရာမှာ စောစောက ဆိုခဲ့သလို ဂန္တီရုပ်တုရှိခဲ့ဖူးသော နေရာဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ ကားကို ရုပ်တုအောက်ခံ ကျောက်ခုံအနားမှ ဖြတ်မောင်းလာသဖြင့် မြင်တွေ့လိုက်ရသည်။ ထိုမှမြို့ပြင်သို့ ဆက်ထွက်လာရာ ဗယ်မယ့်ဆူက အပြင်ရောက်တုန်းရောက်ခိုက် ကျွန်ုပ်ကို ခြေဆန့်လက်ဆန့် လှေကျင့်ခန်းလုပ်နိုင်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လူပြတ်သော တစ်နေရာတွင် ကားကို ရပ်ပေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း ကားပေါ်ကဆင်းပြီး ခြေထောက်လက်ထောက် ဆန့်ရသည်။

သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်လှုပ်လက်လှုပ်က ဘာမျှမလှုပ်လိုက်ရ၊ ဗြန်းဆို ညခရီးသွား တချို့ တွေ့လိုက်ရသဖြင့် ဂျစ်ကားနောက်ခန်းထဲ သုတ်ခနဲ ပြေးဝင်လိုက်ရသည်။ ကိုဟီးမား အလည်ခရီးကား ကျွန်ုပ်အတွက် ကံမကောင်း၊ တစ်နာရီလောက် အပြင်ထွက်ရတာသည်ပင် အတော်စွန့်စားလိုက်ရသည်။

သည်လိုနှင့် ဩဂုတ်လဝက်ကျိုး၍ (၃) ပတ်မျှ အခန်းထဲ လှောင်ပိတ်နေခဲ့ရသည်ဖြစ်၍ ကျင့်သားရလာပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏ စိုးရိမ်သောက စိတ်တွေ မေ့ပျောက်သွားပြီး နေ့ရက်တို့သည်လည်း ဖင့်နွဲ့စွာ အစီအစဉ်တကျ တိတ်တဆိတ်ကုန်ဆုံးသွားသည်။ မနက်မိုးလင်းလျှင် လက်ဖက်ရည်နှင့်မုန့် နံနက်စာစား၊ နေ့လည်ထမင်းစား၊ ပြီးလျှင် မိုနိုပိုလီ ဆော့ချင်ဆော့၊ မဟုတ်လျှင် အပေါင်းအသင်းရောင်းရင်းတွေ ငှားပေးထားသော စာအုပ်တွေ ဖတ်ချင်ဖတ်။ စာအုပ်တွေကလည်း ဂန္ထဝင်ဝတ္ထု၊ သဲထိတ်ရင်ဖိုဝတ္ထု၊ ခရီးသွားစာပေနှင့် အထူးသဖြင့် ကိုလိုနီခေတ် ဗြိတိသျှအရာရှိများ၊ မစ်ရှင်အဖွဲ့များ၊ မနုဿဗေဒ ပညာရှင်များ ရေးသားခဲ့သော နာဂအကြောင်းစာအုပ်တွေပဲဖြစ်သည်။ ဤ၌ ကျွန်ုပ်အတွက် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော အရာတစ်ခုမှာ လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်ခန့်က နာဂအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစာစောင် အမျိုးမျိုးတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်တို့ကို ဖြတ်ညှပ်ထားသော ဇန်နစ်ဇီ၏ စာရွက်ထုပ်ကြီးပဲဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့မှ ကျွန်ုပ်အလိုရှိသော ဆောင်းပါးတို့ကို လက်ရေးဖြင့် ကူးယူပြီး ညနေတိုင်းလိုလို အဆိုပါအကြောင်းအရာတို့ကို အိမ်ရှင်နှင့် နာရီပေါင်းများစွာ

ဆွေးနွေးဖြစ်ကြရာ၊ တစ်ခါတစ်ခါ ကျွန်ုပ်တို့ လူယုံတချို့ ရောက်လာပြီး သူတို့လည်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ဝိုင်းကြသည်။ သို့ရာတွင် အချိန်အတော်များများမှာ ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်တည်းနှင့်သာ ကုန်ဆုံးကြရပြီး၊ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အကြောင်းကို သိမထားသော ဧည့်သည်တစ်ယောက်ယောက် ရောက်လာခဲ့သည်ဆိုလျှင် ဇန်နစ်ဖိုနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကြား အချက်ပြပုံစံတစ်ခုကို ကြိုတင်ဇာတ်တိုက်ထားသည်။ ဆိုပါစို့၊ မျက်နှာစိမ်း ဧည့်သည်တစ်ယောက် ခြံပေါက်ဝရောက်လျှင် ဇန်နစ်ဖိုက ခြံထဲပြေးထွက်သွားပြီး အော်ကြီးဟစ်ကျယ်နှင့် နှုတ်ဆက်သည်။ သို့ဆိုသည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း ချက်ချင်းပေါက်ပြီး အခန်းတံခါးကို အထဲက သော့ခတ်၊ လိုအပ်လျှင် မီးကိုပါပိတ်ပြီး ဧည့်သည်ပြန်သည်အထိ မှောင်ထဲမှာ ငုတ်တုတ်မည်းတည်းနှင့် ထိုင်နေကြရသည်။ အကယ်၍ ဧည့်သည်က လေကြောရှည်နေလျှင်တော့ ကျွန်ုပ်တို့ဆီက ချောင်းဆိုးသံ (သို့) မတော်တဆတိုက်သံ၊ ခိုက်သံတွေကို ဖုံးနိုင်ဖို့ ဇန်နစ်ဖိုက ကက်ဆက်ကို အသံကျယ်ကျယ်ဖွင့်ထားလိုက်သည်။

သို့ပေမဲ့ တစ်နေ့တော့ ကျွန်ုပ်တို့ ဇာတ်တိုက်ထားတာတွေ အားလုံး ကမောက်ကမ ဖြစ်ကုန်သည်။ ထိုနေ့က အိမ်မှာ ကျွန်ုပ်နှင့်ဆိုင်နောင့် နှစ်ယောက်တည်းရှိနေချိန်၊ ဇန်နစ်ဖိုက အလုပ်သွား၊ ကလေးတွေက ကျောင်းသွား၊ ဘူနီက သူတူလေးနှင့် ဈေးဝယ်ထွက်၊ တူမလေးကလည်း အဖော်တွေနဲ့ သွားကစားနေချိန်၊ ကျွန်ုပ်က မီးဖိုချောင်ထဲ သွားပြီး လက်ဖက်ရည်ဖျော်နေတုန်း ပြန်းဆို ခြံတံခါးဖွင့်သံကြားလိုက်ရပြီး ဆိုင်နောင့်က ပြတင်းပေါက်က လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။

“ဘုရားရေ... လူတွေလာနေပြီတော့”

ကျွန်ုပ်လည်း မီးဖိုကိုပိတ်၊ လက်ဖက်ရည်အိုးနှင့် ခွက်တွေကို ဆွဲပြီး အခန်းထဲ ကပျာကယာပြေးဝင်၊ တံခါးကို အထဲက ဂျက်ချနေစဉ် ခုနစ်ယောက်၊ ရှစ်ယောက် လောက်ရှိမယ်ဟု ဆိုင်နောင့်က လေသံနှင့်ပြောသည်။ ပြီးနောက် အိမ်ရှေ့တံခါးခေါက်သံ ကြားရသည်။ တစ်ခါ၊ နှစ်ခါ သို့ပေမဲ့ အထဲကဗျို၊ ဗျာ...ထူးသံ မရှိ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ပြေးသံ လွှားသံ၊ တံခါးပိတ်သံတွေ ကြားရပါသော်လည်း အိမ်ထဲက အသံမပစ်သဖြင့် သံသယရှိကြသည်လား မဆိုနိုင်။ တံခါးမကြီးကလည်း သော့ပွင့်နေသဖြင့် တံခါးဖွင့်ပြီး ဧည့်ခန်းထဲ ဝင်လာသံတွေကို ကြားနေရသည်။ အိမ်ထဲမှာ ဟိုလျှောက် သည်လျှောက်၊ လျှောက်နေကြပြီး ကျွန်ုပ်တို့ တံခါးရှေ့မှာ ခြေသံပျောက်သွားသည်။ ပြီးနောက် တံခါးကို အပြင်က ခေါက်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့က အသံမပေး၊ တံခါးကိုဆက်တိုက်ထုပြန်ပြီး တစ်ခုခု အော်ပြောနေသည်။ ဘာသံမျှမကြားရသည် အဆုံးမှ သူတို့အချင်းချင်း ဟောင်ဖွာ ဟောင်ဖွာ ပြောဆိုရင်း ပြန်ထွက်သွားကြလေရာ ကျွန်ုပ်တို့လင်မယားနှစ်ယောက်ကား ချွတ်နင်းသံမျှပင် မထွက်ရဲ ရင်တုန်ပန်းတုန်၊ ထိတ်လန့်စွာနှင့် ထိုင်လျက် တစ်ယောက် မျက်နှာတစ်ယောက် ကြည့်နေဆဲ။

“ကျမတို့ကို သူ့ခိုးတွေလို ထင်သွားသလားမသိဘူး။ သူတို့ ပုလိပ်ကို သွားခေါ်ကြတာ ထင်တယ်”

ဆိုင်နောင့်အထင်ကို မပြောတတ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်လည်း ပခုံးကို တွန်ပြလိုက်သည်။
“ကိုယ်တို့ စောင့်ကြည့်ဖို့ပဲ ရှိတော့တယ်”

ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်လုံး စိတ်လှုပ်ရှားနေဆဲ။ နာရီဝက်ခန့်အကြာတွင် အိမ်ရှင်တူမလေးပြန်ရောက်လာသည့်အခါ အိမ်ထဲမှာပဲ နေပေးဖို့ တောင်းတောင်းပန်ပန်နှင့် ပြောရသည်။ ညနေဘက် ဇန်နစ်ဇီအလုပ်မှ ပြန်ရောက်လာသည့်အခါ ကောင်းမလေးကို ကြိမ်းမောင်းပြီး မနက်ကကိစ္စအတွက် သူလည်း စိတ်ပူနေရာ တစ်အောင့်အကြာတွင် အပြင်ထွက်သွားသည်။ သို့ပေမဲ့ အိမ်ပြန်လာသည့်အခါ ဇန်နစ်ဇီကို ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် တွေ့လိုက်ပြီး အကြောင်းစုံကို ပြောပြသည်။ ဖြစ်ပုံကသည်လို၊ မနက်ကရောက်လာသူတို့မှာ ဇန်နစ်ဇီနှင့် တစ်ရွာတည်းသားတွေဖြစ်ပြီး ယခုမြို့တက်လာသည့်အခါ တည်းခိုဖို့လာခြင်းဖြစ်ပြီး အိမ်မှာတစ်ယောက်မျှမတွေ့ရသဖြင့် အခြားအိမ်တစ်အိမ်တွင် တည်းကြသည်ဟူ၏။

ကျွန်ုပ်၏ အတွေ့အကြုံအရ သိရသည်မှာ ဤဒေသနေ လူအားလုံးကို နာဂဟု သိမ်းကျုံးခေါ်ခေါ်နေကြသော်လည်း လက်တွေ့တွင် အမျိုးမတူသလို၊ ဘာသာစကားလည်း မတူသော နာဂအနွယ်တွေအမြောက်အမြားရှိသည်။ ဒေသိယဘာသာစကားပင်လျှင် အမျိုးပေါင်းတစ်ရာမက ကွဲနေရာ၊ ကေဗီဆေးကိုနှင့် ဇန်နစ်ဇီတို့ အပါအဝင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်နေသူအားလုံးမှာ အရှေ့မြောက်နာဂဒေသကို လွှမ်းမိုးထားသော ချာခေဆန်မျိုးနွယ်စုဖြစ်သည်။

ဆိုခဲ့သလို အမျိုးအနွယ်နှင့် ဒေသိယဘာသာစကားတို့ ရာနှင့်ချီကွဲပြားနေသည့် အခြေအနေတွင် ကိုယ့်အမျိုးအချင်းချင်းသာ ယုံကြည်ပြီး တခြားအမျိုးအနွယ်တို့ အပေါ် သံသယစိတ်ဖြင့် ကြည့်တတ်သည်ကို နေရာတကာတွင် တွေ့နေရသည်ဖြစ်၍ နာဂတစ်ဦးအနေနှင့် ဘယ်သူ့ကို ယုံမလဲဆိုသည့် ကိစ္စမှာ အရေးတကြီးကိစ္စပင်ဖြစ်သည်။ ဆိုင်နောင့်ကို ဝိုက်ပြဖို့ အချိန်ကျပြီဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်ပြောတော့ ဇန်နစ်ဇီက အခြားဆရာဝန်ဆီမှာ မပြ၊ ချာခေဆန်မျိုးနွယ်ဆရာဝန်ဆီမှာသာ ပြသည်။ ထိုနည်းလည်းကောင်း ဆယ်မခေါ် အင်အားကြီးသော အခြားမျိုးနွယ်စုတွေကလည်း သူတို့ဆရာဝန်ဆီမှာသာ ပြသည်။ ရှေ့နေငှားရမည်ဆိုလျှင်လည်း သူတို့မျိုးနွယ်တူ ရှေ့နေကိုသာ ယုံကြည်ကြသည်။ အမှန်အားဖြင့် ဆိုခဲ့သလို သူ့အမျိုး ကိုယ့်အမျိုး ခွဲခြားသည့်အလေ့အထကပင် နာဂလက်နက်ကိုင်အချင်းချင်း အုပ်စုကွဲရသည့်အကြောင်းတရားဖြစ်သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်က NNC ၏ တပ်ဦးအဖြစ် စတင်ခဲ့ပါသော နာဂအမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုဆိုလျှင် ချာခေဆန်တို့နှင့် အတော်နီးစပ်သည့် အန်ဂါမီးမျိုးနွယ်တို့က အဓိကထောက်ခံခဲ့ကြရာတွင် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအမည်မှာ အန်ဂါမီဇာပူဖီဖြစ်သဖြင့် အမည်ကပင် အမျိုးအနွယ်ကိုဖော်ပြနေပြီး အခြားခေါင်းဆောင်

နှင့် ကေဒါများမှာ အော်ဝံ၊ လိုသာနှင့် ရမ်းမ အမျိုးနွယ်တို့ဖြစ် ခွန်းညက်ကြရာ နောက်ပိုင်းနာဂ လက်နက်ကိုင်လှုပ်ရှားမှုများ အားကောင်းလာသည့်အခါတွင်မူ ဧည့်သည်တော် ခရိုင်နေ့ စစ်တိုက်ဝါသနာပါသော ဆယ်မမျိုးနွယ်တို့နှင့် အန်ဂါမီးတို့သည်ကား ရှားစောင်း စေးနှင့် မျက်ချေးပမာ တူးတူးခါးခါး ကွဲကြပြီကြလေသည်။

ဆိုခဲ့သလို ကွဲပြဲလာရာမှ ဆယ်မတို့က ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် သီးခြားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အဖြစ် ခွဲထွက်လာခဲ့ပြီးနောက် အိန္ဒိယအစိုးရထံ လက်နက်ချ အလင်းဝင်ခဲ့သည်။ ကနဦး NNC ထဲတွင် သြဇာအကြီးမားဆုံး ဆယ်မခေါင်းဆောင်တစ်ဦးမှာ အိုင်းဇက်ချီရှိသူ ဖြစ်ပြီး ၁၉၆၅ ခုနှစ်ကာလများတွင်မူ မဏိပူရမြောက်ဘက် နာဂဒေသများအထိ ခွဲထွက် ရေး လှုပ်ရှားမှုများ ပြန့်ကားသွားကာ နာဂလူငယ်ပညာတတ်များ၊ အထူးသဖြင့် ထန်ကူလ် မျိုးနွယ်မှ လူငယ်များပါဝင်လာရာ ယင်းတို့အနက် ထွင်ဂလန်စွီးဗာမှာ ထင်ရှားလာခဲ့ သည်။

NNC နှင့် အိန္ဒိယအစိုးရတို့ ၁၉၇၅ တွင် သျှီလောင်၌ ငြိမ်းချမ်းရေး စာချုပ် လက်မှတ်ထိုးပြီး များမကြာမီ NNC အတွင်း ထပ်ကွဲပြန်ရာ၊ အပေါ်ယံအား ကြည့်လျှင် သဘောထားပျော့ပျောင်းသူနှင့် တင်းမာသူကြား နိုင်ငံရေးအကွဲဟု ထင်စရာရှိသော်လည်း လက်တွေ့တွင်မူ မျိုးနွယ်နှစ်စုချင်း မျက်နှာချင်းဆိုင်မရသည့် ပြဿနာသာဖြစ်သည်။ အိုင်းဇက်နှင့် မွီးဗာတို့က လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲဖြင့် ရှေ့ဆက်ချင်သည်။ မည်သို့ရှိစေ NNC ကား နောက်ဆုံးရင်ကြားစေမရအောင် ဝေးကွာသွားကြရာ၊ ၁၉၈၀ တွင် မွီးဗာနှင့် အဖွဲ့က ခွဲထွက်၍ NSCN အဖြစ် တစ်လမ်းတစ်စဉ် ထောင်လာခဲ့ရာ ယနေ့မူ အားအင်ခိုင် မာသော ပါတီကြီးတစ်ခုဖြစ်နေလေပြီ။ သို့ရာတွင် NNC လက်ဟောင်းအဖွဲ့ဝင်တို့ကလည်း နာဂဒေသ၊ မြန်မာဘက်အခြမ်းတွင် လူအင်အား (၁၆၀) နှင့် မည်ကာမတ္တ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ရှိနေဆဲဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကို အန်ဂါမီး၊ ချာခေဆန်နှင့်အော်ဝံအနွယ်တို့က ထောက်ခံနေ ကြသည်။ NNC တွင် ကျန်ခဲ့သော တပ်ဖွဲ့ဝင်အားလုံးနီးပါးမှာ တောထဲတွင် ကျက်စားနေ ထိုင်သော ခိုင်ဂန်းမျိုးနွယ်စုမှ စုစည်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ နယ်မြေမှာ သွန်ဆန်းဒေသ အရှေ့ နယ်စပ်ပေါ်ခွဲထားသည်။

NSCN ကို ထန်ကူလ်(လ်)မျိုးနွယ်အများစုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော်လည်း သီအိုရီအရ ဆိုလျှင် NSCN သည် အမျိုးစွဲ၊ အနွယ်စွဲ အယူကို ဆန့်ကျင်သည်။ NSCN တွင် ဒုတိယအများဆုံးမှာ ဆယ်မနှင့် မွန်းခရိုင်အစွန်အဖျားတွင်နေသော ခွန်းညက်အနွယ်တို့ ဖြစ်သည်။ မွန်းခရိုင်ကား မြန်မာပြည်ဘက် ကူးဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ စီစဉ်ထားသော နေရာဖြစ် သည်။ မြန်မာဘက်အခြမ်းတွင် အထိုင်ချထားသော NNC စခန်းဒေရီယာတစ်ဝိုက်တွင် ပန်မီးခေါ် နာဂအမျိုးနွယ်တစ်စုနေထိုင်ကြပြီး ၎င်းတို့က NNC တပ်ဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အမှုထမ်းကြပါသော်လည်း နယ်ခြားကို ကျော်၍ အိန္ဒိယစစ်တပ်ကို အလစ်အငိုက် တိုက်ရ

သည့် တိုက်ပွဲတို့ကို ထန်ကူ(လ်)အနွယ်တို့ကသာ အများဆုံး တာဝန်ယူကြသည်။ မြေပေါ် နိုင်ငံရေးအနေနှင့်မူ နာဂလူမျိုးများကြား ရော့ရဲရဲ ပေါင်းစည်းမှုသာရှိသည်ဟု ဆိုရမည်။ ဆယ်မနှင့် ခွန်းညက်တို့က လက်ရှိအာဏာရ ကွန်ကရက်ပါတီကို ထောက်ခံကြပြီး အတိုက်အခံ နာဂအမျိုးသားဒီမိုကရက်တစ်ပါတီက အန်ဂါမီးနှင့် ချာခေဆန်တို့၏ မဲနှင့် ရပ်တည်နေသလို အော်ဝ်အနွယ်တို့ကမူ ဆိုခဲ့ပါ ပါတီကြီး (၂)ခုလုံးကို မဲခွဲ၍ ထောက်ခံ နေကြသည်။

ယခုလိုအမျိုးအနွယ်အုပ်စုများကွဲပြားနေရသည်မှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် အဓိက နိုင်ငံရေးပါတီကြီးများနှင့် လက်နက်ကိုင်အုပ်စုနှစ်စု၏ ဆက်ဆံရေးပေါ်တွင်မူတည်နေရာ ကျွန်ုပ်အမြင်အရ အလွန်တရာ ရှုပ်ထွေးသော ဆက်ဆံရေးဖြစ်သည်။ မြန်မာအပါအဝင် အရှေ့တောင်အာရှဒေသမှ လက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုများအကြောင်းကို သတင်းရေးသားခဲ့ရ သော ကျွန်ုပ်၏ အတွေ့အကြုံအရ အစိုးရနှင့် သူပုန်တပ်တို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ တစ်ဖက် နှင့်တစ်ဖက် ရန်၊ ငါပြတ်သည်၊ ရှင်းသည်။ ယခုနာဂဒေသတွင်မူ ထိုသို့မဟုတ်၊ တစ်မျိုး တစ်ဘာသာ ဆန်းနေသည်။

ယခုကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် ပုန်းလှိုးကွယ်လှိုးနေနေရပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ထဲမှ တစ်ယောက်ယောက်က အာဏာပိုင်တစ်ဦးကို သတင်းသွားပေးချင်စိတ် ပေါက်ချင်လည်း ပေါက်သွားနိုင်သည်။ သို့ပေမဲ့ တဖြည်းဖြည်း နားလည်သဘောပေါက်လာသည်မှာ နာဂဒေသစီးပွားရေးပုံစံမှာ အအုပ်အထိန်းမရှိ၊ လက်ကြံကြီး ဖြစ်နေရာ နေရာတိုင်းတွင် အကျင့်ပျက်လာဘ်စားမှုတွေ ပွထနေပြီး အဆိုပါအခြေအနေမှ နိုင်ငံရေးသမား၊ ဗျူရိုကရက်၊ ကန်ထရိုက်တာစသဖြင့် အကျိုးစီးပွားတွေ လိမ်ယှက်နေသော လူတန်းစားသစ်တို့ကို ဖန်တီးပေးလိုက်ရာ ရလဒ်အားဖြင့်မူ နာဂဒေသတွင် ရှေးရှေးက တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှပင် မကြုံဘူး၊ မကြားဘူးပါသော လူမှုရေးတစ်ဘက်စောင်းနင်းဖြစ်ရပ်တို့ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပါ၏။ ဇန်နစ်ဇီ၏ စာတွဲကြီးထဲမှ ကျွန်ုပ်ကူးယူထားသော အိန္ဒိယသတင်းစာ သတင်းတစ်ပုဒ်တွင် ယခုလိုဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

“နာဂပညာတတ်လူငယ်တို့သည် လောလောဆယ်ခွင့်ပြုထားသော အခြေအနေ အောက်တွင် တရားမျှတမှုလုံးဝမရှိဟု နားလည်ထားကြရာ လူငယ်များအနေနှင့် နယ်စပ်ကို ဖြတ်၍ မြို့ဗားဦးဆောင်သော လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ထဲသို့ တဖြည်းဖြည်း ကူးပြောင်းသွား သည်မှာ အံ့ဩစရာမရှိပါ”

သို့ပေမဲ့ နာဂဒေသနိုင်ငံရေး ယုတ္တိဗေဒကမူ လှည့်ပတ်လိမ်ကောက်သွားပြီး ထိုမှ အလွန်အမင်း ရှုပ်ထွေးသော အခြေအနေတစ်ရပ်ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်ကို အဆိုပါသတင်းစာ က ယခုလိုဆက်ရေးထားသည်။

“ဝမ်းနည်းကြေကွဲစရာကောင်းသည်မှာ နာဂဒေသအထက်လွှာအများစုအနေနှင့်

ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွက် သူပုန်တို့နှင့် ဆက်ဆံနေကြပြီး အကယ်၍ သူပုန်အဖွဲ့များသာ ခြေကုပ်ပြုတ်သွားလျှင် ဗဟိုအစိုးရမှ ထောက်ပံ့ကြေးငွေမရတော့မှာ ၎င်းတို့က စိုးရိမ်နေကြ သည်”

ယခုသော်မူ နာဂဒေသ၏ မျိုးနွယ်စုနှင့် နိုင်ငံရေးအရပ်ထုပ်ကြီးထဲ ကျွန်ုပ်တို့သည် လည်း မျှော်လင့်မထားဘဲ ပါဝင်ပတ်သက်နေလေရာ ယခုလို ကျွန်ုပ်တို့ကိုပီးမားတွင် ကြာရှည်ကြာမော သောင်တင်နေရပါသော အကြောင်းရင်းသည် ဆိုခဲ့သလိုမျိုးနွယ် အချင်းချင်း ယုံကြည်မှုမရှိခြင်းကြောင့်ပဲဟု သံသယဖြစ်လာသည်။ သံသယ၏အကြောင်း ကလည်း ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အိမ်ရှင်မိသားစုမှာ ချာခေဆန်မျိုးနွယ်ဖြစ်ပြီး ၎င်းမျိုးနွယ်သည် ကား NSCN နှင့် ဆက်ဆံရေး မချောလို့ပဲဖြစ်သည်။

ဖထန်းပြန်ရောက်လာချိန်၌ ကျွန်ုပ်၏ သံသယမှာ ပို၍ ခိုင်မာလာသည်။ ဖထန်း ပြန်လာသည်ဆိုသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုပင် လာမတွေ့၊ ကျွန်ုပ်ရေးပေးလိုက်သော စာလည်း သူနှင့်အတူ ပြန်ပါလာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ပြန်ကြားရသည်မှာ NSCN အုပ်ချုပ်သည်အထိ ဖထန်းမရောက်၊ လောင်ဗာ၌ပင် သူနှင့်အတူ ပါသွားသူတို့ကို တာဝန်လွှဲပေး၍ ကိုပီးမားသို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး ‘တစ်ရက်နှစ်ရက်ပဲ ကြာမယ်’ဟုသာ စကားထားခဲ့ကာ အင်ဖာသို့ ခရီးဆက် သွားသည်။

ထိုအချိန်၌ ကိုပီးမားတွင် ကျွန်ုပ်တို့ သောင်တင်နေသည်မှာ တစ်လတင်းတင် ပြည့်လေပြီ။ နိစ္စဓူဝအမှုကိစ္စတို့ကို ပြုမြဲပြုနေရပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့စိတ်တွေ ယောက် ယက်ခတ်လာသည်။ အိမ်ပြင်သို့ ညကြီးမိုးချုပ် စွန့်စွန့်စားစား တစ်ခေါက် ထွက်ရုံမှလွဲ၍ တကယ်ဆို အခန်းကျဉ်းလေးထဲမှာ ကျွန်ုပ်တို့ အကျဉ်းချခံနေရသည်နှင့် မထူး။ ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်အလေးချိန် အတော်လေးကျသွားပြီး အသားအရေက ဖြူရော်ရော်ဖြစ်လာကာ အမြဲမော နေသလို ခံစားနေရသည်။ သည်လိုနှင့် သိပ်မကြာလိုက်၊ ကျွန်ုပ်လျှာနှင့် သွားဖုံးတွေ ကျိန်းစပ်နာကျင်ပြီး နီရဲလာရာ နေရောင်နှင့် ဗိုက်တာမင်စီချိုတဲ့သဖြင့် စကားစီရောဂါလက္ခဏာ ဖြစ်ကြောင်း ချက်ချင်းသဘောပေါက်လိုက်ပြီး ရောင်နေသည့်နေရာတွေကို ဂရစ်စလင်း သုတ်လိမ်းလိုက်သည်။ ဘူနိုကလည်း ကျွန်ုပ်အတွက် ဗိုက်တာမင်စီဆေးပြားဝယ်ပေးသဖြင့် သုံးစွဲပြီး မကြာခင် အရှင်ပျောက်သွားသည်။

နိုင်ငံရေးအရ ပြောရရင် ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်နေသော အခြေအနေကား တဖြည်းဖြည်း ကျပ်လာသည်။ ဇန်နဝါရီက ရုံးမှ သတင်းစာကို အိမ်သို့ အမြဲယူလာရာ ဩဂုတ်လ (၁၀) ရက်ထုတ် သတင်းစာတွင် မဏိပူရအစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဟောင်း ဆော်လမွန် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံလိုက်ရသော သတင်းပါလာသည်။ ဆော်လမွန်မှာ ထန်ကူ(လ်)မျိုးနွယ်တစ်ဦးဖြစ်သည့်တိုင် NSCN က သူ့ကို သစ္စာဖောက်ဟု စွဲချက်တင် ထားသည်။

ဩဂုတ် (၁၃) ရက်တွင်မူ (အိန္ဒိယလွတ်လပ်ရေးနေ့ မတိုင်မီ (၂) ရက်အလို) ထန်ကူ(လ်)အနွယ်များ နေထိုင်သော ထောလျှိုင်ရွာနားတွင် အိန္ဒိယတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို NSCN အဖွဲ့ဝင်တို့က ချုံခိုတိုက်ခိုက်ရာ အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင် (၁၄) ယောက်ကျသွားပြီးနောက် နောက်နေ့မှာပင် NNC မှ ထင်ရှားသော အဖွဲ့ဝင်လေးဦးကို သုတ်သင်ရာတွင် ၎င်းတို့နေ အိမ်များအတွင်းသို့ NSCN တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ သွေးအေးအေးနှင့် ဝင်သွားပြီး သေနတ်နှင့် ပစ်သတ်ခဲ့ကြသည်။

အရပ်ရပ်အခြေအနေကား တင်းမာလာပြီဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်ရှင်လည်း စနိုးစနောင့် ဖြစ်လာသည်။ လာနေကျအတိုင်း ကေဗီဆေးကိုရောက်လာသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့ကို အိမ်မှာ ဖွက်ပေးထားရမည်မှာ သူ့ဘက်က အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိသာ ဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ကြာလျှင် ပတ်ဝန်းကျင်က ရိပ်စားမိလာနိုင်ကြောင်း အိမ်ရှင်က ထုတ်ပြောသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အဖို့ရာလည်း အခန်းအောင်း၍ မိုနိုပိုလီတွေသာ ကစားရင်း အချိန်ဖြုန်းရပါများသဖြင့် စပယ်ရှယ်လစ်တွေဖြစ်နေကြလေပြီ။ သို့ဆိုလျှင် ယခုဘာလုပ်ကြမှာလဲ၊ ဖထန်းအနေနှင့် ကြွတ်ဆတ်ဆတ်နိုင်သော်လည်း ကိုဟီးမားမှ ကျွန်ုပ်တို့ရနိုင်သမျှ မြေအောက်အဆက်တွေ အနက် ဖထန်းနှင့် အချိတ်အဆက်က အတော်အတန်ခိုင်သည်ထင်ရသဖြင့် သူ့ကိုတွေ့လို၍ ကျွန်ုပ်တို့ဆီလာဖို့ ဖထန်းရှိရာ အင်ဖာသို့ အကြောင်းကြားလိုက်ရာ၊ အဖြေကား တော်တော် နှင့် ပြန်မလာနိုင်သေးဟူ၏။

သို့ဖြစ်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ဘာသာ လမ်းစကို ရှာရတော့မည်ဖြစ်၍ မြေပုံစာရွက် ခေါက်ကို ကပျာကယာ ဆွဲထုတ်ပြီး နင်းကြမ်းပေါ်ဖြန့်ခင်းကာ လမ်းကြောင်းရှာကြည့် သည်။

“ကျွန်တော်တို့ဘာသာဘဲ သွားမယ်ဗျာ၊ ခင်ဗျားက ဂျစ်ကားနောက်ကလိုက်ခဲ့ပေါ့။

ကြမ်းပေါ်က မြေပုံကို ဒူးထောက်ကြည့်ရင်း ကေဗီဆေးကိုက ဆက်ပြောသည်။

“ဂူရီက ချက်ပွိုင့်က အရေးမကြီးဘူး။ အဓိကဖြတ်ရမယ့် ပွိုင့်က တီဇစ်ပဲ၊ တီဇစ်မှာ ပွိုင့်နှစ်ပွိုင့်ရှိတယ်။ သူပုန်သူကန်တွေကလည်း ဒီလမ်းကို အသုံးပြုတတ်တာကြောင့် ဆွဲဒီ ပွိုင့်တွေက အခြားပွိုင့်တွေထက်ပိုကျပ်တယ်၊ ကျနော်တို့မွန်းအထိ ရောက်အောင် သွားနိုင်တယ်ဆိုရင် ဟိုဘက်က အေးအေးဆေးဆေးပဲ”

အိန္ဒိယ-မြန်မာနယ်ခြားရောက်ပြီဆိုသည်နှင့် မြန်မာဘက်ခြမ်းကူးပြီး ဦးဆုံးနာဂ ရွာတစ်ရွာဆီ လမ်းလျှောက်သွားပြီးရောက်မှ NSCN ဌာနချုပ်နှင့် ချိတ်ဆက်ဖို့ကြိုးစား နိုင်သည်။

“ပထမဆုံး လုပ်ရမှာက ဂျစ်ကားတစ်စီးရှာရမယ်၊ ပုံမှန်အားဖြင့်တော့ တီဇစ်မှာ ကားတိုင်းကို ရပ်ခိုင်းပြီး စစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တရားဝင်အလံလွှင့်ထားရင်တော့ ချွင်းချက် အဖြစ် လွှတ်ပေးတတ်တယ်။ ဒီတော့ ဂျစ်ကားကို ရုပ်ဖျက်ထားပြီးတော့ ခင်ဗျားက VIP တစ်ယောက်အနေနဲ့ ခရီးသွားရမယ်။ ဘယ်လိုလဲ”

ကေဗီဆေးကို စိတ်ကူးပြနေသော အစီအစဉ်ကို နားထောင်နေရင်း မြေပုံကို ခေါက်ပြီး ကျောပိုးအိတ်ထဲထည့်သည်။ သူပြောသလို သိပ်တော့မလွယ်၊ VIP ကားတဲ့၊ ပြောသာ ပြောနေပေမဲ့ ယခုအချိန်မှာ ရိုးရိုးဂျစ်ကားတစ်စီးငှားနိုင်ဖို့ပင် မသေချာ၊ သို့ပေမဲ့ ရွေးချယ်စရာလမ်းမရှိ ကြိုးစားရုံသာရှိတော့သည်။ ဘည်လိုနှင့် အစီအစဉ်အတိုင်း အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ပြင်ဆင်နေစဉ် တစ်နေ့ မမျှော်လင့်ဘဲ ဖထန်းပေါက်ချလာသည်။ မျက်နှာက မသာမယာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို တွေ့တော့ အနေရကျပ်နေပုံရသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်ရေးပေးလိုက်သော စာကို NSCN ဌာနချုပ်ဆီ လက်ရောက်မပို့ဘဲ ပြန်ခေါက်လာ သည့်အတွက် သူ့ကို မလိုလားဟန်၊ စိတ်ပျက်ဟန်မပြ။

“ကေအိုင်အေက ဖိတ်ကြားစာနဲ့ ကိုယ်တို့ဒီမှာရောက်နေတာကို မွီးဗာသိရင် အားရဝမ်းသာကူညီမှာ သေချာတယ်။ ငြင်းစရာအကြောင်းမရှိဘူး။”

ကျွန်ုပ်က ခတ်ပြတ်ပြတ်ပြောလိုက်ရာ ထုံးစံအတိုင်း ဖထန်းက စကားကို ပေကပ် ပြောနေသည်နှင့် ဆိုင်နောင့်မွေးရက်စေ့တော့မည်ဖြစ်၍ သုံးလေးရက်အတွင်း ဤနေရာမှ လုံးဝထွက်ခွာရမည့်အကြောင်း ပိတ်ပြောလိုက်ကာမှ ဖထန်းဘက်က သဘောထားပျော့ ပျောင်းသွားပြီး နာဂဒေသအစိုးရနဲ့ပါတီတံဆိပ်ပြားနှင့် သင့်တော်ရာ ဂျစ်ကားတစ်စီးစီး ဝိုင်းရှာပေးမည်ဟု ကတိပေးသည်။ ဒေသအစိုးရပိုင် ကားနဲ့ပါတီတံဆိပ်နှင့်ဆိုလျှင် ချက် ပျံ့ငွေတွေမှာ မရပ်ဘဲ ဖြတ်မောင်းနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရမည်ဖြစ်ရာ ယခုအစီအစဉ် ကား အလုပ်ဖြစ်မည်ဟု ထင်မှတ်ရပါ၏။

စက်တင်ဘာလ (၁၂) ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့နံနက်၊ ကျွန်ုပ်တို့ပစ္စည်းပစ္စယတွေ ကို ထုပ်ပိုးနေခိုက် ဆိုင်နောင့်က ဘာရယ်မသိ၊ ဂနာမငြိမ်ဖြစ်နေသည်။ တစ်နေ့ မီးဖို ချောင်ထဲရောက်သွားပြီး ရှမ်းပဲပုတ်ချပ် လုပ်နေပြီး မွန်းလွဲတော့ ဗိုက်ထဲက နာလာသည်ဟု ဆိုသည်။ မွေးရက်မစေ့သေးသဖြင့် တခြားအကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် နာတာဟုပင် ထင်ခဲ့ သော်လည်း ဗိုက်အနာကမရပ် ညနေအထိ ဆက်တိုက်နာနေပြီး ည (၁၁) နာရီတွင်မူ ဆိုင်နောင့်အတော်ပင် မောနေလေပြီ။ ကျွန်ုပ်လည် ခေါင်းနုပန်းတွေကြီးလာသည်။

“လဲ့နေပြီ၊ ခဏအနားယူလိုက်ပါလား။”

“ကလေးမွေးတော့မယ်ပဲ ထင်ပါတယ်။”

ဆိုင်နောင့်က ယဲ့ယဲ့ပြုံးရင်းပြောသည်။ ကံကောင်းချင်းတော့ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ယူသွားဖို့ရည်ရွယ်ပြီး မွေ့ယာခင်းလေးခုမှဖြတ်ထားသော ကလေးအနီးတွေ အဆင်သင့် ရှိနေသည်။ နှစ်ယောက်လုံး စိတ်လှုပ်ရှားနေသလို စိုးလည်းစိုးရိမ်နေသည်။ ကျွန်ုပ်အနေ နှင့် ဆွီဒွင်ဆေးရုံတစ်ရုံ၏ အရေးပေါ်စောင့်ရှောက်ရေးဌာနတွင် ဆေးအကူဝန်ထမ်းအဖြစ် အချိန်အတော်ကြာ လုပ်ကိုင်ဖူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ဆိုင်နောင့်ကို မွေးပေးနိုင်သည်ဟု ယူဆသည်။ မီးရေးဖွားရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဒေါက်တာရီစ်မာရီစတားဂက် ရေးသားသော

The Baby Book ဆိုသည့်စာအုပ်ကို ဘူနိုက ခဏပေးထားသဖြင့် ၎င်းစာအုပ်ကို ဆိုင်နောင်ရော၊ ကျွန်ုပ်ပါ နှစ်ခေါက်သုံးခေါက်ဖတ်ထားကြရာ ဗိုက်၊စနာပါပြီဆိုကတည်းက အနေအထား အမျိုးမျိုးကို ဆန်းစစ်နေရသည်။ အခန်းထဲက စားပွဲငယ်ကလေးကို ဒက်တောနှင့် ဆေးကြောထားပြီး မီးဖွားရာမှာ လိုအပ်မည့် မုတ်ဆိတ်ရိတ်စားနှင့် အပ်ချည်ကြိုးတို့ကိုလည်း ပိုးသတ်အသင့်ပြင်ထားပြီး စောင့်နေလိုက်သည်။ နောက်နေ့မနက် (၃) နာရီတွင် ဆိုင်နောင်ဗိုက်အနာ လုံးဝပျောက်သွားပြီး တစ်အောင့်အိပ်ပျော်သွားရာ ဘေးနားမှာ တစ်ညလုံးထိုင်စောင့်နေရသော ကျွန်ုပ်သည်လည်း နုံးခွေလာသည်။ သို့ပေမဲ့ အိပ်ဖို့ စဉ်းစားလိုပင်မရ၊ အိမ်ခန်းထဲက လျှပ်စစ်မီးကို ပိတ်ထားပြီး ဖယောင်းတိုင်ကိုသာ တစ်တိုင်ပြီးတစ်တိုင်ထွန်းထားရသည်။

သည်လိုနှင့် မနက်နေပြုလာသည့်အခါ အိမ်ရှင်လင်မယားအိပ်ခန်းအနား အသာသွားပြီး တံခါးကို ခတ်ဖွဖွခေါက်လိုက်ရာ ညအိပ်ဝတ်စုံဖြင့် တံခါးဖွင့်ပြီး အိပ်မှုနံရံခွားနှင့် တံခါးကြားမှ ထွက်ကြည့်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်က ‘ကလေးမွေးတော့မယ်’ဟု လေလံနှင့် ပြောလိုက်တော့မှ ထထ၊ ကြွကြွဖြစ်လာသည်။

“ဒါပေမဲ့ ဘာမှမပူပါနဲ့၊ ကျွန်တော် ဖြေရှင်းနိုင်မှာပါ”

“မဟုတ်သေးဘူးလေ၊ အလွယ်တကူမွေးနိုင်ပါ့မလား၊ ဆေးရုံတင်ဖို့လိုလား”

အစိုးရိမ်လွန်နေသော ဇန်နစ်ဇိုကို အားလုံးအဆင်တပြေရှိကြောင်း ပြောပြီး ဆိုင်နောင်ဆီပြန်လာခဲ့ရာ၊ သူမနိုးနေပြီ၊ အိပ်ယာဘေးမှာဝင်ထိုင်ပြီး လက်ကလေးကို ကိုင်ထားလိုက်တော့ ကျွန်ုပ်ကို ခတ်နှမ်းနှမ်းအပြုံး၊ ပြုံးပြသည်။ ဤမှာ ဗိုက်ကဆက်တိုက် နာလာရာ ဘယ်လိုမှ သူမတင်းထား၍မရတော့သဖြင့် ဘူနိုကိုလှမ်းခေါ်လိုက်ရပြီး ဆိုင်နောင်ကို ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက် ညှပ်၍ အိမ်နောက်ဘက်အခန်းဆီ တွဲခေါ်လာခဲ့ကြသည်။

“ဒီနေရာက ပိုပြီးလုံခြုံတယ်၊ အနားအပါးက လူတွေ ဘာသံမှမကြားနိုင်ဘူး”

ဘူနိုက စိတ်ချဆိုသည့်လေသံနှင့် ပြောသည်။ မနက် (၈) နာရီတွင်မူ ဇန်နစ်ဇိုက ပုံမှန်အတိုင်း အလုပ်သွားသည်၊ မဟုတ်လျှင် ဘေးဘီက သံသယရှိလာနိုင်သည်။ ဘူနိုက ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ လာနေပြီး မီးရေးဖွားရေးအတွက် ကူညီသည်။ သို့ပေမဲ့ နေရင့်လာသည်နှင့်အမျှ ဆိုင်နောင်ဗိုက်က ရှောရှောရှူရှူ မွေးနိုင်မည်မဟုတ်မှန်း သိသာလာသည်။

“ကျွန်တော်တို့ ဝမ်းဆွဲဆရာမတစ်ယောက် ခေါ်ရတော့မယ်။ အဲဒါမှ ဒုက္ခပါပဲ”

ဘူနိုက ညည်းလျက် သက်မတစ်ချက်ချသည်။ သူမ တူလေးကို ကေဗီဆေးကိုကို အမြန်လာဖို့ အခေါ်လွှတ်သည်။ မကြာပါချေ၊ ပျာယီပျာယာနှင့် ကေဗီဆေးကို ပေါက်ချလာပြီး သူတို့ဘာသာစကားဖြင့် နှစ်ယောက်သား တအောင့်တဖြုတ် ပြောကြဆိုကြပြီး ဝမ်းဆွဲဆရာမခေါ်ဖို့ ကေဗီဆေးကိုက သုတ်ခနဲပြန်ထွက်သွားရာ၊ ချာခေဆန်အနွယ် ဝမ်းဆွဲမှလွဲ၍ တခြားမဖြစ်နိုင်ကြောင်း ကျွန်ုပ်မှန်းဆနိုင်ပါ၏။

နာရီဝက်မရှိ၊ တရှိလောက်တွင် ကေဗီဆေးကိုနှင့် အရွယ်တော် နာဂအမျိုးသမီး တစ်ယောက် ရောက်လာသည်ကို ပြတင်းပေါက်မှ လှမ်းမြင်လိုက်ရသဖြင့် ဘူနီက ချက်ချင်းသိလိုက်သည်။

“အဲ့ဒါ ဝမ်းဆွဲဆရာမပဲ၊ ရှင့်အနေနဲ့ ဒီမှာလုပ်စရာဘာမှမရှိတော့ဘူး။ ဒီတော့ အိမ်သာထဲသာ သွားပုန်းပေတော့”

ကျွန်ုပ်လည်း အခန်းအတွင်းက အိမ်သာထဲအပြေးအလွှားဝင်ကာ အတွင်းက ဂျက်ထိုးပြီး သစ်သားအိမ်သာ ခုံပုလေးပေါ်မှာ စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် ထိုင်နေလိုက်တော့ သည်။ ကျွန်ုပ်၏ သမီးဦးလေးကို ဖွားမြင်နေပါသော်လည်း အဖေးအကူမပေးနိုင်။ ယခု ကျွန်ုပ်ဘဝကမူ နှစ်မိတာ ပတ်လည်မျှသာရှိသော အခန်းထဲတွင် ပိတ်လှောင်နေ ရပြီး ရေချိုးခန်းဘုံပိုင်ခေါင်းမှ ရေစက်များက အောက်ခံပုံးထဲ တပေါက်ပေါက် ကျနေ သဖြင့် သံမံသလင်း အခင်းကလည်း စိုထိုင်းထိုင်းဖြစ်နေသည်။ သို့ပေမဲ့ ဝမ်းဆွဲဆရာမ ကို ဘူနီက နှုတ်ဆက်ကြိုဆိုသံ၊ ဆိုင်နှောင့်သည် သျှီလောင်တွင်နေထိုင်သော ခါဆီအနွယ် တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြနေသံတို့ကိုကား ကြားနေရသည်။ ဘူနီက ချာခေဆန်ဘာသာ စကားဖြင့် ပြောနေသော်လည်း ကျွန်ုပ်က မှန်းဆ၍ နားလည်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ဆိုင်နှောင့်ဘက်က အလိုက်သင့် ပြန်ပြောရသည်တွင် နာဂဘာသာစကားတစ်မျိုးမျိုး (သို့) ဟိန္ဒူစကားနှင့်မဟုတ်ဘဲ အင်္ဂလိပ်လိုပြောရသဖြင့် ဝမ်းဆွဲဆရာမဘက်က သံသယ ရှိကောင်း ရှိနိုင်ပါသော်လည်း စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စရာ တောင်မေးမြောက်မေးတစ်ခု မျှ မမေးဘဲ သူမအလုပ်ကိုသာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် လုပ်နေသည်။ ဤအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်က လည်း အခန်းကျဉ်းလေးထဲ ဟိုဘက်သည်ဘက် တစ်လှမ်းနှစ်လှမ်းသာ လှမ်းနိုင်ပါသော် လည်း ဆိုင်နှောင့်၏ အော်သံ၊ ညည်းသံတွေ ကြားနေရသည့်ကြားက ကျွန်ုပ်၏ ပရိဒေဝ သောကတွေ ပျောက်လို့ပျောက်ငြား ဖခင်လောင်းတို့ ထုံးစံအတိုင်း ခေါက်တုံ၊ ခေါက်လှည့် လျှောက်နေမိပါ၏။ ထိုစဉ် ယူနီဖောင်းဝတ်ပုလိပ်နှစ်ယောက် ပန်းခြံထဲသို့ ခြေလှမ်း ကျဲကျဲနှင့် ဝင်လာနေသည်ကို ရေချိုးခန်းပြုတင်းပေါက် သေးသေးလေးမှ တွေ့လိုက်ရသဖြင့် လူတစ်ကိုယ်လုံးတောင့်၍ ကြက်သေ သေသွားသည်။

“သွားပြီ... ငါးပါးကြီးတော့ မှောက်ပါပြီ”

သံမံသလင်းအခင်းပေါ် ဆတ်ခနဲထိုင်ချလိုက်ပြီး မေးလားစမ်းလာတွေ လုပ်ရင် ဘယ်လိုဖြေရပါ့၊ အဖြေမတတ်ရင် တစ်ခါတည်းဖမ်းသွားနိုင်သည်။ တောင်စဉ်းစား၊ မြောက်စဉ်းစားနှင့် စိတ်ထဲမှာလည်း ဗလောင်ဆူပွက်နေသည်။ ထို့နောက် အပေါက်ငယ် လေးမှ တစ်ခါကြည့်လိုက်မိပြန်ရာ စောစောက ပုလိပ်နှစ်ယောက် ချက်ချင်းပြန်ထွက် သွားသည်ကို တွေ့ရပြန်၍ ကျွန်ုပ်ကား ပါးစပ်အဟောင်းသားဖြင့် မင်တက်ရပြန်ပါ၏။

ဖြစ်ရပ်တွေက မမျှော်လင့်ဘဲ ပြန်းစားကြီးပြောင်းသွားသဖြင့် ခေါင်းရှုပ်သွားသော်

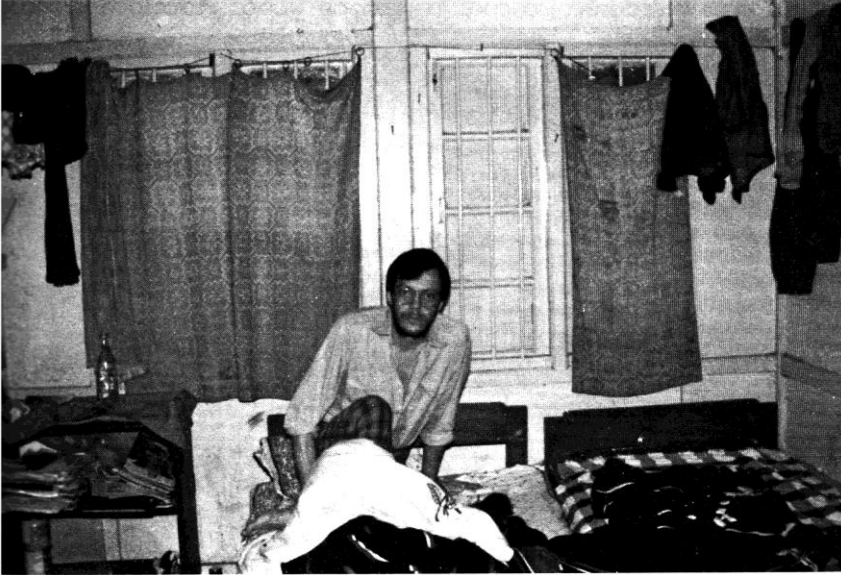
လည်း နောင်မှ သိရသည်မှာ ပုလိပ်နှစ်ယောက်မှာ ဇန်နစ်ဖိုနှင့် တွေ့ဖို့လာသော မိတ်ဆွေများဖြစ်ပြီး အိမ်တွင် မရှိသဖြင့် သူ့ရုံးသို့ လိုက်သွားကြခြင်းဖြစ်သည်။ မနက် ၁၁ နာရီ ၅၅ မိနစ်တွင် စူးစူးဝါးဝါးအော်သံတစ်ချက်ကြားလိုက်သည်။ သမီးဦးလေးမွေးလေပြီ၊ တစ်အောင့်အကြာ တံခါးကို ဖွဖပုတ်သံကြောင့် လန့်ဖျပ်သွားပြီး တံခါးကို ဖြည်းဖြည်းလေးဖွင့်လိုက်ရာ ဇန်နစ်ဖို၏ တူမ တံခါးရှေ့မှာ ပြုံးပြုံးကြီး ရပ်နေတာတွေ့လိုက်ရသည်။

“ဂုဏ်ယူပါတယ်။ မိန်းကလေးမွေးတယ်။ ဝဝတုတ်တုတ်ကြီးပဲ၊ အသားလည်း အရမ်းဖြူတယ်”

နှစ်ကိုယ်ကြား ပြောနေသော သူ့ကို တုန်တုန်ယင်ယင်နှင့် ပြန်ပြုံးပြလိုက်ရသည်။ ယခုတော့ဖြင့် အောင်မြင်စွာ မွေးဖွားနိုင်ခဲ့ပြီး မိခင်ရော၊ ကလေးပါ ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိကြသည်။ ဖခင်တစ်ယောက်ဖြစ်လာပြီဖြစ်၍ ဂုဏ်ယူစွာနှင့် မိန်းမနှင့် ကလေးကို ချက်ချင်းမြင်တွေ့လိုက်ချင်ပါသော်လည်း ဝမ်းဆွဲဆရာမက မပြန်သေး၊ ဟိုလုပ်၊ သည်လုပ် လုပ်နေသေးသဖြင့် ရေချိုးခန်းထဲမှာပင် ဝင်နေရပြီး နေအတော်ညှိခါမှ တံခါးကို ဘူနီလာခေါက်သည်။

“ထွက်လာလို့ရပြီလေ၊ ဆရာမသွားပြီ”

သည်တော့မှ ကျွန်ုပ်လည်း အပြင်ထွက်လာပြီး ဘူနီနောက်ကလိုက်လာရာ မီးဖိုချောင်ထဲတွင် ဆိုင်နောင့်ထိုင်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ဆိုင်နောင့်ကား နွမ်းဖတ်ပြီး

၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ၊ ကိုဟီးမားမှ ဇန်နစ်ဖို နေအိမ်တွင် ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ ပုန်းခိုနေရစဉ်

ဖြူဖတ်ဖြူရော် ရှိနေသည့်တိုင် အပြုံးက ရွမ်းလဲ့နေပြီး အခန်းဘက်ကို မေးဆတ်ပြသဖြင့် တံခါးနားသို့ ချွတ်နင်းသွားပြီး ကြည့်လိုက်သည်တွင် အပြောရောင်အနီးနှင့် ထုပ်ပိုးထားပြီး ငြိမ်သက်စွာ အိပ်မောကျနေပါသော နီတာရဲလေး၊ ကျွန်ုပ်ရင်ထဲဝမ်းသာလိုက်သည့် ဖြစ်ခြင်း၊ တော်တော် ဒုက္ခပေးတဲ့ သမီးလေး၊ ဘာလဲ၊ အချိန်ကောင်းကို စောင့်ပြီး ငါတို့ဆီ ရောက်လာတာမဟုတ်လား။ အမေတူအချောနှင့် ကျွန်ုပ်လိုအသားအရည်မျိုးနှင့်မို့ ဝမ်းဆွဲ ဆရာမသည်ပင် အံ့အားသင့်သွားသည်ဟု ဆိုသည်။

“ကျွန်မ ယောကျ်ားက အင်္ဂလိပ်-ကုလားကပြား၊ သျှီလောင်က ခရီးသွား လုပ်ငန်းဌာနမှာ အလုပ်လုပ်တယ်လို့ ပြောလိုက်တာပေါ့”

သည်ထက်တောင်ပိုပြီး လိမ်ရဦးမယ်ဟု ပြောင်ချော်ချော်နှင့် ကျွန်ုပ်တွေ့လိုက် သေးသည်။

“ဓာတ်ပုံရိုက်ကြရအောင်”

ကျွန်ုပ်က ပြောပြီး အခန်းထဲဝင်ပြီး ကင်မရာယူသည်။ ဆိုင်နောင့်က သမီးလေး ဘေးတွင် ဒူးထောက်ထိုင်သည်။

“အို့... အို့... နည်းတဲ့ဟာကြီးမဟုတ်ပါလား၊ ဒါကြောင့်လည်း မွေးရခက်နေ တာကိုး”

“ဟုတ်တယ်၊ ဝမ်းဆွဲဆရာမကတော့ ၃.၅ ကီလိုဂရမ်ရှိမယ်လို့ မှန်းသွားတယ် လေ”

၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ (၁၃) ရက် ကျွန်ုပ်တို့ သမီးလေးမွေးဖွားပြီးနောက်။

သမီးလေးကို ဆိုင်နောင်က တယုတယ ကုန်းနမ်းနေခိုက် ကျွန်ုပ်က ဓာတ်ပုံ သုံးလေးပုံရိုက်လိုက်ပြီးနောက် ကေဗီဆေးကို ရောက်ချလာပြီး ခြေထောက် (၂) ချောင်းက ကိုင်လာသော ကြက် (၁) တစ်ကောင်ကို မြှောက်ပြရင်း ပြုံးပြုံးကြီးနှင့် ပြောသည်။

“ကလေးမွေးပြီးတဲ့ မိခင်ကို အားပြည့်ဖြည့်ပေးဖို့အတွက် ကြက်သားစွတ်ပြုပ်နဲ့ ပထမဆုံး ကျွေးရတယ်။ ဒါဟာ နာဂတွေရဲ့ ဓလေ့တစ်ခုပဲ”

ကေဗီဆေးကိုက ကြက်ကို ဘူနီကိုပေးလိုက်ပြီး ချက်ပြုတ်ပြီးစီးသွားသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့ စားကြသောက်ကြသည်။ ထမင်းပွဲသိမ်း၍ ညနေ (၅) နာရီတွင် ဇန်နစ်ဖို ရုံးမှ ပြန်ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို ဂုဏ်ယူကြောင်း ပြောသည်။ ပြီးနောက် သူနှင့် ကေဗီဆေးကိုတို့ မီးဖိုချောင်ထဲတွင် ထိုင်၍ ဆွေးနွေးနေရာ သူတို့ဘာသာစကားဖြင့် ပြောဆိုနေကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင်တို့ဘာမှ နားမလည်။ ပြီးခါမှ ကေဗီဆေးကိုက ကျွန်ုပ်တို့ဘက် လှည့်သည်။

“ကလေးနဲ့ဆိုရင်တော့ ဒီနေရာမှာ ဘယ်လိုမှ နေလို့မရတော့ဘူး။ ဒီတော့ ဆိုင် နောင်နဲ့ ကလေးကို စိတ်ချရတဲ့နေရာမှာ ရွှေ့ထားမယ်။ ဘာတီးလ်က ဒီမှာ တစ်ရက်နှစ်ရက် နေဦး။ နောက်ထပ်တစ်နေရာတွေမှ လာခေါ်မယ်”

ဆိုင်နောင်နှင့်ကျွန်ုပ် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ပြုံးပြုံးပြာပြာ ကြည့်လိုက် ကြသည်။ သည်လိုအခါကျမှ ခွဲရမည်ဆိုတော့ ဘယ်လောက် နာကျင်ကြေကွဲစရာ ကောင်းလိုက်ပါသလဲ။ သို့ပေမဲ့ ရေရှည်အကျိုးအတွက် ကြမ်းရှလွန်းပါသော ဆုံးဖြတ် ချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လိုက်နာခဲ့ရပါ၏။

ပုန်းခိုခြင်း

သောကြာနေ့၊ နေ့အလင်းပျောက်၍ လူလုံးမကွဲတော့မှ ဆိုင်နောင်နှင့် သမီးလေး တို့ ခြံအပြင်ဘက်ထွက်ခွာသွားသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ဘေးဘီအိမ်နီးချင်းတွေ ရိပ်မိနိုင် သည်။ ကျွန်ုပ်က ဇန်နစ်ဖို အိမ်မှာပင် နောက်ထပ်လေးရက်ဆက်နေခဲ့ရသည်။ ဆိုင်နောင် ကို ကျွန်ုပ်နောက်ဆုံးမြင်လိုက်ရသည်မှာ ကလေးကို ရှောစောင်နှင့် ထုပ်ပိုက်၊ ကွယ်ဝှက် လျက် ကေဗီဆေးကို ယူလာသော ဂျစ်ကားပေါ်တက်သွားသော မြင်ကွင်းဖြစ်လေရာ ကျွန်ုပ် တစ်ယောက်တည်းနေရသည့် အချိန်ကာလများတွင် ဤမြင်ကွင်းကား မျက်စိ ထဲက မထွက်။

ထိုနည်းလည်းကောင်း လေးရက်မြောက်နေ့ညတွင် ကျွန်ုပ်လည်း ဂျစ်ကားတစ်စီး ဖြင့် ထွက်လာပြီး ကိုဟီးမားကို ဖြတ်လျက် မြို့စွန်တစ်နေရာဆီလိုက်ပါလာခဲ့ပြီးနောက် တစ်နေရာတွင် ကားပေါ်မှ ဆင်း၍ ဗွက်ထနေသောလမ်းအတိုင်း ကေဗီဆေးကိုနောက်က လျှောက်လာခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်အရပ်အမောင်းနှင့် ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကို ကွယ်သည့်အနေနှင့် အင်္ကျီ ကော်လာကိုထောင်ပြီး ခါးကိုကိုင်းလာခဲ့ရသည်တွင် နောက်ဆုံး တောင်စောင်းဘေးမှ ကွန်ကရစ်အိမ်လေးတစ်အိမ်ဆီရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အိမ်ရှင်သစ် အမည်မှာ ဆာကူလန်းဘာ ဖြစ်ကြောင်းပြောပြထားပြီး အော်ဝ်အမျိုးနွယ်ဝင်ဖြစ်၍ နိုင်ငံရေးတွင် တက်ကြွလှုပ်ရှားသော ကျောင်းသားတစ်ယောက်ဖြစ်သော်လည်း စိတ်ချယုံကြည်ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အလာကို မျှော်နေသော အိမ်ရှင်က ကျွန်ုပ်တို့ကို တွေ့လျင် ပြုံး၍ သွက်သွက်ချာချာနှင့် တံခါးဖွင့်ပေးသည်။

“ဒီနေရာကို နိုင်ငံခြားသားဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက် ရောက်လာတာ တကယ်ကို မယုံနိုင်စရာဘဲ၊ ဒီလိုအခွင့်အရေးကို ကျွန်တော်တို့ စောင့်နေတာ နှစ်ပေါင်းအတော် ကြာပြီ”

ဆာကူလန်းဘာအနေနှင့် ကျွန်ုပ်၏ အလုပ်အကိုင်အကြောင်းကို ကောင်းစွာသိထားသလို ဤဒေသသို့ တရားမဝင်ရောက်လာရသည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်ကို လုံခြုံမှုပေးဖို့လိုကြောင်းလည်း ကောင်းစွာသဘောပေါက်ထားသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ ခရီးစဉ်မှာ အိန္ဒိယအရှေ့မြောက်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ရည်ရွယ်ချက်တို့ကိုမူ သူ့ကို အသိပေးမထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်ရောက်လာသည်ကိုပင် အရမ်းပျော်နေပုံရပြီး ရောက်မဆိုက်မှာပင် မြို့ပေါ်က မည်သူမည်ဝါတွေနှင့် အင်တာဗျူးချင်ပါသလဲဟု မေးနေရာ၊ ကျွန်ုပ်က လောလောဆယ်ပုန်းအောင်းနေချင်သေး၍ ပြီးမှသာ သေသေချာချာစိစဉ်ထားကြောင်း စကားလှအောင် ကြည့်ပြောရသည်။

ကေဗီဆေးကို ပြန်သွားသည့်အခါ ကျွန်ုပ်နေရမည့် အခန်းကို သူက လိုက်ပြရာ အခန်းမှာ အလျား (၂) မီတာ၊ အနံတစ်မီတာဝက်မျှကျယ်သော အခန်းကျဉ်းလေးဖြစ်ပြီး သစ်သားခုတ်တစ်လုံးက အခန်းဧရိယာတစ်ဝက်ကျော်ကျော်ကို နေရာယူထားသည်။ ခုတ်တစ်လုံးမှ သစ်သားခုံပုလေးပေါ် ကင်မရာနှင့် ပစ္စည်းပစ္စယတို့ကို ဖြန့်ချထားလိုက်သည်။ မှန်ဘီလူးအထဲ မှိုတွေတက်လာမှာ ယခုအထိ စိုးရိမ်နေသေးသည်။ ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်၏ စစ်တပ်သုံးခရီးဆောင်အိတ်မှာ သံသယရှိနိုင်သဖြင့် ခုတ်တစ်အောက်ဝက်ထားလိုက်သည်။ အခန်းထဲတွင် ပြုတင်းတစ်ပေါက်သာရှိပြီး တံခါးရွက်မှ မှန်ချပ်တစ်ချပ် ပြုတ်နေသဖြင့် အပေါက်မှ လေတိုးပြီး လိုက်ကာမှာ တဖျပ်ဖျပ်လှုပ်နေရာ ကျွန်ုပ်၏ လုံခြုံရေးအတွက် မှန်ပြုတင်းပေါက်ကို စက္ကူထူထူတစ်ချပ်နှင့် ထပ်အုပ်ထားလိုက်ရသည်။

ဆာကူလန်းဘာနှင့် ဇနီးနာရီလာတို့တွင် သားယောက်ျားလေးနှစ်ယောက်ရှိပြီး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ တရားမဝင်ခိုးဝင်လာ၍ အိမ်ဖော်အဖြစ်အလုပ်လုပ်နေသော ကောင်မလေးတစ်ယောက်လည်း နေသည်။ ယခုအခါ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် နာဂတို့၏ သစ္စာစောင့်သိမှုကို ယုံကြည်ပါသော်လည်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ ကောင်မလေး ဟာဆီနာကိုကား စိတ်ချ၍မရ။ ဤအနီးအနားတစ်ဝိုက် အိမ်များတွင်လည်း ဟာဆီနာတို့လို ခိုးဝင်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အမျိုးသမီးတွေအများကြီး အိမ်စေလုပ်နေသဖြင့် သူတို့အချင်းချင်းတွေ့ကြလျှင် ကျွန်ုပ်အကြောင်း ပါးစပ်ဆော့ကြလိမ့်မည်ဟု ထင်စရာရှိရာ ဆာကူလန်းဘာကကျွန်ုပ်ကို မစိုးရိမ်ဖို့ ပြောသည်။

“ဒီနေရာက လုံခြုံပါတယ်။ ဘယ်သူမှ လာမှာမဟုတ်ပါဘူး။”

သို့ပေမဲ့ နောက်တစ်နေ့မှာပင် ခက်ချေပြီဟု သိလိုက်ရသည်။ နေ့ဘက်တွင် အိမ်ရှင်လင်မယားက တစ်နေကုန်အလုပ်ဆင်းနေပြီး အိမ်တွင် ကလေးနှစ်ယောက်နှင့် ဟာဆီနာတို့သာ ကျန်နေခဲ့ရာ တစ်နေလုံး ဧည့်သည်တွေမစဲ၊ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ဝင်ထွက်နေလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အခန်းလေးမှာကလည်း အသံလုံသည်မဟုတ်၍ လွတ်လွတ် လပ်လပ်ပင် မလှုပ်ရှားရဲ၊ ငြိမ်ကုပ်နေလာခဲ့ရာ နောက်ဆုံးပြဿနာကား အခန်းကလည်း စိုစိုထိုင်းထိုင်း၊ လေဝင်လေထွက်ကလည်း မကောင်းသဖြင့် တဟုတ်ဟုတ်နှင့်

နင်းကန်ချောင်းဆိုးလာရာ အပြင်ဘက်ချောင်းသံ မထွက်အောင် မျက်နှာကို ခေါင်းအုံး နှင့် ဖိ၍ ဆိုးနေရပါ၏။

ပြုတင်းပေါက်မှာ အမြဲကာထားသဖြင့် အပြင်မှ ဧည့်သည်တွေကို တံခါးနှင့် ကြမ်းကြားမှ ဟနေသော နေရာမှတစ်ဆင့် မြင်နိုင်သည်။ မြင်ရသည့်အကြောင်း ရင်းကလည်း သည်လို၊ အကယ်၍ အပြင်မှတစ်ယောက်ယောက်က ပြတင်းပေါက်တွင် ကာထားသော စောင်ကို ဖယ်ပြီး မှန်ချပ်လပ်နေသော အပေါက်မှ အခန်းထဲခေါင်းထိုးပြီး စပ်စုမည်ဆိုလျှင် (ကျွန်ုပ်ထင်သလို တကယ်လည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်) ကျွန်ုပ်ကို ဘွားဘွားကြီး တွေသွားမည်ဖြစ်သဖြင့် ခုတင်အောက်တွင် လှဲအိပ်နေရပြီး ဆိုခဲ့သလို အဟ၊ ကြားလေးမှ ကမ္ဘာလောကကြီးကို တွေ့နေရခြင်းဖြစ်ပါ၏။

ဆိုခဲ့သလို ခုတင်အောက်လဲလျောင်း၍ ပုန်းနေလာခဲ့ရာမှ အပြင်ဘက်မှ အသံဗလံ တွေ၊ အရိပ်တွေ။ အချက်ပေးသံတွေနှင့်လည်း ရင်းနှီးလာသည်။ အိမ်သို့ မကြာမကြာ ရောက်လာတတ်သော ဧည့်သည်တို့၏ မျက်နှာကို လုံးဝ တွေ့ဖူး မြင်ဖူးသည်မဟုတ်ပါ သော်လည်း သူတို့စကားသံတို့ကိုသာမက၊ ခြေလျှောက်သံတို့ကိုပင် ကျက်မိနေသဖြင့် ဘယ်သူဘယ်ဝါမှန်း သိနေရာ ကျွန်ုပ်၏ သူလျှိုအပေါက်လေးမှတစ်ဆင့် ခြေထောက်နှင့် အသံများနှင့်သာ ပွဲစည်းထားသော ကမ္ဘာလောကကို အမြင်သစ်နှင့် တွေ့နေရပါ၏။

သို့ပေမဲ့ ဆိုခဲ့သလို အကောင်အထည်မဲ့ စိတ္တအခင်းအကျင်းတစ်ခုကို အချိန်တွေ မြန်မြန်ကုန်စေဖို့အတွက် ဂိမ်းတစ်ခုအဖြစ် ကျွန်ုပ်က ပြောင်းယူလိုက်သည်။ ဆိုပါစို့၊ ရောက်လာသော ဧည့်သည်တစ်ယောက်၏ ခြေထောက်တွေကို မကြည့်ဘဲ အသံကို သာ နားထောင်ပြီး အသံပိုင်ရှင်၏ ခြေထောက်ကို ကျွန်ုပ်က စိတ်ကူးနှင့် မှန်းဆပြီး ပုံ ဖော်ကြည့်သော ကစားနည်းဖြစ်သည်။ ဟိုဘက်အိမ်က အလွန်စကားများသော မိန်းမကြီး ခြေထောက်ဆိုလျှင် သေးသေးကပ်ကပ်၊ စုပ်ဖတ်ဖတ် သားရေ ခြေညှပ်ဖိနပ်စီးထားသည်။ နောက်ထပ်လာတတ်သူမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ အိမ်စေမလေး၊ ဒေသသုံး နာဂစကားကို အိန္ဒိယအသံနှင့် ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း ပြောတတ်သည်။ ခြေသည်းလေးတွေ ကို အရောင်ဆိုးဆေး ဆိုးထားပြီး ညစ်ထပ်ထပ်ရာဘာခြေညှပ်ဖိနပ်ဝတ်ထားရာ အကယ်၍ များ ကိုဟီးမားသို့ နောက်တစ်ကြိမ်ရောက်လာခဲ့မည်ဆိုပါလျှင် ခြေထောက်တွေကို မြင်တွေ့ ရသည်နှင့် သူတို့ကို ကျွန်ုပ်မှတ်မိမှာ သေချာပါသည်။

ကျွန်ုပ်အဖို့ စိတ်ရောကိုယ်ပါ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် နေနိုင်သည့် အချိန်မှာ သဲကြီးမဲကြီး မိုးရွာနေချိန်ဖြစ်ရာ ထိုအချိန်တွင် မည်သူမျှမလာကြသဖြင့် ခုတင်ထက် ကျကျနန တက်အိပ်နိုင်သလို မတော်တဆအသံထွက်မှာလည်း မပူပင်ရ၊ ချောင်းကို လည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဆိုး၍ရသည်။ သို့ပေမဲ့ မိုးမင်းကလည်း ခဏခဏ မရွာ ပါသဖြင့် မနေချင်သော်လည်း ခုတင်အောက်၌သာ အများဆုံးအချိန်ကုန်ခဲ့လေရာ။

ကျွန်ုပ်ကိုယ် ကျွန်ုပ် သက်သာရာသက်သာကြောင်းအနေနှင့် အိပ်ဆောင်အိပ်ရာလိပ်နှင့် နာဂရှောစောင်နှစ်စောင်ကို ကြမ်းပေါ်တွင်ခင်း၍ ကျောဆန့်နေရပါ၏။

ကျွန်ုပ်ခေါင်းရင်းတစ်ဘက်တွင် စာအုပ်ပုံတစ်ပုံရှိပြီး တခြားတစ်ဘက်တွင်မူ ဆေးလိပ်ပြာခွက်၊ ဖယောင်းတိုင်နှင့် စာရွက်နှင့် စာရေးကိရိယာအချို့ရှိရာ အေဂျေစတီးဝပ်၏ Manual of Colloquial Burmese စာအုပ်ကို အကြိမ်ကြိမ် အခါခါဖတ်ပြီး မြန်မာစာအက္ခရာတို့ကို စာရွက်လေးတွေပေါ်မှာ အကြိမ်ကြိမ်ရေး၍ လေ့ကျင့်လာခဲ့ရာ နောက်ဆုံးတွင်မူ အသံထွက်တို့ကို တိတိကျကျ မထွက်နိုင်ပါသော်လည်း စာလုံးလေးတွေကိုတော့ဖြင့် ကောင်းစွာဖတ်နိုင်ခဲ့ပါ၏။

လူရှင်းချိန်လောက်ဆိုလျှင် တံခါးကို ပုတ်၍ လက်ဖက်ရည်လာပို့တတ်ရာ ကြွရည်သုတ်မတ်ခွက်ကြီးထဲတွင် အငွေ့တထောင်းထောင်းနှင့် မွှေးချိုနေသော လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်မှာ နေဝင်မိုးချုပ်တစ်ဦးတည်းလှောင်ပိတ်ခံနေရပါသော ကျွန်ုပ်အတွက် ရတောင့်ရခဲအခွင့်အရေးကြီးတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

နေ့ရက်တို့ ကုန်ဆုံးသွားသည်နှင့်အမျှ အထီးတည်းလှောင်ပိတ်ခံနေရသောအဖြစ်က ပို၍ ပို၍ နာကျင်ခံခက်လာသည်။ အထူးသဖြင့် ဆိုင်နောင့်၊ သမီးလေးနှင့် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် မထင်မှတ်ဘဲ လှောင်ပိတ်ခံနေရပါသော အခြေအနေကို စဉ်းစားမိတိုင်း ရင်တွေ ခေါင်းတွေ ပူလောင်လာသည်။ ဤနေရာ ဤဒေသမှာ ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိနှစ်ယောက် ဘယ်ရောက်လို့ ဘယ်လိုနေကြသည်ကို ကျွန်ုပ်အနေနှင့် စဉ်းစားလို့ပင်မရ။ သို့ဖြစ်တစ်နေ့၊ ကေဗီဆေးကိုနှင့်အတူ ဖထန်းပါ ရောက်လာသဖြင့် ဧည့်ခန်းထဲက ပြုတင်းပေါက်အားလုံးလိုက်ကာတွေ့ချပြီး ကျွန်ုပ်တို့ စကားပြောကြရာ၊ ဖထန်းကြည့်ရသည်မှာ ဒိတ်ရှုပ်ထွေးနေသလို စကားကို ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်းနှင့် ပြောသည်။

“အခုအားလုံး စီစဉ်ပြီးသွားပြီ၊ တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်းမှာ ခင်ဗျားကို လောင်ဗာကို ခေါ်သွားမယ်”

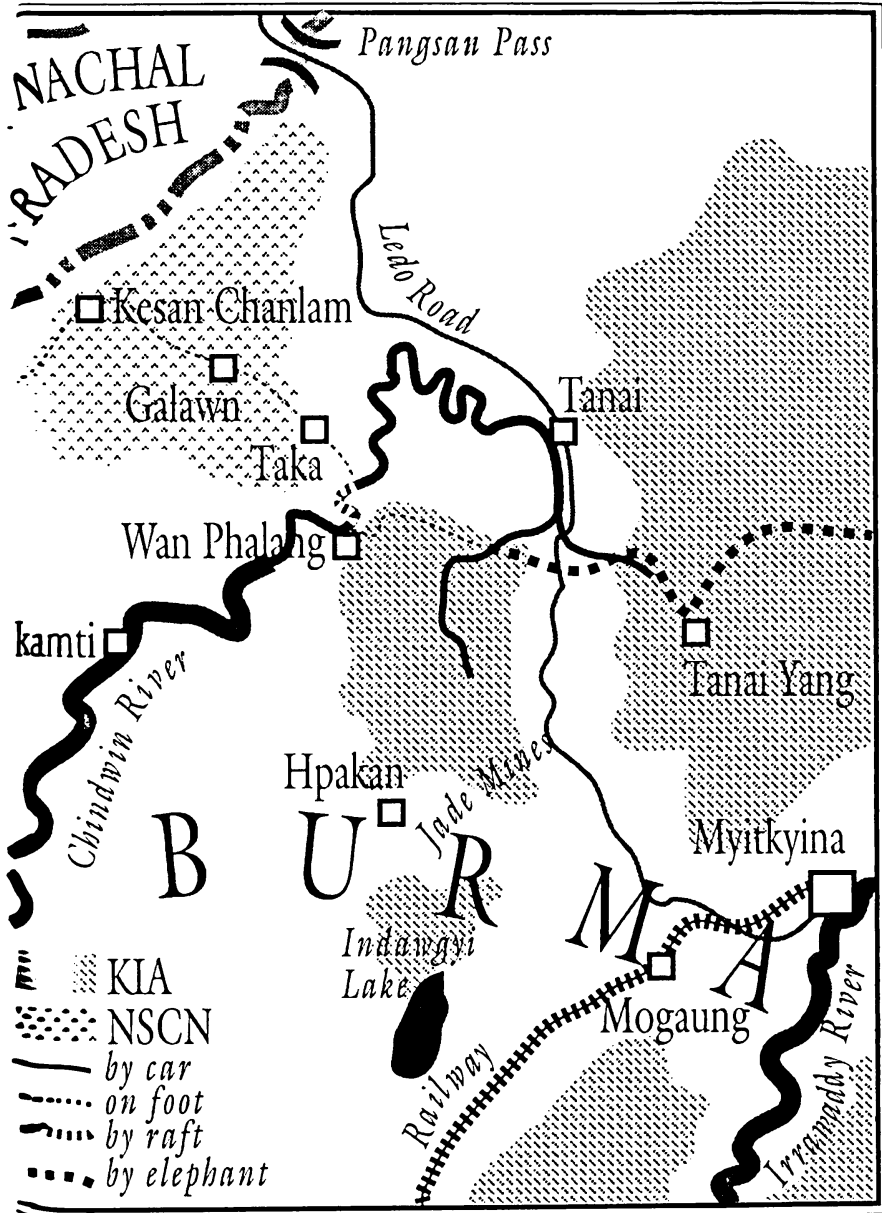
“ကျုပ်မိန်းမနဲ့ ကလေးကရော ဘယ်လိုလုပ်မှာလဲ”

“သူတို့နောက်ကလိုက်လာမှာပါ၊ အခုတော့ အဲ့ဒီမှာနေတာပဲ ကောင်းပါတယ်။ ခရီးသွားဖို့ ကလေးကလည်း အရမ်းနုနယ်သေးတယ်။ ပြီးတော့ ခင်ဗျားဇနီးကလည်း မီးတွင်းထဲက မထွက်သေးဘူး။ စိတ်မပူပါနဲ့၊ အားလုံးကို ကျနော်ကရတစိုက်လုပ်ပါမယ်”

သူတို့စီစဉ်တာလက်တွေ့ကျသည်ဟု ထင်သည်။ အကျွန်ုပ်အနေနှင့် သည်ပုံစံအတိုင်းသာ ဆက်နေလျှင် ရူးလျှင်ရူး၊ မရူးလျှင် ပုလိပ်တွေ ဖမ်းမိသွားနိုင်သည်။ နှစ်မျိုးလုံးလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ နယ်စပ်ကို ကျွန်ုပ်ဖြတ်ပြီးသည်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိကို သူတို့က အေးအေးဆေးဆေး ခေါ်ထုတ်လာနိုင်သည်ဆို၍ ကျွန်ုပ် စိတ်ပြန်တက်လာပြီး ဆွေးနွေးပွဲပြီးသည့်အခါ အခြေအနေတစ်ခုလုံးကို အကောင်းဘက်မှပင် ကြည့်နိုင်

မြေပုံ (၂) နာဂဒေသမှတစ်ဆင့် အိန္ဒိယနယ်မြေ

မြန်မာ့ ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းသို့ လမ်းကြောင်း

လာရာ မာမာထန်ထန် ပြောတတ်သလို ကျွန်ုပ်တို့နှင့် လက်တွဲအလုပ် လုပ်ရမှာ တွန့်ဆုတ် နေတတ်သော ဖထန်းကိုပင် ခွင့်လွှတ်လိုက်သည်။ သူ့ကို အကောင်းဘက်က နားလည် ပေးခဲ့သည်။ သို့ပေမဲ့ ထိုမှရက်အနည်းငယ်ကြာသည့်အခါတွင်မူ ကိုဟီးမာမှ ဖထန်း ပျောက်သွားသည်။ ဘယ်နေရာသွားသည်ကိုလည်း ဘယ်သူမှမသိ၊ ထိုအချိန်မှစ၍ သူ့ကို မတွေ့ရတော့။

စက်တင်ဘာ (၂၃) ရက်၊ အခန်းကျဉ်းခုတင်အောက်တွင် အလျားမှောက်လျက် ကျွန်ုပ်၏ ဒိုင်ယာရီတွင် ယခုလို ရေးသွင်းလိုက်သည်။

“ယနေ့ တစ်နေ့ကုန် မိုးရွာပြီး မြူငွေ့တွေနှင့် ပိန်းပိန်းမှုန်နေသည်။ မွန်းလွဲပိုင်း တွင် ကေဗီဆေးကို ရောက်လာပြီး သတင်းဆိုးတစ်ပုဒ်ကို ပြောသည်။

“အနောက်ဘက်မှာ အခြေအနေ မကောင်းဘူး။ ခင်ဗျားဒီမှာနေရင်း အချိန်တစ်ခု အထိ စောင့်ရလိမ့်မယ်”

မယုံနိုင်စရာ၊ ထိုညတွင် ကျွန်ုပ်စိတ်တွေ ချောက်ချောက်ချားချား ဖြစ်နေသည်။ အခေါင်းတလားထဲမှာ အသက်ရှင်လျက် ပိတ်လှောင်ခံနေရသလို။ ဤ၌ပင် ပုန်းလျှိုးကွယ် လျှိုးနေရသော ရာဇဝတ်သားတို့ကို သဘောပေါက်လာသည်။ လူတစ်ပိုင်း၊ တိရစ္ဆာန် တစ်ပိုင်း အမြဲတမ်းမျက်စေ့၊ နားတွေစွင့်နေရသလို ထိတ်ထိတ်ပျာပျာ ဖြစ်နေရသည်။ အဆိုးအတွက်လည်း အမြဲပြင်ဆင်ထားရသေးသည်။ သည်ဝဋ်က ဘယ်တော့များမှ လွတ် မည်ကျွတ်မည်မသိ။

ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိနှစ်ယောက် ဘယ်ဝယ်နေမှန်းမသိပေမဲ့ ကျွန်ုပ်ထံ မကြာ မကြာ လာတွေ့သော ကေဗီဆေးကိုမှတစ်ဆင့် စာဖြင့်ဆက်သွယ်နိုင်ခဲ့ရာ သူမစာထဲတွင်မူ ကလေးနှင့် မိခင်နှစ်ယောက်လုံး ကျန်းမာ၍ လုံခြုံစိတ်ချမှုရှိကြောင်း၊ သို့ပါ၍ ကျွန်ုပ် ယနေ့နှင့် စိတ်မပူဖို့ ရေးသားထားသည်တို့ကို ဖတ်ရပါသော်လည်း မွေးဖွားပြီး တစ်အိုး တစ်အောင့်မျှသာ ထွေးပွေ့ယုယခဲရပါသော သမီးလေးကိုကား နေ့ရှိသရွေ့ လွမ်းနေခဲ့ရ ပါ၏။

သို့ပေမဲ့ တစ်ဘက်ကလည်း နေ့စဉ်အမှုကိစ္စတွေကို ဖြစ်နိုင်သမျှ အစီအစဉ်တကျ လုပ်ရင်း စိတ်ကို မယိမ်းမယိုင်အောင် ထိန်းထားရသည်။ မနက် (၈) နာရီတွင် အိမ်ရှင် လင်မယားနှစ်ယောက်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ လက်ဖက်ရည် (သို့) ကော်ဖီသောက်ကြပြီး စကား စမြည်ပြောကြပြီး (၁၀) နာရီတွင် သူတို့နှစ်ယောက်လုံး အလုပ်သွားပြီဆိုလျှင်တော့ ကျွန်ုပ်၏ ဝပ်ကျင်းလေးထဲပြန်ဝင်လာပြီး စာရေးစာဖတ်တစ်ခုခုလုပ်ဖို့ ကြိုးစားရသည်။ နေ့ဘက်တွင် အပြင်ဘက်လုံးဝထွက်၍ မဖြစ်တော့သဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ တပို့တစ်ပါးကိစ္စကို သတ္တုခွက်ကြီးတစ်ခွက် ဆောင်ထားပြီး ဖြေရှင်းနေရသည်။ ညနေ (၃) နာရီတွင် အိမ်ရှင်ဇနီး နာရီလာ အလုပ်မှပြန်ရောက်လာပြီး ဧည့်သည်စောင်သည် တချို့ လိုက်ပါလာတတ်

ပါသော်လည်း သူမ၏အစွမ်းအစကို ယုံကြည်သဖြင့် ကျွန်ုပ်အနေနှင့် အခန်းထဲမှာ ပေါ့ပေါ့ ပါးပါး နေလိုရသည်။ ဆာကူလန်းဘာကမူ နေ့စဉ်လိုလို နောက်ကျမှ အိမ်ပြန်ရောက် တတ်သည်။

ဆာကူလန်းဘာမှာ အသက် (၃၀) ဝန်းကျင်ရှိပြီး သူနှင့်ကျွန်တော် ညတိုင်းလိုလို နာဂနိုင်ငံရေးကို ဆွေးနွေးဖြစ်ကြသည်။ သူ့အသက်ခြောက်နှစ်၊ ခုနစ်နှစ်ခန့်က အောင်အမျိုး အနွယ်တွေ နေထိုင်သော မိုးခေါ်ချွန်ဒေသမှ သူတို့ရွာကလေးဆီ အိန္ဒိယစစ်တပ် တစ် တပ် ရောက်လာသည်ဟု ဆိုသည်။

“အဲ့ဒီတုန်းက ကျွန်တော်တို့ တစ်ရွာလုံး တောထဲကိုပြေးပြီး ပုန်းနေတာတစ်နှစ် လောက်ကြာတယ်။ ဘုရားကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်းနဲ့ စပါးကျီတွေ အားလုံးကို မီးရှို့ ဖျက်ဆီးသွားကြတယ်။ ဝက်တွေ၊ ကြက်တွေနဲ့ တခြားအိမ်မွေး တိရစ္ဆာန်တွေကိုလည်း အကုန်သတ်စားသွားကြတယ်”

တစ်နှစ်ကျော်လာပြီးခါမှ သူတို့ ရွာသူ ရွာသားတွေကို အိန္ဒိယစစ်တပ်က ပတ် ဝိုင်းကာ ကုန်းမြင့်တစ်နေရာသို့ မောင်းသွင်းပြီး ထိုနေရာမှာ ရွာတည်ပေးခဲ့သည်။ ရည်ရွယ် ချက်ကား နာဂပြောက်ကျားတို့ကို စားနပ်ရိက္ခာမှအစ၊ သတင်းပလင်းပေးနေ၊ ထောက်ပံ့ နေသော နာဂသားတို့ကို သူပုန်တို့နှင့် အဆက်အသွယ်ဖြတ်လိုက်ပြီး ရွာသူရွာသားတို့ကို သူတို့ဘက်က လွယ်လွယ်ကူကူ စောင့်ကြည့်နိုင်သော နေရာသို့ အစုလိုက် အပြုံလိုက် ပြောင်းရွှေ့လိုက်ခြင်းဖြစ်ရာ ဤ၌ ဆာကူလန်းဘာ၏ နာကြည်းချက်က ဇန်နစ်ဇီနှင့် မတူ ရိုးရှင်းသည်။ သို့ပေမဲ့ လက်တွေ့တွင်မူ နာဂတွေအဖို့ လက်ရှိအခြေအနေကို အကောင်းဆုံးဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားရုံမှတစ်ပါး အခြားရွေးချယ်စရာမရှိတော့သည်ကို နားမလည်၊ လန်ဒန်တွင် တိမ်းရှောင်နေသော နာဂခေါင်းဆောင်ဟောင်းဖီဇီ ဦးဆောင်မှုကို မမှိတ်မသုန် ယုံကြည်နေသလို တစ်နေ့တစ်ချိန် လွတ်လပ်ရေးရမည်ဟုလည်း အစွဲသန်နေသူဖြစ်သည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယဗဟိုအစိုးရနှင့် နာဂသူပုန်တို့ကြား အပစ်အခတ်ရပ်၍ ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီမှု ယူဖို့ ကြိုးစားခဲ့သည်တိုင် မအောင်မြင်ခဲ့။ ထိုစဉ်က ငြိမ်းချမ်း ရေးဖော်ဆောင်ဖို့ရာ နာဂဒေသသို့ ရောက်ရှိလာသော လေ့လာသူများအဖွဲ့တွင် အိန္ဒိယ နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် ဗြိတိသျှခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းတစ်ကျောင်းမှ မိုက်ကယ်စကော့ ဖြစ်ပြီး ဖီဇီကို ၁၉၆၀ တွင် ဗြိတိန်သို့ ပို့ဆောင်ခဲ့၍ နာဂအရေးကို တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ဆွေးနွေးခဲ့သူမှာလည်း သူပင်ဖြစ်သည်။ ဆိုခဲ့သလို ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်မှုဖြစ် စဉ်မှာ နယူးဒေလီနှင့် နာဂသူပုန်တို့အကြား လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိသော်လည်း ယခုလို မိုက်ကယ်စကော့ပါဝင်သော ငြိမ်းချမ်းရေး ဖော်ဆောင်မှုပုံစံသစ်ကား ယခင် ချည်းကပ်မှုထက် လုံးဝကွဲပြားခြားနားမှုရှိသည်။ ယခင်က အိန္ဒိယအစိုးရ၏ ဖြေရှင်းမှု တွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး၍ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံရေးအရ အလျှော့ပေးလိုက်လျော့၍

ဖြစ်စေ၊ သံတမန်နည်းအရဖြစ်စေ ပုံစံမျိုးစုံဖြင့် ဖြေရှင်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပါသော်လည်း ဒေလီ အစိုးရဘက်မှ အပြစ်အနာအဆာလေးများနှင့် ချို့ယွင်းချက်တစ်ခုခုရှိနိုင်သလို ၎င်းတို့ကို လည်း အလွယ်တကူ တွေ့ရ၍ တစ်ခါတစ်ရံ ရယ်စရာလို ဖြစ်နေတတ်သည်။ သို့ပေမဲ့ အိန္ဒိယ၏ ဒီမိုကရေစီရေခဲမြေခံကမူ အံ့ဩစရာ ခိုင်မာသန်စွမ်းသည်။ တရားဝင်ဝေဖန်သံ တွေကို သည်းခံနိုင်သလို အခြေအနေက တောင်းဆိုလာသည့်အခါ အစိုးရဘက်က ပျော့ပျောင်းမှုရှိသည်။ နာဂသတင်းစာတွေရထားသော လွတ်လပ်မှုဆိုလျှင် အခြားအာရှ တိုက် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးနေရာများတွင် မကြားဘူး၊ မကြိုဘူး။ ပြောရလျှင် နာဂသူပုန်တို့၏ ခြံခိုတိုက်ပွဲများနှင့် NNC နှင့် NSCN အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့လုံးမှ မြေအောက် ထုတ်ပြန်ကြေညာ ချက်တို့ကိုပင် ထည့်သွင်းဖော်ပြ၍ရသည်။ ဤနေရာ၌ ဆိုခဲ့သလို သတင်းလွတ်လပ် ခွင့်မျိုးကို မြန်မာပြည်၌ပင် စဉ်းစား၍မရကောင်းသော အခွင့်အရေးဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြပါ သော်လည်း ဆာကူလန်းဘာက အိန္ဒိယအစိုးရသည် နာဂတို့ကို ဖိနှိပ်နေသည်ဟူသော အမြင်ကို အသေဆုပ်ထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်အားထုတ်မှုမှာ အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ခုတင်အောက်တွင် လှဲနေစဉ် ယခုအခြေအနေမှ ပေါက်ဖွားလာသော ပဋိပက္ခ တို့ကို ကျွန်ုပ် အနုလုံ၊ ပဋိလုံ စဉ်းစားကြည့်သည်။ ဦးစွာ မြန်မာပြည်ပြည်တွင်းစစ် အခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်ကို အသေအချာ သဘောပေါက်နားလည်ဖို့ လိုသဖြင့် ၎င်းတို့ကို လေ့လာဆန်းစစ်ရန် ယခုလို ဥပဒေတို့ကို အမျိုးမျိုးလှည့်ပတ်လိမ့်ကောက်၍ ခရီးထွက်လာ ခဲ့ရာ အိန္ဒိယအာဏာပိုင်တို့က ကျွန်ုပ်ကို ဖမ်းမိသွားလျှင် ဘာမျှ မတတ်နိုင်၊ ကျွန်ုပ်တို့ မိသားတစ်စုလုံးကို နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်ချခွင့်ရှိသည်။

ယခု နာဂဒေသတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ပိတ်မိနေသော ပဋိပက္ခမှာ လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်က မြန်မာပြည်တွင် ကျွန်ုပ်လေ့လာခဲ့သော အခြေအနေနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါလျှင် အိန္ဒိယအစိုးရက ပြဿနာတို့ကို လက်တွေ့ကျကျ အတော်များများ လျော့ချနိုင်ခဲ့ပါသော်လည်း မြန်မာအစိုးရ ကမူ ဤသို့မဟုတ်၊ ပြည်တွင်းစစ် အပြုတ်တိုက်ဖို့သာ ကြိုးစားနေကြသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက လျှို့ဝှက်အော်ပရေးရှင်းများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဗြိတိသျှ နန်းရင်းဝန် ချာချီက ယခုလိုပြောခဲ့သည်။

“စစ်ကာလ အမှန်တရားဟာ အလွန်အဖိုးတန်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲ့ဒီအမှန်ကို မုသားကိုယ်ရံတော်နဲ့ ကာကွယ်ကြရမယ်”

ယခု ကျွန်ုပ်မှာမူ သူလျှို့ သူကန်တစ်ယောက်မဟုတ်သည့်တိုင် ချာချီစကားကား ကျွန်ုပ်ကြုံနေရသော အခြေအနေနှင့် ကွက်တိလိုဖြစ်နေသည်။

လမ်းခရီးတစ်လျှောက် လိမ့်ခဲ့၊ ပတ်ခဲ့၊ အသုံးချခဲ့ရသော ကျွန်ုပ်၏ မာယာအပလိမ် များအနက် စိတ်မကောင်းခြင်းကြီးစွာ ဖြစ်ခဲ့ရပါသော ကိစ္စတစ်ခုမှာ ကမ္ဘာ့တော်ရိုင်း တိရစ္ဆာန်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့အမည်ကို အသုံးချခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်က ငယ်စဉ်ကလေး

ဘဝကတည်းက သဘာဝကို ချစ်တတ်သူ၊ မြို့ကြီးပြကြီးတွေနှင့် သိပ်အစေးကပ်သည် မဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်လေးစားယုံကြည်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းဆို၍ အနည်း အကျဉ်းမျှသာရှိရာ ၎င်းတို့အနက် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ကြီးလည်း ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ၎င်းအဖွဲ့ကြီးကို အိန္ဒိယပြည်သူအများအပြားက လေးစားကြသဖြင့် အဖွဲ့ကြီး ဖွဲ့သည်မှစ၍ ယနေ့အထိ ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ထင်သည်။ သို့ရာတွင် အဖွဲ့ကြီး၏ အမည်ကို အလွဲသုံးစားလုပ်ခဲ့ရပါသော ကျွန်ုပ်၏ အမှိုက်အမှားကို ပြန်ပေးဆပ်ဖို့ စဉ်းစား ကြည့်ရာ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းတောနက်ကြီးတွေထဲတွင် ယခုအထိ လွတ်လပ်စွာ သွားလာကျက်စားနေသော တောတိရစ္ဆာန်ရိုင်းအကြောင်းကို ယခုစာအုပ်ထဲတွင် ထည့်သွင်း ရေးသားရင်း ကျေးဇူးပြုပါမည့်အကြောင်း ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကျွန်ုပ် ကတိပေးခဲ့သည်။ ဆိုခဲ့ သလို မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း တောရိုင်းတို့သည်ကား ဘော်နီယို၊ အင်ဒိုနီးရှားနှင့် ဖိလစ် ပိုင်ကျွန်း အချို့နေရာများမှလွဲလျှင် အာရှတွင် နောက်ဆုံးရှင်သန်နေသော သဘာဝအရိုင်း ပြင်ပြင်တစ်ခုဖြစ်ပါ၏။

ပြောရလျှင် ယခုလို စွန့်စွန့်စားစား ခရီးထွက်လာရသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရေး ပဋိပက္ခတို့ကို လေ့လာဖို့ တစ်ခုတည်းမဟုတ်ပါ။ လေ့များသန့်စင်နေပါသော ကြည့် တောက်နေသော စမ်းချောင်းလေးတို့ စီးဆင်းနေပါသော သဘာဝအရိုင်းပြင်ကြီးကို တသသ လွမ်းမောမိတာလဲပါသည်။ သဘာဝချောင်းတွေ၊ စမ်းတွေထဲမှာ ငါးများလို၍ ငါးများ တံကိုပင် ကိုယ်နှင့်မကွာယူလာခဲ့သော်လည်း ယခုတော့မူ သံလွင်မြစ်ရိုးတစ်လျှောက်မှာ အိန္ဒိယ ဆယ်လမွန် ငါးကြီးတွေကို စိတ်ကူးနှင့်များရင်းအခန်းကျဉ်းလေးထဲမှာ လပေါင်းများ စွာ ကုန်ဆုံးခဲ့ရပါ၏။ ဇန်နစ်ကိုအိမ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့လင်မယားအတူနေစဉ်အခါက ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစဉ်၏ ပန်းတိုင်ဖြစ်သော ကချင်ပြည်နယ် (သို့) ကျောက်စိမ်းမြေအကြောင်းကို မကြာ မကြာ ပြောဖြစ်ကြရာ ကျောက်စိမ်းမြေနှင့် ပတ်သက်၍ ယခင်က ကြိုရဆုံရာ သိခဲ့ရသည် တို့မှာ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ဒဏ္ဍာရီဆန်၍ ကျောက်စိမ်းမြေကား စိတ်ကူးအိမ်မက်ထဲက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လို ကျွန်ုပ်တို့စိတ်ထဲရစ်ခဲ့နေခဲ့ပါ၏။

ကျောက်စိမ်းမြေဆိုသည့်အတိုင်း ကမ္ဘာတွင် အဖိုးတန် ကျောက်စိမ်းရတနာအများ ဆုံးရှိရာ ဒေသဖြစ်၍ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း တောင်တန်းများပေါ်ရောက်လျှင် အိမ်မက် ဆိုးကြီးမှ လွတ်မြောက်ပြီဖြစ်သည်။ ရှင်းရှင်းဆိုရလျှင် မပြန်လမ်းကို ဖြတ်လာခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို အတင်းအကျပ်ပြန်လွှတ်မည်ဆိုပါလျှင် အပြန်ခရီးကား အိန္ဒိယ ထောင်ထဲသို့ တန်းနေပါ၏။ ပုံမှန်အားဖြင့် အိမ်ရှင်လင်မယားမှာ စောစောအိပ်ရာဝင် တတ်ကြသဖြင့် ညဆိုလျှင် တစ်ယောက်တည်း လွတ်လပ်ပေါ့ပါးစွာ နေနိုင်သည်။ ဖတ်ဝန်းကျင် တခွင်တပြင်လုံးကလည်း ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်နေရာ ပြတင်းပေါက်ကို ဖွင့်၍ အခန်းအတွင်း လေကောင်းလေသန့်တွေ သွင်းရသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် လေညင်းဖြူးဖြူး

သွေးနေသော ခုတင်ပေါ်တွင် တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ရင်း ခတ်လှမ်းလှမ်းက တိတ်ဆိတ်စွာစီးဆင်းနေသော စမ်းချောင်းလေးမှ ရေစီးသံတို့ကို နားထောင်နေမိသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ကြယ်တွေ တဖျပ်ဖျပ် လက်နေသော မိုးကောင်းကင်ကြီးကို နာရီပေါင်းများစွာ ငေးရင်း ရှေ့ဆက်ရမည့် ခရီးကို စဉ်းစားနေမိသည်။ ရှေ့မှာ ဘာတွေဖြစ်လာဦးမလဲ။

သို့ဖြင့် တစ်နေဝင် တစ်နေထွက် ရက်တွေညောင်းပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်အဖို့ လွတ်မြောက်ရာသို့ လမ်းရယ်မမြင်၊ ယခုအထိ ကျွန်ုပ် ဘယ်ကိုသွားနေသလဲ။ ဆိုင်နောင်နှင့် သမီးလေးရှိသေးသည်တို့ကိုမူ ဆာကူလန်းဘာမသိသေး။ ဖထန်းပေါ်မလာတော့ပြီ ဖြစ်၍ ကေဗီဆေးကို တစ်ယောက်တည်းလည်း ရှေ့ဆက်ဘာမျှလုပ်၍မရတော့၊ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ဖြစ်စဉ်တစ်ခုလုံးကို ဆာကူလန်းဘာကို ဖွင့်ပြောဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ တွေ့စက စကားအလွန်များသူတစ်ယောက်ဖြစ်၍ စိတ်ပူပန်စရာဖြစ်ခဲ့ရသော်လည်း သူ့ကို ယုံကြည်စိတ်ချစရာ အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍ တစ်ည မီးဖိုချောင်ထဲက မီးလင်းဖိုဘေးတွင် ထိုင်၍ ကျွန်ုပ်တို့စကားပြောကြသည်။

“ဆာကူလန်းဘာ ငါတို့တွေ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကောင်းကောင်းသိကြပြီဆိုတော့ ငါ့အကြောင်းကို ပြောပြမယ်”

ကျွန်ုပ်က ဆက်၍ အရှေ့ဘက်တွင်ရှိသော NSCN ဌာနချုပ်မှတစ်ဆင့် ကချင်ဒေသသို့ ဦးတည်ခဲ့သော ခရီးစဉ်နှင့် အခြားအသေးစိတ် အချက်အလက်တို့ကို ပြောပြနေခိုက် ဆာကူလန်းဘာက စိတ်ဝင်တစားနားထောင်နေသည်။

“ကိုဟီမားကို ရောက်နေတာ အခု ငါတစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဘူး ဆာကူလန်းဘာ၊ ငါ့မိန်းမနဲ့၊ ပြီးခဲ့တဲ့ တစ်လနီးပါးက မွေးတဲ့ သမီးလေးလည်း ရှိသေးတယ်” ကျွန်ုပ်အပြောကို တအံ့တကြာနှင့် ယုံရခက်ခက်ဖြစ်နေရာ ဤအဖြစ်သနစ်တို့မှာ အမှန်တကယ် ကြုံတွေ့ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသော ဖြစ်ရပ်များဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်က ခိုင်ခိုင်မာမာ ပြောနိုင်သဖြင့် နောက်ဆုံးယုံကြည်သွားသည်။ သို့ပေမဲ့ ဖထန်း လုပ်သွားပုံနှင့် ပတ်သက်ပြီး သူမကျေနပ်၊ ဖထန်းလုပ်ရပ်က နာဂလူမျိုးတွေကို အရှက်ခွဲလိုက်သည်ဟု တွေးနေပုံရသည်။ ပြီးနောက် သူ့ခေါင်းကို ရမ်းရင်းပြောသည်။

“ဒီကောင်ကို ခင်ဗျားမယုံသင့်ဘူး။ ဒီကောင်က ထန်ကူ(လ်)အနွယ်ဆိုပေမဲ့ မဏိပူရီတစ်ယောက်ပဲ ပြောပါတော့”

ဆာကူလန်းဘာအနေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဆုံခဲ့သော အခြားနာဂလူငယ်တွေထက် အခြေအနေကို ကောင်းကောင်းချုပ်ကိုင်နိုင်ပုံရသည်။ NNC နှင့် ခေါင်းဆောင်ဟောင်းဖီဇိုတို့ဘက် ထောက်ခံနေသည်မှာ သိသာသော်လည်း NSCN ဌာနချုပ်သို့ ကျွန်ုပ်ရောက်သွားလျှင် အိန္ဒိယဘက်ခြမ်းမှ နာဂတို့၏ ခံစားချက်တို့ကို ပြောပြနိုင်မည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကြား ရင်ကြားစေ့၍ စည်းရုံး ညီညွတ်လာနိုင်စရာရှိသည်ဟု စဉ်းစားသည်။

ကျွန်ုပ်အနေနှင့်လည်း ဆိုခဲ့သလို ၎င်းတို့၏ စေ့စပ်ဖျန်ဖြေရေးသမားတစ်ယောက်အနေနှင့် လုပ်လိုသော ဆန္ဒမရှိသည့်တိုင် သတင်းဆောင်းပါးများမှတစ်ဆင့် နာဂလူမျိုးတို့ တစ်ဦး နှင့်တစ်ဦး ပို၍ သဘောပေါက်နားလည်ကြစေဖို့နှင့် နာဂတို့အတွက် အကျိုးရှိစေမည့် ကိစ္စတစ်ခုကိုတော့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လိမ့်မည်ထင်သည်။ သို့ဖြင့် ဆာကူလန်းဘာက ကျွန်ုပ်ကို မွန်းအထိ သွားဖို့နှင့် လိုအပ်သည်တို့ကို စီစဉ်ပေးမည်ဟု ဆိုသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ စကားဝိုင်းမှာ အတော်ညဉ့်နက်လာသည်။ မီးလင်းဖိုက ပြာဖုံးသွားသော မီးခဲတွေကိုမူတ်ပြီး မီးပြန်မွှေးသည်။ ဆာကူလန်းဘာက ကျွန်ုပ်ခွက်ထဲ လက်ဖက်ရည် ထပ်ဖြည့်ပေးသည်။

“မွန်းမှာ ကျွန်တော်နဲ့ တော်တော်ရင်းနှီးတဲ့သူ အချို့ရှိတယ်။ သူတို့က ခင်ဗျားကို လောင်းဗာပိုဖို့နဲ့ ဖြစ်နိုင်ရင် နယ်စပ်ကို ဖြတ်ဖို့ ကူညီနိုင်မှာပါ”

အနိမ့်ဆုံး ဖထန်းမပို့ဖြစ်ခဲ့တဲ့ စာကို ရောက်အောင်တော့ ပိုနိုင်မှာပေါ့ဟု ကျွန်ုပ်က ထင်ကြေးပေးလိုက်သည်။ သို့ပေမဲ့ အများကြီးတော့ မမျှော်လင့်ရဲ။

“NSCN ဌာနချုပ်က လူတွေ ငါတို့အကြောင်းသိသွားမယ်ဆိုရင် တစ်ခုခုတော့ စီစဉ်ပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်”

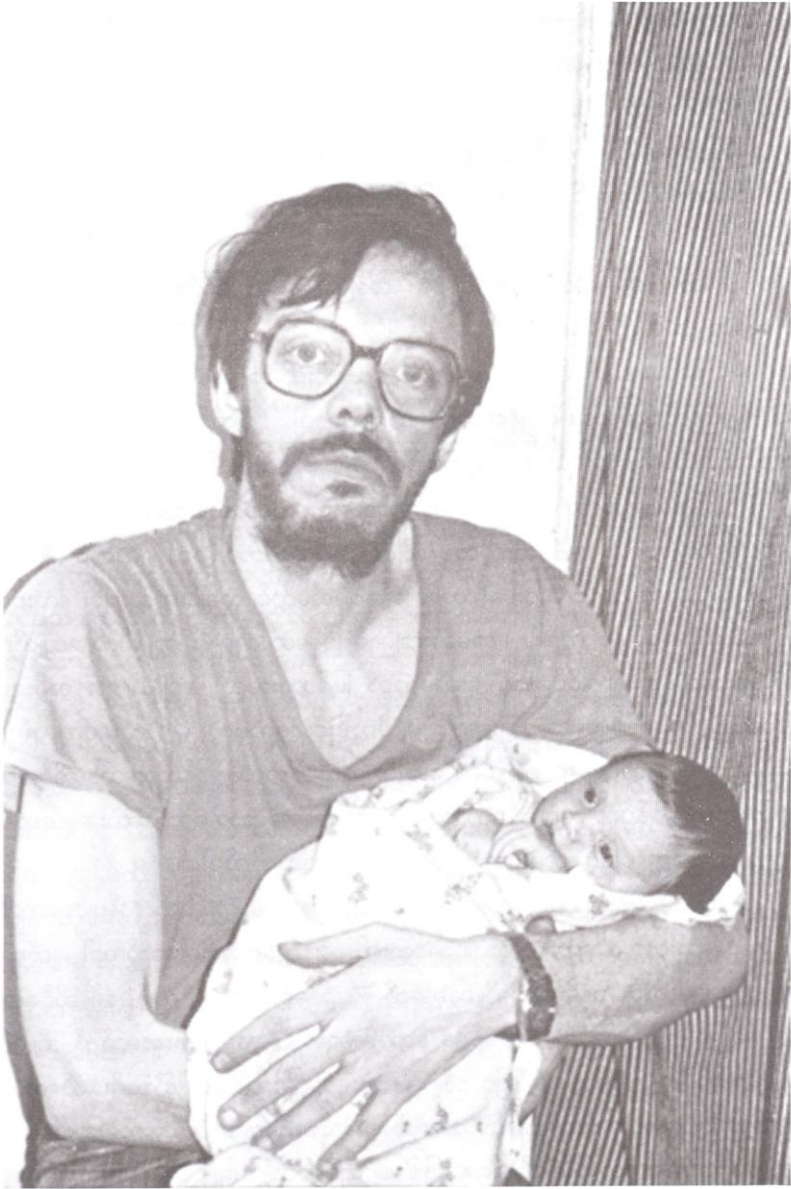
ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်တို့ကို အတည်ပြုသည့်အနေဖြင့် လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်ကြပြီး အိပ်ရာကိုယ်စီဝင်ခဲ့ကြသည်။ ဆာကူလန်းဘာ၏ စာနာစိတ်ရှိသော တုံ့ပြန်မှုကြောင့် ရက်ပေါင်းများစွာ ကျဆင်းနေသော ကျွန်ုပ်စိတ်ဓာတ်တို့ ဦးဆုံး လန်းဆန်း တက်ကြွစေခဲ့ပြီး ထိုတစ်ညက ဘီဘီစီသတင်းနားထောင်ဖို့ပင် မေ့လျော့သွားကာ စိတ်ချ လျက်ချ အိပ်ပျော်ခဲ့ရပါသည်။

မီးဖိုချောင်ထဲတွင် နာရီပေါင်းများစွာ တရင်းတနှီးဆွေးနွေးပြီး နောက်များမကြာမီ မွန်းသို့ ဘတ်(စ်)ကားဖြင့် ဆာကူလန်းဘာ ထွက်သွားသည်။ ထိုရက်ပိုင်းအတွင်း ဆာကူ လန်းဘာတို့ရွာမှ ယောက်ျားလေး တချို့ရောက်လာပြီး အိမ်တွင် စတည်းချကာ နာရီလာ နှင့် အတူ အိမ်တွင်းအလုပ်အချို့ကို ကူညီလုပ်ကိုင်နေကြရာ ကျွန်ုပ်ကိစ္စကို သူတို့ကို မပြောဖို့ နာရီလာကို ပြောထားသည်။ သို့နှင့် တနင်္ဂနွေတစ်နေ့၊ မွန်းလွဲအချိန်လောက် တွင် လက်ဖက်ရည်သောက်ချင်လာသဖြင့် တံခါးကို ကျဉ်းကျဉ်းလေး ဖွင့်ပြီး အပြင်သို့ ကြည့်ရာ ကောင်လေးတွေမရှိဘူး အထင်နှင့် မီးဖိုချောင်ဘက်သို့ ခြေဖော့လျှောက်လာခဲ့ပြီး တံခါးဖွင့်၍ ချောင်းကြည့်လိုက်သည်တွင် ညစာအတွက် ခရတွေကို ဓားတစ်လက်ဖြင့် သင်ဖျင်နေသော ကောင်လေးတစ်ယောက်ကို မီးဖိုခန်းထဲမှာ ဘွားခနဲ တွေ့လိုက်ရသည်။ ကောင်လေးကလည်း ကျွန်ုပ်ကို မော့ကြည့်နေရင်း မျက်နှာတစ်ခုလုံး သွေးဆုတ်သွားသလို ဖြူဖတ်ဖြူရော် ဖြစ်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်က ပါးစပ်ကို လက်ညှိုးနှင့် ကန့်လန့်ပိတ်ရင်း ခကားမပြောဖို့ အချက်ပြလိုက်ရာ၊ ကောင်လေးကမူ တောင့်တောင့်ကြီးရပ်နေရာမှ ဓားကို လက်မှဆုတ်လျက် ကျွန်ုပ်ကို တိုက်ခိုက်ဖို့ ရှေ့သို့ ဖြည်းဖြည်းချင်း တိုးလာနေသည်။

သူ့မျက်နှာက သရဲတစ်ကောင်ကို မြင်လိုက်ရသလို အေးစက်နေသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်က အခြေအနေကို ထိန်းဖို့ကြိုးစားသည့်အနေနှင့် သူ့ပခုံးကို အသာပုတ် ဖို့ပြင်လိုက်သည်တွင် ကောင်လေးက လန့်ဖျပ်ပြီး နောက်ဘက်ပြန်ပြေးသွားလေရာ၊ ကျွန်ုပ်လည်း ဘာလုပ်ရမှန်း မသိတော့သဖြင့် အခန်းထဲ ကပျာကယာပြန်လာပြီး တံခါးပိတ်နေလိုက်သည်။ တစ်ခါ နောက်တစ်ကြိမ် ကျွန်ုပ် ပြန်ထွက်လာပြန်ရာ ကောင်လေးတွေ့သွားပြန်ပြီး ဝူးဝူးဝါးဝါး အော်ဟစ်ကာ အိမ်အပြင်ဘက်ထွက်ပြေးသွားပြီး သူ့သူငယ်ချင်းတွေကို ကတုန်ကယင်နှင့် ရေးကြီးသုတ်ပြာ ပြောနေသည်ကို ပြတင်းပေါက်မှ တွေ့လိုက်ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း သည်ကိစ္စကို နာရီလာနှင့် ပစ်ထားခဲ့ပြီး အခန်းထဲပြန်ဝင်လာခဲ့သည်။ နာရီလာအိမ်မှာ ရှိနေ၍ တော်တော့သည်။ မထိတ်သာမလန့်သာ ဖြစ်ခဲ့ပြီး နာရီဝက်အကြာတွင် တံခါး ခေါက်ပြီး ကျွန်ုပ်အခန်းထဲ စောစောက ကောင်လေးနှင့်အတူ နာရီလာ ဝင်လာသည်။ ကောင်လေးက မဝဲမရဲနှင့် ပြုံးလျက် သူ့လက်ကို ကျွန်ုပ်ထံ ကမ်းပေးသည်။ ကျွန်ုပ်ကို သရဲတစ်ကောင်လို ထင်လိုက်တာ သေချာပါသည်။ ဖြစ်ချင်တော့ ကျွန်ုပ်က အသံမပေးဘဲ မီးဖိုချောင်တံခါးနားမှာ ပေါ်လာပြီး ပျောက်သွားသည်။ တစ်ခါ ထူးဆန်းစွာ ပြန်ရောက်လာ ပြန်သဖြင့် သရဲခြောက်သည်အထင်နှင့် ထွက်ပြေးသွားခြင်းဖြစ် သည်။ အပြင်ရောက်တော့ အိမ်ထဲမှာ လူဖြူသရဲတစ်ကောင် လာခြောက်နေပြီဗျို့... ဟု အော်သည်။ ကံကောင်းချင် တော့ ကောင်လေးအော်ပြောနေသည့် အော်ဘာသာစကားကို အနီးအပါးအိမ်က လူတွေ တစ်ယောက်မှ နားမလည်၊ ထိုအချိန်မှာပင် နာရီလာ ရောက်လာပြီး သူတွေ့ခဲ့ရသော လူသည် ဆာကူလန်းဘာ၏ မိတ်ဆွေဖြစ်၍ သရဲမဟုတ် ကြောင်းရှင်းပြပြီး ကောင်လေး အကြောက်ကို ဖြေခဲ့ရကြောင်း သူမက ဖြစ်ခဲ့ပုံကို အကျဉ်းချုံး၍ ပြောပြသည်။ အဆိုပါ အဖြစ်အပျက်မှာ ကျွန်ုပ်အတွက် အကြီးအကျယ် ဒုက္ခရောက် သွားနိုင်သော်လည်း အိမ်တွင်း အခြေအနေမှာ တစ်မျိုးကောင်းသွားသည်။ ကောင်လေးတွေက သူတို့သဘောနှင့် သူတို့ အိမ်မှာ ဆက်နေပြီး ဆာကူလန်းဘာပြန်လာချိန်အထိ စောင့်ရှောက်ပေးကြသည် သူတို့နှင့် ကျွန်ုပ် ဆက်ဆံရာတွင် ကြားခံဘာသာစကား မရှိသဖြင့် ခြေဟန်၊ လက်ဟန်နှင့် ဆက်သွယ် ကြပြီး မကြာခင် ကျွန်ုပ်တို့ မိတ်ဆွေတွေဖြစ် သွားကြရာ ကျွန်ုပ်ကိုသရဲထင်ခဲ့သော ကောင်လေးကို အခြားကောင်လေးတွေက အမျှင်မပြတ်အောင်စကြ၊ နောက်ကြတော့သည်။

ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် ဆာကူလန်းဘာပြန်ရောက်လာရာ ကျွန်ုပ်ဘက်က မျှော်လင့်ချက်အပြည့်ဖြင့် ဧည့်ခန်းထဲမှာ ထိုင်လိုက်ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ သူ့အမှုအရာက တစ်ခုခုထင်နေသလို။

“ခင်ဗျားစာကို NSCN ကို ပို့လိုက်တယ်။ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း စာ တစ်စောင်ရေးပေးလိုက်သေးတယ်” ဟု စကားပလ္လင်ခံပြီးခါမှ “ဒါပေမဲ့ ပြဿနာနှစ်ခုရှိ နေတယ်” ဟုဆိုသည်။

မွေးဖွားပြီး ရက်အနည်းငယ် ကြာပြီးနောက် သမီးနှင့်အဖေ။

ကျွန်ုပ်အကဲခတ်တာမမှားဟု တွေးမိရင်း သက်ပြင်းတစ်ချက်ချလိုက်သည်။

“မွန်းက ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်းတွေက ပြောတယ်။ ဗမာစစ်တပ်က NSCN ဌာနချုပ်ကို ဝင်တိုက်ပြီး အနီးက ရွာတစ်ရွာကို မီးရှို့သွားတယ်။ ဒါကြောင့် အခုအချိန် မှာ နယ်ခြားဖြတ်ဖို့ မကောင်းသေးဘူး။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ အချိန်နည်းနည်းယူရလိမ့်ဦးမယ်”

အပျက်ကြီးပျက်သွားသော စိတ်ကို ကြိုးစားဖုံးဖိရင်း ကျွန်ုပ်ခေါင်းညိတ်လိုက် သည်။

“ဘယ်အချိန်အထိ စောင့်ရမှာလဲ အခြေအနေတွေ ကောင်းသွားပြီဆိုရင်ကော ငါတို့တွေ ဘယ်လိုသိနိုင်မလဲ”

“စိတ်မပူပါနဲ့၊ မွန်းက ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်းကို အကုန်ပြောထားတယ် NSCN က အကြောင်းပြန်တာနဲ့ ကျွန်တော့်ကို သူပြောမှာပါ” ဒီတစ်ကြိမ်တော့ အလုပ်ဖြစ် ကောင်းပါတယ် တွေးရင်း လက်နှစ်ဖက်ယှက်၍ ဆုပ်ထားလိုက်သည်။

အခြေအနေအလုံးစုံကို ဆာကူလန်းဘာတွေးထားပုံရသည်။ ဆိုင်နောင့်တို့ သားအမိ တည်းခိုရာနေရာကို ကေဗီဆေးကိုထံမှ သိပြီး အောက်တိုဘာ (၁၁) ရက်တွင် ဂျစ်ကား တစ်စီးဖြင့် သူကိုယ်တိုင် သွားခေါ်လာရာ ဇန်နစ်ဇီအိမ်တွင် လူချင်းကွဲသွားပြီး လေးပတ် အကြာ ဆိုင်နောင့်နှင့် ကျွန်ုပ် ပထမဆုံးအကြိမ် ပြန်တွေ့ကြရပြီး ကျွန်ုပ်ကို တွေ့လိုက် သည်နှင့် လန့်ဖျပ်၍ ဆိုင်နောင့် အော်မတတ် ဖြစ်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်ကား အရိုးပေါ် အရေတင် ဖြူဖတ်ဖြူရော်အသားရေနှင့် မျက်တွင်းဟောက်ပက်၊ မျက်လုံးပေကလပ်နှင့် ဧည့်ခန်းထဲတွင် ထိုင်နေရာ ကျွန်ုပ်ကို တွေ့ပြီး အထိတ်တလန့် ဖြစ်သွားသော ဆိုင်နောင့် အမူအရာက ကျွန်ုပ်ကို သရဲတစ်ကောင်အဖြစ် အမှတ်မှားခဲ့သော ကောင်လေးအမူအရာနှင့် ကွက်တိ ဖြစ်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်အခြေအနေကို နားလည်လိုက်ပါ၏။

သို့ပေမဲ့ ချစ်စရာသမီးလေးက သရဲပုံပေါက်နေသော ကျွန်ုပ်ကို လန့်ဖျပ်ရကောင်း မှန်း မသိသေးတာ ကံကောင်းသည်။ သူလေးကို ကျွန်ုပ် ပွေ့ချီလိုက်သည့်အခါ မျက်ရည် များပင် ကျမိသည်။ သမီးလေးကို ယခုအထိ နာမည်မပေးရသေး၊ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့် တို့ စာဖြင့် လျှို့ဝှက်ဆက်သွယ်စဉ်က လောလောဆယ် သမီးလေးနာမည်ကို အီယင်း လို့ ခေါ်မယ်ဟု သဘောတူခဲ့ကြသည်။ အီယင်းမှာ ရှမ်းဘာသာဖြင့် သမီးငယ်လေးကို ဆိုလိုသည်။ နောင်အခါကျမှ သင့်တော်သည့် အမည်တစ်ခုခုပေးပြီး ထုံးတမ်းအစဉ်အလာ နှင့်အညီ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးများနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရပ်ရွာလူကြီးများနှင့်ဖြစ်စေ သမီးလေး အတွက် နာမည်ပေးကင်ပွန်းတပ် မင်္ဂလာလုပ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ဇန်နစ်ဇီအိမ်တွင် ကျွန်ုပ်တစ်ယောက်တည်း ကျန်ခဲ့ပြီးနောက်၊ ကေဗီဆေးကို ဆိုင် နောင့်တို့ သားအမိကို ကိုဟီးမားမြို့စွန့်တစ်နေရာက အိမ်တစ်အိမ်သို့ ဂျစ်ကားဖြင့် ခေါ်

သွားခဲ့သည်။ အဆိုပါ အိမ်ကား ကေဗီဆေးကို၏ မိတ်ဆွေချာခေဆန်အနွယ် လူငယ် လင်မယားနှင့် နေထိုင်ပြီး ဆိုင်းနောင်တို့သားအမိကို ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ စောင့်ရှောက်ခဲ့သည်။

“သူတို့ကို ကေဗီဆေးကိုက ကျွန်မတို့အကြောင်း ပြောထားမယ်ထင်ခဲ့တာ၊ ဒါပေမဲ့ သူက မပြောဘူး”

အခန်းကျဉ်းလေးထဲက ခုတင်ပေါ်မှာ ကျွန်ုပ်တို့လင်မယား ထိုင်ရင်း ဆိုင်နောင် က ပြောသည်။

“အဲ့လို ပြောမထားတာ ဘယ်ကောင်းပါ့မလဲ၊ သူတို့က တော်တော် ဧည့်ဝတ် ကြေကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကလေးက အရပ်ရှည်ပြီး အသားဖြူဖြေးနေတော့ သူတို့က ဟိုမေးသည်မေး မေးကြတယ်”

ဖြစ်ကြောင်းရယ် ကုန်စင်ကို ဆိုင်နောင်က ဖွင့်ချပြလိုက်တော့ အိမ်ရှင်တွေ စုပ် တသပ်သပ်နှင့် မင်တက်ခဲ့ကြသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဇာတ်လမ်းကိုသိလိုက်ချိန်က ဆာကူလန်း ဘာ၏ အံ့ဩခြင်းထက် ပိုသည်ဆိုရာတွင် သူတို့အားလုံးက မကန့်ကွက်သည့်အပြင် ကျွန်ုပ်တို့ စွန့်စားခန်းကို သဘောရွှေသွားကြပြီး အူလိုက်၊ အသည်းလိုက် ကူညီကြသည်။

ဆိုင်းနောင်တို့သားအမိကို ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ရက်ကြာကြာနေဖို့ ဆာကူလန်းဘာတို့ လင်မယားက တိုက်တွန်းပါသော်လည်း လုံခြုံရေးအရ စိတ်မချ၊ အနီးအပါး မိတ်ဆွေများက ကလေးကို စိတ်ဝင်စား၍ အိမ်ကို လာကြည့်ကြသည့်အခါ ကျွန်ုပ်က ပုန်းနေရသလို ဆိုင်နောင် အိမ်ရှင်အမျိုးသားကလည်း တနင်္ဂနွေနေ့လိုမျိုး ဘုရားကျောင်းတက်လာသည့် အခါ အိမ်ဝင်၍ ကလေးကို အချီအချော လုပ်တတ်သည်။ သူသည် ဟန်ဆောင်မှု မရှိ၊ ရိုးသားသော သူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်ကို ဂျာနယ်လစ်မှန်း သိ၍ မှတ်စုစာအုပ် တစ်အုပ်ကိုပင် လက်ဆောင်ပေးခဲ့သေးရာ နာဂလူမျိုးတို့၏ ဧည့်ဝတ် ကျော့ဖွန်မှု၊ နှုတ်လုံမှု တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဩချရသည်။ ကျွန်ုပ်ထင်သည်၊ ကိုဗီးမားနေ လူ ခြောက်ဆယ်ခန့်က ကျွန်ုပ်တို့အကြောင်း သိနေကြပါသော်လည်း ပုလိပ် (သို့) အစိုးရ အာဏာပိုင်တွေဆီ သူတို့ထံမှ စကားတစ်လုံးတစ်ပါးမျှ မကျိုးမပေါက်။ မွန်းတွင် နေထိုင်သော သူငယ်ချင်းနှင့် တွေ့ဖို့ ဆာကူလန်းဘာ နောက်တစ်ခေါက် သွားရောက်ခဲ့သည့် တိုင် NSCN ထံမှ ဘာသတင်းမှမရ၊ သို့ပေမဲ့ အရှေ့ဘက်နယ်မြေ အခြေအနေက ငြိမ်သက်သွားပုံရသဖြင့် ခရီးထွက်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။ ဂျစ်ကားတစ်စီး ငှားဖို့ရာလည်း အခက်အခဲ သိပ်မရှိ၊ ဖြစ်ဖို့များသည်။ ငှားပြီးနောက် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာဟု ထင်ရသော အလံတချို့နှင့် နော်တော်ကားကို ရုပ်ဖျက်ကြရာ အလံတစ်ခုမှာ နာဂတို့ အသုံးပြုသော အလံတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဘဲဥပုံ ကာဒိုင်းတစ်ခုပေါ်တွင် လှံနှစ်ချောင်း ကြက်ခြေခတ်ထားသော အလံတစ်ခုနှင့် ဘာမှန်းညာမှန်းမသိသော အတိုကောက်စာလုံးကြီးတွေနှင့် အလံလည်းပါသည်။ ယခုလို အလံတွေ၊ တံဆိပ်တွေနှင့် ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ မော်တော်ယာဉ်ကို စစ်ဘက်သုံးကား

တစ်စီးလိုထင်မှတ်ရပြီး ချက်ပိုင်တွေက ရပ်ခိုင်းမှာမဟုတ် ဟု မျှော်လင့်ရသည်။ ကျွန်ုပ် တို့နှင့်အတူ ဝိုင်းကူနေသော နာဂသူငယ်နောက်တစ်ယောက် မှာ နေဗီဇီဖြစ်သည်။ သူက ကားခေါင်းတွင် အတိုကောက်စာလုံးများ ရေးသားရာတွင် 'F' ကို ထည့်သွင်းရေးသား ခဲ့သည်။

“ဘာအဓိပ္ပာယ်မှန်း ဘယ်သူမှသိကြမှာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ 'F' ကိုတော့ တပ်ဖွဲ့ "Force" လို့ ထင်ကြမှာပဲ”

နေဗီဇီက ရယ်ရင်းပြောသည်။

ယခုဇာတ်ကွက်တွင်မူ ကျွန်ုပ်က အိန္ဒိယစစ်တပ်မှ အဆင့်မြင့်အရာရှိတစ်ဦးအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ရာတွင် အိန္ဒိယစစ်တပ်မှ အရာရှိအများစုအနေနှင့် အင်္ဂလိပ်လို ပြောတတ်ကြ သဖြင့် အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကားကို အရပ်ခိုင်းသည်ရှိသော် အိန္ဒိယလေသံနှင့် ပြောရမည်။ သဏ္ဍာန်လုပ် သရုပ်တူစေဖို့အတွက် ဆံပင်အတုကို မသုံးတော့ဘဲ ဆံပင်၊ မုတ်ဆိတ်နှင့် နှုတ်ခမ်းမွှေးတို့ကို အနက်ဆေးဆိုးလိုက်သည်။ နေကာမျက်မှန်တပ် ဂျာကင် ရှည်နှင့် အိန္ဒိယ တောဆောင်းဦးထုပ်တို့ကို ဝတ်လိုက်သည့်အခါ လမ်းခရီးတွင် ဘယ်လို အတားအဆီးမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်ရစေ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် အကောင်းဆုံး သရုပ်ဆောင်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်စိတ်ချသွားသည်။

(၁၉) ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ဆိုင်နောင့်တို့ သားအမိကို ယခင်တည်းအိမ်မှ သွားခေါ်လာပြီး ထိုညတွင် အထုပ်အပိုးတွေပြင်သည်။ နှုတ်ဆက်ပွဲအဖြစ် ဆန်မှဖောက် သော ခေါင်ရည်တစ်အိုးကို အားလုံးသောက်ကြသည် နောက်တစ်နေ့ မနက် (၅) နာရီတွင် နာရီနှိုးစက်ဖြင့် အိပ်ရာမှ နိုးပြီး ဒိုင်ယာရီကို ကောက်ကြည့်လိုက်ရာ ကိုဟီးမားတွင် ကျွန်ုပ်တို့နေခဲ့သည်မှာ (၈၅) ရက်၊ ဓမ္မပူရသို့ရောက်ချိန်မှစတင် ရေတွက်သော် (၃)လ ကျော်ခဲ့လေပြီ။

နေအိမ်နှင့် ခတ်လှမ်းလှမ်းတောင်စောင်းတစ်နေရာတွင် အလံတွေ၊ တံဆိပ်တွေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့လက်စွမ်းပြထားသော ဂျစ်ကားနှင့်အတူ နေဗီဇီ စောင့်နေသဖြင့် အဝတ်အစား အမြန်လဲ၊ လက်ဖက်ရည်ကို ခတ်သွက်သွက် သောက်ကြပြီး လမ်းလျှောက်ထွက်လာရာ၊ အလေ့အကျင့်မရှိသည်မှာ ရက်အတော်ကြာပြီဖြစ်၍ ခရီးတိုလေး လျှောက်လာရသည်ကို ကျွန်ုပ်ခြေထောက်တွေ ဒယိမ်းဒယိုင်ဖြစ်နေသည်။ အရုဏ်ကျင်းစပင် ရှိသည့်တိုင် မျက် လုံးတွေကလည်း အလင်းရောင်ကြောင့် ကျိန်းစပ်လာသည်။ မနက်လင်းအားကြီး ချမ်းစိမ့် နေသေးသဖြင့် အိယင်းကို ဝှမ်းစောင်နှင့်ပတ်ပြီး ဆိုင်နောင့်က ပွေ့လာသည်။ အိယင်းကား အိပ်ကောင်းနေဆဲ၊ တက်ကြွပျော်မြူးနေသော ဆာကူလန်းဘာက အမျှင်မပြတ်အောင် စကားတွေ ဖောင်နေသည်။ တနင်္ဂနွေနေ့သည် ဒေသခံနာဂများ ဘုရားကျောင်းတက်၊

ဝတ်ပြုကြရသဖြင့် ကိုဟီးမားမြို့လေးမှာ အရောင်းအဝယ်နှင့် အသွားအလာတွေ ရှင်းနေရာ တနင်္ဂနွေနေ့ကိုပင် ကျွန်ုပ်တို့ရွေးချယ်၍ ထွက်ခွာလာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်က ဂျစ်ကား နောက်ခန်းတွင် ထိုင်၍လိုက်ပါလာခဲ့ရာ မိုးစင်စင်လင်းချိန်တွင် ကိုဟီးမားမြို့တွင်းသို့ ရောက်၍ စစ်သင်္ချိုင်းကို ဖြတ်လာစဉ် ယခင်မကြာခဏ အကြားနာခဲ့ရပါသော အမှတ် တရ ကျောက်တိုင်ကြီးကို ပထမဆုံးအကြိမ် မြင်မိလိုက်သည်။ လမ်းအနေအထားနှင့် မော်တော်ကား အင်ဂျင်က ခွင့်ပြုသလောက် မြို့မြောက်ဘက်သို့ နေဗီဒီမောင်းလာရာ၊ လမ်းမှာ တဖြည်းဖြည်း ကျဉ်းသွားပြီး တောင်စခန်းများမှ ကွေ့ကာ၊ ဝိုက်ကာ ဖောက်ထားသော လမ်းအတိုင်း မောင်းလာခဲ့သည်။ ဤနေရာအရောက်တွင် သစ်ကြီး ဝါးကြီးတို့ဖြင့် အုတ်အုတ်ဆိုင်းဆိုင်း ရှိလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားသော်လည်း တောင်ခါးပန်းရံအားလုံး နီးနီး ပြောင်သလင်းခါနေလေပြီ။

“ဒီလိုဖြစ်ရတာ အိန္ဒိယစစ်တပ်ကြောင့်ပေါ့”

ဆာကူလန်းဘာက ကျွန်ုပ်ဘက်သို့ ဘေးတစ်စောင်းစောင်း၍ ပြောသည်။

“သစ်တောတွေရှိရင် နာဂပြောက်ကျားတွေ ခိုမှာမိုးလို့ သစ်ပင်တွေကို ရှင်းပစ်လိုက်ကြတာ”

သစ်တောများပြုန်းတီးပျောက်ကွယ်ရသည့်အကြောင်းရင်းတွေထဲမှာ သူပြောသည့် ကိစ္စက တစ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသော်လည်း ဒေသတစ်ခုလုံး ယခုလို ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ဆိုးဝါးခဲ့ရသည့် အဓိက လက်သည်များမှာ စစ်ဘက်နှင့် အရပ်ဘက် ဝိသမလောဘသမားတို့၏ တရားမဝင် သစ်မှောင်ခိုအရောင်းအဝယ်ဖြစ်မည်ဟု ထင်သည်။ ဘယ်လိုပင်ဖြစ်စေ ဂေဟဗေဒဆိုင်ရာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကား အစားပြန်၍မရ။

ကိုဟီးမားမှ ထွက်လာပြီး ပထမဆုံးတွေ့ရသည့် မြို့မှာ ဝေါခါဖြစ်၍ မြို့အဖျားတွင် ပုလိပ်ချက်ပွင့် တစ်ခုရှိပြီး လမ်းကို သစ်သားတန်းဖြင့် ကန့်လန့်ပိတ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကား ဂိတ်အနားရောက်လာပြီး ကားပေါ်မှ အလံတွေ တံဆိပ်တွေကို တွေ့လိုက်ရသည်နှင့် တာဝန်ကျပုလိပ်တို့က ကမန်းကတန်း ပြေးလာပြီး ဂိတ်တားသစ်တန်းကို ဖွင့်ပေးလိုက်ကြသည်။

ဝေါခါမြို့လေးကား တိတ်ဆိတ်နေပြီး ဈေးဆိုင်များပိတ်ထားကြသော်လည်း ဘုရားကျောင်းတက်သူများက နာဂစောင်ကို ပခုံးပေါ်ပတ်ပြီး လမ်းတွေပေါ် လျှောက်နေကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကားကို ဓာတ်ဆီဆိုင်တစ်ဆိုင်နားတွင် ထိုးရပ်လိုက်ပြီး ဆာကူလန်းဘာက လမ်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့စားဖို့ တစ်ခုခုဝယ်ရအောင် ကားပေါ်က ဆင်းသွားသည်။ သို့ပေမဲ့ နာရီဝက်ခန့်ကြာသည်အထိ ပြန်မရောက်လာသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ခေါင်းနုပန်းကြီးလာသည်။ ဂျစ်ကား နောက်ခန်းတွင် ကုန်းကုန်းကွကွ ထိုင်နေရသော ကျွန်ုပ်အဖြစ်ကလည်း ဘေးလူတွေ မြင်လျှင် မတော်သဖြင့် နေဗီဒီက ကားအတွင်းက မြင်ကွင်းကို ကွယ်သွားအောင်

ကားခေါင်းအဖုံးကို အပေါ်ဖွင့် ထောင်ကာလိုက်ပြီး အင်ဂျင်ခန်းထဲ ဟိုစမ်း၊ သည်စမ်း လုပ်နေသည်။ တအောင့်အကြာတွင် ထမင်းနှင့် ဟင်းအပြည့်ထည့်ထားသော ကြော့ရည် သုတ် ထမင်းချိုင့်အဟောင်းလေးကို လက်မှဆွဲကာ ခြေလှမ်းသုတ်သုတ်နှင့် ဆာကူလန်း ပါးက ပြန်ရောက်လာရာ ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကားလည်း နေရာမှ မောင်းထွက်လာခဲ့သည်။

ဝေ့ခါမြို့ မြောက်ဘက်အထွက် ဒိုရမ်းတံတား အနီးတွင် ကားရပ်၍ ချောင်း ကမ်းပါး သစ်ပင်စုစုတစ်နေရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ထမင်းစားကြသည်။ သဘာဝရင်ခွင်ထဲ ပြန်ရောက်သွားကြပြီး ရှူရသည့် လေမှာ လတ်ဆတ်နေသည်။ သမီးလေး အီယင်းက နို့ဆာ၍ တစ်ခါအိသံပေးသည်မှအပ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး သူ့မိခင်ရင်ခွင်ထဲမှာ အိပ်လာ သည်။

နောက်ထပ် ခရီးပေါက်လာသော မြို့လေးမှာ မိုးခေါ်ချုန်ဖြစ်ပြီး ဝေ့ခါလို တိတ် ဆိတ်ငြိမ်သက်နေသည်။ သို့ပေမဲ့ မြို့အနီး စစ်စခန်းတစ်ခုရှေ့မှ ဖြတ်သွားရမည်ဖြစ်၍ နေဗီဒိုက ဂျစ်ကားကို အရှိန်တင်လိုက်ပြီး ဟွန်းကို တစ်ဆက်မပြတ်တီးကာ စခန်းရှေ့မှ ဒလကြမ်းမောင်းလာသည်တွင် ကင်းတဲမှ အစောင့်စစ်သားတို့လည်း အိပ်ချင်မူးတူးနှင့် ထွက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကားကို မြင်လိုက်သည်နှင့် သတိအနေအထားဆွဲပြီး ကိုယ်နေ တောင့်တောင့်ကြီးနှင့် အလေးပြုလိုက်ကြရာ ကင်းတဲလွန်သည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ကားပေါ်မှာ တသောသော ရယ်ကြရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မော်တော်ကားကို နာဂဒေသတွင် သွားလာနေတတ်သော vip ကားတစ်စင်းဟု တကယ်ထင်မှတ်နေကြသည်။ သို့ပေမဲ့ မော်တော်ကားပေါ်မှာကား နာဂဂူငယ်ကျောင်းသားနှစ်ယောက်၊ မွေးဖွားစကလေးနှင့် သားသည် မိခင်ရှမ်းမိန်းကလေးတစ်ယောက်၊ ခရီးရှည်ကြီးကို မနားတမ်းသွားနေသော ဆွီဒင်နိုင်ငံသား ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက် အားလုံးဂျစ်ကားလေးတစ်စီးထဲမှာ တိုးကြိတ် လိုက်ပါလာရင်းကားခေါင်မိုးပေါ်မှာကား သမီးလေးအီယင်း၏ အနီးစတစ်စ တဖျပ်ဖျပ် လွင့်လျက်ပါလာခဲ့ပါ၏။ တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်၍ လမ်းမပေါ်တွင် ယာဉ်အသွားအလာရှင်း နေရာ လိုအပ်သည့်အခါတိုင်း တောင်ကျစမ်းချောင်းလေးတွေအနားမှာ မော်တော်ကားကို ရပ်လျက်၊ အီယင်း၏ သေးစို၊ အီးစိုအနီးတို့ကို လျှော်ရင်း၊ မော်တော်ကားကိုလည်း ရေဖြည့်ရင်း အေးအေးလူလူလာခဲ့ကြသည်။

တစ်နေရာ၌တောင်တက်လမ်းစလေရာ ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကားလေး ကုန်းကြိုးတက် လာသော ညှို့ညှို့မှိုင်းမှိုင်း ထောင်ထွတ် တောင်ကုန်းတို့သည်ကား ပြီးခဲ့သည့် လများ အတွင်း ဇန်နဝါရီအိမ်ရေချိုးခန်း ပြုတင်းပေါက်မှ လှမ်းမျှော်ကြည့်ခဲ့ရသော တောင်ကြီး တွေမှန်း ကျွန်ုပ်ချက်ချင်းသိလိုက်သည်။ လပေါင်းများစွာ ကျွန်ုပ်တို့ စောင့်မျှော်ခဲ့ရပါသော နေ့တစ်နေ့ကား ယခုမျက်ဝါးထင်ထင် ဆိုက်ရောက်လာလေပြီ။

နေညီချိန်တွင် နာဂဒေသအနောက်ဘက် တောင်ခြေမြို့ကလေးတစ်မြို့ဖြစ်သော တူလီသို့ ရောက်လာသည်။ ကိုဟီးမားမှ ဤနေရာအထိ ကီလိုမီတာ ၂၄၀ ခရီးပေါက်လာ ခဲ့သည်။ ကီလိုမီတာ အနည်းငယ်ရှေ့ဆက်သွားလျှင် အာသံနယ်ခြား ဂိတ်ရောက်ပြီဖြစ်၍ ယနေ့ညအဖို့ တည်နေရာမှာပင် စခန်းချဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။ အာသံနယ်ခြားဂိတ် ကို ညအချိန်ဖြတ်မည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကားကို သဲသဲကွဲကွဲ မမြင်နိုင်သဖြင့် မလို အပ်တာတွေ ဖြစ်လာနိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ စီစဉ်ခဲ့သလို စစ်ဆေးရေးသို့ သွားနေသော စစ်ဘက်အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးတို့၏ မော်တော်ကားအဖြစ် နေ့ဘက်ကျမှ ဝိပီပြင်ပြင် သရုပ်ဆောင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။

တူလီမြို့ထဲတွင် ဆာကူလန်းဘာ၏ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ရှိသဖြင့် ၎င်းအိမ်သို့ မော်တော်ကားကို မောင်းလာရာ အိမ်ရှင်က ကျွန်ုပ်တို့ကို ကြည်ဖြူစွာ တစ်ည တည်းခို ခွင့်ပြုသဖြင့် အိမ်အပေါ်ထပ်အခန်းကျဉ်းလေးထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ညအိပ်ပြီ။ နောက်တစ်နေ့ မနက်စာစားပြီးသည်နှင့် ခရီးဆက်လာခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ထားသလို အိမ်ဂူရီချက်ပွိုင့်တွင် ပြဿနာမရှိ၊ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ်ဖြတ်လာခဲ့ပြီးနောက် မြေပြန့်လွင်ပြင်သို့ ပြန်ရောက်လာရာတစ်နာရီ ကီလို မီတာ (၇၀) နှုန်းဖြင့် အာသံပြည်နယ်ကို ဖြတ်လျက် မောင်းလာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်က မျက်နှာကို ထိုင်ခုံပေါ်တွင် မှောက်လျက် အိပ်ချင်ယောင်ဆောင်လာသည်။ မြို့ငယ်လေး များကို ဖြတ်မောင်းလာသည့်အခါ လမ်းမတွေပေါ်က လူတွေ၊ လန်ချားနှင့် သိုး၊ ဆိတ်တွေ ကို တစ်ကွက်ချင်း မြင်နေရသလို လော်စပိကာကြီးတွေနှင့် သီချင်းသံတွေလည်း ဆူဆူ ညံညံ နေရာ အနိမ့်မြေပြန့်ဒေသကို နာရီအနည်းငယ်မောင်းလာပြီးနောက် ဆိုနာရီသို့ ရောက်လာသည်။ ဤ၌ အာသံအဝေးပြေးလမ်းမကြီးမှ ဖယ်ခွာ၍ အရှေ့ဘက်သို့ ဆက် မောင်းလာရာ နာဂဒေသသို့ ပြန်ဝင်လာပြီဖြစ်၍ ဤနေရာမှစ၍ ကျွန်ုပ်တို့ အစီအစဉ် စတင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး မော်တော်ကားကို ရပ်လိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်က ဂျစ်ကား ရှေ့ ခုံသို့ ပြောင်းထိုင်လိုက်ပြီး နေကာမျက်မှန်တပ်၊ တောဆောင်းဦးထုပ် နဘေးအပြား ကြယ်သီး နှစ်ဖက်ကိုတပ်၍ စမတ်ကျကျဆောင်းပြီး တကယ့်စစ်ဘက်အရာရှိ တစ်ယောက်ပုံ ဖမ်းရ သည်။ တစ်ယောက်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့ကားကို တားခဲ့လျှင် ကြိုတင်ဇာတ်တိုက်ထား သည့်အတိုင်း လှုပ်ရှားရမည်ဖြစ်ရာ အရေးတကြီး ပုဂ္ဂိုလ်အရာရှိတစ်ယောက် စီးလာသည့် မော်တော်ကားကို တားရကောင်းလားဟု အနိမ့်ယလေသံနေသော အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် ပုလိပ်ကို သဟောက်သဟန်း ပြောရမည်။ ဆိုင်နောင်တို့သားအမိကို စစ်လားဆေးလား လုပ်လာမည် ဆိုပါက ကျွန်ုပ်က ဒေါနှင့်မာန်နှင့် ယခုလို ခြိမ်းခြောက်ရမည်။

“နာဂဒေသမှာ မင်းတာဝန်ထမ်းနေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ၊ နာဂတွေရဲ့ ခိတ်နှလုံးသားကို အနိုင်ယူပါဆိုတဲ့ ငါတို့ရဲ့ ပေါ်လစီကို မကြားဖူးဘူးလား။ သနားစရာ

အိန္ဒိယ၊ မြန်မာ နယ်ခြား ၁၉၈၅ အောက်တိုဘာ။

ကောင်းတဲ့ သူတို့ သားအမိကို ငါ့ကားကြို တင်လာတာကို မင်းကမေးရဲတယ်ဟုတ်လား၊ မင်းတို့လို ဝန်ထမ်းတွေကြောင့် ငါတို့ပေါ်လစီဟာ ဘယ်တော့မှ အောင်မြင်မှာ မဟုတ်ဘူး”
“ပြောစမ်းမင်းနာမည်၊ ရာထူး၊ ကိုယ်ပိုင်နံပါတ်”

ပထမချက်ပွိုင့်နှင့် နီးကပ်လာသည့်အခါမော်တော်ကားအရှိန်ကို လျော့ချလိုက်ပြီး နာကနယ်ခြားအတွင်းဘက် တိဇော် ရှေ့နားအရောက်တွင် နေဗီဇီက ဟွန်းသံပေးလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်က လက်နှစ်ဖက်ကို ပိုက်ရင်း အရေးတကြီးဟန်နှင့် ထိုင်နေရာ အိုကောသွားသည်။ ကင်းတဲက ပုလိပ်တွေ ထွက်လာပြီး သစ်သားမောင်းတံကို မတင်ပေးသည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဝှူးခနဲ မောင်းထွက်လာသည်။ တိဇော်မြို့က ကျယ်ဝန်းသည်။ မော်တော်ကားကို ဖြည်းဖြည်း မှန်မှန်နှင့် ကီလိုမီတာ အနည်းငယ်မောင်းလာရာ အထွက်ချက်ပွိုင့်သို့ ရောက်လာသည်။ ယခုချက်ပွိုင့်ကား နာပုလိပ်တွေမဟုတ်၊ အာသံပြည်သူ့စစ်ရဲတို့ စောင့်ကြပ်သဖြင့် ချောင် ချောင်ချိချိ ဖြတ်လို့ရမည်မထင်။ မွန်းခရိုင်မှ အဝင်အထွက် အားလုံးကို ပိုက်စိပ်တိုက် ရှာတတ်သော ဂိတ်အဖြစ်လည်း နာမည်ထွက်သည်။ ဂိတ်ရှေ့ ကားရပ်လိုက်သည့်အခါ လက်နက်ကိုင်အစောင့်များ ထွက်လာပြီး ကားတွင်တပ်ဆင်ထားသည့် အလံနှင့် တံဆိပ်တွေ ကို သေသေချာချာ ကြည့်ပြီး ကျွန်ုပ်ကို တစ်လှည့်ကြည့်သည်။ ကျွန်ုပ်က တစ်ခုခုများ ပြဿနာရှာတော့မည်လား အတွေးနှင့် ရင်ထိတ်နေသည်။ သို့ပေမဲ့ ဖြစ်လာရင်တော့ ဇာတ်တိုက်ထားသလို လှုပ်ရှားပြီး ပြောဖို့ဆိုဖို့ စိတ်ထဲက ပြန်တွေးရင်း တစ်ဘက်ကလည်း ဘာမျှ ဂရုမစိုက်သည့်အရာရှိကြီးတစ်ယောက်လို ဂိုက်ပေးထားရသေးသည်။ တစ်အောင့်မျှ ဟိုကြည့်သည်ကြည့်ပြီးတော့ အစောင့်စစ်သားတစ်ယောက်က ပိတ်ထားသော ဂိတ်မောင်း တံကို မြှောက်တင်ပေးလိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်ကိုအလေးပြုရာ ကျွန်ုပ်ကလည်း ဆတ်ခနဲ ပြန်ပြု လိုက်သည်။

မော်တော်ကားကို ဝှူးခနဲမောင်းထွက်သွားလျှင် သံသယရှိနိုင်သဖြင့် ဖြည်းဖြည်း ချင်းလိုမ့်လာရာ နောက်မှ ခေါ်သံ၊ ဟန့်သံလုံးဝမကြားရ၊ ချက်ပွိုင့်မှ မီတာတစ်ရာ ကျော်ကျော်လောက် ရောက်ခါမှ နေဗီဇီက ကားလီဗာကို ကောက်နင်းလိုက်ပြီး ရှေ့ဆက် လာခဲ့သည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ မော်တော်ကားလေးကား ခွန်းညက်ကျေးလက်ဒေသသို့ ဝင်ရောက်လာပြီဖြစ်ရာ ပတ်ဝန်းကျင် မြေသားမြေပြင်တစ်ခုလုံး ပြောင်းသွားသည်။ ကျောက် သား ကျောက်ဆောင်တောင်ရိုးတောင်ကုန်းတွေနှင့် တောကလည်း ယခင်တွေ့ဖူးသော တောတို့ထက် အုပ်ဆိုင်းပြီး ညှို့နေသည်။ လူတွေကြည့်လိုက်ပြန်လျှင်လည်း တကယ် ဆော့ဆော့၊ တောစားဟန်မျိုး။ အချို့ဆိုလျှင် ကိုယ်လုံးတီးနီးနီး လှံရှည်ကြီးတွေကို ထောက်ပြီး လမ်းတစ်လျှောက် တစ်လှမ်းချင်း သွားနေကြသည်။

သို့ပေမဲ့ တောသဘာဝ အရိုင်းပြင်ကို ခုံခုံမင်မင်ရှိတတ်သော ကျွန်ုပ်ကမူ ယခုလို နေရာ ဒေသရောက်ပြီဆိုခါမှ စိတ်လက်မအိမ်သာဖြစ်နေသဖြင့် ထူးဆန်းနေသည်။ ဖြစ်နိုင်

သည်မှာ လပေါင်းများစွာ စိတ်ပင်ပန်း၊ ကိုယ်ပင်ပန်းနှင့် နေခဲ့ရသဖြင့် ယခုလိုတော့ ညိုညိုကြီးကြီးနှင့် တောင်ရိုးတောင်စွယ်တွေကို ကြည့်ပြီး စိတ်ထင်နေပုံရသည်။ ယခုဆိုအရေးကြီးသော ချက်ပျဉ်းတွေကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့ပြီဆိုသော်လည်း ရှေ့အဖို့ ကြိုတွေ့ရဦးမည့် စိန်ခေါ်မှုတို့ကိုကား တတ်အပ်မပြောနိုင်သေး။ သို့ဖြင့် မွန်းသို့ ညနေလေးနာရီတွင် ရောက်လာကြသည်။

မွန်းကား မြို့လိုခေါ်ပေမဲ့ မြို့ရယ်လို့ ပီပီပြင်ပြင်မဟုတ်၊ တောင်ပေါ်ဖြတ်လမ်းမကြီး ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ပျဉ်ထောင်အိမ်နှင့် ကွန်ကရစ်တိုက်အိမ် သုံးလေးဆယ်သာ ရှိသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာချိန်မှာ နေအတော်စောင်းနေပြီဖြစ်၍ ရှေ့ဆက်ဖို့ လုံးဝမဖြစ်နိုင်တော့၊ မြန်မာပြည်နှင့် အလှမ်းမဝေးတော့သော နယ်ခြားဒေသလမ်းများတွင် ညဘက်ခရီးသွားလျှင် ကင်းလှည့်စစ်ကားများနှင့် ပက်ပင်းတိုးနိုင်သည်။

မွန်းတွင် နယ်ခံလူ ထောင်ဝမ်းနှင့် ချိတ်ထားပြီးဖြစ်သလို သူက ကျွန်ုပ်တို့အလာကို စောင့်ကြိုနေသည်။ ညစာစားပြီးနောက် လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်းနောက်တစ်နေ့ ဆက်ရမည့်ခရီးစဉ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေးနွေးကြသည်။ နယ်ခြားအရောက် နောက်ဆုံးခရီးစဉ်အဖြစ် (၂၅) ကီလိုမီတာဆက်စရာရှိသေးရာ ထောင်ဝမ်းကား အဆိုပါလမ်းကို မကြာမကြာသွားခဲ့ရသဖြင့် ချက်ပျဉ်းတွေက စစ်ဗိုလ်အတော်များများနှင့် ရင်းနှီးနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ သူပါလာလျှင် ဘာပြဿနာမှ မရှိတော့သလို ပြောနေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို မေးလားစမ်းလား မလုပ်စေရဘူးဟုလည်း အာမခံပေးသည်။

ထိုတစ်ည စိတ်ချလက်ချအိပ်လိုက်ကြပြီး မနက်မိုးလင်းခရီးမထွက်မီ စားကြသောက်ကြရင်း နေဗီဇိုကို သူပေးခဲ့သောအကူအညီတွေအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောပြီး နှုတ်ဆက်ကြသည်။ နေဗီဇိုက ဤနေရာကပင် နောက်ကြောင်းပြန်ပြီး ဆာကူလန်းဘာက ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ လမ်းပြအဖြစ်လိုက်မည်။ ခရီးစတော့ ထောင်ဝမ်းက သူ့ကိုယ်ပိုင် ဂျစ်ကားတစ်စီးနှင့် ရှေ့ကသွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကားက နောက်မှလိုက်လာရာ ကျောက်ကြမ်းတောင်တက်လမ်းတစ်လျှောက် မောင်းလာပြီးနောက် ပတ်ကျိုင်နယ်ခြား ဒေသထဲဝင်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ဂျစ်ကားနှစ်စီး တောင်ပေါ်ရုန်းတက်လာကြသည်။

ယခုကျွန်ုပ်တို့နောက်ဆုံးသွားရမည့် လမ်းပိုင်းတွင် ချက်ပျဉ်းနှစ်ခုရှိရာ ပထမပျဉ်းရောက်လာသည့်အခါ ရေညှိစိမ်းရောင်ယူနီဖောင်းဝတ် အိန္ဒိယစစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်ကိတ်ထဲက ပြေးထွက်လာပြီး ထောင်ဝမ်း၏ ဂျစ်ကားကို တားလိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း ဒိတ်ခနဲ ဖြစ်သွားပြီး ရှေ့က ကားနောက်မှ ကျွန်ုပ်တို့ကား ထိုးရပ်လိုက်သည်။ ဤတွင် ထောင်ဝမ်းက ရှေ့ဆက်သွားဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ကားကို လက်လွှဲပြသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကားလည်း ကျော်၍ ဆက်ထွက်လာပြီး အတော်လှမ်းလှမ်းရောက်မှ ကားရပ်ပြီး စောင့်ကြသည်။

ထောင်ဝမ်းက ကားပေါ်က ဆင်းပြီး စစ်ဗိုလ်နှင့်စကားပြောရင်းကျန်ခဲ့သည်။ မနေ့ညက တိုင်ပင်ထားသလို ယခုအထိ အဆင်ချောနေသေးသည်။ သိပ်မကြာလိုက်၊ ပြောင်သလင်းခါ နေသော တောင်ကတုံးလမ်းအတိုင်း မောင်းတက်လာနေသော ထောင်ဝမ်းကားကို တွေ့ရ ပြီး ကျွန်ုပ်တို့နေရာမှာရပ်လိုက်သည်။ ပြီးနောက် ကားပေါ်က ပြုံးဖြူဖြူနှင့်ဆင်းလာပြီး ကျန်ခဲ့သည့် ချက်ပျိုင့်မှ စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်နှင့် တစ်အိုးတစ်အောင်စကားပြောခဲ့ပြီး ထိုစစ်ဗိုလ်ကပင် ရှေ့ပျိုင့်ကို ကျွန်ုပ်တို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး သံသယရှိစရာမလိုကြောင်း လက် ကိုင်စကားပြောစကဖြင့် သတင်းပို့လိုက်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။

လောင်ဗာကို ကျွန်ုပ်တို့ရောက်တော့ နေအတော်မြင့်နေပြီ။ လောင်ဗာကား နယ်ခြားကို ခွတိုင်ထားသော ရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်ပြီး တောင်ရိုးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ခရီးခရိုင်ဝါးကပ်အိမ် လေးငါးဆယ်လုံးခန့်ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ရှစ်ကားဆိုက်ရာနေရာ လူတွေ ပိုင်းအုံလာရာ အများစုမှာ ကိုယ်လုံးတီးကလေးတွေနှင့် အမျိုးသမီးများမှာ အပေါ်ပိုင်းအဝတ် ဗလာ၊ အောက်ပိုင်းကိုသာ အဝတ်စ၊ တစ်စ ပတ်ထားသည်။ နေအချိန်ဖြစ်၍ ယောက်ျား သားတွေက လယ်တွေ၊ တောတွေထဲမှာ အလုပ်လုပ်နေကြသည်။

ဤနေရာ၌ပင် ကားပေါ်ကကျွန်ုပ်တို့ အထုပ်အပိုးတွေကို အောက်ချပြီး ထောင်ဝမ်း တို့ ဂျစ်ကားက မွန်းဘက်ပြန်မောင်းသွားသည်။ ဆာကူလန်းဘာကို ပြောထားသလို ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ကျန်ခဲ့ပြီး ယခု ခရီးစဉ်တွင် နောက်ထပ်ပါလာသူတစ်ဦးမှာ ခွန်းညက်မှ ကောင်မလေးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ကောင်မလေးကို ဆာကူလန်းဘာက ကလေးထိန်း အဖြစ်ခေါ်လာခဲ့သည်။ ကောင်မလေးက ချစ်စရာလေးဆိုပေမဲ့ ယောက်ျားလေး တစ်ယောက် လို ဂျင်းဘောင်ဘီ၊ ရှုပ်အင်္ကျီလက်တို့နှင့် တင်းနစ်ဖိနပ်စီးထားသည်။ ကျွန်ုပ်က ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း ခြေလျင်ခရီးဆက်ရမည်ဟု တွက်ထားသော်လည်း ထုံးစံအတိုင်း မျှော်လင့် မထားသည့် အကြံအကြာတွေရှိလာသည်။ ဆာကူလန်းဘာကလည်း နယ်ခြား ဖြတ်ရ မည်ကို ဟိုလိုဒီလို လုပ်နေသဖြင့် ဘာမှန်းညာမှန်း ကျွန်ုပ် နားမလည်။ သို့ပေမဲ့ နာဂဒေသရောက်မှ ပထမဆုံးအကြိမ် ဒေါသထွက်မိသည်။

“ငါတို့တွေ ဒီမှာနေလို့မဖြစ်ဘူးလေ၊ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ အိန္ဒိယစစ်တပ်စခန်းတွေ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနေရာမှ သူတို့သတင်းပေးတွေလည်း ရှိမှာပဲ။ ငါတို့ ဗမာဘက်ခြမ်း ကို ကူးမှဖြစ်မယ်”

ဆာကူလန်းဘာမှာက နားထောင်ရင်း မချိပြုံးပြုံးသည်။
“နည်းနည်းသည်းခံစမ်းပါဦး”
“သည်းခံရမယ်ဟုတ်လား၊ အိန္ဒိယစစ်တပ်က ငါတို့ကို သည်းခံမှာမဟုတ်ဘူး၊ ဘာအတွက်စောင့်နေတာလဲ၊ သွားကြမယ်”
“မနက်ဖြန်အထိ စောင့်လိုက်တာ ပိုကောင်းပါတယ်ဘာတီးလဲ၊ ဒါဆိုရင် လမ်းပြ

တစ်ယောက်နဲ့ အလုပ်သမားတစ်ယောက်လည်းရမယ်။ အခု သူတို့အားလုံး လယ်ထဲဆင်း
နေကြတယ်”

“ငါ့ရဲ့အတွေ့အကြုံအရ သူပုန်တွေထိန်းချုပ်ထားတဲ့ မြန်မာဘက်ကို ဖြတ်ရတာ
အင်မတန် အန္တရာယ်ကြီးတယ်။ ဒါကြောင့် မြန်မြန်ကူးပြီး ဟိုဘက်ရောက်မှ စိတ်ချရတဲ့
နေရာရှာမယ်”

ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက် အခြေတင်ပြောနေခိုက် ကာကီယူနီဖောင်းနှင့် နာဂလူငယ်
နှစ်ယောက် ကျွန်ုပ်တို့ဆီလျှောက်လာနေရာ ဘယ်သူတွေလဲဟု ကျွန်ုပ်မေးလိုက်သည်။

“နာဂပြောက်ကျားတွေဖြစ်မယ်ထင်တယ်”

သို့ပေမဲ့ ဆာကူလန်းဘာ အထင်မဟုတ်။ သူတို့လက်မောင်းက တံဆိပ်ကို
ကြည့်ရသည်မှာ ရပ်ရွာလုံခြုံရေးကင်းအဖွဲ့တွေဖြစ်သည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် အိန္ဒိယ
စစ်တပ်ညွှန်ကြားမှုအောက်တွင်ရှိသော ပြည်သူ့စစ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေပဲ ဖြစ်သည်။ ထုံးစံအတိုင်း
သူတို့က ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်ပြီး ဘယ်လဲ၊ ဘာလဲ စပ်စုလေရာ ကျွန်ုပ်သည် ဘုံဘောမှ
ရောက်လာသူဖြစ်ပြီး ဟိန္ဒူဘာသာစကားသာ ပြောတတ်ကြောင်း ရှင်းပြရသည်။ တကယ်
က ဘုံဘောတွင် ဟိန္ဒူစကားမပြော၊ မာရသီစကားသာပြောကြလေရာ၊ သို့ပေမဲ့ ပြည်သူ့စစ်
နှစ်ယောက်က သည်ကိစ္စကို မသိသလို ဆာကူလန်းဘာက ရွမ်းရွမ်းဝေအောင် လီဆည်
ပြောနိုင်သည့်အတွက်လည်း ကျေနပ်သွားကြ၍ ခေါင်းများပင် တရိုတသေ ညိတ်ကာ
ပြန်ထွက်သွားပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်ကား ရွာသားတစ်ယောက်ယောက်က ယခုလို ထူးထူး
ခြားခြား ဧည့်သည်တစ်ယောက်အကြောင်းကို အာချောင်လိုက်ရင် ဆိုသည့်အတွေးတွေနှင့်
စိုးရိမ်နေဆဲ၊ ထောင်ထိပ်ပေါ်က ရွာသိမ်ရွာငယ်လေးတစ်ရွာမှာ ယခုလို ထင်းထင်းကြီးပေါ်
နေပြီး လုံခြုံ စိတ်ချမှုမရှိသဖြင့် လောင်ဗာကို ကျွန်ုပ် မကြိုက်။ ဤနေရာကား သူပုန်တပ်
ဖွဲ့ဝင်တွေ အသုံးပြုနေသော အဓိက ဖြတ်လမ်းဖြစ်နေသဖြင့် သတင်းပေးတွေရှိနိုင်သည်။
ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဖြတ်သွား၊ ဖြတ်လာ ဆုံကြသူတွေက ခတ်တည်တည် မျက်နှာကြီးတွေနှင့်
ဆာကူလန်းဘာလို သူတို့ကို ကျွန်ုပ်မယုံ။

“စိတ်ပူမနေပါနဲ့၊ သူတို့လည်း နာဂတွေပါ။ အိန္ဒိယစစ်တပ်ကို သွားပြောမယ့်
လူတွေမဟုတ်ပါဘူး”

ဆာကူလန်းဘာ ဘယ်လိုပြောပြော စိတ်မချ၊ ချက်ချင်း ခရီးဆက်ဖို့သာ ကျွန်ုပ်
က ဖိပြောနေရာ နောက်ဆုံးမှာမူ ဆာကူလန်းဘာဘက်က အလျော့ပေးလိုက်ရပြီး လောင်
ဗာရွာတည်ထားသော တောင်ရိုးထိပ်မှသည် မြန်မာပိုင်နက်အတွင်းမှ စိမ့်ကြီးမြိုင်ကြီး
အခြေသို့ စတင်ထွက်ခွာလာခဲ့ကြရာ၊ ယနေ့သည် အောက်တိုဘာလ (၂၂) ရက် ၁၉၈၅
ခုနှစ်၊ အိန္ဒိယစံတော်ချိန် ညနေ ၃ နာရီ ၂၀ မိနစ်၊ မြန်မာစံတော်ချိန် ၄ နာရီ ၂၀ မိနစ်
ဖြစ်၍ ဘန်ကောက်မှ ခရီးစတင်ချိန်မှသည် ယနေ့အထိ (၇) လ တင်းတင်းပြည့်ခဲ့လေပြီ။

တောလမ်းအတိုင်း ကျွန်ုပ်နှင့် ဆာကူလန်းဘာတို့က ရှေ့မှ ခပ်သွက်သွက် လျှောက်ကြပြီး ဆိုင်နောင့်နှင့် ခွန်းညက်ကောဘင်မလေးက သမီးလေး အီယင်းကို အနီး အဝတ်နှင့် နောက်ပိုးချီရင်း လိုက်ခဲ့ကြရာ ကျွန်ုပ်တို့အသွားအလာကို တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အလေးဂရု မစိုက်သလို၊ နောက်ကလိုက်သူလည်းမရှိ၊ တစ်နာရီမျှ ဆက်တိုက် လျှောက် လာပြီးနောက် လောင်ဗာတောင်ရိုး အရှေ့ဘက်တောင်စောင်းပေါ်မှ လယ်ကွက်လေးနား တွင် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ရပ်လိုက်ကြရာ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ တဲငယ်လေးတစ်လုံးရှေ့တွင်ကား တရုတ်လုပ် ဆီမီးအော်တိုမစ်တစ် ရိုင်ဖယ်သေနတ်တို့ ကိုင်ဆောင်ထားကြပါသော ယူနီဖောင်းဝတ်နှင့် လူငါးယောက်ကို ဖျပ်ခနဲ တွေ့လိုက်ရာ ယခုတစ်ကြိမ်တော့ဖြင့် သံသယရှိစရာမလို NSCN အဖွဲ့မှ ဖြစ်ကြောင်းတပ်အပ်သိလိုက်ကြပါ၏။

လောင်ဗာမှသည် ခေးဆန်ချန်းလမ်သို့

ထိုတစ်ညက နာဂပြောက်ကျားရဲဘော်များနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံလိုက်သော နေရာ လယ်ကွက်ထဲက ကောက်ရိုးအမိုး ဝါးအိမ်လေးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ညအိပ်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာကြသည်ကို နာဂစစ်သားတွေက အူကြောင်ကြောင်ဖြစ်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစဉ်မှာ NSCN ဌာနချုပ်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ရောက်လာမည့်အကြောင်း စာများလည်း ကြိုတင်ပေးပို့ထားကြောင်း ဆာကူလန်းဘာက ရှင်းပြလိုက်မှ အသားမည်းမည်းနှင့် ခေါင်းဆောင်လုပ်သူက နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို သူတို့အဖွဲ့က လုံခြုံရေး ယူ၍ ဌာနချုပ်သို့ လိုက်ပို့ပါမည့်အကြောင်းပြောသည်။ သူတို့အားလုံး အင်္ဂလိပ်စကား မတတ်။ ထိုညက ချမ်းစိမ့်နေသဖြင့် မီးဖိုကြီးဖိုထားရပြီး ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိက တဲအတွင်းက မြေတလင်းပေါ်တွင် ဖျာခင်း၍ အိပ်ပျော်သွားကြသည်။ ကျွန်ုပ်ကား လူမော၊ စိတ်မော၊ မောနေပါသော်လည်း အိပ်ချင်စိတ်ကို ဖျောက်ရင်း ကြယ်စင်တွေအသိန်းအသန်း လင်းလက်နေပါသော အဇ္ဈာ မိုးကောင်းကင်ကြီးအောက်က မဟူရာည၏ တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို အရသာခံနေမိကာ လုံးဝလွတ်လပ်၍ လတ်ဆတ်သော လေကို တဝကြီးရှူသွင်းလိုက်သည်။ လပေါင်းများစွာ ကျွန်ုပ်မျှော်လင့်ခဲ့ရသော အချိန်ကား ယခုရောက်လာလေပြီ။ အခန်းကျဉ်းလေးထဲ ပိတ်လှောင်ခံနေရသည့် ဘဝက လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ။ သောကတွေ၊ သံသယတွေနှင့် ပူလောင်ထိတ်ပြာနေရသော ဘဝမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ။ အပြီးအဖြန်း အလိမ်အညာတွေနှင့် လှည့်ပတ်နေရသည့်ဘဝကလွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ။ လက်မြောက်အရုံးပေး ပြန်ရတော့မည့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းတို့မှ လွတ်ခဲ့၊ ကျွတ်ခဲ့လေပြီ။

မိုးရွာသီကုန်ပြီဖြစ်၍ မြေပြင်မြေသားက ခြေလျင်ခရီးအတွက် သင့်တော်သည်။ အိတ်ထဲက မြေပုံထုတ်ပြီး ဆက်ရမည့်လမ်းကြောင်းတွေကို လေ့လာကြည့်သည်။ ကီလို

မိတာ ရာပေါင်းများစွာ ရှည်လျားသော တောင်စဉ်၊ တောင်တန်းကြီးတွေ လှည့်ပတ် ရစ်ခွေ စီးဆင်းနေပါသော မြစ်ကြီးချောင်းကြီးတွေ၊ ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်တောကြီးတွေ၊ စဉ်းစား ကြည့်လျှင် သည်နေရာရောက်လာသည်ကိုပင် မယုံနိုင်စရာ၊ မြန်မာပြည်အတွင်းဘက် ကီလိုမီတာ အနည်းငယ်သာ ရောက်သေးသဖြင့် လုံးလုံးလျားလျားစိတ်ချ၍ မရသေးသည့် တိုင် နေ့လည်က ဆာကူလန်းဘာစတည်းချမည့် နေရာထက်တော့သာပါသည်။

သို့ပေမဲ့ မနက်လင်းတော့ ကျွန်ုပ်တို့ကို နာဂပြောက်ကျားတွေက လာရာလမ်း ပြန်ခေါ်သွားသဖြင့် ဘယ်လိုဖြစ်တာပါလိမ့်ဟု တစ်ချက်ထိတ်သွားပြီး ရှေ့မှသွားနေသော ဆာကူလန်းဘာကို မေးကြည့်ခါမှ အထုပ်အပိုးတွေထမ်းဖို့ အထမ်းသမား ပြန်ခေါ်ကြောင်း သိရပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို လောင်ဗာအရှေ့ဘက်အဖျားတစ်နေရာက တဲလေးတစ်လုံးမှာ စောင့်ခိုင်း ထားသည်။ သို့ပေမဲ့ စဉ်းစားကြည့်လျှင် အိန္ဒိယစစ်တပ်စခန်းနှင့် နီးနေသဖြင့် မနေ့ညနေက လူစိမ်းတွေ ရောက်လာသည့်အကြောင်း သိုးသိုးသန့်သန့် ကြာမိသွားပလား အတွေးနှင့် ဆိုင်နောင့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ရင်တမမနှင့် တစ်နာရီခန့် စောင့်နေကြရသည်။

နောက်ဆုံးတစ်နာရီခန့်အကြာတွင် အထမ်းသမားများနှင့် ပြန်လာကြရာ ကျွန်ုပ်က အချိန်မဆွဲဘဲ တက်သုတ်ရိုက်ကြဖို့ ဖိပြောသဖြင့် သူတို့ ဝန်ထုပ်တွေကို စုစည်းထမ်းပိုး၍ မွန်းတည့်နေပူပူအောက်တွင် ခရီးထွက်ကြသည်။

တစ်နာရီခရီးမျှ ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်လာပြီးနောက် လောင်ဗာတောင်ရိုး အောက်ဘက် တောဖုံးနေသော လျှိုကြီးအတွင်းမှ စမ်းချောင်းသို့ ရောက်လာသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ရောက်နေသော နေရာမှာ မြန်မာဘက်ခြမ်းမှ နယ်စပ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထား သော ရေဝေကုန်းတန်းဖြစ်၍ ထိုမှ အရှေ့ဘက်ချင်းတွင်းသို့ စီးဆင်းသွားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ နောက်တွင် ကျန်ခဲ့သော တောင်ရိုးပေါ်က အိန္ဒိယတပ်ဖွဲ့များ တပ်ခွဲနေရာကို မျှော်ကြည့် လိုက်သည့်အခါ ပြောင်းသလင်းခါနေပြီး စမ်းချောင်းကို ကျော်လိုက်သည်နှင့် နောက်ထပ် တောင်ရိုးတစ်ခုသို့ရောက်လာရာ ဤ၌ မြင်ကွင်းထဲ လောင်ဗာ ပျောက်ကွယ်သွားပြီးနောက် တွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ဦးဆုံးအကြိမ် တကယ်ပင် စိတ်ဒုံးဒုံးချ နိုင်ပြီဖြစ်သောနေရာ ရောက်လာပြီဟု ခံစားလိုက်ပါ၏။

သို့ပေမဲ့ မကြာပါချေ။ ဆယ့်လေးငါးလှမ်းလှမ်းမီသည်နှင့် ရှေ့ဆက်ရမည့် ခြေလျင် ခရီးအတွက် ကျွန်ုပ်နှင့်ဆိုင်နောင့် နှစ်ယောက်လုံး အဆင်သင့်မဖြစ်သေးကြောင်း သဘော ပေါက်သည်။ ဆိုင်နောင့်ကလည်း မီးဖွားပြီးတာမှ နှစ်လသာရှိသေး။ ကျွန်ုပ်ကလည်း သုံးလမျှ နေအလင်းရောင်မရှိ။ ကိုယ်လက် လေ့ကျင့်ခန်းလည်း မလုပ်နိုင်ဘဲ အခန်းကျဉ်း လေးထဲ အောင်းနေရသဖြင့် လူလုံးပင် မပေါ်တော့။ ဖြည်းဖြည်းချင်းလျှောက်နေရင်း ဒူးတွေ၊ ခြေထောက်တွေ တဆတ်ဆတ်တုန်ရမ်းလာသဖြင့် နားနားပြီးသွားနေရသလို ဆိုင်နောင့်လည်း ထို့အတူ၊ မတ်မတ်စောက်စောက် အတက်ခရီးဆိုလျှင် မောလွန်းလို့

မြန်မာပြည်အနောက်မြောက်ပိုင်း ကျေးရွာတစ်ရွာမှ နာဂယောက်များလေးတစ်ဦး။

အသက်များပင် ထွက်တော့မလားထင်ရသည်။ သို့ပေမဲ့ နားချင်တိုင်းနားမရ၊ ခရီးပေါက်ဖို့ တွန်းလျှောက်နေရသည်။

တောင်ကြားလမ်းတချို့က တောင်အောက်စမ်းချောင်းလေးတွေဆီ ဆင်းသွားသလို တောင်ကုန်းပေါ်ကော့တက်သွားပြီး လျှိုချောက်ကြီးထဲ နိမ့်ဆင့်သွားရာ၊ ဤနည်းဖြင့် တောင်ရိုး တစ်ရိုးနှင့်တစ်ရိုး ဆက်၍ နိမ့်ချည်၊ မြင့်ချည် လာခဲ့ရာ အမြင့်ဆုံး ပတ်ကျိုင့် တောင်တန်းတစ်နေရာမှာ တည့်တည့်မတ်မတ်ဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ထဲမှာ ယခုအထိ မမောမယန်း ကြုံကြုံခံ လျှောက်နိုင်သူတို့က ဆာကူလန်းဘာနှင့် ခွန်းညက်မှ ကောင်မလေး၊ သူမက ကလေးကို နောက်ပိုးလျက် လိုက်လာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အထုပ်အပိုးတွေကို လောင်ဗာရွာမှ လူကြီးတစ်ယောက်နှင့် ကောင်လေးနှစ်ယောက်တို့က ထမ်းပိုးလာသည် ဆိုသော်လည်း သူတို့စိတ်သူတို့ကိုယ်နှင့် ပါလာကြသည်မဟုတ်၊ နာဂပြောက်ကျားတွေက အတင်းအကျပ် ပေါ်တာဆွဲခြင်းဖြစ်ရာ ဤကိစ္စအတွက် စိတ်မကောင်းသဖြင့် လမ်းခရီးတွင် နားတိုင်း သူတို့ကို ကျွန်ုပ်က စီးကရက်တစ်လိပ်စီ ပေးပြီး ချော့ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အတူ လိုက်လာသော NSCN ပြောက်ကျားရဲဘော် စုစုပေါင်း ခြောက်ယောက်ဖြစ်ပြီး လူငယ်များဖြစ်၍ အတွေ့အကြုံရင့်ပုံမရ၊ ယူနီဖောင်းနှင့် တူတူတန်တန်ဆို၍ တစ်ယောက်မှ မဝတ်၊ တစ်ယောက်က မြက်ဦးထုပ်ဆောင်းထားပြီး သုံးယောက်မှာ ဖိနပ်မရှိ၊ ခေါင်းဆောင် လုပ်သူက ဗမာစကားကို နာဂသံဝဲဝဲနှင့် ပြောနိုင်သည့်တိုင် တစ်ခါတစ်ခါ ဘာတွေပြောလို့ ပြောမှန်းမသိ၊ လောင်ဗာရွာမှ နာရီအနည်းငယ်သွားရသော ယန်းချောင်းရွာတွင် ဗမာစစ်

မြန်မာပြည်ဘက်မှ မြင်တွေ့ခဲ့ရသော ပတ်ကျိုင်တောင်တန်း။

တပ်စခန်းချနေကြောင်းကိုတော့ သူ့စကားထဲက နားလည်လိုက်သည်။ တစ်နေရာတွင် နားကြရာ ဟိုးအဝေးတောင်ရိုးပေါ်က မီးခိုးတွေအူတက်နေသော နေရာကို လက်ညှိုးညွှန်ပြသည်။ ထိုနေရာတစ်ဝိုက်တွင် ဗမာစစ်တပ်များ ကင်းလှည့်တတ်ပြီး အချို့နေရာများတွင် ပြောက်ကျားနာဂတို့နှင့် ပက်ပင်းတိုးကာ မကြာခဏ ပစ်ကြခတ်ကြပုံရသည်။ ဤဒေသတွင် ခေါင်းဖြတ်သော အလေ့အထမှာ မကြာသေးခင် နှစ်များအထိ ရှိနေရာ ရွာသူရွာသားတွေကလည်း လုံခြုံရေးအရ ရွာတွေကို တောင်ထိပ်ပေါ်မှာ တည်ထားကြသည်မှာ အစဉ်အလာအလိုဖြစ်နေသည်။ ဗမာပြည်ထဲမှ ပထမဆုံးတွေ့ရမည့် နာဂရွာလေး တစ်ရွာသို့ လျှောက်လိုက်ရသည့် ခရီးကား တောင်တက်ခရီးဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့တွင် ရှိရှိသမျှအားအင်တွေ အကုန် ကုန်သွားရောသလား အောက်မေ့ရသည်။ ရွာထဲသို့ ဝင်လိုက်သည့်အခါ ရွာအမည်မှာ ခမိုးဖြစ်ပြီး အိမ်ခြေတစ်ရာကျော် တည်သောရွာကြီးဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ လောင်ဗာမှ ဤနေရာအထိ လေးနာရီလောက် လျှောက်လျှင် ရောက်နိုင်ပါသော်လည်း ယခု ကျွန်ုပ်တို့ အခြေအနေကြောင့် အချိန်နှစ်ဆယူခဲ့ရသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး လန်းဆန်းနေကြသည်။

ရွာထဲဝင်လာချိန်တွင် အလင်းရောင်အတော်နည်းနေသော်လည်း ကျွန်ုပ်လို လူဖြူတစ်ယောက်ကို မြင်လိုက်ရသဖြင့် ရွာသူရွာသားတွေ လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်သွားကြသည်။ နာဂ သူပုန်တို့နှင့်အဆက် ရှိသူတိုင်း ဤလမ်းကြောင်းမှ ဖြတ်သွားဖြတ်လာရှိကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့လည်း သူပုန်အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်ဟု ယူဆကြပုံရသည်။ သူတို့က ဤပုံ ဤ

နည်း ကျွန်ုပ်ကို စပ်စုအကြည့်ကြည့်ကြသလို ကျွန်ုပ်ကလည်း သူတို့ အနေအထားကို ကြည့်ပြီး အတော်လေးစိတ်ဝင်စားသွားသည်။ ယခုတွေ့နေရသော နာဂတွေက ကိုဟီးမား တွင် တွေ့ခဲ့ရသည့် နာဂတွေနှင့် ဘာမှမဆိုင်။ ဒီက နာဂ အများစုက သနားစရာကောင်း လောက်အောင် ချို့တဲ့ကြသည်။ အသက်အရွယ်မရွေး ယောက်ျား၊ မိန်းမတိုင်း ကိုယ်ထီး ဗလာကျင်းလျက် အရှက်လုံရုံအဝတ်ပိုင်းလေးနှင့်သာ အောက်ပိုင်းကို ဖုံးထားကြသည်။ အဝတ်တွေကလည်း လက်ဖြစ် ဖျင်ကြမ်းကြီးတွေ၊ ပြေလည်သူ အချို့သာ အိန္ဒိယမှ လာသော ပိတ်စများနှင့် ဗမာစတိုင် လုံခြုံသည်။ အင်္ကျီချုပ်ဝတ်ထားကြသည်။ သို့ပေမဲ့ မိန်းမတွေမှာ ဘရာစီယာဆိုတာမျိုးကို လုံးလုံးလျားလျား မတွေ့ရ။ တဲကြီးတစ်တဲရောက် သည့်အခါ အထုပ်အပိုးတွေ အောက်ချကြပြီး နားကြရာ မီးဖိုဘေးတွင် ထိုင်နေသော နာဂတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်ကိုကြည့်ပြီး နာဂစစ်သားတစ်ယောက်ကို တစ်ခုခု မေးလိုက် သည်။ ပြီးနောက် ဆာကူလန်းဘာက ရယ်ရင်း ကျွန်ုပ်ကိုမေးသည်။

“သူတို့က သိချင်နေတယ်၊ ခင်ဗျားက ဘယ်ကလဲတဲ့ အိန္ဒိယကလား၊ ဗမာပြည် ကလားတဲ့”

ကျွန်ုပ်က ဗမာတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်ကလာကြောင်းပြောလိုက်ရာ၊ ကျွန်ုပ် အဖြေကို သဘောကျသွားပုံရသည့်တိုင် ရန်ကုန်ဆိုတာကိုပင် သိကောသိပါ့မလားဟု သံသယဖြစ်မိသည်။ ထိုညက ခမိုးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ မြေကြီးပေါ်တွင် အခင်းခင်း၍ အိပ်ကြရသည်။ နောင်မှသိရသည်မှာ နာဂအိမ်အားလုံး အခင်းမရှိ၊ ပြုတ်တင်းပေါက်မရှိ၊ မြေစိုက်တဲ့ဖြစ်ပြီး အဝင်အထွက်တံခါးမကြီးတစ်ခုသာရှိသည်။ သို့ပေမဲ့ တဲထဲက မြေ တလင်းကို ချောမွတ်နေအောင် လုပ်ထားပြီး အလယ်ခေါင်တည့်တည့်တွင်မူ ထင်းမီးဖိုကြီး ကို နေ့ရော ညရော မွှေးထားသည်။ ဤတွင် ပြဿနာတစ်ခုက ညဘက်တွင် ကြွက်တွေ ရောက်လာတတ်သဖြင့် ဆိုင်နောင်က တုတ်တစ်ချောင်းဖြင့် သမီးလေးအနားမှာ တစ်ညလုံး မအိပ်ဘဲ ကင်းစောင့်နေခဲ့ရသည်ကို မနက်မိုးလင်းခါမှ ကျွန်ုပ်လည်း သိလိုက်ရသည်။ ထိုနေ့မနက်မှာပင် ဆာကူလန်းဘာက ကျွန်ုပ်တို့ကို ထားခဲ့ပြီး ကိုဟီးမား ပြန်သွားသည်။

“ကျွန်တော် အတတ်နိုင်ဆုံး လုပ်ခဲ့ပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော်ပြန်တော့မယ်။ အခု ခင်ဗျားတို့ ခရီးအတွက် စိတ်ချရပါပြီ။ နာဂစစ်သားတစ်ယောက်ကလည်း ဗမာလို ပြောတတ်တယ်မဟုတ်လား”

ဆာကူလန်းဘာကို ကျွန်ုပ်တို့က ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောပြီး လက်ပြနုတ်ဆက် ခဲ့ကြသည်။ သူ့အကူအညီမရလျှင် သည်နေရာအထိ ကျွန်ုပ် မရောက်နိုင်သဖြင့် သူ့ကို ကျေးဇူးအထူးတင်ရပါ၏။ သို့ပေမဲ့ သူ့အနေနှင့် NSCN အပေါ် အယုံအကြည်မရှိ သဖြင့် ဌာနချုပ်အထိ မလိုက်လိုကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကောင်းကောင်းသိထားသည်။ နောက်တစ်ချက်က NSCN ဌာနချုပ်သို့ ပါသွားကြောင်း ကိုဟီးမားမှ အာဏာပိုင်တွေ သိသွားလျှင် သူ ဒုက္ခရောက်သွားနိုင်သည်။

ဆာကူလန်းဘာ ထွက်သွားအပြီး ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့လည်း ခရီးဆက်ထွက်ခဲ့ရာ နာဂစစ်သား ၆ ယောက်၊ သမီးလေးကို ခွန်းညက်ကောင်မလေးက နောက်ကျောပိုးလျက်၊ ဆိုင်နောင့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့က အထုပ်အပိုးကိုယ်စီနှင့် ခြေလျင်ခရီးစခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့က ကောင်းကင်တစ်ခွင်လုံး ရှင်းလင်းကျင်းလျက်နေသာနေရာ ဟိုးအဝေးက နိမ့်ချည်၊ မြင့်ချည်နှင့် စိမ်းညိုညိုတောင်တန်းကြီးကို မျက်စေ့တစ်ဆုံး မြင်တွေ့နေရသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့သွားနေသော လမ်းက တောင်ကြားဆင်ခြေလျော့အဆင်း၊ ယခုအချိန်အထိ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်အဖို့ ကောင်းကောင်းအားအင် ပြန်မပြည့်သေးသဖြင့် အားနည်းပြီး ဟောဟဲဆိုက်နေပါသော်လည်း ဖြည်းဖြည်းနှင့်မှန်မှန် လာခဲ့ကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်နေသော လမ်းမှာ ဘာကြောင့် ဤမျှခက်ခဲနေရသည်ကို ပထမ နားမလည်၊ တောင်တွေကို ကွေ့ပတ်၍ မြွေလိမ်မြွေကောက်လမ်းအတိုင်း လိုက်သွားလျှင် သက်သာနိုင်ပါသော်လည်း လုံခြုံရေးအတွက် ယခုလို တောင်ထိပ်တစ် ထိပ်မှ တစ်ထိပ်သို့ တောက်လျှောက် ဖြတ်နေရသဖြင့် အဆမတန် ပင်ပန်းနေရခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ တောင်ထိပ်တွေပေါ်က သွားနေရသဖြင့် ဘေးဘီဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး ကို အပေါ်စည်းမှ မြင်တွေ့နေရပြီး လုံခြုံရေးအတွက် တပန်းသာသည်။ ခေါင်းဖြတ်သူနှင့် ပက်ပင်းတိုးလျှင်တော့ ခြေကုန်သုတ်ပြေးဖို့အတွက် အင်အားလိုသည်။

သို့ဖြင့် ရွာငယ်လေးတစ်ရွာကို ဖြတ်လျှောက်လာရာ မကြာခင်မှာပင် လူရိပ် လူခြေဆို၍ မတွေ့ရလောက်အောင် ကင်းပြတ်သွားရာ ဗမာစကားတတ်သော နာဂရဲ ဘော်က အစိုးရတပ်တွေကို ကြောက်သဖြင့် ဘေးကင်းရာသို့ ရွာသားတွေ ပြေးကြကြောင်း ပြောသည်။ တစ်နေရာ အရောက်တွင် ဟိုးအဝေး တပ်စခန်းမှ မီးခိုးတလူလူ အူနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် လွန်ခဲ့သော နှစ်ရက်သုံးရက်က ထိုနေရာ၌ တိုက်ပွဲငယ်လေးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ သည်ဟု ဆိုသည်။ သူပြောသလို ဗမာတပ်များနှင့် မကြာခဏ တိုက်ပွဲဖြစ်နေရသည်ကိုမူ သံသယရှိစရာမလို။ ကျွန်ုပ်တို့ဖြတ်လာသော ရွာနီးချုပ်စပ်တွင် လူတစ်ရပ်နီးနီး ကတုတ် ကျင်းတွေတူးထားပြီး တောလမ်းများလည်း ရှိရာ၊ ထိုမှအလောင်းတို့ကို ဆွဲထုတ်ခဲ့သည်မှာ သေချာသည်။

‘ကယုလောင်းခိုင်’ခေါ် ရွာငယ်လေးသို့ ရောက်လာချိန်တွင် နေအတော်ကျနေပြီ။ ဤ၌လည်း လူရိပ်လူယောင် ကျို့ကျို့ကျဲကျဲသာ တွေ့ရသည်။ ထိုအခိုက် အပေါ်ပိုင်းကိုယ် ဗလာနှင့် လူအချို့ အလောင်းတစ်လောင်းကို ဝါးကပ်စင်နှင့်ထမ်းလျက် ပါးစပ်ကလည်း ဇယဉ်ကျူးသလို ခတ်ဆန်းဆန်းအသံတို့ကို ဝမ်းနည်းစွာနှင့် သံပြိုင်ရွတ်ဆို၍ တစ်နေရာသို့ ဖြည်းဖြည်းချင်း လျှောက်နေကြရာ သူတို့လူစု ဝေးသွားသည်နှင့် အသံတွေလည်း တိမ်ဝင် သွားသည်။ ဤတွင် ဆိုင်နောင့်က ဗမာစကားတတ်သော ရဲဘော်ကို အကျိုးအကြောင်း မေးကြည့်ရာ အတော်ဆိုးဝါးသော အခြေအနေမှန်း သိလိုက်ရသည်။ ရဲဘော်၏ စကားအရ

ဆိုလျှင် ဤနေရာဒေသတစ်ဝိုက်တွင် ရွာနေရွာထိုင် မိသားစုအတော်များများ ရွာကို စွန့်ခွာသွားနေသည်မှာ ဗမာတွေကို ကြောက်သည့်အကြောင်း တစ်ခုတည်းမဟုတ်၊ ပလိပ် ရောဂါဆိုးကြီး ကူးစက်နေပြီး တဖြုတ်ဖြုတ်သေနေသည့် အကြောင်း သဘောပေါက် လိုက်ရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ချက်ချင်း အကာအကွယ်တွေ ပြင်ဆင်ရတော့သည်။ ရေကို ကျိုချက်သောက်ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ခြင်ထောင်လေးတစ်လုံးပါလာသဖြင့် လေး တိုင်စင်တဲလေး လက်ကတောက်ချင်းဆောက်ပြီး ညအိပ်သည့်အခါ သမီးငယ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားကြားတွင် ထားသိပ်ရသည်။ သို့ပေမဲ့ သတိတစ်ချက် လွတ်သွားသည့်အတွက် အားလုံးငါးပါးမှောက်တော့မလို ကံကောင်း၍သာ တော်သေးသည်။ ဖြစ်ပုံက ဒီလို၊ ထိုညက ဆန်ထုပ်လေးတစ်ထုပ်ကို ခေါင်းအုံးလုပ်ပြီး အိပ်ခဲ့ရာ သန်းခေါင်အချိန်တွင် ကြွက်တစ်ကောင် ခြင်ထောင်ထဲဝင်လာပြီး ဆန်အိတ်ကိုဖောက်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြောင်း မနက်ရောက်မှ သိရသည်။ သို့ပေမဲ့ ဆန်အိတ်ကို ဘာကြောင့် မဖောက်နိုင်ဘဲ ပြန်ပြေးသွား သည်မသိ၊ ဆိုင်နောင့်က ကျွန်ုပ်၏ ဟောက်သံကြောင့် ကြွက်လန့်ပြေးသွားသည်ဟု ထင်ကြေးပေးသည်။

နာဂရဲဘော်တွေက ဌာနချုပ်သို့ ကြိုတင်သတင်းပို့ပြီးခါမှ ခရီးဆက်ချင်ကြသဖြင့် NSCN ဌာနချုပ်သို့ ဆက်သားတစ်ယောက်စေလွှတ်ပြီး သူပြန်လာချိန်အထိ ကရုလောင်း နိုင် ရွာကလေးမှာ စတည်းချနေကြသည်။ ဆက်သားနှင့်အတူ ယခင် ကျွန်ုပ်တို့ စာကိုလည်း တွဲပေးလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ စခန်းချနေသော ရွာမှာ ပလိပ်ရောဂါ ယုံနဲ့ကူးစက် နေသလို မြန်မာစစ်တပ်စခန်းချရာနှင့်လည်း နာရီအနည်းငယ် ခြေလျင်လျှောက်လျင် ရောက်နိုင်လေရာ ဤနေရာတွင် လုံးဝမနေသင့်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့က ဖိပြောသဖြင့် နှစ်ညမြောက်နေ့တွင် ဆက်ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ကယုနေ့ညုခေါ် နောက်တစ်ရွာ ရောက်လည်းမထူး အကြောင်းဆိုးနေဆဲ၊ ရွာအဝင်တွင် မကြာသေးခင်ကမှ မြေမြှုပ်ထား သော လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် သင်္ချိုင်းမြေပုံတို့ အစီအရီရှိနေပြီး သစ်သား (သို့) ဝါးနှင့် လုပ်ထားသော လက်ဝါးကပ်တိုင်လေးတွေ စိုက်ထူထားရာ ရွာထဲရောက်သည့်အခါတွင် လည်း ကျန်းကျန်းမာမာ ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ် လူရယ်လို့ တစ်ယောက်မျှ မရှိ၊ အားလုံး ယဲ့ယဲ့ လှုပ်ရုံမျှသာ ရှိ၍ အလောင်းစင်ထမ်း သူတို့သည်လည်း နောက်နေ့ပင် မကူးဘဲ ပလိပ်ရောဂါဖြင့် အတုံးအရုံးသေကြရကြောင်း ရွာထဲမှာ ပြောဆိုနေကြသည်။ ပြဿနာက ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အထမ်းသမားတစ်ယောက် နှစ်ယောက် လိုနေရာ နာဂ ရဲဘော်တွေက နာမကျန်းဖြစ်နေသော ရွာသားနှစ်ယောက်ကို သေနတ်နှင့်ချိန်ပြီး ပေါ်တာ ဆွဲတော့မည်တွင် ကျွန်ုပ်တို့က ၎င်းလုပ်ရပ်ကို လုံးဝကန့်ကွက်ပြီး သည်လိုဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ပစ္စည်းတွေကို ကိုယ့်ဘာသာ သယ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကန့်ကွက်ကြရာ နာဂ ရဲဘော်က ဆင်ခြေပေးသည်။

“ဒါဆိုရင် ကျုပ်တို့က ဘာလုပ်နိုင်မှာလဲ၊ ဒီမှာ ရွာရှိလူကုန်နေမကောင်းဖြစ်နေ ကြတာပဲ”

သို့ရာတွင် တစ်ခဏ ပြောဆိုပြီးနောက် လှုပ်လိ၊ လှုပ်ရဲ့ လူတွေနှင့်စာလျှင် ကျန်းမာသည် ထင်ရသော နာဂနွစ်ယောက်ကို ပိုက်ဆံပေးငှားရမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျောပိုးအိတ်တို့ကို နာဂနွစ်ယောက်က ကြိမ်ခြင်းတောင်းကြီးတွေထဲထည့်ပြီး ခြင်းနှင့် ချည်တုပ်ထားသော သားရေကြိုးပြားကို နဖူးတွင်သိုင်း၍ ခြင်းကို နောက်ကျောပိုး ကြရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့က ကျောပိုးအိတ်တို့ကို ဘယ်လိုလွယ်ရကြောင်း လက်တွေ့လွယ်ပြပါသော်လည်း သူတို့က ခေါင်းတခါခါနှင့် ဆိုခဲ့သလို သူတို့နည်း၊ သူတို့ဟန်ဖြင့် အထုပ်သယ်ခြင်းသည်သာ တစ်ခုတည်းသောနည်းအဖြစ် မှတ်ယူထားပုံရသည်။ ကယုနေ့ည၊ ရွာမှလွန်သော် တောင်ကြားချိုင့်ဝှမ်းလေးထဲ ရောက်လာသည်။ တောင်ကြားချိုင့်ဝှမ်းက ကျဉ်းမြောင်းသော်လည်း အရှေ့ဘက်တောင်တန်းတို့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ခဲ့မြင်ခဲ့ရသော ဆည်ရေသောက် စပါးခင်း တစ်ခင်းနှင့် ကြည့်နူးစရာကောင်းသည်။ သို့ပေမဲ့ နာဂတို့ ထုံးစံအတိုင်း သက်တောင့် သက်သာသွားနိုင်သည့် လမ်းမျိုးကိုမလိုက်၊ အထက်ဘက် ထောင်တက်သွားရာ၊ တစ်နေရာ အရောက်တွင်မူ ဒလဟောစီးနေသော တောင်ကျချောင်းတစ်ခုကို မုဒရက်နွယ်တို့ ယှက်ရက်၍ လုပ်ထားသော တံတားဖြင့် ဖြတ်လာခဲ့ကြသည်။ ဆွီဒင်တွင် ယှက်ထားသော မုဒရက်အနွယ်ဆိုလျှင် ငှက်ကျားသိုက်ဖြစ်မည်ဟုသာ သိထားကြသည်။ မုဒရက်နွယ်ပင် တို့ဖြင့် တံတားလုပ်ရာတွင် နွယ်ပင်တို့ကို မြေကြီးမှာ ချည်နှောင်ထားတာမျိုး မရှိ။ တစ်ဖက်သို့ ဖြတ်ရာ၌ တန်းထားသော ပိုက်ကွန်ကို အလျားလိုက် တွယ်ကပ်သွားရတာ မျိုး ဖြစ်သည်။

မုဒရက်တံတားကို ဖြတ်လာပြီး တအောင့်အကြာ ကျွန်ုပ်တို့လာရာလမ်းရှေ့ ခတ်လှမ်းလှမ်းတွင် မတ်တတ်ရပ်နေသော လူငယ်နှစ်ယောက်ကို တွေ့လိုက်ရပြီး သူတို့အဆင်အပြင်တွေအရ နာဂအရာရှိတွေဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်သည်။ ဖာထေးရာဗရပ္ပနှင့် ဂျင်းဘောင်းဘီဝတ်ထားပြီး ကောင်းဘွိုင်ဦးထုပ်ဆောင်းထားကြသည်။ ခါးတွင်မူ သားရေအိတ်နှင့် ပစ္စတိုကိုယ်စီချိတ်ထားရာ ဤသည်တို့ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့ကား အိန္ဒိယဘက်မှ နာဂတွေဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို ရပ်စောင့်နေသည်မှာ သေချာသည်။ သူတို့အနားရောက်သွားသည့်အခါ နှုတ်ခမ်းမွေးကျို့တို့ ကျဲတဲနှင့် မျက်နှာပေါက်ဆိုးဆိုး တစ်ယောက်က လမ်းနဘေးမှ မြက်ဖုတ်တစ်တွက် လေတစ်ကွက်ကို မချေမင်နှင့် လက်ညှိုးညွှန်ပြပြီး ထိုင်ခိုင်းနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးထိုင်ချလိုက်ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အစောင့်အဖြစ် လိုက်ပါလာသော ရဲဘော်လေးတစ်ယောက်ကို သူတို့ထဲကတစ်ယောက်က အော်ဟောက်လိုက်သည့်အခါမှာတော့ တာဝန်ရှိသူတစ်ယောက်ယောက်နှင့် တွေ့ရပြီဆိုပြီး စိတ်ဒုန်းဒုန်းချထားရာက ချက်ချင်း ထိတ်ထိတ်ပြာပြာ ဖြစ်ရပြန်သည်။ သူတို့အချင်းချင်း နာဂမက်ဆီဘာသာစကားဖြင့် ပြောကြသည်။ နာဂမက်ဆီဘာသာစကားမှာ အသံနှင့် ဟင်ဒီဘာသာစကားတို့ကို ရောစပ်ထားသောကပြားဘာသာ စကားတစ်ခုဖြစ်ပြီး

အိန္ဒိယဘက်ခြမ်းမှ လူမျိုးစုတွေ အသုံးများကြသည်။ သူတို့ဆိုနေသည်ကို အကဲခတ်ခြင်းဖြင့် ဌာနချုပ်မှ ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့်မရဘဲ ကျွန်ုပ်တို့ကို သည်နေရာအထိ ဘာကြောင့် ခေါ်လာရကြောင်း ရဲဘော်လေးတွေကို သဟောကံသဟမ်းနှင့် မေးနေသည်ကို မှန်းဆသိနိုင်သည်။ အရာရှိနှစ်ယောက်အနေနှင့် အင်္ဂလိပ်လို ပြောနိုင်မည်ယူဆရသော်လည်း No တစ်လုံးကို ဘုဆတ်ဆတ်ပြောရုံမှအပ ကျွန်ုပ်နှင့် စကားပြောဖို့ ငြင်းနေကြသည်။ ထိုနောက် ကျွန်ုပ်တို့ထဲမှ ဗမာစကားပြောနိုင်သူကို ဆင့်ခေါ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ဘေးတွင် ထိုင်ခိုင်းပြီး နာဂမီး(စ်) စကားနှင့် ဗမာစကား အပြန်အလှန်ပြော၍ စစ်ကြောရေးစတင်သည်။

“ခင်ဗျား ဘယ်သူလဲ၊ ဒီနေရာကို ဘာလာလုပ်တာလဲ” အရာရှိနှစ်ယောက်က ဒေါနှင့် မောနှင့်မေးနေသည်။

“ကျုပ်က ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်၊ ဒါက ကျုပ်မိန်းမ ဓာတ်ပုံ ဆရာမ မင်းတို့ ဌာနချုပ်ကို ကျုပ်တို့လာမယ့် အကြောင်းသတင်းပို့ထားပြီး သူတို့ ငါတို့ကို စောင့်နေကြလိမ့်မယ်”

ကျွန်ုပ်က စိတ်ကို အတတ်နိုင်ဆုံးလျော့ချရင်း KIA မှ မိတ်ဆက်စာကို ထုတ်ပေးလိုက်ရာ သူက ဖတ်ကြည့်ပြီး ကျွန်ုပ်ထံမှ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် တောင်းသည်။ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွင် ကျွန်ုပ်မှာမည်က ဘာတီးလ်လင့်တနာဖြစ်ပြီး မိတ်ဆက်စာတွင်မူ ဂျန်ဟန်မင်တန်ဟုပါရှိရာ ဤမှာပင် ကျွန်ုပ်ကို ရန်လုပ်တော့သည်။ ကျွန်ုပ်က အခြေအနေအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ယခုလိုနာမည်ကို လှီးလွဲ၍ ရေးသားရကြောင်း၊ အကြေအလည်ရှင်းပြပြီး၊ ၎င်းတို့အထက်အရာရှိများနှင့် အဆက်အသွယ်ယူပေးဖို့သာ တွင်တွင် ပြောပါသော်လည်း သူ့ကို နားမပေါက်။ ကျွန်ုပ်ကို ပြန်၍ပင် အော်ငေါက်လိုက်သေးသည်။ “ခင်ဗျားမှာ ဖြတ်သန်းခွင့် မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားကို သူလျှိုအနေနဲ့ ပစ်သတ်လို့ရတယ်။ ဘာထင်နေလဲ”

ကျွန်ုပ်ဒေါသကို အနိုင်နိုင်ထိမ်းချုပ်ရင်း သူနှင့် နာဂီဝက်မျှ အကြိတ်အနှယ်ပြောပြီးနောက်တွင်မူ သူ့ဘက်က သဘောထားပျော့ပျောင်းလာသည်။ ကျွန်ုပ် စကားက သူတို့ခေါင်းဆောင်တွေလိုလားသော ဧည့်သည်တွေဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက် သွားပုံရသည်။ နောက်ဆုံးကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့နှင့် သူတို့အတူလိုက်ပါပြီး ကယုနာဆာရွာသို့ ခရီးဆက်လာခဲ့ကြသည်။ ဤရွာသည်လည်း နာဂတို့ထုံးစံအတိုင်း မြင့်ပေ့ဆိုသော တောင်ထိပ်တွင် တည်ထားသည်ကို အဝေးမှမြင်ရသော်လည်း ကျွန်ုပ်အံ့အား သင့်ရသည်မှာ ယခင်လာခဲ့သလို ခက်ပေ့ကြမ်းပေ့ဆိုသော တောင်တက်လမ်းမျိုးက မသွားတော့ဘဲ၊ မြေလိမ်မြေကောက်လမ်းဟောင်းအတိုင်း လိုက်လာခဲ့ကြရာ ဤခရီးကား ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ပို၍ပင် ခက်ခဲပင်ပန်းလှသည်။ မီတာတစ်ရာနီးနီးတိုင်းတွင် မကြာခဏ ရပ်နားရပြီး အားအင်ပြန်ဖြည့်ပေးဖို့အတွက် ဂလူးကို(စ်) မှုန့်ကို ပါးစပ်ထဲ သွန်ထည့်ပြီး ရေပုလင်းထဲကရေကို ကျိုက်

ချလိုက်ရသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဒုက္ခ၊ သုက္ခတွေက ရွာရောက်သည်အထိ မပြီးသေး၊ စောစောက ရန်စွယ်တင်္ဂါနှင့် အရာရှိပေါက်စက ကျွန်ုပ်တို့ကို ဝါးတဲတစ်လုံးထဲ ခေါ်သွားဖို့ နာမူတ်၍ အမိန့်ပေးပြီး၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို နောက်တစ်ကြိမ် စစ်ကြောရေးလုပ် ပြန်သည်။ သို့မေ့ ယခုတစ်ကြိမ်တွင်မူ သူတို့နှစ်ယောက်လုံး ဖော်ရွေကြပြီး တစ်ယောက် က အင်္ဂလိပ်လို သွက်သွက်လက်လက် ပြောလိုက်ရာ ပထမ စစ်ဆေးရေးလုပ်ခဲ့စဉ်က အင်္ဂလိပ်လို မပြောဘဲ၊ ဘာကြောင့် ဖုံးကွယ်ထားရသည်ကို တွေးမိပြီး ကျွန်ုပ်တို့ အံ့အား သင့်ရသည်။ တဲအတွင်းက ထင်းမီးဘေးတွင် ခင်းထားသော ထရပ်ပေါ်တွင် ထိုင်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့သော တစ်ယောက်က လက်ထဲတွင် မှတ်စုစာအုပ်နှင့် ဘော(လ်)ပင်တစ်ချောင်းကိုင်ရင်း ကျွန်ုပ်ကို မေးလေတော့သည်။

“နယ်စပ်ဘယ်နေရာက ခင်ဗျားဖြတ်လာတာလဲ”

“လောင်ဗာက လွန်ခဲ့တဲ့ (၄) ရက်ကဖြတ်လာတာ”

“အဲဒီနေရာကို ဘယ်သူခေါ်လာ တာလဲ”

“ကျုပ်တို့ဘာသာလာတာ၊ ကျုပ်တို့လာနေပြီဆိုတာ မင်းတို့ ခေါင်းဆောင်တွေ သိတယ်”

“ဒါပေမဲ့... ခင်ဗျားမှာ ဖြတ်သန်းခွင့်မှ မပါတာ”

ကေအိုင်အေကစာပါတယ်လေ။ မင်းဖတ်ပြီးပြီပဲ။

“ကချင်က ကချင်၊ နာဂက နာဂပဲ။”

သူမှတ်ချက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်မင်တက်သွားရပြီး နာဂအရာရှိပေါက်စ ကြည့်ရသည်မှာ နိုင်ငံရေးကို နားကန်းတစ်လုံးမျှ နားလည်ပုံမရ။ မေးနေရင်း ယခင်လို ရှူးရှူးရှဲရှဲ ဖြစ်လာ ပြီး လက်ထဲက ဘောပင်နှင့် ကျွန်ုပ်ကို ချိန်ရွယ်၍ မေးလိုက်သည်။

“ခင်ဗျား ဘယ်သူလဲ”

“မင်းကို ကျုပ် အခါတစ်ရာပြောပြီးပြီပဲ၊ ကျုပ်က ဂျာနယ်လစ်”

“ဒါဆိုရင် ဒီမှာဘာလာလုပ်တာလဲ”

“ကောင်းပြီ၊ ဒါဆိုရင် ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်ရဲ့ အလုပ်က ဘာလဲ၊ ဒီနေရာကို ရောက်လာတဲ့ သတင်းထောက်တစ်ယောက်နဲ့ မင်းမကြုံဖူးဘူးလား၊ ကျုပ်သိသလောက် ကတော့ ၁၉၆၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတော့ ဒီဧရိယာကို နိုင်ငံခြားသတင်းထောက် တစ်ယောက် မှ ရောက်မလာခဲ့ဘူး”

“ဂျာနယ်လစ်တွေ ကျုပ်တို့ မလိုပါဘူး”

“ဒီကိစ္စက မင်းတို့ ခေါင်းဆောင်တွေ ဆုံးဖြတ်ရမယ့် ကိစ္စပါ။ ကျုပ်တို့လာ နေတာ သူတို့သိပါတယ်”

“ကိုဟီးမားက ဘယ်နေရာမှာ တည်းခဲသလဲ”

“ကျုပ် မိတ်ဆွေအိမ်မှာ”

“သူ့နာမည်က ဘယ်သူလဲ”

“သူ့ရဲ့ လုံခြုံရေးအတွက် သူ့နာမည်ကို မပြောဖို့ ကျုပ်ကတိပေးခဲ့တယ်”

“ကျွန်တော် မေးတဲ့ မေးခွန်းကို ခင်ဗျားငြင်းနေတာလဲ”

“ဘယ်အိမ်မှာ ခင်ဗျားတည်းခဲသလဲ”

“ဘာကြောင့် ဒီမေးခွန်းကို ထပ်တလဲလဲ မေးနေတာလဲ၊ အရေးကြီးတဲ့ အခြား မေးခွန်းတွေ မေးပါလား၊ ဥပမာ ကျုပ်အလုပ်အကြောင်း၊ ဒီနေရာကို လာရတဲ့အကြောင်း ပေါ့”

“ကျွန်တော့် အိမ်နဲ့ကို မနာခံရင် ချက်ချင်းပစ်သတ်လို့ရတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျား မသိဘူးလား”

ယခုတစ်ကြိမ်တွင်တော့ ကျွန်ုပ် ဒေါသကို ထိန်းချုပ်မရတော့ ဆတ်ခနဲ မတ်တတ် ထရပ်လိုက်ပြီး သူ့မျက်နှာရှေ့မှာ လက်သီးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင်ဆုပ်ရင်း ပြောလိုက်သည်။

“ငါ ဒီနေရာ ရောက်လာတာ မင်းတို့တော်လှန်းရေးနဲ့ နာဂတွေအကြောင်းကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိချင်လိုလာတာပဲ”

“ဒီလိုလာရတဲ့အခါ ငါတို့ရဲ့ နို့စို့အရွယ်ကလေးနဲ့ ငါတို့မိသားတစ်စုလုံးရဲ့ အသက် ကို စွန့်စားပြီး လာခဲ့ရတယ်။ အခု မင်းက ငါတို့ကို သတ်မယ်ခြိမ်းခြောက်နေတယ်၊ ကောင်းပြီ ယခုချက်ချင်း မင်းတို့ရဲ့ အထက်လူကြီးတွေကို သွားမပြောဘူးဆိုရင် ဘယ်သူ အသတ်ခံရမယ်ဆိုတာ ငါသိတယ်။ အဓိပ္ပာယ်မရှိ စစ်ဆေးနေတာတွေကို ရပ်လိုက်ပါ”

“မြေအောက်မှာ လှုပ်ရှားနေရတဲ့ဘဝကို ခင်ဗျားနားမလည်ပါဘူး”

“သွားစမ်းပါ။ ငါနဲ့မရခင် ငါ့မိန်းမက ရှမ်းလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့မှာ (၆) နှစ်လုပ်ခဲ့ တယ်။ မင်းရော စစ်သားလုပ်လာတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ”

ကျွန်ုပ်ကို မေးမြန်းနေစဉ် တစ်လျှောက်လုံး ဆိုင်နောင့်က အိပ်နေသော သမီးလေး ကို ပွေ့ချီထားရင်း နောက်နားတွင် စကားတစ်ခွန်းမှ မပြောဘဲ ထိုင်နေခဲ့ပါသော်လည်း ယခုတွင်တော့ သူမလည်း ဒေါသတွေ ပေါက်ကွဲလာပြီး မျက်ရည်တွေ တွေ့တွေ့ကျလျက် အသံတွေ တုန်တုန်ယင်ယင်နှင့် အရာရှိပေါက်စကို မကြားတကြား အမျိုးမျိုး ကျိန်ဆဲ လေတော့သည်။

ဤတွင် စစ်ဆေးနေသူဘက်မှ တင်းမာတာတွေ ရုတ်တရက်လျော့ကျသွားပြီး မှုန်မှုန်ဆန်ဆန်ကြီး လုပ်၍ နှုတ်ပိတ်နေရာ ဆိုင်နောင့်ဆီက တဖျစ်ဖျစ် ကျိန်ဆဲ သံတွေ လည်း တိတ်သွားပြီးနောက် စာရွက်လွတ်တစ်ရွက်ပေါ်တွင် စာနှစ်ကြောင်း သုံးကြောင်း ရေးလိုက်ပြီး တဲအပြင်ဘက် သုတ်ခနဲထွက်သွားသည်။

သမီးလေးကား သူ့မိခင်ရင်ခွင်ထဲ အိပ်မောကျနေဆဲ၊ တဲထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ နာဂအရာရှိ နှစ်ယောက်နှင့် တပ်ဖွဲ့ဝင် စစ်သားလေးတချို့ ကျန်ခဲ့ရာ၊ အချို့ကား ရိုင်ဖယ်

သေနတ်ကို ဘေးမှာချလျက် အိပ်များပင် ပျော်နေလေပြီ။ ကျန်ခဲ့သော အရာရှိငယ်တစ်ယောက်က ဖျတ်ခနဲတစ်ချက်ကြည့်လိုက်ပြီး စိတ်မကောင်းကြောင်း ပြောသည်။

“ကျွန်တော်တို့ဘက်က အပြင်လူတွေကို ဂရုစိုက်စစ်ဆေးရမှာမို့ပါ”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အခုလို စော်ကားတာမျိုးအထိ လုပ်စရာမလိုဘူးလို့ ငါထင်တယ်”

သို့ဖြင့် သူနှင့် ကျွန်ုပ် ရင်းနှီးလာရာ သူ့အမည်မှာ ဖွန်တိုင်းဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ မိတ်ဆွေကေဗီဆေးကိုနှင့်လည်း ခင်မင်ကြောင်းသိလာရသည်။ လွန်ခဲ့သည့် တစ်နှစ်ကမှ သူနှင့် ကေဗီဆေးကို၏ဝမ်းကွဲ ဆယ်ခုပေနှင့်အတူတကွ NSCN နှင့် ဆက်သွယ်၍ တော့ခိုလာခဲ့ကြသူတွေဖြစ်သည်။ ဆယ်ခုပေကား ကိုဟီးမားတွင် ထုတ်ဝေသော Oking Times အပတ်စဉ်ထုတ်ဂျာနယ်တွင် အယ်ဒီတာ လုပ်ကိုင်ခဲ့သူလည်းဖြစ်မည်။ Oking ဟူသော အမည်ကား နာဂမြေအောက်လှုပ်ရှားမှုဌာနချုပ် မည်သည့်နေရာတွင် ရှိသည်ကို မသိနိုင်သော်လည်း ၎င်းကိုရည်ညွှန်းသော အမည်တစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ဂျာနယ်အမည်ကို Oking ဟု ပေးလိုက်ခြင်းအားဖြင့် နာဂဒေသအာဏာပိုင်တို့ကို ဆယ်ခုပေက မြောင်စိန်ခေါ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လုံးဝ အံ့ဩဖို့ကောင်းသည်မှာ ယခုလို စိန်ခေါ်မှုကို အိန္ဒိယဒီမိုကရေစီက အပြုံးမပျက်ဘဲ ဂျာနယ်ကို ဆက်လက်ထုတ်ဝေခွင့် ပေးထားခြင်းပဲ ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်လည်း နာဂအရာရှိပေါက်စနှင့် အခြေတင်ပြောလိုက်ရသဖြင့် အတော်လေး ပင်ပန်းသွား၍ မီးလင်းဖိုဘေးတွင် ထိုင်လိုက်ပြီး နာဂတို့၏ အစဉ်အလာလူနေမှုဘဝနှင့် ပတ်သက်သမျှ ဖွန်တိုင်းကို မေးမြန်းကြည့်ရသည်။ ဤနေရာ ဤဒေသတစ်ဝိုက်တွင် တွေ့ရသော ရွာတို့၏ အမည်ရှေ့တွင် ‘ကယု’ဟု အမည်တပ်၍ ဘာကြောင့်ခေါ်ကြသလဲဟု မေးရာ အဖြေက စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။ နေရာဒေသစ်တွင် နာဂမျိုးနွယ်စုတစ်ခု အခြေချနေထိုင်ခဲ့စဉ်က ပထမဆုံးရွာကို ‘နောညူ’ဟု ခေါ်ခဲ့ကြသည်။ အဓိပ္ပာယ်က မိခင်ကျေးရွာဟူ၏။ ထိုမှ တဖြည်းဖြည်း လူဦးရေများပြားလာ၍ ရွာသစ်တို့တည်လာရာတွင် မူလ ‘နောညူ’ကျေးရွာကို ဝိုင်းပတ်၍ ပတ်ဝန်းကျင်မှ တောင်ထွတ်တို့ ပေါ်တွင် တည်ဆောက်လာခဲ့ကြပြီးနောက် ရွာသစ်အမည်တို့ကိုလည်း ကယုနာဆာ၊ ကယုလောင်းခိုင် စသဖြင့် မှတ်သားလာခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကယုနောညူသည် ကယုကျေးရွာ အုပ်စု၏ မူလမိခင်ရွာဖြစ်ပြီး၊ ကျေးရွာအုပ်စုအတွက် ပြောဆိုသော ကိုယ်ပိုင်ဘာသာစကားလည်း ယနေ့တိုင်ရှိနေသေးရာ ပြီးခဲ့သည့်ကာလများက အရှေ့ဘက်တောင်တန်းနာဂတို့ကိုမူ နာဂမီး(စ်)စကားကို ဒေသိယစကားအဖြစ် ပြောကြဖို့ NSCN က စတင်ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိသာ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ဖွန်တိုင်းက နာဂတွေအကြောင်း ဆက်ပြောသည်။

“ခေါင်းပြတ်တဲ့ အလေ့အထရှိတုန်းကဆိုရင် ဆွေးမျိုးစုအကြီးအကဲက နေ့ည။ ရွာမှာနေပြီး ဘေးပန်းရွာတွေက သူ့ကို ပြိုင်ဘက်ရွာတွေ ရန်က ကာကွယ်ပေးရတယ်။ ပြိုင်ဘက်ရွာတွေက နေ့ည။တွေလုပ် တဖြည်းဖြည်းများလာတာပဲ”

နာဂတွေအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်စိတ်ဝင်တစား နားထောင်နေရာ မီးလင်းဖိုမှ မီးညွန့် မီးတောက်အရိပ်များက တဲငယ်လေးအဆောင်မှာ ကခုန်နေပါ၏။

“ပြီးခဲ့တဲ့ (၂) နှစ်၊ ၁၉၈၃ ကပေါ့။ ကယုကျေးရွာအုပ်စုက နောက်ဆုံးကျန်ရစ်ခဲ့ တဲ့ ခေါင်းပြတ်တွေ ရောက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီ အုပ်စုက အရှေ့ဘက်မှာ အရိုင်းစိုင်းဆုံး ဒေသတစ်ခုပဲ။ အနောက်ဘက် (အိန္ဒိယဘက်) က ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းဆောင်တွေ အရှေ့ဘက် (မြန်မာပြည်ဘက်) ကို ဝင်လာတုန်းကဆိုရင် ဒေသခံတွေက အသေအလဲ ခုခံခဲ့ကြတယ်။ ရွာတွေအားလုံး သစ်လုံးရှည်ကြီးတွေနဲ့ ခံတပ်တည်ဆောက်ကြပြီး ဂိတ် တွေမှာ အမြဲအစောင့်ချထားတယ်။ ရွာသားတွေအားလုံးလည်း ဓားတွေ၊ လှံတွေကိုယ်စီနဲ့ တချို့ဆိုရင် လုပ်သေနတ်တွေ ကိုင်ထားကြတယ်။ ပျိုင့် ၃၀၃ ရိုင်ဖယ်သေနတ်အနည်း အကျဉ်းတောင်ရှိတယ်။ ကျွန်တော် အထင်တော့ အဲဒီသေနတ်တွေ သူတို့လက်ထဲရောက် လာတာဟာ ကုန်ပစ္စည်းချင်းဖလှယ်ပြီး ရလာတယ်ထင်တယ်။ ခင်ဗျားသိတဲ့အတိုင်းပဲ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက မဟာမိတ်တပ်တွေက မြောက်ဘက်ကီလိုမီတာတစ်ရာ လောက်မှာ လီဒိုလမ်းမကြီး ဖောက်ခဲ့ပြီး ဂျပန်ကို တိုက်ဖို့ တောင်တန်းဒေသတိုင်းရင်းသား တွေကို သေနတ်တွေ ထုတ်ပေးခဲ့ကြတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီလက်နက်သစ်တွေကို အရှေ့ဘက်က ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နာဂအန္တယ်တွေက သဘောကျပြီး ပစ်နည်းခတ်နည်းတွေ သင်ယူခဲ့ကြတယ်”

သူ့အပြောကို နားထောင်ရင်း NSCN အနေနှင့် ဗမာအရှေ့နာဂတောင်တန်းဘက် ဝင်လာခဲ့စဉ်က ဒေသခံနာဂတို့ကို အကြမ်းပတမ်းတိုက်ခိုက်ပြီး အနိုင်ရခဲ့သည်ကို သဘော ပေါက်လာသည်။ နာဂရွာတွေကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးပြီး၊ ကျေးရွာသူကြီးတွေကို စံပြအနေနှင့် ကွပ်မျက်ခဲ့ကြရာ ယခုလည်း ဤဒေသတစ်ဝိုက်တွင် ပလိပ်ရောဂါတွေ ပျံ့နှံ့နေခြင်းသည် အိန္ဒိယဘက်မှ ဝင်လာသော ခရစ်ယာန်နာဂတို့ကို ၎င်းတို့က တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်အတွက် ဘုရားသခင်က အပြစ်ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောနေကြပြန်သည်။ သို့ရာတွင် အင်အား ကုန်ခန်း၊ ချညှန်သွားကြသော ကယုလောင်းခိုင်နှင့် ကယုနေ့ည။ ရွာသူ ရွာသားတို့ဘက် ကလည်း NSCN ပြောသော ဘုရားသခင်၏ အပြစ်ဒဏ်ဆိုတာကြီးကို လက်ခံလိုက် ကြပုံရသည်။

ညဉ့်အတော်နက်လာသဖြင့် မီးလင်းဖိုဘေးနား ကျွန်ုပ်အိပ်လိုက်သည်။ တောင် ပေါ်ရွာလေးကား အေးစိမ့်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ သားအမိ၊ သားအဖ သုံးယောက်စလုံး ကိုဟီးမားမှ ဝယ်လာသော နာဂဂွမ်းစောင်ခြံ၍ ကွေးကြရသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ကား

အံ့ဖွယ်ကမ္ဘာတစ်ခုသို့ ရောက်လာခဲ့ကြလေပြီ။ အာရှတွင် မည်သူမျှ စူးစမ်းလေ့လာ၍ မဖော်ထုတ်နိုင်သေးသော နယ်ခြားဒေသတစ်ခု၊ မြေပုံပေါ်တွင် မတည်ရှိသေးသော ဧရိယာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ မရောက်မီ အိန္ဒိယနာဂတို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နိုင်ခဲ့ပါသော်လည်း အခြား လူစိမ်း သူစိမ်းတို့ ခြေမချဘူးသေးသော ကမ္ဘာတစ်ခုဖြစ်ပါ၏။

နောက်တစ်နေ့ နံနက် အရုဏ်ကျင်းချိန်မှာပင် နိုင်ငံခြားသား ဧည့်သည်တို့ကို ဌာနချုပ်သို့ အမြန်ဆုံး ခေါ်လာရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ဆီ သတင်းရောက်လာသည်။ ထိုနေ့အဖို့ တောင်တက်ခရီးကို ချောချောမောမော ဆက်လာကြပြီး (၂) နာရီမျှ လျှောက် လာပြီးနောက် ချူးယန်းလောင်းခိုင်ခေါ်ရွာသို့ ရောက်လာရာ ကော်ဇောနီခင်း၍ ကျွန်ုပ် တို့ကို ကြိုနေသည်။ စုတ်တိစုတ်ဖတ် ယူနီဖောင်းနှင့် နာဂရဲဘော်တွေ၊ လံကွတ်တီနှင့် အပေါ်ပိုင်းဗလာ၊ စောင်ကြီးတွေခြုံထားသော ရွာသူရွာသားတွေ တရုတ်လုပ်ရိုင်ဖယ် သေနတ်အဟောင်း အမြင်းတို့ကို လွယ်လျက် ကလေးတွေကလည်း ပျော်မြူးနေကြပြီး၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို တစ်ရွာလုံးက ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်နေကြသည်။ ဌာနချုပ်မှ ကိုယ်စားလှယ် (၇) ဦးက ကျွန်ုပ်တို့ကို လာရောက်တွေ့ဆုံရာ အရပ်ရှည်ရှည်၊ မုတ်ဆိတ်ကျဲကျဲနှင့် လူတစ် ယောက်က သူကိုယ်သူ မေဂျာ‘ဟော’ ဖြစ်ကြောင်း မိတ်ဆက်၍ ကျွန်ုပ်နှင့် လက်ဆွဲနှုတ် ဆက်သည်။ ဟောက အင်္ဂလိပ်စကားကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ပြောနိုင်သလို ခင်စရာလည်း ကောင်းသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို ရွာထဲက တဲတစ်လုံးဆီခေါ်သွားပြီး တဲထဲက ဝါးခုံတွေမှာ တိုင်၍ စကားပြောကြရာ၊ မေဂျာဟောက ပါဂျောင်မှ ကေအိုင်အေဌာနချုပ်တွင် ၁၉၈၂ မှ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အထိ (၂) နှစ်နေခဲ့သူဖြစ်၍ ကေအိုင်အေခေါင်းဆောင်တွေကို သူသိနေသည်။

“တကယ်က ခင်ဗျားကို ကေအိုင်အေက ရေးပေးခဲ့တဲ့ မိတ်ဆက်စာ မိတ္တူတစ် စောင်ကို ကျွန်တော်တို့ရထားတာကြာပြီ၊ တပ်မဟာ (၂) ဌာနချုပ်ကတစ်ဆင့် ကျွန်တော် တို့ဆီ ပို့လိုက်တာ၊ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားလာနေပြီဆိုတာ ကျွန်တော်သိနေတယ်”

သို့ဆိုလျှင် နယ်ခြားဖြတ်ကျော်ဖို့အတွက် NSCN ဘက်က ကျွန်ုပ်တို့ကို ဘာ ကြောင့် မကူညီခဲ့သလဲဟူသော မေးခွန်းကို ကျွန်ုပ်မမေးတော့ဘဲ ပါးနပ်စွာ ချန်ထား လိုက်သည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့ဆက်ရမည့် လမ်းခရီးပွင့်သွားဖို့သာ အရေးကြီးသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို တာဝန်ကျပ်ထမ်းများက ကြက်သားကြော်နှင့်ထမင်းကို ကြွေပန်းကန်ပြားတွေ နှင့် ထည့်၍ ဝါးစားပွဲနှင့် တည်ခင်းကျွေးသည်။ ပူပူနွေးနွေးထမင်းနှင့် ဟင်းတို့ကို စားပြီးနောက် လက်ဖက်ရည်ချိုသောက်ပြီး အဆုံးသတ်လိုက်ကြသည်။ နို့မှုန့်နိုင်းချင်းနှင့် ဖျော်ထားသော လက်ဖက်ရည်က အရသာတွေ့လှပြီး ထောင်ဝမ်းနေအိမ်မှ ထွက်လာပြီး ကတည်းက ယခု ပထမဆုံးသောက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ နေ့လယ်စာစားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးခရီးစတင်ထွက်ခွာလာရာ တောင်ကတုံးတွေပေါ် ကျော်ဖြတ်လာခဲ့ရသလို တစ်ခါ တစ်ခါ တောအထပ်ထပ် တိုးလာခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အုပ်စုတွင် ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစု

အပါအဝင် နာဂရဲဘော်တွေ၊ အရာရှိနှင့် အထမ်းသမားတွေ၊ စုစုပေါင်းအယောက် (၂၀) ရှိသည်။ ဤ၌ တစ်နေ့ညက အရာရှိပေါက်စနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကတောက်ကဆ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်ကို မေဂျာဟော သိထားဟန်တူသည်။ အရာရှိပေါက်စ၏ အပြုအမူနှင့် ပတ်သက်၍ ဟောက ကျွန်ုပ်ကို ချေချေခံင် တောင်းပန်ရှာသည်။

မွန်းတည့်ချိန်တွင်မူ ချူးယန်းနော့ညူရွာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ဝင်လာကြရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို ဂုဏ်ပြု ကြိုဆိုဖို့ အတွက် တစ်ရွာလုံးကို ရှင်းလင်းသန့်ပြန်အောင် ပြင်ဆင်ထားကြသည်။ လမ်းတွေအားလုံး လှဲကျင်းထားပြီး ကျွန်ုပ်တို့စတည်းချဖို့ ဝါးအိမ်တစ်အိမ်ကိုလည်း သပ်သပ်ချေချေပြင်ဆင်ထားရာ အိမ်ရှေ့အဝင်ဝ၊ တစ်ဖက်တစ်ချက်၌ပင် လိမ္မော်နှင့် အဝါရောင် ထပ်တရာပန်းခင်းတို့ကို စိုက်ထားလိုက်သေးသည်။ အရိုင်းပြင်ပြင်တစ်ခွင်တွင် တွေ့လိုက်ရသော ယဉ်ကျေးခြင်း၏ သင်္ကေတလေးတစ်ခုပင်။ ထိုမှခရီးဆက်လာရာ ဌာနချုပ်နှင့်နီးလာသည်နှင့်အမျှ ရွာတို့သည်လည်း ပို၍ စနစ်တကျဖွဲ့စည်းထားကြပြီး၊ သပ်ရပ်လာရာ၊ အိမ်တစ်လုံးနှင့်တစ်လုံးကြာတွင် စားပင်သီးပင် အခင်းတွေ စိုက်ပျိုးထားကြသည်။ အချို့ရွာတို့တွင်မူ စာသင်ကျောင်းနှင့် ဘုရားကျောင်းများပင် တွေ့ရသည်။

“လွန်ခဲ့တဲ့ (၅) နှစ်လောက်ကသာ ခင်ဗျားရောက်လာခဲ့မယ်ဆိုရင် ယုံမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒီကလူတွေက စပါးမစိုက်ကြဘူး၊ နံ့စားပြောင်းနဲ့ သခွားသီးစားတယ်။ သူတို့စားတဲ့ အသားဆိုတာကလည်း အစိမ်းနီးပါးပါပဲ”

ဟောက လမ်းလျှောက်ရင်း ကျွန်ုပ်ကို ပြောပြသည်။ သူကပင် ဆက်၍ ရေသွင်းစပါးခင်းများနှင့် ပြီးခဲ့သည့်ရက်များက ကျွန်ုပ်ကို ဆွဲဆောင်ခဲ့ပါသော မြွေလိမ်မြွေကောက်လမ်းတွေ အကြောင်းဆက်ရှင်းပြသည်။ ဌာနချုပ်အနေနှင့် ဒေသခံနာဂတွေက သူတို့ကို တိုက်ခိုက်လျှင် ဘုရားသခင်က ပလိပ်ရောဂါဖြင့် ဒဏ်ခတ်လိမ့်မည်ဟု သင်ကြားခဲ့သလို တစ်ဘက်ကလည်း အတူတကွပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် အကျိုးများနိုင်ကြောင်း၊ ရုတ်တရက်ကြည့်လျှင် ဆိုခဲ့သလို အပြောင်းအလဲများမှာ မဖြစ်စလောက်ဟု ထင်ရသော်လည်း အနာဂတ်အတွက် ကြီးမားသော အလားအလာရှိကြောင်း သင်ကြားနေရာ၊ ဟောကား ကျွန်ုပ်အတွက် သတင်းအချက်အလက်တွေ အများကြီးပေးနိုင်မည့် လူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် လပေါင်းများစွာ စိတ်အနှောင့်အယှက် အမျိုးမျိုး ကြုံခဲ့ရပြီးနောက်၊ ယခုပထမဆုံး ရလိုက်သည့် အခွင့်အရေးကြောင့် စိတ်လှုပ်ရှားသွားသည်။ မြန်မာပြည် မြောက်ဖျားမှ နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုရေး အခြေအနေ အရပ်ရပ်တို့ကို ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ မျက်တွေ့လေ့လာစုဆောင်းနိုင်တော့မည်ဖြစ်ရာ ဤသည်ပင်ကျွန်ုပ် ရောက်လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပါ၏။

နယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်ပြီး (၇) ရက်မြောက် အောက်တိုဘာ (၂၀) တွင် ခေးဆန်ချွန်းလမ်ခေါ် ရွာကြီးတစ်ရွာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်သည်။ NSCN ဌာနချုပ်ကို ရွာနှင့်

မလှမ်းမကမ်းတွင် တည်ထားရာ ကျွန်ုပ်တို့ကို ဖွန်တိုင်းက နှုတ်ဆက်သဖြင့် ဇေဝေဝါ ဖြစ်သွားသော်လည်း သူက ယခင်ထက် သိသိသာသာ ဖော်ရွေစွာနှင့် ရွာစာသင်ကျောင်း ဘေးနားတွင် အသစ်ကျပ်ချွတ် ဆောက်ထားသော ဝါးအိမ်တစ်အိမ်ကို လိုက်ပြသည်။

“ပုံမှန်ဆိုရင်တော့ ဒီနေရာက ကျောင်းဆရာတွေနေတဲ့ နေရာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားတို့ လာမှာဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့တွေ ရှင်းထားတယ်။”

ဝါးအိမ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်လာခိုက် သူက ပြောပြသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျောင်း ဆရာတွေကို ကျွန်ုပ်တို့နှင့်တစ်ဖက်မှ ကျောင်းသားလေးတွေအတွက် အဆောင်လုပ်ထား သော ဝါးအိမ်သို့ ပြောင်းရွှေ့လိုက်သည်ကို နောင်မှ ကျွန်ုပ်တို့သိရသည်။

အိမ်သစ်လေးထဲ ရောက်သည်နှင့် အထုပ်အပိုးတွေ မြေပြီး ခြေဆန့် လက်ဆန့်နှင့် သက်သက်သာသာ နေလိုက်ကြသည်။ တောလမ်းခရီး၏ ပထမအဆင့်တွင် ဆိုင်နောင်နှင့် အီယင်းတို့နှစ်ဦးလုံး အခက်အခဲမရှိ အောင်မြင်စွာကျော်ဖြတ်ခဲ့ကြသလို ယခု ကျွန်ုပ်တို့ (၁) လခန့်နေရလိမ့်မည် မျှော်လင့်ထားသော နေရာလေးကလည်း ကြည်နူးစရာ၊ သာ တောင့်သာယာရှိလှသည်။ ခေးဆန်ချန်းလမ်ရွာကို တောင်စောင်းဆင်ခြေလျောတွင် တည် ထားပြီး ရွာအရှေ့ဖျားတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့်ဆရာများ နေထိုင်ရာ တဲအချို့ရှိသည်။ ရွာ၏ အနောက်ဘက် တောင်ကမူတစ်ခုပေါ်တွင် ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းရှိပြီး၊ တောင် အောက်ခြေမြင်းခွာသဏ္ဍာန် ကုန်းမြင့်မြေပြန့်တွင် တည်ဆောက်ထားသော စစ်တန်းလျား များနှင့် ဌာနချုပ်ရုံးအဆောက်အအုံတို့ကို မိုးမြင်နေရသည်။ ၎င်းတို့နှင့်အတူ ကျယ်ဝန်းသော ကွန်ဖရင့်ဟောကြီးတစ်ခု၊ စစ်ဘက်ဝန်ထမ်းများအတွက် သီးသန့်ဝတ်ပြုရာနေရာနှင့် ဘောလုံးကွင်းနှင့် စစ်ရေးပြကွင်းအဖြစ် အသုံးပြုသော ကွင်းတစ်ကွင်းလည်းရှိ၍ အဆိုပါ အဆောက်အအုံတို့၏ ဗဟိုတွင်မူ မသိမသာ ထိုးထွက်နေသော (၂) မီတာအမြင့် သစ်သား လက်ဝါးကပ်တိုင်ကြီးကိုလည်း အဝေးမှ မြင်တွေ့နေရသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ သားအမိ သားအဖ သုံးယောက်လုံး ရေမိုးသန့်စင်ပြီး အနားယူနေခိုက် ဆက်သားတစ်ယောက် ရောက်လာပြီး NSCN ခေါင်းဆောင်တို့နှင့်တွေ့ဖို့ လာခေါ်ရာ ဆိုင်နောင်က ကင်မရာနှင့် လိုအပ်သော ပစ္စည်းပစ္စယတို့ကို ကပျာကယာ ထည့်ယူလိုက် သည်။ ကျွန်ုပ်လည်း အသံဖမ်းစက်နှင့် မှတ်စုစာအုပ်ယူ၍ ဘုရားကျောင်းကို ဝိုက်၍ အောက်ဘက်မြေပြန့်ပေါ်မှ ဌာနချုပ်သို့ သွားရာလမ်းလေးအတိုင်း လိုက်လာခဲ့ကြသည်။ ဝါးထရံကာ ကောက်ရိုးမိုးထားသော အဆောက်အအုံကြီးတစ်လုံးထဲ ကျွန်ုပ်တို့ဝင်လိုက် သည်။ အသက်ကြီးသော်လည်း တက်ကြွဖျတ်လတ်သော အမျိုးသားကြီးတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။

“မစ္စတာနှင့် မစ္စဟန်မင်တန်တို့ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာ ကြိုဆိုပါတယ်” သူကပြောလည်းပြော၊ ထိုင်ဖို့လည်း လက်အမူအရာနှင့် ပြသည်။ အိန္ဒိယထုတ်

သတင်းစာ တစ်စောင်မှာ သူ့ဓာတ်ပုံကို တွေ့ဖူးသဖြင့် NSCN ၏ ဥက္ကဋ္ဌ ‘အိုင်းဇက် ချီရှိဆူ’ ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်သိသည်။ စစ်ယူနီဖောင်းဝတ် ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးတစ်ယောက် ဝင်လာပြီး သမ္မာကျမ်းကိုဖွင့်၍ စာပိုဒ်တစ်ချို့ကို ဖတ်ပြီးနောက် မပြီးနိုင်မစီးနိုင် တရား ဟောနေပြန်သဖြင့် ဝတ်ပြုနေသူတွေထဲက ကျွန်ုပ်သိနိုင်မည့် ခေါင်းဆောင်တို့ကို မသိမသာ ကြည့်၍ ရှာဖွေလိုက်ရာ၊ သတင်းစာပါ ဓာတ်ပုံမှတစ်ဆင့် ချက်ချင်း မှတ်မိလိုက်သူကား ‘ထွင်ဂလန်ဗွီးဗာ’၊ အိန္ဒိယသတင်းစာဆရာတွေအတွက် ကြောက်စရာအကောင်းဆုံး အကြမ်း ဖက်ခေါင်းဆောင် (သို့) တော်လှန်လိုသော နာဂကျောင်းသားအများစု၏ နာဂ ‘မော်စီတုံး’၊ အသားအရေညိုမောင်း၍ ထက်မြက်ပုံရသည်။ လက်ရှိ NSCN ၏ အထွေထွေအတွင်း ရေးမှူး တာဝန်ယူထားပြီး နိုင်ငံရေးသဘောတရားတို့ကို ဦးဆောင်နေသူလည်း ဖြစ်သည်။ ဗွီးဗာဘေးတွင် ထိုင်နေသူ၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်သေးသေး၊ ဆံပင်ဖြူတွေ ကျိုးကျိုးကျဲကျဲနှင့် စစ်ဂျာကင်ကို ကော်လံထောင်ဝတ်ထားသူမှာ NSCN ၏ (၃) ဦး နိုင်ငံရေး ဦးဆောင်မှု အဖွဲ့ထဲက တတိယခေါင်းဆောင်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အကိတ်အကပ်ခပ်ပလန်ပဲဖြစ်မည်။ သူက အရှေ့နာဂတို့၏ ခေါင်းဆောင်လည်းဖြစ်ရာ သူတို့ကို ဓာတ်ပုံထဲ မမြင်ဖူးသည့်တိုင် အတတ်ပြောနိုင်သည်။

ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးတရားအဟောပြီးသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့ကို လက်ဖက်ရည်အချို၊ အိန္ဒိယဘီစကစ်မုန့်တွေနှင့် ဧည့်ခံသည်။ နာဂခေါင်းဆောင်တွေနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ခြေခြေ မြစ်မြစ် အကြောင်းအရာတစ်ခုကိုမျှ ဆွေးနွေးခြင်းမရှိသော်လည်း နာဂ သူပုန်ခေါင်းဆောင် တို့ကို လူပုဂ္ဂိုလ်အရ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ပထမဆုံးလေ့လာခွင့်ရလိုက်သည်။ NSCN ဥက္ကဋ္ဌ အိုင်းဇက်ကား ဘာသာရေး ကိုင်းရှိုင်းပြီး စကားကို သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ပြောတတ်ရာ၊ သူပြောသော အင်္ဂလိပ်စကားကား ဗြိတိသျှလူမျိုးတစ်ယောက် ပြောနေသလားအောက်မေ့ ရအောင် လက်ဖျားခါရသဖြင့် ယခုလိုကျောက်ခေတ်နီးနီး အရှေ့နာဂတောင်တန်းဒေသ မျိုးတွင် သူ၏အင်္ဂလိပ်စကားကြားလိုက်ရသည်မှာ ထော်လော်ကန်ဖြစ်နေသေးတော့သည်။

ဗွီးဗာကား ဖော်ရွေ၍ ဟာသဉာဏ်ရှိသည်။ သူသည်လည်း အင်္ဂလိပ်စကားကို အရည်လည် အပတ်စေ့အောင် ပြောနိုင်သလို မကြာခဏ အရွန်းဖောက်တတ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ခပ်ပလန်ကမူ အားလုံးနှင့် အဆင်ကွဲ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးရှိသူ၊ စစ်မြေပြင်တွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ဖြတ်သန်းလာရသဖြင့် တိုက်ရည်ခိုက်ရည်ဝနေသည့် စစ်သားကြီးတစ်ဦး၊ ရည်မှန်ခြင်းမရှိ၊ မာမာပြတ်ပြတ်။ အင်္ဂလိပ်စကား မပြောတတ်သဖြင့် သူနှင့် ကျွန်ုပ်စကား ပြောသည့်အခါ သူက မြန်မာလိုပြောပြီး ဆိုင်နောင့်က ဘာသာဖလှယ်ပေးရသည်။

ထိုနေ့ ညနေပိုင်းတွင် ကေဗီဆေးကို၏ ဝမ်းကွဲညီအစ်ကိုတော်စပ်သူ ဆယ်ခုပေ ကျွန်ုပ်တို့ ဝါးတဲသို့ လာလည်သည်။ အသက် (၂၀) ဝန်းကျင်သာရှိသေးသော်လည်း

တစ်ချိန်က သတင်းစာ အယ်ဒီတာလုပ်ခဲ့သူတစ်ယောက်အနေနှင့် စိတ်ထက်သန်၍ သဘောထားကြီးသူ လူငယ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူနှင့်ကျွန်ုပ်တို့ မီးဖိုဘေးတွင်ထိုင်ပြီး လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်းစကားပြောကြရာ ပြီးခဲ့သည့် လများက အရှေ့ဘက်နာဂဒေသတွင် တိုက်ပွဲဖြစ်နေ၍ ကေဗီဆေးကိုထံမှစာကို အတော်လေးနောက်ကျမှ ရရှိခဲ့ကြောင်း သူက ရှင်းပြသည်။ ပြီးနောက် သူ့စကားကို ရပ်လိုက်ပြီး ခဏကြာမှ ပြန်ကောက်သည်။

“... ခေါင်းဆောင်တွေက NNC နဲ့ ခင်ဗျားနဲ့ အဆက်အသွယ်မရှိစေချင်ဘူး”

ဤစကားကြားရသည်မှာ ကျွန်ုပ်အဖို့ အံ့ဩစရာမလိုပါ။ ဖယောင်းတိုင်ထွန်းပြီး အိန္ဒိယမှာ ကွန်ပီတိုရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော အခက်အခဲ တော်တော်များများနှင့် ကေဗီဆေးကိုက အကူအညီပေးခဲ့သည်တို့ကို ကျွန်ုပ်က ပြောပြသည်။ ညဉ့်အတော်နက်ခါမှ သူပြန်သွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့လည်း အိပ်ရာဝင်ခဲ့ကြသည်။ ယနေ့ညကား မနက်မိုးလင်းလျှင် ခြေတိုအောင် သွားရမည့်ခရီး မရှိတော့ဟူသော အတွေးနှင့် စိတ်ချလက်ချ အိပ်ရာဝင်ခဲ့လေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစုကို ကြိုဆိုညှော်ပြီးနောက် နာဂတောင်တန်းဘက်က အိမ်သစ်လေးတွင် နေလာပြီး ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် ကေအိုင်အေသို့ ဆက်သွားတစ်ယောက် စေလွှတ်၍ စာပို့ခိုင်းရာ ကျွန်ုပ်တို့ လက်ရှိကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ လိုအပ်ချက်များနှင့် များမကြာမီကမှ ရလာသော ကျွန်ုပ်တို့၏ သမီးလေးကိစ္စတို့ကိုပါ ရေးပေးလိုက်သည်။ နိုဝင်ဘာလ (၄) ရက်နေ့တွင် ဆက်သွားကို စေလွှတ်ခဲ့ရာ၊ ကေအိုင်အေ အမှတ် (၂) စစ်ဌာနချုပ်သို့ (၂) ပတ်ကြာသွားရမည်ဖြစ်၍ ကချင်လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ကျွန်ုပ်တို့က နောက်ထပ် (၂) ပတ် (၃) ပတ်ကြာမှ ရောက်လာလိမ့်မည်ဟု နာဂခေါင်းဆောင်တို့က မှန်းထားကြသည်။ ထိုအတောအတွင်း တဲအပြင်ဘက်တွင် အလုပ်လုပ်ဖို့ရာအတွက် ယာယီရုံးလေးတစ်ခု ပြင်ဆောက်ရသည်။ ကျွန်ုပ်ရုံးခန်းလေးမှာ စားပွဲပုလေး တစ်လုံးနှင့် အကြမ်းထည် ထိုင်ခုံနှစ်လုံးရှိသည်။ စားပွဲပေါ်မှာ ဝါးဆစ်ပိတ်ပန်းအိုးလေး တစ်လုံး ကျွန်ုပ်၏စာအုပ်တွေနှင့် အသံဖမ်းစက်တို့ရှိသည်။ သို့ပေမဲ့ အပေါ်စည်းမှ တပြန်တပြူး သဘာဝ ရှုခင်းရှုကွက်တို့ကို လှမ်းမြင်နေရသော ကျွန်ုပ်၏ ယာယီရုံးလေးသည်ကား ကျွန်ုပ် အလုပ်လုပ်ခဲ့သမျှ ရုံးတို့ထက် ပို၍ပင် ခန်းနားနေသေးတော့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ တောင်ထိပ်ရုံးလေး အောက်ဘက် တောင်ရိုးတစ်လျှောက်တွင်မူ ပြန့်ကျဲနေသော နာဂဌာနချုပ်ရုံးများ၊ စစ်တန်းလျားတွေ ယင်းတို့ကြားမှ ထိုးထွက်နေသော လက်ဝါးကပ်တိုင်ကြီးကို တွေ့နေရသည်။ ဟိုမှာဘက်တွင်ကား ရင်သပ်ရှုမောဖွယ် တောင်တန်းကြီးက မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းဆီ လှမ်းချီနေလေသည်။ နံနက်ခင်းဆိုလျှင် လျှိုမြောင် တောင်ကြားတို့မှာ မြူနှင်းတွေ အလိမ့်လိုက်ဆိုင်းနေသဖြင့် တဟုန်ထိုးဆင်းနေသော တောင်ကျရေတို့ကို ဖုံးကွယ်ထားလေရာ ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင် ဖြန့်ခင်းထားသော စုပ်သပ်အုံချိုးဖွယ် သဘာဝအရိုင်းပြင်ကြီးကို ဆန်းမင်းဆက်ခေတ်မှ ပါရမီရှင် ပန်းချီဆရာ တစ်ယောက်၊ ယောက်ကလက်စွမ်းပြခဲ့လိမ့်မည်ဟု ထင်ရသည်။

တောင်ထိပ်ရုံးလေးပြင်ဆင်ပြီးနောက် အင်တာဗျူးလုပ်ငန်းများ စတင်ရာ အိုင်းဇက် နှင့် မွီးဗာတို့ ကျွန်ုပ်၏ ရုံးသို့ လက်နက်ကိုင် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ လာကြသည်။ အိုင်းဇက်က အင်တာဗျူးကို သမ္မာကျမ်းမှ ဆုတောင်းခန်းတစ်ခန်းကို ဖတ်ပြီး စတင်သည်။ သူသည် ၁၉၅၀ လွန်ကာလများက NNC အဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သော ဝါရင့်သမ္မာရင့်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ဘာသာဖွဲ့စည်းထားသော နာဂလန်းဖက် ဒရယ် အစိုးရအဖွဲ့၏ နိုင်ငံခြားရေးအတွင်းဝန်အဖြစ် နှစ်အတော်ကြာ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အတွင်း နာဂတောင်တန်းသို့ ရောက်လာသော လန်ဒန် observer သတင်းစာမှ ဂယ်ဗင်ယန်းကို လမ်းညွှန်အဖြစ် ကူညီခဲ့ရာ ဂယ်ဗင်ယန်းသည် ကျွန်ုပ်တို့မတိုင်မီ နာဂဒေသ သို့ ပထမဆုံးရောက်လာသော နိုင်ငံခြားသား ဂျာနယ်လစ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။

“အဲဒီကာလတုန်းက ကျုပ်တို့အဖွဲ့ ပါကစ္စတန်ကိုလည်း မကြာမကြာ သွားခဲ့ကြ ပြီး သူတို့ဆီမှာ စစ်သင်တန်းတက်ကြတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ အရှေ့ပါကစ္စတန်ပေါ့။ အာသံပြည်နယ်ထဲကတစ်ဆင့် ကျုပ်တို့စစ်တပ်တွေ ဖြတ်သွားကြတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ ဗမာပြည်ကတောင် ဖြတ်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားလည်း သိထားပြီးပါပြီ။ ဒီကိစ္စတွေ အားလုံး အိန္ဒိယက အရှေ့ပါကစ္စတန်ကို ဝင်ကျူးကျော်အပြီး ဘင်္ဂလားဒေ့(ရှ်) ဖြစ်လာ ချိန်မှာ အားလုံးရပ်သွားတယ်”

တိုးတိုးညင်ညင် ပြောနေရာမှ စကားကို ဖြတ်လိုက်ပြီး ကြွေရည်သုတ်ကိုင်းခွက် အဖြူထဲက ရေနွေးကြမ်းပူပူကို တစ်ကျိုက် နှစ်ကျိုက်၊ ကျိုက်လိုက်ပြီး စကားကို ပြန် ကောက်သည်။ မွီးဗာက စားပွဲ၏တခြားတစ်ဘက်တွင် ထိုင်လျက်ပြုံးနေသည်။

နောက်တော့ ပါကစ္စတန်က တစ်ဆင့် တရုတ်နဲ့ ပထမဆုံး အဆက်ရလာတော့ လူတစ်ရာကျော်လောက်ပါတဲ့ ပထမဆုံးအသုတ်ကို မွီးဗာကဦးဆောင်ပြီး မြန်မာပြည် မြောက်ဖျားကတစ်ဆင့် ယူနန်ကို တောလမ်းအတိုင်း သွားခဲ့ကြတယ်။ အဲဒါ ၁၉၆၆/ ၁၉၆၇ ကပေါ့။”

ရောက်စကပင် သူတို့၏ ရိုးသားမှုကို ကျွန်ုပ်တလေးတစား ရှိခဲ့ရာ အထူးသဖြင့် နာဂလက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုသမိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အထူးအရေးပါသော အချက်အလက် အချို့ကိုပင် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုတာမျိုးရှိသည်။ မွီးဗာကို တရုတ်ပြည်က တရားဝင်ဖိတ်ကြား ခဲ့ခြင်မဟုတ်သော်လည်း ၎င်းတို့အဖွဲ့ကို သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တို့က ပျူပျူငှာငှာ လက်ခံကြိုဆိုခဲ့ကြပြီး တရားဝင်မဟုတ်သော်လည်း မွီးဗာကို နာဂကိုယ်စားလှယ်အနေနှင့် ဘေဂျင်းတွင် (၄) နှစ်မျှနေထိုင်ခဲ့ရာ သူ့အနေနှင့် ထိုနေ့ရက်တို့ကို ယခုအထိလွမ်းနေဆဲ ပင်။

“အဲဒီအချိန်က ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေး အမြင့်ဆုံးအဆင့်ရောက်နေချိန်ပေါ့” မွီးဗာမျက်လုံးတွေက ဝင်းလက်ပြီးတက်ကြွနေသည်။ “ကမ္ဘာပေါ်က အဖိအနှိပ်ခံ

ပြည်သူတွေအားလုံးအတွက် တရုတ်လူမျိုးတိုင်းမှာ တော်လှန်ရေးတာဝန်ရှိတယ်လို့ စဉ်းစား ခဲ့ကြတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမော်ကိုလည်း လေးစားကြတယ်။ ဘေဂျင်းက လူထုအစည်း အဝေးကြီးမှာ ကျုပ်တို့နာဂအဖွဲ့တွေလည်း ပါဝင်ခဲ့ပြီး ပြန်တဲ့အခါ လက်နက်နဲ့ ကျည်ဆံ တွေရလာခဲ့တယ်။”

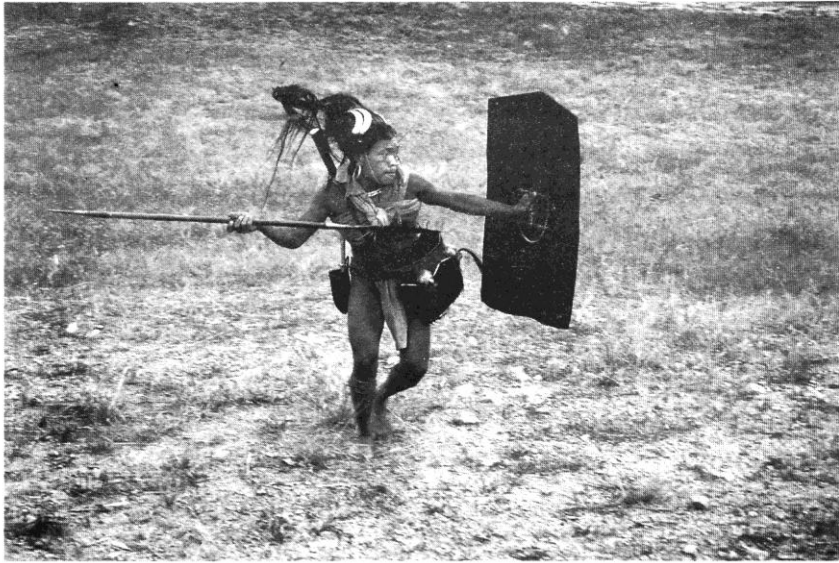
ဧဝံဂေလီခရစ်ယာန်နှင့် တော်လှန်သော ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒတို့ စုပေါင်းစပ်ပေါင်း လုပ်ထားသော မွီးဗာ၏ နိုင်ငံရေးသဘောတရား အသစ်ထွက်လာခဲ့သည်မှာလည်း အဆိုပါကာလပင်ဖြစ်၍ ထိုအခါမှစ၍ ၎င်း၏ နိုင်ငံရေးသဘောတရားသည် NSCN၏ နိုင်ငံရေးအခြေခံ လမ်းညွှန်အဖြစ် ယနေ့တိုင် ကျင့်သုံးလာခဲ့ကြသည်။ တရုတ်က မွီးဗာကို ဝမ်းသာအယ်လဲ ကြိုဆိုလိုက်သည်ဟူသော သတင်းကြားသိရသည့်အခါ နာဂလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တွေအားလုံး ‘တရုတ်အဖျားရောဂါ’ ကူးစက်သွားကြပြီး အရှေ့ဘက်နာဂနှင့် ကချင် တောင်တန်းတို့ကို ကျော်၍ ယူနန်သို့ တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် သွားကြသည်တွင် ယူနန်သို့ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်သွားသောအဖွဲ့တွေရှိသလို အချို့ အဖွဲ့များကား လမ်းခရီးတွင် ချုံခိုတိုက်ခိုက်ခံကြရပြီး အရှေ့ဘက်မှ ၎င်းတို့၏ ဝမ်းကွဲ ညီနောင် နာဂတို့က ခေါင်းဖြတ် လိုက်ကြသည်။ အရှေ့ဘက်မှ နာဂတို့အနေနှင့် အိန္ဒိယနာဂတွေ သူတို့တောင်ပေါ်တက် လာသည့် ကိစ္စကို ဘာရယ်၊ ညာရယ်မသိ၊ ကျူးကျော်သူတွေအဖြစ် ယခုလို တိုက်ခိုက်ခြင်း သာဖြစ်သည်။ အချို့တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့သည်လည်း မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ပက်ပင်းတိုး၍ အဖမ်းခံ လိုက်ရပြီး မန္တလေးအကျဉ်းထောင်တွင် ချုပ်နှောင်၍ နောင်မှ အိန္ဒိယသို့ လွှဲပြောင်းပေး ခဲ့သည်။

အိုင်းဇာန်နှင့် မွီးဗာတို့ ပြောပြနေသော အတွေ့အကြုံတို့ကို နားထောင်ရသည်မှာ စိတ်လှုပ်ရှားစရာကောင်းလှရာ အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်စတင်ရတော့မည့် ခရီး လမ်းကား ၁၉၆၀ နှင့် ၁၉၇၀ ကျော်နှစ်များအတွင်းက နာဂတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ဖြစ်ခဲ့သော လမ်းကြောင်းဖြစ်သည်။ အိုင်းဇာန်က ပြောက်ကျားဒုတိယအသုတ်တွင် ပါဝင်ပြီး ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် တရုတ်ပြည်သို့ ရောက်သွားသည်။ သူက သိမ်မွေ့စွာပြုံးရင်း ပြန်ပြောပြသည်။

“အရှေ့ဘက်တောင်တန်းတွေကို ရက်ပေါင်းများစွာ ဖြတ်ကျော်ပြီး အခု ကျုပ်တို့ သိမ်းထားတဲ့နေရာရဖို့ ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ကြရတယ်။ ပထမဆုံးကျုပ်တို့တွေ တည်းတဲ့ ကချင်ရွာက ‘ပင်နောင်ဇွပ်’ တဲ့၊ အိန္ဒိယအစပ်က ချောက်ကန်တောင်ကြားနဲ့ မဝေးဘူး”

လက်နက်အပြည့်စုံတပ်ဆင်ထားသော တပ်ဖွဲ့ဝင် (၃၀၀) နှင့်အတူ ၎င်းရွာသို့ ရောက်သွားချိန်တွင်မူ ရွာထဲတွင် လူဖြူအသက်ကြီးကြီး လင်မယားနှစ်ယောက် ရှိနေ ကြောင်းကြားရသည့်အခါ အိုင်းဇာန် အတော်အံ့အားသင့်သွားသည်။

“ပထမတော့၊ ကျုပ်မယုံဘူး။ ဒါတစ်ခုခုမှားနေတာ၊ အိန္ဒိယသားတွေပဲဖြစ်ရမယ်လို့ ထင်ခဲ့တယ်”

**နာဂတို့၏ ခေါင်းဖြတ်သော အစဉ်အလာမှာ ပြီးခဲ့သော
နှစ်အနည်းငယ်အထိ ရှိနေဆဲ**

သို့ပေမဲ့ သူထင်သလိုမဟုတ်၊ ဂျေရပ်ဆယ်နှင့် ဂါးထရမော့(စ်) အမေရိကန် သာသနာပြုတွေဖြစ်၍ ပူတာအိုအနီးမှ လီဆူးနှင့် ရဝမ်ကချင် လူမျိုးစုရွာတို့တွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်၍ သာသနာပြုနေသူတွေပဲဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်တွင် ပထမအကြိမ် စစ်အာဏာသိမ်းပြီး (၃) နှစ်မြောက် ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင်မူ စစ်အစိုးရက မော့(စ်)တို့ လင်မယားကို ဗမာပြည်မှ ထွက်သွားဖို့အမိန့်ထုတ်ခဲ့သော်လည်း သားသမီး၊ မြေးမြစ်နှင့် ၎င်းတို့နှစ်ဦးသာမက ပူတာအိုချိုင့်ဝှမ်းမှ လီဆူးလူမျိုးထောင်ပေါင်းများစွာနှင့်အတူ နေရာသစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြလေရာ အီဂျစ်ဘုရင်ဖာရော့ လက်မှ ထွက်ပြေးခဲ့ကြသော အစ္စရေး၏ ရင်သွေးငယ်တွေလို တောင်အထပ်ထပ်ကို ကျော်ဖြတ်၍ ပီနောင်းသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ပီနောင်းကား မြန်မာအစိုးရအုပ်ချုပ်ရေး လက်မရောက်နိုင်သော နေရာဖြစ်၍ ထိုနေရာတွင် မော့(စ်)မိသားစုနှင့် တိုင်းရင်းသားတို့က ကိုယ်အားကိုယ်ကိုး ခရစ်ယာန် ကျေးရွာလေးတစ်ခု တည်ဆောက်နေလာခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ နေလာရာမှ အချို့က အိန္ဒိယဘက် ပြောင်းရွှေ့သွားကြပြီး ဟိမဝန္တာချိုင့်ဝှမ်းအတွင်း ပုန်းအောင်းနေသော နောက်လူတို့ကိုမူ မြန်မာစစ်တပ်က ရဟတ်ယဉ်တို့ဖြင့် ကယ်ထုတ်၍ အဓမ္မရွှေ့ပြောင်းလိုက်ကြသည်။

“ကျုပ်တို့လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေ ရွာထဲဝင်လာတာမြင်တော့ မော့(စ်)တို့ လင်မယားနဲ့ သူတို့ရဲ့မြေး စတီ(စ်)နဲ့ ဂျော်နီတို့ဟာ ကြောက်လန့်နေကြတယ်။ ဒါနဲ့ကျုပ်တို့

နာဂအမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ်ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ အိုင်းဂေန်ချိုဂျီဆူနှင့် အင်တာဗျူး

ဘယ်သူတွေလဲဆိုတာ ရှင်းပြပြီး အတူတကွ ဝတ်ပြုဆုတောင်းကြတယ်။ သူတို့အတွက် ဆန်တွေပေးခဲ့တယ်။ စတီ(ဗ်)နဲ့ ရော်နီတို့ အဝတ်တွေက စုတ်ပြတ်နေတာမို့ ယူနီဖောင်းတစ်စုံ စီပေးခဲ့တယ်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ် ပူတာအို ချိုင့်ဝှမ်းက သူတို့ထွက်လာချိန်ကစပြီး ကျုပ်တို့နဲ့ တွေ့တဲ့အချိန်အတိ စုတ်စုတ်ပြတ်ပြတ်နေလာကြတာ၊ ကျုပ်တို့ပေးခဲ့တဲ့ ဝတ်စုံက ပထမဆုံး ဝတ်စုံသစ်ဖြစ်မယ် ထင်တယ်”

တရုတ်တွင် မော်စီတုန်းသေပြီးနောက် နိုင်ငံရေး အခြေအနေ လှုပ်ယမ်းလာသည့် အခါ နာဂတို့ကို ဘေဂျင်းမှ အထောက်အပံ့တို့နှင့် ကူးသန်းသွားလာမှုများ ရုတ်တရက် ရပ်ဆိုင်းသွားသလို နာဂဒေသတွင်လည်း ၁၉၇၅ ခုနှစ် သျှိုလောင်ငြိမ်းချမ်းရေး စာချုပ် ဖြင့် အိန္ဒိယအစိုးရထံ နာဂသူပုန်အမြောက်အမြား လက်နက်ချခဲ့ကြသည်။ ဤအချိန်မှာပင် သွေးတကြွကြွဖြစ်နေသော မွီးဗာက ခေါင်းဆောင်ဟောင်းများ၊ အထူးသဖြင့် ပြည်နှင့် ထားသော NNC ဥက္ကဋ္ဌ ဖီဇိုကို ပေါ်ပေါ်တင်တင်စိန်ခေါ်၍ ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် NSCN ကို တည်ထောင်၍ တရုတ်နှင့်အဆက်ပြန်ရဖို့ ကြိုးစားခဲ့ရာ ကချင်လက်နက်ကိုင် ဌာန ချုပ်ပါဂျောင်အထိ NSCN ကိုယ်စားလှယ်အချို့ ခရီးပေါက်လာခဲ့ပါသော်လည်း နယ်ခြား တစ်ဘက်မှ တရုတ်ကြီးတို့သည်ကား ၎င်းတို့လက်သပ်မွေးထားသော တပည့်တပန်းတို့နှင့် လုံးဝမပတ်သက်လိုတော့ကြောင်း တုံ့ပြန်ခဲ့ပါ၏။

သို့ရာတွင် နာဂတို့ကား လွယ်လွယ်နှင့် လက်မလျှော့၊ ပါဂျောင်သို့ တစ်ဖွဲ့ပြီး တစ်ဖွဲ့ ရောက်ခဲ့ကြပြီး နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်ကြရသည်။ အမှန်အားဖြင့် ထိုစဉ်က

ပြောင်းလဲနေသည့် အချိန်နှင့် စည်းဝါးကိုက်ဖို့ခက်ခဲနေသည်မှာ သူပုန်တို့သာ မဟုတ်၊ အိန္ဒိယသတင်းစာများလည်း ပါသည်။ NSCN နှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းရေးသားရာတွင် ‘တရုတ်ထံမှ ရရှိထားသော ခေတ်မီသေနတ်များနှင့် အပြည့်အဝလေ့ကျင့်ထားသော ပြောက်ကျားများ’ ဟူ၍ ဖော်ပြနေချိန်တွင်မူ စုတ်ပြတ်နေသောယူနီဖောင်းများနှင့် မီးကျိုမောင်းပျက် သေနတ်တွေ ကိုင်ဆောင်ထားသော NSCN တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကို မြင်ရသည်မှာ ရယ်စရာဖြစ်နေသည်။

နာဂလှုပ်ရှားမှုတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်သူ ၃၀၀၀ ရှိသည့်အနက် လက်နက်တပ်ဆင်ထားသော ဦးရေမှာ ၅၀၀ ထက် မပိုဟု ကျွန်ုပ်တို့ ခန့်မှန်း၍ ယင်းတို့ထဲတွင်မူ မိမိရိုင်ဖယ်သေနတ်အတွက် ကျည်ကပ်အပိုကိုင်နိုင်သူမှာ အတော်ပင်ရှားပါလိမ့်မည်။

အဆိုပါ အခက်အခဲတို့ကို မွီးဗာ သဘောပေါက်၍ တရုတ်ထံမှ အထောက်အပံ့ရဖို့ မမျှော်တော့ဘဲ အိန္ဒိယမှ အခြားသော မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုတို့နှင့်ချိတ်၍ ကွန်ယက်တစ်ခုတည်ဆောက်ခဲ့ရာ၊ အိန္ဒိယတိုက်တွင် ဒေသစွဲစိတ်ဓာတ်တို့ ပြင်းထန်လာခြင်းသည် အိန္ဒိယကိုပြိုကွဲစေမည့်အကြောင်းတရား တစ်ခုဖြစ်သလို ထိုမှတစ်ဆင့် ကသောင်းကနင်းဖြစ်လာပြီး ဤအခြေအနေသည် နာဂတို့ခွဲထွက်ဖို့အတွက် လိုအပ်ချက်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း မွီးဗာ လက်ခံထားသည်။ နာဂအမျိုးသားလွတ်လပ်ရေးရဖို့ တစ်ခုတည်းသော မျှော်လင့်ရာသည် အိန္ဒိယပြိုကွဲမှသာလျှင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သဘောပေါက်ထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ အာသံနှင့် မဏိပူရလက်နက်ကိုင်တို့ကို မွီးဗာက ဌာနချုပ်တွင် ကြိုဆိုဧည့်ခံခဲ့သလို ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်မှ ဆစ်(ခ်) စစ်သွေးကြွတွေနှင့်သာမက ကက်ရှမ်းယားမှ ခွဲထွက်ရေးသမားတွေနှင့်လည်း လမ်းဖောက်ခဲ့သည်။ အလားတူ အိန္ဒိယတောင်ဘက်မှ တမီး(လ်) တို့သည် ခွဲထွက်ဖို့တောင်းဆိုလာလိမ့်မည်ဟု လုံးဝမျှော်လင့်ထားရာ အဆိုပါ လှုပ်ရှားမှုတို့သည်ကား ဗရုတ်ဗရက်မင်းမဲ့တိုင်းပြည်ဖြစ်သွားမည့် သူအလိုချင်ဆုံး အခြေအနေများပင် ဖြစ်လေသည်။

သမီးလေးအိပ်ပျော်နေချိန်နှင့် ကျွန်ုပ်အလုပ်နားချိန်တို့တွင် အာသံသူပုန်အိမ်တွေ ဆီ ကျွန်ုပ်တို့ မကြာခဏ သွားလည်ကြရာ သူတို့ဆီမှာ အကောင်းဆုံးလက်ဖက်ခြောက်တွေ ရှိကြောင်း သိရသလို ဆိုင်နှင့်က ရှမ်းအမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သိကြ၍လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကို ဂရုတစိုက် ဧည့်ခံကြသည်။ (ရှမ်းလူမျိုးနှင့် အာသံလူမျိုးတို့မှာ သမိုင်းကြောင်းအရ ဆက်စပ်မှုရှိသည်) သူတို့လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အမည်မှာ ညီညွတ်သော ‘အာဆုန်(မ်)’ လွတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး (ULFA) ဖြစ်ပြီး အာဆုန်(မ်)မှာ ပို၍ ရှေးကျသော အာသံဒေသ အမည်ရင်းဖြစ်သည်။ ULFA တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ လုပ်ငန်းတို့သည်ကား ဘဏ်တိုက်တို့ကို ဓားမြတိုက်ခြင်း၊ အစိုးရအာဏာပိုင်တို့ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အိန္ဒိယ

ဘက်ခြမ်းနယ်စပ်တွင် အစိုးရလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ထံမှ သေနတ်ခဲယမ်းတို့ကို လုယူခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ကြ၏။

ULFA ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ မစ္စတာဂိုးဂိုလ်မှာ နှာခေါင်းချွန်ချွန်၊ နှုတ်ခမ်းမွေး၊ ဖုတ်သိုက်ဆံပင်ရှည်ရှည်ပေါ်တွင် အပြာရောင်ကက်(ပ်) ဦးထုပ်ကို ငိုက်၍ ဆောင်းထား သူဖြစ်၍ ရုတ်တရက်ကြည့်လိုက်လျှင် ချေငွေဗားရားနှင့် အတော်တူသည်။

“ကျွန်တော်တို့တွေက မွန်ဂိုအနွယ်တွေလေ၊ ဒါကြောင့် နာဂတွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ စည်းလုံးရမယ်။ အိန္ဒိယသားတွေက ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ထဲကို တဖြည်းဖြည်းတိုးဝင် လာနေတာကို စုပေါင်းပြီးတိုက်ခိုက်ရမယ်”

မစ္စတာဂိုးဂိုလ်က အိန္ဒိယ လေသံနှင့်ပြောသည်။ (၁၃) ရာစုတွင် ဗြဟ္မပုတ္တရမြစ်ဝှမ်း သို့ ရှမ်းလူမျိုးတို့၏ ရှေးသူဟောင်းတို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြသည်ကို ULFA မှ အမျိုးသားရေးဝါဒီလူငယ်တို့က ယခုအထိ မမေ့ကြ၊ သူတို့ထဲက တစ်ယောက်က ရှေးဟောင်းအာသံစကားနှင့် ရေးသားထားသည်ဆိုသော သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို အသံထွက် ဖတ်ပြရာ အားလုံးနီးပါးလောက်ကို ဆိုင်နောင်နားလည်သဖြင့် သူတို့အားလုံး ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်ကြသည်။

“ကြည့်စမ်း ကျွန်တော်တို့တွေဟာ အတူတူပါပဲလား”

ဝန်ထမ်းတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်တို့အတွက် နောက်ထပ် အငွေ့တထောင်းထောင်းနှင့် လက်ဖက်ရည်အချိုတွေ ထပ်ချပေးပြန်သည်။

ခေးဆန်ချန်းလမ်ရွာ အနီးတစ်ဝိုက်နှင့် ဌာနချုပ်အနီးသို့ ကျွန်ုပ်တို့လမ်းလျှောက်ထွက် သည့်အခါ မကြာမကြာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဆယ်ခုပေလည်း ပါလာတတ်သည်။ သူ၏ ပွင့်လင်းမှုနှင့် ရိုးသားမှုကို ကျွန်ုပ်တို့သဘောကျသည်။ ယုံကြည်ချက်အရာတွင်လည်း ဆာကူလန်းဘားလို နာဂလွတ်လပ်ရေး မလွဲမသွေရ၊ ရမည်ဟု မမှိတ်မသုန် စွဲကိုင်ထား သည်။ သို့ပေမဲ့ သူတို့ယုံကြည်မှုက နာဂလူမျိုးတွေလက်ခံထားသော ကံယုံဝါဒမျိုး။

“ဒါကြောင့် နာဂတွေအများကြီးသေပြီး အသတ်ခံခဲ့ရတယ်။ သူတို့အသက်တွေကို ဝွန်လွတ်စတေးခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေးရမှာ သေချာပါတယ်”

အာမေးနီယန်လူမျိုးများ၊ ကဒ်(ဒ်)များ၊ ဘလူချီများ (သို့) အခြားခွဲထွက်ရေးသမား တို့ အကြောင်းမဲ့သက်သက် သေဆုံးခဲ့ကြသည်တို့ကို သူ့အား သတိရစေချင်သည်။ နာဂလူမျိုးတို့သည် ထာဝရဘုရားက ရွေးချယ်ထားသည်ဟူသော ယုံကြည်မှုမှာ သူ၏ အခြေခံအတွေးအခေါ်ဖြစ်၍ အဆိုပါ အယူအဆဖြင့် သူ၏ ညီနောင်သားချင်းတို့ စဉ်းစား သလို စဉ်းစားတတ်သည်။ သို့ဆိုပေမဲ့ အိန္ဒိယမှ အခြားဒေသဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ငှားပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်ဟူသော မှီဖွဲ့ဗာ၏ အယူအဆကိုကား သူ လက်မခံ။

“အဲ့ဒီ အိန္ဒိယသားတွေနဲ့ လုံးဝ ကျွန်တော် ပူးပေါင်းမှာ မဟုတ်ဘူး”

ဤသည်ကား သူ၏ပါတောပိတ် အဖြေဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ခါ သူ၏ နိုင်ငံရေး အယူအဆတို့ကို နားထောင်ရသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ စိတ်သောကဖြစ်ရသည်။ ခွဲထွက်ရေး အမြင်နှင့် ပတ်သက်၍ NSCN ၏ လှုပ်ရှားမှုတို့မှာ မထိတ်သာမလန့်သာ ရှိလှသည်။ NSCN သည် မိမိတို့နှင့် အယူအဆမတူသော သူများအပေါ် သည်းခံတတ်သည့် လှုပ်ရှားမှုမျိုး၊ အဖွဲ့အစည်းမျိုး မဟုတ်ပါချေ။ သူသည်လည်း ချာခေဆန်မျိုးနွယ်ဖြစ်လေရာ ထန်ကူ(လ်)-ဆယ်မ-ခွန်းညက်မျိုးနွယ်တို့ ဦးဆောင်နေသော NSCN က သံသယနှင့် ကြည့်တတ်သော လူမျိုးစုလည်းဖြစ်သည်။

ဌာနချုပ်မှ အနည်းငယ်သာရှိသော ချာခေဆန်မျိုးနွယ်စုများထဲမှ တစ်ဦးမှာ ဗိုလ်မှူးချုပ် ဗီဒါရီမိုရီ ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ တာဝန်မှ အနားယူလိုက်ပြီး NSCN ၏ ခရစ်ယာန် ဘုန်းတော်ကြီး ဖြစ်လာသည်။ အသက်အတော်ကြီးနေပြီဖြစ်သော်လည်း သူ့မိန်းမမှာ အသက် (၃၀) ဝန်းကျင်သာရှိပြီး ဆွဲဆောင်မှုရှိသည်။ သူတို့တွင် သား ယောက်ျားကလေးပေါက်စလေး တစ်ယောက်ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ သမီးလေး အီယင်းကိုလည်း ခေါ်သွားတတ်သည်။ ဗီဒါရီ၏ ဘာသာရေးအမြင်မှာ အစွန်းရောက်သလို နိုင်ငံရေးအရလည်း အလွန်အကျွံသမားဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ထိုအယူအဆနှစ်ခုကို တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပေါင်းစပ်ထားသည်ကို တစ်ခါတစ်ခါ ကျွန်ုပ်အံ့အားသင့်ရသည်။ တွေ့လိုက်တိုင်း သူ့မျက်နှာပေါ်တွင် အပြုံးတစ်ပြုံး အမြဲရှိနေပြီး စကားပြောလျှင် ဘုရားသခင်ကို မကြာမကြာ တတတ်ပြီး မျက်လုံးတို့က သဲကြီးမဲကြီး စူးစိုက်ကြည့်တတ်သည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း၊ အရှေ့ဘက်နာဂတောင်တန်းတွင် NSCN က ဒေသခံပြဿနာတို့ကို ရှင်း၍ ငြိမ်းချမ်းတည်ငြိမ်လာသည့်အခါ ဒေသခံအတော်များများကို ဗီဒါရီက ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်တွေအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးခဲ့သည်။

ဂျော့ဆိုးမားတွင် ၁၉၆၈ ခုနှစ်က သူဦးဆောင်တိုက်ခဲ့သော တိုက်ပွဲမှာ ထင်ရှားသည်။ နာဂပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့နှင့် အိန္ဒိယအစိုးရတပ်များ ထိတွေ့ခဲ့သော တိုက်ပွဲများအနက် အသေပျောက် အများဆုံးတိုက်ပွဲဖြစ်၍ အိန္ဒိယဘက်မှ ကျဆုံး ၈၀၀/၇၀၀ နီးပါး ရှိခဲ့ကြောင်း ဆယ်ခုပေထံမှ ကြားသိခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်က ပြောပြသည်တွင် သူက ဆတ်ခနဲ မတ်တပ်ထရပ်လိုက်ပြီး လက်ညှိုးတစ်ချောင်း ထောင်ပြကာ ရှူးရှူးရှဲရှဲနှင့် ပြောသည်။

“မဟုတ်ဘူး၊ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါ လုံးဝမဟုတ်ဘူး၊ အိန္ဒိယသားတွေကို ကျုပ်တို့ သတ်ခဲ့တာ အနည်းဆုံး လူတစ်ထောင်လောက်ရှိတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ စစ်သားတွေက သေနတ်တွေ ပစ်တဲ့အခါတိုင်း ဘုရားသခင်ကောင်းချီးပေးပါစေလို့ အော်ဟစ်ပြီး ပစ်တာ”

ဘာသာရေးနှင့်ဖြစ်စေ၊ မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ ဆယ်ခုပေကိုယ်တိုင်၏ သဘောထားသည်သည် NSCN နှင့် တစ်ထပ်တည်းဖြစ်သည်။ ကိုဟီးမားတွင် Oking Time သတင်းစာ အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့စဉ်က အနောက်ဘက်တွင်

လှုပ်ရှားနေသော NSCN ၏ လျှို့ဝှက်မစ်ရှင်တစ်ခုမှ ကက်ပတိန်တစ်ယောက် သူ့ထံ ချဉ်းကပ်ခဲ့ဖူးသည်။

“မမ္မပူရက ဘဏ်တိုက်တစ်တိုက်ကို ဓားပြတိုက်မယ့်ကိစ္စမှာ ကျွန်တော် ကူညီ နိုင်မလားလို့ မေးတယ်။ ကျွန်တော့်သတင်းစာမှာ ရေးသားနေသလို အမျိုးသားရေး ကိစ္စအတွက် တကယ်ရိုးသားတယ်ဆိုရင် သူ့ကို ကူညီရမယ်လို့လည်း ပြောတယ်”

သို့ရာတွင် ဘဏ်တိုက်အတွင်းသို့ သူတို့နှစ်ယောက် ပစ္စတိုသေနတ်တွေနှင့် သွား ရမည်ကို သူ့အနေနှင့် မဝံ့မရဲဖြစ်ကြောင်း NSCN ကက်ပတိန်ကို ဆယ်ခုပ်ပေက ပြောပြသည့်အခါ ကက်ပတိန်က ယခုလိုပြောသည်။

“မကြောက်ပါနဲ့၊ သခင်ယေရှုကို ယုံကြည်စမ်းပါ။ အားလုံး အဆင်ပြေသွားမယ်”
ယေရှု၊ ဟုတ်လား၊ ဘဏ် ဓားမြဲတိုက်တဲ့ ကိစ္စနဲ့ ဘုရားသခင်နဲ့ ဘာဆိုင်လို့တုန်း၊ အခုကိစ္စက ပိုက်ဆံတွေ ခိုးပြီး လူသတ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စမဟုတ်လား”

ဤတွင် ကက်ပတိန်၏ အဖြေကား ဤသို့ဖြစ်ပါ၏။
“ဓားပြတိုက်တဲ့ကိစ္စထက် အမျိုးသားရေး ကိစ္စက ပိုအရေးကြီးတယ်။ ငွေတွေ ကို ယူပြီး တိုက်ပွဲဝင်နေတဲ့ ငါတို့လူတွေကို ပေးရမယ်၊ ဒီကိစ္စကို ယေရှုက ထောက်ခံ မှာပါ”

သခင်ယေရှုက အကူအညီပေးသည်ဖြစ်စေ၊ မပေးသည်ဖြစ်စေ စီစဉ်ထားသလို ဘဏ်ဓားပြတိုက်ခဲ့ကြသဖြင့် ထိုသတင်းကို နယူးဒေလီတွင် ကျွန်ုပ်ရိုစဉ်က သတင်းစာ ထဲမှာ ဖတ်လိုက်ရသည်။ ဘဏ်မှ ရူပီးငွေ ၁.၅ သန်း မ၊ သွားပြီးနောက် ဆယ်ခုပ်ပေလည်း ကိုဟီးမားတွင် ဆက်မနေနိုင်တော့ဘဲ အရှေ့ဘက် ထွက်ပြေးလာခဲ့ရသည်ဖြစ်ရာ သူတို့ကိစ္စ နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အိန္ဒိယဥပဒေကို ကျွန်ုပ်ချိုးဖောက်ခဲ့သော လုပ်ရပ်တို့သည်ကား ပါချေ ပါမွားလေးများသာ ဖြစ်ပါ၏။

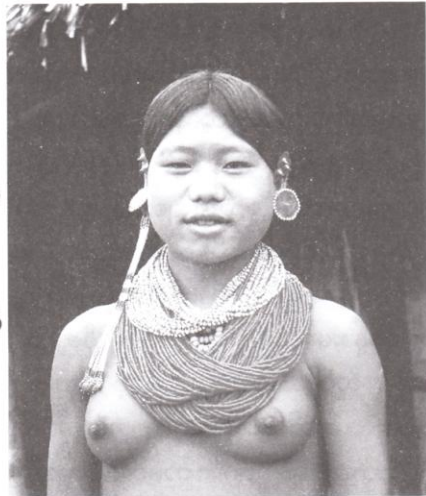
အရှေ့ဘက် နာဂတောင်တန်းနေဒေသခံတို့ကို NSCN က နှိမ်နှင်း၍ ခရစ်ယာန် ဘာသာထံ ဆွဲသွင်းခဲ့ပုံကို ကြားရသည့်အခါတွင်လည်း ကျွန်ုပ်အံ့အားသင့်ရပြန်သည်။ အမှန်အားဖြင့် ခရစ်ယာန်သာသနာပြုခဲ့သည်မှာ သေနတ်ထောက်၍ အဓမ္မ ယုံကြည်ခိုင်း ခြင်းသာဖြစ်၍ ဒေသခံတို့ကို အနိုင်ရခဲ့သည်တိုင် လှုပ်ရှားမှုတွင် အရှေ့ဘက်လူမျိုးစု တို့ပါဝင်လာဖို့ စည်းရုံးရသော အလုပ်မှာ အခက်အခဲတွေ့လာခဲ့သည်။ တစ်ကြိမ်တွင် အိုင်းဇက်က ယခုလို ရှင်းပြသည်။

“ကျုပ်တို့ရောက်စက ကျုပ်တို့ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကို အရှေ့ဘက်နာဂတွေ လုံးဝနားမလည်ကြဘူး။ ‘နာဂ’ဆိုတဲ့ စကားလုံးကိုတောင် တော်တော်များများ မသိကြ ဘူး၊ သူတို့သိတာ သူတို့နေတဲ့ ရွာအစုရဲ့ အမည်ကိုပဲ သိထားကြတယ်”

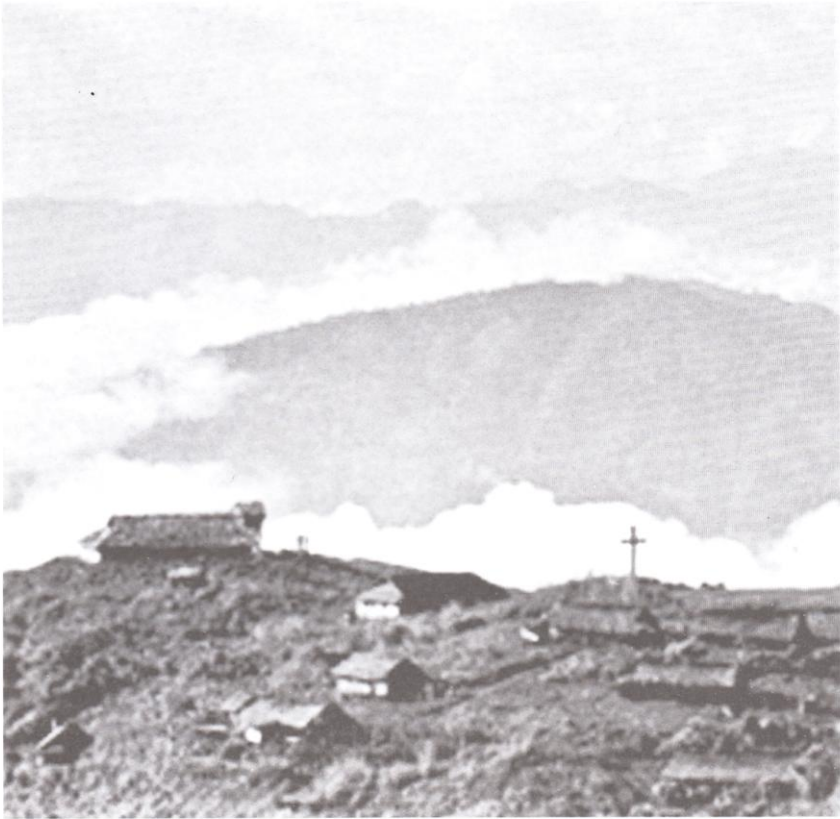
ဆက်လက်၍ သူက အရှေ့ဘက်နာဂတို့ စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ဖို့အတွက် ‘စ’မီလီ မီတာ ရုပ်ရှင်ပြစက် တစ်လုံးယူလာပြီး ပညတ်တော် ဆယ်ပါးကဲ့သို့ သင့်တော်ရာ

လက်နက်အပြည့်နှင့် နာဂပြောက်ကျားတွေ
 ကင်မရာရှေ့မှာ ပိုက်ပေးနေစဉ်။ သို့ရာတွင်
 ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာတွင်မူ အစိုးရတပ်များက
 ၎င်းတို့ဌာနချုပ်ကို တိုက်ခိုက်သည့်အခါ
 ဘာတီး(လ်)လင့်တနာတို့ မိသားစု
 လွတ်မြောက်ခဲ့သော်လည်း ၎င်းတို့ထဲမှ အတော်
 များများကျဆုံးသွားသည်။

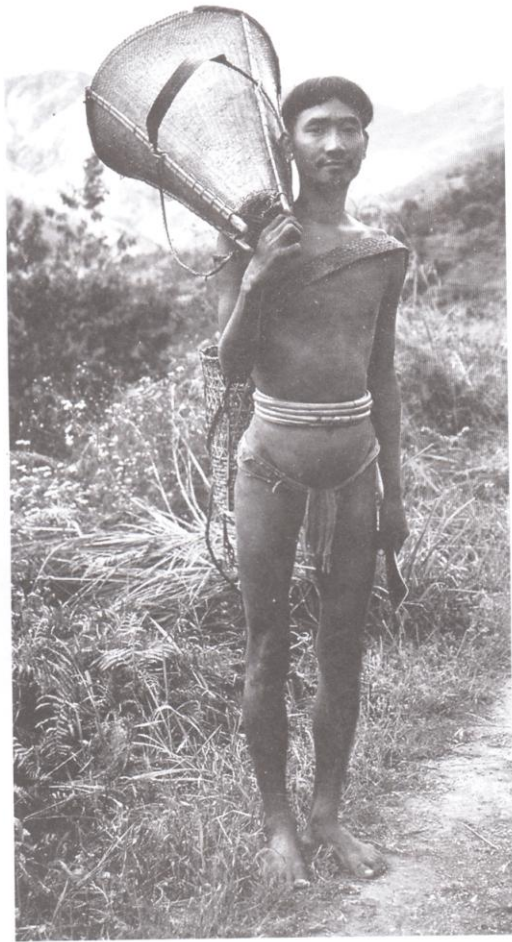

စစ်ကိုင်းတိုင်းမြောက်ပိုင်း၊
 နာဂတောင်တန်းများကြားမှ
 NSCN ဌာနချုပ် ခေးဆန်ချန်းလမ်။

သမီးလေးကို ရေချိုးပေးနေသော ဆိုင်နောင်

NSCN ခေါင်းဆောင်တွေနှင့် တွေ့ဆုံ၍ နာဂလှုပ်ရှားမှုတို့ကို မေးမြန်းခဲ့စဉ်
 ခေးဆန်ရုန်းလမ်းမှ စိတ်လှုပ်ရှားစရာ မြင်ကွင်းများ

ဇာတ်ထုပ်များ ပြသရာ၊ ပိတ်ကားပေါ်တွင် ရောင်စုံပုံရိပ်များ တဖျပ်ဖျပ် လှုပ်ရှားနေသည်ကို မြင်ကြရသည့်အခါ အပေါ်ပိုင်း ဗလာနှင့် နာဂလူအုပ်ကြီးမှာ ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် ငေးကြည့်နေကြသည်ဟု ဆိုသည်။ အဆိုပါဇာတ်ကားမှာ သမ္မာကျမ်းစာ သမိုင်းကို ဟောလီဝု(ဒ်)၏ စိတ်ကူးစိတ်သန်းဖြင့် ရိုက်ကူးထားပြီး ချာ(လ်)တန် ဟက်စတန်နှင့် သရုပ်ဆောင် ရာပေါင်းများစွာတို့ တွဲဖက်သရုပ်ဆောင်ထားသည်။ သို့ရာတွင် ဇာတ်ထုပ်ထဲက ခန်းနားကြီးကျယ်သော အိဂျစ်နန်းတော်ကြီးများနှင့် တငြိမ်ငြိမ် စီးဆင်းနေပါသော နိုင်းမြစ်ကြီးသည်ကား ယခု နာဂပွဲကြည့်ပရိသတ်တို့အတွက် အိန္ဒိယဘက်မှ ၎င်းတို့၏ ညီအစ်ကိုတော်တို့ သယ်ဆောင်လာသော နိုင်ငံရေးဒဿနဖြစ်လာရာ ဖာရောဘုရင်တို့၏ ခန်းနားကြီးကျယ်ပုံတို့ကို မိနစ် (၃၀) ခန့် ကြည့်ပြီးသည့်အခါ အိုင်းဇက်အနားတွင် ထိုင်ကြည့်နေသော အရှေ့ဘက်နာဂတစ်ဦးက မှင်တက်၍ ယခုလိုမေးလိုက်လေသည်။

“ကျုပ်တို့လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် အဲဒီလိုဖြစ်လာမှာလား... ဟင်”

ကျွန်ုပ်အမြင်အရ ပြောရလျှင် အရှေ့ဘက်တွင် NSCN အနေနှင့် မည်မျှ အောင်မြင်မှုရနိုင်မည်ကို ခန့်မှန်းဖို့ ခက်သည်။ အဆိုပါကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ‘ခပ်ပလန်’နှင့် အင်တာဗျူးရာမှ တစ်စွန်းတစ်စ သိခဲ့ရသည်။ ‘ခပ်ပလန်’ကား ကျွန်ုပ်တို့တံဆိမ့် မကြာမကြာ လာ၍ နာဂအသံလေးလေးပင်ပင်ကြီးနှင့် ဗမာလို ပြောတတ်သဖြင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်နိုင်ရာ ဆိုင်နောင့်က ကျွန်ုပ်ကို ဘာသာပြန်ပေးသည်။ ၁၉၆၀/၁၉၇၀ ကျော်ကာလများက ကေအိုင်အေ၏ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အရှေ့နာဂတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ‘ခပ်ပလန်’ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်၍ လှုပ်ရှားခဲ့သော်လည်း အိန္ဒိယနာဂတွေ အရှေ့ဘက်ကူးလာပြီး အခြေခံစခန်းတွေ တည်သည့်အခါ ‘ခပ်ပလန်’၏ ပူးပေါင်းမှုသည် အိုင်းဇက်နှင့် မွီးဗာတို့အတွက် အဓိကလိုအပ်ချက်ဖြစ်လာရာ မည်သည့်နည်းဖြင့် စည်းရုံးခဲ့သည်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မသိနိုင်သည့်တိုင် သူတို့နှစ်ဦးက ‘ခပ်ပလန်’ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ခပ်ပလန်ကလည်း ဤကိစ္စကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဘယ်တော့မှ မပြောသည့်တိုင် ခပ်ပလန်အနေနှင့် သူ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို နောင်တရနေသည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်သည်။

လွန်ခဲ့သော (၁၅) နှစ်၊ အနှစ် (၂၀) ခန့်က နာဂ သူပုန်တို့သည် ကချင်တို့ထက် အင်အားတောင့်တင်း၍ လက်နက်ခဲယမ်း ပြည့်စုံခဲ့သော်လည်း ယနေ့မူ အခြေအနေတို့ကား ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားသည်။

ခပ်ပလန်နှင့် အချိန်အတော်ကြာ စကားပြောခဲ့ရသည့်အတွက် အရှေ့ဘက်တောင်တန်းများမှ ဒေသခံတို့ဘဝကို ထဲထဲဝင်ဝင် သိလာရာ၊ အဆိုပါအကြောင်းအရာတို့ကို ကျွန်ုပ်မတိုင်မီ မည်သူမျှ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မှတ်တမ်းမတင်ခဲ့သေးဟု ကျွန်ုပ်ယုံကြည်သည်။ ဓေးဆန်ချန်းလမ်းမှ နောက်ဆုံးခေါင်းပြတ်ကို ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ယူဆောင်လာခဲ့ကြောင်း

ကျွန်ုပ်တို့ သိထားသလို ထိုနှစ်မှာပင် ခေးဆန်ရွာတို့ကို NSCN က ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ပြိုင်ဘက်ရွာအုပ်စုအချင်းချင်း တိုက်ခိုက်ကြရာမှ ခေါင်းဖြတ်တတ်ကြသလို အများအားဖြင့် ကျေးကျွန်တစ်ယောက်ကို ဝယ်ယူ၍ ခေါင်းဖြတ်တတ်ကြကြောင်း ခပ်ပလန်က ရှင်းပြ သည်။

“ယာဇ်ပူဇော်မယ့် လူဟာ တိုက်ပွဲက ဖမ်းမိလာတဲ့ အကျဉ်းသားလည်းဖြစ်နိုင် တယ်။ ဒါမှမဟုတ် များသောအားဖြင့် သူခိုး၊ လင်ငယ် မယားငယ်ထားတဲ့လူ ဒါမှမဟုတ် ဘာအလုပ်မှ မလုပ်နိုင်တဲ့ ဂီလာန စသဖြင့် တစ်ရွာလုံးက သတ်ပစ်ချင်တဲ့ လူလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလူဟာ အခြားရွာအစုက လူဖြစ်ရမယ်။ ယာဇ်ပူဇော်မယ့် လူ ဟာ သူတို့နဲ့ စကားတစ်မျိုးတည်း ပြောတဲ့လူဆိုရင် မင်္ဂလာမရှိဘူးလို့ သတ်မှတ်ထားကြ တယ်”

ယာဇ်ပူဇော်မိ ရက်အနည်းငယ်ခန့်တွင် ကျေးကျွန်၏ မျက်နှာကို မီးသွေးဖြင့် လိမ်းကျံ၍ ဝက်သားကြော်နှင့် အရက်တို့ကို ခဏ ခဏ စားခိုင်းသောက်ခိုင်းပြီး သတိ လွတ်လောက်အောင် မူး၍ အော့အန်တော့မည့်ဆဲဆဲတွင် လက်မရွံ့ ရွာသားတစ်ယောက် က မူးနေသူ၏ နောက်ကျောဘက်မှ ချဉ်းကပ်၍ ဓားနှင့်တစ်ချက်တည်း ခေါင်းဖြတ်လိုက် ခြင်း ဖြစ်သည်။

“အကယ်၍ တစ်ချက်ထက်မက ခုတ်ဖြတ်ရတယ်ဆိုရင် ဒါဟာမကောင်းတဲ့ နိမိတ်ဘဲ။ ခန္ဓာကိုယ်ကို မြေမြှုပ်လိုက်ကြပြီး ခေါင်းကိုတော့ ဝါးတံကျင်နဲ့လျှိုပြီး ရွာကို လှည့်ပတ်သွားတယ်။ ရွာသူရွာသားတွေက သီချင်းတွေ ဆိုပြီး ကခုန်ကြတယ်။ အဲဒီလို စားစရာ သောက်စရာတွေနဲ့ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲကို (၅) ရက် ကျင်းပလေ့ရှိပြီး ကျွန်ကို ဝယ်တဲ့သူက အစားအသောက်တွေအတွက် စရိတ်ခံရတယ်။ ပြီးရင်တော့ ခေါင်းပြတ်ကြီးကို စရိတ်ခံသူရဲ့ အိမ်နံရံမှာ သွားတင်ထားရတယ်။ ယာဇ်ပူဇော်ခံလိုက်သူရဲ့ ဝိညာဉ်တွေဆီက ခွန်အားတွေကို ခေါင်းခွဲသိမ်းထားတဲ့ မိသားစုက ဆက်ခံရရှိတယ်လို့ ကျုပ်တို့ နာဂတွေက ယုံကြည်ကြ တယ်”

ခေါင်းဖြတ်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ထပ်မူ တစ်ခုကလည်း ယခုလို ဆိုသည်။ နာဂရွာတိုင်းတွင် ‘မိုရန်’ ခေါ် ရွာဘုံခန်းမကြီးတစ်ခုရှိပြီး ဤ၌ အသက်ကြီးရင့်သူတို့ တွေ့ဆုံကြသလို လူပျိုလူလွတ်ယောက်ျားလေးတို့သည်လည်း အိမ်ထောင်မကျမီအထိ နေထိုင်ကြရသည်။ ယောက်ျားလေးတို့ကို လူပျိုဖော်ဝင်လာချိန်တွင် မိဘများအိမ်တွင် နေထိုင်ခွင့် မပေးတော့ဘဲ၊ မိုရန်ခန်းမကြီးထဲ ပြောင်းရွှေ့လာကြရသည်။ အခန်းကြီး၏ နံရံများတွင်မူ လူမျိုးစုအချင်းချင်း ဖြစ်သောစစ်ပွဲများမှ ဖမ်းမိလာသူတို့ကို ခေါင်းခွဲဖြတ်၍ အဆိုပါ ခေါင်းခွဲဖြင့် အလှဆင်ထားသည်။ ဤသို့မှမဟုတ်လျှင် ထိုရွာသည် လုံခြုံ

စိတ်ချခြင်းမရှိ၊ ရက်စရာကောင်းသော အားအင်ချည့်နဲ့သော ရွာဖြစ်၍ ကောက်ပဲသီးနှံတို့ ဖြစ်ထွန်းခြင်းမရှိ၊ ပြိုင်ဘက်ရွာများနှင့် စစ်ခင်း၍ ခေါင်းပြတ်တွေယူဆောင်လာပြီး ဖျော်ပွဲများ ကျင်းပမှသာ ရွာတွင် မြေဆီဩဇာပြည့်ဖြိုး၍ သီးနှံတို့ တိုးမည်ဟု ယုံကြည်ကြကုန်၏။

“ယောက်ျားတစ်ယောက်ဟာ ခေါင်းပြတ်မပါဘဲ ရွာပြန်လာရင် မိန်းကလေးတွေက ဘာပြောမလဲ”

“သူ့ကို တကယ်ယောက်ျားမဟုတ်ဘူးလို့ သဘောထားကြတယ်”

နာဂတို့အဖို့ အပျိုစစ်ခြင်း၊ လူပျိုစစ်ခြင်းသည် အပြစ်ဟု ခံယူထားရာ ယောက်ျား လေး အများစုသည် ၎င်းတို့၏သမီးရည်းစား မိန်းကလေးများနှင့် ညအမှောင် မိုရန်ခန်းမ ကြီးထဲတွင် ချိန်းတွေ့၍ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ကာမဆက်ဆံပြီးခါမှ အတည်တကျ အိမ်ထောင်ပြုတတ်ကြသည်။

ခေးဆန်ချန်းလမ်တွင် မိုရန်ခန်းမဆောင်ကြီး (၃) လုံးရှိခဲ့ပြီး ယခုအခါ ကျေးရွာ ကော်မတီ၏ အစည်းအဝေးခန်းမအဖြစ် အသုံးပြုထားသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဘာသာရေး ယုံကြည်မှု အစွန်းရောက်သော NSCN က အိမ်ထောင်ရေးဖောက်ပြန်မှုသည် ဆိုခဲ့သလို အပျိုစင်ဖြစ်ခြင်း၊ လူပျိုစင်ဖြစ်ခြင်းတို့ထက်ပင် ပို၍ အပြစ်ကြီးသည်ဆိုကာ ဖောက်ပြား သည့် လုပ်ရပ်တို့ကို နှိပ်ကွပ်ခဲ့သည်။

ခေးဆန်ချန်းလမ်မှ မိုရန်ခန်းမကြီးမှာ ပန်းပုအနုပညာလက်ရာများရှိသည့် တစ်ခု တည်းသော အဆောက်အအုံဖြစ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ မကြာခဏ သွားကြည့်ခဲ့ကြသည်။ ခန်းမမှာ အလျား (၂၀) မီတာနှင့် အနံ (၁၀) မီတာ နီးပါးရှိပြီး၊ သက်ငယ်ခေါင်မိုးကြီး တစ်ခုလုံးကို ထိန်းထားသည့် တိုင်လုံးကြီးများတွင် လူနှင့် တိရစ္ဆာန်ရုပ်ပုံများ ထွင်းထုထား သည်။

အတိတ်မှ မကောင်းဆိုးဝါးလုပ်ရပ်တို့၏ အထောက်အထားအဖြစ် ခန်းမဆောင် ကြီးထဲတွင် ဦးခေါင်းခွံတွေရှိကောင်းရှိလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်လာခဲ့သော်လည်း ကျွဲချိုနှင့် မျောက်ခေါင်းခွံတွေကိုသာ အထပ်လိုက်တွေ့ကြရပြီး လူခေါင်းခွံတို့သည်ကား မိုရန် ခန်းမကြီးထဲမှ ဖယ်ရှားပစ်လိုက်ပြီး ၎င်းတို့၏ ဘာသာရေးယုံကြည်မှုအဟောင်းကို မြေမြှုပ် လိုက်လေပြီ။

ကျွန်ုပ်တို့ နောက်ထပ်ခေါင်းစားခဲ့သော အရာတစ်ခုမှာ မိုရန်ခန်းမတစ်ခု၏ အပြင်ဘက်တွင်ရှိသော သံချေးအလိပ်လိပ်တက်နေသည့် ဒါကိုတာ အင်ဂျင်တုံးကြီး တစ်တုံးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အင်ဂျင်တုံးကြီး၏ အစိတ်အပိုင်း တော်တော်များများကား မရှိတော့၊ ဓားတွေ၊ လှံတွေလုပ်ဖို့ ဖြုတ်ယူသွားကြပြီ။ အတုံးကြီးသာ ကျန်တော့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလအတွင်း တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယကြား တောင်တန်းတို့ပေါ်မှ ပျံသန်းလာ

သော လေယာဉ်တစ်စင်းပျက်ကျရာမှ ရလာသော အင်ဂျင်တုံးကြီးဖြစ်မည်ဟု ကျွန်ုပ် မှန်းဆရသည်။ ထိုစဉ်က ဂျပန်ကို တိုက်ခိုက်နေသော တရုတ်စစ်တပ်တို့ကို အာသံမှ တစ်ဆင့် မဟာမိတ်တပ်များက လေကြောင်းဖြင့် ထောက်ပံ့ခဲ့သည်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲ(လ်) ဦးဆောင်ဖောက်လုပ်ခဲ့သော လီဒိုလမ်းမကြီးအပြီးသတ်ချိန်အထိ ဖြစ်သည်။

ဒါကိုတာ လေယာဉ်အင်ဂျင်ကြီးကို ဘယ်အချိန်နှင့် ဘယ်နေရာမှာ တွေ့ခဲ့သည်ကို ရွာသားတို့ကို မေးမြန်းကြည့်ပါသော်လည်း ကျေနပ်လောက်အောင် မည်သူကမျှ မဖြေ နိုင်။ မှန်ဝါးဝါးအဖြေတို့သာဖြစ်ပြီး လေယာဉ်ပျက်ကျသော နေရာနှင့် ပတ်သက်၍လည်း “ဟိုနားလောက်မှာ” ဆိုသည်ထက် မပို၊ တွေးရခက်သော ပုစ္ဆာတစ်ပုဒ်လိုဖြစ်နေသည်။ သို့ပေမဲ့ ဆိုင်နောင့်က အင်ဂျင်တုံးကြီးကို ဓာတ်ပုံရိုက်နေစဉ်မှာ ကျွန်ုပ်က အလွယ်တကူ ဖော်ထုတ်နိုင်လောက်မည့် အင်ဂျင်တုံးကြီးပေါ်က အမှတ်စဉ် နံပါတ်ကို ကြိုးစားရှာဖွေ ခဲ့ပါသော်လည်း လက်လျှော့ခဲ့ရသည်။

သမီးလေး အီယင်းကို ဆိုင်နောင့်က နောက်ကျောတွင် ရှော့စောင်နှင့် သိုင်းပိုးလျက် ရွာထဲ နေ့စဉ် လမ်းလျှောက်ထွက်သလို၊ ကျွန်ုပ်ကလည်း အင်တာဗျူးအလုပ်တွေနှင့် လည်ပတ်လာခဲ့ရာ၊ ဝေးလံသီခေါင်သော အရှေ့ဘက်မှ နာဂကျေးရွာလေးသည်ကား ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးအတွက် ကိုယ့်အိမ်၊ ကိုယ့်ယာလို့ ခံစားလာရသည်။

သမီးလေးအီယင်းက အမြဲလိုလို အိပ်နေချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးအတွက်မူ အပေါ် ပိုင်း ကိုယ်ဝတ်ဗလာနှင့် ရွာသားတွေ၊ ခေးဆန်ချိန်းလမ်ရွာအတွင်း လှုပ်ရှားသွားလာနေသော နာဂပြောက်ကျားတို့ကို တွေ့နေ မြင်နေရသည်မှာ အသားကျလာသည်။

ကျွန်ုပ်၏ စာရေးသားခြင်း ကိစ္စကို အများအားဖြင့် ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိ အိပ် ရာဝင်ပြီးခါမှ ရေးရချွတ်ရသည်။ ဝါးတဲမှ မြေကြီးအခင်းပေါ်တွင် မီးဖိုထားပြီး အကြမ်း ထည့် သစ်သားစားပွဲပေါ်တွင် ရေနံဆီမီးခွက်လေးကို အားပြု၍ ကျွန်ုပ်၏ မှတ်တမ်း မှတ်ရာတို့ကို ရေးရသည်။ မြေပုံတွေထုတ်ပြီး လေ့လာရသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ ဟိုးအဝေး က ခွေးအူသံက ည၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကို နှောင့်ယှက်တတ်သည်။

ညဘက်ရောက်လျှင် အအေးဓာတ် ကလာပြီဖြစ်၍ မီးဖိုကို မပြတ်ဖိုထားရသည်။ ကံကောင်းထောက်မပြီး နာဂတို့ အစဉ်အလာ ထုံးစံအရ ဧည့်သည်တို့ကို နာဂရှော့စောင် အထူကြီးတွေ လက်ဆောင်ပေးထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့မှာ စောင်တွေ အလုံအလောက်ရှိသလို အာသံပြည်သားတွေကလည်း သူတို့ဒေသထွက် အကောင်းဆုံးလက်ဖက်ခြောက်တစ်ထုပ် ပေးထားသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ NSCN ထောက်ပံ့ရေးဌာနက အိန္ဒိယမှ နက်(စ်)ကော်ဖီ တစ်အိုး စီစဉ်ပေးသည်။

ညအတော်များများတွင်မူ ကျွန်ုပ်တစ်ဦးတည်း မီးလင်းဖိုဘေးနားထိုင်၍ ရှုပ်ထွေး ပွေလိမ်နေသော နာဂတောင်တန်းမှ အခြေအနေအရပ်ရပ်တို့ကို အလေးအနက်စဉ်းစားနေမိ

ရာ၊ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေကြသော အဖွဲ့အားလုံးစိတ်ကျေနပ် စေလောက်မည့် အဖြေထွက်လာဖို့ ဆိုသည်မှာ မလွယ်ကူ။ သို့ရာတွင် ဘာမှားနေသလဲ ဆိုသည်ကိုမူ အလွယ်တကူထောက်ပြနိုင်ရာ တောင်တန်းဒေသနေ တိုင်းရင်းသားတို့၏ ဘဝတိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရန်ကုန်အစိုးရက တစ်ခုမှ လုပ်မပေး ဘဲ လက်လွတ်စပယ် ပစ်ထားခြင်းသည် ပြဿနာအရှုပ်အထွေးတစ်ခုလုံး၏ အဆိုးရွားဆုံး အကြောင်းတရားဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ ဤသို့စွန့်ပစ်ခံထားရသည့်အတွက်ကြောင့်ပင် NSCN အနေနှင့် မြန်မာပြည်နယ်စပ် ဧရိယာအတွင်းဝင်၍ ဌာနချုပ်တည်ထောက်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

NSCN ခေါင်းဆောင်များနှင့် ကျွန်ုပ် တစ်လလုံးနီးပါး တွေ့ဆုံပြောဆိုခဲ့ပြီး နာဂလက်နက်ကိုင်လှုပ်ရှားမှု၊ နာဂသမိုင်း အစဉ်အလာ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ၎င်းတို့၏ ပထဝီ ဒေသ၊ သက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်တို့ကို စာမျက်နှာ တစ်ထောင်ကျော်မျှ စုဆောင်းခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကျွန်ုပ် ဝိတိုရီယခေတ်က နယ်မြေဒေသသစ်တစ်ခုကို စွန့်စားရှာဖွေသူ တစ်ယောက်လို ခံစားမိခဲ့သည်။ အမှန်တကယ်လည်း ဆိုခဲ့သလို လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ခြေလျင်တက်လာခဲ့သော ခရီးလမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်မှ နယ်မြေတို့ကို မြေပုံတွင် ‘မြေပြင် အချက်အလက် မပြည့်စုံ’ဟု မှတ်ချက်ပေးထားသော မြေပုံတို့မှာ လုံးဝတိကျမှုမရှိကြောင်း မကြာမီ ကျွန်ုပ်သဘောပေါက်လာသည်။

ကျွန်ုပ် စုဆောင်းရရှိခဲ့သော အချက်အလက်တို့သည်လည်း ဖြည်ကြည့်ဖို့ကြိုးစား နေသော နိုင်ငံရေး ချည်ငင်ထွေးကို အထောက်အကူပေးလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားပါသော် လည်း သူတို့အခေါ် အီဖိုင်သာသနာပြု စင်တာသို့ လာရောက်ဖိတ်ကြားသည့်အခါတွင် မူ NSCN အပေါ် ကျွန်ုပ်၏ သဘောထားကား အပြောင်းလဲကြီး ပြောင်းသွားလေ သည်။ ခေးဆန်ချန်းလမ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်စက သူပုန်ဌာနချုပ် တစ်ခုတွင် ပုံမှန်ရှိရမည် ဖြစ်သော ကတုတ်တွေ၊ ဘန်ကာတွေနှင့် အခြားစစ်ဘက်အရံအတားတို့ လုံးဝမရှိသည်ကို အံ့အားသင့်ခဲ့ရာ ယခုမှ အကြောင်းစုံ သိလိုက်ရသည်။

အိုင်းဇက်နှင့် NSCN ခေါင်းဆောင်အချို့က ကျွန်ုပ်ကို သာသနာပြုစင်တာ အဆောက်အအုံအတွင်း ခေါ်သွားရာ သစ်သားခုံတန်းထက်တွင် အမျိုးသမီး (၃) ယောက် ခေါင်းငိုက်၍ ထိုင်နေသည်ကို ကျွန်ုပ်သတိထားမိသည်။

“ကျုပ်တို့က အရေးကြီးတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေချပြီဆိုရင် ဂေါ့(ဒ်) ကို မမေးမစမ်း ဘဲ ဘယ်တော့ မဆုံးဖြတ်ဘူး။ ဂေါ့(ဒ်) ဆီက လမ်းညွှန်မှုကို အမြဲယူတယ်”

အိုင်းဇက်က အမျိုးသမီးတွေကို အားကိုးတကြီးနှင့် ကြည့်လိုက်ရင်း ဆက်ပြော သည်။

“ဂေါ့(ဒ်)က အဲဒီအမျိုးသမီး (၃) ယောက်က တဆင့် ကျုပ်တို့ကို အမြဲလမ်းညွှန် နေတယ်လေ”

အိုင်းဇက်က မိန်းမတွေရှိရာ လက်ယမ်းပြလိုက်ရာ ဘာကိုဆိုလိုသည်ကို ကျွန်ုပ် နားမလည်။ အမျိုးသမီးတွေကို ကြည့်လိုက်သည့်အခါ လက်နှစ်ဘက်ကို ပေါင်ခွင်ထဲ ထည့်၍ ခေါင်းငိုက်စိုက်နှင့် တောင့်တောင့်ကြီးတွေထိုင်နေကြပြီး တစ်ယောက်မျှ ကျွန်ုပ် ကို မော်မကြည့်။ သို့ပေမဲ့ သုံးယောက်ထဲက အသက်ကြီးကြီးတစ်ယောက်မှာ အိုင်းဇက်၏ မိန်းမဖြစ်ကြောင်း ချက်ချင်း ကျွန်ုပ် မှတ်မိလိုက်သည်။ အသက် (၃၀) ဝန်းကျင် ခပ် ငယ်ငယ် အမျိုးသမီးက ဗီဒါရီ၏မိန်းမဖြစ်ပြီး တတိယတစ်ယောက်ကိုတော့ ကျွန်ုပ်မသိ။ အမျိုးသမီး (၃) ယောက်လုံး ဆံပင်ရှည်ကြသည်။ နာဂလုံချည်နှင့် တရုတ်စစ်တပ်သုံး ပတ္တမြားဖိနပ်တွေ ဝတ်ထားကြသည်။ အိုင်းဇက်က ဆက်ပြောသည်။

“အိန္ဒိယနဲ့ မြန်မာပြည်က အုပ်ချုပ်တဲ့လူတွေဟာ အီဂျစ်ပြည်က ဖာရောလိုပဲ။ ဂျေ(ဒ်) ပြောတဲ့စကားကို သူတို့ နားမထောင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့် သူတို့စရိတ်နဲ့ သူတို့ သွားကြလိမ့်မယ်။ ကြွက်တပ်ကြီးတွေက သူတို့ မြေတွေကို ကိုက်ဖြတ်ကြလိမ့်မယ်လို့ ဂျေ(ဒ်)ကတို့ကို ပြောထားတယ်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်က ကျုပ်တို့ ဌာနချုပ်က ဒီနေရာ မဟုတ်သေးဘူး။ ဟိုးတောထဲက တောင်ကုန်းတစ်ကုန်းထက်မှာ တည်ခဲ့ကြတယ်။ ဒီအခါ မှာ ဂျေ(ဒ်)က မင်းတို့နာဂတွေကို ငါသနားတယ်၊ အခုလိုတောကြီးမျက်မည်းထဲမှာ မင်းတို့ နေနေတာ ငါမကြည့်ရက်ဘူး။ မြေပြန်နေရာကိုဆင်းပြီး ဒီမှာ စခန်းသစ်ဆောက်ရ မယ်။ စခန်းကိုလည်း အိမ်ပိုင်သာသနာပြုစင်တာလို့ အမည်ညာတပ်ရမယ်။ လုံခြုံရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မင်းတို့ဘာမှ စိတ်မပူကြနဲ့၊ ငါ့တာဝန်ထားလို့ ဂျေ(ဒ်)က ကျုပ်တို့ကို အာမခံခဲ့တယ်”

“ဒါနဲ့ တစ်နှစ်အကြာမှာ ဒီနေရာကို ကျုပ်တို့စခန်းပြောင်းလာပြီး နေလာခဲ့တာ၊ ဘာမှမဖြစ်ခဲ့ဘူး။ ဂျေ(ဒ်)က ကျုပ်တို့ကို စောင့်ရှောက်တော်မူတယ်။ ပြီးတော့ လက်ဝါး ကပ်တိုင်ကြီးတစ်တိုင် ဟိုနေရာမှာ စိုက်ဖို့လည်း မိန့်ပြန်သေးတယ်”

အိုင်းဇက်က ပြောရင်း ဌာနချုပ်ဗဟိုတွင် စိုက်ထူထားသော လက်ဝါးကပ်တိုင်ကြီးရှိ ရာဆီ လက်ညှိုးထိုးပြပြီး ကျွန်ုပ်ထံမှ သဘောထားမှတ်ချက်တစ်ခုခုကို မျှော်လင့်နေသည် မှာ ထင်ရှားသော်လည်း ကျွန်ုပ်ဘက်က ဘာပြောလို့ ပြောရမည်ပင်မသိတော့။ ဂျေ(ဒ်) ထံမှ လမ်းညွှန်မှုတို့ကို နတ်ဝင်သည်မှတစ်ဆင့် ရယူပြီး လုံခြုံရေးကိစ္စတို့ကို စီမံခန့်ခွဲနေ သည်ဆိုပါလား။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်ဘက်မှ အတတ်နိုင်ဆုံး တုံ့ပြန်နိုင်သည်မှာ စကားလမ်း ကြောင်းကို မသိမသာလေး ပြောင်းလိုက်ဖို့ပဲ ဖြစ်သည်။

“အိမ်ပိုင်ဆိုတာ ဘာစကားလဲ၊ ဘာအဓိပ္ပာယ်လဲ”

“အဲဒါ... ဂျေ(ဒ်)က ကျုပ်တို့ကို ပေးထားတဲ့စကားလုံး။ ဝိညာဉ်နဲ့ ပတ်သက် တယ်။ လောကဘာသာစကားတွေအရ ဘာမှ အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူး”

အိုင်းဇက်က ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစွာ ရှင်းပြပြီး ဆက်၍ ရွာထဲမှ မကောင်းဆိုးဝါးတို့ကို အောင်မြင်စွာ တောထုတ်ခဲ့ပုံတွေ၊ အံ့ဖွယ်ဘုန်းကြီးတွေ့ရသော အဖြစ်အပျက်တွေ၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာတွင် အင်ဒီရာဂန္တီ လုပ်ကြံခံရသည့်ကိစ္စ အပါအဝင် ဒေသအတွင်းမှ ကြီးကျယ်သော နိုင်ငံရေး အဖြစ်အပျက်ကြီးတို့ကို နတ်ဝင်သည် အမျိုးသမီးသုံးယောက်မှ တစ်ဆင့် ဘယ်လိုဘယ်ပုံ ကြိုတင်ပြင်ခဲ့သည်တို့ကို ပြောနေပြန်သည်။

“ဂေါ့(ဒ်)က အစွဲရေး ရင်သွေးငယ်တွေကို သူ့ရဲ့လူတွေအဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့သလို ကျုပ်တို့ နာဂတွေကိုလည်း ရွေးချယ်လိုက်ပြီလို့ပြောတယ်။ ပြီးတော့ ကျုပ်တို့ရဲ့ စစ်ပွဲက ထူးခြားတဲ့ စစ်ပွဲ၊ အခြားစစ်တပ်တွေ တိုက်နေတဲ့ စစ်ပွဲတွေလိုမဟုတ်ဘူး။ ဂျိုးရွားက သူ့လူတစ်ချို့ကို ခရာမှုတ်စေပြီး ဂျယ်ရီကို မြို့ကို သိမ်းပိုက်လိုက်သလိုမျိုး စစ်ပွဲဖြစ်တယ် လို့ ဂေါ့(ဒ်)က ပြောတယ်”

ဤတစ်ကြိမ်တွင်တော့ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ကြောင်တက်တက်ဖြစ်လာပြီး ဘယ်လို နေရမှန်းပင် မသိတော့၊ သို့ပေမဲ့ အိုင်းဇက်က တဖောင်ဖောင်နှင့် ဆက်ပြောနေသည်။

“နောက်ဆုံးမှာ ဂေါ့(ဒ်) က ကျုပ်တို့ကို ဒီလိုပြောတယ်”

“မင်းတို့လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုကို မျက်မြင်သက်သေပြဖို့အတွက် နိုင်ငံခြားသား တစ်ယောက်ကို ရွေးချယ်ပြီး မင်းတို့ဆီပို့လိုက်မယ်တဲ့။ အခုကြည့်စမ်း ခင်ဗျား ဒီနေရာ ရောက်နေပြီ၊ ဂေါ့(ဒ်) ပေးတဲ့ ဗျာဒိတ်တော် မှန်သွားပြီ”

ကျွန်ုပ်တို့ နောက်တွင် တစ်ချိန်လုံးရပ်လျက် ပြုံးဖြူဖြူနှင့် တက်ကြွစွာ နားထောင် နေသူ ဗီဒါရီက သေတ္တာကြီးတစ်လုံးပိုက်၍ ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့ ရောက်လာသည်။

“ကဲ... ဂေါ့(ဒ်) ပြောသလို ကျုပ်တို့လုပ်ထားတဲ့ အလံကို ခင်ဗျားကို အခုပြ မယ်”

ဗီဒါရီက ပြောရင်း သေတ္တာကြီးကို စာပွဲတစ်လုံးပေါ် တရိတသေ တင်လိုက်၍ အဖုံးကို ဟန်နှင့်ပန်နှင့် ဖွင့်လိုက်ပြီး အတွင်းမှ အလံကြီး၏ အစ၊ တစ်ဖက်ကို ဆွဲထုတ် လိုက်သည်။ ဗီဒါရီက အလံ၏ အလျား၊ အနံ့ အတိုင်းအတာတို့ကို အတိအကျပြော သော်လည်း အလံ၏ သင်္ကေတ သဘောတို့ကိုမူ ရှင်းလင်းခြင်းမရှိ၊ အလံပေါ်တွင် ပါ ရှိသော ‘ခရစ်ယာန်အတွက် နာဂလန်း’ ‘အိပိုင်သာသနာပြုစင်တာ’ ‘ဘုရားသခင် ကောင်းချီးပေးပါစေ’ စသည့် ဆောင်ပုဒ်တို့ကို ပြ၍ နောက်ဆုံး အလံတစ်ခုလုံးကို အပြင်ထုတ်၍ ကုန်းစောင်းပေါ်တွင် ဖြန့်ချလိုက်သည်။

“အလျား (၈) မီတာ၊ အနံ့ (၇) မီတာ ရှိတယ်”

အလံ၏ ထောင့်စွန်း တစ်ဘက်စီကို စစ်သားတစ်ယောက်က ခူးထောက်၍ ကိုင်ထားရာ အလံက လေပြေနှင့် လှုပ်နေသည်။ အလံမှာ အောက်ဘက်ခြမ်းက

အစိမ်းရောင်နှင့် အပေါ်ဘက်ခြမ်းမှာ အဖြူရောင်ဖြစ်ပြီး အပေါ်ခြမ်းပေါ်တွင် အစိမ်းရောင် စာလုံးတို့ဖြင့် ခရစ်တော်အတွက် နာဂလန်းကို ခပ်ကွေးကွေးလေး ဖော်ပြထားသည်။ ၎င်း၏အောက်တွင်မူ အစိမ်းရောင် လက်ဝါးကပ်တိုင်ရှိ၍ အောက်ခြေကို အစိမ်းနှင့် အဖြူရောင်စပ်ကြား ဖြတ်မျဉ်းပေါ်တွင် တင်ထားသည်။

ဗီဒါရီက ဆက်ရှင်းပြနေသည်။

“လက်ဝါးကပ်တိုင်က (၇) ပေမြင့်ပြီး ဖြတ်ထားတဲ့အပိုင်းက (၃) ပေခွဲရှည် တယ်”

“အဲဒီလောက်ကြီး ဘာကြောင့် ကြီးရတာလဲ” ဟု ကျွန်ုပ်က ရှာကြံမေးလိုက်ရာ အိုင်းဇက်က ဝင်ဖြေပေးပြန်သည်။

“တကယ်တမ်း ဂေါ့(ဒ်)က ကျုပ်တို့ကို ပြောခဲ့တာက ဒီလိုအလံမျိုး (၃) ခု လုပ်၊ တစ်ခုကို ဒီမှာထား၊ တစ်ခုကို အင်ဒီရာဂန္ဓီဆီပို့၊ နောက်တစ်ခုကို ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း ဆီပို့၊ ဒါဆိုရင် မင်းတို့ လွတ်လပ်ရေးပေးဖို့အတွက် ဒီအလံတွေက ကူညီလိမ့်မယ်လို့ ပြောတာ။ ဒါကြောင့် ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်ကပဲ အလံတွေကို ပို့လိုက်ပြီ”

“ဒီတော့ ဘာဖြစ်လဲ”

“အင်ဒီရာဂန္ဓီဆီက ဘာမှ အကြောင်းမပြန်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ စစ်ကိုင်း၊ ခန္တီးဘက်က မြန်မာအရာရှိတွေကတော့ ကျုပ်တို့အလံကို အရမ်းသဘောကျတယ်။ ... ဪ ခင်ဗျား တို့က ဂေါ့(ဒ်)နဲ့တော့ ဆက်သွယ်ပြီး ကျုပ်တို့နဲ့တော့ မဆက်သွယ်ဘူးလို့ သူတို့က ကျုပ်တို့ ဆက်သွားကို ပြောလိုက်တယ်”

မြန်မာအရာရှိက သူတို့ကို အင်ဒီရာဂန္ဓီဆီပို့ပေးခဲ့တဲ့အခါ သူတို့နှင့် နားဝေးနေသည်ကို သိလိုက်ရသည့်အခါ ရယ်ချင်စိတ်ကို ကျွန်ုပ် မနည်းထိန်းထားရသည်။ သို့ပေမဲ့ အိုင်းဇက် က ကျွန်ုပ်ကို ဇေဇေဝါကြည့်ရင်း ဆက်ပြောပြန်သည်။

“ကျုပ်တို့ဘက်မှာ ဂေါ့(ဒ်) ရှိနေတာကိုတော့ ဒီလူကောင်းကောင်းသဘောပေါက် သွားတယ်ဗျ”

ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့အတွက် ဆိုင်နောင်လာဖို့ ကျွန်ုပ်အခေါ်လွှတ်ပြီး အလံတော်ကြီး ကို ဓာတ်ပုံရိုက်သည့်ကိစ္စပြီးသွားသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့ကို စောစောက ဟောခန်းကြီးထဲ ပြန်ခေါ်သွားပြန်သည်။ အထဲတွင်မူ နတ်ဝင်သည် အမျိုးသမီးတို့ ထိုင်နေဆဲ။ ဤတွင် ဘုရားဝတ်ပြု ဆုတောင်းဖို့ အချိန်ကျပြီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာလိုက်ရပြီး နတ်ဝင်သည် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က မျက်လုံးစုံမှိတ်၍ တစ်စုံတစ်ခုကို ခပ်သွတ်သွတ် ရေရွတ် လိုက်ရာ လူအားလုံးက တစ်ယောက်လက်တစ်ယောက်တွဲ၍ မျက်လုံးတွေကို မှိတ်ကာ စုဝေးလိုက်ကြသည်။ တစ်ခဏလေးငြိမ်သက်ပြီးနောက် အိုင်းဇက်က လူအုပ်စုရှေ့သွား ကာ ဖြီးဖြီးကြီး ပြုံး၍ ဇာတ်ဟန်ပါပါ ကြေညာလိုက်သည်။

“ သူတို့က အိပိုင်အဆိုတော်တွေ၊ ကျုပ်တို့ရဲ့ ခရစ်တော်အတွက် ဓမ္မသီချင်းဆိုကြ လိမ့်မယ်”

ဤတွင် ခန်းမဆောင်နောက်ဘက်မှ ဆယ်ကျော်သက် ကောင်မလေးနှစ်ယောက် က ဂစ်တာကိုင်လျက် သုံးယောက်က တန်ဘိုးရင်း ချူတပ်ပုံပြားလေးတွေ ကိုင်ဆောင်ရင်း ဝင်လာသည်။ သူတို့အားလုံး ရှုပ်အဖြူ၊ လည်စည်းအနက်နှင့် ဥရောပဝတ်စုံ အနက်ရောင်ကို ဝတ်ဆင်ထားကြသည်။ လူအုပ်စုရှေ့တွင် တေးဂီတအဖွဲ့ရောက်၍ ဂစ်တာကြီးတို့ကို တအောင့်ကြီးညှိပြီးသည်နှင့် အားလုံးပြိုင်တူတီးမှုတ်၍ ဓမ္မသီချင်းကို ဆိုကြလေတော့ သည်။

ဖုန်းလိုင်းက အမြဲရှင်းပါတယ်

အချိန်မရွေး ကောင်းကင်ဘုံက အသံကို ကြားရမှာပါ

ဒီ “တော်ဝင်ဝန်ဆောင်မှု” ကို လူတွေ ကြားချင်ပါတယ်

အသင် အခက်အခဲတွေ့ရင် ဒီတော်ဝင်ဖုန်းလိုင်းကို ဆက်ပါ

ဘုန်းကျက်သရေရှိတဲ့ တယ်လီဖုန်းကို အချိန်မရွေး သုံးနိုင်ပါတယ်

အသံလှိုင်းတွေ စီးဆင်းလာတာကို ကျွန်ုပ် ခံစားရတယ်

တော်ဝင်ဖုန်းကနေ တစ်ဆင့် အရှင်ယေရှုနဲ့ အသင်စကားပြောနိုင်ပါလိမ့်မယ်

ဘုရားကျောင်းတွေရှိရင် အခမဲ့တယ်လီဖုန်းတွေ ရှိမယ်

ဒါဟာ အသင်နဲ့ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ဝန်ဆောင်မှုပါ

ဒီ တော်ဝင်ဖုန်းလိုင်းကို ခေါ်ဖို့ စောင့်ဆိုင်းနေစရာ မလိုပါဘူး

ဘုန်းကျက်သရေရှိတဲ့ တယ်လီဖုန်းက

အမြဲအချိန်မီ အဖြေပေး အခေါ်ထူးပါလိမ့်မယ်

မသီဆိုမီ ကျွန်ုပ်က အသံဖမ်းစက်ဖွင့်၍ အသင့်အနေအထား ပြင်လိုက်ပြီး ဆိုင်နေနှင့် က ဓာတ်ပုံရိုက်ယူလိုက်သည်။ ပြီးဆုံးသည့်အခါ ယခုလို စွဲမက်စရာ နေ့လယ်ခင်းအတွက် အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောပြီး ကျွန်ုပ်တို့တဲဆီ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

တဲသို့ ပြန်ရောက်သည်နှင့် မြင်တွေ့ကြားသိခဲ့ရသော အဖြစ်အပျက်တို့ကို တစ်ခုချင်း ပြန်ပြောင်းတွေးကြည့်ရာ တစ်ဖက်ကရယ်စရာကောင်းသော်လည်း မိန်းမသုံးယောက်ကို တွေ့ရသည့်အတွက် စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ရသည်။ ပုံစံနှင့် အမည်အရ သူတို့အားလုံး ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေ ဆိုသည့်တိုင် တွေ့ဆုံမှုတစ်ခုလုံး၏ အနှစ်သာရကား ရှေးကျသော အယူသီးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ အမှန်အားဖြင့် အမျိုးသမီးသုံးယောက်သည် နာဂတို့၏ ရှေးဟောင်းနတ်မေးသည့် ဓလေ့ကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်နေခြင်းသာ ဖြစ်သည်ကို မူ ကိုဟီးမားတွင် ကျွန်ုပ်ဖတ်ခဲ့သော မနုဿဗေဒဆိုင်ရာ စာတမ်းတွေအရ သိနိုင်သည်။

အရှေ့ဘက်မှ နာဂတို့ကို ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေအဖြစ် သာသနာပြုပေးခဲ့သည် ဆိုသော်လည်း ဤကိစ္စမှာ အပေါ်ယံကိစ္စသာဖြစ်ကြောင်း စောစောကပင် ကျွန်ုပ် သတိထား

မိခွဲသလို ဤနေရာမှ အိန္ဒိယနာဂ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ ထွက်ခွာသွားလျှင် ယခင်ကလို ခေါင်းဖြတ်သည့်ခလေ့ ပြန်လာနိုင်ကြောင်း အိုင်းဇက်ကိုယ်တိုင်ကလည်း ပြောခဲ့ဖူးသည်။ သို့ပေမဲ့ ယခုလို မျိုးနွယ်စုတို့၏ ရှေးကျသော ယုံကြည်မှုစနစ်တို့ကို ဆက်၍ လက်ခံထား သည်မှာ အရှေ့နာဂတို့သာမဟုတ်၊ အနောက်နာဂတွေမှာလည်း ရှိကြောင်း ကျွန်ုပ်သဘော ပေါက်လိုက်သည်။

(၂၀) ရာစု ပထမနှစ်ဝက်အတွင်း ၎င်းတို့ကို အမေရိကန်သာသနာပြုအဖွဲ့တို့က သာသနာပြုခဲ့ကြသည်မှာ အလုံးအရင်းနှင့် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုဖြစ်၍ ခရစ်တော်၏ ဓမ္မတရား တို့ အလျင်အမြန် ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း ခြေခြေမြစ်မြစ်ရှိလာဖို့ အချိန်အလုံအလောက် မရခဲ့။ တစ်ခါ ခရစ်ယာန်ဘာသာတရား၏ အရေးပါသော သက်ဝင်ယုံကြည်မှုတို့ အသား မကျမီ ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဝန်းကျင်တွင် လက်နက်ကိုင် ပုန်ကန်မှုများဖြစ်လာ၍ သာသနာပြု မစ်ရှင်တို့ကို နာဂတောင်တန်းမှ အစိုးရအမိန့်အရ ထွက်ခွာခဲ့ကြပြန်ရာ ဤ၌ပင် နာဂတို့၏ ရှေးဦးနတ်ကိုးကွယ်မှုခလေ့ ပြန်ထလာပြီး ခရစ်ဘာသာမှ ပညတ်ချက်များ၊ ဘာသာရေး အသုံးအနှုန်းတို့ ကူးယူ၍ ပုံစံသစ်နှင့် ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ဆင်ခြင်မှု သက်သက်နှင့်ဆိုလျှင် ယခုကိစ္စကို နားလည်နိုင်ပါသော်လည်း မိမိ အလိုအတိုင်းဆိုလျှင်မူ အတော်ပင်စိတ်လက်မအိမသာ ဖြစ်ရသည်။ နတ်ဝင်သည် သုံး ယောက်၏ အကူအညီဖြင့် ရှေ့ဖြစ်ကို သိဖို့ ကြိုးစားနေသူတို့ကို ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်းရှင်းပြနိုင်ပါအံ့။ သို့ပေမဲ့ ခန်းမဆောင်ကြီးထဲ ဝင်ခဲ့စဉ်က ကျွန်ုပ်ခေါင်းထဲ စကားလုံးတစ်လုံး ဖျတ်ခနဲ ပေါ်လာသည်။

“စုန်းမတွေ”

သို့ဖြစ်၍ ရှေ့ခရီးဆက်ဖို့ ဤနေရာမှ အမြန်ဆုံးထွက်ခွာရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့ လုံးဝ အတည်ပြုလိုက်ကြပါ၏။

ချင်းတွင်းသို့

ကေအိုင်အေဌာနသို့ စေလွှတ်လိုက်သော ဆက်သွား ယခုအထိ ပြန်ရောက်မလာ သေးသဖြင့် NSCN တွင် ကျွန်ုပ်တို့နေဖို့ စိစဉ်ထားသော အချိန်ထက် ကျော်လွန်လာရာ အရှေ့နာဂတောင်တန်းများကြားတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်ရှိနေခြင်းသည် မြန်မာနှင့် အိန္ဒိယ အာဏာပိုင်တို့ အာရုံစိုက်စရာဖြစ်လာ၍ ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်ပူပန်စ ပြုလာသည်။ အာရူနာချာ ပရောဒေ(ရှ်)ပြည်နယ်နှင့် နာဂပြည်နယ်နှစ်ခုလုံးကို ကျွန်ုပ်တို့ဖြတ်ကျော်လာပြီး နောက် တစ်နေ့တွင် မဏိပူရပြည်နယ်ကို ရန်သူဝင်ရောက်လာသော ဧရိယာအဖြစ် ကြေညာခဲ့ရာ အိန္ဒိယအာဏာပိုင်တို့တွင် အားကိုးရလောက်သည့် သတင်းပေးသူတွေ့ရှိထားသည်မှာ သေချာပါသည်။

ပို၍ ဆိုးသည်မှာ ခေးဆန်ချန်းလမ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်ပြီး ပထမအပတ်အတွင်း တွင် ဆယ်မနှစ်ယောက် NSCN ဌာနချုပ်သို့ ရောက်လာပြီး မကြာခင် နာဂသူပုန်တို့ကို နယူးဒေလီအစိုးရက ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးတော့မည်ဖြစ်၍ ၎င်းတို့က ကြားဝင် စေ့စပ် သူတွေ့အနေနှင့် လာရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောပြသော်လည်း ထိုသူတို့သည် အိန္ဒိယ ထောက်လှမ်းရေး အေဂျင့်တွေဖြစ်မည်ဟု သံသယရှိခဲ့သလို NSCN ခေါင်းဆောင်တို့ က လွယ်လွယ်ကူကူပေးလိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ အမည်ရင်းနှင့် ဘန်ကောက်လိပ်စာတို့ သိသွားရာ ကျွန်ုပ်တို့ အတော်လေး စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဆယ်မနှစ်ယောက် 'အနောက်ဘက်' ပြန်သွားပြီး ကျွန်ုပ်၏ ဇာတ်လမ်းအစုံကို အိန္ဒိယအာဏာပိုင်တို့ သိသွားပုံ ရသည်။ အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာနယ်စပ်တွင် စစ်ရေးအရ အစိုးရချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တာ မျိုးမရှိခဲ့သော်လည်း ထောက်လှမ်းရေးသတင်းတွေ အဆက်မပြတ် ဖလှယ်မှုရှိရာ မကြာ ပါချေ။ အိန္ဒိယ (သို့) မြန်မာဘက်မှ ကင်းထောက်လေယာဉ်တွေ ခေးဆန်ချန်းလမ်ရွာပေါ်မှ (၂) ကြိမ် ပျံသန်းခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့ သံသယရှိခဲ့သလို ဖြစ်လာပြီဟု ထင်မှတ်ရပါ၏။ ဒီဇင်ဘာ ပထမပတ်တွင်မူ ခေးဆန်ချန်းလမ်မှ ခြေလျင် (၂) ရက်ခရီးမျှ သွားရသော

အိန္ဒိယဘက်ခြမ်း NSCN မှ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ နာဂလူငယ် ဆယ်ခုပေခရိုမဲ၊
 ၎င်းက ဘာတီး(လ်)လင့်တနာတို့ကို ဗမာပြည် နာဂတောင်တန်းတွင် ရှိစဉ်က ကူညီခဲ့သည်။

ဘာတေး(လ်) ဆေးဆန်ချန်းလမ်တွင် စာရေးနေစဉ်။

တောင်ကြောတစ်ခုပေါ်တွင် နေရာယူထားသော ယောင်းခွန်ဗမာစစ်ခန်းသို့ မြန်မာစစ်တပ်မှ အဆင့်မြင့်အရာရှိတစ်ဦး ရောက်လာကြောင်း သတင်းကြားရပြန်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့က အစိုးရိမ်တွေ ကြီးလာနေသည့်တိုင် NSCN အဖွဲ့သားတွေကတော့ ခရစ်စမတ် ပွဲတော် ပြင်ဆင်မှုတွေနှင့် အလုပ်ရှုပ်နေသည်။ ဌာနချုပ်နေရာတစ်ဝိုက်တွင် ခရစ်စမတ် သီချင်းတွေ လေ့ကျင့်သီဆိုနေကြသည်ကို ညတိုင်းကြားနေရပြီး အနီးအနားရှိကျေးရွာတွေက ရွာသားတွေနှင့် လေဟာပြင် ဇာတ်စင်တစ်ခုကိုလည်း ဆောက်နေကြသည်။ NSCN ခေါင်းဆောင်တို့ကို ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင်တို့က ဆိုခဲ့သလို သံသယနှင့် စိုးရိမ်ပူပင်ကြောင်း ဆေးဆန်ချန်းလမ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရက်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ NSCN အနေနှင့် လုံခြုံရေးအရ အန္တရာယ်များကြောင်း တွန်းတွန်းတိုက်တိုက် ပြောပါသော်လည်း အချည်းအနီးသာ၊ ခရစ်စမတ်ပွဲတော်ပြီးသည်အထိ ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေလျှင် သူတို့က ပိုလို့တောင် ကျေးဇူးတင် သေးသည်ဟု အကြောင်းပြန်လိုက်သေးတော့သည်။

ကေအိုင်အေထံမှ သတင်းမျှော်ရင်း စိတ်နောက်ကျိစွာနှင့် ရက်တွေကုန်ဆုံးသွား သည်။ နာဂတွေကတော့ နာတာလူးသီချင်းတွေ ဆိုနေဆဲ။ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ဆောင်း ဝင်လာပြီမို့ အအေးဓာတ် စိမ့်လာပြီး ညဆိုလျှင် ရေခဲအမှတ် နီးပါးအထိ အေးခဲလာရာ နာဂဂွမ်းစောင်ကြီးတွေ ညစဉ်ခြံထားရသည်။

သို့ဖြင့်ဒီဇင်ဘာ (၉) ရက် တနင်္လာနေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့တဲသို့ ဆယ်ခုပေ ရောက် လာသည်။

ဗိုလ်ကြီးယော်ထုံ (ဘယ်)၊ NSCN ဥက္ကဋ္ဌ အိုင်းဇော်ချိုရှိသူ။

“ခင်ဗျားအတွက် သတင်းပါလာတယ်”

မီးလင်းဖိုနားတွင် ထိုင်နေသော ကျွန်ုပ်ဘေးမှ ခွေးခြေခုံပုလေးတစ်လုံးတွင် ဝင်ထိုင်ရင်း ဆက်ပြောသည်။ သိချင်ဇောနှင့် သူ့ကို ကျွန်ုပ်ကြည့်လိုက်သည်။

“ချင်းတွင်းမြစ်အနောက်ဘက်က ကျွန်တော်တို့ ဧရိယာကို ကချင်စစ်သားတွေ ရောက်လာကြပြီ၊ သုံးလေးရက်ဆို ဒီကိုရောက်ပြီ”

ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက်လုံး အရမ်းဝမ်းသာသွားကြသည်။ ရက်ပေါင်းများစွာ ကျွန်ုပ်တို့ စောင့်ခဲ့ရသည့်သတင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့အဖြစ်ကို ကြည့်ပြီး ဆယ်ခုပေလည်း ဝမ်းသာသွားသည်။ သို့ဖြင့် ကချင်ဘယ်နှစ်ယောက် ချင်းတွင်းကို ကူးလာသလဲ မေးလိုက်သည်။

“ကျွန်တော်နားလည်သလောက်ဆိုရင်တော့ တပ်စုတစ်စုပဲ။ စာထဲမှာ ဖတ်ရတာက လက်နက် အပြည့်အစုံနဲ့ စစ်သား (၃၃) ယောက်လို့ ဆိုတယ်”

ထိုနေ့ညနေတွင် အိုင်းဇော်ကိုယ်တိုင် ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရောက်လာပြီး စာပေးသွားသည်။ စာမှာ ကေအိုင်အေ ဆီးတံဆိပ် ရိုက်နှိပ်ထားသဖြင့် တရားဝင် အထောက်အထား ဟု ယူဆရသည်။ စာကို ကမန်းကတန်းဖတ်လိုက်ရာ ရေးထားသော အင်္ဂလိပ်စာ က၊ ကပေါက်တိကပေါက်ချာ။ ကချင်-အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်ကို အချိန်အတော်ကြာ မွေနှောက်ပြီး ရေးထားပုံရသော်လည်း ပြောချင်တာကို အနှစ်ချုပ်ရေးထားရာ ယခုလို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်၍ရသည်။

“ဗိုလ်ယော်ထုံဦးစီး၍ လက်နက်အပြည့်အစုံနှင့် တပ်စိတ်တစ်စိတ်ကို ကျွန်ုပ် လွှတ်လိုက်ပါသည်။ ဗိုလ်ယော်ထုံက သင်တို့ မိသားစုကို အမှတ် (၂) စစ်ဒေသချုပ် အထိ စောင့်ရှောက်ပါလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ခရစ်စမတ်ပွဲ အတူဆင်နွှဲဖို့ သင်တို့အချိန် မိရောက်လာမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။”

စာအောက်ခြေတွင် အမှတ် (၂) ကေအိုင်အေ စစ်ဌာနချုပ်မှ ဗျူဟာမှူး မေဂျာပန်း အောင်ဟု လက်မှတ်ထိုးထားသည်။ ပြောက်ကျားတပ်မှူးအဖြစ် နာမည်ကြီးခဲ့သော မေဂျာပန်းအောင်အမည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားဖူးသည်။ ဗမာအစိုးရစစ်သားတွေက သူ့ကို ကြောက် ကြသည်ဟုလည်း ပြောစမှတ်ရှိခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီအတွင်းက မေဂျာပန်း အောင်ဦးဆောင်သော ခြေလျင်တပ်ရင်း (၂၅၂) မှ ကေအိုင်အေတပ်သား (၁၀၀) ခန့်က နာဂတောင်တန်းတွင် တပ်စွဲထားသော အစိုးရခံတပ်နှင့် အနီးဆုံး ဆင်ကလိန်ခန္တီးမြို့ကို ဝင်စီးသော ပြောက်ကျားတိုက်ပွဲမှာ ထင်ရှားကျော်ဇောသတင်းကြီးသည်။ ရန်သူကို လုံးဝ အမိအလိုက်ဖမ်းနိုင်ဖို့အတွက် မေဂျာနှင့် သူ့ကွန်မန်ဒိုစစ်သားတွေအားလုံး မြန်မာစစ်ယူ နီဖောင်းကို ဝတ်ဆင်ပြီး ဗမာစကားပြောကာ မြို့ထဲဝင်လာသည်။ ရဲစခန်း (၂) ခု အစိုးရရုံးတွေကို ဝင်သိမ်းလိုက်ပြီး လက်နက်နှင့် ခဲယမ်းတွေကို ယူသည်။ အစိုးရငွေ တိုက်ထဲက ကျပ် (၁) သန်းကျော် မ, သွားသည်။ နာဂပြောက်ကျားတွေ အပါအဝင် ထောင်ထဲကအကျဉ်းသား (၁၂၀) ခန့်ကို ထုတ်ပေးပြီး အစိုးရအရာရှိ (၅၀) ခန့်ကို ထောင်ထဲထည့်ပြီး သော့ခတ်ကာ သော့ကို လွှင့်ပစ်ခဲ့သည်။

စစ်ဆင်ရေးအစတွင် ပုံမှန်မဟုတ်သော အနေအထားတို့ကို မြန်မာမြို့စောင့် တပ်များ သတိမထားမိကြ။ ရဲစခန်းမှ သေနတ်သံတွေကြားလိုက်ရသည်တွင်လည်း မလိုအပ်ဘဲ စွန့်စားခြင်းသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိဆိုသော ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း စစ်တန်းလျားထဲမှာပင် ကွေးနေ ခဲ့ကြသည်။ ကချင်ကွန်မန်ဒိုတို့က မြို့ထဲမှ ပြန်ဆုတ်ရာတွင် အထွက်လမ်းဖြောင့်စေဖို့ရာ အတွက် အရွက်သေး ပိုက်ဆံရွက်တွေကို လက်နှင့်ဆုပ်ကြို၍ လမ်းတွင် တွေ့ရသော လူတွေကို အာရုံပြောင်းလိုက်သည်။ ထောင်ထဲက လွတ်လာသူတွေကလည်း ကချင်စစ် သားတွေနှင့်အတူ လိုက်လာပြီး ပစ္စည်းပစ္စယတွေ သယ်ကြပိုးကြရာ သေနတ်တွေ လွယ် သူလွယ်၊ ဆေးဝါး၊ လက်နှိပ်စက်နှင့် ဝါယာလက်စက်နှင့် ဘဏ်မှ ငွေထုပ်တွေထမ်း သူကထမ်းနှင့် လူအင်အားကား ဝင်လာသည်ထက် နှစ်ဆဖြစ်သွားသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကချင်တောင်တန်းမှ ကျွန်ုပ်တို့ ရော်ဘင်ဟု(ဒ်)နှင့်တွေ့ဖို့ မျှော်လင့်နေကြ သလို ဤနေရာမှတစ်ပတ်အတွင်း ထွက်ခွာနိုင်လိမ့်မည်ဟုလည်း ထင်သည်။ သို့ပေမဲ့ မျှော်လင့်မထားသော ကိစ္စတွေနှင့် ကြုံ၍ ကြန့်ကြာတတ်သည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ကောင်း ဂ္ဗာ သိထားသည်။ ကေအိုင်အေတပ်စိတ်တစ်စိတ် နာဂတောင်ကြောထဲ ဝင်လာနေခြင်း

သည် မြန်မာစစ်တပ်ကို တပ်လှန်လိုက်သည်မှာ သံသယဖြစ်စရာမလိုကြောင်း NSCN ခေါင်းဆောင်တို့ကို ကျွန်ုပ်က အမြဲထွက်အောင် ပြောသော်လည်း အိုင်းဇက်က ခရစ် စမတ်ပွဲကို သူတို့နှင့် နှဲစေချင်သည်။

(၁၈) ရက်တွင် ကချင်တပ်ဖွဲ့ရောက်လာသည်။ ထိုနေ့က တိမ်ထူ၍ ချမ်းစိမ့်နေ သည်။ ဌာနချုပ်၏ ဝါးတံခါးဂိတ်ဝ၊ တွင် ကျွန်ုပ်တို့ စောင့်ကြိုနေရာ၊ (၃၃) ယောက် သောကချင်လူငယ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကား စခန်းတွင်းသို့ တစ်ကြောင်းတည်း ချီ၍ ဝင်လာကြ သည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့လည်း အရမ်းပျော်နေကြပြီး တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကြည့်လိုက်ကြသည်။ ကချင်ရဲဘော်များက အစိမ်းရောင် ယူနီဖောင်းနှင့် ပန်းတွင် တံဆိပ် တပ်ထားကြသည်။ အားလုံးကြံ့ခိုင်ပြီး အတွေ့အကြုံရှိဟန် တူသည်။ သူတို့ကိုင်ဆောင် လာသည့် သေနတ်တွေကြောင့်လည်း ပို၍ အထင်ကြီးစရာဖြစ်သွားသည်။ တရုတ်လုပ် တိုက်ခိုက်ရေး ရိုင်ဖယ်တွေ၊ မြန်မာလုပ်ဂျီသရီးတွေ၊ A-၇၉ လောင်ချာတွေ၊ မြန်မာဂျီ သရီးတွေက အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဆီက သိမ်းရခဲ့တာသေချာသည်။ ရဲဘော်တိုင်း ထမင်း အိုးချိတ်ထားသော ကျောပိုးအိတ်ကိုယ်စီ လွယ်ထားကြသည်။

“ဒါမှ တကယ့်စစ်တပ်နဲ့တူတာ”

NSCN တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ လျော့ရိလျော့ရဲနိုင်သော အခြေအနေကို အရိပ်အမြက် ပြောလိုက်သော ကျွန်ုပ်၏ စကားကို ကြားရသည့်အခါ ဆယ်ခုပေက ချက်ချင်းပြန်ပက် သည်။

“ကျွန်တော်တို့ NSCN တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေလည်း တာဝန်ထမ်းဆောင်နေချိန်မျိုးဆို သူတို့နဲ့တူတယ် မဟုတ်ဘူးလား”

သူ့မာနကို နောက်ထပ်မထိခိုက်လိုတော့သဖြင့် ကျွန်ုပ်ဆိတ်ဆိတ်နေလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး အိုင်းဇက်နေအိမ်သို့ ဆင်း၍ လမ်းလျှောက်သွားကြရာ ထုံးစံအတိုင်း လက်ဖက်ရည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ဧည့်ခံပြီး ဝတ်ပြုဆုတောင်းကြသည်။ စကားအနည်းငယ် ပြောကြသည်။ သို့ရာတွင် ကေအိုင်အေတပ်စုမှူးဗိုလ်ယော်ထုံက ကျွန်ုပ်ကို တစ်ချိန်လုံး လှမ်း၊ လှမ်းကြည့်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်နှင့် တစ်ခုခုပြောချင်နေသည်မှာ သိသာသည်။ ဗိုလ်ယော်ထုံကို တွေ့တွေ့ချင်း ကျွန်ုပ် ခင်သည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် အသက်မတိမ်းမယိမ်း ရှိမည်ထင်ရပြီး အင်္ဂလိပ်စကားကို ပီပီပြင်ပြင် ပြောနိုင်သည်။ သူ့ယူနီဖောင်းကလည်း အပျံစား၊ တရုတ်ပစ္စုတိုတစ်လက်ကို ပြောင်ချောနေသော သားရေအိတ်ဖြင့် ခါးတွင် ချိတ်ထားသည်။

ညဘက်ရောက်မှသာ ကျွန်ုပ်တို့အိမ်သို့ ဗိုလ်ယော်ထုံ ကပျာကသီ ပေါက် ချလာပြီး မီးလင်းဖိုဘေးတွင် ထိုင်ကြသည်။ သူ့ကြည့်ရသည်မှာ တစ်ခုခု ခေါင်းရှုပ်နေပုံ ရသည်။

“ကျွန်တော်တို့ ဒီကိုလာရာလမ်းတစ်လျှောက် ရောက်တဲ့ရွာတိုင်းမှာ စခန်းချကြဖို့ ပဲ။ သူတို့က ပြောတယ်။ အခုလည်း ခရစ်စမတ်အထိနေဖို့ ခင်ဗျားကို ပြောနေပြန်ပြီ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ အတော်နောက်ကျနေပြီ။ ကျွန်တော့်တာဝန်က ခင်ဗျားတို့ကို လုံခြုံ ရာ ကျွန်တော်တို့ ဒေသအထိ အမြန်ဆုံး စောင့်ရှောက်ခေါ်သွားဖို့ပဲ”

သည်တော့မှ ဒေါသထွက်ပြီး ဆိုင်နောင့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကြည့်လိုက်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးကို နှောင့်နှေးအောင် အကြောင်းမဲ့သက်သက် တားနေခြင်းသည် ဖျက်လိုဖျက်ဆီးလုပ်နေတာပဲ ဖြစ်သည်။

“ဒါ... လုံးဝ အဓိပ္ပာယ်မရှိတာဘဲ။ ကချင်နယ်ထဲ အမြန်ဆုံးရောက်ချင်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနေရာက ချက်ချင်းထွက်မယ်လို့ သူတို့ကို ကျုပ်ပြောပြီးပြီပဲ”

ကျွန်ုပ်စိတ်ဆိုးဆိုးနှင့် ပြောလိုက်သည်။ ဤနေရာတွင် ဘန်ကာနှင့် အခြား အရန် အတားတွေ လုံးဝမရှိတာကို ယော်ထုံလည်း ချက်ချင်း သတိထားမိခဲ့သဖြင့် အဆိုပါ ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပြန်ခါနီးတွင် သူက မတ်တပ်ရပ်ရင်း ရှင်းရှင်းပြောသွားသည်။

“ဒီနေရာမှာ လုံးဝ မလုံခြုံဘူး”

နောက်တစ်နေ့၊ အခြား ကချင်စစ်သားတွေနှင့် တွေ့ဖို့ သူတို့စခန်းကို ဆိုင်နောင့် နှင့် ကျွန်ုပ် ဆင်းလျှောက်သွားရာ ဆေးဆန်ချန်းလမ်ရွာပေါ် ကချင်စစ်သားတွေ တက်မလာရ ဟု ပိတ်ပင်ထားကြောင်း သိရ၍ ကျွန်ုပ်တို့ လုံးဝ စိတ်ကုန်သွားသည်။ တကယ်ဆို ယခုရောက်လာသော ကချင်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ အဓိကတာဝန်က ကျွန်ုပ်တို့ အသက်လုံခြုံ ရေးအတွက် မဟုတ်ပါလား။

ကချင်တပ်ဖွဲ့မှ ဒုအရာခံဗိုလ် မရူတန်ဂွန်းကား ခန္ဓာကိုယ် ကြံ့ခိုင်တောင့်တင်း သည်။ ကာဘိုင်သေနတ်ကို လက်ကမချ။ တည်ကြည်သော ဥပမိရှိသည်။ တာဝန်ယူမှု အပြည့်နှင့် ကျွမ်းကျင်သော စစ်သားတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ ကိုယ်လုံး ကိုယ်ထည် ပိန်ကျစ်ကျစ်၊ အသက် (၃၀) ဝန်းကျင်ခန့်မှန်းရသော ‘လာရီးနော်ဂျာ’က သူကို ပေးထားသော အလုပ်နှင့်ကွက်တိ၊ သူက ကချင်သူပုန်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ မြို့နယ် စာရေးစာချိတစ်ဦး၊ ကျွန်ုပ်တို့သွားရမည့်ခရီးတွက် ဆက်သွယ်ရေးကိစ္စအရေးကြီးသဖြင့် ယခုတပ်ဖွဲ့နှင့် လိုက်ပါလာရာ သူ့ရုံးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သော ပစ္စည်းပစ္စယ အားလုံးကို ပလပ်စတစ်အိတ်ကြီးတစ်လုံးနှင့်ထည့်လာပြီး ကိုယ်နှင့်မကွာ ယူသွားတတ်သည်။ နောက် တစ်ယောက်က အရပ်ရှည်ရှည်၊ စကားကို တိုးတိုးညင်ညင် ပြောတတ်သူ ဆေးတပ်သား ဇော်ရှန်။ ဆေးတပ်သားတစ်ယောက်အတွက် အိတ်တွေအများကြီးနှင့် ဒီဇိုင်းဆင် ချုပ် ထားသော သားရေခါးပတ်ကြီးကို ပတ်ထားသည်။ သားရေအိတ်တွေထဲမှာ ဆေးဝါး တွေ ထည့်ထားပြီး နောက်ဘက်က စတီးဗူးထဲတွင် ဆေးသုံးအပ်၊ ညပ်၊ ခွဲစိတ်ဓားနှင့် ပတ်တီးလိပ်စသည့် ကရိယာတန်ဆာပလာတွေ ထည့်ထားသည်။ အရေးကြီးရင် ကိုယ့် ကိုယ်ကိုယ် ကာကွယ်နိုင်ဖို့ စတင်းဂန်းတစ်လက်ကိုလည်း လွယ်ထားလိုက်သေးသည်။

ကချင်တပ်စိတ်တွင် ရှမ်းလူမျိုး အများစုနေသော ကချင်ပြည်နယ်ဟိုပင်မှ ရှမ်းရဲဘော်နှစ်ယောက်မှအပ ကျန်ရဲဘော်အားလုံး ကချင်တွေဖြစ်သည်။ ရှမ်းရဲဘော်တစ်ဦး၏ အမည်မှာ ဝင်းထွန်းဖြစ်ပြီး၊ နောက်တစ်ဦးက တပ်စိတ်မှူးအောင်ရွှေဖြစ်သည်။ မြို့ပြောရလျှင် ကချင်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေအားလုံး ခင်မင်စရာကောင်း၍ ယောထောင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့မှာ အတော်ပင်ရင်းနှီးလာကြသဖြင့် ကချင်ဌာနချုပ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်ပြီဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့တွင်ပါလာသော ဂျပန်လုပ်အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းကို သူ့ကိုပေးမည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ကေအိုင်အေတပ်စိတ်တွင် ရှမ်းရဲဘော်နှစ်ယောက်ပါလာကြောင်း ကြားရသည့်အခါ အာသံတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကလည်း ဝမ်းသာအားရနှင့် သူတို့တန်လျားဆီ ညဘက် အလည်လာဖို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ရာ ရှမ်းရဲဘော်တို့ကို လက်ဖက်ရည်နှင့် ဧည့်ခံ၍ ခြေထောက်တို့ကို နှိပ်နယ်ပေးရင်း ယခုလို ပြောကြသည်။

“ခင်ဗျားတို့က ကျုပ်တို့နဲ့ ညီနောင်သားချင်းတွေပဲ ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့တွေ သွေးစည်းညီညွတ်ကြရမယ်”

ထိုအခါ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာကိစ္စများ၌သာ ကျွမ်းကျင်ပြီး သမိုင်းဗဟုသုတနည်းပါးရှာသော အောင်ရွှေက လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ပြောလိုက်သော အာသံရဲဘော်၏ စကားကို ကြားရသည့်အခါ ကြောင်တက်တက်ဖြစ်ခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်ထံ မေးမြန်းစုံစမ်းသည်။

“သူတို့က ရှမ်းတွေလို ပြောနေတယ်။ သူတို့က အိန္ဒိယသားတွေ မဟုတ်လား”

ဒီဇင်ဘာ (၁၉) ရက်၊ ကျွန်ုပ်၏ ဒိုင်ယာရီတွင် ယခုလိုရေးမှတ်လိုက်သည်။

“ညနေပိုင်းမှာ ကျွန်ုပ်ထံ ယော်ထုံ လာတယ်။ သူ့ကြည့်ရတာ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်နေပြန်ပြီ။ ခရစ်စမတ်ပွဲပြီးသည့်အထိ နေရမည်ဟု နာဂခေါင်းဆောင်တွေက သူ့ကို ပြောလိုက်သည်။ နောက်ထပ် (၆) ရက် နေရဦးမည်။ ကျွန်တော်တို့ ဘာမှမတတ်နိုင်ဟု ပြောပြီး ညနေ (၅) နာရီတွင် သူပြန်သွားသည်”

ထိုနေ့ နေလုံးစုံးမြုပ်ချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ တံတံခါးကို လာခေါက်သဖြင့် ထွက်ကြည့်ရာ အရှေ့ဘက်မှ ဗမာစကားပြောတတ်သော နာဂစစ်သားတစ်ယောက်၊ ရိုင်ဖယ် သေနတ်ကို ပိုက်ထားပြီး အမှောင်ထဲမှာ ရပ်နေသည်။ သူက စိုးရိမ်တကြီးဖြင့် ခေးဆန်ချန်းလမ်နှင့် တစ်ရက်လောက် သွားရမည့်နေရာတွင် ဗမာစစ်တပ်တစ်ဖွဲ့ကို တွေ့ခဲ့ကြောင်း သူပုန်တွေကို လိုလားသော ရွာသားတွေ မတွေ့အောင် တောခုတ်ခားတွေနှင့် တောရင်း၍ လာနေကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ကို လာ၍ သတိပေးခြင်းဖြစ်သည်။

“သူတို့တွေ တစ်ညလုံးချီတက်လာမယ်ဆိုရင် ဒီကို မနက်ဖြန်မနက် ရောက်နိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့ သတိပီရိယနဲ့ နေရင်ကောင်းမယ်”

ဆိုင်နောင်ကိုသူက ဗမာလို ပြောရာ၊ အနေအထားအားလုံးကလည်း သူပြောသလို ဖြစ်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသဖြင့် သူစကားကို အလေးအနက် လက်ခံလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့

မြန်မာပြည်အနောက်မြောက်မှ နာဂကလေးငယ်တွေ။

ရောက်ပြီး မကြာခင် NSCN ဌာနချုပ်ပေါ် ကင်းထောက်လေယာဉ်တွေ တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဤဒေသတစ်ဝိုက်တွင် ဗမာစစ်တပ်တွေ ထူးထူးခြားခြားလှုပ်ရှားလာသည်။ ယောင်းခွန်စခန်းသို့ ဗမာစစ်ဘက်မှ အကြီးတန်းအရာရှိတစ်ယောက် ရောက်လာခဲ့သည်မဟုတ်ပါလား။

“ကျမတို့ပစ္စည်းပစ္စယတွေကို လုံခြုံအောင် ထုပ်ပိုးထား၊ထားလိုက်ရအောင်”

ဆိုင်နောင့်ပြောသလို ကျွန်ုပ်တို့ ပစ္စည်းတွေကို ထုပ်ပိုးဖို့ရာ နှစ်ပိုင်းခွဲလိုက်သည်။ အရေးရယ်၊ အကြောင်းရယ်ဆိုရင် ကင်မရာအိတ်နှင့် မှတ်စုစာအုပ်တွေနှင့် လင်မယားနှစ်ယောက် အဝတ်အစားအချို့ထည့်ထားသော စစ်သုံးကျောပိုးအိတ်တို့ကို ကျွန်ုပ်က ယူမည်။ ဆိုင်နောင့်က သမီးအိယင်းကို ကျောပိုးပြီး ကလေးပစ္စည်းအဝတ်အစားအထုပ်ကို ယူကြမည်။

“သူတို့ဘက်က တိုက်မယ်ဆိုရင် အရုဏ်မတက်မီ တိုက်ကြမှာပဲ”

ဖယောင်းတိုင်မီးအလင်းနှင့် ပစ္စည်းတွေထုပ်ပိုးနေစဉ် ဆိုင်နောင့်က ပြောသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ အစီအစဉ်အတိုင်း အတူပူးပေါင်းလုပ်ဖို့ ယော်ထုံနှင့် ကချင်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကို ဆက်သွယ်ဖို့ စဉ်းစားမိပေမဲ့ ယခုည၏ စကားဝှက်ကို မသိဘဲ မှောင်မဲနေသော ဌာနချုပ်ဧရိယာထဲဝင်ဖို့ ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် နာရီကို မနက် (၅) နာရီနီးစက်ပေးကာ ကျွန်ုပ်တို့ စောစောအိပ်ရာဝင်ခဲ့ကြသည်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် ဗမာစစ်တပ်က NSCN ဌာနချုပ်ကို ဝင်တိုက်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ တောထဲထွက်ပြေးပြီး ဘိန်းခင်းဘေးက တဲတစ်လုံးတွင် ပုန်းခိုနေရသည်။

“ယေရှုအတွက် နာဂဒေသ” NSCN စစ်သားများနှင့်အလံ။

သို့ရာတွင် ဗမာစစ်ကူတပ်ဖွဲ့တွေ တောထဲက ဖြတ်သွားသံကို ကျွန်ုပ်တို့ ကြားခဲ့ရသော ညတွင် ခိုးညူရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ရောက်နေပြီဖြစ်၍ ဒီဇင်ဘာ (၂၀) ရက်က NSCN ဌာနချုပ်တွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ သိရသည်။ နေမထွက်မီ ခိုးညူရွာထဲသို့ ကျွန်ုပ်တို့ဝင်လာရာ လူအုပ်ထဲတွင် ဌာနချုပ်မှ အငယ်တန်းအရာရှိ တစ်ယောက်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

“ဟေး... ခင်ဗျား ဒီရောက်နေတာကိုး”

“ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ”

“အန်ဂမ်းဒီမှာရှိတယ်။ ခင်ဗျားသူနဲ့ ခုချက်ချင်း သွားတွေ့လိုက်ရင် ကောင်းမယ်။ သူ့တဲကို ကျွန်တော်လိုက်ပြမယ်”

အန်ဂမ်းဆိုသူက NSCN အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ တဲတစ်လုံးထဲသို့ ကျွန်ုပ်နှင့် အငယ်တန်းအရာရှိတို့ ဝင်သွားသည့်အခါ ကြမ်းပေါ်တွင် တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ရင်း ရေခွေးကြမ်းသောက်နေသော အန်ဂမ်းကို တွေ့ရပြီး ကျွန်ုပ်ကို ‘သူက တိုက်ပွဲအကြောင်း အကျဉ်းချုံး ပြောပြသည်။ သို့ပေမဲ့ သူပြောနေပုံက ဝေဝေဝါးဝါးနှင့် ဖုံးဖိနေသလို၊ ဌာနချုပ်နှင့် ခေးဆန်ချန်းလမ်တွင် (၂) ရက်ကြာတိုက်ပွဲဖြစ်ခဲ့ပြီး မနက် (၅) နာရီတွင် ဌာနချုပ်ကျသွားရာ ထိုအချိန်၌ပင် ဘိန်းခင်းနားက တဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်နေပြီး ခေးဆန်ချန်းလမ်ဘက်က ထူးထူးခြားခြား အမြောက်သံတွေ ကြားလိုက်ချိန်လည်း ဖြစ်သည်။ ကချင်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေလည်း သူတို့ဘက်က ဝင်တိုက်ခဲ့ကြောင်း အန်ဂမ်းကပြောသဖြင့် အကျအဆုံးရှိမရှိ ကျွန်ုပ်မေးကြည့်လိုက်သည်။

“ရှိတယ်၊ ကျုပ်တို့ဘက်က သုံးယောက်ကျပြီး ကချင်တပ်ဖွဲ့က သုံးယောက် ကျသွားတယ်။ ခင်ဗျားအတွက် သတင်းဆိုးကတော့ သုံးယောက်ထဲမှာ ခင်ဗျားမိတ်ဆွေ ယောထောင် ပါသွားတယ်”

ကျွန်ုပ် ကြက်သေသေသွားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ လုံခြုံရေးအတွက် စိတ်ပူပင်ခံရသော ယောထောင် ကျသွားပြီတဲ့။ သူ့အနေနှင့် ဝင်တိုက်စရာမလိုသော တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးခဲ့ ရသည်။ နာဂခေါင်းဆောင်တွေသာ ခရစ္စမတ်ပွဲကိစ္စကို ဒီလောက်အထိ ဥပါဒ် မရောက်ခဲ့ ဘူးဆိုလျှင် ယခုလို ဖြစ်မည်မဟုတ်။ အန်ဂမ်းက မလုံမလဲနှင့် ပြုံးရင်း ကမ်းပေးသော စီးကရက်ကို စက်ရုပ်တစ်ရုပ်လို ကျွန်ုပ် လှမ်းယူလိုက်သည်။

“တကယ်တော့ ဘန်ကာထဲမှာ ကျုပ်တို့နဲ့အတူ သူလည်းရှိပါတယ်။ အဝေးကြီးက ပစ်လိုက်တဲ့ ကျည်က သူ့ကို မှန်သွားတာ”

ဌာနချုပ်ဧရိယာမှာ ကတုတ်ကျင်း (သို့) ဘမ်ကာ လုံးဝမရှိတာ သိထားသဖြင့် ကျွန်ုပ် ဇေဇေဝါဖြစ်သွားသည်။ အီဖိုင် နတ်ဝင်သည်တွေ အဆိုအရ စခန်းလုံခြုံရေးကိစ္စ အားလုံးကို လက်ဝါးကပ်ကိုင်ကြီးက အကာအကွယ်ပေးလိမ့်မည် မဟုတ်လား။ ထားတော့၊ ကျဆုံးသွားသော အခြားကချင်ရဲဘော် (၂) ယောက် ဘယ်သူဘယ်ဝါတွေဆိုတာ မေးရ ပြန်သည်။

“အရာခံဗိုလ် မရူတန်ဂွန်းနဲ့ ဒု-တပ်ကြပ် တန်ဘောင်ဇောင်းဒေါင်”

နောက်တစ်ကြိမ် ကျွန်ုပ် တုန်လှုပ်ရပြန်သည်။ ခန္ဓာကိုယ် တောင့်တောင့်ခိုင်ခိုင် အရာခံဗိုလ် မာရူးတဲ့။ ဒုတပ်ကြပ်ဆိုသူကို ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲက ကြိုးစားပုံဖော်ကြည့်ပါသော် လည်း ကချင်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကို အချိန်တိုအတွင်း တွေ့လိုက်ရသည်ဖြစ်၍ မှန်းဆ၍ မရ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အသက်ပေးသွားကြသဖြင့် သုံးယောက်လုံးအတွက် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဆိုင်နောင်တို့ သားအမိရှိရာ တဲသို့ ပြန်ရောက်လာပြီး အကြောင်းစုံကို ဆိုင်နောင်ကို ပြောပြသည့်အခါ ရင်ထုမနာနှင့် ဆိုင်နောင် ငိုတော့သည်။

“အသုံးမကျတဲ့ NSCN ၊ ကျမတို့ ဒီလောက်သတိပေးနေတာ ဘမ်ကာ မရှိဘူး၊ ဘာမှမရှိဘူး၊ ဦးနှောက်မရှိတဲ့ အဲဒီ အီဖိုင်ကိစ္စပဲ လုပ်နေကြတယ်”

နေထွက်သည်နှင့် ဤနေရာက ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်ခွာ၍ လုံခြုံစိတ်ချရသည်ဆိုသော စခန်းဟောင်းသို့ ခရီးဆက်ဖို့ အကြောင်းကြားသည်။ ဤတွင်လည်း ရွာမှ ကျွန်ုပ်တို့ မထွက်ခွာမီ ယခုလို အခြေအနေမျိုးတွင် နာဂတွေက တန်းစီ၍ လူစစ်နေပြန်သဖြင့် ကျွန်ုပ်အံ့အားသင့်ရပြန်သည်။ စစ်သားအားလုံး ယူနီဖောင်းတွေ စုတ်ပြတ်နေပြီး၊ သံချေး တက်နေသည့် အဟောင်းအမြင်း သေနတ်တွေ ကိုင်ထားကြသည်။ အချို့ မိန်းကလေး အဖွဲ့တွေက အရောင်တောက်တောက် လုံခြုံသည်တွေ ဝတ်ထားရာ တလွဲတချော် အယူသီး မှုတွေနဲ့ တကယ့်ကို ကဖျစ်ကညစ် စစ်တပ်ကြီးပင် ဖြစ်ပါ၏။

သူတို့ကို ကြည့်ရင် ကျွန်ုပ် ဒေါသထွက်ရသလို ကရုဏာလည်း သက်မိသည်။ ယော်ထုံနှင့် သူ့ရဲဘော်နှစ်ယောက် ကျဆုံးခဲ့ရသည်မှာ နာဂခေါင်းဆောင်တွေ အယူသီးပြီး ဦးနှောက်မရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ လက်ဝါးကပ်တိုင်ကြီးဘေးတွင် “အိဖိုင်၊ မြင့်မြတ်သောနေရာ” ဟု ရေးထားသော ဆိုင်းဘုတ်ကို ဗမာစစ်သားတွေတွေ့လျှင် ကောင်းကောင်းရယ်ကြမှာ သေချာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အပြီးသတ်ထွက်ခွာလာသည့်အခါ ကောင်းကင်ကြီးတစ်ခုလုံး မှိုင်းမှုန်ရီဝေနေပြီး အေးစိမ့်နေသော ဆောင်းနံနက်ခင်းတွင် လမ်းကြမ်းတစ်လျှောက်လုံး နှင်းခါးရိုက်ထားသောကြောင့် အကွက်လိုက်ထနေသည်။ တောထဲသို့ တိုးဝင်သွားသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့ နှင်းလိုက်သော သစ်ရွက်တို့ကား အေးခဲကြွပ်ဆတ်နေသဖြင့် တဂျမ်းဂျမ်း မြည်နေသည်။ အချို့စစ်သားများက စစ်ဖိနပ်မပါ။ သို့ပေမဲ့ ဘာမှမဖြစ်သလို၊ တိုက်ပွဲရှုံးနိမ့်ခဲ့သဖြင့် စိတ်ဓာတ်ကျနေဟန်တူသည်။

နာရီအနည်းငယ် လျှောက်လာပြီးနောက် ပြောင်သလင်းခါနေသော တောင်ရိုးတစ်ခုပေါ်တွင် နားဖို့ ရပ်လိုက်ကြပြီး စစ်သားအားလုံး မြက်ခင်းပေါ် ထိုင်ချလိုက်ကြသည်။ ဟိုးအဝေး ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ပြင်လုံးကို တောင်ကုန်းပေါ်မှ မြင်နိုင်သဖြင့် စစ်သားတစ်ယောက်က ရုတ်တရက် ထရပ်လိုက်ပြီး ခေးဆန်ချန်းလမ်ရွာရှိရာဘက်သို့ လက်ညှိုးထိုးပြရာ မီးခိုးလုံးကြီးတွေ အူတက်နေရာဆီ အားလုံး မျှော်ကြည့်လိုက်ကြသည်။ ရွာကို ဗမာစစ်သားတွေ မီးရှို့လိုက်ကြပြီ။ ဌာနချုပ်နေရာမှ တန်းလျားတွေကိုတော့ သူတို့တပ်မဆုတ်ခင်အထိ မီးရှို့ဖျက်ဆီးပစ်ပုံမရ။ အိမ်တွေ မီးရှို့ခံလိုက်ရသော ရွာသားတွေအတွက် ကျွန်ုပ် တကယ် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည်။ သူတို့ပြစ်မှုက သူပုန်စခန်းနားမှာ နေလို့ပဲ ဖြစ်သည်။

တောထဲက စခန်းဟောင်းရောက်ဖို့ တစ်နေ့ကုန်နီးပါး ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်ခဲ့ရသည်။ သစ်ပင်ဝါးပင်တို့ အုပ်ဆိုင်းကာရံထားသော တောင်ထိပ်တွင် စခန်းတည်ထားပြီး ပတ်ဝန်းကျင် တောင်ကုန်းတို့ကိုလည်း ကောင်းစွာမြင်နိုင်သဖြင့် အချက်အချာကျသောနေရာ ဖြစ်၍ အဆိုပါစခန်းကို ၁၉၈၁ မှ ၁၉၈၃ ခုနှစ်အထိ ဌာနချုပ်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ပြီး၊ ထိုမှ နတ်ဝင်သည်တို့၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ခေးဆန်ချန်းလမ်ရွာနားက တောင်ရိုးပေါ်ဆင်း၍ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့မှာပင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် လိုက်ပါလာသော စစ်သား ၅၀ ခန့်က ဆက်လက်ထွက်ခွာသွားပြီး အန်ဂမ်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ လုံခြုံရေးအတွက် ယောက်ျားလေးနှစ်ယောက်နှင့် အီယင်းကို ကူညီထိန်းပေးနေသော မိန်းကလေး နှစ်ယောက်သာ ကျန်ခဲ့သည်။ သို့ပေမဲ့ မကြာပါချေ။ ကျွန်ုပ်ထင်ထားသလို ကျွန်ုပ်တို့ လုံခြုံရေးအတွက် ချန်နေခဲ့သော စစ်သားလေးနှစ်ယောက်လုံး အရိပ်ကောင်းကောင်း နေရာတစ်နေရာ ရှာတွေ့သွားပြီး အိပ်ပျော်သွားလေရာ ကျွန်ုပ်တို့ကမူ ပတ်ဝန်းကျင်မှ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား အခြေအနေတွေကို သတိကြီးစွာနှင့် စောင့်ကြည့်နေကြရပါ၏။

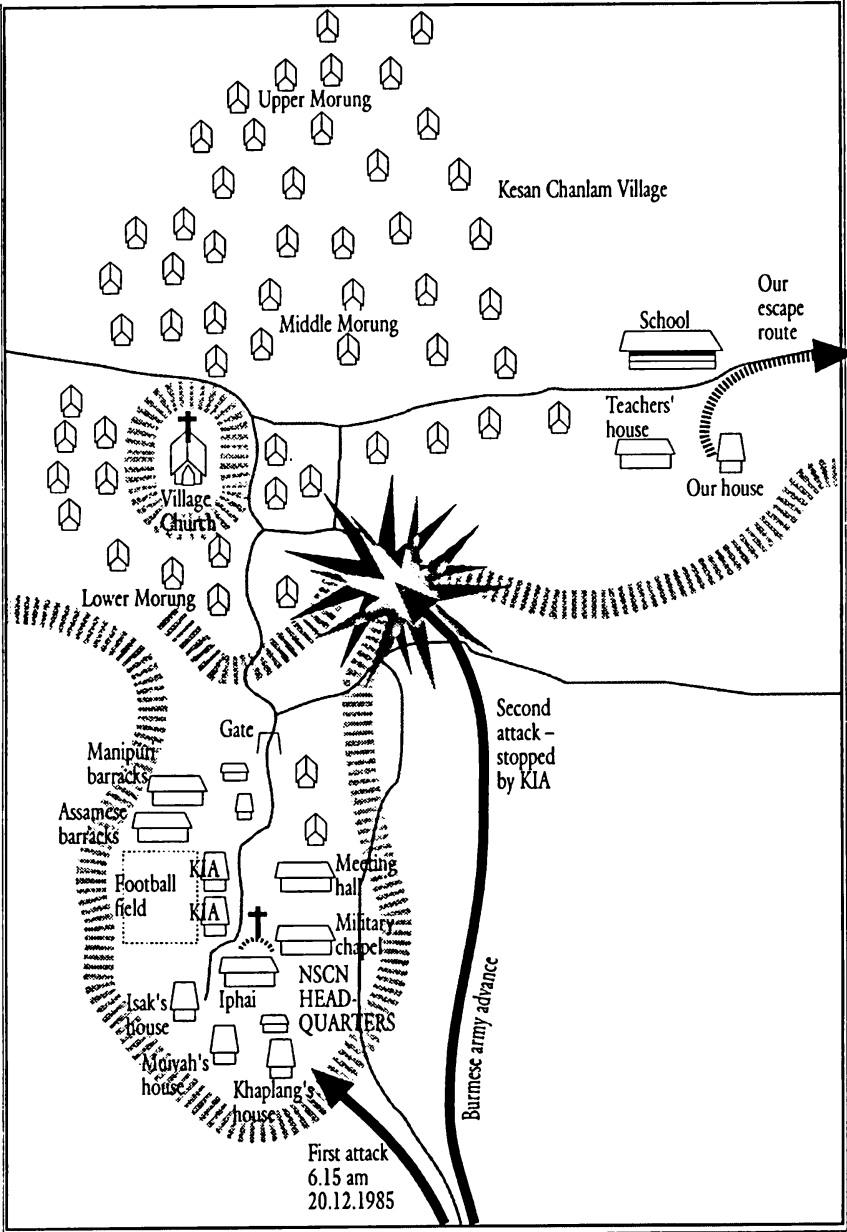
ခေးဆန်ချန်းလမ်သည် စခန်းဟောင်း၏ အောက်တွင်ရှိပြီး နာရီအနည်းငယ်သာ ဝေးသဖြင့် သေနတ်သံတွေကို ညတိုင်းကြားနေရာ ညအမှောင်ကို အကာအကွယ်ယူပြီး နာဂစစ်သားတွေက ရွာထိပ်မှ မိုရန်အဆောက်အအုံအောက် ဝင်၍ ရန်သူ့ဘက်ကျ သွားသော ဌာနချုပ်အဆောက်အအုံတွေဘက်ဆီ ပစ်ခတ်နေကြကြောင်း အန်ဂမ်းက ခန့်မှန်းသော်လည်း ဗမာစစ်သား အမြောက်အများကို နာဂစစ်သားတွေ ချေမှုန်းနိုင်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ် မထင်၊ ဖြစ်ခြင်းဖြစ် သူတို့ ခြေကုပ်ယူထားသော နေရာများမှ ကင်းလှည့်နေသော ဗမာစစ်သားတွေကို ပစ်ခတ်နေတာပဲ ယူဆရသည်။

နှစ်ပေါင်းများစွာ အသုံးမပြုဘဲ စွန့်ပစ်ထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ယာယီ ပုန်းအောင်းနေသော ဝါးအဆောက်အအုံ အတော်များများက တစ်စစ ပြိုပျက်နေလေပြီ။ နေ့ခင်းနေ့လယ်၌ပင် ချမ်းစိမ့်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့တဲဘေးနားက ခြောက်သယောင်းနေသော ဝါးတို့ဖြင့် တဲထဲမှာ တစ်နေ့လုံး၊ တစ်ညလုံး မီးဖိုလေး ဖိုထားရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့တဲတွင် ကောက်ရိုးအမိုးရှိသဖြင့် မီးတောက်တို့ကို ကာပေးထားသလို မီးခိုးတို့ကိုလည်း ပြန့်သွားစေသည်။

ဒုတိယမြောက်နေ့တွင် စိတ်ဝင်စားစရာ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုနှင့် ကြုံခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်တစ်ယောက်တည်း တဲအပြင်တွင် ထိုင်ကာ အောက်ဘက်မှ လျှိုကြီးကို ငုံ့ကြည့်နေခိုက် ကျွန်ုပ်နှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင်ရှိသော သစ်ပင်ပေါ် နှုတ်သီးအကြီးကြီးနှင့် ဟွန်းဘီ(လ်) ငှက်တစ်ကောင် လာနားသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဟွန်းဘီ(လ်) ငှက်များမှာ ကြောက်တတ်ပြီး နှစ်ကောင်တွဲ နေလေ့ရှိသော်လည်း ကျွန်ုပ်နှင့် ဤမျှ နီးနီးကပ်ကပ်တွင် လာနားသဖြင့် အံ့အားသင့်သွားသည်။ ငှက်ကြီးကို တစ်ခဏ ကျွန်ုပ်ကြည့်ပြီး တဲထဲမှ ဆိုင်နောင်ကို ပြန်ခေါ်ချိန်တွင်လည်း သစ်ကိုင်းမှာ နားနေဆဲ၊ ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦး ထိုင်၍ ငှက်ကြီးကို အကဲခတ်နေစဉ် ငှက်ကြီးက ကျွန်ုပ်တို့ကို အကြောက်အလန့်မရှိလည်ပြန် တစ်ချက်ကြည့်လိုက်ပြီး ခေးဆန်ချန်းလမ်ရွာဘက် ပြန်လှည့်သွားသည်။

NSCN မှ နတ်ဝင်သည်တို့နှင့် ကြုံပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့လင်မယားနှစ်ယောက် စိတ်ထဲတွင် သဘာဝလွန်ကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ လုံးဝအယုံအကြည် မရှိသော်လည်း ငှက်ကြီးကို ကြည့်နေရင်း ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးသားစိတ်ထဲ ယောထောင်ကို ထင်ထင်ကြီးသွားမြင်လိုက်သည်။ နောက်ဆုံးအထိ သူ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ပြီးကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ကို လာအသိပေးနေသယောင်၊ ငှက်ကြီးကို ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာဖြင့် တစ်နာရီ နီးနီးကြည့်နေရာမှ ငှက်ကြီးက အတောင်ပံကို ဖြန့်၍ ဟိုးအဝေး တောင်တန်းကြီးဆီ ပျံဝဲသွားလေသည်။

ခရစ္စမတ်နေ့မြတ် ရောက်လာခဲ့လေပြီ။ သို့ပေမဲ့ စီစဉ်ထားသလို မကျင်းပခဲ့ကြရ။ ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်ကလည်း ဘီစကစ်တစ်ထုပ်၊ အာသံရဲဘော်တွေ ပေးလိုက်သော လက်ဖက်ခြောက်တို့ဖြင့် ဖြစ်သလို အသက်ဆက်နေရသည်။ ညဘက် သေနတ်သံ

ခေးဆန်ချန်းလမ်းတိုက်ပွဲ။

ဖြိုးဖြိုးမြောက်မြောက် ကြားရသည်ကလွဲ၍ ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အန္တရာယ်အရိပ် အရောင်တစ်ခုမျှ မတွေ့ရ။ ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် ဆက်သားတစ်ယောက် ရောက် လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့နေရာမှ တစ်နာရီ ခြေလျင်ခရီးအကွာလောက်က ရွာတစ်ရွာတွင် ကချင် တပ်ဖွဲ့စခန်းချနေကြောင်း လာပြောသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်ချမ်းသာသွားသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ကချင်တပ်ဖွဲ့ကို တမင်ခွဲထားတာ အကြောင်းရှိမည်ဟု ကျွန်ုပ် စဉ်းစားမိ သည်။ နာဂတွေဘက်က ယခုလို ခွက်ခွက်လန်အောင် ရှုံးနိမ့်ခဲ့ရသည့်အတွက် အရှက်ကွဲ ခဲ့သည်ကို နားလည်နိုင်ပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်ရသော လုံခြုံရေးတပ်စုနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ယခုလို အဆက်ဖြတ်ထားသည်ကိုမူ လုံးဝ အဓိပ္ပာယ်မရှိဟု ထင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကချင်တပ်ဖွဲ့နှင့် အဆက်အသွယ်ရအောင် တစ်မျိုးလှည့်ကြဲဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယား တိုင်ပင်ရသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့က သူတို့အစောင့်အရှောက်အောက်တွင် ရောက်နေသဖြင့် သူတို့ကို စိတ်အနှောင့်အယှက်ပေးဖို့ မဖြစ်နိုင်။ သို့ပေမဲ့ သမီးလေးအီးယင်က ဝမ်းပျက်ချင် သလိုလို ဖြစ်နေသဖြင့် တစ်ခါတစ်ခါ ညဘက် ငိုတတ်ရာ ဤသည်ကို အခွင့်ကောင်း ယူ၍ ကျွန်ုပ်က မွီးဗာထံ စာရေးပြီး တစ်ဦးတည်းသာရှိသော ကချင်ဆေးတပ်သား အကူအညီလိုနေကြောင်း ဥပါယ်တံမျှ၍ဖြင့် အကြောင်းကြားသည်တွင် ကျွန်ုပ်တို့အကြံ အောင်မြင်သွားသည်။ ထိုညနေ၌ပင် နာဂစစ်သားတစ်ယောက်နှင့်အတူ ဇော်ရှန် တစ် ယောက် ဆေးဝါးကိရိယာတွေ ထည့်ထားသော ခါးပတ်ကြီးနှင့် စက်သေနတ်ကို လွယ်ကာ ကျွန်ုပ်တို့တံဆိလာနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ အိပ်ရာလိပ်ထုပ်ကိုလည်း ထမ်းလာ သေးသည်။

“ကလေးအခြေအနေ ဘယ်လိုနေသေးလဲ”
 ဇော်ရှန်က တဲထဲဝင်၍ ထိုင်ရင်းမေးသည်။
 “အဆိုးချည်းမဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါနဲ့ ခေးဆန်ချန်းလမ်မှာ ဘယ်လိုဖြစ်ခဲ့ကြတာလဲ”
 ဇော်ရှန်က တစ်ချက်ပြုံးလိုက်သည်။ ယခုလို သူ့ကို ဘာကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ခေါ် ရသည်ကို ကောင်းကောင်းသဘောပေါက်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့က စိတ်လှုပ်ရှားနေ သဖြင့် ကျွန်ုပ်အနား အန်ဂမ်း ရောက်လာပြီး နားထောင်နေသည်ကိုပင် ဂရုမစိုက်အားတော့။
 “ခင်ဗျားသိပါတယ်၊ ယော်ထုံနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့က အရမ်းခင်ကြတာ”
 ဇော်ရှန်က ပြောရင်း သူ့ခါးတွင် ချိတ်ထားသော ပစ္စတိုသေနတ်ကို လက်ညှိုး ထိုးပြသည်။ ယော်ထုံ ကိုင်ခဲ့သော သေနတ်၊ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နေနှင့်တို့ ရင်ထဲဆိုသွား သည်။
 “မင်းတို့ကို နာဂတွေက ဗမာစစ်သားတွေ လာနေပြီဆိုတာ မပြောဘူးလား၊ သတိမပေးကြဘူးလား”
 ကျွန်ုပ်စိတ်ကို ချုပ်တီးထားရာက ဒေါသသံဖြင့် ပေါက်ကွဲသွားသည်။

“ဘယ်သူမှ သတိမပေးကြဘူး၊ တော်တော်ဝေးတဲ့နေရာမှာ ဗမာစစ်တပ်စခန်း ရှိတယ် ဆိုတာပဲ ပြောတယ်။ အဲဒီမနက်က သေနတ်သံတွေ ကြားရလို့ ကျွန်တော်တို့ နီးလာတော့မှ ဌာနချုပ်ကို လျှပ်တစ်ပြက် ဝင်တိုက်ပြီဆိုတာ သိရတာ၊ ကျွန်တော်တို့ ကချင်ပြည်နယ်မှာ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အဓိက စခန်းတစ်ခုကို သူတို့ ဝင် မတိုက်ခင် တစ်ရက်နှစ်ရက် အမြဲကြိုသိတယ်။ အခုတော့ ဒီမှာ ရုတ်တရက် မော်တာ တွေနဲ့ အထုခံရတော့မှပဲ သိရတယ်”

အန်ဂမ်း ခေါင်းငိုက်စိုက်ကျသွားသည်။ ဇော်ရှန်က ဆက်၍ တိုက်ပွဲဖြစ်သည်နှင့် နာဂစစ်သားတွေ ဝရန်းသုန်းကားနှင့် ထွက်ပြေးပုံကို ပြောပြသည့်အခါ အန်ဂမ်း ပို၍ စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်လာသည်။ ဒုဗိုလ်မှူးကြီး သန်မိမှာ ပြေးရင်း မော်တာဗုံးဆန် မှန်ခဲ့ရသလို အခြားနာဂစစ်သားတွေလည်း အလားတူ သေဆုံးရခြင်း ဖြစ်သည်။

“မင်းတို့နဲ့အတူ နာဂတွေက ပြန်မတိုက်ကြဘူးလား”

“လေးငါးယောက်ပဲ ပြန်တိုက်ကြတယ်။ ယော်ထုံက ကျွန်တော်တို့ တပ်ကို နှစ်စုခွဲပြီး နေရာယူဖို့ ချက်ချင်းအမိန့်ပေးလိုက်တယ်။ တတိယအဖွဲ့ကို မရူတန်ဂွန်းက ဦးဆောင်ပြီး ခင်ဗျားတို့ကို ရှာဖို့ လွှတ်လိုက်တယ်”

ဇော်ရှန်က စကားကို ခဏဖြတ်လိုက်သည်။ ဤမှာပင် သူ့မိတ်ဆွေ ဒုအရာခံဗိုလ် မရူတန်ဂွန်း ကျသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆိုင်နောင့်က ရေနွေးအိုးတည့်သည်။

“အဆိုးဆုံးက သောက်သုံးမကျတဲ့ အဲဒီစခန်းမှာ ကတုတ်ကျင်းဆိုတာ တစ်ခုမှ မရှိဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ဘက်က ပြန်မပစ်နိုင်ခင် မြက်ပင်တွေကြားမှာ ဒါမှမဟုတ် တောင်ပို လေးတွေ နောက်မှာ ဖြန့်ပြီး အကာအကွယ်ယူခဲ့ရတယ်”

ကျွန်ုပ်တို့ကို ရှာဖို့ ထွက်သွားသော တပ်စုကား သည့်ထက်မက အခက်အခဲတွေ နှင့် ကြုံခဲ့ရပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်နေသည့်နေရာကို မသိမီ (၂) ရက်ကမှ သူတို့တပ်စု ပြန်ရောက်လာသည်။ (၂) ရက်အတွင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ စွန့်ခွာခဲ့သော အိမ်ကို သူတို့တပ်စု တွေ့ခဲ့ကြသည်။

“ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့နဲ့ ပြန်ပေါင်းဖို့ သူတို့တပ်စု နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်လာတဲ့ အခါ အရှေ့ဘက်ကနေ လက်ဝါးကပ်တိုင်ကြီးဘက် တက်လာတဲ့ ဗမာတပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ ပက်ပင်း ရင်ဆိုင်တိုးတော့တာပဲ”

ဤတွင် အခြေအနေကို မရူတန်ဂွန်း ချက်ချင်း သဘောပေါက်သွားသည်။ ဗမာ တပ်တို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို လက်ရဖမ်းဖို့ရာအတွက် ပစ်၍ ထိုးတက်လာရာ စစ်ကြောင်း တစ်ကြောင်းက ဌာနချုပ်ဧရိယာတစ်ဝိုက် ဝင်စီးပြီး ထိုနေရာမှ လူအားလုံးကို လက်ဝါး ကပ်တိုင်ကြီး ရှိရှာဘက်သို့ မောင်းသွင်းလိုက်သည်။ ဤတွင် ဒုတိယစစ်ကြောင်းက ဌာနချုပ်ဧရိယာမှ ပြေးဆင်းလာသူတို့ကို ဆီး၍ ပိတ်ဆို့ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကိုလည်း ဤနေရာ

တွင် လက်ရဖမ်းဆီးမည်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် အပြောင်ရှင်းပစ်ချင်ပစ်မည်။ သို့ရာတွင် ဇော်ရှန် ပြောပြနေသည်တို့ကို နားထောင်ရင်း တိုက်ပွဲကို ညွှန်ကြားခဲ့သော ဗမာစစ်ဘက် အရာရှိတွေဘက်မှ မှားယွင်းသော အချက်နှစ်ချက်ပေါ်တွင် မှားယွင်းစွာ တွက်ချက်ခဲ့ သည်မှာ ထင်ရှားလာသည်။ ပထမအချက်အရ ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစုအနေနှင့် ဌာနချုပ်ဧရိယာ ထဲမှာပင် နေလိမ့်မည်ဟု လွယ်လွယ် စဉ်းစားခဲ့ကြသည်။ နောက်တစ်ချက်က နာဂဌာနချုပ် တွင် ကေအိုင်အေ လက်နက်ကိုင်တပ်စိတ်တစ်စိတ် ရောက်နေသည်ကိုပင် ကြိုတင်ထောက် လှမ်းခြင်း မရှိဘဲ ဝင်တိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယတွက်ချက်မှုက ဆိုးဝါးသော အမှား ဖြစ်သည်။

ဌာနချုပ်ဧရိယာမှ ဆင်းပြေးသွားသူတို့ကို ပိတ်ဆို့ဖို့ အရှေ့ဘက်က ပန်းတက်လာ သော ဒုတိယဗမာစစ်ကြောင်းကို မရူတန်ဂွန်းတို့အဖွဲ့က စက်သေနတ်တွေ လက်ပစ်ဗုံးတွေ နှင့် တရစပ် ပစ်ခတ် တားဆီးခဲ့ရာ ဘုရားကျောင်းအထိ တက်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် ဗမာစစ်ကြောင်း ပြန်ဆုတ်သွားသည့်အခါ မရူတန်ဂွန်းတို့အဖွဲ့လည်း ယော်ထုံတို့အဖွဲ့နှင့် ပြန်ပေါင်း၍ ဌာနချုပ်တည်ရာ ကုန်းမြေမြင့် အရှေ့ဘက်တောင်ရိုး တစ်လျှောက်တွင် နေရာယူထားလိုက်ကြသည်။

အစိုးရတပ်များက ဆိုခဲ့သလို နာဂစစ်သားတွေသာ ရှိသည်အထင်နှင့် ဘေးမှ ပန်းတက်လာခဲ့သလို စခန်းထဲက နာဂတွေကို မောင်းထုတ်လိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မော်တာကြီးများဖြင့် ကျော်၍ ပစ်ပေးနေသည်။ သို့ရာတွင် သူတို့ တွက်ချက်ထားသလို နာဂတွေ ထွက်ပြေးသွားကြသည့်တိုင် ကချင်တပ်တို့က ကြားဖြတ်၍ ရုတ်တရက် တိုက် ခိုက်ခံလိုက်ရသဖြင့် အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ အကြီးအကျယ် ခံလိုက်ရပြီး တိုက်ပွဲက တန့် နေသည်။

“အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့က သူတို့ကြားအောင် ဗမာလို အော်ပြောလိုက်တယ်။ ‘ဟေ့ကောင်တွေ၊ ငါတို့က ကေအိုင်အေကွ၊ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်က ဆင်ကလိန် ခန္တီးကို သိမ်းတဲ့ တပ်ကွ၊ မင်းတို့ ရင်မဆိုင်ရဲပါဘူး၊ မင်းတို့သတ္တိရှိရင် တစ်ပွဲတစ်လမ်းလောက် ချလိုက်ကြ ရအောင်’ အဲဒီလို အော်ပြောလိုက်တော့ သူတို့တွေ တွေဝေသွားတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့က ဆင်ကလိန် ခန္တီးနားက တပ်ရင်း (၅၂)က ကောင်တွေလေ”

ထို့နောက် တစ်နေ့ကုန် တိုက်ခိုက်ကြရာ ကချင်ဘက်မှ ရဲဘော်တစ်ဦး ကျဆုံးသွား သည်။ မြက်ပင်တွေကြား အားလျားမှောက်ဝပ်နေရာမှ ရှေ့ကိုကြည့်ဖို့ သတိထားပြီး ခေါင်းထောင်လိုက်ရာမှ ဘယ်ကမှန်းမသိ တစ်ဖက်က ပစ်လိုက်သောကျည်ဆန် ထိသွား ခြင်းဖြစ်သည်။

“သူ့မှာ မိသားစုရှိလား” ဟု ကျွန်ုပ်က မေးလိုက်ရာ သူက အပေါ်ကို မော့ ကြည့်ရင်း သက်ပြင်းချရင်း ဖြေသည်။

“ရှိတယ်၊ ပြီးခဲ့တဲ့ လေးငါးလလောက်ကမှ အိမ်ထောင်ကျခဲ့တာ၊ သူ့မိန်းမမှာ ကိုယ်ဝန်ရှိနေပြီ၊ ဒါဟာ စစ်သားဘဝပဲလေ”

မရူတန်ဝှန်း ကျသွားသည်မှာလည်း ထိုနေ့ နေ့လယ်ပိုင်း ဖြစ်သည်။ အစိုးရတပ်ဖွဲ့ ဝင်တို့က အကျအရှုံးများစွာနှင့် ပြန်ဆုတ်သွားသည့်အခါ အလောင်းများနှင့်အတူ ကျန်ခဲ့သော သေနတ်တို့ကို ဆင်းဆွဲချိန်တွင် ဗမာဘက်မှ လက်ဖြောင့်တပ်သားတစ်ဦး၏ လက်ချက်ဖြင့် ကျဆုံးခဲ့ရသည်။

ညဘက်တွင် အပစ်အခတ် ရပ်သွားသဖြင့် ကေအိုင်အေ တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ အနားယူနိုင် သလို ရွာထဲတွင် ပုန်းနေသော နာဂတို့က ထမင်းဟင်းတွေ ချက်ပြုတ်ပြီး ငှက်ပျောဖက် တွေနှင့် ထုပ်ကာ စခန်းထဲက ကချင်ရဲဘော်တွေအတွက် လာပေးကြသည်။

“အဲဒီညက ရန်သူဘက်က အပစ်အခတ်မရှိတော့ ရောက်နေတဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော် တို့ အိပ်ကြတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ဆီကို နာဂစစ်သားတချို့ ရောက်လာတယ်၊ သူတို့ကို ယော်ထုံက စခန်းကို စွန့်သွားပြီလို့မထင်အောင် မကြာခဏ သေနတ်သံပေးဖို့ အမိန့် ပေးလိုက်တယ်၊ ဟုတ်တယ်လေ ရန်သူတွေ ဆုတ်သွားပြီလား၊ ရှိသေးလားဆိုတာ မသေ ချာသေးဘူး”

(၂၁) ရက်နေ့ နံနက်ခင်းကား ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်လုံး တိတ်ဆိတ်နေသည်။ ဗမာတပ်တွေ ဆုတ်သွားပြီအထင်နှင့် ယော်ထုံနှင့် သူ့တပ်ဖွဲ့တို့ ဆင်းလိုက်ရာ ရုတ်တရက် အတိုက်ခံလိုက်ရသည်။ ဗမာစစ်တပ်က မဆုတ်သေးဘဲ နေရာမှာပင် ဝပ်၍ စစ်ကူကို စောင့်နေခဲ့ရာ ထိုညမှာပင် ရောက်လာပြီး တိုက်ပွဲမှာ ပို၍ ပြင်းထန်လာသည်။ ထိုနေ့ ညနေပိုင်းအထိ ပစ်ခတ်ကြပြီး ဤ၌ပင် ယော်ထုံ ကျခဲ့ရသည်။

“သူက ဘန်ကာထဲမှာ ရှိပြီး ဟိုးအဝေးက ကွေ့ကောက်လာတဲ့ ကျည်ဆန် မှန် ခဲ့တယ်ဆိုတာ ဟုတ်လား”

ကျွန်ုပ်က အန်ဂန်းကို တစ်ချက်ကြည့်၍ မေးလိုက်သည်။

“သွားစမ်းပါ၊ ဘန်ကာတစ်ခုမှ မရှိဘူး၊ လက်ဖြောင့်တပ်သားတစ်ယောက် နီးနီးလေးက ပစ်သွားတာ၊ ယော်ထုံရဲ့ ဘယ်ဘက်မျက်လုံးကို ထိပြီး ချက်ချင်းသေသွား တယ်၊ သူတို့ သေသေချာချာ ချိန်ပစ်တာ”

အန်ဂမ်းက ကိုယ့်ကိုးကားရား ပြုံးလိုက်သော်လည်း စကားတစ်လုံးမျှမဟာ၊ ဇော်ရှန် အတွက် နာကျင်စရာ အဖြစ်အပျက်တို့က လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ရှိနေသေးသဖြင့် သူ့စကားကို ချက်ချင်း ရှေ့မဆက်နိုင်၊ တစ်ခဏလေးနားပြီးခါမှ ဆက်ပြောပြရာ ယော်ထုံကျဆုံးချိန်မှာ (၂၁) ရက် ညနေ (၅) နာရီဖြစ်ကြောင်း သိရပြီး ကချင်ဘက်က တပ်မှူးကျသွားသည်ကို မြန်မာဘက်က သဘောပေါက်သဖြင့် ဒလမန်းကြမ်း ပစ်၍ ထိုးတက်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘိန်းခင်းဘေးမှ တဲငယ်လေးထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်နေပြီး သေနတ်သံတွေကို ကြားခဲ့ရသည်။

ယော်ထုံနှင့် မရူတို့ ကျသွားသဖြင့် တပ်ကြပ်တစ်ဦးက ဦးဆောင်၍ ခံစည်းမှ ဆုတ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး ယော်ထုံနှင့် မရူတို့ အလောင်းတွေကို ထမ်း၍ ရိုခိုခေါ်သော ရွာလေးတစ်ရွာသို့ နာဂတို့နှင့်အတူ ထွက်ခွာလာခဲ့ကြသည်။ ခေးဆန်ချန်းလမ်ရွာကို လွန်သည်နှင့် ကချင်ရဲဘော်တို့က ဝါးထမ်းစင် (၂) ခုကို အမြန်လုပ်၍ အလောင်းတို့ကို ထမ်းစင်တွေနှင့် သယ်ယူလာခဲ့ကြသည်။ ခရစ္စမတ်နေ့တွင် အသုဘအခမ်းအနားကို ရွာမှ ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းတွင် ကျင်းပ၍ ခေါင်းတလားတို့ကို တောစပ်မှ နှင်းခါး ရိုက်ထားသော မြေတွင် တူးမြှုပ်ခဲ့ကြသည်။ သဂြိုဟ်ခြင်းမပြုမီ ကျဆုံးရဲဘော်တို့ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ကချင်ရဲဘော်တို့က သေနတ်ပြိုင်တူပစ်ဖောက်၍ အလေးပြုခဲ့ကြ သည်။

“ခေးဆန်ချန်းလမ်မှာ အခု ဗမာစစ်သားတွေ ဘယ်လောက်ရှိမလဲ”

“(၂၄၀) လောက်ရှိမယ် မှန်းတယ်၊ ပြီးခဲ့တဲ့ ညတွေကလည်း (၈၀) လောက် တပ်ကူတွေ ရောက်လာသေးတယ်၊ ဘယ်က ရောက်လာသလဲတော့ ကျွန်တော် မသိသေး ဘူး”

ဆိုင်နောင့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကြည့်လိုက်ကြသည်။ ထိုတပ်ကူတို့ကား ဒိုးညါရွာ အောက်ဘက် ဘိန်းခင်းမှ ကျွန်ုပ်တို့ထွက်ခွာလာသောညက တောတိုးသံများ ကြားခဲ့ရသည်ဆိုသော တပ်ကူတွေပဲ ဖြစ်မည်။

ကျွန်ုပ်တို့ စခန်းတွင် ညအိပ်ဖို့ ဇော်ရှန်ကို ခွင့်မပြုသဖြင့် သမီးလေးအီယင်း အတွက် ဆေးဝါးတချို့ပေးပြီး ပြန်သွားရာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် နာဂစစ်သားအချို့သာ တောင်ပေါ် တဲတွင် ကျန်ခဲ့သည်။ သို့ပေမဲ့ နာဂစစ်သားများက စားဖို့၊ အိပ်ဖို့၊ မီးလှုံဖို့နှင့် မီးဖိုဘေး နားတွင် ထိုင်နေသော မိန်းကလေးတွေကို စဖို့ နောက်ဖို့ကလွဲပြီး ဘာမှ စိတ်ဝင်စား ဟန်မတူ၊ သို့ပေမဲ့ သူတို့ကိုလည်း အပြစ်ဆို၍မရ၊ သူတို့ကို အရှေ့ဘက် နာဂတောင် တန်းရွာတွေက စုဆောင်းထားပြီး စစ်သင်တန်း ဆို၍ တစ်ခုတလေမျှ တက်ဖူးကြသူတွေ မဟုတ်။

စိတ်ရှုပ်ထွေးစွာနှင့်ပင် နောက်ထပ် (၂) ရက် ကုန်ဆုံးသွားရာ ခေးဆန်ချန်းလမ်တွင် နာဂတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က ပစ်လိုက်ပြေးလိုက်နှင့် တိုက်ခိုက်နေသဖြင့် ညစဉ် သေနတ်သံ တဖျောက်ဖျောက် ကြားနေရသည်။ (၂၆) ရက်နေ့တွင်မူ ဆက်သားတစ်ယောက် သုတ်သီး သုတ်ပြာနှင့် ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို နှုတ်ဆက်ဖို့ မွီးဟ လာနေကြောင်း ၎င်းနှင့်အတူ တပ်စိတ်တစ်စိတ်လည်း ပါကြောင်း အကြောင်းကြားသည်။ ညနေပိုင်းတွင် စခန်းဟောင်းသို့ မွီးဟနှင့်အဖွဲ့ ရောက်လာပြီး ထိုညတွင် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး စုဝေး၍ အစီအစဉ်ဆွဲကြရာ တိုက်ပွဲကာလအတွင်း ကချင်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ ကျည်ဆန်များ ပြတ်သွားပြီဖြစ်၍ ကချင်တပ်ဖွဲ့

ဝင်တွေအတွက် သူတို့ရှိရှိသမျှထဲက ခြစ်ကုပ်၍ ပေးလိုက်၍ ကချင်တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးလျှင် ကျည် (၅၀) တောင့်စီ ရလာသည်။

“ချင်းတွင်းမြစ်အထိ လမ်းပြဖို့အတွက် ကျုပ်တို့နာဂတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကိုလည်း ခင်ဗျား တို့နဲ့ ထည့်ပေးလိုက်ပါဦးမယ်” မွီးဗာက ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်၍ ပြောသည်။ တိုက်ပွဲကို အမိန့်ပေးဖို့ သူရှောင်နေခဲ့သည်မှာ သိသာနေသည့်တိုင် ဤကိစ္စကို ကျွန်ုပ် အစ၊မထုတ် တော့။ သို့ရာတွင် ကချင်တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ထည့်ပေးလိုက်ခြင်းသည် ကေအိုင်အေ စစ်ဌာနချုပ် (၂) အထိ လိုက်လာပြီး လက်နက်ခဲယမ်းတို့ တောင်းမည်ကို ကျွန်ုပ် နားလည်လိုက်သည်။ သူတို့တွင်ရှိသော ကျည်ဆန်တို့သည်လည်း ညတိုက်ပွဲများတွင် သုံးလိုက်ရသဖြင့် ကုန်သလောက်နီးနီး ဖြစ်နေလေပြီ။

ဤ၌ အရှေ့ဘက်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ သွားရမည့်ခရီးတွင် ပထမ သုံးလေးရက်အတွင်း ရွာများကို ဖြစ်နိုင်သမျှ ရှောင်သွားကြဖို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ လှုပ်ရှားမှုကို အလွယ်တကူ ထောက်လှမ်းနိုင်မည်ဖြစ်၍ အထုပ်တွေ ထမ်းပိုးဖို့အတွက် ရွာသားတို့ကို အသုံးမပြုဖို့ ကျွန်ုပ်က အလေးအနက် ပြောသည်။ ယခုအခါ မြန်မာတပ်များအနေနှင့် ပြန်လည် အားယူနေမှာ မှန်သော်လည်း ဘယ်အချိန် ပြန်လည်လှုပ်ရှားလာမည်ကို မသိနိုင်သလို ၎င်းတို့ချီရာလမ်းတွင် နောက်ထပ်စစ်ကူ ရောက်လာနိုင်ခြင်း ရှိမရှိကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မသိနိုင်၍ပဲ ဖြစ်သည်။

အစည်းအဝေးပြီး၍ စခန်းအနီး တောထဲတွင် ဆောက်ထားသော ယာယီတဲငယ် တွေဆီ အခြားလူတွေ အားလုံး ပြန်သွားကြသည့်အခါ မွီးဗာနှင့် အန်ဂမ်းတို့က ကျွန်ုပ် နှင့် ဆိုင်နောင်တို့ကို သီးခြားခေါ်တွေ့၍ ဖြစ်ခဲ့သမျှကို ၎င်းတို့ဘက်က တောင်းပန်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို ခရစ္စမတ်လက်ဆောင်အဖြစ် ဘူးငယ်လေးတစ်ဘူး ပေးသည်။ ဘူးထဲတွင် လက်နှိပ်ဓာတ်မီး၊ ဓာတ်ခဲ၊ ဖယောင်းတိုင်နှင့် ကုလားဘီတီ ဆေးပေါ့လိပ် သေးသေးလေး တွေထည့်ထားသည်။ ကျွန်ုပ်က လက်ခံပြီး ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောသည်။ ပြီးနောက် မွီးဗာက အိတ်ထောင်ထဲမှ ငွေစက္ကူတစ်ထပ် ဆွဲထုတ်လိုက်သည်။

“ဒီမှာ ဗမာငွေ ၅၀၀၀ နဲ့ ဒေါ်လာ ၁၀၀၀၊ ဒါကိုလည်း ခရစ္စမတ်လက်ဆောင် အဖြစ် လက်ခံပါ”

ကျွန်ုပ် နောက်တွန့်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ပိုက်ဆံတစ်ပြားမျှ မရှိတော့သော်လည်း တောထဲမှာ ပိုက်ဆံမလို၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ရဲဘော်တွေလိုရိက္ခာရာရှင်ရသလို ဖယောင်း တိုင်၊ စာရေးစက္ကူ စသဖြင့် လိုအပ်သည်တို့ကိုလည်း ရနေသေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ နေစရိတ် စားစရိတ်အတွက် ပေးစရာမလို။ ထို့ပြင် ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်အနေနှင့် ဤမျှ များပြားသော လက်ဆောင်မျိုးကို လက်မခံနိုင်ကြောင်း သူတို့ကို ကျွန်ုပ် ကြီးစား ရှင်းပြသည့်တိုင် မွီးဗာက ဇွတ်ပေးနေသည်။

“ဒီအရေအတွက်က နည်းနည်းလေးပါ။ ခင်ဗျား လက်မခံရင်တော့ ဥက္ကဋ္ဌကြီး အိုင်းဇက် စိတ်ကောင်းမှာ မဟုတ်ဘူး”

“ဒါပေမဲ့ ဝမ်းနည်းပါတယ်။ ကျွန်တော် စာရေးလို့ရတဲ့ငွေကိုသာ လက်ခံနိုင်ပါတယ်”

သို့ပေမဲ့ သူတို့ဘက်က အတင်းထိုးပေးနေသလို ကျွန်ုပ်ကလည်း ခံငြင်းနေရာ နောက်ဆုံး ကြားချ၍ သူပေးသည့် ပိုက်ဆံကို ပြန်ပေးရမည့် ပိုက်ဆံအဖြစ် ကျွန်ုပ်က သူ့ကို ပေးလိုက်သည်။

“ဒါ လှူလိုက်တာပါ။ ခင်ဗျား တပ်သားကောင်လေးတွေအတွက် ယူနီဖောင်း ဝယ်ဖို့ သုံးစေချင်တယ်။ သူတို့က ကျုပ်တို့ထက် ပိုလိုမယ်လို့ ထင်ပါတယ်”

မနက် (၅) နာရီတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အိပ်ရာထ၊ မနက်စာ စားပြီး တစ်ခဏအကြာ တွင် ခရီးထွက်ခွာခဲ့ကြရာ ခွီးဗားနှင့် အန်ဂမ်းတို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို လက်ပြန်ဆက်သည်။ ကချင်ဒေသသို့ နောက်ဆုံးခရီးကို စတင်ထွက်ခွာလာနိုင်ပါပြီကော ဆိုသည့် အသိဖြင့် ကျွန်ုပ် စိတ်ရော၊ ကိုယ်ပါ ပေါ့ပါးသွားသည်။ ကချင်ရဲဘော်တွေလည်း လန်းဆန်းတက်ကြွ နေကြသည်။ ယခု လက်ကျန်အင်အား (၂၉) ယောက်၊ (၃)ယောက် ကျဆုံး၍ တစ်ယောက် မှာ လက်မောင်းတွင် ကျည်ဒဏ်ရာ ရခဲ့သဖြင့် သူတို့နှင့်ထားခဲ့ပြီး ကျန်းမာလာသည်နှင့် ကချင်တပ်ရင်း (၂) သို့ လိုက်ပို့ပေးမည့်အကြောင်း NSCN က ကတိပေးခဲ့သည်။

ကောင်းကင်တစ်ခွင်လုံး လင်းချင်း၍ နေသာနေသော်လည်း ခြောက်သွေ့၍ ချမ်းစိမ့် စိမ့် အေးနေသဖြင့် လမ်းလျှောက်ရတာ အဆင်ပြေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ တစ်နေကုန် ချီတက် လာကြရာ အများအားဖြင့် မတ်စောက်သော လျှိုစောက် နှုတ်ခမ်းတစ်လျှောက်မှ လမ်းကျဉ်း လေးအတိုင်း လိုက်ခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါ လမ်းများမှာ အသုံးနည်း၍ သစ်ကြီးဝါးကြီးနှင့် ငှက်ပျောရိုင်းအုပ်တွေ ဖုံးကာထားသည်။

ဒိုးညါရွာကို ကွေ့ပတ်၍ အိန္ဒိယနယ်စပ်မျဉ်းနှင့်အပြိုင် တောင်ရိုးတစ်လျှောက် ခရီးဆက်လာရာ နေ့လယ်ခင်းတွင် ကောင်းကင်မှ တပီဝီ ပျံသန်းလာသော ရဟတ်ယာဉ် စက်သံက တောင်များ၏ တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို နှောင့်ယှက်လိုက်သည်။ မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် မြန်မာအစိုးရကို အမေရိကန်က ထောက်ပံ့ထားသော ရဟတ်ယာဉ် တွေ၊ သို့ပေမဲ့ မြန်မာအစိုးရကမူ မူးယစ်ဆေးနှိမ်နင်းရေးကိစ္စကလွဲ၍ အခြားကိစ္စတွေ အတွက် သုံးသည်။ အထူးသဖြင့် ရှေ့တန်းမှ ဒဏ်ရာရရဲဘော်နှင့် အလောင်းတွေသယ်ရာမှာ အများဆုံးသုံးသည်။ ယခုတော့ နိုင်ငံခြားသား ဂျာနယ်လစ်စုံတွဲကို အမဲလိုက်သည့်ကိစ္စ အတွက် သုံးနေပြန်သည်။ သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ရှိသည့်နေရာကို ဗမာစစ်ဘက်က အစ၊ အနု ရှာမရသည်မှာ သေချာသလို ခြေလျင်တပ်တွေ လွှတ်၍ ရှာဖွေမည်ဆိုလျှင်လည်း ရမှာ ထက် ကုန်ဖို့များပေလိမ့်မည်။

ရဟတ်ယာဉ်အချို့က NSCN ဌာနချုပ်မှ တိုက်ရာပါ ပစ္စည်းပစ္စယတို့ကို နောက် တန်း ပြန်ကွဲယူနေပုံရသည်။ ကချင်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ အဆိုအရ နာဂဌာနချုပ်စခန်းတွင် ရုံးသုံးပစ္စည်းပစ္စယများနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများအပြင် အရေးကြီးသော စာရွက်စာတမ်း ဖိုင်တွဲများပင် ကျန်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ ယောထောင်ရှိစဉ်က အရေးကြီးသော ပစ္စည်း တို့ကို အဝေးတွင် ပြောင်းရွှေ့ထားဖို့ နာဂခေါင်းဆောင်တို့ကို တွန်းတွန်းတိုက်တိုက် ပြောခဲ့သေးသော်လည်း သူတို့ဘက်မှ နည်းနည်းမှ ဂရုမမူ မပြုခဲ့။ ပို၍ ဆိုးရွားသည်က ခရစ္စမတ်ပွဲအတွက် လူဦးရေ (၃၀၀) အတွက် (၂) ပတ်စာ ဆန်နှင့် တခြားရာရှင်တို့ပါ စုဆောင်းထားသဖြင့် ယခုတော့ အားလုံး အဟောသိကံ ပစ်လိုက်ရလေပြီ။ နယ်စပ်ဒေသ များတွင် အစိုးရတပ်တို့ ထိုးစစ်ဆင်ရာတွင် နောက်တန်းမှ ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်းမှာ ရှည်လျားသလို လုံခြုံမှုနည်းသဖြင့် ပြဿနာကြီးတစ်ခု ဖြစ်နေရာမှ ယခုသော် NSCN က လူ (၃၀၀) စာဖြင့် ကျေးဇူးပြုလိုက်သဖြင့် အတော်လေး အဆင်ပြေသွားပြီး ရက်ပေါင်း များစွာပင် တပ်စွဲထားနိုင်တော့မည်။

ထိုညက အန္တရာယ်ပေးနိုင်သော ဧရိယာအလွန်တွင် တည်ထားသော လောင်းဘော ခေါ်ရွာတစ်ရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ စတည်းချကြသည်။ ချင်းတွင်းမြစ်တစ်လျှောက်မှ တောင် တန်းပေါ် ရောက်ဖို့ရာ မြန်မာဆက်သွယ်ရေးလှိုင်းတို့ကို ဖြတ်ရဦးမည် ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ အတွက် အဓိကပြဿနာမှာ ရဟတ်ယာဉ်တွေပဲ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယနေ့တွင်မူ တောလမ်းမှ ထွက်၍ တောင်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် တောခုတ်၍ မီးရှို့ထားသဖြင့် ခေါင်တုံးပြောင်နေ သော တောင်ရိုးများပေါ်မှ ချီတက်ကြရာ နာဂတွေ အပါအဝင် ကျွန်ုပ်တို့ လူ (၄၀)ကျော် အုပ်ကြီးကား ကောင်းကင်မှ ထောက်လှမ်းလျှင်ဖြင့် ပြူးပြူးကြီး ထင်နေလေသည်။

သည်ကြားထဲ ဒီဇင်ဘာလကုန်ခါနီး ခြောက်သွေ့ရာသီရောက်ပြီဆိုသော်လည်း တောင်တန်းကြီးတွေပေါ်မှာ တိမ်ညိုတိမ်မည်းတွေ အုပ်ဆိုင်းကာ မိုးဖွဲဖွဲလေးတွေ ရွာလာ သဖြင့် စိုးရိမ်သောကနှင့် ခရီးဆက်နေရပြန်သည်။ လမ်းတွင် ရွာနှစ်ရွာ တွေ့ရသော်လည်း ယခုမှ ၎င်းတို့ကို ကွေ့ပတ်သွားနေလျှင် အဓိပ္ပာယ်မရှိတော့၍ ရွာထဲက ဖြတ်ပြီး ချီတက် လာခဲ့ရာ ရွာသားတွေအားလုံး သူတို့အိမ်တွေထဲ ဝင်နေကြသည်။ သို့ပေမဲ့ တံခါးပေါက် ထရံပေါက်တွေက ချောင်းကြည့်နေကြသည်ကို ကျွန်ုပ် သတိထားမိသည်။ အဓိက သူ တို့ အာရုံကျနေသူမှာလည်း ကျွန်ုပ် ဖြစ်နိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်ကို တပ်မှူးအထင်နှင့် ပြီးခဲ့သော တိုက်ပွဲမှ ပြန်လာသည်ဟု ထင်ကြလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်၍ သေနတ်မပါ၊ လမ်းလျှောက်တုတ် တစ်ချောင်းနှင့် ထီးမိုး၍ လျှောက်နေသော ကျွန်ုပ်မှာ ထီးနှင့် အကာအကွယ်ယူပြီး ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်လာခဲ့ရသည်။

မွန်းတည့်ချိန်တွင် နမ့်ပေါက် မြစ်ကမ်းသို့ ဆင်းကြပြီး ရေတိမ်ပိုင်းမှ ဖြတ်ကူး ကြရာ ကျွန်ုပ်က ခေါင်းစွပ်ပါသော မိုးကာ ဆောင်း၍ ကူးသည်။ မြစ်ရေက အရိုးထဲ

အထိ အေးစိမ့်၍ ရေနက်သည်။ သမီးလေး အီယင်းကို နာဂ မိန်းကလေးတစ်ယောက်က ချီပိုးလာရာ သူ့ကို မိုးမစိုအောင် ဂရုတစိုက်ထားသော်လည်း အေးသဖြင့် မကြာမကြာ အော်ငိုသည်။ နမ့်ပေါက်မြစ် ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်သည် အကျယ် ကီလိုမီတာ ၃၀၀/၄၀၀ မှ ရှိသဖြင့် အာသံမှ ထွက်လာပြီးကတည်းက ယခု မြေပြန့်သည် ပထမဆုံး တွေ့ရသော မြေပြန့်ဖြစ်၍ တောင်တက်၊ တောင်ဆင်းခရီးကို ကီလိုမီတာ ရာပေါင်းများစွာ ဖြတ်သန်း လာကြပြီးနောက် ဤနေရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ထောက် နားလိုက်ကြသည်။

ဤ၌ မြစ်တစ်ဖက်တွင် တောက်နေသော သမင်တစ်ကောင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ရုတ် တရက် တွေ့လိုက်ရသည်တွင် ဝမ်းတကြုတ်ကြုတ် ဆာနေသော ရဲဘော် (၃၀) ကျော်လက် ထဲတွင် သေနတ်တွေ ကိုင်ထားကြပါသော်လည်း မြန်မာ ကင်းလှည့်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့နှင့် မတွေ့လျှင် သေနတ်ပစ်ခွင့် လုံးဝ မပြုဟူသော အမိန့်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ လူတန်းကြီး ဘေးမှ ပြေးသွားသော သမင်ကို ၎င်းတို့ထိုင်ကြည့်နေခဲ့ရပါ၏။ ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင် အောက်ဘက်တွင် မြူနှင်းတို့ ပိတ်ဆို့နေသဖြင့် မြစ်ကို မမြင်ရတော့၊ မိုးရေစက်တို့ဖြင့် ချောကျိ၍ အန္တရာယ်များလှသော လမ်းလေးအတိုင်း ကုပ်ကပ်၍ နာရီပေါင်းများစွာ ခရီးဆက်လာပြီးနောက် နေစောင်းချိန်တွင်မူ ချိုကရန်း ခေါ် ရွာတစ်ရွာသို့ ရောက်လာ သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး ရွံ့တွေ ဗွက်တွေ ပေလူးပြီး မောပန်းနေကြလေပြီ။ ချိုကရန်း ရွာကား အရှေ့ဘက် တောင်တန်းတို့တွင် တွေ့ခဲ့ရသော ရွာတွေနှင့် သိသိသာသာ အဆင်ကွဲနေပြီး ခြေတံရှည် ဝါးအိမ်များနှင့် ရွာထဲတွင် ဝက်တွေ၊ ကြက်တွေ မွေးမြူထား ကြသလို ရွာအနီး ဆင်ခြေလျော မြက်ခင်းတွင် ကျွဲနွားတို့ကို လွတ်ကျောင်းထားကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့နှင့် လမ်းပြအဖြစ် လိုက်ပါလာသော နာဂ အရာရှိ ခရန်းက ကျွန်ုပ်တို့ အဖွဲ့ကို ရွာထဲက အိမ်တွေမှာ ခွဲ၍ နေရာချပေးဖို့ ရွာသူကြီးနှင့် တိုင်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး ခွဲတမ်းချပေးသည့် အိမ်များဆီသို့ အသီးသီး လျှောက်သွားကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ တည်းရမည့်အိမ်မှာ ခြေတံရှည်ကြီးဖြစ်၍ ဝါးလှေကားဖြင့် အပေါ်သို့ တက်ခဲ့ရာ အိမ်ခန်း အလယ်တွင် မီးလင်းဖိုကို တွေ့လိုက်ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်ချမ်းသာသွားသည်။ ချက်ချင်း ပင် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး အဝတ်လဲ၍ ရေစိုအဝတ်တို့ကို လှန်းထားလိုက်ကြသည်။ ဆိုင်နောင် က ရေနွေးကျို၍ သမီးလေးအီယင်းကို ရေပတ်တိုက်ပေးပြီး ကျွန်ုပ်က လက်ဖက်ရည် ဖျော်ရာ အိမ်ရှင်နာဂက စတီးဇွန်းတစ်ဇွန်း ထုတ်ပေးသဖြင့် ကျွန်ုပ် အံ့အားသင့်သွားသည်။ လောင်ဗာမှ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ပြီးနောက်ပိုင်း နာဂအိမ်တစ်အိမ်တွင် ပထမဆုံး တွေ့လိုက် ရသော စက်မှုခေတ် သင်္ကေတတစ်ခု။

နမ့်ပေါက်မြစ်၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်းမှ ရွာများနှင့် အနောက်ဘက်ခြမ်းမှ ရွာများကား လုံးဝမတူ။ မြစ်အရှေ့ခြမ်းတွင် ၁၉၅၀ လွန်ကာလများက ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ကျင့် သာသနာပြုအဖွဲ့တို့ စတင် ဖြန့်ဝေခဲ့သည်။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုတွင် အကန့် အသတ်ရှိ၍ စာသင်ကျောင်း အနည်းငယ်သာရှိသည်။ မြစ်အရှေ့ခြမ်းမှ လူယဉ်ကျေး

နာဂတို့သည်ပင် ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်လာခဲ့သော တောင်တန်းတို့တွင် နေထိုင်ကျက်စား၍ ခေါင်းဖြတ်တတ်သော နာဂတို့ကို ကြောက်နေရသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက် အရုဏ်ကျင်းသည်နှင့် မတ်စောက်သော တောင်တက်ခရီးကို စတင်နှင့်လာခဲ့ကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှ တောင်ရိုးနှင့် တောင်ထွတ်များကား နံနက်နေခြည်တို့ စိုစိုလူးနေပြီး အောက်ဘက် နမ့်ပေါက်မြစ်ရိုး ချောက်ကြီးတွင်မူ တိမ်တို့ လွင့်မျောနေသည်ဖြစ်၍ ဤသည်ကား အိပ်မက်ပန်းချီကားတစ်ချပ်။

မြူနှင်းတို့အထက် တောင်တန်းတစ်လျှောက် အုံ့ခိုင်းမှိုင်းညှို့နေသော မြိုင်သေလာ တောကြီးထဲတွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့ ကျားကုပ်ကျားခဲ ချီတက်လာခဲ့ကြပြီး တောတွင်း လဟာ ပြင်ကွက်လပ် တစ်နေရာတွင် ခေတ္တနားကာ သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ထုပ်ယူလာခဲ့သော ထမင်းနှင့် ဝက်သားဟင်းဖြင့် နေ့လယ်စာ စားလိုက်ကြသည်။ ထမင်းနှင့် ဟင်းတို့ကား အေးစက်နေသည်။

ထိုမှ တစ်နေ့ကုန် ဆက်လျှောက်လာပြီးနောက် နမ့်ပေါက်မြစ်ကမ်းပါးထိပ်တွင် တည်ထားသော ဂလွန်းခေါ် ရွာကြီးတစ်ရွာတွင် ညအိပ်ကြသည်။ နံနက်တွင် တိမ်တိုက်တို့ ကင်းစင်နေသဖြင့် မတ်စောက်သော ချောက်ကြီးအတွင်း ညင်သာစွာ စီးဆင်းနေပါသော နမ့်ပေါက်ရေပြင်ကို မြင်နေရပြီး တောင်စောင်းများမှ စပါးခင်းတို့ကား အရှေ့ဘက်သို့ မြင့်တက်နေရာ ဟိုးအဝေးမှ လယ်စောင့်တဲလေးများကား မီးခြစ်ဆံဘူးလေးတွေနှင့် တူနေသေးတော့သည်။ ဂလွန်းရွာတစ်ဝိုက်တွင် မြန်မာတပ်ဖွဲ့တို့ လှုပ်ရှားသွားလာသည်ဟူ၍ လုံးဝမကြားရသဖြင့် ပထမဆုံးအကြိမ် စိတ်ချလက်ချ ကျွန်ုပ်တို့ နားနေနိုင်ကြသည်။ (၂၀) ရက်နေ့ ခေးဆန်ချန်းလမ်းတွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ကတည်းက ထုပ်ပိုးလာခဲ့ကြရာ ယခုမှ ခြုံထည်တို့ကို လျှော်ဖွပ်၍ နေလှမ်းပြီး အခြားပစ္စည်းပစ္စယတို့ကို စစ်ဆေး၍ သန့်ရှင်းရေး လုပ်ရသည်။ သမီးလေး အီယင်းကား ဝမ်းပျက်ရောဂါ အရှင်းကြီး မပျောက်သေးသော်လည်း ခရီးကြမ်းဒဏ်ကို ကောင်းစွာ ခံနိုင်ပုံပေါ်သည်။

သို့ပေမဲ့ ဤတွင် ရက်ကြာကြာ နားနေလို့ မဖြစ်၊ နောက်တစ်နေ့တွင် ခရီးဆက်လာရာ ဂလွန်း အရှေ့ဘက်မှ တောင်တန်းကြီးတွေပေါ် တက်လာခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်၏ မြေပုံအညွှန်းတွင် ၎င်းတောင်တန်းကြီးကို ဆန်ပေါင်ဘွမ်ဟု ခေါ်သော်လည်း အဆိုပါ နာမည်ကို ဒေသခံတစ်ဦးမျှ ကြားဖူးနားဝ မရှိကြ၊ သူတို့အခေါ်အရ ကန်ရုန်းဖြစ်ပြီး ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလက အကြီးဆုံး ပန်ရာဘွမ်တောင်ထွတ်ပေါ်တွင်မူ မဟာမိတ်တပ်များက ရေဒီယိုတိုင်တစ်တိုင် စိုက်ထူခဲ့ကြောင်း ခရုန်းက ကျွန်ုပ်တို့ ပြောပြသည်။

အမြင့်သို့ တဖြည်းဖြည်း တက်လာသည့်အခါ သိသိသာသာ အေးလာပြီး ထင်းရှူး တောတွေဆီ ရောက်လာရာ သစ်ပင်ထိပ်ဖျားပေါ်က မျောက်အုပ်တို့က တက္ကီတက္ကီနှင့် လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်နေသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ဆီက ရိုင်ဖယ်သေနတ်တစ်ကမ်း ကျော်ကျော်

တွင် နေရမည်ကိုတော့ ကောင်းကောင်းသိနေကြသည်။ ယခု မြန်မာတပ်တို့၏ စစ်ဆင်ရေး စရိယာကျော်လာပြီဖြစ်၍ အမဲပစ်ဖို့ ခွင့်ပေးလိုက်သည်။ တောင်ရိုးပေါ်မှ တောအုပ်နေသော လမ်းလေးအတိုင်း လျှောက်လာရာ ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့လမ်းပေါ်တွင် လဲကျသေဆုံးနေသော အမျိုးသမီးအလောင်းတစ်လောင်းကို တွေ့လိုက်ရသဖြင့် ရပ်လိုက်ကြပြီး အလောင်းကို လေ့လာကြည့်ရာ အသက် (၃၀) ဝန်းကျင်ခန့် ရှိ၍ အလောင်းမှာ ပျော့ခွေ နေသေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်မလာမီကလေးကမှ သေဆုံးခဲ့ဟန် တူသည်။ သို့ပေမဲ့ ခြေဗလာ၊ လက်ရက်ထည် ညစ်စုတ်စုတ် အင်္ကျီနှင့် ပုတီးစေ့လည်ဆွဲတစ်ကုံး ဆွဲထားပြီး ဆံပင်တို့က ကပိုကရို၊ အလောင်းဘေးနားမှာ ဗလာကျင်းနေသည့် ကြိမ်ခြင်းတစ်လုံး၊ ဤသည်တို့ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ လုပ်ကိုင်စားသောက်၍ အသက်ရှင် နေရသော သူမ ဘဝကို အလွယ်တကူ ခန့်မှန်း၍ရသည်။ တောင်ပေါ်သို့ ခက်ခက်ခဲခဲ တက်လာပြီးနောက် နှလုံးဆို့၍ ဤနေရာတွင် လဲကျသေဆုံးခဲ့ဟန်တူသည်။ သစ်ပင်တွေ ကြားမှာ မြူနှင်းတွေ အုံ့ခဲနေရာ နေရာတွင်ရပ်၍ အလောင်းကို လေ့လာနေရာမှ ကျွန်ုပ် ရိုးတွင်းခြင်ဆီထဲက စိမ့်၍ ခိုက်ခိုက်တုန်လာသည်။ သို့ပေမဲ့ အမျက်ဒေါသတို့ဖြင့် တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို ချိုးဖောက် လိုက်သူကား ဆိုင်နောင့်။

“တောင်ပေါ်ဒေသတွေမှာ လူတွေဟာ အခုလို အသက်ရှင်ပြီး သေနေရတာတွေ ကို ရန်ကုန်က လူတွေကို ရှင်သွားပြောကြည့်၊ ဘယ်သူမှ ယုံမှာ မဟုတ်ဘူး။ အစိုးရ လို့ ပြောနေတဲ့လူတွေ သူတို့အတွက် ဘာလုပ်ပေးလို့လဲ၊ ဘာမှ လုပ်မပေးဘူး၊ ဒီနိုင်ငံမှာ သူပုန်တွေ ထောင်နဲ့ချီပြီး အစိုးရကို လက်နက်ကိုင်ဆန့်ကျင်နေတာ ရှင်အံ့သြသွားသလား၊ ဒီအကြောင်းတွေကို မြို့ပေါ်ကလူတွေ သိတောင်သိကြမှာ မဟုတ်ဘူး။ ရွာတွေ မီးရှို့၊ လူတွေသတ်ဖို့သာသိတဲ့ စစ်တပ်ကြီးကို သူတို့က ဂုဏ်ယူနေကြတယ်”

ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က တောစပ်တွင် ကျင်းတူး၍ အမျိုးသမီးအလောင်းနှင့် အတူပါလာသမျှ ပစ္စည်းလေးတွေကိုပါထည့်၍ မြေမြုပ်သင်္ဂြိုဟ်ခဲ့ကြပြီး ဆက်သားတစ် ယောက်ကို စာတစ်စောင်နှင့်အတူ ဂလွန်းရွာသို့ စေလွှတ်၍ ဗမာစာဖတ်နိုင်သော ရွာသူ ကြီးကို အကြောင်းကြား၍ ထိုညအတွက် ကန်ရန်းအရှေ့ဘက်မှ ဆင်ခြေလျှောက်ကုန်း ပေါ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ စခန်းချလိုက်ကြသည်။ နောက်တစ်နေ့ကား နှစ်သစ်ကူး အကြိုနေ့ ဖြစ်၍ ချင်းတွင်းသို့ ဆင်းလာပြီး လိုလွန်းခေါ်ရွာတွင် နှစ်ကူးပွဲတော် ကျင်းပခဲ့ကြရာ ရွာသားတစ်ယောက်ထံမှ ဝက်တစ်ကောင် ဝယ်ယူ၍ ပေါ်လိုက်ကြပြီး မီးပုံကြီးဖြင့် ကင်ကြသည်။ စစ်သားအားလုံး မီးပုံဘေးတွင် ဝိုင်းထိုင်၍ NSCN ဌာနချုပ် မကျမီ အရယူလာသော ကက်ဆက်ကို ထုတ်၍ အနောက်တိုင်း ရော့သီချင်းခွေတချို့ ဖွင့်ကြပြီး ဤနည်းဖြင့် ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ နှစ်သစ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ နှစ်သစ်နေ့တွင်မူ လူရိပ်လူခြေ လုံးဝမတွေ့ရသော တောနက်ထဲက ကျွန်ုပ်တို့ တန်းစီချီတက်လာရာ တောင်

ရိုးအောက်ဘက် ကျောက်ဆောင်လျှိုကြီးထဲက ကျားဟိန်းသံတစ်ချက် ကြားလိုက်ရသော် လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကို ရှောင်သွားသည်။ မွန်းတည့်ချိန်တွင်မူ အရှေ့ဘက် အိန္ဒိယနယ်စပ် တွင် ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ခဲ့ရသလို ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ကတုတ်ကျင်းတို့ကို အမှတ် မထင် တွေ့ကြရာ နာဂတစ်ယောက်၏ အဆိုအရ ဤနေရာတွင် ဂျပန်များနှင့် အမေရိကန် တပ်တို့ မီးကုန်ယမ်းကုန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ထိုတည်းခိုမည့် လာဆာရွာ မရောက်မီလေး၌ပင် ချိုင့်ဝှမ်းအောက်မှ ချင်းတွင်းမြစ်ကို ဖျတ်ခနဲ တစ်ချက်မြင်လိုက်ရာ အင်္ဂလိပ်စကား နည်းနည်းတတ်သော စာရေးလေး လရိုး နော်ဂျာက ချိုင့်ဝှမ်းတစ်ဖက်ကို လက်ညှိုးထိုး၍ ပြောသည်။

“ဟိုဘက်အခြမ်းက ကျွန်တော်တို့ ကချင်ဒေသပေါ့”

ကံကောင်းထောက်မရွာပင် အဝေးမှ တောင်တန်းများကား ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်သန်း ခဲ့သော တောင်များလောက် မတ်စောက်ဟန် မတူ။

လာဆာရွာတွင် ရက်ရောသော ရွာသားတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်တို့ကို ကျွဲကောသီးတွေ လက်ဆောင်ပေးရာ အိန္ဒိယမှ ထွက်ခွာလာချိန်မှစ၍ ပထမဆုံး တွေ့ရသော သစ်သီးဖြစ်၍ ဆိုင်နောင်အတွက် ဘုရားပေးသော လက်ဆောင်လည်း ဖြစ်သည်။ နို့တိုက်နေရသော မိခင်တစ်ယောက်အနေနှင့် ဝက်သားနှင့် ထမင်းကိုသာ စားနေရပြီး ဟင်းသီးဟင်းရွက် အနည်းအပါးနှင့် နို့ဖြင့် လုပ်သော အစားအစာ လုံးဝမစားရသဖြင့် သမီးအိယင်း ဝမ်းပျက် နေရသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ သံသယ ရှိကြသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင်မူ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ခင်းများနှင့် သီးပင်စားပင်တွေ ရှိသော ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်မှ တာခါရွာသို့ ချီတက်လာရာ ပြောက်ကျားလုပ်ထုံးလုပ်နည်း အရ ကင်းထောက်အဖွဲ့ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့မှ လွှတ်လိုက်သည်။ ရွာနားသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ချဉ်းကပ်လာရာ ကင်းထောက်အဖွဲ့မှ တစ်ယောက် ကျွန်ုပ်တို့ဆီ ပြန်ပြေးလာပြီး ရွာထဲတွင် လက်နက်ကိုင်စစ်သား အယောက် (၃၀) ရောက်နေကြောင်းနှင့် အဆိုပါအဖွဲ့သည် မြန်မာတပ်ဖွဲ့ မဟုတ်၊ မဏိပူရ လက်နက်ကိုင်သူပုန်တွေဖြစ်ကြောင်း ရွာသားတွေက ပြောသည်ဟု ဆိုသဖြင့် ကချင်ရဲဘော်တစ်ယောက်ကို စေလွှတ်၍ ဟုတ်မဟုတ် စုံစမ်းခိုင်း လိုက်သည်။ ထိုရဲဘော်သည် ကချင်ဌာနချုပ်တွင် မဏိပူရ သူပုန်တို့ကို စစ်သင်တန်း ပေးခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်ပြီး ပြီး၍ ပြန်ရောက်လာသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဆက်၍ ချီတက်လာခဲ့ကြသည်။ မွန်းတည့်ချိန်တွင် တာခါရွာထဲ ဝင်လာပြီး တန်းဖြုတ်အမိန့်ပေးလိုက်သည်နှင့် တပ်ဖွဲ့ နှစ်ဖွဲ့ လုံးထွေးသွားပြီး တရင်းတနီးနှင့် သတင်းပလင်းတွေ ဖလှယ်ခဲ့ကြသည်။

မဏိပူရ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တို့မှာ PLA ခေါ် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးတပ် တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဖြစ်ပြီး ကေအိုင်အေဌာနချုပ်တွင် (၂) နှစ်စစ်သင်တန်း တက်ပြီး အိန္ဒိယ အရှေ့မြောက်သို့ ပြန်လာခြင်းဖြစ်ရာ ၎င်းတို့အနေနှင့် ကချင်ဒေသကို ကောင်းစွာ ကျွမ်းကျင် ကြသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့ သွားရမည့် ရှေ့ခရီးတွင် အန္တရာယ်ကင်းကြောင်း သိရသည်။

သူတို့ကို ကချင်ရဲဘော်တို့က ခေးဆန်ချန်းလမ်းတိုက်ပွဲအကြောင်း၊ ယော်ထုံ အပါအဝင် ကျဆုံးသွားသော ရဲဘော်တွေအကြောင်း ပြောပြသည့်အခါ သူတို့တွေ အတော် စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ကချင်သို့ ရောက်စအခါက ယော်ထုံကား သူတို့၏ စကားပြန်၊ ထောက်ပံ့ရေးအရာရှိနှင့် ဆရာအဖြစ်နှင့်ပင် သွန်သင်ခဲ့လို့ပဲ ဖြစ်သည်။ ဆိုခဲ့သလို ယော်ထုံ ကျွမ်းကျင်စွာပြောဆိုနိုင်သော ဘာသာစကား (၇) မျိုးထဲမှ မဏိပူဘာသာစကား ကား ထိုစဉ်က သူတို့ထံမှ ယော်ထုံ သင်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တာခါကား နာဂရွာလေးတစ်ရွာ ဆိုသော်လည်း စမ်းချောင်းတစ်ဖက် မြေပြန့်ပေါ်တွင် တည်ထားသဖြင့် နေမွန်းတည့်ချိန်တွင် တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့နှင့်အတူ ကျွန်ုပ် ရေချိုးကြရာ ဤသည်ကား ချီတက်လာရာ ခရီးကြမ်းတစ်လျှောက် နေပေါင်းများစွာ အထပ်ထပ် တင်လာခဲ့သော ချေးညော်တို့ကို ရေမိုးသန့်စင်ရသည့် ပထမဆုံး အခွင့်အရေးလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုညတွင် ဆင်ကလိန်ခန္တီးမှ ရောက်လာသော လမ်းလျှောက်ကုန်သည်တစ်ဦး ထံမှ ဆန်အရက်တို့ကို အချို့စစ်သားတွေက ဝယ်သောက်ကြသည်။ တာခါမှ ဆင်ကလိန်ခန္တီးသို့ (၂) ရက်မျှ ခြေလျင်ခရီး ရှိသည်။ ဇန်နဝါရီ (၃) ရက်တွင် တာခါစမ်းချောင်း အတိုင်း ကမ်းနဖူးပေါ်မှ နာရီ အနည်းငယ် လျှောက်လာခဲ့ကြရာ ချင်းတွင်းမြစ်ဆုံသို့ ရောက်သည်။ ထိုမှ ဆက်သားလွှတ်၍ အကြောင်းကြားပြီးနောက် ကမ်းနားတွင် လုံးထွင်း လှေတွေ ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်နေကြသည်။

နောက်ဆုံးမူ ချင်းတွင်းဆီ ရောက်လာလေပြီ။ မြစ်ခြေသို့ တစ်နာရီသာသာမျှ ကျွန်ုပ်တို့ စုန်လာခဲ့ရာ ကမ်းတစ်ဖက်တွင် သစ်အုပ်တို့ စိမ်းညိုနေပြီး တစ်နေရာအရောက်တွင်မူ မြစ်ပြင်ပေါ် ရှပ်၍ပုံနေသော ဟင်္သာငှက်မောင်နှံကို တွေ့ကြရပြီး မွန်းတည့်ချိန်တွင် မူ သံလွင်အခြောက်ကမ်းတွင် တည်ထားသော ဝမ်ဖလန်းခေါ် ကချင်ရွာလေးတစ်ရွာသို့ ရောက်လာကြသည်။ ရွာသူရွာသားများကား လီဆူးလူမျိုးစုနွယ်တွေဖြစ်ပြီး အများစုက အင်္ဂလိပ်စကား ပြောကြသည်။ ၁၉၆၀ လွန်ကာလများအတွင်း မော့(စ်)တို့ လင်မယား လီဆူး သျှမ်းဂရီလာကို တည်ထောင်ခဲ့ကြသော ပင်နောင်ဇွပ်မှ အောက်ဘက်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာသူတွေလည်း ဖြစ်သည်။

“ခင်ဗျားကို တွေ့လိုက်ရတော့ မော့(စ်)တို့ မိသားစုကို သတိရတယ်” ဟု ရွာမှ အဘိုးကြီးတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်ကို မျက်ရည်လေးစမ်းစမ်းနှင့် ကြည့်ရင်း ပြောရှာသည်။ ရွာ၏ အဓိကလုပ်ငန်းမှာ တောင်ယာမဟုတ်ဘဲ အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းဖြင့် ဝမ်းစာရှာစားနေပုံရသည်။ ချင်းတွင်း အရှေ့ဘက် စမ်းချောင်းများမှာ ရွှေထွက်သဖြင့် ခြောက်သွေ့ရာသီရောက်ပြီဆိုလျှင် ရွှေကျင်သူတွေ တစ်ပုံတစ်အောက်ကြီး ရောက်လာကြရာ ၎င်းတို့ကို လီဆူးတို့က ဗမာဆေးပေါ့လိပ်အပါအဝင် အခြားလိုအပ်ရာ စားကုန်သောက်ကုန်တို့ ရောင်းချကြသည်။ မြစ်ကမ်းတစ်ဖက်တွင် ခရီးခရိုင်တဲတန်းလေးတစ်ခုမှာ ဈေးဆိုင်ခန်းတွေ

ဖြစ်ပြီး ဆိုင်းတိုင်းတွင် အံ့ဩစရာကောင်းလောက်အောင်ပင် ထိုင်းနှင့် တရုတ်တို့မှ မှောင်ခိုသွင်းလာသော လူသုံးကုန်ပစ္စည်း အမြောက်အများ သိုလှောင်ထားကြသည်။ ဝါးတဲ ဆိုင်ခန်းတွဲလေးကား အသွင်အပြင်အားဖြင့် နံချာပါသော်လည်း အိန္ဒိယမှ ထွက်ခွာ လာပြီးနောက် ပထမဆုံးတွေ့ရသော ဈေးဆိုင်တွေပဲ ဖြစ်သည်။

လရိုးနော်ကျာက ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ဟော်လန်ထုတ် နို့ဆီဘူးတစ်ဘူး၊ ဆေးပေါ့လိပ် တစ်ထုပ်၊ မန္တလေးဘီစကစ်တစ်ထုပ် ယူလာသည်။ ထိုနေ့က ချင်းတွင်းမြစ်မှ လတ်ဆတ် သော ငါးပြုတ်၊ အာလူးပြုတ်ထောင်းတို့ကို သမီးလေး အီယင်းကို စကျေးသည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့တည်းခိုသော အိမ်တွင် စားပွဲလေးတစ်ပွဲ ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

ဟူးကောင်းတောင်ကြား

ရာဆာရွာလေးမှ ချင်းတွင်းမြစ် တစ်ဖက်၊ ကချင်တောင်တန်းတို့ကိုငေးမျှော်ကြည့်လိုက်ပါလျှင် တခွင်တပြင်လုံး စိမ်းစိမ်းညို၍ ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းလေစွ၊ စမ်းချောင်းလေးတို့က ရစ်ပတ်ခွေ၍ စီးဆင်းနေပြီး ဝါးရုံအုပ်တို့က တောင်စောင်းတွေကို ဖုံးကွယ်ထားကြသည်။

သို့ရာတွင် ဟိုမှာဘက်သို့ ရောက်သွားသည်နှင့် ဆိုခဲ့သလို ကြည်နူးစရာ မရှိတော့၊ ပတ်ချာလည် ဝိုင်းထားသော တောအထပ်ထပ်ကား လူတိုးမပေါက်နိုင်သဖြင့် စမ်းချောင်းလေးအတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ မျောလိုက်လာပြီး စမ်းချောင်းတစ်ခုမှ အခြားတစ်ခုသို့ ဖြတ်သွားရသည့်အခါမျိုးတွင် ကိုယ်တိုင်တောခုတ်၍ သွားရသဖြင့် အားလုံး ချွေးတလိမ့်လိမ့်နှင့် ခြေကုန်လက်ပန်း ကျလာကြပြီး ခြေလှမ်းတို့ နှေးသွားကြသည်။ တောင်ရိုး ဆင်ခြေလျှောတို့ကား အမြင့်ကြီး မဟုတ်သော်လည်း ကျောက်စိုင်ကျောက်သားတို့ဖြင့် မတ်စောက်နေရာ သူများထက် ခေါင်းတစ်လုံးမြင့်၍ အလုံးအထည်ကြီးနေသော ကျွန်ုပ်မှာ ဆူးခက်သစ်ခက်တို့ မျက်နှာကို မကြာခဏငြိလိုက်၊ ရှလိုက်နှင့် မသက်သာလှ။ သို့ပေမဲ့ ဤခရီးကို (၆) ရက်ကြာ ပင်ပန်းကြီးစွာ ဖြတ်သန်းခဲ့ကြရာ ရွှေ (သို့) ကျောက်တူးသူတို့ စွန့်ပစ်ထားခဲ့သော တစ်ဖက်ရပ် တဲလေး နှစ်ခုသုံးခုမှလွဲ၍ လူရိပ်လူယောင် လုံးဝ မတွေ့ရ၊ ဝမ်ဖလန်းရွာမှ လူငယ်သုံးယောက် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် လမ်းပြအဖြစ် ပါလာ၍သာ တော်တော့သည်။ သူတို့သာ မရှိလျှင် ပိန်းပိတ်နေသော တောအထပ်ထပ်၊ ချောင်းအသွယ်သွယ်နှင့် ကျောက်တောင်ရိုးတို့၏ သဘာဝဝင်္ကပါထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ လမ်းပျောက်သွားမလား မသိ။ တောတွင်းမှ လဟာပြင်ကွက်တို့ကလည်း တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆင်တူနေသဖြင့် ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ် လျှောက်မိနေသလား ထင်မှတ်ရပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့တွင် သံလိုက်အိမ်မြှောင် ပါလာ၍သာ လမ်းကြောကို အရှေ့သို့ ဦးတည်လာနိုင်ကြပါ၏။

ဝမ်ဖလန်းရွာမှ ဆန်၊ ငါးခြောက်နှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ကို ယူလာခဲ့သဖြင့် တောထဲက ယာယီစခန်းတွင် မီးမွှေး၍ ထမင်းဟင်း ချက်ကြသည်။ မြေကြမ်း၊ လေကြမ်း၊ ခရီးကြမ်း တစ်လျှောက်လုံးတွင် သမီးလေး အီယင်း အိပ်စက်၍လိုက်ပါလာသဖြင့် စိတ်ချမ်းသာရသည်။

သူ့မိခင် ဆိုင်နောင်၏ နောက်ကျောပိုးထဲတွင် နှစ်မြိုက်စွာ အိပ်မောကျနေပြီး နို့ဆာမှသာ အော်ငို၍ သတိပေးတတ်သည်။ ညတွင် ဆိုင်နောင်က ဟမ်းကော ချိုင့်ဖြင့် ရေနွေးကျို၍ ရေနှင့် ရောစပ်ကာ အီယင်းကို ရေမိုးသန့်စင်ပေးသည်။ သို့ပေမဲ့ ညဘက် အုပ်လိုက်ကျလာတတ်သော ခြင်တို့ကြောင့် သမီးအတွက် စိတ်ပူရသည်။ နာဂတောင်တန်း တွင် အေးလွန်းသဖြင့် ခြင်ကို မမြင်ခဲ့ရသော်လည်း ယခု အပူပိုင်းရာသီသို့ ဝင်လာပြီ ဖြစ်၍ ခြင်တွေ အောလမောတိုက်လာသည်။ ရဲဘော်တို့က ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစုအတွက် ဝါးနှင့် လေးတိုင်စင်ဆောက်၍ တောငှက်ပျောရွက်တို့ မိုးပေးထားသော စင်အောက်တွင် ခြင်ထောင်သေးသေးလေးတစ်လုံး ထောင်၍ အီယင်းကို သိပ်ရသည်။

ညဘက်အခါများတွင် စာရေးလေးလရိုးနော်ဂျာက မီးဖိုထားသော စခန်းသို့လာ၍ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် စကားစမြည် ပြောတတ်ရာ သူ့အကြောင်းကို ကျွန်ုပ် တဖြည်းဖြည်း သိ လာရသည်။ သူ့ဖခင်သည် ခရစ်ယာန်တရားဟောဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ကချင်လူမျိုး အများဆုံးနေထိုင်သော အရှေ့မြောက်ဒေသမှ ၁၉၆၀ ခုနှစ်လွန်ကာလ၊ စစ်ဖြစ်လာသည် တွင် မိသားတစ်စုလုံး ပြောင်းရွှေ့၍ အစိုးရ ထိန်းချုပ်ထားသော မြို့တစ်မြို့တွင် အခြေချ နေထိုင်ခဲ့ပါသော်လည်း မြန်မာစစ်တပ်ဖွဲ့များနှင့် စစ်ထောက်လှမ်းရေးတို့က မပြတ် အနှောင့် အယှက် ပေးခဲ့ကြသည်။ ကချင်ဖြစ်သည်နှင့် သူပုန်အားပေးသူတွေ၊ သို့မဟုတ် သူပုန်တွေ ဟု စွပ်စွဲကာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးနှင့် နှိပ်စက်ကြရာ နောက်ပိုင်းတွင် သူပုန်တို့ ထိန်းချုပ် ထားသော ဒေသတွင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့နေခဲ့ရသည်။

“မင်း ဘယ်အတန်းအထိ ကျောင်းနေခဲ့လဲ”

သူ့ကြည့်ရသည်မှာ တောထဲ၌သာ အနေများခဲ့ဟန်တူသဖြင့် ကျွန်ုပ် မေးကြည့် လိုက်သည်။

“ကျွန်တော်တို့ရွာက ဖွင့်တဲ့ကျောင်းမှာ အထက်တန်းအထိ နေခဲ့ဖူးတယ်” ဆေးပေါ့လိပ်ကို တစ်ချက်ရှိက်လိုက်ရင်း သူက ဖြေသည်။

“နောက်တော့ ကော့အိုင်အေအဖွဲ့ထဲဝင်ပြီး စာရေးလုပ်တော့ နမ့်ဗျူမြစ်တစ်လျှောက် က ရွာတွေကို စီမံခန့်ခွဲပေးရတယ်။ အဲ့ဒီနေရာကို ဒီကနေ တစ်ရက် နှစ်ရက် သွားရတယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့ အဲ့ဒီကို သွားကြလိမ့်မယ်” မင်း အိမ်ထောင်မပြုဘူးလား ဟု ကျွန်ုပ်ကမေးတော့ သူပြုံးသည်။

“ကျွန်တော့်မှာ အိမ်ထောင်ရှိတယ်၊ ကချင်မလေးတစ်ယောက်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျ

ခဲ့တာ၊ ကလေး (၂)ယောက်တောင် ရပြီ၊ ယောက်ျားလေးတစ်ယောက်နဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်၊ သူတို့တွေ ကျွန်တော့်ကို မျှော်နေကြတယ်”

သူနှင့် ယော်ထုံတို့ အလွန်ရင်းနှီးသဖြင့် ဆေးဆန်ချန်းလမ်းတွင် ဖြစ်ခဲ့သော တိုက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး သူ့နာကျည်းချက်ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောပြသည်။

“ကျွန်တော်လည်း ခရစ်ယာန်တစ်ယောက်ပါပဲ၊ ကျွန်တော့်အဖေဆိုရင် အရှေ့နာဂကို သွားတဲ့ မစ်ရှင်ထဲမှာတောင် ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂေါ့(ဒ်)နဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ နားလည်မှုက ကိုယ်ကသာ ကြီးစားတဲ့သူကိုပဲ ဂေါ့(ဒ်)က ကူညီတယ်လို့ သိထားတယ်။ အခုဟာက ကတုတ်ရင်တား တစ်ခုမှမဆောက်ဘဲ တိုက်ပွဲဖြစ်လာရင် ဂေါ့(ဒ်)က ကာကွယ်ပေးမယ်ဆိုတာတော့ ရယ်စရာကောင်းတယ်”

သူက မကျေမချမ်းနှင့် ခေါင်းခါယမ်းနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်က သူတို့ ကချင်တပ်စိတ်၊ ကချင်တပ်ရင်းမှ စတင်ထွက်လာစဉ်ကတည်းက သူတို့ ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်ကို သိထားကြသလား မေးရင်း စကားလမ်းလွဲ၍ မေးလိုက်ရာ သူက တစ်ချက်ရယ်ပြီး ပြောသည်။

“ယော်ထုံ တစ်ယောက်လွဲပြီး ဘယ်သူမှ မသိကြဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ချင်းတွင်းမြစ်ကျော်ပြီးတဲ့အခါ ယော်ထုံက ဒီလို ဒီအကြောင်းဆိုတာ ရှင်းပြတယ်၊ နိုင်ငံခြားသားဂျာနယ်လစ်နစ်ယောက်ကို သွားခေါ်ရမယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ လန့်သွားတယ်၊ နာဂတောင်တန်းတွေဘက် သွားရမယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့တွေ စိတ်လှုပ်ရှားသွားတယ်၊ အခုလို အထူးတာဝန်အတွက် အရွေးချယ်ခံခဲ့ရတာ ဂုဏ်ယူစရာပဲ”

လရိုးနော်ဂျာက သူ့ကနူးဖျင်းတဲလေးဆီ ပြန်သွားပြီးနောက် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့လည်း အိပ်ရာဝင်ခဲ့ရာ ငှက်ပျောရွက်နှင့် နာဂစောင်ကို အိပ်ရာခင်း ခင်း၍ အိယင်းကို အလယ်ကထား အိပ်ကြသည်။ တောထဲတွင် ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်နေပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ပတ်လည်တွင် သစ်ရွက်ကြောတွေ ဝိုင်းနေသည်။ သို့ပေမဲ့ လရောင်ကို သစ်ပင်ခေါင်ဖျား အကိုင်းကြို့ အကိုင်းကြားတွေထဲက တွေ့နေရပြီး တောထဲက ဖြတ်စီးနေသော စမ်းချောင်းလေးမှ ရေစီးသံတို့ကိုလည်း ကြားနေရသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ခရီးတွင် အဓိက ဝမ်းတွတ်ဘွမ် တောင်တန်းတစ်ခုသာ ရှိတော့ပြီး အဆိုပါ တောင်တန်းကား စစ်ကိုင်းတိုင်းနှင့် ချင်းပြည်နယ်ကြားမှ နယ်ခြားမျဉ်းတစ်ခုလို ကာရံထားသည်။ ၎င်းတောင်ကို ဇန်နဝါရီ (၈) ရက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်ခဲ့ကြပြီးနောက် ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းသို့ စတင်ဆင်းလာရာ ထိုနေ့မှာပင် ကျွန်ုပ် အကြီးအကျယ် ဖျားပါလေတော့သည်။ ရွှေကျင်သမားတွေ စွန့်ပစ်ခဲ့သော တဲလေးတစ်လုံးတွင် ညအိပ်ခဲ့ရာ အိပ်ရာခင်းနှင့် နာဂရှောစောင် အထပ်ထပ် ခြုံထားသည့်တိုင် ကျွန်ုပ်တစ်ကိုယ်လုံး တဆတ်ဆတ် တုန်နေသည်။

ဤ၌ ဆေးတပ်သား ဇော်ရှန် ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်ကို စမ်းသပ်၍ ငှက်ဖျား

ကချင်လိုမြို့ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ ဝက်တစ်ကောင်ကင်၍
 နှစ်သစ်ကူးပွဲကို ချင်းတွင်းမြစ်အနီးတွင် ကျင်းပခဲ့ကြပြီး
 ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ (၃) ရက်တွင် ချင်းတွင်းမြစ်ကို ဖြတ်ကူးခဲ့ကြသည်။
 ခေးဆန်ချန်းလမ်မှ ဝမ်းနည်းကြေကွဲဖွယ်အဖြစ်တို့က ရင်ထဲတွင် စွဲနေဆဲ။

ကချင်ပြည်နယ်သို့ တောလမ်းခရီး၊
 နမ်ယူမြစ်ဘေးမှ ကချင်တံငါရွာသို့
 ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ရွာသူရွာသားတွေက
 ကြိုဆိုကြစဉ်။

အထင်နှင့် (ကျွန်ုပ်လည်း သူ့လိုပဲ ထင်ခဲ့သည်) ကွီနိုင်ဆေးတွေ အတော်များများ ပေး သွားသည်။

သို့ပေမယ့် နံနက်အရုဏ်ကျင်းသည်အထိ မသက်သာ။ အဖျားအရှိန်နှင့် လူက နုံးချည့်၍ အားအင်ကုန်ခန်းနေသည်။ သို့နှင့် မကြာလိုက် ညာဘက် ခြေထောက်ရောင် ကိုင်းလာသဖြင့် ထိတ်ထိတ်လန့်လန့်နှင့် ကျွန်ုပ် ပြန်စဉ်းစားကြည့်ရာ ပြီးခဲ့သည့်ရက်များက ကျွန်ုပ်အပါအဝင် လူတိုင်း မျှော့နှင့် ကျွတ်တွေ ခြေထောက်မှာ တွယ်သဖြင့် ဆွဲဖြုတ် ပစ်ကြရပြီး ကချင်စစ်သားတွေက ရေအိုင် ရေကွက်တွေထဲက မဖြတ်တော့ဘဲ ကျောက်တုံး တွေပေါ်က လမ်းလွဲသွားခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်ကား မိမိအရပ်နှင့် ကိုယ်လုံးကိုယ် ထည်ကြောင့် သူတို့လို မသွားနိုင်ဘဲ ရေအိုင်တွေထဲက ဖြတ်လျှောက်ခဲ့ရာ ရေအိုင်တို့မှာ ဆင်းချေးတုံးနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်တို့၏ အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် နောက်ကျိ၍ ညစ်ပတ်နေရာ မျှော့တွယ်ခံလိုက်ရသော အနာမှတစ်ဆင့် ပိုးဝင်၍ ရောင်ရမ်းလာတာဖြစ်ကြောင်း သဘော ပေါက်သွားသည်။

(၆) ရက်မြောက်ခရီးကား ကျွန်ုပ်အတွက် အလွန်အမင်းပင်ပန်းခက်ခဲလှသည်။ ဘယ်ဘက်ခြေထောက်မှ ရှူးဖိနပ်ကို ချွတ်၍ အီလက်စတစ်ပတ်တီးဖြင့် ခြေထောက်ကို ခပ်တင်းတင်း စည်း၍ ကိုယ်အလေးချိန်ကို လမ်းလျှောက်ဝါးလုံးပေါ်တည်၍ တတ်နိုင်သမျှ အားပြုကာ ဖြည်းဖြည်းချင်း လျှောက်ရသည်။ ခြေလှမ်းလိုက်တိုင်း မခံနိုင်အောင် နာကျင် နေသည့်တိုင် ရှေ့မှ အီယင်းကို ကျောပိုးသွားနေသော ဆိုင်နောင့်ကို မြင်နေရသည်ကပင် ဆက်လျှောက်နိုင်မည့် ခွန်အားတွေ ပေးနေပါ၏။

ထိုနေ့ နံနက်တွင် နမ်ဗျူသို့ ရောက်၍ လရီးနော်ဂျာက မြစ်ခြေတွင် ရှိသော ကောင်းဂျာရွာသို့ ဆက်သားစေလွှတ်ပြီး ကေအိုင်အေ အာဏာပိုင်တို့ကို အရေးကြီးသော ဧည့်သည်တွေ ရောက်လာပြီဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ ကောင်းဂျာရွာသည် လရီးနော်ဂျာ၏ ရွာဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို ခေါ်ဖို့ ဆင်တွေနှင့်အတူ ရွာသုံးရွာမှ ဆင်ဦးစီး တို့ကို စေလွှတ်လိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရသည်။ ဆင်ကြီးတစ် ကောင်က ဒူးထောက်ထိုင်ပေးသည့်အခါ ကချင်စစ်သား (၂) ယောက်၏ အကူအညီဖြင့် ဆင်ကျောပေါ်က ကြိမ်ပုခက်ထဲသို့ ကျွန်ုပ် တက်လိုက်ပြီး ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိက ဒုတိယဆင်ပေါ် တက်ကြသည်။ တတိယဆင်တွင်မူ နာဂအရာရှိ ခါးရန်း လိုက်ပါလာ သည်။

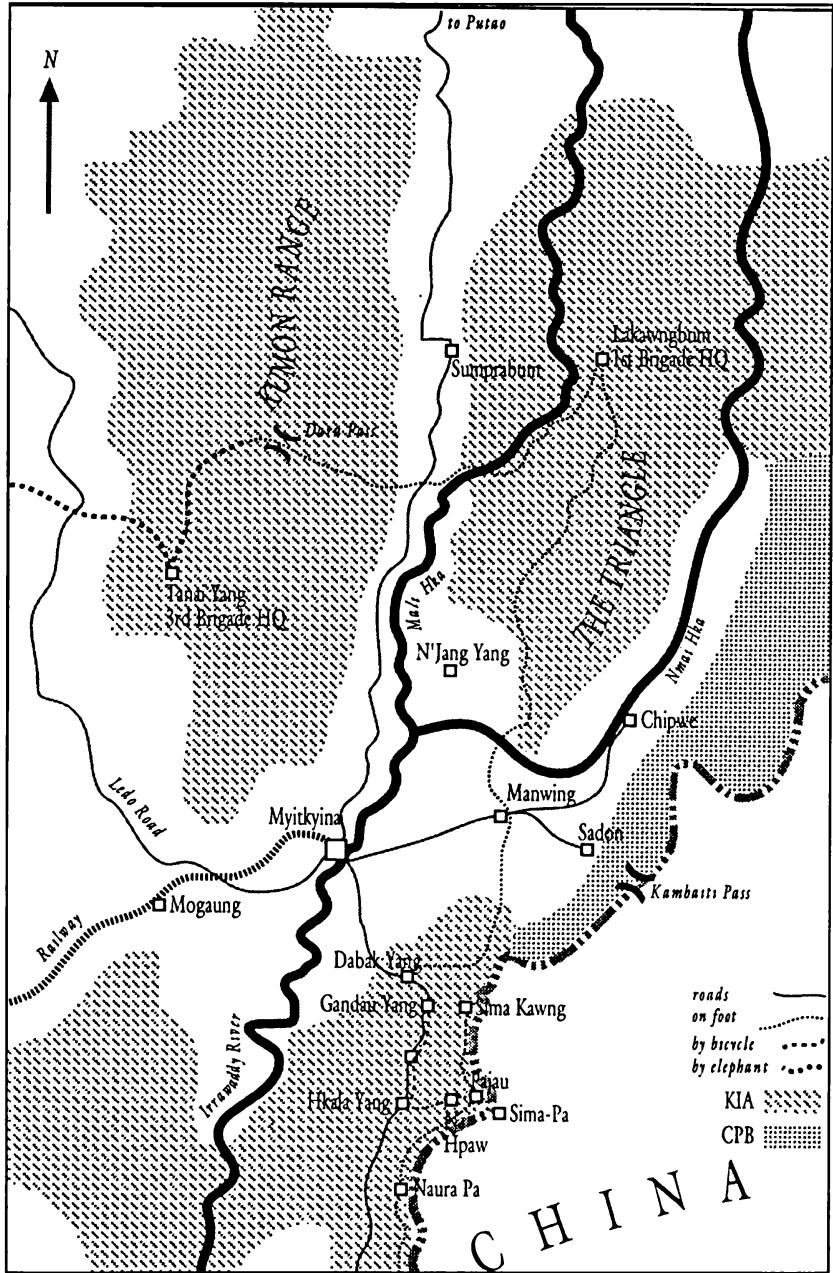
ဆင်ကြီးသုံးကောင်က တန်းစီ၍ မြစ်နှင့်အပြိုင် တောလမ်းလေးတစ်လျှောက် ဣန္ဒြေကြီးစွာဖြင့် တအိအိနှင့် သွား၍ ကြိမ်ပုခက်ထဲက ကျွန်ုပ်တို့လည်း ဖယ်ရမ်းဖယ်ရမ်း နှင့် ပါလာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရှေ့နှင့်နောက်တွင်မူ ပြောက်ကျားရဲဘော်တွေ ချီတက်လာကြ သည်။ လီဒိုလမ်းမပေါ်မှ တနိုင်းမြို့မှာ အစိုးရ ထိန်းချုပ်ထားပြီး ရွာတွေဆီသို့ ၎င်းမြို့

မှ ကုန်သည်တို့ မကြာမကြာ ရောက်လာတတ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်နေသော သတင်း အလွယ်တကူ ပေါက်ကြားနိုင်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းဂျာရွာနှင့် ဝေးနိုင်သမျှ ဝေးဝေးအထိ ချီတက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ မြစ်အနီးမှ ငါးဖမ်းစခန်းသို့ ဦးတည်လာခဲ့ကြ သည်။ ငါးဖမ်းစခန်းကို တည်ထောင်ထားပြီး ဖမ်းမိသမျှ ငါးတွေကို တောင်ဘက်မှ ဖားကန့်ကျောက်စိမ်းတွင်းတွေမှာ ရောင်းဖို့ ဖြစ်သည်။ ဖားကန့်တွင် ကုန်ပစ္စည်းတိုင်း ဈေးအဆမတန်ရသဖြင့် ကေအိုင်အေ ရန်ပုံငွေအတွက် ငွေဝင်ဖြောင့်သော လုပ်ငန်းတစ်ခု။

မွန်းတည့်ချိန်တွင် ငါးဖမ်းစခန်းသို့ ရောက်လာပြီး မြစ်ဘေးမှ တဲငယ်လေး တစ်လုံး အတွင်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့ တွဲခေါ်သွားသည်။ ထိုအချိန်တွင်မူ ကျွန်ုပ်ခြေထောက်ကြီးကား ဘောလုံးကြီးတစ်လုံးလို ရောင်ကိုင်းနေပြီး မချိမဆုံ ကိုက်ခဲနေသည်။ ဆိုင်နောင်က ဝါးကြမ်းစင်ပေါ်တွင် အိပ်ရာခင်းပေးပြီး ကျွန်ုပ် ထိုင်ချလိုက်သည့်အခါ ရောင်နေသော နေရာက တင်းမနေတော့ဘဲ နည်းနည်း သက်သာလာသည်။ သို့နှင့် တဲအတွင်းကို ဝေ့ ဝိုက်ကြည့်လိုက်သည့်အခါတွင်မူ လရိုးနော်ဂျာ၏ အမြော်အမြင်ရှိပုံကို သိလိုက်ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သက်သာဖို့ ဆင်တွေနှင့် ခေါ်လာရုံသာမဟုတ်၊ ယခုလည်း ကျွန်ုပ်ဘေးမှ ဝါးကြမ်းပေါ်တွင် ရွှေကျောင်း ကော်ဖီမှုန့်တစ်ထုပ်၊ နို့ဆီတစ်ဘူးနှင့် ဆိုင်နောင်အတွက် ခေါ်ပတ်မုန့် တစ်ထပ်ကြီး ထားခဲ့သည်။

ကောက်ညှင်းဆန်မှုန့်ဖြင့် လုပ်သော ခေါ်ပတ်မုန့်မှာ မူလက ရှမ်းအစားအစာဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ကချင်နှင့် ဒေသတစ်ဝိုက်မှ တောင်ပေါ်ဒေသခံတို့ပါ လုပ်စားလာခဲ့ကြ သည်။ ညနေဘက် ဝိုင်းထိုင်၍ စကားစမြည် ပြောကြသည့်အခါ ခေါ်ပတ်မုန့် အပါအဝင် ရှမ်းရိုးရာခလေ့ထုံးစံတို့ကို ကချင်တို့က ကူးယူထားသည်ဟု လရိုးနော်ဂျာကို ဆိုင်နောင်က စသည်။ သမီးအီယင်း အိပ်ပျော်သွားသည့်အခါ ခေါ်ပတ်ကို ဝါးတကျင်လျှို၍ မီးဖိုမှာ ကင်ပြီး ကော်ဖီမွှေးမွှေးလေးနှင့် စားကြသည်။ လီဒိုလမ်းမကြီး၏ အရှေ့ဘက်တွင်ရှိသော ကချင်တပ်မဟာ (၂) ဌာနချုပ်သို့ အကြောင်းကြားခဲ့ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ငါးဖမ်းစခန်း ဌံပင် နောက်ထပ် ရက်အနည်းငယ် စောင့်နေဖို့ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ဆိုခဲ့သလို လီဒို လမ်းတစ်လျှောက်တွင် မြန်မာတပ်ဖွဲ့များ အမြောက်အများ ချထားသဖြင့် ၎င်းလမ်းမကြီးကို ဖြတ်ဖို့ဆိုလျှင် နောက်ထပ် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့အင်အား လိုသေး၍ ဖြစ်သည်။ တပ်ကူတွေ စောင့်နေစဉ် သူပုန်နယ်မြေအုပ်ချုပ်ရေးမှ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့နှင့် လာတွေ့ သည်။ ကျွန်ုပ်တို့တွင် ငွေပြတ်နေကြောင်း လရိုးနော်ဂျာထံမှ ကြားသိရ၍ အရာရှိတစ်ဦး က မြန်မာငွေ (၂၀၀၀) ထုတ်ပေးသည်။ ၎င်းပိုက်ဆံကို သူ့အနေနှင့် ဌာနချုပ်ရောက် လျှင် ပြန်ထုတ်ယူနိုင်သလို ဘန်ကောက် (သို့) ဟောင်ကောင်မှ ငွေလွှဲသည့် နည်းလမ်း များလည်း ကေအိုင်အေတွင်ရှိကြောင်း ပြောပြသည်။

သို့ဖြစ်၍ ပါရောင်ရောက်လျှင် ကျွန်ုပ်ဘဏ်စာရင်းရှိသော ဘန်ကောက်မှ ငွေလွှဲ ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မြေပုံ (၃) ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်း-တြိကံဒေသ-ပါကျောင်း

မေဂျာပန်းအောင်။

ယခုအခါ ငွေကြေးစနစ်နှင့် လည်ပတ်သော စီးပွားရေးလောကကြီးထဲ ပြန်ရောက်လာပြီဖြစ်၍ ပိုက်ဆံမရှိခြင်းက ကျွန်ုပ်တို့အတွက် တစ်ခုကွဲဖြစ်လာသည်။ နာဂတောင်တန်းတွေမှာဆို ပိုက်ဆံမရှိ၍ စိတ်ပူစရာ မလို၊ မိမိတို့ လိုအပ်တာကို ကိုယ်တိုင် ထုတ်လုပ်ချင်ထုတ်၊ မဟုတ်လျှင် ကုန်ပစ္စည်းချင်း ဖလှယ်စားရုံသာ။ ယခုမူ ကြွေးစာရင်းကို ပျော်ပျော်ကြီး လက်မှတ်ထိုးပြီး ကြွေးယူစားရတော့မည်။ ကျောက်ခေတ်နီးနီး ကမ္ဘာကြီးတွင် ရက်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်လာခဲ့ပြီးခါမှ ယခုလို ပိုက်ဆံတွေနှင့် ပြန်လည်ဆက်ဆံရသည့်အခါ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲ အသားမကျချင်။

များမကြာမီ ကောင်းဂျာနှင့် အခြားရွာများမှ ရွာသူရွာသားတွေ ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို နှုတ်ဆက်ကြသည်။ ကချင်ပြည်နယ်က ကြိုဆိုကြသည်။ သူတို့အားလုံး ရိုးရာဝတ်စုံတွေ ဝတ်ထားကြရာ အမျိုးသားများက ခေါင်းပေါင်းပေါင်း၍ ဘောင်းဘီပွကြီးတွေနှင့် ကချင်စားရည်ကြီးတွေ လွယ်ထားကြသည်။ ကျွန်ုပ်ခြေထောက်မှာ ပတ်တီးအထပ်ထပ် စည်းထားရပြီး မတ်တတ်ရပ်လျှင် မခံနိုင်အောင် နာကျင်ပါသော်လည်း သူတို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုနေကြသည်ကို အသိအမှတ်ပြုသောအားဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်အားတင်း၍ မတ်တတ်ရပ်နေရသည်။ သို့ပေမဲ့ ယခု ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်ပွဲကို ကေအိုင်အေက စီစဉ်ခိုင်းသည်ဟု ကျွန်ုပ် မထင်၊ ရွာသူရွာသားတွေ ကြည့်ရသည်မှာ နိုင်ငံခြားသားဇနီးမောင်နှံကို ကြိုဆိုရသည်မှာ ပျော်ရွှင်နေပုံရသည်။ အချို့ကဆိုလျှင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလက ၎င်းတို့ကို မဟာမိတ်တပ်များက စစ်သင်တန်းပေး၍ ဂျပန်တို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း ပြောပြသည်။

ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းမှ လီဒိုလမ်းမကြီးကို မဖြတ်မီ မြေပုံကို လေ့လာနေသော
မေဂျာပန်းအောင်နှင့် ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ။

ကိုယ်ခန္ဓာသေးသေး၊ မုတ်ဆိတ်မွေးဖြူဖြူနှင့် အသက်ကြီးကြီး ရွာသားတစ်ဦးက
ငွေစားရိုးတပ် ဓားတစ်ချောင်းနှင့် စလွယ်သိုင်းကြိုးတို့ကို တရိုတသေပေး၍ ပါးရည်
နားရည်တွန့်နေပြီး သူ့မိန်းမဖြစ်ဟန်တူသော အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်က ဆိုင်နောင့်ကို
ရောင်စုံကလေးကျောသိုင်း ပုခက်တစ်ခုကို ကြင်ကြင်နာနာဖြင့် ပေးသည်။ ပါးစပ်ကလည်း
ငှင်းပစ္စည်းသည် တရုတ်ပြည်မှ မှောင်ခိုဝယ်ခဲ့ရကြောင်း ကြေညာလိုက်သေးသည်။
ပြီးနောက် ရွာသူရွာသားတွေက ထမင်း၊ ကြက်သားကြော်၊ ဆန်အရက်နှင့် အခြား
မုန့်မျိုးစုံတို့ကို နှီးချောခြင်း၊ ပလုံးတို့နှင့် ထည့်၍ ယူလာကြသည်။ ရွာသားအများစုမှာ
ဗမာစကား ပြောကြပြီး နာဂဒေသမှ ကျွန်ုပ်တို့ အတွေ့အကြုံတို့ကို နားထောင်ချင်ကြရာ
ကျွန်ုပ်တို့ကို ကြိုဆိုပွဲကား နမ့်ဘူမြစ်ကမ်းပေါ်တွင် ပျော်ရွှင်စရာ စားပွဲသောက်ပွဲလေးအဖြစ်
ပြောင်းလွဲသွားလေသည်။

နောက်တစ်ရက်နှစ်ရက်တွင်မူ ကျွန်ုပ် ခြေထောက်အခြေအနေမှာ လုံးဝ ဆိုးရွား
လာသည်။ ညဘက်၌ပင် အိပ်၍မပျော်ချင်တော့၊ ခရီးရှည်ကြီး လျှောက်ခဲ့ပြီးနောက်
ကျွန်ုပ်၌ပါလာသော ဆေးဝါးများသာမက ဇော်ရှန်မှာလည်း ဟုတ်တိပတ်တိ ဆေးဝါး
မကျန်တော့။ သို့ဖြင့် ကောင်းဂျာရွာတွင် ပင်နီဆီလင် ထိုးဆေးအနည်းငယ်ရနိုင်သည်ဟု
ဆိုကာ ဇောင်ရှမ်းထွက်သွားသည်။ သူပြန်ရောက်လာချိန်တွင် ကျွန်ုပ်ခြေထောက်ကြီးမှာ

လိဒိုလမ်းမပေါ်က နွားလှည်းတစ်စီးနှင့် လယ်သမားတစ်ယောက်။

ခြေကျင်းဝတ်မှ ခြေသလုံးအထိပင် ပိုးကူး၍ ရောင်ကိုင်းလာနေရာ သွေးအဆိပ်တက်နေ သဖြင့် ခြေထောက်ပင် ဖြတ်နိုင်သည်ကို တွေးမိရင်း တစ်ခဏ ထိတ်လန့်သွားသည်။

ပင်နီဆီလင် သုံးလေးရက် ထိုးပြီးနောက်၊ ခြေဖမိုးပေါ်တွင် အရည်ကြည်ဖုကြီး နှစ်ခု ထွက်လာရာ ၎င်းကို ပိုးသတ်ထားသော ဓားဖြင့် ဂရုတစိုက် ထိုးဖောက်လိုက်ရာ လေပြည့်နေသော ဘောလုံးတစ်လုံးကို ထိုးဖောက်လိုက်သလို အထဲမှ ဝါညစ်ညစ် ပြည်ပုပ်တွေ အခန်းအတွင်း တစ်မီတာမျှ ပန်းထွက်သွားပြီးနောက် တဖြည်းဖြည်း လျှော့ ကျသွားသည်။ ဝါးကြမ်းပေါ်တွင် ညှီစိုစိုနှင့် ပြည်ပုပ်ပြည်ဆွေးတွေ ပေကျံကုန်သဖြင့် ကြမ်းတစ်ခင်းလုံးကို ရေနွေးနှင့် ဆေးကြောပစ်လိုက်ရသည်။

ပြည်ပုပ်တွေ ဖောက်ထုတ်ပြီးနောက် အရောင်ကျသွားပြီး ချက်ချင်းသက်သာလာ သည်။ ပြည်ဖောက်ထုတ်လိုက်သောအနာဝက ဟောက်ပက်ဖြစ်နေသေးသည့်တိုင် လမ်း လျှောက် ဝါးလုံးအကူအညီဖြင့် လမ်းလျှောက်လာနိုင်ပြီးဖြစ်ရာ ရှေ့ခရီးအတွက် ပြင်ဆင် နိုင်လေပြီ။

ဇန်နဝါရီ (၁၅) ရက်၊ မိုးစုန်းစုန်းချုပ်ခါနီးတွင် ကျွန်ုပ်တို့တဲသို့ ဆက်သားတစ် ယောက် သုတ်သီးသုတ်ပြာ ရောက်လာပြီး သတင်းပို့သည်။

“ကောင်းဂျာရွာကို မေဂျာပန်းအောင် ရောက်လာတယ်၊ သူနဲ့အတူ စစ်သား ၂၃၀ ပါလာတယ်၊ မနက်ဖြန် မနက် ခရီးထွက်ဖို့ အသင့်ပြင်ထားပါ”

မှူးယစ်ဆေးရောင်းချသူတွေနှင့် ဂျစ်ကားတစ်စီး။

ကချင်စစ်သားက သတင်းပြောရင်း ဟပ်ထိုးမောနေသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက် (၉) နာရီခွဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အိတ်တွေကို ထုတ်ပိုးထားပြီး အသင့်စောင့်နေရာ ဆင်ဦးစီးနှင့် ဆင်နှစ်ကောင် ကျွန်ုပ်တို့ကို လာခေါ်သည်။ မြစ်နှုတ်ခမ်းမှ တစ်နာရီမျှ လိုက်သွားပြီးနောက် ကောင်းကျာရွာသို့ ရောက်လာသည်။ ရွာကား ကုန်စုံဆိုင်၊ စာသင်ကျောင်း၊ ဘုရားကျောင်းတို့ဖြင့် စည်စည်ဝေဝေရှိသော ကချင်ရွာလေးတစ်ရွာ။ ရွာနီးချုပ်စပ်တွင်မူ ဥယျာဉ်ခြံတို့နှင့် ရေသွင်းစပါးခင်းတို့ကို တွေ့ရသည်။ ရွာလမ်းတစ်ဖက် ရုံးအပြင်တွင် လရိုးနော်ဂျာ၊ သူမိန်းမနှင့် ကလေး (၂) ယောက်တို့ မတ်တတ်ရပ်လျက် ကျွန်ုပ်တို့ကို လက်ပြနှုတ်ဆက်နေသည်။ ဆင်တွေက ကောင်းကျာရွာလုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ နေရာအထိ မောင်းသွားသည်။ ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေ၊ စက်သေနတ် အပေါ့စားတွေ၊ ဘရူကာနှင့် M-7 လောင်ချာတို့ကို ကိုင်ဆောင်ထားသော စစ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ဆီ ရောက်လာရာ စစ်သားတစ်ယောက်က ဆင်ပေါ်မှ ကြိမ်ပုခက်ကို မော်ကြည့်လိုက်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့သွားပြီး သူ့ဘေးက ရဲဘော်တစ်ယောက်ကို ပခုံးပုတ်လိုက်သည်။ ထိုမှ ရဲဘော်တွေအားလုံး ကျွန်ုပ်တို့ကို ပြုံးပြကြရာ ကျွန်ုပ်ရင်ထဲက စိုးရိမ်စိတ်တွေ လွင့်ပျောက်သွားသည်။ ဝါးတဲကြီးတစ်တဲရှေ့တွင် ဆင်ကြီးရပ်သွားပြီး မြေပေါ် ခူးထောက်၍ ဝပ်ချလိုက်သည်။ စစ်သားနှစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့ ကူ၍ တဲထဲသို့ လိုက်ပို့ပေးသည်။ တဲထဲတွင် အရပ်ပုသော်လည်း ကိုယ်ခန္ဓာ သန်စွမ်းခိုင်မာသော လူတစ်ယောက် မီးလင်းဒို

အေအိုင်အေ တပ်မဟာ (၂) ဌာနချုပ် ‘တနိုင်ယန်’ သို့ ရောက်လာစဉ်။

ဘေးတွင် တင်ပျဉ်ခွေထိုင်နေရာမှ သူ့ဘေးတွင် ကျွန်ုပ်ထိုင်ချလိုက်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။

“ခင်ဗျားခြေထောက် ဘယ်လိုနေလဲ”

သူက စီးကရက်ကို တစ်ချက်ဖွာရင်း ဗမာလိုမေးသည်။

ကျွန်ုပ်က ဆိုင်နောင်မှတစ်ဆင့် အဆိုကြီးမဟုတ်ကြောင်း၊ သို့သော် လမ်းမလျှောက် နိုင်သေးကြောင်း ပြောပြသည်။

“ကိစ္စမရှိဘူး၊ ဆင်စီးပြီးလိုက်ခဲ့၊ မိနစ် (၃၀) အတွင်း ကျွန်တော်တို့ ထွက်မယ်”

ပန်းအောင် အသက်မှာ (၄၀) ဝန်းကျင်မျှရှိပြီး စကားနည်းသူ၊ ပြတ်သားသူ၊ လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ထက်မြက်သူအဖြစ် ထင်ရှားသည်။ ကျွန်ုပ်အနာကို သန့်စင်၍ ဆေးထည့်ပေးဖို့ သူ့အဖွဲ့ထဲမှ သူ့နာပြုတစ်ယောက်ကို ညွှန်ကြားပြီး သူပြောသလို အချိန်ကိုက်ခရီး ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်က ဆင်ပေါ်က ကြိမ်ပုခက်ထဲမှ လိုက်ပါလာပြီး ဆိုင်နောင်က ခြေလျင်လျှောက်သည်။ သမီးအိယင်းကို မိန်းကလေးတစ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက နှစ်ဗျူရွာသူတစ်ဦး လက်ဆောင်ပေးခဲ့သော ရောင်စုံကျောပိုးပုခက်ဖြင့် ကျောပိုးလာသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဆင်ကြီး နံဘေးမှာ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေ အထပ်ထပ် လိုက်ပါလာကြသည်။ ရှားစောင်းပင်ရွာစည်းရိုးနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်အခင်းတွေပေါသော ကချင်တောင်ယာလုပ် ရွာတို့ကို ဖြတ်လာရာ အချို့အိမ်ပြုတင်းပေါက်တို့တွင်ခန်းဆီးတို့ကို တွေ့ရသဖြင့် ဟူးကောင်း ချိုင်ဝှမ်းနေ ကချင်အများစုမှာ မြေပြန့်ယဉ်ကျေးမှုနှင့် နီးနီးစပ်စပ်ရှိလာခဲ့ကြသည်။

မစ္စတာ ဟန်မင်တန်ကို ကြိုဆိုသော တနိုင်းယန်မှ ပါတီပွဲ။

ညတွင် စပါးခင်းဘေးမှ တဲလွတ်အချို့တွင် စတည်းချကြပြီး နောက်တစ်နေ့ ဝေလီဝေလင်းတွင် ခရီးဆက်လာခဲ့ကြရာ နမ့်ဖြတ်ခေါ် ချောင်းငယ်လေးဘေးမှ လိုက်လာ ရာ မွန်းတည့်ချိန်တွင် ချောင်းနာမည်အတိုင်း ပေးထားသော ရွာကြီးတစ်ရွာသို့ ရောက်လာ သည်တွင် လူ (၂၀၀) ကျော် ချီတက်လာသော ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းကြီးကို ရွာသား အချို့ ထွက်ကြည့်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်က ပန်းအောင်ထံမှ ငှားထားသော ကေအိုင်အေ ဦးထုပ်ဆောင်း၍ နေကာမျက်မှန်တပ်ကာ ရုပ်ဖျက်ထားသည်။ လီဒိုလမ်းမကြီးကား ရွာကို ထုတ်ချင်းခတ်ထားရာ နေ့လယ် (၄) နာရီတွင် လမ်းမကြီးကို ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်း ဖြတ်လာသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဗိုလ်ချုပ် စတီးဝဲ(လ်) ဆောက်လုပ်ခဲ့သော လီဒိုလမ်းမ ကြီးကား ကျောက်ခင်းလမ်း နှစ်လမ်းသွား၊ (၁၀) မီတာ ကျယ်သည်။ ရာသီသုံးပါးမရွေး အမြောက်ကားတွေ၊ တင့်ကားတွေသွားနိုင်အောင် စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ခဲ့ပါသော်လည်း အကောင်းပကတိဟူ၍ အနည်းငယ်သာ ကျန်တော့သည်။ မြန်မာပြည်မှ အခြေခံအဆောက် အဦတို့နည်းတူ လုံးဝ စွန့်ပစ်ခံထားရသဖြင့် မြင်မကောင်း ရှုမကောင်းအောင် ပျက်စီးနေပေ ပြီ။ လမ်းအကျယ် ဧရိယာတစ်ဝက်ကျော်ကို ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းတို့ဖြင့် ပိတ်နေပြီး အိန္ဒိယ နယ်စပ်နှင့် ကပ်နေသော လမ်းပိုင်းဆိုလျှင် လုံးဝတောလွှမ်းသွားပြီ။ သို့ပေမဲ့ စစ်သုံး လမ်းမကြီးဖြစ်သည့်အလျောက် ဖြောင့်စင်းနေသည်။ ကချင်ရဲဘော်တို့က လမ်းမကြီး၏ တစ်နေရာတွင် ဟိုဘက်၊ ဒီဘက် တစ်ခိုင်းခန့်ကို ပိတ်နေရာယူလိုက်ကြသည်။ စက်သေနတ် နှင့် လက်နက်ကြီးတို့ကိုလည်း တစ်နေရာစီ အကွာအဝေးတူ အသင့်ပြင်ထားသည်။

ဤနေရာနှင့် ကီလိုမီတာ အနည်းငယ် အကွာအဝေး တိန်ကောက်ရွာတွင် ဗမာတပ် ရှေ့တန်းစခန်းရှိသဖြင့် သတိဝီရိယရှိရှိနှင့် လှုပ်ရှားဖို့ သူ့ရဲဘော်တွေကို ပန်းအောင်က ရေဒီယိုစက်ဖြင့် ညွှန်ကြားသည်။ ကျွန်ုပ်ကို ထမ်းပိုးလာသော ဆင်ကြီးက မိတာတစ်ရာ လောက် လျှောက်လာပြီး ဆင်ထိန်းက နှစ်ဖြတ်ရွာကို ပန်း၍ အရှေ့သို့ ချိုးလိုက်သည်။ ဆိုင်နောင်က ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ နောက်ချန်နေခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆင်ထွက်ပြီး မိနစ် အနည်းငယ် အတွင်းမှာပင် အပြင်တွင်ချထားသော ကင်းသမားတစ်ဦးက မြောက်ဘက်မှ ဂျစ်ကားတစ်စီး လာနေကြောင်း ရေဒီယိုစက်ဖြင့် သတင်းပို့သည်ဟု ဆိုင်နောင်က ကျွန်ုပ်ကို ပြောပြသည်။ စစ်ဘက်ကလား၊ အရပ်ဘက်ကလားဟု ပန်းအောင်က ခပ်ပြတ်ပြတ်မေးလိုက်သည်။

“အရပ်ဘက်ကပါဆရာ”

“ကောင်းတယ်၊ လွတ်ပေးလိုက်၊ ငါတို့ ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ လိုတယ်”

ပန်းအောင်က တာလမ်းမအလယ်မှာ ထွက်ရပ်နေပြီး ဂျစ်ကားမောင်းလာသည့်အခါ လမ်းပြုလုပ်လို လက်တစ်ဖက်မြောက်ပြီး တားလိုက်ရာ သူ့ရှေ့တည့်တည့်တွင် ကားရပ် သွားသည်။ ပြီးနောက် ဒရိုင်ဘာအခြမ်းသို့ လျှောက်သွားပြီး မော်တော်ကားထဲသို့ ကြည့်လိုက်သည်တွင် ခရီးသည် (၄) ယောက်လုံး မျက်စိပျက် မျက်နှာပျက်ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့အဝတ်အစားတွေကို ထောက်ရှု၍ မြို့ပေါ်က ကုန်သည်တွေဆိုတာ ထင်ရှားသော် လည်း ထိတ်ထိတ်ပြာပြာ ဖြစ်နေသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ရိုးရိုးသားသား စီးပွား ရှာနေသော ကုန်သည်တွေ မဖြစ်နိုင်၊ မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်သူတွေ ဖြစ်ဖို့များသည်။ မြို့တွေဆီ သွားလာရာတွင် သူတို့လို လူမျိုးတွေက အစိုးရသတင်းပေးတွေလည်း လုပ်တတ် သည်။

“မူးယစ်ဆေးတွေ သယ်လာသလား” ဟူ၍ ပန်းအောင်က အမေးနှင့် နှုတ်ခွန်း ဆက်သည်။

“မူးယစ်ဆေးဝါး ဟုတ်လား... မပါ၊ ပါဘူးဆရာရယ် တကယ်ပါ၊ မဟုတ်ရပါ ဘူးဆရာ”

ကားပေါ်က လူတွေက တောင်းတောင်းပန်ပန် ဖြေသည်။

“ကောင်းပြီ၊ မင်းတို့ အောက်ဆင်း၊ မင်းတို့ကားကို ငါတို့ ခဏသုံးဖို့လိုတယ်”

ပန်းအောင်က မော်တော်ကား ခေါင်းဖုံးကို တစ်ချက်ပုတ်လိုက်ရင်း ခပ်ဆတ်ဆတ် ပြောလိုက်ရာ သူတို့က ကြိုက်သလို သုံးနိုင်ပါတယ်ဟု ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး ပြောရင်း ကားပေါ်က ဆင်းလိုက်ကြသည့်အခါ မေဂျာပန်းအောင်က မော်တော်ကားပေါ်တက်ပြီး နောက်ဘက်ဆုတ်သွားသည်။ တစ်ခါ ရှေ့ဘက် မောင်းလာပြန်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဆိုင်နောင်က လိုအပ်သမျှ ဓာတ်ပုံတွေ ရိုက်ယူလိုက်သည်။ ထို့နောက် မော်တော်ကားကို ပိုင်ရှင်ဆီ ပြန်မောင်းလာပြီး မေဂျာက အမိန့်ပေးသည်။

“ဒီည နမ့်ဖြတ်ရွာမှာ မင်းတို့ အိပ်ရမယ်၊ မနက်ဖြန်မှ မင်းတို့ ပြန်ရမယ်၊ ငါပြောသလို မလုပ်ရင် မင်းတို့ကားကို ငါတို့ ဖောက်ခွဲပစ်မယ်”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဆရာ၊ စစ်တပ်ကို ကျွန်တော်တို့ သတင်းပေးမယ်ထင်လို့လား၊ စိတ်ချပါဆရာ၊ ကျွန်တော်တို့ မပြောပါဘူး”

“ငါပြောတာ မင်းတို့ ကြားတယ်မဟုတ်လား”

မေဂျာက တစ်ချက်ဟောက်ပြီး လှည့်ထွက်လာခဲ့သည်။

ထိုညက အရှေ့ဘက် ကီလိုမီတာ အနည်းငယ်အကွာ စပါးခင်းနားတွင် ကျွန်ုပ်တို့ စခန်းချကြရာ လီဒိုလမ်းတစ်လျှောက် အဓိကနေရာတို့တွင် တပ်ဖွဲ့ဝင် (၁၀၀) ကျော် တာဝန်ချထားပြီး မေဂျာက လမ်းတစ်လျှောက်မှ နောက်ဘက် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များနှင့် ရေဒီယိုစကားပြောစက်မှတစ်ဆင့် မပြတ်ဆက်သွယ်နေသည်။ ထိုညက ကျွန်ုပ်မြေထောက် အနာ တော်တော်ဆိုးနေသဖြင့် ညှပ်တစ်ချောင်းကို ပိုးသတ်၍ အနာထဲက ပြည်ပုပ်တွေကို ကလော်ထုတ်ပစ်ရာ အနာဝမှာ (၅) စင်တီမီတာခန့် ပြသွားပြီး (၃) စင်တီမီတာခန့် အရိုးပေါ်လှေခေါင်အထိ နက်သွားသည်။ သို့ပေမဲ့ အသားစကို မြင်နေရပြီဖြစ်၍ စိတ်ချမ်းသာသွားသည်။

လီဒိုလမ်းမကြီးပေါ်မှ ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်သွားသည်ဆိုသော သတင်းကို ဗမာစစ်တပ် ဘက်မှ သိုးသိုးသံသံ ကြားနိုင်သဖြင့် တိုက်ပွဲဖြစ်လျှင် အသင့်ဖြစ်အောင် ဝတ်စုံပြည့် ဝတ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ အိပ်ရာဝင်ခဲ့ကြသော်လည်း ထိုညက ကင်းထောက်သံ မကြားရ။ သို့ပေမဲ့ မနက်ခင်းတွင်မူ ပန်းအောင်၏ အိတ်ဆောင်ကက်ဆက်မှ စစ်သားတွေကိုနိုးနေကျ အသံမျိုးမဟုတ်သည့် ကမ်းထရီးနှင့် အနောက်တိုင်း မြူးဇစ်သံတို့ဖြင့် အိပ်ရာမှ ကျွန်ုပ် နိုးလာပြီး ကော်ဖီပူပူနှင့် ခေါ်ပုတ်တို့ကို ကပျာကယာစား၍ တောင်တက်ခရီး စတင်ခဲ့ရပြန် သည်။ နံနက်ခင်း ဝေလီဝေလင်းတွင် ဟိုး...အဝေးက ကူမ္မန်တောင်တန်းကြီးကို လှမ်းမြင် နေရသည်။ မိတာ (၃၀၀၀) မြင့်သော တောင်ထွတ်ကြီးများနှင့် ကူမ္မန်တောင်တန်းကြီးကား ကချင်ပြည်နယ်၏ ကျောရိုးကြီးသဖွယ် ဟူးကောင်း ချိုင့်ဝှမ်းဒေသနှင့် မလီခ၊ အင်မိုင်ခ (မေခ) မြစ်ဆုံ၊ ကချင်မြောက်ပိုင်းဒေသတို့ကို အရံတံတိုင်းကြီးအဖြစ် ပိုင်းခြားထားသည်။

နောက်တစ်နေ့မှ လီဒိုလမ်းမကြီးနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ အတော်လေး လှမ်းသွားပြီဖြစ်၍ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့တို့ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ခရီးဆက်နိုင်လေပြီ။ တောင်တန်းတစ်လျှောက် လမ်း ကျယ်၍ တောင်ကုန်းများဆီ ဦးတည်သွားသည်။ မွန်းတည့်ချိန်တွင်မူ ချင်းတွင်း၏ ပင်မမြစ်လက်တက်ဖြစ်သော တနိုင်းမြစ် ချိုင့်ဝှမ်းလမ်းကျဉ်းလေးအတိုင်း ဆင်းလာရာ ဟိုးအဝေးဆီမှ လျှပ်စစ်ဂစ်တာသံနှင့်အတူ ဂီတသံ သဲ့သဲ့ ကြားလိုက်ရသော်လည်း ကျွန်ုပ် နားကြားလွှဲတာပဲ အောက်မေ့လိုက်သည်။

ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်သို့ ကျွန်ုပ်တို့စစ်ကြောင်း ရောက်သည်နှင့် ရပ်တန့်လိုက်ပြီး တပ်မဟာ (၂) ဌာနချုပ်နှင့် နီးကပ်လာပြီဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဌာနချုပ်အတွင်း ဆင်စီး မဝင်ဘဲ ပုံမှန်အတိုင်း မြင်းစီးဝင်လျှင် ပိုကောင်းကြောင်း၊ သို့မှသာ စောင့်ကြိုနေသူအားလုံး ကို ကျွန်ုပ်က လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း မေဂျာပန်းအောင်က ရှင်းပြသည်။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်ရှေ့ ဆွဲခေါ်လာသော မြင်းပေါ်သို့ တက်လိုက်ရာ မြင်းက ပုနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်ခြေထောက်နှစ်ချောင်းကား မြေကြီးနှင့် ထိလုခမန်း တွဲလျောင်းကျနေတော့သည်။ သို့ပေမဲ့ မတတ်နိုင်၊ ယခုလို ခွတီးခွကျ ပုံစံနှင့်ပင် စခန်းမုခ်ခံဆီ ကျွန်ုပ် မြင်းစီးလာခဲ့ရာ မုခ်ဦးကား ကျွန်ုပ်တို့ကို ကြိုဆိုဖို့သက်သက် ဝါးဖြင့်ဆောက်ထားမှန်း သိသာပြီး မုခ်ဦး ပေါ်တွင် “မစ္စတာ ဝန်ဟန်မင်တန်နှင့် မိသားစုအား လိုက်လှဲစွာ ကြိုဆိုပါ၏” ဟူသော နဖူးစည်းစာတန်းကြီး ချိတ်ဆွဲထားသည်။ ဆိုင်နောင့်က နောက်မှ ကပ်ပါလျက် မုခ်ဝ အတွင်းသို့ ကျွန်ုပ်ဝင်လိုက်သည်နှင့် ဝဲ၊ ယာ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် တန်းစီ စောင့်နေကြ သော စစ်သားနှင့် ရွာသူရွာသား ရာပေါင်းများစွာက ကချင်မှ ကြိုဆိုပါတယ်ဟု အော်ဟစ် နှုတ်ဆက်ကြပြီး အမျိုးသမီးတို့က ရှေ့သို့တိုး၍ ပန်းစည်းတွေ လက်ဆောင်ပေးသည်။ ကျွန်ုပ်ကလည်း မြင်းပေါ်မှနေ၍ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရင်း လူတန်းရှည်ကြီးတစ်လျှောက် မြင်းစီးဝင်လာရာ တစ်နေရာတွင်မူ အိမ်မက်လိုလို မြင်းကွင်း တစ်ခုကို ရုတ်တရက် တွေ့လိုက်ရသည်။ စင်မြင့်ပေါ်မှာ လျှပ်စစ်ဂစ်တာတွေ တီးနေသော လူငယ်တီးဝိုင်းတစ်ဝိုင်း၊ ဖြူဆွတ်နေသော ဝတ်စုံတွေနှင့် လည်စည်းတွေ ဝတ်ဆင်ထား ကြသည်။ လျှပ်စစ်မီးကို ဂျင်နရေတာတစ်လုံးဖြင့် ပေးထားသည်။ သို့ဖြင့် ရော့ခ်ဂီတတေး သွားအတိုင်း ကခုန်မြူးကြနေသော လူအုပ်ကြီး ဝိုင်းရံလျက် ကျွန်ုပ်၏ စီးတော်မြင်းကို ရဲဘော်တစ်ယောက်က ရှေ့မှဆွဲကာ စခန်းထဲသို့ အောင်ပွဲခံ ဝင်ရောက်လာသည်မှာ ဘုရင်တစ်ပါး နန်းသိမ်းပွဲ ကျင်းပနေသလား အောက်မေ့ရပြီး နောက်ဆုံးတွင် မြစ်ဘေးမှ ဝါးတဲကြီးတစ်လုံးသို့ ရောက်လာလေသည်။

“လအတော်ကြာကတည်းက ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့ မျှော်နေကြတာ”

ကချင်အရာရှိတစ်ယောက်က အင်္ဂလိပ်လိုပြောပြီး ကျွန်ုပ်တို့ နေရမည့် အဆောင် ကို လိုက်ပြရာ၊ အခန်းထဲတွင် မွေ့ရာအထူကြီးတစ်ခု ပြင်ဆင်ထားပြီး စာရေးစားပွဲတစ်လုံး၊ ရေခွေးဓာတ်ဘူးတစ်လုံး၊ ကော်ဖီ၊ သကြား၊ နို့ဆီများနှင့် မုန့်ကြပ်ထုပ်တွေ တွေ့ရသည်။ အမှန်အားဖြင့် ကြိုဆိုပွဲ အခမ်းအနားကို ဤမျှ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ကျင်းပခဲ့ကြသည်မှာ ကျွန်ုပ်၏ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ကျော်ကြားမှုကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ၁၉၆၁ ခုနှစ် ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်ပွားခဲ့ သည်မှစ၍ ယခုအချိန်အထိ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကချင်ဒေသသို့ ပထမဆုံး ရောက်လာသော နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်တွေဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ဧည့်ခံဖို့

စိတ်အားထက်သန်နေကြသည့်တိုင် အိမ်ရှင်တို့က ပါးနပ်လိမ္မာမှု ရှိသည်။ နာဂတောင်တန်းမှ ခရီးကြမ်းနှင့်လာရသည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစုကို နေရာချ၍ သက်တောင့်သက်သာ အနားယူနိုင်အောင် နာရီအနည်းငယ် ခွင့်ပြုထားသည်။ အီယင်းအနေနှင့်ကျကျနန နေရတော့ မည်ဖြစ်၍ ဆိုင်နောင်လည်း ကျေနပ်နေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရေမိုးချိုးပြီး ခဏနားနေကြသည်။ ပြီးမှ အဝတ်အစားသစ်လဲပြီး ဧည့်ခံပွဲသို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။

ထိုနေ့ညနေတွင် တနိုင်မြစ်ကမ်းဘေးတွင် ဝါးစားပွဲခင်း၍ တပ်မဟာ (၂) မှ အထက်တန်းအရာရှိများနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ညစာစားကြသည်။ တပ်မဟာမှူး ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီး ကမ်ထွယ်ကား ဝါရင့်စစ်သားကြီးတစ်ဦး၊ သူ့အသက် (၄၀)ကျော် ကာလများက အပွဲပွဲကို နွဲ့ခဲ့သော တော်လှန်ရေး ဖိုက်တာတစ်ယောက်။ တပ်မဟာနှင့် ဧရိယာသည် ကေအိုင်အို (KIO) အရပ်ဘက် အုပ်ချုပ်ရေး၏ အနောက်ဘက်တိုင်းနှင့် တစ်ထပ်တည်း ဖြစ်သည်။ ကေအိုင်အိုမှ ကချင်လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ ကေအိုင်အေ (KIA) ၏ နိုင်ငံရေး ဦးဆောင်အဖွဲ့ ဖြစ်သည့် အသက် (၄၅) ခန့်ရှိသော တိုင်းအရာရှိချုပ် ဆင်ဝါးနော်ကား အရပ်ရှည်၍ ထူးခြားသော ဥပမိရှိသည်။ စကားပြောလျှင် ဝါကျတစ်ကြောင်း ပြီးဆုံးတိုင်း နှစ်လိုဖွယ် အပြုံးကြီးတစ်ပြုံး ပေါ်လာတတ်သည်။ ညစာစားပွဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ လပေါင်းများစွာ မစားခဲ့ရသော ငါးကြော်၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကြော်၊ ကြက်ဥကြော်နှင့် ကချင်အရက်တို့နှင့် ဧည့်ခံကျွေးမွေးသည်။

ထိုညက တပ်မဟာ အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ရော့ခ်တီးဝိုင်းအဖွဲ့က ဖြေဖျော်ရာ အစည်းအဝေးခန်းမတစ်ခုလုံး စစ်သားတွေ၊ ရွာသူရွာသားနှင့် ကလေးငယ်တွေပါ စုပြုံ တိုးကြိတ်၍ ရယ်မောပျော်ရွှင်နေကြသည်။ အမျိုးသမီး စစ်သည်တို့က ကချင်အလံနှင့် ရိုင်ဖယ်သေနတ်တို့ကို ဝှေ့ရမ်း၍ ရန်သူတို့ကို အနိုင်ယူနိုင်လိုက်သည့် ဟန်လုပ်၍ ကခုန် နေကြရာ ကကြီးကကွက်နှင့် တေးဂီတတို့ ရောနှောပေါင်းစပ်ထားသည်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။

ကကွက်မှာ တရုတ်ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေးမှ ဘဲလေးကကြီးကကွက်တို့ လွှမ်းမိုး နေပြီး တေးဂီတက အနောက်တိုင်းဖြစ်၍ သီချင်းစာသားတို့ကမူ တစ်ပုဒ်လုံး ကချင်စာသား ဖြစ်သည်။ ဧည့်ခံဖြေဖျော်ပြီးသွားသည့်အခါ ယနေ့ နေ့ခင်းအစောပိုင်းကမှ စစ်သား လက်သမားတစ်ယောက် ကျွန်ုပ်တို့ လက်ဆောင်ပေးသွားသော အသစ်ကျပ်ချွတ် ချိုင်း ထောက်ဖြင့် နင်းကျိုး၊ နင်းကျိုး လျှောက်ကာ ပြန်လာခဲ့သည်။

ဘေးကင်းလုံခြုံရာ ကေအိုင်အေခန်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာခဲ့ပြီ ဟူသောအသိ ကြောင့် လွတ်လပ်ပေါ့ပါးနေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာပြီဆိုသော သတင်းကို အခြား ကချင်စခန်းတွေဆီ ရေဒီယိုဆက်သွယ်ရေးဖြင့် လွှင့်ထုတ်ခဲ့ရာ တပ်မဟာ (၂)သို့ ရောက်ပြီး ဒုတိယနေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ဆီ ကြေးနန်းသတင်း (၂) ခု ဝင်လာသည်။ တစ်ခုမှာ တရုတ် နယ်စပ်အနီး ကချင်ဗဟိုဌာနချုပ်ဖြစ်သော ပါဂျောင်မှ ကေအိုင်အိုဥက္ကဋ္ဌ ဘရန်ဆိုင်ထံမှ

ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို ကြိုဆိုကြောင်း၊ NDF အစည်းအဝေးပြီးသွားသော်လည်း ကိုယ်စားလှယ်တို့ မပြန်သေးဘဲ ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်နေကြောင်း ဖြစ်သည်။

ဒုတိယကြေးနန်းသတင်းမှာ မြောက်ပိုင်း ထိုင်းမြန်မာ နယ်စပ်ရှိ KIA မှ ဖြစ်သည်။ ဘန်ကောက်မှ ကျွန်ုပ်တို့မထွက်ခွာမီ ခရီးစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ သူနှင့် ကျွန်ုပ် ဆွေးနွေးဖူးသည်။ ကြေးနန်းစာတွင် သူက ယခုလို တိုတိုနှင့် လိုရင်းရေးထားသည်။

“ကချင်ပြည်နယ်သို့ ရင်သပ်အံ့ဩလောက်စရာ ခရီးကြမ်းဖြင့် အောင်မြင်စွာ ရောက်ရှိသွား၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကြိုဆိုသည်။ ခင်ဗျားရောက်လာတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ပျော်ရွှင်နေကြတယ်”

ဆိုင်နောင့် ရိုက်ကူးခဲ့သော ဖလင်လိပ်တို့ကိုလည်း ဘန်ကောက်သို့ ပြန်ပို့နိုင်သဖြင့် သေသေချာချာ ထုတ်ပိုး၍ ဆီး(လ်) ခတ်နှိပ်ထားသော ဖလင်ထုပ်ကို တပ်မဟာ ခေါင်းဆောင်တို့က လက်ခံရယူပြီး ကေအိုင်အေအဖွဲ့တွင် အလုပ်လုပ်နေသော အမျိုးသမီး (၂)ယောက်လက်ထဲ ထည့်လိုက်သည်။ အရပ်ဝတ် ဝတ်ထားသော အဆိုပါအမျိုးသမီး (၂) ဦးတို့က မော်တော်ကားဖြင့် အစိုးရထိန်းချုပ်နယ်မြေကို ဖြတ်၍ ပါဂျောင်အထိ သယ်ဆောင်သွားသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဖလင်ထုပ်ကို တရုတ်မှ ဘန်ကောက်သို့ လေကြောင်းဖြင့် ပေးပို့ခဲ့ပြီး ဝှိုတက်သည့် အန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် နောက်ထပ် ဖလင်လိပ်နှင့် မှန်ဘီလူး အသစ်တစ်ခုကိုလည်း ပြန်ပို့ဖို့ မှာလိုက်သေးသည်။

မြန်မာပြည်အတွင်း သူပုန်တို့ ထိန်းချုပ်ထားသော နယ်မြေတွေဆီ ကျွန်ုပ်သွားရောက်ခဲ့ရာတွင် ယခု တပ်မဟာ (၂) စစ်ဌာနချုပ်သည် အကျယ်ဝန်းဆုံးနှင့် လက်နက်ခဲယမ်း အတောင့်တင်းဆုံးစခန်း ဖြစ်သည်။ တပ်မဟာ (၂)၏ ဝင်ငွေအများဆုံးကို ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်း အနောက်ဘက် တပ်မဟာ (၂) စစ်ဆင်ရေး ဧရိယာအတွင်းရှိ ဖားကန့်ကျောက်စိမ်းတွင်းတို့မှ ရရှိခြင်းဖြစ်သည်။

အကျိုးအမြတ်များသော ကျောက်စိမ်းရောင်းဝယ်ရေးမှရသော အခွန်အခတို့မှာ ကေအိုင်အေအတွက် အများဆုံးဖြစ်သည်။ ကချင်ပြည်နယ် မရောက်သေးမီက ကျောက်စိမ်းတွင်းနှင့် ၎င်းဒေသတွင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ယေဘုယျ ကြားသိရသဖြင့် ပုံကြီးချဲ့ထားသည်ပဲ ထင်ခဲ့သည်။ ယခုမူ လူတွေက ဖားကန့်ကို ဟောင်ကောင်နိုင်ငံ အသေးစားလေးနှင့် ပုံခိုင်းပြောနေသည်ကို ကြားရပြန်တော့ အံ့ဩရပြန်သည်။ အကြောင်းမှာ ဖားကန့်ကား အဆမတန် ကြွယ်ဝချမ်းသာသည်။ အားကောင်းမောင်းသန် ရောင်းကြွယ်ကြွသည်။ စားသုံးကုန်ပစ္စည်း အကုန်နီးပါးရသည်။ ပြင်သစ်ရေမွှေး၊ ပြင်သစ်ကော့ညက်၊ အမေရိကန် စီးကရက်၊ ဆွစ်ဇာလန်ထောပတ်ဘူး၊ ဩစတြေးလျဒိန်ခဲ၊ ဂျာမဏီထမင်းချက်အိုး စသဖြင့် ၎င်းကဗျားပေါသော ကချင်ဒေသတော်ကြီးမျက်မည်း အလယ်က ကော်စမို

ပိုလစ်တန် အိုအေစစ်နေရာလေးတွင် လူသုံးကုန်ပစ္စည်းအားလုံး ရောင်းချနေသလား ထင်မှတ်ရသည်။ ကုန်ပစ္စည်းအားလုံး မတန်တဆ ဈေးကြီးသော်လည်း အချို့လူတွေ အိမ်သာကျင်းတူးရာက အမှတ်မထင် ကျောက်စိမ်းတုံးကြီးတစ်တုံးတွေ့ပြီး မီလျံနာ သူဌေးကြီးတွေ ဖြစ်သွားကြသည်ဟူ၍ အပြောအဆိုရှိသောနေရာမှာ ကုန်ပစ္စည်းဈေးကြီးခြင်း သည် ပြဿနာကြီး မဟုတ်ဟု ယူဆပုံရသည်။

ဒယိမ်းဒယိုင်ဖြစ်နေသော မြန်မာ့စီးပွားရေးစနစ်အောက်တွင် လူသုံးကုန်ပစ္စည်း အနည်းငယ်ကို ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့သော်လည်း နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံတို့က ထုတ်လုပ်ခဲ့ ကြပြီး ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတွင် ပြည်သူတို့သည် အခွင့်ထူးခံ လူတန်းစား ဖြစ်သည်ဟူသော စကားလုံးကို မဖြစ်မနေ ထည့်ရသည်။ ဥပမာ-ဘီယာဆိုလျှင် ပြည်သူ့ဘီယာနှင့် အရက် ချက်စက်ရုံမှ ထုတ်လုပ်သည်။ လိမ္မော်ရည်ဆိုလျှင် ပြည်သူ့ရေခဲနှင့် အချိုရည်စက်ရုံမှ ထုတ်လုပ်သည်။ ယုတ်စွအဆုံး သွားတိုက်ဆေးသည်ပင်လျှင် ပြည်သူ့ လူသုံးကုန်ပစ္စည်း စက်ရုံမှ ထုတ်လုပ်သည် ဟူ၏။

ဇန်နဝါရီ (၂၀) ရက်နေ့၊ မြစ်ကမ်းဘေးမှ ကျွန်ုပ်တို့တဲအိမ်လေးထဲတွင် အထူး အစီအစဉ်တစ်ခု ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့ ညနေက မေဂျာပန်းအောင်နှင့် အရာရှိအချို့ အပါအဝင် တပ်မဟာ (၂) ဌာနချုပ် ဧရိယာတွင်ရှိသော မဂျီဘွမ်ရွာမှ ရွာသူရွာသား တစ်ဒါဇင်ခန့် ကျွန်ုပ်တို့ဆီ ရောက်လာကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သမီးလေးကို ယခုအထိ အမည်မပေးရသေးသဖြင့် သူတို့က ကချင်ရိုးရာ အစဉ်အလာအတိုင်း အမည်ပေးကင်ပွန်း တပ် မင်္ဂလာပွဲ ပြုလုပ်ပေးလိုကြသည်။ သို့ဖြင့် မေဂျာက ကျွန်ုပ်တို့ သမီးလေးအမည်ကို ဂျာရဲန်ဟု ရွေးချယ်ထားကြောင်း တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နှင့် ကြေညာလိုက်သည်။

အဓိပ္ပာယ်မှာ ကချင်ဘာသာဖြင့် ‘ရွှေစင်’ ဖြစ်ကြောင်း ဆင်ဝါးနော်က ဘာသာ ပြန်ပြသည်။

ဝိုင်းဖွဲ့ထိုင်နေသော လူအားလုံးက သဘောကျ၊ ကျေနပ်သည်ဆိုသောသဘောဖြင့် ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နှင့် ထင်မြင်ချက်အမျိုးမျိုး ပြောကြသည်။ ရွှေစင်ဟူသော အမည်သည် လှပ၍ ထူးခြားသောအမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကလေးငယ်၏ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါနှင့် လိုက်ဖက် ကြောင်း စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ဆိုင်နောင့်က ကလေးကို ချီ၍ ထိုင်နေရာမှ ကလေးကို ပွေဖက် နမ်းရှုံ့ရင်း ပြုံး၍ သမီးလေးကို ဂျာရဲန်ဟု နာမည်သစ်ကို ခေါ်လိုက်သည်။ ဂျာရဲန်က ယခု လေးလနှင့် တစ်ပတ်ပြည့်ခဲ့လေပြီ။

အမည်ပေးပြီးနောက် ကချင်ထုံးစံအရ အမျိုးသမီးတစ်စုက ငါးခြောက်နှင့် ဂျင်းစိမ်း တို့ကို ရော၍ ဝါးဆုံတွင်း ထည့်ထောင်းပြီး ငှက်ပျောရွက်ပေါ်တွင် အလုံးလေးတွေကို လိုက်ပုံပေးသည်။ ကောက်ညှင်းဆန်ကို ချက်၍ ခပ်တန်တန် အလုံးလေးတွေ လုံးပြီး

ဆန်အရက်နှင့် ကြွရောက်လာသော ပရိသတ်အားလုံး မီးပုံဘေးတွင် ဝိုင်းထိုင်၍ စားကြ၊ သောက်ကြသည်။

ထို့နောက် ကလေးမိဘနှစ်ပါးကို ရွာသူရွာသားတွေက လက်ဆောင်အဖြစ် ကချင် လုံခြုံတစ်ထည်စီ ပေးရာ ပန်းအောင်က ကျွန်ုပ်ကို ယခုပင် လုံချည်ဝတ်ဖို့ အကြံပြု သဖြင့် ထော့နင်းထော့နင်းဖြင့် အိပ်ခန်းထဲဝင်၍ လုံချည်လဲပြီး ပြန်ထွက်လာရာ အရပ် ကလန်ကလား အနောက်တိုင်းသားတစ်ဦးကို ကချင်လုံချည်နှင့် မြင်လိုက်ရသည့်အခါ ရွာသူရွာသားတွေ ပွဲကျသွားကြသည်။ ဤတွင် ပန်းအောင်က ကျွန်ုပ်တို့ သမီးကို ကချင်အမည်ပေးလိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သားအမိသားအဖ သုံးယောက်စလုံးမှာ သူတို့၏ အင်ခွမ် ကချင်မျိုးနွယ်ဂုဏ်ထူးဆောင်အဖွဲ့ဝင်တွေ ဖြစ်သွားပြီဟု ပြောရာ ရွာသားအားလုံး တပြုံးပြုံးနှင့် သဘောကျသွားကြသည်။

“အခုအချိန်ကစပြီး ခင်ဗျားတို့ဟာ ကျုပ်တို့ မိသားစုဝင်တွေ ဖြစ်သွားပြီ၊ ကျုပ်တို့ တွေ အားလုံးဟာ ကချင်တွေပဲ”

ရာသီဥတုဒဏ်တို့ဖြင့် မျက်နှာတွင် အရေးအကြောင်းလိုက်နေသော အသက်ကြီး ကြီး အမျိုးသားကြီးတစ်ဦးက ဆန်အရက်ခွက်ကို ကိုင်မြှောက်ရင်း အော်ပြောလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး သမီးလေး ကင်ပွန်းတပ်မင်္ဂလာပွဲ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ခွက်မြှောက်၍ သောက်လိုက်ကြသည်။

ဧည့်ခံပွဲပြီး၍ ရွာသူရွာသားတွေ အသီးသီး အိမ်ပြန်သွားကြသော်လည်း အရာရှိ တွေက ချန်နေခဲ့ကြပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ပြောကြဆိုကြရာ လေယာဉ်ပစ် အမြောက်များအကြောင်း၊ ကမ်းပူးချားတွင် ဖြစ်နေသော စစ်ပွဲနှင့် အာဆီယံ အနာဂတ်တို့ကို ဆွေးနွေးဖြစ်ကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကို အရေးပါသော ဧည့်သည်တွေအဖြစ် သဘောထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ အိမ် လုံခြုံရေးကို စောင့်ကြပ်၍ ညဘက်တွင် ကင်းချထားရာ ကင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့သည် လည်း ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ခဲ့ရသော အခြားကချင်စစ်သားတွေလို စည်းစနစ်ကျ၍ ကောင်းစွာ လေ့ကျင့်ထားသည်။ အစိမ်းရောင်ယူနီဖောင်းကို စမတ်ကျကျ ဝတ်ထားကြပြီး အနီရောင် ပေါ်တွင် ကချင်ဓားနှစ်လက် ကြက်ခြေခတ်၍ အပေါ်တွင် KIA စာလုံးပါသော တံဆိပ်ကို လက်မောင်းတွင် တပ်ထားကြသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကချင်စစ်သား အားလုံး နာဂစစ်သားတွေထက် အသက်ကြီး၍ အများဆုံး ၂၀ ဝန်းကျင် (သို့) (၅၀) ကျော်အရွယ်တွေ ဖြစ်သည်။

ကချင်လက်နက်ကိုင်ဒေသတွင်း နေထိုင်သူအားလုံး လိုက်နာရမည့် ဥပဒေအရ လူငယ်အားလုံး အမျိုးသားရေးတာဝန်ကို (၃) နှစ် ထမ်းဆောင်ကြရပြီး ကေအိုင်အေမှ ထွက်လိုက် ထွက်နိုင်သည်။ ဆက်လက် တာဝန်ထမ်းလိုက် ထမ်းနိုင်သည်။ သို့ရာတွင်

အများစုမှာ ဆက်လက်တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြောင်း ပြောသဖြင့် ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် မယုံနိုင်စရာအကြောင်း မရှိ။ စစ်မက်ရေးရာတို့တွင် အစဉ်အလာရှိခဲ့သည် ကိုလည်း ကချင်တို့က ဂုဏ်ယူတတ်ကြရာ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆုံးခဲ့သော စစ်သားအားလုံးနီးပါး စစ်မှုထမ်းသက် အနည်းဆုံး (၅) နှစ်၊ (၆) နှစ်ရှိသူချည်းပင်။ တစ်ည၊ မီးလင်းဖိုဘေးတွင် ထိုင်၍ မှတ်စုစာအုပ်ကို လှန်လှောကြည့်ရှု၍ မှတ်တမ်းရေးခိုက်၊ ရုတ်တရက် ဧည့်သည် တစ်ယောက် အခန်းထဲဝင်လာပြီး မီးလင်းဖိုတစ်ဖက်မှ ကုလားထိုင်တွင် ထိုင်လိုက်သည်။ ယူနီဖောင်းဝတ်ထားသဖြင့် ကေအိုင်အေ တပ်သားတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း သံသယမရှိ သော်လည်း ကျွန်ုပ်ကို မကျေမချမ်း ဖြစ်နေသော မျက်လုံးတွေနှင့် စိုက်ကြည့်နေသည်။ ကြုံလို့နေသော ခြေထောက်တို့ကို ထိုင်ခုံအောက် ခေါက်သွင်းထားသဖြင့် ခြေပြတ်နေ သလို ထင်ရပြီး၊ အသက်အားဖြင့် (၄၀) ဝန်းကျင် ခန့်မှန်းရသည်။ သူ စကားပြောလိုက် သည်တွင် ရှေ့သွားတချို့ ကျိုးနေသည်ကို ကျွန်ုပ် သတိပြုမိလိုက်သည်။

“အယုတ်တမာကောင်၊ မင်း ငါတို့ကို လုပ်ချသွားတယ်”

ရုတ်တရက် သူ့စကား ကြားလိုက်ရပြီး ကျွန်ုပ် အံ့အားသင့်သွားရာက ခပ်ရွံ့ရွံ့ ပြန်ပြောလိုက်သည်။

“ခင်ဗျား ပြောတာ ကျုပ် နားမလည်ဘူး”

“မင်းနာမည် ဂျွန်ဟန်မင်တန် မဟုတ်လား၊ ဗြိတိသျှလူမျိုး၊ ဒါမှမဟုတ် အမေရိကန် လား”

“နှစ်ခုစလုံး မဟုတ်ဘူး၊ ကျုပ်က ဆွီဒင်၊ နာမည်ရင်းက ဘာတီးလ်လင့်တနာ”

သူ ဘာကြောင့် ရန်လိုနေရသည်ကို အရိပ်အမြွက်သိလိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ် ငြိမ်နေ လိုက်သည်။

“ဆွီဒင်လူမျိုး ဟုတ်လား၊ မင်းနာမည်က ဂျွန်ဟန်မင်တန် မဟုတ်ဘူးပေါ့”

“မဟုတ်ဘူး၊ ဂျွန်ဟန်မင်တန်ဆိုတာ ဗမာအစိုးရ မျက်စိလည်သွားအောင် ပေးထား တဲ့ နာမည်ဝှက်၊ ကျုပ်နာမည်ကို သူတို့ ကောင်းကောင်းသိတယ်”

ဆွီဒင်လူမျိုးဟုတ်လား ဟု သူ့ဘာသာ နောက်တစ်ကြိမ် ပြောလိုက်သည်။

“ဒါဆိုရင် ဒီမှာ မင်း ဘာလာလုပ်တာလဲ”

“ကျုပ်က သတင်းထောက်၊ ခင်ဗျားနဲ့ ခင်ဗျားတို့ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အကြောင်းကို စာအုပ်ရေးဖို့ ရောက်လာတာ၊ ခင်ဗျားကို အရာရှိတွေ မပြောဘူးလား”

“ပြောကြပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ငါက မယုံတာ၊ ဗြိတိသျှ ဒါမှမဟုတ် အမေရိကန် စပိုင်တစ်ကောင် ရောက်လာတယ်ပဲ အောက်မေ့တာ၊ သောက်သုံးမကျတဲ့ ကောင်တွေ၊ ဒီလိုကောင်တွေ ဒီနေရာကို တစ်ကောင်မှ မလာစေချင်ဘူး၊ ကမ္ဘာစစ်ကြီးလည်းပြီးရော ငါတို့ကို စွန့်ပစ်သွားတယ်”

ကျွန်ုပ် ကိုယ်ကို ရှေ့ကိုင်လှိုက်ပြီး လက်ကို မီးကျိုးခဲတွေပေါ်က ကျော်ကာ သူ့ဆီ ကမ်းလိုက်ရာ ချီတုံချတုံနှင့် တစ်အောင့်ကြာမှ ကျွန်ုပ်လက်ကို လှမ်းကိုင်လိုက်သည်။ အိပ်ခန်းထဲ ရောက်နေသော ဆိုင်နောင့်ကို ကျွန်ုပ် လှမ်းခေါ်လိုက်ပြီး ဆန်အရက် တစ်လုံး ယူလာဖို့ ပြောလိုက်သည်။ မေဂျာပန်းအောင်က ကျွန်ုပ်အတွက် ဆန်အရက် တစ်လုံး ထားခဲ့သော်လည်း ကျွန်ုပ်မှာ ပင်နစလင်ထိုးဆေး မပြတ်သေးသဖြင့် ယခုအထိ မထိရသေး။ သူ့အတွက် တစ်ခွက်၊ ကျွန်ုပ်အတွက် တစ်ခွက် ထည့်လိုက်ပြီး မီးတောက် အရက်ကို မဝံ့မရဲနှင့် ကျွန်ုပ်က တစ်ဝံ့စုပ်လိုက်ချိန်မှာ သူက တစ်ကျိုက်ထဲ ကျိုက်ချ လိုက်သည်။ ပြီးမှ-

“ငါ့မှာမည်က ဘောက်ဒီး၊ ကချင်လိုတော့ ဒီအိုင်လို့ စာလုံးပေါင်းတယ်၊ ဒါပေမဲ့ လေဒီ ဒိုင် (Lady Di) နဲ့ ဘာမှမပတ်သက်ဘူး”

ဤ၌ ကျွန်ုပ်ရယ်မိတော့သည်။ အင်္ဂလိပ်စကားကို ကောင်းစွာ ကျွမ်းကျင်သလို ဗဟုသုတကြွယ်သဖြင့် သူ့ကို ကျွန်ုပ် စိတ်ဝင်စားစပြုလာသည်။

“ဒါနဲ့ ပြောပြပါဦး၊ ဘာကြောင့် ဗြိတိသျှနဲ့ အမေရိကန်တွေကို မုန်းနေတာလဲ၊ ကျုပ်တွေ့ခဲ့သမျှ အဖိုးကြီးတွေအားလုံးလိုလိုက ခင်ဗျားနဲ့ပြောင်းပြန်၊ သူတို့အားလုံးက မဟာမိတ်တပ်တွေနဲ့ လက်တွဲပြီး ဂျပန်ကို ဘယ်လိုတိုက်ခဲ့တယ်ဆိုတာတွေပဲ ကျုပ်ကို ပြောပြကြတယ်”

“အဲဒါလည်း ဟုတ်ပါတယ်”

သူ၏ တုံ့ပြန်စကားတွင် ဒေါသရိပ်တွေ လျော့ကျသွားပြီး ဆက်ပြောသည်။

“ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တစ်ခုတည်း မဟုတ်ပါဘူး၊ ပထမကမ္ဘာစစ်တုန်းကဆိုလျှင် မက်ဆိုပိုတေးမီးယားမှာ ဗြိတိသျှတွေနဲ့အတူ ကချင်စစ်သားတွေ ရှာနဲ့ချီပြီး တိုက်ခဲ့ကြတာ ပဲ၊ စစ်ကြီးပြီးတော့ လန်ဒန်မှာ ကျင်းပတဲ့ အောင်ပွဲရ စစ်ရေးပြအခမ်းအနားမှာ ဂေါ်ရခါး စစ်သားနဲ့ ကချင်စစ်သားတွေကိုပဲ သူတို့ရဲ့ ရိုးရာလက်နက်တွေ ကိုင်ဆောင်ခွင့်ပေးတယ်။ ဂေါ်ရခါးတွေက ခွပ်ကရီးဓားကို ကိုင်ကြပြီး ကချင်တွေက ကချင်ဓားကိုကိုင်ပြီး စစ်ရေးပြ ခဲ့ကြတယ်၊ အဲဒီဓားတွေကို မင်း တွေဖူးမှာပေါ့”

“တွေ့ဖူးရုံတင် ဘယ်ကမလဲ၊ နမ်ဗျူရွာသားတွေက ငွေရိုးတပ် ဓားတစ်ချောင်းကို တောင် ကျုပ်ကို ပေးလိုက်ကြသေးတယ်”

မကြာသေးမီကမှ ကချင်တွေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံခဲ့ကြသည်ကို သာဓကနှင့် ထုတ်ဖော်ပြောဖို့ ကြိုးစားပါသော်လည်း သူက ကျွန်ုပ်စကားကို မသိကျိုးကျွံ ပြု၍ သူ့စကားကို ဆက်နေသည်။

“မက်ဆိုပိုတေးမီးယားသွားတဲ့ ကချင်စစ်သားတွေထဲမှာ ငါ့အဘိုးလည်း ပါတယ်။ ဗန်းမော်မှာ နေခဲ့တုန်းက ငါက ချာတိတ်ပဲ ရှိသေးတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ငါ့အဘိုးက သူ စစ်

တိုက်ခဲတဲ့အကြောင်းတွေ၊ သူ့ရဲ့ ဒုက္ခမှာ အကြောင်းတွေ ပြောပြခဲ့တယ်။ ဒုက္ခမှာ ဆိုတာ ကချင်လို အရာရှိကြီးကို ပြောတာ။ နောက်ပိုင်း ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရောက်သွားတော့ စာအုပ်တစ်အုပ် သွားတွေ့တယ်။ အန်ရီကွီရေးတဲ့ “Burmese Arcady” ကချင်စစ်သားတွေ မက်ဆိုပိုတေးမီးယားသွားတဲ့အကြောင်း ရေးထားတာ၊ ငါ့အဘိုး အကြောင်းလည်း ပါတယ်။ စာအုပ်ကို ဝယ်ပြီး ဗန်းမော်ယူလာတယ်။ ပြီးတော့ ငါ့အဘိုးကို ဖတ်ပြတယ်။ မင်းသိမှာပါ။ ငါ့အဘိုးက စာတော့မဖတ်တတ်ဘူး။ သူ့နာမည်ကို အသံထွက်ဖတ်ပြတဲ့အခါတိုင်း အဘိုးမျက်ရည်ကျခဲ့တာကို အခုအထိ ငါမှတ်မိနေသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သေတဲ့အချိန်အထိ အဲဒီအတွက် သူဂုဏ်ယူခဲ့တယ်။ နောင်လေးငါးနှစ်ကြာတော့ သူ ဆုံးသွားတယ်။ လူဖြူတွေအတွက် စစ်တိုက်ပေးခဲ့တာ ငါ့အဘိုးတစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဘူး။ ငါ့အဖေနဲ့ ငါ့ဦးလေးတွေအားလုံးလည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှာ မဟာမိတ်တွေနဲ့တွဲပြီး ဂျပန်ကို တိုက်ခဲ့ကြတာချည်းပဲ။”

သူ့ဘက်က စကားတွေသွန်အော ပြောနေသည်မှာ အရက်အရှိန်ကြောင့် ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။ ကျွန်ုပ်ကို သူထင်သလို မဟုတ်ဘဲ ဆွဲဒင်လူမျိုး ဆိုသည်ကို ယုံကြည်သွားတာလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။ နှစ်ခုလုံးလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ သူ့စကားကို တားဆီးမရတော့၊ အင်ပြည့်အားပြည့် စီးဆင်းနေလေပြီ။

“ဒါကြောင့် ငါတို့အားလုံး ဂုဏ်ယူကြတယ်။ ကမ္ဘာစစ်တပ်ကြီးတွေမှာ ငါတို့ စစ်မှုထမ်းဖူးကြတယ်။ ခေတ်နောက်ကျနေတဲ့ တောင်တန်းတွေကြားမှာ နေထိုင်နေတဲ့ ငါတို့ ကချင်အမျိုးသား လူနည်းစုကို တကယ့် စစ်သူရဲတွေအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ရန်ကုန်အစိုးရကို လက်နက်စွဲကိုင်ပြီး ငါတို့ တော်လှန်တဲ့အခါ သဘာဝကျစွာပဲ သူတို့အတွက် ငါတို့ တိုက်ခိုက်ပေးခဲ့တဲ့ လူတွေဆီက အကူအညီ၊ ဒါမှမဟုတ် အနည်းဆုံး နားလည်မှုကိုတော့ ငါတို့ မျှော်လင့်ခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ ဒုက္ခတွေ့နေတုန်းက သူတို့ကို ငါတို့ ကူညီပေးခဲ့ကြတယ်။

သူ့စကားကို ဖြတ်မပြောလိုတော့၊ စိတ်ဝင်စားစွာနှင့်ပဲ ဆက်၍ နားထောင်နေသည်။

“ဒီမှာ... ငါ့သွားတွေ ကျိုးနေတာ တွေ့လား” သူ့ပါးစပ်ကို စေ့ရင်း လက်ညှိုးထိုးပြီး ဆက်ပြောသည်။

“အဲ့ဒါ စစ်ထောက်လှမ်းရေး လက်ချက်ပေါ့။ စစ်ထောက်လှမ်းရေးဆိုတာ စစ်အာဏာရှင်အစိုးရရဲ့ အရက်စက်ဆုံး အဖွဲ့အစည်းပဲ။ နိုင်ငံခြားသားတွေက ဗမာပြည်ဟာ ရွှေရောင်ဘုရားတွေ တဝင်းဝင်းနဲ့ လူတွေကလည်း ပြုံးရွှင်ပြီး သဘောမနော ကောင်းကြတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်။ သူတို့ မသိပါဘူး၊ ဗမာပြည်ဟာ ဆိုဗီယက် ယူနီယံလိုပဲ နေရာတိုင်းမှာ အစိုးရသတင်းပေးတွေ ရှိတယ်။ ဥပဒေမဲ့ တရားလက်လွတ် ဖမ်းချင်တိုင်း ဖမ်းနေကြတယ်။ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေကို ထောင်ထဲမှာ အမျိုးမျိုး ညှဉ်းပန်း

နှိပ်စက်နေကြတယ်။ အကျဉ်းသားတွေကို တရားစီရင်တာမျိုး သတင်းထုတ်ပြန်တာမျိုး မရှိဘဲ လက်စတုံးပစ်တတ်ကြတယ်။ ကေအိုင်အေထဲ မဝင်ခင် ရန်ကုန်ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုမှာ ငါ ပါခဲ့တယ်။ အဖမ်းခံရတယ်။ ငါ့သွားတွေ ကျိုးကုန်တာ အဲဒီအချိန်ပဲ။ စစ်ထောက်လှမ်းရေး (MIS) စစ်ကြောရေးအခန်းထဲမှာ ဝိုင်းပြီး ရိုက်နှက်ခံခဲ့ရတယ်။ နောက်ဆုံး ထောင်ကလွတ်တဲ့အခါ ဗြိတိသျှသံရုံးကို တန်းပြီးသွားတယ်။ ဗမာပြည်မှာ ဖြစ်နေတာတွေကို သူတို့တွေ သိမှာပဲလို့ ငါထင်ခဲ့မိတယ်။ သူတို့က ငါပြောပြတာတွေကို နားထောင်လိမ့် မယ်လို့လည်း ယူဆခဲ့တယ်။ ငါတို့ မိသားစု မျိုးဆက် (၂) ဆက်လုံး သူတို့စစ်တပ်မှာ စစ်မှုထမ်းခဲ့ကြတယ်။”

သူ့စကားကို ခဏဖြတ်ပြီး ကြမ်းပေါ် တံတွေးထွေးလိုက်သည်။ အရက်အရှိန်ကြောင့် သူ့မျက်နှာတစ်ခုလုံး နီမြန်းနေသည့်တိုင် ဗလုံးဗထွေးမရှိ အသံမှန်မှန်နှင့် ပြောလာခဲ့သည်။ သူ့ရင်ထဲ အောင်းထားခဲ့သမျှ ဖြစ်ကြောင်းရယ်ကုန်စင်ကို တက်တက်ကြွကြွနှင့် မနားတမ်း ဆက်ပြောသည်။

“သံရုံးက စဉ်းကြိုစားပွဲကို ငါ ရောက်သွားပြီး သံမှူး ဒါမှမဟုတ် စစ်သံမှူးနဲ့ တွေ့ချင်တယ်လို့ ငါပြောတော့ အဲဒီ ကြွစောင်းစောင်းနဲ့အကောင်က ငါ့ကို ဘယ်သူလဲ လို့မေးတယ်။ ငါက မက်ဆိုပိုတေးမီးယားမှာ ဗြိတိသျှတွေအတွက် စစ်တိုက်ပေးခဲ့တဲ့ ကချင်စစ်သားကြီးတစ်ယောက်ရဲ့မြေး၊ ငါ့အဖေက ဗြိတိသျှတွေနဲ့ လက်တွဲပြီး ဂျပန်ကို တိုက်ခဲ့တဲ့ လူလို့ပြောတော့ သူတို့က ငါ့ကို ဘယ်လိုတုံ့ပြန်တယ် ထင်လဲ။ ငါ့ကို သံရုံး အပြင်ဘက် ဆွဲထုတ်သွားတယ်။ ဘယ်သူနဲ့မှ တွေ့ခွင့်မပေးဘူး။ အလကားသစ္စာဖောက်ကောင်တွေ၊ သူတို့အတွက် ငါတို့ တိုက်ပေးခဲ့တာ ဘာအတွက်လဲ။ အခုလို ကလေးကချေတစ်ယောက်လို ဆက်ဆံခံရဖို့လား။”

နာကြည်းစွာနှင့် သူ ငြိမ်သက်သွားသည်။ သူ့ခွက်ထဲကို အရက်ငှဲထည့်ပေးပြီး ကျွန်ုပ်ခွက်ထဲကိုလည်း နည်းနည်း ထည့်လိုက်သည်။

“ဘောက်ဒီး” ဟု လေးလေးနက်နက် ကျွန်ုပ် ခေါ်လိုက်သည်။

“အခု ခင်ဗျားပြောတာတွေကို ဗြိတိသျှနဲ့ အမေရိကန်တွေကို ကျုပ် ပြောပေးပါမယ်။ ကျုပ်ကိုယ်တိုင်က ဗြိတိသျှတစ်ယောက် မဟုတ်ပေမဲ့ ဒီအကြောင်းတွေကို ကျုပ် ပြောလိုက်ပါ့မယ်”

သူနှင့် ကျွန်ုပ် အရက်ခွက်ချင်း တိုက်၍ မော့လိုက်ကြရာ သူ့ထံက မကျေမချမ်းတာတွေ၊ စိတ်ပျက်နာကြည်းစရာတွေ ချက်ချင်း အငွေ့ပျံ့သွားသလား ထင်ရသည်။

“ငါ... မင်းကို ဘာတီးလဲ လို့ ခေါ်မယ် ဟုတ်ပြီလား၊ မင်းက တော်တော် အသုံးမကျတဲ့ကောင်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ မင်းသာ အမေရိကန် ဒါမှမဟုတ် ဗြိတိသျှတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ငါ့ချိုင်းထောက်နဲ့ မင်းကို ရိုက်ပစ်မှာပဲ”

သူ့နောက်ဘက်တွင် မှီထားသော သစ်သားချိုင်းထောက်ကို ရုတ်တရက် ကျွန်ုပ် သတိပြုမိလိုက်သဖြင့် ပြတ်နေသော သူ့ခြေထောက်ကို တစ်ချက်ကြည့်မိလိုက်သည်။ စစ်သားတစ်ယောက်ဖြစ်သဖြင့် ဒီလိုကိစ္စကို သူ့ကိုမေးဖို့ရာ သဘာဝကျမည် ထင်သည်။

“ဗမာတွေနဲ့ တိုက်ခဲ့တဲ့ပွဲမှာ ရခဲ့တဲ့ဒဏ်ရာလား”

“ဗမာတပ်တွေနဲ့ မဟုတ်ဘူး၊ ဗမာပတွေနဲ့၊ သောက်သုံးမကျတဲ့ ကွန်မြူနစ်တွေ၊ လက်ပစ်ဗုံးမှန်ခဲ့တာ၊ ငါတို့ နယ်မြေကို ဒီကောင်တွေ လုဖို့ ကြိုးစားတဲ့အတွက် (၈) နှစ် တိုက်ခဲ့ရတယ်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်ကနေ ၁၉၇၆ ခုနှစ်အထိ သူတို့နဲ့ ငါတို့ အပစ်ရပ် လက်မှတ်မထိုးခင်လေးမှာ ဒီဒဏ်ရာရခဲ့တာ၊ ယာယီအပစ်ရပ်တာ နိုင်ငံရေးအရ အဓိပ္ပာယ် ရှိတယ်၊ ငါတို့ နှစ်ဖွဲ့လုံးက အစိုးရတစ်ဖွဲ့တည်းကို တိုက်နေတာဆိုတော့ စစ်မျက်နှာ (၂) ဖက်ဖွင့်လို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ငါတို့ ငြိမ်းချမ်းရေး ယူခဲ့တာ၊ ဒါပေမဲ့ ငါ ဘယ်လို ခံစားခဲ့ရတယ်လို့ မင်းထင်လဲ၊ ငါ့ခြေထောက်တွေ ဘာမှအသုံးမဝင်တော့ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဗမာပနဲ့ ငါတို့ ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ် လက်မှတ်ထိုးလိုက်တဲ့အတွက် တရုတ်ပြည်မှာ ငါဟာ အထက်တန်းက ဆေးကုသမှု ခံခဲ့ရတယ်”

သူ့ကိုယ်သူ သရော်သလို နာနာကြည်းကြည်းနှင့် ရယ်လိုက်သည်။ သူ့ရင်ထဲက ခံစားချက်တွေကို ပေါ့ပါးသွားစေဖို့အတွက် စစ်သားဘဝက သူ့အတွေ့အကြုံတွေအကြောင်း စကားစပေးလိုက်သည်။ နာရီဝက်ကြာပြီးနောက် သူပြန်သွားရာ ကျွန်ုပ်ထံ ရောက်လာ ချိန်ကလို မဟုတ်တော့ဘဲ အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာနှင့် ပြန်ထွက်သွားလေသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ဘောက်ဒီးအကြောင်း စုံစမ်းကြည့်ရာ သူကား စစ်သား ကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ပြီး ယခု ရှေ့တန်းတာဝန် မထမ်းနိုင်တော့သဖြင့် တပ်မဟာ (၂) မှ စာသင်ကျောင်းတွင် အင်္ဂလိပ်စာသင်ပြနေကြောင်း အရာရှိတစ်ယောက်က ပြောပြ သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်က သူနှင့် နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်တွေ့လိုကြောင်း ပြောရာ အရာရှိက တိတိပပ အဖြေပေးချင်ပုံမရ။

“လုံခြုံရေး ရဲဘော်ဆီက ကျွန်တော်တို့ သတင်းပြန်ကြားတယ်၊ ခင်ဗျားကို သူ ရိုင်းရိုင်းပျံ့ပျံ့ ဆက်ဆံခဲ့တယ်လို့ ပြောတယ်၊ ပေါက်ကရဲတွေလည်း ပြောခဲ့တယ်တဲ့”

“မဟုတ်ပါဘူး... အဲလို မဟုတ်ပါဘူး၊ သူ့မှာ အဲဒီလို ပြောပိုင်ခွင့်ရှိပါတယ်”

ထိုညမှာပင် ဘောက်ဒီးတစ်ယောက် ချိုင်းထောက် အကူအညီနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ တဲဆီ ရောက်လာရာ ကျွန်ုပ်ကို ကချင်စကားသင်ပေးနိုင်မလားဟု သူ့ကို မေးကြည့်သည်။ နာဂတောင်တန်းများတွင် ခရီးဆက်လာခဲ့စဉ်က ကချင်စကား အနည်းအပါး ကြိုးစားသင် ယူခဲ့သေးရာ ပထမဆုံး ကျွန်ုပ် လေ့ကျက်မိသော ကချင်စကားလုံးမှာ “ပရီးခေါ့” ဖြစ်သည်။ ကချင်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ချီတက်လာပြီး၊ တစ်နေရာအရောက်တွင် အနားယူဖို့ တပ်ခွဲမှူးက တန်းဖြုတ်ဖို့ အမိန့်ပေးသည့်အခါတိုင်း ကြားခဲ့ရသော စကားလုံးဖြစ်၍

အဆိုပါစကားလုံးကို “အနားယူ” သည် ဆိုသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့်ပင် ကျွန်ုပ် နားလည် ထားသည်။

သို့ပေမဲ့ ‘ပရီးခေါ့’ ဆိုသော ကချင်စကားမှာ အင်္ဂလိပ်စကား “break off” ဖြစ်ကြောင်း ရက်အတော်ကြာမှ ကျွန်ုပ် သိလိုက်ရသည်။ ကချင်ဘာသာစကားတွင် “F” အသံ မရှိ။ “B” နှင့် “P” အသံတို့မှာလည်း တစ်သံတည်း ထွက်တတ်သည်။ ကျွန်ုပ် သင်ယူခဲ့သော ဒုတိယမြောက် ကချင်စကားလုံးမှာ ‘ဖတစ်’ ဖြစ်ပြီး ၎င်းသည်လည်း အင်္ဂလိပ်စကားလုံး “fatigue” ကို အသံပြတ်နှင့် ပြောဆိုနေခြင်းသည် ‘ဖတစ်’ကို တပ်ဖွဲ့များ နောက်တန်းတွင် နားနေချိန် တံတားဆောက်၊ တန်းလျားဆောက်၊ တပ်တွင်း သန့်ရှင်းရေးလုပ် စသည့်အလုပ်တို့ကို ရည်ညွှန်းသော အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သည်။

ထိုညတွင် ကချင်စကားကို ကျွန်ုပ် စသင်သည်။ ဘောက်ဒီးက အသင်အပြ ကောင်းသော ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ရက်များမကြာမီမှာပင် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက် အတော်ပင် ရင်းနှီးလာကြရာ ခြေတစ်ဖက် ဖြတ်ခဲ့ရသော သူ့အဖြစ်သည်ပင် ကျွန်ုပ်တို့ အတွက် ဟာသတစ်ခုလို ဖြစ်လာသည်။ ထိုအချိန်အထိ ကျွန်ုပ်ခြေထောက်သည်လည်း ကောင်းကောင်း မပျောက်ကင်းသေးသဖြင့် ချိုင်းထောက်အားကိုးဖြင့် သွားနေရကာ ကျွန်ုပ် နှင့် ဘောက်ဒီးကား တပ်မဟာ (၂) တွင် ထော့ကျိုးနှစ်ယောက်ဟု ထင်ရှားကျော်ကြား လာတော့သည်။ တစ်နေ့ ဆိုင်နောင့်ကို တစ်ဖက်တွဲ၍ စခန်းတစ်ဖက်စွန်းတွင် ရှိသော ဘောက်ဒီး နေအိမ်သို့ ကျွန်ုပ်ရောက်သွားရာ အိမ်နှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ခင်းတစ်ခင်းနှင့် သစ်ပင်ထိပ်တွင် ပျားအုံတချို့ကိုလည်း အပင်ပန်းခံ မွှေးထားလိုက် သေးသည်။ အိမ်ထဲတွင်မူ ဖားကန်ကျောက်တွင်းမှ ပို့လိုက်သော Time နှင့် Newsweek ဂျာနယ်ဟောင်း တစ်ထပ်ကြီးကိုလည်း တွေ့ရသည်။

ချိုင်းထောက်ကို တစ်ဖက်က အားပြုထောက်ရင်း စိုက်ခင်းကို လှည့်ပတ်ကြည့် ကြရာ တနိုင်းမြစ်ဝှမ်းဒေသ ရာသီဥတုတွင် ဘယ်လို သီးနှံတွေ ဖြစ်ထွန်းနိုင်သည်ကို ဘောက်ဒီးက ကျွန်ုပ်ကို ရှင်းပြပြီး ကလေးဘဝက ဗန်းမော်တွင် နေခဲ့ရသော သူ့အကြောင်း တွေ့ကိုလည်း ပြောပြသည်။

“အဲ့ဒီတုန်းက ဗန်းမော်မှာ ရုပ်ရှင်ရုံနှစ်ရုံရှိတယ်။ ဆန်းလိုက်နဲ့ မွန်းလိုက်၊ ဆန်း လိုက်က တရုတ်ပိုင်၊ နိုင်ငံခြားကားတွေ ပြတယ်၊ မွန်းလိုက်က ကုလားပိုင်၊ ဗမာကားနဲ့ ကုလားကားတွေ ပြတယ်။ ငါတို့က ဂျက်ဖရီဟန်တာ သရုပ်ဆောင်တဲ့ စစ်ကားတွေကို ကြိုက်တယ်။ ငါတို့ကလေးတွေက စစ်တပ်တွေ ကျန်ခဲ့တဲ့ပစ္စည်း အဟောင်းအမြင်းတွေနဲ့ စစ်တိုက်တမ်း ကစားကြတယ်။ ငါတို့ ကလေးတွေဆိုမှာ အမေရိကန်၊ ဗြိတိသျှ၊ ဂျပန် တပ်တွေ ကျန်ခဲ့တဲ့ သံခမောက်မျိုးစုံ ရှိတယ်။ စစ်အတွင်းက သုံးခဲ့တဲ့ ဂျပန်ပိုက်ဆံတွေ

တောင် ရှိသေးတယ်။ ငါတို့ အစ်မတွေက ဈေးရောင်းတမ်း ကစားကြတော့ ငါတို့က အဲဒီဂျပန်ပိုက်ဆံတွေနဲ့ သူတို့ဆီက ခေါက်ဆွဲဝယ်သလို ကစားကြတယ်”

ဘောက်ဒီးက ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တို့ကို ပြောရင်း ပြုံးနေသည်။

“ဗန်းမော်မှာ ငါတို့ ကလေးဘဝက အရမ်းပျော်စရာ ကောင်းတယ်။ အဲဒီအချိန် ကတည်းက Ingrid Bergman, Greta Garbo မင်းသိပါတယ်။ အဲဒီလို ရုပ်ရှင်တွေ ကြည့်ခဲ့ရတဲ့အတွက် မင်းတို့ဆွီဒင်အကြောင်းကို ငါသိနေပြီ။ နောက်ထပ် စကင်ဒီနေဗီယန် နိုင်ငံတွေအကြောင်းလည်း ကြားဖူးတယ်။ ကျောင်းမှာ ငါတို့ သင်ခဲ့ရတဲ့ သီချင်းတစ်ပုဒ် ရှိသေးတယ်... ဘာတဲ့ ... Wonderful Wonderful Copenhagen”

စိုက်ခင်းခြံကို ပတ်လျှောက် ကြည့်နေရင်း၊ သီချင်းကို ဘောက်ဒီးက လက်တန်း ဘာသာပြန်ပြနေသည်။ သို့ပေမဲ့ ခြေတစ်ဖက်ပြတ်နေသော ဘောက်ဒီးကို ကြည့်ပြီး သနားဖို့တော့ မစဉ်းစားလေနှင့်။ ကချင်အရာရှိတစ်ယောက် လာပြောပြသဖြင့် အံ့ဖွယ် သရဲ သူ့အကြောင်းကို ယခုလို ကျွန်ုပ် သိခဲ့ရသည်။ တစ်ကြိမ်တွင် ကေအိုင်အေစခန်း ရှိရာ ဟူးကောင်းချိုင်၎င်းသို့ အစိုးရတပ်တွေ ချဉ်းကပ်လာရာ တပ်အင်အားမှာ ကေအိုင်အေ တို့ထက် မဆံ့ရင်ကာ များနေသဖြင့် ကေအိုင်အေတပ်ဖွဲ့ဝင် အတော်များများ ထိတ်လန့် နေကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘောက်ဒီးက ဖန်းအောင်ထံမှ မြင်တစ်စီးနှင့် တပ်စိတ်တစ်စိတ် ပေးဖို့ တောင်းသည်။ ဘောက်ဒီးနှင့် ဖန်းအောင်မှာ ဗန်းမော်တွင် အတူနေခဲ့သော ငယ်သူငယ် ချင်းတွေ ဖြစ်သည်။ ဖန်းအောင်က ခွင့်ပြုလိုက်သည်နှင့် ဘောက်ဒီးက မြင်းပေါ်တက်ပြီး တပ်ဖွဲ့ကို ဦးဆောင်၍ ချုံခိုတိုက်သည်။ ခြေတစ်ဖက်ပြတ်နေသူတစ်ဦးက ရှေ့မှ မြင်းတလွှား လွှားစီးပြီး အစိုးရတပ်တွေကို ဦးဆောင်တိုက်ခိုက်နေသည်ကို ရဲဘော်တွေ မြင်တွေ့ကြ သည်တွင် စိတ်ဓာတ်တွေ တက်ကြွလာပြီး ကျားကုပ်ကျားခဲ တိုက်ကြရာ အဆုံးတွင် အစိုးရတပ်တွေကို အောင်ပွဲခံနိုင်ခဲ့သည်။

တပ်မဟာ (၂) စခန်းတွင် ဆိုခဲ့သလို နေလာခဲ့စဉ် တစ်နေ့ သမီးလေးအီယင်း ကိုယ်တွေပူလာပြီး အဖျားတိုင်းကြည့်ရာ (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်နေသည်။ ၎င်းဖျား ဖြစ်မှာ စိုးရိမ်ကြီးစွာနှင့် အဖျားကျသွားအောင် သမီးလေး တစ်ကိုယ်လုံးကို ရေပတ် တိုက်ပေးရင်း၊ ဆင်ဝါးနော် မိန်းမကို အခေါ်လွှတ်လိုက်ရသည်။ ဆင်ဝါးနော် မိန်းမက လက်မှတ်ရ သူနာပြုဆရာမ၊ သူမရောက်လာသည့်အခါ ဤဒေသတစ်ဝိုက်တွင် ကလေး တွေ ယခုလို မကြာခဏ ဖျားတတ်ကြောင်းနှင့် စိတ်မပူဖို့ ရှင်းပြပြီး တက်ထရာဆိုက် ကလင်းနှင့် အန်နာကွိမ်း ဆေးပြားတချို့ထုတ်ပေးရာ ကျွန်ုပ်က အမှန်ကြိတ်ပြီး ရေနွေး နှင့် ဖျော်ပြီး သမီးလေးကို တိုက်လိုက်သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင်မှာပင် ကျွန်ုပ်တို့သမီးလေး ဖျားနေသည်ဆိုသော သတင်းကား တစ်စခန်းလုံးသို့ ပျံသွားရာ အိမ်ကို လူတွေ စုရုံးရောက်လာကြသည်။ ဤ၌ အဘိုးကြီး

တစ်ယောက်လည်း ပါလာပြီး သူက ရှေ့ထွက်၍ ယခု ကိစ္စကို သူ့အနေနှင့် ဆောင်ရွက်ပေး ချင်ကြောင်း ပြောသဖြင့် သူ့နာပြုဆရာမက ကြားက စကားပြန်ပေးသည်။

“သူက နတ်ဆရာလေ” ဆရာမက အားနာပါးနာပုံဖြင့် ဆက်ပြောသည်။

“ရှင်သိပါတယ်၊ ကချင်အားလုံး ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေ မဟုတ်ပါဘူး၊ အချို့ က အခုအထိ နတ်ကိုးကွယ်နေကြတယ်။ သူ ပြောတာက ရှင့်သမီးလေးက အရမ်းချစ်စရာ ကောင်းလို့ လူတချို့က မနာလိုဖြစ်ပြီး ပြုစားလိုက်တာတဲ့၊ အဲဒါကို သူ ကုပေးနိုင်တယ် ပြောတယ်၊ ရှင့်သဘောက ဘယ်လိုလဲ”

သူလုပ်မည့်ကိစ္စက သမီးလေးအတွက် တစ်စုံတစ်ရာ အန္တရာယ်မရှိနိုင်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ခွင့်ပြုလိုက်ရာ အခန်းထဲတွင် ဆရာမက သမီးလေးကို ဆက်လက် ပြုစုနေပြီး နတ်ဆရာက သူ့ကိစ္စကို အိမ်အပြင်မှာ လုပ်ကိုင်သည်။ ဝါးခုံလေးတစ်လုံးကို နတ်စင်လုပ် ပြီး နတ်တွေကို ပင့်ဖိတ်ပြီး တောင်းပန်နေသလို ဂါထာစုပ်သံတွေ ကြားနေရသည်။ စိတ်တထင့်ထင့်နှင့် သုံးရက်မြောက်နေ့တွင် သမီးလေး ကိုယ်ပူလုံးဝ ကျသွားပြီး ပုံမှန် ဖြစ်လာပြီး တစ်စခန်းလုံးကလည်း သတင်းကြား၍ ဝမ်းသာနေကြသည်။ ထို့နောက် မကြာပါချေ၊ နတ်ဆရာကြီးသည် ဟန်ပါပါနှင့် ပြုံးဖြူကြီး လုပ်ရင်းက ကျွန်ုပ် တို့ဆီ ပေါက်ချလာရာ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း ဝမ်းသာအဲလဲဖြင့် အစဉ်အလာအတိုင်း ဆေးကုခ အဖြစ် ‘ဆန်အရက်တစ်လုံး’ ပေးလိုက်ရပါ၏။

ဇန်နဝါရီလ ကုန်ခါနီးတွင် လူငယ်တစ်ယောက် ကျွန်ုပ်တို့ဆီ လာတွေ့သည်။ သူ့အမည်က ‘ဖေဝုန်တန်ဂွန်း’၊ ယော်ထုံ၏ ညီ။ မျက်မှန်တပ်ထားပြီး တကယ့် ပညာတတ်ရုပ် ပေါက်နေသဖြင့် ဤဒေသတွင် တွေ့ရခဲသောရုပ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ဟူး ကောင်းချိင့်ဝမ်း ရွာတစ်ရွာမှ ရက်အနည်းငယ်ကြာ လမ်းလျှောက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့အစ်ကို ယော်ထုံက ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစုကို ကာကွယ်ရင်း ကျဆုံးခဲ့ရသည်ကို ယခုအထိ မေ့ဖျောက်၍ မရသေး။ သူ့ကို ကျွန်ုပ်တို့ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ခရီးဦးကြို ပြုခဲ့ကြသည်။ ညတွင် စကားစမြည်ပြောရင်း တန်ဂွန်းက ကချင်လွယ်အိတ်ထဲ ထည့်ယူလာသော မှတ်စုစာအုပ်ကို ထုတ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို ဖတ်ပြရာမှ သူတို့တစ်မိသားစုလုံး ၁၉၆၀ ကျော် ကာလများကတည်းက ဧကအိုင်အေနှင့် ပတ်သက်ခဲ့ရပုံကို သိလိုက်ရသည်။

“ကျွန်တော်တို့အဖေက ဗန်းမော် တောင်ဘက်ကပါ”

တန်ဂွန်းက မှတ်စုစာအုပ်ကို လှန်လှောရင်း သူတို့အကြောင်းကို အသေးစိတ် ပြောပြသည်။

“ဒါပေမဲ့ အဖေက တစ်ကောင်ကြွက်မိဘမဲ့၊ ခရစ်ယာန်သာသနာပြုတွေက ကူညီ လို့ ကျောင်းနေခဲ့ရပြီး ကျောင်းဆရာဖြစ်ခဲ့တယ်၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်တော့ ဗြိတိသျှ

စစ်တပ်ထဲဝင်ပြီး တိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်။ သူ့ကို အရာရှိ ရာထူးပေးပေးပဲ စစ်ပြီးတော့ တပ်က ထွက်ပြီး မြောက်ဘက်က ဆွမ်ပရာဘွမ်မှာ အခြေချခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကို အားလုံးလည်း အဲ့ဒီမှာ မွေးခဲ့တာပဲ”

တန်ဂွန်းက သူ့ဇာတ်ကြောင်း ပြောနေခိုက် ကျွန်ုပ်က အချက်အလက်တွေကို ရေးမှတ်နေပြီး ဆိုင်နောင်က ရေးနွေးငှဲပေးသည်။

“ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကို မောင်နှမ စုစုပေါင်း (၁၁) ယောက်ရှိတယ်။ အစ်ကိုကြီး တစ်ယောက်က ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရောက်ပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဇူလိုင် ကျောင်းသားအရေး အခင်းမှာ ပါဝင်ခဲ့တယ်။ နေဝင်းအစိုးရ စစ်တပ်က ကျောင်းသားတွေကို သေနတ်နဲ့ ဖြိုခွင်းတဲ့အခါ ကျောင်းသားအတော်များများ ကျဆုံးသွားကြတယ်။ ကျောင်းသားအများစုက ဗမာတွေ၊ နေဝင်းစစ်အစိုးရကို မကျေနပ်ကြဘူး”

“ကျွန်တော့်အစ်ကိုလည်း ရန်ကုန်ကနေ ကချင်ပြန်ပြေးလာပြီး ကေအိုင်အေထဲ ရောက်သွားတယ်။ တစ်နှစ်အကြာမှာ နောက် အစ်ကိုတစ်ယောက်ကလည်း ကေအိုင်ထဲဝင် သွားတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်စလုံး မဆလကောင်တွေကို တိုက်ခိုက်ရင်း ကျဆုံးသွားကြပြီ”

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီကို သူက မဆလဟု အတိုကောက် ပြောသွား သည်။ မဆလမှာ ၁၉၆၂ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် မြန်မာပြည်တွင် တစ်ခုတည်း သော နိုင်ငံရေးပါတီဖြစ်ရာ ၎င်းတို့ လက်နက်ကိုင်တိုက်ခိုက်နေသည်မှာ စစ်အစိုးရကို နိုင်ငံရေးအရ ဆန့်ကျင်နေခြင်းသာဖြစ်ပြီး လူမျိုးရေးအရ မဟုတ်ကြောင်း သိသာစေလို၍ ကေအိုင်အေတို့က မဆလဟု တမင်ရွေးသုံးခြင်း ဖြစ်သည်။ အလားတူ လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများအတွင်း၌လည်း အစောပိုင်းက ခွဲထွက်ရေး အယူအဆများ ရှိနေသဖြင့် ၎င်းတို့၏ ရန်သူကို ဗမာမဟုတ်ဘဲ မဆလဟု ရည်ညွှန်းခြင်း ဖြစ်သည်။

“ယော်ထုံက ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုတွေထဲမှာ ဉာဏ်အကောင်းဆုံးပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဆွမ်ပရာဘွမ်မှာ (၃)တန်းအထိပဲ စာသင်ခဲ့ရပြီး ၁၉၆၄ ခုနှစ် မေလမှာ ကျွန်တော်တို့ တစ်မိသားစုလုံး တောခိုလာခဲ့ကြတယ်။ မခိုလို့လည်း မရတော့ဘူး၊ စစ်တပ်က ကျွန်တော် တို့ကို အရမ်း ဒုက္ခပေးနေပြီ။ ယော်ထုံကို အဖေက ကျမ်းစာသင်ကျောင်းပို့ပြီး သာသနာ ပြုခိုင်းချင်ပေမဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကြီးက ကျွန်တော်တို့ဘဝလမ်းကြောင်းတွေကို ပြောင်းပစ် လိုက်တယ်”

“မဆလစစ်သားတွေကို ကွေ့ပတ်ရှောင်ရင်း တောထဲမှာ နှစ်အတော်ကြာ ကျွန်တော် တို့ နေခဲ့ရတယ်။ ကေအိုင်အေ ပြောက်ကျားတပ်တွေ၊ ကချင်အရပ်သားတွေနဲ့အတူ လှုပ်ရှားနေခဲ့တယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ စားစရာ ဆန်မရှိဘူး၊ ဆားမရှိဘူး၊ အဝတ်တွေက စုတ်ပြတ်နေပေမဲ့ ချုပ်စရာ အပ်နဲ့ အပ်ချည် အမေမှာ မရှိဘူး။ ဝါးကို သပ်ပြီး အပ်လုပ်၊

သစ်ပင်ကရတဲ့ လျှော်ကို အပ်ချည်လုပ်ပြီး ချုပ်ရတယ်။ ကိုယ်မှာ ဝတ်ထားတဲ့ အဝတ်က လွဲပြီး အပိုလည်း မရှိတူး၊ ဒါကြောင့် အဝတ်တွေမှာ အလေးအမွှား သန်းတွေ အုံ့နေတယ်။

အဲဒီလို ဒုက္ခတွေ ကြုံနေရတဲ့အချိန်မှာပဲ ကျွန်တော်တို့အစ်ကိုကြီး တိုက်ပွဲကျ သွားပြီး နောက်တစ်နှစ်မှာ နောက်တစ်ယောက် ကျသွားပြန်တယ်”

ဤနေရာတွင် ရုတ်တရက် စကားပြတ်သွားပြီး ငြိမ်ကျသွားသည်။ သူ့ကြည့်ရ သည်မှာ ကျွန်ုပ်ကို ပြောဖို့ စဉ်းစားနေပုံပေါ်နေသဖြင့် ယော်ထုံ၏ ငယ်ဘဝနှင့်ပတ် သက်သော မေးခွန်းတစ်ခု မေးလိုက်ပြီး သူ့စကားကို ဆက်ပေးလိုက်သည်။

“ဟုတ်တယ် အဖေ့အမေက သူ့ကို စာသင်ပေးပြီး အရွယ်ရောက်လာတော့ ကေအိုင်အိုက သူ့ကို ကျောင်းဆရာခန့်ခဲ့တယ်။ နေရာက မြောက်ဘက်တောင်တန်း အေဂျင်စီ ခေါ်တဲ့နေရာ အိန္ဒိယနယ်ခြားက ချူကန်တောင်ကြားနဲ့ နီးတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ မော့(စ်)နဲ့ သူတို့ လီဆူးတိုင်းရင်းသားတွေ နေတာဆိုတော့ ယော်ထုံလည်း လီဆူးစကား တတ်သွားတယ်။ အရင်က ကချင် ဂျိန်းဖောစကားနဲ့ မရူစကားတွေ တတ်ပြီးသား၊ ဂျိန်းဖောစကားက ကချင်တွေရဲ့ အဓိက မျိုးနွယ်စုစကား၊ မရူက အမေ့ဘက်က မျိုးနွယ်စု စကား၊ ဗမာစကားလည်း သူတတ်တယ်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှာ ယော်ထုံက ကျောင်းဆရာ အလုပ်ထွက်ပြီး စစ်သားဖြစ်လာတော့ ကျွန်တော်လည်း ကျောင်းဆရာလုပ်ရတော့တာပဲ။ အဖေကတော့ အသက်ကြီးပြီး စာမသင်နိုင်လို့ တရားဟောခဲ့တာ ၁၉၇၈ ခုနှစ် ကွယ်လွန် တဲ့အထိ ဆိုပါတော့”

သူတို့မိသားစု ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်မကောက်မီ တန်ဂွန်းက မှတ်စုစာအုပ်ကို ဖွင့်ပြီး တစ်ချက်ကြည့်ပြီး ဆက်သည်။

“ယော်ထုံကို တပ်မဟာ (၂) မှာ တွဲဖက် တာဝန်ပေးထားပြီး နောက်တော့ အိန္ဒိမြောက်ဘက်က အဖွဲ့နဲ့အတူ ဆက်ဆံရေးအရာရှိ ခန့်လိုက်တယ်။ အဲဒီအဖွဲ့က ဒီနေရာ ကို ပုံမှန်လာနေရတာဆိုတော့ ယော်ထုံကို ဘောက်ဒီးက အင်္ဂလိပ်စာသင်ပေးခဲ့တယ်။ မဏိပူရနဲ့ နာဂစကားတွေကိုတော့ သူ့ဘာသာသူ လေ့လာပြီး တတ်တာ၊ ဒါကြောင့် ဘာသာစကား (၇) မျိုးကို ယော်ထုံ ကျွမ်းကျင်ခဲ့တာပါပဲ”

ပြီးနောက် တန်ဂွန်းက မှတ်စုစာအုပ်ကို တလေးတစား ကြည့်နေရာ ကျဆုံးသွား သော အစ်ကိုကို သူ၏လေးစားမှုနှင့် ကြီးမားသော ဆုံးရှုံးမှုတို့ကို ကျွန်ုပ် ခံစား၍ရနေ သည်။

“ဒါပေမဲ့ ကျန်းမာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူ့ပြဿနာတစ်ခုကို ခင်ဗျား သိမှာမဟုတ် တူး။ သူ့မှာ အစာအိမ်ရောဂါရှိတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ မြစ်ကြီးနား၊ ဒါမှမဟုတ် မန္တလေး ကိုတောင် မှတ်ပုံတင်အတုနဲ့ ရုပ်ဖျက်ပြီး လျှို့ဝှက်သွား ဆေးကုရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ၁၉၇၉

ခုနှစ်မှာ စစ်ထောက်လှမ်းရေးက သတင်းရပြီး မန္တလေးမှာ သူ့ကို ဖမ်းမိသွားတယ်။ သူ့ဇနီးနဲ့ ကျွန်တော်တို့အမေလည်း အဖမ်းခံခဲ့ရတယ်။ အမေက အဲဒီအချိန်မှာ အသက် (၆၀) ပြည့်ပြီ။ နောက်တော့ ပြန်လွတ်လာပါတယ်”

“ယော်ထုံကို စစ်ထောက်လှမ်းရေးက ဖမ်းခေါ်သွားပြီး နည်းမျိုးစုံနဲ့ နှိပ်စက် ပြီး စစ်ဆေးခဲ့တယ်။ ဖမ်းပြီး (၁၆) ရက်ကြာတဲ့အထိ အိမ်သာ မသွားရဘူး။ မစင်စွန့်ရင်၊ သေးပေါက်ရင် ဘောင်းဘီထဲမှာပဲ သွားလိုက်ရတယ်။ နေ့စဉ် ရိုက်နှက်နှိပ်စက်ခဲ့တာ (၈) လကြာပြီး နောက်ဆုံး (၁၉၈၀) ခုနှစ် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ကြေညာ ခဲ့တဲ့အခါ ထောင်က သူပြန်လွတ်လာတယ်။ ထွက်လာပြီး ချက်ချင်းပဲ ကေအိုင်အေတပ်ထဲ ပြန်ရောက်လာပြီး တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တာ နာဂတောင်တန်းတစ်နေရာမှာ ကျဆုံးသွားတဲ့ အချိန်အထိပါပဲ”

ဤမှာပင် ဇာတ်ကြောင်းကို ရပ်နားလိုက်ပြီး မှတ်စုစာအုပ်ကို ကချင်လွယ်အိတ် ထဲ ပြန်ထည့်ကာ တန်ဂွန်းက ကျွန်ုပ်ကို စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်လိုက်သည်။

“စစ်ပွဲတွေမှာ ကျွန်တော့်ညီအစ်ကို (၃)ယောက် ဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခု တိုင်းတစ်ပါးက နောက်ထပ် ညီတစ်ယောက်ကို တွေ့ခဲ့ပါပြီ”

တန်ဂွန်း၏ အသံက ထိန်းချုပ်မရနိုင်လောက်အောင် တုန်ခါနေပြီး ကျွန်ုပ်တို့နှစ် ယောက် လက်ချင်းဆုပ်လိုက်ကြသည့်အခါမှာတော့ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် မျက်ရည်များပင် ဝဲတက်လာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ စခန်းတွင် သုံးလေးရက်နေပြီးနောက် ဟူးကောင်း ချိုင့်ဝှမ်းအတွင်းက သူ့ရွာလေးဆီ တန်ဂွန်း ပြန်သွားရာ ကျွန်ုပ်အတွက်လည်း အစ်ကို တစ်ယောက် ရှာဖွေတွေ့လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့နှင့်အတူ လိုက်ပါလာသော NSCN မှ နာဂအရာရှိ ခါးရန်းက စခန်းတွင် ရက်အတန်ကြာနေပြီးနောက် ကေအိုင်အေထံမှ လက်နက်ခဲယမ်းတချို့ တောင်း၍ ပြန်သွားသည်။ မပြန်မီ ယော်ထုံနှင့် သူ့ရဲဘော်တွေ ကျဆုံးခဲ့ရသည်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကေအိုင်အေအရာရှိတို့ကို ရှင်းပြရာတွင် သူက ယော်ထုံ သက်တမ်းကုန်သွားသဖြင့် ကျ ဆုံးသွားရသည်ဆိုသော အကြောင်းပြချက်ကို ကေအိုင်အေအရာရှိတို့က မကျေနပ်သဖြင့် မွီးဗာ (သို့မဟုတ်) အခြားအဆင့်မြင့်အရာရှိတစ်ဦးဦး လာရောက်၍ ရှင်းလင်းဖို့ NSCN ခေါင်းဆောင်တွေဆီ စာရေးပေးလိုက်သည်။ ခဲယမ်းလက်နက်များ ပြန်ပေးရာတွင် တိုက်ပွဲ ပြီးနောက် ကချင်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ ချေးလာခဲ့သော ကျည်ဆန်အတောင့် (၆၀၀) ကို ပြန်ပေး လိုက်ပြီး ပေါ်လစီအရ နောက်ထပ်ရတော့မည် မဟုတ်ကြောင်း ပြောလိုက်သည်။ ခါးရန်း နှင့်ထွက်ခွာမည့် လူတချို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ နှုတ်ဆက်ကြရာ မျှော်လင့်ချက်မရှိသော အကြောင်း တရားတစ်ခုအတွက် သူတို့တစ်ဖွဲ့တည်း အထီးကျန်သက်သက် တိုက်ခိုက်ကြဦးမည်ဖြစ်၍

နာဂတောင်တန်းတွေဆီ ထွက်ခွာသွားသော သူတို့ကို ကြည့်ရသည်မှာ ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းလှသည်။

ခါးရန်းသည် အရှေ့ဘက်နာဂအမျိုးသားတစ်ဦးဖြစ်၍ ၎င်းတို့ အရှေ့နာဂများအနေ နှင့် ကိုယ်ပိုင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီး KIA/ NDF တို့ဖြင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့၍ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာပင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ပြည်နယ်ရဖို့ တိုက်ပွဲဝင်ကြဖို့ ကောင်း သည်။ ယခုတော့ ဒီလိုမဟုတ်၊ အိန္ဒိယဘက်တွင် နေထိုင်သော နာဂဒေသနှင့် မြန်မာ တွင် နေထိုင်သော နာဂဒေသ နှစ်ခုပေါင်းကို လွတ်လပ်သော နာဂတိုင်းပြည် တည်ထောင် ဖို့ ကြံနေကြရာ၊ ကျွန်ုပ်အမြင် ပြောရလျှင် မြန်မာနာဂတို့ကား ယဉ်ကျေးမှုအရဖြစ်စေ၊ သမိုင်းကြောင်းအရဖြစ်စေ တစ်ဖက်နိုင်ငံမှ နာဂမျိုးနွယ်တွေထက် ကချင်တိုင်းရင်းသားများ နှင့် ပို၍ နီးစပ်မှု ရှိနေသည်။

ကာရန်သင့်ချင်တော့ တပ်မဟာ (၂)တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရှိနေခိုက် နာဂဒေသတွင် ပထမဆုံးသာသနာပြုခဲ့သူ ကချင်ဘုန်းတော်ကြီး လဘွီးထိန်နန် အလည်ရောက်လာသည်။ အရပ်ပုဗ္ဗင်ပျပ်၊ ခန္တာကိုယ် တုတ်ခိုင်ပြီး မျက်နှာက ကြမ်းရှရှ၊ ရာသီဒဏ် အလူးအလဲ ခံထားရသည့်ပုံ၊ အမြဲတမ်း ကချင်လုံချည်ဝတ်ထားပြီး ခေါင်းပေါင်းပေါင်းထားသည်။ ဖတ်ပါများလွန်းသဖြင့် စာရွက်အနားတို့ပင် တွန့်ခေါက်နေပြီဖြစ်သော ကချင်ဘာသာပြန် သမ္မာကျမ်းစာအုပ်ကို လွယ်အိတ်ထဲ ထည့်၍ သွားလေရာ ယူသွားတတ်သည်။ သူကြည့် ရသည်မှာ လူသူကင်းဝေးသော တောခေါင်ခေါင်ထဲမှာ နေထိုင်နေရသည့်ပုံ ပေါက်နေ သည်။

နာဂတောင်တန်းများသို့ ဘုန်းတော်ကြီး ထိန်နန် ထွက်သွားခဲ့သည်မှာ ပြည်တွင်းစစ် အစောပိုင်းကာလ ၁၉၆၀ ဝန်းကျင်ဖြစ်၍ ယခုအခါ နမ်ဗျူချိုင်၎င်းဒေသတွင် သမ္မာကျမ်း စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းကို ဖွင့်နိုင်ခဲ့ပြီ။ ဘုန်းတော်ကြီးက သူ့ကိုယ်သူ ကေအိုင်အို အလုပ်သမားတစ်ယောက်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော်လည်း အစိုးရ ထိန်းချုပ်ထားသော မြို့များသို့ သူ့အနေနှင့် ဝင်ထွက်သွားလာနေရာ ကချင်ပြည်နယ်တွင် သူ့ကို လူတိုင်းက သိသလို အဖမ်းခံရဖယ်ရှိပါသော်လည်း အစိုးရအာဏာပိုင်တို့က သူ့ကို အရေးယူတာမျိုး တစ်ခုမှ မရှိသေးပေ။

ဘုန်းတော်ကြီးနှင့်အတူ လရိုးနော်ဂျာ၏ မိဘနှစ်ပါးလည်း အတူပါလာပြီး သူတို့ အားလုံး ကျွန်ုပ်တို့ ဝါးတဲလေးဆီ ရောက်လာကြသည်။ လရိုးနော်ဂျာ၏ ဖခင်က နာဂ တောင်တန်းဒေသတွင် ဖွင့်ထားသော သာသနာပြု ဆေးပေးခန်းတွင် အလုပ်လုပ်နေသည် မှာ (၁၃) နှစ်ရှိပြီဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်က သူတို့ကို အိန္ဒိယနယ်စပ်နှင့် နမ်ပုတ်မြစ်ကြားမှ နာဂ ဒေသသို့ ကျွန်ုပ် မတိုင်မီ အနောက်တိုင်းသားများ ရောက်လာခဲ့ပါသလား မေးကြည့်ရာ သူတို့အဖြေက စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။

“သူတို့ တစ်ဦးချင်း အလွတ်သွားတာမျိုးတော့ မရှိပါဘူး။ နမ့်ပုတ်မြစ် အနောက်ဘက်ကို ကချင်သာသနာပြုတွေတောင် မသွားဝံ့သေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလ၊ ဟိမဝန္တာကို ကျော်ပြီး ပျံသွားတဲ့ ဒါကိုတာ ထောက်ပံ့ရေးလေယာဉ်တစ်စင်း အဲဒီနေရာမှာ ပျက်ကျခဲ့တယ်။ လေယာဉ်ထဲမှာပါလာတဲ့ အမေရိကန်ပိုက်လော့ (၂)ယောက် အသက်မသေခဲ့ပေမယ့် သူတို့နှစ်ယောက်ကို နာဂတွေ ဖမ်းမိသွားပြီး တစ်ယောက်ကို ယဇ်ပူဇော်ဖို့ ခေါင်းဖြတ်သတ်လိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သတ်ပြီးတော့ ကောင်းကင်ပေါ်က ပြုတ်ကျလာတဲ့ ထွားထွားကျိုင်းကျိုင်း လူဖြူကြီးတွေဟာ နတ်သိကြားတွေ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ တွေးမိသလား မသိပါဘူး နာဂတွေ ထိတ်လန့်သွားပြီး ကျန်တဲ့အမေရိကန်တစ်ယောက်ကို ပြန်လွှတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီအမေရိကန်က လီဒိုလမ်းမကြီးပေါ်က ရှင်ဘွေယန် အမေရိကန် စစ်စခန်းအထိ ခြေလျင်လျှောက်သွားပြီး အဲဒီကတစ်ဆင့် အမေရိကန်ကို ပြန်သွားတယ်လို့ ယုံကြည်ရတယ်”

ဤဥပင် ခေးဆန်ချန်းလမ်းမှ မိုရန်တဲကြီးတစ်လုံး၏ အပြင်တွင် ကျွန်ုပ် တွေ့ခဲ့ရသော ဒါကိုတာ အင်ဂျင်ကြီးကို မျက်စိထဲ ပြေးမြင်လိုက်သည်။

“ဒါကိုတာ ပျက်ကျပြီး ပိုက်လော့တွေ အဖမ်းခံခဲ့ရတဲ့ ရွာနာမည်ကိုရော ခင်ဗျား သိလား”

“သိတာပေါ့ ခေးဆန်ရန်နော့” လို့ ခေါ်တယ်။ အိန္ဒိယနယ်စပ်နားမှာ ကျွန်တော်တို့ နေရာနဲ့ အရမ်းဝေးပြီး တော်တော်ခေါင်တဲ့နေရာပဲ။ အဲဒီလောက်ဝေးဝေးကို ကျွန်တော်တို့ မသွားဖူးကြဘူး။ အခုအထိ အဲဒီရွာ ရှိသေးသလား၊ မရှိသလားတော့ မသိဘူး”

ကျွန်ုပ် တစ်ခဏ မှင်တက်သွားသည်။ ခေးဆန်ရန်နော့ ဆိုသည်မှာ ခေးဆန်ချန်းလန် ရွာစုထဲက ရွာတစ်ရွာဖြစ်ပြီး မိုင်အနည်းငယ်သာ ဝေးရာ ဆိုင်နောင့် ဓာတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့သော အင်ဂျင်တုံးကြီးသည်လည်း ဆိုခဲ့သလို ဒါကိုတာ လေယာဉ်ပျက်ဆိက ယူလာတာပဲ ဖြစ်ရမည်။

ဘုန်းတော်ကြီး ထိန်နန်နှင့် လရိုးနော်ဂျာ မိဘများ ပြန်သွားပြီးနောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ထံ နမ့်ဘူမှ သတင်းရောက်လာသည်။ ဇန်နဝါရီ (၂၇) ရက်နေ့တွင် တနိုင်းမြို့စောင့်တပ်မှ မြန်မာစစ်ကြောင်းတစ်ကြောင်း တောထဲမှ ဖြတ်၍ ကောင်းဂျာရွာအနီးသို့ လုံးဝ မမြင်ရဘဲ ချဉ်းကပ်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ကေအိုင်အေတပ်များလည်း အဆိုပါ ဒေသတစ်ဝိုက်တွင် မရှိ၊ ကျေးရွာဖြစ်၍လည်း လုံခြုံရေးတပ်ချမှထား၊ သို့ပေမဲ့ မြန်မာတပ်များက ယခုလို အရပ်သားများ နေထိုင်ရာ ရွာတစ်ရွာကို လာရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ရွာသူရွာသားတို့က ပန်းအောင်နှင့် တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကို လက်ခံ၍ တည်းခိုခွင့်ပြုခဲ့သည့်အတွက် အငြိုးနှင့် တိုက်ခိုက်သည်မှာ သိသာနေသည်။ မနက် (၅) နာရီတွင် မြန်မာတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က စတင်ပစ်ခတ်ရာ ပစ်မှတ်တစ်ခုမှာ ကေအိုင်အို၏ နယ်မြေရုံး အဆောက်အအုံဖြစ်

မြန်မာပြည် မြောက်ပိုင်းမှ ကချင်ရွာသူရွာသားများ။

သည်။ အဆောက်အအုံထဲတွင် လရိုးနော်ဂျာ ရှိနေပြီး သေနတ်သံများ ကြားရပြီး အိပ်ရာက နိုးလာရာ၊ ကေအိုင်အို ရန်ပုံငွေတွေ ထည့်ထားသော ငွေအိတ်ကြီးကို ကမန်းကတန်း သွားယူရာတွင် လက်ဖြောင့်တပ်သားတစ်ဦး၏ လက်ချက်ဖြင့် ရင်ဝကျည်ထိကာ ပွဲချင်း ပြီး သေသွားသည်။ လရိုးနော်ဂျာမှာ ထိုဒေသ၏ ငွေကိုင်စာရေး ဖြစ်သည်။

မြန်မာတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဘက်က တစ်နာရီမျှ မရူးမစမ်း ရမ်းသန်းပစ်ခတ်နေသဖြင့် ဂျိုးဇက်ခေါ် လီဆူးကျောင်းဆရာတစ်ယောက်၊ အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်နှင့် ဒေသခံ စာရေးတစ်ယောက် သေဆုံး၍ ရွာသား (၅) ယောက် အပြင်းအထန် ဒဏ်ရာရခဲ့ကြပြီး ကျေကျေနပ်နပ် လက်စားချေပြီးလောက်ချိန်တွင် မြန်မာစစ်တပ် ပြန်ဆုတ်သွားသည်။ အဆိုပါသတင်းကို ကြားလိုက်ရသည့်အခါ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့ တုန်လှုပ်သွားပြီး စစ်ဘက်နှင့် အရပ်ဘက် ခွဲခြားခြင်းမရှိဘဲ ယခုလို တိုက်ခိုက်ခဲ့သဖြင့် အကြီးအကျယ် ဒေါသဖြစ်ရသည်။ သို့ဖြင့် လရိုးနော်ဂျာ၏ မိသားစုနှင့် အကြောင်းကို သတင်းယူလာ သော ဆင်ဝါးနော်ကို ကျွန်ုပ် မေးကြည့်သည်။

“သူ့မိန်းမနဲ့ ကလေးတွေကတော့ ဘေးကင်းရာ ထွက်ပြေးနိုင်လို့ လွတ်သွားကြ တယ်။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားလည်း သိသားပဲ၊ သူ့မိဘတွေက မနေ့ကမှ ပြန်သွားတာဆိုတော့ ကျုပ်လူတစ်ယောက်လွတ်ပြီး သူတို့နောက် လိုက်ခိုင်းတာ၊ တောထဲတစ်နေရာမှာ မိပြီး

ကချင်တောင်တန်း နံနက်ခင်းအလှ။

အကျိုးအကြောင်း ပြောပြတော့ သူတို့ ငိုကြွတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီနေရာမှာပဲ ဘုန်းတော်ကြီးဦးဆောင်ပြီး လရိုးနော်ဂျာအတွက် အောက်မေ့ဖွယ် အခမ်းအနား လုပ်ကြမှာပါ”

နမ်ဗျူကို တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ဗမာ့တပ်များဘက်မှ နောက်ထပ် လှုပ်ရှားလာတော့မည့် ရှေ့ပြေးအရိပ်အယောင်တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ လီဒိုလမ်းမဘက်မှ ရောက်လာသူတွေဆီကလည်း အမျိုးမျိုးသော ကောလာဟလတွေ ကြားနေကြရာ တပ်မဟာ (၂) ဌာနချုပ်ကို လေကြောင်းနှင့်အတူ မြန်မာတပ်များက ထိုးစစ်ကြီးဆင်တော့မည့်အကြောင်း၊ ထိုနေ့သည် ကချင်အမျိုးသားနေ့ ကျင်းပမည့် ဖေဖော်ဝါရီ (၅) ရက်နေ့နှင့် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် စီစဉ်ထားကြောင်း သတင်းတွေ ထွက်နေသည်။ ကေအိုင်အေကို ၁၉၆၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ (၅) ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ထိုနေ့ကို ကချင်အမျိုးသားနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး နှစ်စဉ် သူပုန်ဒေသတွင် စစ်ရေးပြ အခမ်းအနားနှင့် လူထုအစည်းအဝေးတွေ ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

ကောလာဟလသတင်းတို့ မည်သို့ရှိစေ၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့်အနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ဗုံးခိုကျင်းတူးဖို့ တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို တာဝန်ပေးလိုက်ရာ နေ့တစ်ဝက်အတွင်း လုပ်ကိုင်ပြီးစီးသွားသည်။ ဗုံးခိုကျင်းအနက်မှာ (၂) မီတာရှိပြီး သစ်လုံးတွေနှင့် မိုးထားပြီး အမိုးပေါ်တွင် သဲခင်း၍ ရုပ်ဖျက်ထားသည်။ ထို့နောက် ဗုံးခိုကျင်းထဲသို့ ကျွန်ုပ်၏ မှတ်စုမှတ်တမ်းများ၊ ဆိုင်နောင့်၏ ကင်မရာအိတ်နှင့် သမီးလေးလိုအပ်သည့် အသုံးအဆောင်၊ ပစ္စည်းပစ္စယတွေ ရွှေ့ပြောင်းထားလိုက်ကြသည်။

အစောပိုင်းက အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားကို စခန်းထဲမှ စစ်ရေးပြကွင်းတွင် ကျင်းပဖို့ စီစဉ်ထားသော်လည်း ပတ်ဝန်းကျင် မရှိဘွမ်ရွာများမှ အရပ်သားတွေ စစ်ရေး

ပြကွင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်လာနေကြသဖြင့် မလှမ်းမကမ်း တောထဲက မြေကွက်လပ်တစ်ခု တွင် ပြောင်းရွှေ့ကျင်းပခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်နှင့် ဘောက်ဒီးတို့နှစ်ယောက် ဆင်ကိုယ်စီဖြင့် သွား ရောက် အားပေးခဲ့ကြသည်။

အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားကို ရိုးရိုးရှင်းရှင်းနှင့် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ကျင်းပခဲ့ရာ တွင် ဦးစွာ ကေအိုင်အေ အဆင့်မြင့်အရာရှိတို့က မိန့်ခွန်းများ ပြောကြားပြီး စစ်မှုထမ်း ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီးက သမ္မာကျမ်းထဲက တစ်နေ့တာ နှလုံးသွင်းရမည့် တရားတော် တစ်ပိုဒ်ကို ဖတ်ကြားသည်။ တရားနာပရိသတ်ကြီးက ဓမ္မတေးတစ်မျိုးကို သံပြိုင်သီဆို ကြသည်။ ထိုနေ့တစ်နေ့တာလုံး စိတ်တထင့်ထင့်နှင့် အားလုံးက တိုက်လေယာဉ်သံတို့ကို နားတစွင့်စွင့်နှင့် နိုးနိုးကြားကြား ရှိနေကြသော်လည်း ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဘာတစ်ခုမျှ မဖြစ်ဘဲ အေးအေးဆေးဆေး ပြီးဆုံးသွားခဲ့သည်။ ထိုညက ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးထွက်ဖို့အတွက် စီစဉ် ထားပြီးကြောင်း ဆင်ဝါးနော်နှင့် အခြားအရာရှိတွေ ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်ကို ပြောသည်။ အရာရှိတွေထဲမှာ ဒုဗိုလ်လေးခွန်နောင်လည်း ပါသည်။ အသက်ငယ်ငယ်၊ အရပ်ရှည်ရှည် ပိန်ပိန်ပါးပါး၊ မျက်နှာကျလေးထောင့်စပ်စပ်နှင့် ထက်ထက်မြက်မြက်ရှိပုံပေါ်သည်။ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရ ပညာတတ်တစ်ယောက်လည်းဖြစ်ပြီး စစ်ယူနီဖောင်းကို ကျကျနန ဝတ် ထားရာ စည်းကမ်းနှင့် တာဝန်ကို တသဝေမတိမ်း လိုက်နာစောင့်ထိန်းမည့် စစ်သား ကောင်းတစ်ယောက်မှန်း ပေါ်လွင်နေသည်။

သတင်းကြားထားသလို မြန်မာစစ်တပ်က ဖေဖော်ဝါရီ (၅) ရက်နေ့တွင် တိုက်ခိုက် ခြင်း မရှိသော်လည်း ထိုးစစ်ကြီး တစ်ခုအတွက် ပြင်ဆင်နေသည်ကိုကား သိသာသည်။ ကေအိုင်အေ အမှတ် (၁) တပ်မဟာဌာနချုပ်သည် မေခနှင့် မလိခမြစ်ဆုံရာ တြိဂံဒေသ တွင် တည်ရှိသဖြင့် အဆိုပါနေရာသို့ ဆင်ဝါးနော်နှင့် ခွန်နောင်တို့က ဦးဆောင်သွားကြ မည် ဖြစ်သည်။ ယခု ရွေးချယ်လိုက်သောလမ်းကား မန္တလေး-မြစ်ကြီးနား ရထားလမ်းနှင့် နီးကပ်စွာ ပြိုင်နေသဖြင့် ခရီးတာတိုသော်လည်း စွန့်စားခန်းတွေ များလှသည်။ ခရီးအတွက် ရိက္ခာတို့ ပစ္စည်းတို့ကို ဖားကန်ကျောက်စိမ်းတွင်းများမှ ပေးပို့ဖို့ စီစဉ်ထားသော်လည်း ယခုအထိ ရောက်မလာသေးဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့မှ ကြို၍ ဆက်သားများဖြင့် ပို့ပေးရမည် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ခရီးကို ဖြစ်နိုင်သမျှ လျှို့ဝှက်ဖို့ရာ အရဏ်မကျင်းမီ တပ်မဟာ (၂) စစ်ဌာနချုပ်မှ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်ခွာလာသည်။ ထိုနေ့က ဖေဖော်ဝါရီ (၁၀) ရက်၊ တြိဂံ ဒေသ အမှတ် (၁) တပ်မဟာအရောက်ခရီးကို အများဆုံး (၂) ပတ်ကြာမည်ဟု ခန့်မှန်း ထားကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းတွင် လူအင်အား (၄၀) နှင့် ဆင် (၃) ကောင် ပါသည်။ (၂) ကောင်က ရိက္ခာပစ္စည်းတွေ သယ်ဆောင်လာပြီး တစ်ကောင်က ကျွန်ုပ်ကို တင်ဆောင်လာသည်။ အမှောင်ထဲတွင် တစ်ရွာပြီးတစ်ရွာ ဖြတ်လာခဲ့ရာ နေအိမ်အချို့သာ စောစောစီးစီး နိုးနေပြီး အိမ်ထဲတွင် မီးလှုံနေကြသည်ကို ဝါးထရုံကြားမှ မီးတောက်

မီးညွန့်လေးတွေ တွေ့နေရသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်ကား ဘယ်ညာ ယိမ်းထိုးနေသော ဆင်ကျောပေါ်က ပုခက်ပေါ်မှာ ခိုက်ခိုက်တုန်၍ လိုက်ပါခဲ့ရပါ၏။

သို့ပေမဲ့ လမ်းတွင် ကြားရသောသတင်းတွေက မကောင်း၊ တပ်မဟာ (၂)ဌာန ချုပ်ကို ဦးတည်၍ မြန်မာစစ်တပ်တွေ သုံးဘက်သုံးတန်မှ ပိတ်ဆို့နေသည် ဆို၏။ စခန်းတွင် (၃) ပတ်ကျော် ကျွန်ုပ်တို့ ရှိနေသဖြင့် မြန်မာစစ်တပ်တွေဘက်က ထိုးစစ် ဆင်ခြင်းဟုတ်မဟုတ်ကား မသေချာ။ နောက်ထပ် ကောလာဟလတစ်ခုကလည်း ဟူး ကောင်းချိုင့်ဝှမ်းအထက် တောင်တန်းတွေပေါ်မှာ နေရာယူထားသော ကေအိုင်အေစခန်း တို့ကို လီဒိုလမ်းမကြီးတစ်လျှောက်မှ မဂျီဘွမ်ရွာများက ထောက်ပံ့ပေးနေသဖြင့် ၎င်းရွာ တွေကို ပြောင်းရွှေ့နေရာချပေးဖို့ အစိုးရက ရည်ရွယ်၍ ထိုးစစ်ဆင်ခြင်းဟု ဆိုသည်။ မည်သို့ရှိစေ၊ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က လှုပ်ရှားဖို့ အချိန်ကျပြီဖြစ်၍ အရုဏ်အလင်း နေအထွက် နှင့်အတူ တနိုင်းမြစ်ကြောင်းအတိုင်း မြောက်ဘက်သို့ လိုက်လာခဲ့ရာ မြစ်ကမ်းသဲခုံတွေ ပေါ်မှာ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ကျားခြေရာကို တွေ့ကြရပြီး ငန်းရိုင်းတစ်အုပ်က မြားဦး သဏ္ဍာန်အဝေးသို့ ပျံတက်သွားသည်။ စွပ်ကြောင်းတစ်ဖက်တွင်မူ မှောင်စုပ်စုပ် တောအုပ် ကြီးတွေ၊ ချောက်ချားဖွယ်ရာ၊ စုတ်သပ်အံ့ဩဖွယ်ရာ၊ စူးစမ်းကြည့်ချင်စရာ လက်ယပ်ခေါ် နေသည့်အလား၊ အရှေ့တောင်အာရှဒေသတွင် ယခုလို သဘာဝအရိုင်းသစ်တောတချို့ ကျန်နေသေးသည်ကို ရှာဖွေတွေ့လိုက်ရသည်မှာ ဝမ်းသာကြည်နူးဖွယ် ကောင်းပေစွ။ မြန်မာပြည်၊ ပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲတွေ အဆုံးသတ်သွားမည် ဆိုပါလျှင် ဟူး ကောင်းချိုင့်ဝှမ်းဒေသ အတော်များများမှာ သဘာဝဘေးမဲ့သစ်တောနှင့် သဘာဝဥယျာဉ် ကြီးတစ်ခုဖြစ်လာပြီး ထိုမှ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖြင့် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေတွေ ရလာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်သန်းလာသော သစ်တောကြီးများကိုမူ လောဘဇော တိုက်နေသော နိုင်ငံတကာ သစ်ကုမ္ပဏီများကား အဓိက ခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခု ဖြစ်နေပြီး ထိုင်း၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်နှင့် မလေးရှားနိုင်ငံ သစ်တောကြီးများတွင် ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရ သလို အလားတူ ကံကြမ္မာမျိုးအတွက် ပြင်ဆင်နေကြလေပြီ။ မွန်းတည့်ချိန်တွင် ဆင်လှေ ကျင့်ရေးစခန်းတစ်ခုသို့ ရောက်လာကြပြီး ဤမှာပင် တစ်ညအိပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။

စခန်းကို တနိုင်းမြစ်ကမ်းနဖူးတွင် တည်ထားပြီး ကချင်လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့ဝင် တို့နှင့် ဖမ်းမိလာသော ဆင်တို့ကို လှေကျင့်ပေးနေသော ဆင်ထိန်းတွေသာ ရှိသည်။ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆင်ဝါးနော်တို့ ငါးမျှားထွက်ကြရာ ကျွန်ုပ်က လမ်းကောင်း ကောင်း မလျှောက်နိုင်သေးသဖြင့် မြစ်ပြင်ကျယ်၍ ရေစီးငြိမ်သောနေရာအထိ ဆင်နှင့် လိုက်ပို့ရသည်။ ထိုနေရာမှာ ရေမှော်ပင်တွေ အထွေးလိုက် ပေါက်နေပြီး ငါးမျှားဖို့ ကောင်းသည့်နေရာဟု ဆိုသည်။ ဆင်ကျောကုန်းပုခက်ပေါ်မှာ ကျွန်ုပ် လျှောဆင်းလိုက်ပြီး မြစ်ဘေးမှ ကျောက်တုံးကြီးတစ်တုံးနားသို့ ထော့နင်းထော့နင်းနှင့် လျှောက်လာပြီး ငါးမျှား

ကြိုးတွင် ခဲသီးတပ်လိုက်ရာ ဆင်ဝါးနော်က ကျွန်ုပ် လုပ်ကိုင်နေသည်ကို တစ်ချက် ကြည့်ရင်း သံသယနှင့် ပြုံးလိုက်သည်။

“ဥရောပမှာတော့ ငါးကို အဲဒီလို ဖမ်းလို့ ရချင်ရမှာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့ဆီက ငါးကတော့ အဲဒါကို ဘာမှန်းသိမှာ မဟုတ်ဘူး”

ခဲသီးကို လွဲ၍ မြစ်ထဲသို့ ကျွန်ုပ်ပစ်လိုက်ပြီး စက်သီးကို ရစ်ယူလိုက်သည်။ ငါးမမိ၊ နောက်တစ်ကြိမ်ပစ်၍ တဖြည်းဖြည်းရစ်ယူလာရာ ငါးမျှားချိတ်က သစ်တုံးတစ်တုံး နှင့် ငြိနေသလို တုံ့သွားသည်။ ထို့နောက် ငါးက ရေနက်ထဲသွားပြီး ဆက်၍ ရုန်းနေ သဖြင့် စက်သီးက တဝီဝီနှင့် ထွက်ပြေးနေရာ အရှိန်ကို ဆ၍ ငါးသည် အတော်လေး အကောင်ကြီးကြောင်း ကျွန်ုပ်သိသည်။ ဤအချိန်ကျမှ ဆင်ဝါးနော်လည်း လှုပ်လှုပ် ရှားရှား ဖြစ်လာပြီး ပစ္စတိုကို တစ်ဖက်က ကိုင်ရင်း ငါးကို မြင်ရသည်နှင့် သေနတ်နှင့် ပစ်ဖို့ ဝပ်၍ စောင့်နေသည်။ ကျွန်ုပ်ကလည်း ရစ်ဘီးကို တဖြည်းဖြည်း ရစ်တင်နေသည်။ ငါးကြီးတစ်ကောင်မှန်း သေချာနေသည့်တိုင် ငါးမျှားတံ မရှိသဖြင့် တစ်ခါတည်းနှင့် အသေသတ်လိုက်ဖို့သာ ရှိသည်။ သို့ပေမဲ့ ဆင်ဝါးနော် သေသေချာချာမြင်အောင် ကျွန်ုပ် ဘက်က ဆွဲမတင်နိုင်မီ ငါးက နောက်တစ်ကြိမ် ရုန်းလိုက်ပြန်သဖြင့် ငါးမျှားကြိုးက တင်းတောင့်နေပြီး ရစ်ဘီးက တင်းထားရသဖြင့် တကျိကျိ မြည်သံများပင် ထွက်နေသည်။ ငါးကို မြင်ရဖို့ နေနေသာသာ ငါး၏အလေးချိန်ကို ဆဝါးဖို့ပင် ခက်လှသည်။ သို့ရာတွင် ရုန်းနေသော အားကို မှန်းဆကြည့်မည်ဆိုလျှင် (၅) ကီလိုဂရမ်နှင့် (၁၀) ကီလိုဂရမ်ကြား ရှိနိုင်ကြောင်း ကျွန်ုပ် မှန်းမိသည်။ သို့ရာတွင် တစ်နာရီလောက်ကြာပြီးနောက် ငါးလည်း မောနေလောက်ပြီထင်ရသော်လည်း အားပြန်စု၍ နောက်တစ်ချက် ရုန်းလိုက်သည်တွင် တင်းနေသော ကြိုးကား ထောက်ခနဲ ပြတ်ပါသွားလေရာ ဆင်ဝါးနော်လည်း ဟင်းခနဲ စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် ပစ္စတိုကို အောက်ချလိုက်လေသည်။

သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်က စိတ်မလျှော့သေး၊ တစ်နာရီနီးပါးမျှ ကျောက်တုံးပေါ်မှာ ကိုးရိုးကားရားနှင့် ဟန်ချက်ကို ထိန်းရင်း ငါးကြီးနှင့် လွန်ဆွဲလိုက်ရသဖြင့် အတော်လေး မောသွားသော်လည်း နောက်တစ်ကြိမ် ကြိုးစားဖို့အတွက် ခဲသီးကို တပ်လိုက်ပြီး ငါးမျှား ချိတ်ကို လွှဲပစ်လိုက်ပြန်သည်။ မကြာခင်ပင် ကြိုးတောင့်သွားသဖြင့် နောက်ထပ် ငါးတစ် ကောင် ဆွဲလိုက်သည်ကို သိ၍ မြောက်တင်လိုက်ရာ အိန္ဒိယဆယ်လမြန်ငါးကြီးတစ်ကောင်၊ ပထမ အကောင်ထက်တော့ သေးသည်။ သို့ပေမဲ့ ယနေ့ နေ့လယ်ခင်းကား ကျွန်ုပ်၏ နေ့လယ်ခင်း မဟုတ်၊ ငါးနှင့် ကျွန်ုပ် တစ်နာရီမျှ လွန်ဆွဲပြီးနောက်တွင် ယခင်အတိုင်း ကြိုးပြတ်၍ လွတ်သွားပြန်ရာ၊ ကျွန်ုပ်လည်း ဒေါသလည်းဖြစ် စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် ငါးမျှားတံကို ပစ်ချပြီး ကျောက်တုံးပေါ် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ကာ ဆေးပျေလိပ် ဖွာနေလိုက် တော့သည်။

“မယ့်နိုင်စရာဘဲ၊ တစ်စက္ကန့် နှစ်စက္ကန့်အတွင်းမှာ တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင် မိသွားတာ၊ ခင်ဗျားနိုင်ငံပြန်ရောက်ရင် အဲဒီလို ငါးမျှားတံ ပို့ပေးလိုက်စမ်းပါဗျာ၊ ဒီထက် ပိုကောင်းရမယ်နော်”

ဆင်ဝါးနော်က ကျွန်ုပ်ကို အော်ပြောသည်။ ငါးမမိလိုက်ပေမဲ့ သူ့သံသယကိုတော့ ကျွန်ုပ် ချေဖျက်နိုင်ခဲ့သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် တနိုင်မြစ်ရိုးတစ်လျှောက်မှ ကျွန်ုပ်တို့ ဆက်လက် ထွက်ခွာ လာခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့သည် ဖေဖော်ဝါရီ (၁၁) ရက်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်ထောင်သက် (၃) နှစ်ပြည့်သောနေ့လည်း ဖြစ်သည်။ ရာသီဥတု ကြည်လင်နေသော်လည်း တနိုင်မြစ်ရိုး ချောက်ကမ်းပါးတစ်ဖက်တစ်ချက်မှ မတ်စောက်သော လမ်းကျဉ်းလေးဖြစ်၍ ဆင်တွေကို မြစ်ကြောင်းအတိုင်း ဆင်းလိုက်ခိုင်းပြီး အလွယ်ဆုံးလမ်းကို ရှာရသည်။ ရေအောက်ကြမ်းပြင် ကျောက်တုံးများမှာ ချောမွတ်နေ၍ ဆင်တွေကို ဂရုတစိုက် တလှမ်းချင်း လျှောက်ခိုင်းနေရာ၊ ဆင်ခြေထောက်တွေတစ်ဝိုက် ငါးတွေ စုပြုံတိုးနေသည်။ အဝေးတွင်မူ သမီးလေးကို ကျောပိုးချီ၍ လူအုပ်ကြီးနှင့်အတူ သွားနေသော ဆိုင်နောင်ကို ဆင်ကျောကုန်း ကြိမ်ပုခက်ပေါ်မှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ် လှမ်းမြင်နေရသည်။ ကလေးထိန်း တာဝန်ဖြင့် ပါလာသော မရွှေနှင့် လူဂျာတို့၏ ရယ်သံနှင့် တွတ်ထိုးသံတချို့လည်း တစ်ချက်တစ်ချက် ကြားနေရသည်။ သူတို့နှစ်ဦးကား ကေအိုင်အေတပ်ဖွဲ့ဝင် မိန်းကလေး ရဲဘော်တွေ ဖြစ်သည်။

မွန်းလွဲချိန်တွင် ဂေါ်နမ်ခေါ် ရွာကြီးတစ်ရွာသို့ ရောက်လာရာ ဤတွင်လည်း ကျွန်ုပ် ကံကို နောက်တစ်ခါစမ်းသည့်အနေနှင့် ငါးမျှားဖို့ ပြင်လိုက်သည်။ ဒေသခံတို့၏ အဆိုအရ ဤနေရာမှ ငါးမျှားမှာ ဆင်ထိန်းစခန်းတွင် တွေ့ခဲ့ရသော ငါးတွေလောက် မကြီးသော်လည်း တအောင့်လေးမှာပင် ငါးတစ်ကောင်ရလိုက်သည်။

“တစ်မိနစ်တောင် မကြာဘူးဟေ့”

ရေထဲက ရက်ကန်ရက်ကန်နှင့် ဆွဲတင်လိုက်သော ငါးကြင်းကြီးကို ကြည့်ရင်း ဆင်ဝါးနော် ဝမ်းသာအားရ အော်လိုက်သည်။ ငါးအလေးချိန်က တစ်ကီလို မရှိတတ် သော်လည်း သုံးလေးယောက်တော့ ကောင်းကောင်းစားလောက်သည်။ ကျွန်ုပ် ခုံမင်သော အစားအစာများတွင် ငါးပါသော်လည်း ဒေသခံတွေ ချက်သည့် ငါးဟင်းမျိုးကိုတော့ သိပ်မကြိုက်၊ ကချင်တွေ ငါးချက်ပုံချက်နည်းက ငါးကို ရင်ခွဲ၊ ကလီစာထုတ်၊ အမြီးက ခေါင်းအထိ အတုံးအတစ်ခတ်ပြီး ရေလုံပြုတ်လိုက်တာမျိုး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်က ဆွီဒင်ပုံစံ ငါးချက်ပုံချက်နည်း သင်ပေးမည် ဆိုလိုက်သည့်အခါ စိတ်ဝင်စား၍ ကျွန်ုပ်ထံ ပိုင်းအုံလာကြသည်။ ကျွန်ုပ်က ငါးကို အကြေးသင်၊ ရင်ခွဲ၊ ကလီစာထုတ်၊ ရေယက်နှင့် အမြီးတို့ကို ဖြတ်၍ ဆားနယ်ပြီး ကြောလုံထဲ ထည့်လိုက်သည်။ ဤအချိန်အထိ ကြည့်

နေသူတွေဆီက စိတ်ဝင်စားမှု မပြသေး၊ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်က ကြက်ဥတစ်လုံး တောင်းယူ လိုက်သည့်အခါတွင်ကား သူတို့တွေ လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်လာသည်။ ကြက်ဥကို ခွဲ၊ ဇလုံတစ်လုံးထဲထည့်၊ ဆားနှင့် ငရုတ်သီးမှုန့် အနည်းငယ်ထည့်ပြီး ဇွန်းနှင့် ခလောက်မွှေ ထားလိုက်သည်။ ငရုတ်ကောင်းမှုန့် လိုချင်ပေမဲ့မရ။ ဂျုံမှုန့်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆန်မှုန့်ဖြစ်ဖြစ် တစ်ခုခု ရမလား တောင်းကြည့်ရာ ဘာလုပ်ဖို့လဲဟု လှူကုသ မေးသည်။

“မင်း တွေ့မှာပေါ့”

လှူကုသ ငရုတ်ဆုံထဲ ဆန်ထည့်ပြီး ညက်မှုန့်နေအောင် ထောင်းသည်။

“ပေါင်မုန့်ရောရှိသလား”

“ပေါင်မုန့်... ကျွန်မတို့က ငါးဟင်းကို ထမင်းနဲ့ စားမှာ မဟုတ်ဘူးလား”

“ထားပါတော့၊ မုန့်ကြွပ်ကောရှိလား”

တပ်မဟာ (၂) တွင် ကျွန်ုပ်တို့ စားခဲ့ရသော မုန့်ကြွပ်ကို အသုံးပြုဖို့ ရည်ရွယ်၍ ကျွန်ုပ်က မေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မုန့်ကြွပ်ရှာမရသဖြင့် ဘီစကွတ်တစ်ထုပ် လာပေး သည်။ ဘီစကွတ်က အနည်းငယ် ချိုသော်လည်း အသုံးပြုဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး ဘီစကွတ်မုန့် တွေကို ငရုတ်ဆုံတွင် ခပ်မွမွ ထောင်းခိုင်းလိုက်သည်။ ဟင်းထဲ ထည့်စရာ အမယ်တွေ စုံပြီ၊ သို့နှင့် ကြွေဇလုံထဲက ငါးကို ကြက်ဥအရည်တွင်နှစ်၊ ဆန်မှုန့်နှင့် လှိမ့်၊ ဘီစကွတ် အမွှေတွေနှင့် အပေါ်မှ ကျပြီး ကျွတ်ကျွတ်ဆူနေသော မီးဖိုပေါ်က ဒယ်ဒိုထဲ ထည့်လိုက် သည့်အခါတွင်မူ ကျွန်ုပ်၏ပရိသတ်တွေက တခါခါနှင့် ငါးကို ဒယ်ဒိုထဲမှ ဆယ်ယူလိုက် သည်အထိ ရယ်နေကြသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ ငါးကြော်ကို သူတို့ မြည်းကြည့်သည့် အခါတွင်မူ အားလုံးက အရသာရှိကြောင်းသဘောတူလိုက်ကြရာ ဤစကားကား သူတို့၏ လောကွတ်မဟုတ်ကြောင်း စားဖိုမှူးတစ်ယောက်အနေနှင့် ကျွန်ုပ် ကောင်းကောင်းကြီး သိပါ၏။

ဆွီဒင်ငါးဟင်းချက်နေခိုက်မှာပင် တပ်မဟာ (၂) ဌာနချုပ်တစ်ဝိုက် တောင်တန်း များအနီးသို့ အစိုးရတပ်တွေ တက်လာကြောင်း သတင်းရောက်လာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အလှမ်းကွာဝေးသော်လည်း တနိုင်းမြို့မှလာသော ထောက်ပံ့ရေးတပ်များဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ လမ်းကြောင်းနှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့နိုင်ဖွယ်ရှိသဖြင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့်အနေနှင့် ကေအိုင်အေ တပ်စိတ်တစ်စိတ်ကို ရှေ့မှလွတ်၍ တစ်ဖက်မှ တက်လာသော အစိုးရတပ်များကို ထောက် လှမ်းခိုင်းလိုက်သည်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင် ဂေါ်နမ်ရွာမှ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်ခွာလာခဲ့ပြီး တနိုင်းမြစ်ကို ကူး၍ အရှေ့ဘက် ကုမုန်တောင်တန်းပေါ်သို့ တက်လာခဲ့ရာ ဤ၌ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် စိတ်ချရပြီဟု ယူဆသဖြင့် ဆင်ဝါးနော်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ လမ်းခွဲခဲ့ကြသည်။

“ဒီနေရာကစပြီး ရှေ့ကို ခွန်နောင်က လမ်းပြလိမ့်မယ်၊ ကျုပ်ကတော့ ပြန်ရဦးမယ်၊ ဟိုမှာ တိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်နေလောက်ပြီ”

ဆင်ဝါးနော်က ကျွန်ုပ်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။

“ခင်ဗျားမှာတဲ့ ငါးမျှားတံကို ကျွန်တော် မမေ့ပါဘူး၊ ပို့လိုက်ပါ့မယ်”

ကျွန်ုပ်က သူ့ကို ပြုံး၍ ကတိပေးလိုက်သည်။

“စစ်ကြီးပြီးရင်တော့ ကျုပ်တို့တွေ နေ့တိုင်း ငါးမျှားတာပေါ့” ဟု သူက ပြောပြောရယ်ရယ်နှင့် ဆင်စီး၍ ထွက်ခွာသွားသည်။ တောင်ကြောတစ်လျှောက် ရေရှားပါးလာပြီး ရွာဟူ၍ မတွေ့ရတော့။ မတ်စောက်သော တောင်ကြောများဖြစ်၍ ဆင်တွေကို ဝါးရုံတောတွေထဲက ဖြတ်လျှောက်စေပြီး ဆင်ထိန်းတို့က တောခုတ်စားတွေနှင့် လမ်းရှင်းရင်း တောင်ပေါ်သို့ တဖြည်းဖြည်း တက်လာခဲ့ကြသည်။ ရွာခြေဝန်းကျင်တွင် ပေါက်နေသော ဝါးရုံပင်တို့က ရွာနှင့် ပန်ရသော်လည်း တောထဲတွင် သောင်းပြောင်းပေါက်နေသော ဝါးရိုင်းတောများကား ဆင်နှင့် တောတိုးရသူတွေအတွက် အတော်ပင် ကသိကအောင့်နိုင်လှသည်။ မတ်စောက်သော တောင်နံရံများပေါ် မြွေလိမ်မြွေကောက် တက်သွားသော စွပ်ကြောင်း တောင်နံရံဘေးတစ်လျှောက်မှ လမ်းမြောင်းလေးအရောက်တွင် ပို၍ ကျဉ်းသွားရာ တစ်နေရာတွင် ဆင်ကျောပေါ်မှ အောက်သို့ ငုံ့ကြည့်လိုက်ရာ ဖောင်းကားနေသော ဆင်ကြီး၏ ဝမ်းဗိုက်ကပ်ဖက်တွင်မူ မတ်စောက်သောချောက်ကြီးမှတစ်ပါး ဘာမျှ မမြင်ရတော့သဖြင့် ဤနေရာမှစ၍ လမ်းလျှောက်ရတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး ဆင်ကို ရပ်ဖို့ ဆင်ထိန်းကို လက်ပြလိုက်ရာ ဆင်ကြီးက ဒူးထောက်၍ ထိုင်ချလိုက်သည်။ လမ်းလျှောက်တုတ်ကို ဆုပ်ကိုင်ရင်း ဒဏ်ရာနှင့် ခြေထောက်က ခန္ဓာကိုယ်အလေးချိန်ကို ဘယ်လောက်အထိ ခံနိုင်မည်ကို စမ်းသပ်၍ ဖြေးဖြေးချင်း ခြေတစ်ဖက်ကို မြေပေါ်ချလိုက်ရာ နာနေသေးသော်လည်း မခံချို မခံသာ မဟုတ်သဖြင့် လမ်းလျှောက်တုတ်ကို ကိုင်ရင်း တောင်တက်ခရီး ကျွန်ုပ် စလိုက်သည်။

တစ်လခန့် လှဲနေပြီး ပထမဆုံးအကြိမ် လမ်းလျှောက်ရသည့် ခံစားချက်ကား စိတ်ကို လန်းဆန်းတက်ကြွစေသည်။ သို့ရာတွင် အနာကို စည်းထားသော ပတ်တီးမှာ ရွံ့ရေတွေ စိုနစ်သွားသဖြင့် မကြာခဏ နားနားပြီး အနာကို အရက်ပျံနှင့် သန့်စင်ပေးရသည်။ သို့နှင့် တောတန်းလေးတစ်ခုသို့ ရောက်လာသည်တွင် အနီးအနား ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကျားထောင်ချောက်တွေ ထောင်ထားကြောင်း သတိပေးသင်္ကေတတွေ သစ်ပင်တွေပေါ်မှာ တွေ့လိုက်ရသည်။ ဒေသခံတွေက ကျားတွေကို ဖမ်းပြီး တရုတ်ကုန်သည်တွေဆီ ရောင်းချကြောင်း၊ တရုတ်တွေက ကျားသားရေကို အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းလုပ်၍ ကျားရိုးကိုမူ ကာမအားတိုးဆေး ဖော်ကြကြောင်း ခွန်နောင်က ပြောပြသည်။ ဒေသတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမရှိသဖြင့် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတွေ ဆင်းရဲနေရပြီး ဈေးကွက်တောင်းဆိုမှုအရ မနှစ်မြို့

ဖွယ်ရာတို့ကို လုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြရသည်ကို တက္ကသိုလ်ပညာတတ် တစ်ယောက်ဖြစ်သော ခွန်နောင်က ကောင်းကောင်း သဘောပေါက်သည်။

“အရင်ဆုံး စစ်ပွဲကို အဆုံးသတ်ရမယ်၊ ဒါမှ တိုင်းပြည်ကို တိုးတက်အောင် လုပ်နိုင်မှာ၊ အဲဒီအခါ သူတို့လည်း ဒီလိုနည်းလမ်းတွေနဲ့ အသက်မွေးစရာ မလိုတော့ဘူး”

အလွန်အမင်း ခက်ခဲကြမ်းတမ်းသော ခရီးတစ်ပိုင်းကို ကျော်ဖြတ်လာပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တော်ထိပ်မှ ဒါရူးတောင်ကြားသို့ ရောက်သည်။ ကျွန်ုပ်၏ မျက်လုံးမှာ ပုံမှန် ညများတွင်ပင် ကြည့်မကောင်းရာ ယခုလို ညမျိုးတွင်မူ ပို၍ ဆိုးဝါးလှ၍ စမ်းတဝါးဝါးနှင့် သစ်မြစ်တွေ၊ ကျောက်တုံးတွေနှင့် အနာဖြစ်နေသော ခြေထောက်တို့ တိုက်မိကြရာ သေမလောက် ခံစားရသည်။ ဤနေရာ၌ ယာယီစခန်းချ၍ ညစာ စားဖို့ မီးဖိုကြသည်။ ကျွန်ုပ်က ပလပ်စတစ်အခင်းပေါ် ထိုင်ချပြီး နေ့စဉ်ဒိုင်ယာရီရေးဖို့ ပြင်သည်။ ယနေ့ ကျွန်ုပ်တို့ သမီးလေးအသက် (၅) လပြည့်သည့်နေ့၊ သမီးကို နာဂရှော့စောင်နှင့် ခြံ၍ မီးလင်းဖိုဘေးတွင် သိပ်ထားသည်။ တောင်ကြားတွင် လေက အေးစိမ့်နေသည်။ ညတွင် ချမ်းလွန်း၍ အိပ်စက်မပျော်၊ မကြာခဏ အိပ်ရာကထပြီး မီးလင်းဖိုမှ ပြာပုံးသွားသော မီးကျည်းခဲတို့ကို မီးထိုးပေးနေရသည်။

သို့ဖြင့် နံနက် (၆) နာရီတွင် အိပ်ရာထလာရာ၊ စခန်းယာယီအပြင်တွင် ဆူပါမားကက်လေးတစ်ခုကို ရုတ်တရက်တွေ့လိုက်ရသည်။ တပ်မဟာ (၂) မှ ဆက်သားတွေ ယူလာသော ဖားကန့်မှ ပစ္စည်းတွေဖြစ်၍ နေမထွက်မီ ရောက်လာကာ ပစ္စည်းတွေကို ထုတ်ခင်းထားသည်။ ကိုရီးယား အားကစား ဖိနပ်နှစ်ရန့်၊ ဂျပန်ခြေအိတ်၊ လက်တိုဂျင် နို့မှုန့် (၂) ဘူး၊ နို့ဆီဘူး၊ နက်(စ်)ကော်ဖီမှုန့် (၁) ပုလင်း၊ မန္တလေးရမ် (၃) ပုလင်း၊ ဘင်း(န်)ဆန်အင်ဟက်(ချ်) စီးကရက် (၁) ကာတွန်၊ ပလပ်စတစ် ကလေးနို့သီးခေါင်း (၁) ထုပ်တို့ ဖြစ်သည်။ မန္တလေးရမ်ပုလင်း တံဆိပ်တွေပေါ်မှာ တံဆိပ်နှိပ်ထားပြီး နို့မှုန့်ဘူးများပေါ်တွင်မူ ၎င်းနို့မှုန့်တို့ကို ဒိန်းမတ်အစိုးရက မြန်မာပြည်သို့ လှူဒါန်းကြောင်း ဖော်ပြထားရာ ကျွန်ုပ်တစ်ချက် ပြုံးလိုက်မိသည်။

နှင်းတွေ ဖုံးအုပ်နေသော မြက်ခင်းပေါ်တွင် ယခုလို စားသောက်ကုန်ပစ္စည်းတွေ ဖြန့်ခင်းထားသည်မှာ အမြင်မတော်၊ ကိုးရီးကားရား ဖြစ်နေသည်။ အဆိုပါ စားသောက်ကုန်တို့ကား မဟားဒရာ၊ ဈေးတင်ရောင်းသော ဖားကန့်မှ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ အနေနှင့် ကုန်ကျစရိတ်ပေးစရာမလိုသည့်တိုင် ယခုလို အဆာကျယ်သော ပစ္စည်းတွေနှင့် စရိတ်ခံ ကျွေးမွေးနေသည်ကိုကား မလိုလား။ သို့ဖြစ်၍ စားစရာ သောက်စရာတို့ကို မရွှေ့ လှူရာတို့ အပါအဝင် အခြားရဲဘော်များနှင့်အတူ မျှစားကြဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

နံနက်စာစားပြီးသည်နှင့် ကုမ္ပဏီတောင်တန်း အရှေ့ဘက်ခြမ်းသို့ စတင် ဆင်းလာ ခဲ့ကြသည်မှာ တစ်နေ့ကုန် ကျွန်ုပ် လမ်းလျှောက်လိုက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် စိတ်ထဲ တက်ကြွ လန်းဆန်းလာခဲ့ပြီး တောထဲတွင် တစ်ည နားကြသည်။ စခန်းချရာ ရောက်သည်နှင့် မရွေ့က ထုံးစံအတိုင်း သွက်သွက်လက်လက်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ညစာပြင်ဆင်ပြီးပြီ။ သမီးကို ရေမိုးသန့်စင်၊ အနီးလဲ၍ သိပ်နှင့်နေပြီ။ သူမထက် အသက်ငယ်သော လှူက ကလည်း တက်ညီလက်ညီ ကူညီသည်။ ထိုညတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ယာယီတဲသို့ ခွန်နောင်ကို ဖိတ်ပြီး မန္တလေးရမ်းကို နည်းနည်းပါးပါး မြည်းစမ်းကြသည်။ ရမ်းပုလင်းကို ဖားကန့်မှ ငွေပြတ်နေသော အရာရှိငယ်တစ်ယောက်ဆီက ဝယ်လာမှန်းသိရသည်။ ခွန်နောင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ စကားစမြည်ပြောကြရာမှ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ကေအိုင်အေသို့ ရောက်လာခဲ့ပြီး မန္တလေးတွင် သူ့ဇနီး ကျန်ခဲ့ပြီး သူ့ဇနီးမှာ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်၍ ကချင်ပြောက်ကျား တွေက သူမကို သံသယဖြစ်မည်ထင်ကြောင်း သိလိုက်ရသည်။ ဤတစ်ချက်သည် ခွန်နောင်အတွက် စိုးရိမ်သောကဖြစ်နေရသည့်တိုင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ယုံ၍ ဖွင့်ပြောပြသည်။

“ကျွန်တော်တို့တိုက်နေတာ ဗမာပြည်သူတွေ မဟုတ်ဘူး၊ ဗမာအစိုးရပါ။”

သူ့ဇနီးကို သတိရနေသည်မှာ သိသာမြင်သာသည့်တိုင် အရက်တန်ခိုးဖြင့် သူ့စိတ် တွေ တက်ကြွနေသည်။ ပြီးနောက် ညစာကို ရဲဘော်တစ်ယောက် တောလိုက်၍ရထားသော ဒေါင်းသားဖြင့် စားလိုက်ကြပြီး အိပ်ရာမဝင်မီ ဖယောင်းတိုင်မီး အလင်းဖြင့် ကျွန်ုပ် ခိုင်ယာရီတွင် ယခုလို ချရေးခဲ့သည်။

“တစ်နည်းတစ်ဖုံနှင့်တော့ အံ့ဩစရာကောင်းသည်။ နာဂတောင်တန်းကို ဖြတ်၊ ချင်းတွင်းမြစ်နှင့် ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းကို ကျော်၍ ယခု ကုမ္ပဏီတောင်တန်းကြီးတွေဆီ ကျွန်ုပ်တို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ရှေ့ခရီးတွင်မူ မေခ၊ မလိခတို့ ဆုံရာ တြိဂံဒေသ၊ ထိုမှ တရုတ်-ဗမာနယ်စပ်သို့။ တစ်ခါတစ်ခါ နားလည်သဘောပေါက်ဖို့ပင် ခက်လှသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရွှေလျားနေသော နယ်နိမိတ်တို့သည်ကား ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ချင်းဒစ် နှင့် ဝင်းဂိတ်တို့ စွန့်စားစူးစမ်းခဲ့သော နယ်မြေအဖြစ်သာ လူသိများခဲ့ရာ ယခုမူ ခွန်နောင်က ရယ်မောပြောခဲ့သော စကားနှင့်ဆိုရသော် လင့်တနာတို့ဇနီးမောင်နှံ၏ စူးစမ်းလေ့လာရေး ခရီး ဖြစ်ပါ၏။”

နောက်တစ်နေ့တွင် တနိုင်မြစ်ကမ်းပေါ်မှ ပထမဆုံးတွေ့ရသော ရွာတစ်ရွာသို့ ရောက်လာရာ သက်ကယ်မိုးဝါးတဲ (၁၀) လုံးသာ တွေ့ရသော်လည်း ရွာသူရွာသားတို့ ကား ဖော်ရွေကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းမှ အရာရှိတို့ကို ခေါ်ရည်တိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကိုမူ အထူးဧည့်သည်တော်တွေအဖြစ် ဘဲဥပြုတ်နှင့် ဧည့်ခံသည်။ သို့ပေမဲ့ သူတို့ဆီက ကြားရသည့်သတင်းကား စိတ်လက်မချမ်းသာစရာ။ ထိုနေ့က လေယာဉ်ပျံ (၂) စီး ရွာပေါ်က နှစ်ကြိမ် ဖြတ်ပျံသွားသည်ဟူ၏။ သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ လှုပ်ရှားမှုကို

အစိုးရတပ်က တစ်နည်းနည်းနှင့် သိနေပြီလော၊ သေသေချာချာ မပြောနိုင်၊ သို့ပေမဲ့ ရွာမှ ကျုပ်တို့ ထွက်လာပြီး တအောင့်အကြာမှာပင် လေယာဉ်တွေပျံလာနေသည်ကို ကြားရသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလက ဒါကိုတာ လေယာဉ်တစ်စင်း၊ ဟိုးအဝေးက ချဉ်းကပ်လာနေသည်ကို တွေ့နေရသည်။ သို့ပေမဲ့ လေယာဉ်အင်ဂျင်သံက မယုံနိုင်စရာ နားမခံသာအောင် ဆူညံနေသည်။ သစ်ပင်ကြီးတွေအောက်မှာ ဆင်နှင့် လူတွေအားလုံး လေယာဉ်ပျံကျော်သွားသည်အထိ ပုန်းနေကြပြီး ဆက်လျှောက်လာကြရာ နာရီဝက်အကြာ တွင် လေယာဉ်ပျံ ပြန်လှည့်လာပြန်သဖြင့် သစ်ပင်တွေအောက်သို့ ဒရောသောပါးနှင့် ပြေး၍ ပုန်းကြ၊ ခိုကြရပြန်ရာ၊ လေယာဉ်ပျံနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းကား တူတူပုန်းတမ်း ကစားသလို ဖြစ်နေသည်။

“သူတို့လေယာဉ်ဆီကို ဖြုန်းပစ်ရမယ်ဟေ့... ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ ဒီကောင်တွေ ကျွန်တော်တို့ကို မြင်မှာ မဟုတ်ဘူး”

သစ်ရွက်တွေ အုပ်မိုးနေသော တောအုပ်အောက်မှာ ပုန်းခိုနေရင်း ခွန်နောင်က ရယ်၍ ပြောသည်။

မည်သို့ဖြစ်စေ အစိုးရအာဏာပိုင်တွေဘက်က အနံ့တစ်ခုခု ရနေသည်မှာ သေချာ သည်။ ရှေ့ရွာတစ်ရွာ အရောက်တွင် မြစ်ကြီးနား-ဆွမ်ပရာဘွမ် လမ်းတစ်လျှောက် အစိုးရထိန်းချုပ်စီရိယာတွင် အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ ကင်းလှည့်နေသည်ဟူသော သတင်းကို ရွာသားတွေဆီက ကြားရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ လှုပ်ရှားနေသည်လား၊ သို့မဟုတ် မြစ်ကြီးနားမှ ဆွမ်ပရာဘွမ်သွားမည့် ကွန်ဗိုလ်မော်တော်ယာဉ်တန်းအတွက် ပြင်ဆင်နေတာပဲလား။ ကချင်ဒေသတွင်ရှိသော မြို့အတော်များများကား နှစ်စဉ်ကွန်ဗိုလ် ယာဉ်တန်းတွေနှင့် ရိက္ခာထောက်ခံနေကြရသည်ဖြစ်ရာ ဆွမ်ပရာဘွမ်သည်လည်း အလားတူ ဖြစ်သည်။ ကွန်ဗိုလ်ယာဉ်တန်းတွင် မော်တော်ယာဉ်အစီး (၄၀) မှ (၅၀) အထိ ပါဝင်ပြီး ကေအိုင်အေ ပြောက်ကျားတို့ကို ကာကွယ်ရန်အတွက် လက်နက်နှင့် လူအင်အား အပြည့်ဖြင့် စောင့်ကြပ်လိုက်ပါပြီး မြို့နေလူတို့အတွက် အခြေခံစားကုန် သုံးကုန် ပစ္စည်းများနှင့် စစ်တပ်တွေအတွက် ခဲယမ်းတို့ကို သယ်ဆောင်လာသည်။ မြစ်ကြီးနား၊ ဆွမ်ပရာ ဘွမ်ခရီးမှာ ပြည်တွင်း စစ်မဖြစ်ခင်က ၂၁၅ ကီလိုမီတာသာ ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုမူ စစ်စရိတ်နှင့် စစ်တပ်ကိစ္စမှလွဲ၍ အရပ်သားတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စများတွင် ငွေကုန် ကြေးကျ အကုန်မခံသဖြင့် တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံးမှ အရပ်သားတို့ အသုံးပြုနေသော လမ်းများကား နွားလမ်းသာသာဖြစ်နေလေပြီ။

“မကြာခင် ခင်ဗျားတွေပါလိမ့်မယ်၊ သူတို့ မော်တော်ကားလမ်းက ကျွန်တော်တို့ ဆီက ဆင်သွားတဲ့လမ်းလောက်တောင် မကောင်းဘူး”

ခွန်နောင်က ရယ်၍ ပြောသည်။ ထိုညတစ်ညလုံး မိုးကြီးသည်၍ ကောင်းကင်

တစ်ခွင်လုံး မိုးချိန်းသံတွေ တဂျိန်းဂျိန်း ညံနေရာ ပြီးခဲ့သည့်ညများက တောထဲတွင် အိပ်ခဲ့ရသည်ထက် ယခု ဝါးတဲလေးတွင် နှစ်နှစ်မြိုက်မြိုက် အိပ်ပျော်ခဲ့သဖြင့် မနက်ခင်း တွင် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး လန်းဆန်းနေသည်။ ကင်းထောက်လေယာဉ်တွေ ပျံသန်းခဲ့သလို အစိုးရတပ်တို့၏ ထူးခြားသော လှုပ်ရှားမှုတို့ကြောင့် တပ်မဟာ (၁) ဌာနချုပ်တပ်များက ကျွန်ုပ်တို့ လုံခြုံရေးအတွက် တပ်တစ်တပ်ကို စေလွှတ်လိုက်ရာ ၎င်းတပ်သည် အန္တရာယ် ဇုံကို ဖြတ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ညအိပ်ခဲ့သောရွာအနီး လမ်းတစ်နေရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့စစ်ကြောင်း နှင့် ချိတ်ဆက်မိကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ စတည်းချရာတွင် ရွာသားတွေ စုရုံးလာကြပြီး ကျွန်ုပ် ဘယ်သူဘယ်ဝါ နှင့် ဘာလုပ်ဖို့ လာရသည်ကို သိလို၍ မေးကြရာ၊ ကျွန်ုပ်သည် ဂျာနယ်လစ်တစ်ဦးဖြစ် ကြောင်း၊ ကချင်တိုင်းရင်းသားတွေနှင့် ရန်ကုန်အစိုးရတို့ ဖြစ်နေသော စစ်ပွဲအကြောင်းကို စာအုပ်ရေးဖို့ လာရောက်လေ့လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောပြရာ အားလုံး ဝမ်းသာနေကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ဝမ်းမသာသူတစ်ယောက်ကား လူဂျာဖြစ်သည်။ သူမကို ဌာနချုပ် (၂) သို့ ပြန်လာဖို့နှင့် မရွှေတစ်ဦးတည်းသာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ တပ်မဟာ (၁) ဌာနချုပ်နှင့် ပါဂျောင်သို့ ဆက်လက် လိုက်ပါရန် အမိန့်ကျလာရာ သမီးလေးကို သံယောဇဉ်ဖြစ်နေ သော လူဂျာက ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မခွဲချင်၊ လူဂျာကို ကျွန်ုပ်တို့က တတ်နိုင်သမျှ ဖျောင်းဖျ ခဲ့သော်လည်း နောက်တစ်နေ့နက် ခွဲရခါနီးတွင် သူ့ခမျာ ဝမ်းနည်းပက်လက် ငို၍ သမီးလေး၏သိုးမွေးဦးထုပ်တစ်လုံးကို အမှတ်တရ လက်ဆောင်အဖြစ် တောင်းယူသွားရှာ သည်။ ကချင်ဒေသတွင်း စာပို့လုပ်ငန်းကို ကေအိုင်အိုဌာနချုပ်က သေသေချာချာ တည် ဆောက်ထားသည်ဖြစ်၍ ပါဂျောင်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်သည်နှင့် လူဂျာထံ စာရေးပါမည်ဟု လည်း ကတိပေးလိုက်ရသည်။ ကေအိုင်အေ စာပို့လုပ်ငန်းမှ စာထည့်မည်ဆိုလျှင် တံဆိပ် ခေါင်းမလို၊ စက်ဘီးနှင့် စာပို့လုလင် မလို၊ ကေအိုင်အေ ထိန်းချုပ်နယ်မြေ အသီးသီးသို့ ကွန်ဗိုင်းယာဉ်တန်းများနှင့်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရ ထိန်းချုပ်နယ်မြေများသို့ မြေအောက်အေးဂျင့် များနှင့်ဖြစ်စေ စာတွေကို အရောက်ပို့နိုင်ကြသည်။

ပြီးခဲ့သည့်ညက တိုင်ပင်ခဲ့ကြသလို ညနေတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ကူညီလိုသော ရွာသားအချို့က လမ်းမပေါ်မှ ထင်ဘိုင်း အစိုးရတပ်စခန်းအနီး သွားပြီး ၎က်ပျောသီး ရောင်းဟန်ဆောင်ပြီး အခြေအနေကို သွားရောက်အကဲခတ်ကြရာ စခန်းတွင် တပ်သား (၁၅) ယောက်ခန့်ရှိပြီး မကြာခင် ညစာအတွက် ထမင်းချက်ကြတော့မည့်အကြောင်း သတင်းပေးကြသည်။ သို့ဖြင့် လမ်းကူး၍ တိုက်ပွဲဖြစ်သည်ဆိုလျှင် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး လှုပ်ရှားနိုင်စေဖို့ ဆင်တွေကို တပ်မဟာ (၂)သို့ ပြန်ပို့လိုက်ပြီး အထုပ်အပိုးတွေကို လူ အင်အားနှင့် ထမ်းပိုး၍ လမ်းမဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်း ချဉ်းကပ်လာသည်တွင် တစ်နေရာ အရောက်တွင် ဝက်ပါလို တောလမ်းမြောင်လေးတွေ ခွဲထွက်သွားရာ၊ ဤသည်ကား

နောက်က ခြေရာခံလိုက်ရာတွင် အခက်တွေ့အောင် တမင်ကြံစည်ထားသော သူပုန်တို့၏ ပရိယာယ်တစ်ခုပင်။ အဆိုပါလမ်းကြောင်းလေး အားလုံး လမ်းတစ်ဖက်ရောက် သည်နှင့် လမ်းကျယ်ကြီးတစ်ခုနှင့် ပြန်လည်ချိတ်ဆက်သွားပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရပ်လိုက်သော တောင်ကုန်းထက်မှ အောက်သို့ ကြည့်လျှင် သစ်ပင်တွေကြားမှ ကွေ့ကောက်သွားသော နီညိုရောင် လမ်းစွပ်ကြောင်းရာလေးကို တွေ့နေရသည်။

“ရှေ့တပ်စု”

စစ်ကြောင်းမှူးက အော်၍ အမိန့်ပေးလိုက်ရာ လမ်းမြောက်ဘက် မိတာ (၁၀၀) အကွာ ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်ကူးမည့်နေရာတွင် ရဲဘော် (၈)ယောက် ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေနှင့် အသင့်နေရာယူလိုက်ကြသည်။

“နောက်တပ်စု”

နောက်ထပ် တပ်စုတစ်ဖွဲ့က နေရာမှ ခွဲထွက်၍ တောင်ဘက်တွင် နေရာယူလိုက် ကြပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ စတင်လှုပ်ရှားကြရာ ခွန်နောင်က ပစ္စတိုတစ်လက်ကိုင်လျက် ကျွန်ုပ်တို့နောက်မှ ကပ်၍ ပါလာသည်။ ဖြတ်ကူးမည့်နေရာ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင်မူ တပ်ဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ ပိတ်ဆို့ထားရုံမက ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့နှင့် နောက် နေရာအနှံ့တွင် စက်သေနတ်နှင့် ဘူကာ တပ်ဖွဲ့ဝင်များလည်း ဖြန့်ချထားပြီး ရဲဘော် (၁၀) ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အနီးကပ် စောင့်ကြပ်၍ ပါလာသေးသည်။ စစ်ကြောင်းမှူးက အမိန့်ပေးပင် ပေးနေသော် ငြားလည်း ရဲဘော်အားလုံးကား စစ်ဆင်ရေးနည်းစနစ်တွေနှင့် အထူးကျွမ်းဝင်နေသည်မှာ သိသာသည်။ တောင်ကုန်းအောက်မှ လမ်းမဆီ မဆင်းမီ ဆိုင်နောင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် တစ်ချက်ကြည့်လိုက်ကြသည်။ သမီးကို မရွှေ့က ကျောပိုးချီ ၍ ကျွန်ုပ်တို့နောက်က ပါလာသည်။

ရွံ့ နွံ၊ ဗွက်၊ ချိုင့်ခွက်တွေထဲတွင် လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် စစ်ဖိနပ်ခြေရာတွေ တွေ့ရသဖြင့် အစိုးရစစ်သားတွေ မကြာသေးမီက ဖြတ်သွားဟန် တူသည်။ အစိုးရထိန်းချုပ် နယ်မြေမှ လမ်းများကား ဆင်သွားလမ်းလောက် မကောင်းဘူးဟု ခွန်နောင် သရော်ခဲ့ သည်မှာ ယခုတော့ မော်တော်ကားတွေအတွက် အခက်တွေ့သည်သာမက ကျွန်ုပ်တို့ အတွက်လည်း အန္တရာယ်များလှသည်။ ခြေရာခံသူတွေ ခေါင်းရှုပ်သွားစေဖို့ ရည်ရွယ်၍ လမ်းတစ်ဘက်သို့ တိုက်ရိုက်ဖြတ်မကူးသေးဘဲ၊ လမ်းနောက်ဘက် မိတာ (၁၀၀)နီးပါး အထိ လျှောက်သွားပြီးမှ ချုံတစ်ချုံထဲသို့ တိုးဝင်လိုက်ရာ ရေခန်းနေသော ချောင်းလေး တစ်ချောင်းဆီ ဦးတည်သွားနေသည့် လမ်းမြောင်လေးအတိုင်း လိုက်လာခဲ့သည်။ တောင် ကုန်းပေါ်မှ မဆင်းမီ နောက်ဆုံး အခြေအနေကို ပြင်ဆင်သည့်အနေဖြင့် အကိုက်အခဲ ပျောက်ဆေးပြား ခပ်ပြင်းပြင်း(၂)ပြားကို ကျွန်ုပ် မျိုချလာခဲ့သည်။ လိုအပ်လျှင် ပြေးနိုင်ဖို့ အတွက် ခြေထောက်အနာမှ အာရုံခံစားမှုတွေ ကင်းမဲ့နေဖို့လိုသည်။

လမ်းအရှေ့ဘက် တောထဲသို့ နာရီအနည်းငယ်မျှ လျှောက်လာကြပြီး စမ်းချောင်းလေးဘေးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ညအိပ်ကြပြီး နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် တောင်ပေါ်သို့ တက်လာကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းမှ လူတွေအားလုံး သိသိသာသာ ပျော်ရွှင်လန်းဆန်းနေကြသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် တခွင်တပြင် မြင်ရသည်မှာ ကချင်ဒေသတစ်ခုလုံး၏ ပုံစံလို ထင်ရသည်။ အစိုးရထိန်းချုပ်ထားသည်မှာ အဓိကမြို့ကြီးများနှင့် လမ်းမကြီးတွေသာ ဖြစ်ပြီး၊ ကျန်နေရာများကား လူမနေသော အရပ်နှင့် သူပုန်နယ်မြေများပင် ဖြစ်သည်။ ဟိုးအဝေး အစိုးရတပ်စခန်းချရာ ထင်ဘိုင်းမှ အူတက်နေသော မီးခိုးအမျှင်တန်းတို့ကို တွေ့ရာမှ မတ်စောက်သော တောင်တန်းပေါ်တက်လာသည့်အခါတွင်မူ မြင်ကွင်းအားလုံး ပျောက်ကွယ်သွားတော့သည်။ မလိခနှင့် တဖြည်းဖြည်း နီးလာလေပြီ။

ဖေဖော်ဝါရီ (၁၉) တသွင်သွင် စီးဆင်းရစ်ခွေနေသော မြစ်ပြင်ကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်လာကြရာ ကျောက်စိမ်းရောင် ရေသားရေပြင်သည် တဖျပ်ဖျပ် ခတ်လျက် ကမ်းတစ်ဖက်ဆီမှ တောင်ထွတ်တောင်တန်းကြီးတို့၏ အရိပ်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေသော မလိခ၊ မြန်မာပြည်အလယ်အူတိုင်မှ ဖောက်၍ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်မှတစ်ဆင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်အထိ စီးဆင်းနေသော မြစ်မင်းဧရာဝတီ၏ မူလအစ၊ အဆိုပါမြစ်ကို လူအင်အား (၈၀) ခန့်ပါသော ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းတစ်ကြောင်းလုံး ဝါးဖောင်တွေ၊ သစ်လုံးထွင်းလှေတွေနဲ့ ဖြတ်ကူးလာခဲ့ပြီး တောင်ဘက်ခရီးကို နာရီအတော်ကြာ တက်လာခဲ့ပြီးနောက်တွင် မူ 'ပန်လောင်ယန်'ခေါ် ရွာကြီးတစ်ရွာသို့ ရောက်လာခဲ့ပါ၏။

ဤနေရာ၊ ဤဒေသသည်ကား တပ်မဟာ (၂) နယ်မြေတွင် တွေ့ခဲ့ရသော ရှေ့တန်းအခင်းအကျင်းမျိုးတွေ လုံးဝ မတွေ့ရတော့၊ ကချင်သူပုန်တို့၏ ရုံးအဆောက်အအုံတို့တွင် ချိတ်ဆွဲထားသော သင်္ကေတကြီးတို့က စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းဆောင်တာတို့ကို ညွှန်ပြနေသည်။ တံတားများတွင် တစ်ကြိမ်လျှင် ဝန်တင်လား ဘယ်နှစ်ကောင် ဖြတ်ကျော်နိုင်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် မိုးရွာပြီးလျှင် သစ်သားပျဉ်ပြားနင်းကြမ်းများပေါ်တွင် ချော်လဲနိုင်ကြောင်း သတိပေးထားသော သင်္ကေတတွေပဲ ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ချဉ်းနင်း ဝင်လာသော ဒေသမှာ အင်မိုင်ခ(မေခ)နှင့် မလိခမြစ်ကြားတွင် ဖြစ်၍ ကာလကြာရှည်စွာ ငြိမ်းချမ်းခဲ့ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွေ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ အင်ဂွမ်လရွာကြီးကား ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက အမေရိကန် တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ စခန်းချခဲ့ပြီး ယခုမူ ကျောင်းသား (၃၀၀) ကျော် စာသင်နိုင်သော ကျောင်းကြီးတစ်ကျောင်းနှင့် ဘေးနားတွင် ဆရာဖြစ်သင်ကောလိပ် တစ်ခုလည်း တည်ဆောက်ထားရာ ကျောင်းသို့ လာလည်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ ကျောင်းအုပ် ဆရာကြီးမှာ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင်နှင့် လူလတ်ပိုင်းအရွယ်ရှိပြီး သူက ကျွန်ုပ်တို့ကို ဦးဆောင်၍ စာသင်ကျောင်းနှင့် ကောလိပ်ကို လိုက်ပြသည်။ ညနေပိုင်းတွင်မူ ကျောင်းသားကျောင်းသူလေးတွေက ကျွန်ုပ်တို့ကို သီချင်းဆို၍ အကနှင့် ဖျော်ဖြေကြသည်။

အင်ဂျင်နီယာတွေက ခေါ် အခြားရွာတစ်ရွာတွင် အရပ်သားတွေအတွက် ဆေးရုံတစ်ရုံရှိ ပြီး၊ သူတို့ အတိုင်းအတာနှင့် ဆေးရုံသုံးပစ္စည်း ကိရိယာနှင့် ဆေးဝါးတွေ ပြည့်စုံသည်။

ကုမ္ပဏီ ချိုင်ဝမ်းဒေသတွင် မြေပြန့်ရှမ်းတို့၏ လွှမ်းမိုးမှုများ သိသိသာသာ တွေ့လာ ရပြီး ရွာအားလုံး သန့်ရှင်းသပ်ရပ်၍ ရေသွင်း စပါးခင်းတွေ စားပင်သီးပင်စိုက် ခင်းတွေနှင့် ရှိလာသည်ဖြစ်၍ တြိဂံဒေသမှ ခြေတံရှည်အိမ်တွေနှင့် လှေခါးထစ်စိုက်ခင်းတို့သည်ကား နမ့်ပုတ် အရှေ့ခြမ်းမှ နာဂတောင်ဒေသကိုပင် သတိရစရာ။

ကချင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတွင် ဆိုင်နောင့်အနေနှင့် ဗမာစကားကို အသုံးပြုနိုင် ခဲ့သော်လည်း တြိဂံဒေသတွင်မူ လူများစုက ကချင်ဘာသာစကားဖြင့်သာ ပြောဆိုဆက်ဆံ ကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ကား ကချင်ဒေသ၏ ဗဟိုချက်မသို့ ရောက်ရှိလာပြီ ဖြစ်ပါ၏။ ၁၉၇၀လွန် ကာလတွေအထိ အိုင်းရစ်(ရှ်) ကိုလန်ဘန် ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီးများက ဆွစ်ပရာဘွမ် တွင် မစ်ရှင်တည်ထောင်၍ တြိဂံအစွန်အဖျား ဒေသတော်များများတွင် သာသနာပြုခဲ့ရာ အများစုမှာ ဘက်ပတစ်ခရစ်ယာန်တွေဖြစ်ပြီး ရိုမန်ကတ်သလစ်တွေလည်း ပြောက်ပြောက် ကျားကျားတွေ့ရသည်။ သို့ပေမယ့် ယနေ့အထိ နတ်ကိုးကွယ်သူလည်း မနည်းမနော ရှိနေသေးရာ လူဦးရေ၏(၁၀)ရာခိုင်နှုန်းမျှရှိမည် ခန့်မှန်းရပြီး သူတို့အိမ်တွေရှေ့မှာ ဝါးနှင့် ဆောက်ထားသော နတ်ကွန်းပေါ်မှာ ကျွဲဦးခေါင်းအခွံတွေ တင်ထားကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် မီးတောင်သေတွေဟု ယူဆရသော ကတော့ပုံ တောင်ထွတ်ကြီးတွေနှင့် ဟိုးအဝေး တရုတ်နယ်ခြားဘက်တွင်မူ တောင်ထိပ်တွေပေါ်မှာ နှင်းဆောင်းထားသော မြင့်မြင့်သွန်းသွန်း တောင်ကြီးတွေ တွေ့လိုက်ရရာ အဆိုပါတောင် တန်းတို့သည်ကား ဒုတိယကမ္ဘာစစ်၊ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးအကြောင်း ရေးသားထားသော စာအုပ်တွေထဲမှာ တွေ့ဖူးနေကျဖြစ်၍ ကချင်တောင်တန်းတွေဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်ချက်ချင်း မှတ်မိလိုက်ပါ၏။

ဖေဖော်ဝါရီ (၂၁) ရက်တွင် တပ်မဟာ (၁) ဌာနချုပ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဆိုက်ရောက်လာ ရာ စခန်းအဝင် ဝါးမုခ်ဦး အထက်တွင် “ကြိုဆိုပါသည်” ဆိုသော စာတန်းကြီးကို ချိတ်ဆွဲထားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ဝင်လာရာ လမ်းတစ်လျှောက် ဝဲယာတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ကချင်စစ်သားတစ်ရာခန့်မျှ တန်းစီကာ လက်သီးလက်မောင်းတွေတန်းလျက် ကြွေးကြော် သံတွေ အော်ဟစ်နေကြပြီး မုခ်ဦးထိပ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ကချင် တပ်မှူးတွေက ခရီးဦး ကြိုကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစုနေရမည့် အိမ်တစ်လုံးကိုလည်း အသင့်ပြင်ထားရာ မွေ့ရာသစ်၊ အိပ်ရာခင်းအသစ်များနှင့်သာမကသေး ကျွန်ုပ် အလုပ်၊ လုပ်နိုင်ရန်အတွက် ဝါးစားပွဲတစ်လုံးနှင့် ရေနံဆီမီးအိမ်တစ်လုံးကိုပါ ပေးထားသေးသည်။

ထိုတစ်ညမှာပင် ကျွန်ုပ်တို့ ကချင်မြောက်ပိုင်းဒေသတစ်နေရာရာတွင် ရောက်နေပြီ ကို ဗမာစစ်တပ်က သိသွားပြီဖြစ်ကြောင်း သတင်းကြားရသည်။ ကျွန်ုပ်အမည်ကိုပါ

စုံစမ်းသိသွားပြီး မြစ်ကြီးနားမြို့ခံလူတွေကို နိုင်ငံခြားသားသူလှူတစ်ယောက် ဤဒေသသို့ ခိုးဝင်လာကြောင်း ပြောကြားထားသည်။

သို့ဖြစ်၍ တြိဂံဒေသအတွင်းသို့ တပ်တွေ လွှတ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို ရှာဖွေဆိုသည် မှာ မဖြစ်နိုင်တော့သဖြင့် ဤနေရာမှ ပါဂျောင်သို့ သွားရမည့် ကျွန်ုပ်တို့ခရီးလမ်းကို ပိတ်ဆို့ဖို့ ဗမာတပ်ရင်းတစ်ရင်း စေလွှတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အင်မိုင်ခမြစ် တောင်ဘက် ခြမ်း ဝိုင်းမော်မှ ချီတွေသွား မော်တက်ကားလမ်းမှာ အစိုးရ ထိန်းချုပ်ရာနေရာ ဖြစ်သည်။

တြိဂံဒေသ

တပ်မဟာ (၁) စစ်ဌာနချုပ်ကား ကျယ်ဝန်း၍ သစ်ကြီးဝါးကြီးတွေ ထူထပ်သော ‘လကောင်ဘွမ်’ တောင်ကျောပေါ်တွင် တည်ထားရာ တောင်ထွတ်ကြီးကမူ ကျွန်ုပ်တို့ ဝါးတဲနောက်ဘက်မှ ထိုးထွက်နေသည်။ တပ်မဟာစခန်းနှင့် ဘေးပတ်ဝန်းကျင် ရွာအားလုံးကို မိုး၍ မြင်နေရသဖြင့် အဆိုပါတောင်ထွတ်ပေါ်တွင် လေယာဉ်ပစ် လက်နက်ကြီးတွေ ဆင်ထားကြောင်း တပ်မဟာမှူး ဗိုလ်မှူး ကွမ်ထဂမ်က ကျွန်ုပ်တို့ကို ပြောသည်။

တြိဂံဒေသတွင်း ဗမာတပ်တွေ ခြေမချနိုင်ခဲ့သည်မှာ (၁၉) နှစ်ရှိပြီ ဖြစ်သော်လည်း အရပ်သားတွေနေသော ကျေးရွာတို့ကို ပစ်မှတ်ထား၍ လေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်နေခဲ့သဖြင့် အရပ်သားတွေ မနည်းမနော သေဆုံးခဲ့ရာ ဆိုခဲ့သလို လေယာဉ်ပစ် လက်နက်ကြီးတွေ ပြင်ဆင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လေတပ်တွင်လည်း မကောင်းမကန်း တိုက်လေယာဉ်အနည်းအကျဉ်းသာ ရှိရသည့်အထဲ လက်နက်ကြီးစာမိပြီး ဆုံးရှုံးသွားမှာကို စိုးရိမ်ကြသဖြင့် လကောင်ဘွမ် တောင်ထိပ်ပေါ်တွင် ‘ဘရောင်နီ’ စက်သေနတ်ကြီး တစ်လက် ရှိရုံနှင့် လေကြောင်းရန်ကို ဟန့်တားထားနိုင်ခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ခရီးတစ်ထောက်နားဖို့ စီစဉ်ထားသောနေရာများကား အမြဲတစေ သက်သောင့်သက်သာ ရှိလှသည်။ ပေရေညစ်ပတ်နေသော အဝတ်တို့ကို လျှော်ဖွပ်နိုင်သလို ကျွန်ုပ်အနေနှင့်လည်း အိပ်ခန်းအပြင်ဘက် မီးလင်းဖို့ဘေးတွင် စားပွဲကုလားထိုင်ခင်းပြီး မှတ်စုမှတ်ရာတွေ ရေးနိုင်ချွတ်နိုင်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်ရှေ့မြေကွက်လပ်မှ ကြည့်လျှင် စခန်းတစ်ခုလုံးကို တွေ့မြင်နိုင်ရာ တောင်အောက်တွင် စစ်ရေးပြကွင်းရှိပြီး ၎င်း၏ဘေးတွင် စစ်တန်းလျားတွေနှင့် ရုံးအဆောက်အအုံကြီးတွေကို တွေ့မြင်နေရသည်။ အဆောက်အအုံအားလုံးကို ဝါးဖြင့် လုပ်ထားကြသည်။ တန်းလျားကြီးတစ်ခုထဲတွင် အမျိုးသမီးစစ်သည်တွေက စစ်ယူနီဖောင်းဝတ်စုံတွေ ချုပ်လုပ်

နေကြပြီး အခြားအဆောက်အအုံကြီးတွင်မူ ကြီးမဲ့ ကြေးနန်းစက်ရှိပြီး ရှေ့တန်းတပ်ဖွဲ့ ဝင်များနှင့်လည်းကောင်း၊ ပါဂျောင်နှင့်လည်းကောင်း နေ့စဉ် ဆက်သွယ်နေကြသည်။

စခန်း၏ ဗဟိုတွင်ကား ကေအိုင်အို မြောက်ပိုင်းတိုင်း၏ အုပ်ချုပ်ရေးရာများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသော ရုံးအဆောက်အအုံကြီးတစ်ခုရှိရာ နံနက်တိုင်း လက်နှိပ်စက် ရိုက်သံတွေ တစ်ဖျောက်ဖျောက် ကြားနေရသလို အငြင်းပွားမှုတွေကို ဖြေရှင်းပေးဖို့ ဖြစ်စေ၊ မကျေနပ်ချက်တွေကို တိုင်တန်းလို၍ဖြစ်စေ ခေါင်းဆောင်တွေနှင့် တွေ့ဖို့ ရုံးအပြင် ဘက်တွင် တန်းစီနေသော ကချင်အရပ်သားတွေကိုလည်း တွေ့နေရသည်။ ဆိုခဲ့သလို စခန်းမြေနေရာ အနေအထားကိုသော်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသမီးတို့ကိုသော်လည်းကောင်း ဗဟိုပြုထားတတ်သည်မှာ လူမျိုးစုလူ့အဖွဲ့အစည်းတို့၏ ထုံးစံတစ်ခုလို ဖြစ်နေရာ အရာရှိ နှင့် ၎င်းတို့ မိသားစုများကား စခန်းထဲတွင် မနေကြဘဲ၊ လကောင်ဘွမ်မှ နာရီဝက်မျှ လမ်းလျှောက်ရသော ရွာတစ်ရွာတွင် နေထိုင်ကြရာ မနက်ခင်းဆိုလျှင် ဖိုင်တွဲတွေကို ချိုင်းကြားညှပ်ပြီး တောတန်းတွေကိုဖြတ်ကာ ရုံးနဲ့ရွာကြား ကူးကလန်ခတ်နေကြသည့် ကချင်စစ်သားတွေကို မြင်ရသည်မှာ မထင်မှတ်ထားသော မြင်ကွင်းတစ်ခုဖြစ်နေပါသည်။

မြောက်ပိုင်းတစ်ပိုင်းလုံးကို ကေအိုင်အိုက ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ထိန်းချုပ်ထားနိုင်သည်မှာ ဒေသတွင်း တိုင်းရင်းသားတို့၏ စုစည်းညီညွတ်ခြင်းနှင့် ကချင်ဒေသ၏ ဗဟိုချက်မဖြစ်၍ ပြင်ပလွှမ်းမိုးမှု နည်းပါးတာလည်း ပါသည်။ ကချင်တို့သည်လည်း နာဂတွေလို လူမျိုးစု များစွာ ကွဲပြားနေသည့်တိုင် တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး လုံးဝ အခြားနားကြီး ခြားကြသည်မဟုတ်၊ ဂျိမ်းဖော၊ မရူ၊ လရီ၊ အဇီး၊ လီဆူးနှင့် ရဝမ် စသဖြင့် ကွဲပြားနေသည်မှာ ဘာသာ စကားအုပ်စုအရ ကွဲပြားနေခြင်းသာဖြစ်ပြီး လူမျိုးအနေနှင့်မူ တစ်စုတစ်စည်းတည်း ဖြစ်သည်။ စည်းရုံးမှုကို ပို၍ ကျစ်လျစ်စေသည့် နောက်ထပ် အခြင်းအရာတစ်ခုမှာ ရှုပ်ထွေးသော ဆွေမျိုးစုစနစ်ဖြစ်သည်။ ကချင်မျိုးနွယ်စုအားဖြင့် မရစ်(ပ်)၊ မရန်၊ လဖိုင်၊ အင်ခွမ်နှင့် လထော်ဟူ၍ရှိရာ ကချင်တစ်ယောက်အနေနှင့် ဆိုခဲ့သလိုဆွေမျိုးစု (၅)ခု အနက်၊ တစ်ခုခု၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သဖြင့် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ဆွေမျိုးစုအားလုံးကား လိမ် ယှက်၍ ဆွေမျိုးတွေ တော်စပ်နေလေသည်။

ဆိုခဲ့သလို ဆွေမျိုးစု ကွန်ယက်ကြီးတစ်ခုကား မနုဿဗေဒဆရာတစ်ဦးအတွက် ခေါင်းစားစရာ အရှုပ်ထုပ်ကြီး ဖြစ်နေပါသော်လည်း လက်တွေ့တွင်မူ အဆိုပါ စနစ်ကပင် ကချင်လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ရက်ဖောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ ကချင်လက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုထဲတွင် အများအားဖြင့် မပါဝင်သော ကချင်အုပ်စု တစ်ခုမှာ ရဝမ်အုပ်စု ဖြစ်သည်။ ရဝမ်တို့သည် ကချင်ပြည်နယ် မြောက်ဘက်စွန်း ပူတာအိုဒေသတွင် နေထိုင်ကြပြီး ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဝန်းကျင်တွင် ၎င်းတို့ကို ရန်ကုန်အစိုးရက ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း၍ လက်နက်တပ်ဆင်ပေးခဲ့ရာ ကေအိုင်အေတပ်ဖွဲ့တို့က ရဝမ်ကျေးရွာတို့ကို တိုက် ခိုက်ခဲ့သဖြင့် ရဝမ်အမြောက်အများ သေဆုံးခဲ့ရသည်။

အင်ရောကောင်ရွာ။

ယံနေ့ ကေအိုင်အေ ခေါင်းဆောင်တို့က ရဝမ်တို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ကို မှားကြောင်း ဝန်ခံခဲ့ပါသော်လည်း ရဝမ်တို့၏ အနာဟောင်းက သွေးမတိတ်သေး။ ရဝမ်အများစုက ကချင်ပြည်နယ် အစိုးရရုံးများတွင် ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေကြသဖြင့် ပူတာအိုဒေသတစ်ဝိုက်ကို အစိုးရတပ်တို့က လွယ်လွယ်ကူကူ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ရာ မြစ်ကြီးနားနှင့် အနီးအနားတစ်ဝိုက် အပါအဝင် မြစ်ကြီးနား-မန္တလေး ရထားလမ်းတစ်လျှောက်မှ အချို့မြို့များမှလွဲလျှင် ပူတာအိုကား အစိုးရတပ်များရှိရာ တစ်ခုတည်းသော ကချင်မြောက်ပိုင်းနေရာ ဖြစ်သည်။

ဌာနချုပ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်နေပြီဆိုသော သတင်းကား နံဘေးမှ ရွာတွေဆီ ချက်ချင်းပုံနှံသွားရာ ရက်အနည်းငယ်လွန်သည်နှင့် ရွာသားတစ်သိုက် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် တွေ့ဖို့ ဦးဆုံးရောက်လာသည်။ အသက် (၆၀) ကျော် အမျိုးသားကြီးတစ်ယောက်က ရှေ့မှ ဦးဆောင်လာသဖြင့် နောက်မှ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နှင့် လူငယ်အမျိုးသား (၂) ယောက် လိုက်ပါလာသည်။ ကချင်အမျိုးသားကြီးကား အစိမ်းနှင့်အနက်ကြား ကချင်လုံချည် ဝတ်ထားပြီး ခါးတွင် ကချင်ဓားတစ်ချောင်းကို သစ်သားဓားအိမ်ဖြင့် ချိတ်ဆွဲထားသည်။ ခေါင်းတွင် ကချင်ခေါင်းပေါင်း ပေါင်းထားပြီး တည်ကြည်ခံ့ညားသော ဥပဓိရှိသဖြင့် မြင်မြင်ချင်း ကျွန်ုပ် ခင်မင်သွားသည်။ အသက် (၆၀) ကျော်နေသည့်တိုင် သူ့ကြည့်ရ သည်မှာ တောင်တက်ခရီးတက်လာခဲ့ရသည်ကို မမူလေဟန်၊ သူတို့အားလုံး ဗမာစကား မပြောတတ်သဖြင့် ဆိုင်နောင့်က ဘာသာပြန်လုပ်ပေးရသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သမီးငယ်ကို ထိန်းပေးနေကြသော မရွှေ (အလယ်) နှင့် ကချင်မလေးများ

ကချင်အမျိုးသားကြီးက ကျွန်ုပ်လက်ကို မြဲမြဲမြဲမြဲ ဆုပ်ကိုင်လိုက်ရာ ကျွန်ုပ်က သူတို့ကို အိမ်ထဲသို့ ဖိတ်ခေါ်ပြီး မီးလင်းဖိုဘေးက ကျွန်ုပ် စာရေးစားပွဲ လုပ်ထားသော စားပွဲနှင့် ခုံတွင် ထိုင်စေသည်။ သူက ကျွန်ုပ်အတွက် ကချင်လွယ်အိတ်တစ်လုံးနှင့် ဆိုင်နောင့်အတွက် လုံချည်တစ်ထည်ပါလာရာ ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ဆုံခြင်းမှာ သူ့အတွက် အရေးပါကြောင်း လေးလေးနက်နက် ထုတ်ဖော်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြီးနောက် မဆင်းမတွ ဆိုသလိုပင် သူက အမှာစကားပြောကြားရာ နားထောင်နေစဉ် တစ်ခဏအကြာ မှာပင် ယခုပြောမည့်စကားတို့ကို ပြီးခဲ့သည့်နေ့တွေကတည်းက လေ့ကျင့်ခဲ့သည်မှာ သိသာလှသည်။

“အင်ရော့ကောင် ရွာသူရွာသားတွေကိုယ်စား ပြောချင်တာက ကျွန်တော်တို့ ဒေသကို အခုလို လာလည်တဲ့အတွက် ခင်ဗျားနဲ့ ခင်ဗျားဇနီးတို့ကို လှိုက်လှဲစွာ ကြိုဆို ပါတယ် ဆိုတာပါပဲ။ ခင်ဗျားက ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒုက္ခ သုက္ခတွေနဲ့ ရုန်းကန်နေရတာတွေကို စာတစ်အုပ်ရေးပြီး ကမ္ဘာကြီးက သိအောင်လုပ် မယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒါဟာ ကောင်းပါတယ်။ ဒီလိုအခွင့်အရေးကို ကျွန်တော်တို့ စောင့်နေတာ နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာပါပြီ။ အခုတော့ ဘုရားသခင်ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ခင်ဗျား ရောက်လာပါပြီ”

“ကျွန်တော့်နာမည်က ‘ကျခီထိန်နန်’ ဖြစ်ပါတယ်။ အင်ရော့ကောင်ရွာက ရွာ သူကြီးပါ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အခါက အမေရိကန်၊ ကချင် ရိမ်းဂျာတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ အတူ

တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူပါ။ အမေရိကန်တပ်တွေကို ဒီနေရာမှာ တပ်ချဖို့ ကူညီခဲ့ပြီး သူတို့ ဒါကိုတာ လေယာဉ်တွေ ဆင်းဖို့ လေယာဉ်ပြေးလမ်းတစ်ခုကိုလည်း ဖောက်ပေးခဲ့ပါတယ်”

ဤနေရာတွင် ရေသွင်း စပါးကွင်းကြီးတစ်ခုကိုလည်း သတိထားမိသည်။ စပါးကွင်းဆိုပေမဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်က မြင်နေကျပုံစံ မဟုတ်၊ ရှည်မျောမျောကြီးဖြစ်ပြီး သဘာဝပေါက်ပင်တို့ကို ခုတ်ထွင်၊ မီးရှို့၍ စိုက်ပျိုးမြေတို့ကို တစ်နေရာမှ တစ်နေရာ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သော အလေ့အထ ကျင့်သုံးသော ကချင်မြောက်ပိုင်းတွင် ယခုလို ရေသွင်းစပါးကွင်းတွေကို မြင်နေရသည်ကလည်း အံ့ဩစရာ ဖြစ်နေရာ ဆိုခဲ့သလို ရှည်မျောမျောစပါးကွင်းကြီးမှာ လေယာဉ်ပြေးလမ်းဟောင်းကြီးကို လယ်ကွင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲ၍ အကျိုးရှိရှိ အသုံးချခဲ့သည်ကို မေဂျာကွမ်ထဂမ်ထံမှ သိရသည်။

“ကျွန်တော်တို့က အမေရိကန်တွေကို သဘောကျတယ်၊ သူတို့က ဗမာတွေလို မဟုတ်ဘူး၊ တန်းတူညီမျှ ဆက်ဆံတယ်၊ ဗမာတွေက မောက်မာတယ်။ တောင်တန်းဒေသက ကျွန်တော်တို့တွေကို အထင်သေးကြတယ်။ အခု ကမ္ဘာကြီးကို ကျွန်တော်ပြောချင်ပါတယ်။ မ-ဆ-လအစိုးရက အမေရိကန်လေယာဉ်တွေ ပစ်ချခဲ့တဲ့ ဗုံးတွေနဲ့ အခု ကျွန်တော်တို့ရွာတွေပေါ်ကို ကြဲချနေကြတယ်”

ကချင်အမျိုးသားကြီးစကားများမှာ ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားသည် ဆိုသော်လည်း ရိုးရိုးသားသား ပြောပြနေခြင်းဖြစ်ပြီး ပြောနေရင်း ထောင့်တွင် မျက်ရည်များပင် စို့တက်လာလေရာ နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက်နှင့် ယခုလို ထပ်တွေ့ဖို့ သူ့အနေနှင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ စောင့်ခဲ့ရပေလိမ့်မည်။ ယခုမူ ထိုအခွင့်အရေးကား ဆိုက်ရောက်လာချေပြီ။

“၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ (၂၄) ရက်နေ့က အင်ဘောင်ဘွမ်ရွာပေါ်က မဆလ လေယာဉ်တွေ ပျံသွားတယ်၊ ဒီနေရာနဲ့ သိပ်မဝေးဘူး ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် သွားကြည့်လို့ ရတယ်။ ပြီးတော့ နာရီအနည်းငယ်ကြာတော့ လေယာဉ်တွေနဲ့ ပစ်တော့တာပဲ။ ရွာသူရွာသားတွေက ကေအိုင်အေကို အကူအညီပေးနေတာ မှန်ပေမဲ့ သူတို့ ဗုံးကြဲတဲ့အချိန်မှာ ကေအိုင်အေစစ်သားတွေ ရွာထဲမှာ မရှိပါဘူး၊ ဗုံးလုံးလေးလုံးက အသုဘအခမ်းအနားရှိတဲ့နေရာ သွားထိပြီး လူ(၁၀) ယောက် သေသွားတယ်၊ အများဆုံးက မိန်းမတွေနဲ့ ကလေးတွေပဲ၊ သူတို့က လွတ်အောင်မပြေးနိုင်ကြဘူးလေ၊ အိမ်တွေလည်း အများကြီး ပျက်စီးသွားတယ်။

လေယာဉ်ပိုက်လော့တွေက သူတို့သတ်နေတာ အရပ်သားတွေဆိုတာ ကောင်းကောင်း သိကြပါတယ်။ ဒီလိုအဖြစ်အပျက်တွေ တြိဂံဒေသမှာ အများကြီးဖြစ်နေတာကို ကြည့်ရင် သူတို့သိတာ သံသယမရှိပါဘူး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ် (၂၇) မှာလည်း ဒီလိုပဲ၊ ခင်ဒုန်ယန်နဲ့ ဘွမ်နွယ်ရွာ နှစ်ရွာပေါ် ဗုံးကြဲခဲ့ကြတယ်”

ဤ၌ စကားကို ခဏရပ်လိုက်ပြီး ဆက်ပြောဖို့ စဉ်းစားသည်။ သူပြောပြနေသည် တို့မှာ စိတ်လှုပ်ရှားစရာကောင်းသော်လည်း သူ့စကားတွေထဲမှ အနောက်နိုင်ငံသားတွေ အပေါ် ခံပြင်းနာကြည်းတာမျိုးတွေ မပါသဖြင့် အံ့ဩရသည်။ ကျွန်ုပ်ကို မဝေဖန်သလို ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန်တွေကိုလည်း အပြစ်တင်စကား တစ်ခွန်းမျှကိုပင် မကြားရ၊ ကချင်အမျိုးသားကြီးက သူ့စကားစကို ပြန်ကောက်သည်။

“မဆလအစိုးရက တစ်ကမ္ဘာလုံးကို လိမ်နေတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဓားပြတွေ ဖြစ်တယ်၊ တိုင်းရင်းသား စည်းရုံးညီညွတ်မှုကို ဖြိုခွဲနေကြတယ်လို့ သူတို့က ပြောနေတယ်။ တိုင်းပြည်ကို ဘယ်သူတွေက တည်ဆောက်ပြီး ဘယ်သူတွေက ဖျက်ဆီးနေတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် မြင်ပြီမဟုတ်လား၊ အမှန်အတိုင်းသိအောင် ခင်ဗျားက အမေရိကန်အစိုးရ ကို ပြောပေးပါ။ သိရင် သူတို့က ကျွန်တော်တို့ကို ကူညီမှာပါ”

သူတို့အကြောင်းကို ကမ္ဘာကြီးကသိအောင် အတတ်နိုင်ဆုံး လုပ်ပေးမည့်အကြောင်း သူ့ကို ကျွန်ုပ်က ကတိပေးလိုက်ပါသော်လည်း လက်နက်ကိုင် သူပုန်တွေအားလုံး မူးယစ် ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်နေသူတွေဖြစ်၍ အစိုးရက ၎င်းတို့ကို နှိမ်နင်းနေကြောင်း မြန်မာ အစိုးရ၏ မဟုတ်တမ်းတရမ်း ဝါဒဖြန့်ချိနေတာတွေကို ဝါရှင်တန်အစိုးရက အဟုတ်ထင် နေသည်ကိုမူ ကချင်အမျိုးသားကြီးကို ကျွန်ုပ် မပြောရက်။ မဆလအစိုးရ ဝါဒဖြန့်နေသလို မဖြစ်နိုင်ကြောင်း အမေရိကန် အာဏာပိုင်အများစုကိုယ်တိုင် ကျွန်ုပ်ကို ဖွင့်ဟပြောပြီး ပါသော်လည်း ဤကိစ္စတွင် အမေရိကန်အခွန်ထမ်းတို့၏ ပိုက်ဆံတွေသာမက ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဂုဏ်သိက္ခာတွေကိုပါ မြှုပ်နှံထားပြီးဖြစ်၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သူတွေအနေနှင့် ပြဿနာကို အမြင်သစ်နှင့် ကြည့်ဖို့ ခက်ခဲနေခြင်း ဖြစ်သည်။ မည်သို့ရှိစေ၊ တစ်ခါက အရှေ့တောင် အာရှဒေသတွင်းမှ မဟာမိတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို အသက်စွန့်ကာကွယ်ခဲ့သည်ဟူသော အချက်ကပင် အလိုလို ထင်ရှားနေသဖြင့် အမေရိကန်ပြည်သူတို့အနေဖြင့် ဗမာပြည်တွင်းမှ အဖြစ်မှန်ကို သိကြပြီဆိုလျှင်ဖြင့် ကချင်တို့၏ လက်နက်ကိုင် တောင်းဆိုနေသည်တို့ကို ကရုဏာထားနိုင်ကြပါလိမ့်မည်။ ပြည်တွင်းစစ် ပဋိပက္ခထဲတွင် ပိတ်မိနေသော ပြည်သူ တို့၏ ဒုက္ခ သုက္ခတို့ကို စိုးရိမ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဖော်ပြရုံမှတစ်ပါးလည်း အခြား လုပ်နိုင်စရာ မရှိ၊ ကချင်အမျိုးသားကြီးက ကျွန်ုပ်မျက်နှာကို တည့်တည့်ကြည့်ရင်း ဆက်ပြောသည်။

“အခု တြိဂံဒေသကို မဆလအစိုးရက ထိုးစစ်ဆင်မယ်ကြားတယ်၊ ကျွန်တော် မကြောက်ပါဘူး၊ ငယ်ငယ်က ဂျပန်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်၊ အသက် (၆၀) အထိလည်း မဆလ တပ်တွေကို တိုက်ခဲ့တယ်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်ကနေ ၁၉၇၁ ခုနှစ်အထိ မဆလတပ်တွေ သောင်းနဲ့ချီ ရောက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့ အင်ရှေ့ကောင် ရွာကြီးမှာ တပ်စွဲကြလို့ ကျွန်တော်တို့တွေ တောထဲပြေးကြရတယ်၊ ကျွန်တော်တို့မှာ ဆေးဝါးမရှိဘူး၊ အဝတ်တွေ

ကလည်း စုတ်ပြဲကုန်တော့ သမင်ကို သတ်ပြီး သားရေကို အဝတ်လုပ်ဝတ်ခဲ့ရတယ်။ ကေအိုင်အေက မဆလတပ်တွေကို ပြောက်ကျားနည်းနဲ့ တိုက်တော့ ကျွန်တော်တို့ရွာသား တွေကလည်း ရရာလက်နက်နဲ့ ပြန်ချခဲ့ကြတယ်။ များသောအားဖြင့်တော့ ကျည်ထိုး သေနတ်တွေ၊ မီးကျောက်သေနတ်တွေနဲ့ ဂျပန်ခေတ်က ကျန်ခဲ့တဲ့ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ဟောင်း တွေနဲ့ ပြန်တိုက်ခဲ့ကြရတယ်။

“၁၉၇၀ ခုနှစ်မှာ မဆလတွေ လုံးဝ ပြန်ဆုတ်သွားတော့မှ ကျွန်တော်တို့ဒေသ ငြိမ်းချမ်းတော့တယ်။ မဆလတပ်တွေကို ကျွန်တော်တို့ လုံးဝ မချေမှုန်းနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့တွေ အားလုံး တောထဲဝင်ပြေးသွားကြတဲ့အခါ ဒီကောင်တွေ စားစရာ ရဖို့ အခက်တွေ့သွားတယ်။ ဒီကောင်တွေရဲ့ ရိက္ခာထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်းက ရှည်လွန်း တော့ စိတ်မချရဘူး။ ဒါကြောင့် သူတို့တွေ ပြန်ဆုတ်သွားရတာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ရွာက နွားအကောင် (၁၀၀)၊ ကျွဲအကောင် (၃၀၀) ခိုးစားသွားကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူတွေ စစ်ပွဲမှာ သေတာရှိသလို အစာရေစာ မရှိလို့ သေကြတာလည်း ရှိတယ်။ ဒီကောင်တွေ ဆုတ်သွားပြီးမှ အားလုံးကို ပြန်တည်ဆောက်ခဲ့တာ အခုဆိုရင် ကျွဲနွား နည်းနည်းပါးပါးနဲ့ အိုးအိမ်သစ်တွေ ပြန်တည်ဆောက်နိုင်ကြပါပြီ”

“မဆလစစ်သားတွေ ပြန်လာမယ်ဆိုရင် လာကြစမ်းပါစေ။ ကျွန်တော်တို့လူတွေ ဒုက္ခတွေ့ကြရမှာ သိပေမဲ့ ဒီကောင်တွေကို ပြန်ချမယ်။ အရင်လို မသန်တော့ပေမဲ့ ကျွန်တော် မျက်စိကကောင်းသေးတယ်။ လေကြောင်းရန် ကာကွယ်ဖို့ ကျွန်တော် ဘို့မှာ လက်နက်ကြီး တွေ လိုနေတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်က လေကြောင်းက တိုက်ခိုက်ခံရတဲ့အတွက် ကလေးတွေကို ရွာထဲက ကျောင်းမှာ တစ်စုတစ်စည်းတည်း စာမသင်ခိုင်းရဲဘူး။ ကျောင်းကို ဗုံးထိရင် အားလုံးသေကုန်လိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ကလေးတွေကို အခုလိုက်ခွဲပြီး တစ်နေရာဆီမှာ စာသင်ခိုင်းရတယ်။ တောထဲမှာလည်း သင်ကြရတယ်”

“ဒီကောင်တွေ ဘာလုပ်ချင်သလဲဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ သိပါတယ်။ ကေအိုင်အေ တွေကို မကူညီနိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့ကို ဒီဒေသက မောင်းထုတ်ပြီး မြစ်ကြီးနား ဆွမ်ပရာဘွမ် မော်တော်ကားလမ်းတစ်လျှောက်က ဒီကောင်တွေ ထိန်းချုပ်ထားတဲ့နေရာ မှာ နေရာပြန်ချပေးဖို့ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီအစိုးရလက်အောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ လုံးဝမနေချင်ကြ ဘူး။ နေရာမှာထက် အသေခံတိုက်တာ ပိုကောင်းတယ်။ ဒါကြောင့် မဆလအစိုးရကို လေယာဉ်ပျံနဲ့ ဗုံးတွေ ပေးခဲ့တဲ့ အမေရိကန်တွေကို ပြောပြလိုက်စမ်းပါ”

ကျွန်ုပ်၏ ဂျာနယ်လစ် အတွေ့အကြုံတွင် ယခု အင်တာဗျူးက ချို့ယွင်းချက် လိုအပ်ချက် တစ်ခုမှ မရှိသော အင်တာဗျူး ဖြစ်သည်။ ကချင်အမျိုးသားကြီးတစ်ယောက် တည်း ပြောနေသော အကြောင်းတို့မှာ အဖက်ဖက်က ပြည့်စုံနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်ဘက်က မေးစရာ မေးခွန်းပင် မရှိတော့။ အားလုံး ပြီးဆုံးသွားသည့်အခါ ကချင်အမျိုးသားကြီးက

သူနှင့် လိုက်ပါလာသူတို့ကို ပြန်ချိန်တန်ပြီ ဆိုသောသဘောဖြင့် ခေါင်းတစ်ချက် ‘ဆတ်’ ပြလိုက်ပြီး မတ်တတ်ထလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ထလိုက်ကြပြီး သူ့လက်ကို ကျွန်ုပ် ဆုပ်ကိုင်ထားလိုက်သည်။

“အဘိုးပြောသွားတဲ့အကြောင်းစုံကို ကျွန်တော် စာတစ်အုပ် ရေးမှာပါ။ ဒီစာအုပ်ကို ဖတ်မိတဲ့အခါ သူတို့ ပိုပြီးသဘောပေါက်ကြပါလိမ့်မယ်”

ကချင်အမျိုးသားကြီးက ကျေနပ်ပါကြောင်း ခေါင်းညိတ်ပြီး သူ့လူတွေနှင့်အတူ ရွာဘက်သို့ လှည့်ပြန်သွားလေရာ လက်တစ်ဖက်က ကချင်ဓားကို ဆုပ်ထားပြီး တောင်အောက်သို့ နိမ့်လျှောလမ်းလေးအတိုင်း ခြေလှမ်းကျကြီးတွေနှင့် ဆင်းသွားပြီး တောထဲသို့ ဝင်ရောက်သွားသော ကချင်အမျိုးသားကြီးကို အိမ်တံခါးဝမှ ကျွန်ုပ်တို့ ရပ်ကြည့်နေခဲ့ကြပါ၏။

ကချင်အမျိုးသားကြီးနှင့် တွေ့ပြီး မကြာခင်မှာပင် ဘိန်းစိုက်ပျိုးရေးဝယ်ရေးနှင့် ပတ်သက်သော ဒေသတွင်းပေါ်လစီကို မေဂျာကွမ်ထဂမ်ကို ကျွန်ုပ် မေးကြည့်ရာ သူက ရှင်းရှင်းပင် ဖြေကြားသည်။

“တြိဂံဒေသမှာ ဘိန်းခင်းတစ်ခင်းတလေများ ခင်ဗျား မြင်မိလို့လား”

အင်ပေါင်ခက်ရွာမှ နေအိမ်တစ်အိမ်အပြင်ဘက်တွင် တွေ့ရသော ဘိန်းပင်မှလွဲ၍ စီးပွားဖြစ်လောက်သည့် ဘိန်းခင်းတို့ကို မတွေ့ပါကြောင်း ကျွန်ုပ်ကလည်း အဖြေပေးခဲ့သည်။

“အဲဒါကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘိန်းပေါ်လစီပဲလေ၊ ကချင်အနောက်နဲ့ မြောက်ဘက်ဒေသမှာ ဘိန်းစိုက်ပျိုးရေးကို ဖျက်သိမ်းပစ်ဖို့ ကေအိုင်အိုက ၁၉၈၄ ခုနှစ်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ အနောက်ဘက်မှာ ကျောက်စိမ်းနဲ့ ပတ္တမြားတူးဖော်ရေး လုပ်ငန်း၊ မြောက်ဘက်မှာဆိုရင် ရွှေတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းတွေရှိတော့ အခြား ဝင်ငွေရနိုင်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒီနေရာက မြောက်ဘက် ဂေါင်းရှားမှာလည်း ရွှေကျင်လို့ရတဲ့ နေရာတွေ ရှိတယ်။ မြန်မာပြည်အနှံ့အပြားက လူတွေ ကျောက်စိမ်းတူးဖို့လာကြပြီး သူတို့ဆီက ကျွန်တော်တို့က အခွန်ကောက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒေသခံတွေကိုတော့ ဘိန်းစိုက်တာကို ရပ်ခိုင်းနိုင်ဖို့အတွက် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ တပ်မဟာ (၃) နဲ့ (၄) တို့ရှိတဲ့ အရှေ့ဘက်ခြမ်းနဲ့ တောင်ဘက်ခြမ်းမှာတော့ ဘိန်းပြဿနာကို ဖြေရှင်းဖို့ အချိန်အများကြီး ယူရဦးမယ်။ အဲဒီဒေသတွေက ဆင်းရဲတော့ ဘိန်းစိုက်ပြီးတော့ပဲ ဝင်ငွေရှာနေရသေးတယ်။ ဝင်ငွေရနိုင်မယ့် အခြားနည်းလမ်းတွေ ရှာဖို့ မလွယ်သေးဘူး”

“ဒါပေမဲ့ ဘိန်းစိုက်တာ ဝင်ငွေကောင်းလို့လား”

ကျွန်ုပ်က ရှမ်းပြည်ဘက်မှ အနေအထားတစ်ခုကို သိထား၍ မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းဒေသမှ လက်နက်ကိုင် သူပုန်အုပ်စုတွေအနေနှင့် ၎င်းတို့ ဒေသအသီးသီး

တွင် ဘိန်းဝယ်လာသော ကုန်သည်များမှလည်းကောင်း၊ နယ်မြေကို ဖြတ်၍ လားများနှင့် ဘိန်းသယ်သွားသော ကုန်သည်တို့မှလည်းကောင်း ရရှိသော အခွန်အကောက်နှင့်သာ အနိုင်နိုင် ရပ်တည်နေကြရသည်။

“ကောင်းနိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလိုဝင်ငွေမျိုး ကျွန်တော်တို့ မလိုပါဘူး။ ကချင်ပြည်နယ်ဟာ သဘာဝ သယံဇာတတွေ ကြွယ်ဝပါတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ လူတွေကို ဘိန်းစိုက်ခွင့်ပြုလိုက်မယ်ဆိုရင် ပထမဆုံး ဘိန်းစားဖြစ်မယ့်သူတွေက ကျွန်တော်တို့ စစ်တပ်အတွက် စစ်သားသစ်တွေ လိုအပ်နေတဲ့ ကလေးတွေပဲ၊ ဘိန်းစားတပ်ကြီး ဖြစ်ခွင့် မပြုနိုင်ဘူး၊ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဘိန်းစိုက်လိုက်ရင် ကုန်သည်တွေ လာဝယ် ကြမယ်၊ ကုန်သည်တွေနဲ့အတူ အစိုးရသူလျှို့ဝှက်ပေါ်လာလိမ့်မယ်၊ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ နယ်မြေထဲကို ဒီလိုကောင်တွေကို ဝင်ခွင့်မပြုနိုင်ဘူး”

“အရင်တုန်းက ဒီမှာ ဘိန်းဘယ်လောက်အထိ စိုက်ခဲ့လဲ၊ အခုဒီကိစ္စကို ခင်ဗျား တို့ ရပ်ပစ်လိုက်ပြီလို့ ဘယ်လိုပြောနိုင်မလဲ”

“ခင်ဗျား ကြိုက်တဲ့ရွာသားတစ်ယောက်ယောက်ကို သွားမေးကြည့်ပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့ (၅) နှစ်က ခင်ဗျားရောက်လာမယ်ဆိုရင် အဲဒီတောင်တွေအားလုံး ဘိန်းခင်းတွေ ဖုံးနေတာ ခင်ဗျား တွေ့ရမှာပဲ”

မေဂျာက အဝေးက တောင်တန်းပြာကြီးတွေဆီ လက်ညှိုးထိုးရင်း ပြောသည်။ သူ့စကားကို မယုံစရာအကြောင်းတရား မရှိပါ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဤဒေသသို့ ရောက်ခဲ့ကြသော မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့အရာရှိတို့၏ ရေးသားချက်တွေကို ညွှန်ပုံ ဖတ်ရသည်မှာ ထိုစဉ်က ဘိန်းစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဘိန်းစားသုံးခြင်းမှာ ကချင်မြောက်ပိုင်း တစ်ခုလုံး အနှံ့ရှိ ကြောင်း သိထားခဲ့သော်လည်း ယနေ့မူ ဘိန်းခင်းကြီးကြီးတစ်ခင်းတလေကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဘိန်းရှူနေသူတစ်ယောက်ကိုသော်လည်းကောင်း မတွေ့ရတော့။

“အသက် (၅၀) ကျော်တဲ့ ဘိန်းစားတွေကိုတော့ ချွင်းချက်အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ခွင့်ပြုထားတယ်။ သူတို့မှာ ဘိန်းဖြတ်ဖို့ အင်အား မရှိတော့ဘူးလေ။ အသက်ကြီးပြီ မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် သူတို့စားဖို့လောက် စိုက်ဖို့ ခွင့်ပြုထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူငယ် တစ်ယောက် ဘိန်းရှူရင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘိန်းရောင်းရင်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဖမ်းမိရင်တော့ သူတို့ကို အလုပ်ကြမ်းလုပ်ခိုင်းပြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန် အပြစ်ပေးပါတယ်”

တောင်တန်းဒေသနေဘဝတို့သည်ကား ခက်ရှော်ကြမ်းတမ်းလှပေရာ ရှေ့ရောက် နေသော ခေတ်ကြီးအတွင်း အသက်ရှင်ကျန် တည်တန်နိုင်ဖို့ဆိုလျှင် ကြံ့ခိုင်သန်စွမ်း ရပေလိမ့်မည်။

တပ်မဟာ (၁) တွင် နေထိုင်နေသော ရက်များအတွင်း ကျွန်ုပ်၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေမှာ အတော်ဆိုးဝါးလာသည်။ ခြေထောက်အနာ ပျောက်သွားလို့မှ မပြီးသေး၊ အနာဟောင်းအောက်နားမှ အဖုကြီးတစ်ဖု ထွက်လာရာ၊ သူ့ဘာသာသူ ပျောက်သွားမည်ဟု

ထင်ခဲ့သော်လည်း တဖြည်းဖြည်းနှင့် ကြီးလာပြီး နီရဲ၍ ရောင်ကိုင်းလာသည်။ ကျွန်ုပ် အတွက် အင်ရောကောင်ရွာ ဆေးရုံမှ ဒေါက်တာတစ်ယောက် စေလွှတ်သော်လည်း ထုံဆေးမရှိသဖြင့် အနာကိုမခွဲစိတ်မီ လိုအပ်သည့် လက်တွေ့အသေးစိတ်ကိစ္စတို့ကို ဂရု တစိုက် လုပ်ရသည်။

ဦးစွာ စဉ်းနီတုံးတစ်တုံး ခုတ်ယူပြီး ခြေထောက်ကို အရက်ပျံ့နှင့် သန့်စင်ပြီးနောက် ခြေထောက်ကို စဉ်းနီတုံးပေါ်တင်ရသည်။ အားကောင်းမောင်းသန် စစ်သားလေးယောက် က ကျွန်ုပ်ခြေထောက်ကို အနေအထားကျအောင် မြဲမြဲဆုပ်ကိုင်ထားသည်။ ကချင် ဒေါက်တာက ခွဲစိတ်စားကို ပိုးသတ်ပြီးသည်နှင့် ခွဲလိုက်ရာ ပြည်ပုပ်နှင့် သင်္ဃန်းရေတွေ ရှေ့ကနဲ ထွက်လာသည်။ ဆက်လက်၍ အနာကို သန့်စင်ပြီး ဆေးထည့်လိုက်သော်လည်း တစ်ပတ်ကြာပြီးနောက်တွင်မူ ပိုးပြန်ဝင်လာသဖြင့် နောက်တစ်ကြိမ် ခွဲစိတ်ရပြန်သည်။

ကျွန်ုပ်ခြေထောက်ကို (၂) ကြိမ်ခွဲစိတ်ခဲ့ရသည့် ကြားကာလအတွင်း အနာအခြေ အနေမှာလည်း အတော်သက်သာဟန်ရှိသဖြင့် အင်ရောကောင်ရွာသို့ မကြာခဏ ကျွန်ုပ် တို့ သွားလည်ခဲ့သည်။

အင်ရောကောင်ရွာကား အိမ်ခြေ (၇၀) ကျော်ရှိပြီး မြက်ခင်းစိမ်းတွေ ဖုံးလွှမ်း နေသော တောင်ကမူလေးတွေပေါ်မှာ ဝါးအိမ်လေးတွေ ဆောက်ထားကြသည်။ ဘေးပတ် ဝန်းကျင်တွင်မူ မြင့်မြင့်သွန်းသွန်း တောင်ထွတ်ကြီးတွေနှင့် တောင်တန်းကြီးများက ဝိုင်းရံ ထားရာ သဘာဝရှုခင်းကား ရင်သပ်ရှုမောစရာအတိုင်း။ ရွာနီးချုပ်စပ်တစ်လျှောက် သစ်ကြားပင်တွေ ဝိုင်းပတ်ထားပြီး သစ်ပင်အရိပ်အောက်မှာ ဆိတ်တွေ အုပ်လိုက်လွှတ် ကျောင်းထားသည်။ ရွာထဲတွင်မူ ကြက်တွေ၊ ဝက်တွေ ဟိုဟိုဒီဒီ သွားပြီး အစာကောက်နေ ကြသည်။ ရွာတွင် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်း၊ ဘုရားကျောင်းတစ်ကျောင်းနှင့် ဆေးရုံ တစ်ရုံရှိပြီး ဆေးရုံဝင်းအတွင်းတွင် ကျန်းမာရေးလုပ်သားတို့ကို သင်တန်းပေးပြီး သင်တန်း ပြီးသည့်အခါ တြိဂံဒေသ အစွန်အဖျားနေရာတို့ကို စေလွှတ်၍ အရပ်သားတို့၏ ကျန်းမာ ရေးကိစ္စတို့ကို စောင့်ရှောက်ကြရသည်။ သို့ပေမဲ့ ကေအိုင်အေ စစ်ဘက်အတွက်မူ သီးခြား ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဌာနတွေ ရှိသည်။

ရွာသူရွာသားတွေဘဝကား ကြမ်းတမ်း၍ ရိုးစင်းလှသည်။ မိန်းမတွေ အားလုံး တောထဲသွား ထင်းရှာကြရပြီး နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ထင်းတွေကို ခြင်းကြီးတွေနှင့် ကျောပိုး ပြီး ပြန်လာကြသည်။ ယောက်ျားတွေက တစ်နေ့ကုန်နီးပါး လယ်ကွင်းတွေထဲမှာ အလုပ် လုပ်နေကြပြီး တစ်ခါတစ်ရံ အလုပ်တစ်ဖက်နှင့် အသက် (၆) နှစ်၊ (၇) နှစ် ကလေးတွေ နှင့်အတူ စာသင်ကြရသည်။ အားလပ်ချိန်ရသည့်အခါများတွင်မူ ကလေးများကား သစ်သားဂျင်များနှင့်ဖြစ်စေ ကုလားမဝါးခြေထောက်များနှင့်ဖြစ်စေ ဖုံတသောသောနှင့် ရွာလမ်းမတွေပေါ်မှာ ကစားတတ်ကြသည်။

ကလေးတွေ အများဆုံး ကစားသော ကစားစရာတစ်ခုမှာ ဘီးလုံးလိုမိုတာပဲ

ဖြစ်သည်။ သစ်သားဘီးလုံး (၂)လုံးကို ဝါးဝင်ရိုးတစ်ခုတပ်ပြီး အလယ်ဗဟိုတွင် ဝါးလုံး တစ်လုံးနှင့် ချိတ်၍ တအိအိနှင့် ရှေ့ကိုတွန်းသော ကစားနည်းဖြစ်သည်။ သူတို့နေထိုင်ရ သည့် မြေအနေအထားအရ တောင်တန်းဒေသဖြစ်သဖြင့် ဤသည်ကိုပင် နွားလှည်းအမှတ် နှင့် ဆော့ကစားခြင်း ဖြစ်သည်။

ရွာမှ အသက် (၅၀) ကျော် အမျိုးသားကြီးအချို့ကား ဗြိတိသျှတပ်မှ ကချင်လဲဗီး Levies တပ်ဖွဲ့ (သို့) အမေရိကန်စစ်တပ်မှ ကချင်ရိန်းဂျားတပ်ဖွဲ့တွင် စစ်မှုထမ်းခဲ့ကြ ဟန်တူသဖြင့် သူတို့နှင့်တွေ့လျှင် ဂျပန်တွေကို သူတို့ ဘယ်လို စွန့်စွန့်စားစား တိုက်ခဲ့သည် တို့ကို ပြောပြတတ်သည်။

ထိုစဉ်က သူတို့နှင့် လက်တွဲတိုက်ခဲ့ကြသော မဟာမိတ်စစ်သားတွေအပေါ် အတော် ပင် သံယောဇဉ်ရှိခဲ့ကြသဖြင့် ယခုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာခါမှ အနောက်တိုင်းသားတစ် ယောက် သူတို့မြေပေါ် ရောက်လာသည့်အတွက် သူတို့အမှန်ပင် ပျော်ရွှင်နေကြရာ သူတို့က ကျွန်ုပ်ကို ဆာဂျင်မေဂျာဂျူးအကြောင်း၊ တပ်သား ဝဲ(လ်)ဆင် သို့တည်းမဟုတ် အမေရိကန်တပ်သား ဂျွန်ဘယ်သူဘယ်ဝါအကြောင်း မကြာခဏ မေးတတ်ကြသည်။ ဆိုခဲ့သလို မှတ်မိလွယ်သော အင်္ဂလိပ်နာမည်တွေအပြင် တစ်ခါတစ်ခါ ကျွန်ုပ် လုံးဝ နားမလည်သော အသံထွက်နှင့်အမည်တစ်လုံး နှစ်လုံးလည်း ပါလာတတ်သည်။ ၎င်းတို့ ထဲက အမည်တစ်ခုမှာ ဒူးဝါးဖောက်နှင့် အခြားတစ်ခုမှာ ဒူးဝါးကော်ဒန် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်အနေနှင့် Ian Fellowes-Gordon ရေးသားခဲ့သော The Battle for Naw Seng's Kingdom ကို ဖတ်ဖူးသဖြင့် သူတို့ပြောနေသော အမည်တွေထဲက ရှေ့စာလုံး ဒူဝါဟူသည် ဒုဗိုလ်မှူးကြီးကဲ့သို့ အရာရှိကို ဆိုလိုကြောင်း အလွယ်တကူ သိနိုင်ပါသော်လည်း နောက်စာလုံးတွေကိုကား စဉ်းစားရကျပ်နေသည်။ ကချင်စကားနှင့် ကျွန်ုပ် စတင် ကြုံခဲ့ရစဉ်ကတည်းက အင်္ဂလိပ်အသံ “F” ကို ကချင်တို့က “P” သံဖြင့် ပြောနေကြသည်ကို ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်သော်လည်း ယခု ‘ကော်ဒန်’ ကမူ ရက်အတော်ကြာကြာ ကျွန်ုပ်ကို ခေါင်းစားနေခဲ့သည်။ သူတို့ပြောစကားအရ ကော်ဒန် ဆိုသူကား အရပ်ရှည်ရှည်၊ ကုလားတွေလို နှုတ်ခမ်းမွှေးရှည်ရှည်နှင့် တစ်ခါတစ်ခါ ဘိန်းရှူလျှင် ဒေသခံကချင်တွေကို မျှဝေပေးတတ်သည်။ အားလုံးအပေါ် ရင်းနှီးဖော်ရွေ ပြီး ဟာသဓာတ်ခံရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

“သူက ကျုပ်တို့လိုပဲ ကချင်စကားကောင်းကောင်းပြောတတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ အခု သူဘယ်ရောက်နေသလဲ မသိဘူး။”

ကျွန်ုပ်သိသောအသိအရ ဂျပန်တွေကို တိုက်ဖို့ ကချင်တပ်ဖွဲ့ကို စတင်စုစည်းခဲ့သော ဗြိတိသျှတပ်မှူးတွေထဲက တစ်ယောက်မှာ ဖို့(ဒ်) ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ သူတို့ပြောသော ကော်ဒန်ကို စဉ်းစားမရ၊ ကော်ဒန် ဟူသော အသံထွက်ကလည်း အင်္ဂလိပ်အသံ မဟုတ်။

ကချင်နှင့် ပိုဆင်နေသည်။ သို့နှင့် ညတစ်ည ဆန်အရက်တစ်ခွက်နှစ်ခွက် သောက်ပြီး မီးလင်းဖိုနားတွင် မီးလှုံနေခိုက် ကချင်တောင်တန်းဒေသက နောက်ဆုံးစစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လှန်လှောကြည့်နေရာက ဗြဲနန်းဆို ကျွန်ုပ်သိလိုက်သည်။ ဟုတ်ပြီ၊ ကော်ဒန်ဆိုသည်မှာ စာအုပ်ရေးသားသူ ဂေါ်ဒွန် ကိုယ်တိုင်ဖြစ်ရမည်။ ကျွန်ုပ် နားလျှမ်းသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ဆိုင်နောင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ အင်ရောကောင်ရွာသို့ လမ်းလျှောက်သွားပြီး စစ်ပြန်ကြီးတချို့နှင့် တွေ့ရာ တစ်ယောက်သောသူက စာအုပ်ထဲက စာရေးဆရာဓာတ်ပုံကို လက်ညှိုးထိုးရင်း ချက်ချင်း အဖြေပေးလိုက်သည်။

“ဟုတ်တယ်... ဒူးဝါကော်ဒန် ဆိုတာ သူပဲ”

တပ်မဟာ (၁) ဌာနချုပ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရှိနေစဉ် ဖိလစ်ပိုင်တွင် အာဏာရှင် မားကိုး(စ်) ပြုတ်ကျပြီး ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်နှင့် တိုက်ဆိုင်နေရာ ဘီဘီစီ အသံလွှင့်ဌာနမှ ဖိလစ်ပိုင်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တို့ကို ကချင်အမျိုးသားအတော်များများက စိတ်ဝင်တစား နားထောင်လာခဲ့ရာ အာဏာရှင်မားကိုး(စ်) တို့မိသားစု ဟာဝါယီသို့ လေယာဉ်ဖြင့် ထွက်ပြေးသွားသည့်သတင်း ကြားလိုက်ရသည့်နေ့တွင်မူ ဗမာပြည်မြောက်ဖျား တောင်တန်းတွေကြားက ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ဖိလစ်ပိုင်ပြည်သူတွေနှင့်အတူ အောင်ပွဲခံလိုက်ကြပြီး လူတိုင်းပါးစပ်ဖျားက ယခုလို ပြောဆိုနေကြပါ၏။

“နောက်တစ်ခါ နေဝင်းအလှည့်ပဲ”

“အာဏာရှင်ခေတ်ကုန်ပြီ”

“မကြာခင် ဗမာပြည်မှာ ဒီမိုကရေစီပြန်ရတော့မယ်”

“နေဝင်းကရာ ဘယ်ကိုပြေးမလဲ၊ သူလိုလူကို အမေရိကားက လက်ခံမှာ မဟုတ်ဘူး”

“ဆွစ်ဇာလန်ကိုလား၊ အဲဒီမှာ သူ့ပစ္စည်းတွေ ဝှက်ထားတယ်လေ၊ ကျောက်စိမ်းတွေ၊ ရွှေတွေ၊ ဒေါ်လာတွေ အထပ်လိုက် အဖိုးတန်ကျောက်တွေ”

“ဟုတ်တယ်၊ သူနဲ့ယှဉ်လိုက်ရင် မားကိုး(စ်)က ဆင်းရဲသွားပြီ”

သူတို့ပြောဆိုနေကြသည်တွေထဲမှာ ချဲ့ကားတာတွေလည်း ပါမည်။ ရိုးရိုးသားသား မှန်းဆတာတွေလည်း ပါသည်။ မည်သို့ရှိစေ ထိုနေ့ရက်သည်ကား လူနည်းစုတိုင်းရင်သားတွေဘက်က အစိုးရကို ပုန်ကန်ဆန့်ကျင်ဖို့အတွက် တွန်းအားပေးလိုက်သော နေ့တစ်နေ့ပင်ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးသို့ သွားဖို့ဆိုလျှင် လက်နက်ကိုင် ပြောက်ကျားနယ်မြေအတွင်း မဖြတ်ဘဲနှင့် မြန်မာပြည်သို့ တရားဝင် သွားရောက်ဖို့ မဖြစ်နိုင်၊ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများကား ခင်မင်စရာကောင်းပါသော်လည်း အစိုးရကို ဘာကြောင့် အောက်ကျိုလွန်းနေရသည်ကို ကျွန်ုပ် နားမလည်နိုင်။ အကျင့်ပျက် ခြစားနေသလို တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ဖို့ အရည်အချင်းမမီသော စစ်အစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်ခံနေရသောဘဝထက် ပို၍ ကောင်းမွန်သော ကံကြမ္မာနှင့် ထိုက်တန်သူတွေဟု ကျွန်ုပ် ယုံကြည်သည်။

တပ်မဟာ (၁) တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ခေတ္တနေထိုင်ရင်း နေရက်တွေ ကုန်ဆုံးသွားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ခြေထောက်မှာ အနာပျောက်ကင်းအောင် စောင့်နေရသည်ဆိုသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့ခရီးစဉ်အတွက် ညွှန်ကြားချက်တွေ ယူလာမည့် ပါဂျောင်မှ တပ်မဟာတပ်မှူး ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီး ဇော်ဖန် ပြန်အလာကို အဓိက စောင့်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ လုံခြုံရေးအရ ကျွန်ုပ်နှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စအရပ်ရပ်ကို တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ သတင်းပို့သည့် အခါ ကြိုးမဲ့ကြေးနန်းကို တတ်နိုင်သမျှ အသုံးမပြုလို၍ ဖြစ်သည်။

မတ် (၁၇) တွင် သူနှင့်အတူ အဆင့်မြင့်အရာရှိအချို့ ရောက်လာသော်လည်း အလုပ်ရှုပ်နေသဖြင့် နောက်တစ်နေ့ နေ့လယ်ပိုင်းရောက်မှသာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် လာတွေ့နိုင်သည်။ အရပ်ပုပျပ်ပျပ်၊ ခန္ဓာကိုယ်တုတ်ခိုင်ပြီး အသက် (၄၀) ကျော်အရွယ် ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးက မီးလင်းဖိုဘေးမှ ထိုင်ခုံတွင် ထိုင်ပြီး စီးကရက်ကို မီးညှိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်ခွာလာခဲ့သည်ကို အစိုးရဘက်က သိ၊ မသိ မေးကြည့်ရာ သူက ယခုလိုတင်ပြပေးသည်။

“ခင်ဗျား ဒီမှာ ရောက်နေတာ သူတို့သိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ အစီအစဉ် တစ်ခုခုကို သူတို့ မထောက်လှမ်းနိုင်ခင် ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့ ပါဂျောင်ကို ပို့ပါမယ်။ ခင်ဗျားခြေထောက် အခြေအနေ ဆိုးနေတယ် ကြားတယ်၊ ခင်ဗျား လမ်းသွက်သွက် လျှောက်နိုင်ပါ့မလား”

နောက်ထပ် ကျွန်ုပ်အတွက် အရေးကြီးသောကိစ္စတစ်ခုမှာ ပါဂျောင်တွင် NDF ကိုယ်စားလှယ်တွေ ရှိသေးလား၊ မရှိတော့ဘူးလား ကျွန်ုပ်သိချင်သည်။

“မရှိတော့ဘူး၊ သူတို့အားလုံး ဖေဖော်ဝါရီလထဲမှာပဲ ပြန်သွားကြပြီ”

သူက စီးကရက်ကို တစ်ဖွာ ဖွာလိုက်ပြီး လက်မောင်းပေါ်ကိုက်နေသည့်ခြင်ကို မီးခိုးနှင့် မှုတ်ထုတ်လိုက်သည်။ အဲ့ဒါမှ တကယ့်ပြဿနာ၊ ပထမ အစည်းအဝေးပွဲနှင့် လွဲခဲ့ရပြီး အခု ကိုယ်စားလှယ်တွေနှင့် လွဲရပြန်ပြီ။

“အခု သူတို့ ဘယ်မှာလဲ”

ကိုယ်စားလှယ်တွေကို တစ်နေရာရာတွင် မီနိုင်သေးသည်ဟူသော မျှော်လင့်ချက် တစ်ဝက်ဖြင့် ကျွန်ုပ် မေးလိုက်သည်။

“သူတို့တွေ ပန်ဆန်းက ဗကပဌာနချုပ်ကို သွားကြပြီ၊ အခုလောက်ဆို သူတို့ ရောက်ရောပေါ့”

ကျွန်ုပ်အတွက် မျှော်လင့်ချက်ရှိသေးသည်။ အကယ်၍ ထိုင်းနယ်စပ်ဘက် ထွက်သွားသည်ဆိုလျှင် သတင်းထူးကို ကျွန်ုပ် မရနိုင်တော့၊ အခြားသတင်းထောက်တွေ ဦးသွားပေလိမ့်မည်။ ယခု ပန်ဆန်းဘက် ထွက်သွားသည်ဆို၍ ပါဂျောင်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ တက်သုတ်ရိုက်သွားနိုင်လျှင် အစည်းအဝေး မှတ်တမ်းတွေ ရနိုင်သလို ဘရန်ဆိုင်နှင့်လည်း

ကချင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ဂေါင်ရှာရွှေကြောသို့ နှစ်စဉ် ရောက်လာသူတွေမစဲ။

အင်တာဗျူးပြီး ထိုသတင်းကို ခေါင်ဦးခေါင်ဖျား ရေးပို့နိုင်မည်။ သို့ဖြင့် ဇော်ဖန်က သူနှင့်အတူ ယူလာသော ပလပ်စတစ်အထုပ်ကြီးတစ်ထုပ်ကို သတိရသွားပြီး ကျွန်ုပ်ကို ပေးသည်။

“ဪ... ဒီမှာ ခင်ဗျားအတွက်”

အထုပ်ကြီးကို ကျွန်ုပ် ဖွင့်ကြည့်လိုက်ရာ တပ်မဟာ (၂) မှတစ်ဆင့် ရေဒီယိုဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့မှာထားသောပစ္စည်းတွေ၊ အဖြူ အမည်းနှင့် ကာလာဖလင်လိပ်တွေ၊ မှိုတက်သွားသော မှန်ဘီလူးနေရာတွင် အစားထိုးရမည့် မှန်ဘီလူးသစ်တွေ၊ မှန်ဘီလူးကို သန့်စင်သည့် အရည်၊ တစ်ရှူးပေပါတွေ၊ လေမှုတ် Brush လည်း ပါသေးသည်။ ပစ္စည်းတွေကို ကြည့်ပြီး ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင်တို့ အတော်စိတ်ချမ်းသာသွားကြသည်။ ကချင် တပ်မဟာ ဌာနချုပ်မှ ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းတွေသာ မကောင်းခဲ့ပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့ဆက်မည့် ခရီးစဉ်တစ်ခုလုံးကို ဓာတ်ပုံနှင့် မှတ်တမ်းမတင်နိုင်တော့။ တပ်မဟာ (၁) သို့အလာ မလီခကို ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်ချိန်တွင် နောက်ဆုံးလက်ကျန် ဖလင်အားလုံး ရိုက်လိုက်ပြီဖြစ်၍ ကချင်မြောက်ပိုင်းအရောက်တွင် ဆိုင်နောင်အနေနှင့် ဘာမျှ ရိုက်ကူးနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပေ။

ယခုဖလင်တွေ ရပြီဖြစ်၍ အလုပ်စနိုင်ပြီဖြစ်ရာ နောက်တစ်ရက် နှစ်ရက် အကြာတွင် အနီးအနားမှ ဂေါင်ရှာရွှေကြောကို လေ့လာဖို့ ဆိုင်နောင် ထွက်ခွာသွားသည်။

မလိခမြစ်အနီး ရွှေကျင်နေသူတွေ။

အဆိုပါ ရွှေကြောနေရာကား ရာပေါင်းများစွာသောလူတို့ကို ဆွဲဆောင်နေသလို ၎င်းတို့ အထဲတွင် အစိုးရသတင်းပေးသူ သူလျှိုသူကန်တို့လည်း ပါဝင်သည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဆိုင်နောင်နှင့် လိုက်ပါသွားဖို့ မဖြစ်နိုင်။ သို့ဖြစ်၍ ဆိုင်နောင်တို့ သားအမိနှင့်အတူ မရွှေ၊ ခွန်နောင်နှင့် ကေအိုင်အေ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့အချို့နှင့် ထွက်ခွာသွားကြရာ စခန်းတွင် ကျွန်ုပ်တစ်ဦးတည်း ကျန်နေခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တစ်ဦးတည်း နေရစဉ်ရက်များအတွင်း စာရေး၍ဖြစ်စေ၊ အနီးအနား လမ်းလျှောက်၍ဖြစ်စေ အထီးကျန်နေရက်တွေကို ကျော်လွန်ခဲ့ပြီး ညအခါအများတွင်မူ ဒိုင်ယာရီရေးမှတ်၍လည်းကောင်း၊ ရေဒီယိုမှ ဘီဘီစီအသံလိုင်းကို နားထောင်၍လည်းကောင်း နေလာခဲ့ရသည်။

သို့ဖြင့် ရက်အနည်းငယ် ကုန်လွန်ပြီးနောက်တွင်မူ ရွှေကြောတွင် တွေ့မြင်ခဲ့ရသော စိတ်လှုပ်ရှားစရာတွေ အပြည့်နှင့် ဆိုင်နောင်တို့ ပြန်ရောက်လာသည်။

“ကျမတို့နဲ့အတူ ရှင် မလိုက်နိုင်တာ စိတ်မကောင်းစရာပဲ၊ ဟိုမှာ လေ့လာစရာတွေ အများကြီးပဲ”

ဆိုင်နောင်၏ ပြောပြချက်အရ ကချင်တောင်တန်း တောကြီးသေလာထဲမှာ စွန့်စွန့်စားစား စီးပွားရှာဖွေလိုသူတွေ (၂၀၀၀) ကျော်ခန့်က အုပ်စုလိုက် အုပ်စုလိုက် လှုပ်ရှားနေကြရာ အုပ်စုတစ်စုတွင် (၁၅) ယောက်မှ အယောက် (၃၀) ခန့်ရှိပြီး သူတို့အားလုံး မလိခ မြစ်ဘေးမှ ဝါးတဲကြီးတစ်လုံးတွင် နေထိုင်ကြကာ သဲသောင်ခုံတွေပေါ်က ရွှေကျင်၍

ရသော ရွှေမှုန်တို့ကို ခွဲဝေယူကြသည်။ ရွှေကျင်သူအများစုမှာ ဒေသခံ လယ်သမားများနှင့် မြို့ခံလူတွေ ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းတို့အနေနှင့် လိုအပ်သော ပစ္စည်းကိရိယာတို့ကို မဝယ်နိုင်ကြသဖြင့် မြို့ပေါ်က စီးပွားရေးသမားတွေကို မှီခိုကြရသည်။ စီးပွားရေးသမားတွေက လိုအပ်သော ရေစုပ်စက်၊ ဂျင်နရေတာနှင့် ဓာတ်ဆီတို့ကို ထုတ်ပေးပြီး တစ်ရာသီအတွင်း ရလာသော ရွှေတို့ကို ရွှေကျင်လုပ်သားတို့နှင့် တစ်ဝက်စီ ခွဲဝေယူကြသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် တစ်ရာသီတွင် အောက်တိုဘာမှ မေလအထိ ဖြစ်၍ မုတ်သုံခင်လာချိန်တွင်မူ မြစ်ရေမြင့် တက်လာသဖြင့် ရွှေအပါအဝင် သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းအားလုံး သိမ်းလိုက်ကြရသည်။ ဤ၌ ရွှေကျင်သောလုပ်ငန်းများအပေါ် ကေအိုင်အေက အခွန်ကောက်ရာတွင် အသုံးပြုသော ပစ္စည်းပစ္စယတို့အပေါ် အခွန်ကောက်သလို ရလာသော ရွှေပမာဏအပေါ်တွင်လည်း အခွန်ကောက်ရာ ပြီးခဲ့သည့် ရာသီက စုစုပေါင်း ရွှေ (၃၀) ကီလိုကျော် ရရှိခဲ့သည်။ ရလာသောရွှေတို့ကို မြန်မာပြည် မြောက်ဘက်မှ ကုန်သည်တို့က ဝယ်ယူကြပြီး တချို့က ထိုင်ဝမ်နှင့် ဟောင်ကောင် ရွှေဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ကြသည်။

အဆိုပါကာလအတွင်း ဆိုင်နောင့်ထံမှ ကြားသိရသော သတင်းတစ်ခုမှာ သမီးလေး ‘ထိုင်’ တတ်ပြီဆိုသော သတင်းဖြစ်သည်။ ဤသတင်းကို ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်စွာ ကြားသိပြီး မကြာခင်မှာပင် သမီးလေး၏ ငွားငွားစွင့်စွင့် အပြုံးတစ်ခုထဲက ဖြူဖွေးဝင်းလက်နေသော သွားလေးတစ်ချောင်း ပေါက်နေသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက်လုံး သတိပြုမိလိုက်ကြသည်။

ဆိုင်နောင့်တို့ သားအမိ ခရီးစဉ်ပြီးနောက်တွင်မူ နောက်ထပ် လေ့လာရေးခရီး (၂) ခု ထွက်ကြရာ ခရီးစဉ်နှစ်ခုလုံးတွင် ကျွန်ုပ် လိုက်ပါနိုင်ခဲ့ပြီး တစ်နေ့တာလုံး ချီတက်ခဲ့ရသော လကောင်ဘွမ် တောင်တက်ခရီးတွင် ကျွန်ုပ်ခြေထောက်အခြေအနေကို စမ်းသပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်ခြေထောက်အနာကား သက်သာပျောက်ကင်းနေလေပြီ။

နောက်ထပ် တောင်တက်ခရီးကား ‘ကျခီထိန်နန်’၏ အဆိုအရ ဗုံးကြဲခံခဲ့ရသော ရွာတွေထဲက ‘အင်ဘောင်ဘွမ်’ ရွာဖြစ်ပြီး ရွာရောက်သည့်အခါ ဗုံးမှန်၍ သေဆုံးသွားသူတို့၏ ပူဆွေးသောကရောက်နေကြသော ဆွေမျိုးညာတကာတို့က အမျိုးသမီး (၁၀) ယောက်နှင့် ကလေးသူငယ်တို့ မြှုပ်ထားရာ မြေပုံတို့ကို လိုက်ပြကြသည်။

ပါဂျောင်သို့ ရှေ့ဆက်ထွက်ခဲ့ကြသော ကျွန်ုပ်တို့ခရီးတွင် လုံခြုံရေးအတွက် တပ်ဖွဲ့ဝင် (၁၀၀) မျှ လိုက်ပါလာသလို လုံခြုံစိတ်ချရသော နယ်မြေများမှ ဖြတ်သန်းလာသည်ဖြစ်၍ စိတ်ချလက်ချ ခရီးဆက်လာခဲ့ကြပြီး ဝိုင်းမော် ချီဘွေ လမ်းတစ်လျှောက် (၂) ပတ်ကြာ လျှောက်ခဲ့ရသော ခရီးစဉ်တစ်ခု၌သာ အခက်အခဲရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါ ခရီးစဉ်မှာ တရုတ်မြန်မာ နယ်ခြားမှ တောင်တန်းများဆီ မရောက်မီ ဖြတ်သန်းရမည့်ခရီးဖြစ်သည်။ ဤနေရာအရောက်တွင် တပ်မဟာ (၁) မှ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်ခွာလာခဲ့သည်ကို ဖုံးကွယ်ရန် အလို့ငှာ မေဂျာပန်းအောင်၏ ဥပါယ်တံမျဉ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သိလိုက်ရတော့သည်။ ကေအိုင်

အေ ရဲဘော်တွေထဲက အရပ်အရှည်ဆုံး ရဲဘော်တစ်ယောက်ကို ရွေးပြီး နေကာမျက်မှန်နှင့် တောဆောင်းဦးထုပ်တို့ကို ဝတ်ခိုင်းပြီး မြင်းတစ်ကောင်စီး၍ မြစ်ကြီးနား-မန္တလေးရထားလမ်း မြောက်ဘက်သို့ လွှတ်လိုက်ပြီး သူနှင့်အတူ လက်နက်အပြည့်စုံ တပ်ဆင်ထားသော တပ်စိတ်တစ်စိတ်ကိုလည်း ဝိုင်းရံ၍ လိုက်ပါခိုင်းလိုက်သည်။

ကြိုတင်တွက်ဆထားသည့်အတိုင်းပင် ၎င်းတို့ ချီတက်သွားသော သတင်းကို အစိုးရသတင်းပေး ဒလံတွေကတစ်ဆင့် မြစ်ကြီးနားမှ မြောက်ဘက်စစ်ဒေသသို့ ရောက်ရှိသွားရာ ဂျွန်ဟန်မင်တန် ဆိုသူကား ရထားလမ်းအတိုင်း အနီးဆုံးလမ်းမှတစ်ဆင့် ပါဂျောင်သို့ သွားနေသည်ဟု ယုံကြည်သွားကြပြီး ဟူးကောင်းတောင်ကြားနှင့် ရထားလမ်းကြား (၃) နေရာတွင် အစိုးရတပ်ဖွဲ့တို့ကို ပြန်ချ၍ ပိတ်ဆို့ထားကြရာ မေဂျာပန်းအောင်ကမူ ပထမပိတ်ဆို့မှု (၂) ခုကို တိုက်ခိုက်ပြီး ပြန်ဆုတ်လာခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် တကယ့် ဂျွန်ဟန်မင်တန်အစစ်ကား ကူမွန်တောင်တန်းကို ကျော်ဖြတ်၍ တြိဂံနယ်မြေမှတစ်ဆင့် ရှည်လျားသောလမ်းကြောင်းမှ ပါဂျောင်သို့ စိတ်ချလက်ချ ခရီးနှင့်နေပြီ ဖြစ်ပါ၏။

ထိုအချိန်တွင် လေယာဉ်ပျံနှင့် ကင်းထောက်နေသည်ဆိုသော သတင်းကြားခဲ့ရသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကို မည်သို့မျှ ခြေရာခံမရခဲ့ပေ။ ယခု တြိဂံနယ်မြေထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရှိနေသည်ကို မြောက်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနက သိနေသည်တိုင် ရှေ့ခရီးအတွက် လမ်းတစ်လမ်းသာ ရှိတော့သဖြင့် အာရုံလွှဲသောနည်းပရိယာယ်ကို အားကိုး၍ မရတော့။ တက်သုတ်ရိုက်၍ မြန်မြန်ချီတက်ဖို့သာ စဉ်းစားရလေသည်။

မတ်လ (၃၁) ရက်၊ မနက်လင်းအားကြီးတွင် တောင်တက်တောင်ကြောသို့ အမြန်တက်လာခဲ့ကြရာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ဒု-ဗိုလ်လနူး ဦးဆောင်သော တပ်စိတ်တစ်စိတ်စာ လုံခြုံရေးယူ၍ လိုက်ပါလာသည်။ ကျွန်ုပ် ခြေထောက်အနာက အရှင်းမပျောက်သေးသော်လည်း မြဲမြန်မြန် လမ်းလျှောက်နိုင်ပြီဖြစ်၍ စိတ်ရွှင်လန်းနေသလို သမီးလေးအိယင်းလည်း ခရီးဆက်လာရသည်ကို ပျော်နေပုံရပြီး သူ့အမေ နောက်ကျောပေါ်မှာ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်သွားသည်။

ပထမ (၃) ရက်တွင် စိတ်ချရသော နယ်မြေမှ ဖြတ်၍ ချီတက်ခဲ့ကြရာ အိမ်တံခါးပေါ်တွင် မျောက်ဦးခေါင်းခွံနှင့် ကျွဲချိုတွေ ချိတ်ထားသော အိမ်ရှည်ကြီးတွေ ရှိသည့် ကေအိုင်အေ ထိန်းချုပ်နယ်မြေအတွင်းမှ ‘ထရောင်းဇွပ်’ရွာသို့ ရောက်လာရာ ဤတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်နေသော တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကို တွေ့ရသည်။ ပါဂျောင်သို့ ရှေ့ခရီးကား ဝိုင်းမော်-ချီတွေ လမ်းမကို ပန်း၍ သွားရမည်ဖြစ်ရာ အန္တရာယ်များသော နယ်မြေဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့စစ်ကြောင်းကို ဗိုလ်ကြီး လနန်က ဦးဆောင်မည် ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ရာထူးအဆင့်ကို ဖျောက်ထားသည့်အနေဖြင့် ရှမ်းဘောင်းဘီနှင့် အရပ်သားလိုဝတ်ထားပြီး ခါးတွင်မူ စကားပြောစက်ကို ချိတ်ထားသည်။ ဗိုလ်ကြီး လနန်ကား

ပရော်ဖက်ရှင်နယ် စစ်သားတစ်ယောက်ဖြစ်သည်နှင့်အညီ ပေးလိုက်သည့်တာဝန်ကို ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် ပြတ်ပြတ်သားသား လုပ်ကိုင်သူဖြစ်သည်။ ဒု-ဗိုလ် လနူးနှင့်အရာခံဗိုလ် ‘ဒိန်ရိန် နော်ဘောက်’ တို့က ဝန်းရံ၍ လိုက်ပါလာသည်။ ဒိန်ရိန်နော်ဘောက်သည် ခေးဆန်ကျွန်း လမ်းတွင် ကျသွားသော မရူတန်ဂွန်းနှင့် တစ်ပုံစံတည်းဖြစ်ပြီး ကြံ့ခိုင်သူ၊ တာဝန်ကို ဦးခိုက်ထားသူ အရပ်ရှည်ပြီး လမ်းလျှောက်လျှင် ခပ်သွက်သွက် လျှောက်တတ်သူဖြစ် သည်။

ရွာထဲတွင် မြစ်ကြီးနားမှ ကုန်သည်များလည်း ရောက်နေရာ ဆိုင်နှောင့်က သူတို့ ဆီက ဘီစကွတ်မုန့်နှင့် ဇီးသီးခြောက် တချို့ဝယ်ယူခဲ့သည်။ သူတို့လို နယ်လှည့်ကုန်သည် တို့ကို တွေ့ရသည်မှာ ဥရောပတွင် ရှေးရှေးကတည်းက တစ်အိမ်ဝင် တစ်အိမ်ထွက် လှည့်ရောင်းသော ဈေးသည်တို့ကို သတိရစရာ ဖြစ်သော်လည်း ဗမာပြည်မှ နယ်လှည့် ကုန်သည်တို့ကား ဗမာပြည်စီးပွားရေးအခြေအနေနှင့် လိုက်ဖက်လှသည်။ အမြတ်အစွန်း မဖြစ်စလောက်ရဖို့အရေး နို့ဆီ၊ သကြား၊ ကော်ဖီမှုန့်၊ လက်ဖက်ခြောက်၊ ဘီစကွတ်နှင့် လုံချည်၊ ဒါမှမဟုတ် အမျိုးသမီးတွေအတွက် အလှကုန်ပစ္စည်းတို့ကို ခြင်းတောင်းကြီးတွေ နှင့် နောက်ကျောလွယ်ကာ တစ်ရွာဝင် တစ်ရွာထွက် တောင်တက်၍ ရောင်းချစားသောက် နေကြရာ ဤသည်ကား ဗမာပြည်၏ ဆိုးရွားသော စီးပွားအခြေအနေ၏ ပြယုဂ်တစ်ခု ဖြစ်ပါ၏။

ထရောင်းဇွပ်၏ တောင်ဘက်သို့ ရောက်လာသည့်အခါ ဤနယ်မြေကား သူပုန် နှင့် အစိုးရတပ်တို့ နယ်လှနေသော နေရာဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်လာသော ရွာအချို့မှာ ကျီးနှင့် ဖုတ်ဖုတ် လူသူကင်းမဲ့နေပြီး ဒေသခံရွာသူရွာသားများကိုမူ အစိုးရတပ်စခန်းရှိသော အင်ဂျန်းယန်ရွာအနီးအနားတွင် ပြောင်းရွှေ့၍ နေရာချပေးခဲ့သည်။

အင်ဂျန်းယန်ကား မလိခအရှေ့ဘက်တွင် အစိုးရ၏ တစ်ခုတည်းသော ခြေကုပ် တစ်နေရာဖြစ်သော်လည်း အဆိုပါနယ်မြေဒေသတွင်မူ စပါးသီးနှံ စိုက်ပျိုး၍ မဖြစ်ထွန်း သဖြင့် အခမ္မာပြောင်းရွှေ့ခံရသူ ရွာသူရွာသား အများစုကား သူတို့နေရာဟောင်းသို့ တိတ် တာဆိတ် ပြန်ပြေးသွားကြ၍ တောထဲတွင် ပုန်းအောင်းနေကြရပြီး အစိုးရတပ်တွေ ဝေးသွားပြီ ဆိုကာမှ ကိုယ့်လယ် ကိုယ့်ယာတို့ကို စိုက်ပျိုးစားကြရလေသည်။

ဆိုခဲ့သလို ပုန်းခို၍ လုပ်ကိုင်စားသောက်နေရသော အခြေအနေမှာ ကေအိုင်အေ တို့ ထိန်းချုပ်ထားသော ကချင်ပြည်နယ်တွင် တွေ့တောင့် တွေ့ရခဲ့သော်လည်း အစိုးရတပ် ဖွဲ့နှင့် သူပုန်တပ်ဖွဲ့ဝင် တစ်ဒါဇင်မျှ တိုက်ပွဲဖြစ်နေသော တောင်ဘက် ရှမ်းပြည်နယ်တွင်မူ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ရွာသူရွာသားများကား မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာ အခြေအနေအောက်တွင် အသက်ရှင်နေကြရသည်။

အမှန်အားဖြင့် ပြီးခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်များအတွင်း မြန်မာပြည်တွင် ဘိန်းစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှု (၁၀) ဆမျှ မြင့်တက်လာရခြင်းအကြောင်းရင်းကိုမူ ဆိုခဲ့သလို ပြည်တွင်း

ဒုက္ခသည် ပြဿနာဖြင့် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ သိသာနိုင်ပါသည်။ ယခင်က ရှမ်းပြည်တွင် ဘိန်းစိုက်ပျိုးခြင်း မရှိသလောက် ဖြစ်သည်။ ရှမ်းတို့ပြည်သည် မြေဆီဩဇာကြွယ်ဝလေရာ စပါး၊ ပဲပုပ်နှင့် အခြားသီးနှံနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်အမျိုးမျိုးတို့ကိုသာ ကြီးကြီးကုပ်ကုပ် စိုက်ပျိုးစားသောက်လာခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော လက်နက်ကိုင် အုပ်စုတွေနှင့် အစိုးရတပ်တို့ တိုက်ပွဲတွေ မကြာမကြာ ဖြစ်ခဲ့သလို အဆိုပါတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကပင် ရှမ်းရွာတွေကို အမျိုးမျိုး ဒုက္ခပေးခဲ့ကြသဖြင့် ရွာတွေကို စွန့်ခွာပြီး တောင်ကုန်းတောင်တန်းဘက်ဆီ ထွက်ပြေးလာခဲ့ကြရသည်တွင် အခြားသီးနှံပင်တို့ထက် ဘိန်းသာ အဓိက ဖြစ်ထွန်းသော မြေဖြစ်၍ ဘိန်းကိုသာ စိုက်ပျိုးလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်အတွက် ဝမ်းနည်းကြေကွဲစရာ တစ်ခုကား ဆိုခဲ့ပါအချက်ကို ကုလသမဂ္ဂ အေဂျင်စီကသော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားအစိုးရများကသော်လည်းကောင်း သဘောမပေါက်နားမလည်ခဲ့ကြသလို ဘိန်းပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ဖို့အတွက် ပဏာမအနေနှင့် ပြည်တွင်းစစ်ကို ရပ်စဲစေဖို့လည်း မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း၊ အစိုးရကမှ ရန်ကုန်အစိုးရကို ဖိအားမပေးဘဲ ဘိန်းစိုက်ပျိုးမှု ပပျောက်ရေးဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အလုပ်မဖြစ်သော စီမံကိန်းကြီးတွေအတွက်သာ ဒေါ်လာ သန်းပေါင်းများစွာ ပေးနေလေရာ၊ ဘိန်းစိုက်ပျိုးရေးကမူ မပျောက်။ ဒေါ်လာများကား မြန်မာစစ်တပ်အရာရှိကြီးတွေ အိတ်ထောင်ထဲသာ ရောက်သွားကြကုန်၏။

တောင်ကုန်းတောင်တန်းများပေါ်တွင် တစ်အောင့်တဖြုတ်သာ နားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ခပ်သွက်သွက် ချီတက်လာပြီး ရွာစဉ်ပြတ်သွားပြီဖြစ်၍ တောထဲမှာပင် ညအိပ်ခဲ့ကြသည်။ (၅) ရက်မြောက်နေ့တွင် တောင်ရိုးတစ်ခုပေါ်မှ တောင်ကြားလမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်လာကြပြီး ထိုမှကြည့်လျှင် အင်မိုင်ခမြစ်ကို ဆီးမြင်နေပြီး တစ်ဖက်တွင်မူ ချီဘွေသွား လမ်းမကြီးရှိ၍ လမ်းဘေးတစ်နေရာတွင် တပ်စွဲထားသော မန်ဒေါင်ခေါ် အစိုးရစစ်တပ် ရှေ့တန်းစခန်းတစ်ခုကို ကျွန်ုပ်၏ အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းမှ တစ်ဆင့် လှမ်းမြင်နေရသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်း ရောက်လာသည်ကို သတိပြုမိပုံ မရ၊ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား လက္ခဏာတစ်ခုမှ မမြင်ရ။

ထိုမှ မြစ်ရှိရာ လျှိုစောက်ကြီးသို့ တောက်လျှောက်ဆင်းလာရာ ညအတော်နက်မှ ရောက်လာကြသည်။ မြစ်တစ်ဖက် လမ်းမဘေးတစ်နေရာရာတွင် အစိုးရတပ်ဖွဲ့တွေ တပ်ချထားနိုင်သဖြင့် အကယ်၍ တိုက်ပွဲဖြစ်လျှင် အကျအဆုံးနည်းအောင် ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းကို လူဖြည့်၍ ခြေသံလုံလုံနှင့် ရှေ့ဆက်လာခဲ့ရာ လိုက်နာရမည့် အမိန့်ကို တစ်ယောက်တစ်ဆင့် တီးတိုးပြော၍ ကမ်းခဲ့ကြသည်။

“မီးမထွန်းနဲ့၊
ဆေးလိပ်မသောက်နဲ့၊
စကားမပြောနဲ့ သစ်ရွက်သစ်ခက်တွေပေါ် မနင်းနဲ့”

ဗိုလ်ကြီး လနန် ပေးသော အမိန့်တွေထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစုအတွက် သီးခြား အမိန့်တစ်ခုလည်း ပါလာသည်။

“ကလေးကို လုံးဝ အသံမထွက်စေနဲ့၊ ငိုတာနဲ့ ချက်ချင်း နို့တိုက်ပါ”

သို့ပေမဲ့ ကံကောင်းထောက်မစွာပင် သမီးလေးက လုံးဝအသံမထွက်၊ တစ်လျှောက်လုံး အိပ်မောကျလိုက်လာရာ လုံခြုံစိတ်ချရပြီဟု ယူဆရသော ရွာတစ်ရွာရောက်လာပြီး အဆိုပါ ရွာမှာ ရွာသူရွာသားတွေ စွန့်ပစ်သွားကြပြီး ဤမှာပင် ကျွန်ုပ်တို့ ညအိပ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုညက ဒေသခံရွာသားအချို့ ကျွန်ုပ်တို့ စတည်းချနေသော ရွာအနီးတွင် ဖြတ်သွားကြပြီး လမ်းမနှင့် အင်မိုင်ခမြစ်ကြားတွင် အစိုးရတပ်တွေ ကင်းလှည့်နေကြောင်း သူတို့ထံမှ သိကြရသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မရောက်ခင်တစ်နေ့က ထရပ်ကား ယာဉ်တန်းတစ်တန်း ဖြတ်သွားပြီဖြစ်၍ အစိုးရကင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဘက်က လုံခြုံရေး ကြပ်မတ်မှု လျော့သွားပုံရသည်။ သို့ရာတွင် တမြန်နေ့ နေ့လယ်က မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းတွင် ကင်းတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ တွေ့ခဲ့ကြောင်း ရွာသားတစ်ယောက်ထံမှ သိရ၍ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က ကြိုတင်ကာကွယ်သည့်အနေဖြင့် မြစ်ကမ်းနံဘေးမှ ရွာငယ်လေးတစ်ရွာတွင် နောက်တစ်နေ့ နားခဲ့ရသည်။

ကချင်ပြောက်ကျား ဧရိယာထဲ ဝင်ရောက်လာစဉ်ကတည်းက ကေအိုင်အေ ဦးထုပ်နှင့် ယူနီဖောင်းတို့ကို ကျွန်ုပ် ဝတ်လာခဲ့သည်။ သို့ပေမဲ့ လက်မောင်းတံဆိပ်မပါ၊ သို့ရာတွင် ယခုလို ရုပ်ဖျက်ထားခြင်းကပင် ကျွန်ုပ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သူတို့ကို စပ်စုချင်စရာ ဖြစ်နေပြီး ကျွန်ုပ်ကို ပြူးတူးပြတ် ကြည့်တတ်ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်ကို ကချင် အမျိုးသား မဟုတ်မှန်းကို သူတို့အားလုံး ကောင်းကောင်းကြီး သိခဲ့ကြသည့်တိုင် အနီးအနားက အစိုးရတပ်စခန်းတွေဆီ တစ်လုံးတစ်ပါးမျှ စကားမပေါက်ကြားခဲ့ကြသဖြင့် ရွာသူ ရွာသားတွေကို ကျွန်ုပ် ကျေးဇူးတင်ရပေသည်။

ညနေစောင်းတွင် ရှေ့ဆက်ရမည့် လမ်းကြောင်း ရှင်းလင်းကြောင်း သတင်းနှင့် အတူ ကျွန်ုပ်တို့ဆီက ကင်းထောက်တွေ ပြန်ရောက်လာကြပြီး ဧပြီလ (၅) ရက်တွင်မူ အင်မိုင်ခမြစ်ကို ဖြတ်လာခဲ့ကြသည်။ အင်မိုင်ခ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်မှာ အန္တရာယ်များသော ရေဖြစ်ပြီး အဆိုပါ အဓိပ္ပာယ်နှင့်အညီ အန္တရာယ်များလှသည်။ မြစ်ပြင်တစ်ခုလုံးတွင် ဖြတ်ကူးနိုင်လောက်သောနေရာ အနည်းငယ်သာရှိ၍ ဒိုက်မှော်တွေကလည်း မြစ်ကူးရာတွင် ဒုက္ခပေးတတ်သည်။ ရေစီးကလည်း သန်လှသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ ကူးရမည့်ဖောင်တွေက ကိုးရိုးကားရား တည်ဆောက်ထားသော ဝါးဖောင်တွေ၊ တစ်ကြိမ်လျှင် လူ (၅) ယောက်သာ တင်ဆောင်ပြီး ကူးတို့သမားနှစ်ယောက်က ဖောင်တစ်ဖက်တစ်ချက်မှ သစ်သားလှော်တက်တွေနှင့် လှော်ခတ်ရင်း မြစ်ကို ထောင့်ဖြတ် ဆန်တက်၍ ကူးကြရသည်။ သို့နှင့် မြစ်လယ်သို့ ရောက်လာသည့်အခါတွင်ကား ရေစီးအားနှင့် ကျွန်ုပ်တို့

ဖောင်မှာ မျောပါ၍ ချာလည်လည်နေရာ ကူးတို့သမားနှစ်ယောက်က တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်အောင် ရေစီးကို ပန်း၍ သစ်သားလှော်တက်တွေနှင့် အားကုန် ကျုံးလှော်နေကြ ရသည်။

ဖောင်ပေါ်တွင် လိုက်ပါလာသော ကျွန်ုပ်တို့ကား ရင်တမမနှင့်၊ သမီးလေးအိယင်း တစ်ယောက်တည်းသာ ရေပြင်ကို ကြည့်ကာ စိတ်လှုပ်ရှားနေပြီး ဖောင်က ရေမှော်တွေကို ဝင်တိုးလျှင်ဖြစ်စေ၊ ရေဝဲကတော့ထဲ တစ်ရှိန်ထိုး ပြေးနေလျှင်ဖြစ်စေ သူ့လက်ကလေးကို မြှောက်ယမ်းရင်း ဒါ... ဒါ... ဒါနှင့် အော်နေသည်။

မြစ်တောင်ဘက်ခြမ်းတွင်မူ တောင်ကြီးတစ်တောင် ကာဆီးထားလျက် ခက်ခက်ခဲခဲ တက်ခဲ့ကြပြီး တောင်ထွတ်အောက်ခြေ တောအုပ်ထဲတွင် စခန်းချခဲ့ကြရာ တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ စည်းကမ်းသေဝတ်မှုနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများကား တိကျလှသည်။ တပ်ဖွဲ့အသီးသီးကို ဒု-အရာခံဗိုလ် နော်ဘောက်က တာဝန်ခွဲဝေပေးနေသည့်အသံကို ကျွန်ုပ်တို့ ယာယီနား နေသော နေရာက ကြားနေရပြီး နာရီဝက်အတွင်းမှာပင် ယာယီတဲတွေ ထိုးပြီးသွားသည်။ မီးညွှန်ကို မမြင်စေအောင် ကျောက်တုံးတွေကြားမှာ ချက်ပြုတ်ဖို့ မီးမွှေးပြီးပြီ၊ စခန်းနှင့် အနီးတစ်ဝိုက် တောထဲမှာ ကင်းတွေချပြီးသွားပြီ။

နောက်တစ်နေ့ ဝေလီဝေလင်း ကျွန်ုပ်တို့ အိပ်ရာထပြီးချိန်တွင် မိုးရွာနေပြီး မန်ဝိုင်းရွာ မရောက်မီ နောက်ဆုံးတောင်ကို တက်လာသည်အထိ မိုးတဖွဲဖွဲ ရွာနေရာ မန်ဝိုင်းရွာမှ တစ်ဆင့် ချီတွေသွားကားလမ်းကို ဖြတ်ကူးဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ စီစဉ်ထားသည်။ ယခုမူ တောင်ရိုး တစ်ခုပေါ်တွင် ခေတ္တနားဖို့ ရပ်လိုက်ကြရာ တောင်အောက်တွင် စိမ်းစိမ်းစိုနေသောမန်ဝိုင်း ချိုင့်ဝှမ်းကို ပြန်ပြန်ရန်ရန် တွေ့နေရပြီး ထိုမှတစ်ဖက်တွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့ရှုသွားရမည့် တောအုပ်ဆောင်းထားသော တောင်တန်းတွေကို တွေ့နေရပြီး ထိုနေရာ ရောက်လျှင်တော့ နောက်တစ်ကြိမ် စိတ်ချနိုင်ပါ၏။

တောင်ရိုးမှ အဆင်းခရီးကား မရှည်ဝေးသော်လည်း ရှေ့ဆက်ရမည့် ခရီးအတွက် ကင်းထောက်နေရသဖြင့် အချိန်စောင့်နေရပြီး အရပ်ဝတ်နှင့် လွှတ်လိုက်သော ကင်းထောက် စစ်သားတွေ ပြန်ရောက်လာသောအခါ ပါလာသောသတင်းကား ဗိုလ်ကြီး လနန်အတွက် စိတ်ပူစရာ ဖြစ်ရပြန်သည်။

“ထရပ်ကားနဲ့ အပြည့် မဆလစစ်သားတွေ ရွာထဲမှာ ရောက်နေတယ်”

ဗိုလ်ကြီးက ဆိုင်နောင့်ကို ဗမာလိုပြောပြီး စစ်ကြောင်းတစ်ကြောင်းလုံးကို ရပ်၍ သေနတ်နှင့် ကျည်ကတ်တွေကို တပ်ဖွဲ့ဝင်အသီးသီးက စစ်ဆေးလိုက်ကြသည်။

“ဒီကောင်တွေ ဘာကြောင့် ရောက်နေလဲဆိုတာ မရှင်းဘူး၊ ကျုပ်တို့ လာနေတာ သူတို့ သိတာတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ တောထဲမှာ ကင်းလှည့်ပြီး ပြန်လာတဲ့ လမ်းစောင့် ကင်းတပ်ဖွဲ့ ဖြစ်နိုင်တယ်”

နောက်ထပ် အခြေအနေကို သိဖို့ သစ်ပင်တွေအောက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်နေလိုက်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အခြားလမ်းမရှိ၊ သူတို့တွေ မြန်မြန် ထွက်သွားကာမှ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်စရာ မလိုဘဲ ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့ဆက်နိုင်စရာ ရှိသည်။ သို့ပေမဲ့ သူတို့က မသွားသေး၊ ရွာသားတွေ အဆိုအရ မိုးစိုလာသော သူတို့ ယူနီဖောင်းတွေကို အိမ်တွေထဲက မီးဖိုတွေမှာ ခြောက်သွားအောင် မီးကင်နေကြပြီး တောထဲတွင် ကင်းလှည့်ရာမှ ပြန်လာသောအဖွဲ့ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ကြားသိရသည်။ လူအင်အားမှာ (၁၅) ယောက်သာရှိပြီး ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းမှ အင်အား (၁၀၀) နှင့် ယှဉ်လျှင် မလှန်သာအောင် နည်းနေသည်။

“ကျုပ်တို့ဘက်က ကြောက်စရာ ဘာမှမရှိပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ရွာနားမှာ တိုက်ပွဲ မဖြစ်အောင် အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ဖို့လိုတယ်၊ မဟုတ်ရင် တပ်ဖွဲ့ (၂) ဖွဲ့ကြားမှာ ရွာသားတွေ ညပ်သွားလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ သေနတ်သံတွေကြောင့် ဆိုင်လော်က အစိုးရ တပ်ဖွဲ့တွေကို တပ်လှန့်သလို ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်”

မန်ဝိုင်းကား ချီဘွေသွား လမ်းမကြီးနှင့် အခြားလမ်းမငယ်လေးဆုံရာ ခွဆုံတွင် တည်ရှိပြီး အဆိုပါ လမ်းမငယ်လေးကမူ ဆိုင်လော်မြို့လေးသို့ လမ်းခွဲသွားကြသည်။ ဆိုင်လော်တွင် အစိုးရ မြို့စောင့်တပ်ရှိပြီး တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လုံးကို လက်နက်ကြီးတွေ အပြည့်နှင့် ပံ့ပိုးပေးထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဆိုခဲ့သလို လမ်းနှစ်လမ်းလုံးကို ဖြတ်ကျော်ဖို့ရာအတွက် ရွာကိုပန်း၍ တောင်ပေါ်လှေခါးထစ် စပါးကွင်းတချို့ပေါ်မှဖြတ်ကာ ရှည်လျားစွာ ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးနှင့်လာခဲ့ကြရသည်။ သို့ပေမဲ့ မိုးတိတ်၍ နေထွက်လာလေပြီ။

ချီဘွေ လမ်းအရောက်တွင် စစ်သားတွေက လမ်းတစ်လျှောက် နေရာအသင့်ယူထားလိုက်ကြပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်ကူးမည့်နေရာနှင့် မန်ဝိုင်းကြားတွင် အင်အားအများဆုံး ချထားလိုက်သည်။ ဘူကာ လက်နက်ကြီးတွေ၊ အလတ်စား စက်သေနတ်တွေအားလုံး ရွာဘက်သို့ ချိန်ထားခိုက် လမ်းတစ်ဖက်သို့ အပြေးကလေး ကျွန်ုပ် ဖြတ်ကူးလိုက်ပြီး ဆိုင်နောင်က ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ ရပ်နေခဲ့သည်။ သို့နှင့် တအောင့်အကြာတွင် ကင်းလှည့်ကား တစ်စီးနှင့် စစ်သားသုံးယောက် ပေါက်ချလာပါသော်လည်း လမ်းမကြီးပေါ်က အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို တွေ့မြင်သွားပြီး သကာလ မန်ဝိုင်းရွာတွင်းသို့ ပြန်ဆုတ်သွားလေတော့သည်။

“ကျွန်တော်တို့ ပစ်လိုက်ရတော့မလား”

တပ်စုမှူးက ဗိုလ်ကြီး လနန်ကို အော်မေးသည်။

“မပစ်နဲ့၊ သူတို့ကပစ်မှ ပစ်”

သို့ရာတွင် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အပစ်အခတ် လုံးဝမရှိဘဲ လမ်းကို ဖြတ်ကူးခဲ့ကြပြီး တောထဲသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးဆက်လာကြရာ လိုက်စရာ လမ်းစွပ်ကြောင်း မတွေ့ရတော့သဖြင့် တဖြည်းဖြည်းချင်း ရှေ့တိုးလာကြရာ (၂) နာရီကြာပြီးခါမှ ဒုတိယလမ်းမ

တစ်ခုဆီ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ဤတွင်လည်း အန္တရာယ်ရှိနေသည်။ အစိုးရတပ်ဖွဲ့တွေက ဤနေရာတွင် ဝပ်၍ စောင့်နေသည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အန္တရာယ်ကြီးသည်။ လမ်းနှစ်လမ်းကြားတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ညပ်သွားနိုင်သည်။ သူတို့အင်အားက ကျွန်ုပ်တို့ထက် နည်းသည်ဆိုသော်လည်း ဆိုင်လော်မှ တပ်ကူတွေ ရောက်သည်အထိ ကျွန်ုပ်တို့ကို သူတို့အားနှင့် ပိတ်ဆို့ထားနိုင်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဦးစွာ တောထဲမှ တပ်စုတစ်စုထွက်၍ မိချောင်းသွား သွားပြီး သစ်ပင် အခြေတွေမှာ နေရာယူထားကြသည်။ မလှုပ်မယှက်၊ ခူးထောက်၍ ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေကို အသင့်ချိန်ထားကြပြီး နားကို စွင့်ထားကြသည်။ အစိုးရတပ်ဖွဲ့တွေ လုံးဝ မရှိ၊ ရှင်းသည်။ သို့ပေမဲ့ ဤမှာပင် ရုတ်တရက် မြင်လိုက်ရသည်ကား အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်၊ ဘေးဘီကို သတိမမူဘဲ ကားဘီးရာတွေ အထပ်ထပ်မွနေသော ဖုန်လမ်းလေးအတိုင်း လျှောက်လာ နေကြပြီး တစ်နေရာအရောက်တွင်မူ ကေအိုင်အေ စစ်သားတွေကို ရုတ်တရက် တွေ့လိုက် မှသာ လန့်ဖြန့် အော်လိုက်ပြီး သူတို့မျက်နှာတွေကို လက်ဝါးနှင့် အုပ်ထားလိုက်ကြသည်။ ပြဿနာက ဗိုလ်ကြီး လနန်အတွက် အကျပ်ရိုက်သွားသည်။ သူတို့ကို လွှတ်ပေးလိုက် လျှင် အစိုးရစစ်သားတွေ သူတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးကြမြန်းကြ မှာ သေချာသည်။ အခန့်မသင့်လျှင် ရိုက်နှက်၍ပင် စစ်ဆေးခံရပေလိမ့်မည်။ တစ်ဖက် ကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ ဘယ်ဘက်ကို ချီတက်သွားသလဲ ဆိုသည့်သတင်းကို ဒီမိန်းမတွေ မပြောနိုင်ပါဘူးဟူ၍ ယုံလိုက်လျှင်လည်း မိုက်မဲရာ ကျပေလိမ့်မည်။ ဘာလုပ်မလဲ ဒီမိန်းမကြီးတွေကို ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ စိတ်ချလောက်မည့်နေရာအထိ ခေါ်သွားရုံမှတစ်ပါး ရွေးချယ်စရာ မရှိ။

သူတို့အဝတ်အစားတွေကို ကြည့်ရုံနှင့် ရှမ်းအမျိုးသမီးကြီးတွေ ဖြစ်ကြောင်း သိနိုင် ပြီး နှစ်ယောက်လုံး တုန်တုန်ယင်ယင် ဖြစ်နေကြပြီး တစ်ယောက်က တအီးအီးနှင့် ငိုတော့သည်။

ကေအိုင်အေ ယူနီဖောင်းနှင့် နေကာမျက်မှန်အမည်း တပ်ထားသော ကျွန်ုပ်အနား တွင် လက်နက်တွေ ကိုယ်စီကိုင်ဆောင်ထားသော စစ်သားတွေ ဝိုင်းရံနေသည်ကို ကြည့် ပြီး ကျွန်ုပ်ကို စစ်ကြောင်းမှူး ထင်သွားပုံရသည်။

“ခွန်... ခွန် ကျွန်မတို့ကို အိမ်ပြန်ခွင့်ပြုပါ၊ ဗမာတွေကို ကျွန်မတို့ မပြောပါဘူး၊ ကျွန်မတို့ သွားပါရစေ”

ခွန်... ခွန်မှာ ရှမ်းဘာသာဖြင့် အာဏာရှိသူတစ်ယောက်ကို တရိုတသေ ပြောသော အသုံးအနှုန်းဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်ကို ရည်ညွှန်း ပြောနေခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဘာမျှမတတ်နိုင်၊ ရှင်းပြဖို့ အချိန်လည်း မရှိ၊ မြင်ရ ကြားရသည်မှာ စိတ်မသက်မသာနှင့် နှုတ်ပိတ်လို့သာ နေလိုက်ရတော့သည်။ သို့နှင့် လမ်းကူး၍ ခရီးဆက်လာရာ နာရီဝက်

အကြာတွင် မန်ဝိုင်းတောင်ဘက်မှ စပါးကွင်းတွေဆီ ရောက်လာရာ ရွာနှင့် အလွန်နီးကပ် လာပြီဖြစ်၍ ခွေးဟောင်သံနှင့် ကြက်တွန်သံတွေကြားနေရသည်။ ဤနေရာအထိ ကျွန်ုပ် တို့ စစ်ကြောင်းမှာ အကာအကွယ်လုံးဝမရှိ၊ ရှေ့နောက်တန်း၍ လာကြရာ အစိုးရတပ်တွေ ဘက်က တိုက်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်ခဲ့သော်လည်း ရွာထဲမှာ လှုပ်ရှားမှု လုံးဝ မတွေ့ ရ။ သို့နှင့် လယ်ကွင်းတွေကို လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ဖြတ်၍ တောင်ဘက်စွန်းတော အုပ်ဆီသို့ ခရီးပေါက်ခဲ့ကြပါ၏။

ထို့နောက် စစ်ကြောင်းတစ်ဝက်ခန့်က တောထဲသို့ ဝင်ရောက် ပျောက်ကွယ်သွား သည်နှင့် မော်တာအမြောက် တစ်ချက်ပေါက်ကွဲသွားပြီး မျက်ကလဲဆန်ပျာဖြစ်နေသော အမျိုးသမီးကြီးနှစ်ယောက်အနက် တစ်ယောက်သောသူက အော်ငိုလေရာ ဗိုလ်ကြီးလန့်န က လှည့်ကြည့်ပြီး ရယ်တော့သည်။

“ငါတို့ကဖြင့် သူတို့ကို ကျော်လာခဲ့ပြီ အခုမှ သတ္တိတွေ ပြနေကြတယ်ပေါ့”

မိနစ်အနည်းငယ် အကြာတွင် ဒုတိယမော်တာဆန် တစ်လုံး ပေါက်ကွဲပြီးနောက် တတိယတစ်လုံး သို့ပေမဲ့ ဗုံးဆန်ကျသည့်နေရာကို ကျွန်ုပ် လှည့်ပတ်ရှာကြည့်သည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့ ရှိရာဘက်သို့ ပစ်နေခြင်းမဟုတ်၊ အမှန်အားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို အမြောက်သံနှင့် အတူ ယခုလို သတင်းပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

“မင်းတို့တွေ ဒီနေရာက မြန်မြန်သွားကြ၊ မင်းတို့ကို ငါတို့ မကြည့်ချင်ဘူး၊ တိုက်လည်း မတိုက်ချင်ဘူး” ဟူ၏။

အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဘက်က ယခုလို ပြုမူလိုက်သည့်အတွက် သူတို့ကို အပြစ်တင် လို့မရ၊ ရန်ကုန်မှ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တို့က မိုးတစ်လုံး လေတစ်လုံးနှင့် ဘာတွေပဲ ဆိုဆို လက်နက်ကိုင် သူပုန်အမျိုးမျိုးကို စစ်တပ်က နှစ်ပေါင်းများစွာ တိုက်ခိုက်နေမည် ဖြစ်၍ အလုပ်မရှိသဖြင့် စစ်သားလုပ်နေကြရသော နယ်မှ လူငယ်အချို့အနေနှင့် ဘာ ကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အသေခံမည်နည်း။ သို့ဖြင့် စိတ်ချ လုံခြုံစွာ စခန်းချနိုင်မည့် နေရာ ရောက်သည်အထိ ကျွန်ုပ်တို့ ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်လာခဲ့ကြပြီး ကံကောင်းချင် တော့ ယာယီတဲတွေ ထိုးပြီးသည်နှင့် မိုးရွာလာလေရာ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ နောက်သို့ အစိုးရတပ်တွေ နောက်ယောင်ခံလိုက်လာမည် ဆိုလျှင် မိုးရွာလိုက်သည့်အတွက် ကျွန်ုပ် တို့ ခြေရာတွေ တွေ့တော့မည် မဟုတ်ပေ။

ညတွင် မီးဖိုလေးတစ်ခုကို ဝှက်၍ ဖိုပြီး ညစာ ချက်ပြုတ်ကြရာ ရှမ်းအမျိုးသမီး ကြီးနှစ်ယောက်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည်။ သူတို့ ကချင်လိုလည်း မတတ်၊ ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်မှန်းလည်း မသိကြ၊ ဆိုင်နောင်က သူတို့တဲဆီသွားပြီး ရှမ်းဘာ သာနှင့် သူတို့ကို အားပေးစကားပြောသည်။

“အမေကြီးတို့... မကြောက်ကြပါနဲ့၊ ဘာမှ မလုပ်ပါဘူး၊ အကြာကြီးလည်း ခေါ်မထားပါဘူး၊ အမေကြီးတို့က ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းနဲ့ အစိုးရတပ်ကြားမှာ ညပ်သွား လို့ပါ။ မနက်ဖြန်ဆိုရင် အမေကြီးတို့ ပြန်နိုင်ပါပြီ။ အမေကြီးတို့ကို သူပုန်တွေက ပြန်ပေး ဆွဲသွားတယ်လို့ပဲ ဗမာစစ်သားတွေကို ပြောလိုက်ပါ”

ဤမှာပင် ရှမ်းအမျိုးသမီးကြီး နှစ်ဦး စိတ်ချမ်းသာသွားကြသော်လည်း သူတို့ အကြောင်းကို သိလိုက်ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပိုပြီး စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရပြန်သည်။ ဖြစ်ပုံက ဒီလို၊ ရှမ်းအမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်၏ ယောက်ျားမှာ ပြီးခဲ့သည့်ရက်က ကွယ်လွန်သွား သဖြင့် ရှမ်းတို့ ထုံးစံအတိုင်း အသုဘအခမ်းအနားကို စက္ကူတွေနှင့် ပြင်ဆင်ဖို့ အဖော် တစ်ယောက် ခေါ်ပြီး တစ်ဖက်ရွာသို့ စက္ကူဝယ် ထွက်လာခဲ့ကြရာမှ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ထိပ်တိုက်တိုးခဲ့တာပဲ ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့က အသုဘချမည့်နေ့လည်း ဖြစ်သည်။ အဖြစ်မှန်ကို ကြားသိရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်ကို အပြစ်တစ်ခု ကျူးလွန်မိသလို ခံစားလိုက်ကြရပြီး ဤသည်ကို ကုစားဖို့ အားထုတ်သည့်အနေနှင့် နာဂရှောစောင်တွေကို တစ်ညတာ မြဲဖို့ ခေတ္တပေးလိုက်ပြီး အသုဘအတွက် ငွေ (၅၀) ကျပ်ကိုလည်း လှူလိုက်သေးသည်။ နောက်တစ်နေ့ မနက်အရုဏ်မကျင်းမီ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး အိပ်ရာထလာကြရာ တစ်ညလုံး မိုးတစ်ခွက်မျှ ရွာထားသဖြင့် ချမ်းစိမ့်နေသည်။ ဆိုင်နောင်က ရှမ်းအမျိုးသမီးကြီး နှစ်ဦး ကို နှုတ်ဆက်လိုက်ရာ တစ်ဦးက

“သမီးပြောခိုင်းသလို ဗမာတွေကို ပြောလိုက်ပါ့မယ်၊ အမေတို့ကို သူတို့က ဖမ်းခေါ်သွားတယ်၊ သူတို့က အရမ်းကြောက်စရာ ကောင်းတယ်လို့”

သို့ဆိုရင်း ရှမ်းအမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးက တခစ်ခစ်ရယ်ကာ လာရာလမ်းကို သူတို့ နှစ်ဦး ပြန်လှည့်၍ ထွက်ခွာသွားလေတော့သည်။ ယခုမူ ကျွန်ုပ်တို့ နောက်သို့ အစိုးရတပ် တွေ လိုက်လာနိုင်ခြေ နည်းသွားသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့တွင်ကား လားလမ်းဟောင်း တစ်ခု ခံနေသည်။ အဆိုပါလမ်းကြောင်းမှာ အစိုးရမြို့စောင့်တပ်ရှိရာ ဝါရှောင်မှ ဆိုင် လော် ထိုမှတစ်ဆင့် တရုတ်ပြည်နယ်စပ်နားမှ သူပုန်တို့ ထိန်းချုပ်ထားသော နယ်မြေ အထိ ဆက်သွားသည်။ ၎င်းလားလမ်းကို ကိုလိုနီခေတ်က ဖောက်လုပ်ခဲ့ပြီး ကမ်းပိုက်တီး တောင်ကြားလမ်းအနီးတွင် ဖို့(ဒ်)ဟာရစ်ဆန်ခေါ် တပ်စခန်းတစ်ခုကို တည်ဆောက်ခဲ့ သည်။ ယခုမူ လားလမ်းကို လုံးဝအသုံးမပြုကြတော့သလို ကမ်းပိုက်တီးသည်လည်း ကချင် အရှေ့ခြမ်းတွင် ခြေကုပ်တစ်နေရာရထားသော ဗကပက ထိန်းချုပ်ထားရာ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ပြဿနာကား ဆိုင်လော် (သို့) ဝါရှောင်မှ အစိုးရတပ်တွေကို လားလမ်း ဟောင်း လမ်းကြောင်းအတိုင်း လွှတ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းကို ပိတ်ဆို့နိုင်သည်ဆိုသော အချက် ဖြစ်သည်။ လားလမ်းဟောင်းကလည်း တောင်ရိုးတစ်ခုပေါ်တက်သွားသဖြင့် ခြံခိုတိုက်ဖို့ အကောင်းဆုံး အနေအထား ဖြစ်နေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရှေ့မှ ကင်းထောက်

တပ်ဖွဲ့က နယ်မြေအနေအထားကို စုံစမ်းလေ့လာနေစဉ်မှာပင် ကျွန်ုပ်တို့က ဖြည်းဖြည်းချင်း တောင်ပေါ် တက်လာခဲ့ကြရာ နေ့မွန်းလွဲခါမှ တောင်ရိုးပေါ် ရောက်လာကြသည်။ တောင်ပေါ်တွင် အစိုးရစစ်သားတွေ မရှိ၊ လမ်းကြောင်းလည်း ရှင်းသဖြင့် လားလမ်းအတိုင်း ကီလိုမီတာ အနည်းငယ်မျှ ဆက်လိုက်လာရာ သစ်ပင်ကြီးတွေ ပြုလဲနေသဖြင့် သစ်ကိုင်း နှင့် အမြစ်ဆုံတွေကို ကျော်လာခဲ့ရသည်။ လားလမ်းကို နှစ်ပေါင်းများစွာ အသုံးမပြု ခဲ့သည့်တိုင် ဗြိတိသျှတို့က ကျွန်းနှင့် ကျောက်တုံးတွေကို တမံတုတ်၍ လားလမ်းကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ တက်လာသော တောင်ရိုးကား တရုတ်နယ်ခြားတစ်လျှောက်မှ ကေအိုင် အေတို့၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်း အမာခံဒေသနှင့် ချီဘွေလမ်းတစ်လျှောက် အစိုးရ ထိန်းချုပ် ထားရာ နယ်မြေတို့ကြားမှ အမှတ်သားလည်းဖြစ်၍ လနန် အဆိုအရ အစိုးရတပ်တွေ တောင်ရိုးကို ဖြတ်ကျော်လာနိုင်ခြေ လုံးဝ မရှိကြောင်း သိရသည်။

တစ်နာရီမျှကြာသော် လားလမ်းဟောင်းမှ ဖည်ကာ တောင်ရိုးအောက်ဘက်မှ လျှိုစောက်ကြီးရှိရာ တောင်ဘက်သို့ ဆက်လာခဲ့ရာ ဤ၌ လုံခြုံစိတ်ချရပြီဆိုသော်လည်း အန္တရာယ်နယ်မြေနှင့် အဝေးဆုံးရောက်အောင် တက်သုတ်ရိုက်လာခဲ့ပြီး ညနေစောင်းကာနီး ချိန်ရောက်မှသာ ညစာချက်ဖို့ ရပ်နားလိုက်ကြသည်။ ညစာ၊ စားနေစဉ် အရှေ့ဘက်မှ လက်နက်ကြီး ပစ်သံတွေ ရုတ်တရက်ကြားလိုက်ပြီး နာရီဝက်ခန့်မျှ ပစ်ခတ်သံတွေ ကြားရပြီး ငြိမ်ကျသွားရာ ဘာရယ်မှန်းမသိ မသေချာသည့်တိုင် ကေအိုင်အေ နယ်မြေ အတွင်းက အနီးဆုံးရွာဆီ ကျွန်ုပ်တို့ အပြေးအလွှား ချီတက်လာခဲ့သည်။

ရွာကား တဲအိမ်အနည်းငယ်သာရှိပြီး ရှေ့ခရီး မဆက်မီ ဤမှာပင် ခေတ္တနားဖို့ ရပ်လိုက်ကြသည်။ ရှေ့ခရီးအဖို့တွင်မူ တောင်တက်-တောင်ဆင်း ပြီးလျှင် တောင်တက်-တောင်ဆင်း နှင်ရပေဦးမည်။ အနောက်ဘက်တွင်မူ နေလုံးကြီးက မြစ်ကြီးနားဟိုမှာ ဘက်သို့ လျောကျနေပြီး ပန်းနုရောင်မှ ကြက်သွေးရောင် တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းသွား သော ဆည်းဆာ အလင်းနောက်ခံတွင် မြို့ဝန်းကျင်မှ တောင်ကုန်း တောင်တန်းတို့၏ အရိပ်တွေက ကြွနေသည်။ မြစ်ကြီးနားတွင် ချိုးကွေ့သွားသော ဧရာဝတီကို လှမ်းမြင်နေ ရပြီး နေညိုချိန်တွင် မြစ်ရေတို့က ဘော်ငွေရောင် လင်းလက်နေသည်။ ဤနေရာအရောက် တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ပထမဆုံးအကြိမ် လက်နှိပ်ဓာတ်မီး သုံးခွင့်ပြုပြီး စစ်ကြောင်းကို ပုလဲလုံးသဏ္ဍာန် ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်း၍ ချိုင့်ဝှမ်းအတွင်းသို့ ကွေ့ကွေ့ကောက် ချီတက်လာ ခဲ့ကြပြီး ဂျမ်ယန်ရွာတွင် ညအိပ်နားခဲ့ကြသည်။

ရွာကား စည်ကားပြီး စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းနှင့် ဈေးဆိုင်အချို့ရှိပြီး အိမ်ထဲ တွင် ချိတ်ထားသော ကေအိုင်အေ ပြက္ခဒိန်တို့ကို အဝင်တံခါးမကြီးတွေက တဆင့် တွေ့နေရသည်။ အန္တရာယ်နယ်မြေကား ကျွန်ုပ်တို့ နောက်တွင် ကျန်ခဲ့ပြီဆိုသော သင်္ကေတ။

အရုဏ်မကျင်းမီက ထွက်လာခဲ့သော ကျွန်ုပ်တို့ခရီးမှာ ဤနေရာအထိ ကီလိုမီတာ (၄၀) ကျော်ရှိပြီး ခရီးတစ်လျှောက်လုံးလိုလိုတွင် သမီးလေးက အိပ်လိုက်လာပြီး နို့ဆာ ကာမှသာ ငို၍ အသံပေးတတ်သည်။ ယခုမူ ရွာထဲက ဝါးအိမ်တစ်လုံးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစုတည်းခိုနေပြီး သမီးလေးက မြက်ဖျာပေါ်တွင် အိပ်နေသည်။ အန္တရာယ်တွေ ကြားက လွတ်မြောက်လာပြီဖြစ်၍ ခွန်နောင်လည်း ပျော်မြူးနေသည်။

“ဗျို့... အစ်ကို အရက်လေးဘာလေး မသောက်ချင်ဘူးလား”

ပြုံးပြုံးကြီးလုပ်ပြီး သူက ပြောသည်။ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် နည်းနည်းတော့ သောက်ချင် သည်။ သူထွက်သွားပြီး မိနစ်အနည်းငယ်ကြာပြီးနောက် တောအရက်တစ်လုံး ဆွဲပြီး ရွာသားတစ်အုပ်နှင့်အတူ ပြန်လာသည်။ ရွာသားတွေက ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ထမင်းနှင့် ဝက်သားကြော်တွေ ယူလာကြရာ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ပျော်ပျော်ပါးပါးနှင့် စားသောက် ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် စကားစမြည် ပြောချင်ကြ၍ ကျေးရွာကော်မတီဝင်တွေလည်း ထပ်ရောက်လာကြရာ သူတို့ရွာသို့ ၁၉၇၂ ခုနှစ်ကတည်းက အစိုးရတပ်တွေ ဝင်ရောက် လာခြင်း မရှိတော့။ သို့ပေမဲ့ ဝါရှောင်မှ မြို့စောင့်တပ်နှင့် ကီလိုမီတာ (၂၀)သာ လှမ်း သဖြင့် ဒေသခံပြည်သူတွေဘက်က အမြဲသတိနှင့် နေထိုင်ကြပြီး ဗမာစစ်တပ်မှ ကင်းလှည့် မော်တော်ယာဉ်တွေ ရောက်လာလို ရောက်လာငြား ကျေးရွာပြည်သူ့စစ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က ညစဉ် ကင်းလှည့်ကြောင်း သူတို့ဆီက ကြားသိခဲ့ရသည်။

နောက်နေ့နံနက် (၈) နာရီ (၃၀) တွင် ကျွန်ုပ်တို့စစ်ကြောင်း ထွက်သည်။ ပြောက်ကျားနည်းပရိယာယ်အရ နေမြင့်မှ ခရီးစကြာသော်လည်း မနေ့ကတစ်နေ့လုံး ပင်ပန်း ခဲ့ကြသဖြင့် လင်းအားကြီးအထိ အိပ်ကြရသဖြင့် နောက်ကျထွက်ရသည်ကို အားလုံး ဝမ်းသာနေကြသည်။ ဂျမ်ယန်ရွာမှ လမ်းကား တရုတ်ပြည် နယ်ခြားအထိ တောင်တက် ခရီးဖြစ်ပြီး ထိုမှ ယူနန်နှင့် ကချင်ပြည်နယ်ကြားမှ ရေဝေကုန်းတန်းအထိ ဖြစ်သည်။ မွန်းတည့်ချိန်တွင် ဥထောင် ခေါ် ရွာကြီးသို့ ရောက်လာရာ ခွန်နောင်က ဈေးဆိုင်တစ်ဆိုင် မှ တရုတ်ဘီယာ (၂) လုံး ဝယ်ယူပြီး ဆိုင်ရှေ့သစ်သားစားပွဲတစ်လုံးတွင်ထိုင်၍ ကျွန်ုပ် တို့ သောက်ကြသည်။ ဤနေရာမှ တရုတ်နယ်စပ်အထိ တစ်ကီလိုမီတာမျှသာ ဝေးတော့ သဖြင့် ယူနန်တောင်တန်းကြီးတွေကို လှမ်းမြင်နေရသည်။ ဤ၌ပင် အိန္ဒိယမှ မြန်မာပြည် မြောက်ပိုင်းကို ဖြတ်၍ တရုတ်နယ်စပ်အထိ ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစု အောင်မြင်စွာ ဖြတ်ကျော် လာသော အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျွန်ုပ်နှင့် ခွန်နောင်တို့ ဘီယာပုလင်းတွေကို မြောက်၍ သောက်လိုက်ကြပါ၏။

နေ့မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ရွာမှ ထွက်ခွာ၍ လမ်းကျယ်ကြီးတစ်လမ်းမျှ ကျယ်၍ ကျကျနန ဖောက်လုပ်ထားသော လမ်းအတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့လျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ ဤလမ်းကား ကေအိုင်အေနယ်မြေတွင် အကောင်းဆုံးလမ်းဖြစ်ပြီး စစ်မဟာဌာနချုပ် (၃) အထိ (၁၂)

ကီလိုမီတာ ရှည်လျားသည်။ သို့ပေမဲ့ နိုင်ငံခြားသား ဂျာနယ်လစ် စုံတွဲတစ်တွဲ လာနေသည်ကို သိထားကြသော်လည်း ဘယ်အချိန် ဘယ်အခါရောက်မည်ကို မသိကြသဖြင့် တာဝန်ရှိ ဒေသခံအရာရှိတွေ ညကြီးမင်းကြီး ရောက်လာသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ အံ့အားသင့်ကြရသည်။

စခန်းတွင် ဝါးတန်းလျားကြီးတွေ တစ်ဒါဇင်ခန့်ရှိပြီး တောဖုံးထားသော တောင်ကုန်းဆင်ခြေလျော့ ပတ်လည်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို သက်သောင့်သက်သာရှိစေရန် ကုလားထိုင်တွင် ထိုင်စေပြီး လက်ဖက်ရည်နှင့် ဧည့်ခံ၍ စကားစမြည် ပြောကြသည်တွင် တစ်ညနေက ကြားခဲ့ရသော လက်နက်ကြီး ပစ်ခတ်သံတွေနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဒေသခံ အရာရှိတစ်ယောက်ကို ကျွန်ုပ်က မေးကြည့်ရာ အရာရှိတစ်ယောက် ဖြေသည်။

“အဲဒါ ဒဘတ်ယန်ကပါ။ မြစ်ကြီးနား ဗန်းမော် ကားလမ်းပေါ်မှာ ရှိတယ်။ မဆလတပ်တွေက ရွာနားအထိလာပြီး ရွာကို မော်တာနဲ့ထုနေတာ နာရီဝက်လောက်ကြာတယ်။ အိမ်လေးအိမ် ပျက်စီးသွားပြီး လူအချို့ ဒဏ်ရာရသွားကြတယ်”

သူက ဆေးပေါ့လိပ်ကို တစ်ချက်ဖွာလိုက်သည်။ သူ့အသံက ပကတိငြိမ်သက်လျက်၊ ပူဆွေးဝမ်းနည်းခြင်း၊ ဒေါသဖြစ်ခြင်း အရှင်းမရှိ၊ သူတို့ဘဝ တစ်လျှောက်လုံး စစ်ပွဲတွေနှင့် ကြုံနေရသဖြင့် ယခုလို အဖြစ်အပျက်တွေက ထမင်းစား ရေသောက်ဖြစ်နေသည်ဆိုသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်နေရာ ဒေသနှင့် နီးကပ်စွာ နေထိုင်နေရပါသော အရပ်သားတို့၏ ဒုက္ခ သုက္ခတွေကို အတွင်းကျကျ သိလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၀ ကျော်နှစ်များကပင် မြစ်ကြီးနား-ဗန်းမော် ကားလမ်းမပေါ်က တံတားတစ်စင်းကို ကေအိုင်အေက ချိုး၍ ပျက်လိုက်ပြီး လမ်းမအရှည် ၁၇၃ ကီလိုမီတာနှင့် ၇၅ ကီလိုမီတာ ကျယ်သောဧရိယာကို သူပုန်တို့က ထိန်းချုပ်ထားခဲ့သည်။

ဒဘတ်ယန်ရွာကား လမ်း၏ မြောက်ဘက်ခြမ်းတွင် တည်ထားသဖြင့် သူပုန်တွေ အုပ်ချုပ်တဲ့နေရာမှာနေရင် အခုလိုပဲ ဒုက္ခရောက်မယ် ဆိုသည့်သဘောနှင့် အစိုးရတပ်တွေက မော်တာနှင့် လာထုခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု မြစ်ကြီးနားမှ မြို့စောင့်တပ်ဆီ တပ်ပြန်ခေါက်သွားပြီဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် လမ်းပွင့်သွားပြီ။ တပ်မဟာ (၃) မှ ပါဂျောင်သို့ လမ်းကြောင်း (၂) ကြောင်း ရှိသည့်အနက် တစ်ကြောင်းမှာ နယ်ခြားတောင်တန်းတွေပေါ်မှ သွားရသော (၂) ရက်ခရီးဖြစ်၍ လမ်းတိုသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့က တောင်ခြေမြေပြန့်မှ ဖြတ်ရသော လမ်းရှည်ကို ရွေးချယ်လိုက်သည်။ ဤလမ်းက အိန္ဒိယနှင့် တရုတ်သွား ‘လီဒို’ လမ်းမကြီး ဆက်ထားသော မြစ်ကြီးနား-ဗန်းမော် လမ်းမကြီးကို တွေ့နိုင်သည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက် မနက်စာ စားသောက်အပြီး တောင်ကုန်းပေါ်မှ ဆင်းလျှောက်လာကြရာ (၅) နာရီမျှ လျှောက်ပြီးနောက် ချိုင့်ဝှမ်းမြေပြန့်ထဲက ဒဘတ် မြစ်ကမ်းနဖူး

တြိဂံနယ်မြေမှ ပါရောင်သို့။

သို့ ရောက်လာသည်။ ဤတွင် လွန်ခဲ့သော (၁၀) နှစ်က ကချင်သူပုန်တွေ ချိုးဖျက်ခဲ့သော သံဘေလီ-တံတားကို တွေ့ရပြီး လူတစ်ရာနီးပါးရှိသော ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းတစ်ခုလုံးကို မော်တော်ကြီးတွေနှင့် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ပို့ကြသည်။

မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းတွင် ရှိသော ဒဏ်ဒဏ်ခံရမှုကြီးကား ကချင်ပြည်နယ်တွင် တွေ့ခဲ့ရသော ရွာတွေအနက် အကြီးဆုံးဖြစ်ပြီး မြစ်ကြီးနား-ဗန်မော် ကားလမ်းမကြီးက ရွာကို ထုတ်ချင်းခတ်သွားသည်။ ရွာတွင် တရုတ်ကုန်ပစ္စည်းတွေရောင်းချနေသော ဈေးဆိုင်တွေ၊ စတိုးဆိုင်တွေ အစီအရီ တွေ့ရပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် အဆိုပါ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတို့သည်ကား ချွတ်ခြုံကျနေသော မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် မှောင်ခိုဈေးကွက်တွေဆီ စီးဆင်းသွားလေသည်။

ညအိပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားသော ရွာ၏ တောင်ဘက်မြစ်ဘေးမှ ဂေအိုင်အစခန်းလေးရှိရာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ မြောက်ပိုင်းမှ ခရီးရှည် ချီတက်လာပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ရေမိုးသန့်စင်ဖို့ လိုအပ်သဖြင့် မြစ်ဘက်သို့ သွားကြသည်။ မြစ်ရေကား တရုတ်ပြည် နယ်ခြားတစ်လျှောက် တောင်များမှ စီးဆင်းလာသဖြင့် အေးစိမ့်နေရာ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး မြစ်ထဲဆင်းချိုးလိုက်သည်နှင့် ခရီးပန်းခဲသမျှ လွင့်စင်သွားပြီး ချက်ချင်းလန်းဆန်းသွားကြသည်။ သမီးလေး အိယင်းကိုမူ စခန်းတွင် ဒန်ဇလုံလေးထဲ ထည့်၍ ရေချိုးပေးပြီးနောက် မကြာမီ အိပ်ပျော်သွားသည်။

နားဟော ကေအိုင်အေ ဌာနချုပ်မှ မေဂျာ ဂျင်နရယ် ဇော်မိုင်။

ထိုနေ့ညနေတွင် ဒဏ်ခတ်ယဏ်ထဲက ရှမ်းအမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက် နေအိမ်တွင် ညစာ စားဖို့ ခွန်နောင်က စီစဉ်ထားရာ ကျွန်ုပ်တို့ကို စားသောက်ဆိုင်လေး တစ်ဆိုင်လို တည်ခင်းကျွေးမွေးခဲ့သည်။ အိမ်ရှင် ရှမ်းအမျိုးသမီးကြီးကား အရပ်ပုပု၊ ဝဝ ဖိုင့်ဖိုင့်နှင့် ကျန်းမာ၍ ရှမ်းအမျိုးသမီးတွေတွင် တွေ့ရတတ်သော မျက်နှာပေါက်မျိုး ရှိသည်။ ဆိုင်နောင်လည်း ရှမ်းအမျိုးသမီးဖြစ်ကြောင်း သိသဖြင့် ဝမ်းသာနေပြီး အစားအသောက်တွေ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ချက်ပြုတ်၍ တည်ခင်းစဉ်ခံနေတော့သည်။

အစားအစာတွေကလည်း အရသာရှိလှသည်။ ဝက်သားကို နုပ်နုပ်စင်းပြီး ကြက်ဥနှင့် ပေါင်းထားသည်။ ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင် အမျိုးမျိုး အစာသွပ်ထားသော ကြက်၊ ပဲပြားစွတ်ပြုတ်နှင့် ခရမ်းချဉ်သီး၊ ဂေါ်ဖီသုတ်တို့နှင့် တွဲဖက်၍ ရှမ်းအရက်နှင့် တရုတ်ဘီယာ တွေပဲ ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ စားသောက်ရသော ညစာကား ခမ်းနားလှသည်။ ရှမ်းအမျိုးသမီးကြီးက တစ်ချက်တစ်ချက် ဆိုင်နောင်ကို မီးဖိုချောင်ထဲခေါ် ခေါ်ပြီး စပါယ်ရှယ်ဟင်းလျာတွေကို ဘယ်လို ချက်ပြုတ်သည်ကို ပြောပြတတ်သည်။ ကျွန်ုပ်က အရက်ခွက်ကို မြှောက်ပြီး ခွန်နောင်ကို စလိုက်သည်။

“ခင်ဗျားတို့ ကချင်တွေဟာ ဗမာပြည်မှာ အကောင်းဆုံး ဖိုက်တာတွေဆိုတာ

ကျွန်တော် သံသယမရှိပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဟင်းချက်တဲ့နေရာမှာတော့ ရှမ်းတွေကို ခင်ဗျား တို့ မကျော်နိုင်ပါဘူး။”

ကျွန်ုပ် စကားကြားရသည့်အခါ ရှမ်းအမျိုးသမီးကြီးက တခစ်ခစ် ရယ်နေပြီး ကျွန်ုပ်ကလည်း ဗိုက်ကားသွားအောင် စားနေရာ အကယ်၍ အပြင်တွင် စောင့်နေသော လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကို အားမနာဘဲ လောဘတကြီးနှင့်သာ စားရမည်ဆိုလျှင် မိုးစင်စင် လင်းသွားနိုင်သည်။ လုံခြုံရေးတာဝန်ကို အရာခံဗိုလ် ‘ဒိန်ရိန်နော်ဘောက်’ ကယူရပြီး သူ့တွင် လုံချည်နှင့် ရုပ်အင်္ကျီအဖြူ ပြောင်းဝတ်ထားသည်ကို ကျွန်ုပ် သတိပြုမိသည်။ ဤဝတ်စုံကား ယူနီဖောင်း (၂) စုံအပြင် တစ်စုံတည်းရှိသော အဝတ်ဖြစ်၍ ကချင်စစ်သား ကြီး၏ ရိုးစင်းသောဘဝနေထိုင်ပုံနှင့် တာဝန်အပေါ် နှစ်မြှုပ်ထားသည်တို့ကို ကျွန်ုပ် မလေးစားဘဲ မနေနိုင်။ သို့ပေမဲ့ ညဉ့်အတော်နက်မှသာ ညစာ စားပွဲကို အဆုံးသတ်ခဲ့ကြ ၍ ရွာထဲက ဖြတ်ပြီး စခန်းသို့ ပြန်လာကြရာ ဤအချိန်အထိ ဈေးမကွဲသေး၊ အောက်လင်း ဓာတ်မီးကြီးတွေ တရှိုးရှိုးနှင့် စားသောက်ဆိုင်တွေမှာ စားနေသောက်နေသူတွေ အချို့က တစ်ခုတည်းသော လမ်းမပေါ်မှ အုပ်စုလိုက် စက်ဘီးတွေနှင့် ရပ်ပြီး စကားပြောနေကြ ဆဲ။ ဒဘတ်ယန်တွင် မော်တော်ကား အသွားအလာမရှိသော်လည်း အိန္ဒိယတွင် စက် ဘီးကို နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့ရပြီး ယခု ဤတွင် ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့လိုက်ရသဖြင့် အံ့အား သင့်ခဲ့ရသေးသည်။ လူဦးရေအနေနှင့် ရှမ်းအများဆုံး ရှိနိုင်သော်လည်း ကချင်၊ တရုတ်၊ ဗမာ အနည်းငယ်နှင့် အိန္ဒိယကုန်သည်တွေ ရောပြွမ်းနေလေရာ ကြိုတင်တောင်းတန်း ဒေသ အတွင်းက ရွာတွေနှင့် ဝေးလံသောအရပ်က ကမ္ဘာလေးတစ်ခုနှင့် တူနေတော့သည်။

တောင်အထပ်ထပ်ကို ကီလိုမီတာ (၁၀၀) မျှ ကျော်ဖြတ်ပြီးနောက် မြစ်ကြီးနား- ဗန်းမော် ကားလမ်းသို့အဆင်း ခရီးကား ပျော်စရာကောင်းလှသည်။ ဒု-ဗိုလ် လနူးက ဆိုင်နောင်၊ ခွန်နောင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် စက်ဘီးတွေ ငှားပေးပြီး မရွှေက သမီးကို ကျောပိုးပြီး စစ်သားတွေနှင့်အတူ လမ်းတစ်လျှောက် ချီတက်လာကြသည်။ မြေပြင်အနေ အထားက အဝှမ်းအကောတွေနှင့် နိမ့်ချည်မြင့်ချည်။ ကျွန်ုပ်တို့ စက်ဘီးတွေကို တောင်ကုန်း တွေပေါ်က ထိုးဆင်းလိုက်၊ ပြန်တက်သွားလိုက်၊ ပြန်နင်းတက်သွားလိုက်နှင့်၊ အေးစိမ့် နေသောလေက တရွှမ်းရွှမ်းနှင့် မျက်နှာတွေကို လာရိုက်နေသည်။

ကျေးလက်သဘာဝ တောအလှက သာမောဖွယ်ရွှ၊ တောလမ်းဘေး စပါးခင်းတွေ ထဲက ဝင်းမှည့်နေသော စပါးပင်တွေက လေပြည်ထဲမှာ လှိုင်းထ၍ လှုပ်ရှားလျက် မြစ်တွေ ချောင်းတွေထဲမှာ ရွှေကျင်နေသူတွေ၊ ရောင်းရေးဝယ်ဟာ လုပ်ငန်းတွေ စည်ကား နေသော ရွာတွေ၊ ရွာတွေကြားမှာ ဂေအိုင်အေ စခန်းနှင့် စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွေ ရှိနေပြီး ယာဉ်အသွားအလာတွေကို စစ်ဆေးနေသလို ဝင်လာသော ကုန်သည်တွေနှင့် တရုတ်ပြည် ဘက် ဖြတ်သွားသော ကုန်သည်တို့ကို အခွန်ကောက်နေကြသည်။ အဆိုပါ ဒေသကို အစိုးရတပ်တွေက ပြန်သိမ်းယူနိုင်သော အနေအထား အရပ်ရပ်ကို ဟန့်တားသည့် အနေဖြင့်

အဓိက တံတားအားလုံးကို ကေအိုင်အေက ချိုးဖျက်ထားသော်လည်း လမ်းခရီးကား မယုံနိုင်လောက်စရာ ချောမွတ်နေပြီး ဒုတိယကမ္ဘာစစ်သုံး ဘေလီတံတားတွေ နေရာမှာ ခရီးခရိုင် ဝါးတံတားတွေနှင့် အစားထိုးထားသည် ဖြစ်၍ မြစ်ကို ဖြတ်ကူးသည့်အခါ တိုင်း ဘေလီတံတားဟောင်း အကြွင်းအကျန်တွေကို တွေ့နေရသည်။ ဤနေရာတို့တွင် စက်တပ်မော်တော်ယာဉ်တို့ကို အသုံးမပြုနိုင်သော်လည်း နွားလှည်း၊ စက်ဘီး၊ လားလှည်း တို့ဖြင့် သွားလာနေကြသည်။

၁၉၈၄ ခုနှစ် အတွင်းက ပါဂျောင်နားအထိ အစိုးရတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ထိုးဖောက်လာ ကြရာ ကေအိုင်အေတို့က ချုံခိုတိုက်ခိုက်ခဲ့သဖြင့် ပြန်ဆုတ်သွားကြကြောင်း၊ သို့ရာတွင် မြစ်ကြီးနားသို့ ၎င်းတို့ ဆုတ်ခွာသည့်အခါ တပ်သား (၁၃) ယောက်ပါ တပ်စိတ်တစ်စိတ် ကို ကချင်မုဆိုးကြီးတွေက တောထဲတွင် နောက်ယောင်ခံမိခဲ့ကြပြီး ကွက်လပ်တစ်နေရာ၌ အဆိုပါစစ်သားတို့ ခေတ္တရပ်နားနေခိုက် မုဆိုးကြီးများက တစ်တောင့်ထိုး ရိုင်ဖယ်သေနတ် တွေနှင့် ဝိုင်းပိတ်လိုက်ကြပြီး အနားသို့ မိကျောင်းသွား သွားကာ ၎င်းတို့ကို သေနတ် တွေနှင့် ချိန်၍ အားလုံးကို လက်ရ ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက် ကချင်လုံချည်နှင့် ခေါင်းပေါင်းထားသော ကချင်မုဆိုးကြီးတို့က ယူနို ဖောင်းဝတ်အစိုးရစစ်သားတွေကို သေနတ်နှင့် ထောက်၍ အနီးဆုံး ကေအိုင်အေစခန်းသို့ လက်နက်တွေအပါအဝင် အကျဉ်းသားအားလုံးကို အောင်မြင်စွာ လွှဲအပ်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဤသည်ကို လက်စားချေသည့်အနေဖြင့် နောက် (၂)လ အကြာတွင်မူ အစိုးရတိုက်လေယာဉ်တို့က ပါဂျောင်ရွာကို ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်လိုက်ကြကြောင်း ကြားသိ ခဲ့ရသည်။

နေ့မွန်းတည့်ချိန်ခန့်တွင် ‘ဂန်ဒေါင်ယန်’ ရွာကြီးတစ်ရွာသို့ ရောက်လာကြပြီး သွားရေစာစားသောက်ဖို့ ရပ်နားနေကြရာ လမ်းဘေးစားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ဘေးတွင် ကျွန်ုပ်နှင့် ခွန်နောင်တို့ ထိုင်နေခိုက်၊ ကွင်းလယ်မှ စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအနီးသို့ နွားလှည်းတစ်အုပ် ဆိုက်ရောက်လာသည်ကို သတိပြုမိလိုက်သည်။ နွားလှည်းတွေပေါ်မှာ အိတ်ကြီးတွေ တင်လာပြီး ၎င်းတို့ကို ကေအိုင်အေယူနိုဖောင်းဝတ် အရာရှိတွေက လက်ခံ ယူနေကြသည်။

“သူတို့က ဘယ်သူတွေလဲ”

အစိုးရထိန်းချုပ်နယ်မြေက ရှမ်းဆန်ကုန်သည်တွေဖြစ်ကြောင်း ခွန်နောင်က ပြော သဖြင့် သူတို့နှင့် စကားပြောဖို့ ဖြည်းဖြည်းချင်း ကျွန်ုပ် လျှောက်သွားသည်။ ဥပဒေအရ ဆိုလျှင် သူတို့လယ်ထွက် စပါးအားလုံးကို တစ်တင်းလျှင် (၁၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် အစိုးရထံ ရောင်းချရမည် ဖြစ်သော်လည်း စပါးအချို့ကို လယ်သမားတွေက ငှက်ထားကာ သူပုန် နယ်မြေထဲ မှောင်ခိုသွင်းလာပြီး ရောင်းချကြရာ ကေအိုင်အေက အစိုးရဈေးထက် ဆယ်ဆ

ပေး၍ ဝယ်ယူနေကြသဖြင့် နေဝင်း၏ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒဆိုသည်ကား အခြားမဟုတ်၊ ရယ်စရာ စီးပွားရေးတွေနှင့် ချမ်းသာနေခြင်း ဖြစ်သည်။

နောက်ထပ် နာရီအနည်းငယ်မျှ ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးဆက်လာရာ ခလားယန် ခေါ် ရွာကြီးတစ်ရွာသို့ ရောက်လာသည်။ ခလားယန်ကား ဒဘတ်ယန်နှင့် ဂန်ဒေါင်ယန်တို့ လို မြေပုံပေါ်တွင်ရှိသော ရွာမဟုတ်၊ များမကြာမီကမှ ပေါ်လာပြီး အစိုးရ ထိန်းချုပ်ဒေသ မှ ရွှေ့ပြောင်းလာသူတွေ အများဆုံးနေထိုင်ကြသည်။ ရွာမှ စာသင်ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး အိမ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ညအိပ်ကြရာ ကျောင်းဆရာကြီးက သူတို့ရွာကို ဒုက္ခသည်စခန်းကြီး အဖြစ် အရွန်းဖောက်၍ ပုံခိုင်ခံ့သော်လည်း ထူးထူးခြားခြား ဖွံ့ဖြိုးမှု ရှိသည်။ အိမ်တိုင်း လိုလို မီးစက်တွေရှိပြီး ဈေးဆိုင်တန်းတွေနှင့် ဗီဒီယိုရုံတစ်ရုံပင် ရှိသေးရာ ယခုညပြသမည့် ဇာတ်ထုပ်မှာ “The Last American Virgin” ဖြစ်ကြောင်း ရုံရှေ့တွင် ဘလက်ဘုတ် ကြီးဖြင့် ကြေညာထားလိုက်သေးသည်။

ခလားယန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ နောက်တစ်ရက် ဆက်နေရင်း လနန်က ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာပြီဖြစ်ကြောင်း သူပုန်အာဏာပိုင် ဗဟိုကို အဆက်အသွယ်လုပ်ရာ ဤအခါမှပင် ဌာနချုပ် နှစ်ခုရှိကြောင်း သိရသည်။ ဌာနချုပ်တစ်ခုမှာ ခလားယန်၏ အရှေ့ဘက် (၅) နာရီမျှ သွားရသော ‘နားဖော့’ မှ ကေအိုင်အေဌာနချုပ်ဖြစ်ပြီး ဤတွင် စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ဇော်မိုင် ရုံးထိုင်သည်။ နောက်တစ်ခုမှာ အရှေ့မြောက်ဘက် ပါဂျောင်ဖြစ်ပြီး ကေအိုင်အို ဥက္ကဋ္ဌ၏ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာဌာနချုပ် ဖြစ်သည်။

ဧပြီ (၃) ရက်တွင် နပေါသို့ ရောက်လာကြပြီး စခန်းအတွင်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့ လမ်းလျှောက်ဝင်လာသည့်အခါ ကြိုဆိုရေးကော်မတီအဖွဲ့က စောင့်ကြို၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဇော်မိုင်ကား သူ့လက်ကို ကျွန်ုပ် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက် သည်မှာ ယခု ပထမအကြိမ် မဟုတ်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွင်း ထိုင်းနိုင်ငံ ချင်းမိုင်သို့ လျှို့ဝှက်ရောက်လာစဉ်အခါက သူနှင့် ကျွန်ုပ် ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ဤမှာပင် အိန္ဒိယ နှင့် နာဂတောင်တန်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ယူလာသော မိတ်ဆက်စာကို သူကိုယ်တိုင် ရေးပေးပြီး ကချင်ဒေသသို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဇော်မိုင်နှင့် တခြားအရာရှိတို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို သစ်သားအဆောက်အအုံကြီးအတွင်းသို့ ခေါ်ပြီး ဤ၌ပင် နားနားနေနေ ထိုင်လိုက်ကြ သည်။

“လအတော်ကြာကတည်းက ကျွန်တော်တို့ ခင်ဗျားကို မျှော်နေကြတာ”
မျက်နှာရိပ်၊ မျက်နှာခြည် ခပ်တင်းတင်း နေတတ်သော သူ့မျက်နှာပေါ်မှာ အားရ ပါးရ အပြုံးကြီးတစ်ခု ပွင့်ထွက်လာပြီး သူကပြောရာ ကျွန်ုပ်ကလည်း အိန္ဒိယနှင့် နာဂ ဒေသမှာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော အခက်အခဲတွေကို အကျဉ်းချုံး ရှင်းပြလိုက်သည်။

မြစ်ကြီးနား-ဗန်းမော်လမ်းပေါ်တွင် စက်ဘီးတစ်စီးဖြင့် ခရီးဆက်စဉ်။

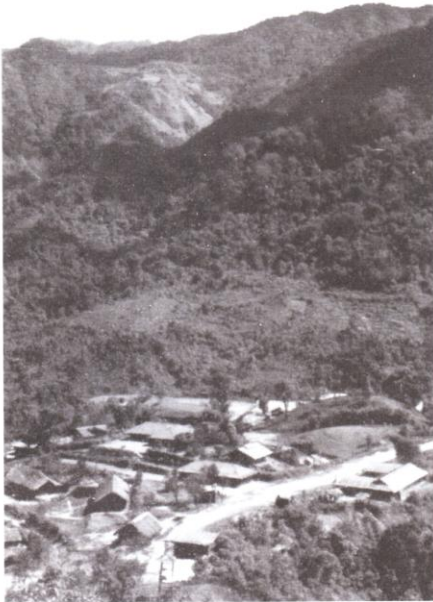
ရွှေတွေပေါ်တဲ့ ခလားယန်ဈေး၊ တရုတ်ကုန်ပစ္စည်းတွေကို

ကျောက်စိမ်း၊ ဘိန်း တို့ဖြင့် ဖလှယ်ကြသည်။

နားဖော့စစ်ဌာနချုပ်မှ လေယာဉ်ပစ်
လက်နက်ကြီး။

စမ်းချောင်းတစ်ခုတွင် ဆိုင်နောင့်က
ဆိုင်တိုင်းကို ရေချိုးပေးနေစဉ်။

ကောအိုင်အို၏
 နိုင်ငံရေးဌာနချုပ်
 ပါကျောင်တွင်
 ဘရန်ဆိုင်းနှင့်
 ဘာတီး(လ်)
 လင့်တနာ၊
 မြန်မာပြည်
 မြောက်ပိုင်း NDF
 မဟာမိတ်
 တပ်ဖွဲ့ဝင်များ။

“အခုတော့ ဖြစ်ခဲ့တာတွေ အားလုံးကို ကျွန်တော်တို့ သိပြီးပါပြီ”

စီးကရက်တစ်လိပ်ကို မီးညှိရင်း သူက ဆက်ပြောသည်။

“ကျွန်တော့်လူတချို့ လွှတ်ပြီး စုံစမ်းခဲ့တယ်။ ခင်ဗျားမှတ်မိမလား မသိဘူး၊ NSCN ဌာနချုပ်ကို ရောက်လာတဲ့ ‘ဆယ်မ’ အမျိုးသားကြီးနှစ်ယောက်၊ NSCNနဲ့ အိန္ဒိယအစိုးရတို့ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးရာမှာ သူတို့ကကြားဝင်ပေးမယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်”

ကောင်းကောင်းကြီး မှတ်မိပါသည်။ သူတို့၏ စပုစုမှုကြောင့် ကျွန်ုပ် သံသယ ဖြစ်ခဲ့ရသူ နှစ်ယောက်။

“အဲဒီလူတွေက အိန္ဒိယထောက်လှမ်းရေးတွေ၊ ကိုပီးမားကို သူတို့ ပြန်ရောက် တာနဲ့ အာဏာပိုင်တွေဆီ ချက်ချင်းသတင်းပို့ခဲ့တယ်။ ပထမတော့ သူတို့ဘက်ကို ခင်ဗျား ပြန်ဝင်လာမယ်ထင်နေကြတာ၊ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားက ပြန်ရောက်မလာတော့ သူတို့ကတစ်ဆင့် မဆလကို သတင်းပေးလိုက်ကြတာ၊ ဒါကြောင့် မဆလတပ်က NSCN ကို လာတိုက် တာပဲလေ”

ချီတွေလမ်းမကို ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်လာပြီး တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်တို့ကိုလည်း ဗိုလ်ချုပ်က သိနှင့်နေသည်။ မန်ဝိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ခဲ့သော တပ်စုတစ်စုက ရန်သူနှင့် တွေ့၍ ပစ်ခတ်မှုဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ရန်သူ လွတ်မြောက်သွားကြောင်း ရေဒီယိုဖြင့် မြစ်ကြီးနား သို့ သတင်းပို့ခဲ့သဖြင့် ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် ကျွန်ုပ်တို့နောက်လိုက်ဖို့ အစိုးရတပ်ဖွဲ့ နှစ်ဖွဲ့ စေလွှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြောင်းက အဝေးကြီး ရောက်သွားပြီဖြစ်၍ အရှေ့ဘက်တောင်တန်းတွေဆီ ၎င်းတို့တပ်ဖွဲ့တွေ ရောက်သွားသည့် အခါ ဘာမျှ မတွေ့ရတော့ဘဲ ဆပွဲရွာနှင့် အူးသောင်းရွာမှ အိမ်အချို့ကို မီးရှို့ဖျက်ဆီး ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆပွဲရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်ရောက်တည်းခိုခဲ့ခြင်း မရှိသော်လည်း အူးသောင်းတွင်မူ ရပ်နား၍ ဘီယာသောက်ခဲ့ကြပြီး ယူနန်ဘက်မှ တောင်တန်းကြီးတွေကို ငေးမောခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် တပ်မဟာ (၃) မှ ကေအိုင်အေတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ကင်းလှည့် တပ်ဖွဲ့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ ဟိုပစ်ဒီပစ်နှင့် တစ်ခဏပစ်ခတ်ကြပြီးနောက် ကင်းလှည့်တပ် ဖွဲ့ဝင်တွေ ပြန်ဆုတ်သွားကြသည်။

သို့ဖြစ်၍ အားလုံးကို ခြံ၍ နိဂုံးချုပ်လိုက်လျှင် သူပုန်ထိန်းချုပ်ဒေသတွင် နေထိုင် ကြကုန်သော အရပ်သားတို့ကို လက်နက်နှင့် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းသည် အစိုးရစစ်တပ်၏ စစ်ဆင်ရေးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခုသာဖြစ်ပြီး အဆိုပါ အပြုအမူကို အခြားသော ဆင်ခြင် စဉ်းစားနည်းဖြင့် ရှင်းပြရန် အကြောင်းမရှိချေ။

နားဖော့သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်ချိန်တွင် သင်္ကြန်ကျချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်နေရာ အတီး အမှုတ်၊ အကအခုန်တို့ဖြင့် သင်္ကြန်ပွဲကို ဆင်နွဲ့ခဲ့ကြသည်။ နားဖော့ရွာ ခန်းမကြီးတွင်

စက္ကူတံခွန်၊ ကုက္ကာ၊ ပန်းများနှင့် အလှဆင်ထားပြီး ညဘက်တွင်မူ ကေအိုင်အေမှ ဖြေဖျော်ရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က တီးမှုတ်ကြသည်။ လင်းကွင်းသံ၊ မောင်းသံ၊ ဗုံသံ တစ်ညလုံး သောသောညံ့နေပြီး လပြည့်ညအလင်းရောင်အောက်တွင် စစ်သားတွေ ကခုန်နေကြရာ ကိုယ်ကို တွန့်လိမ်ကလိုက်တိုင်း သူတို့ကိုယ်ပေါ် လွယ်ထားသော ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေ နှင့် ခါးပတ်ပေါ်က ကျည်ကတ်တို့ ရိုက်ခတ်သံတွေကလည်း ခပ်ကြမ်းကြမ်း စည်းချက်ကို အားဖြည့်ပေးနေသလို ကချင်အများစုမှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်သော်လည်း NDF မဟာမိတ်မှ ရှမ်းနှင့် ပလောင်အချို့မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်ကြပြီး ပရိသတ် ထဲတွင်မူ ဘင်္ဂလားဒေ့(ရှ်)နယ်စပ်မှ ရခိုင်သူပုန်အနည်းငယ်နှင့် အစိုးရတပ်ဖွဲ့မှ ထွက်ပြေး လာသော ဗမာပြည်ပြေးအချို့ပင် ပါဝင်သည်။ နားဖော့တွင် ရက်အနည်းငယ်နားနေပြီး ဧပြီ (၁၆) တွင် ပါဂျောင်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြရာ ထိုနေ့ကား ဆိုင်နောင့် (၂၅) နှစ်မြောက် မွေးနေ့ဖြစ်သလို အိန္ဒိယလောင်ဗာမှ ကီလိုမီတာ (၉၀၀) ရှည်လျားသော ခရီးကြမ်း၏ နောက်ဆုံးအပိုင်းလည်း ဖြစ်သည်။ နယူးဒေလီကော်ဖီဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ဗယ်မယ့်ဆူနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး နာဂတွေနှင့် အဆက်အသွယ်ရခဲ့သည့်အချိန်မှ စတင်ရေတွက်သော် ယခု တစ်နှစ်တင်းတင်း ပြည့်ခဲ့လေပြီ။

ကိုဝွန်းမြက်ပင်တွေ ဖုံးလွှမ်းနေသော တောင်ပေါ်မြေပြန့်ကို (၇) နာရီမျှ ဖြတ်လာ ခဲ့ရာ ပါဂျောင်မရောက်မီ ချိုင့်ဝှမ်းကျဉ်းလေးအတွင်း စမ်းချောင်းနံဘေးမှ ဈေးခင်းကြီးတစ်ခု ဆီ ဆင်းသွားသောလမ်းအတိုင်း ဖြောင့်တန်းစွာ လိုက်လာခဲ့ရာ အုတ်ကြွပ်မိုးနှင့် သစ်သား အဆောက်အအုံတစ်ခုရှေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရပ်လိုက်ကြသည်။ ဤ၌ ရှေ့ဆက်သွားဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို ဖန်ကြားပြီး ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့ကို ရှေ့ကသွားဖို့ ပြောသည်။ မရွှေ့က သမီးကို ကျောပိုးပြီး နောက်ကပါလာသည်။

ဈေးနောက်မှ တောင်ကုန်းပေါ်တက်လာပြီး လမ်းတစ်ဝက်တွင်မူ လူတွေ ရာနှင့်ချီ၍ လမ်းတစ်လျှောက် တန်းစီနေကြပြီး အဘိုးကြီးတစ်ယောက်က ရှေ့ထွက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို နှုတ်ဆက်သည်။ ထိုသူကား မေဂျာ အင်ကျော့တန်၊ ၁၉၈၂ ခုနှစ်အတွင်း ထိုင်းနယ်စပ် တွင် ကျွန်ုပ်နှင့် ပထမဆုံးတွေ့ခဲ့သူ ကချင်အရာရှိကြီးတစ်ယောက်၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဗြိတိသျှစစ်တပ်တွင် အမှုထမ်းခဲ့သူဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်စကားကို ကောင်းစွာ ပြောနိုင်သူ။

“ကျုပ်ကို မှတ်မိရဲ့လား”

သူ့လက်ကို ကမ်းရင်း မေးလိုက်သည်ကို ကျွန်ုပ်က လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။

“မှတ်မိတာပေါ့ မေဂျာ၊ ဒီတစ်ကြိမ် ပြန်တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်”

ကချင်အမျိုးသမီးတချို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို ဖန်းစည်းတွေ လက်ဆောင်လာပေးကြရာ ၎င်းတို့ကို ဘယ်ဘက် ချိုင်းကြားတွင် ညှပ်၍ ကမ်းလာသော လက်တွေကို လှုပ်ယမ်း

နှုတ်ဆက်ရင်း ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့ လူတန်းရှည်ကြီးတစ်လျှောက် ဖြည်းဖြည်းချင်း လျှောက်လာကြရာ ကချင်ဗီဒီယိုကင်မရာသမားကလည်း ရိုက်ကူး၍ မှတ်တမ်းတင်နေ သဖြင့် ကျွန်ုပ်သည်ကား မသက်မသာနှင့် အမေရိကန်သမ္မတလောင်း ခရီးထွက်လာသည် နှင့်ပင် တူနေသေးတော့သည်။

လူတန်းကြီး ဆုံးသည်နှင့် လမ်းက သစ်သားအိမ်ကြီးနှစ်လုံးကြားမှ မြေကွက်လပ် သို့ ဦးတည်သွားပြီး ဤတွင် ကြိုဆိုရေးကော်မတီဝင်များဖြစ်ကြသော ရှမ်းအမျိုးသား တစ်ယောက်၊ ဗကပမှ တစ်ယောက်နှင့် ကချင်အရာရှိ သုံးယောက်တို့ အသင့်စောင့်နေ ကြရာ ယင်းတို့အထဲက အရပ်ပုပု၊ တုတ်ခိုင်သော ခန္ဓာကိုယ်နှင့် အညှီရောင်ဝတ်စုံ၊ အဖြူရောင်ရှပ်အင်္ကျီ၊ နက်ကတိုင်အပြာနှင့် ပြောင်လက်နေသော အညှီရောင် ရှူးဖိနပ်တို့ ဝတ်ဆင်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ဘရန်ဆိုင်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်၏ တောဆောင်းဦးထုပ် ကို ချွတ်လိုက်ပြီး သူလက်ကို ဆွဲ၍ နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ကျွန်ုပ် အလွတ်မှတ်ထားသော ကချင်စကားကို ပြောလိုက်သည်။

“နင်ဘော် ကမ္ဘာ့ ဂဏ အိ”

(နေကောင်းပါရဲ့လား လေးစားရပါသော ဆရာ)

သူက ရယ်လျက် အင်္ဂလိပ်လိုပီပီသသ ပြန်ပြောသည်။

“ခင်ဗျားကို ဘယ်သူသင်ပေးတာလဲ”

ဘယ်ဘက်မှ အိမ်ထဲ ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်လာကြရာ ဤတွင်လည်း ကချင်အမျိုးသမီး ကြီးတချို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို ဆန်အရက်၊ ကောက်ညှင်းနှင့် ကြက်သားတို့ဖြင့် ဧည့်ခံဖို့ စောင့်နေကြပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစဉ်အကြောင်းကို လူတိုင်းမေးကြပြီး အီယင်းကိုမူ အားလုံးက ချစ်ကြသဖြင့် ဝိုင်းချီကြ၊ ပိုးကြနှင့် လက်က မချကြ။ အီယင်းကလည်း အားလုံးကို ပြုံးရယ်ပြီး မပီကလာ ပီကလာပြောသည်။ သမီးလေးကား ခရီးကြမ်း တစ်လျှောက်လုံး အဆင်ပြေချောမွေ့စေဖို့ ဖန်တီးရာတွင် အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော သမီးရတနာ လေး ဖြစ်သည်။ နေရာသစ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစု နားနားနေနေ နေကြစေဖို့ တခဏ အကြာတွင် နှုတ်ဆက်ကြိုဆိုကြသူတွေ ထွက်ခွာသွားကြလေရာ ကျွန်ုပ်တို့ကား အမှန်ပင် ပင်ပန်းနေကြပါသော်လည်း အတိုင်းမသိ ဝမ်းသာနေကြပါ၏။ အခက်အခဲ ဒုက္ခအဖုံဖုံကို ကျော်လွှား၍ နောက်ဆုံးတွင်မူ ခရီးဆုံးသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်လာခဲ့ကြ လေပြီ။

ပါဂျောင်

မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းကို (၆) လနီးပါးခန့်ကြာမျှ ဖြတ်ကျော်လာရာတွင် လမ်းခရီး တစ်လျှောက် တစ်အိုးတအောင့် အချိန်အနည်းငယ် ရပ်နားခဲ့ပြီးနောက် ပါဂျောင်သို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့ကြရာ ယခုအချိန်မှစ၍ တစ်ပတ်၊ တစ်ရက် မဟုတ်တော့ဘဲ လနှင့်ချီ၍ ကောင်းမွန်စွာ အခြေတကျ နေကြရမည် ဖြစ်သည်။

ပါဂျောင်ကား ဈေးကို ဗဟိုပြု ဝိုင်းရထားသော တောင်ကုန်းလေးတွေပေါ်တွင် ဖြန့်ကျက်တည်ထားပြီး ချိုင့်ဝှမ်းမြေပြန့်တွင် ချောင်းငယ်လေးတစ်ခုကလည်း ဈေးအနီးမှ ဖြတ်၍ စီးဆင်းနေသည်။ အဆောက်အအုံအများစုမှာ သစ်သားပျဉ်ထောင်နှင့် အုတ်ကြွပ်မိုး ဖြစ်၍ တောင်ကုန်းတစ်ခုပေါ်တွင် ဘုရားကျောင်းတစ်ကျောင်း ရှိသည်။ ဘုရားကျောင်းကို စနေ၊ တနင်္ဂနွေမှလွဲ၍ ကျန်နေ့ရက်တို့တွင် ကလေးမူကြို့ စာသင်ကျောင်းအဖြစ်သာ သုံးသည်။ ၎င်းအပြင် စာသင်ကျောင်းကြီးတစ်ကျောင်းလည်း ရှိ၍ တယ်လီဖုန်းအိတ်ချိန်း ရုံးရှိသည်။ ချိုင့်ဝှမ်းအတွင်း ဈေးအနီးတွင် ဗီဒီယိုပြသော ခန်းမကြီးတစ်ခုနှင့် အခြားရုံး အဆောက်အအုံတို့ကိုလည်း နေရာအနှံ့အပြား တွေ့နေရသည်။

အမြင့်ဆုံးတောင်ကုန်းတစ်ခုပေါ်တွင် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း သူပုန်တို့၏ အရပ် ဘက် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးရုံး ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ရုံးရှေ့တွင်မူ အပေါ်ခြမ်း အနီရောင် အောက်ခြမ်း အစိမ်းရောင်နှင့် အဖြူခံပေါ်တွင် ကချင်ဓားနှစ်လက် ကြက်ခြေခတ်ထားသော ကချင်အလံတော် လွှင့်တင်ထားသည်။ ညနေ (၈) နာရီမှ (၁၀) နာရီအထိ ဓာတ်ဆီ ဂျင်နရေတာဖြင့် စခန်းတစ်ခုလုံးကို လျှပ်စစ်မီး ပေးလျက်ရှိရာ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက် မီတာ (၂၀၀၀) နီးပါးတွင် တည်ရှိပါသော ပါဂျောင်မြို့လေးသည်ကား ဆွစ်ဇာလန်

နိုင်ငံ အဲလ်(ပ်)တောင်တန်းက အပန်းဖြေစခန်းတစ်ခုနှင့် တထေရာတည်းဖြစ်ပြီး သစ်လုံး အိမ် မီးခိုးခေါင်းတိုင်တွေအိမ်က မီးခိုးတွေ တလူလူ လွင့်တက်နေသည့်အခါမျိုးဆိုလျှင်တော့ ဆိုဖွယ်မရှိချေ။

တောင်စောင်းတစ်ဖက်ကို ညှိထားသော ပြင်ညီမြေကွက်ပေါ်မှ ပျဉ်ထောင်အိမ်ကြီး ပေါ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို နေရာချပေးထားပြီး အတွင်း၌ သံမီးလင်းဖိုကြီးတစ်ခု ပါရှိလေရာ အအေးဒီဂရီ ‘သုည’နီးပါးကျသွားသော ညမျိုးတွင် မီးလင်းဖိုကြီးကား အတော်ပင် အလုပ်ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယမှ ထွက်ခွာစဉ်ကပင် ကျကျနန မအိပ်ခဲ့ရသော ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ယခု အိပ်ခန်းကား မွေ့ရာ၊ အိပ်ရာခင်း၊ စောင်ထူထူကြီးတွေနှင့် တကယ့်အိပ်ခန်း ဖြစ်သည်။ မရွှေနှင့် ‘အားတွမ်’ တို့အတွက်လည်း သီးခြားအိပ်ခန်းတွေ ပေးထားသည်။ ‘အားတွမ်’ ကား မိန်းကလေးစစ်သည်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အီယင်းကို ထိန်းဖို့အတွက် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ‘နားဖော့’မှ လိုက်လာသူဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ် စာရေး၊ စာကြည့်ရန်အတွက် သီးသန့်အခန်း နှင့် စားပွဲကြီးတစ်လုံး၊ လက်နှိပ်စက်၊ စာအုပ်တွေနှင့် ဘရန်ဆိုင်းက ကျွန်ုပ်ဖတ်ဖို့ပေးထား သော နိုင်ငံတကာမဂ္ဂဇင်း တစ်ထပ်ကြီးလည်း ရှိလေရာ ဤနေရာကား အီယင်းမွေးဖွား ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဆုံး ‘သီရိဂေဟာ’ အိမ်လေးတစ်အိမ် ဖြစ်တော့သည်။

ပါဂျောင်သို့ ကျွန်ုပ် ရောက်လာပြီး ပထမတစ်ပတ်အထိ မြို့တော်ခန်းမတွင် အတီးအမှုတ်၊ အကအခုန် အမျိုးမျိုး နေ့စဉ်ရက်ဆက် ကျင်းပ၍ ကချင်ဌာနချုပ်မှ ရှစ်ပြည် နယ် စစ်တပ်ကိုယ်စားလှယ်တို့က မင်္ဂလာအခမ်းအနားတို့ကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော် တစ်ဆူကို SSA ရုံးသို့ ရှမ်းရိုးရာ တူရိယာဝိုင်းတစ်ဝိုင်း အပါအဝင် အခမ်းအနားဖြင့် ပင့်ဆောင်၍ သင်္ကြန်အခါတော်ကို အဆုံးသတ်လိုက်ကြသည်။ အုံးအုံး ကျွက်ကျက် တီးသံ မှတ်သံတွေ စဲသည့်အခါ စခန်းကို လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ လပေါင်းများစွာ မတွေ့မမြင်ခဲ့ရသော လူသုံးကုန်ပစ္စည်းနှင့် စားစရာ သောက်စရာတွေ ‘ဂတ်ယန်’ ခေါ် ပါဂျောင်ဈေးကြီးထဲမှာ ဖော့ခြင်းသောခြင်း တွေ့လိုက်ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပျော်သွားသည်။ သမီးလေးအတွက် လိုအပ်သော ဆေးဝါးနှင့် ကလေးပေါင်ဒါတွေ၊ ကလေးအဝတ်တွေ၊ တရုတ်နို့မှုန့်ထုတ်တွေ၊ စည်သွတ်အသားဖူးနှင့် အသီးဘူးတွေ၊ မန္တလေးမှ ရွှေကျောင်း ကော်ဖီနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံမှ မှောင်ခိုသွင်းလာသော ယိုဘူးတွေ အောတိုက်နေသလို နယူးဇီလန်မှ ထောပတ်သံဘူးနှင့် ဩစတြေးလျမှ ဒိန်ခဲဘူးတို့ပင် ရနိုင်ပါသေးသည်။ သို့ပေမဲ့ ပေါင်မုန့်နှင့်တူတာ ဆို၍ မုန့်ကြွပ်သာရှိသဖြင့် ကော်ဖီကို နို့မှုန့်နှင့်ဖျော် ထောပတ်၊ ဒိန်ခဲ၊ ယိုနှင့် ကြက်ဥကြော်တို့ကို အင်္ဂလိပ်နံနက်စာနှင့် တူတူ တန်တန် စားသောက်နိုင်လေရာ ကာ(လ်)ကတ္တားက ‘ဖဲယားလွန်း’ fairlawnဟိုတယ်တွင် စားခဲ့ သောက်ခဲ့သည်တို့ကို သတိရလိုက်ပါသေးသည်။

သို့ပေမဲ့ ယခုပြင်ပကမ္ဘာကြီးကား အခြားကိစ္စရပ်တွေနှင့် ပို၍ နီးစပ်လာသည်။ တောင်ဘက် ကီလိုမီတာ (၆၀၀) ကျော် ထိုင်းနိုင်ငံ နယ်စပ်တွင်ရှိသော ကေအိုင်အေ စခန်းနှင့် ဘရန်ဆိုင်း၏ ဌာနချုပ်တို့ နေ့စဉ်အဆက်အသွယ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်ပြီး ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် ကြေးနန်းပို့လိုက်သည်။ အဆိုပါ စခန်းမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကချင်အဆက်အသွယ်တစ်ဦးက ဘန်ကောက်မှ Far Eastern Economic Review မဂ္ဂဇင်းဗျူရီနှင့် ဆက်သွယ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်တွေကို ပြောပေးဖို့ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် (၃) ရက်ကြာပြီး နောက်တွင်မူ ယူနီဖောင်းနှင့် ရေဒီယိုအော်ပရေတာ ရဲဘော်တစ်ယောက် အိမ်တံခါးဝ ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်ကို သတိဆွဲ အလေးပြုပြီး ကြေးနန်းတစ်စောင် ပေးသွားသည်။ ကြေးနန်းကား တိုတိုနှင့် ယခုလို ရေးထားသည်။

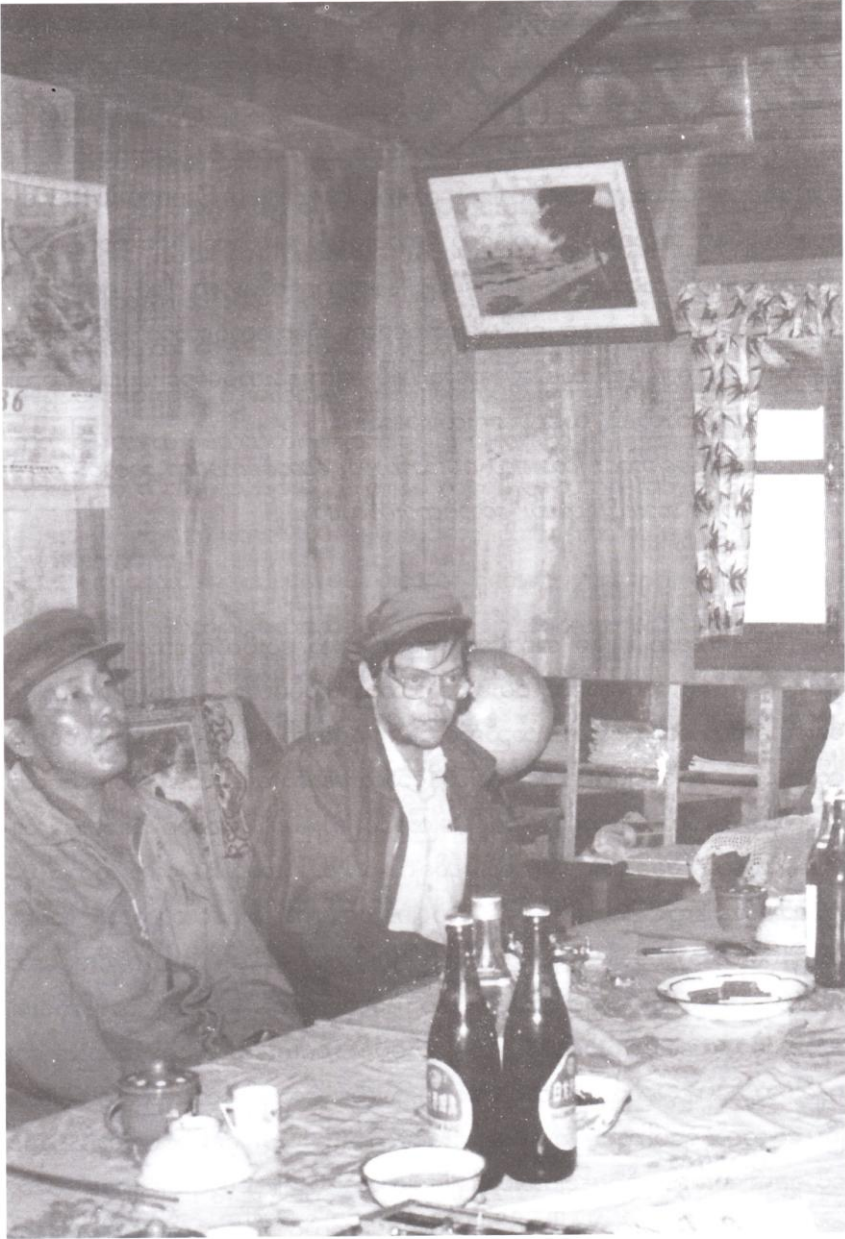
မင်းတို့အကြောင်း ကြားရလို့ ဝမ်းသာတယ်၊ ဟောင်ကောင်က သတင်းပို့တယ်၊ မင်းရေးပို့တဲ့စာ အားလုံးရတယ်၊ တောင့်ထားကိုယ့်လူ။

*လေးစားလျက်
မျန်*

ဘန်ကောက် ဗျူရီမှ အရာရှိချုပ် ဂျွန်မက်ဘက် ပေးပို့လိုက်သော ကြေးနန်းစာ ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့ ဝမ်းသာသွားသည်။ တပ်မဟာ (၂) ဌာနချုပ်မှ ကျွန်ုပ် ရေးပေးခဲ့သော စာတွေလည်း ရသည်ဆိုတော့ ကျွန်ုပ်တို့ဆီ ရောက်လာသော ဖလင်လိပ် တွေကလည်း သူ့ထံမှဖြစ်ကြောင်း မှန်းဆနိုင်သလို နောက်ထပ်မှာထားသော ဖလင်လိပ် တွေလည်း ရောက်လာတော့မည်ဖြစ်၍ မကြာခင် ကျွန်ုပ်တို့ အလုပ်စ၊ နိုင်တော့မည်။

သို့ပေမဲ့ ယခုခရီး၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ NDF အစည်းအဝေးကို သတင်းယူဖို့ ဖြစ်ရာ ယခု လွှဲချော်သွားပြီဖြစ်၍ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်မိသော်လည်း တစ်နေ့ ဘရန်ဆိုင်းက သူ့အိမ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို ခေါ်၍ ပြီးခဲ့သည့် ဇန်နဝါရီလက ကျင်းပခဲ့သော ပါဂျောင် ကွန်ဖရင့်ကို ရိုက်ကူးထားသော ဗီဒီယိုအခွေကို ပြသည်။ ဘရန်ဆိုင်း၏ ဧည့်ခန်းမှာ အတော်ကျယ်ဝန်းပြီး ကချင်ထိပ်ပိုင်း ခေါင်းဆောင်တွေ အစည်းအဝေး ကျင်းပသည့်နေရာလည်းဖြစ်ရာ သစ်သားစားပွဲရှည်ကြီးတစ်လုံးနှင့် ခုံတန်းရှည်တွေ ခင်းထား ပြီး ရှေ့ဘက်နံရံပေါ်တွင်မူ ချိနှစ်ချောင်းနှင့် ကျွဲဦးခေါင်းခွံ၊ ၎င်းအထက်တွင် သခင် ယေရှုခရစ်တော်၏ ရုပ်ပုံပန်ချီကားတစ်ချပ် ချိတ်ထားသည်။ ညတွင် ပါဂျောင်မှ လူတွေ ရောက်လာပြီး ခုံတန်းရှည်ပေါ် ထိုင်၍ ဗီဒီယိုလာကြည့်တတ်ကြသည်။ ဘရန်ဆိုင်းက ဗီဒီယိုစက်ကို ‘ပလပ်’တပ်ရင်း ပြုံး၍ ပြောသည်။

“တပ်မဟာ (၂) ဌာနချုပ်ကို ခင်ဗျားရောက်တုန်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာ ကွန်ဖရင့် ကျင်းပခဲ့ကြတယ်၊ အဲဒီမှာ သူတို့ကို ကျွန်တော်က လင့်တနာတို့ ဇနီးမောင်နှံ အခု

ဘာတီး(လ်)လင့်တနာတို့ ဇနီးမောင်နှံအတွက်

ဘရန်ဆိုင်း၏ ညစာထမ်းပိုင်း။

ဟူးကောင်းချိုင်ဝမ်း ရောက်နေပြီလို့ ပြောလိုက်တော့ ဘယ်လိုရောက်လာတာလဲလို့ သူတို့ က မေးတယ်။ သူတို့မျက်နှာတွေကို ခင်ဗျား မြင်စေချင်တယ်၊ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က သူတို့ကို အင်မတန် ထူးခြားဆန်းကြယ်တဲ့လမ်းက လာတာလို့ ပြောလိုက်တယ်”

ဘရန်ဆိုင်းက သူ့စကားကိုသူသဘောကျပြီး ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်လေသည်။

“အစည်းဝေးပွဲမှာ ခင်ဗျား ရှိသင့်တယ်၊ ခင်ဗျား စိတ်ဝင်စားမှာပါ၊ ဒါပေမဲ့ အိန္ဒိယမှာ အရမ်းကြာသွားတာ စိတ်မကောင်းပါဘူး”

မှတ်တမ်းတင်ဗီဒီယိုအဖွင့်တွင် ကချင်၊ ရှမ်းနှင့် ပလောင် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ခြံရံလျက် NDF ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဦးစိုးအောင်က ခေါင်းဆောင်၍ ကချင်ပြည်နယ် စိမ်းစိုကျယ်ပြောသော ချိုင့်ဝှမ်းတစ်လျှောက် ချီတက်လာကြသည်။ ဦးစိုးအောင်မှာ ကရင် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ဖြစ်ပြီး အသက် (၆၀) ကျော်လေပြီ။ ကေအိုင်အေ ပထမစခန်းသို့ ဆိုက်ရောက်လာကြသည့်အခါ အရပ်သားတွေနှင့် စစ်သားတွေက ကိုယ်စားလှယ်တော် တို့ကို ပန်းကုံးတွေ စွပ်ကြပြီး ကချင်အမျိုးသားကြီး (၂) ယောက်က စကော့အိတ်ပလွေ ကြီးတွေ မှုတ်လိုက်ကြသည်။ ၎င်းပလွေကြီးတို့သည်ကား ကိုလိုနီခေတ်က အိန္ဒိယစစ်တပ် တွင် ဂေါ်ရခါး စစ်သားတွေနှင့်အတူ ၎င်းတို့ စစ်မှုထမ်းခဲ့စဉ်ကာလများက ရလာခဲ့သော အမွေအနှစ်ပစ္စည်းတွေပဲ ဖြစ်သည်။

အစည်းအဝေးပွဲကို ပါရောင်ပြည်သူ့ခန်းမတွင် ကျင်းပရာ ကရင်ကိုယ်စားလှယ် တော်ကြီးများက မြန်မာပြည်လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတို့၏ ဒေသဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် ယခင်က တောင်းဆိုခဲ့သော ခွဲထွက်ရေးမူဝါဒတို့ကို လုံးဝ စွန့်လွှတ်ကြောင်း တင်သွင်းကြသည်ကို ဤကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးတို့က ထောက်ခံဆွေးနွေးကြသည်။ သို့ရာတွင် ဗကပနှင့် ညွန့်ပေါင်းစစ်တပ်ဖွဲ့ကိစ္စတွင်မူ သဘောထားကွဲလွဲကြလေရာ အငြင်းပွားနေကြပြီးနောက် တပ်ပေါင်းစုကိစ္စကို ဆက်လက်ဆွေးနွေးဖို့ ကိုယ်စားလှယ်တော် များ ပန်ဆန်းသို့ ထွက်ခွာသွားကြသည်တွင် ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းခွေလည်း ဤခြံပင် ပြီးဆုံး သွားသည်။

“ကျွန်တော်လည်း ပန်ဆန်းက ပြန်ရောက်လာတာ မကြာသေးဘူး”

ဘရန်ဆိုင်းက ဗီဒီယိုစက်ကို ပိတ်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ လာထိုင်ရင်း ပြောသည်။

“ကျွန်တော်တို့ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး မတ် (၂၄) ရက်နေ့မှာ ဗကပနဲ့ တပ်ပေါင်း စုဖွဲ့ဖို့ ကာကွယ်ရေးစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြတယ်”

လုံးဝ မျှော်လင့်မထားသော သတင်းကြားလိုက်ခြင်းပင်။ ယခုတစ်ကြိမ်တွင် မြန်မာပြည်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့တွေကြား နိုင်ငံရေး ခံယူချက် (သို့) လူမျိုးရေးကို ဘေးဖယ်ထားပြီး ပထမဆုံးအကြိမ် စည်းလုံးညီညွတ်မှု

ရယူနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမှန်အားဖြင့် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ၎င်းတို့ကြား သဘောထား အမျိုးမျိုး ကွဲနေကြ၍လည်း ရန်ကုန်အစိုးရက လက်နက်ကိုင် ဆန့်ကျင်မှု တို့ကို အနိုင်ယူလာခဲ့သည်လည်း ဖြစ်သည်။

ယခု ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ဘယ်ရောက်နေကြောင်း ကျွန်ုပ်က မေးကြည့်ရာ ပန်ဆန်း မှ ထိုင်းနယ်စပ်သို့ ထွက်ခွာသွားပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ဆိုခဲ့သလို ဖြစ်ပေါ် တိုးတက် မှု သတင်းတို့ကို ချက်ချင်းရေးသား၍ ရေဒီယိုမှတစ်ဆင့် သတင်းပေးပို့ချင်ပါသော်လည်း ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လုံး ထိုင်းနယ်စပ်သို့ မရောက်မီ သတင်းပို့လိုက်မည်စိုး၍ လမ်းခုလတ်တွင်သာ ရှိနေသေးသော ၎င်းတို့အတွက် အန္တရာယ်ရှိနိုင်ရာ နယ်စပ်သို့ ရောက်ပြီးခါမှ သတင်းပို့ဖို့ ဘရန်ဆိုင်းက ကျွန်ုပ်ကို တိုက်တွန်းသဖြင့် စောင့်နေလိုက် ရသည်။

သို့ပေမဲ့ ယခုသတင်းကို အခြားသတင်းထောက်တွေ လက်ဦးသွားမှာလည်း စိုးရိမ် နေရသည်။ ယခု သတင်းရဖို့ ဤနေရာသို့ တစ်နှစ်လုံးလုံး ခရီးဆက်လာပြီးခါမှ လက်လွှတ် လိုက်ရသည်ဆိုရင်တော့ဖြင့် သေပြီ။

သို့ရာတွင် တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်းမှာပင် ပန်ဆန်းတွင် မတ် (၂၄) ရက်နေ့က လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သော အကြောင်းအရာတစ်ခုလုံးကို ကွန်မြူနစ်ပါတီ အသံလွှင့်ဌာနက ထုတ်လွှင့်လိုက်သဖြင့် သတင်းပေါက်သွားလေရာ ကျွန်ုပ်လည်း လက်နှိပ်စက် တဖြောင်း ဖြောင်းနှင့် သတင်းကို တက်သုတ်ရိုက် ရေးရလေသည်။ ထိုနေ့က ဘရန်ဆိုင်း၏ သမားတော် ဟိန်းဝမ်၏ မင်္ဂလာပွဲ ကျင်းပနေရာ၊ မင်္ဂလာပွဲ အစပိုင်း မမီတော့သဖြင့် တောင်းပန်ရတော့မည်။ သတင်းပေးပို့ချက်ကို လက်စသတ်ပြီးနောက် ဘုရားကျောင်း ထဲသို့ ခြေဖော့၍ ကျွန်ုပ်ဝင်လာခဲ့ရာ ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီးက သမ္မာကျမ်းကို ဖတ် ကြားနေပြီး သတို့သမီးနှင့် သတို့သားတို့က အဝတ်အစားသစ်တွေနှင့် ရှေ့ဆုံးမှာ ထိုင်နေ ကြသည်။ ဟိန်းဝမ်က မီးခိုးရောင် အနောက်တိုင်းဝတ်စုံကို ဝတ်ထားသော်လည်း ကချင်ဓားနှင့် ကချင်လွယ်အိတ်တို့ကိုလည်း လွယ်ထားလိုက်သေးသည်။ သတို့သမီးကမူ သူနာပြုဆရာမတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ဘော်ခြယ်တို့ဖြင့် အလှဆင်ထားသော ရိုးရာကချင် ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ ဤ၌ ဘုရားကျောင်းထဲက ခုံတန်းရှည်တစ်ခုတွင် ထိုင်နေ သော ဘရန်ဆိုင်းဆီ ကျွန်ုပ် တိုးကြိတ်သွားပြီး သူ့ဘေးနားတွင်ထိုင်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ယခု ရေးသားယူလာသော သတင်းကို ထိုင်းနယ်စပ်စခန်းကို ကြေးနန်းဖြင့် ပို့၍ ထိုမှ တစ်ဆင့် ဘန်ကောက်ရှိ မဂ္ဂဇင်းတိုက်သို့ ပို့လိုကြောင်း လေသံဖြင့် ကျွန်ုပ်က ဘရန်ဆိုင်းကို ပြောလိုက်ရာ သတင်းကို ဖတ်ပင်မကြည့်တော့ဘဲ ကော်ပီတစ်စုံကို ယူ၍ တာဝန်ကျ ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်ကို ခေါ်ပေးပြီး ဘုရားကျောင်းတစ်ဖက်တွင်ရှိသော ကြေးနန်းရုံးသို့ လွှတ်လိုက်သည်။ ဓမ္မတေးသီချင်းတွေ သီဆို၍ သတို့သမီး သတို့သားတို့ကို ဆုတောင်း

ပတ္တနာတို့ ပို့သပြီးနောက် မင်္ဂလာအခမ်းအနားကို ပြည်သူ့ခန်းမတွင် ဆက်လက် ကျင်းပခဲ့ကြရာ ဧည့်ပရိသတ်တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်က ခွက်မြောက်၍ ဆုတောင်းကြသည်ကို သတို့သမီးနှင့် သတို့သားတို့က ပြုံးရွှင်စွာဖြင့် ဧည့်ခံနေသည်။ ဧည့်ပရိသတ်ထဲတွင် ဗကပ ကိုယ်စားလှယ် ဦးဇော်ဝင်းနှင့် သူ၏လက်ထောက် ကျော်ညွန့်တို့လည်း ရောက်နေကြသည်။ ဦးဇော်ဝင်းမှာ အသက်ကြီးပိုင်းထဲက ဖြစ်သည်။ ကျော်ညွန့်ကမူ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရတစ်ယောက်ဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်စကား အပြောကောင်းသည်ဟု သိရသည်။ သူတို့နှစ်ဦးစလုံး အစိမ်းရောင် ယူနီဖောင်းပွကြီးတွေနှင့် ပလပ်စတစ်ကြယ်တံဆိပ်နှင့် တရုတ်တပ်နီ ဦးထုပ်တွေ ဆောင်းထားကြသည်။ သို့ဖြင့် သူတို့ရှိရာ စားပွဲသို့ ကျွန်ုပ်သွားပြီး စကားပြောဖြစ်ခဲ့သည်။

ကျော်ညွန့်ကား ပျော်ပျော်နေတတ်သလို ဟာသလည်း ရှိသည်။ ၁၉၇၅ ဝန်းကျင် ကာလများအတွင်း ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုတွေထဲ ပါဝင်ခဲ့ပြီး သူနှင့် ရဲဘော်အတော်များ များ အဖမ်းခံရသည်တွင် ရှမ်းအရှေ့မြောက်ဒေသ တရုတ်ပြည်နယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင် ခြေကုပ်ယူထားသော ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီသို့ ထွက်ပြေးလာခဲ့သူဖြစ်သည်။

ဦးဇော်ဝင်းကား ဝါရင့် ပါတီဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၅၀ ကျော် ကာလအစောပိုင်း လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲတွေမှာ ပါဝင်ခဲ့သူ၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ် ဗမာပြည် တရုတ်နယ်စပ်တွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အထိုင်မချမီအထိ နှစ်အတော်ကြာကြာ နေခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။

ဤ၌ ကျွန်ုပ်က ကွန်မြူနစ်ပါတီဌာနချုပ်သို့ လာချင်ကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် ပြီးခဲ့သည့် မတ်လက ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်နှင့် စပ်လျဉ်းကြောင်း ကျော်ညွန့်မှတစ်ဆင့် ဦးဇော်ဝင်းကို ပြောရာ ကျော်ညွန့်က စကားပြန်လုပ်ပေးသည်။

“ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့ပါတီက ဖိတ်ခေါ်ချင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အရင်ဆုံး ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး သူတို့ ဘာပြောမယ်ဆိုတာ စောင့်ကြည့်ရဦးမယ်”

ကျော်ညွန့်ကား စကားပြောပြီးတိုင်း တခစ်ခစ် ရယ်နေသဖြင့် တော်တော်အာရုံ နောက်ရသည်။

ယခု ကျွန်ုပ်ပန်ကြားချက်ကို ရေဒီယိုနှင့် ပေးပို့၍ ရနိုင်မလား မေးကြည့်သည်။

“ရပါတယ်၊ ပန်ဆန်းက ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းဆောင်တွေလည်း အရှေ့ဖျား စီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်းကို အမြဲဖတ်တာဆိုတော့ ခင်ဗျားနာမည်ကို သိနေကြပါတယ်။ ပြဿနာ မရှိပါဘူး၊ တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်း အဖြေရနိုင်ပါတယ်”

အလားအလာက စိတ်လှုပ်ရှားစရာ၊ မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးရပြီး မကြာမီပင် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ လက်နက်ကိုင် တောခိုခွဲရာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှစ၍ ကွန်မြူနစ်ထိန်းချုပ် နယ်မြေအတွင်း နိုင်ငံခြားဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်မျှ ခြေချခဲ့သည် မရှိ။ လက်နက်ကိုင် အုပ်စု အတော်များများကလည်း သူတို့အပေါ် သဘောပေါက် နားလည်မည့် မီဒီယာကို

အလိုရှိကြသဖြင့် ပန်ဆန်းမှ ဗကပဌာနချုပ်သို့ သွားရမည်ဆိုလျှင်မူ နည်းနည်းနောနော ကုသိုလ်ကံ မဟုတ်။ ပါတိဥက္ကဋ္ဌကြီး သခင်ဗသိန်းတင်နှင့် အင်တာဗျူးကိုသာ ရေးသား ဖော်ပြလိုက်ရလျှင်မူ ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်အတွက် သတင်းထူးကြီး တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။

ပန်ဆန်းဟူသော အမည်ကား ကျွန်ုပ်အတွက် ပြန်ပြောင်းတွေးတောစရာတွေ အများကြီး ဖြစ်လာသည်။ မြန်မာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် လက်ကျန် မော်ဝါဒီသူပုန် တို့အနက် အထင်ရှားဆုံးဖြစ်၍ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှားနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့မှ လက်နက်ကိုင် ကွန်မြူနစ်လှုပ်ရှားမှုတွေ ကျဆုံးသွားပါသော်လည်း ဗကပကား တစ်ဦးတည်း ကြိတ် နေဆဲ၊ ၁၉၈၀ ကျော်ကာလများကတည်းကပင် ကမ္ဘာကြီးနှင့် အံ့ချော်နေပြီဖြစ်သော နိုင်ငံရေးအိုင်ဒီယာတစ်ခုကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ တိုက်ပွဲဝင်နေဆဲ။ သို့ပေမဲ့ အချိန် ကာလသည်ကား အထီးကျန်နေသော မြန်မာပြည်ကို ရှောင်ကွင်းသွားသလား ထင်ရသည်။ ဆိုခဲ့သလို ခေတ်နှင့် အံ့ချော်နေသော နိုင်ငံရေး အိုင်ဒီယာသည်ကား သူပုန်ထိန်းချုပ် နယ်မြေများအတွင်း မှန်နေသေးသလို အစိုးရဒေသတို့တွင်လည်း မှန်တုန်းမှန်ဆဲ။

ပန်ဆန်းနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအတော်များများကိုမူ ကျွန်ုပ်၏ SSA အဆက်အသွယ်ဟောင်းတွေဆီက ကြားခဲ့ဖူးရာ ထိုသူတို့ကား ရှမ်းလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ များနှင့် ဗကပတပ်ဖွဲ့တို့ စစ်ရေးဆိုင်ရာ မဟာမိတ်စာချုပ်၊ ချုပ်ဆိုခဲ့သော ၁၉၇၀ ကျော် နှစ်များအတွင်း ပန်ဆန်းသို့ ရောက်ခဲ့သူတွေ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေး ယုံကြည်မှုအရ အံ့ချော်နေပြီဆိုသော်လည်း ဗကပကား ဗမာပြည် လက်နက်ကိုင် အင်အားစုများအနက် အင်အား အကြီးမားဆုံးအဖွဲ့ဖြစ်၍ ဗမာပြည်လက်နက်ကိုင်ဆန့်ကျင်မှုများ သမိုင်းကို အပြည့် သဘောပေါက်နားလည်ဖို့ဆိုလျှင် ပန်ဆန်းသို့ မဖြစ်မနေ သွားရပေလိမ့်မည်။

တစ်ပတ်မျှအကြာတွင် သမီးကို မရွှေ၊ အားတွမ်တို့နှင့် ထားခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင်တို့ ဗကပကိုယ်စားလှယ်ရုံးသို့ ချီတက်လာခဲ့သည်။ ဗကပကိုယ်စားလှယ်ရုံးမှာ ပါဂျောင် ဆင်ခြေဖုံးတွင် ရှိပြီး ကွန်မြူနစ် စစ်သားလေးနှစ်ယောက် သုံးယောက်က လုံခြုံရေးတာဝန် ယူထားသည်။ သူတို့အားလုံး ၀၊လူမျိုးတွေဖြစ်ပြီး ၀၊တို့သည်လည်း နာဂတွေလို ခေါင်းဖြတ်မုဆိုးတွေ ဖြစ်ပြီး ၁၉၇၀ ကျော် အစောပိုင်းကာလရောက်မှသာ ၎င်းတို့နေထိုင်ကျက်စားရာ တောရိုင်းတောင်တန်း ဒေသတွင်းသို့ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေ ဝင်လာပြီးနောက် ခေါင်းဖြတ်ခလေ့ ပျောက်ကွယ် သွားသည်။ ယခုမူ တပ်ဖွဲ့ဝင် (၁၀၀၀၀) ရှိသော ဗကပစစ်တပ်တွင် ၀၊စစ်သားတွေက အများဆုံး ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကို တွေ့သည်နှင့် ဦးဇော်ဝင်းက ပြုံး၍ နှုတ်ဆက်သည်။ သူကိုယ်တိုင် အင်္ဂလိပ်စကား မပြောတတ်သဖြင့် ၀၊ရဲဘော်လေးတစ်ယောက်ကို လွှတ်၍ ကျော်ညွန့် ကို အခေါ်ခိုင်းလိုက်ရာ တအောင့်အကြာတွင် စာရွက်တစ်ရွက်ကို လက်ကိုင်ရင်း ကျော်ညွန့် ရောက်လာသည်။

“ဟေး...ခင်ဗျား ဒီနေ့ရောက်လာတာ ဟန်ကျတယ်၊ အခုပဲ ပန်ဆန်းက ရေဒီယို မက်ဆေ့(ဂျီ)ရတယ်”

မြေကြီးပေါ်တွင် ဖိုထားသော မီးလင်းဖိုဘေးတွင် ကျော်ညွန့်ထိုင်လိုက်ပြီး လက်ထဲ က စာရွက်ကို ကျွန်ုပ်ဆီ ကမ်းပေးသည်။ ဦးဇော်ဝင်း၏ ဇနီး တရုတ်အမျိုးသမီးက လက်ဖက်ရည်နှင့် ဧည့်ခံသည်။ မက်ဆေ့(ဂျီ)မှာ သခင်ဗသိန်းတင် ဆီမှဖြစ်၍ ဗကပဒေသ သို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို ဖိတ်ကြားပါကြောင်း၊ ပန်ဆန်းမှ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်တွေက ကြိုဆို နေမည့်အကြောင်းတို့ ဖြစ်သည်။

မင်္ဂလာသတင်းပဲ။

ကျော်ညွန့်မှတစ်ဆင့် ဦးဇော်ဝင်းကို ကျွန်ုပ် ပြောလိုက်သည်။

“ဒါပေမဲ့ မိုးကုန်တဲ့အထိ ဒီမှာနေရဦးမယ် ထင်တယ်၊ စက်တင်ဘာ ဒါမှမဟုတ် အောက်တိုဘာကျမှ ကျွန်တော်တို့ ဒီက ထွက်နိုင်မယ်ထင်တယ်”

သူတို့နှစ်ယောက်လည်း ကျွန်ုပ်အဆိုကို လက်ခံကြသည်။ ယခု မေလရောက်နေပြီ ဖြစ်၍ မုတ်သုန်မိုးနှင့် ခရီးသွားဖို့ မလွယ်။ ပါဂျောင်တွင် မိုးရှောင်နေစဉ် လေးငါးလအတွင်း ကချင်လက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လေ့လာစရာအားလုံး အပြီးသတ်လေ့လာ ရမည်။ သမီးလေးအနေနှင့်လည်း မွေးကတည်းက ယခုအထိ ခရီးကြမ်းတွေ ဆက်ပဲ ဆက်နေရသည့်အတွက် အနားယူဖို့ လိုအပ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက်လုံး သဘောပေါက်ကြသည်။

တရုတ်လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်၊ နှစ်ခွက် ဧည့်ဝတ်ကျေသောက်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်ပြန်လာရာ ရှေ့ဆက်ရမည့်ခရီးစဉ်သစ်ကို တွေးလာရင်း ဗမာပြည်ထဲက ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစု ဘယ်လိုပြန်ထွက်မယ် ဆိုသောကိစ္စ ဖြန်းဆို ခေါင်းထဲ ပထမဆုံးအကြိမ် ရောက်လာသည်။ အိန္ဒိယထဲ ပြန်ဝင်ဖို့ဆိုသည်မှာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်သလို ထိုင်းနယ်စပ်က ထွက်ဖို့ဆိုသည်ကလည်း ခရီးရှည်လျားလွန်းပြီး အန္တရာယ်များသည်။ ခရီးထွက်မလာမီက ကျွန်ုပ်တို့ စဉ်းစားခဲ့သော အဖြစ်နိုင်ဆုံး လမ်းကြောင်းမှာ တရုတ်ပြည်မှ ဟောင်ကောင်သို့ ဖြစ်သည်။ ယခုမူ လက်တွေ့ ဘယ်လိုပြန်ထွက်မလဲ၊ စဉ်းစားရတော့မည်။ အကယ်၍ တရုတ်အာဏာပိုင်တို့ကို တရားဝင်ချဉ်းကပ်မည်ဆိုလျှင် သူတို့က ခါးခါးသီးသီး ပုတ် ထုတ်မှာ သေချာသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရွေးချယ်ရမည့် တစ်ခုတည်းသော လမ်းမှာ ခွင့်ပြုပါမစ် မယူဘဲ တရုတ်ကို ဖြတ်ရမည်။ တရားမဝင် ဖြတ်သန်းမှုနှင့် အဖမ်းခံပြီးနောက် နေရပ် ထိ ပြန်ပို့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဤအစီအစဉ်အားလုံးတွင် သမီး အီယင်းကား ဒေါင်းဖဲ တစ်ချပ်ဖြစ်သည်။ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားသော အကူအညီတောင်းလျှင် တရုတ် အာဏာပိုင်တွေဆီက ရနိုင်သည်။ ယခု ပန်ဆန်းသို့သွားဖို့ ရည်ရွယ်ထားပြီးဖြစ်၍ ပြဿနာ မရှိတော့။ အခွင့်ကောင်းစောင့်၍ ပါဂျောင်တွင် ပျော်ပျော်နေရုံသာ ရှိတော့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ရောက်ပြီး မကြာခင်ပင် SSA အဖွဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေနှင့်လည်း တွေ့ဆုံခဲ့ရာ သူတို့လည်း အိမ်တစ်လုံးတွင် နေထိုင်နေကြပြီး ခေါင်းဆောင် ကတ်ပတိန် စိုင်းတူးမှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ မိတ်ဆွေဟောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ရှမ်းစစ်သားလေးတွေက သူ့ကို ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးကြပြီး အထူးသဖြင့် ရေဒီယိုအော်ပရေတာ ‘ပျူဖ’ကား ကျွန်ုပ် တို့နှင့် ရင်းနှီးလာသည်။ အသက် (၂၁) နှစ်ရှိ၍ တက်ကြွဖျတ်လတ်ပြီး အသားမည်း သည်။ ရှမ်းပြည်နယ် အလယ်ပိုင်း၊ ‘မုန်းဆု’ ရွာအနီး သူတို့ကျေးရွာမှာ အချိန်အတော် ကြာကတည်းက သူပုန်အမာခံ နေရာတစ်ခုဖြစ်၍ သူ့အသက် (၁၅) နှစ်တွင် အိမ်က ထွက်ပြေးပြီး ရှမ်းလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ထဲ ဝင်လာခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အမှန်အားဖြင့် ပျူဖ၏ ဘဝဇာတ်လမ်းကပင် မြန်မာပြည်အချို့ဒေသတို့တွင် သူပုန် ဖြစ်လာကြသည့် အခြေအနေကို ပြောပြနေပါသည်။ ဖူးပါငယ်စဉ်က သူတို့ရွာ ဘုန်းကြီး ကျောင်းတွင် ကိုရင်ဝတ်နှင့်နေစဉ် ရှမ်းသူပုန်တပ်တွေ ဖြတ်သွားသည့်အခါတိုင်း ဘုရား ဘေးနားမှ သောင်ပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်တွင် ခေတ္တအနားယူလေ့ရှိကြရာ ရွာသူရွာသား တွေက သူပုန်တွေကို ရေတိုက်ကြ၊ စကားစမြည်ပြောနေကြသည်ကို ကိုရင်လေး ပျူဖက အဝေးမှ တွေ့မြင်နေပြီး ပုံသွင်းလွယ်သော ကလေးငယ်တစ်ယောက် စိတ်ထဲတွင် သူပုန် တွေက သူရဲကောင်းတွေဖြစ်လာသည်။

“အဲဒီတုန်းက သူတို့ကို ကြည့်ရတာ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ အရမ်းလှုပ်ရှားနေပြီး သူတို့လို ဖြစ်ချင်လာတယ်။ သူတို့အားလုံး ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေ လွယ်ထားပြီး တချို့က ခါးမှာ အဝါရောင် ကြက်ဥကြီးလို ဟာမျိုးတွေ ချိတ်ထားကြတယ်။ အဲဒီအရွယ်က ကျွန်တော် မသိခဲ့ဘူး။ အခုတော့ အဲဒီအလုံးကြီးတွေဟာ M-79 လက်ပစ်ဗုံးတွေ ဆိုတာ သိလာတယ်”

ထိုစဉ်ကပင် သူ့ရည်ရွယ်ချက်မှာ စစ်သားတစ်ယောက် ဖြစ်ချင်ကြောင်း ပြောပြ သည်။ သို့ပေမဲ့ ရှမ်းတစ်ယောက်ဖြစ်သဖြင့် အစိုးရစစ်တပ်ထဲဝင်ဖို့ လုံးဝ မစဉ်းစားခဲ့၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ရှမ်းသူပုန်တို့၏ နိုင်ငံရေးအရ ပါဝင်ပတ်သက်နေသည်တို့ကို သတိပြုမိ ရာက တဖြည်းဖြည်း သဘောပေါက် နားလည်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ပျူဖကို ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်လုံးက တလေးတစား ရှိကြသည်။ သူ့တွင် ကိုရင်ဘဝဖြင့် နှစ်အနည်း ငယ် နေခဲ့သည်ကလွဲ၍ ပညာမသင်ခဲ့ရသဖြင့် ဗမာစကားကို အပတ်လည်အောင် မပြော တတ်၊ ပြောရလျှင် သူ၏ မိခင်ဘာသာစကားဖြစ်သော ရှမ်းစာကိုပင် သူပုန်အဖွဲ့ထဲ ရောက်ကာမှ သင်ခဲ့ရသည်။ ယခု အတွေ့အကြုံရှိသော ရေဒီယိုအော်ပရေတာ တစ်ယောက် ဖြစ်လာပြီး စကားဝှက်ရေးသော စာရေးတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ လေ့လာနေသလို မြန်မာစာ ကျွမ်းကျင်လာအောင်လည်း မနက်တိုင်း လေ့ကျင့်နေလေသည်။

ဗိုလ်ကြီး စိုင်းတူးသည်လည်း အခြားရှမ်းအများစုလို ဗုဒ္ဓဘာသာကို အထူးသက်ဝင် ယုံကြည်သူတစ်ဦးဖြစ်သည့်အလျောက် ဘုရားရှိခိုးနှင့် ပရိတ်အတော်များကို အလွတ်

ရွတ်ဆိုနိုင်သလို နေ့စဉ်တရားထိုင်လေ့ရှိသည်။ သူ့ဆီ ကျွန်ုပ်တို့ အလည်တစ်ခေါက် ရောက်သွားစဉ်အခါက ကျွန်ုပ်တို့ သမီးလေးကို ရှမ်းအမည်လည်း ပေးသင့်ကြောင်း အကြံပြုသည်။

“သူ့အမေက ရှမ်းဆိုတော့ သူလည်း ရှမ်းပဲမဟုတ်လား”

ရှမ်းထုံးစံနှင့်အညီ အမည်ပေးဖို့ရာအတွက် သမီးမွေးနေ့နှင့် မွေးဖွားချိန်အတိအကျကို ပေးရသည်။ သမီး၏ မွေးနေ့မှာ သောကြာနေ့ ဖြစ်ပြီး စိုင်းတူး၏ တွက်ချက်မှုအရ သောကြာနေ့၊ မေလ (၉) ရက်၊ မနက် (၁၁) နာရီ မိနစ် (၃၀) သည် မင်္ဂလာအခါတော် အချိန်ဖြစ်၍ ထိုနေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့အိမ်သို့ သူရောက်လာသည်။ SSA ယူနီဖောင်းဝတ်ထားပြီး လက်ထဲမှာလည်း ဘုရားစာအုပ်တစ်အုပ် ကိုင်လာသည်။

ယခု သမီးလေးကို ဒုတိယအကြိမ်မြောက် နာမည်ပေး ကင်ပွန်းတပ်ရာတွင် ပထမတစ်ကြိမ် တနိုင်းယန်းတွင် ကျင်းပခဲ့စဉ်ကလို ရွာလုံးကျွတ် ပါဝင်သော အခမ်းအနား မျိုးလိုတော့ မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်တို့မိသားစုနှင့် စိုင်းတူးတို့သာရှိပြီး စိုင်းတူးက ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်ပြီးနောက် သမီးလေးအမည်ကို ဆိုင်တိုင်း (ရှမ်းရတနာ)ဟု ပေးသည်။ လှပသော နာမည်ဖြစ်၍ မိဘတွေအနေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဝမ်းသာကြည်နူးကြရသည်။ သို့မေ့မဲ့ ပြဿနာတစ်ခုက သမီးလေးကို ဂျာရဲန်လို့ ခေါ်မှာလား၊ ဆိုင်တိုင်းလို့ ခေါ်မှာလား၊ ဆွီဒင်ရောက်သည့်အခါ အမည်နှစ်မျိုးလုံးကို တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး လောလောဆယ်တွင်မူ သမီးကို ထိန်းကျောင်းနေကြသော မရွှေနှင့် အားတွမ်တို့က အီယင်း (ကောင်မလေး) ဟုသာ နှုတ်ကျိုးနေပါ၏။

သို့ဖြင့် သမီးအမည်နှင့် အသေးစိတ် အချက်အလက်တို့ကို ဆွီဒင်အာဏာပိုင်တွေ ဆီ သတင်းပို့ဖို့ ကျွန်ုပ် ရေးသားထားသော စာတစ်စောင်ကို စာအိတ်ထဲထည့်၍ အဆိုပါ စာကို ကချင်အရာရှိတစ်ယောက်၏ အကူအညီဖြင့် တရုတ်ပြည်မှတစ်ဆင့် ပေးပို့ခဲ့သဖြင့် ယခုလောက်ဆို “ဆိုင်တိုင်းဂျာရဲန်လင့်တနာ” ကား ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင်တို့ မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆွီဒင်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ‘အယ်(စ်)ဒေါလဲန်’ ကျေးလက်ဒေသ မှတ်ပုံတင်ရုံးတွင် တရားဝင် အမည်ပေါက်နေရောမည်။ ထိုနေ့ညနေတွင် ပါဂျောင်မှ မိတ်ဆွေတို့ကို ဖိတ်ကြားပြီး ကင်ပွန်းတပ် မင်္ဂလာအခမ်းအနား ကျင်းပသည့်အနေဖြင့် ညစာစားကြသည်။ တစ်ဖက်ကလည်း သမီးလေးကို အမည်နှစ်မျိုးပေးလိုက်ခြင်းသည် ရှမ်းကချင် စည်းလုံးခြင်းအတွက် သင်္ကေတတစ်ခုအဖြစ် ကေအိုင်အေနှင့် အက်(စ်)အက်(စ်)အေတို့က ယူဆစေလို၍ ဖြစ်သည်။

အတိတ်ကဆိုလျှင် အဆိုပါ အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့သည်ကား တောင်တန်းနှင့် ချိုင့်ဝှမ်း နေထိုင်သူတွေကြား အမြဲရှိနေသော ပဋိပက္ခတို့ကြောင့် ရှားစောင်းစေးနှင့် မျက်ချေး တည့်သည်ဟူ၍ မရှိ။ သို့ဖြစ်၍ တစ်ချိန်က ပဋိပက္ခအသွင်ဆောင်နေသော မြန်မာပြည်မှ တိုင်းရင်းသား

တို့ တစ်စုနှင့် တစ်စု တစ်နေ့တွင် ယခုလို ရင်းနှီး ချစ်ကြည်မှုမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်ရပါ၏။ နာမည်ပေးကင်ပွန်းတပ် မင်္ဂလာပွဲအပြီး တစ်ပတ်ခန့်အကြာ၊ ဟာရီကိန်း မီးအိမ်ဖြင့် စားပွဲတွင် ထိုင်၍ ကျွန်ုပ် စာရေးနေခိုက် တံခါးခေါက်သံ ကြားလိုက်ရပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို နှုတ်ဆက်ကြိုဆိုခဲ့သူ ဗိုလ်မှူးဟောင်း အင်ကျော့တန် အိမ်ထဲဝင်လာပြီး သူ့လက်ထဲတွင် ထရန်စစ်စတာ ရေဒီယိုလေးတစ်လုံး ကိုင်လာသည်။

“အခုပဲ ကျုပ် ဘီဘီစီ နားထောင်နေတာ၊ ပါဂျောင်မှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ NDF ကွန်ဖရင့်နဲ့ ဗကပနဲ့ သဘောတူခဲ့တဲ့ စာချုပ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အရှေ့ဖျားစီးပွားရေး ရီဗျူးမှာ ခင်ဗျားရေးပို့လိုက်တဲ့သတင်းကို ကိုးကားပြီး ဘီဘီစီက သတင်းလွှင့်သွားတယ်”

ဤစကား ကြားလိုက်ရတော့ ကျွန်ုပ် ဝမ်းသာသွားသည်။ ဟိန်းဝမ် မင်္ဂလာ ဆောင်သည့်နေ့က ကျွန်ုပ် ရေးပို့လိုက်သောသတင်း ဘန်ကောက်ရောက်သွားပြီး ပုံနှိပ် ဖော်ပြလိုက်လေပြီ။ သို့ရာတွင် အဆိုပါသတင်းကြောင့်ပင် ယခု ကျွန်ုပ် ဘယ်သူဘယ်ဝါနှင့် ဘယ်နေရာမှာ ရှိနေသည်ကို ရန်ကုန်က စစ်အာဏာပိုင်တွေ သိနေလောက်ပြီ။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် ဌာနချုပ်ဧရိယာအတွင်း လုံခြုံစိတ်ချရသည် ဆိုသော်လည်း မိုးလွန်၍ ဖန်ဆန်းသို့ ထွက်ခွာသည့်အခါ ကြိုတင်ကာကွယ်မှုတွေ သေသေချာချာ လုပ်ရပေလိမ့်မည်။

ဘီဘီစီမှ သတင်းထုတ်ပြန်ပြီးနောက်တစ်နေ့တွင် အဆိုပါ သတင်းကို အခြား အသံလွှင့်ဌာနများနှင့် သတင်းစာတွေက ထပ်မံထုတ်လွှင့် ရေးသားဖော်ပြကြပြန်ရာ ကျွန်ုပ် ရေးသားခဲ့သော သတင်းကို အထူး အာရုံစိုက်ကြသဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရပြန် သည်။

ပါဂျောင်တွင် လူတိုင်း ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုတော့ ရှိသည်။ သူတို့ရုံးစိုက်ရာ အဆောက် အအုံရှေ့တွင် ဆိုင်းဘုတ်ကြီးတွေ စိုက်ထူထားရာ ကျွန်ုပ်ကလည်း အပြာရောင်ဖြင့် “အရှေ့ဖျား စီးပွားရေးရီဗျူး” (ပါဂျောင်ရုံးခွဲ) ဟု ဆိုင်းဘုတ်ရေးပြီး အိမ်တံခါးအပြင်ဘက် တွင် သံနှင့် ရိုက်ထားလိုက်ပြီး ဆိုင်နောင့်ကို ခေါ်ပြလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အိမ်နီး နားချင်းတွေကလည်း ဆိုင်းဘုတ်ကို ကြည့်ပြီး ရယ်ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်အဖို့မူ ဆိုင်းဘုတ်က ကြားနေခြင်းကို ဖော်ပြနေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ပါဂျောင် မှ လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများ၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုမဟုတ်ဘဲ ဂျာနယ်လစ်များအနေနှင့် ရောက်ရှိနေသည်ကို ဖော်ပြလိုခြင်း ဖြစ်သည်။

နေ့ရက်တို့ ကျော်လွန်သည်နှင့်အမျှ မိုးကလည်း သည်းထန်လာရာ အိမ်တွင်း၌သာ ကျွန်ုပ်တို့ အနေများလာသည်။ ဆိုင်နောင့်သည်လည်း ဘန်ကောက်က ပေးပို့မည့်ဖလင်ကို စောင့်နေရသည်ဖြစ်၍ လက်ကျန်ဖလင်လိပ် အနည်းငယ်ကို ချွေတာသုံးနေရသည်။ ထိုရက် အတွင်း ဘန်ကောက် ရီဗျူး ဗျူရိုက ကချင်တောင်တန်းတွေကြားက ရုံးခွဲလေးကို

ကူညီသည့်အနေနှင့် သတင်းတွေအတွက် ကြိုတင်ငွေအဖြစ် ဘတ်ငွေ တစ်သောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့၏ ကချင်အဆက်သွယ်ထံ ပေးလိုက်သဖြင့် ထိုသူက ပါဂျောင်သို့ ရေဒီယိုဖြင့် အကြောင်းကြားခဲ့ရာ တစ်နေ့တွင် စာရင်းကိုင် အရာရှိတစ်ယောက် ကျွန်ုပ်တို့အိမ် ရောက်လာပြီး ဘတ်ငွေ တစ်သောင်းနှင့် ညီမျှငွေ ကျပ်ငွေတွေ ပေးသွားသည်။ နမ့်ဘူတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ချေးယူလာသော ငွေလည်း ပြတ်သွားပြီး ပြန်ဆပ်ရဦးမည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငွေလိုနေချိန်တွင် ရီပျူးဗျူရီက အကောင်းဆုံး လုပ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစဉ်မှာ တရားဝင်မဟုတ်သဖြင့် တိုက်ရိုက် မထောက်ပံ့နိုင်ဘဲ ယခုလို ကြိုတင်ငွေ ပေးလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

ဘရန်ဆိုင်းနှင့် ကျွန်ုပ် မကြာခဏ တွေ့ကြသော်လည်း အင်တာဗျူးဖို့ သူ့အနေနှင့် အချိန်ပေးဖို့ပင် အတော်ခက်ကြောင်း မကြာခင် ကျွန်ုပ် သိခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်ဆီ နေတိုင်းလိုလို လာတတ်သော NSCN ခေါင်းဆောင်တွေကို မဟုတ်၊ ဩချရလောက်အောင် အလုပ်ရှုပ်နေလေရာ သူ့ဆီလာသော ဧည့်သည်တွေကလည်း သူပုန်ထိန်းချုပ်ဒေသတွင်းသာမဟုတ်၊ နေရာဒေသမျိုးစုံက ရောက်လာသူတွေ။ သူ့နေသော ပျဉ်ထောင်အိမ်ကြီးမှာ ကျွန်ုပ်တို့အိမ် အထက် တောင်ကုန်းပေါ်တွင် ရှိသဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွေ တစ်ဖွဲ့ပြီးတစ်ဖွဲ့ ရောက်လာနေသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့နေရသည်။

အချို့ ကိုယ်စားလှယ်များမှာ ဘက်ပတစ် ဘုရားကျောင်းမှဖြစ်ပြီး ကိစ္စအမျိုးမျိုးအတွက် အကြံဉာဏ်တောင်းဖို့အတွက် မြို့ရွာ ကျေးလက်ဒေသတွေက ရောက်လာသော သာမန်အရပ်သားတွေလည်း ပါသည်။ အထူးသတိထားရမည့် အကြောင်းအရာတို့ကို ကျွန်ုပ်အနေနှင့် မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်း မရှိသော်လည်း အချို့ဧည့်သည်များကား မြစ်ကြီးနားမှ အစိုးရအရာရှိတွေဖြစ်ပြီး သူပုန်နှင့် လျှို့ဝှက်ဆက်သွယ်နေသူတွေဖြစ်ရာ ဘရန်ဆိုင်းကို ကျွန်ုပ် လုံးဝ လေးစားသွားသည်။ ဘရန်ဆိုင်းကား ကျွန်ုပ် တွေ့ခဲ့ဖူးသော တိုင်းရင်းသား သူပုန်ခေါင်းဆောင်တွေနှင့် လုံးဝမတူ။ ပညာတတ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အင်္ဂလိပ်စကားကို ကောင်းစွာ ပြောနိုင်သူ။ နိုင်ငံရေးကိစ္စဖြစ်စေ၊ ဒေသတွင်းကိစ္စဖြစ်စေ၊ ဝေးလံ၍ ကုန်းတွင်းပိတ် ကချင်ပြည်နယ်တွင် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် မျှော်လင့်မထားသောကိစ္စရပ်နှင့် ပတ်သက်လာလျှင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိထားသူ။ သူ့ဖခင်မှာ စာမတတ်၊ အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းလေးတစ်ခု လုပ်ကိုင်သည်။ သူ့ကို ဖားကန့်အနီး ရွာလေးတစ်ရွာမှာ မွေးပြီး မောင်နှမ သားချင်း (၇) ယောက်ရှိသည်။ သူတို့ဖခင်က သူတို့မောင်နှမ အားလုံးကို အိမ်မှာပဲနေပြီး မိသားစုအလုပ်ကို ဝိုင်းကူညီစေချင်သော်လည်း ဘရန်ဆိုင်း၏ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးကို သဘောပေါက်သော ဦးလေးတော်သူက သူ့ကို စာသင်ကျောင်း လွှတ်၍ စာသင်စေသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဂျပန်တွေ ကျူးကျော်လာသဖြင့် စာသင်ကြားမှုကို ရပ်လိုက်ရပြီး

တခြားကချင်တွေနည်းတူ တြိဂံဒေသမှ တောထဲတွင် ရှောင်ပုန်းနေခဲ့ရပြီးနောက် စစ်ကြီး ပြီးခါမှ ပညာရေးပြီးဆုံးသွားသည်။ ထို့နောက် မြန်မာပြည် ဝိုင်အမ်စီအေ၏ ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဝင်အနေနှင့် စင်္ကာပူသို့ လ,အနည်းငယ် သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့ပြီး နောက်တွင်မူ ကချင်ပြည်နယ်သို့ ပြန်လာကာ မြစ်ကြီးနားမြို့ ကချင် ဘက်ပတစ် အထက်တန်းကျောင်း အုပ်ဆရာကြီးအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

“ခင်ဗျားလည်း သိပါတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ကချင်လူမျိုးတွေက ၁၉၆၁ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်အစိုးရကို လက်နက်ကိုင် မဆန့်ကျင်ခဲ့ဘူး။ ဗမာပြည်လူနည်းစုတွေထဲမှာ ကျွန်တော် တို့ဟာ နောက်ဆုံးမှ လက်နက်ကိုင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတာပါ။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်မှာ ကရင် လက်နက်ကိုင်ပုန်ကန်မှုတွေစပြု။ မွန်နဲ့ကရင်နီတွေ လက်နက်ကိုင်ခဲ့တာလည်း အဲ့ဒီအချိန် လောက်ပဲ။ ရှမ်းတွေက ၁၉၅၈ မှ စတင်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့က လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး မလုပ်ဘဲနဲ့ ကချင်လူမျိုးတွေရဲ့ အခြေအနေတွေ တိုးတက်အောင် လုပ်နိုင် မယ်လို့ စဉ်းစားခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ စိတ်ပျက်စရာတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းမှာ ကချင်တွေ အသေအလဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရပေမဲ့ ဂျပန်က စစ်လျော် ကြေးပေးတဲ့အခါ ကချင်ပြည်နယ်ကို ရောက်မလာဘူး။ ဂျပန်ဂျစ်ကားတွေဆိုရင် ဗမာအစိုးရ အရာရှိတွေဆီမှာပဲ။ ပြည်သူတွေအတွက် ဘာမှ မရှိဘူး။ ကချင်ပြည်နယ်တိုးတက်ဖို့ ဘာတစ်ခုမှ လုပ်မပေးဘူး။ ဒါကြောင့် ကချင်ကျောင်းသားတွေဟာ ရန်ကုန်မှာ လျှို့ဝှက် ဖွဲ့စည်းထားပြီး၊ ကျောင်းသားဆောင်က ကျွန်တော့်အခန်းမှာ မကြာခဏ တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ခဲ့ကြတယ်”

သို့ဖြင့် ဆိုခဲ့သလို မကျေချမ်းမှုတွေ တငွေငွေ လှိုက်စားလာခဲ့ရာမှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ကချင်လက်နက်ကိုင် အုံကြွမှုကြီး ပေါက်ကွဲလာရာ ထိုနှစ်အတွင်းမှာပင် ဦးနုအစိုးရက ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ် ကြေညာလိုက်သည်ဖြစ်၍ ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင် အများဆုံး ပါဝင်သော ကချင်တို့က ဆိုခဲ့ပါ ကြေညာချက်ကို ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် ရန်စမှုအဖြစ် မှတ်ယူခဲ့ကြသည်။

ကချင်အမျိုးသားဝါဒီ လူငယ်တို့၏ ပထမဆုံးရည်ရွယ်ချက်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ် ကြေညာခြင်းသည် ဗမာလူမျိုးကြီးဝါဒမှ ရိုက်ခတ်ခြင်းဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်ဘာသာ ကြေညာခြင်းကို ဆန့်ကျင်ဖို့ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် တရုတ်-မြန်မာ နယ်ခြားပြဿနာတစ်ခုကို ဖြေရှင်းရာတွင် Nanwan Assigned Tract ဟု ထင်ရှားသော နမ့်ခမ်းအနီးဒေသတွင် မြန်မာတို့၏ အချုပ်အခြာ ပိုင်ဆိုင်ဖို့အတွက် အပြန်အလှန်အားဖြင့် ကချင်ကျေးရွာတချို့ကို တရုတ်သို့ ပေးလိုက်သည်။ နမ့်ခမ်းမှာ (၁၉) ရာစုအတွင်း ဗြိတိသျှတို့က တရုတ်ပြည်မှ အဆိုပါ စာချုပ်ဖြင့် ငှားယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တရုတ်-မြန်မာ နယ်ခြားပြဿနာကို ဆိုခဲ့သလို အပေးအယူဖြင့် ဖြေရှင်းခြင်းမှာ နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းအရ မျှတမှုရှိသော်လည်း ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းက လမ်းမကြီး တွေကို တရုတ်သို့ လွှဲပေးလိုက်ပြီဟူ၍ ကောလာဟလတွေ ပြန့်ကားသွားလေရာ ယနေ့ တိုင် ကချင်အများစုက ထိုစဉ်က တရုတ်-မြန်မာ နယ်ခြား ဆွေးနွေးမှုတွင် ပါဝင်ခြင်း မရှိသော နယ်စပ်နေရာတချို့ကို လက်ညှိုးထိုးပြပြီး ရန်ကုန်အစိုးရက တရုတ်ကို ပေးလိုက် သော နယ်မြေတွေ ဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောဆိုနေကြဆဲပင်။ မည်သို့ရှိစေ၊ ဆိုခဲ့သလို နားလည် မှုလွဲမှားခဲ့ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်းမှာ နယ်ခြားပြဿနာနှင့် သဘောတူညီမှုတို့ မည်သို့မည်ပုံ ရရှိလာခဲ့သည်တို့ကို ကချင်လူထုသို့ သေသေချာချာ ရှင်းလင်းပြောဆိုခြင်း မလုပ်ခဲ့သဖြင့် အထွေထွေ မကျေနပ်မှုတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ကချင်လူငယ် ရာပေါင်းများစွာ လက်နက်ကိုင်၍ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြလေသည်။

ကချင်လက်နက်ကိုင် ပုန်ကန်မှုကို ဇော်ဆိုင်း၊ ဇော်တူးနှင့် ဇော်ဒန် ညီအစ်ကို သုံးဦးက စတင်ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး ရှမ်းပြည်နယ် အရှေ့မြောက်ပိုင်း ကချင်လူမျိုး အများစု နေထိုင်ရာ နယ်မြေတွင် ပထမဆုံး ခြေကုပ်ယူခဲ့ရာ ယခုအဆိုပါနယ်မြေကို ကေအိုင်အေ တပ်မဟာ (၄) က ထိန်းချုပ်ထားသည်။ ပထမဆုံး ကေအိုင်အေအဖွဲ့တွင် လူအယောက် (၃၀) ပါဝင်ပြီး ဒုတိယကမ္ဘာစစ်သုံး ရိုင်ဖယ်သေနတ်တို့ကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ လက်နက် ကိုင် အဖွဲ့အတွက် ရန်ပုံငွေရှာရာတွင် ဇော်တူးနှင့်အဖွဲ့က လားရှိုးဘဏ်တိုက်ကို ဓားပြ တိုက်၍ ကျပ်ငွေ (၉၀,၀၀၀) ယူသွားသည်။

သို့ဖြင့် ကချင်လက်နက်ကိုင် ပုန်ကန်မှုတို့သည်ကား ကချင်ပြည်နယ် တောင်ဘက် သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး တြိဂံဒေသတွင် ပြောက်ကျားတပ်များ အိုင်အေမာ တပ်စွဲထားရာမှ အဓိက မြို့ကြီးများနှင့် လမ်းမကြီးများမှအပ ယနေ့ တွေ့မြင်နေရသလို ကချင်ပြည်နယ် တစ်နယ်လုံးနီးနီးကို ကေအိုင်အေက ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ပါ၏။

သို့ရာတွင် လက်နက်ကိုင် ပုန်ကန်မှုများ အလျင်အမြန် ကြီးထွားလာခဲ့သော်လည်း ကေအိုင်အေ အနေနှင့် ပြင်ပထောက်ပံ့ကူညီမှုတို့ကို လုံးဝ မှီခိုခြင်းမရှိ၍ အရှေ့တောင်အာရှ များတွင်မူ ထူးခြားသော လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လည်း ဖြစ်သည်။ ပထမဆုံး ကချင် လက်နက်ကိုင် သူပုန်တပ်ကို ဖွဲ့စည်းဖို့ အချိန်စောစောကပင် အားထုတ်ခဲ့သော်လည်း လက်တွေ့ အထမမြောက်ခဲ့ပေ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလအတွင်းကပင် ကချင်ပြည်အဖြစ် ခွဲထွက်ဖို့ အားထုတ်ခဲ့သူတစ်ဦးမှာ နော်ဆိုင်း ဖြစ်သည်။ နော်ဆိုင်းကား ဗြိတိသျှတို့ ဖွဲ့စည်းပေးထားသော ကချင် Levies တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး တိုက်ရည်ခိုက်ရည် ထက်မြက်သော ရဲဘော်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဂေါ်ဒွန် နှင့် သိကျွမ်းပြီး ၎င်း၏အဆိုအရ လူငယ်ဖိုက်တာ နော်ဆိုင်းတွင် ထိုစဉ်ကတည်းက ကချင်ဒေသကို နီပေါနိုင်ငံကဲ့သို့ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံအဖြစ် ခွဲထွက်ဖို့ စိတ်ကူးရှိခဲ့သလို နီပေါလိုပင် ဖိုက်တာတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ

ငှားရမ်း၍ ရဲရင့်သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအနေနှင့် ပိုက်ဆံရှာဖွေလည်း စိတ်ကူးခဲ့သည်။ ကမ္ဘာစစ်ပြီးနောက် ဂျပန်တို့ကို ရေကုန်ရေခန်း တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်အတွက် နော်ဆိုင်းကို ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်တို့က သူရဲကောင်းဘွဲ့တံဆိပ် ပေးအပ်ခဲ့ပြီး ကချင် Levies တပ်ဖွဲ့သည်လည်း စစ်ပြီးသည်နှင့် ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းသော ဗမာ့တပ်မတော်တွင် ကချင်ရိုင်ဖယ် တပ်ဖွဲ့အနေနှင့် ပါဝင်လာခဲ့ရာ ပထမဆုံးကချင်တပ်ရင်းတွင် နော်ဆိုင်းကို တပ်ရင်းမှူးအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရပြီး မကြာမီ ကွန်မြူနစ်တို့ တောခိုသွားကြရာ နော်ဆိုင်း၏ ကချင်ရိုင်ဖယ်တပ်က ကွန်မြူနစ် သောင်းကျန်းသူတို့ကို အစိုးရဘက်မှ လိုလိုလားလား တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါသော်လည်း ကရင် သူပုန်တို့ကို တိုက်ခိုက်ဖို့ အမိန့်ပေးသည့်အခါတွင်မူ နာခံခြင်းမရှိတော့ဘဲ ကရင်တို့နှင့် လက်တွဲ၍ မြန်မာပြည် မြောက်ပိုင်းမှ အစိုးရတပ်ဖွဲ့တို့ကို အလုံးအရင်းနှင့် ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းလောက်တွင် မိမိတို့ ကချင်အမျိုးသားတို့ကို စည်းရုံး စုစည်းဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကချင်ပြည်နယ် မြောက်ဘက်စွန်းသို့ နော်ဆိုင်းနှင့်အဖွဲ့ ချီတက်သွားကြရာ ရှမ်းပြည်အရှေ့မြောက်ဘက် ကချင်အမျိုးသားတို့ နေထိုင်ရာ တောင် တန်းများကြားတွင် အစိုးရတပ်တွေနှင့် ပိတ်မိနေသဖြင့် နောက်ဆုံး ရွေးစရာလမ်း မရှိတော့ သဖြင့် ဆုတ်ခွာလာခဲ့ပြီး ၁၉၅၀ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ‘မုံးကိုး’ ခေါ် နယ်ခြားရွာလေး တစ်ရွာမှတစ်ဆင့် တရုတ်ပြည်ထဲ ရောက်ရှိသွားသည်။ သို့ဖြင့် နော်ဆိုင်းနှင့် ကချင် ရိုင်ဖယ်တပ်ဖွဲ့တို့ကား ဒုတိယ နီပေါနိုင်ငံ ထူထောင်သူတွေ ဖြစ်မလာတော့ဘဲ တရုတ် ပြည် ကွမ်ကျိုးပြည်နယ် လယ်ထွန်စက် စက်ရုံနှင့် စုပေါင်းလယ်ယာတို့တွင် အလုပ်သမား တွေအဖြစ် လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့ကြရာ ၎င်းတို့အကြောင်း မေ့ပျောက်သွားသည်မှာ ၁၉၆၈ ခုနှစ်အထိ ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်တွင် တရုတ်ကို ကျောမီရပ်နေရသော ဗကပသည် တရုတ်ပြည်မှ ရှမ်းပြည်အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ခြေကုပ်ယူဖို့ ပြန်ဝင်လာရာ မြန်မာပြည်ထဲ သို့ ပထမဆုံးဝင်လာသော ကွန်မြူနစ်တပ်တွင် တပ်မှူးအနေနှင့် နော်ဆိုင်းကို ပြန်တွေ့ လိုက်ကြရသည်။ ဤ၌ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် မြန်မာပြည်သို့ နော်ဆိုင်း ပြန်ဝင်လာသော နေရာမှာ သူထွက်သွားသော ‘မုံးကိုး’ ရွာပင်ဖြစ်သည်။

နော်ဆိုင်းနှင့်အဖွဲ့ တရုတ်ပြည် မဲဇာတွင် သောင်တင်နေစဉ်မှာပင် ကချင်လက်နက် ကိုင်တပ်ဖွဲ့ ကေအိုင်အေကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဗကပခြေကုပ်ယူဖို့ ဝင်လာသော နယ်မြေတို့ တွင် ကောင်းစွာအထိုင်ချပြီးဖြစ်ရာ ဤမှာပင် ဗကပနှင့် ကေအိုင်အေတို့ နယ်လုကြပြီး မီးကုန်ယမ်းကုန် တိုက်ကြခိုက်ကြလေရာ ထိုကာလတစ်ဝိုက် ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှာပင် လုံးလုံး လျားလျား ကျေနပ်လောက်အောင် ရှင်းမပြနိုင်သော အခြေအနေအောက်တွင် နော်ဆိုင်း တစ်ယောက် ရေတိမ်နစ်ခဲ့ရရှာသည်။ ဗကပမှ တာဝန်ရှိသူတို့၏ အပြောအရ ၀,တောင် တန်းများတွင် အမဲလိုက်နေစဉ် ချောက်ကမ်းပါးတစ်ခုပေါ်က ပြုတ်ကျသေဆုံးခဲ့ရသည်

ဆိုသော်လည်း ကချင်တို့က မယုံ၊ မိမိညီနောင်သားချင်းများဖြစ်သော ကေအိုင်အေကို တိုက်ဖို့ ငြင်းသည့်အတွက် တပ်မှူးနော်ဆိုင်းကို ဗကပက ရှင်းပစ်လိုက်သည်လို့ပဲ စိတ်စွဲနေ ခဲ့ကြပါ၏။

နော်ဆိုင်း သေဆုံးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အဖြစ်မှန်ကား မည်သို့ရှိစေ ဘရန်ဆိုင်း ကေအိုင်အို ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာသော ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင်မူ သူပုန်အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကြားမှ အမြောက်သံ စိန်ပြောင်းသံတွေ တိတ်ဆိတ်သွားသည်။ ဗကပနှင့် အပစ်ရပ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ အနိမ့်ဆုံး စစ်မျက်နှာတစ်ဖက် ငြိမ်းချမ်းသွားသလို မြန်မာကွန်မြူနစ်တွေကတစ်ဆင့် တရုတ်စစ် လက်နက်တို့ကို ဝယ်ယူ၍ အားဖြည့်လာခဲ့ရာ ၁၉၈၀ ဝန်းကျင်နှစ်များတွင်မူ အစိုးရတပ်ဖွဲ့ တွေကို အလုံးအရင်းနှင့် တိုက်ခဲ့၍ ထိုကာလမှာပင် မြစ်ကြီးနား-ဗန်းမော် မော်တော်ကား လမ်းမှ နယ်မြေအတော်များများကို ကေအိုင်အေက ချုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး ဌာနချုပ်ကိုလည်း တြိဂံဒေသမှ ပါဂျောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ရာ ထိုအချိန်မှ စ၍ တရုတ်နှင့် ဆက်ဆံရေး အဆင်ပြေလာခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်အပါအဝင် ပြင်ပမှ လေ့လာသူတွေအနေနှင့် ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ဗကပ နှင့် စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းသည် ကချင်တွေ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ လွှမ်းမိုးခံလိုက်ရပြီဟု ယူဆခဲ့ကြသော်လည်း ယခု ကေအိုင်အေ ထိန်းချုပ်ထားသော နယ်မြေတွင် လ,အတော်ကြာ နေလာခဲ့ရာမှ ဆိုခဲ့သလို ထင်မြင်ယူဆချက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်မိခဲ့ သည်။ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ဖြန့်ချိရေးအဖွဲ့တွေ ကပြောပြနေခဲ့သော အကပုံစံကဲ့သို့ အပေါ်ယံ ကိစ္စများမှလွဲ၍ ကွန်မြူနစ်လွှမ်းမိုးမှု လုံးဝမတွေ့ရသဖြင့် တရုတ်နှင့် ကေအိုင် အေတို့၏ ဆက်ဆံရေးအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ ဘရန်ဆိုင်းကို ကျွန်ုပ် မေးကြည့်သည်။

“၁၉၆၇ ခုနှစ်က တရုတ်ပြည်ကို ကျွန်တော်တို့ ပထမဆုံးအကြိမ် သွားခဲ့ကြတယ်။ ပန်းဝါတောင်ကြားလမ်းက ခြေလျင်ဖြတ်ပြီး တရုတ်စစ်တပ်စခန်း အပြင်ဘက် အနီးဆုံး နေရာမှာ စခန်းချခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့ အကူအညီ လိုတယ်ပြောတော့ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ကို ကွန်မြူနစ်တွေလားလို့ မေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ခရစ်ယာန် တွေ၊ သူတို့နဲ့ ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်စေချင်တယ်လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ အချို့ကိစ္စတွေ ကို အခြေတင်ပြောဆို ဆွေးနွေးပြီးတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ကို စစ်ကားတစ်စီးနဲ့ ‘ဘောင်ရှန်’ က အနီးဆုံး လေဆိပ်ကို ခေါ်သွားတယ်။ ပြီးတော့ ကူမင်းကတစ်ဆင့် ဘေဂျင်းကို လေယာဉ်ပျံနဲ့ ခေါ်သွားပြီး ‘ချူအင်လိုင်’နဲ့ တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ခရစ်ယာန် တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ကွန်မြူနစ်မဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့အချက်ကို ဘယ်တော့မှ ဖုံးကွယ်မထား ဘူး၊ ချူအင်လိုင်က ဒါကို နားလည်ပုံရတယ်”

စင်စစ် ပန်းဝါတောင်ကြားမှ ဘေဂျင်းမြို့၊ ကောင်းကင်ဘုံ ငြိမ်းချမ်းရေးဂိတ်တံခါး အထိ ရှည်လျားသော ခရီးစဉ်ကား ကချင်တို့အတွက် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် မဟုတ်၊ လေ့လာ

သင်ယူခဲ့ရသောခရီး ဖြစ်သည်။ ကချင်တို့အနေနှင့် အချိန်အတော်ကြာသည့်အထိ ကွန်မြူနစ် တရုတ်တွေကို ဝေးဝေးက ရှောင်လာခဲ့သော်လည်း နာဂအဖွဲ့တွေကိုတော့ တရုတ်ပြည် ရောက်အောင် မကြာမကြာ ပို့ပေးနေရသည်။ နာဂတွေတောင် နယ်ခြားကျော်ပြီး တရုတ် ကွန်မြူနစ်ဆီက အကူအညီတွေ ယူနေသေးလျှင် မိမိတို့ကချင်တွေ့ရော ဘာကြောင့် မရနိုင်ရမှာလဲ ဆိုသောအတွေး ခေါင်းထဲဝင်လာခဲ့ကြသည်။

နာဂပြဿနာက တရုတ်အတွက် နိုင်ငံရေးအယူဝါဒနှင့်မဆိုင်၊ အိန္ဒိယကို တရုတ်က အချိန်အတော်ကြာကပင် ရန်လိုနေခဲ့သလို နယ်ခြားပြဿနာနှင့်လည်း အငြင်းပွားနေချိန်၊ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အရှေ့မြောက်ဒေသမှာ နာဂကဲ့သို့ ခွဲထွက်ခွင့် တောင်းဆိုနေသော အုပ်စုတွေနှင့် မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေရာ အဆိုပါ ဒေသတွင်း တည်ငြိမ်မှု ပျက်သွားအောင် နာဂသူပုန်တွေကို တရုတ်တွေက စစ်လက်နက်တွေ အကူအညီပေးနေပြီး တစ်ဖက်ကလည်း ဟိမဝန္တာဒေသ အပစ်ရပ်လိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ချထားသော အိန္ဒိယတပ်တို့ကို ဆုတ် သွားအောင် ဖိအားပေးနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုကချင်ကိစ္စသည်လည်း တရုတ်တို့အတွက် အလားတူပြဿနာ ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် တရုတ်-မြန်မာ လူမျိုးရေးအဓိကရုဏ်း ဖြစ်သည်။ အဓိကအကြောင်းရင်း မှာ ဆန်ရှားပါးမှု ဖြစ်သော်လည်း ပြည်သူတို့၏ ဒေါသကို စစ်အာဏာပိုင်တို့က တရုတ် ဆန်ကျင်ရေးဘက် ဦးလှည့်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်ရာ ပီကင်းရေဒီယိုက နေဝင်းအစိုးရကို ဖက်ဆစ်အစိုးရအဖြစ် ဝေဖန်လိုက်ပြီး သွေးကို သွေးနှင့် လက်စားချေဖို့ တရုတ်လူထုကို လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့ရာ နေ့စဉ်လိုလို ဘေဂျင်းမှ မြန်မာသံရုံးအပြင်ဘက်တွင် စုရုံး၍ တပ်နီရဲဘော် တွေက လော်စပီကာတွေ တကားကားနှင့် အသံကုန်ဟစ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် တရုတ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်မှာ အစိုးရထောက်ခံသူ ကချင်အမျိုးသား ဆင်ဝါး နောင် ဖြစ်သည်။ တရုတ်က ထောက်ခံမှုပေးနေရသော အခြားအကြောင်းများလည်း ရှိသေးရာ၊ ထိုအချိန်က ယဉ်ကျေးမှု တော်လှန်ရေးကာလဖြစ်၍ ဗကပကို တရုတ်က အစွမ်းကုန် အထောက်အပံ့ပေးဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ မုံးကိုးမှ မြောက်ပိုင်းသို့ ဗကပ တိုးဝင်လာဖို့အစီအစဉ်မှာ နောက်ဆုံးအဆင့်သို့ ရောက်လာသည့်အခါ ဗကပအနေနှင့် ဒေသခံအရန်တပ်တွေ လိုလာသည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါကိစ္စကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကေအိုင်အေသည် ၎င်းတို့အတွက် အသုံးဝင်လိမ့်မည်ဟု ဗကပရော၊ တရုတ် ကွန်မြူနစ်တွေ့ရော ယူဆခဲ့ကြသဖြင့် ဘေဂျင်းတွင် ကေအိုင်အေနှင့် စီပီဘီတို့ ဆွေးနွေးကြသည့် အခါ နိုင်ငံရေး ဦးဆောင်မှုတွင် ကေအိုင်အေက ကွန်မြူနစ်တို့၏ အခန်းကဏ္ဍကို လက်ခံရ မည်ဟု စီပီဘီက တောင်းဆိုခဲ့သည်။

“ဒီကိစ္စကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ လုံးဝ လက်မခံနိုင်ပါဘူး” ဘရန်ဆိုင်က ဆက် ပြောသည်။

“ဘုံရန်သူကို ဗကပနဲ့အတူ ကျွန်တော်တို့ တိုက်မှာပါ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့က နိုင်ငံရေး ဦးဆောင်မယ်ဆိုတာကိုတော့ လုံးဝ လက်မခံနိုင်ပါဘူး။ အဲဒီနောက် သိပ်မကြာ လိုက်ပါဘူး။ ဗကပနဲ့ ကျွန်တော်တို့ တိုက်ကြပြီး ဗကပက မုံးကိုး ဧရိယာထဲ ဝင် လာတယ်။ သူတို့နဲ့ ၁၉၇၆ ခုနှစ်အထိ (၈) နှစ်ကြာ တိုက်ပွဲဖြစ်ခဲ့ပြီး နောက်ဆုံးမှာသာ ညီတူညီမျှ ရေးဆွဲထားတဲ့ စစ်ရေးစာချုပ်ကို ဗကပက လက်ခံခဲ့တာပဲ”

ဗကပနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ခြင်း၊ တရုတ်နှင့် ပုံမှန်ဆက်ဆံရေး ထူထောင်ခြင်း စသည့် ပေါ်လစီတို့သည်ကား ၁၉၈၀ ဝန်းကျင်ကာလများအတွင်း ဘရန်ဆိုင်းကိုယ်တိုင် ပြောင်းလဲ တည်ဆောက်ခဲ့သော ပေါ်လစီတွေထဲက အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ ကချင်လက်နက်ကိုင် လမ်းစဉ်တစ်ခုလုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်ကိုလည်း တစ်ခါက လက်ခံအားပေးခဲ့သော ခွဲထွက် ရေး လမ်းစဉ်မှ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာပင် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရရေးသို့ လမ်းကြောင်းပြောင်းယူလာခဲ့သည်။ မျိုးဆက်သစ်ခေါင်းဆောင်တို့ကလည်း အယူအဆ အတွေးအခေါ်သစ်တို့ကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

ကေအိုင်အေကိုစတင်တည်ထောင်သူ ညီအစ်ကို(၃) ဦးအနက် ဇော်ဒန်းက ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဗကပနှင့်ဖြစ်သော တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးခဲ့ပြီး ဇော်ဆိုင်းနှင့် ဇော်တူးတို့ကမူ ထိုင်းနယ်စပ် အနီးမှ ကချင် ဆက်သွယ်ရေးစခန်းတွင် ၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွင်း လုပ်ကြံခံလိုက်ရသည်။

လုပ်ကြံသူမှာ ကေအိုင်အေတပ်မှ ဗိုလ်လေးတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ခေါင်းဆောင် ဟောင်းတွေနှင့် သဘောထား ဆန့်ကျင်ပြီး ကေအိုင်အေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုသူ လူငယ် တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယခုလို လုပ်ကြံခြင်းဖြင့် သူ့ကို ရာထူးတိုးပေးလိမ့်မည် ဟု တွက်ချက်ထားသော်လည်း ရာထူးကား မတိုး၊ ဆုလဒ်အဖြစ် အကွပ်မျက်ခံလိုက် ရပါ၏။

ယနေ့တွင်မူ ညီအစ်ကို (၃) ယောက်ကို ကချင်သူပုန်စစ်တပ်ကို စတင်တည်ထောင် သူတွေအဖြစ် အသိအမှတ်ပြု၍ ပါဂျောင်တွင် ရပ်တု ထု၍ ဂုဏ်ပြုခဲ့ကြပါသော်လည်း ရဲဘော်အများစု၏ ရင်ထဲတွင်ကား နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးဆိုင်ရာ အပိတ်လမ်းသို့ တွန်းပို့ ခဲ့သော သူတို့ခေါင်းဆောင်တွေ ဆုံးရှုံးသွားသည့်အတွက် နှမြောတသ ရှိကြပုံမရပေ။

ပြီးခဲ့သည့်ကာလက ပါဂျောင်တွင် ကျင်းပခဲ့သော NDF အစည်းအဝေးတွင် ခွဲထွက်ခွင့် အယူအဆကို စွန့်လွှတ်ခြင်းနှင့် ဗကပနှင့် စစ်ရေးအရ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ခြင်း ပေါ်လစီသစ်တို့ကို NDF ကိုယ်စားလှယ်တို့၏ ထောက်ခံမှုရအောင် ဘရန်ဆိုင်း အနေနှင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ ဘရန်ဆိုင်း၏ နောက်ထပ်အစီအစဉ်တစ်ခုမှာ NDF အဖွဲ့ဝင်တို့ကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အားကောင်းလာစေဖို့ ဖြစ်သည်။ အစည်းအဝေး တွင် တပ်ဦးဖွဲ့စည်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ လှုပ်ရှားမှုတို့ကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည့် ဒေသ ဆိုင်ရာ စစ်တိုင်း သုံးတိုင်း ခွဲလိုက်သည်။ မြောက်ပိုင်းတိုင်းတွင် KIA, SSA နှင့်

ရှမ်းမြောက်ဘက် တောင်တန်းနေ လူမျိုးစုတစ်စုဖြစ်သော ပလောင်သူပုန်တပ်လေးတစ်တပ် တို့ ပါဝင်၍ အလယ်ပိုင်းတိုင်းတွင် ဝ,ပအိုဝ်းနှင့် ကရင်နီတပ်များရှိ၍ တောင်ဘက်စစ်တိုင်း တွင်မူ ကရင်၊ မွန်နှင့် ရခိုင်တို့ ပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင် အလယ်ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းတွင် တပ်ဦးဖွဲ့ဖို့ရာအတွက် ယခုအထိ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မရသေး။ သို့ပေမဲ့ မြောက်ပိုင်းတွင် မူ တပ်ဖွဲ့ (၃) ဖွဲ့မှ တစ်ခုစီ စုပေါင်းထားသော ပူးတွဲတပ်ရင်းတစ်ရင်းကို ဖွဲ့စည်းဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရာ ဘရန်ဆိုင်၊ နားဖော့မှ မေဂျာဂျင်နရယ် ဇော်မိုင်နှင့် အခြားကချင်ခေါင်းဆောင် တချို့ ပါဝင်သောအဖွဲ့က ရှမ်းအရှေ့မြောက်သို့ ထွက်ခွာ၍ တပ်မဟာ (၄) ဌာနချုပ်တွင် ရှမ်း၊ ကချင်၊ ပလောင်၊ NDF တပ်ရင်းတစ်ရင်းကို တရားဝင် ဖွဲ့စည်းမည်ဖြစ်ရာ အခမ်းအနားသို့ လိုက်၍ ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ ဆိုင်နောင်ကို ဖိတ်ကြားသော်လည်း တရုတ်ပြည် တွင်းမှ ဖြတ်သွားရမည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်ကမူ ပါကျောင်၌သာ နေရစ်ခဲ့ဖို့ ဖြစ်လာသည်။

မေလကုန်တွင် နားဖော့မှ ဇော်မိုင်နှင့် သူ့လူတွေ မြင်းနှင့် ရောက်လာကြရာ ခွန်နောင်ကို တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရသည်။ ယခု ခွန်နောင်ကား ဗိုလ်ချုပ်ဇော်မိုင်၏ ကိုယ်ရေးလက်ထောက် ဖြစ်နေလေပြီ။ ပါကျောင်ဈေးထဲတွင် အကောင်း ဆုံးအရက်ဆို၍ တရုတ်ဘရန်ဒီတွေသာ ရသဖြင့် ထိုညက ခွန်နောင်ကို ဖိတ်၍ ဘရန်ဒီ နှင့် ဧည့်ခံဖို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ခွန်နောင်က ပြုံးဖြူဖြူနှင့် ဝင်လာပြီး လွယ်လာသော “ဘာရက်တာ မရှင်းဂန်း” ကို ထိုင်ခုံတစ်လုံးပေါ် တင်ထားလိုက်သည်။ သူ့အတွက် လက်ဆောင်ပေးစရာ ရှိသည်။

“ခွန်နောင်၊ ဒီမှာ အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်း၊ ငါတို့ခရီးမထွက်မီ ဟောင်ကောင်က ဝယ်လာတာ၊ နာဂဌာနချုပ်မှာ ယော်ထုံနဲ့ တွေ့ပြီးနောက်မှာ သူ့ကို အမှတ်တရပေးဖို့ ငါတို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူကျဆုံးသွားပြီးနောက်မှာ သူ့နေရာ မင်း ရောက်လာ တယ်။ ဒါကြောင့် မှန်ပြောင်းကို မင်းကိုပေးဖို့ ငါတို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ငါတို့ကို ကာကွယ်ရင်း ကျဆုံးသွားတဲ့ ယော်ထုံကို ငါတို့ ဘယ်တော့မှ မေ့မှာမဟုတ်ဘူး”

ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးရင်ထဲမှာ မကောင်းကြ၊ ခွန်နောင်လည်း စိတ်ထိခိုက်နေပုံ ရသည်။ မှန်ပြောင်းကို ကောက်ယူလိုက်ပြီး သူ့ခါးက ခါးပတ်မှာ ချိတ်လိုက်သည်။

“ခင်ဗျားလည်း မှန်ပြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ကချင်ပြည်နယ်အထိ ဒီလိုချိတ်လာ ခဲ့တာပဲ မဟုတ်လား”

အတတ်နိုင်ဆုံး သူပြုံးပြလိုက်သော်လည်း သူ့အပြုံးက အသက်မဝင်၊ သူနှင့် အရင်းအချာဆုံး ယောထုံကား သူ့ရင်ထဲမှာ ရှိနေဆဲ။ နောက်တစ်နေ့တွင် ဆိုင်နောင်၊ ဆိုင်တိုင်းနှင့် မရွှေတို့ အပါအဝင် တစ်အုပ်စုလုံး မြင်းတွေနှင့် ပါကျောင်၏ တောင်ဘက် မြက်ခင်းစိမ်း တောင်ကုန်းတွေပေါ်က တရုတ်ပြည်နယ်စပ်သို့ ထွက်ခွာသွားကြရာ အိမ်တွင် ထမင်းချက်ဖို့ အားတွမ်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့သာ ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။ တစ်ယောက်တည်း

ရှိနေစဉ် နေ့တိုင်းလိုလို စာရေးစာဖတ်၍သာ ကျွန်ုပ် အချိန်တွေကုန်သွားသည်။ ဗိုလ်မှူးဟောင်း အင်ကျောတန်က ကချင်လက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုသမိုင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သူမှတ်သားထားသောမှတ်စုတို့ကို ကျွန်ုပ်ကို ခေတ္တပေးထားရာ ညစဉ် စာရေးစားပွဲတွင် ထိုင်၍ ကျွန်ုပ်၏ မှတ်စုစာအုပ်ထဲသို့ ပြန်၍ ကူးထည့်နေရသော်လည်း ဟာရီကိန်း အောက်လင်း မီးအိမ်အလင်းဖြင့် တစ်ယောက်တည်း ထိုင်၍ အလုပ်၊ လုပ်ရသည်မှာ စိတ်ချမ်းသာစရာ ကောင်းသည်။ ပြုတင်းပေါက်မှ ကြည့်လိုက်လျှင် ဧရာမ ညအခင်းအောက်တွင် အေး၍ မည်းမည်းနှင့် မှောင်လျက်။ သို့ပေမဲ့ မိုးဝင်လာသည်နှင့်အမျှ တဖြည်းဖြည်း နွေးလာနေသည်။

နေ့ဘက်တွင်မူ ကေအိုင်အို၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ‘ဇောင်းဟရာ’ အိမ်သို့ ဖြည်းဖြည်းချင်း လျှောက်၍ သွားလည်တတ်သည်။ သူ့အိမ်ပိုင်းထဲတွင် ပန်းပင်နှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် အခင်းတွေ သေသေသပ်သပ် စိုက်ထားပြီး အိမ်တွင်းမှ နံရံတစ်ခု ပေါ်တွင်မူ ဆောင်ပုဒ်တစ်ခုကို အနားကွပ်ထားသော ပိတ်စ၊ တစ်ခုပေါ်တွင် ရေး၍ ချိတ်ထားသည်။ ဆောင်ပုဒ်မှာ ဤသို့ ဖြစ်သည်။

“ပျော်ရွှင်ခြင်းသည် ခရစ်စမတ်၏ ဝိညာဉ်ဖြစ်သည်”

ဇောင်းဟရာ၏ အိမ်ပိုင်းထဲမှ မြေကွက်လပ်သည် ပါဂျောင်မှ ကြက်တောင်ရိုက် ဝါသနာအိုးတို့ စုဝေးရာလည်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ကိုယ်တိုင် မပါဝင်သော်လည်း ပရိသတ်အဖြစ် ဘေးမှ ထိုင်ကြည့်တတ်ရာ ပါဂျောင်ကား ကျွန်ုပ်၏ နေရပ်လို ခံစားမိလာသည်။ ကိုယ်ကာယ လေ့ကျင့်ခန်း မလုပ်ဖြစ်သော်လည်း စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်ခန်းကိုကား အားထုတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကိုဟီးမားမှ ခုတင်လေးတစ်လုံးအောက်တွင် ကျွန်ုပ် စတင် လေ့လာခဲ့သော မြန်မာစာဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်ကို သင်ပေးမည့် ဆရာတစ်ယောက်ကိုလည်း ပါဂျောင်တွင် ရှာတွေ့ခဲ့ရာ သူ့အမည်မှာ ကွမ်းဖခါးဖြစ်၍ ဇောင်းဟရာကိုယ်ရေး လက်ထောက်ဖြစ်သည်။ ယခင်က ကျောင်းဆရာလုပ်ခဲ့သော်လည်း ပြောက်ကျားစစ်သား ဘဝနှင့် အနှစ် (၂၀) ကျော် ဖြတ်သန်းခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ပြီးခဲ့သည့်နှစ် အနည်းငယ်ခန့်က မိန်းမက သူ့ကိုပစ်သွားသဖြင့် ယခု သူသည် ‘အသစ်ပြန်လည် မွေးဖွားလာသော လူပျိုတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း’ တွေ့တွေ့သမျှ လူအားလုံး၊ အထူးသဖြင့် အပျိုမိန်းကလေးတို့ကို ကြေညာမောင်းခတ်တတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ခါ သူ့ဟာသမှာ ကြောင်စီစီနိုင်သော်လည်း စိတ်ကောင်းရှိသူတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး သူနှင့် စကားပြောရင်း မြန်မာစာ သင်ယူခဲ့သည်။

တပ်မဟာ (၄) တွင် (၁၀) ရက်ကြာပြီးနောက် ဆိုင်နောင့်တို့ ပြန်ရောက်လာရာ အခမ်းအနားကို မိန့်ခွန်းတွေပြောပြီး အတီးအမှုတ်တွေနှင့် ဖြေဖျော်၍ ရှမ်း၊ ကချင်၊

ပလောင်ပူးတွဲတပ်ရင်းကို တရားဝင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ လုံးဝကွဲပြားနေသော လူမျိုးတို့ကို စုစည်း၍ ထိရောက်သော တိုက်ခိုက်ရေး တပ်တစ်တပ် ဖွဲ့စည်းရသည်မှာ လွယ်ကူသော အလုပ် မဟုတ်၊ သို့ပေမဲ့ အားလုံး စိတ်ဓာတ်တက်ကြွနေကြသည်ဟု ဆိုသည်။ လက်တွေ့ အောင်မြင်သွားလျှင် အခြား NDF အဖွဲ့ဝင်တွေအနေနှင့်လည်း ယခုလို လုပ်ကိုင်လာကြ လိမ့်မည်ဟု ဘရန်ဆိုင်နှင့် အခြားခေါင်းဆောင်တို့က မျှော်လင့်နေခဲ့ကြသည်။

ဤ၌ SSA တပ်မှူး စိုင်းလိတ်လည်း သူ့တပ်နှင့်အတူ ပြန်လာပြီး ပါရောင်သို့ ခေတ္တဝင်လာသည်။ သူနှင့် ကျွန်ုပ် ထိုင်းနယ်စပ်အနီးစခန်းတစ်ခုတွင် ၁၉၈၁ ခုနှစ်က တစ်ကြိမ် ဆုံဖူးခဲ့သဖြင့် ယခု ပြန်လည်တွေ့ဆုံကြ၍ ဝမ်းမြောက်ရသည်။ ပြီးခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ်ခန့်က ရှမ်းလက်နက်ကိုင်တပ်ကို သူဦးဆောင်၍ တစ်တပ်လုံးကို အသစ်ပြန် လည် ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ အသက် (၄၅) ဝန်းကျင်ရှိပြီး ရှမ်းနှင့် အိန္ဒိယ မွတ်စလင် ကပြားဖြစ်သော်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ ပြောင်းလာသူဖြစ်၍ အခြားသူပုန်ခေါင်းဆောင်တွေလို ပူးတွဲတပ်ရင်း ဖွဲ့စည်းဖို့နှင့် ထိုမှ NDF ၏ ညီညွတ်ရေးသစ်အတွက် တက်ကြွနေသည်။

သူနှင့်အတူ အသက် (၂၀) ဝန်းကျင် ရှမ်းစစ်သားအချို့လည်း လိုက်ပါလာခဲ့ရာ တစ်ယောက်သော ရှမ်းစစ်သားလေးဘဝကမူ ကျွန်ုပ်ကို အံ့ဩတုန်လှုပ်စေခဲ့သည်။ သူ့ အမည်မှာ သန်းအောင်ဖြစ်၍ တောခိုလာသော သူ၏ အကြောင်းတရားက ပျူဖလို စိတ်ကူးယဉ် မဆန်၊ လုံးဝ ခြားနားသည်။ သူ့အဖြစ်က ဒီလို။ တစ်နေ့ ဗမာတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ သူတို့ရွာသို့ ရောက်လာသည်။ သူတို့ရွာမှာ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း သီပေါနယ်တွင် ရှိပြီး ရှမ်းသူပုန်တို့၏ အမာခံနယ်မြေလည်း ဖြစ်သည်။ ရောက်လာသော ဗမာစစ်တပ်က သူ့ဖခင်ကို သူပုန်တွေကို ကူညီသည်ဆိုသော စွဲချက်ဖြင့် ဖမ်းသည်။ လူကို စောက်ထိုး ဆွဲ၍ ခြေထောက်ကို ကြိုးချည်ထားပြီး သူ့မိသားစုရှေ့မှာ သေသည်အထိ ရိုက်နှက်၍ သတ်ပစ်ခဲ့သည်။

“ဒါကို ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ မမေ့ဘူး၊ အိမ်က ထွက်လာပြီး အက်(စ်)အက်(စ်) အေအဖွဲ့ထဲ ဝင်လာတယ်၊ ဗမာစစ်သားတွေကို ရသလောက်သတ်ပြီး ကျွန်တော် လက်စား ချေမယ်”

သန်းအောင်က သူ့ခံစားချက်ကို ရိုးရိုးပင် ပြောသွားသည်။ အဆိုပါ အဖြစ်သနစ် သည် သူ (၁၀) နှစ်သားအရွယ် လွန်ခဲ့သော (၁၀)နှစ်ကျော်က ဖြစ်ခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း သူ့ဘဝ အတွေ့အကြုံက ဗမာပြည်လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတို့ နေထိုင်ရာဒေသ အတော် များများတွင် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသော ခါးသည်းနာကြည်းမှုတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်း သားကျေးရွာတွေဆီ ရောက်လာသော ဗမာအများစုမှာ အစိုးရစစ်သားတွေသာဖြစ်ပြီး ဒေသခံရွာသူရွာသားတွေအပေါ် သူတို့၏ ယုတ်မာရိုင်းစိုင်းမှုများက ထင်ရှားကျော်ဇော

သတင်းက ကြီးမားလေရာ တိုင်းရင်းသားတွေ ရင်ထဲမှာ လူမျိုးရေး မုန်းတီးမှုတွေ ရောင်ကိုင်းကြီးထွားလာနေ၍ ခွဲထွက်ရေး စိတ်ဓာတ်တွေ ပြင်းထန်လာသည်မှာ တကယ်တော့ အံ့ဩစရာ မဟုတ်ပေ။ ဤသို့ဤနယ် တိုင်းရင်းသားတို့ ရင်ထဲတွင် အချိန်ကြာမြင့်စွာ စွဲကပ်လာနေသော လူမျိုးရေး ရန်လိုမုန်းတီးမှုတို့မှ ဖြေလျော့ပေးနိုင်ပါသော တစ်ကြောင်းတည်းသော နည်းလမ်းမှာ အမြော်အမြင်ရှိသော လက်နက်ကိုင် သူပုန်ခေါင်းဆောင်များအနေနှင့် မကြေမချမ်း ဖြစ်နေသော တိုင်းရင်းသားတို့၏ စိတ်ခံစားချက်တို့ကို ဗမာပြည်မှ ခွဲထွက်ဖို့ဆိုသော လက်တွေ့မကျသည့် တောင်းဆိုမှုမှ လက်တွေ့ကျသော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် ဖက်ဒရယ်မူလမ်းကြောင်းသို့ လမ်းလွှဲပေးဖို့သာ ဖြစ်ပါ၏။

ဆိုခဲ့သလို မြန်မာပြည်မှ ထိတ်လန့်ဘွယ် ဘဝဇာတ်လမ်းတွေကို နှစ်အတော်ကြာကပင် ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့ရပြီး ရင်ထဲစွဲနေသော ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်လည်း ရှိသေးသည်။ သီပေါအနီးက ‘ပုံလျန်း’ ရှမ်းကျေးရွာတွင် ၁၉၈၄ ခုနှစ်က ဖြစ်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်ဖြစ်သည်။ အစိုးရစစ်တပ်မှ ကင်းလှည့်စစ်သားတွေက တွေ့သမျှ အမျိုးသမီး ကြီးကြီးငယ်ငယ် အရွယ်အားလုံး ခေါ်လာပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းအပြင်ဘက် မြေကွက်လပ်တစ်နေရာတွင်စု၍ အမျိုးသမီးတွေကို သေနတ်နှင့်ထောက်ပြီး သူတို့ကိုယ်ပေါ်က အဝတ်အားလုံး ချွတ်ခိုင်းသည်။ ပြီးတော့ စုတ်စုတ်ပဲ့ပဲ့ မဖွယ်မရာ အမူအရာ အမျိုးမျိုး လုပ်ခိုင်းပြီး စစ်သားတွေက ထိုင်ဟားကြသည်။ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ပြောင်းဝနှင့် ထိုးပြီး နောက်ပြောင်ကြသည်။ အချိန်အတော်ကြာ စစ်သားတွေ ရယ်လို့ ဟားလို့ဝခါမှ ရွာက ပြန်ထွက်သွားကြရာ မခံမရပ်နိုင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော အမျိုးသမီးတွေက အက်(စ်)အက်(စ်)အေ ပြောက်ကျားတွေကို သွားပြောကြသဖြင့် နောက်မှ အပြင်းလိုက်၍ ချုံခိုတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြရာ အစိုးရစစ်သားအတော်များများ သေဆုံးသွားကြသဖြင့် ပုံလျန်းရွာက ရှမ်းအမျိုးသမီးတွေ စိတ်ကျေနပ်သွားသည်ဟု ဆို၏။

ဤ၌ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတို့၏ စိတ်ခံစားချက်တို့ကို အစိုးရက သဘောပေါက်နားလည်အောင် မကြိုးစားဘဲ လုံးဝ လျစ်လျူရှုထားခြင်းသည် ပဋိပက္ခတို့၏ အကြောင်းရင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ပို၍ ဆိုးဝါးသည်မှာ ဆိုခဲ့သလို အစိုးရကို မကျေမချမ်း၊ နာကြည်းမုန်းတီးနေသော ပြည်သူတို့ကို စစ်အာဏာနှင့် အတင်းအဓမ္မ လုပ်အားပေးခိုင်းသည်များ၊ ချွေးတပ်ဆွဲသည်များကြောင့် လူမျိုးရေး ပဋိပက္ခတွေ ပို၍ ပြင်းထန်လာကာ ပြည်တွင်းစစ်မီးတွေ နှစ်ပေါင်းများစွာ တောက်လောင်လာခဲ့ပါ၏။

စိုင်းလိတ်တို့၏ အက်(စ်)အက်(စ်)အေတပ်ဖွဲ့တွေ လှုပ်ရှားနေသော ရှမ်းမြောက်ဒေသတွင်မူ အစိုးရအပေါ် မကျေမချမ်း မုန်းတီးမှုတွေကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့ရသည်။

ရှမ်းကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားလေးများက ရှမ်းသူပုန်တွေဆီ နေ့တိုင်းလိုလို သွားနေသဖြင့် မူဆယ်နှင့် နမ့်ခမ်းမြို့ အထက်တန်းကျောင်းတွေမှာ စာသင်မည့်သူ မရှိတော့ဟူ၏။

ရှမ်းစစ်သားတွေနှင့် ဆွေးနွေးပြောဆိုရသည့်အခါ ကေအိုင်အေ တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေနှင့် ကွာခြားတာတွေ တွေ့လာရသည်။ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားတွေ အားလုံးနီးပါး ဗမာအစိုးရကို ရွံ့မုန်းနေပုံရသလို သူပုန်တပ်ထဲ ဝင်ရာတွင်လည်း အစိုးရတပ်တွေကို သူတို့ဆန္ဒအလျောက် တိုက်ခိုက်လို၍ ဝင်ကြတာပဲ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မြေဆီမြေဩဇာ ကြွယ်ဝ၍ သာတောင့် သာယာရှိလှသော ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်ဒေသကို စွန့်၍ တောထဲတွင် အသက်ရှင်ရသည်မှာ လွယ်လွယ်မဖြစ်၊ တောထဲရောက်ပြီး မကြာခင်မှာပင် တစ်ခါက သူတို့နေခဲ့သော ရွာ၊ သူတို့စားခဲ့သော အစားအသောက် သူတို့ ဖူးမြော်ခဲ့သော ဘုရားပုထိုး၊ သူတို့ပျော်ခဲ့သော ပွဲတော်တို့ကို ရှမ်းလူငယ်စစ်သားတွေ ပြန်လွမ်းတတ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် သူတို့၏ ပြင်းပြသော အမျိုးသားရေးစိတ်ဖြင့် သူတို့ဇာတိတို့ကို စွန့်ခွာလာကြရာမှ မြန်မာပြည် လက်နက်ကိုင် သူပုန်အုပ်စုတို့အနက် အက်(စ်)အက်(စ်)အေကား တပ်ဖွဲ့ဝင်အများဆုံး ရှိလာခဲ့ပါ၏။

သို့ရာတွင် ကေအိုင်အေတို့ လူစုနည်းကား အက်(စ်)အက်(စ်)အေနှင့် တစ်ဘာသာစီ။ စစ်မှု မထမ်းမနေရ ဥပဒေဖြင့် စစ်သားအများဆုံးကို စုစည်းထားသည်ဆိုသော်လည်း အနောက်တိုင်း စံချိန်စံညွှန်းအရဆိုလျှင် သူတို့စစ်သားစုဆောင်းနည်းက ချွေးတပ်ဆွဲသည် နှင့်တူသည်။ သို့ပေမဲ့ အံ့ဩစရာကောင်းသည်က အဓမ္မနည်းနှင့် စစ်သားစုဆောင်းနေသော် လည်း အဆိုပါနည်းက ကချင်လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် ဘာမျှ ထိခိုက်မှု မရှိ၊ ဒီလိုလုပ်လို့ ကေအိုင်အေကိုလည်း အကြည်အညို မပျက်၊ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်တို့ကိုလည်း ချိုးဖောက်တာမျိုးတွေ မရှိ။ တပ်ပြေး၊ စစ်ပြေး အရေအတွက်တွင် အခြားသူပုန်တပ်တွေနှင့် ယှဉ်လျှင် သူကပင် နည်းနေသလို အတင်းအကျပ်နည်းဖြင့် ကေအိုင်အေ လုပ်ခဲ့ရသည့် တိုင် ကချင်စစ်သားအများစုကမူ သူတို့ စစ်မှုထမ်းသက် ဘယ်နှနှစ်ရှိပြီ ဟူ၍ ဂုဏ်များ ပင်ယူနေသေးတော့သည်။

ရှမ်းစစ်သားနှင့် နောက်ထပ် မတူသောအချက်မှာ ရှမ်းတို့သည် တစ်ကိုယ်တော် သဘောဆောင်၍ ကချင်တို့ကမူ အုပ်စုသဘော ဆောင်သည်။ ကချင်လူငယ်တစ်ယောက် တပ်သားသစ်အဖြစ် ကေအိုင်အေထံ ရောက်လာပြီဆိုလျှင် ကချင်တို့၏ ရှုပ်ထွေးပွေလီ၊ များမြောင်လှသော မိသားစုနှင့် ဆွေမျိုးစု ဖွဲ့စည်းပုံစနစ်ပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ရဲဘော်တွေနှင့် ဖြစ်စေ၊ အရာရှိတွေနှင့်ဖြစ်စေ တသားတည်း ပေါင်းဖက်သွားကြသည်။ အများစုမှာ ကချင်တို့၏ စစ်သွေးစစ်မာန်ရှိသော အစဉ်အလာကို ဂုဏ်ယူတတ်သလို ကေအိုင်အေတွင် စစ်မှုထမ်းခြင်းသည် သူတို့ အဘိုးအဘေးတို့ ခြေရာအတိုင်း လိုက်သည်ဟု ယူဆကြ သည်။ ရှမ်းအမျိုးသားတို့နှင့် နောက်ထပ် လုံးဝကွာခြားသော အခြေအနေတစ်ခုမှာ

တောင်တန်းတွေပေါ်က ကချင်တစ်ဦး၏ ဘဝကား ခက်ရော်ကြမ်းတမ်းလှလေရာ ကချင် လူငယ်တို့အတွက် ကေအိုင်အေကား ကျယ်ပြောသော အသိပညာ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းကြီးနှင့် ရုပ်ဝတ္ထုအကျိုးအမြတ်တို့ကို ပေးသောအရာဌာနတစ်ခု ဖြစ်ပါ၏။

သို့ပေမဲ့ နောက်ထပ် အခြေအနေတစ်ခုမှာမူ လုံးဝ ပြောင်းပြန် ဖြစ်သွားပြန်သည်။ မြေဆီဩဇာကောင်းသော၊ မြေပြန့်ချိငှမ်းဒေသဖြစ်၍ ကောက်ပဲသီးနှံ ဆန်စပါးတို့ကို အက်(စ်)အက်(စ်)အေအတွက် အလုံအလောက် ရနိုင်ပါသော်လည်း ကချင်တွေလို စစ် လက်နက်နှင့် ခဲယမ်း၊ ဆေးဝါးနှင့် ယူနီဖောင်းတို့ ဝယ်ဖို့ရာအတွက် ကျောက်စိမ်းနှင့် အခြားကျောက်မျက်ရတနာ တွင်းထွက်တွေက ဘဏ္ဍာငွေ ရှာမရ။ ဘိန်းထွက်သည်ဆိုသော် လည်း အများထင်သလို အက်(စ်)အက်(စ်)အေ အနေနှင့် ဘိန်းရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းဖြင့် အကျိုးအမြတ် လုံးဝမရှာခဲ့ကြ။ အမှန်အားဖြင့် ဘိန်းရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများမှာ အစ ကတည်းက တရုတ်စီးပွားရေးသမားတွေ လုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး ဗမာပြည်တွင်းနှင့်ရော၊ အရှေ့တောင်အာရှနှင့်ပါ အချိတ်အဆက် ရှိခဲ့သည်။

မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်နေသောအဖွဲ့များ၏ မူလအစမှာ တရုတ်ပြည်တွင် ၁၉၄၉ ခုနှစ် ကွန်မြူနစ်တို့ အာဏာရပြီးနောက် ရှမ်းအရှေ့မြောက်သို့ ထွက်ပြေးလာသော ကူမင်တန်တရုတ်တွေ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ဘိန်းတရုတ်အဖွဲ့များက ရှမ်းလက်နက်ကိုင် သူပုန်အဖွဲ့ ဟန်ဆောင်ပြီး မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်နေကြသည့်အခါ နိုင်ငံခြားသားတွေ အတွက် ဇေဝေဝါ ဖြစ်ခဲ့ရသော်လည်း ဗမာပြည်အတွင်းတွင်မူ ဘယ်သူက ရှမ်းသူပုန်၊ ဘယ်ဝါက ဘိန်းတရုတ် ဖြစ်သည်ကို လယ်သမားတစ်ယောက်သည်ပင် အလွယ်တကူ ခွဲခြားသိနိုင်ပါ၏။

သို့ရာတွင် ကချင်သူပုန်တို့ကလည်း ၎င်းတို့ အဆင်ပြေရေးအတွက် ဘိန်းကုန်သည် တွေနှင့် ဘိန်းတရုတ်တို့၏ ခါးပိုက်ဆောင်တပ်ဖွဲ့တို့ကို အရမ်းတင်းကြပ်စွာ ထိန်းချုပ်လေ့ မရှိသဖြင့် ဘိန်းသမားတွေအတွက် ပို၍ အခွင့်သာနေသည်။

ကချင်ခေါင်းဆောင်တွေ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော ကြီးကြီးမားမား ပြဿနာတစ်ခုမှာ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း အစဉ်အလာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြေအနေဖြစ်ပြီး ၎င်းကို ကချင်ခေါင်းဆောင်တို့က စည်းကမ်းတစ်ခုဖြင့် ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ အစဉ်အလာအရ ကချင်လူမျိုးတစ်ယောက်အနေနှင့် လက်မထပ်မီ ကာမဆက်ဆံခြင်းကို ပေါ့ပေါ့ပါးပါး၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ် လက်ခံလာခဲ့ကြသည်။ အရွယ်ရောက်ပြီးသော ကချင်ကောင်လေးတစ် ယောက်နှင့် ကောင်မလေးတစ်ယောက် ညဘက် မီးပုံဘေးတွင် တွေ့ကြမည်၊ သီချင်း တွေ့ဆိုကြမည်၊ ကစားကြမည်။ ပြီးလျှင် ချုံထဲသို့ မသိမသာ တိုးဝင်သွားပြီး ဟိုကိစ္စ သည်ကိစ္စ လုပ်ကြမည်။ ထိုသောအခါ မိဘတွေကလည်း ကလေးတွေ စိတ်အနှောင့် အယှက် မဖြစ်အောင် အသာလေး လစ်ထွက်သွားကြမည်။ ဤကိစ္စမှာ အစဉ်အလာအရ

ကချင်တို့အတွက် ပြဿနာ မရှိ။ သို့ရာတွင် ခရစ်ယာန်သာသနာပြုတွေနှင့် ကချင်သူပုန် ခေါင်းဆောင်တို့ အနေဖြင့် အဆိုပါကိစ္စကို အဖြစ်ရှိသည်ဟု လက်ခံထားသဖြင့် အကောင်း ဆုံးနည်းဖြင့် ပိတ်ပင်ခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်မှု အပြည့်အဝ မရှိခဲ့ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ခဲ့ရသည်။

ကချင်ပြည်နယ် အတွင်းက သူပုန်စခန်းတစ်ခုသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ပထမဆုံး ရောက်လာ ချိန်တွင် ခေါင်းတုံးပြောင်အောင် ရိတ်ထားသော ကချင်ကောင်မလေးနှင့် ကောင်လေးတွေ တော်တော်များများ ထင်းခွဲနေကြသည်ကို တွေ့ရသည့်အခါ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲ သို့လော၊ သို့လော ဖြစ်သွားသည်။ သူတို့တွေက ဖမ်းမိလာတဲ့ အစိုးရသတင်းပေးတွေလား၊ ဒါမှ မဟုတ် တပ်ပြေးတွေလား။ လုံးဝမဟုတ်ပါ။ လက်မထပ်ဘဲ ဟိုဒင်းဟိုဟာ ပြုကြရာက ဗိုက်ထွက်လာခါမှ အမှုပေါ်သွားသဖြင့် အပြစ်ဒဏ်အနေနှင့် ခေါင်းတုံးရိတ်၍ ထင်းပေါက် ခိုင်းထားခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

NDF ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၏ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့တွင် လိုက်ပါလာကြသော ရှမ်းစစ် သားလေးများကား ကချင်တွေလိုမဟုတ်။ လိင်ဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်၍ တင်းကြပ် သော ဓလေ့ထုံးစံတို့ဖြင့် ကြီးပြင်းခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကချင်ပြည်နယ် ပါဂျောင်ရောက်လာသည့်အခါ ဆိုခဲ့သလို ကချင်မလေးတို့၏ ဆွဲဆောင်မှုတို့ကို သူတို့တွေ တောင့်မခံနိုင်ကြ။ လူမျိုးချင်း သွေးစည်းညီညွတ်မှုကို တစ်ဦးချင်းအနေနှင့် လွတ်လပ်စွာ အကောင်အထည်ဖော်တော့မည့်ဆဲဆဲမှာပင် စိုင်းလိတ်နှင့် တင်းကြပ်သော စစ်စည်းကမ်း တို့ကြောင့် တစ်ခန်းရပ်သွားခဲ့ပါ၏။

စိုင်းလိတ်နှင့် ရှမ်းရဲဘော်တို့ ရက်အနည်းငယ် နေပြီးနောက် ပြန်လည် ထွက်ခွာ သွားကြရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ပုံမှန်လုပ်နေကြအလုပ်တွေကို ပြန်ကောက်ကြသည်။ မိုးသည်း ထန်သော နေ့များတွင် အိမ်ထဲမှာပင်နေ၍ သမီး ဆိုင်တိုင်းနှင့် ကစားနေတတ်သည်။ ဆိုင်တိုင်းကား စကားပြောဖို့ ကြိုးစားနေပြီးဖြစ်သော်လည်း တစ် တာ၊တာက လွဲလို့ ဘာမျှ မတတ်သေး။ သို့ပေမဲ့ သူ့တစ်တာတာက အားလုံးကို ပျော်ရွှင်စေသည်။ အစာ အဖတ်တို့ကိုလည်း စကျေးနေပြီဖြစ်၍ မရွှေက သမီးအတွက် အသား (သို့) ငါးနှင့် ထမင်းချက်ပေးသည်။ သမီး ကြည့်ရသည်မှာ ထိုနောက်ကို ကြိုက်ပုံရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဝမ်းသာသွားသည်။ ထိုနောက်မှာ ပဲပုပ်ဖြင့် လုပ်ထားသော ရှမ်းပဲပုပ်ချပ်ဖြစ်ပြီး ကိုဟီးမား တွင် ဆိုင်နောင့် မီးဖွားချိန်က သူ့ကိုယ်တိုင် လုပ်ခဲ့သေးသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်လိုလက်ရရှိသည့်အခါများတွင်မူ မီးဖိုချောင်ထဲ သွား၍ မိန်းကလေး တွေ အကူအညီဖြင့် ပါဂျောင်ဈေးက ရနိုင်သော ချက်ပြုတ်စရာတို့ဖြင့် အနောက်တိုင်း အစားအသောက်အချို့ ချက်ပြုတ်စားတတ်ကြရာ အားလုံးကြိုက်နှစ်သက်သော ဟင်းတစ် မျိုးမှာ ဆွီဒင် ပိတ်ပန်းနား ဟင်းဖြစ်သည်။ အာလူးကို အတုံးလေးတွေတုံး၊ ကြက်သွန်

နီနှင့် အသားတို့ကို စဉ်း၍ ကြက်ဥနှင့် ရောကြော်ထားသော ဟင်းတစ်ခွက် ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကချင်တွေကလည်း အရှေ့တောင်အာရှက လူတွေလိုပင် ဟင်းချည်းသက်သက် နှင့် မပြီး၊ ထမင်းကို အားပြု စားတတ်ကြသည်။

အကယ်၍ ချက်ပြုတ်မစားချင်တော့ဘူးဆိုလျှင် ပါဂျောင်ဈေးထဲက စားသောက် ဆိုင်လေးသွားပြီး စားနိုင်သည်။ ဆိုင်ရှင်မှာ ရှမ်းတရုတ်ကပြား ‘ပီစိုင်းလုံ’ ဖြစ်ပြီး၊ သူ့ဆိုင်က အသားဟင်းနှင့် ခေါက်ဆွဲက တော်တော်အရသာရှိပြီး ကချင်ပြည်နယ်တွင် တစ်ကြိမ်သာ စားလိုက်ရသော ခေါက်ဆွဲလည်း ဖြစ်သည်။ ပါဂျောင်ဈေးထဲကို သွားလျှင် ကုန်သည်တွေ၊ မြို့က ဧည့်သည်တွေနှင့် စကားစမြည်ပြော၍ရသဖြင့် ကျွန်ုပ် အင်တာဗျူး ထားသော ခေါင်းဆောင်တွေစကားနှင့် ကိုက် မကိုက်၊ ချိန်ထိုးကြည့်နိုင်သည်။ ပါဂျောင် ကား အတင်းအဖျင်းတို့ဖြင့် လှုပ်ရှားနေသလို အစိုးရသိမ်းထားသော မြို့တွေမှာ ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း မပြောရဲသောသတင်းတွေ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဖလှယ်ရာ ဌာနချုပ် လည်း ဖြစ်သည်။

သို့ပေမဲ့ ပါဂျောင်ဈေးမှာ (၅) ရက်တစ်ဈေးဖြစ်၍ ဈေးနေ့ဆိုလျှင် ဘေးနားရွာ တွေက ဈေးရောင်းဝယ်သူတွေနှင့် ကုန်သည်တွေ အုန်းအုန်းထနေတတ်သည်။ ဈေးနေ့ တွင် တရုတ်နှင့် မြန်မာနှစ်ဖက်လုံးမှ ကုန်သည်တွေရောက်လာကြပြီး ဟင်းသီးဟင်းရွက် လူသုံးကုန်ပစ္စည်းနှင့် အထူးသဖြင့် ကျောက်စိမ်းတို့ကို ရောင်းကြ၊ ဝယ်ကြသည်။ ဖားကန့် ကျောက်တွင်းမှ ကျောက်တုံးကြီးတွေကို ဆင်တွေ၊ လားတွေ၊ လူတွေနှင့် ပါဂျောင် တောင်ပေါ်အထိ သယ်ယူလာကြပြီး ဤတွင် တရုတ်ကုန်သည်တွေက ဝယ်ကြခြင်း ကြသည်။ အစဉ်အလာအားဖြင့် ကျောက်စိမ်းလက်ဝတ်ပစ္စည်းတို့ကို တရုတ်တို့ အလွန် တန်ဖိုးထားခဲ့ကြသော်လည်း ကွန်မြူနစ်တို့က ကျောက်စိမ်းလက်ဝတ်ရတနာကို အရင်းရှင် တို့၏ စာရိတ္တဖောက်ပြန်သော လုပ်ရပ်ဟု ဆိုကာ ကျောက်စိမ်းအရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်းကို ပိတ်ထားခဲ့ရာမှ တိန့်ရှောက်ဖိန်၏ တရုတ်ပြည် စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ စတင် ခဲ့သော (၇၀) စု လွန်ကာလများ ရောက်ခါမှ ကျောက်စိမ်းအရောင်းအဝယ် ပွင့်လင်းလာ ခဲ့ရာ ကန်တုံ၊ ရှန်ဟိုင်းနှင့်ဘေဂျင်းတို့မှ ဝယ်လက်တွေ ကချင်ပြည်နယ်စပ်အထိ ဆင်း ဝယ်ခဲ့ကြသဖြင့် ထိုမှရလာသော အမြတ်ခွန်တို့သည်ကား ကေအိုင်အေကို ဗမာပြည်တွင် အချမ်းသာဆုံး သူပုန်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖြစ်လာစေခဲ့ပါ၏။

သို့ရာတွင် ဘိန်းကား အနည်းအကျဉ်း ရှိသည်။ ကချင်အရှေ့တောင်တန်းဒေသမှာ ကြိတ်ဒေသနည်းတူ ရွှေလည်းမထွက်၊ တပ်မဟာ (၂) ဒေသလို ကျောက်စိမ်း၊ ပတ္တမြားနှင့် နီလာတို့လည်း မထွက်၊ လောလောဆယ် ဘိန်းစိုက်ပျိုးခြင်းကို အစားထိုးနိုင်မည့် နည်းလမ်း မရှိသေးသဖြင့် ပါဂျောင်-နားဖော့ ဒေသတစ်ဝိုက်တွင် တရုတ်နှင့် လီဆူးလူမျိုးတို့က

အနည်းငယ် စိုက်ပျိုးနေကြသည်ကို ကေအိုင်အိုက သည်းခံနေရပါသော်လည်း ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုကိုမူ လုံးဝ ခွင့်မပြုပါပေ။

ပါဂျောင်တွင် ကချင်သူပုန်အရာရှိများနှင့် ရဲဘော်တို့က ဂေါ်ဖီထုပ်၊ မုန့်ညင်း၊ ပြောင်းဖူး စသဖြင့် မြေအမြင့်ပိုင်းကြိုက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ကို လက်တွေ့စိုက်ပျိုးပြီး ဘိန်းမစိုက်ဘဲ အသက်ရှင် ရပ်တည်နိုင်ကြောင်း လက်တွေ့ပြသခဲ့ကြပါသော်လည်း အကျင့်ဟောင်းဆိုသည်ကား ပျောက်နိုင်ခဲ့လှသည်ဖြစ်၍ ဘိန်းစိုက်ပျိုးရေးကို အစားထိုးဖို့ ဆိုလျှင် ပညာရေးနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံ တို့ကို ဖွံ့ဖြိုးစေဖို့နှင့် ဝင်ငွေကောင်းသော အစားထိုး သီးနှံပင်တို့ကို စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးဖို့ရာအတွက် နှစ်အတော်ကြာ အချိန်ယူရဦးမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကေအိုင်အိုက ဆိုခဲ့သလို ရည်ရွယ်ချက်ကို ပထမခြေလှမ်းအဖြစ် အကောင်အထည်ဖော်သည့်အနေဖြင့် ၎င်းတို့ ဒေသတစ်ဝိုက်တွင် လမ်းဖောက်လုပ်ရေး စီမံကိန်းအတော်များများကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ရာသီဥတု ကောင်းမွန်သောတစ်နေ့၊ ပြည်သူ့ဗီဒီယိုခန်းမ မန်နေဂျာထံမှ ဗီဒီယို ကင်မရာငှားပြီး ဈေးနှင့် စခန်းပတ်ဝန်းကျင်သွား၍ ဗီဒီယို ရိုက်ကြသည်။ ဗီဒီယိုရိုက်ကူး ခြင်းသည် ဆိုင်နောင်အတွက် ပထမဆုံးအကြိမ်ဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ရိုက်ကူးလာသော အခွေကို ဘရန်ဆိုင်းအိမ်တွင် ကြည့်ကြရာ အမှတ်ရစရာ မြင်ကွင်းတစ်ခုမှာ ဒေသမူကြို ကျောင်း ဖြစ်သည်။ မူကြိုကျောင်းတွင် တူညီဝတ်စုံနှင့် ကလေးတစ်သိုက်က We Shall Overcome သီချင်းကို အင်္ဂလိပ်လို တီတီတျာတျာနှင့် ဆိုရင်း သရုပ်ဖော်နေကြရာ အဆိုပါ တေးသီချင်းသည်ကား ကချင်အမျိုးသားဝါဒ အငွေ့အသက်တို့ ထုံမွမ်းနေသော စစ်သွေးကြွ ခရစ်ယာန်အယူအဆကို သူတို့နည်းသူတို့ဟန်ဖြင့် ပဲ့တင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

မူကြိုကျောင်းအဆောက်အအုံမှာ တနင်္ဂနွေနံနက်တွင် ဘုရားကျောင်းအဖြစ် အသုံး ပြုပြီး နေ့လယ်ပိုင်းတွင်မူ ကချင်မိသားစုတွေအနေနှင့် ကိုယ့်အိမ်မှာပင်ကိုယ် ဝတ်ပြုဆု တောင်းကြသည်။ ဆိုခဲ့သလို တနင်္ဂနွေ နံနက်ခင်း ဘုရားကျောင်းတွင် စုရုံး၍ ဝတ်ပြုပြီ ဆိုလျှင် ကချင်ခေါင်းဆောင်တွေက ကွန်မြူနစ်ကိုယ်စားလှယ်တွေကို ဧည့်သည်အဖြစ် ဖိတ်ကြားကြလေရာ ကွန်မြူနစ်ကိုယ်စားလှယ်တွေခမျာ မကောင်းတတ်လိုသာ ရောက် လာခဲ့ရပါသော်လည်း ဝတ်ပြုဆုဆောင်းသူတွေကြားမှာ ပလပ်စတစ် ကြယ်နီတံဆိပ် တပ်ထားသော တရုတ်ဦးထုပ်ကို ချွတ်ပြီး ၎င်းတုတ်ထိုင်လျက် ကြောင်ကြောင် ငေးနေ ကြရပါ၏။

သို့ပေမဲ့ ကွန်မြူနစ်တွေကို ယခုလို ဘုရားကျောင်း ဖိတ်ခေါ်ခြင်းမှာ သက်သက် နှိပ်စက်ခြင်း မဟုတ်ပါ။ ဤသို့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်းသည် ကချင်တို့၏ ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်သော အပြုအမူတစ်ခုသာမက မိမိတို့၏ နိုင်ငံရေး လွတ်လပ်မှုကို သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ ထုတ်ဖော်ပြ လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

ဇူလိုင်လဆန်းတွင် ကံကောင်းစွာပင် ကူမင်းကျောက်ကုန်သည်တွေ အကူအညီဖြင့် ‘ကိုဒတ်’ ဓာတ်ပုံဖလင်လိပ် (၁၀) လိပ်ကို ဝယ်ယူနိုင်ခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သည့်အပတ်ကတည်းက လက်ကုန်ဖလင်တွေကုန်သွားပြီဖြစ်သဖြင့် ယခု ရလိုက်သည့်ဖလင်များကား ဆိုင်နောင်အတွက် ဘုရားမတာပဲဖြစ်သည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်စရာ ဖလင်လိပ်တွေ ရပြီဖြစ်၍ ပါဂျောင်မှ တစ်ရက် ခြေလျင်ခရီးသွားရမည့် ‘ဆီမကောင်’ ရွာသို့ လေ့လာရေးခရီး ထွက်ဖို့ စီစဉ်လိုက်သည်။ ဆီမကောင်တွင် ဗြိတိသျှတို့ ‘ဖို့(တ်)မော်တွန်’ခေါ် နယ်စပ်ခံတပ် တည်ရှိခဲ့ပြီး ယခုအထိ ခံတပ်အဆောက်အအုံ အကျိုးအပျက်တို့ ရှိနေသေးသည်။ သမီးလေးကို ကူညီချိပိုးဖို့အတွက် မရွှေနှင့် အားတွမ်တို့လည်း ပါလာပြီး သမီးလေးက ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ခရီးထွက်ဖို့ ပျော်မြူးနေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ လုံခြုံရေးကို ကေအိုင်အေတပ်စုတစ်စုက တာဝန်ယူရသည်။

နံနက်စာ စားပြီး ပါဂျောင်မှ ထွက်လာချိန်တွင် ရာသီဥတု သာယာနေသော်လည်း တစ်နာရီမျှ လမ်းလျှောက်သွားပြီးနောက်တွင်မူ ကောင်းကင်တွင် မိုးတိမ်တွေ အုံ့အုံ့ဆိုင်သွားပြီး မိုးတွေ ရွာချတော့ရာ ခေါင်းစွပ်မိုးကာအင်္ကျီတွေ ပါသွားပါသော်လည်း မိုးက သည်းသည်းထန်ထန် ရွာနေသဖြင့် ဘာမျှမထူးတော့၊ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ဆီမကောင်သို့ ရောက်သွားသည့်အခါတွင် ကျွန်ုပ်တို့တတွေမှာ ရွဲရွဲစိုနေလေပြီ။ ရွာထဲက အိမ်တစ်အိမ် ဝင်ပြီး မီးလှုံကြရာ ကိုယ်ပေါ်က အဝတ်တွေ အတော်ခြောက်သွားပြီး ရာသီဥတု ကြည်လင်လာကာမှ ထွက်လျှောက်လာကြပြန်သည်။ ဤနေရာ ဤဒေသသို့ ဆယ်စုနှစ်များစွာအတွင်း ပထမဆုံး ရောက်လာသော ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေလို ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်ကိုယ် ခံစားနေရသည်။ ဤသို့သော အဓိပ္ပာယ်နှင့်အညီ ရွာမှ အဘိုးကြီးတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့ကို လမ်းပြခေါ်လာသလို ဆိုင်နောင်က ကင်မရာကို ကိုင်ရင်း လိုက်ပါသွားသည်။ ဆီမကောင်ရွာကြီးကား တောင်ရိုးတစ်ခုပေါ်တွင် တည်ထားပြီး၊ မိုးတိမ်တွေ တောင်ထွတ်ပေါ်က လွင့်မျောလာသည့်အခါ ဟိုးအဝေးမှ မြစ်ကြီးနားမြို့ကို တောင်ရိုးပေါ်မှ မြင်နေရပြီး လတ်ဆတ်အေးမြသောလေက တောင်တန်းပေါ်မှာ တဖြူးဖြူး တိုက်ခတ်နေသည်။ ခံတပ်ဟောင်း အပျက်အစီးများရှိရာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ လမ်းလျှောက်တက်သွားသည်။ အုတ်ရိုးတံတိုင်းမှ ကျောက်တုံးကြီးတွေနှင့် မုခ်ဝလမ်းမတစ်ခု၊ ကျောက်တုံးတွေနှင့် ဆောက်ထားသော အိမ်ကြီး သုံးလေးလုံး။ သို့ပေမဲ့ ခေါင်းမိုးတွေ မရှိတော့။ ဤအရာတွေပဲ ကျန်တော့သည်။ သို့ပေမဲ့ အိန္ဒိယ၊ မစ်ဇိုရီတွင် ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ခဲ့ဖူးသော အိမ်တွေနှင့် ယခု ခံတပ်ဟောင်းက အိမ်တွေ တစ်ပုံစံတည်း ဖြစ်ကြသည်ကို ကောင်းစွာ မှန်းဆနိုင်ကြသည်။ ခံတပ်ကို ကျောက်တုံးခင်းထားသော လမ်းလေးတစ်လမ်းက ပတ်ထားပြီး ကျောက်ခင်းလမ်းပေါ်တွင် ရေညှိတွေ တက်၍ ချောနေရာ ဂရုတစိုက် လျှောက်လာကြပြီး ခံတပ်တွင်းမှ စစ်တန်းလျားအဟောင်းအပျက်တွေ၊ အကျဉ်းထောင်၊ ခံတပ်စာတိုက်နှင့်

ခံတပ်အပြင်ဘက်မှ တစ်ခါက ဘောလုံးကွင်းနှင့် စစ်ရေးပြကွင်းအဖြစ် အသုံးပြုသော ကွင်းကြီးကို လေ့လာကြသည်။ ခံတပ်တည်ရာ တောင်ရိုးပေါ်မှ တရုတ် မြန်မာနယ်စပ်ကို မိုး၍ မြင်နေရပြီး အရှေ့ဘက်တွင်မူ ထိုးထိုးထောင်ထောင်နှင့် ယူနန် တောင်တန်းကြီးတွေ ရှိသည်။

ခံတပ်ကို ၁၈၉၂ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ပြီး ထိုအချိန်တွင် ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီတို့ကို ကချင်တိုင်းရင်းသားတို့က ခုခံတော်လှန်နေချိန်ဖြစ်၍ ခံတပ် တည်ဆောက်မပြီးခင်မှာပင် ဒေသခံ ကချင်တို့က ဗြိတိသျှတို့ကို အုံနှင့်ကျင်းနှင့် ဝင်တိုက်ကြရာ ကချင်စားနှင့် ပြောင်းချောသေနတ်တွေ ကိုင်ဆောင်ထားသော ကချင်စစ်သူရဲတို့က ခံတပ်ကို ဝိုင်း၍ ရှေ့တန်းမှ ခုခံနေသော ဗြိတိသျှအရာရှိ ကတ်ပတ်နီ ဘွိုက်(စ်)-မော်တွန်ကို သတ်ပစ်လိုက်သည်။ ထိုမှ ကချင်သူပုန်တို့ကို ကိုလိုနီအာဏာပိုင်တို့က အပြီးတိုင် ချေမှုန်းခဲ့ပြီး ခံတပ် ကိုလည်း ကျဆုံးသွားသော ကပ္ပတိန် မော်တွန် အမည်ပေး၍ ဂုဏ်ပြုခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း ကချင်တို့၏ တိုက်ခိုက်ရေး စွမ်းရည်ကို အသိအမှတ်ပြုကာ ကချင်တို့ကို ဗြိတိသျှ စစ်ပုလိပ်နှင့် စစ်တပ်တို့တွင် အမှုထမ်းစေခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးမရမီက မော်တွန်ခံတပ်တွင် ကချင်တပ်ဖွဲ့ ဝင်တွေ စခန်းချခဲ့ခြင်း မရှိ၊ အရာရှိများမှာ ဗြိတိသျှတွေဖြစ်ပြီး အကြပ်တပ်သားအများစု မှာ ဂေါ်ရခါးတွေ ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ကို လမ်းပြက ခေါင်းခေါင်းနှင့် မုတ်ဆိတ်မွေးကို ခြေဟန်လက်ဟန်နှင့် လုပ်ပြသဖြင့် ဂေါ်ရခါးတပ်ဖွဲ့တွင် ဆစ်(ခံ) လူမျိုး ဒေါက်တာတို့ကိုလည်း တွဲထားကြောင်း သိရသည်။

အမှန်အားဖြင့် မော်တွန်ခံတပ်မှာ တရုတ်နယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင် ဆောက်ခဲ့သော ဗြိတိသျှတို့၏ ပထမဆုံး ခံတပ်တော့မဟုတ်၊ နားဖော့ကို လှမ်းမြင်နေရသော တောင်ကမူ တစ်ခုပေါ်တွင်လည်း ခံတပ်အပျက်အစီးတွေ တွေ့ရပြီး ၎င်းခံတပ်ကိုလည်း နယ်စပ်မှ အခြားခံတပ်တွေနှင့် တစ်ချိန်တည်းလောက်တွင် ဆောက်ခဲ့ကြသော်လည်း ဆီမကောင်မှ မော်တွန်ခံတပ်ကမူ အားလုံးထဲမှာ ဆွဲဆောင်မှုအရှိဆုံး ဖြစ်သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဆိုင်နောင့်၊ ဆိုင်တိုင်းနှင့် မိန်းကလေးနှစ်ယောက်တို့က ရွာထဲ မှာနေခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်နှင့် ဧကအိုင်အေစစ်သား (၄) ယောက်က ဒဘတ်ခမြစ်တွင် ကံစမ်း၍ ငါးမျှားဖို့နှင့် မော်တွန်ခံတပ်မှ မြစ်ကြီးနားသွား လားလှည်း လမ်းဟောင်းပေါ်မှ ဗြိတိသျှ တို့ တည်ခဲ့သော ဘောလီတံတားဟောင်းကိုကြည့်ဖို့ တောင်ပေါ်မှ ဆင်းလာခဲ့ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ မကြာပါချေ။ မိုးတွေ သည်းကြီးမည်းကြီး ရွာလာရာ မိုးရာသီတောထဲတွင် မျှောကြီးတွေ ပေါကြောင်း သတိပေးသည်။ အဆင်းခရီးက မတ်စောက်၍ ချောနေပြီး လမ်းတစ်လျှောက် မြက်ဖုတ်တွေထဲမှာ ထောင်နှင့်ချီသော မျှောတွေ လူကိုတွယ်ဖို့ တလန်းလန်း ဖြစ်နေကြရာ ကျွန်ုပ်က မိတာတစ်ရာ နှစ်ရာကျော်လိုက် ရပ်လိုက်၊ ခြေထောက်

မှာ တွယ်လာသော မျှော့တွေအပေါ် ဆားပက်လိုက် လုပ်လာရသည်။ ဆားပက်လိုက်လျှင် မျှော့တွေ ပြုတ်ကျသွားကြောင်း ဟူးကောင်း တောင်ကြားတွင် မျှော့တွယ်ခံရ၍ အနာဖြစ်ပြီး နောက်မှ ကျွန်ုပ်သိခဲ့ရသော နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ ယခု ဆားပက်လိုက်သဖြင့် မျှော့တွေ ကွာကျသွားပြီး ခြေထောက်မှ သွေးတွေ ယိုစီးလာသော်လည်း ရောဂါပိုး မဝင်အောင် ဆုတောင်းနေရသည်။ (၂) နာရီကြာပြီးနောက် ဒဘတ်ခသို့ ရောက်လာရာ မြစ်ပြင်တစ် ပြင်လုံး မိုးရေတွေနှင့် ပြည့်ကားနေပြီး ကျောက်ဆောင်တွေကြားမှ တဟဲဟဲ စီးဆင်းနေ သဖြင့် ငါးမျှားဖို့ စဉ်းစား၍ မရတော့။ မြစ်တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ကျောက်တုံးကြီးတွေနှင့် အဝင်လမ်း တည်ဆောက်ပြီး စတီးကြိုးတွေနှင့် ဆိုင်းထားသော ဘေလီတံတားကိုသာ ဓာတ်ပုံ သုံးလေးပုံ ရိုက်ယူလိုက်သည်။

ကချင်ပြည်နယ်ရောက်ပြီးနောက် လမ်းတံတား စသဖြင့် တိုးတက်သောလက္ခဏာ တစ်ခုခုကို တွေ့လေတိုင်း...

“အဲဒါ... ဗြိတိသျှတွေ လုပ်သွားတာလား၊ ကချင်သူပုန်တွေ လုပ်တာလား” ဟူသော မေးခွန်းကို မေးကျင့်ဖြစ်လာရာမှ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းတွင် လပေါင်းများစွာ ကြာ၍ ကီလိုမီတာ ရာပေါင်းများစွာကို ဖြတ်သန်းလာပြီးနောက်တွင်မူ တိုင်းရင်းသားဒေသ တို့ကို အစိုးရက လျစ်လျူရှုထားသည်ဆိုသော လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တို့၏ စွပ်စွဲချက်များမှာ ဝါဒဖြန့်ရုံသက်သက် မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားလာခဲ့ပါ၏။

မိုးက ဆက်ရွာနေသဖြင့် ကမ်းနားမှ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်နေကြရာ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ကောင်းကင်မှာ ပြန်ကြည်လာသဖြင့် နောက်တစ်ကြိမ် မိုးကြီးမရွာမီ ဆီမကောင်သို့ ပြန်နိုင်မည် မျှော်လင့်ထားပါသော်လည်း ဆုတောင်း မပြည့်ခဲ့။ လမ်းခုလတ်မှာပင် မိုးကြီးမဲမဲ ရွာချလိုက်လေရာ ခြေထောက်က မျှော့တွေ ကွာကျ သွားအောင် ဆားပက်ဖို့ပင် မလိုတော့။ သို့ဖြင့် တောင်တက်လမ်းအတိုင်း ခက်ခက် ခဲခဲ တက်လာပြီး ဆိုင်နောင်နှင့် သမီးလေးတို့ စောင့်နေသော ဝါးတဲရောက်လာသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တစ်ကိုယ်လုံး ရွဲနှစ်နေသည်။ မီးဖိုဘေးတွင် ထိုင်ချလိုက်ပြီး ရှူးဖိနပ်တွေ ခြေအိတ် တွေကို ချွတ်၍ မျှော့ဒဏ်ရာနှင့် ခြေထောက်မှ သွေးတွေကို ရေနွေးနှင့် ဆေးလိုက် သည်။ ပြီးနောက် ဆိုင်နောင် ဖျော်ပေးသော ကော်ဖီပူပူလေးတစ်ခွက်ကို သောက်လိုက်ပြီး ဝါးကြမ်းခြင်းပေါ်တွင် နာဂဝှမ်းစောင်တွေ ခြံ၍ ကျွန်ုပ်တို့ အိပ်ရာဝင်ခဲ့ကြသည်။ ယနေ့ ခရီးကား ဒုက္ခသုက္ခ များလှသော်လည်း ခံတပ်ဟောင်း၊ ဒဘတ်ခ မြစ်နှင့် ကြိုးတံတား ဟောင်းတို့ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရသဖြင့် ဒုက္ခခံသွားရကျိုးနပ်သည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက် ပါဂျောင်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်လာချိန်တွင် မိုးစဲသွားသော်လည်း သစ်ပင်တွေပေါ်က မိုးပေါက်တွေ တဖြောက်ဖြောက် ကျနေပြီး တစ်တောလုံး မြူတွေ ဆိုင်းနေသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်၍ သမီးဖိုဘေးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်ကြသည့်အခါ မိုးမကုန်

မချင်း နောက်တစ်ခါ ခရီးမထွက်တော့ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ သမီးလေး ဆိုင်တိုင်းကို ကြည့်ရသည်မှာ ဘာမှမဖြစ်၊ ဘယ်လိုအခြေအနေ၌ပင်ဖြစ်စေ တောထဲတွင် ခရီးသွားနေရသည်ပင် သူ့ဘဝ နေမှုထိုင်မှုပုံစံတစ်ခုလို ဖြစ်နေသည်။

သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့လည်း နေ့စဉ် အလုပ်တွေနှင့် ရှုပ်နေသလို ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လ တို့သည်လည်း အလျင်အမြန် ကုန်ဆုံးသွားကြသည်။ ဆိုင်နောင်က သမီးကိစ္စတွေနှင့် ဂျင်ဂျင်လည်နေစဉ်မှာ ကျွန်ုပ်က အင်တာဗျူးစရာရှိသူတွေကို ပျူးရပြီး ရေးစရာရှိတာတွေ ရေးနေချွတ်နေရသည်။ သို့ပေမဲ့ တစ်ခါတစ်ခါ မိုးကြီးလေကြီးသဖြင့် အပြင်ထွက် အလုပ် လုပ်မရ၊ မုတ်သုန်မိုးကား တောင်ကုန်းတောင်တန်းတွေကြားမှာ သည်းကြီးမည်းကြီးနှင့်၊ ပါရောင်သည်လည်း မနှစ်မိုးတွင်းက ကျွန်ုပ်တို့ နေခဲ့သော ကိုဟီးမားနှင့် ဒါဂျီလင်တို့နှင့် တော်တော် ဆင်တူလာသည်။ စိမ်းညိုညို တောင်တွေပေါ်မှာ မိုးတိမ်တွေ ရစ်ဆိုင်း၍ မိုးကသုံးလေးရက် သည်းသည်းထန်ထန် ရွာနေတတ်သည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ပျဉ်ထောင်အိမ် နှင့် သံမီးဖိုကြီးကို ကျေးဇူးတင်ရသည်။ သမီးလေးအိပ်ပျော်သွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ အလုပ်နားဖို့ လိုအပ်သည့်အခါ မီးဖိုဘေးတွင်ထိုင်၍ အိန္ဒိယမှ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အတူပါလာသော ကတ် ထူပြား၊ လက်ဖြစ်ကြယ်သီးတို့ဖြင့် ဘက်ဂါမွန် ကစားကြသည်။ အခြားနေ့များတွင်မူ အက်(စ်)အက်(စ်)အေတို့အိမ်သို့ သွားလည်ကြရာ ‘ပျူဖ’ က အလုပ်တာဝန် မရှိသည့်အခါ အင်္ဂလိပ်စာလေ့လာလိုသည်ဆိုသဖြင့် ပညာလိုလားသော ပျူဖကို ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်လုံး က လေးစားကြသဖြင့် သူ့ကို အတတ်နိုင်ဆုံး ကျွန်ုပ်တို့ အကူအညီပေးခဲ့ကြသည်။ အမှန်အားဖြင့် ‘ပျူဖ’ လို လူငယ်လေးများမှာ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း၌ သာမက ဗမာပြည်တွင် အများကြီးရှိပါသည်။ အကယ်၍ ပြည်တွင်းစစ်ကြီးကို နိုင်ငံရေးအရ ဖြေရှင်းနိုင်ပြီဆိုပါလျှင် သူတို့လို လူငယ်လူရွယ်လေးတို့၏ အနာဂတ်သည်ကား ထွန်း တောက်လာမှာ သေချာပါ၏။

သို့ရာတွင် သပွတ်အူလိုက်နေသော ပဋိပက္ခအတွက် အဖြေထုတ်နိုင်မည့်အလား အလာကား ဩဂုတ်လတွင် အဆိုးဘက်သို့ ရုတ်တရက်ဦးလှည့်သွားသည်။ ဗကပနှင့် NDF တို့ ပူးတွဲ၍ တပ်ပေါင်းစု ဖွဲ့စည်းရေး ဆိုသည်မှာ လက်တွေ့တွင် ဖြစ်ကောင်းမှ ဖြစ်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ ဖွဲ့စည်းလိုက်ခြင်းသည်ပင် အစိုးရနှင့် လက်နက် ကိုင်အုပ်စုတွေကြား ရန်ငါစည်းကို ပြတ်ပြတ်သားသား ခြားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာ တွင် ဤအချက်ကို NDF ၏ ဒုတိယအင်အားအကြီးဆုံးဖြစ်သော KNU တို့က သဘောမပေါက်။ သို့ဖြင့် ဩဂုတ်လတွင် ပန်ဆန်းသဘောတူညီချက်ကို ရှုတ်ချကြောင်း ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ပြီး ပါရောင်သို့ ရေဒီယိုဖြင့် ပို့လိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ အပြေး အလွှား ဖတ်ကြည့်ရာ ဗကပနှင့် တပ်ပေါင်းစု ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် သဘောမတူနိုင်သော အချက်မှာ ကရင်တို့၏ အဆိုအရ ဗကပ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် NDF တို့၏ ရည်ရွယ်

ချက်တို့ လုံးဝ ခြားနားနေခြင်းကြောင့် ဟူ၏။ ဤ၌ ဆိုင်နောင့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကြောင်စီစီ နှင့် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကြည့်လိုက်ကြသည်။ ဘယ်သူကရော အုပ်စုနှစ်စု၏ ပေါ်လစီတွေ တူပါတယ်ဟု ပြောခဲ့ပါသလဲ။ ဆိုခဲ့ပါ စာချုပ်မှာ လက်နက်ကိုင်အုပ်စုတွေ ကြားမှ တူရာ၊ မတူရာ ပြဿနာတို့ကို ဖြေရှင်းဖို့ရာအတွက် ပထမခြေလှမ်းသာဖြစ်၍ အဆိုပါခြေလှမ်းက ပြည်တွင်းစစ်ကို နိုင်ငံရေးအရ ဖြေရှင်းရာတွင် လက်နက်ကိုင်အုပ်စု တွေအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေမည် မဟုတ်ပါလား။

ထိုနေ့မနက် ဘရန်ဆိုင်းထံသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်သွားသည့်အခါ မျှော်လင့်မထား သော အချိုးအကွေ့ကြောင့် စိတ်ရှုပ်ထွေးနေသည်။

“ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ NDF ကိုယ်စားလှယ်တွေ အတော်များများ ရှိနေခိုက် မှာ ထိုင်းနယ်စပ်ကို ကျွန်တော်လိုက်သွားပြီး အဲဒီက လူတွေနဲ့ ဆွေးနွေးဖို့ ကိုယ်စားလှယ် တွေက တိုက်တွန်းခဲ့ကြတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အကျယ်အဝန်း ပမာဏကိုလည်း မြင်ဖူးကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ဗကပနဲ့ ဘယ်လိုလက်တွဲမယ်ဆိုတဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့ ပေါ်လစီ ကိုလည်း နားလည်ကြသူတွေ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောခဲ့ကြတယ်။ ဒါဟာ အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စပဲ။ ကချင်ပြည်နယ်က လူမျိုးစုခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဘုရားကျောင်းကလူတွေကလည်း ဒီကိစ္စကို ကျွန်တော်ရှိနေတဲ့အချိန်မှာ အပြီးအပြတ် ဆောင်ရွက်သွားဖို့ ပြောကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေ နောက်ထပ် အနှစ် (၂၀) (၃၀) ဆက်ပြီး မတိုက်ချင်တော့ဘူး။ ဆက်တိုက်နေရင် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လုံး ပျက်စီးသွားလိမ့်မယ်”

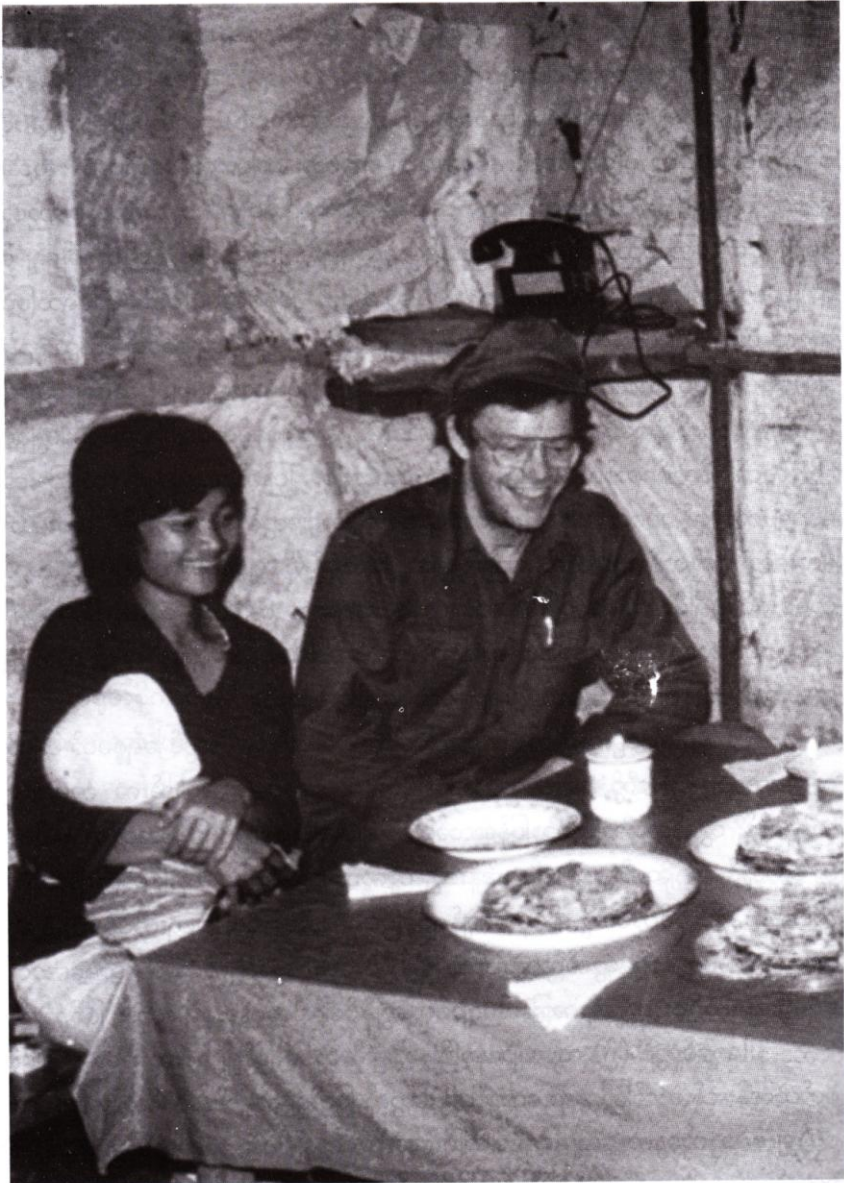
ဂရုတစိုက် ကျွန်ုပ် နားထောင်နေပါသည်။ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် အပြင်ဘက်က လေ့လာ သူတစ်ယောက် ဖြစ်သော်လည်း ဘရန်ဆိုင်း၏ အသေးစိတ် လေ့လာသုံးသပ်မှုကို သဘော တူဖို့ ဝန်မလေးပါ။ သို့ပေမဲ့ နောက်ထပ် NDF အနေနှင့်ရော ခိုင်မာတောင့်တင်းနိုင်ပါ့ မလား သံသယ ဖြစ်မိသည်။ တောင်ဘက်ခြမ်း ထိုင်းနယ်စပ်တစ်လျှောက်ကို စုစည်း၍ မရဘူးဆိုလျှင် မြောက်ပိုင်းမှ တိုးတက်မှုတို့သည်လည်း ဆိုးဆိုးရွားရွား ရိုက်ခတ်လာမည်မှာ သေချာသည်။

ဤ၌ အိန္ဒိယအရှေ့မြောက်တွင်မူ မြန်မာပြည်အခြေအနေနှင့် လုံးဝမတူ၊ လူမျိုးစု လက်နက်ကိုင် ပုန်ကန်မှုများမှာ လုံးဝ ခြားနားသော အခြေအနေသို့ ကူးပြောင်းသွားသည်။ တစ်ည ဘီဘီစီ သတင်းနားထောင်နေခိုက် နယူးဒေလီအစိုးရနှင့် မီဒီယုပုန်ခေါင်းဆောင် တို့ လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်ကြကြောင်း ကြားသိခဲ့ရသည်။ မီဒီယုမှာ ၁၉၅၀ လွန် ကာလများကတည်းက အိန္ဒိယဗဟိုအစိုးရကို တိုက်ခိုက်နေခဲ့ရာ ယခု သဘောတူညီမှု အရ ၎င်းတို့က ခွဲထွက်ခွင့်ကို စွန့်လွှတ်၍ လက်နက်ချမည်ဆိုလျှင် လာဒန်ဂါ၏ သူပုန် လှုပ်ရှားမှုတို့ကို တရားဝင် အသိအမှတ်ပြု၍ လွတ်လပ်သော ရွေးကောက်ပွဲသို့ ပါဝင်ခွင့် ရလာမည် ဖြစ်သည်။

အဆိုပါသတင်းကား အိန္ဒိယ မိမိလူမျိုးတို့အတွက် သတင်းကောင်းဖြစ်သလို လူမျိုးစု လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခတို့ကို ခေါင်းမာမာနှင့် တရားသေနည်းဖြင့် အဖြေရှာနေသော ရန်ကုန်အစိုးရ၏ ချည်းကပ်ပုံနှင့် လုံးဝ ကွာခြားမှုကို လက်တွေ့သရုပ်ဖော်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စ ကြားသိရပြီးနောက် စက်တင်ဘာလ ရောက်လာရာ (၁၃) ရက်နေ့မှာ သမီး ဆိုင်တိုင်း၏ မွေးနေ့ဖြစ်၍ တစ်နှစ်မြောက်မွေးနေ့ကို SSA တို့အိမ်တွင် ကျင်းပဖို့ စိတ်ကူးထားကြရာ ပါဂျောင်တွင် နမ့်ခမ်းမှ ရှမ်းကုလား ကပြားကုန်သည်တစ်ဦးလည်း ရောက်နေသဖြင့် ကိတ်မုန့်ဖုတ်ရာတွင် သူ့အနေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ကူညီနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ကိတ်မုန့်ဖုတ်ဖို့ ဂျုံမှုန့်၊ ကြက်ဥနှင့် နို့တို့ကို ပါဂျောင် ဈေးထဲတွင် ရနိုင်ပါသော်လည်း ယိ(စ်) သို့မဟုတ် မုန့်ဖုတ်ပေါင်ဒါ ရှာမရသဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် အိုးလေးကိတ်မုန့် (နွားနို့၊ ဂျုံမှုန့်နှင့် ကြက်ဥတို့ကို ရောသမ၍ ဆီနည်းနည်း နှင့် အိုးကင်းပူတိုက်ထားသောနည်း)တွေကိုသာ ကြော်ပြီး တစ်ချပ်ချင်း ဆင့်၍ မွေးနေ့ ကိတ်မုန့် လုပ်လိုက်ရတော့သည်။ အိုးလေးကိတ်မုန့် တစ်ချပ်နှင့်တစ်ချပ်ကြားတွင် ကျွန်ုပ် တို့ လက်ဖြစ်သစ်တော်သီးယိုကို ထည့်သွင်းထားပြီး ကြက်ဥအကာနှင့် သကြားကို ဖျော်၍ ကိတ်မုန့်ချပ်တွေပေါ်က ဖျန်းကာ အပေါ်ဆုံးအချပ်တွင် ဖယောင်းတိုင် သေးသေး လေးတွေ စိုက်ထွန်းထားလိုက်သည်။ မွေးနေ့ကိတ်မုန့်ကို မျှဝေစားကြမည့် ဧည့်သည် တစ်ဒါဇင်ခန့်ရှိပြီး ကြုံရာနှင့်ဖြစ်အောင် လုပ်လိုက်ရသော ကျွန်ုပ်တို့ မွေးနေ့ကိတ်မုန့်ကို အားလုံးက သဘောကျကြသည်။ မွေးနေ့ကိတ်ကို ဓားနှင့်မပိုင်းမီ ဆိုင်တိုင်းက ကိတ်မုန့် အနားတွင် ဟန်ပါပါနှင့် ဂိုက်ပေး၍ ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံသည်။

ဆိုင်တိုင်း၏ မွေးနေ့ပါတီပွဲ ကျင်းပပြီး သုံးလေးပတ်အကြာတွင် ခရစ္စမတ် အကြို လက်ဆောင်ပစ္စည်းတွေ ရောက်လာသည်။ ပြီးခဲ့သည့်ရက်များကတည်းက ကူမင်းသို့ ဘရန်ဆိုင် ထွက်သွားသဖြင့် သူပြန်အလာကို တရုတ်နယ်စပ်တွင် ကြိုဖို့အတွက် နယ်စပ် မှ ကေအိုင်အေ ဆက်သွယ်ရေး စခန်းသို့ တက်သွားဖို့ ကျွန်ုပ် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ဆိုင်နောင်နှင့် ဆိုင်တိုင်းတို့ အိမ်မှာ ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီး ကေအိုင်အေလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နှင့် အတူ နံနက်စောစော ထွက်လာခဲ့သည်။ မိုးထဲလေထဲ သွားခဲ့ကြသော ‘ဆီမကောင်’ ခရီးပြီးနောက်ပိုင်း ဤခရီးကား ပါဂျောင်မှ ကျွန်ုပ်၏ ပထမဆုံးခရီးလည်း ဖြစ်သည်။

ပါဂျောင်တွင် (၅) လကျော်နေခဲ့ပြီး ယခုလို တစ်ခါပြန်၍ ခရီးထွက်လာရသဖြင့် စိတ်ထဲလန်းဆန်းတက်ကြွနေရာ တောင်ကုန်းတွေကို ဖြတ်၍ တရုတ်နယ်စပ်သို့ နာရီအနည်း ငယ်မျှ ခပ်သွက်သွက် လျှောက်လာကြပြီးနောက် ကေအိုင်အေ ဆက်သွယ်ရေးစခန်းသို့ ရောက်လာသည်။ စခန်းတွင် ပျဉ်ထောင်အိမ်ကြီးတွေ လေးငါးလုံးရှိပြီး သံမီးဖိုကြီးတွေနှင့် မီးလှုံကြသဖြင့် မီးခိုးခေါင်းတိုင်တွေက မီးခိုးတွေ အူတက်နေပြီး မြက်ခင်းစိမ်းနှင့် တောင်တန်း ကုန်းမြင့်ပေါ် လွင့်မျောသွားကြသည်။ ဟိုးအဝေးတွင်မူ တရုတ်ပြည်မှ ဆီမပါ ချိုင့်ဝှမ်း

ဆိုင်တိုင်း၏ ပထမဆုံးမွေးနေ့မင်္ဂလာ

(၁၃) ရက် စက်တင်ဘာ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်။

စိမ်းကြီးကို တပြန်တပြူး မြင်နေရသည်။ နွေမွန်းလွဲချိန်လောက်တွင် မြင်းကိုယ်စီ စီးလာနေသော ဘရန်ဆိုင်းတို့အဖွဲ့ကို ဟိုးအဝေးတွင် လှမ်းတွေ့နေရပြီး စခန်းရောက်လာသည်အထိ အတော်ကြာအောင် စောင့်နေရသေးသည်။ ဘရန်ဆိုင်းက ရှင်လန်းနေပြီး ကူမင်းမှတစ်ဆင့် ဘန်ကောက်မှ ပေးပို့လိုက်သော ပါဆယ်ထုပ်ကြီးတစ်ထုပ် ကျွန်ုပ်ကို ပေးသည်။

ထိုနေ့ညနေ ပါဂျောင်ပြန်ရောက်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့ ပါဆယ်ထုပ်ကြီးကို ဖွင့်ကြရာ မမြင်မတွေ့ရသည်မှာ တစ်နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်သော အကောင်းစား ပစ္စည်းတွေ၊ သမီးအတွက် ဘောဘီပေါင်ဒါ၊ ဘောဘီဆပ်ပြာ၊ အကောင်းစား ကလေးခါးတောင်းကျိုက် ပိတ်စတွေနှင့် လမ်းလျှောက်လျှင် တပီပီမြည်သည့် ဖိနပ်လေးတစ်ရုံ၊ ဆိုင်နောင့်အတွက် ဖလင်လိပ်ဘူးတစ်ဘူး၊ ကျွန်ုပ်အတွက်ကား ဆေးတံတစ်ချောင်း၊ ဆေးရွက်ကြီး (၂) ထုပ်နှင့် ဆေးတံ သန့်စင်သော ကလင်နာတစ်ခုတို့ ဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်ုပ်က ဆေးတံကို ဆေးတစ်အိုးသိပ်ထည့်ပြီး မီးညှိ၍ ကောက်ဖွာလိုက်ပြီး၊ ပြီးခဲ့သည့် တစ်နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း ကျွန်ုပ်ထံပို့လိုက်သော စာတွေထည့်ထားသည့် ဘူးလေးတစ်ဘူးကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်သည်။ စာတွေက တစ်နှစ်ကျော် ကျွန်ုပ် သတင်းမကြားရတော့ဘဲ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ အသက်ရှင်လျက် ကောင်းမွန်စွာ ရှိနေကြောင်း ကြားသိကြပါသဖြင့် ဝမ်းသာအံ့ဩစွာနှင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးက ပို့လိုက်သောစာတွေ၊

“ဘယ်ရောက်နေလဲ၊ နေထိုင် ကောင်းကြရဲ့လား။”

သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကလည်း စိတ်ဆိုးဆိုးနှင့် ယခုလို ရေးထားသည်ကို ဖတ်ရပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ရယ်ကြရသေးသည်။

“ငါတို့ဆီ မင်း စာမရေးတာ တစ်နှစ်ကျော်ပြီ။ ဘန်ကောက်မှာ မင်းအလုပ်တွေ အရမ်းရှုပ်နေမှာပေါ့။”

၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လအတွင်း ဘန်ကောက်မှ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်ခွာလာသည်အထိ ကျွန်ုပ်တို့ အစီအစဉ်ကို လူလေးငါးယောက်သာ သိထားသည်။ စာအိတ်တစ်အိပ်တွင် ဘန်ကောက်ဘဏ်တစ်ခုမှ ကျွန်ုပ်၏ ငွေစုစာရင်း ဖြတ်ပိုင်းတို့ကိုတွေ့ရာ အိန္ဒိယနှင့် ပါဂျောင်မှ ကျွန်ုပ်ပေးပို့ခဲ့သော ဆောင်းပါးတို့အတွက် စာမူခကို ကျွန်ုပ် ဘဏ်စာရင်းထဲ ထည့်ထားကြောင်း သိရသဖြင့် ဝမ်းသာကြရသည်။ သို့ဖြစ်၍ အပြန်ခရီးအတွက် စိတ်ပူစရာ မလိုတော့။ ပါဂျောင်တွင် နေထိုင်နေစဉ်ကာလအတွင်း စားရေးသောက်ရေးအတွက် ပြဿနာ မရှိ၊ ဆိုင်တိုင်း မွေးနေ့ပွဲအတွက် ဝယ်ရခြမ်းရတာမျိုး၊ တစ်ခါတစ်ရံ ထောပတ် (သို့) ဒိန်ခဲတစ်ဘူးနှစ်ဘူး ဝယ်စားတာမျိုးမှ လွဲ၍ အခြားဘာအတွက်မျှ ကုန်စရာမရှိ၊ ပါဂျောင်စခန်းတွင် နေထိုင်သူအားလုံးအတွက် KIO က တစ်ပတ်တစ်ကြိမ် ရိက္ခာပေးသည်။ အဝတ်အစားအတွက်ဆိုလျှင်လည်း ကုန်စရာမရှိ၊ ခရီးကြမ်းသော်လည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ယူလာသော အဝတ်အထည်တွေအားလုံး ယခုအထိ အကြမ်းပတမ်း ခံနိုင်သေးသလို ကျွန်ုပ်၏ ဝါးကင်းရှူးဖိနပ်မှာ စုတ်ပြတ်နေသည့်တိုင် စီး၍ရနေသေးသည်။

ပါဂျောင်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ခေတ္တနေထိုင်နေခိုက်၊ ရန်ကုန်အစိုးရက ငွေစက္ကူသစ်တွေ စတင်ထုတ်ဝေလိုက်ရာ ပထမတွင် ရယ်စရာ လုပ်ပြောနေသည်ဟုသာ ထင်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ခေးဆန်ချန်းလမ်းတွင် သောင်တင်နေသော ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလက ကျပ် (၁၀၀) တန်တွေကို ဖျက်သိမ်းပြီး (၇၅) ကျပ်တန်နှင့် အစားထိုးခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ် သိထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ယခု (၁၅) ကျပ်တန်နှင့် (၃၅) ကျပ်တန်တွေကို ရန်ကုန် ဗဟိုဘဏ်ကြီးက ထုတ်လိုက်ပြီဆိုသော သတင်းကို ကုန်သည်တွေဆီက ကြားသိလိုက်ရသည့်အခါတွင်မူ သူတို့ နောက်များနေသလား အောက်မေ့ခဲ့သည်။ သို့ပေမဲ့ မကြာပါချေ။ ပါဂျောင်ဈေးထဲသို့ ဆိုခဲ့သလို ကိုးရီးကားယား ပိုက်ဆံတွေ ရောက်လာပါတော့သည်။

“ဒီကိစ္စကို ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ဘယ်လိုပြောမလဲဆိုတာ ကျွန်တော်သိချင်လိုက်တာ”

ဘရန်ဆိုင်က အငေါ်တူးတူးနှင့် ပြောသည်။ သို့ရာတွင် ဤကိစ္စသည် ဗရွတ်ရွတ်တ ရယ်စရာကောင်းသော ဟာသတစ်ခုဆိုသော်လည်း တစ်ရာကျပ်တန် ဖျက်သိမ်းလိုက်သည့်အတွက် ပြည်သူ့အတော်များများ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေခဲ့ကြရသည်။ ရိုးသားစွာ ရှာဖွေထားသော ပိုက်ဆံဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြနိုင်မည်ဆိုလျှင် ဖျက်သိမ်းခံလိုက်ရသော တစ်ရာတန်အစား လျော်ကြေးပြန်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အစိုးရက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသော်လည်း တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံး မှောင်ခိုစီးပွားရေးဖြင့် လည်ပတ်နေသော မြန်မာပြည်တွင်မူ ဆိုခဲ့သလို သက်သေပြဖို့ ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်ပါသဖြင့် ကုန်သည်အတော်များများ အရင်းအနှီးတွေ ဆုံးသွားကြသည်။ တချို့ဆိုလျှင် သတ်သေသွားကြသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတွေ ရှားပါးလာကြောင်း ကြားသိရသည်တွင် ဗမာပြည်စီးပွားရေးကြီးတစ်ခုလုံး ဖရိုဖရဲဖြစ်နေသည်မှာ ထင်ရှားလှပါ၏။

ပါဂျောင်ဈေးနေ့တွင် ဈေးသို့ ကျွန်ုပ် ရောက်သွားရာ ပီစိုင်းလုံ ခေါက်ဆွဲဆိုင်တွင် ရန်ကုန်အစိုးရကို မကျေမချမ်း ဖြစ်နေသူတို့က ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆဲဆို၍ ကျိန်ဆဲနေကြပါသော်လည်း ဗမာတစ်ပြည်လုံး စီးပွားရေး ကသောင်းကနင်းဖြစ်နေချိန်၌ပင် ပါဂျောင်ကမူ ပန်းပန်မပျက် ရောင်းပန်းဝယ်ပန်း စည်ကားလျက်ရှိရာ လမ်းတံတားတွေ ဆောက်လုပ်နေပြီး တရုတ်နှင့် ကုန်သွယ်ရေး သွက်လက်လာသည်။ ကျောက်စိမ်းတွေ ယူနန်သို့ ထွက်သွားပြီး လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတွေ ပြန်ရောက်လာနေသည်။ ပျဉ်ထောင်အိမ်ကြီးတွေ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး တိုးလာနေသည်။ ညစဉ် ဈေးနားက ဗီဒီယိုရုံမှာ စစ်သားတွေ၊ ကုန်သည်တွေနှင့် ဒေသခံ ရွာသူရွာသားတွေ ပြည့်ကျပ်နေသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်၏ရေးစရာ ချွတ်စရာ မှတ်တမ်းတင်ရသော ကိစ္စတွေ အားလုံးမှာလည်း နိဂုံးကမ္မတ် အဆုံးသတ်ပြီဖြစ်၍ တစ်ခါတစ်ခါ ညဘက် ဗီဒီယိုရုံထဲ ကျွန်ုပ်တို့ သွားတိုးကြည့်ကြရာ တရုတ်

ပါဂျောင်မှ မထွက်ခွာမီ ဘရန်ဆိုင်းကို နှုတ်ဆက်နေသော ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ။

ကွန်ဖူးကားနှင့် ဗမာပြဇာတ်တို့ကို ကြည့်ချင်ပါသော်လည်း စူပါမင်း၊ ရန်ဘို၊ ဂန္ဓီနှင့် နဲဗာရွန်းက အမြောက်ကြီးများ စသည့် ဇာတ်ထုပ်တွေ ပြနေလေရာ ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုကား ဤနေရာသို့ အငြိုးတကြီးနှင့် ရောက်လာခဲ့လေပြီ။

ဗီဒီယိုရုံသို့ သွားရောက်လည်ပတ် ကြည့်ရှုခြင်းသည် လူမှုရေးကိစ္စတစ်ခုဖြစ်သလို မိတ်ဆွေတွေနှင့်လည်း တွေ့နိုင်သည်။ သို့ပေမဲ့ ဗိုလ်မှူးဟောင်း အင်ကျောတန်ကား ဗီဒီယိုရုံသို့ ဘယ်တော့မှ မလာ၊ တစ်ညနေလုံး ရေဒီယိုတစ်လုံးဖြင့် ဒေသတွင်း သတင်း ဌာနအားလုံးက ထုတ်လွှင့်သော သတင်းအားလုံးကို တကုပ်ကုပ်နှင့် ဖမ်း၍ နားထောင် နေတတ်သည်။

အောက်တိုဘာ လဆန်းပိုင်းတွင် မီးခိုးရောင် ဘောင်းဘီ၊ ရုပ်အင်္ကျီအဖြူတို့နှင့် တောက်တောက်ပြောင်ပြောင် ယူနီဖောင်းတွေ ဝတ်ထားသော ဧည့်သည်တစ်စု ပါရောင်သို့ ရောက်လာကြရာ ပန်ဆန်းမှ ဗကပအရာရှိတွေဖြစ်ကြောင်း မကြာမီ ကျွန်ုပ်တို့ သိရသည်။ ပန်ဆန်းမှာ ကွန်မြူနစ်တို့ ထိန်းချုပ်ထားသော မြို့တစ်မြို့ဖြစ်ပြီး တရုတ်ပြည်နယ်စပ်နှင့် ဘာမားလမ်းမကြီး ထိစပ်သည့်နေရာတွင် တည်ထားသည်။ ညနေတွင်မူ ဗကပအဖွဲ့ ထဲက လူငယ်တစ်ယောက် ကျွန်ုပ်တို့အိမ်ရောက်လာရာ အသက် (၃၀) ဝန်းကျင်ရှိ၍ ခန္ဓာကိုယ် တောင့်တင်းခိုင်မာသည်။ တရုတ်ပြည်တွင် မွေးသော်လည်း ၁၉၆၈ ခုနှစ်က တရုတ်ပြည် ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေး အမြင့်ဆုံးရောက်နေချိန်တွင် ဗကပထဲသို့ သူ့ သဘောနှင့် သူ ဝင်လာခဲ့သူဖြစ်သည်။ အမည်ရင်းမှာ ကျန်းကျိမိန်ဖြစ်ပြီး မြန်မာအမည် ကြည်မြင့် ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်တွင် နှစ်အတော်ကြာနေလာသဖြင့် မြန်မာစကား၊ ရှမ်းစကား နှင့် ကချင်စကားတို့ကို သွက်သွက်ချာချာ ပြောနိုင်သည်။ သူ့တွင် ခင်မင်စရာကောင်း သော ရုပ်လက္ခဏာရှိသဖြင့် တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း သူနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ခင်မင်ရင်းနှီးသွားကြ သည်။

“ကျွန်တော်တို့ဌာနချုပ် ပန်ဆန်းကို အလည်လာဖို့ ခင်ဗျားကို ဖိတ်ထားတယ်လို့ ကြားတယ်”

သူက မီးဖိုဘေးတွင် ထိုင်ရင်း ပြောသည်။

“အဲ့ဒါ သတင်းကောင်းပဲ၊ ဂျာနယ်လစ်တွေ ကျွန်တော်တို့ဆီ လာဖို့လိုတယ်။ ရောက်လာရင် ကျွန်တော်တို့ဒေသအခြေအနေကို ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် တွေ့မှာပါ။ ကျွန်တော် တို့နဲ့ပတ်သက်ပြီး ရေးနေ၊ ပြောနေကြတာတွေ အားလုံး တလွဲတွေချည်းပဲ”

ဤအချက်ကို ကျွန်ုပ် သဘောတူသည်။ မြန်မာရေးရာ လေ့လာမှုကိစ္စများတွင် ဗကပနှင့် ပတ်သက်၍ သေသေချာချာ လေ့လာစမ်းဆန်းစစ်မှုတွေ မလုပ်ခဲ့သည်မှာ ကြာပြီ။ ယုံကြည်လောက်သော သတင်းအချက်အလက်တွေ ကင်းမဲ့နေသဖြင့် ဗကပ နှင့် ပတ်သက်သော သတင်းရေးသားချက်တွေက တစ်ခါလာလည်း “မော်ဝါဒီတွေ ဘိန်းမောင်ခိုသမားတွေ ဖြစ်သွားပြီ” ဆိုတာတွေနှင့်ပဲ သံသရာလည်နေသည်။ အမှန်အား ဖြင့် ဘိန်းစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှု အများဆုံးမှာ ဗကပ ထိန်းချုပ်နယ်မြေတွင် စတင်ခဲ့သည် ဖြစ်၍ ဤသို့ အငြင်းပွားစရာ ဖြစ်နေရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပါတီ၏ မောင်းနှင်အားတစ်ခုအနေနှင့် အယူဝါဒနေရာတွင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးကို အစားထိုး လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ တောင်ပိုင်းသို့ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်၍ ယနေ့ ဗကပနှင့် ပတ်သက်သော အဖြစ်မှန် အချက်အလက်တို့ကို ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် သွားရောက်လေ့လာဖို့ စိတ်ထက်သန်နေသည်။

ညအခင်းများ ခြောက်သွေ့လာပြီဖြစ်၍ မိုးရာသီကုန်တော့မည့် လက္ခဏာ ပြနေသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် ဘရန်ဆိုင်းတို့ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် ငါးမျှားထွက်ခဲ့ကြရာ ချောင်းရေနိမ့်ဆင်းသွားသည်ကို သတိပြုမိလိုက်သည်။ ရေစီးတို့က တောထဲမှဖြတ်၍ သိမ်မွေ့စွာစီးဆင်းနေပြီဖြစ်၍ ရှေ့ခရီးဆက်ဖို့ အချိန်ကျလေပြီ။

စီစီဝမ်

ကောင်းကင်တွင် မိုးသားတိမ်လိပ်တို့ ကင်းစင်၍ နေသာသောတစ်နေ့တွင် ပါဂျောင်မှ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်ခွာလာကြသည်။ ထိုနေ့ကား ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ (၁၆)ရက်၊ ပါဂျောင်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာသည်မှ (၆) လတင်းတင်း ပြည့်သောနေ့။

ဘရန်ဆိုင်း၊ ဇောင်းဟရာ၊ စိုင်းတူးတို့နှင့် သူတို့၏ဇနီးများ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ အခြားမိတ်ဆွေတို့က နှုတ်ဆက်ဖို့ တစ်နေရာတွင် စုရုံးနေကြသည်။ ကေအိုင်အေတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ‘နားဖော့’ အထိ လုံခြုံရေးလိုက်လာပြီး နားဖော့တွင် နောက်ထပ် တပ်ဖွဲ့များနှင့် ဖြည့်တင်းကာ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း ဗကပ တို့ ထိန်းချုပ်ထားရာ နယ်မြေသို့ ခရီးဆက်ကြမည် ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော်တို့တွေ နောက်တစ်ကြိမ် မတွေ့နိုင်တော့ဘူးလို့ ဘယ်သူပြောနိုင်မှာလဲ”

ဘရန်ဆိုင်းက ကျွန်ုပ်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရင်း ပြောသည်။ သို့ပေမဲ့ သူ့မျက်လုံးထဲမှာ ကျီစယ်လိုသော အပြုံးတွေ ဘာကြောင့် လင်းလက်နေသည်ကိုတော့ ကျွန်ုပ်ကောင်းကောင်း နားမလည်။ သို့ဖြစ်၍ ခပ်မဆိတ်သာ ကျွန်ုပ်နေလိုက်ပြီး အလိုက်သင့်နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။

“ကျွန်တော်တို့ တွေ့နိုင်ပါတယ်”

ပထမဆုံးအကြိမ် ဂတ်ယန် ဈေးနားမှ စမ်းချောင်းလေးသို့ ဆင်းလျှောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ထောပတ်နှင့် ဒိန်ခဲဝယ်သော တရုတ်ဈေးဆိုင်တွေ၊ ပီစိုင်းလုံ၏ ခေါက်ဆွဲဆိုင်၊ ကေအိုင်အို သမဝါယမ စတိုးဆိုင်နှင့် ချိုင့်ဝှမ်းကျဉ်းလေးကို မိုးမြင်နေရသော

တောင်ကုန်းပေါ်တွင် ကချင်အလံ လွင့်ထူထားသော ပါဂျောင်မြို့နယ်ရုံးတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်ကျော်၍ လာခဲ့ကြရာ ဤ၌ ကျွန်ုပ်တို့ရင်ထဲမှာ ခံစားချက်တွေ အမှန်ပင် ရောထွေး နေပါ၏။

ရေဒီယိုအော်ပရေတာလေး ‘ပျူဖ’၊ အရွန်းအနောက် ပြောတတ်သော ‘ကွမ်းဖခါး’၊ မူကြိုကျောင်းကလေးတစ်သိုက်၊ ထရန်စစ္စတာ ရေဒီယိုလေး တကိုင်ကိုင်နှင့် ဗိုလ်မှူးဟောင်း အင်ကျော့တန်နှင့် အခြားမိတ်ဆွေတွေ၊ သူတို့တွေကို လှိုက်လှိုက်မောမော လွမ်းဆွတ် သတိရနေသလို တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အပြန်ခရီးမှ နေရာသစ်နှင့် အတွေ့အကြုံသစ်တို့ကို ဖြတ်သန်းရတော့မည်ဖြစ်၍ ရင်ထဲမှ တက်ကြွရွှင်လန်းနေသည်မှာလည်း အမှန်ပင် ဖြစ်ပါ သည်။

တောင်တန်းများပေါ်တွင် (၆) နာရီမျှ ဖြတ်ကျော်လာပြီး မွန်းလွဲချိန်တွင် ‘နားဖော့’ သို့ ရောက်ရာ ယခင် (၆) လက ကျွန်ုပ်တို့ နေခဲ့သော အိမ်ကလေးကို ယခု ကျွန်ုပ်တို့ အတွက် အသင့်ပြင်ဆင်ထားပြီး စခန်းတစ်ခုလုံး လှုပ်လှုပ်ရွရွနှင့် မြူးကြွနေကြသည်။ ပထမတစ်ကြိမ် ဤစခန်းသို့ ရောက်ခဲ့စဉ်က ဧပြီလ သင်္ကြန်အခါဖြစ်ပြီး ယခုတစ်ကြိမ်မှာ သီတင်းကျွတ်အခါ ဖြစ်သည်။ ဤ၌ သီတင်းကျွတ် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများအပြင် ရုတ်တရက် တွေ့လိုက်ရသော အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ အလွန်အမင်း ဝမ်းသာကြည်နူး ခဲ့ရသည်မှာ ခွန်နောင်၏ မိန်းမ မန္တလေးမှ ရောက်လာပြီး (၈) နှစ်ကြာ ခွဲခွာနေရာမှ လင်မယားနှစ်ယောက် ဇာတ်ပြန်ပေါင်းကြသဖြင့် ခွန်နောင်က ကျွန်ုပ်တို့ကို တွေ့သည့် အခါ ပျော်မြူးနေသည်။

“အစ်ကိုနဲ့အစ်မ ကျွန်တော့် မိန်းမနဲ့ တွေ့ပါဦး၊ အခု...သူ...ဒီ... ကို ရောက်နေပြီ”

သူမကား ပီဘီ မြန်မာအမျိုးသမီး တစ်ဦးပါပေ။ ဆံပင်အရှည်ကြီးကို ဘီးဆံပတ် ထုံးထားပြီး လမင်းလို ဝိုင်းစက်စက် မျက်နှာနှင့် လှပပြီး စကားပြောလျှင် တိုးတိုးညင်းညင်း ပြောတတ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကြည်ညိုကိုင်းရှိုင်းသူဖြစ်သည်နှင့်အညီ အမူအရာတို့က သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်။ သို့ပေမဲ့ သူမသည်လည်း မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းဒေသနေ ပြည်သူ တွေနည်းတူ ရန်ကုန်အစိုးရ၏ ဝါဒဖြန့်ချိတာတွေကို ယုံ၍ လက်နက်ကိုင်သူပုန်ထသူဆို လျှင် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သူ အကြမ်းဖက်သမားတွေ၊ ဘိန်းမှောင်ခိုတွေ၊ တိုင်းပြည် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးနေသူတွေပဲဟု မှတ်ယူခဲ့သည်ဖြစ်၍ မိမိ၏ လင်တော်မောင်သည်လည်း သူပုန်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်ကိုမူ လက်ခံဖို့ ခက်နေခဲ့ရာ (၈) နှစ်မျှပင် အချိန်ယူခဲ့ရသည်။ သို့ဖြစ်ခဲ့သော်ငြား ‘နားဖော့’ တွင် တစ်ပတ်မျှ သူမနေထိုင်လိုက်သော နေ့ရက်တို့သည်ကား သူမကို အပြောင်းလဲကြီး

ပြောင်းလဲစေခဲ့ပြီး ယခင်က မဆင်မခြင် သိထားခဲ့သော အယူအစွဲတို့ လွင့်စင်သွားပြီး လွတ်လပ်ပေါ့ပါးသွားပုံရသည်။

“ရောက်စက သူ့မျက်လုံးကိုတောင် သူ မယုံဘူးလေ၊ စာသင်ကျောင်းတွေ၊ ဆေးရုံတွေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေနဲ့ ဒီလိုရွာကြီးတွေ ရှိလို့လားတဲ့... အစိုးရက သူတို့ကို ဒီလို အကြောင်းတွေတော့ ဘယ်တော့မှ မပြောဘူး”

သူမကို ခွန်နောင်က အကြင်နာတွေနှင့် စနေသည်။ သို့ပေမဲ့ (၈)နှစ်မျှ သူမနှင့် ခွဲခွာနေရသော လင်ယောက်ျားတစ်ယောက်အနေနှင့် သူမအပေါ် တစ်လျှောက်လုံး သစ္စာရှိ ခဲ့ပါသလား ဆိုသည့်အချက်ကိုမူ သံသယရှိနေဆဲ။ အထူးသဖြင့် အချောအလှ ကချင် ရဲဘော်မလေးတွေ ပေါသော ကေအိုင်အေဒေသတွင် စိတ်ချရပါ့မလား၊ သူမ၏ သံသယ အတွက်မူ ခွန်နောင်ဘက်က စစ်ကူပေးဖို့ ကျွန်ုပ် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

“ကျုပ်ပြောတာ ယုံပါ၊ ခွန်နောင်က မင်းအကြောင်းကလွဲပြီး ဘယ်သူ့အကြောင်း မှ မပြောဘူး၊ မိန်းကလေးတွေကို သူက စိတ်မဝင်စားတာကြောင့် မိန်းကလေးတွေက သူ့ကို ဘုန်းကြီးလို့ ခေါ်ကြတယ်”

ယုံမှားသံသယမဖြစ်ဖို့ သူမကို ကျွန်ုပ် အာမခံလိုက်သည်။

“သိပ်ဟုတ်တာပေါ့၊ သူတို့က ကိုယ့်ကို အဲ့ဒီလို ခေါ်ကြတယ်”

“ဟုတ်တယ်၊ စခန်းက မီးပုံဘေးမှာ ညတိုင်း သူတစ်ယောက်ထဲ ငုတ်တုတ် ထိုင်နေတာ ခေါင်းမှာ ဒဏ်ရာရထားတဲ့ ဝက်ပံကြီးတစ်ကောင်လိုပဲ၊ မင်းအကြောင်းကိုပဲ သူ အမြဲစဉ်းစားနေတယ်”

“တကယ့်ကို တစ်ချိန်လုံးပါပဲ”

ကျွန်ုပ်စကားကို ခွန်နောင်က တက်တက်ကြွကြွနှင့် ခေါင်းညိတ်ထောက်ခံပြီး ပြုံးဖြဲဖြဲကြီး လုပ်နေသည်။

သို့ပေမဲ့ သီတင်းကျွတ်ပွဲတော် ကျင်းပနေစဉ် ရက်များအတွင်း စိတ်မကောင်းစရာ သတင်းတစ်ပုဒ် ရောက်လာရာ နာဂတောင်တန်းဒေသတွင် သာသနာပြုနေသော ခရစ်ယာန် ဘုန်းတော်ကြီး ‘လဘွီးထိန်နန်’ တစ်ယောက် အောက်တိုဘာ (၄) ရက်နေ့က ဝမ်းကိုက် ရောဂါနှင့် ဆုံးသွားသည်တဲ့။ အရပ်ပုပျပ်ပျပ်၊ ကချင်လုံချည်ကို ဝတ်လျက်၊ သမ္မာကျမ်းနှင့် ဓမ္မတေးစာအုပ်တွေ ထည့်ထားသော ကချင်လွယ်အိတ်ကို အမြဲလွယ်ထားတတ်သော ကချင်အမျိုးသားကြီး ထိန်နန်ကို ယခုအထိ ကျွန်ုပ် မျက်စိထဲက မထွက်။ အခြားလူတွေ ဆီက သင်ယူမရနိုင်သော နာဂစကားတော်တော်များများကို ကျွန်ုပ်ကို သူသင်ပြခဲ့သေး သည်။

အောက်တိုဘာ (၁၈) ရက်နေ့မှာ သတင်းကျွတ်အခါသမယ ကျရောက်သောနေ့ ဖြစ်၍ ညဘက်တွင် မီးထွန်းပွဲတော်နှင့် မီးပုံးပျံလွှတ်တင်ပွဲတို့ ကျင်းပကြရာ ‘နားဖော့’

ဗမာပြည်အတွင်း ဝင်ရောက်
လာပြီး တစ်နှစ်အကြာ ၁၉၈၆
ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ကချင်
ပြည်နယ်မှ ရှမ်းပြည်နယ်သို့
ခရီးဆက်ကြစဉ်။

ရွာပေါ်မှ မီးပုံးပျံကြီး ပျံတက်သွားပြီး လရောင်ဆမ်းထားသော တောင်တန်းများဆီသို့ တအိအိနှင့် မျောပါသွားသည့်အခါ မီးပုံးပျံပွဲ ရောက်လာသော စစ်သားနှင့် ရွာသူရွာသား ရာပေါင်းများစွာက လက်ခုပ်လက်ဝါးတီး၍ ဟေးဟေးဝါးဝါးနှင့် အားပေးကြသည်။

အောက်တိုဘာ (၂၀) ရက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးထွက်ဖို့ စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်၍ ဆိုင်နောင့်က ကေအိုင်အေရုံးမှ ဗီဒီယို ကင်မရာတစ်လုံး ငှားယူလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဗီဒီယိုရိုက်ကူးလိုသော အခမ်းအနားတစ်ခုမှာ ဗြိတိသျှစစ်တပ်တွေ စစ်မှုထမ်းခဲ့ကြစဉ် အခါက ကချင်တို့ ရလာခဲ့သော အမွေအနှစ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ တောင်တန်းနေ ကချင် အမျိုးသားတွေအနေနှင့် စကော့လူမျိုးတွေအပေါ် တော်တော်သံယောဉ်းကြီးခဲ့ဟန် တူသည်။ စကော့တို့၏ အိတ်ပလွေကို ကချင်အစဉ်အလာ တူရိယာပစ္စည်းများဖြစ်သော ဝါးပလွေနှင့် ဖြစ်စေ၊ နောက်ပိုင်းအသုံးပြုလာသော အီလက်ထရစ် ဂစ်တာနှင့်ဖြစ်စေ တွဲဖက်တီးမှုတ် လာခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြင့် ဆိုခဲ့သလို တူရိယာတွေ တီးမှုတ်ဖျော်ဖြေမှုကို ရိုက်ကူးဖို့ရာအတွက် အိတ်ပလွေ ကျွမ်းသော ကချင်ဗိုလ်ကြီးတစ်ယောက် အပါအဝင် ကချင်တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နှင့် ဗြိတိသျှခံတပ်ဟောင်းတည်ရာ တောင်ပေါ်သို့ တက်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရိုက်ကူး မည့် အစီအစဉ်အတွက် ခံတပ်ဟောင်းနောက်ခံနှင့် လိုက်ဖက်သဖြင့် ဤနေရာကို ကျွန်ုပ် တို့ ရွေးချယ်ထားကြသည်။

ဆိုင်နောင့်က ဗီဒီယိုကင်မရာကို သုံးချောင်းထောက်စင်ပေါ်မှာ ဆင်သည်။ ဖျော်ဖြေ တင်ဆက်မည့် အဖွဲ့သားအားလုံး အသင့်နေရာယူပြီးနောက်တွင်မူ ကချင်စစ်သား လေး ယောက်၏ ‘ဒရမ်’ စည်းချက်နှင့်အတူ အိတ်ပလွေ သံဖြင့် တီးမှုတ်လိုက်ကြသော “Scotland the Brave” တေးသွားကား ကချင်တောင်တန်းများပေါ်တွင် ရဲတင်းစွာ ပျံ့လွင့်သွားလေသည်။ ဖျော်ဖြေတင်ဆက်မှုကို ရိုက်ကူးနေရာတွင် အဖက်ဖက်မှ ထိရောက် မှုရှိ၍ ပြန်လည်အောက်မေ့ဖွယ်ရာအဖြစ် ကျွန်ုပ် ခံစားရသည်။ ထိုနည်းလည်းကောင်း ကချင်ဒေသတွင် သိုးအစာအိမ်မှရသော သားရေ ရှားပါးသဖြင့် အိတ်ပလွေကို မော်တော် ကား ကျွတ်နှင့် လုပ်ပြီး အပြင်မှ ဒေသတွင်း ရက်လုပ်သော စကော့အဆင် လေးထောင့် ကွက် ပိတ်စနှင့် ပတ်ထားသည်မှာလည်း အောက်မေ့ အမှတ်ရစရာ တစ်ခုပင်။

ဖျော်ဖြေရိုက်ကူးမှုပြီးနောက် ‘နားဖော့’မှ တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နှင့်အတူ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်ခွာ လာခဲ့ကြပြီး ပစ္စည်းပစ္စယတွေကိုမူ လားတွေနှင့် သယ်လာသည်။ တရုတ်နယ်စပ်အနား ရောက်လာသည်နှင့်အမျှ ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်လာသော ရွာကြီးများမှာ ရောင်းရေးဝယ်တာ တို့နှင့် စည်ကားနေသလို ရွာခံတွေကလည်း အများအားဖြင့် ဂျိန်းဖော့၊ လီဆူးနှင့် တရုတ် လူမျိုးတွေ အများဆုံး နေထိုင်လျက် တရုတ်တွေနေသော ရွာပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်တွင် ဘိန်းခင်းတွေ စိုက်ထားကြသဖြင့် တရုတ်ရွာတွေဖြစ်ကြောင်း အလွယ်တကူ သိနိုင်သည်။ ယခုအခါ အောက်တိုဘာလနှောင်းပိုင်းဖြစ်၍လည်း ဘိန်းစိုက်ဖို့ မြေတွေကို ရှင်းလင်းနေ

ကြသည်။ ထိုမှ ရက်အနည်းငယ် ရှေ့ဆက်လျှောက်လာရာ အာလောဘွမ် ခေါ် ဗြိတိသျှ ခံတပ်ဟောင်းတည်ရာသို့ ရောက်သည်။ ခံတပ်ကား ကျောက်တုံးအုတ်မြစ်နှင့် အဆောက်အအုံငယ်လေး သုံးလေးခုသာ ကျန်နေသည့်တိုင် ယူထားသော နေရာကား အချက်အခြာ ကျလှရာ ယခုအခါ ကေအိုင်အေ တပ်ဖွဲ့တွေ တပ်စွဲထားကြသည်။ ခံတပ်သို့ ရေပေးပို့ သောစနစ်မှာ သံပိုက်တွေ သံချေးတက်နေသည်မှလွဲ၍ အကောင်းပကတိအတိုင်း ရှိနေသေး သဖြင့် အနီးအနားတောင်ပေါ်မှ စခန်းအထိ သွယ်ယူလာသော ရေတို့ကို စစ်သားတွေ သုံးနိုင်ချီးနိုင်ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ သံဖြင့် သွန်းလုပ်ထားသော ခံတပ် တံခါးကြီးများကား ‘ပင်ပေါင်’ စားပွဲတွေအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားလေပြီ။ ထိုညတွင် အအေးဒီဂရီ ထိုးကျသွား ရာ ကြမ်းကြား၊ ထရုံကြားမှ တိုးဝင်လာသော လေမှာ အရိုးထဲအထိ စိမ့်အေးနေသဖြင့် အရုဏ်မကျင်းမီ အိပ်ရာက ကျွန်ုပ် နိုးလာပြီး အရှေ့ဘက်မှ နေမင်းကြီး ပြုထွက်လာသည် ကို အမှတ်ရဖွယ် တွေ့မြင်လိုက်လေရာ တရုတ်ပြည်ပေါ်မှ ကောင်းကင်ပြင်ကြီးတစ်ခုလုံး ကား ပန်းခရမ်းရောင် ငြီးငြီးတောက်လျက် မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းတစ်လျှောက် တိမ်တောင် တိမ်လိပ်ကြီးတွေ အထပ်ထပ်နှင့် နေ့အရုဏ်အကျင်း ရင်သပ်ရှုမငြီးဖွယ် မြင်ကွင်းကြီးကို တွေ့လိုက်ရလေရာ ကစ်ပလင်း၏ မန္တလေးသို့ ကဗျာထဲက စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ် ကျွန်ုပ် ခေါင်းထဲ ဗြုန်းဆို ပေါ်လာခဲ့ပါ၏။

“မန္တလေးသွား လမ်းမပေါ်မှာ
 ငါးပျံတွေ ကစားလို့
 အရုဏ်က တရုတ်ပြည်အပြင်ဘက်က မိုးချုန်းသံတွေလို
 ပင်လယ်အော်ကို ဖြတ် လို့”

ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီဝါဒဆရာကြီးက တောတောင်ရေမြေသဘာဝ ရှုခင်းအလှကို စာပန်းချီဖွဲ့ခဲ့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ အရှေ့ဘက်တွင်မူ မတ်စောက်သော ကျောက်ဆောင် ကျောက်ကမ်းပါး လျှိုချောက်ကြီးသာ ရှိ၍ ပင်လယ်အော်ကား မရှိ။ သို့ပေမဲ့ ကဗျာ စာဆိုက ကျွန်ုပ်ရှေ့က ဆေးရောင်စုံ မြင်ကွင်းကျယ်ကြီး၏ ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုကို အမိ အရဖမ်း၍ စာပန်းချီ ချယ်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

တရုတ်ပြည်နယ်စပ်၊ လွိုင်ကျယ် ဈေးမြို့အနီးမှ ကေအိုင်အေ တပ်မဟာ (၃) ဌာနချုပ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ (၆) ရက် ခရီးဆက်ခဲ့ရာ စခန်းတွင် တစ်ပတ်နေခဲ့သည်။ သို့ပေမဲ့ ရက်အများစုမှာ သူပုန်တို့ ထိန်းချုပ်ထားရာ ဈေးမြို့များတွင် အစိုးရသတင်းပေးဖော်ကောင် တွေ လမ်းသလားနေတတ်ကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့မှာစိုး၍ အခန်းအောင်းနေရသည်က များပါသည်။ ကေအိုင်အေ နယ်မြေအတွင်း အကြီးဆုံးမြို့ကြီးကို သွားရောက်လေ့လာ လိုစိတ်က မနေနိုင်တော့ဘဲ ကေအိုင်အေ ယူနီဖောင်းနှင့် ဦးထုပ်ဆောင်း၍ ရုပ်ဖျက်ပြီး ထွက်လာခဲ့သည်။

တရုတ်လက်ဖြစ် ထော်လာဂျီပေါ်သို့ တွယ်ဖက်တက်လိုက်ပြီး ရိုင်ဖယ်သေနတ်ကိုင် ထားသော ကချင်စစ်သားတွေကြားမှာ ကျွန်ုပ် ထိုင်ချလိုက်ပြီးသည်နှင့် ဖုန်တထောင်း ထောင်းနှင့် ချိုင့်တွေ ကျင်းတွေရှိရာ လမ်းတစ်လျှောက် မောင်းထွက်လာခဲ့သည်။ ဤ၌ ယခုလို ရုပ်ဖျက်သွားခဲ့ရသည်မှာ မွန်းမှ လောင်ဗာသို့ ဂျစ်ကားနှင့် လာခဲ့ရသော ခရီးပြီးလျှင် ယခုတစ်ကြိမ်မှာ ဒုတိယအကြိမ် ဖြစ်သည်။

ရှမ်းလူမျိုးတို့ အများဆုံး နေထိုင်ပြီး တောင်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းတို့ဖြင့် စည်စည်ဝေဝေရှိလှသော ရွာများမှ ထော်လာဂျီ တကျွန်းကျွန်းနှင့် ဖြတ်လာခဲ့ပြီး တစ်နာရီ ခန့် အကြာတွင် လျှင်ကျယ်သို့ ရောက်သည်။

လျှင်ကျယ်မြို့ကား ကျွန်ုပ် ထင်တာထက် ပို၍ ကျယ်ဝန်း၍ ယူနန်နှင့် မြန်မာပြည် မြောက်ပိုင်းသို့ ဆက်သွယ်ထားသော ကုန်သွယ်ရေးလမ်းဟောင်း တစ်ခုပေါ်တွင် တည်ထား သည်။ အဓိက လမ်းမကြီးများ၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင်မူ တရုတ်ကုန်ပွဲရုံတွေ စီတန်း နေပြီး နှစ်ထပ်အိမ်များကိုမူ ကျောက်တုံးတွေနှင့် ကာရံထားပြီး ဝရန်တာရှိသည်။ ထော်လာ ဂျီ ဒရိုင်ဘာက မြို့ကို ပတ်၍ စတိုးဆိုင်တွေ၊ အလှပြင်ခန်းမတွေ၊ ဗီဒီယိုပြခန်းတွေနှင့် လေဟာပြင်ဈေးကြီးတစ်ဈေးတို့ကို ဖြတ်၍ မြို့ကို လှည့်ပတ်မောင်း၍ လိုက်ပြနေရာ ကျွန်ုပ်ကိုလူတွေ အာရုံမစိုက်မိအောင် စစ်သားတွေကြားမှာ ခါးကိုင်းထားရသည်။ မြို့လုံး အနှံ့ ကွန်ကရစ်ဓာတ်တိုင်ကြီးတွေနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး တရိုက်ထိုးတက်လာသဖြင့် ဓနဥစ္စာ ဖြစ်ထွန်းလာသည်။

တပ်မဟာ (၃) တွင် တစ်ပတ်နေထိုင်၍ ရှမ်းမြောက်၊ ဗကပ တို့ ထိန်းချုပ်ထား ရာ ဒေသသို့ ခရီးဆက်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ ပြင်ဆင်ကြရာ ဤခရီးကား ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့သွားဖို့ ရည်ရွယ်ထားသော ခရီးဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ရွေးချယ်ရမည့် လမ်း (၂) သွယ် ရှိနေသည်။ ပထမလမ်းမှာ ရွှေလီမြစ်ကို ဖြတ်၊ အစိုးရတပ်တွေ ခပ်စိတ်စိတ် ချထားသော ဘားမားလမ်းမကြီးဆီ ခရီးဆက်၍ ထိုမှ ရှမ်းမြောက်ပိုင်း လားရှိုးမှသည် တရုတ်ပြည်သို့ ချီရမည့်ခရီး ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လမ်းမကြီး၏ နောက်ဆုံး (၁၀) ကီလိုမီတာကို ၁၉၇၀ လွန်ကာလများမှစ၍ ဗကပ က ထိန်းချုပ်ထားရာ ပန်ဆန်းသည် အဆိုပါ ဧရိယာအတွင်း၌ရှိပြီး ထိုမှ တရုတ်ပြည်ကို ကူးနိုင်သည်။ နောက်တစ်လမ်း ကား ပို၍ လွယ်ကူသောလမ်း ဖြစ်သည်။ လျှင်ကျယ်မှ တရုတ်ပြည်အတွင်းမှ ဖြတ်၍ ရွှေလီမြို့သို့ ရောက်မည်။ ထိုမှ ရွှေလီမြစ်ကို ဖြတ်၍ ပန်ဆန်းသို့ မော်တော်ကားနှင့် (၂) နာရီခရီးဖြစ်လေရာ အချိန်နှင့် အားစိုက်ရမည့်ကိစ္စတွေကို ထည့်တွက်လိုက်သည့်အခါ ဒုတိယလမ်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ချက်ချင်းရွေးချယ်ခဲ့ကြပါ၏။

ဒေသခံတွေအနေနှင့် နယ်ခြားကို ဖြတ်၍ တရုတ်ပြည်ထဲဝင်ဖို့အတွက် နယ်ခြား ဖြတ် လက်မှတ်ကို တရုတ်အာဏာပိုင်တွေဆီက အလွယ်တကူ ရနိုင်သဖြင့် ကျွန်ုပ်အဖို့

ရုပ်ဖျက်၍ ကုန်ကားပေါ်မှ လိုက်ရမည်ဖြစ်ရာ ဆံပင်ကို နောက်တစ်ကြိမ် အနက်ဆိုးရပြန်သည်။ လျှင်ကျယ်ဈေးက ဝယ်ယူလာသော မီးခိုးရောင်ရှုပ်အင်္ကျီနှင့် ရှမ်းဘောင်းဘီတို့ကို ဝတ်၊ နေကာမျက်မှန်တပ်၍ တရုတ်စတိုင် နဖူးကားကားနှင့် ကောက်ရိုးဦးထုပ်ကြီးကို ဆောင်းထားလိုက်သည်။ ပန်ဆိုင်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်တွင်ရှိသော ဝမ်တိန်အထိ ကျွန်ုပ် တို့ကို လိုက်ပို့မည့် လော်ရီကားတစ်စီးကို ဒေသခံအဆက်အသွယ်တွေကတစ်ဆင့် တရုတ် ဘက်ခြမ်းမှ ငှားယူထားကြသည်။

နိုင်ဝင်ဘာ (၁) ရက်နေ့၊ ကျွန်ုပ်၏ ဒိုင်ယာရီတွင် ယခုလို ရေးမှတ်ခဲ့သည်။

“ကချင်ဒေသက ထွက်ခွာဖို့ အချိန်ရောက်ပြီ၊ မနက်ခင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့အထုပ်အပိုးတွေ ထုပ်ကြသည်။ ရှမ်းဝတ်စုံကို ဝတ်ပြီး မွန်းတည့်တစ်နာရီတွင် တရုတ်ဘက်သို့ လမ်းလျှောက်ကူးလာသည်။ နယ်ခြားလမ်းမပေါ်မှ လော်ရီကားတစ်စီးသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်နေသည်။ ဆိုင်နောင်က သမီးကို ချီလျက် မရွေ့နှင့် လျှောက်လာသည်။ အားတွမ်က နပေါမှာပင် ကျန်ရစ်ခဲ့လေပြီ။ ဒရိုင်ဘာက ကျွန်ုပ်ကို မြင်သည်နှင့် လမ်းတွင် စစ်ဆေးရေးပွိုင့်တို့ကို ရှောင်သွားရမည်ကို ချက်ချင်း သဘောပေါက်၍ ပြုံးပြသည်။ သူ့ကို တွက်ချေကိုက်အောင် ပေးထားပြီးဖြစ်၍ မေးလားမြန်းလား မလုပ်။ ကျွန်ုပ်တို့ အထုပ်အပိုးတွေကို ဂုန်နီအိတ်တွေထဲ ဝှက်ထည့်ခဲ့ရာ အိတ်တွေနှင့်အတူ လော်ရီကားပေါ်သို့ နောက်ဘက်မှ ကျွန်ုပ် တွယ်ဖက်တက်လာခဲ့သည်။ မော်တော်ကားခရီးကား မြန်သည်။ ကျန့်ဟောင့်ခေါ် မြို့ငယ်လေးမှ ဖြတ်၍ တောင်တန်းပေါ်မှ ခရီးဆက်လာခဲ့ရာ ရွှေလီမြစ်ချိုင့်ဝှမ်း ရောက်လာပြီး နောက်ထပ် တစ်နာရီခန့်တွင် ရွှေလီမြစ်ကို ဖြတ်သည်။ မည်သူမျှ ကျွန်ုပ်တို့ မော်တော်ကားကို မရပ်ခိုင်း၊ ရွှေလီမြစ်ကူးကြိုးတံတားထိပ်တွင် ရှိသော တရုတ်ပုလိပ်စစ်ဆေးရေးဂိတ်သည်ပင် ကျွန်ုပ်တို့ကားကို မစစ်ဆေး။ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း တောင်တန်းတွေကြားမှာ လအတော်ကြာ နေခဲ့ပြီးနောက် တရုတ်ပြည်ကို ဖြတ်သွားရသော ခရီးတိုလေးသည်ကား အိပ်မက်ကမ္ဘာကို ဖြတ်ရသည်နှင့် တူနေသည်။ မြို့ကြီးမြို့ငယ်တွေ၊ ကတ္တရာလမ်းမကြီးတွေ သည်းသည်းအုတ်အုတ် သွားလာနေသော လူတွေ၊ ယာဉ်တွေ၊ အခိုးအငွေ အနံ့အသက်တွေ ကျွန်ုပ်၏ နေကာမျက်မှန်မည်းထဲမှ တစ်ဆင့် တွေ့မြင်နေရပါသော အရာဝတ္ထုများစွာတို့သည်ကား တရုတ်နယ်မြေအတွင်း လော်ရီကားဖြင့် (၂) နာရီ ကြာသွားရသော ခရီးကို အိပ်မက်ဆန်အောင် ဖန်တီးပေးနေလေသည်။”

ဝမ်တိန် မရောက်မီ ရာဘာစိုက်ခင်းအနီးတွင် ကားဒရိုင်ဘာကို ရပ်ခိုင်းပြီး ကားပေါ်က ဆင်း၊ အထုပ်အပိုးတွေကို ကပျာကယာချ၍ ရာဘာပင်တန်းတွေကြားက ကျွန်ုပ်တို့ ခပ်သွက်သွက် ဖြတ်လျှောက်လာသည်။ တစ်နေရာတွင် နောက်ဘက်လှည့်ကြည့်ရာ ဘယ်သူမှ မတွေ့ရ။ (၁၅) မိနစ်ခန့် လျှောက်လာပြီးနောက် နမ့်ယန်ချောင်းလေးသို့ ရောက်လာရာ ဤတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရှူးဖိနပ်တွေချွတ်၊ ဘောင်းဘီအနားကို လိပ်တင်၍

ချောင်းကို ဖြတ်ကူးခဲ့ကြပြီး သစ်တောအုပ်ကြားထဲက မြေကွက်လပ်တစ်နေရာအရောက်တွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့က ထိုင်ကျန်ရစ်ခဲ့ကြပြီး မရွေ့က ပန်ဆန်းမြို့ထဲဝင်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာပြီဖြစ်ကြောင်း ဗကပ ဒေသခံ အရာရှိတွေဆီ သတင်းသွားပို့ရာ တစ်နာရီခန့်အကြာတွင် ပါတီမှ အငယ်တန်းအရာရှိ (၂) ယောက်နှင့်အတူ ပြန်ရောက်လာသည်။

“သွားစို့... ကျွန်မတို့ ဒီမှာရှိတယ်ဆိုတာ သူတို့သိတယ်၊ မြို့နယ်အရာရှိနဲ့ ကျွန်မတွေ့ခဲ့ပြီးပြီ”

မရွေ့က သမီးကို နောက်ကျောတွင် ကောက်လွယ်ပိုးရင်း ပြောသည်။ ကျွန်ုပ်က ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ ထည့်ထားသော ပလပ်စတစ်အိတ်ကြီးကို ပခုံးမှာ ထမ်းလျက် ခါးကိုင်းကိုင်း ပန်ဆန်းမြို့ထဲသို့ ရှေ့နောက်တန်း၍ ဝင်လာခဲ့ကြသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များမှာ ရုပ်ဖျက်ဖို့အတွက် လှိုင်ကျယ်က ဝယ်ယူလာခဲ့တာဖြစ်ပြီး ရှမ်းအားကြီးတစ်ယောက် ဈေးက ပြန်လာပုံမျိုးနှင့် အကောင်ဆုံး ကျွန်ုပ် သရုပ်ဆောင်၍ လျှောက်လာခဲ့လေရာ ပန်ဆန်းကား လှိုင်ကျယ်ထက်ကြီး၍ တရုတ်လုပ် စစ်ထရပ်ကားနှင့် ထော်လာဂျီတွေ လမ်းတစ်လျှောက်တွင် ရပ်ထားကြသည်။ ဈေးခင်းတွင် ဗမာပြည်မြောက်ဘက်မှ ကုန်သည်တွေ ဈေးဝယ်သူတွေနှင့် ပြည့်ကျပ်ပိတ်နေရာ ထိုအကြောင်းကြောင့်ပင် ကျွန်ုပ် ရုပ်ဖျက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

နောက်ဖေးလမ်းကျဉ်းလေးအတိုင်း ပါတီအရာရှိတွေနောက်မှ လိုက်လာရာ ဗကပမှ အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးတချို့နေသော ပျဉ်ထောင်နှစ်ထပ်အိမ်တစ်လုံးထဲသို့ ရောက်လာသည်။ ဤတွင် မီးခိုးရောင်ဘောင်းဘီ၊ ရုပ်အင်္ကျီအဖြူနှင့် အနက်ရောင် သားရေဂျာကင်တို့ကို စမတ်ကျကျ ဝတ်၍ စားပွဲတွင် ထိုင်နေသော ပိန်ပိန်ရှည်ရှည်နှင့် ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့လိုက်ရသည်။ ပါရောင်တွင် စတွေ့ဖူးသဖြင့် သူ့ကို ကျွန်ုပ် မှတ်မိသည်။

သို့ပေမဲ့ သူက တရုတ်လူမျိုး၊ ရေခဲသေတ္တာထဲက စင်တိုး တရုတ်ဘီယာဘူးတွေ ထုတ်ပြီး ဧည့်ခံနေခိုက် မီးဖိုချောင်ထဲက အဝတ်လျှော်စက်တစ်လုံးကိုလည်း ကျွန်ုပ် သတိပြုမိလိုက်သေးသည်။ ကျွန်ုပ်က ပါရောင်တွင် တွေ့ခဲ့သော တရုတ်လူငယ် အရာရှိကြည်မြင့်အတွက် မိတ်ဆက်စာ ပါလာသော်လည်း ကြည်မြင့်မှာမူ ပန်ဆန်း၏ အရှေ့တောင်ဘက် ကီလိုမီတာ (၂၀) ခန့်တွင် ရှိသော ‘မုံးပေါ်’ ရွာသို့ ထွက်ခွာသွားကြောင်း သိရသည်။

“ခင်ဗျား... ဒီညပဲ အဲဒီရွာကို လိုက်သွားချင်သလား?”

ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ် တရုတ်ခေါင်းဆောင်က ဘီယာဘူးကို တကျိုက်မော့ရင်း မေးနေသည်။ ဤနေရာတွင် စောင့်နေသည်ထက် လိုက်သွားတာက ပိုအကျိုးရှိမည်ဟု ကျွန်ုပ် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

“ပန်ဆိုင်းမှာ ကျုပ်အနေနဲ့ ဟိုဟိုဒီဒီ မသွားတာ ပိုကောင်းပါတယ်၊ ပါဂျောင်က ကျုပ်တို့ထွက်လာတာ အခုအထိ အစိုးရမသိသေးဘူး၊ ဒါကြောင့် မသိဘဲနေတာ ပိုကောင်း ပါတယ်”

အရာရှိက မတ်တတ်ရပ်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့နှင့် လိုက်ပါလာသော အရာရှိငယ် တစ်ယောက်ကို ဂျစ်ကားတစ်စီး ယူလာဖို့ အမိန့်ပေးလိုက်ပြီး မကြာခင် ရောက်လာရာ၊ မော်တော်ကားဒရိုင်ဘာနှင့် အရပ်ပုပျပ်ပျပ်နှင့် လူတစ်ယောက် ကျွန်ုပ်တို့ စားပွဲမှာ လာထိုင်ကြသည်။ အရပ်ပုပျပ်ပျပ်နှင့် လူမှာ ဗကပ ယူနီဖောင်းနှင့် ပလပ်စတစ်ကြယ်နီ တံဆိပ်ဦးထုပ် ဆောင်းထားပြီး ခါးတွင် ဆမ်ဘရောင်နီ ခါးပတ်နှင့် ပစ္စတိုတစ်လက်ကို သားရေအိတ်နှင့် ချိတ်ထားသည်။ သူတို့အချင်းချင်း တရုတ်လို ပြောနေသဖြင့် သေသေ ချာချာ နားမလည်နိုင်သော်လည်း သူတို့ အမူအရာနှင့် နေရာအမည်တွေကို အကဲခတ် ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ မုံးပေါ်သွားဖို့ စိစဉ်နေကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်၍ နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် လွိုင်ကျယ်သို့ မရွှေ ပြန်ရတော့မည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့မိသားစု နှင့် ခွဲဖို့ အချိန်ရောက်လာလေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကားထိုးရပ်လိုက်ချိန်တွင် မရွှေက အပြင်မှာ ရပ်စောင့်နေပြီး တအိအိနှင့် ရှိုက်၍ ငိုနေသံကို ကျွန်ုပ်တို့ ကြားနေရသည်။ မရွှေကား ကျွန်ုပ်တို့မိသားစုနှင့် အထူးသဖြင့် သမီး ဆိုင်တိုင်းနှင့် (၈) လမျှ လက်ပွန်းတတီး နေလာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

“မနက်ဖြန် မနက် သူ အိပ်ရာက ထတဲ့အခါ ကျွန်မကို မတွေ့ရရင် ငိုတော့မှာပဲ၊ ကျွန်မတို့ အခုအထိ အတူနေပြီးခါမှ...”

မရွှေက ပြောရင်း ငိုနေသည်။ သို့ပေမဲ့ မတတ်နိုင်၊ သူ့ကို ထားခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ကားနှင့် ထွက်လာရာ ချိုင့်တွေ ကျင်းတွေနှင့် လမ်းကျဉ်းလေးထဲ ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကား ပျောက်ကွယ်သွားသည်အထိ မရွှေတစ်ယောက်တည်း ရပ်ကြည့်၍ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါ၏။

မြို့ထဲမှ ထွက်လာခဲ့ပြီး ဘားမားလမ်းမကြီး၏ တောင်ဘက်သို့ မောင်းလာရာ နမ့်တောင်း(၆)ခေါ် ရွာလမ်းဆုံသို့ ရောက်လာပြီး ထိုမှ ဆက်သွားသော် လမ်းမကြီး၏ (၁၀) ကီလိုမီတာခန့်ကို ထိန်းချုပ်ထားသော အစိုးရနယ်မြေသို့ ရောက်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့က နမ့်တောင်း(၆)မှ ဘယ်သို့ချိုးကွေ့ပြီး မုံးပေါ်ရှိရာ အရှေ့သို့ ဆက်လက် ထွက်ခွာလာခဲ့ရာ လမ်း၏တောင်ဘက်တွင်မူ လရောင်အောက်တွင် ပြုံးပြုံးပျပျ မြင်နေရ သော တောင်တန်းကြီးကား စီစီဝမ်ခေါ် တောင်တန်းကြီးပင် ဖြစ်ပါ၏။

“အဲ့ဒီတောင်ထိပ်မှာ ဗမာတပ်စခန်း ရှိတယ်”

ဒရိုင်ဘာက ကားခေါင်းခန်းထဲက လက်ညှိုးထိုးပြရင်း တရုတ်သံဝဲဝဲနှင့် ဗမာလို ပြောသည်။

“အဲဒီတောင်ပေါ်ကနေကြည့်ရင် ကျွန်တော်တို့ကားမီးကို သူတို့မြင်နိုင်တယ်၊ ကျွန်တော်တို့တပ်တွေက ရန်သူ့စခန်းရဲ့ ဒီဘက်မှာ နေရာယူထားကြတယ်”

ကွန်မြူနစ်တပ်နှင့် အစိုးရတပ်တို့ မည်မျှ နီးကပ်သည်ကို မသိသဖြင့် ကျွန်ုပ်က နှစ်ဖက်တပ်တွေ မပစ်ကြဘူးလားဟု မေးကြည့်လိုက်သည်။

“တစ်ခါတစ်ခါမှ ပစ်တတ်တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့က မော်တော်ကားမီး နဲ့ အချက်ပြတယ်”

ဒရိုင်ဘာက ပြုံးဖြိုးဖြိုးနှင့် မော်တော်ကား လီဗာကို နင်းကာ စီစီဝမ် တောင်တန်း ၏ အရှေ့ဘက် တောင်ခါးပန်းတစ်လျှောက် ဂျစ်ကားကို မောင်းတက်သွားသည်။ မော်တော်ကားလမ်းကား လွန်ခဲ့သော (၈) လကျော်က ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်ခဲ့ရသော မြစ်ကြီး နား-ဆွမ်ပရာဘွမ် လမ်းနည်းတူ စုတ်ချာလွန်းလှသည်။ ဗကပ စစ်သားတွေ စောင့်နေသော ချက်ပွိုင့်ကို ကျွန်ုပ်တို့ဖြတ်လာရာ တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က ဂျစ်ကားကို လက်နှိပ်ဓာတ်မီးနှင့်ထိုး ကြည့်နေရာ ဂျစ်ကား၏ ရှေ့မီးအလင်းရောင်ဖြင့် ကြယ်နီဦးထုပ်တွေနှင့် မျက်နှာမည်း မည်းတွေ၊ တရုတ်လုပ် ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေ ကိုင်ထားသော စစ်သားတွေကို ဖျတ်ခနဲ တွေ့လိုက်ရသည်။ ဒရိုင်ဘာက မော်တော်ကားပြတင်းပေါက်မှ ခေါင်းပြုထွက်ပြီး တရုတ် လို တစ်ခုခုပြောလိုက်ရာ ဂိတ်မောင်းတံကြီး ပွင့်သွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ မော်တော်ကားလည်း ဆက်မောင်းလာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ယခု ကျွန်ုပ်တို့ သွားနေသည်မှာ ‘မုံးပေါ်’ ရွာ မဟုတ်၊ အရှေ့ဘက် ကီလိုမီတာအနည်းငယ်အကွာ တည်ရှိသော ဗကပစခန်းတစ်ခုသို့ဖြစ် ကြောင်း သဘောပေါက်လိုက်သည်။

သို့ဖြင့် သပ်ရပ်စွာ စိုက်ပျိုးထားသော ခြံစည်းရိုးတန်းတို့ ဝိုင်းကာထားသော ဝါးအဆောက်အအုံကြီးရှေ့သို့ ဂျစ်ကား ထိုးဆိုက်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့ ကားပေါ်မှ ဆင်းလိုက်ကြသည်။

“ဟော... ခင်ဗျားတို့ ရောက်လာပြီလား”

ထိုသူကား ကြည့်မြင့်၊ သို့ပေမဲ့ ပါဂျောင်မှာ တွေ့တုန်းကလို အနောက်တိုင်းဝတ်စုံ နှင့် မဟုတ်၊ ဗကပ ယူနီဖောင်း ကွန်မြူနစ်ဦးထုပ်တို့နှင့် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်က ဆိုင်နောင့်ကို စကားပြန်ထားပြီး လျှိုင်ကျယ်မှ ယနေ့မနက် ထွက်လာ ပြီး ပန်ဆိုင်းမှတစ်ဆင့် ရောက်လာကြောင်း ကြည့်မြင့်ကို ပြော၍ တန်းလျား အဆောက် အအုံအတွင်းသို့ ဟိုဟိုဒီဒီ ကြည့်လိုက်ရာ အစည်းအဝေးခန်းမဖြစ်၍ သစ်သားစားပွဲကြီး တစ်လုံးတွင် ဗကပ အရာရှိ (၇)ယောက် ဝိုင်းထိုင်နေကြသည်။ မျက်နှာကြက် ထုပ်တန်း တွင်မူ ရေနံဆီ အောက်လင်းမီးအိမ်တစ်လုံး ချိတ်ထားသဖြင့် မီးခွက်မှ အရိပ်မည်းကြီးက ကွန်မြူနစ်အရာရှိကြီးတွေ မျက်နှာပေါ် တစ်ဝက်ဖြတ်ကျနေပြီး မီးခွက်အလင်းဖြင့် ဦးထုပ်

တွေပေါ်က ကြယ်နီလေးတွေ ခပ်အုပ်အုပ် လင်းနေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဘယ်သူဘယ်ဝါ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဘာကြောင့် လာရောက်ကြောင်းကို ကြည်မြင့်က ရှင်းပြလိုက်သည်။

“ထိုင်ကြပါ... ထိုင်ကြပါ... ကျွန်တော်တို့ လွတ်မြောက် နယ်မြေက ကြိုဆို ပါတယ်”

စားပွဲပေါ်တွင် ကိုကာကိုလာ ပုလင်းကြီး (၂) လုံး တင်ထားပြီး ၎င်းတို့ဘေးတွင် ချထားသော စကားပြောစက်မှ တက္ကီတက္ကီ တကွကွ မြည်နေပြီး ကြည်မြင့်က မကြာခဏ ကောက်ကိုင်၍ သတင်းပေးပို့ချက်တွေကို နားထောင်လိုက် အမိန့်ပေးလိုက် လုပ်နေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာလိမ့်မည်ကို သူတို့ မျှော်လင့်မထားတာ သေချာသည်။ ကြည်မြင့်က သူ့လက်အောက်က လူတွေကို အမိန့်ပေးနေခဲ့ပြီး များမကြာမီ ကျွန်ုပ်တို့ အတွက် ရှင်းလင်းထားသော ဝါးတဲလေးတစ်လုံးထဲသို့ ရောက်သွားပြီး ညစာအတွက် ခေါက်ဆွဲနှင့် စည်သွပ်ဘူးအသားလုံးဟင်းတို့ကို ပြင်ဆင်ထားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အိပ်ရာ ဝင်ချိန်မှာ သန်းခေါင်ချိန်ပင် ရောက်တော့မည်။ လပေါင်းများစွာ ခြေလျင်လျှောက်ခဲ့ ပြီးနောက် မော်တော်ကားနှင့် ပင်ပင်ပန်းပန်း ခရီးဆက်ခဲ့ရပုံတွေကို စဉ်းစားရင်း ကျွန်ုပ် အိပ်ပျော်သွားသည်။

ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာသောနယ်မြေမှာ ယခင်ရောက်ခဲ့သော နယ်မြေနှင့် မတူ။ ကချင်ပြည်နယ်ကဲ့သို့ သူပုန်တွေ ထိန်းချုပ်ထားသော နယ်မြေတို့ကြားမှ အစိုးရ ထိန်းချုပ်ထားသော လမ်းမကြီးများက ဖြတ်ထားသော အနေအထားမျိုး မဟုတ်။ ဗကပ ၏ ပိုင်နက်နယ်မြေကား တရုတ်နှင့် မြန်မာကြားမှ ကြားခံပြည်နယ်တစ်ခုလို ဖွဲ့စည်းထားပြီး၊ ကောင်းစွာ အထိုင်ချထားသော ကာကွယ်ရေးနယ်နိမိတ်နှင့် လူမျိုးစုံ ပါဝင်သော အရာရှိ တို့က စီမံခန့်ခွဲ အုပ်ချုပ်ထားကြရာ ဥပမာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကားဒရိုင်ဘာမှာ ကချင်ဖြစ်ပြီး၊ ကြည်မြင့်က တရုတ် ဖြစ်သည်။ စားပွဲတွင် ထိုင်နေသော အရာရှိများကမူ မြန်မာတွေ အများဆုံးပါဝင်သည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက် ကျွန်ုပ်တို့ အိပ်ရာထချိန်တွင် စိုထိုင်းအေးစက်နေပြီး မြူနှင်းဖြူ တွေ အောက်တွင် မုံးပေါ် ချိုင့်ဝှမ်းတစ်ခုလုံး စုံးစုံးမြုပ်နေရာမှ နေလုံးကြီး တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်လာသည့်အခါတွင်မူ ကျောက်ဆောင်ကျောက်ကမ်းပါးတို့ ထူထပ်သော တောင် စဉ် တောင်တန်းကြီးတွေ ခွေပတ်ထားရာ ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်ကိုမူ ရှင်းရှင်းကြီး မြင်လာရပြီး ချိုင့်ဝှမ်းကြမ်းပြင်တွင်မူ မြစိမ်းရောင်တွေ စပါးကွင်းတွေထဲ ရစ်ကာဝိုက်ကာ စီးဆင်းနေသော ချောင်းလေးက နံနက်ခင်းနေခြည်နွေးနွေးအောက်မှာ ဘော်ကြီးခွေလေးတစ်ခုလို ထင်မှတ် ရပါ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ ညအိပ်ခဲ့သော စခန်းမှာ ကချင်ခရစ်ယာန်မစ်ရှင် ကျောင်းဝင်းအတွင်း ရှိပြီး၊ ကျောင်းထဲတွင် ကျောက်တုံးအိမ် လေးငါးလုံးနှင့် သစ်သီးပင်တွေ ပြောက်ပြောက်

ကျားကျား ရှိသည်။ ကြည်မြင့်က ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာသည့်အတွက် စိတ်ဓာတ်တက်ကြွနေပြီး စစ်သုံးမြေပုံတချို့ကို ထုတ်ကာ မြေပုံတစ်ခုပေါ် ထောက်ပြသည်။ ပြီးနောက် မုံးပေါ်နှင့် ပန်ဆိုင်ကြားမှ တောင်တန်းကြီးဆီ လက်ညှိုးညွှန်ရင်း ပြောသည်။

“ဟိုး... အဝေးက တောင်တန်းဟာ စီစီဝမ် တောင်တန်းပဲ၊ တောင်ထွတ် (၄)ခု ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့တပ်တွေက တောင်ထွတ်တစ်ခုမှာ နေရာယူထားပြီး ဗမာ တပ်တွေက အခြားတောင်ထွတ်တွေမှာ နေရာယူထားတယ်။ သူတို့ရဲ့ ရှေ့တန်းဌာနချုပ်က အဲဒီတောင်တန်းနောက်က တောင်ကုန်းတစ်ခုပေါ်မှာ ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရန်သူတပ်တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့တပ်တွေ တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက် မြင်နေရတယ်”

တောင်တန်းကြီးဆီ ကျွန်ုပ် ကြည့်လိုက်ရာ တောင်တန်း၏ ခါးတစ်ဝက်လောက် အထိ သစ်တောဖုံးနေသော်လည်း အပေါ်တောင်ခါးပန်းမှစ၍ သစ်ကုလားအုတ်ဘိုကြီးတွေလို တောင်ထွတ်တွေ အစီအရီ မြင့်တက်သွားသည်။ တောင်ထွတ်အမှတ် (၁) မှာ ကျွန်ုပ်တို့ အရှေ့ဘက်နှင့် နီးကပ်လျက် အခြားတောင်ထွတ်များမှာ အနောက်ဘက် တိုးဝင်သွားသည်။

“ရန်သူ့နေရာကို ဒီနေရာက စတိုက်ပြီး သိမ်းဖို့ ကျွန်တော်တို့ စီစဉ်ထားတယ်”

ခက်ရော်ကြမ်းတမ်းသော တောင်စဉ်တောင်တန်းကြီးပေါ် နေ့စဉ် သွားနေသလို ကြည်မြင့်က ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ပြောပြနေသည်။

“နီဝင်ဘာ (၁၁) ရက်နေ့မှာ စတိုက်မယ်၊ ခင်ဗျား လိုက်ချင်ရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့ လိုက်ခဲ့ပေါ့”

ကျွန်ုပ်ကလည်း ကျွန်ုပ်သာမက ဆိုင်နောင့်ပါ လိုက်လိုကြောင်း ပြောရာ ရှေ့တန်း စစ်မြေပြင်ဆီ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ခေါ်လာဖို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး သူ့သဘောထားကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောသည်။

“တိုက်ပွဲ ပြင်းထန်လာရင် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုတွေ ပါလာနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် သူတို့အသားအမိအတွက် ပြဿနာ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ သူတို့သားအမိက လုံခြုံစိတ်ချရတဲ့ နေရာမှာ နေခဲ့ပြီး ခင်ဗျားတစ်ယောက်ထဲ ကျွန်တော်တို့နဲ့ လိုက်ခဲ့တာ ပိုကောင်းပါတယ်”

ကျွန်ုပ်နှင့် ကြည်မြင့်တို့ မြေပုံကို အတူလေ့လာနေစဉ် သတင်းတစ်ခု ဝင်လာသည်။ ရှမ်းမြောက်ပိုင်း ကချင်တိုင်းရင်းသားတွေ နေထိုင်သော တောင်တန်းဒေသ၏ ကချင် တပ်မဟာ (၄) ၏ တပ်ရင်းမှူး ဒုဗိုလ်မှူးကြီး ‘ဆိုင်ဖုန်း’က ကျွန်ုပ်တို့ရောက်နေသည့် သတင်းကြားပြီး ကျွန်ုပ်တို့နှင့် တွေ့လို၍ တပ်မဟာတောတွင်းစခန်းမှ မုံးပေါ်သို့ ဆင်းလာပြီး စောင့်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကြည်မြင့်က ကျွန်ုပ်တို့ကို သူ့ဂျစ်ကားနှင့် လိုက်ပို့ရာ ချိုင့်ဝှမ်းကို ဖြတ်၍ မုန်းပေါ်သို့ မောင်းလာသည်တွင် ချိုင့်ဝှမ်းကား ကျွန်ုပ်

ထင်ထားသည်ထက် ပို၍ကျယ်ပြီး ပျဉ်ထောင်အိမ်နှင့် ဝါးထရဲကာအိမ် (၁၀၀) ကျော်ရှိ သည်။ နှစ်ထပ်တိုက် လေးငါးလုံးလည်း တွေ့ရသည်။

လေလုံမိုးလုံ ဈေးပတ်ဝန်းကျင်တွင် မြင်းနှင့်လားတွေ လံထားပြီး ဈေးထဲတွင်မူ တရုတ် အဝတ်အထည်တွေ အအေးသံဘူးတွေနှင့် ဒေသထွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ ရောင်းချလျက်ရှိရာ ဈေးဝယ်သူတွေနှင့် ကြိတ်ကြိတ်တိုးနေသည်။ ဈေးဝယ်သူတွေကလည်း ကချင်၊ ပလောင်၊ ရှမ်း၊ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်နှင့် ဗမာလူမျိုးစုံ ရောယှက်နေသည်။ ထိုနည်း လည်းကောင်း အလွန်တရာ ရယ်စရာကောင်းသော အခြေအနေတို့နှင့်လည်း သပွတ်အူ လိုက်နေသည်။ မတ်(စ်) ဝါဒီ၊ လီနှင့်ဝါဒီတို့၏ စိတ်ကူးယဉ် အိပ်မက်ကြီးကား တရုတ် ပြည်ကြီးနှင့် မြန်မာပြည်နယ်ခြားတွင် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတွေ ကြွတက်လျက် ဒေဝါလီ ခံလိုက်ရပြီး ဗုန်းဗုန်းကျနေသော မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ကို ဖြိုချပစ်ဖို့ လက်တွေ့ရေး ပြနေခိုက်၊ မြန်မာကွန်မြူနစ်တို့၏ ခေါင်းကိုင်ဖခင် တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီကမူ မြန်မာ ကွန်မြူနစ်တွေ ဦးထိပ်ထားနေဆဲ မော်စီတုန်းဝါဒကို အမြန်ဆုံး မြေမြုပ်ပစ်ဖို့ လုံးပန်း နေကြကုန်၏။

စီစီဝမ်ကို တိုက်ရသော ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ် နားလည်ထား သည်မှာ တောင်ထိပ်တစ်နေရာတွင် တပ်စွဲထားသော အစိုးရစစ်တပ်က ဗကပ တို့အတွက် ကောင်းကောင်း အလုပ်ဖြစ်နေသော ကုန်သွယ်ရေးယာဉ်လမ်းကြောင်းကို မော်တာနှင့် ပစ်၍ အနှောင့်အယှက်ပေးနေသဖြင့် ၎င်းနေရာမှ အစိုးရတပ်တွေကို ရှင်းထုတ်လိုက်လျှင် မုံးပေါ်နှင့် ပန်ဆိုင်းတို့အတွက် ပို၍ စိတ်ချနိုင်ကြောင်း ဗကပ က တွက်ချက်ခဲ့သလို နယ်ခြားတစ်ဖက်က တရုတ်အာဏာပိုင်တွေအနေနှင့်လည်း ဆိုခဲ့သလို ယူဆထားဖွယ် ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါ အကြောင်းတရားမှာ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသာ ဖြစ်ပြီး ယခုလို ထိုးစစ်ဆင်ရခြင်းတွင် ကျွန်ုပ် သံသယရှိနေသော နောက်ထပ်အကြောင်းတစ်ခု လည်း ရှိပါသေးသည်။ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုများတွင် KNU က ပို၍ ခြေလှမ်းစိပ် လာချိန်တွင် ဗကပ ၏ အရှိန်အဟုန်က အကျပိုင်း ရောက်လာသည်ကို ကွန်မြူနစ်တွေ သတိပြုမိကြသဖြင့် ယခုလို ထိုးစစ်ကြီးကို ဆင်နွဲပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအား ဖြင့် ဗမာစစ်တပ်က ခြေကုပ်ရထားသော အဓိက စခန်းကြီးကို ယခုလို မီးကုန်ယမ်းကုန် ယှဉ်ပြိုင်တိုက်နိုင်သည်မှာ ဗမာပြည်တွင် ဗကပ တစ်ဦးသာရှိကြောင်း တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အင်အားစုလေးတွေကို ထုတ်ပြလိုက်ပြီး ကျဆင်းနေသော ဗကပ ၏ နိုင်ငံရေးဥပဒေကို ပြန်ဆွဲတင်လိုက်တာပဲ ဖြစ်သည်။

ကြည်မြင့်က ဂျစ်ကားကို ဈေးအနီး ဆေးဆိုင်တစ်ဆိုင်ရှေ့တွင် ထိုးရပ်လိုက်ရာ ဆိုင်အပြင်တစ်နေရာတွင် KIA ယူနီဖောင်းနှင့် အရပ်ပုပြတ်ပြတ် လူတစ်ယောက် စောင့်

နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ မျက်နှာကျလေးထောင့်စပ်စပ်၊ မျက်လုံးမှေးမှေးနှင့် ကျွန်ုပ်ကို တွေ့သည်နှင့် ပြုံးပြနေရာ ကျွန်ုပ်က လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်လိုက်သည်။

“ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးဆိုင်ဖုန်း မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါ့ဗျာ... သိပ်မှန်တာပေါ့”

သူက အင်္ဂလိပ်စကားကို သွက်သွက်ချာချာပြောပြီး ဆေးဆိုင်အပေါ်ထပ်သို့ ဦးဆောင်ခေါ်သွားရာ စားပွဲတစ်လုံးပေါ်တွင် အချိုရည် သံဘူးတွေ၊ ချိုရည်နှင့် ဘီစကွတ်မုန့်တွေ ကြွေရည်သုတ်ပန်းကန်ထဲတွင် ဘီစကွတ်မုန့်တွေ အပြည့်အမောက် ထည့်ထားသည်။

“ခင်ဗျား ရောက်လာတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ဝမ်းသာပါတယ်”

ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးက ပြုံးရင်း ဆက်ပြောသည်။

“ကျွန်တော်တို့ တပ်မဟာဌာနချုပ်ကိုလည်း ဖိတ်ခေါ်ချင်သေးတယ်”

အဲ့ဒါမှ ပြဿနာ။ KIA ဒေသမှ ထွက်ခွာလာခဲ့ပြီး ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ဗကပ ၏ ဧည့်သည်တွေပင် ဖြစ်နေလေပြီ။ သို့ဖြစ်၍ တစ်ခဏမျှ ဆွေးနွေးပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ ယခုလို အစီအစဉ်ဆွဲ၍ နှစ်ဖက်ညှိလိုက်ကြသည်။ ပန်ဆိုင်းသို့ ပထမသွားပြီး ဟိုမှာ တစ်ရက် နှစ်ရက်နေမည်။ ပြီးလျှင် မုံးပေါ်သို့ ပြန်လာမည်။ ထိုမှ (၁၅) ကီလိုမီတာ ဝေးသော ဆိုင်ဖုန်း၏ တပ်မဟာ (၄) ဌာနချုပ်ရှိရာ တောင်ဘက်သို့ ဆက်၍ ထွက်လာ ကြမည်။ ရောက်လျှင် ဆိုင်နောင့်နှင့် သမီးတို့ကို ထားခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်က စီစီဝမ်တိုက်ပွဲ ကို သတင်းယူဖို့ ပြန်သွားမည်။ ဤနည်းဖြင့် တိုက်ပွဲမစမီ တစ်ပတ်အတွင်း ပန်ဆိုင်းနှင့် မုံးပေါ်ဈေးတို့ကို ကွေ့၍ ရှောင်နိုင်မည်ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သဘောတူထားသော ကြိုတင် ကာကွယ်မှုမှာ အဓိက ကျသည်။

တိုက်ပွဲပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်က ကွန်မြူနစ်တို့ ဩဇာထူထောင်ထားသော ကိုးကန့်ဒေသ နှင့် ဝ၊တောင်တန်းတို့ဘက်မှ ကီလို (၄၀၀) မျှ ခရီးဖြင့် ပန်ဆန်းမှ ဗကပဌာနချုပ်သို့ သွားမည်ဖြစ်သည်။ ကိုးကန့်ဒေသမှာ အရှေ့တောင်အာရှ၏ ဘိန်းထုတ်လုပ်မှု အချက် အချာနေရာဒေသ တစ်ခုဖြစ်ပြီး ဝ၊ဒေသသည်ကား ၁၉၇၀ လွန်ကာလ ကွန်မြူနစ်တို့ ဝ၊ဒေသသို့ ဝင်မလာမီအထိ ဝ၊တိုင်းရင်းသားများတွင် ခေါင်းဖြတ်သည့် အလေ့အထ ရှိနေသေးသည်။

ဆိုခဲ့သလို ခရီးစဉ်အတိုင်း ကျွန်ုပ် သွားနေခိုက်တွင် ဆိုင်နောင့်တို့ သားအမိအတွက် ကား ပြဿနာမရှိ၊ ဒေသခံလူတွေအနေနှင့် တရုတ်နယ်စပ်ဖြတ်သန်းခွင့်ကို အလွယ်တကူ ရနိုင်သလို ပါမစ်ထုတ်ပေးရာတွင် အထောက်အထား ဘာမျှမလို နှုတ်ပြောနှင့်သာ ရသည်ဖြစ်၍ မုံးပေါ်ရွာက ရှမ်းမသားအဓိက ပန်ဆန်းမှဆွေမျိုးညာတကာတွေဆီ အလည် အပတ်သွားမည် ဟုဆိုလျှင် ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိကို ဘယ်သူက သံသယရှိမည်နည်း။

ဤနည်း ဤပုံဖြင့် ဆိုင်နော့ကို သားအမိ ဝမ်းတိန်မှ ဘတ်(စ်)ကားနှင့် (၃) ရက်စီးလာပြီး ပန်ဆန်းနှင့် တစ်ဖက်တွင်ရှိသော မုံးအာ တရုတ်ရွာတစ်ရွာသို့ ရောက်လာမည်။

သမီးလေး ဆိုင်တိုင်းကလည်း အရင်နှင့် မတူတော့၊ (၁) နှစ်ကျော်လာပြီဖြစ်၍ ပိစိကွေးလေးတုန်းကလို နို့စို့လိုက်၊ အိပ်လိုက် မဟုတ်တော့။ ဝတုတ်လာသဖြင့် ချီရ ပိုးရတာ မလွယ်တော့သလို ငြိမ်ငြိမ်လည်း မနေတော့သဖြင့် ခေါ်သွားလျှင် အန္တရာယ် ရှိနိုင်သည်။ ခရီးသွားမည့် အစီအစဉ်တွေအားလုံး ဆွဲပြီးနောက် စကားစမြည် ပြောကြ သည်။ ဤ၌ ကျွန်ုပ်က ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးကို အင်္ဂလိပ်စာ ဘယ်မှာ လေ့လာခဲ့တာလဲဟု မေးရာ ဂေါဒွန်ဆီးဂရေ(စ်)ဖွင့်ခဲ့သော ရွှေလီမြစ်ဝှမ်း အထက်တန်းကျောင်းတွင် သင်ခဲ့ ကြောင်း သိရသည်။ ဂေါဒွန်ဆီးဂရေ(စ်)မှာ အမေရိကန်သာသနာပြုတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး “Burma Surgeon” (ဗမာပြည်က ခွဲစိတ်ဆရာဝန်) အဖြစ် ထင်ရှား၍ ရွှေလီမြစ်ကမ်းပေါ် မှ နမ့်ခမ်းမြို့ငယ်လေးတွင် သူတည်ခဲ့သော စာသင်ကျောင်းနှင့် ဆေးရုံတို့ အကြောင်းကား ဗမာပြည်တွင် ဒဏ္ဍာရီတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

မြန်မာပြည် မြောက်ပိုင်းမှ ဂျပန်နှင့် မဟာမိတ်တပ်များကြား အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် တိုက်ပွဲကြီးတွေ တိုက်ခိုက်နေချိန် ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် မြစ်ကြီးနားမြို့ကို ဝိုင်းပိတ်ဆိုထားရာ အဆိုပါကာလအတွင်း ဒဏ်ရာရ စစ်သည်တို့ကို ဂေါဒွန် ဆီးဂရေ(စ်)နှင့် ကချင်၊ ကရင် သူနာပြုများက မအိပ်မနေ ခွဲစိတ်ကုသပေးခဲ့ကြသည်။ စစ်ပြီးနောက် ယခင်အတိုင်း ပုံမှန်လုပ်ငန်းတို့ကို ရှေ့ဆက်လုပ်ကိုင်နေခဲ့ကြသည်။ သူနှင့် အနီးကပ်ရှိခဲ့သော ကချင်၊ ကရင် မိတ်ဆွေများမှတစ်ဆင့် ပထမဆုံး ကချင်သူပုန်ခေါင်းဆောင် နော်ဆိုင်းနှင့်ပတ်သက် လာခဲ့ရာမှ ခေတ္တဖမ်းဆီး၊ ထိန်းသိမ်းခံရပြီး မလွတ်မီမှာပင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၌ ကွယ်လွန် သွားခဲ့သည်။

ဂေါဒွန် ဆီးဂရေ(စ်) အကြောင်းနှင့်အတူ ဒေသသမိုင်း နောက်ခံအတော်များများ ကိုလည်း အချို့ရည် သောက်ရင်း ကျွန်ုပ်တို့ စပ်မိစပ်ရာ ပြောဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်နေသော အဆောက်အအုံပိုင်ရှင်မှာ အသက် (၃၀) ဝန်းကျင် ရှိပြီး ပါးဖောင်းဖောင်း နှင့် ကလေးမျက်နှာပေါက် ရှိသည်။ အောက်ထပ်မှ ဆေးဆိုင်သည်လည်း သူဆိုင်ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ဝိုင်းထိုင်နေသော်လည်း စကား တစ်လုံး တစ်ပါဒမျှမဟာ၊ ကချင်စကားနှင့် တရုတ်စကားတို့ကိုသာ တတ်သည်ဆိုသော်လည်း အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပြောနေသော အကြောင်းအရာတို့ကို အကြမ်းပြင်း နားလည်သည်မှာ သိသာ သည်။ ဆိုင်ဖုန်းက သူ့ကို ညွှန်ပြရင်း ပြောသည်။

“သူနာမည်က ဇော်နော် လို့ခေါ်တယ်။ နော်ဆိုင်းရဲ့ ဒုတိယသားလေ၊ တရုတ်ပြည် ဘက် ရှောင်နေရတဲ့အချိန်မှာ သူ့ကို မွေးပြီး၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်မှာ သူ့အဖေ့အတူ ပြန်ဝင် လာတာ”

ပြုံးပြုံးကြီး လုပ်နေသော ဝဝကစ်ကစ် သူ့မျက်နှာကြီးကို ကြည့်ရင်း ကျွန်ုပ် အံ့အားသင့်စွာနှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ရိုက်ကူးခဲ့သော သူ့ဖခင်၏ ဓာတ်ပုံတို့ကို အတော်များများ ကျွန်ုပ်တွေ့ဖူးသဖြင့် အကျော်ဇေယျရှိလှသော သူ့ဖခင် နော်ဆိုင်းနှင့် ရုပ်ရည်ချင်း ဘယ်လိုဆင်သည်ကို ကျွန်ုပ် စူးစမ်းနေမိသည်။

“မင်း အဖေနာမည်က ဗမာပြည်အပြင်ဘက်မှာတောင် ထင်ရှားပါတယ်”

ကျွန်ုပ်စကားကို ဆိုင်ဖုန်းက ကချင်လို ပြန်ပြောလိုက်သဖြင့် သူက ကချင်လို ပြန်ပြောသည်ကို ဆိုင်ဖုန်းက ကျွန်ုပ်ကို ပြောသည်။

“သူက ပြောတယ်၊ နောက်တစ်ခါ မုံးပေါ်ကို ခင်ဗျားလာရင် သူ့အိမ်မှာတည်း ရမယ်တဲ့၊ သူက အချက်အပြုတ်ကောင်းတယ်၊ တရုတ်ပြည်မှာ သင်ခဲ့တာလေ”

မွန်းတည့်ချိန်တွင် ဂျစ်ကားပြန်ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို ခေါ်၍ ပန်ဆိုင်းသို့ ပြန်လာရာ ဒရိုင်ဘာက ဗကပ ပုလိပ်စခန်းနားက (၂) ထပ် ကွန်ကရစ် အဆောက်အအုံ ရှည်ကြီးတစ်လုံးသို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို ခေါ်သွားသည်။ အဆောက်အအုံ အောက်ထပ်မှာ မြန်မာစီမံကိန်း ငွေတိုက်ဖြစ်ပြီး သံပြားတံခါးကြီးလေးခုကို အောက်ခြေမှ သော့ခလောက်တွေနှင့် ခတ်၍ ပိတ်ထားသည်။

အဆောက်အအုံ အပေါ်ထပ်မှာ ဗကပ၏ ဧည့်ရိပ်သာဆောင်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ တည်းခိုဖို့ ခုတင်နှင့် အခန်းကျယ်ကြီးတစ်ခန်းကို ပြင်ဆင်ပေးထားရာ စားပွဲပေါ်တွင် ရေနွေးဓာတ်ဘူးတစ်လုံး၊ တရုတ်လက်ဖက်ခြောက်တစ်ထုပ်နှင့် ကြွေရည်သုတ် ခွက်(၂) လုံး တင်ထားသည်။ အခန်းထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ထားခဲ့ပြီး နေစောင်းခါမှ လူသံကြား လိုက်ရသည်။ ကျော်ညွန့်...။ ပါဂျောင်တွင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဆုံခဲ့ဖူးသော ဗကပမှ ပညာ တတ်လူငယ်တစ်ဦး။

“ဘေးမသိ ရန်မခတ် ရောက်လာကြပြီပေါ့”

ကျော်ညွန့်က သူ့အကျင့်အတိုင်း တခစ်ခစ် ရယ်ရင်း နှုတ်ဆက်သည်။

“အခု ကျွန်တော်က ပုလိပ်ဖြစ်နေပြီ၊ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာ အင်္ဂလိပ်လို ပြောနိုင်တဲ့လူ မရှိတာကြောင့် ခင်ဗျားတို့ကို စောင့်ရှောက်ဖို့ ကျွန်တော့်ကို လွှတ်လိုက်တာပဲ”

ပြီးနောက် သူက လမ်းလျှောက်၍ မြို့ထဲသွားလာခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် မသင့်တော်သဖြင့် နောက်တစ်နေ့တွင် သွားရောက်ကြည့်ရှုစရာ နေရာတို့ကို သူ စီစဉ် ထားကြောင်း ဆက်ပြောသည်။ ခရီးကြမ်းကို ဖြတ်လာရသူ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ယခု ကျွန်ုပ် တို့တည်းရသောနေရာမှာ သက်သောင့်သက်သာရှိလှသဖြင့် ညက နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ကြီး ကျွန်ုပ်တို့ အိပ်ပျော်ခဲ့သည်။ မရွှေကလည်း လွိုင်ကျယ်သို့ ပြန်သွားသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစု (၃) ယောက်သာရှိသည်။ သို့ပေမဲ့ မရွှေပြောခဲ့တာမှန်သည်။ သမီးက မိုးလင်း အိပ်ရာထ၊ မရွှေကို မတွေ့ရတော့ တကျည်ကျည် လုပ်နေသေးသည်။

“သမီးက မရွှေကို ရှာနေတာလေ၊ မရွှေက ဘယ်ရောက်သွားသလဲဆိုတာ သူ မသိရှာဘူး”

ဆိုင်နောင်က ဝမ်းနည်းစကား ဆိုသည်။ သို့ပေမဲ့ ထိုနေ့မနက်ပိုင်းမှာပင် ကျော်ညွန့် နှင့်အတူ လက်နက်ကိုင်စစ်သား (၂) ယောက် ဂျစ်ကားတစ်စီးဖြင့် ရောက်လာသဖြင့် မရွှေကိစ္စ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် ဖြစ်သွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး ဂျစ်ကားနှင့် မြို့တစ်ပတ် ကြည့်ဖို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။

မြေပုံအတော်များများတွင် ပန်ဆိုင်းကို ‘ကြူကုတ်’ ဟု ဖော်ပြတတ်ကြရာ စင်စစ် ကြူကုတ်ကား ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလအတွင်းကမှ အလျင်အမြန် ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့သော မြို့တော် ဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်က ကျူးကျော်ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို ပြန်မောင်းထုတ်ဖို့အတွက် တရုတ် ချန်ကေရှိတ်တပ်တွေကို မဟာမိတ်တပ်က အထောက်အပံ့ပစ္စည်းပစ္စယတွေ ပေးခဲ့သော နေရာဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဂျပန်တော်လှန်ရေးပြီး နောက်ပိုင်း မော်စီတုန်း၏ ကွန်မြူနစ်တပ်များ နှင့် တိုက်ခိုက်ရာတွင် ရှုံးနိမ့်သွားသဖြင့် ချန်ကေရှိတ်၏ ကူမင်တန်တပ်များ ထိုင်ဝမ်သို့ ဆုတ်ခွာကြရာ၊ ယူနန်မှ တပ်များကား ကမ်းရိုးတန်းမှ ဖြတ်ပိတ်လိုက်သဖြင့် မြန်မာပြည် မြောက်ဘက် နယ်စပ်သို့ ကမ်းကတန်း ဆုတ်လာခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် တရုတ်မြန်မာ နယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင် ခြေကုပ်စခန်းများ ယူကာ တရုတ်ပြည်မကြီးထဲ ပြန်ဝင်ဖို့ နှစ်အတော်ကြာအထိ ကူမင်တန်တို့ ကြိုးစားခဲ့သည်။ ဤ၌ ပြန်လည် ဆုတ်ခွာလာသော ကူမင်တန်တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ကြူကုတ်မြို့တစ်မြို့လုံးကို မီးရှို့ ဖျက်ဆီးခဲ့ရာ တစ်ချိန်က စည်ကားခဲ့သော မြို့တစ်မြို့ကား နှစ်ပေါင်းများစွာ တစ်စပြင်ဘဝ ရောက်ခဲ့ရပါ၏။

ထိုမှ ကြူကုတ်မြို့ဟောင်း၏ အနောက်ဘက် (၁) ကီလိုမီတာခန့်တွင် ပန်ဆိုင်းခေါ် ရွာသစ်တစ်ရွာ တည်လာခဲ့ကြရာ၊ ဤ၌ ဗမာစစ်တပ်က နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှုတို့ကို ထိန်းချုပ်ရန် မြို့စောင့်တပ်စခန်း ချလာခဲ့ရာမှ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင်မူ ဗကပ တို့ လက်ထဲ ပန်ဆိုင်းကျသွားပြီး တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်ကြီးထွားလာရာ ယနေ့ဆိုလျှင် မြန်မာပြည်တွင် သူပုန်တို့ ထိန်းချုပ်ထားသော အကြီးဆုံးမြို့ကြီးတစ်မြို့ပင် ဖြစ်နေလေပြီ။

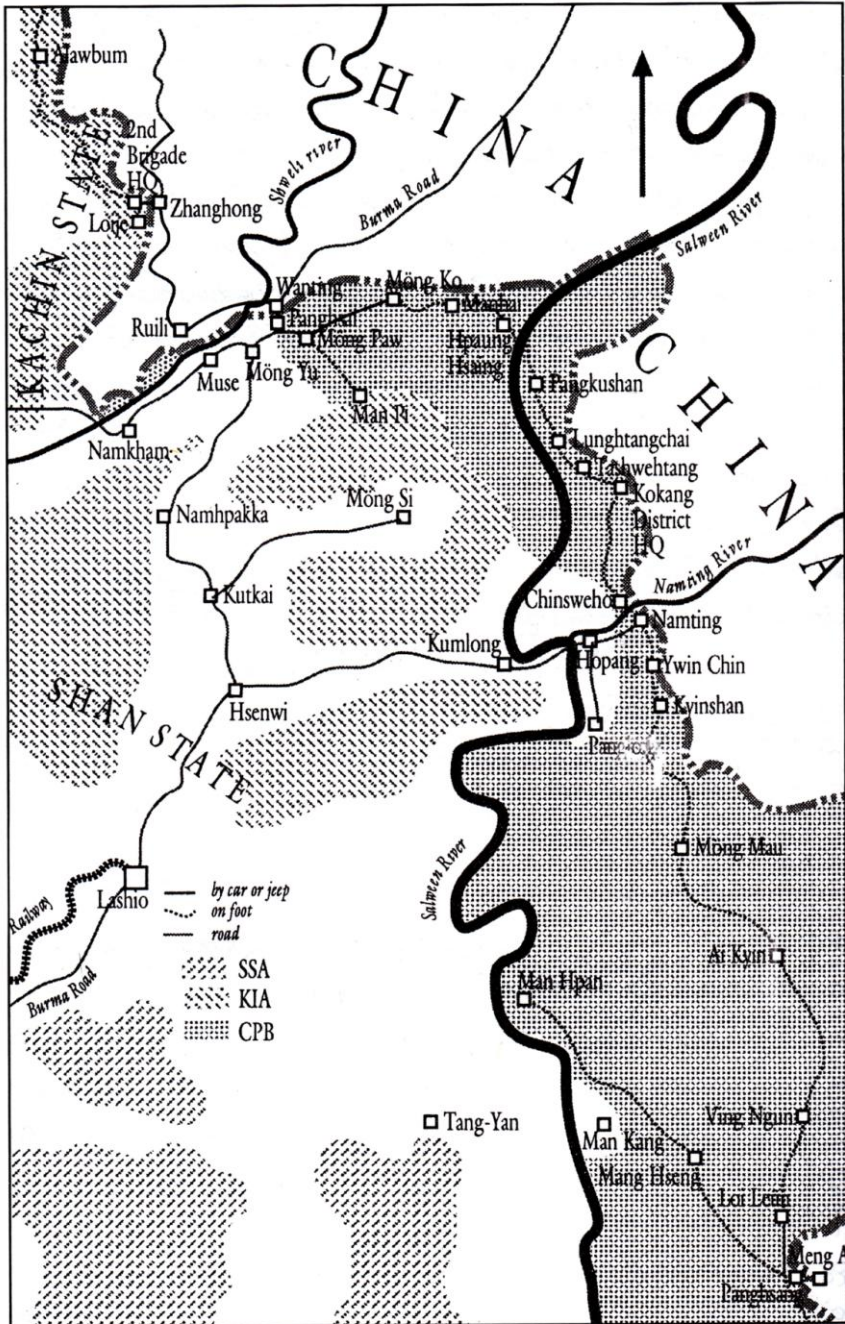
ပန်ဆိုင်းသည် တရုတ်ကုန်ပစ္စည်းတို့ကို မြန်မာဘက်သို့ တရားမဝင် မှောင်ခိုဝယ်ရာ အဓိကနေရာဖြစ်လာသဖြင့် ကုန်သွယ်ရေးမှ ကောက်ခံရရှိသော အခွန်ငွေတို့ဖြင့် ဗကပ သည်လည်း ကြီးပွားလာသလို ၁၉၇၀ ကျော် ကာလမှစ၍ ဗကပ က တရုတ်ထံမှ ယူရသော အကူအညီများလည်း လျော့ကျလာသည်။

အဓိက လမ်းမကြီးမှ ကျွန်ုပ်တို့ မော်တော်ကား မောင်းလာရာ ရောင်းရေးဝယ်တာ ကိစ္စတွေနှင့် ကြက်ပျံမကျ စည်ကားနေသော မြို့တစ်မြို့ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ သို့ပေမဲ့ စီးပွားဆောင်တာကိစ္စများတွင်မူ ဆိုရှယ်လစ်အရိပ်လက္ခဏာ ဟူ၍ လုံးဝမမြင်၊ ဖြိုးဖြိုး

လက်လက် ဆိုင်းဘုတ်တွေအောက်က အလှပြင်ဆိုင်တွေ နေရာတော်တော်များများမှာ ဖွင့်ထားပြီး စတိုးဆိုင်ကြီးတွေ၊ တရုတ်စားသောက်ဆိုင်တွေ၊ စာသင်ကျောင်း၊ တရုတ်ဘုံ ကျောင်း၊ ရှမ်းဗုဒ္ဓဘာသာတို့၏ စေတီတစ်ဆူနှင့် ဒေသပါတီ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးတို့ရှေ့မှ ကျွန်ုပ်တို့ မော်တော်ကား ဖြတ်မောင်းလာခဲ့ကြသည်။

မြို့လယ်ကွင်းပြင်တစ်နေရာတွင် တရုတ်လုပ် ကုန်ကားနှင့် ထော်လာဂျီတွေ ဆိုက် ထားပြီး အချို့ ကုန်တင်မော်တော်ကားတွေကမူ ပန်ဆိုင်းနှင့် မုံးပေါ်ကြား ခရီးသည်တင် ဘတ်(စ်)ကားတွေအဖြစ် ပြေးဆွဲနေကြသည်။ ဤ၌ စက်တပ်မော်တော်ယာဉ် မှန်သမျှ၊ ဗကပ နံပါတ်ပြားများ တပ်ဆင်ထားသည်ကို သတိပြုမိလိုက်သည်။ ပန်ဆိုင်းအနီး တောင်ကုန်းတစ်ကုန်းပေါ်မှ ကြည့်လိုက်လျှင် နယ်စပ် နမ့်ယန်ချောင်းလေးတစ်ဖက်တွင် တည်ထားသော ဝမ်တိန်မြို့ကို အထင်းသား တွေ့နိုင်သည်။ ချောင်းကို ခန်းဖွင့်တစ်ခန်းသာ ပါသော ဘေလီတံတားဟောင်းတစ်စင်းက ဖြတ်ထားပြီး နာရီစင်ကြီးတစ်စင်း၏ သွပ်ခေါင် မိုးပေါ်တွင်မူ တရုတ်အလံတစ်ချောင်း လွင့်ထားသည်။ ပြီးခဲ့သော ဆယ်စုတစ်ခုမှစ၍ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး တဟုန်ထိုး တက်လာသဖြင့် ဝမ်တိန်မြို့လေးသည်လည်း တောက် တောက်ပြောင်ပြောင် ဖြစ်နေသည်။

ထိုတစ်ညက ဧည့်ရိပ်သာမှာပင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ကြိုဆိုသော စားပွဲအဖြစ် ညစာစားပွဲ ကျင်းပကြရာကြည်မြင့်နှင့် ဗကပ အရာရှိတချို့ မုံးပေါ်မှ ဆင်းလာကြရာတွင် အများစုမှာ ကြည်မြင့်လို တရုတ်တွေဖြစ်ပြီး ဗမာတစ်ယောက်သာ ပါသည်။ သူ့အမည်မှာ အုန်းကြည် ဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ်တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင် မျက်နှာဝိုင်းဝိုင်းနှင့် အသားမဲသည်။ သို့ပေမဲ့ သူက အရွယ်ရောက်လာချိန်မှစ၍ ယခု (၆၀) ဝန်းကျင်အထိ မတ်(စ်)လီနှင့် ဝါဒနှင့် အသက်ရှင် လာသူ။ သို့ဖြင့် တရုတ်ဟင်းတွေနှင့် စားရင်း၊ သောက်ရင်း ညစာ စားကြရာ ထမင်းဟင်း တွေလည်း ပြောင်၊ အရက်ပုလင်းတွေလည်း ပြောင်သလင်းခါသွားချိန်တွင် အားလုံးရေချိန် လည်း ကိုက်နေလေပြီ။ စကားဝိုင်းတွင် ကွန်မြူနစ်အိုင်ဒီယိုလဂျီ ဘယ်လို ဘယ်လောက် ကောင်းကြောင်းနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည်လည်း ကမ္ဘာကြီးပျက်သည်အထိ တည်တံ့နေ မည့်အကြောင်း စကားတွေတဖောင်ဖောင်နှင့် အပြောဆုံးလူမှာ အုန်းကြည်ဖြစ်သည်။ ကြည်မြင့်က ကျွန်ုပ်တို့တွင် မှတ်စုစာအုပ်မပါလာကြောင်း အကြောင်းပြပြီး အုန်းကြည်စကားကို လွှဲဖို့ ကြိုးစားသော်လည်း မရ၊ ကြည်မြင့်မှတ်ချက်ကို ဘေးဖယ်လိုက်ပြီး နောက်ထပ် နိုင်ငံရေးစကားလုံးကြီးတွေနှင့် တရုတ်ပစ်သွင်းနေရာ ည (၁၁) နာရီရောက်မှ စကားပြတ် သွားသည်။ အုန်းကြည်လည်း မတည်နိုင်တော့၊ ယိမ်းထိုးနေသဖြင့် သူ့ရဲဘော်တွေက တွဲပြီး အောက်ထပ်ဆင်းရသည်။ သို့ပေမဲ့ လေကတော့ မလျှော့၊ ဗမာပြည် ပစ္စည်းမဲ့ ဘော်လှန်ရေးကြီး အောင်တော့မည်ဟု အော်ဟစ်သွားသေးသည်။

မြေပုံ (၄) ကိုးကန့်-၀ တောင်တန်းများ

နိုဝင်ဘာ (၅) ရက်နေ့တွင် ပန်ဆိုင်းမှ ဂျစ်ကားနှင့် ထွက်လာပြီး မိုးပေါ်အရောက် တွင်မူ ကေအိုင်အေ တပ်မဟာ (၄) မှ အရာရှိတစ်ယောက်နှင့် တပ်စိတ်တစ်စိတ်တို့က ဈေးအနီးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်နေသည်။ ပစ္စည်း ပစ္စယတွေ သယ်ဖို့ လားတစ်ကောင် လည်း ပါလာသည်။

မြေပြန်ချိုင့်ဝှမ်းမှ တပ်မဟာ (၄) သို့ တောလမ်းမှ ခရီးဆက်ကြရာ မိုးတဖွဲဖွဲ ရွာနေရာ တောင်တက်လမ်းတွေက မိုးရေတွေနှင့် ချောနေသဖြင့် (၆) နာရီကြာ လျှောက်ခဲ့ကြရသည်။ တပ်မဟာ (၄) ဌာနချုပ်ကို မန်ပီခေါ် ကချင်ရွာငယ်လေး တစ်ရွာ အနီး တောတွင်း မြေကွက်လပ်တစ်နေရာတွင် တည်ထားသော်လည်း သစ်ပင်ကြီးတွေ ထူထပ်စွာ အုံ့ဆိုင်းထားသဖြင့် စခန်းမှာ ရုတ်တရက်ကြည့်လျှင် ပျောက်နေရာ၊ ဤ၌ ရှမ်းပြည်သို့ ရောက်ခဲ့စဉ်က ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့သော SSA ပြောက်ကျားတို့၏ ယာယီစခန်းလေး ကို သတိရမိသေးသည်။ သို့ရာတွင် မန်ပီ စခန်းကား ကျယ်ဝန်းပြီး အစည်းအဝေးပွဲ တွေ ကျင်းပဖို့နှင့် က၊ပြုဖျော်ဖြေဖို့ စင်တစ်စင်တောင် ရှိလိုက်သေးသည်။

နောက်ထပ်တွေ့ရသော အရာတစ်ခုမှာ ကျွန်ုပ် ရောက်ခဲ့သော ကချင်သူပုန်စခန်း တိုင်းတွင် တွေ့ရတတ်သော ကြက်တောင်ရိုက်ကွင်းဖြစ်၍ ကချင်သူပုန်စခန်း၏ ဘဝကား ကြက်တောင်ရိုက်ကစားခြင်းပေါ် ဗဟိုပြုလည်ပတ်နေသည့်အလားပင် ထင်မှတ်ရသည်။ ဆိုင်ဖုန်းက စခန်းဂိတ်ပေါက်ဝတွင် စောင့်ကြိုနေပြီး ကျွန်ုပ်တို့ နေရာမည့် ဝါးတဲလေးတစ်လုံး ဆီ ခေါ်သွားသည်။ ဝါးတဲလေးမှာ သေသေချာချာ သေသေသပ်သပ် ဆောက်လုပ်ထား ပြီး တဲအတွင်း ဝင်ထိုင်ကြသည့်အခါ ကော်ဖီ၊ ဘီစကစ်မုန့်တွေနှင့် ဧည့်ခံသည်။

“ခင်ဗျားရောက်လာတာ အချိန်ကိုက်ပဲ”

ဆိုင်ဖုန်းက ကြော့ရည်သုတ် သံမတ်ခွက်ထဲက ကော်ဖီကို တစ်ငုံသောက်ရင်း ပြောသည်။ ပြီးနောက် စစ်ဖိနပ်မှ ကြိုးကို ဖြုတ်၍ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ရှိသွားဟန်တူသည်။

“စီစီဝမ်ကို ဗကပ က နိုဝင်ဘာ (၁၆) ရက်နေ့ စတိုက်မယ်၊ ရက်ပြောင်းလိုက် ပြီ၊ ကျုပ်တို့ကလည်း မ·ဆ·လ လွှတ်မယ့်တပ်ကူတွေကို ချုံခိုတိုက်ပေးမယ်လို့ ဆုံးဖြတ် ထားတယ်။ အဓိကတိုက်ပွဲကြီး မစမီ ဘားမားလမ်းမကြီးပေါ်က အစိုးရတပ်ယာဉ်တန်း တွေကိုလည်း ချုံခိုတိုက်ဖို့ ဗကပ က စီစဉ်ထားတယ်။ (၉) ရက်နေ့မှာ မဆလတပ်မှူး တွေ ကြောက်လန့်ပြီး ခေါင်းနောက်သွားအောင် ရှုပ်ထွေးမှုတွေ ဖန်တီးလိုက်တဲ့ သဘောပဲ”

ထိုသတင်းကား ထူးခြားသည်။ ပြီးခဲ့သော (၁၀) နှစ်ခန့်က ကချင်နှင့် ဗကပ တို့မှာ ဤနေရာ ဤဒေသတွင် အသေအကြေတိုက်ခိုက်နေရာမှ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ဘရန်ဆိုင်း KIA ဥက္ကဋ္ဌ တာဝန်ယူပြီးနောက် ဗကပ နှင့် အပစ်ရပ် သဘောတူညီမှု စာချုပ်ချုပ်ခဲ့ပြီး ကချင်ဘက်ပတ်စရစ်ယာန်တွေနှင့် ဗကပ မတ်(စ်)-လီနင်ဝါဒီတို့ ပူးပေါင်း၍ ညီညွတ်သော တပ်ဦးဖွဲ့နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့သော ပေါင်းစည်းမှုသည်

ကိုးရိုးကားယားနိုင်သော်လည်း အလုပ်ဖြစ်ခဲ့ပုံရသည်။ သို့ပေမဲ့ ဗကပ နှင့် လက်တွဲ အလုပ်လုပ်ရသည်မှာ ကချင်တွေအနေနှင့် အဆင်ပြေရဲ့လားဟု ဆိုင်ဖုန်းကို ကျွန်ုပ်က မေးလိုက်ရာ သူ့အဖြေကြောင့် ကျွန်ုပ် တော်တော် ခေါင်းစားသွားသည်။

“ပြေတယ်လည်း ပြောရမယ်၊ မပြေဘူးလည်း ပြောရမယ်၊ ပြေတာက ဘုံရန် သူ့ကို ကျုပ်တို့ အတူတူတိုက်ကြတာ ကောင်းတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခါတစ်ခါ ကျုပ်တို့ လူတွေကို ပြောရတာ တော်တော် လက်ပေါက်ကပ်တယ်။ ခင်ဗျားလည်း သိပါတယ်။ ကျုပ်တို့လူတွေက ဘာသာရေးကို အရမ်းစောင်းပေးတဲ့ လူတွေဆိုတော့ ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို ကြောက်ကြတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့။ နောက်တစ်ခါ ဗကပ နဲ့ ကျုပ်တို့ ပြန်ချကြမယ်ဆို ရင်တော့ မဆလက အမြတ်ထွက်ပြီး ဒုက္ခအများဆုံးခံရမှာက ရွာသူရွာသားတွေပဲလေ”

NDF က တပ်ရင်း (၈၆၁) ကို ဖွဲ့စည်း၍ တပ်ဦးကို အားဖြည့်ပေးလိုက်သဖြင့် ဆိုင်ဖုန်း၏ စခန်းတွင် SSA မှ ဗိုလ်မှူး စိုင်းလိတ်နှင့် အဖွဲ့အပြင် ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ ဝင်တို့ပါ တပ်စွဲထားကြသော်လည်း တောကလည်း ထူထပ်၊ ဘားမားလမ်းမအနီး တပ်စွဲ ထားသော အစိုးရတပ်တွေနှင့်လည်း နီးကပ်နေသည်တို့ကြောင့် မန်ပီစခန်းကား အအိပ် အနေ နည်းကြ၍ သတိမပြတ်ရှိနေကြလေသည်။ သို့ရာတွင် ဆိုခဲ့သလို ပုံမှန်မဟုတ်သော သတိနှင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုတွေ ရှိနေခြင်းတွင် နောက်ထပ် ရိုးရှင်းသော အကြောင်းတစ်ခု လည်း ရှိနိုင်ပေရာ ဤအချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မကြာခင် ရှာဖွေတွေ့ရှိလာတော့သည်။ ၎င်းကား ညဘက်ဆိုလျှင် အိပ်မရအောင် ခြင်အုပ်ကြီးတွေကျလာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ကိုယ် လုံး အကိုက်ခံရလေရာ တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်းမှာပင် ဆိုင်တိုင်းမျက်နှာတစ်ခုလုံး ခြင်ကိုက် ဖုတွေ ပွထလာရာ ဤဒေသတွင် ငှက်ဖျားရောဂါရှိနိုင်သဖြင့် ငှက်ဖျားကာကွယ်ဆေးပြား အချို့ကို ဆိုင်နှင့် သောက်ထားလိုက်ခြင်းဖြင့် နို့မှတစ်ဆင့် ကလေးကိုလည်း ကာကွယ် ပေးနိုင်သည်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။ သို့ပေမဲ့ ခြင်တွေကလည်း အလုအယက် ကိုက်နေကြ သဖြင့် ညဘက်တွင် ဆိုင်တိုင်းကို ခြင်ထောင်နှင့် သေသေချာချာ သိပ်ပြီး နေ့ဘက်တွင် လက်ကိုင်ပဝါ(သို့) ငှက်ပျောရွက်နှင့် ခြင်မောင်းပေးနေရသည်။ ယခုအခါ သမီး ဆိုင်တိုင်း အသက်(၁၄)လပြည့်ပြီး လူလုံးကလည်း ထွားလာရာ မန်ပီစခန်း၌နေစဉ် ရက်အတွင်းမှာပင် သမီးလေး လမ်းစလျှောက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဝမ်းသာကြရသေးသည်။

နိုဝင်ဘာ (၉) ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့တွင် မွန်းလွဲချိန်အထိ တစ်မိမိနှင့် မိုးရွာနေရာ စခန်းကို အုပ်မိုးထားသော သစ်ရွက်တွေပေါ်က မိုးရေစက်တွေ တဖျောက်ဖျောက်ကျ၍ လမ်းတွေ ဗွက်ထပြီး ချောကျိသွားသည်။ သို့ပေမဲ့ စင်ပေါ်တွင် တပ်မဟာ(၄)၏ ဝါဒ ဖြန့်ချိရေးအဖွဲ့က သီချင်းတိုက်နေရာ၊ သူတို့ဆီက လျှပ်စစ် ဂီတသံစဉ်တွေနှင့်အတူ မျိုးချစ်သီချင်းတွေ တောထဲသို့ ပျံ့လွင့်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်က တဲအပြင်ဘက် တွင် ဝါးကုလားထိုင်တစ်လုံးနှင့် ဒိုင်ယာရီရေးမှတ်နေပြီး ဆိုင်နှင့်က သမီးလေးနှင့်

ဆော့နေလေရာ (၂) နာရီ (၁၅) မိနစ်တွင်မူ ဘားမားလမ်းမကြီးဘက်မှ လက်နက်ကြီး ပစ်သံတွေ တအုန်းအုန်းနှင့် ကြားလိုက်ရသည်။ သို့ပေမဲ့ ဂစ်တာအဖွဲ့ကား အဆိုမပျက်၊ အတီး မပျက်၊ တစ်ခါတစ်ခါ ရိုင်ဖယ်သေနတ်သံနှင့် မော်တာပေါက်ကွဲရာမှ ပွဲတင်သံတွေ ကြားဖြတ် ဝင်လာသည်။ ဆိုင်ဖုန်းက ကျွန်ုပ်တို့တဲသို့ သုတ်သုတ်နှင့် ရောက်လာပြီး ပြုံးရင်း မေးလိုက်သည်။

“ခင်ဗျား ကြားတယ်မဟုတ်လား၊ ချုံခိုတိုက်ပွဲစနေပြီ ထင်တယ်”

အမှန်ပင် တိုက်ပွဲစနေလေပြီ။ ကွတ်ခိုင်နှင့် လားရှိုးသို့ နယ်စပ်အနီး မူဆယ်မှ ပြန်လာသော အစိုးရတပ်တို့ကို ကြိုတင်တိုက်ခိုက်ဖို့ ဗကပ က ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဆိုသော် လည်း ချုံခိုတိုက်သင့်မတိုက်သင့်နှင့် ပတ်သက်၍ သဘောထားအမျိုးမျိုး ကွဲလွဲခဲ့သည်။ ဆန့်ပေါင်သဘောထားအရ ယခုလို ချုံခိုတိုက်ခိုက်လိုက်ခြင်းသည် အစိုးရတပ်တွေကို လှန်သလို ဖြစ်သွားသဖြင့် ဒေသအတွင်းက တပ်စခန်းတွေမှာ တပ်ကူတွေ ဖြည့်ပေးနိုင် ဖွယ်ရှိသဖြင့် စီစီဝမ်ကို တိုက်သည့်အခါ ပို၍ ခက်ခဲသွားနိုင်သည်။ သို့ပေမဲ့ ဗကပ က ချုံခိုတိုက်ပွဲကို အောင်မြင်စွာ တိုက်ခိုက်နိုင်လျှင် အစိုးရတပ်တွေ အခြေပျက်သွားပြီး စီစီဝမ်ကို အလွယ်တကူ သိမ်းယူနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယူဆသည်။

ကျွန်ုပ်အထင်ပြောရလျှင် ဗကပ အနေနှင့် အစိုးရတပ်ကို လျော့တွက်ထားသလို သူတို့အင်အားကို ပိုတွက်သည် ထင်သည်။ မြန်မာပြည် ပြည်တွင်းစစ်နှင့်ပတ်သက်၍ နှစ်အတော်ကြာကပင် ကျွန်ုပ် လေ့လာသူတစ်ယောက်အနေနှင့် ဗမာစစ်တပ်၏ တိုက်ရည် ခိုက်ရည်ကို လျော့တွက်၍ လုံးဝမရနိုင်ကြောင်း ကျွန်ုပ် ကောင်းစွာ နားလည်ခဲ့သည်။

အစိုးရစစ်တပ်၏ နယ်ခြားဒေသမှ အရပ်သားတို့ကို ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ ပြုမူကျင့်ကြံသည့် ပေါ်လစီသည် စစ်ရေးအရသော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးအရသော် လည်းကောင်း ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးကို ဖြစ်စေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဆေးဝါးနှင့် ရိက္ခာ မပြည့်စုံမှုကြောင့် သေကျေပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုရှိခဲ့သည့်တိုင် သတ္တိဗျတ္တိနှင့် သက်လုံ ကောင်းသလို အတွေ့အကြုံဝ၍ တိုက်ရည်ခိုက်ရည် ထက်မြက်သည့် အရှေ့တောင်အာရှ မှ တစ်ခုတည်းသော စစ်တပ်လည်းဖြစ်သည်။

နာရီဝက်မျှအကြာတွင် အဝေးမှ သေနတ်သံတွေ တိတ်သွားပြီး နေ့မကူးခင်မှာပင် မန်းပီစခန်းသို့ သတင်းရောက်လာသည်။ မိုးရွာနေသဖြင့် ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ သေသေချာချာ အစွမ်းမပြနိုင်ပါသဖြင့် ထရပ်ကားတစ်စီးကိုသာ ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ပြီး အစိုးရ တပ်ဖွဲ့ဝင် အနည်းငယ် ဒဏ်ရာရသွားကြောင်း၊ လက်နက်ကြီးတွေနှင့် ထုရာတွင်လည်း ထိထိမိမိ တစ်ခုမှ အရာမရောက်ခဲ့ကြောင်းတို့ ဖြစ်လေရာ မကြာမီ တိုက်တော့မည့် စီစီဝမ်တိုက်ပွဲအတွက် ကျွန်ုပ် စိုးရိမ်သွားသည်။ လမ်းပေါ်တွင် ထင်းထင်းကြီးသွားနေ

စိစစ်ဝမ်းကို တိုက်ဖို့ ပြင်နေသော ဗကပခေါင်းဆောင်တွေ ကျန်ကျိမိန် (ကြည်မြင့်) က ရှင်းလင်းနေစဉ်။

သော အစိုးရစစ်ယာဉ်တန်းကြီးကိုတောင် ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား မတိုက်နိုင်လျှင် မြေကတုတ် နှင့် အသေအချာ ပြင်ဆင်ထားသော အစိုးရတပ်တွေကို ကွန်မြူနစ်တွေက ဘယ်လို ဘယ်အကြောင်းနှင့် အနိုင်တိုက်နိုင်ပါအံ့။

တစ်နေ့ ညနေချိန်၊ ထုံးစံအတိုင်း တဲရှေ့တွင် ဝါးကုလားထိုင်နှင့် ကျွန်ုပ်ထိုင်နေ စဉ် ဆိုင်ဖုန်း ပေါက်ချလာပြီး ပြုံး၍ ပြောသည်။

“ကျုပ်နဲ့ လိုက်ခဲ့၊ ခင်ဗျားမိတ်ဆွေတစ်ယောက် ရောက်နေတယ်”

ဘယ်က မိတ်ဆွေများပါလိမ့်၊ ဇေဇဝါနှင့် မှတ်စုစာအုပ်ကို လက်ကချပြီး သူ့နောက် ကျွန်ုပ်လိုက်လာခဲ့ရာ စခန်းအစွန်တစ်နေရာသို့ လျှောက်လာပြီး ထိုမှ တောလမ်း လေးအတိုင်း ကွေ့ဝိုက်လာ၍ လျှိုစောက်ကျဉ်းတစ်နေရာ အရောက်တွင်မူ ဝါးတဲကြီး တစ်လုံး တွေ့ရပြီး တံခါးဝတွင် လက်နက်ကိုင်စစ်သားတွေ စောင့်နေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်သွားသည့်အခါ အခန်းထဲတွင် ရေနံဆီ မီးအိမ်တစ်လုံး ထွန်းထားသည်။

“အို... မစ္စတာ လင့်တနာ၊ ပါဂျောင်မှာ နှုတ်ဆက်ရတာ မဝသေးလို့ နောက်ထပ် နှုတ်ဆက်ပွဲ လုပ်မလို့ ခင်ဗျားနောက်က လိုက်လာတာလေ”

အရပ်ပုပု၊ တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင်နှင့် ရင်းနှီးနေသော အသွင်အပြင်တစ်ခု၊ ဝါးကြမ်း ခင်းပေါ်တွင် တင်ပျဉ်ခွေထိုင်လျက်က ပြုံးပြုံးကြီး လုပ်နေသည်။

“ဘရန်ဆိုင်း... ဘယ်တုန်းက ရောက်လာတာလဲ”

နိုဝင်ဘာ (၁၆) ၁၉၈၆ ခုနှစ် စီစီဝမ်တိုက်ပွဲကို ကွပ်ကဲနေသော ကြည်မြင့်နှင့် ဗကပ စစ်သားတချို့။

ပြောပြီးခါမှ မတ်ခွက်နှင့် လက်ဖက်ရည်သောက်နေသော ဇောင်းဟရာကို သတိပြု မိလိုက်သည်။

“ကျုပ်တို့ ရောက်လာတာမကြာသေးဘူး။ ထိုင်းနိုင်ငံကို သွားကြမလို့ပါ။ NDF ကိုယ်စားလှယ်တွေက ကျင်းပမယ့် NDF ကွန်ဂရက်မှာ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး လာစေချင်ကြတာနဲ့ အစည်းအဝေးတက်ဖို့ ထွက်လာကြတာ။ တော်တော်လေး လျှို့ဝှက်ပြီး လှုပ်ရှားရမှာ။ ကျုပ်တို့ ပါရောင်က ထိုင်းနိုင်ငံကို ထွက်လာတဲ့သတင်း မဆလ သိသွားရင် အန္တရာယ်များတယ်”

ပါရောင်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို နှုတ်ဆက်စဉ်က ဘရန်ဆိုင်းပြောခဲ့သော စကားအသွား အလာကို ယခုမှပင် ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်တော့သည်။ အမှန်အားဖြင့် ဘရန်ဆိုင်းတို့ အဖွဲ့က မထင်ရှားသော နယ်မြေများမှ ထိုင်းနယ်စပ်သို့ ခြေလျင်ခရီးဖြင့် NDF ဌာနချုပ် သို့ (၂) လကြာ ခရီးဆက်ရုံမက ပြင်ပကမ္ဘာကြီးအထိ ခြေဆန့်တော့မည် ဖြစ်သည်။ “အခုအချိန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ လွတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာက သိအောင် လုပ်ဖို့ အချိန်ရောက်ပြီ။ ဂေါ်(ဒ်)က ကျုပ်တို့ကို ကူညီမှာပါ။ မြန်မာပြည် ငြိမ်းချမ်းသွား မှာပါ။ နိုင်ငံတကာက စိတ်ဓာတ်ရေးရာအရ ထောက်ခံမှုမရရင် ဘာမှလုပ်လို့ မရနိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့် ဥရောပနဲ့ အမေရိကားကို သွားပြီး NDF ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို ကျုပ်ပြော ချင်တယ်”

လျှို့ဝှက်ကျဉ်းလေးထဲတွင် ဝှက်နေသော တဲထဲတွင် တစ်နာရီမျှ ကျွန်ုပ်တို့ တိတ်တဆိတ် ပြောဆိုဆွေးနွေးပြီး ထိုင်းနိုင်ငံ မသွားမီ ဗကပ ခေါင်းဆောင်တို့နှင့် ဆွေးနွေးရန်၊ ဘရန်ဆိုင်းနှင့် ဇောင်းဟရာတို့က ကျွန်ုပ်တို့အား ရှေ့ဆင့်နေကပ်ဆင့် လိုက်ကြဖို့ အစီအစဉ်ဆွဲကြသည်။ စင်စစ် ဤသတင်းမှာ အထူးစိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။ ဘရန်ဆိုင်းအနေနှင့် ပြင်ပကမ္ဘာကြီးသို့ ရောက်ပြီး မြန်မာပြည်နှင့် စပ်လျဉ်းသော အရပ်ရပ် အခြေအနေတို့ကို ရှင်းပြ၍ နိုင်ငံတကာ အသိုင်းဝိုင်းကို ဆွဲဆောင်နိုင်ပါမူ ဆယ်စုနှစ်များစွာ ဖြစ်ပွားနေသော လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခတို့ကို နိုင်ငံရေးအရ အဖြေရှာနိုင်မည့် လမ်းတစ်လမ်း ပွင့်လာနိုင်ပါသည်။

“ကောင်းပြီလေ... ဒါဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဘန်ကောက်မှာ တွေ့ကြတာပေါ့”

နှုတ်ဆက်ပြီး ကျွန်ုပ် ထွက်လာခဲ့သည်။ အရပ်ရပ် အနေအထားတို့ကား အရှိန်စယူနေလေပြီ။

နိုဝင်ဘာ (၁၄) ရက်တွင် KIA တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နှင့်အတူ မန်ပီစခန်းမှ ကျွန်ုပ် ထွက်ခွာလာရာ ထိုနေ့က ရာသီဥတု ကြည်ကြည်လင်လျက် ရွှေလီမြစ်အရှေ့ဘက်ခြမ်းမှ ကိုးကန့်တောင်တန်းကြီးများကား အုံ့ဆိုင်းပြာရီလျက်။ ကျောက်ဆိုင်ကျောက်သား တောင်များကြားက မုံးဟွမ်းနှင့် မုံးယာလေး၊ မောရှမ်း ချိုင့်ဝှမ်းတို့ကမူ စိမ်းစိုလန်းဆန်းနေသော အိုအေစစ်လေးတွေလိုပဲ။ လမ်းလျှောက်လာရသည်မှာ တက်ကြွလန်းဆန်းနေပြီး အထူးသဖြင့် တောင်အဆင်းတွင်မူ အလာတုန်းကလို အားစိုက်စရာ မလိုဘဲ သက်သောင့်သက်သာ ရှိလှသည်။

မွန်းတည့်ချိန်တွင် မုံးပေါ်သို့ ရောက်လာရာ ချိုင့်ဝှမ်းအတွင်းမှ ဝင်းမှည့်နေသော စပါးတို့ကို လယ်သမားတွေ ရိတ်သိမ်းနေပြီး လယ်ကွင်းတွေကြားက လမ်းလေးတို့တွင် မူ ကျွဲတွေ လံထားသည်။ သို့ပေမဲ့ မကြာမီ ၎င်းတို့နှင့် အနီးအနားတွင် တိုက်ပွဲကြီးတစ်ပွဲ ဖြစ်လာတော့မည်ဖြစ်ရာ ဤမြင်ကွင်းကား ကြေကွဲဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းနေသည်။ မစ်ရှင်ဟောင်း ဝင်းခြံထဲက စခန်းသို့ ဆက်မသွားမီ ဇော်နော်က သူ့ကတိအတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ကို တရုတ်ဟင်းတွေနှင့် ဧည့်ခံဖို့ စောင့်နေသည်။

ကျွန်ုပ်၏ လမ်းပြနှင့် စကားပြန်အဖြစ် လိုက်ပါဖို့ ပန်ဆိုင်းမှ ကျော်ညွန့် ရောက်နှင့်နေပြီ။ ထိုညတွင် ဗကပ မှ ပညာတတ် လူငယ်တချို့နှင့် ကျွန်ုပ် ချက်အရက် သောက်ရင်း ညဉ့်နက်သည်အထိ စစ်ပွဲနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြောကြဆိုကြရာ အများစုမှာ ဗကပ အရှိန်တက်နေသော ၁၉၇၀ ပြည့်နှင့် အစောပိုင်းကာလများက တောခိုလာသူတွေဖြစ်ပြီး မော်စီတုန်း၏ မဟာပစ္စည်းမဲ့ယဉ်ကျေးမှု တော်လှန်ရေး အယူအဆတို့ကို ယခုအထိ

စွဲကိုင်ထားပုံရသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်က ယနေ့ ဗကပ နှင့်ပတ်သက်၍ သူတို့အမြင်တို့ကို မသိမသာ မေးစမ်းကြည့်ရာ တိတိကျကျ ဘယ်သူမှ မဖြေ။ မှန်မှန်ဝါးဝါးနှင့် ပြုံး၍သာ ပြကြပြီး ၁၉၅၂ ခုနှစ်က ဖိလစ်ပိုင်တွင် New People's Army မှ ကွန်မြူနစ်တွေနှင့် ကျွန်ုပ် သွားတွေ့ခဲ့သော ခရီးအကြောင်း မေးဖို့ မြန်းဖို့သာ စိတ်ဝင်စားနေကြသည်။

နိုဝင်ဘာ (၁၅) ရက် မုံးပေါ် ချိုင့်ဝှမ်းပေါ်တွင် ချောက်ချားဖွယ်အတိ ကြီးစိုးနေ သည်။ မွန်းတည့်ချိန်တွင် ရာပေါင်းများစွာသော ဗကပ စစ်သားတွေ စခန်းအတွင်းသို့ ချီတက်လာကြရာ ကျည်ကပ်တွေ ကျည်တောင့်တွေကို ပခုံးပေါ်မှာ သိုင်းဆွဲထားကြပြီး၊ အော်တိုမစ်တစ် ရိုင်ဖယ်တွေ၊ စက်သေနတ်တွေ၊ ဘဏ္ဍကားနှင့် လက်ပစ်ဗုံးတွေနှင့် အချို့ကမူ တရုတ်စစ်ကား အဟောင်းအမြင်းတွေ ဖုန်တထောင်းထောင်း လမ်းပေါ်မှ တကျိကျိ မောင်းရင်း စခန်းထဲ ဝင်လာနေကြသည်။ ဟိုအဝေး စီစီဝမ်တောင်ပေါ်တွင်မူ အမှောင်ထု အတိတ်နိမိတ်ဆိုးကြီးကား ရစ်ဝဲနေပါ၏။

ယခုထိတိုင် ကွန်မြူနစ်တို့တွင် စစ်လက်နက်အင်အား အတောင့်အတင်း ရှိသေး ကြောင်းကို ပြသသည့်အနေနှင့် ဗကပ တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့တို့ကို ဖြန့်ကျက်ချထားရာ စစ် ကြောင်းကြီးတွေနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းတွေ အပြည့်တင်ဆောင်လာသော ထရပ်ကားများကား အဝေးသို့ ချီတက်နေကြသည်တို့ကို ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဂျပန်တွေ စိုက်ခဲ့သော ချယ်ရီပင်တွေအောက်တွင် ကျွန်ုပ်နှင့် ကျော်ညွန့်တို့ ထိုင်ရင်း တိတိဆိတ်စွာ ကြည့်နေကြ ပါ၏။

တပ်တွေ ဖြန့်ကျက်ချထားရာတွင် အလုပ်ရှုပ်နေသော ကြည်မြင့်က တာဝန်မှ ခဏအားလပ်ချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ပျဉ်ထောင်အဆောက်အအုံကြီးထဲ ခေါ်၍ ရွံ့နှင့် သဲ တို့ဖြင့် လုပ်ထားသော စီစီဝမ်တောင် ပုံစံငယ်တစ်ခုကို ပြသည်။ စကေးကိုက်လုပ် ထားသော ပုံစံငယ်တွင် သစ်တောအကွက်တို့ကို သစ်ရွက်စိမ်းတွေနှင့် အမှတ်အသား ပြထားပြီး အစိုးရတပ် တည်ရာတို့ကိုမူ စက္ကူရောင်စုံ အလံလေးတွေနှင့် ပြထားသည်။ အနီရောင် ကတ်ထူပြား မြားဦးလေးများက တစ်ဖက်မှ တိုက်ခိုက်မှုကို ဖြတ်တောက်ပစ်မည် နေရာတို့ကို ဖော်ပြထားသည်။ ဤ၌ရှိနေသော အရာရှိများအနက် ကြည်မြင့်အပြင် အချို့ လူများမှာ ပန်ဆိုင်တွင် ကျွန်ုပ်နှင့်ဆုံခဲ့သော တရုတ်တွေနှင့် သီအိုရီဆရာကြီး အုန်းကြည် လည်း ပါသည်။

၎င်းတို့၏ စစ်ဆင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ထိုးစစ်ဆင်မည်ကို အရာရှိများက ကျွန်ုပ်ကို ရှင်းပြနေခိုက် အစိုးရတပ်တွေ ဆုတ်ခွာနိုင်မည့် ထွက်ပေါက် မရှိသည်ကို ကျွန်ုပ် သတိထားမိလေရာ လွန်လေပြီးသောနှစ် (၂၀၀၀) ခန့်က တရုတ် ဖိလိုဆိုဖာကြီး ဆွန်ဇူးရေးသားခဲ့သော “The Art of War” ထဲမှ စာကြောင်းတစ်ကြောင်း ကို သတိရလိုက်သည်။ ၎င်းမှာ ရန်သူကို ဝိုင်းဝန်းပိတ်ဆို့ထားသည့်အခါမျိုးတွင် ရန်သူ

ဆုတ်ခွာဖို့ ထွက်ပေါက်ပေးထားရမည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ရန်သူတပ်များက အသေခံတိုက်၍ ထွက်ပေါက်ရှာကြပေလိမ့်မည်ဟူ၍ ဖြစ်ရာ အဆိုပါ စစ်ဥပဒေသအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်က အရာရှိတစ်ယောက်ကို မေးကြည့်လိုက်သည်။ သို့ပေမဲ့ ထိုသူက ကျွန်ုပ်ကို ရေရေရာရာ အဖြေမပေး။ ညာဘက်လက်ကို ဟန်ပါပါနှင့် လွှဲရမ်းလိုက်ပြီး နှုတ်ခမ်းကိုစုကာ သူ့ရည် ရွယ်ချက်ကိုသာ ပြောသည်။

“ကျုပ်တို့က ဒီကောင်တွေကို လုံးဝ ခြေမှုန်းပစ်ဖို့ ရည်ရွယ်ထားတယ်၊ တစ်ကောင် တစ်မြီးမှ မကျန်စေရဘူး”

သို့နှင့် ကျွန်ုပ်လည်း နောက်ထပ် မမေးတော့ဘဲ တောင်ပုံစံငယ်ကိုသာ လေ့လာနေ လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် သူတို့ စစ်ဆင်ရေးကို အတိအကျ ပြင်ဆင်ထားသဖြင့် ကြည်မြင့်က ကျွန်ုပ်ကို အသေးစိတ် ပြောပြချင်နေသည်။

“ဒီကိစ္စအတွက် လအတော်ကြာကတည်းက ဒေသခံတွေကို ပြင်ဆင်ခိုင်းထား တယ်။ အခု စပါးတွေ ရိတ်သိမ်းတာ ပြီးသလောက်ရှိပြီဆိုတော့ တိုက်ပွဲကြောင့် အနှောင့် အယှက် မဖြစ်တော့ဘူး၊ ပန်ဆန်းကို သွားတဲ့ ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းကို ကျွန်တော် တို့ ကာကွယ်ထားရမယ်၊ သူတို့က စီစီဝမ်တောင်ပေါ်ကနေ မုံးပေါ်ဈေးထဲကို တစ်ခါ တစ်ခါ အမြောက်နဲ့တောင် ပစ်တယ်”

ဤတွင် ထူးခြားသော အချင်းအရာမှာ ဆိုခဲ့သလို တပ်များ ရွှေ့ပြောင်းနေရာချ ထားခြင်း၊ ထောက်ပို့လုပ်ငန်းများ ပြင်ဆင်နေကြသည်တို့မှာ စီစီဝမ်တောင်နှင့် လက် တစ်ကမ်းအကွာဝေးတွင် ဖြစ်၍ တောင်ပေါ်တွင် နေရာယူထားသော အစိုးရစစ်တပ်က ဗကပ ၏ လှုပ်လှုပ်ရွရွ သတင်းတွေကို သိုးသိုးသန်သန် မကြားဘဲနေမည်တော့ မဟုတ်။ ခဲယမ်းလက်နက်နှင့် ဆေးဝါးတွေ သိုလှောင်နေကြသည်။ ရာပေါင်းများစွာသော စစ်သား တွေ ပြောင်းရွှေ့နေရာယူနေကြသည်။ ဒဏ်ရာရသူတွေကို သယ်ယူဖို့အတွက် ဝါးထမ်း စင်တွေ လုပ်သူတွေလုပ်၊ ငှက်ပျောဖက်နှင့် ထမင်းထုပ် ထုပ်သူတွေ ထုပ်နေကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ကီလိုမီတာ အနည်းငယ်မျှဝေးသော စီစီဝမ် တောင်ပေါ်တွင်မူ ယခုအချိန်လောက် ဆို အစိုးရစစ်သားတွေ ဝိုင်းဖွဲ့ပြီး ဖဲရိုက်ကောင်း ရိုက်နေကြလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ် သူတို့ မိသားစုတွေ၊ မိတ်ဆွေတွေဆီ စာရေးနေကြပေလိမ့်မည်။

ညနေတွင် ကျော်ညွန့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကားဖြင့် ထွက်လာကြရာ မုံးပေါ်မှ ထွက်၍ နမ့်တောင်း(ဝ်)နှင့် ဘားမား လမ်းမကြီးဘက် မောင်းလာချိန်တွင် နေစုန်းစုန်း မြုပ်သွားလေပြီ။ ဂျစ်ကားမှ ရှေ့မီးကြီး (၂) လုံးဖြင့် ဖုန်သောသော လမ်းတစ်လျှောက် မော်တာတွေ စိန်ပြောင်းတွေ ခဲယမ်းတွေ အပြည့်လွယ်ဖိုးလျက် တရွေ့ရွေ့နှင့် သွားနေသော ဗကပ စစ်ကြောင်းတွေ၊ အရပ်ဝတ်၊ ဝတ်ထားသော ကျေးရွာပြည်သူ့စစ်တွေက (၂)

ယောက်တစ်တွဲ ဝါးထမ်းစင်တွေ သယ်ယူနေသည်ကို တွေ့ရရာ အသေအပျောက် အပျက် အစီး အတော်များနိုင်သည်ဟူသော သဘောဖြစ်သည်။

မြန်မာပြည် တောတွင်းတိုက်ပွဲတစ်နေရာတွင် ဤမျှအထိ စစ်သားတွေ၊ လက်နက် ခဲယမ်းတွေ အများအပြား လာရောက်စုပုံနေသည်ကို ယခင်က တစ်ခါမျှ ကျွန်ုပ် မမြင် ခဲ့ဘူး။ ယခု တိုက်မည့်တိုက်ပွဲသည် ပြောက်ကျားအဖွဲ့တွေလို ပစ်ပြီး ပြေးမည့်တိုက်ပွဲ မဟုတ်။ သမားရိုးကျ စစ်ဆင်ရေးကြီးတစ်ခု စတင်ဖို့အတွက် ပုံမှန်စစ်တပ်ကြီး တစ်တပ်က ရှေ့တန်းတစ်နေရာသို့ ချီတက်သွားနေခြင်း ဖြစ်သည်။

အစိမ်းညစ်ညစ် ဖာရုတ်လုပ် ထရပ်ကားတွေ ဖုန်လုံးကြီးတွေကြားက တဝေါဝေါ နှင့် ကျော်တက်သွားခိုက် ကျွန်ုပ်တို့ဂျစ်ကားလေးကား စီစီဝမ်၏ အရှေ့ဘက် တောင်ခါး ပန်းသို့ ကားအင်ဂျင်ကို အားသွန်ခွန်စိုက်ရုန်း၍ တက်လာခဲ့ပြီး ဗကပ တပ်များ နေရာယူ ထားရာ တောင်ကုန်းအမှတ် (၁) အောက်ဘက် တောင်ထွတ် တစ်ခုနားတွင် ကားကို ရပ်၍ လမ်းဘေးမှ မြက်ခင်းပေါ် ဆင်း၍ ဆေးပေါ့လိပ်ကိုယ်စီဖွာရင်း ထိုင်နေလိုက်ကြ သည်။ လမ်းမပေါ်တွင်မူ ခဲယမ်းသေတ္တာတွေ ထမ်းပိုးလျက် တောင်ပေါ်သို့ ကုန်းရုန်းတက် နေသော လူတွေ၊ မကြာခဏ ဆိုသလို စစ်ထရပ်ကားတွေ ရောက်လာပြီး မော်တော်ကား တွေပေါ်က သစ်သားသေတ္တာနှင့် ထည့်ထားသော လက်နက်ခဲယမ်း သေတ္တာတွေကို စစ်သားလေးတွေက အောက်သို့ ထမ်းချကြရာ အချို့က သေတ္တာခွံတွေကို တောထဲမှာ သွားဝှက်နေကြသည်ကို ကျွန်ုပ် မေးသည်။

“သေတ္တာခွံတွေကို သူတို့ အိမ်မှာ ပြန်သုံးဖို့လေ” ကျော်ညွန့်က ကျွန်ုပ် အမေးကို ဖြေပြီး သူ့အကျင့်အတိုင်း တဟီးဟီးရယ်ရင်း စကားကို ဆက်သည်။

“ဒါပေမဲ့ ဒီတောင်ပေါ်ကနေ သူတို့ အသက်ရှင်လျက် ပြန်ရမယ်လို့ ဘယ်သူ ပြောနိုင်မှာလဲ”

တောင်ပေါ်မှ လပြည့်ဝန်းကြီး ပြုထွက်လာသည့်အခါ စစ်သားတွေနှင့်အတူ တောင်ပေါ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ တက်လိုက်လာကြရာ ရာပေါင်းများစွာသော ခြေထောက်တွေ၊ စည်းချက်မှန်မှန်နှင့် ဖြည်းဖြည်းချင်း ရှုပ်တိုက်သွားနေသံနှင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ ရုန်းတက်နေရ သဖြင့် အသံခပ်အုပ်အုပ် ထွက်လာသော အသက်ပြင်းပြင်းရှူသံတွေသာ ကြားနေရသည်။ ည (၁၀) နာရီကျော်တွင် အရှေ့ဘက် ဆင်ခြေလျောပေါ်မှ ကျောက်နံရံနှင့် သစ်ပင်တွေ ဖုံးကွယ်နေသော နေရာတစ်နေရာသို့ ရောက်လာသည်။ နေရာမှာ သဘာဝအလျောက် စင်မြင့်တစ်ခုလို ဖြစ်နေသဖြင့် လက်နက်ခဲယမ်းတို့ကို လုံခြုံစွာ သိုလှောင်ထားနိုင်သလို ဒဏ်ရာရ စစ်သားတို့ကိုလည်း ဤနေရာတွင် ဆေးဝါးကုသနိုင်မည်။ ဤနေရာသို့ အထမ်းသမားနှင့် လားများက ၈၂/၁၂၀ မီလီမီတာ မော်တာကျည်တောင့်တွေ၊ ၇၅

မိလိမိတာ မောင်းပြန်ရိုင်းဖယ်သေနတ်တွေနှင့် လေယာဉ်ပစ် စက်သေနတ်ကြီးတွေကို ထုမ်းပိုးသယ်လာကြသည်။

မကြာသေးခင်ကမှ တပ်ဆင်ထားသော ရှေ့တန်းသုံး တယ်လီဖုန်းနှင့် လမ်းလျှောက် စကားပြောစက်တို့ဖြင့် အရာရှိအချို့က ရှေ့တန်းတပ်ဖွဲ့တွေနှင့် အဆက်မပြတ် ဆက်သွယ် နေပြီး အချို့ကမူ စကားမြေပုံကို ချခင်းလျက် (၁၁) နာရီမြောက် စည်းဝေးညှိနှိုင်းနေ ကြသလို ရေဒီယို အော်ပရေတာတွေကလည်း စီစီဝမ်နှင့် ဘားမားလမ်းမကြီးပေါ်က မုံးယူ၊ နမ့်ဖတ်ကာနှင့် ကွတ်ခိုင်မှ ရန်သူမြို့စောင့်တပ်တွေကြား ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်း ကို ထောက်လှမ်းဖို့ရာ ဆက်သွယ်ရေးပစ္စည်းပစ္စယတွေ တပ်ဆင်နေကြသည်။

တိုက်ပွဲစလျှင် စခြင်း ပထမအချိတ်တွင်မူ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် လူအင်အားနှင့် လက်နက်အင်အားကား တစ်ဖက်စောင်းနင်း ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ တောင်ပေါ်တွင် အထိုင်ချ ထားသော အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင် စုစုပေါင်းမှာ (၁၃၀) သာရှိပြီး ရှေ့တန်းတွင် နေရာယူထား သော ဗကပ တပ်ဖွဲ့များကမူ (၁၀၀၀) နီးပါးရှိသည့်အပြင် စစ်ကူရောက်လာမည့် အစိုးရတပ်တွေကို တားဆီးပိတ်ဆို့ထားဖို့ နောက်ထပ် ဗကပ တပ်ဖွဲ့တွေကိုလည်း ဘားမား လမ်းမဘက်သို့ ပို့ထားသေးသည်။

သို့ပေမဲ့ အရေးပါသော မေးခွန်းကမူ တိုက်ပွဲ၏ နောက်ဆုံးရလဒ်က ပြောင်းလဲ သွားနိုင်သည်ဟူသော အချက်ပေါ်တွင် မူတည်နေသည်။ အမှန်အားဖြင့် စီစီဝမ်တောင်ကို သိမ်းယူဖို့ကား ပြဿနာမဟုတ်။ အကယ်၍ အစိုးရတပ်ကူတွေက ပိတ်ဆို့ထားသော ကွန်မြူနစ်တပ်တို့ကို ဖောက်ထွက်လာပြီး လေကြောင်းနှင့် လက်နက်ကြီးများက ပစ်ကူ ပေးနိုင်မည် ဆိုပါလျှင် ဗကပအနေနှင့် ထိုးစစ်မှသည် ခံစစ်သို့ ချက်ချင်း ပြောင်းသွား နိုင်ပါ၏။

ကျွန်ုပ်နှင့် ကျော်ညွန့်တို့ ညအိပ်နားနေဖို့ ယာယီတဲပင် မထိုးနိုင်ကြတော့။ ပါလာ သော စောင်တို့ကို ၎င်းပျောရွက်တွေပေါ်မှ ဖြန့်ခင်းလိုက်ကြသည်။ ညက ခိုက်ခိုက်တုန် အေးနေသည်။ သို့ပေမယ့် ကံကောင်းချင်တော့ ကျော်ညွန့်အိတ်ထဲမှာ တရုတ် ဘရန်ဒီ တစ်လုံး ပါလာသဖြင့် ဘီစကွတ်မုန့်တစ်ထုပ်ကို အမြည်းလုပ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက် ခွက်လှည့်လိုက်ကြပြီး တစ်ကိုယ်လုံး စောင်နှင့်ထုပ်ကာ အိပ်ရာဝင်လိုက်ကြလေသည်။ နောက်တစ်နေ့ အရုဏ်မကျင်းမီ အရိုးထဲက စိမ့်ချမ်းလာသဖြင့် နံနက် (၄) နာရီတွင် အိပ်ရာထကြပြီး စောင်တွေပေါ်မှာ မှုန်မှုန်ဆန်ဆန်နှင့် ထိုင်ရင်း ညက ဘီစကွတ်မုန့် အကျန်တွေကို ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက် အပြောင်ရှင်းပစ်လိုက်ပြီး (၁၅) မိနစ်ခန့်အကြာတွင် မူ ဟိုးအဝေးတစ်နေရာမှ ပေါက်ကွဲသံတွေ ခပ်အုပ်အုပ် ရုတ်တရက် ကြားလိုက်ရသဖြင့် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အထိတ်တလန့် ကြည့်လိုက်ကြသည်။

ထိုစဉ် ကျွန်ုပ်တို့ဘေးတွင် ကြည်မြင့် မတ်တတ်လာရပ်ပြီး မလိုအပ်ဘဲ ပြူးတူး ပျာတာနှင့် လေသံနှင့် ပြောသည်။

“ကျွန်တော်တို့ စတိုက်တဲ့အချိန်မှာ သူတို့ တပ်ကူတွေ ဒီဘက် မလာနိုင်အောင် ဘားမားလမ်းမပေါ်က တံတားတချို့ကို ဖောက်ခွဲပြီး ချိုးပစ်လိုက်တာ”

နံနက် (၅) နာရီတွင် ရှေ့တန်းစခန်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့ လာခဲ့ကြရာ ချမ်းလွန်းလို့ မေးတဆတ်ဆတ် ရိုက်၍ တုန်လျက်နှင့် စစ်ဆင်ရေးကို ညွှန်ကြားမည့် ကြည်မြင့်တို့ ကွပ်ကဲရေးစခန်းရှိရာ တောင်ပေါ်သို့ တက်လာခဲ့ကြသည်။ အရုဏ်မကျင်းမီ စခန်းသို့ ရောက်လာရာ စခန်းမှာ စီစီဝမ်တောင်မကြီးပေါ်မှ တောအုပ်တစ်အုပ်အတွင်း တည်ရှိပြီး စောင်းလောင်း ထော်လော် ကျောက်တုံးကြီးများ ကာရံထားသဖြင့် လေကြောင်းရန်က ကာကွယ်နိုင်သော နေရာတစ်ခုလို ဖြစ်နေသည်။

တောင်ဘက် ကုန်းပေါ် ချိုင့်ဝှမ်းပေါ်တွင် မိုးသားတိမ်လိပ်တို့ ကင်းနေသော်လည်း စီစီဝမ် တောင်တန်းကြီးကား လဆုတ်လရောင်အောက်တွင် ချောက်လှန့်နေသလို ကျောက် ဆောင်များကြားတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်ထိုင်လိုက်သည့်အခါ ကြည်မြင့်က စီစီဝမ်တောင်ကြော ပေါ်မှ တောင်ထွတ်လေးခုကို လက်ညှိုးထိုးပြသည်။ အမှတ် (၄) တောင်ထွတ်မှာ အစိုးရတပ်စိတ် (၂) စိတ် (သို့) စစ်သားအယောက် (၂၀) ခန့်ချထားသဖြင့် အစိုးရတပ်၏ အားအနည်းဆုံးနေရာဖြစ်၍ ထိုနေရာကို ဦးဆုံးစစ်ထိုးမည်ဖြစ်၍ ဗကပ တပ်ဖွဲ့ဝင် (၂၀၀) နီးပါးက ညအမှောင်အောက်တွင် ဆင်ခြေလျော တောင်နံရံဘေးသို့ တိတ်ဆိတ်စွာ ချဉ်းကပ် သွားနေလေပြီ။

“သူတို့တွေ အမှတ် (၄) တောင်ကုန်းကို တိုက်ခိုက်ပြီ ဆိုတာနဲ့ အမှတ် (၁) တောင်ကုန်းပေါ်က ကျွန်တော်တို့ လက်နက်ကြီးတပ်ဖွဲ့ ၁၂၀ မီလီမီတာ မော်တာနဲ့ ထုကြလိမ့်မယ်။ ပထမဆုံး ရိုင်ဖယ်သေနတ်သံက အချက်ပေးမယ်။ စခန်းကို စီစီညက် ညက် ထုပြီးတာနဲ့ ခြေလျင်တပ်တွေက တဟုန်ထိုးဝင်မယ်။ ပြီးတာနဲ့ နောက်ထပ်စခန်း တစ်ခုကို ထပ်ထိုးမယ်။ အဲဒီနည်းနဲ့ စခန်း တစ်ခုချင်း သိမ်းသွားမယ်”

ကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်စောင့်နေစဉ် ကြည်မြင့်က စကားပြောစက်တစ်လုံးနှင့် ရှေ့တန်း တပ်မှူးတွေကို ဆက်သွယ်ရင်း အလုပ်ရှုပ်နေသည်။ ရှေ့တန်းသုံး တယ်လီဖုန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ညက အိပ်ခဲ့သော ရှေ့တန်းစခန်းနှင့် နောက်တန်းတပ်များကိုလည်း ညွှန်ကြားနေသေးသည်။

(၅) နာရီ (၁၅) မိနစ်တွင်မူ အမှတ် (၄) တောင်ကုန်းဆီမှ လက်နက်ငယ် ပစ် ခတ်သံတွေ ထွက်ပေါ်လာရာ အမှောင်မကွဲသေးသဖြင့် တောင်ကုန်းထိပ်တစ်ဝိုက်တွင် မီးရှူးမီးပန်းတွေ ဖောက်သလို သေနတ်ပြောင်းတွေ လင်းခနဲ၊ ဝင်းခနဲ တွေ့လိုက်ရပြီး စက္ကန့် အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် တောင်ကုန်းအမှတ် (၁) မှ B-၄၀ ရော့ကက်ဒုံးကျည်

တွေ တရစပ် ပစ်လွှတ်လိုက်ရာ မီးခိုးတန်းတွေနှင့် ခုံးကျည်တွေ ကွေ့ဝိုက်၍ ထွက်သွားပြီးနောက် မောင်းပြန်သေနတ်သံတွေ ဆက်တိုက် ထွက်လာသည်။ သို့ပေမဲ့ ယခုအချိန်အထိ ကွန်မြူနစ်တွေ အားအထားဆုံး ၁၂၀ မီလီမီတာ မော်တာများကိုကား မပစ်သေး။ ကြည်မြင့်က စကားပြောစက်မှ တစ်ခုခုကို ကုန်းအော်ပြောနေရာ အကျိုးအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်က ကျော်ညွှန်ကို မေးကြည့်လိုက်သည်။

“လက်နက်ကြီးတပ်စိတ်က အခြေအနေ မရှင်းလင်းသေးလို့ သူတို့ မပစ်ချင်သေးဘူး ပြောနေလို့”

“ဒါပေမဲ့... သူတို့ကို ပစ်ဖို့ အမိန့်ပေးပြီးပြီ မဟုတ်လား”

ကျွန်ုပ်၏ ထပ်ဆင့်အမေးကို ကျော်ညွှန်က ပခုံးတွန့်၍သာ အဖြေပေးသည်။ သူတို့စစ်တပ်မှာ ရာထူးရာခံ မရှိ။ အားလုံးရဲဘော်တွေချည်း ဖြစ်နေသဖြင့် ပေးလိုက်သည့် အချို့အမိန့်တွေကို ပြန်လည်ဆွေးနွေးနေသည်လားမသိ။ ကြည်မြင့်က နောက်တစ်ကြိမ် စကားပြောစက်မှတစ်ဆင့် ကုန်းအော်ပြီး ဆဲဆိုခါမှ နောက်ဆုံးတွင် တောင်ကုန်းအမှတ် (၁) မှ ၁၂၀ မီလီမီတာ မော်တာကြီးပစ်လွှတ်လိုက်သံကြီး မြည်ဟည်းထွက်လာပြီး တောင်ကုန်းအမှတ် (၄) ပေါ် တည့်တည့်ကျ၍ ပေါက်ကွဲသွားရာ ထိုမှ နောက်တစ်လုံး၊ နောက်တစ်လုံး ဆက်တိုက်လိုက်ပါလာသည်။

(၆) နာရီတွင် အရုဏ်ကျင်း၍ လင်းလာသဖြင့် တောင်ကုန်းအမှတ် (၄) ပေါ်တွင် ဖုန်လုံးကြီးတွေနှင့် မီးခိုးတွေ အုပ်ဆိုင်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသဖြင့် စခန်းတစ်ခုလုံး ဗုန်းဗုန်းကျသွားပေပြီ။ ထိုမှ (၁၅) မိနစ်ခန့်တွင်မူ အစိမ်းရောင် မီးကျည်မီးပန်းတစ်ခု တောင်ကုန်းထက်တွင် ဖျတ်ခနဲ ဝင်းလက်သွားပြီး အရုဏ်ပြုစု အလင်းပျပျ ကောင်းကင်တွင် တစ္ဆေသရဲတစ်ကောင်လို တွဲလောင်းခိုနေသလို ထင်ရသည်။

ကျွန်ုပ်က ကျော်ညွှန်ကို ‘ဘာလဲ’ ဟူသော သဘောဖြင့် ကြည့်လိုက်သည်။

“လက်နက်ကြီးတပ်စိတ်ကို အပစ်ရပ်ဖို့ အချက်ပြလိုက်တာ၊ ခြေလျင်တပ်တွေ ဝင်တော့မယ်”

ကျော်ညွှန်ပြောလိုမှ မဆုံးမိ အမှတ် (၄) တောင်ကုန်းပေါ်မှ စက်သေနတ်သံတွေ ရုတ်တရက် ဆူညံလာပြီး ပစ်ခတ်သံတွေ မြင့်တက်လာလိုက်၊ ကျသွားလိုက်နှင့် နောက်ဆုံး အကြီးအကျယ် ပေါက်ကွဲထွက်လာပြီး ရုတ်တရက် ရေဒီယိုအော်ပရေတာကလည်း နားကြပ်ဖုန်းကို တန်းလန်းနှင့် မော့ကြည့်လိုက်ပြီး တရုတ်လို တစ်ခုခု အော်ပြောလိုက်သည်တွင် ကွပ်ကဲမှုစခန်းက လူတွေအားလုံး ဟေးခနဲ ဝါးခနဲ အော်ဟစ်၍ လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးကြလေရာ ကျော်ညွှန်က ကျွန်ုပ်ကို တစ်ဆင့် ပြန်ပြောသည်။

“တောင်ကုန်းအမှတ် (၄) ကျသွားပြီ၊ အစိုးရတပ်ဖွဲ့တော်တော်များများ ကျသွားပြီး ကျန်တဲ့လူတွေက ဌာနချုပ် တောင်ကုန်းကို ထွက်ပြေးသွားကြပြီ”

ယခု ဒုံးကျည်တွေနှင့် အဆက်မပြတ် ပစ်လွှတ်နေသော တောင်ကုန်းအမှတ် (၂) နှင့် (၃) တို့ကို အားလုံး အာရုံစိုက်နေကြသည်။ ငှားထားသော အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်း နှင့် ကျွန်ုပ် လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ အမြောက်ဆန်တွေ၊ ဒုံးကျည် (သို့) မော်တာတွေ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ပေါက်ကွဲနေသောနေရာမှ အူတက်နေသော မီးခိုးလုံးကြီးတွေကို မြင်နေရပြီး တစ်နာရီခန့် အဆက်မပြတ် ဗုံးစာကြွေးပြီးနောက်တွင် နောက်ထပ် မက်ဆော့(ဂျီ) တစ်ခုဝင်လာသည်။ သို့ပေမဲ့ ယခု မက်ဆော့(ဂျီ)ကား မြန်မာရေးဒီယိုလိုင်းက ရလိုက်သည့် မက်ဆော့(ဂျီ)။

“သူတို့ စစ်ကူတောင်းနေတယ်၊ မုံးယူနဲ့ နမ့်ဖတ်ကာက တပ်ဖွဲ့ (၂)ဖွဲ့ လာနေပြီ။ သူတို့ကို ကျွန်တော်တို့ ဖြတ်မပိတ်နိုင်ရင် မကြာခင် ရောက်လာလိမ့်မယ်”

(၈) နာရီထိုးခါနီးတွင် အရပ်သားအချို့ နံနက်စာကို ခြင်းတောင်းတွေနှင့် ထည့်လာ ပြီး ကွပ်ကဲရေးစခန်းသို့ လာပေးရာ နံနက်စာကား ငှက်ပျောဖက်တွေနှင့် ထုပ်ထားသော ထမင်းနှင့် ပဲပုပ်ချည်၊ သို့ပေမဲ့ အဝစားဖို့ မဟုတ်၊ အဆာပြေစားရုံသာ၊ နံနက်စာ စားနေခိုက် ခံစစ်သမားတွေ လုံးဝအငိုက်မိသည့်အချက်ကို ကျွန်ုပ် ပြန်စဉ်းစားနေမိသည်။ ဤမျှ သဲသဲမဲမဲ ပစ်ခတ်နေသည့်ကြား ကျားကုပ်ကျားခဲနှင့် ခုခံခဲ့သော သူတို့ ဇွဲနဲ့ပဲကို ပြောစရာ မလို။ သို့ပေမဲ့ သူတို့အားနည်းချက်က ထောက်လှမ်းရေး ညံ့ဖျင်းမှု ဖြစ်သည်။ သူပုန် နယ်မြေအတွင်း နေထိုင်သော ဒေသခံ ပြည်သူတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပြတ် တောက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤနေရာ၌ အမျိုးသားရေးယုံကြည်ချက်အနေနှင့် ဆွဲဆောင် မှု မရှိသော ကွန်မြူနစ်တို့သည်ပင် အစိုးရစစ်တပ်လို မဟုတ်၊ ဒေသခံတို့နှင့် အနီးကပ် ဆက်ဆံရေး ရှိသေးသည်။

နောက်ထပ် မက်ဆော့(ဂျီ) တစ်ခု ဝင်လာပြန်သည်။

“တောင်ကုန်းအမှတ် (၂) ကျသွားပြီ”

ကျွန်ုပ် လက်ပတ်နာရီကို ကြည့်လိုက်သည့်အခါ (၈) နာရီတိတိ။ ကွပ်ကဲမှုစခန်း ထဲက နောက်ထပ် လက်ခုပ်လက်ဝါး သြဘာသံတွေ စီစီညံ့သွားပြန်သည်။ သို့ပေမဲ့ ရေဒီယို အော်ပရေတာထံမှ နောက်ထပ် စကားသံ ကြားလိုက်ရချိန်တွင်မူ စောစောက အရယ်အမောတွေ ရုတ်ခြည်း ပျောက်ကွယ်သွားတော့သည်။

“မိတ္ထီလာ လေတပ်စခန်းက လေယာဉ်တွေ လာနေပြီ၊ ဖိုက်တာဗုံးကြဲလေယာဉ် တွေ”

ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုသည့်သဘောနှင့် ကျော်ညွန့်ကို ကျွန်ုပ်ကြည့်လိုက်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကျော်ညွန့်ထံမှ စကားပြန်မရ၊ သူက တစ်ခါ ကြည်မြင့်ကို ကြည့်လိုက်ပြန်ရာ အဖြေက တုံးတိတိ။

“သူတို့ ဗုံးကြဲရင် ခင်ဗျားတို့ ပြန်ဆုတ်ရလိမ့်မယ်၊ ကျွန်တော်တို့ စွန့်စားလို့

မဖြစ်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မပူပါနဲ့ ကျွန်တော်တို့တောင်ကုန်းတွေပေါ်မှာ လေယာဉ်ပစ် အမြောက် (၇) လက် ရှိတယ်”

ဗကပ ဘက်မှ စိန်ပြောင်းတွေ လက်နက်ကြီးတွေ ဆက်လက်ပစ်ခတ်နေဆဲ၊ အကွာအဝေးကို ချိန်ကိုက်ပြီးသည်နှင့် ၁၂၀ မီလီမီတာ မော်တာနှင့် ၇၅ မီလီမီတာ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ကျည်တွေကို အစိုးရတပ်များ၏ မြေကတုတ်၊ ရင်ကတုတ်တွေဆီ ဒလဟော ပစ်သွင်းနေကြသည်။ တောင်ကုန်းပေါ်မှာ အသေအပျောက် အရေအတွက်ကား မဆန်ရင်ကန် ရှိပေလိမ့်မည်။ ကွန်မြူနစ်တွေဘက်က လက်နက်ခဲယမ်း အင်အား အသာစီး ရနေရုံမက လူအင်အားကလည်း မော်စီတုန်း စစ်ရေးမူဝါဒနှင့်အညီ ထိုးစစ်ဆင်သူတွေ အကြိုက် ဆယ်ချိုးတစ်ချိုး။ သို့ပေမဲ့ အစိုးရတပ်တွေဘက်က လက်နက်ချမည့် အရိပ် အယောင်ပင် မတွေ့ရ။ ကွန်မြူနစ်တွေဘက်က စစ်ဆင်ရေးကို ကျွန်ုပ်တို့တိုင်လေ့လာ အကဲခတ်နေသည့်တိုင် အစိုးရတပ်တွေဘက်က အသေအလဲ ခုခံနေသောစိတ်ဓာတ်ကို အထင်မကြီးဘဲ မနေနိုင်။ ခေးဆန်ချန်းလန်တွင် မလူးသာမလွန်သာ ကျွန်ုပ်တို့ အတိုက်ခံရ စဉ်ကလည်း အစိုးရစစ်တပ်၏ ဇွန်ပဲနှင့် နည်းဗျူဟာမြောက် ကျွမ်းကျင်မှုတို့ကို မျက်ဝါး ထင်ထင် တွေ့ခဲ့ရသည်။ ယခု ပွဲဦးထွက် တိုက်ပွဲအတွင်း အသေအကြေ အကျအဆုံး များနေသည့်တိုင် ခံစစ်ပုံစံကား မပြောင်းလဲ၊ လက်နက်မချ၊ ရင်ကတုတ် မြေကတုတ် တွေနှင့် ကျားကုပ်ကျားခဲ ခုခံနေဆဲ။

(၁၀) နာရီ (၃၅) မိနစ်တွင် တောင်ကုန်းအမှတ် (၃)၊ ဗကပ လက်ထဲ ကျသွား ပြီးနောက် စီစီဝမ် တောင်ကြောနောက်မှ ဌာနချုပ်တောင်ကုန်း တစ်ကုန်းသာ ကျန်နေချိန် တွင် ကျော်ညွန့်က ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်လိုက်ရင်း ပြောသည်။

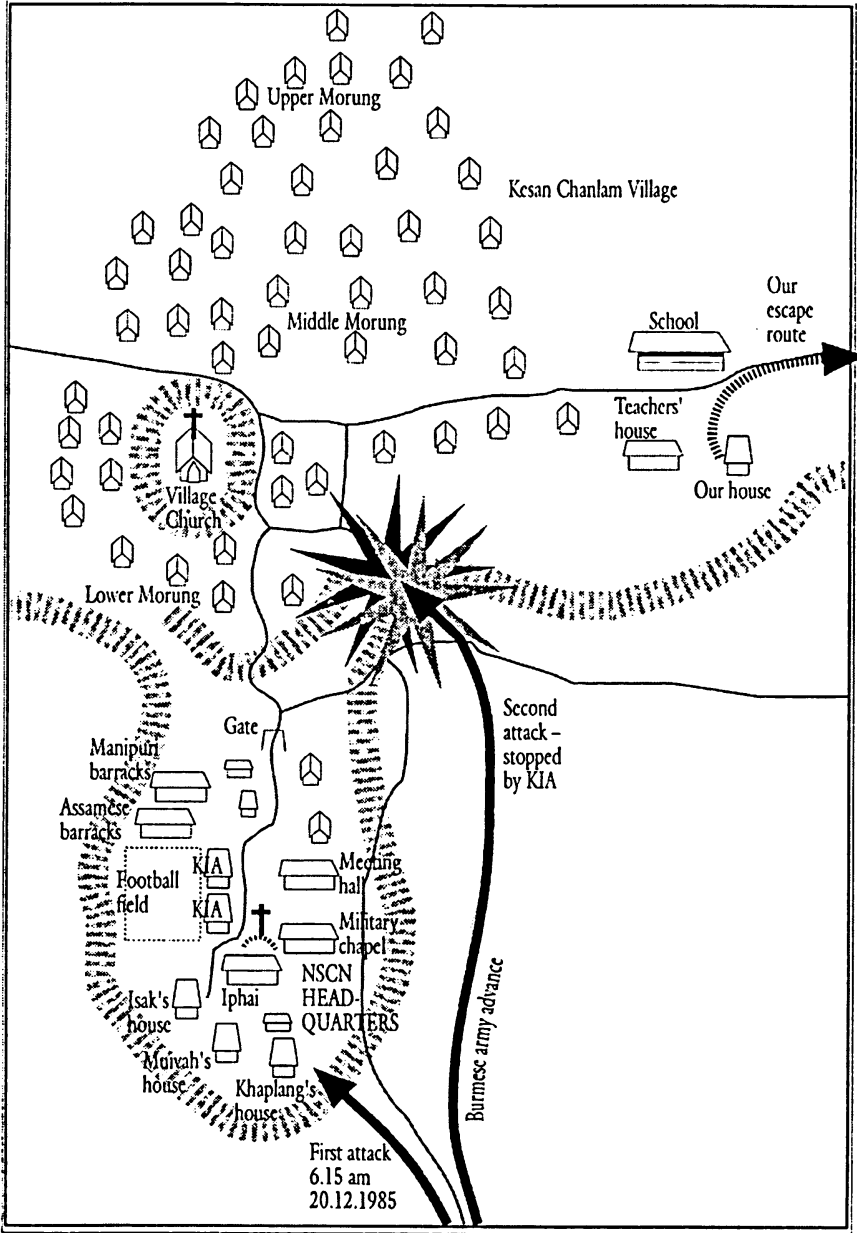
“သူတို့ ကျနေတဲ့ရဲဘော်တွေ လူပြန်စုနေတယ်။ ဒဏ်ရာရတဲ့ ရဲဘော်တွေနဲ့ အလောင်းတွေကို တက်ဆွဲနေတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့တပ်ဖွဲ့က သတင်းပို့နေတယ်”

ပြောပြီးသည်နှင့် တစ်ချိန်တည်းလိုလိုတွင် စီစီဝမ်၏ ဟိုဘက်အဖျားတစ်နေရာက သေနတ်သံတွေ ထွက်လာရာ ကျော်ညွန့် မျက်ကလူးဆန်ပြဲ ဖြစ်သွားပုံရသည်။

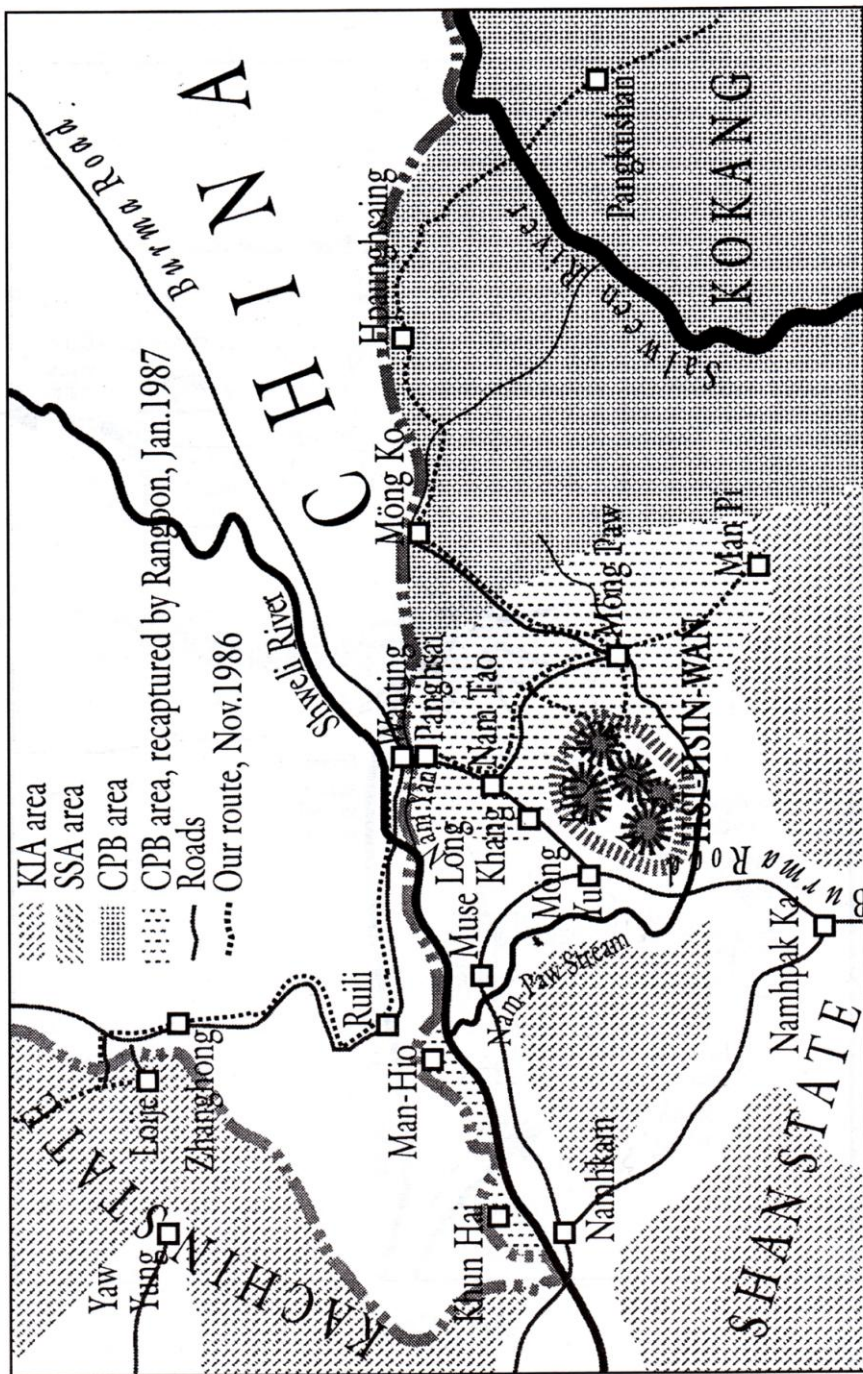
“မုံးယူက တပ်ကူတွေပဲ”

မနက်အစောပိုင်းက မော်တာလက်နက်ကြီးတွေနှင့် ပစ်ခတ်မှု ကြန့်ကြာခဲ့သည်မှာ ဗကပ တပ်စု၊ တပ်ဖွဲ့တွေ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပြတ်တောက်နေသလို ယခုလည်း မုံးယူနှင့် နမ့်ဖတ်ကာမှ တပ်ကူတွေကို ပိတ်ဆို့ဖို့ ဖြန့်ကျက်ထားသော ဗကပ စစ်ကြောင်းတွေနှင့် ကွပ်ကဲမှုစခန်းတို့ အချိတ်အဆက် မရှိသဖြင့် စီစီဝမ်အနောက်နှင့် မြောက်ဘက်သို့ တပ်ကူအချို့ ရောက်လာသည်မှာ သေချာသည်။

ယခု ဌာနချုပ်ရှိရာ တောင်ကုန်းသို့ အမြောက်လက်နက်ကြီးတွေနှင့် မီးကုန်ယမ်းကုန် ထုကြရာ ၁၂၀ မီလီမီတာ မော်တာ ပစ်မှတ်ပေါ် တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ထိမှန်ပေါက်

တိုက်ပွဲမြေပုံ (A)

တိုက်ပွဲမြေပုံ (B) ဧပြီလတိုက်ပွဲ

ကွဲ၍ စခန်းတစ်ခုလုံး တစ်စစီ ပြုလဲသွားပါသော်လည်း ခံစစ်သမားများက နောက်မဆုတ်၊ စခန်းတစ်ခုလုံး အလောင်းတွေနှင့် ဒဏ်ရာရသူတွေ ထပ်နေသလို ခံချနေနိုင်သူတွေ ကလည်း နောက်မဆုတ်၊ အဘယ်ကြောင့် ယခုလို တင်းခံနေကြသည်ကို ကျော်ညွှန်ကို ကျွန်ုပ် မေးကြည့်သည်။

“သူတို့ ကွပ်ကဲမှုစခန်းက လက်နက်မချဖို့ ရေဒီယိုနဲ့ အမိန့်ပေးထားတယ်၊ ခြေလျင်တပ်၊ အမြောက်တပ်နဲ့ တိုက်လေယာဉ်တွေနဲ့ သူတို့ လာကူမယ် ပြောတယ်”

တောင်ကြောတစ်ခုလုံး မော်တာပေါက်ကွဲသံကြီးတွေ သေနတ်သံတွေနှင့် ပဲ့တင် ရိုက်ခတ်နေပြီး သေကြေဒဏ်ရာရသူတွေကို ထမ်းစင်သမားတွေ မချိမဆံ့ လိုက်ကောက် နေရသည်။ ကြည်မြင့်က သူ့စိုးရိမ်သောကကို အပြုံးအရယ်တွေနဲ့ ဖုံးကွယ်ဖို့ ကြိုးစားနေ ပါသော်လည်း စောစောကလို တောင်ကုန်းတစ်ကုန်းကို သိမ်းပြီးတိုင်း တွေ့ခဲ့ရသော တက်ကြွမှုမျိုး မရှိတော့။ သူ့ဘက်က နောက်ဆုံးရလဒ်အတွက် လုံးဝ မသေချာကြောင်း ကျွန်ုပ် သံသယရှိလာရာ သူက ကျွန်ုပ်ဘက်လှည့်လိုက်ရင်း-

“ခင်ဗျား ပြန်ဖို့ကောင်းပြီ၊ လေကြောင်းက တိုက်လာရင် အန္တရာယ်များတယ်”

ကျွန်ုပ်ဘက်က ပြန်ပြောစရာ အကြောင်းမရှိ၊ ပွဲဦးထွက်တိုက်ပွဲ တော်တော်များများ ပြီးဆုံးသွားပြီ ဖြစ်သလို ဓာတ်ပုံနှင့် အသံဖမ်းတိပ်တွေလည်း လုံလောက်သွားပြီဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်နှင့် ကျော်ညွှန်တို့ မနေ့ညက အိပ်ခဲ့သော စခန်းဆီ တောင်ကုန်းပေါ်မှ လမ်းလျှောက် ဆင်းလာခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် စခန်းမှာ စစ်သားတွေ၊ အရာရှိတွေနှင့် ပြည့်ကျပ်နေပြီး ဆေးတပ်သားတွေက ဒဏ်ရာရသူတွေကို ဆေးကုပေးနေကြရာ ဗကပ တပ်ပွဲဝင် အားလုံး လိုလိုကား အသားမည်းမည်း ဝ၊လူမျိုးတွေဖြစ်ပြီး အများစုမှာမူ ဆယ်ကျော်သက်လူငယ် တွေ၊ အချို့ဆိုလျှင် အရွယ်ပင် မရောက်တတ်သေး။ ကျွန်ုပ်ကို မြင်တော့ ကျောင်းသား လေးတွေလို တခစ်ခစ်ရယ်နေကြရာ တိုက်ပွဲ၏ရလဒ်နှင့် သူတို့ မပတ်သက်။ လောလော ဆယ် သူတို့ စိတ်ဝင်စားနေသည်မှာ တောဆောင်းဦးထုပ်နှင့် ကင်မရာလွယ်ထားသော၊ အရပ်ရှည်ရှည် အသားဖြူဖြူနှင့် နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက်က သူတို့အတွက် အသစ် အဆန်း ဖြစ်နေသည်။

သစ်ပင်အုပ်တစ်အုပ်အနီး မြေကြီးပေါ်တွင် ချထားသော အလောင်းတချို့ကို ကျွန်ုပ် လှမ်းကြည့်လိုက်၏။ အချို့အလောင်းတွေဆိုလျှင် အသက် (၁၇) (၁၈) ပင် မပြည့်သေး၊ ခပ်ညင်းညင်း တိုက်ခတ်လိုက်သော လေပြည်က သူတို့ ဝတ်ထားသော တရုတ်စစ်တပ်က အစိမ်းရောင် ပွရောင်းရောင်း ဘောင်းဘီတွေကို လှုပ်ရှားသွားရုံမှလွဲ၍ မလှုပ်မယှက် မြေပေါ်မှာ လဲလျောင်းလျက်၊ အလောင်းအများစုမှာ နဖူးကို ကျည်တည့်တည့်ထိထား သဖြင့် ထိုနေရာတွင် ဟောက်ပက်ပွင့်၍ နီရဲနေရာ မြန်မာခြေလျင်တပ်မှ လက်ဖြောင့် တပ်သားတစ်ဦးကား နောက်တစ်ကြိမ် ပေါ်လာပြန်လေပြီ။

ဘဝတွင် ကျွန်ုပ်ရရှိခဲ့သော အခွင့်အရေးများနှင့် ကျွန်ုပ်၏ လူငယ်ဘဝမျိုးကို တောင်တန်းဒေသက သူတို့လေးတွေ အငြင်းပယ်ခံနေရသည်ကို တွေးရင်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရသည်။ သူတို့လေးတွေ ကျောင်းကော နေဖူးကြရဲ့လား။ သို့တည်းမဟုတ် သူတို့ အသက်ပေးသွားသော ကွန်မြူနစ်အယူဝါဒအကြောင်းကို တစ်စွန်းတစ်စ သိခဲ့ကြပါ သလား။ ကျော်ညွန့်က ကျွန်ုပ်အတွေးတွေကို ဖတ်မိလိုက်ဟန်တူသည်။

“စစ်က ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ပါတယ်လေ”

မိုးပေါ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ တိတ်ဆိတ်စွာ ဆင်းလျှောက်လာခဲ့ကြသည်။

မကြာခင် လေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်တော့မည့် သတင်းကြားသဖြင့် ချုံတွေထဲ ဝင်ပုန်းနေကြပြီး ဈေးထဲက ခေါက်ဆွဲသည်တချို့သာ သတ္တိကောင်းကောင်းနှင့် ဆိုင်ဖွင့် ရောင်းချနေကြရာ ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်လိုက်ပြီး ခေါက်ဆွဲ (၂) ပွဲနှင့် ဆန်အရက်ပုလင်းတစ်လုံး မှာလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်လုံး များများသောက် ထားဖို့ လိုသည်။

“လူတွေ အားလုံးက ခင်ဗျားကို ကြည့်နေကြတယ်၊ ခင်ဗျားက ဂျာနယ်လစ် တစ်ယောက်လို့ သူတို့ကို ကျွန်တော်ပြောတာ မယုံကြဘူး”

“ဒါဆို သူတို့က ကျုပ်ကို ဘယ်လိုထင်လို့လဲ”

“သူတို့က ခင်ဗျားကို ဆိုဗီယက် အကြံပေးအရာရှိတစ်ယောက်လို့ ထင်ကြတယ်၊ ဗကပ နဲ့ တရုတ် ဆက်ဆံရေး အဆင်မပြေတာ သူတို့သိတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားဟာ ဒီစစ်ပွဲကို ညွှန်ကြားဖို့ လာအိုက တစ်ဆင့်ရောက်လာတဲ့ ဆိုဗီယက်အကြံပေးအရာရှိ ဆိုပြီး လောင်းကြမှာပဲ”

ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်လုံး ရယ်မိကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ စားသောက်နေစဉ် တစ်ချိန် လုံး စီစီဝမ်တောင်ကြောမှ လက်နက်ကြီး ပေါက်ကွဲသံတွေ ဟိန်းထွက်နေပြီး ဌာနချုပ် ကို နောက်ဆုံးသိမ်းလိုက်ပြီ ဟူသော သတင်းကြားသိရသော ညနေစောင်းခါမှ အမြောက်သံ စိန်ပြောင်းသံတွေ စဲသွားသည်။

“ကဲ... တိုက်ပွဲပြီးသွားပြီ”

ကျော်ညွန့်က ပြောရင်း မစ်ရှစ်ဟောင်းဝင်းအတွင်းထဲက စခန်းရှိရာသို့ ဖုန်သော သောနှင့် ရွာလမ်းလေးအတိုင်း ဖြည်းဖြည်းအေးအေး လျှောက်သွားသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်အဖို့ ဤသတင်းကြားရသည်မှာ ဇေဝေဝါ၊ အစိုးရတပ်ကူတွေ လာနေသည်မှာ သံသယရှိစရာ မလို။ လေယာဉ်ပျံတွေ ပေါ်မလာသည့်တိုင် တက်လာပြီဆိုသော သတင်း ကိုမူ အကြောင်းမရှိဘဲ ပိုလိမ့်မည် မဟုတ်။

လမ်းတွင် ဈေးဆိုင်တစ်ဆိုင်မှ တရုတ်ပီစကီတစ်လုံး ဝင်ဝယ်လာခဲ့ပြီး ထိုညက အဝေးဆီက ပြတ်တောင်း၊ ပြတ်တောင်း သေနတ်သံတွေကို နောက်ခံထားရင်း

ဝိစကီတစ်ပုလင်းကို ခွက်လှည့်လိုက်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်လုံး အလွန်ပင်ပန်း နေပြီဖြစ်၍ ဘယ်သူတွေ ပစ်နေတာလဲ၊ ဘယ်ကပစ်နေတာလဲဆိုသည်တို့ကိုပင် မစဉ်းစား နိုင်တော့။

နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် ရှေ့တန်းမှပြန်လာသော ကြည့်မြင့်နှင့် အုန်းကြည် အပါ အဝင် အခြားအရာရှိအချို့နှင့်အတူ ကျွန်ုပ်တို့ အဆာပြေနံနက်စာ စားကြရာ အုန်းကြည်က ထမင်းတစ်ဇွန်း ပါးစပ်ထဲ ကလော်ထည့်ရင်း တိုက်ပွဲသတင်းကို ကြေညာလိုက်သည်။

“ရန်သူ (၄၃) ယောက် လွတ်မြောက်သွားတယ်၊ (၇) ယောက် အပြင်းအထန် ဒဏ်ရာရသွားတယ်၊ ဖောက်ပြန်ရေးသမား ကြေးစား စစ်သား (၅၀) ကျော်ကို ကျုပ်တို့ သုတ်သင်ပစ်လိုက်တယ်”

“ခင်ဗျားတို့ ရဲဘော်တွေ အကျအဆုံး စာရင်းကရော”

ကျွန်ုပ်မေးလိုက်သည့်အခါ သူတို့တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကတိုက်ကရိုက် ကြည့်လိုက်ကြသည်။

“ကျုပ်တို့ ရဲဘော် (၁၂) ယောက်နောက်ဆုံးအထိ အသက်စွန့်သွားကြတယ်”

သူတို့အပြော ဟုတ်၊ မဟုတ် ပြန်လည် စစ်ဆေးဖို့ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် နည်းလမ်းမရှိ သော်လည်း နှစ်ဖက်လုံး အကျအဆုံးများသည်ကိုမူ အသေအချာ ပြောနိုင်သည်။ သို့ဖြင့် မုံးယူ၊ နမ့်ဖတ်ကာနှင့် ကွတ်ခိုင်မှ တပ်ကူများနှင့် ပတ်သက်၍ မေးကြည့်ရာ နောက်တစ်ခါ သူတို့ အချင်းချင်း ကြည့်ကြပြန်သည်။

“ရန်သူတပ်ရင်း (၂) ရင်းက ဌာနချုပ် တောင်ကုန်းနားအထိ ရောက်လာတယ်။ ကျန်တဲ့တပ်တွေက လာနေတုန်းပဲ”

“လေယာဉ်တွေကရော”

“ဟုတ်တယ်၊ မနေ့က ပေါ်မလာဘူး၊ ဒီနေ့ ဒါမှမဟုတ် မနက်ဖြန် လာချင်လာ လိမ့်မယ်။ ရန်သူတွေဘက်က တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်လိမ့်မယ်”

စားသောက်ပြီးသည်နှင့် စခန်းအောက်ဘက် တောင်ကုန်းနံရံဘေးတွင် ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားသော လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုမှ ကာကွယ်နိုင်မည့် နေရာတစ်နေရာကို ကျွန်ုပ်ကို လိုက်ပြသည်။ ရွံ့စေးမြေမှ ထွင်းယူထားသော ဂူကြီးတစ်ခု ဆိုသော်လည်း ခိုင်မာပုံရသည်။ လိုဏ်ဂူထဲတွင် ကျွန်ုပ်၏ မှတ်စုစာအုပ်နှင့် ဖလင်လိပ်တို့ကို ထားခဲ့ပြီး စိစိဝမ်တောင်ပေါ်က သိမ်းလိုက်သောနေရာတွေဆီ သွားရောက်လေ့လာနိုင်မလားဟု ကြည့်မြင့်ကို မေးကြည့်ရာ သဘောတူကြောင်း ပြောသည်။

“ဒါပေမဲ့ တောင်ကုန်းအမှတ် (၂) အထိပဲ ရမယ်၊ ကျော်သွားရင်တော့ ခင်ဗျား လုံခြုံရေးကို ကျွန်တော်တို့ အာမမခံနိုင်ဘူး၊ ရန်သူတပ်တွေနဲ့ ကပ်နေပြီ”

ဆိုင်နောင်၏ ကင်မရာကို ကျောပိုးအိတ်ထဲ ထည့်ယူလာပြီး ကျော်ညွန့်အပါအဝင် ၀,စစ်သား (၃) ယောက်နှင့်အတူ စီစီဝမ်သို့ ကျွန်ုပ် ထွက်လာခဲ့သည်။ မုံးပေါ်နှင့် ပန်ဆန်းကြား တရုတ် ထရပ်ကားဟောင်းကြီးတစ်စီးက ယခုအထိ လွန်းပျံ့ပြေးဆွဲနေသဖြင့် ခေါင်းခန်းက ကျွန်ုပ်နှင့် ကျော်ညွန့်တို့ တက်လိုက်လာခဲ့ကြသည်။ ကားနောက်တွင်မူ ရွာသားတွေ ပြည့်ကျပ်နေပြီး ပြီးခဲ့သည့်နေ့က သူတို့ကြားခဲ့ရသော တိုက်ပွဲအကြောင်းတွေကို ခြေဟန်လက်ဟန်နှင့်လုပ်ပြရင်း ပါးစပ်ကလည်း ခုံးကျည်သံတွေကို တုပလုပ်ရင်း တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် စစ်တိုက်ပြနေကြသည်။ မုံးပေါ်မှ ကီလိုမီတာ အနည်းငယ် ထွက်လာရာ လမ်းပေါ်တွင် ဒဏ်ရာတွေနှင့် လူတစ်ယောက်ကို ဗကပ စစ်သားတွေ ရံလျက် လျှောက်လာသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ထိုသူ့ကို ကြည့်ရသည်မှာ မာမီရပ် တစ်ရုပ်လို ခေါင်းနှင့် ညာဘက်လက်မှာ ပတ်တီးတွေနှင့် တုတ်တစ်ချောင်းကို အားပြု ရင်း ဒယီးဒယိုင်နှင့် လျှောက်နေသည်။

“ဒဏ်ရာရလာတဲ့ အစိုးရစစ်သားတစ်ယောက်ပါလား။”

ကျော်ညွန့်က အံ့အားသင့်ဟန်နှင့် ပြောသည်။

ဌာနချုပ် တောင်ကုန်းမှ ဆုတ်ခွာသွားသော အစိုးရတပ်ဖွဲ့များ နောက်တွင် စစ်သား တစ်ယောက် ကျန်နေခဲ့ကြောင်း ပြောသံကြားခဲ့ရာ ဗကပ တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က သူ့ကို စခန်းမှ ရှေ့တန်းဆေးရုံသို့ ခေါ်လာပြီး အနာဒဏ်ရာတွေကို ပတ်တီးစည်းပေးခဲ့ကြသည်။ စစ်နှင့် ပတ်သက်သော ကွန်မြူနစ်တို့၏ အတွေးအခေါ် (သို့) မော်စီတုန်း ဝါဒီတို့၏ အခြေခံ အယူအဆမှာ စစ်သုံးပန်းတွေကို လုံးဝ မသတ်ရ။ ဒဏ်ရာရလာသော ရန်သူ့ကို မိမိရဲဘော် ကဲ့သို့ ပြုစုရမည်ဆိုသည်။ စစ်သုံးပန်းများအနေဖြင့် အုန်းကြည်ကဲ့သို့သော အာပေါင် အာရင်းသန်သည့် တစ်ယူသန် အိုင်ဒီယိုလော်ဂျီ ဆရာကြီးများ၏ နိုင်ငံရေးဩဝါဒကို အကြောင်းမဲ့သက်သက် ခံယူရမည့်ဒုက္ခသာ ရှိပေလိမ့်မည်။

ဒဏ်ရာရစစ်သားကို ကျွန်ုပ် အင်တာဗျူး၍ ရနိုင်မလား မေးရာ ကျော်ညွန့်က အဖြေမပေး။

“မကြာခင် သူ့ကို ပြန်ပို့လိမ့်မယ်။ သူ့ကို ခင်ဗျား ဓာတ်ပုံရိုက်ချင်ရင် ကျွန်တော် သူ့ကို စကားသွားပြောမယ်၊ ခင်ဗျားက ကားပေါ်က ဓာတ်ပုံရိုက်လိုက်ပေါ့။”

မှတ်စုစာအုပ်တစ်အုပ် လက်ကကိုင်ရင်း ကျော်ညွန့် ကားပေါ်က ဆင်းသွားပြီး ဒဏ်ရာရစစ်သားကို စစ်ဆေးချင်ယောင် ဆောင်နေသည်။

- “မင်းနာမည် ဘယ်သူလဲ”
- “တပ်ကြပ် စန်းအောင်”
- “ကိုယ်ပိုင်နံပါတ်”
- “၂၈၉၃၄၆”

ဒဏ်ရာရ စစ်သားက သူ့ကို မေးနေသူကို မကြည့်ဘဲ ကျွန်ုပ် ကင်မရာဘက်ကိုသာ မျက်စိရောက်နေပြီး သူကြည့်ရသည်မှာ တစ္ဆေတစ်ကောင်ကို တွေ့နေရသလို၊ သူ့ကို လွှတ်လိုက်သည့်အခါ ဘာတွေ သတင်းပို့မည်။ ဘယ်အချိန် ပြန်လွှတ်မည်ကိုကား ဘယ်သူမှ တိတိကျကျ မပြောနိုင်။ သို့ပေမဲ့ သူ့ကို အင်တာဗျူးခွင့် မရသဖြင့် ကျွန်ုပ် စိတ်ပျက်ခဲ့ရသလို အနည်းဆုံးတော့ သူတို့တပ်ဖွဲ့၏ သတ္တိဗျတ္တိတို့ကို လေးစားကြောင်း ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဒဏ်ရာရ စစ်သားကို ပြောလိုက်ချင်သေးသည်။

စီစီဝမ်တောင်ခြေရောက်သည်နှင့် ကားပေါ်က ဆင်းပြီး တောင်ပေါ် ဆက်လျှောက် လာရာ စခန်းမှာ ဖမ်းဆီး လက်နက်တွေပုံနေသည်။ ဗမာစစ်တပ်သုံး G2-G3 ရိုင်ဖယ် တွေ၊ ၇၅ မီလီမီတာ မောင်းပြန်ရိုင်ဖယ်ကြီးတွေ၊ အမေရိကန်လုပ် (၉၀) မီလီမီတာ ရှော့ကက် လောင်ချာတစ်လက် မော်တာ အမြောက်ဆန်တွေ၊ လက်ပစ်ဗုံးတွေ၊ Claymore မိုင်းတွေနှင့် ရိုင်ဖယ်ကျည်ကပ်တွေ ပုံထားရာ လက်နက်ခဲယမ်းပုံကြီးကို ဓာတ်ပုံနှစ်ပုံ သုံးပုံ စရိုက်ပြီး တောင်ကုန်းအမှတ် (၁) သို့ ဆက်တက်လာခဲ့သည်။ တောင်ကုန်း (၁) ၏ နံနက်နေရောင်အောက်တွင် ဗကပ စစ်သားလေးတွေ နေပူစာ လှုံ့နေကြသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်နေပါသော်လည်း အနေအထားကား တင်းမာဆဲ၊ ဒေါသမုန်တိုင်း ငြိမ်သက်ခြင်း။ နောက်ထပ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ကျွန်ုပ်တို့ဆီ ထပ်ရောက်လာ ပြီး ဆင်စားမြက်ရှည်ကြီးတွေကြားက ဗကပ စစ်သားတွေ ရှင်းလင်းထားသော ကွေ့ကွေ့ ကောက်ကောက် လမ်းမြောင်လေးအတိုင်း လိုက်လာခဲ့ရာ တောင်နံဘေး ဆင်ခြေလျှော တစ်ခုလုံး မြေမြှုပ်မိုင်းတွေ အပြည့်မြှုပ်ထားသဖြင့် သူတို့ ဖောက်ထားသော လမ်းသစ်အတိုင်း ဖဝါးခြေထပ်မကွာ လိုက်ခဲ့ဖို့ ကျွန်ုပ်ကို သတိပေးသည်။ နေပူကျဲကျဲ အချိန်တွင် တစ်နာရီ နီးပါးမျှ အားသွန်ခွန်စိုက် လျှောက်လာပြီးနောက် တောင်ကုန်းအမှတ် (၂) သို့ ရောက်လာ ကြသည်။

အစိုးရတပ်စခန်းနေရာကား ကျွန်ုပ် တွေ့ဖူးသော အကောင်းဆုံး ခံတပ်တွေထဲက တစ်ခုဖြစ်ပြီး သစ်လုံးတွေ၊ မြေသားတွေနှင့် ဘန်ကာကွန်ယက်တစ်ခု တည်ဆောက်ထား သည်။ တစ်နေရာမှ တစ်နေရာကို ဥမင်လိုဏ်ခေါင်းတွေနှင့် ဆက်သွယ်ထားပြီး သံဆူး ကြိုး အခွေအလိပ်တွေ ကာထားသည်။ ကတုတ်တူးမြောင်းတို့ကိုမူ ဝါးချွန်တွေနှင့် တောင်ကုန်းထိပ် တစ်ပြင်လုံးကို ဝိုင်းပတ်စိုက်ထားသည်။ ဘန်ကာထဲက ဝါးကြမ်းအိပ်ရာ ပေါ်တွင် သွေးစွန်းနေသော စောင်တွေပြန့်ကျဲလျက်၊ အပြင်ဘက်တွင်မူ ဝါးနှင့်လုပ်ထားသော ဗုဒ္ဓဘုရားကျောင်းဆောင်တစ်ခု၊ အမွှေးတိုင်နှင့် ပန်းတွေ ဆက်ကပ်ထားရာ ပန်းတွေက ယခုအထိ ‘လန်း’နေဆဲ။ ထိုအချိန်တွင် အော်တိုမစ်တစ် ရိုင်ဖယ်တွေကိုိုင်ထားသော ၀, စစ်သားလေးတွေက ဖြန့်၍ နေရာယူလိုက်ကြသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား အရိပ်လက္ခဏာ မတွေ့ရသော်လည်း အစိုးရစစ်သားတွေ မြောက်ဘက် တောင်ခြေသို့

တက်လာနေသဖြင့် ဓာတ်ပုံရိုက်စရာရှိတာတွေကို မြန်မြန်ရိုက်ဖို့ ကျွန်ုပ်ကို ကျော်ညွှန်က တိုက်တွန်းသည်။

မွန်းလွဲပိုင်းတွင် တောင်ကုန်းပေါ်မှ ပြန်ဆင်းလာကြပြီး မုံးပေါ်အနီးစခန်းသို့ ပြန်လျှောက်လာကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်လာချိန်တွင် ကြည်မြင့်က ဖမ်းဆီးရသော စာရွက် စာတမ်းတွေကို လေ့လာနေသည်။ ထိုအခိုက် စားပွဲပေါ်မှ မြေပုံ စာရွက်တစ်ရွက်ဆီ ကျွန်ုပ်က အကြည့်ရောက်သွားသည်။ စီစီဝမ် မြေပုံ၊ မြန်မာစစ်တပ် တပ်စွဲထားသော နေရာများ ပြီးတော့ မထိတ်သာ မလန့်သာ၊ မြားတွေက နမ့်တောင်း(ဝဲ)၊ မုံးပေါ်နှင့် ပန်ဆိုင်းသို့ ညွှန်ပြနေသည်ကော သို့ဆိုလျှင်။

“အဲဒီစရိယာတစ်ခုလုံးကို သူတို့ သိမ်းဖို့ စီစဉ်ထားတာ မဟုတ်လား။”

ကျွန်ုပ်၏ အမေးအမြန်းကို ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ပယ်ချခံလိုက်ရသော်လည်း ချက်ချင်း သဘောပေါက်သွားသည်မှာ စီစီဝမ်ကို စတင်တိုက်ခိုက်ချိန်သည် အကြောင်းမဲ့ သက်သက် မဟုတ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဘယ်သူစတိုက်မလဲ ဆိုသည့် မေးခွန်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အစိုးရဘက်က မူလအစီအစဉ်ကို ဘာကြောင့် စွန့်ပစ်ခဲ့ရတာလဲ။ ဒါမှမဟုတ် အစိုးရတပ်ဘက်က ယခုမှ အပြီးအပြတ် သိမ်းဖို့ စိတ်ဒုန်းဒုန်း ချလိုက်တာလား။ မည်သို့ ဆိုစေ စစ်ပွဲ၏ နောက်ဆုံးရလဒ်အတွက် တရုတ်၏ နေရာက အရေးပါနေသည်။ စီစီဝမ်သို့ ထရပ်ကားကြီးတွေနှင့် ကဲ့သယ်နေသော လက်နက်ခဲယမ်းတွေ အားလုံးလိုလို အသစ် ကျပ်ချွတ်တွေဖြစ်သဖြင့် တရုတ်လက်နက်တွေ ဖြစ်ကြောင်း သံသယရှိစရာမလို၊ ပန်ဆိုင်းနှင့် တရုတ် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးလမ်းကြောင်းကို ဗကပက ထိန်းချုပ်ဖို့ ကြိုးစားရာတွင် တရုတ်ကလည်း သူ့အကျိုးအမြတ်နှင့် ပတ်သက်နေသဖြင့် ဗကပကို တရုတ်က ထောက်ပံ့ နေသည်ဟု ယူဆရသည်။

စားပွဲပေါ်တွင် ဘန်ကာထဲက ရခဲ့သော စာတွေ တစ်ထပ်ကြီးလည်း တင်ထား သည်။ သူတို့ ဆွေမျိုးညာတကာတွေ မိတ်ဆွေတွေက စစ်သားတွေဆီ ရေးလိုက်သော စာတွေ၊ တောင်ကုန်းပေါ်တွင် နေရာယူထားသော သူတို့တွေ တပ်ဖွဲ့က မကြာခင် နောက်တစ်ဖွဲ့နှင့် တာဝန်လွှဲပြောင်းတော့မည်ကို ဗကပ တပ်မှူးတို့က သိထားရာ ဘယ် အချိန်တိုက်မည်ကို စဉ်းစားရာတွင် မကြာမီ အိမ်ပြန်ရတော့မည့် တပ်ဖွဲ့အနေနှင့် အသစ် ရောက်လာမည့် တပ်ဖွဲ့လောက် သတိဝီရိယ ကြီးကြီးထားကြတော့မည် မဟုတ်ဟူသော အချက်ကို ကွန်မြူနစ်တို့က တွက်ချက်၍ တိုက်ခွဲခြင်း ဖြစ်သည်။

စာအချို့ကို ဘာသာပြန်ဖို့ ကျွန်ုပ်က ကျော်ညွှန်ကို ပြောရာ ကြားလိုက်ရသည့် စာများကား ကြေကွဲဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းလှသည်။ ကလေးက ချစ်သူကောင်မလေးက လူငယ်ရဲဘော်လေးတစ်ယောက်ဆီ ပေးပို့လိုက်သောစာတွင် ယခုလို ရေးထားသည်။

ကိုးကန့်တောင်တန်း နံနက်ခင်းအလှ။

“ဒီတစ်ခေါက် ရှင်ပြန်လာရင် ကျွန်မတို့ လက်ထပ်ကြမယ်၊ ကျွန်မမိဘတွေက ကျွန်မတို့ လက်ထပ်ပွဲအတွက် ပြင်ဆင်နေကြပြီ”

သူမချစ်သူ စစ်သည်မောင်ကား မသေမပျောက် ကျန်ခဲ့လေသလား၊ မကျန်ခဲ့လေ သလား အတတ်မပြောနိုင်။ သို့ပေမဲ့ စာလွှာလေးကမူ ကျန်ရစ်ခဲ့လေရာ သူမ ချစ်သူ စစ်သည်မောင်သည်လည်း ကျဆုံးခဲ့သူတွေထဲ ပါသွားပြီဟုပင် ထင်စရာ ရှိပါ၏။

အဝေးတစ်မြေ နယ်ခြားတစ်နေရာမှ ကျစ်တီးမြေတောင်ကြီးတစ်လုံးကို ကာကွယ် ရင်း ၁၂၀ မီလီမီတာ မော်တာဆန်၊ အမြောက်ဆန်တွေက စစ်သည်မောင်ကို နားလည် သဘောပေါက်ပါကြောင်း သူမ၏ တုံ့ပြန်မှုကို တစ်စစီ ဖောက်ခွဲ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သည်။ မည်သို့ရှိစေ ထိုစစ်သည် လူငယ်ကား သူတိုင်းပြည် သူ့လူမျိုးကို ကာကွယ်ရင်း အသက် ပေးသွားသော သူရဲကောင်း ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။ သို့ပေမဲ့ ကျဆုံးသွားသော ထိုစစ်သည်မောင် ကား အမြဲတစေ သတင်းဟူသမျှ အမှောင်ချထားသော စစ်အစိုးရတစ်ပါတီ အုပ်ချုပ်မှု အောက်တွင် အမည်မဲ့၊ ကိုယ်ပိုင်နံပါတ်မဲ့နှင့် မထင်မရှားသေဆုံးသွားသူတစ်ယောက်သာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

နောက်နေ့ မနက် (၅) နာရီ၊ လက်နက်ကြီး ပေါက်ကွဲသံတွေနှင့် ကျွန်ုပ် အိပ်ရာ ထလာသည်။ ဗမာ့တပ်မတော်ဘက်မှ တန်ပြန် ထိုးစစ်ကြီး စလေပြီ။ ယနေ့တော့ မိတ္ထီလာ လေတပ်စခန်းမှ ဗုံးကြဲတိုက်လေယာဉ် (၄) စီး အဟုတ်လာနေသည်။ ကြည်မြင့်က

စိစိဝမ်ကို တိုက်ဖို့ ပြင်နေသော ဗကပတပ်တွေ။

စကားပြောစက်တစ်လုံးနှင့် တပ်တွေကို ညွှန်ကြားနေပြီး ဂျစ်ကားတစ်စီး လွှတ်၍ ကျွန်ုပ်နှင့် ကျော်ညွှန်ကို ခေါ်ခိုင်းလိုက်သည်။

“ဒီနေ့ပဲ မုံးကိုးကို ခင်ဗျား ပြန်လိုက်တော့၊ တိုက်ပွဲက ကြမ်းလာလိမ့်မယ်”

ကြည်မြင့်က သေသေချာချာ ဆုံးဖြတ်ထားပုံရသည်။ သို့ပေမဲ့ မနေ့ကလောက် သူ့ကိုယ်သူ ယုံကြည်မှုမျိုး မတွေ့ရတော့၊ အုန်းကြည်ကမူ သူ့ဝသီအတိုင်း ပြုံးဖြဲဖြဲကြီးနှင့် အားလုံး တစ်ယောက်မကျန် ရှင်းပစ်မယ်ချည်း ပြောနေသည်။

“ပြည်သူတွေက ကျုပ်တို့ကို ထောက်ခံနေသမျှ ဒီကောင်တွေ ကျုပ်တို့ကို အနိုင်မတိုက်နိုင်ပါဘူး။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒနဲ့ ကွန်မြူနစ်ဝါဒတွေက နောက်ဆုံးမှာ အောင်ပွဲခံကြလိမ့်မယ်။ ဒါက သမိုင်းဥပဒေသပဲ၊ ဒါကို ဘယ်အရာကမှ နောက်ဆုတ်အောင် လုပ်လို့ မရဘူး”

ယခု လောလောဆယ် ကျွန်ုပ်အတွက် အကောင်းဆုံး လမ်းကြောင်းကား မုံးကိုးဖြစ်သည်။ မုံးကိုးသည် မုံးပေါ်နှင့် (၃၈) ကီလိုမီတာ အကွာ၊ တရုတ်နယ်စပ်အနီးမှ ဗကပ၏ ဒေသဆိုင်ရာဌာနချုပ် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ပြောဆိုပြီး မကြာလိုက်၊ ဂျစ်ကားတစ်စီး ရောက်လာသည်။ ဒရိုင်ဘာမှာ ကချင်အမျိုးသားတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ကိုယ်ခန္ဓာ တုတ်တုတ် ခိုင်ခိုင်နှင့် အညှီရောင် ရင်ကွဲသိုးမွေးဆွယ်တာ ဝတ်ထားသည်။ မုံးပေါ်ချိုင်ဝှမ်းမှ တောင်ပေါ်သို့ ဦးတည်နေသော လမ်းတစ်လျှောက် စက်ရှိန်မြင့်၍ မောင်းလာရာ မော်တော်

ကားနောက်တွင် ဖုန်လုံးကြီးတွေအလိမ့်လိုက် ထကျန်ခဲ့ပြီး သို့ပေမဲ့ တောင်ပေါ်လမ်းအရောက် တွင် မနေ့ညက မိုးရွာထားသဖြင့် လမ်းမျက်နှာပြင်မှာ ချောနေသဖြင့် တစ်နေရာတွင်မူ ဘီးချော်၍ ကားလမ်းဘေးသို့ ဂျစ်ကား ထိုးကျသွားပြီး အင်ဂျင်သံ တဖြီးဖြီးနှင့် ဆူညံနေ တော့သည်။

“အောက်ဆင်းပြီး တွန်းကြမယ်”

ကျော်ညွန့်ပြောပြီးသည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဆင်းတွန်းကြသည်။ သို့ပေမဲ့ နိမ့်လျှော့ဖြစ် နေ၍ ကားကမရွေ့ရုံမက ရွံထဲနစ်နေပြီး အင်ဂျင်က ငယ်သံပါအောင်အော်လျက် နောက်ဘီး (၂) ဘီးက မြေနှင့် မထိဘဲ ချာချာလည်နေသည်။

“ဟော... လေယာဉ်ပျံတွေ လာကုန်ပြီ”

ကျွန်ုပ် အော်လိုက်သည်တွင် ကျော်ညွန့် တစ်ကိုယ်လုံး တောင့်သွားပြီး အသံလာရာ ဘက် နားစွင့်လိုက်သည်။ တဝေါဝေါ ပျံသန်းလာနေသော လေယာဉ်ပျံအင်ဂျင်သံတွေကို တောင်ကုန်းတောင်တန်းတွေပေါ်က အတိုင်းသား ကြားနေရပြီး အင်ဂျင်သံနောက်က မိုးပေါက်ကွဲသံကြီးတွေ တုန်ခါ၍ ရိုက်ခတ်လာသည်။

အလောတကြီး ထွက်လာရသဖြင့် ဒရိုင်ဘာက မော်တော်ကားဆွဲသော သံကြိုး ယူလာဖို့ မေ့သွားသည်။ သို့ပေမဲ့ မကြာခင် မိနစ်ပိုင်းအတွင်း လေယာဉ်ပျံတွေ ရောက် လာတော့မည်ဟူသော အသိကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ရှိသမျှအားတွေ ညှစ်ထုတ်ပြီး တောင်ကုန်း ထိပ်ရောက်အောင် ဂျစ်ကားကို တစ်လှမ်းချင်းတွန်းလိုက်ကြရာ ကျွန်ုပ်က နောက်ပြန် ချော်မသွားနိုင်အောင် ကျောက်တုံးတစ်တုံးကို ညာဘက်ခြေထောက်တွင် ‘ခု’ကာ ပခုံးနှင့် အားကုန် ကျုံးတွန်းလိုက်သည်။

လေယာဉ်ပျံတွေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ လုံးဝ နီးကပ်လာနေပြီဖြစ်၍ ကျော်ညွန့် မျက်ကလဲ ဆန်ပျာ ဖြစ်လာသည်။ အကယ်၍ လေယာဉ်ပျံတွေ အပေါ်တည့်တည့် ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို မြင်သွားလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး အနေအထားမှာ သာမန်ရွာသား ခရီးသည်ပုံစံ မဟုတ်သဖြင့် လေယာဉ်တွေပေါ်က စက်သေနတ်နှင့် လှမ်းပစ်ဖို့ များသည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့တွေ အံ့ကြိတ်၍ နဖူးက ချွေးတောက်တောက်ကျသည်အထိ ဆက်၍ ရုန်းကြပြန်ရာ တစ်ခဏအကြာမှာပင် ရွံ့ခွက်ထဲက ဂျစ်ကားဘီးတွေ ရုန်းထွက်သွားပြီး ပြင်ညီလမ်းပေါ် ရောက်သွားသည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပခုံးပေါ်က ဖိအားကြီးလည်း ရုတ်တရက် ပေါ့သွားပြီး တစ်ကိုယ်လုံး ရွံ့ဗွက်တွေ ပေလူးကုန်တော့သည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် ကျော်ညွန့်တို့ ဂျစ်ကားပေါ် ဧွေကနဲ ခုန်တက်လိုက်ကြပြီးနောက် ဒရိုင်ဘာကလည်း မိုးကိုးသို့ စက်ကုန်ဖွင့်လိုက်လေ တော့သည်။

တောထဲက မြေလမ်းကျဉ်းကျဉ်းလေးအတိုင်း မောင်းလာရာ ခဲယမ်းသေတ္တာတွေ အပြည့်တင်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ဆန့်ကျင်ဘက်မှ မောင်းလာသော ထရပ်ကား နှစ်စီးမှအပ လမ်းပေါ်တွင် အခြားစက်တပ်မော်တော်ယာဉ် မရှိ။ ထို့နောက် မကြာမီ စီစီဝမ်ကို လှမ်းမြင်နေရသော တောင်ရိုးတစ်ခုပေါ်သို့ မောင်းတက်လာသဖြင့် နောက်ပြန်ကြည့်လိုက် ရာ တောင်ကုန်းတွေပေါ်မှာ မီးခိုးလုံးကြီးတွေ။

“ရပ်”

ဂျစ်ကားစက်သံကို ကျော်ပြီး ကျွန်ုပ်အော်လိုက်သည်။

“စီစီဝမ် အတိုက်ခံနေရပြီ”

ကျွန်ုပ်တို့ ကားထဲက ထွက်ပြီး မြင်ကွင်းဖြောင့်သည့်နေရာက လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ တောအုပ်အထပ်ထပ်ပေါ် ထိုးထွက်နေသော စီစီဝမ်တောင်ကမူ လေးခု။ ဟိုးအဝေးက လေယာဉ်ပျံ အင်ဂျင်သံတွေနှင့် ဗုံးပေါက်ကွဲသံတွေ တစ်လှည့်စီ ကြားနေရပြီး တောင်တန်း ပေါ်တွင်မူ ဖြူပြာပြာ ညိုမှိုင်းမှိုင်း မီးခိုးလုံးကြီးတွေ အူတက်လို့ နေသည်။

မနေ့က ကျွန်ုပ်ရောက်ခဲ့သော နေရာနှင့် လက်နက်ကိုင်ခုခံနေသော ၀,၂၇၀ ငယ် စစ်သားလေးတွေ ကျွန်ုပ်ခေါင်းထဲ ရောက်လာသည်။ စိတ်ချလုံခြုံရသော ကျွန်ုပ်နေရာ ကပင်လျှင် ထိတ်လန့် ချောက်ချားစရာကောင်းသေးလျှင် ဗုံးတွေ အဆက်မပြတ်ကျနေသော ဘန်ကာနှင့် ကတုတ်ကျင်းထဲက လူတွေအဖို့မူ ဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့။ လေတပ်မှ တိုက် လေယာဉ်များမှာ PC-6s နှင့် PC-7s ယန်ကာတို့ဖြင့် မောင်းသော အဟောင်းအမြင်း လေယာဉ်တွေ ဖြစ်သလို အရေအတွက်မှာလည်း လက်တစ်ဆုပ်စာပင်မရှိသဖြင့် အရှေ့ တောင်အာရှတွင် အစုတ်ချာဆုံး လေတပ်ဖြစ်သည် ဆိုသော်လည်း ဤအချက်က ကတုတ် ကျင်းထဲက ဗုံးကြဲခံနေရသူတို့အတွက် စိတ်ချမ်းသာမှု ပေးနိုင်သည် မဟုတ်။

သို့ဖြင့် ဂျစ်ကားထဲ ပြန်ဝင်လာကြပြီး စိတ်လက် မအီမသာနှင့်ပင် ခရီးဆက်လာ ကြရာ (၃) နာရီခန့်အကြာတွင် ရှေ့မှာ မုံးကိုး ချိုင့်ဝှမ်းကို လှမ်းမြင်လိုက်ရသည်။

မုံးကိုးချိုင့်ဝှမ်းကား မုံးပေါ်ထက် ကြီးမားကျယ်ပြန့်ပြီး စပါးကွင်းကြီးတွေထဲမှာ ညိုညိုမောင်းမောင်း စပါးပင်တွေလေနှင့်အတူ ယိမ်းတိုက်နေသည်။ မုံးကိုးရွာကိုမူ ချိုင့်ဝှမ်း ဗဟိုတွင် တည်ထားပြီး အိမ်ခြေ (၁၀၀) ကျော်ခန့်ရှိပြီး ချိုင့်ဝှမ်းအလယ်မှ ဖြတ်စီးနေသော ချောင်းလေးကား တရုတ်မြန်မာကြားမှ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နယ်မြေတစ်ခုအဖြစ် ဖွဲ့စည်း ထားပြီး ချောင်းဟိုဘက်တွင်မူ ကွန်ကရစ်အဆောက်အအုံတစ်ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော တရုတ်ကျေးရွာ၊ မန်ဟိုင်း။

ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကားကို ရွာထဲက တစ်ဆင့် ဈေးကို ဖြတ်ကာ အရှေ့ဘက် ကီလို မီတာ အနည်းငယ်အကွာတွင် ရှိသော ဗကပ မြောက်ဘက် ဗျူရီဌာနချုပ်သို့ မောင်းထွက် လာခဲ့သည်။ ဌာနချုပ်ဝင်ပေါက်တွင် ကွန်မြူနစ် လက်နက်ကိုင် စစ်သားတစ်ယောက်

စောင့်ကြပ်နေပြီး အနီးမှ ကွင်းထဲတွင်မူ ပြောင်း (၂) လက်နှင့် လေယာဉ်ပစ် စက်ဆန်တံ ကြီး (၂) လက်ကို ချထားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဂျစ်ကားကို တိုက်တစ်တိုက်ရှေ့တွင် ထိုး ရပ်လိုက်ရာ ဤ၌ ပါတီအရာရှိ (၃) ဦးက ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်ကြည့်နေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကြပြီး သူတို့ထဲက စီနီယာအရာရှိနှင့် ကျွန်ုပ်ကို မိတ်ဆက်ပေးရာ သူ့အမည်မှာ ဦးကျော်စိန်ဖြစ်ပြီး အရပ်ရှည်ရှည် ပိန်ပိန်ပါးပါးနှင့် ဝါရင့်ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ကျန်နှစ်ဦးမှာ အသက် (၃၅) ဝန်းကျင်ရှိ လူငယ်ပညာတတ်တွေ ဖြစ်သည်။ တစ်ဦးမှာ အသားညိုညို၊ အရပ်ပုပျပ်ပျပ်နှင့် မန္တလေးမှ ဗမာတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်ဦးမှာ ခပ်နွဲ့နွဲ့နှင့် ကချင်ပြည်နယ် မြစ်ကြီးနားမှ ရှမ်းတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ အခန်းထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်ကြရာ ကော်ဖီ၊ ဘီစကတ်မုန့်တို့နှင့် ဧည့်ခံသည်။ အခန်းနံရံတစ်ဖက်တွင်မူ အနီရောင် အောက်ခံပေါ်တွင် အဝါရောင် တူ။ တံစဉ်အလံတစ်ခု ချိတ်ဆွဲထားသည်။

“ခင်ဗျား ဒီမှာ တစ်ရက်နှစ်ရက်နေပြီး ပန်ဆန်းကို ခြေလျင်ခရီး ဆက်ရမယ်၊ မော်တော်ကားလမ်းက ဒီမှာ ဆုံးသွားပြီ”

ကျော်ညွန့်မှတစ်ဆင့် ကျော်စိန်က ပြောသည်။ ကျော်စိန်က အင်္ဂလိပ်စကား မပြောသော်လည်း စကားတစ်ခွန်းကို ဘာသာပြန်ပြီးသည့်အခါတိုင်း ခေါင်းငှက်ညှိတံညှိတံ နှင့် ပြုံးနေသည်။

ဤတွင် ဆိုင်နောင့်တို့ သားအမိကို ကျွန်ုပ် စိတ်ပူနေမိသည်။ သူတို့ သားအမိ ယခုအထိ KIA တပ်မဟာ (၄) ဌာနချုပ် မန်းပိတွင် ရှိနေသေးသည် ယူဆရသော်လည်း အကယ်၍ မုံးပေါ်ချိုင့်ဝှမ်းနှင့် တရုတ်နယ်စပ်ကြား ဒေသတစ်ခုလုံး စစ်မြေပြင် ဖြစ်ခဲ့လျှင် သူတို့သားအမိအနေနှင့် ပန်ဆိုင်းကိုရောက်ဖို့ တရုတ်နယ်စပ် တစ်ဘက်ခြမ်း ဝမ်တိန်မှ ဘတ်(စ်)ကားစီးသွားရန် အခက်တွေ့ပေလိမ့်မည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်အတွက် မုံးကိုးမှ ဧည့်လမ်းညွှန်တစ်ယောက် ထည့်ပေး ပြီး အစိမ်းရောင် ယူနီဖောင်း၊ တရုတ်စစ်သုံး ဘွတ်ဖိနပ်နှင့် မပါမဖြစ် ပလပ်စတစ် ကြယ်နီနှင့် ဦးထုပ်ဆောင်းထားသော ဦးကျော်စိန်က လမ်းပြတစ်ယောက်လို လိုက်ပါကာ ပါတီကေဒါအချို့နှင့်အတူ မုံးကိုးဈေးသို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ကုန်သည်တစ်စုက လားပေါ်မှ ကုန်စည်စလယ်တွေကို အောက်ချနေကြပြီး ပလောင်အမျိုးသမီးတွေက ဟင်းသီးဟင်းရွက် ကြိမ်ခြင်းတွေကို နဖူးသိုင်းကြိုးဖြင့် ထမ်းပိုးလာကြသည်။ ဈေးအနီး ဝန်းကျင်မှ အပ်ချုပ်ဆိုင်များတွင်မူ စက်သမားတွေ အလုပ်ရှုပ်နေကြပြီး ဗီဒီယိုရုံတွင် တရုတ်ပြည်မှ နောက်ဆုံး ကွန်ပျူဇာတ်ကား ပြသမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြော်ငြာထားရာ ဟိုးအဝေးဆီက ပေါက်ကွဲသံတွေ တဝုန်းဝုန်းနှင့် ကြိကြားကြိကြား ကြားနေရပါသော်လည်း စိစိဝမ်နှင့် အတော်အလှမ်းဝေးသွားပြီး ယူဆရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဆက်လျှောက်လာရာ

မူလတန်းကျောင်းဘေးတွင် စိုက်ထူထားသော ကတော့ချွန်ပုံ မော်ကွန်းကျောက်စာတိုင်ကြီးတစ်တိုင်ကို ဖြတ်လာခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါ မော်ကွန်းကျောက်စာတိုင်ကြီးကား သမိုင်းတွင် အရေးပါမှုကို ဖော်ပြနေသော အထိမ်းအမှတ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ကျောက်တိုင်ပေါ်တွင် ဖောင်းကြွ တူ၊ တံစဉ်နှင့် ရက်စွဲတစ်ခုကို ထွင်းထုထားရာ ဇန်နဝါရီလ (၁) ရက် ၁၉၆၈ ခုနှစ်သည်ကား မုံးကိုးကျေးရွာနှင့် မြန်မာပြည်တွင်း စစ်လမ်းကြောင်းကြီးကို အကြီးအကျယ် ပြောင်းလဲပေးလိုက်သော နေ့ရက်တစ်ရက်ပင် ဖြစ်ချေ၏။

လွတ်လပ်ရေးရပြီး မရှေးမနှောင်းမှာပင် တောခိုသွားသော ကွန်မြူနစ်အုပ်စုတွင် ဦးကျော်စိန်လည်းပါသည်။ အဆိုပါကာလအတွင်း ကွန်မြူနစ်လက်နက်ကိုင်တို့က ကျေးလက်ဒေသ အတော်များများကို ထိန်းချုပ်ထားပြီး ရန်ကုန်မြို့ကိုပင် ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည့် တိုင် အတွေ့အကြုံနုသေးသော မြန်မာစစ်တပ်က ကွန်မြူနစ်တို့ကို ပဲခူးရိုးမနှင့် မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်း တောခိုနိုင်သော ဒေသအချို့ အပါအဝင် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်သို့ တွန်းထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၅၀ ကျော် အစောပိုင်းကာလများတွင် ဦးကျော်စိန်အပါအဝင် ကွန်မြူနစ်သူပုန် (၁၀၀) ကျော်တို့ နယ်စပ်မှ ဖြတ်၍ တရုတ်ပြည်တွင် စစ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေး သင်တန်းများ တက်ခဲ့ကြသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနု သက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် မြန်မာနှင့် တရုတ်အစိုးရတို့ ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်လာခဲ့သော်လည်း ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း အာဏာသိမ်းလိုက်ချိန်တွင်မူ တရုတ်နှင့် ဆက်ဆံရေး ပြောင်းလဲသွားသည်။ ဤတွင် အာဏာလိုပန်းကြီးသလို အစိုးမရသော ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းကို သတိနှင့် စောင့်ကြည့်နေသော ဘေဂျင်းအစိုးရက စစ်အာဏာသိမ်းပြီး မကြာမီမှာပင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် ထောက်ပံ့ပို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး အကြီးအကျယ် ကျူးကျော်ဖို့အတွက် ပြင်ဆင်မှုတွေ ချက်ချင်း စတော့သည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်က မုံးကိုးရွာမှ တရုတ်ပြည်ထဲ ဆုတ်လာပြီး တသီးတခြားစီ နေထိုင်နေကြသော နော်ဆိုင်းနှင့် သူ၏ကချင်ရဲဘော်ဟောင်းတို့ကို တရုတ်ပြည်တွင် သင်တန်းတက်နေသော ဗမာသီအိုရီ ဆရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေး၍ နော်ဆိုင်းအပါအဝင် ကချင်လူမျိုး အယောက် (၂၀၀) ကို ပြည်သူ့တပ်မတော်သစ်၏ အမြဲတေအဖြစ် ဖွဲ့စည်းလိုက်ပြီး တရုတ်ပြည် တပ်နီမှ ‘ဘော်လန်တီယာ’ တပ်သား (၃) ထောင် နီးပါးကို လူအင်အား အလုံးအရင်းအနေနှင့် ထည့်ပေးလိုက်သည်။

သို့ဖြင့် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ကုန်ဆုံးချိန်တွင် မြန်မာပြည်ထဲဝင်ဖို့ ပြင်ဆင်မှုအားလုံး ပြီးဆုံးသွားပြီး ရည်ရွယ်ချက်ကား မြန်မာပြည် တရုတ်နယ်စပ်တစ်လျှောက်မှ တောင်တန်းဒေသတစ်ခုလုံး လွတ်မြောက်ရန်နှင့် နောက်ဆုံးတွင် ဗကပ တို့ ခြေကုပ်ရနေဆဲ မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းဒေသမှ လွတ်မြောက်နယ်မြေနှင့် ချိတ်ဆက်ဖို့ ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ နှစ်သစ်ကူးနေ့ နံနက် ၀၀လီ၀၀လင်းအချိန်တွင် မန်းဟိုင်းနှင့် မုံးကိုးကြားမှ

နယ်ခြားချောင်းကို ဖြတ်၍ ကွန်မြူနစ်တပ်တွေ ဝင်လာရာ မြန်မာမြို့စောင့်တပ်ပွဲမှ လက်နက် ကြီးပစ်ခတ်သံတွေကြောင့် နှစ်သစ်ကူးပွဲကျင်းပနေသူတွေ ရုတ်တရက် ပွဲဖျက်လိုက်ရပြီး တစ်နာရီမပြည့်မီမှာပင် အစိုးရတပ်စခန်း ချေမှုန်းခံလိုက်ပြီး တပ်မှူး ကျသွားသည်။ ထိုမှ ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် သံလွင်မြစ်နှင့် မုံးကိုးအရှေ့ဘက် တရုတ်တိုင်းရင်း သားတို့ အများဆုံးနေထိုင်သော ကိုးကန့်ဒေသသို့ ဗကပ တပ်တွေ ဆက်၍ ထိုးဖောက် လာခဲ့ရာ ၁၉၆၈ ခုနှစ် မကုန်ခင်မှာပင် အဆိုပါ ဒေသတစ်ခုလုံး ကွန်မြူနစ်တွေ လက်ထဲ ရောက်သွားသည်။ ရွှေလီမြစ်၏ မြောက်ဘက်၊ နမ့်ခမ်းနှင့် မူဆယ်တစ်ဖက်တွင် ရှိသော မြန်မာပိုင် ကွန်ဟိုင်းနှင့် မန်ဟယို နယ်လေး နှစ်နယ်ကို တစ်ချိန်တည်းမှာပင် သိမ်းလိုက် ပြီး မုံးပေါ်ကိုမူ ဗကပ လက်နက်ကိုင် တောခိုသော (၂၂) နှစ်မြောက်နေ့ ဖြစ်သော (၁၉၇၀) ခုနှစ် မတ် (၂၁) တွင် ရလိုက်ပြီး (၂) ရက်ကြာ မီးကုန်ယမ်းကုန် တိုက်ခိုက်ပြီး နောက် CPB လက်ထဲ ပန်ဆိုင်း ကျသွားသည်။

သို့ပေမဲ့ ဦးကျော်စိန် နောက်ကြောင်းပြန်နေသော သမိုင်းထဲတွင် အရေးပါသော အချက်တချို့ ချန်လှပ်ခဲ့ရာ ၎င်းကား မုံးကိုး-မုံးပေါ် ဧရိယာတစ်ဝိုက်မှာ KIA ၏ အမာခံဒေသဟောင်းဖြစ်သည် ဆိုသောအချက်နှင့် နော်ဆိုင်းအနေနှင့် အစိုးရတပ်ကိုသာမက မိမိသွေးချင်း ကချင်ပြောက်ကျားတို့ကိုပါ တိုက်ရတော့မည်ဆိုသဖြင့် ငြင်းဆန်ခဲ့ရာမှ ထူးဆန်းစွာ သေဆုံးသွားပြီးနောက် KIA နှင့် ဗကပတို့ကြား တိုက်ပွဲများ ဖြစ်လာခဲ့ရာ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် အပစ်ရပ် သဘောတူညီမှု စာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည် ဆိုသော အချက် ဖြစ်သည်။

ဆိုခဲ့သလို မုံးကိုးနှင့် မုံးပေါ် ဒေသတစ်ဝိုက်တွင် အပြင်းအထန် တိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်လာသဖြင့် ဗကပ ၏ ထိုးဖောက်မှုသည်လည်း ဤ၌ပင် ရပ်သွားပြီး ကိုးကန့်ဒေသ တောင်ဘက်၊ ဝတောင်တန်းတွေဘက် ဦးလှည့်သွားသည်။ ထိုကာလအထိ ဝဒေသမှ ခေါင်းဖြတ်သော ဒေသခံ ဝ,တိုင်းရင်းသားများနှင့် ကူမင်တန်စစ်ဘုရင်များ၊ ဘိန်းမှောင်ခို ရာဇာများ ကျက်စားနေသေးသည်။

မုံးမူ (သို့) မြန်မာအခေါ် မိုင်းမောကို ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် မေ (၁) ရက်တွင် သိမ်းခဲ့ရာ အဆိုပါနေ့မှာ ကွန်မြူနစ်လှုပ်ရှားမှုအတွက် အရေးပါသော နေ့တစ်နေ့ဖြစ်၍ နေရာဒေသတို့ကို သိမ်းယူရာတွင် ဗကပ အကြိုက်နှင့် ကိုက်ညီသော နေ့ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ဟိုပင်နှင့် ပင်လုံမြို့ (၂) မြို့မှလွဲ၍ ဝ,တောင်တန်းဒေသတစ်ခုလုံး ကွန်မြူနစ်ထိန်းချုပ်မှုအောက် ရောက်သွားပြီး အဆိုပါအရှေ့မြောက် အခြေခံဒေသ၏ ဌာနချုပ်ကိုမူ ထိုနှစ်ဧပြီလတွင် တရုတ်နယ်ခြားအစိုးရမှ ပန်ဆန်းတွင် အခြေစိုက်ခဲ့လေသည်။

ဆိုခဲ့သလို ဖြစ်စဉ်နှင့် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ‘လာအို’ နယ်စပ်အစိုးရမှ နယ်မြေတစ်ခု ကို သိမ်းယူခဲ့ပြီး ကွန်မြူနစ်ပါတီ တည်ထောင်သော ဩဂုတ်လ (၁၅) ရက် (၁၉၃၉)

ခုနှစ် ရက်စွဲကို မူတည်၍ (၈၁၅) နယ်မြေဟု အမည်ပေး ပေးခဲ့ပြီး များမကြာမီမှာပင် (၈၁၅) တပ်များက အနောက်ဘက်သို့ ထိုးဖောက်၍ ကျိုင်းတုံမြောက်ပိုင်း ဗုံးယန်းဒေသမှ ရှမ်းအမျိုးသား တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင် ခွန်မြင့်နှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဗုံးကိုးသို့ စတင် ထိုးဖောက်ဝင်လာပြီး (၆) နှစ်အကြာတွင်မူ မဲခေါင်မြစ်နှင့် လာအိုနယ်စပ် မှသည် ပန်ဆိုင်းအထိ ဧရိယာတစ်ခုလုံးကား ကွန်မြူနစ်တို့ ထိန်းချုပ်မှုအောက် ရောက်သွား တော့သည်။

သို့ရာတွင် ဗကပ ကို ရှမ်းအရှေ့မြောက်ဒေသသို့ ချက်ချင်း ပြန်တွန်းထုတ်ဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးသည်ကို မြန်မာစစ်တပ်က သဘောပေါက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကွန်မြူနစ် ပြောက်ကျားနယ်မြေများဖြစ်သော မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းမှ ဗကပ ၏ အင်အားချည့်နဲ့ သော ဒေသဘက်သို့ ဦးလှည့်လိုက်ပြီး တရုတ်ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်းကို ဖြတ်တောက် ၍ တဖြည်းဖြည်း ပိတ်ဆို့ခဲ့ရာ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ပဲခူးရိုးမဌာနချုပ်ကို လုံးဝ ချော့မှုန်းပစ် လိုက်သည်တွင် အလယ်ပိုင်းနှင့် အရှေ့မြောက် အခြေခံဒေသတို့ကို ချိတ်ဆက်ဖို့ ဆိုသော ကွန်မြူနစ်တို့ အကြံအစည်လည်း ပျက်၍ တရုတ်နယ်စပ်တစ်လျှောက်မှ ၎င်းတို့၏ ကြားခံနယ်မြေအတွင်း ပိတ်မိနေတော့သည်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် အစိုးရတပ်များဘက်မှ မင်းရန်အောင် အမည်ပေးထားသော တန်ပြန်ထိုးစစ်ကြီး စတင်ခဲ့ရာ ဗကပ ၏ ဌာနချုပ်သစ် ပန်ဆိုင်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်၊ ဝ၊တောင်တန်းများ တောင်ဘက် မော်ဖ ခေါ် ဧရိယာတစ်ခုလုံးကို နောင်မြင်စွာ ပြန်လည် သိမ်းယူနိုင်ခဲ့ပြီး ထိုအချိန်မှစ၍ နှစ်ဖက်တပ်များ ပိုနေမြဲ ကျားနေမြဲ ရှိလာခဲ့ရာမှ ယခုမူ စိစိဝမ်တွင် မီးကုန်ယမ်းကုန် တိုက်ကြလေရာ ဗုံးကိုးမှ ဗကပ ခေါင်းဆောင်တို့က သူတို့ဘက်က အခြေအနေကောင်းပါသည်ဆိုသော်လည်း ၎င်းတို့အနေနှင့် အစိုးရ ထိုးစစ်ကြီး ကို တောင့်ခံနိုင်ဖို့ မလွယ်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်သည်။ ယခုဆိုလျှင် မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းမှ အစိုးရတပ်ကူတွေ ရောက်လာပြီးဖြစ်၍ ပြီးခဲ့သည့် (၇) နှစ်က မင်းရန်အောင် စစ်ဆင်ရေး ပြီးနောက် ယခုတိုက်ပွဲကြီးကား အပြင်းထန်ဆုံး တိုက်ပွဲကြီးပင် ဖြစ်ပါ၏။

ဗကပ ၏ မြောက်ပိုင်းဌာနချုပ်သမိုင်းကို ဦးကျော်စိန် ပြောပြနေချိန်နှင့် တစ်ဆက် တည်းမှာပင် ဟိုးအဝေးမှ ဗုံးသံ၊ အမြောက်သံ၊ စိန်ပြောင်းသံတွေကလည်း တပုန်းပုန်းနှင့် ကြားနေရသဖြင့် ပြဇာတ်နောက်ခံကားလိပ်တစ်ခု ဖြစ်နေသေးတော့သည်။ စခန်းထဲမှ တိုက်အိမ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်လာပြီး နောက်တစ်ခါ ကော်ဖီနှင့် ဘီစကစ်တို့ စားသောက် နေခိုက် တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်း ဘရန်ဆိုင်းနှင့် ဇောင်းဟရာ တို့နှစ်ယောက် ဗုံးကိုးသို့ ရောက်လာမည့်အကြောင်း ကြားလိုက်ရပြီးနောက် ဦးကျော်စိန်က ကျွန်ုပ်ကို ပြောသည်။

“သူတို့မလာခင် ခင်ဗျားသွားတာ ကောင်းမယ်”

ကျွန်ုပ် ပြန်စရာလိုလို့လား၊ ဘာကြောင့်လဲ ကျွန်ုပ် နားမလည်။ သို့ပေမဲ့ ဧည့်သည်

တစ်ယောက်အနေနှင့် ငြင်းလိုက်လျှင် ရိုင်းရာကျပေလိမ့်မည်။ နောက်တစ်ခုက ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင်လည်း ဆိုင်နှောင့်တို့ သားအမိကိုတွေ့ဖို့ ပန်ဆန်းသို့ မြန်မြန်ရောက်ချင်နေသည်။

ကျွန်ုပ်မထွက်ခွာမီ ညစာစားပွဲ ကျင်းပရာ ပြီးနောက် မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်ကား ပြသည်။ အဆိုပါ မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်ကားမှာ (၁၆) မီလီမီတာ ဝါဒဖြန့်ချိရေး မှတ်တမ်း ကားတစ်ကားဖြစ်ပြီး တရုတ်ရုပ်ရှင် ရိုက်ကူးရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ကွန်မြူနစ်တို့ ထိန်းချုပ် ဒေသအတွင်း ခရီးလှည့်၍ ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်ကားအမည်ကို ‘ငြိမ်းမရ သော မီးတောက်မီးလျှံ’ ဟု မြန်မာအမည်ပေးထားပြီး တရုတ်ပြည် မဟာပစ္စည်းမဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေး စတင်မျိုး ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်၊ တခမ်းတနား တင်ဆက်ထား သည်။ သို့ပေမဲ့ ဇာတ်ကားစပြုပြီး မကြာမီမှာပင် တရုတ်ရိုက်ကူးသူတွေအနေနှင့် အတော် လေးလုပ်ကြဖန်တီးထားကြောင်း သိသာလာသည်။ ‘ကောင်းကင်ဘုံငြိမ်းချမ်းရေးတံခါး’ အပြင်ဘက်တွင် ထောင်ပေါင်းများစွာသော လူအုပ်ကြီးတွေ အင်အားပြနေကြပုံ၊ ရှန်ဟိုင်း ဆိပ်ခံတံတားပေါ်က အလုပ်သမားထုကြီးတွေ၊ လွတ်မြောက်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ အောင်ပွဲ အလီလီ ခံခဲ့ကြပုံတွေ စသဖြင့် မဆန်ရင်ကန် ရှုခင်းရှုကွက်ကြီးတွေ ရိုက်ကူးလာခဲ့ရသော တရုတ်ရိုက်ကူးသူတို့က ယခုလို လူဦးရေ ကျိုးကျိုးကျဲကျဲ နေထိုင်သော ရှမ်းပြည်တွင်မူ ဆိုခဲ့သလို လူအုပ်ကြီးတွေ နောက်ခံနှင့် ရိုက်ကူးထားသဖြင့် ရယ်စရာတော့ ကောင်းသည်။

အခန်းတစ်ခန်းမှာ ဗကပ ရှေ့တန်းစခန်းသို့ ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး သခင်ဗသိန်းတင် ရောက်လာသည်ကို ကြိုဆိုကြသည့်အခန်း ဖြစ်သည်။ ဤ၌ စစ်သားတစ်စု၊ လက်နက် တွေကို တိုက်ချွတ်နေသူတွေက တိုက်ချွတ်၊ ယူနီဖောင်းအပေါက်အပြဲကို ချုပ်သူတွေက ချုပ်နှင့် အချို့ကလည်း ဝါယာလက်စက်တွေ တချောက်ချောက် ရိုက်နေကြသည်။ ထို စဉ် သူတို့ထဲက ရဲဘော်တစ်ယောက် ရောက်လာပြီး လုံးဝ မျှော်လင့်မထားသော အံ့အား သင့်ဟန်နှင့် ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ရောက်လာတယ် ဟေး... ဆိုပြီး ပြောလိုက်ရာ ရဲဘော်တွေ အားလုံး ဝမ်းသာအယ်လဲနှင့် အပျော်ကြီး ပျော်သွားကြပြီး ရဲဘော်တွေ ဝါးတဲတွေထဲက အလျှိုအလျှို ထွက်လာပြီး တန်းစီကာ လက်သီးလက်မောင်းတန်း အော်ဟစ်၍ ဥက္ကဋ္ဌကြီးကို ကြိုခန်း ဖြစ်သည်။

သို့ပေမဲ့ ရယ်ရပုံက၊ ဝါးတဲလေးသုံးလေးလုံးထဲက စစ်သားတွေ ထွက်လာကြ သည်ကို ဘက်ပေါင်းစုံက လှည့်ပတ်ရိုက်ပြနေပြီး ဥက္ကဋ္ဌကြီး နောက်က နေရောင်ခြည်တွေ ဖြာထွက်လာသည်နှင့် ရဲဘော်တွေအားလုံး သံပြိုင်အော်လိုက်ကြသည်။

- “ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ အခွန်ရှည်ပါစေ”
- “ဥက္ကဋ္ဌကြီး သခင်ဗသိန်းတင် အသက်ရာကျော်ရှည်ပါစေ”
- “မတ်(စ်)ဝါဒ-လီနင်ဝါဒ-မော်စီတုန်း အတွေးအခေါ် အခွန်ရှည်ပါစေ”

ထိုနည်းတူ၊ လူ့အင်အား (၂) ရာ (၃) ရာ၊ မြင်းအကောင်ရေ (၅၀/၆၀) အသုံးပြု ရိုက်ရမည့် စပါးရိတ်သိမ်းကြတာမျိုး၊ ရိက္ခာပစ္စည်းတွေ သယ်ပိုးကြတာမျိုး စသဖြင့် အခန်းတို့တွင်လည်း မိန်းမ ဆယ်ယောက်နှင့် မြင်း ၃/၄ ကောင်နှင့်သာ ထပ်တလဲလဲ ရိုက်နေသည်။ သရုပ်ဆောင်တွေကလည်း ဟာသဇာတ်လို ဖြစ်နေသည်။ နောက်တစ်ခန်းမှာ ၀, ကျေးရွာတစ်ရွာတွင် မြေရှင်တစ်ဦးကို ရွာသူရွာသားတွေက ဝိုင်း၍ ရှုတ်ချအပြစ်တင်သည့်ဇာတ်ကွက်ဖြစ်ရာ လယ်သမားလို ဝတ်ဆင်ထားသူတစ်ယောက်က လူပုံအလယ်မှာ ခေါင်းငုံ့ပြီး ရှက်နေသည့်ပုံနှင့် မတ်တတ်ရပ်နေပြီး ရွာသူရွာသားတွေ (မိန်းမတွေအများဆုံးပါသည်)က လက်ညှိုးငေါက်ငေါက်ထိုးပြီး အော်ဟစ်ဆဲဆိုနေသည့် အခန်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်သဘောအကျဆုံး ဇာတ်ကွက်မှာ မြို့ပေါ်က ပညာတတ် လူငယ်တစ်စု တောခိုလာပုံဖြစ်သည်။ သစ်လုံးထွင်းလှေလေးတွေနှင့် တောထဲက ချောင်းရိုးအတိုင်း လာနေသော အခန်းနှင့် စဖွင့်ရာ လူငယ်တွေအားလုံး တိုက်ပုံအင်္ကျီ၊ လုံချည်နှင့်၊ အများစုမှာ မျက်မှန်ကြီးတွေ တကားကားနှင့် အားလုံး ကြွတက်နေကြသည်။ လှေတွေ ကမ်းကပ်သည်နှင့် သူတို့ အထုပ်အပိုး၊ ခရီးဆောင်သေတ္တာတွေ ကောက်ယူလိုက်ကြသည့်အခါ Pan Am လေကြောင်းလိုင်းမှ အိတ်တွေကို တွေ့လိုက်ရသဖြင့် အင်ပါယာဝါဒကို ခြေမှုန်းပစ်မည့်သူတွေနှင့် ဘယ်လိုမှ အဆီအငေါ် မတည့်သည်ကို တွေးမိလိုက်သေးသည်။ ထို့နောက် ပညာတတ်တစ်ယောက်က အော်တွဲပြီး တောင်ကုန်းပေါ်သို့ လက်ညှိုးထိုးလိုက်သည်။ နောက်တစ်ခန်းက ယူနိုဖောင်းကို ဖြစ်သလိုဝတ်ထားသော ပါးနီနီလေးနှင့် စစ်သားလေးတစ်ယောက်က ရိုင်ဖယ်သေနတ်ကို ရင်ဘတ်ရှေ့မှာ ကိုင်ထားပြီး သူ့ရဲကောင်းကြီးတစ်ယောက်လို ဂိုက်ပေးပြီး သူ့နောက်က ဗကပစစ်သားလေးတွေ အချို့အချို့ ပေါ်လာကြသည်။ တစ်ခါ နောက်တစ်ခန်းတွင် စောစောက အထုပ်တွေ အပိုးတွေနှင့် ပညာတတ်လူငယ်တွေက တောင်ကုန်းပေါ် ဝမ်းသာအားရနှင့် ပြေးတက်သွားကြပြီး တောင်ပေါ်က တော်လှန်ရေးရဲဘော်တွေကလည်း တောင်အောက်သို့ ပြေးဆင်းလာကြပြီး တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ပွေ့ကြ၊ ဖက်ကြ၊ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကြနှင့် ပြီးနောက် လုံချည်တွေ၊ တိုက်ပုံတွေ လေထဲ လွင့်သွားသည်။ ပြီးနောက် စောစောက ပညာတတ်လူငယ်တွေက ယူနိုဖောင်းအသစ် ကျပ်ချွတ်တွေနှင့် သေနတ်တွေ ပိုက်ပြီး ထွက်လာကြကာ တောင်ကုန်းပေါ်က ရဲဘော်တွေ လက်ချင်းတွဲသွားကြပြီး အိုးစည်ဝိုင်းနှင့် အဖွဲ့ကလည်း ကကြ ခုန်ကြနှင့် နောက်ဆုံးဇာတ်သိမ်းမှာ ရှေ့ဆုံးက လူတစ်ယောက်က သခင်ဗသိန်းတင် ရုပ်ပုံကြီးကို ကိုင်ပြီး နောက်ကလူစုက ကြွေးကြော်သံတွေ အော်ဟစ်ပြီး ကွင်းပြင်ကြီးကို ဖြတ်၍ ချီတက်သွားကြလေရာ ရုတ်တရက် ကျွန်ုပ်မှတ်မိသောလူတစ်ယောက်ကို လူအုပ်ထဲမှာ တွေ့လိုက်ရသည်။ လူငယ်တစ်ယောက်၊ သေသေသပ်သပ် ဝတ်စားထားသည်။

ဟုတ်ပါပြီ... ကျော်ညွန့်၊ ကျွန်ုပ်က ဘေးတွင်ထိုင်နေသော ကျော်ညွန့်ကို တံတောင်နှင့် တွတ်ရင်း မေးလိုက်သည်။

“ဘယ်ဘက် တတိယမြောက်က ခင်ဗျား မဟုတ်လား?”

“သူတို့က လုပ်ခိုင်းလို့ပါ”

မှတ်တမ်းတင် ဇာတ်ကားပြီး၍ မီးတွေ ပြန်လင်းလာချိန်တွင် ကျော်ညွန့် မအိမလည် ဖြစ်နေသည်။ သူ့ကြည့်ရသည်မှာ မဟုတ်တမ်းတရန်းတွေ ပုံကြီးချဲ့ ရိုက်ကူးထားသည့် ကိစ္စကို ပြောချင်ပုံမရသဖြင့် ကျွန်ုပ် စောစော အိပ်ရာဝင်ခဲ့တော့သည်။

ကိုးကန့်နှင့် ဝတောင်တန်း

မနက် လင်းသည်အထိ လက်နက်ကြီး ပေါက်ကွဲသံတွေ ကြားနေရပြီး အခြေအနေကို ဘာမျှမသိရ။ ကျွန်ုပ်တို့ ကော်ဖီသောက်ရင်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့် လုံခြုံရေးလိုက်မည့် ရဲဘော်တွေနှင့် လမ်းပြကို စောင့်နေကြသည်။ ဦးကျော်စိန်နှင့် ကျော်ညွန့်တို့ နှစ်ယောက်ကား တော်တော်ရုပ်ပျက်နေသည်။ သူတို့ ဗမာလိုပြောနေသည်ကို ရိပ်ဖမ်းသံဖမ်း ကျွန်ုပ်နားလည်ရသည်မှာ မိုးကိုးကို လေကြောင်းက ဝင်တိုက်မှာ စိုးရိမ်နေကြပြီး မြောက်ပိုင်း ဗျူရိုဌာနချုပ် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် စိန်ပြောင်းနှစ်လက်နှင့် လေယာဉ်ပစ်အမြောက်ကြီးတွေ ချထားကြောင်း သိရသည်။

ကိုးကန့်နှင့် ဝ,တောင်တန်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့ လမ်းပြမည့်သူမှာ ဗကပ အဖွဲ့ဝင် ကချင်ကျောင်းသား ဆန်မိုင်ဖြစ်သည်။ လက်ပြင်ကိုင်းကိုင်းနှင့် ကုလားဆင်။ သို့ပေမဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားပြောကောင်းသည်။ ချက်ပြုတ်ဖို့နှင့် လားထိန်းဖို့ သျှောင်းယန်ခေါ် တရုတ်ကလေးတစ်ယောက်လည်း ပါလာသည်။

ဤတွင် လားတွေပေါ် တင်ထားသော စားရေရိက္ခာတွေကို တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်အံ့အားသင့်သွားရာ ၎င်းတို့ထဲတွင် ‘မလင်ဒါ’ အချိုရည်ဘူးကြီးတွေ၊ ‘ချင်းတောင်(ဝိ)’ တရုတ် သံဘူးဘီယာတွေ၊ တရုတ် ဘရန်ဒီ၊ ဆေးပေါ့လိပ်အထုပ်တွေ၊ နက်စ်ကဖီ၊ ဘီစကွတ်၊ ခေါက်ဆွဲနှင့် ‘မလင်’ ခေါ် အသားစည်သွတ်ဘူးတွေ ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် လုံခြုံရေးလိုက်ပါလာပြီး ကျည်ကပ်အပြည့်နှင့် ရိုင်ဖယ်သေနတ်ကိုယ်စီ ကိုင်လာသည်။

နေ့လယ် (၁) နာရီတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစသည်။ ထိုအချိန်တွင် ပေါက်ကွဲသံကြီးတစ်သံ ကျွန်ုပ်တို့ နောက်ဘက်သို့ ပဲ့တင်လာပြီး လေထဲမှ လေယာဉ်ပျံ အင်ဂျင်သံ ဝေါကန့် ကြားလိုက်ရသည်။

“စီစီဝမ်ကို သူတို့ နောက်တစ်ကြိမ် ပုံးကြနေပြီ”

ကျော်ညွန့်က မြက်ခင်းပေါ် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်နေရာမှ ကောင်းကင်ကို မော့ကြည့်လိုက်ရင်း မသက်မသာ ပြောသည်။ မုံးကိုး အရှေ့ဘက်သွားသောလမ်းလေးအထိ ကျော်ညွန့် လိုက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့နှင့် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကြသည်။

“လမ်းခရီးအတွက်တော့ မပူပါနဲ့၊ ခင်ဗျားအတွက် လုံးဝ လုံခြုံပါတယ်၊ ရွှေလီ အရှေ့ဘက်ခြမ်းက ကျွန်တော်တို့ နယ်မြေပဲ”

ပြောပြီး သူ့ထုံးစံအတိုင်း တခါးခါးနှင့် ရယ်နေပြန်သည်။ ထိုနေ့က မုံးကိုး အထက်မှ ‘ဖောင်းဆိုင်’ ခေါ် ရွာလေးတစ်ရွာအရောက် နာရီအနည်းငယ်သာ ခရီးပေါက်ခဲ့ပြီး အပေါ်သို့ တက်လာသည်နှင့်အမျှ မုံးသံ၊ အမြောက်သံတွေကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ကြားလာသဖြင့် တိုက်ပွဲကြမ်းနေပုံရသည်။ တစ်တောင်လုံး တစ်တောင်လုံး အမြောက်သံ စိန်ပြောင်းသံတွေ ပဲ့တင်ထပ်နေသည်။ ဗမာစစ်တပ်ဘက်မှ အလုံးအရင်းနှင့် ပြန်လည်ထိုးစစ်ဆင်နေရာ၊ ဗကပတပ်ဖွဲ့တွေ တောင့်ခံနိုင်ပါ့မလား ကျွန်ုပ် သိချင်နေသည်။

‘ဖောင်းဆိုင်’ ကား ရွာကြီးဖြစ်သော်လည်း အိမ်ခြေ (၁၆၀) ခန့်ရှိသော ရွာအို၊ ရွာဟောင်းကြီး ဖြစ်သည်။ အုတ်နှင့် ဆောက်ထားသော မူလတန်းကျောင်းတစ်ကျောင်းနှင့် သက်ငယ်မိုး ဝါးထရံကာ ဈေးကြီးတစ်ဈေး ရှိသည်။ ဆန်မိုင်က ကျွန်ုပ်ကို အခိုင်အမာ ဆောက်ထားသော်လည်း အိုဟောင်းနေသော နှစ်ထပ်တိုက်သို့ ခေါ်သွားရာ အဆိုပါ အဆောက်အအုံမှာ ကချင်ဒူဝါ (သို့) ကချင်နယ်စားကြီးတစ်ယောက် နေထိုင်ရာ စံအိမ်တော် ဖြစ်ပြီး ၁၉၆၈ ခုနှစ် ဗကပတပ်တွေ ဝင်သိမ်းလိုက်သဖြင့် ထွက်ပြေးသွားသော ကချင်နယ်စားကြီး၏ စံအိမ်တော်တွင် ကွန်မြူနစ်တွေက အကောက်ခွန်ရုံး လုပ်လိုက်သည်။

အသက် (၂၀) ကျော်၊ ဂျင်းဘောင်းဘီအပြာနှင့် စစ်အင်္ကျီဝတ်ထားသော ဝ,အရာရှိ ပေါက်စ (၂) ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့ကို သံဘူးအချိုရေဘူးတွေနှင့် ဧည့်ခံရာ ကျွန်ုပ်က အသံဖမ်းစက်ကို ဖွင့်ထားပြီး စီစီဝမ်အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်ပြီး သူတို့ဆီက သတင်းကို အစ်အောက်ထုတ်ကြည့်သည်။ သို့ပေမဲ့ အဝေးက ရိုင်ဖယ်သေနတ်သံတွေနှင့် ကျောင်းသားလေးတွေ ဘောလုံး ကစားရာမှ ဆူညံသံတွေလည်း ကြားနေရသည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီက ဤနေရာ၊ ဤဒေသတွင် အခွန်ကောက်နေသည် ဆိုသော်လည်း ဒေသခံတို့၏ ကျန်းမာရေးနှင့် မိလ္လာစနစ်ကို အလျှင်းဂရုစိုက်ပုံမရ။ ရွာထဲမှာ အိမ်သာလုံးဝမရှိ၊ နောက်ဖေးနောက်ဖီ သွားချင်ရင် ချုံပုတ်ထဲ တိုးကြပြီး ဝက်တွေက တအင့်အင့်နှင့် လိုက်လာကာ မစင်တွေကို တုတ်ပစ်လိုက်ကြသည်။ ထိုမှ ရှေ့ခရီးကား တရုတ်ပြည် နယ်စပ်နှင့်အပြိုင် ဖြစ်သည်။ နယ်ခြားစည်းရိုး မရှိ၊ အမှတ်အသားမရှိ၊ လုံခြုံရေး ကင်းစခန်းတွေ မရှိ။ သို့ပေမဲ့ စိုက်ပျိုးရေး သီးနှံပင်တွေကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် အလွယ်တကူ ခွဲခြားနိုင်လေရာ မြန်မာဘက်ခြမ်းတွင် မျက်စိတဆုံး ဘိန်းခင်းကြီးတွေ ပုံးလွှမ်းနေပြီး တရုတ်ဘက်တွင်မူ

ကိုးကန့်ဒေသမှ ဘိန်းစိုက်ခင်း။

တောင်ပေါ် စပါးစိုက်ခင်းတွေနှင့် ပြည့်နှက်နေလေသည်။ ဤ၌ ကျွန်ုပ်တို့ လုံခြုံရေး တပ်စိတ်၏ တပ်စိတ်မှူးမှာ အသက်(၂၅)နှစ်ခန့်ရှိ ဆမ်လော ဆိုသူ ရှမ်းလူငယ် တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး လူမျိုးပေါင်းစုံ နေထိုင်သောနေရာတွင် နေလာခဲ့ရသဖြင့် ရှမ်းစကား အပြင် တရုတ်၊ ကချင်၊ ပလောင်နှင့် ဗမာစကားတို့ကိုပါ ပြောနိုင်ကြောင်း သိရသည်။ အရပ်ရှည်၍ တွေ့နေကျ ရှမ်းတွေထက် အသားပိုဖြူပြီး စကားကို တိုးတိုးညင်ညင် ပြောတတ်သလို ထိန်းရ ကျောင်းရခက်သော ဝ,စစ်သား ကောင်လေးတွေအပေါ်လည်း တပြေးညီ ဆက်ဆံတတ်သဖြင့် သူ့ကို ကျွန်ုပ် မလေးစားဘဲ မနေနိုင်။ ကျွန်ုပ် ဇနီးသည် လည်း ရှမ်းအမျိုးသမီးဖြစ်ကြောင်း ပြောပြသည့်အခါ သူက ကျွန်ုပ်ကို ယောက်ဖဟု ခေါ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်လာခဲ့သော တောင်ကြောမှာ သစ်ပင်လုံးဝ မရှိ။ ဘိန်းခင်းတွေ ကြားမှာ ရှည်ရှည်ဖားဖား မြက်ရိုင်းတွေ တောထနေသည်။ ဒေသခံများမှာ တရုတ်၊ ကချင်နှင့် ပလောင်တို့ ရောပြွမ်းနေပြီး ရွာတွေအားလုံး စုတ်ပြတ်မဲ့တေနေသည်။ ကချင် ရွာတစ်ရွာတွင် နေလယ်စာစားဖို့ နားလိုက်ကြပြီး သျှောင်ယန်က ခေါက်ဆွဲနှင့် စည်သွတ် အသားဘူးတို့ကို ချက်ပြုတ်နေခိုက် အမြောက်သံ ဗုံးသံတွေ ကြားလိုက်ရပြန်သည်။

“အသံက နီးလိမ့်မယ် ထင်တယ်”

တဲတစ်လုံးထဲက ထွက်လာသော ဆန်မိုင်ကို ကျွန်ုပ် ပြောလိုက်သည်။

“မုံးကိုး မဖြစ်နိုင်ဘူးလား”

သံဝါယာကြိုးနှင့်ချည်ထားရသော သံလွင်မြစ်ကူးကူးတို့။

“မုံးကိုးနဲ့ (၂၅) ကီလိုမီတာလောက် ဝေးတာဆို ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခါတစ်ခါတောင်တွေပေါ်က ကြားရတာ အသံပိုကျယ်နေတတ်တယ်”

ဘယ်နေရာမှာ တိုက်ပွဲဖြစ်နေမှန်း နေရာအတိအကျ မသိနိုင်သဖြင့် စိုးရိမ်သောက ဖြစ်ရသည်။ ဆန်မိုင်က စကားများများ မပြောသည့်တိုင် စိတ်လှုပ်ရှားနေကြောင်း ကျွန်ုပ်သိသည်။ လားတွေကို မြစ်ဘက် ဆွဲခေါ်သွားနေသော ဝ,စစ်သားလေးတွေလည်း ကြောက်နေကြသည်။

“ကူးတို့ပေါ် လားတွေတင်ရင် ဒီကောင်တွေက ကန်တတ်တယ်၊ ဝေးဝေးနောက် ဆုတ်နေ”

စစ်သားလေးတစ်ယောက်က လားလည်ပင်းကို ကြိုးနှင့် သိုင်းချည်လိုက်ပြီး နောက်တစ်ယောက်က ပါးချပ်ကြိုးကို ချည်၍ ဆောင့်ဆွဲလိုက်သည်နှင့် လားက နောက် ခြေထောက်နှစ်ဖက်နှင့် ကန်တော့သည်။ သို့ပေမဲ့ ကန်လိုက်တိုင်း ပါးချပ်ကြိုးကို ဆောင့်ဆွဲ နေရာ လားလည်း ကြာလာတော့ မခံနိုင်ဘဲ ငြိမ်သွားသဖြင့် ဖောင်ပေါ်သို့ ဆွဲတင်လိုက် ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ဖောင်ပေါ်ရောက်သွားသည်နှင့် ဖောင်က ရေပေါ်မှာ ယိမ်းထိုးနေသဖြင့် လားလည်း ကြောက်လန့်ပြီး ချွေးတွေ ရွဲနစ်နေကာ တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်တော့ပေ။ ထို နည်းဖြင့် အခြားလား (၂) ကောင်ကိုလည်း ဖောင်ပေါ်တင်ကာ ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ လည်း တက်ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ လားတွေနှင့် ခပ်ခွာခွာနေပြီး ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်နေကြ

ရသည်။ ကူးတို့သမားက ကြီးကို ဆွဲလိုက်သည့်အခါ ဖောင်က ကမ်းခြေမှ ရှေ့ကနဲ မျောသွားပြီး ရေစီးသန်သဖြင့် ဖောင်ထိပ်တွင် တဟဲဟဲနှင့် ဝဲကတော့ ထိုးနေသည်။ ကူးတို့သမားက ရေစီးကို ဆန်၍ ကြီးကို လက်မောင်းကြွက်သားကြီးတွေ ထောင်းထောင်း ထအောင် ဆွဲနေရသလို မြစ်ပြင်ပေါ်တွင် သွယ်တန်းထားသော သံဝါယာကြိုးကြီးကလည်း တောင့်နေပြီး တကျိကျိနှင့် အသံထွက်လာသည်။

တစ်ဖက်ကမ်းကပ်သည့်အခါ လားတွေကို ကြီးဖြေပေးပြီး မြေကြီးပေါ် လွှတ်လိုက် သည်။ သို့ပေမဲ့ ဖောင်က ကိုးရိုးကားယားနှင့် ဆိုက်ကပ်လိုက်သဖြင့် ရေထဲသို့ ပြန်ရှေ့ ကျသွားသဖြင့် ဖောင်ပေါ်က လူတွေ ဝိုင်းအော်လိုက်ကြပြီး ကူးတို့သမားက ကျွမ်းကျင်စွာ ဖြင့် ဖောင်ကို ကမ်းကပ်ပေးပြီးခါမှ စစ်သားတွေ ခုန်ဆင်းပြီး စောစောက ရေထဲနစ်နေသော လားကို ကုန်းပေါ် ဆွဲတင်ကြရသည်။

မြစ်ကူးရာတွင် တစ်နာရီကျော်မျှ ကြာခဲ့သော်လည်း သံလွင် ဒီဘက်ကမ်းရောက် သည်နှင့် အေးအေးဆေးဆေး ဖြစ်သွားသည်။ မြန်မာစစ်တပ်ဘက်က မုံးကိုးနှင့် မုံးပေါ် အထိ စစ်ထိုးဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားလျှင်တောင် သံလွင် ဒီဘက်ကမ်းကို ဖြတ်ရမည်မဟုတ်။ အရှေ့ဘက်ကမ်းတွင် ပိတ်မိသွားနိုင်သလို ကူတို့ဖောင်ကူးသည့် သံဝါယာကြိုးကို ဖြတ် ပစ်လိုက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ဒီဘက်ကမ်းအထိ စွန့်စား၍ ကူးလာမည် မဟုတ်။

လျှိုစောက်ကြီးတစ်ဖက်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ စတင်တက်လာသည့်အခါ ဆည်းဆာက ပြိုလာလေပြီ။ မွန်းလွဲချိန် ခြစ်ခြစ်တောက် ပူနေရာမှ အေးမြသော ညနေလေပြည်တွေ တိုးဝှေ့လာပြီး နေလုံးကြီးက ကောင်းကင်ဟိုမှာဘက်ကို လျောဆင်းသွားချိန်တွင်မူ သံလွင် ကား လက်လက်ထနေသော ဘော်ကြီးလေးတစ်ချောင်းလို အဝေးမှာ စီးဆင်းနေတော့ သည်။

တောင်ပေါ်သို့ တဖြည်းဖြည်း တက်လာကြရာ စစ်သားလေးတွေက ရှေ့ချလွယ် ထားသော ရိုင်ဖယ်သေနတ်ပေါ်မှာ လက်နှစ်ဖက်ကို တင်ရင်း ဟောဟဲလိုက်၍ လျှောက် လာကြသည်။ ဤတွင် ‘လစ်ဗာပူး 33’က စစ်ချီသီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ဟန်နှင့်ပန်နှင့် အော်ဆို လိုက်သော်လည်း ဟပ်ထိုး မောနေသဖြင့် အသံက တိမ်ဝင်၍ ပျောက်သွားသည်။ သံလွင်ကား လျှိုစောက်ကြီးပေါ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ တက်လာသည်နှင့်အမျှ အောက်တွင် တဖြည်းဖြည်း ပျောက်ကွယ်သွားပြီး တစ်ဖက်ကမ်းမှ ချောက်နံရံကြီးကို မြင်နေရသဖြင့် လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ခရီး ဘယ်လောက်ပေါက်ခဲ့ပြီကို တိုင်းတာနိုင်သည်။ ချုပ်ည ဆည်းဆာ အောက်တွင် ရုန်း၍ တက်နေရာက တစ်ခါက အမေရိကန်မှ မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေး အရာရှိတစ်ယောက်နှင့် ဗန်ကောက်တွင် အင်တာဗျူးခဲ့သည်ကို သတိရမိလိုက်သည်။ မြန်မာပြည်က မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ၊ တောင်ဘက် တနင်္သာရီ ကမ်းရိုးတန်းမှတစ်ဆင့်၊ မလေးရှားနှင့် စင်္ကာပူသို့ ပို့ရာတွင် သံလွင်မြစ်မှ ဝါးဖောင်တွေနှင့် မျောဆင်းလာပြီး

ထိုမှ ဖော်ပြ ပါနိုင်ငံများဆီသို့ ဆက်လက် ပို့နေကြောင်း အလေးအနက် ပြောခဲ့ဖူးသည်။ သို့ရာတွင် ဘိန်းကဲ့သို့ တန်ဖိုးကြီးသော ပစ္စည်းမျိုးကို မဆိုထားနှင့် သာမန်ကုန်ပစ္စည်းတို့ကို သံလွင်မြစ်ကြောင်းမှ တင်ပို့ဖို့ဆိုသည်မှာ အန္တရာယ်များလွန်းသည်ဖြစ်၍ အမေရိကန်အရာရှိ ၏မှတ်ချက်ကို အံ့ဩရသည်။ အမှန်အားဖြင့် ဘိန်းကုန်သည်တွေ ဖြတ်သွားနိုင်သော အဓိကအချက်မှာ မြစ်ကို ဖြတ်ကူးနိုင်သည့်နေရာအချို့ကို ခြေကုပ်ယူထားနိုင်လို့ပဲ ဖြစ်သည်။ အရောင်းအဝယ် ကောင်းခဲ့သည့်အခါက မော်လမြိုင်မြစ်ဝမှ မြစ်ညာဘက် ကီလိုမီတာ (၁၅၀) အထိ ရေကြောင်းဖြင့် သွားနိုင်ခဲ့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အစိုးရ ထိန်းချုပ်ထား သော မြစ်ကမ်းတစ်လျှောက် ရေယာဉ်ဖြင့် သွားနိုင်သည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်ကသာ အင်တာဗျူးခဲ့သည် မဟုတ် အမေရိကန်အရာရှိကလည်း ကျွန်ုပ်ကိုပင် တန်ပြန်၊ ပြန်၍ ဗျူးလိုက်ပါသေးသည်။

“နေရာသီဆိုရင်ကော ဘယ်လိုထင်လဲ၊ ရာသီနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ရော ဘယ်လို ထင်လဲ၊ သူတို့အတွက် ပိုပြီး မလွယ်ဘူးလား။”

“မလွယ်ပါဘူး၊ ပိုပြီးတော့တောင် အန္တရာယ်များဦးမယ်၊ ရေအောက်က ကျောက် ဆောင်တွေများတော့ ဖောင်နဲ့ဝင်ဆောင်နိုင်တာကြောင့် ပိုပြီး အန္တရာယ်များပါတယ်။”

“ဒါဆိုရင် ကမ်းခြေကရော မဖြစ်နိုင်ဘူးလား၊ ဘိန်းကုန်သည်တွေက မြစ်ကြောင်း ကို သုံးပြီး ကမ်းတစ်လျှောက်ကနေ မူးယစ်ဆေးတွေ ပို့နိုင်တာတော့ သေချာတယ်လေ။”

သံရေး တမန်ရေး အချက်အလက်တို့ကို စောင့်သိလေးစားသောအားဖြင့် သူ့အမေး ကို ကျွန်ုပ်က သွယ်ဝိုက်၍ပင် အဖြေပေးလိုက်သည်။

“ခင်ဗျားမှာ အဝေးထိန်းစနစ်နဲ့ ထိန်းချုပ်ပြီး ဝန်တင်ဖို့အတွက် လေ့ကျင့်ထားတဲ့ တောင်ဆိတ်တွေ ရှိတယ်ဆိုရင်တော့ ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အရှည်လျားဆုံး ကျောက် တောင်တက် ခရီးစံချိန်ယူဖို့ ကြိုးစားနေတာ မဟုတ်ရင်တော့ စိတ်မှန်သေးတဲ့သူ ဘယ်သူ မှ သံလွင်မြစ်ကမ်းတစ်လျှောက်ကနေ လမ်းလျှောက်ဖို့ ကြိုးစားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။”

အင်တာဗျူးမှတစ်ဆင့် ဤနေရာ ဒေသတစ်ဝိုက်တွင် မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်နေ ကြသော ကိစ္စတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မသိကျိုး ကျံပြုနေတာတွေဆီ စိတ်ရောက်သွားပြန်သည်။ နိုင်ငံခြားသား အရာရှိကြီးတွေက ဘန် ကောက်နှင့် ရန်ကုန်မှ လေအေးပေးစက်နှင့် ရုံးခန်းကြီးတွေထဲမှာ ထိုင်ပြီး အလုပ်၊ လုပ်နေကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ဒေသအခြေအနေတွေအကြောင်း အတွေ့အကြုံလည်း မရှိ၊ နားလည်ဖို့လည်း မကြိုးစား။ သူတို့ဆီ ရောက်လာသည့် သတင်းအချက်အလက်တွေ ဆိုတာကလည်း အိမ်ရှင်နိုင်ငံ အစိုးရ အရာရှိတွေဆီက အများဆုံးဖြစ်ပြီး ဒေသခံသတင်း ပေး တချို့ဆီကလည်း ရတတ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် အစိုးရဆိုတာကလည်း မူးယစ်ဆေး ဝါးတိုက်ဖျက်ရေးကို သူ့အကွက်နဲ့သူ ကစားနေသလို၊ သတင်းပေးတွေကလည်း ဝ၊ဒေသ

က မူးယစ်ဆေးဝါးကိစ္စဆိုသည်ထက် ဒေါ်လာရဖို့သာ စိတ်ဝင်စားသူတွေ။ ဆိုခဲ့သလို မရေမရာ အချက်အလက်နှင့် လုပ်ကြံဖန်တီးထားသော သတင်းပေးပို့ချက်တွေပေါ် အခြေခံပြီး နိုင်ငံခြားအရာရှိကြီးတွေက ဧရာမ မဟာဗျူဟာကြီးတွေ ရေးဆွဲ၍ အကောင်အထည်ဖော်လိုက်ကြရာ အရှေ့တောင်အာရှ၊ ဩစတြေးလျနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံများသို့ ဘိန်းဖြူတွေ အဆက်မပြတ် ဝင်လာနေသည်မှာ အံ့ဩစရာ မလိုတော့ပါ။

တအိအိနှင့် တက်လာရင်း ကျွန်ုပ် ခြေကုန်လက်ပန်းကျလာရာမှ သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် မောလာသည်။ ဟိုးအဝေး စီစီဝမ် (သို့) မုံးပေါ်မှ ဝန်းခနဲ လက်နက်ကြီးပေါက်ကွဲသံတစ်ချက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်အတွေးတွေ လှုပ်ကျသွားသည်။

“တိုက်ပွဲ ဖြစ်နေတုန်းပဲ”

ဆန်မိုင်ကို ကျွန်ုပ် ပြောလိုက်သည်။

“ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့က စိတ်ချရပါပြီ၊ မုံးကိုး ဒါမှမဟုတ် ဖောင်းဆိုင်အထိ သူတို့ ထိုးဖောက်လာနိုင်ရင်တောင် ရွှေသံလွင် ဒီဘက်ခြမ်းကို ကူးမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ မုံးပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ လက်နက်ကြီးတွေ အများကြီးရှိတာကြောင့် သူတို့ ကပ်လာနိုင်မယ် မထင်ဘူး”

နောက်ထပ် တစ်နာရီမျှ ဆက်တိုက်တက်လာပြီးနောက် မဆုံးနိုင်အောင် ကွေ့ကောက်လာသော လမ်းလေးကား ပြေညီသွားပြီး လျှိုစောက်ကြီး၏ အရှေ့ဘက် နှုတ်ခမ်းသို့ ရောက်လာတော့သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်က တောင်စဉ်တောင်ထွတ်ကြီးတို့၏ ဟိုမှာဘက်တွင် ‘လ’ ထွက်လာနေပြီး တောင်များ၏ အရိပ်က ကျွန်ုပ်တို့ဘက်ကို မိုးကျနေသည်။ ဟိုးအဝေးတွင် တဖျတ်ဖျတ် တောက်နေသော မီးတောက်လေးက ကြယ်လေးတစ်လုံးလို လင်းလက်နေပြီး ခွေးဟောင်သံ တစ်ချက်ကြားလိုက်ရသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ တစ်နေ့တာ ခရီးဆုံးဖြစ်သော ‘ပန်းခူရှမ်း’ ရွာ မရောက်သေးသဖြင့် နား၍မရသေး။ သံလွင်မြစ်ကူးလာပြီး ကိုးကန့်ဒေသတွင် ပထမဆုံး တွေ့သောရွာဖြစ်ပြီး ကျောက်ခင်းလမ်းလေးအတိုင်း ရွာထဲသို့ ကျွန်ုပ်တို့ဝင်လိုက်သည်တွင် ရွာခွေးတစ်အုပ် ကျွန်ုပ်တို့ဆီ ကမူးရူးထိုးနှင့် ကိုက်ဖို့ ပြေးလာရာ ကျွန်ုပ်တို့က ခဲတွေနှင့် ကောက်ပေါက်လိုက်ခါမှ တဂိန်ဂိန်နှင့် အော်ပြီး အမြီးကုပ်ပြန်သွားသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်လာသော အိမ်တိုင်းလိုလိုတွင် ခွေးလေခွေးလွင့် လေးငါးခြောက်ကောင် ရှိနေပုံရသည်။ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းမှ ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့သမျှ တရုတ်ရွာတွေထဲမှာ ပန်းခူရှမ်းရွာကား အိမ်တွေ ပြတ်သိပ် ကျပ်ညပ်နေပြီး ဆင်းရဲမွဲတေ၍ ပျက်စီးယိုယွင်းနေသည်မှာ တွေ့ရ မြင်ရသော ရွာဝက်မည်းမည်းတွေပင်လျှင် အစာရေစာ ဝလင်ပုံမရ၊ ပိန်ကပ်ပြီး ဝမ်းပျဉ်း ဖိုက်သားတွေ တွဲကျနေသည်။

ဆန်းမိုင်က အိမ်တစ်အိမ်သို့ ခေါ်သွားရာ ရှေ့ဝင်ပေါက်ဝတွင် မြင်းနှင့် ကျွဲတွေ ပိတ်ရပ်နေသဖြင့် နောက်က အဆောက်အအုံမှာ မြင်းစောင်းဖြစ်မည် ထင်လိုက်သော်လည်း ဝင်သွားကာမှ လူတွေ နေ၊နေကြသဖြင့် ကျွန်ုပ် အံ့အားသင့်သွားသည်။ အိမ်ထဲတွင် အသက် ဘယ်ရွှေ့ဘယ်မျှ မခန့်မှန်းနိုင်သော လူလေးယောက်၊ လယ်သမားတွေ ဝတ်သော အပြာရောင် တရုတ်ဘောင်းဘီ၊ အင်္ကျီတွေနှင့်။ သို့ပေမဲ့ အဝတ်အစားတွေက စုတ်ပြတ် ပေရေနေပြီး မီးဖိုဘေးနားမှာ သစ်သား ခွေခြေပုလေးတွေနှင့် ဝိုင်းထိုင်နေကြသည်။ မီးဖိုပေါ်က သံဖိုခုံလောက်ပေါ်တွင်မူ ကြပ်ခိုးတွေနှင့် မည်းတူးနေသော ရေနွေးခရားအိုး တစ်လုံး၊ လက်ထဲမှာလည်း လက်ဖက်ရည် အကြမ်းပန်းကန်ကိုယ်စီနှင့် တိတ်ဆိတ်လျက်၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်လာသည်ကိုပင် အပင်ပန်းခံပြီး မော့မကြည့်ကြ။

ကျွန်ုပ် စိုးရိမ်မှုကို သတိထားမိသော ဆန်းမိုင်က အားပါးတရ ပြုံး၍ ဗမာလို တစ်ခုခု ပြောလိုက်သည်။ သူ့စကားမှာ “ဟေ့... မိတ်ဆွေဟောင်းကြီးတွေ၊ ကျုပ်တို့ ရောက်လာတာ ဝမ်းမသာဘူးလား... စသဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ဆောင်သည်ကို ကျွန်ုပ် မှန်းဆ ရသော်လည်း ဘောင်းဘီပွနှင့် တရုတ်ကြီးတွေက သူ့စကားကို နကန်းတစ်လုံးမှ နားမလည် တာ ထင်ရှားသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့ထဲက တရုတ်စကားပြောနိုင်သူ ဆမ်လော့ကို အပြေး သွားခေါ်ရသည်။ ဆမ်လော့ ရောက်လာပြီး သူ့အမူအကျင့်အတိုင်း တိုးတိုးညှင်ညှင်နှင့် အကျိုးအကြောင်းပြောပြခါမှ တရုတ်ကြီးတွေဆီက မပွင့်တပွင့်နှင့် သုံးလေးခွန်း ပြန်ကြား ရတော့သည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ဆက်သွယ်၍တော့ ရသွားပြီ။

“သူကပြောတယ်၊ ဒီအိမ်က ရွာသူကြီးအိမ်တဲ့၊ ဒီနေ့ည ဒီမှာပဲ ကျွန်တော်တို့ တည်းကြမယ်၊ မနက်ကျရင် သူတို့ လမ်းပြတစ်ယောက်နဲ့ကို ချူလူချိုင်းရွာအထိ ထည့် ပေးလိမ့်မယ်။ အဲ့ဒီကမှ ကိုးကန့်ဋ္ဌာနချုပ်ကို (၃) ရက် လမ်းလျှောက်ရဦးမယ်”

သျှောင်းယန်က အခန်းထောင့်တစ်ထောင့်မှ သစ်သားခုံတန်းတစ်ခုပေါ်တွင် ကျွန်ုပ် အတွက် အိပ်ရာပြင်ဆင်ပေးသည်။ တစ်အိမ်လုံး ကျွဲအနံ့၊ မြင်းအနံ့နှင့် ဝက်အနံ့တွေ နံဟောင်နေပြီး ကျွန်ုပ် ခြုံအိပ်ဖို့ ပေးထားသည့် စောင်ဆိုတာမှာလည်း ကြမ်းပိုးတွေ၊ သန်းတွေ အုံ့နေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ယနေ့ည အိပ်ပျော်ဖို့ဆိုလျှင် ဆေးကုမှု ရတော့မည်ဖြစ်၍ မုံးကိုးမှ ဝယ်လာသော တရုတ် ဘရန်ဒီတစ်ပုလင်းကို ကျွန်ုပ် ထုတ်လိုက်သည်။ အိမ်ရှင်တရုတ်ကြီးတစ်ယောက်က ညစ်ပတ်ပေရေနေသော ဖန်ခွက်တစ်ခွက်ကို အနားက ကောက်ယူတဲ့ပြီး သူ့လက်မည်းမည်းကြီးနှင့် ဖန်ခွက်နှုတ်ခမ်းကို ပွတ်ပြီး ကျွန်ုပ်ဆီ ကမ်းလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်က လှမ်းယူရင်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောရာ မျက်နှာကို အတတ်နိုင်ဆုံး ပြုံးနေရပါသော်လည်း စိတ်ထဲတွင်မူ ဘရန်ဒီအရက်က ဖန်ခွက်က ပိုးတွေကိုတော့ သတ်နိုင်လောက်အောင် ပြင်းပါစေဟု ဆုတောင်းနေရသည်။

ကျွန်ုပ်က သူတို့ဆီ ပုလင်းကမ်းပေးလိုက်ရာ သူတို့လက်ထဲက လက်ဖက်ရည် အကြမ်းပန်းကန်ကို ကြမ်းပေါသွန်ပစ်ပြီး ဘရန်ဒီတစ်ပန်းကန်စီ ထည့်ကြသည်။ ပြီးနောက် အညိုရောင်အရက်ကို ကြည့်ပြီး ရှူးခနဲ နှာခေါင်းနှင့် တစ်ချက် နမ်းကြည့်ပြီး မရဲတရဲနှင့် ငုံ့နေကြရာ ဆန်မိုင်က ကျွန်ုပ်ကို ပြုံးကြည့်သည်။

“သူတို့က ဆန်အရက်၊ ပြောင်းအရက်တွေပဲ သောက်ဖူးကြတာဆိုတော့ ဒါက အသစ်အဆန်း ဖြစ်နေတယ်”

ဘရန်ဒီသောက်ကြရာတွင် တစ်ယောက်သောသူက နှာခေါင်းကို ဘယ်ဘက်လက်မှ လက်ညှိုးဖြင့် ညှစ်ပိတ်၍ သောက်သည်။ အခြားတစ်ယောက်က မျက်နှာတစ်ခုလုံး ရှုံ့မဲ့၍ သောက်သည်။ နောက်ထပ် တစ်ယောက်သာလျှင် ကြိုက်ကြောင်း ခေါင်းတညိတ် ညိတ်လုပ်နေသည်။ ဘရန်ဒီတစ်ပုလင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ဝိုင်းဖြိုနေခိုက် တစ်ယောက်က အဝေးက သူတို့ကြားခဲ့ရသော သေနတ်သံတွေအကြောင်း မေးရာ ဆန်လောက စကားပြန် လုပ်၍ ဆန်မိုင်က ဖောက်ပြန်ရေးသမားအစိုးရစစ်တပ်တွေနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်တို့ တိုက်ပွဲဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြရာ ဒီအကြောင်းတွေ တစ်ခါမှ မကြားဖူးသလို နဖူးကြောကြီးတွေ တွန့်ပြီး နားဝေတိမ်တောင်နှင့် နားထောင်နေကြသည်။ ကျွန်ုပ်က နိုင်ငံရေးကိစ္စတွေက လမ်းကြောင်းလွဲလိုသဖြင့် အသံမမ်းစက်ကို ထုတ်ပြီး ဖွင့်လိုက်ရာ အခန်းတစ်ခန်းလုံး သေနတ်သံ၊ အမြောက်သံ၊ စိန်ပြောင်းသံတွေ ဝုန်းဒိုင်းကြနေလေရာ ပေါက်ဖော်ကြီးတွေအားလုံး ‘ဟော’ သေနတ်သံတွေ ကြားရပြန်ပြီ ဆိုသော သဘောနှင့် လက်ညှိုး ထောင်သူကထောင်၊ မျက်မှောင်ကြီးတွေ ကျုံ့၍ နားစွင့်နေကြပြီး တိုးတိုး တိုးတိုးနှင့် သူတို့အချင်းချင်း ထင်ကြေးတွေ ဖလှယ်နေကြလေသည်။

ထိုတစ်ညက အိပ်ရာမဝင်မီ ရေနံဆီ မီးခွက်နှင့် ဒိုင်ယာရီကို ယခုလို ကျွန်ုပ် ရေးမှတ်လိုက်သည်။

တနင်္ဂနွေ၊ နိုဝင်ဘာ (၂၂)၊ ၁၉၈၆၊ ယနေ့ ကိုးကန့်သို့ရောက်၊ တရုတ်လူမျိုးတွေ နေထိုင်ကြသော်လည်း အတော်ပင် ဆင်းရဲမွဲတေပုံရသည်။ နွားတွေ၊ ဝက်တွေ၊ ကြက်တွေ၊ လားတွေ၊ ကျွဲတွေ၊ ခွေးဝဲစားတွေနှင့် လူတွေ အားလုံး အတူနေ အတူအိပ်ကြသည်။ ဆန်စားသုံးခြင်း မရှိ။ ပြောင်းဖူး၊ ဖရုံသီး၊ မုန်ညင်း၊ ငရုတ်သီး စသည်တို့ကိုသာ စိုက်ပျိုးကြပုံရသည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း ဤဒေသသို့ ပထမဆုံး ရောက်လာသော နိုင်ငံခြားသားမှာ ကျွန်ုပ်ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ထိုသူသည် အထာမကျ၊ မြင်းစောင်းမှာ မအိပ်ချင်သူ ဖြစ်သည်။

ပန်းခုရှမ်းမှ ရင်သပ်ရှုမောဖွယ်ရာ ကျစ်တီးတောင်ကြီးများနှင့် မြစ်ဝှမ်းလျှိုစောက် ကြီးကို ကျော်ဖြတ်လာရာ ဘိန်းခင်းများ ဝိုင်းရံထားသော တောင်နံရံဘေးတစ်လျှောက်တွင်

တည်ထားသော ရွာလေးတစ်ရွာသို့ ရောက်လာသည်။ အပင်များမှာ အစို့အညောက်လေးများပင် ထွက်နေပြီဖြစ်၍ နောက်တစ်လ၊ နှစ်လလောက်ဆိုလျှင် ဘိန်းပန်းတွေ ဝေဝေကြီးပွင့်ကြလေတော့မည်။ ထိုအချိန်တွင် ဤနေရာမှာ ကျွန်ုပ် မရှိတော့သဖြင့် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည်။ ဘိန်းပင်တွေကို လူသတ်အပင်တွေ ခေါ်သော်လည်း သူတို့တွေ ပွင့်လာသည့်အခါတွင်မူ ဖြူနီ ခရမ်း ပန်းပွင့်ကော်ဇောခင်းကြီးတွေလို စုတ်သပ်ရလောက်အောင် လှနိုင်လွန်းကြသည်။

ယနေ့အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ခရီးဆုံးရွာမှာ ‘ချူလျူချိုင်း’ ရွာဖြစ်ပြီး နာရီအနည်းငယ်မျှသာ ခြေလျင်ခရီးရှိသည်ဖြစ်၍ နေ့မှန်းတည့်ချိန်တွင် ရောက်လာကြရာ၊ ရွံ့အုတ်သရီးနှင့် အိမ်တစ်လုံးတွင် တည်းခိုကြသည်။ အဆိုပါ အိမ်ပုံစံမှာ ကျွန်ုပ်တို့ မြင်နေတွေ့နေကြရှမ်း၊ ကချင် (သို့) ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားတို့ အိမ်တွေလို ခြေတံရှည်အိမ် မဟုတ်၊ တရုတ်ပုံစံဖြစ်၍ အဝင်တံခါးပေါက် တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင်မူ အနီရောင် အောက်ခံတွင် အနက်ရောင်ဖြင့် ရေးထားသော တရုတ်စာတန်းပါ စာရွက်ကြီးတွေ ကပ်ထားသည်။ အိမ်ရှင်မှာ ဤဒေသတွင် ကြွယ်ပိုးကြွယ်ဝရှိသည် ဆိုနိုင်သော ကုန်သည်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဤ၌ ကျွန်ုပ် အံ့အားသင့်ရသည်မှာ ရွာအပြင်ဘက်တွင် အလိုအလျောက် ပန်းထွက်နေသော စမ်းရေတွင်းလေးတစ်တွင်း တွေ့ခဲ့ရပြီး ကျကျနန ရေချိုးခွင့်ရခဲ့သည်။ ကိုယ်လက်သန့်စင်ရာတွင် တရုတ်နည်းအရ ကြက်သီးနွေးနွေး ရေပူဖောင်းထဲတွင် ပဝါငယ်လေးနှင့် မျက်နှာသစ်၍ ကိုယ်လက်သန့်စင်ခြင်းဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တွင် ဆိုခဲ့သလို ပဝါလေးတွေ အတော်များများ စုမိလေသည်။ ပဝါတစ်ဖက်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ‘ပွတ်မောနင်း’ ဟု ရိုက်နှိပ်ထားပြီး တခြားတစ်ဖက်တွင်မူ ကျွန်ုပ်အထင် အင်္ဂလိပ်အဓိပ္ပာယ်အတိုင်း တရုတ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

ဆိုခဲ့သလို ရေနွေးဖြင့် ရေပတ်တိုက်၍ ကိုယ်လက်သန့်စင်နည်းမှာ အထူးသဖြင့် ချမ်းအေးသောညတွင်ဖြစ်စေ၊ နေ့အခါ၌ဖြစ်စေ၊ ခရီးရှည် ခြေလျင်လျှောက်လာပြီးနောက်၊ ဆိုခဲ့သလို ရေနွေးဖြင့် ကိုယ်လက်သန့်စင်လိုက်ရသည့်အခါ လူတစ်ကိုယ်လုံး လန်းဆန်းသွားသည်။ သို့ပေမဲ့ အေးစက်နေသော ယခု စမ်းရေတွင်းလေးတွင်မူ လုံ့လျည်လဲဝတ်ပြီး ရေတွင်းနှုတ်ခမ်းဝတွင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ကာ အေးစက်နေသော ရေကို တစ်ခွက်ပြီး တစ်ခွက် လောင်းချိုးနေရာ ရွာထဲက ကလေးတစ်သိုက် ရောက်လာပြီး အသားဖြူဖြူ၊ အရပ်ရှည်ရှည်နှင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နှိပ်စက်နေသော ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်ပြီး ဝိုင်းဟားနေကြလေသည်။

ချူလျူချိုင်းရွာတွင် ရယ်စရာမောစရာ နည်းလမ်းမရှိသည်မှာ အံ့ဩစရာ မဟုတ်၊ တစ်ရွာလုံး၏ အဓိကအာရုံမှာ ကျွန်ုပ်တို့ တည်းအိမ်ဝန်းတွင်း တဲတစ်လုံးထဲတွင် ချည်ထား

သော မြည်းဖြစ်သည်။ ၎င်းမြည်းမှာ ရိုးရိုးမြည်းမဟုတ်၊ သားစပ်မြည်းဖြစ်ပြီး မြည်းစောင်းထဲ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်သွားသည့်အခါ မြည်းကို တန်းတစ်တန်းတွင် ကြီးဖြင့် ချည်ထားပြီး မြေကြီးကို ခွာဖြင့် တခွပ်ခွပ် ရှပ်၍ ဟီးနေသည်။ သို့ပေမဲ့ ထိုနေ့က သားတင်ပေးရမည့် မြည်းမ မရှိသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ လာကြည့်ရကျိုး မနပ်။

“တော်တော်ကောင်းတဲ့လုပ်ငန်းပဲ”

ဆန်မိုင်က သူ့ထုံးစံအတိုင်း တည်တည်နှင့် ပြုံး၍ ပြောသည်။

“တရုတ်ကုန်သည်က ပိုက်ဆံယူပြီး သူ့မြည်းထီးနဲ့ သားစပ်ပေးတယ်။ ကိုးကန့်က ကုန်သည်တွေက မြည်းကို ပိုကြိုက်ကြတယ်၊ ဒီကောင်တွေက တောင်တက်တဲ့အခါ မြင်းထက် ပိုသန်မာတယ်”

ဤဒေသတစ်ဝိုက်တွင် နာမည်ကြီးလှသော သတ္တဝါကို ကျွန်ုပ်တို့ကြည့်ပြီး ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ဆန်မိုင်နှင့် သျှောင်ယန်တို့က မြေသားအခင်းပေါ်မှာပင် အိပ်ကြပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို အထူးစဉ်သည်အဖြစ် သစ်ခုတင်နှင့် လှေးတွေ တွဲလောင်းခိုကပ်နေသော ဝါဂွမ်းစောင်တစ်ထည်ဖြင့် အိပ်စေရာ ကျွန်ုပ်တို့သောက်ဖို့ ပေးလာသော အရက်တွေအတွက် ကျွန်ုပ် ကျေနပ်မိပါ၏။ ဝစ်စသားတွေ ရွာထဲ ဘယ်နေရာမှာ စတည်းချကြသည်ကို ကျွန်ုပ်မသိ၊ သိအောင်လည်း ဒုက္ခခံပြီး သူတို့ကို မရှာချင်တော့။ သူတို့မှာ တာဝန်သိတတ်မှု မရှိ၊ ကျွန်ုပ် လုံခြုံရေးအတွက် ဘာတွေ လုပ်သင့်သည်ကိုလည်း နားမလည်ကြကုန်။ နောက်တစ်နေ့မနက်၊ ရှေ့ဆက်ခဲ့ ကြပါသော ခရီးကား ခြေကုန်လက်ပန်းကျခဲ့ရသော ခရီးဖြစ်သည်။ သစ်ကြီးဝါးကြီးတို့ ဗလာကျင်းလျက် ကိုင်းမြက်ပင်ရှည်ကြီးတို့သာ ထူထပ်နေသော တောင်တို့ကို ဖြတ်လျက် အရုဏ်မှ ခရီးစခဲ့ကြရာ လမ်းခရီးတစ်လျှောက်တွင်မူ ကုန်တင်လား၊ နွားတို့ဖြင့် ပလပ်စတစ် ခြေညှပ်ဖိနပ်၊ လက်နှိပ်ဓာတ်မီး ဓာတ်ခဲ စသဖြင့် တရုတ်ကုန်ပစ္စည်းတို့ တင်ဆောင်လာသော ကုန်သည်တချို့ကိုသာ တွေ့ခဲ့ရသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်သန်းလာသော ရွာတို့မှာလည်း ရွံ့နှင့် ကျောက်တုံးတို့ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော ခနော်နီ ခနော်နဲ့ အိမ်လေးတွေနှင့် ရွာသိမ်ရွာငယ်၊ ရွာနေပုဒ်လေးတွေ။ သို့ပေမဲ့ ရွာတွေထဲက ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်လာတိုင်း ထုံးစံအတိုင်း ဧည့်ဝတ်မပျက် ကြိုဆိုကြသူတွေကတော့ တဟဲဟဲနှင့် မာန်ဖိနေကြပါသော ရွာရွေးတွေ၊ နောက်က တရားရူးနားနားမှတ်လိုက်လာတတ်သော ရွာဝက်မည်းမည်းတွေပဲ ဖြစ်သည်။

‘တိန်ဂန်ဟို’ ရွာငယ်လေးတစ်ရွာသည်သာ ပတ်ဝန်းကျင်က လှေခါးထစ်စိုက်ခင်းတွေ၊ ဝါးရုံတောကြီးတွေနှင့် လယ်သမားရွာနှင့် တူသဖြင့် တစ်အိုးတစ်အောင့် နားရင်းလက်ဖက်ရည်ကြမ်းသောက်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရပ်လိုက်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မြည်းတွေကို အိမ်တစ်အိမ်ရှေ့ ဝန်းထဲတွင် လံထားခဲ့ပြီး အိမ်ထဲဝင်ကြပြီး မီးလင်းဖိုဘေးတွင် ထိုင်ကြသည်။ အိမ်ထဲတွင် ပိန်ညော်ညော် မျက်နှာတွင် အရေးအကြောင်းတွေ တွန့်လိမ်လျက်၊

မုတ်ဆိတ်မွေး ကျိုးတိုးကျဲတဲနှင့် အဘိုးကြီးတစ်ယောက် ဆေးတံဖွာနေပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို တွေ့သည့်အခါ တစ်ချက်ပြုံးပြီး ဆမ်လောကို သူက တရုတ်လို တစ်ခုခု ပြောသည်။

“ခင်ဗျားလိုလူမျိုးကို ဟိုးအရင်က သူမြင်ဖူးတယ်လို့ ပြောတာ ခင်ဗျားက အင်္ဂလိပ် ဖြစ်ရမယ်တဲ့”

အင်္ဂလိပ် မဟုတ်ကြောင်း သူ့ကို ရှင်းပြရလျှင် လေကြောရှည်တော့မည်ဖြစ်၍ သူပြောသမျှကိုသာ ကျွန်ုပ် နားထောင်နေလိုက်တော့သည်။ စိတ်ဝင်စားဖို့လည်း ကောင်း ပါသည်။

“စစ်ကြီးမဖြစ်ခင်အထိ ငါက အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်မှာ မြည်းထိန်းလုပ်ခဲ့တယ်။ စစ်တပ် အတွက် ရိက္ခာတွေကို မြစ်ကြီးနားကနေ ဟာရစ်ဆန် ခံတပ်အထိ သယ်ပေးရတယ်”

သူပြောနေသော စစ်ဆိုသည်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်ပြီး ဟာရစ် ဆန်ခံတပ်မှာ ကချင်ပြည်နယ် အရှေ့ဘက် ဆဒုံးနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင်ရှိသော နယ်စပ်စခန်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ စစ်မဖြစ်ခင်အထိ ‘လား’လမ်းကြောင်းကိုသာ အားထားကြ ရပြီး အဆိုပါ လမ်းကြောင်းမှာလည်း မန်ဝိုင်းတွင် ဗမာစစ်တပ်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ မထိတ်သာ မလန့်သာ တစ်ခဏ ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်လာသော လမ်းဖြစ်သည်။

နေ့မွန်းမတည့်မီ ထိုရွာမှ ဖယ်ခွာလာပြီး ခရီးဆက်လာပြန်ရာ အပူပိုင်းမြက်ခင်း လွင်ပြင်ကြီးကို ဖြတ်သန်းလာကြသည်တွင် ရွာခြေဂန်းကျင်တိုင်းတွင် ဆိတ်အုပ်တွေ လွှတ်၍ လံထားသည်ကို တွေ့ရသလို ထူးထူးဆန်းဆန်း သတင်းတစ်ပုဒ်လည်း ရခဲ့ရသေး သည်။ ဤဒေသနေ လူတို့က ဆိတ်မွေးကြသည့်တိုင် ဆိတ်သားလည်းမစား၊ ဆိတ်နို့ လည်း မသောက်ကြ၊ ဆိတ်ချေးကို ဘိန်းခင်းအတွက် မြေဩဇာအဖြစ် အသုံးပြုပြီး ဆိတ်သားရေကို အိတ်လုပ်ကြကုန်၏။ ဆိတ်သားကိုမူ နယ်ခြားကို ဖြတ်၍ တရုတ်ပြည် ဘက်သို့ ဈေးပေါပေါနှင့် သွားရောင်းကြသည် ဟူ၏။

နေကျလာချိန်တွင် ‘လုံတန်ချိုင်း’ ရွာသို့ ရောက်လာသည်။ ၎င်းရွာမှာ ကျွန်ုပ် ဖြတ်သန်းလာသော ကိုးကန့်ဒေသတွင် အကြီးဆုံးဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး ရှေ့နောက် တစ်တန်းတည်းဖြင့် ကျောက်ခင်းလမ်းလေးအတိုင်း ရွာထဲသို့ ဝင်လာခဲ့ကြသည်။

အမှန်အားဖြင့် ‘လုံတန်ချိုင်း’ ရွာကား လွန်ခဲ့သော နှစ် (၄၀) ကျော်က ယူနန် ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ ကူမင်တန်စစ်ဘုရင်တွေနေရာတွင် ဗမာကွန်မြူနစ်တွေ ရောက်နေလေပြီ။

ရွဲအုတ်သရီးနှင့် ညိုညစ်ညစ် အိမ်တစ်အိမ်ရှေ့အရောက် ဖွင့်ထားသော အိမ်ရှေ့ တံခါးမှ အိမ်တွင်းသို့ ကျွန်ုပ် လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ နံရံတွင် ဆေးပျက်စပြုနေသော မော်စီတုန်း ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ တွေ့လိုက်ရသည်။ ရွာနေရွာထိုင် လယ်သမားများမှာ ချည် ဘောင်းဘီပွကြီးတွေ၊ ပေစုပ်နေသော အစိမ်းရောင် (သို့) အပြာရောင် ရုပ်အင်္ကျီတို့

ဝတ်ထားကြပြီး ကွန်မြူနစ်ဦးထုပ်ပုံစံမျိုးတွေလည်း စီးခေါင်းထက်တွင် ဆင်မြန်းထားကာ စီးခေါင်းထက်တွင် ဆင်မြန်းထားကာ ပတ္တမြားဖိနပ်တွေထဲက ပြုထွက်နေသော ခြေမတွေကို မြင်နေရသည်။

တစ်ရွာလုံး ဆင်းရဲတွင်းဆုံးကျနေကြသလို ကျွန်ုပ်တို့ကလည်းလှည့်လာသော နှုတ်ခမ်းမွေး၊ မုတ်ဆိတ်မွေး စုတ်ဖွာဖွာနှင့် ရုပ်ကြမ်းကြမ်း မျက်နှာတွေပေါ်မှာလည်း ရန်လိုနေသော အကြည့်တွေနှင့် အူတူတူ စပ်စုလိုမှုတွေ။ ဆန်မိုင်က ဒေသတောင်သူလယ်သမား သမဂ္ဂရုံးကို မေးရာ ခြေထောက်ကျိုးနေသူ လူတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့က ဝါးတုတ်တစ်ချောင်းနှင့် ထောင့်နင်း ထောင့်နင်း လျှောက်၍ လိုက်ပြရာ လုံတန်ချိုင်းရွာကို မိုးမြင်နေရသော တောင်ကုန်းပေါ်မှ အိမ်ကြီးတစ်လုံးဆီ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ သီအိုရီအရ ဆိုလျှင် တောင်သူလယ်သမား သမဂ္ဂဆိုသည်မှာ ဗကပပြည်သူ့အာဏာ၏ အခြေခံလည်း ဖြစ်သည်။ အိမ်ကြီးရှေ့ အရောက်တွင် ခြေကျိုးအဘိုးကြီးက ဆမ်လော တစ်ယောက်တည်းသာ နားလည်သော အရပ်သုံးစကားနှင့် တစ်ခုခုပြောသည်။ အဘိုးကြီး၏ မျက်နှာမှာ ချုံးချုံးကျနေပြီး၊ မုတ်ဆိတ်ငုတ်တို့ ဖြူဖြူတွေ ထိုးထိုးထောင်ထောင် ထွက်နေပြီး ခြေထောက်တွေကလည်း ကြုံလိုနေသည်။ အဘိုးကြီးက အိမ်တံခါးကို ဖွင့်ပေးပြီး ကျွန်ုပ်တို့နေရမည့် အခန်းကို လိုက်ပြသည်။ အခန်းအတွင်း မီးငြိမ်းနေသော မီးလင်းဖိုအနီးတွင် ရေအိုးတစ်အိုးသာ တွေ့ရပြီး ရုံးနှင့်တူသော စားပွဲတစ်လုံး၊ ကုလားထိုင်တစ်လုံးမျှ မရှိ၊ အခန်းတွေအားလုံး ပြောင်သလင်းခါနေသဖြင့် အေးစက်စက် သမံတလင်းပေါ်မှာပင် ကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်ချလိုက်ကြသည်။ အခန်းကြီးမှာ တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန် ကိုးကန့်တွင် ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေးကြီးများ ရုတ်တရက်ဖြစ်လာခဲ့လျှင် လူထုစည်းဝေးပွဲကြီးတွေ ကျင်းပနိုင်လောက်အောင် ကျယ်ဝန်းပါသည်။

“အဆောက်အအုံကြီးက တော်တော်ကြီးတာပဲ၊ နှစ်ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ”

ရှေးပဝေသဏီက တရုတ်ခံတပ်ကြီးတစ်ခုလို၊ အုတ်ရိုးအမြင့်ကြီး ခတ်ထားသော အိမ်ကြီးအတွင်းမှ ဟောခန်းကြီးကို ပတ်ကြည့်ရင်း ဆန်မိုင်ကို ကျွန်ုပ် မေးလိုက်သည်။ မျက်နှာကြက်မှာ သစ်သားထုပ်တန်းကြီးတွေကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသမှ သစ်တောတွေ မပြုန်းတီးခင် အတော်ကြာကြာက ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။

“ကိုးကန့်ဒေသကို ဗကပတွေ ရောက်မလာခင်ကလေ၊ ရွာအုပ်ချုပ်ရေး ဗဟိုအဆောက်အအုံပေါ့၊ မူလတန်းကျောင်းလည်း ဒီမှာပဲ ဖွင့်ခဲ့တယ်”

“ဗကပတွေ ရောက်လာပြီးတော့ကော ကျောင်းရှိသေးလား”

“မရှိတော့ဘူး”

ဆန်မိုင်က သူ့အဖြေကိုသူ ရယ်စရာကောင်းမှန်း သူမသိလိုက်။ ရွာကျောင်းလေး

ကိုပင် ပိတ်လိုက်ရသည်ဆိုလျှင် ဗကပတို့၏ လွတ်မြောက်ရေးဆိုသည်ကို ကျွန်ုပ် စဉ်းစားမရ၊ လုံ့တန်ချိုင်းရွာတွင် ကူမင်တန်တပ်တွေ ရှိစဉ်အခါက သာတောင့်သာယာ စည်စည်ကားကား ရှိခဲ့ပုံရခဲ့ကြသည်။ ၁၉၅၀ ကျော် ကာလများအတွင်း တရုတ်ပြည်တွင် ကွန်မြူနစ်တပ်တွေ အောင်ပွဲခံပြီးနောက် ကူမင်တန်တပ်ဖွဲ့ဝင် တစ်ထောင်ကျော်မှာ နယ်ခြားကျော်၍ ဤနေရာသို့ ဆုတ်ခွာလာကြပြီး ကွန်မြူနစ်တပ်တွေကို ပြန်တိုက်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ ကိုးကန့်ဒေသတွင် တပ်စွဲထားသော ကူမင်တန်တပ်ဖွဲ့ အပါအဝင် တရုတ်-မြန်မာ နယ်စပ်တစ်လျှောက် ခြေကုပ်ယူထားသော အခြားကူမင်တန်တပ်များနှင့် ထိုင်းနယ်စပ်မှ ၎င်းတို့၏ တပ်များ နေ့စဉ် ရေဒီယို ဆက်သွယ်မှုရှိခဲ့သလို ထိုင်ဝမ်နှင့်လည်း သွယ်ဝိုက်၍ ဆက်သွယ်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ကွန်မြူနစ်တို့ လက်ထဲ ကျသွားသော တရုတ်ပြည်မကြီးကို ပြန်တိုက်ယူဖို့ အရိပ်အယောင် မတွေ့ရတော့သည့်အခါတွင်မူ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် တပ်စွဲထားသော ကူမင်တန်များကား ဘိန်းအရောင်းအဝယ်ကို အာရုံကျလာပြီး ထိုင်းနိုင်ငံသို့ လားတို့ဖြင့် ဘိန်းတွေ တင်ပို့ခဲ့ကြပြီး အပြန်ကုန်အဖြစ် လက်နက်ခဲယမ်းတို့ကို သယ်ဆောင်လာခဲ့ကြသည်။ ၎င်းလက်နက်များဖြင့် ကိုယ်ပိုင် ခါးပိုက်ဆောင်တပ်တွေ တည်ထောင်၍ ဒေသအသီးသီးတွင် မင်းမူလာကြရာ အဆိုပါဒေသတစ်ခွင်လုံးသို့ ရန်ကုန်အစိုးရ အာဏာစက် မသက်ရောက်ခဲ့သည်မှာ ပြောစရာလိုမည် မထင်ပါ။ သို့ဖြစ်၍ ဗကပတပ်မှူးများနှင့် ကျွန်ုပ် စကားပြောရသည့်အခါတိုင်း ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ နှစ်သစ်ကူးနေ့တွင် မုံးကိုးမှတစ်ဆင့် မြန်မာပြည်အရှေ့မြောက်ပိုင်းတွင် ကွန်မြူနစ်အခြေခံဒေသ ထူထောင်ဖို့၊ ဗကပတပ်တွေ ထိုးစစ်ဆင်နိုင်ဖို့ တရုတ်က အကူအညီပေးခြင်းမှာ ဗမာပြည် ပစ္စည်းမဲ့တော်လှန်ရေး အောင်မြင်ဖို့ တစ်ခုတည်း မဟုတ်နိုင်ရာ။ အခြားတစ်ခုရှိရပေလိမ့်မည်။ ၎င်းကား တရုတ်တို့၏ ရန်သူတော်ဟောင်းကြီးများဖြစ်သော ကူမင်တန် တရုတ်တို့ကို အပြောင်ရှင်းနိုင်ရေးအတွက် ဗကပတွေကို အသုံးချလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

‘လုံ့တန်ချိုင်း’ မှတစ်ဆင့် အနိမ့်ပိုင်းဒေသသို့ ကျွန်ုပ်တို့ စတင်ဆင်းလာရာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ဟိုမှာဘက်တွင်မူ ဝန်တင်လားတွေ၊ နွားတွေနှင့် ကုန်သည်လှည်းတန်းကြီး တအိအိနှင့် သွားနေရာ သူတို့ဆီက ခလောက်သံ ချူသံတွေ ကြားနေရပါ၏။

တဖြည်းဖြည်း ဘိန်းခင်းတွေ ပျောက်ကွယ်သွားပြီး လှေခါးထစ်စပါးစိုက်ခင်းတွေ တွေ့လာရပြီး ရွာတွေကလည်း စည်စည်ဝေဝေ ရှိလာသည်။ အနောက်တိုင်းတွင် လွဲမှားစွာ သက်သေခံထားသော အကြောင်းအရာ တစ်ခုမှာ တောင်သူလယ်သမားတွေ ဘိန်းစိုက်နေခြင်းသည် ဝင်ငွေကောင်းလို့ ဟူ၏။ အမှန်အားဖြင့် ဤကိစ္စမှာ အားကိုးလောက်သော အပင်ဖြစ်ထွန်းမှု ရှိ၊ မရှိနှင့် ဆိုင်ပါလိမ့်မည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံခြား

အထောက်အပံ့ဖြင့် ဘိန်းအစားထိုးသီးနှံနှင့် ဈေးကွက်တို့ကို အခိုင်အမာ တည်ဆောက်ပေး ခဲ့ရာ အချို့ ကလိမ်ကကျစ် လုပ်တတ်သော လယ်သမားအချို့သာလျှင် ဘိန်းကို ပုန်းလျှိုး ကွယ်လျှိုး ဆက်စိုက်ခဲ့ကြသည့် သာကေများ ရှိပါသည်။

ရွှေတြိဂံဒေသ၏ လက်တွေ့အခြေအနေမှာ အခြားဒေသများနှင့် လုံးလုံးလျားလျား ကွာခြားသည်။ ဒေသရာသီဥတုအရ ကိုးကန့်ဒေသတွင် နေရာအနည်းငယ်၌သာ စပါး စိုက်ပျိုးနိုင်၍ ကျန်စရိယာတစ်ခုလုံးက ဘိန်းနှင့် ပြောင်းတို့သာ ဖြစ်ထွန်းသည်။ သို့ပေမဲ့ ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် ဘိန်းစိုက်ပြီး မိုးတွင် ပြောင်းစိုက်သည် ဆိုသော်လည်း ဘိန်းထုတ် လုပ်ပြီး ရောင်းချမရသောအချိန်နှင့် ပြောင်းပင်တွင် အစို့အဖူးမဖြစ်မီ ကြားကာလ လ,အတော်များများတွင်မူ တောင်သူတွေအဖို့ အငတ်ငတ်အပြတ်ပြတ်နှင့် လုံးဝ ခက်ခဲသော အချိန်ဖြစ်သည်။

စင်စစ် ရွှေတြိဂံဒေသတွင် ဘိန်းစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အမှန်တကယ် မြိုးမြီးမြက်မြက် အရချောင်နေသူတို့မှာ ဘိန်းကုန်သည်တွေနှင့် ထိုင်း၊ မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံတို့မှ အစိုးရအရာရှိနှင့် စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်တချို့ ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ အများဆုံး အမြတ်အစွန်းတို့ကမူ ဘန်ကောက်၊ စင်ကာပူနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့တွင် ငလအေးစက်ရုံးခန်းကြီး တွေတွင် ထိုင်၍ စီမံခန့်ခွဲနေသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးအဖွဲ့တွေ အိတ်ထောင် ထဲ စီးဆင်းသွားလေရာ မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေး အေဂျင်စီတို့က ဆိုခဲ့သလို မူးယစ် ဆေးဝါး မှောင်ခိုရာဇာကြီးတွေကို ဖမ်းဆီးဖို့ပင် အသာထား၊ လက်ညှိုးထိုး၍ပင် မစွပ်စွဲ ရဲကြလေကုန်။

သို့ဖြစ်၍ မူးယစ်ဆေးဝါးဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်လာလျှင် စာမတတ် ပေ မတတ် တောင်သူတွေနှင့် လူလုံးပြခွင့်ပင် မရကြသော ပြောက်ကျားစစ်သားတွေကိုသာ အပြစ်ဖိုမည်ဆိုလျှင် တရားနည်းလမ်း ကျလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ စင်စစ် ပြဿနာတစ်ခုလုံး၏ အဓိကအချက်မှာ မူးယစ်ဆေးဝါး နှိမ်နင်းရေးတွင် တာဝန်ရှိသော ဒေသဆိုင်ရာနှင့် အနောက်မှ အရာရှိကြီးများအားလုံးအနေနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး နှိမ်နင်းခြင်းလုပ်ငန်းများထက် နိုင်ငံရေး (သို့) ထောက်လှမ်းရေးကိစ္စတို့ကို ရှေ့တန်းတင်နေကြသဖြင့် အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်ဖို့ ကြောက်ရွံ့နေကြသဖြင့် သူတို့ကိုယ်တိုင် အကျင့်ပျက်ကာ အခြေအနေတစ်ခုလုံး အဆိုးသံသရာလည်နေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့ဆက်လာသော အနိမ့်ပိုင်းဒေသမှာ ကိုးကန့်တွင် စပါးစိုက်ပျိုးနိုင်ခြေ ရှိသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသာ ဖြစ်၍ ဘိန်းစိုက်၍ မစို့မပို့မျှသာ ဝင်ငွေရှိသော ဆင်းရဲ သား တောင်ပေါ် လယ်သမားများက ဆိုခဲ့ပါ စပါးထွက်ရာဒေသမှ စပါးကို ဝယ်ယူ

စားသောက် နေကြရသည်ဖြစ်၍ ဤ၌ ကျွန်ုပ်တို့ လမ်းကြောင်းနှင့်အပြိုင် တစ်ဖက်တွင် တည်ရှိနေသော တရုတ်ဘက်တွင် ဆိုခဲ့သလို မူးယစ်ဆေးဝါးပြဿနာကို အစားထိုးဖြေရှင်းပုံ၊ ဖြေရှင်းနည်းကို အလေးအနက် စဉ်းစားစရာ ဖြစ်လာပါသည်။

တရုတ်နယ်ခြားတစ်ဖက်တွင် ဘိန်းအစား ရော်ဘာနှင့် လက်ဖက်တို့ကို ထိထိရောက်ရောက် အစားထိုး စိုက်ပျိုးနိုင်ခဲ့ရာ လက်တွေ့အရဖြစ်စေ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ ဖြစ်စေ ဘိန်းသီးမှ ဘိန်းထုတ်ယူရသော လုပ်ငန်းနှင့် ရော်ဘာပင်မှ ရော်ဘာထုတ်ယူရသော လုပ်ငန်းဖြစ်စဉ်တို့ တူညီမှုရှိနေသဖြင့် ဗမာပြည်ပြည်တွင်းစစ်ကို ဖြေရှင်းပြီးသည်နှင့် ကိုးကန့်ဒေသတွင် လက်ဖက်နှင့် ရော်ဘာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှာ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ဖွယ် ရှိပါသည်။

မွန်းတည့်ချိန်တွင် ‘နန်ကော်’ ခေါ် ရွာတစ်ရွာသို့ ရောက်လာပြီး ရွာထဲတွင် ဈေးခင်းကြီးတစ်ခင်း ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနေကြရာ ၎င်းနှင့် ဝန်းကျင်ရွာများမှ ဈေးဝယ် လာသူတွေပင် ဈေးပြန်နေကြလေပြီ။ သို့ပေမဲ့ ယောက်ျားအတော်များများက အရက်မူး နေကြပြီး အမျိုးသမီးတွေကမူ မုန့်လာဥနှင့်ဖရဲသီးတွေ ထည့်ထားသော ကြိမ်ခြင်းတောင်းကြီး တွေကို နဖူးကြိုးသိုင်းဖြင့် ထမ်း၍ သွားနေကြသည်။ ဤတွင် ကလေးနှစ်ယောက်ကို မြင်၍ ကျွန်ုပ်ကဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ ကင်မရာကိုထုတ်၍ ချိန်လိုက်ရာ စုတ်စုတ်ပေပေ အဝတ် အစားနှင့် အသက် (၇)နှစ် (၈) နှစ်ခန့်ရှိသော ကလေးတစ်ယောက်က ဖြုန်းဆို ရပ်လိုက်ပြီး မှင်တက်သွားကာ သူ့မျက်နှာကို လက်ဖဝါးနှစ်ဖက်နှင့် အုပ်လျက် ချုံးပွဲချ ငိုလေရာ ကျွန်ုပ်လည်း ကင်မရာကို ပြန်ချလိုက်ပြီး သူ့ကိုချော့ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပြုံးပြလိုက်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကလေးက အော်ငိုရင်း ချာကနဲ လှည့်၍ နောက်မှ လိုက်လာသော သူ့ဖခင်ထံ ထွက်ပြေးသွားသည်တွင် ဆမ်လောက သဘောကျပြီး ခွက်ထိုးခွက်လန် ရယ်ပါတော့သည်။

“သူက ခင်ဗျားကင်မရာကို သေနတ်ထင်သွားတာလေ၊ သူ့ကို ပစ်တော့မယ် ထင်ပြီး ထွက်ပြေးသွားတာ”

ကျွန်ုပ် ပြုံးလိုက်မိသည်။ သို့ပေမဲ့ (၂၀) ရာစုကုန်တော့မည့် အချိန်ကာလတွင် ကင်မရာ မမြင်ဘူးသူတို့ ရှိနေဆဲ၊ အသက် (၇) နှစ် (၈) နှစ်မျှသာ ရှိသေးသော်လည်း သူတို့လေးတွေကား သေစေတတ်သော သေနတ်ကို ကောင်းစွာ သိနေကြသည်မှာ အလေးအနက် စဉ်းစားဆင်ခြင်စရာ ကိစ္စတစ်ခုပင် ဖြစ်ပါ၏။

‘နန်ကော်’ လွန်သော် ရွာလည်းမက မြို့လည်းမကျသော ‘တာရွှေတန်’ ခေါ် လူနေအရပ် ရောက်လာရာ ကျောက်ခင်းလမ်းကြမ်းပေါ်မှ ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်လာကြသည်။ လမ်းတစ်ဖက်တွင်မူ နှစ်ထပ်အိမ်တွေ အစီအရီ ဆောက်ထားကြသည်။ အိမ်တို့ကို ကျောက်တုံးတွေနှင့် ဆောက်ထားပြီး သစ်သားတံခါးမကြီးတွေနှင့် ဝရန်တာတွေ အချို့ အိမ်များရှေ့တွင်မူ ကျောက်တံတားခုံလေးတွေ တွေ့ရသော်လည်း ရှေးခေတ် ပန်းချီဆရာ

တို့ နှစ်သက်သော ဂန္ထဝင် လက်ရာမျိုးကား မဟုတ်။ လက်ရာကြမ်း၍ တံတားပေါ်တွင် နွားချေးတွေနှင့် ချောနေသည်။ မြို့ပတ်လည် တောင်ကုန်းလေးတွေပေါ်တွင် အုတ်ရိုး တံတိုင်းနှင့် အိမ်ကြီးတွေ ရှိရာ ဗကပရုံးသို့ ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်လာသည့်အခါ ခြေဗလာ၊ မျက်နှာထားတွေက မှန်ကုပ်ကုပ်နှင့် ကလေးတစ်သိုက် နောက်က လိုက်လာသည်။ သို့ပေမဲ့ သူတို့အားလုံး ကြယ်နီတံဆိပ်နှင့် ဦးထုပ်စိမ်းတွေ ဆောင်းထားကြသည်။

ယခု ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရသော ဗကပရုံးကား ‘လုံတန်ချိုင်း’တွင် တွေ့ခဲ့ရသော ရုံးထက် မဆိုစလောက် သာသည်။ ရုံးပရိဘောဂနှင့် ပစ္စည်းကိရိယာ အနည်းငယ် ရှိ သည်။ အဆောက်အအုံ ချောင်ကြိုချောင်ကြားတွေမှာ ပင့်ကူမျှင်တွေ အုံနှင့်ကျင်းနှင့် အိမ်ဖွဲ့နေသော်လည်း သစ်သားဗီရိုတွေထဲမှာ ဝါကျင့်ကျင့် စက္ကူအထပ်တွေ တွေ့ရသဖြင့် တစ်ချိန်တစ်ခါက အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းဆောင်တာ အချို့ ဤ၌ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်ကို ဆဝါး၍ ရနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ဗကပ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးနှင့် မြို့တစ်မြို့လုံးအနေနှင့်မူ ချွတ်မြဲကျ၍ ပြုလဲတော့မည့်အဆင့်သို့ ရောက်နေသည်ကို အလွယ်တကူ သိနိုင်သဖြင့် မုံးကိုးတွင် ကျွန်ုပ် ကြည့်ခဲ့ရသော ဝါဒဖြန့်ချိရေးမှတ်တမ်း ရုပ်ရှင်ထဲကလို လက်သီး လက်မောင်းတန်းပြနေသော သူတို့ မျှော်မှန်းချက်နှင့် အကွာကြီးကွာခြားနေလေရာ တရုတ် ထံမှ အကူအညီ မရတော့သဖြင့် ဗုန်းဗုန်းကျသွားသည်ကို အလွယ်တကူ မှန်းဆနိုင်ပါ၏။

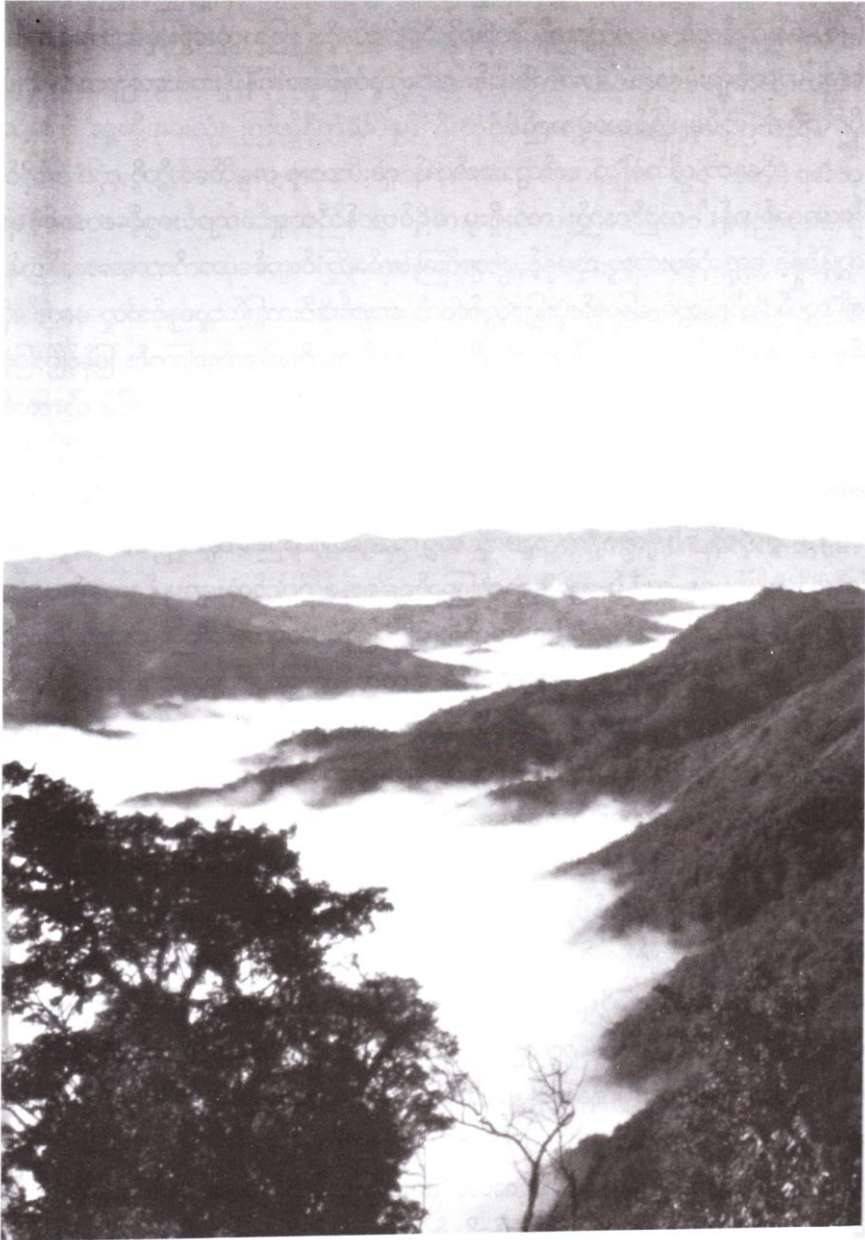
ထိုညတွင် ဘီဘီစီ အသံလှိုင်းကို ဖမ်းယူနားထောင်ပြီး ကျွန်ုပ် ဒိုင်ယာရီရေးသည်။ ဗကပမြို့နယ်ရုံး၏ မျက်နှာကြက်ပေါ်တွင် ဗကပတို့ခေတ်ကောင်းခဲ့သော အတိတ်၏ အသံတိတ် သက်သေအနေနှင့် လျှပ်စစ်ကြိုးနှင့် မီးလုံးတို့ ချိတ်ဆွဲထားသည်ကို တွေ့နေရ ပါသော်လည်း ယခုမူ မီးစက်ကလည်းပျက်၊ ဓာတ်ဆီလည်း မရှိတော့သဖြင့် သစ်သား စားပွဲခုံကြမ်းတစ်ခုပေါ်တွင် ဖယောင်းတိုင်ထွန်း၍ပင် ကျွန်ုပ် အလုပ်၊ လုပ်ခဲ့ရပါ၏။

‘တာရွှေတန်’ကား ဒေသခံ မျိုးနွယ်စုအကြီးအကဲတွေ ကိုယ်တိုင်အုပ်ချုပ်ခဲ့စဉ် ကာလများက ကိုးကန့်၏ တောင်တန်းမြို့တော် ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ဗြိတိသျှကိုလိုနီ ခေတ်က သံလွင်အရှေ့ခြမ်းကို ကိုယ်တိုင် အုပ်ချုပ်ခဲ့ခြင်း မရှိဘဲ၊ မြစ်အနောက်တွင် ရှိသော ‘ဆဲန်ဝီ(သိန္နီ)’ ဖော်ဘွားမှတစ်ဆင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့ပြီး အရှေ့ခြမ်းမှ ဖော်ဘွားငယ်များက ၎င်းထံသို့ အခွန်ပစ္စည်းများ ဆက်သကြရသည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရပြီး နောက်တွင်မူ ၁၉၅၀ ကျော် အစောပိုင်းနှစ်များအတွင်း ကိုးကန့်ဒေသတွင် ကူမင်တန် တပ်တို့ ခြေကုပ်ရပြီးချိန်မှစ၍ ကိုးကန့်ဒေသကို ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးအောက် ဆွဲသွင်းရာ တွင် မြန်မာအစိုးရအနေနှင့် ဗြိတိသျှတို့လောက် အောင်မြင်မှု မရခဲ့၊ ဒေသခံကိုးကန့်နှင့် ယူနန်မှ ကူမင်တန်တို့မှာ ဘာသာစကားအရ တရုတ်စကားပြောလာသလို နိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက်အရလည်း တူညီကြသဖြင့် ကိုးကန့်လူမျိုးစု အကြီးအကဲများက ၎င်းတို့ ကံကြမ္မာကို ကူမင်တန် တရုတ်တွေလက်ထဲ ဝကွက်အပ်ခဲ့ကြသည်။

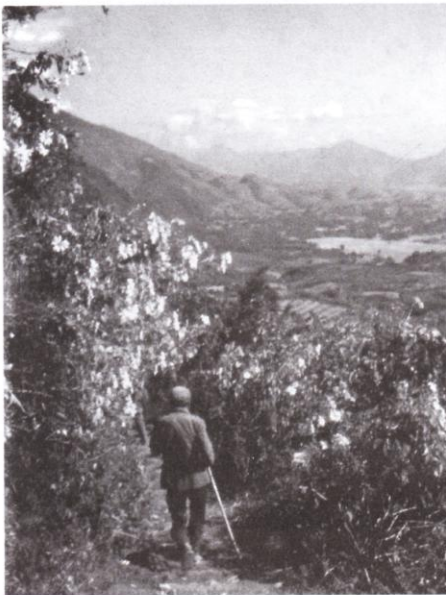
သို့ရာတွင် အခြေသတင်းကြီးခဲ့သော ကိုးကန့်ဇာတိဖွား၊ စစ်ဘုရင်မ ‘အောလစ်ယန်း’ ကိုကား ကိုးကန့်နှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းစွာ အမှတ်တရ ရှိခဲ့ကြသည်။ အသက် (၂၀) ဝန်းကျင်တွင် ယောက်ျားကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်နှင့် ‘ခြေသလုံးမွေးထူသော ကောင်မလေး’ ဟုထင်ရှားခဲ့သော ‘အောလစ်ယန်း’ ကား လူတစ်ထောင်နီးနီးအင်အားရှိသော ကိုယ်ပိုင်တပ်၏ တပ်မှူးဖြစ်လာခဲ့သည်။

ထိုခေတ် ထိုအခါက ဇော်ဘွားဇော်ကန် ရှမ်းမိသားစု အနွယ်တော်တို့ ထုံးစံအတိုင်း ‘အောလစ်ယန်း’ သည်လည်း လားရှိုးမှ ခရစ်ယာန်သီလရှင်ကျောင်းတွင် စာသင်ခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ဖူးသော သူမနှင့် ကျောင်းနေဖက်ဟောင်းတစ်ယောက်က အောလစ်ယန်း၏ လွယ်အိတ်ထဲတွင် ခြောက်လုံးပြူးတစ်လက် ဆောင်ထားသဖြင့် သူမနှင့်အတူ မကစားဖို့ မိဘတွေက သတိပေးတားမြစ်ခဲ့သည်ကို ယခုအထိ သတိရနေသေးကြောင်း ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ ပုံမှန်ပညာရေးပြီးဆုံးပြီးနောက် အောလစ်ယန်းကို ကိုးကန့်ဇော်ဘွားအဖြစ် တရားဝင် ကြေညာခဲ့ပြီးချိန်မှစ၍ သူမသည်လည်း ခြောက်လုံးပြူးကို ဝှက်၍ ကိုင်စရာမလိုတော့။ တာရွှေတန်း၏ ကျောက်ခင်းလမ်းမပေါ်တွင် အညှီရောင် ယူနီဖောင်းနှင့် ဘယ်လ်ဂျီယံလုပ် စစ်သုံးပစ္စည်းကို ခါးချိတ်လျက် သူမကို တွေ့လာရတော့သည်။ ထိုနေ့နံနက်က သူမအိမ်ကြီးသို့ မဖြစ်မနေ ကျွန်ုပ် သွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့ရာ ကျောက်တုံးများနှင့် တခမ်းတနား ဆောက်လုပ်ထားပြီး အုပ်ကြွပ်မိုး၍ အုတ်ရိုးအမြင့်ကြီး ကာရံထားသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ကူမင်တန်တို့၏ ကျောထောက်နောက်ခံဖြင့် အောလစ်ယန်း၏ ဩဇာအာဏာသည်လည်း အလှမ်းကျယ်လာရာမှ ထိုင်းနယ်စပ်သို့ ထရပ်ကားတွေနှင့် ဘိန်းတင်ပို့ခဲ့သည်။ ဤသို့ ဘိန်းရောင်းရာတွင် သံလွင်ကို ဖြတ်လျက် ဘားမားလမ်းမကြီးပေါ်မှ ဆန်ဝီနှင့် ကွန်လုံအထိ လမ်းတစ်လျှောက်လုံးတွင်မူ အောလစ်ယန်း၏တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က လက်နက် အပြည့်အစုံဖြင့် လုံခြုံရေးယူကြရပြီး ဘိန်းရောင်း၍ရသော ငွေတို့ကို သူမ စစ်တပ်ကြီးအတွက် လက်နက်ခဲယမ်းတွေ ဝယ်ယူသည်။ နောက်ထပ် ရက်ရက်ရောရော သုံးဖြန်းသော ကိစ္စမှာ သူမ၏ အချစ်တော် ရုပ်ရှင်မင်းသမီး ဝါဝါဝင်းရွှေအတွက် လက်ဆောင်တွေ ဝယ်ယူခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သူမကို မြန်မာအစိုးရက ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဝန်းကျင်တွင် ဖမ်းဆီးမိပြီး အင်းစိန်ထောင်ရောက်သွားရာ ထောင်ဝါဒါတို့၏ အစော်ကားခံခဲ့ရပြီး ထောင်မှ လွတ်လာသည့်အခါတွင်မူ ရန်ကုန်မြို့တွင် တရုတ်စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင် ဖွင့်၍ နေထိုင်ခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် စစ်ဘုရင် အစဉ်အလာကား ကိုးကန့်တွင် ဆက်လက် တည်မြဲနေပြီး အောလစ်ယန်း၏အစ်ကို ဂျင်မီက ကူမင်တန်တို့နှင့် နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးကိစ္စတို့တွင် ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ ဂျင်မီမှာ ထင်ရှားသော ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးဖြစ်သလို မြန်မာပါလီမန်၏ အထက်လွှတ်တော် အမတ်ဟောင်းလည်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်

စိစိဝမ်ဒေသ (၁၉၈၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၆)။

တရုတ်စစ်ကား အဟောင်းအမြင်းတွေနှင့်
 ရှေ့တန်းသွားနေသော ဗကပတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ
 ဗကပတို့က တိုက်ပွဲကို အသေးစိတ် စီမံ
 ကွပ်ကဲခဲ့သော်လည်း နောက်ဆုံး
 ရွံးသွားပြီး ဘာတီးလ်ကမူ
 သံလွင်ကို ဖြတ်၍ ကိုးကန့်ဒေသ
 မလိပါတောင်ကြားသို့ ဆက်လက်
 ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။

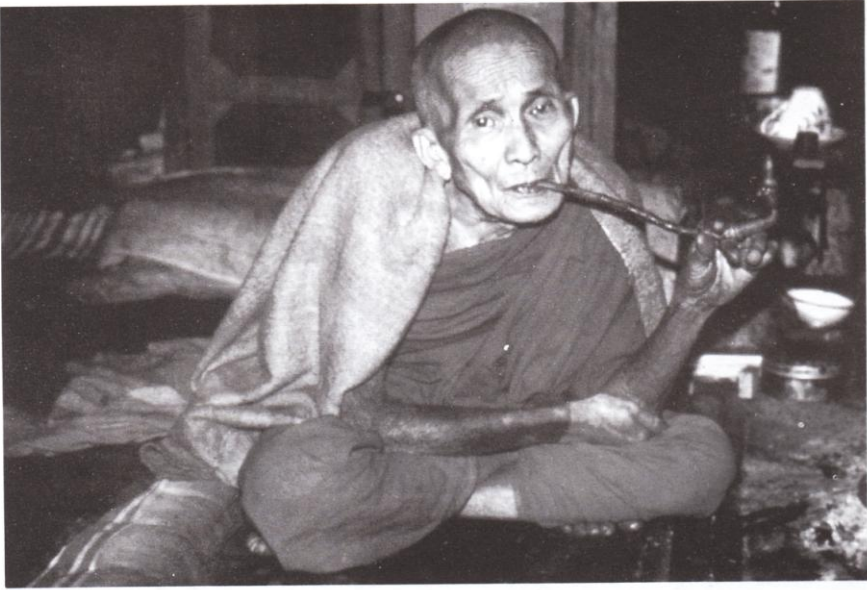

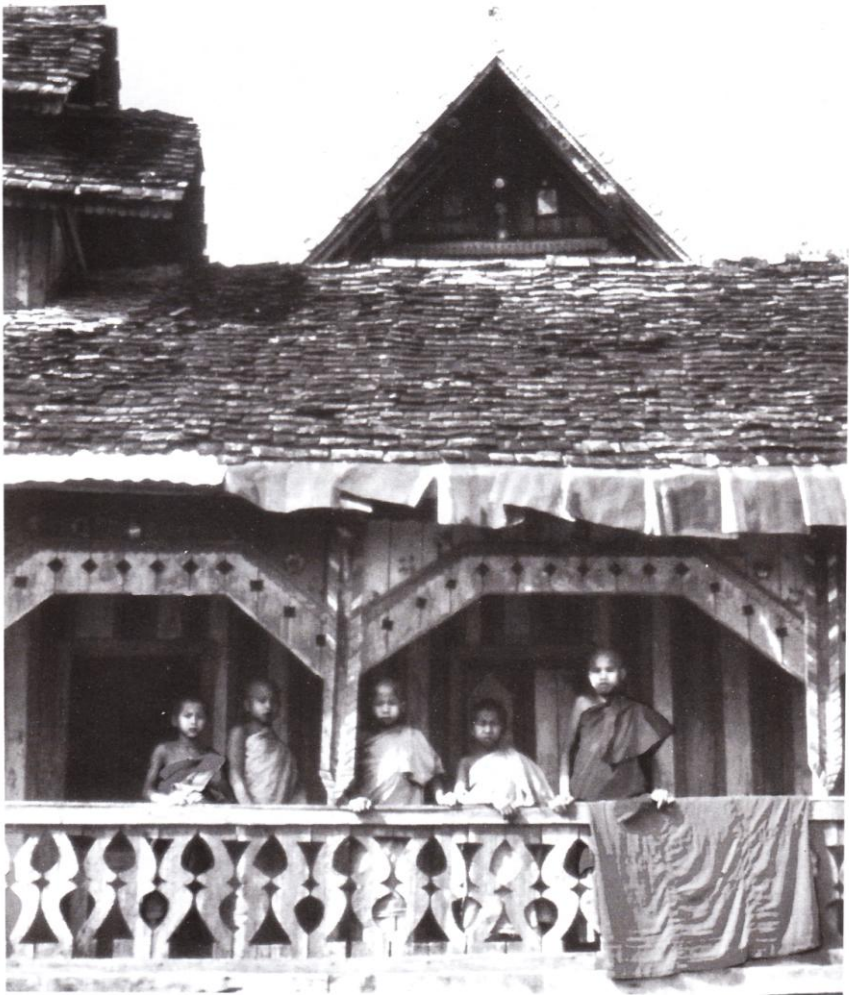
ကိုးကန့်တောင်တန်းပေါ်က အရှုအိန်နက်ခင်း၊

တာရွှေတန်ရွာမှ အဘိုးအို။

ဗကပဋ္ဌာနချုပ် ပန်ဆန်း၊ ဒေသခံ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေနှင့်
ဘိန်းစိုက်ခင်းတွေ ပေါ်သည့်ဒေသ။

ဘာတီး(လ်)နှင့်
ဗကပဉ္စက္ကဋ္ဌ
သခင်ဗသိန်းတင်။

ပန်ဆန်းဈေး။

သူ့ကို တရုတ်နယ်စပ်အနီး ‘တာဆုချင်း’ရွာမှ ဘိန်းမှောင်ခို ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင် ‘လော်စစ်ဟန်’ က ၁၉၆၀ ခုနှစ်ဝန်းကျင်တွင် စစ်ဘုရင်နေရာမှ ဖြတ်ချလိုက်သည်။ စင်စစ် လော်စစ်ဟန် ဆိုသူကား တစ်ခါက အောလစ်ယန်းသွားလေရာ နောက်မှလိုက်၍ သူမ သောက်သော စီးကရက်ဘူးကို၍ ခစားရသူဖြစ်ပြီး ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် အရှေ့တောင်အာရှ ၏ ဘိန်းဖြူရောင်းဝယ်မှုတွင် အဓိကလူအဖြစ် အမေရိကန် မူးယစ်အကြံပေး အကြီးတန်း အရာရှိ နယ်လ်ဆင်ဂရီ(စ်)က သတ်မှတ်လိုက်ရာမှ နိုင်ငံတကာတွင် မူးယစ်ရာဇာအဖြစ် ထင်ရှားလာသူလည်း ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဆိုခဲ့သလို ဂုဏ်သတင်းကား လော်စစ်ဟန် တစ်ယောက်တည်းနှင့် လုံးလုံးလျားလျား မထိုက်တန်ပါ။ အမှန်အားဖြင့် ထိုစဉ်က လော်စစ်ဟန်နှင့် ရန်ကုန်အစိုးရ စစ်အာဏာပိုင်တို့ကြားတွင် တမူထူးခြားသော သဘောတူညီမှုတစ်ခု ရှိထားကြရာ ၎င်း သဘောတူညီမှုအရ လော်စစ်ဟန်၏ ခါးပိုက်ဆောင်တပ်ဖွဲ့ဝင်များအနေနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး သယ်ဆောင်ရာတွင် ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းမှ အစိုးရထိန်းချုပ်ထားသော လမ်းတို့ကို တရားဝင် အသုံးပြုခွင့်ရှိသလို အပြန်အလှန်အားဖြင့် ထိုစဉ်က ကိုးကန့်ဒေသ အတော်များများကို ရထားပြီးဖြစ်သော ဗကပတို့ကို လော်စစ်ဟန် တပ်ဖွဲ့တို့က တိုက်ပေးဖို့ ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ အစိုးရမြို့စောင့်တပ်ရှိရာ လားရှိုးမှာပင် လော်စစ်ဟန်၏ ခါးပိုက်ဆောင် တပ်များလည်း အထိုင်ချခဲ့ပြီး မြန်မာစစ်တပ်နှင့်အတူ ၁၉၇၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှ ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအထိ ဖြစ်ပွားခဲ့သော ကွန်လုံတံတားတိုက်ပွဲတွင် လက်ရည်ပြ ခဲ့ကြရာ လော်စစ်ဟန်၏ နယ်မြေကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အမေရိကန်မှ အသစ်ကျပ်ချွတ် ထောက်ပံ့ လိုက်သော ၁၀၅ မီလီမီတာ ဟောင်ဝစ်ဇာအမြောက်ကြီးတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ကွန်လုံကို သိမ်းဖို့ ကြိုးစားနေသော ဗကပတို့ကို ရပ်တန့်နိုင်ခဲ့ပြီး သံလွင်မြစ် အနောက်ဘက်အထိ တွန်းထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဤသည်ကို ကျေးဇူးသိတတ်သော မြန်မာ့တပ်မှူးတို့က ၎င်းတို့၏ တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကို ထိုင်းသို့သွားသော လော်စစ်ဟန်၏ ဘိန်းသယ်ဆောင်ရာ မော်တော်ယာဉ် တန်း လုံခြုံရေးအတွက် အစောင့်အဖြစ်စေလွှတ်ခဲ့ကြရာ အဆိုပါတပ်မှူးများထဲက တစ်ဦး ကား နောက်ပိုင်းတွင် ဒုတိယကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့် လက်ထောက် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး တာဝန်ယူခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်အေးကို ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် မြန်မာပြည် မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ဆက်စပ်နေသော နိုင်ငံရေးအရှုပ်ထုပ်ကြီးကား ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ကကြီးကကွက်တစ်မျိုး ပြောင်းသွားပြန် သည်။ ၎င်း၏ မူးယစ်ဆေးဝါး သယ်ဆောင်နေသော မော်တော်ယာဉ်တန်းကို ရှမ်းသူပုန် (SSA) တို့က အခွန်တောင်းခံနေသည်ကို ဗမာစစ်တပ်က အကာအကွယ် မပေးရကောင်း လားဟူ၍ ရန်ကုန်အစိုးရကို အာခံကာ SSA ဘက် ကူးပြောင်းသွားခဲ့သည်။ အမှန်အားဖြင့် SSA နှင့် တစ်ခဏမျှ ပူးပေါင်းခဲ့သော်လည်း ထိုင်းနိုင်ငံ အနောက်မြောက် မယ်ဟောင်

ဆောင်မှ ပြန်မဆုတ်မီ ၎င်းနှင့် ပြိုင်ဘက် စစ်ဘုရင်တစ်ဦးက သစ္စာဖောက်လိုက်သဖြင့် အဖမ်းခံခဲ့ရပြီး လော်စစ်ဟန်ကို မြန်မာပြည် ပြန်ပို့၍ သေဒဏ်ပေးခဲ့သည်။

ဤတွင် မူးယစ်ရာဇာကြီးကို ဖမ်းဆီး၍ ဥပဒေအရ အရေးယူခဲ့သည့်အတွက် ထိုင်းနှင့် မြန်မာအာဏာပိုင်တို့ကို အမေရိကန် မူးယစ်ဆေးဝါးနှိမ်နင်းရေး အရာရှိကြီးတို့က အကြီးအကျယ် ချီးမွမ်းခန်း ဖွင့်၍ အောင်ပွဲခံကြသည်။ သို့ရာတွင် လော်စစ်ဟန် ဆိုသူသည်ပင် ပြည်သူ့စစ်တပ်ဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ် မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ပူးပေါင်း အလုပ်လုပ်ခဲ့သလို ထိုင်းမြောက်ပိုင်းမှ စစ်ဘက်အသိုင်းအဝိုင်းနှင့်လည်း ဖက်လဲတောင်း ဆက်ဆံရေး ရှိနေသည်ဆိုသော အချက်ကို လျစ်လျူရှုခဲ့ကြရာ လော်စစ်ဟန်ကို ရန်ကုန်တွင် တရားရုံးတင် တရားစွဲခဲ့စဉ်က နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှုနှင့်သာ တရားစွဲခဲ့ပြီး မူးယစ်ဆေးဝါး အရောင်းအဝယ်ကိစ္စကိုမူ တစ်လုံးတစ်ပါးမျှ ထည့်သွင်းပြောဆိုခြင်း မရှိခဲ့။ သို့ဖြင့် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင်မူ ကံကြမ္မာခြားရဟတ် တစ်ပတ်ပြန်လည်ခဲ့ပြီး အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နှင့် ထောင်အပြင် ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ ဤတွင်လည်း အစိုးရ၏ အကူအညီဖြင့် လားရှိုးတွင် ကိုယ်ပိုင်တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို အသစ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ၎င်း၏ မူးယစ်ဆေးဝါး လုပ်ငန်းကိုလည်း ရှမ်းအရှေ့မြောက်သို့ ပြောင်းရွှေ့၍ အထိုင်ချသည်။ ထိုကာလအတွင်းမှာပင် ကျွန်ုပ်လည်း ကိုးကန့်သို့ ရောက်နေချိန်ဖြစ်၍ လော်စစ်ဟန်၏ လူယုံများက သူတို့၏ ရန်သူဟောင်း ဗကပနှင့် အပေးအယူလုပ်နေကြသည်ကို သိခဲ့ရပါ၏။

နောက်တစ်နေ့နံနက် ရာသီဥတုကား ဥရောပမြောက်ပိုင်း နွေဦးလို လေပြည်တို့ အေးစိမ့်၍ ခြောက်သွေ့နေသည်။ မြေပေါ်ကြွေကျနေသော သစ်ရွက်ကော်ဇောကြီးမှာ လေတိုက်တိုင်းလှုပ်ခတ်သွားသည်။ ဆမ်လောနှင့် စစ်သားလေးများက ပစ္စည်းပစ္စယတွေကို ထုပ်ပိုး၍ လားတွေပေါ် တင်ကြပြီး နံနက်စာကို သုတ်သုတ်စားကာ ခရီးထွက်လာခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးမစမီ မျက်နှာစိမ်း ဧည့်သည်တစ်ဦး ရောက်နေသည်ဆိုသော သတင်းပျံ့နေပြီး လူထူးလူဆန်းကို လိုက်ကြည့်ကြရာ တာရွှေတန်မှ အထွက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ နောက်မှ လူအုပ်တစ်အုပ် လိုက်ပါလာပြီး ကြည့်လို့ ဝခါမှ ပြန်လှည့်သွားကြသည်။

‘တာရွှေတန်’မှ အထွက် မကြာခင်မှာပင် တောင်စဉ်တောင်တန်းကြီးတွေနှင့် ဟိုးအဝေး အောက်ဘက်တွင်မူ မတ်စောက်သော ကျောက်နံရံကြီးတွေနှင့် အနားသတ်ထားသော လွင်ပြင်ကျယ်ကြီး၊ စိမ်းစို၍ မြေဆီဩဇာတို့ ကြွယ်ဝရာမြေ၊ တောင်တန်းငယ်လေးများနှင့် ရွာကြီးတွေရှိရာ မီးခြစ်ဆံဘူးသဖွယ် အိမ်ခေါင်မိုးတို့ကိုသာ အဝေးမှ ကျွန်ုပ်တို့ လှမ်းမြင်နေရာ ကိုးကန့်ဒေသမှ ဖော်ရွေမှုကင်းမဲ့သော တောင်တန်းပေါ်တွင် တစ်ပတ်ကြာနေခဲ့ပြီးနောက် ယခုလက်တွေ့ မြင်နေရပါသော ရှုခင်းကား အာရုံတို့ကို လန်းဆန်းကြည်လင်စေခဲ့ပါ၏။

ချိုင့်ဝှမ်းမြေပြန့်သို့ တောင်ဆင်းတောလမ်းမှာ နေကြာရိုင်းခင်းတွေကြားမှ ကွေ့ကွေ့ ဝိုက်ဝိုက် တစ်နာရီမျှ မျောလိုက်သွားပြီး ပထမဆုံး ‘ဂုန်းရှား’ သို့ ရောက်လာရာ တရုတ်ရွာ ထင်မှတ်ခဲ့ရာမှ ရှမ်းရွာဖြစ်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ် အံ့အားသင့်ခဲ့ရသည်။ ရွာဝန်းကျင်တွင် သီးပင်စားပင်တွေ၊ စပါးခင်းတွေနှင့် အိမ်ခြံပိုင်းတိုင်းလိုလိုမှာ ဟင်းသီးဟင်းရွက်အခင်း တွေ့ရပြီး ရွာလယ်တွင်မူ သစ်သားဖြင့် ထုလုပ်ထားသော စေတီရှိ၍ စေတီခြေရင်း တစ်နေရာတွင်မူ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်နေသည်။ ခေါင်းပေါင်းနှင့် ရွာခံရှမ်း ကြီးတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့ကို စပျစ်သီးတွေ ပေးသည်။ ထို့နောက် ဗကပခရိုင်ရုံး တည်ရှိရာ တရုတ်နယ်စပ်သို့ အရှေ့ဘက်မှ လမ်းကြမ်းအတိုင်း လွင်ပြင်ကြီးကို ဖြတ်၍ ချီတက်လာခဲ့ကြသည်။ လွင်ပြင်ပိုင်းသို့ ရောက်လာသည်နှင့်အမျှ ရာသီမှာ ပို၍ ပူနွေးလာ ရာ ကောင်းကင်တွင် နေထွက်လာသည်နှင့် ပူအိုက်၍ ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ကိုယ်လုံး ချွေးတွေ နှစ်နေတော့သည်။

စပါးရိတ်သိမ်းချိန်ဖြစ်၍ စပါးကွင်းတွေထဲမှာ လယ်သမားတွေ အလုပ်များနေကြ ပြီး လမ်းတစ်လျှောက်တွင်မူ နွားလှည်းတွေ၊ တစ်ခါတစ်ခါ အင်ဂျင်သံတဖွတ်ဖွတ်၊ တဂျိုးဂျိုးနှင့် ဂျပန်မော်တော်ဆိုင်ကယ်တွေ သွားနေကြရာ ၎င်းအသံတို့ကား ကျောက်နံရံ တို့မှတစ်ဆင့် ပဲ့တင်ရိုက်လျက် ရှိပါ၏။

ဤအရပ်၊ ဤဒေသကား ကျွန်ုပ်တို့နောက်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော တောင်တန်းဒေသ နှင့် အနေအထား တခြားစီဖြစ်၍ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်လုံး သပ်ရပ်ရှင်းလင်းနေရာ ဤ၌ ပင် တစ်ကိုယ်လုံးညစ်ပေ၍ ဆံပင်ဖုတ်သိုက်၊ အဝတ်အစား ဖိုသီဖတ်သီနှင့် တောသား လူရိုင်းတစ်ယောက်လို ဖြစ်နေသော ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကိုယ် သတိပြုမိလိုက်သဖြင့် ရေမိုးသန့်စင် ချင်နေသည်။

(၂) နာရီမျှ လျှောက်လာပြီးသည့်အခါ တရုတ်နယ်ခြားနှင့် ကပ်လျက် ချိုင့်ဝှမ်း လွင်ပြင်၏ အရှေ့ဘက် အမြိတ်အစွန်းသို့ ရောက်လာရာ ဤ၌ တရုတ်စတိုင် ဆောက် ထားသော တိုက်အိမ်အစုကို တွေ့ရပြီး ၎င်းအဆောက်အအုံတို့ကို ၁၉၆၈-၆၉ ခုနှစ် ကိုးကန့်ကို ဗကပတို့ သိမ်းယူပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ဆောက်လုပ်ထားခဲ့သည်မှာ သိသာသည်။ တိုက်အစုအနီး တောင်ကုန်းတစ်ခုထိပ်တွင် ကွန်မြူနစ် ဗမာပြည် ပစ္စည်းမဲ့တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးခဲ့ကြကုန်သော သူရဲကောင်းကြီးတို့ကို အမှတ်တရအဖြစ် ကျောက်တိုင်တစ်တိုင် စိုက်ထူထားပြီး အောက်ခြေ လေးထောင့်ကျောက်ခုံ မျက်နှာတစ်ဖက်ပေါ်တွင် ကြယ်နီ တစ်လုံးနှင့် ၎င်းအောက်တွင် အမည်တို့ကို တရုတ်၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ဖောင်းကြွ စာလုံး ထွင်းထားသည်။

ထုံးစံအတိုင်း ဗကပစခန်းတွေကို ရောက်သည့်အခါတိုင်း ပြဿနာတစ်ခုခု အမြဲ ဖြစ်နေတတ်ရာ ယခုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ လာနေသည်ကို ဘယ်သူမှ မသိကြ။ ဒေသခံ

ပါတီ အရာရှိတို့က ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာခါမှ ပြူးပြူးပြာပြာနှင့် ဗဟိုရုံးအနီးမှ ဧည့်ရိပ်သာ သို့ လိုက်ပို့ကြသည်။ အရာရှိအားလုံး ကိုးကန့်တရုတ်တွေဖြစ်ပြီး အစိမ်းရောင် တရုတ် ကွန်မြူနစ် စစ်ယူနီဖောင်းဝတ်နှင့် ခါးတွင် ပစ္စတိုတစ်လက်စီ ချိတ်ထားကြသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ နိုင်ငံခြားသား သတင်းထောက်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ပန်ဆန်းပါတီ ဗဟိုဌာနချုပ်က ဖိတ်ကြား၍ ရောက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆမ်လောမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ် ပြောပြသည့်အခါ ကျွန်ုပ်ကို သူတို့ အားလုံး ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် တအံ့တဩကြည့်ရင်း ခေါင်းတညိတ်ညိတ် လုပ်နေကြသည်။

ကိုးကန့် ဌာနချုပ်တွင် ရက်အနည်းငယ် ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ရာ ဒေသခံ ကေဒါ တွေနှင့် ရင်းနှီးလာခဲ့ပြီး ၎င်းတို့အများစုမှာ တစ်ခါက အောလစ်ယန်းနှင့် ဂျင်မီယန်းတို့ လက်အောက်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သော အရာရှိဟောင်း ဖုန်ကြားရှင်၏ တပည့်လက် သားတွေဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

၁၉၆၇ ခုနှစ် ဗကပတို့ မုံးကိုးမှ မဝင်လာမီ (၆)လခန့်ကပင် ဗကပနှင့် အချိတ် အဆက်ရှိနေခဲ့ပြီး ထိုအချိန်တွင် အောလစ်ယန်းမှာ အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်ထဲ ရောက်နေပြီး ဂျင်မီယန်းသည်လည်း ထိုင်းနိုင်ငံနယ်ခြားသို့ ထွက်သွားသဖြင့် ကိုးကန့်စစ်တပ်မှာ အစိတ် စိတ် ကွဲနေချိန်ဖြစ်ရာ လော်စစ်ဟန်နှင့် လားရှိုးမှ ဗမာတပ်မှူးတွေနှင့် အလွမ်းသင့်နေ ချိန်လည်း ဖြစ်သည်။

ဗကပတို့က ဖုန်ကြားရှင်နှင့် ၎င်း၏ညီ ဖုန်ကြားဖုတို့က လက်နက်နှင့် ခဲယမ်းတို့ ထောက်ပံ့မည်ဟူသော မက်လုံးဖြင့် ကိုင်ခဲ့ရာ စင်စစ် ဗကပတို့ ကိုးကန့်ဒေသတစ်လျှောက် အလျင်အမြန် ထိုးဖောက်၍ သိမ်းယူနိုင်သောကိစ္စတွင် ဖုန်ကြားရှင်တို့လို လက်နက်နှင့် ခဲယမ်းတွေ ဘယ်ကရရ မိမိတို့ ရပ်တည်ဖို့အတွက်သာ အလေးထားတတ်သော ဒေသခံ စစ်ဘုရင်တို့၏ ကျေးဇူး ကင်းခဲ့သည်မဟုတ်ပါ။

မုံးကိုးကို နော်ဆိုင်း သိမ်းလိုက်ပြီး (၅) ရက်ကြာ ၁၉၆၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ (၅) ရက်တွင်မူ တရုတ် 'ဘော်လန်တီယာ' တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့နှင့်အတူ ဖုန်ညီနောင်နှင့် ၎င်းတို့ လူသိုက်သည် ယူနန်ဘက်မှ ဗမာဘက်သို့ ဝင်လာကြရာ ထိုနှစ်မကုန်မီမှာပင် သံလွင်မြစ် ဘေးမှ ကွန်လုံနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တောင်ကုန်းများမှ လွဲ၍ ကိုးကန့်ဒေသတစ်ခုလုံး ဗကပ တို့လက်ထဲ ရောက်ခဲ့သည်။

ကိုးကန့် ပါတီဌာနချုပ်မှ အရာရှိများမှာ ကွန်မြူနစ်ယူနီဖောင်းတွေနှင့် စမတ်ကျ နေကြပါသော်လည်း ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို ဒီလူတွေ ဘယ်လောက်အထိ လက်ခံယုံကြည်ထား ကြသည်ကို ကျွန်ုပ်သံသယရှိမိသည်။ ခန့်မှန်းကြည့်ရသလောက် အောလစ်ယန်းနှင့် ဂျင်မီတို့ အချိန်မှ ယခုအချိန်ထိ အနည်းအပါးသာ ပြောင်းလဲခဲ့ပုံရသည်။ လုံခြုံရေးအကြောင်း ပြချက်အရ ကိုးကန့်ချိုင့်ဝှမ်းမှ လောက်ကိုင်ဈေးသို့ မသွားဖို့ ကျွန်ုပ်ကို တားမြစ်ထား

သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့ခရီးအတွက် စားရေရိက္ခာတို့ကို ဒေသခံအရာရှိတစ်ဦးက သွားဝယ်လာရာ ၎င်းပစ္စည်းတို့ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အရှေ့တောင်အာရှ၏ ဝေးလံခေါင်ဖျား၊ ချောင်ကြို ချောင်ကြားတွေထဲအထိ တရုတ်ကုန်ပစ္စည်းတွေ လွှမ်းမိုးထားသည်ကို ချက်ချင်း သဘောပေါက်လိုက်သည်။ ယခင် အခေါက်တွေကလို တရုတ် ဘရန်ဒီ၊ ဘီစကွတ်နှင့် မာလင် အသားစည်သွတ်ဘူးတို့သာမက အိန္ဒိယမှ နက်(စ်)ကဖေး သံဘူးကြီးတစ်ဘူး၊ ဩစတြေးလျ စီးကရက်နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံထုတ် ယိုဘူးတို့ ပါလာသည်။

ထမင်းစားချိန်များမှသာ ဧည့်ရိပ်သာမှ ကျွန်ုပ် ထွက်စားပြီး ညတွင်မူ ခရိုင်ရုံး အပြင်ဘက် ခြံဝင်းအတွင်းတွင် ဝ,စစ်သားတွေက မီးပုံကြီး ပုံလေ့ရှိကြရာ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆမ်လောတို့သည်လည်း မီးပုံဘေးတွင် ထိုင်၍ ကျွန်ုပ် မတောက်တခေါက် တတ်ထားသော ရှမ်းစကားဖြင့် သူနှင့်ကျွန်ုပ် တောင်တောင်အိအိ စကားပြောကြရာ သူ့အကြောင်း ကြားသိရသည်မှာ အတော်စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသလို မြန်မာပြည် မြောက်ပိုင်း၏ စစ်တလင်း နောက်ခံတွင် ထူးခြားသော ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်လည်း ဖြစ်သည်။ မိမဲ့ ဖမဲ့ ဆမ်လောကို ဗကပ စစ်သားတစ်ယောက်က မွေးစား၍ ဗမာစကားနှင့် ပညာသင်ပေးခဲ့ပြီး အသက် (၁၂) နှစ်မှစ၍ ဗကပစစ်သား လုပ်လာရာ ယခု အသက် (၂၄) နှစ်ပင် ပြည့်လေပြီ။

“မင်း... အိမ်ထောင်မပြုဘူးလား”

မီးပုံတစ်ဖက်မှ ထိုင်နေသော ကျွန်ုပ်က မေးလိုက်သည်။

“ကျွန်တော် အိမ်ထောင်ပြုခဲ့တယ်”

သူ့မျက်နှာမှာ အဆွေးရိပ်တွေ သန်းသွားပြီး ဆက်ပြောသည်။

“ဒါပေမဲ့ ကိုယ်ဝန် (၅) လမှာ ဆုံးသွားတယ်”

သို့ပေမဲ့ သူက ဆက်၍ သူတို့မင်္ဂလာဆောင်ခဲ့စဉ်က သူငယ်ချင်းတွေကို ဖိတ်၍ ဝက်နှင့် ကြက်တွေကို ဘယ်လိုသတ်၍ စားကြ၊ သောက်ခဲ့ကြသည်တို့ကို ပြောပြသလို ကျွန်ုပ်ကလည်း ဆိုင်နောင့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ (၁၉၈၃) ခုနှစ် ထိုင်းနယ်စပ်အနီး ရှမ်းပြောက်ကျားစခန်းတွင် လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်တို့ကို ပြန်ပြောပြရာ ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ရဲဘော်ရဲဘက်စိတ် ပိုရှိလာခဲ့ကြပြီး သူက ကျွန်ုပ်ကို ရှမ်းဘာသာဖြင့် ပီခွေ (ယောက်ဖ)ဟု ခေါ်သဖြင့် ကျွန်ုပ် ပို၍ ခံစားလိုက်ရသည်။ ကိုးကန့်စခန်းသို့ ရောက်ပြီး တတိယမြောက်နေ့တွင် ဆမ်လောနှင့် ဝ,တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ မြောက်ပိုင်းဗျူရို မုံးကိုးသို့ ပြန်ကြရမည်ဖြစ်ရာ ဆမ်လောက မျက်ရည်ဝဲ၍ ကျွန်ုပ်ကို နှုတ်ဆက်သည်။

“ပီခွေ၊ ကျွန်တော် ပြန်ရတော့မယ်၊ ဒီမှာ ကျွန်တော့်ဓာတ်ပုံ၊ ကျွန်တော့်ကို မမေ့ပါနဲ့”

ကျွန်ုပ်လက်ထဲသို့ အဖြူအမဲ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ ထည့်ပေးပြီး ချာခနဲ လှည့်ထွက်သွားရာ ဝ,စစ်သားလေးတွေကလည်း လက်ပြနုတ်ဆက်၍ ပခုံးတွင် ရိုင်ဖယ်သေနတ်တို့ကို လွယ်လျက် ရွာလမ်းအတိုင်း ခပ်သွက်သွက် ဆင်းသွားကြလေသည်။

ထိုနေ့ညနေပိုင်းတွင် ကချင်နှင့် ရှမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင် (၁၀၀) ကျော်ဖြင့် ဘရန်ဆိုင် လာနေကြောင်း ဒေသရုံးသို့ သတင်းရောက်လာသည်။ ဘရန်ဆိုင်ကား ထိုင်းနယ်စပ်သို့ ခရီးမဆက်မီ ယန်ဆန်းမှ ဗကပခေါင်းဆောင်တွေနှင့် တွေ့ဆုံမည်ဖြစ်၍ သူရွေးချယ်ထားသော လမ်းကြောင်းအတိုင်း လာနေပြီဖြစ်ရာ ဤမှ ကျွန်ုပ် ထွက်ခွာဖို့အတွက် အမြန်ဆုံး စီစဉ်လိုက်သည့်အခါ ကိုးကန့်မှ သာမန်အရာရှိများအနေနှင့် စိတ်ဝင်စားနိုင်ပါသည်။

ဗကပတို့၏ ကြားခံနယ်ခြားဒေသသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ကီလိုမီတာ (၂၀-၈၀) ကျယ်ဝန်းသည်ဆိုသော်လည်း ယခု ဆက်ရမည့်ခရီးတွင် တစ်နေရာ၌ ဂရုစိုက်ဖို့ လိုလာသည်။ ၎င်းနေရာမှာ ကိုးကန့်နှင့် မြောက်ပိုင်း ဝ,တောင်တန်းတို့ ဆက်ထားသော ချင်းရွှေဟော် (သို့) ကျင်ရွှီဟာ ခေါ် ချိုင့်ဝှမ်းတစ်ခုဖြစ်၍ အဆိုပါနေရာမှာ တစ်ကီလိုမီတာ ကျယ်၍ ကီလိုမီတာ အနည်းငယ် ရှည်လျားသော ရှည်မျောမျော နေရာတစ်ခုဖြစ်နေရာ ကိုးကန့်မှ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်လာသည့်သတင်း ပေါက်ကြားခဲ့သော် ၎င်းနေရာနှင့် မီတာ (၁၀၀) အကွာ တောင်ကုန်းပေါ်တွင် နေရာယူထားသော ဗမာစစ်စခန်းများမှ မော်တာ နှင့် အလွယ်တကူ ထုကြလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဆိုခဲ့ပါ ချိုင့်ဝှမ်းနှင့် နမ့်တင်းမြစ် ကို ဖြတ်ပြီးသည်နှင့် ဝ,တောင်တန်းအတွင်း ရောက်သွားပြီဖြစ်၍ စိတ်ချနိုင်ပြီ ဖြစ်ပါ၏။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့ကို တရုတ်စစ်သုံး ထရပ်ကားတစ်စီး လာခေါ်ရာ ကိုးကန့် ဗကပစစ်သားတွေက မော်တော်ကားနောက်မှ တိုးဝှေ့တက်ကြပြီး ဆန်မိုင်၊ ကျွန်ုပ်နှင့် ဒေသခံ အရာရှိတစ်ယောက်တို့က ခေါင်းခန်းမှ နေရာယူကြသည်။ သျှောင်းယန် ကမူ ရှေ့တွင် နားမည့်နေရာသို့ ခရီးဆောင်အိတ်တွေ ကြိုတင်၍ စိတ်ချ လက်ချ ရောက်ရှိစေဖို့ လားတစ်ကောင်နှင့် နေမထွက်ခင်ကပင် ကြိုသွားနှင့်လေပြီ။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ မော်တော်ကားနောက်တွင် ဖုန်လုံးကြီးတွေ တလိမ့်လိမ့် ချန်လျက် ခရီးထွက်လာခဲ့ကြရာ လောင်းခိုင်နှင့် ချင်းခိုင် ရွာကြီး (၂) ရွာကို ကွေ့ပတ်၍ ချိုင့်ဝှမ်း အောက်ဘက်မှ ရွာလေးတစ်ရွာသို့ မောင်းလာခဲ့ကြပြီး ခေတ္တရပ်နား၍ ရှေ့ခရီးအတွက် စနည်းနာရင်း ဆမ်လောပြန်သွားပြီး တရုတ်အရာရှိတစ်ဦးမှာလည်း ဗမာစကား မပြော တတ်သဖြင့် ဤတွင် စကားပြန်တစ်ယောက် ရှာရပြန်သည်။

“မန္တလေးက တရုတ်ကေဒါတစ်ယောက် ရှိတယ်၊ သူက ဗမာစကားတတ်တယ်၊ ကျွန်တော်တို့နဲ့ သူလိုက်လိမ့်မယ်”

ဆန်မိုင်က ပြောပြီး လိုက်မည့်သူကို အတော်ကြာကြာ စောင့်နေရပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မော်တော်ကားရပ်ထားသော ခပ်လှမ်းလှမ်း နေအိမ်အတွင်းမှ ဘိန်းကို မီးရှို့ရာ မှ ထွက်လာသော စိမ်းရွှေရွှေ အနံ့သင်းလာသည်။ သို့ဖြင့် အရပ်ရှည်ရှည် ပိန်ပိန်ညော်ညော် အသက် (၅၀)ခန့်ရှိသောသူ တစ်ယောက်ရောက်လာပြီး လိုလိုလားလား ပြုံးပြရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ အတွက် စကားပြန်အသစ် ရောက်လာလေပြီ။

ရှေ့ခရီးစဉ်အတွက် သတင်းထူးထူးထွေထွေ မရှိ။ နောက်ထပ် (၁) နာရီကြာ မော်တော်ကားနှင့် ခရီးဆက်လာခဲ့ပြီး တောင်ကြားတစ်ခုသို့ ရောက်လာသည်။ ၎င်းတောင်ကြားကား ကိုးကန့်ဒေသအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်ချနိုင်သော နောက်ဆုံးအမှတ်ဖြစ်၍၊ ဤမှာဝင် မော်တော်ကားကို ထားခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ခပ်သွက်သွက်လျှောက်၍ တောင်ကြားလမ်းကို ကျော်ကာ ‘ချင်းရွှေဟော်’ ချိုင့်ဝှမ်းအတွင်း ဆင်းလာခဲ့ကြသည်။ ချိုင့်ဝှမ်းကား ကျဉ်းလွန်းသဖြင့် အနောက်ဘက် တောင်ကုန်းပေါ်တွင် စခန်းချထားသော မြန်မာစစ်တပ် စခန်းကို တွေ့နေရပြီး ကျွန်ုပ်တို့ သုတ်ခြေတင်လာသော လမ်းလေးမှာ မိတာ အနည်းငယ်မျှသာ ရှည်၍ တရုတ်နယ်စပ်နှင့် ထိနေသော မြန်မာပိုင်နက်အတွင်းမှ လမ်းကျဉ်းလေးတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်ကူးနေသော လမ်းလေးကို ကြည့်နေသည်ရှိသော် ကျွန်ုပ်မျက်နှာကို မမြင်နိုင်အောင် လက်ကိုင်ပဝါဖြင့် မျက်နှာတစ်ခြမ်းကို အုပ်ထားလိုက်ရသေးသည်။ ချိုင့်ဝှမ်းကို ခွ၍ ခရော်ခရွတ် ဝါးတဲငယ်လေးတွေနှင့် တည်ထားသော ရွာသိမ်ရွာငယ်လေး (၂) ရွာကြားမှ ခြေကုန်သုတ်လာချိန်တွင်မူ မြန်မာစစ်စခန်းရှိရာ တောင်ကုန်းပေါ် တမော့မော့ ကြည့်ရင်း အပြင်းလျှောက်လာခဲ့ရသည်။

“တကယ်လို့ သူတို့ပစ်ရင် ဘယ်ဘက်က ချုံပုတ်ထဲ ပြေးဝင်နေလိုက်”

ဆန်မိုင်က ကျွန်ုပ် စိုးရိမ်စိတ်ကို ပြေလိုပြေကြောင်း ပြောသော်လည်း မထူး။ (၂) နာရီမျှ မပြေးရုံတမည် လျှောက်လာပြီး ဘယ်ဘက်သို့ ကွေ့လိုက်ရာ မြန်မာကင်းစခန်းနှင့် လုံးဝ ကွယ်သွားပြီး ရင်စို့လောက်မြင့်သော ကိုင်းပင်တွေကြီးတွေထဲမှ တောလမ်းအတိုင်း ဆက်လျှောက်လာရာ နေလုံးဝမကွယ်မီ ဗကပစခန်းငယ်လေးတစ်ခုကို ခရီးပေါက်ခဲ့ကြသည်။

စခန်းတွင် ဝါးတဲ (၄)လုံးရှိပြီး အသက် (၃၀) ဝန်းကျင် အရာရှိတစ်ယောက်နှင့် ၁၈-၁၉ ပင် မပြည့်တတ်သေးသော စစ်သားလေး (၂)ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ သို့ပေမဲ့ ‘ချင်းရွှေဟော်’ ရွာသို့ ဆက်သွားပြီး နမ့်တင်းတစ်ဖက်မှ လုံခြုံစိတ်ချရာ နေရာတွင် ညအိပ် စခန်းမချဘဲ အကာအကွယ်မဲ့သော ရှေ့တန်း ဤနေရာတွင် စခန်းချဖို့ ဆန်မိုင်နှင့် ကိုးကန့်အရာရှိတို့က ဆုံးဖြတ်လိုက်ရာ ကျွန်ုပ် နားမလည်နိုင်သဖြင့် အကျိုးအကြောင်းကို မေးကြည့်သည်။

“ဒီနေ့ နမ့်တင်းမြစ်ကို ကူးဖို့ ကူတို့သမားတွေ မရှိတော့ဘူး”

သို့တိုင် အဖြေရှိသော်လည်း အခြေအနေအရပ်ရပ်က ကျွန်ုပ်အတွက် ပူပင်ကြောင့် ကြစရာ။ စခန်းတာဝန်ခံအရာရှိ အဆိုအရ အစိုးရတပ်ဘက်မှ သိုးသိုးသန့်သန့် သတင်းတစ်ခုကြားသဖြင့် လှည့်ကင်းတွေ များလာသလို တစ်နေ့ကလည်း ယခု ကျွန်ုပ်တို့ စခန်းချမည့်

ဘက်ဆီ မော်တာတွေနှင့် ထုခဲ့သည်။ ကင်းထောက်လေယာဉ်တွေလည်း ရောက်လာရာ ကျွန်ုပ်တို့ သတင်းကြားမိ၍များလား သို့မဟုတ် ဘရန်ဆိုင်းတို့ လာနေသည်ကို သိ၍ လား၊ ဆန်မိုင်နှင့် တိုင်ပင်ဖို့ ကြိုးစားကြည့်သည့်တိုင် သူက ပြုံးဖြဲဖြဲနှင့် ပခုံးကိုသာ တွန်းပြနေသည်။

“ကျွန်တော်လည်း မသိဘူး၊ ဒါပေမဲ့ အခုတော့ ဒီမှာ ညအိပ်ပြီး မနက်စောစော ခရီးဆက်ကြတာပေါ့”

သို့ဖြင့် အထုပ်အပိုးကို အသင့်ပြင်ဆင်ပြီး အဝတ်အစား အပြည့်ဝတ်ဖြင့် ကျွန်ုပ်အိပ် လိုက်ပြီး မနက် နေမထွက်မီ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး အိပ်ရာထကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ တွက်ချက်မှုအရ အကယ်၍ မနေ့ နေ့လယ်က ကျုပ်တို့ကို ခြေရာခံမိသည် ဆိုလျှင် ယခု အရက်ကျင်းလျှင် တိုက်ခိုက်နိုင်ဖွယ်ရှိသဖြင့် ကော်ဖီမတ်ခွက်တစ်ခွက်ကို ကပျာ ကသီ သောက်ကာ ခရီးထွက်ဖို့ စီစဉ်ကြရာ ကိုးကန့်မှ ပါလာသော ဗကပအရာရှိနှင့် စကားပြန်တို့ နှစ်ယောက်က နမ့်တင်းမြစ်ကူးတို့ ကူးဖို့ ပြင်ဆင်ဖို့အတွက် ရှေ့ဆုံးက သွားနှင့်ကြသည်။ သူတို့နောက် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ သျှောင်ယန်နှင့် ဝန်တင်လားတွေ အပါအဝင် လက်နက်ကိုင် စစ်သားတွေ လိုက်သွားကြပြီး ကျွန်ုပ်တို့ လုံခြုံရေးစစ်သားတွေ ဆီက သတင်းကို စောင့်ဖို့ (သို့) ဗမာစစ်တပ်စခန်းဘက်မှ သေနတ်သံကို နားထောင်ဖို့ ကျွန်ုပ်နှင့် ဆန်မိုင်တို့ နှစ်ယောက်က နေကျန်ခဲ့သည်။

သို့ပေမဲ့ စစ်တပ်ဘက်မှ ဘာသံမှ မကြားရသလို ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့က ထွက်သွားသူ တွေဆီကလည်း သတင်းမကြားရ၊ နာရီအတော်ကြာ စောင့်နေရာမှ ကျွန်ုပ် နေမထီ ထိုင်မသာ ဖြစ်လာသည်။

“သူတို့ ဘယ်မှာလဲ၊ လုံခြုံရေးတစ်ယောက်မှ မရှိဘဲ ငါတို့တွေ ဒီအတိုင်း စောင့်နေလို့ မဖြစ်ဘူး သွားကြဖို့”

ဆန်မိုင်ကို ကျွန်ုပ် မရမက တိုက်တွန်းနေပေမဲ့ သူက ပြုံးဖြဲဖြဲနှင့် မတုန်မလှုပ်။

“ကျွန်တော်တို့ သည်းခံရလိမ့်မယ်၊ လမ်းကြောင်းကို ကျွန်တော် သေသေချာချာ မသိဘူး”

“လမ်းကြောင်း (၂) ကြောင်းပဲရှိတယ်၊ တစ်ကြောင်းက မြစ်ဘက်ဆင်းတဲ့လမ်း၊ နောက်တစ်ကြောင်းက ဗမာစစ်တပ်စခန်းဘက် တက်တဲ့လမ်း၊ အရူးတောင် မမှားနိုင်ဘူး”

ကျွန်ုပ်တို့ (၂) ယောက် (၁) နာရီမျှ အခြေတင် ပြောကြပြီးနောက် နောက်ဆုံး တွင် ဆန်မိုင်က အလျော့ပေးလိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်လာခဲ့ကြရာ ကျွန်ုပ်လည်း ပဝါ ကို မျက်နှာပေါ် တစ်ခါပြန်အုပ်ပြီး (၁၅) မိနစ်ခန့် လျှောက်လာခဲ့ပြီးနောက် နမ့်တိုင်သို့ ရောက်လာသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ လာရာလမ်းတွင် ဒေသခံလူတွေက ကျွန်ုပ်ကို ရှာရှာဖွေဖွေ ကြည့်နေကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း ခေါင်းငိုက်စိုက်ချပြီး လျှောက်လာခဲ့ရသည်။

ချင်းရွှေဟော် ရွာကား မြစ်မြောက်ဘက်ကမ်းပေါ်တွင် တည်ထားသော ရွာကြီး

တစ်ရွာဖြစ်ပြီး ဈေးခင်းလည်း ရှိသဖြင့် ကိုးကန့်နှင့် အစိုးရ ထိန်းချုပ်နယ်မြေများမှ လူတွေနှင့် ပြည့်သိပ်နေသည်။

ကိုးကန့်အရာရှိများနှင့် ကူတို့သမားအဘိုးကြီးတစ်ယောက် ကမ်းနဖူးတွင် ရပ်လျက် ကူတို့ကူးခကို ဈေးဆစ်နေကြပြီး မြစ်ဘက်သို့ သုတ်သီးသုတ်ပြာ လာနေသော ကျွန်ုပ်တို့ကို မြင်လိုက်သည်နှင့် အခြေအနေကို သူတို့ သဘောပေါက်သွားပြီး ကူးတို့ခကို သဘောတူ လိုက်ပြီး လှေပေါ်သို့ အားလုံး တွယ်၍တက်လိုက်ကြရာ ကမ်းမှလှေခွာရုံရှိသေး အရက် အလွန်အကျွံမှုနေသော ဗကပ အရာရှိတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့နောက်သို့ တိုးကြိတ်၍ ရောက်လာသည်။ ပြီးနောက် သူက ဆန်မိုင်ကို ဗမာလိုပြောပြီး ကျွန်ုပ်ဘက် လှည့်၍ ပြောပြန်သည်။ ဆန်မိုင်ကလည်း ထိုသူကို သိသဖြင့် ကြားဝင်ပြောရသည်။

“သူက ဗမာမဟုတ်ဘူး၊ အထူးစဉ်းသည်”

ဤတွင် ပန်ဆန်းမှ ဗမာအရာရှိက ကျွန်ုပ်ကို ပြူးကြောင်ကြောင် ကြည့်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်က သူ့ကို ပြူးပြုဖို့ ခေါင်းပေါ်တင်ထားသော မျက်နှာသုတ်ပဝါကို လှုပ်လိုက်သည် တွင် ထိုသူက အထိတ်တလန့်နှင့် ကိုယ်ကို ဆတ်ခနဲ နောက်တွန့်လိုက်ရာ တလှေလုံး တိမ်းမှောက်တော့မလိုပင် စောင်းသွားသည်။ အလန့်ပျောက်သွားခါမှ ထိုသူက ကျွန်ုပ် လာမည့်သတင်းကို ပန်ဆန်းတွင် ကြားခဲ့သလို ဌာနချုပ်တွင် ကျွန်ုပ်အတွက် ပြင်ဆင်နေ ကြောင်း ပြောပြသည်။

ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်ပြီးနောက် ကျန်လူတွေ အလာကို စောင့်နေ ကြရာ လားများမှာ အတင်းရုန်းနေသဖြင့် တစ်ကောင်ချင်း ကြီးနှင့်ဆွဲ၍ ဖြတ်ကူးခဲ့ရသည်။

ထိုမှ မော်တော်ကားဘီး တစ်ဘီးစာ စွပ်ကြောင်းထနေသော လမ်းကြမ်းလေးအတိုင်း အရှေ့ဘက်သို့ ခရီးဆက်လာရာ ကျွန်ုပ်၏ အရှေ့တောင်အာရှ မြေပုံပေါ်တွင် အဆိုပါ လမ်းကို အဝေးပြေး လမ်းမကြီးအဖြစ် ဖော်ပြထားသော်လည်း ယခုမူ လမ်းတွင် တွေ့ခဲ့ ရသော ထော်လာဂျီအနည်းငယ်အတွက်သာ အသုံးဝင်တော့သည်။ အနောက်ဘက်တွင်မူ မြန်မာမြို့စောင့်တပ်ကြီးတစ်တပ် အထိုင်ချထားသော ဟိုပင်သို့ သွားရာလမ်း ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့က ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် တရုတ်နယ်စပ်သို့ သွားနေရာ ဤ၌ ဗကပနှင့် အစိုးရ နယ်မြေတို့ကို ပိုင်နက်စည်းကို ခွဲခြားဖို့ ခက်လာသော်လည်း လမ်းဘေး နေရာအတော်များများတွင်မူ အရှေ့ဘက်မှ ထိုးဖောက်လာမည့် တပ်တို့ကို တိုက်ခိုက်ဖို့ရာ အတွက် ကတုတ်၊ ရင်တားတို့ကို တွေ့နေရသည်။ ကီလိုမီတာ အနည်းငယ်မျှ လျှောက် လာပြီးနောက် မြေလမ်းမှ ဖယ်ခွာ၍ နှံ့တင်းတောင်ဘက်၊ တောင်တန်းတွေဆီ ဆက်၍ တက်လာကြရာ မြစ်ဝှမ်းမှ စပါးခင်းတွေ ပျောက်သွားပြီး ဘိန်းခင်းတွေ ဖြစ်လာသည်။ ဘိန်းခင်းတွေ ကြားမှ နာရီအနည်းငယ် ဖြတ်လာပြီးနောက်တွင်မူ ယွင်ချင်းမြို့သို့ ရောက် လာသည်။ ယွင်ချင်းကား ဘယ်လိုနေရာမျိုး ဖြစ်သည်ကို ခွဲခြားပြောဖို့ ခက်လှသော်လည်း ဈေးရုံကြီးတစ်ရုံနှင့် ရွံ့အုတ်အဆောက်အအုံတို့တွင် ပါတီရုံးများ ဖွင့်ထားသဖြင့် မြစ်ကူး

လာပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ဖြတ်လာသော ရွာသိမ်ရွာငယ်တို့တွင် လုံးဝမတွေ့ရသော စည်ပင် သာယာလုပ်ငန်း မဆိုသလောက် ရှိနေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကို ဗကပအရာရှိနှစ်ယောက် စောင့်နေရာ နှစ်ယောက်လုံး အသားမည်း မည်း မျက်နှာလေးထောင့်စပ်စပ်နှင့် ဝ,တွေ့ဖြစ်ပြီး တစ်ယောက်က ရွှေသွားတပ်ထားပြီး ကျွန်ုပ်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်၍ သူ့ကိုယ်သူ တပ်ရင်းမှူးတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပြီးခဲ့သည့်နေ့က တပ်စိတ်တစ်စိတ်နှင့် ပြန်ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို ဆက်လက်၍ ဗကပမြို့နယ်ဗဟိုဖြစ်သော ‘ကျင်ရှမ်း’သို့ လုံခြုံရေးတာဝန်ယူ၍ လိုက်ပို့ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။

ဟိုပင်-နမ့်တင်း ချိုင့်ဝှမ်းအထက် တရုတ်နယ်ခြားတောင်တန်းတွေ့ဘက်သို့ လိုက် လာခဲ့ကြ။ နယ်ခြားတစ်လျှောက် ကွန်မြူနစ် ထိန်းချုပ်မှုကို သိသိသာသာ တွေ့မြင်လာရပြီး တစ်ဖက်တွင် ဟိုပင်၊ ပန်လုံနှင့် ၁၉၇၁-၇၂ ခုနှစ်က မီးကုန်ယမ်းကုန် တိုက်ပွဲဖြစ်ခဲ့သော ကွန်လုံအနီးမှ သံလွင်တံတားတို့ကို အစိုးရတပ်တို့က ထိန်းချုပ်ထားကြသည်။ ဆိုခဲ့သလို တိုက်ပွဲပြီးကတည်းက ကွန်လုံ-ဟိုပန်-ပန်လုံတို့ကို အစိုးရတပ်များက ခြေကုပ်ထား လိုက်ကြပြီး သံလွင်အခြောက်ခြမ်းမှ ၎င်းမြို့များကိုမူ ဗကပတပ်များ ဝိုင်းရံထားသော ချိုင့်ဝှမ်းအတွင်းမှ ဗမာ့တပ်ရင်း တပ်ဖွဲ့တို့က ကာကွယ်ထားသည်။

ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာနှင့် နီး၍ပဲလား မသိ၊ ကျွန်ုပ်တို့ မျောလိုက်လာသော နယ်ခြားဒေသတစ်လျှောက်တွင်မူ လူနေကျလာပြီး ဆန်မိုင်နှင့် ဝ,အရာရှိတို့ စကားထဲမှ တစ်ချက်တစ်ချက် သတိထားမိလိုက်သော စကားအရ ဗကပတို့ ဝင်လာပြီးနောက် ဒေသခံ အများစုမှာ အောက်ဘက် ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြသည်။ အချို့ ဆိုလျှင် သံလွင်အနောက်ဘက်မှ ပို၍ လုံခြုံစိတ်ချမှုရှိသော လားရှိုး၊ ဆန်ဝီနှင့် တန့်ယန်း မြို့တွေအထိ ရောက်သွားကြကြောင်း သိခဲ့ရသည်။

ယခု အင်အား (၃၀) နီးပါးရှိသော ကျွန်ုပ်တို့စစ်ကြောင်းမှာ မွန်းတည့်ချိန်တွင် ကျင်ရှမ်းသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ကျင်ရှမ်းရွာကား လေကြောင်းကျသော ကုန်းပြင်မြင့် ပေါ်တွင် ဝံ့သည်၍ တရုတ်လူမျိုး အများဆုံး နေထိုင်ကြပြီး အိမ်တိုင်းလိုလို ရှေ့ဘက်တွင်မူ လားတွေအတွက် သက်ငယ်မိုး ဝါးတဲကြီးတွေ ရှိကြပြီး ဤရွာတွင် ဝင်ခါမှ ခွေးဟောင်သံ တွေ ပြန်ကြားကြရသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ တည်းခိုသော အိမ်ရှင်မှာ အသက် (၄၀) ဝန်းကျင်ရှိ တရုတ် အမျိုးသား ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ယခုလို ခက်ရော်ကြမ်းတမ်းလှသော တောတောင်တွေနှင့် ရွာတစ်ရွာ တွင်မူ သူ၏အနေအထိုင် အပြုအမူတို့မှာ မလိုက်ဖက်၊ ဟန်လုပ်နေသည်မှာ သိသာလှသည်။ မီးခိုးရောင် ဂျာကင်အင်္ကျီ၊ အနက်ရောင် ဘောင်းဘီရှည်နှင့် ဖိနပ်ကို ပြောင်လက်နေအောင်

ပေါ်လစီတိုက်ထား၊ ငါးသုံးလုံးစီးကရက်ကို လက်ကမချ၊ စီးကရက်ပြာကို လက်ညှိုးနှင့် တောက်ခြွေပြီး ကုတ်ပေါ် ဝဲကျနေသော ဆံပင်ကို ခေါင်းကို တဆတ်ဆတ်လှုပ်ရင်း နောက်လှန်တင်နေသည်ကို ကြည့်ရင်း ဟောင်ကောင်ဇာတ်ကားတွေထဲက လူဆိုးဂိုဏ်း ခေါင်းဆောင်လို ဂိုက်မျိုးပါလားဟု တွေးမိလိုက်သေးသည်။

သို့ပေမဲ့ သူကခေသူမဟုတ်။ မြန်မာ၊ လာအို၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံ တို့တွင် (၇) နှစ်မျှ အပျော်ခရီးထွက်ခဲ့ပြီး ယခု သူ့ရွာ ကျင်ရှမ်းသို့ ပြန်ရောက်လာခဲ့ သည်မှာ မကြာသေး။

“လွန်ပရာဘန် မှာလည်း တစ်ခဏ ကျုပ် နေခဲ့သေးတယ်”

သူက ငါးသုံးလုံး စီးကရက်ကို တစ်ချက် ဖြာထုတ်လိုက်ရင်း ဆက်ပြောသည်။

“ကျုပ် သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ အရောင်းအဝယ်လုပ်ပြီး ခရီးဆက်ကြတယ်။ တစ်ခါ တစ်ခါ တရုတ်ဘက် တက်တယ်။ ထိုင်းက လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတွေ သွားဝယ်ပြီး ‘လွန်ပရာ ဘန်’ မှာ ပြန်ရောင်းကြတယ်၊ ဒါမှမဟုတ် ဗီယက်ကျင်းမှာ ရောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဟန့်ရှင်း ဒါမှမဟုတ် ဗမာပြည်နယ်စပ်ကို ထရပ်ကားနဲ့ ကုန်ပို့တာ ပိုကျန်တယ်”

“အဲ့ဒီနိုင်ငံတွေမှာ ပြည်ဝင်ခွင့်ယူရတာ လွယ်သလား”

သူ့မှာ ဗမာမှတ်ပုံတင်ပင် ရှိမှာမဟုတ်သည်ကို မှန်းဆမိသဖြင့် ကျွန်ုပ်က မေးလိုက် ခြင်းဖြစ်သည်။

“ကျုပ်တို့က ဒီလို ဗီဇာကိုပဲ သုံးတယ်”

သူက ဟန်ပါပါ ပြုံးရင်း အိတ်ထောင်ထဲက တရုတ်ငွေစက္ကူတစ်ထပ်ကို ဖျတ်ခနဲ ဆွဲထုတ်၍ပြလိုက်ရာ နိုင်ငံ (၅) နိုင်ငံကို နိုင်ငံကူးလက်မှတ်မပါဘဲ အိမ်ဦးနဲ့ ရေကပြင် သို့သွားနိုင်သော မှောင်ခိုသမား၊ သကောင့်သားကို ကျွန်ုပ်ပင် မနာလို ဖြစ်မိလိုက်သည်။

“အဲ့ဒီနိုင်ငံတွေဆီကို ဘိန်းသယ်သွားသေးလား”

“ဟာ... မဟုတ်တာ၊ ဘယ်လိုသယ်နိုင်မှာလဲ”

သူက စကားပိတ်အဖြစ် လှောင်သလို တစ်ချက်ရယ်လိုက်သော်လည်း ပြောမပြ သော ကိစ္စတစ်ခုရှိနေသည်ကိုမူ အရိပ်အမြွက်သိနိုင်သည်။ သို့ဖြင့်လည်း ကျွန်ုပ်သည် သူနှင့်အတူ မသက်မသာ ရယ်ရင်း လာအို ကောင်မလေးတွေအကြောင်း စကားလမ်းလွှဲ လိုက်ရာ ယခင်လို ခေါင်းကို တဆတ်ဆတ်ခါ၍ ဆံပင်ကို နောက်လှန်သိမ်းရင်း ပြုံးပြုံးကြီး လုပ်နေပြပါ၏။

မည်သို့ရှိစေ ဤရွာဤဒေသသည် သူ၏ ဘိုးဘွားတို့မြေဖြစ်၍ မိသားစု တာဝန် ရှိသူတို့က သူ့ကို ပြန်ခေါ်ခဲ့ပြီး နယ်စွန့်နယ်ဖျားက စာမတတ် ပေမတတ် လူတွေကြားမှာ သူ့ဌေးလုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ နိုင်ငံခြားစီးကရက်သောက်သူ ဇာတ်ကြမ်းရုပ်ရှင်- သရုပ်ဆောင်တစ်ယောက်လို ဝတ်ပုံစားပုံနှင့် ‘လွန်ပရာဘန်’ က ကောင်မလေးတွေနှင့်

ကိုယ်တွေ့အကြောင်းများကိုကား သူ့ဘဝ၏ အဆင့်အတန်းတစ်ခုအဖြစ် ယခုအထိ ဆက်၍ ထိန်းသိမ်းထားနေဆဲ။ နောက်တစ်နေ့ ဝေလီဝေလင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစတင်ခဲ့ရာ လမ်းတွင် နှင်းခဲတွေ ဖုံးနေသဖြင့် ခြေထောက်နှင်းလိုက်တိုင်း တကျွတ်ကျွတ်၊ တကျွတ်ကျွတ် ဖြစ်နေသည်။ ဝ,တပ်စိတ်မှူးမှာ ကျင်ရှမ်းတွင် ကျန်နေခဲ့သဖြင့် ကိုးကန်မှ အရာရှိတစ်ယောက်နှင့် ဘိန်းသမား တရုတ်စကားပြန်တို့က ခရီးလမ်းကို တာဝန်ယူလာကြသည်။ သို့ပေမဲ့ မကြာခင်မှာပင် ကိုးကန်မှ ဗကပအရာရှိဆိုသူသည်လည်း ဘိန်းသမားဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ် ရိပ်မိလိုက်ရာ ဈေးခင်းရှိသော ရွာတစ်ရွာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်တိုင်း သူတို့နှစ်ယောက် ပျောက်သွားပြီး တအောင့်ကြာခါမှ ‘ကောင်း’ပြီး ပြန်လာတတ်ကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစဉ်တွင် အဓိကပွိုင့်တစ်ခုမှာ အစိုးရမြို့စောင့်တပ်နှင့် ကီလိုမီတာ အနည်းငယ်သာ လှမ်းသော ပန်လုံချိုင့်ဝှမ်းသို့ ဆင်း၍ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် စိတ်ချရသော ဝ,တောင်တန်းသို့ မတက်မီ ထသိန်းမြစ်ကို ဖြတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ဤ၌ ကံကောင်းချင်တော့ ချိုင့်ဝှမ်းဘက် ဆင်းလာသည်နှင့်အမျှ သစ်ပင်ချုံပင်တို့သည်လည်း ပို၍ ထူထပ်လာရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးက ကျင်ရှမ်းမှ တောထဲသို့ ဖြတ်ဆင်းသွားသည့်အခါ နောက်ဘက်သို့ အော်ဟစ်၍ အမိန့်ပေးကြသည်။ သို့ပေမဲ့ သူတို့ အမိန့်ကို ဘယ်သူကမှ အလေးမထားဘဲ ကျွန်ုပ်တို့သဘောနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ထသိန်းမြစ်ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ဖြတ်ဆင်းလာကြသည်။

မြစ်ကူးတံတားမှာ ကြီးတံတားဖြစ်ပြီး သစ်လုံးတိုင်များနှင့် ဆောက်ထားပြီး ဝါယာကြိုးတွေကလည်း သံချေးတက်နေရာ ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ယောက်ချင်းစီ ဖြတ်ကူးကြရာ တံတားကား ပြတ်ကျတော့မလောက် ယိမ်းထိုး လှုပ်ခါသွားသည်။ မြင်းတွေကိုမူ ရေတိမ်ပိုင်းမှ ဖြတ်ကူးကြရသည်။ သို့ပေမဲ့ မြောက်ဘက်ကမ်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာသည်နှင့် ကျွန်ုပ် အံ့ဩသွားရသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့မှ မြင်းစီးသွားသော ခေါင်းဆောင်ကြီးနှစ်ဦးအား ပေါင်းပင်မြက်ပင်ရှင်းသည့်နေရာတွင် ကျကျနန ထိုင်နားနေသည်ကို တွေ့လိုက်လို့ပဲ ဖြစ်သည်။ နောက်ကျ ကျန်နေသူတွေကို သူတို့ စောင့်နေတာပဲဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ပထမ ကျွန်ုပ်တွေ့မိလိုက်သော်လည်း နောက်တစ်နာရီလောက်ကြာသည်အထိ သူတို့နှစ်ဦးက မြေကြီးပေါ်မှာ ပက်လက်ကြီးလန်ပြီး အဇ္ဈာ မိုးကောင်းကင်ကြီးကို ငေးမောနေသေးရာ ကျွန်ုပ်က ဆန်မိုင်ကို အကျိုးအကြောင်း မေးရတော့သည်။

“သူတို့ပင်ပန်းနေလို့ အဲ့ဒါ ဘီစကွတ်မုန့်စားပြီး အနားယူဦးမယ် ပြောတယ်”

“ဒီနေရာမှာ အနားယူမယ် ဟုတ်လား၊ ပန်လုံနဲ့ အရမ်းနီးနေတယ်၊ ရှေ့က ရွာတစ်ရွာကို ဘာလို့ ဆက်မသွားရတာလဲ”

ကျွန်ုပ်စကားကို ဆန်းမိုင်ကတစ်ဆင့် သူတို့နှစ်ယောက်ကို ပြန်ပြောသည့်အခါ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနှင့် ကျွန်ုပ်ကို ပြန်အော်ပြောသည်ကို ဆန်မိုင်က သံတမန်ဆန်ဆန် ပြုံး၍ ပြောသည်။

“သူတို့ ပင်ပန်းနေတယ်လို့ ပြောပါတယ်”

“သူတို့က မြင်းစီးလာတာ၊ ငါတို့က ခြေထောက်နဲ့လာတာ၊ ဘာကြောင့် ပင်ပန်းနေရတာလဲ၊ ဘာလဲ၊ နောက်ထပ် ဘိန်းရှူဖို့ လိုသေးလို့လား”

နောက်ထပ် တစ်နာရီအထိ ကျွန်ုပ်တို့ ခေါင်းဆောင်ကြီးနှစ်ဦး၏ ဘိန်းစည်းစိမ်ကား မပြေလျော့သေး၊ ကောင်းကင်ပေါ်မှာ လမ်းလျှောက်နေဆဲ။ သို့ဖြင့် နောက်ဆုံးတွင်မူ ခေါင်းဆောင်ကြီး နှစ်ယောက်လုံး မြင်းတွေပေါ် ဒဿိဒေယိုင်နှင့် ကုပ်ကက်တက်၍ ခရီးဆက်ထွက်လာခဲ့ကြရာ ကျွန်ုပ်လည်း ကျောပိုးအိတ်နှင့် လမ်းလျှောက်လာခဲ့သည်။ အခြားတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကလည်း တဖျော်တပါးနှင့် ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်သွားကြရာ မကြာခင် မှာပင် ဘိန်းစားနှစ်ယောက်၏ အော်ဟစ်ညည်းသံကို ကြားရသော်လည်း ၎င်းတို့ကို တော်တော် အာရုံပျက်နေသော ဆန်မိုင်ထံမှ စကားတစ်လုံးမျှ မကြားရတော့။ ထသိန်း မြစ် တောင်ဘက်မှ တောင်တန်းများကား ကိုးကန်နှင့် ကျင်ရှမ်းတောင်တို့ထက် ကျယ်ပြော၍ ပိန်းပိန်းထနေသော တောအုပ်တွေကြားက ထုံးကျောက်တိုင်ကြီးတွေ ထိုးထွက်နေပြီး ပက်ကြားအက်တွေကြားမှ ပေါက်နေသောအပင်တို့ ဖုံးလှုပ်ခန်းဖြစ်နေရာ ဝ၊ဒေသသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်ရောက်လာချေပြီ။

မြွေလိမ်မြွေကောက် လမ်းအတိုင်း တစ်နာရီမျှ ကုတ်ကုတ်ခဲခဲ တက်လာပြီးနောက် ပထမဆုံးသော ဝ၊ကျေးရွာတစ်ရွာသို့ ရောက်လာသည်။ ရွာအမည်သည်လည်း မြစ်အမည် အတိုင်း ‘ထသိန်း’ ဖြစ်ပြီး ကတော့ချွန် သက်ငယ်မိုး တဲငယ်လေးအလုံးပေါင်း (၅၀) ခန့် ရှိပြီး တဲတိုင်းကို ဝါးခြံစည်းရိုးဖြင့် ကာရံထားသည်။ ချည်ကြမ်းလုံချည်နှင့် အပေါ်ပိုင်း ဗလာကျင်းထားသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်တို့ကို တဲထဲမှ လှမ်းကြည့်နေပြီး ချက်ချင်း တံခါးပိတ်ပစ်လိုက်သည်။

နောက်ထပ် နာရီအနည်းငယ်ကြာ တောင်တက်ခရီးဆက်ခဲ့ရာ၊ အလားတူ ဝ၊ရွာ လေးတွေကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည်။ ကိုးကန်ဒေသတွင် တွေ့ခဲ့ရသော ရွာတို့မှာ ဆင်းရဲ၍ ညစ်ပတ်သော်လည်း ဒေသခံ ကုန်သည်၊ ဈေးသည်များ၊ ဝန်တင်လားနှင့် နွားလှည်းများ နှင့် အိမ်တံခါးနဖူးစည်းတွင် တရုတ်စာတန်းတွေ တွေ့ခဲ့ရသဖြင့် အနည်းဆုံး အထွေထွေ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုတော့ ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဝ၊ကျေးရွာတို့ကို တွေ့လိုက်ရသည်ကား နာဂတောင်တန်းဒေသမှ ရှေးဟောင်းဘဝကို ပြန်သတိရစရာ ဖြစ်ခဲ့ရပါ၏။

အသားမည်း၍ ခန္ဓာကိုယ် တုတ်ခိုင်မှုရှိသော ဝ၊တို့က စကားလည်ချောင်းသံနှင့် ပြောတတ်သည်ဖြစ်၍ ရှမ်းတို့က ဝ၊တို့၏ ဒေသိယစကားကို ဖားအော်သံနှင့် ပုံခိုင်းတတ်သည်။ သို့ရာတွင် ဝ၊ဘာသာစကားကို ပလောင်၊ မွန်၊ ခမာ စသည်ဖြင့် မွန်ခမာ ဘာသာစကား အုပ်စုအတွင်း ကြောင်းကျိုးညီညွတ်စွာ ထည့်သွင်းနိုင်ပါသည်။

ဝ, လူမျိုးတို့၏ မူလနေရပ်မှာ ရှမ်းပြည်ဒေသ အနံ့အပြားနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း တို့ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကို ထိုင်းတွင် ‘လဝ’ လူမျိုးဟူ၍ လူသိများကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ဝ, တို့သည်ကား နိုင်ငံရေးအရ တိုးတက်မှုမရှိသဖြင့် သူတို့ဝမ်းကွဲညီနောင် မွန်နှင့် ခမာတို့လို ဘုရင်အင်ပါယာတို့ကို မဆိုထားလင့် ကိုယ်ပိုင်နိုင်ငံတော်တစ်ခုကိုပင် မတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့။ သို့ရာတွင် (၂၀) ရာစုသို့ ရောက်လာသည်အထိ ထိုင်းမြောက်ပိုင်းမှ ချင်းမိုင်ဘုရင်တို့က လဝ, တို့ကို မူလမြေပိုင်ရှင်တွေအဖြစ် နှစ်စဉ် အခွန်ဆက်နေသေးသည်။

ယနေ့ထိုင်းနိုင်ငံတွင် သမိုင်းဆိုင်ရာ အယူအဆတစ်ခုရှိရာ ၎င်းတို့ အဆိုအရ ထိုင်းတို့သည် ယနေ့ နေထိုင်သောနေရာ၌သာ အစဉ်နေလာခဲ့သူတွေဖြစ်ပြီး မြန်မာနှင့် တရုတ်တို့မှာ ထိုင်းနှင့် အလားတူ အထွေထွေ ယဉ်ကျေးမှုရှိသော လူမျိုးများ၊ ရှေးယခင်က အာသံတွင်ရှိသော လူမျိုးများမှာ ထိုင်းနိုင်ငံမှ ကူးပြောင်းအခြေချခဲ့ကြသော ရလဒ်များ ဖြစ်သည်။

သို့ဆိုလျှင် ထိုင်း (သို့) ရှမ်းလူမျိုးတို့၏မူလဇာတိကား ထိုင်းမြေ ဧကန်စင်စစ် ဖြစ်သည် ဆိုပါက မေးချင်စရာဖြစ်လာသည်မှာ မြေဩဇာကောင်းမွန်၍ လွင်ပြင်ကျယ် သော အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ်ဒေသကို ပစ်ပြီး မြောက်ဘက် ရှမ်းတောင်တန်း များဆီ ဘာကြောင့် အပင်ပန်းခံ တက်ခဲ့ကြရပါသလဲ။ နောက်ထပ် မေးခွန်းတစ်ခုမှာ ချင်းမိုင်ဘုရင်တို့က လဝ, တို့ကို မူလမြေပိုင်ရှင်တွေအဖြစ် ဘာကြောင့် နှစ်စဉ် အခွန် ဆက်သနေရပါသလဲ။

ဤ၌ ကြောင်းကျိုးဆီလျော်သော ရှင်းလင်းချက်တစ်ခုမှာ ထိုင်း (သို့) ရှမ်း(တိုင်း) လူမျိုးတို့၏ မူလနေရာမှာ တရုတ်ပြည် တောင်ပိုင်းဖြစ်သော်လည်း မြောက်ပိုင်းမှ ၎င်းတို့ ထက် လူဦးရေအရဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံရေးအရဖြစ်စေ အားကြီးသော ‘ဟန်’ တရုတ်တို့၏ ဖိအားကြောင့် အာသံ၊ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း၊ ယူနန်၊ လာအို၊ ဗီယက်နမ်မြောက်ပိုင်း ဒေသအချို့နှင့် နောက်ဆုံး ယနေ့ထိုင်းနိုင်ငံ၏ မယ်နမ့်ချောင်ဖရား ချိုင့်ဝှမ်းအထိ ပျံ့နှံ့ လာခဲ့သည်။

မြစ်ဝှမ်းဒေသသစ်သို့ ရှမ်းနှင့် ထိုင်းတို့ ရောက်လာသည့်အခါ ဝ၊ လဝ တို့မှာ ဒေသခံ တောင်တန်းနေ လူမျိုးများအဖြစ်ရှိနေနှင့်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင်မူ တရုတ်ပြည်တောင် ပိုင်းမှ ကချင်၊ လားဟူနှင့် အခါ လူမျိုးတို့သည်လည်း လူနေဒေသဖြစ်သော ချိုင့်ဝှမ်းနှင့် မြေပြန့်လွင်ပြင်တစ်ဝိုက်သို့ အခြေချလာခဲ့ကြသည်တွင် ကချင်ကဲ့သို့သော လူမျိုးစုတို့က တောင်တန်းဒေသမှ အောက်ဘက်သို့ တွန်းဆင်းလာသဖြင့် ချက်ချင်းဆိုသလို ရှမ်းနှင့် ထိပ်တိုက်တိုးကာ မသင့်မြတ်မှုများ ဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။

သို့ရာတွင် မြန်မာတို့ကမူ တစ်ဘာသာ၊ တိဗက် တောင်ပိုင်းမှ ဧရာဝတီလွင်ပြင် သို့ ရွှေ့ပြောင်းလာကြပြီး မွန်တို့ကို စစ်အောင်နိုင်ပြီး ကိုယ်ပိုင်အင်ပါယာ တည်ထောင်ခဲ့ရာ

မှ တောင်တန်းဒေသမှ ဗမာမဟုတ်သော လူမျိုးတို့ကို ပဏ္ဍိတဆက် စော်ဘွား၊ စော်ကန်၊ နယ်စားပယ်စားတွေအဖြစ် သိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးရလဒ်မှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် မတူကွဲပြားသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ အများဆုံးနေထိုင်ရာနေရာ ဖြစ်လာပြီး ခေတ် သစ်ကမ္ဘာ၏ အရုပ်ထွေးဆုံးနှင့် လက်ပေါက်အကပ်ဆုံး ပြည်တွင်း လက်နက်ကိုင်ပုန်ကန် မှုပင် ဖြစ်သည်။

၀,လူမျိုးအများစုမှာ ရှမ်းနှင့်တရုတ် နယ်မြေနှစ်ခုကြားတွင် ညပ်နေပြီး ယဉ်ကျေးမှု နှစ်မျိုးလုံးက အပြိုင် လွှမ်းမိုးထားပြီး ဘာသာရေးအရ အဓိက အုပ်စုကြီး (၂) စုအဖြစ် ကွဲသွားရာ ပထမအစုမှာ ရှမ်းနှင့် တရုတ်တို့က လွှမ်းမိုးထားသော အုပ်စုဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကို ၀, အယဉ်အဖြစ် ရည်ညွှန်းတတ်ကြသည်။ ဒုတိယအုပ်စုကား လွန်လေပြီးသော ကာလ တစ်ခုအတွင်း အမေရိကန် ဘက်(ပ)တစ်တို့က သာသနာပြုခဲ့ကြသော ခရစ်ယာန် ၀,အုပ်စု ဖြစ်သည်။

၎င်းတို့နှင့် အစဉ်အလာအရ ဝမ်းကွဲညီနောင် တော်စပ်သော နောက်ထပ် အုပ်စု တစ်စုမှာ လူသူကင်းဝေးလျက် တောင်တန်းကြီးတွေပေါ်မှာ နေထိုင်သော ၀,အရိုင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန် အစောပိုင်းကာလအတွင်း ဗကပတို့ရောက်မလာ မီအထိ ခေါင်းဖြတ်သောအလေ့အထရှိနေသေးသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်ရောက်လာသော နယ်မြေမှာ ၀,အယဉ်ဒေသဖြစ်သော်လည်း ပန်ဆန်း မရောက်မီ ၀,အရိုင်းတို့ဒေသကိုပါ ဖြတ်သန်းရမည်ဖြစ်ရာ၊ ယခင်က ၎င်းနေရာသို့ အနောက်တိုင်းသား အနည်းငယ်သာ ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ချီတက်လာသော ၀,အယဉ်ဒေသတစ်လျှောက် ရွာတိုင်းတွင် ဘုန်းကြီး ကျောင်းနှင့် စေတီပုထိုးတို့ တွေ့ရတတ်သော်လည်း သူတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာကား နတ်ကိုးကွယ် မှုနှင့် လုံးထွေးနေသည်။ ရွာတစ်ရွာတွင်မူ သက်ငယ်မိုးထားသော နတ်ကွန်းတစ်ခုထဲတွင် သစ်သားဖြင့် ထွင်းထုထားသော ယောက်ျားလိင်အင်္ဂါကြီးတစ်ခုကို မတ်မတ်ထောင်ထားပြီး၊ နတ်ကွန်းနှင့် မနီးမဝေးတွင် ဗုဒ္ဓဘုရားကျောင်းဆောင်တစ်ခုလည်း တည်ထားရာ ဤကိစ္စ ကို ရွာသူရွာသားအားလုံးသာမက ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးများကပင် လက်ခံထားကြဟန် တူသည်။

နောက်တစ်နေ့ တစ်နေ့လုံးတွင်မူ မြိုင်ပလက်၊ ၎က်ဘရတ်၊ ငိုင်းဘရတ်၊ ယောင်ဖရို၊ ယောင်ရိုင်း စသည်ဖြင့် ရွာအသီးသီးကို ဖြတ်လာကြရာ အချို့ရွာများမှာ ဘက်ပတစ် ခရစ်ယာန်ရွာများဖြစ်၍ နေအိမ်ထရံပေါ်တွင် ခရစ်ယာန်ပြက္ခဒိန်နှင့် အရောင်လွင့်နေပြီ ဖြစ်သော ယေရှုခရစ်ပုံ (သို့) လက်ဝါးကပ်တိုင်တို့ကို ချိတ်ဆွဲထားကြသည်။

ရွာတစ်ရွာတွင် တဲတစ်တဲသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်ကြရာ အိမ်တံခါးဝတွင် ဖိနပ်ချွတ်၍ တောဆောင်းဦးထုပ်ကို ဝါးကြမ်းပေါ် ပစ်ချလိုက်သော ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်သားတွေ အားလုံး မယုံသလို စိုက်ကြည့်နေကြပြီး သေချာပြီဆိုခါမှ အဘိုးကြီးက သူ့အိပ်ရာနေရာသို့ သွားပြီး

အဖုံးအနက်နှင့် စာအုပ်ကြီးတစ်အုပ်ကို ကောက်ယူလိုက်သည်။ စာအုပ်ကြီးက အနှောင့်ချုပ် ရိုးများပင် ပြုတ်တာတွေ ပြုတ်နေလေပြီ။

တရုတ်လယ်သမားဝတ်စုံနှင့် ဗကပ ဦးထုပ်ဆောင်းထားသော အဘိုးကြီးက ကျွန်ုပ်ထံ စာအုပ်ကို တရိုတသေပေးရာ စာအုပ်ကို ဝ,ဘာသာ (အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ) ဖြင့် ရေးသားပြီး အတွင်းခေါင်းစီး စာမျက်နှာအောက်ဆုံးတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဝ, ဓမ္မတေးစာအုပ်၊ ဘုန်းတော်ကြီး အမ်၊ ဗင်းဆင့်ယန်းက စုစည်း ပြန်ဆို၍ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဘုန်းတော်ကြီး ဇော်ကော်ဆွမ်းက ပုံနှိပ်ကြောင်း ရေးသားထားသည်။ သို့ပေမဲ့ ပုံနှိပ်ခနှစ် ကိုမူ ဖတ်မရတော့။ ဤ၌ တစ်ချိန်လုံးဘေးက ကြည့်နေသော ဆန်မိုင်က ဝင်ပြောသည်။

“ခင်ဗျားကို သူက သာသနာပြုဘုန်းကြီးထင်နေတယ်၊ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် (၂၀) လောက်က ဒီမှာ အမေရိကန် မစ်ရှင်တွေ ရှိခဲ့တယ်၊ သူသိခဲ့တာ အဲဒီအမေရိကန်တွေပဲ ဆိုတော့ ယခု သူတို့ ပြန်လာပြီအထင်နဲ့ ဝမ်းသာနေတာ၊ ဒါကြောင့် ခရစ်ယာန်ဝင်ကျမ်း ကို သူတို့ မေ့မထားဘူးဆိုတာကို ပြချင်နေတာ”

ဆန်မိုင်ကပြောပြီး ခွက်ထိုးခွက်လန်ရယ်နေသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ခရစ်ယာန်တစ်ယောက် မဟုတ်သော်လည်း ရင်ထဲ ထိထိခိုက်ခိုက် စံစားလိုက်ရသည်။ ဓမ္မတေးစာအုပ်ကို ကျွန်ုပ် လှန်လျော့ကြည့်မိရာ “ရှေ့သို့ချီ ခရစ်ယာန်စစ်သားများ” နှင့် “မြင်းစာခွက်တွင် မွေးဖွားခြင်း” ဆိုသည့် တေးနှစ်ခုစလုံး ဝဘာသာပြန်ဆိုထား သည်ကို တွေ့လိုက်ရပါ၏။ အဘိုးကြီးက သူ့စာအုပ်ကိုပြန်ယူသွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ နေ့လယ်စာ စားနေချိန်မှာ ဘေးနားက ထိုင်ကြည့်နေသည်။ နေ့လည်စာမှာ ထုံးစံအတိုင်း ထမင်းနှင့် မာလင် အသားစည်သွတ်။ ခေါက်ဆွဲကတော့ ပြောင်တာကြာပြီ။ ခပ်လှမ်းလှမ်း မီးလင်းဖို ဘေးတွင်မူ အခြားမိသားစုဝင်တွေ ဝိုင်းထိုင်လျက် ကျွန်ုပ်တို့ စားသောက်နေကြသည်ကိုပင် ကြည့်နေကြရာ လူကြီးလူငယ် သူတို့အားလုံး ဝါးဆေးတံရှည်တွေနှင့် ဆေးရွက်ကြီး သောက်နေကြပြီး၊ ဆေးမသောက်သော အငယ်ဆုံး ကလေးများကမူ သူတို့ဆေးတံရှည်တွေ ပျောက်မည်စိုး၍လား မသိ။ ကြိုးနှင့်ချည်၍ လည်ပင်းတွင် ဆွဲထားကြသည်။ ဝ,ရွာနေ ရွာထိုင်တို့၏ လူမှုဘဝက အလွန်အမင်း အခြေခံကျလှရာ၊ သူတို့၏ တစ်နေ့တာကာလ အတွင်း အဓိက အချိန်ဖြုန်းစရာ အလုပ်မှာ သူတို့တံထဲက မီးလင်းဖိုဘေးတွင် ဝိုင်းထိုင်ရင်း ဆေးရွက်ကြီးသောက်တာပဲ ဖြစ်မည်ထင်သည်။ အိမ်ဝိုင်းအပြင်တွင် ဆေးရွက်ကြီးပင်တွေ အုပ်လိုက်တွေ့နေရသဖြင့် ခရစ်ယာန် ဝ,များနေထိုင်ရာ မြောက်ဘက်ဒေသတွင် ဘိန်းစိုက်ပျိုး မှု လုံးဝ မတွေ့ရသလို ၎င်းတို့ ရောင်းချရသော ဝင်ငွေနှင့်ပင် အသက်ရှင်ရပ်တည် နေနိုင်ဖွယ်ရှိသဖြင့် မြောက်ဘက် ဝ,ဒေသတွင် ဘိန်းစိုက်ပျိုးရေး ကင်းစင်၍ ဆေးရွက်ကြီး စိုက်ပျိုးသော ဒေသတစ်ခုအနေနှင့် ကျွန်ုပ် တွေးကြည့်နေမိပါသည်။

မိုးပေါ်ဈေး၊ ရှမ်းမြောက်ဒေသ။

သို့ဖြင့် တောင်ဘက်သို့ ရောက်လာသည့်အခါတွင်မူ တလွင့်တကြော မြက်ခင်းပြင်ကြီးနှင့် နိမ့်ချည်မြင့်ချည်နှင့် တောင်ခေါင်းတုံးတွေကို ဘွားခနဲတွေ့လိုက်ရသည်။ ဤတွင် တွေ့ရသော တောင်ကြီးတစ်တောင်မှာ သစ်ပင်တစ်ပင်မျှ မရှိ၊ တောင်အမည်မှာ လျှိုင်မိုင်၊ တရုတ်လို ခွန်မင်ရှန်၊ ဟုခေါ်ကြောင်း ဝ၊စစ်သားတွေက ပြောသည်။ သို့ပေမဲ့ မြေလမ်းမှာ မော်တော်ကားတစ်စီးသာသာကလေး မောင်းလို့ရနိုင်ပြီး တရုတ်ပြည်နယ်စပ်သို့ တောင်စောင်း ဆင်ခြေလျောအတိုင်း ကွေ့ပိုက်၍ သွားလေရာ လမ်းချောအတိုင်း သျှောင်းယန်က လားတွေကို ကြိမ်တစ်ချောင်းနှင့် ရှေ့မှ မောင်းသွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့က နောက်မှ ခြေဒရွတ်ဆွဲ၍ လိုက်သွားခဲ့ကြပါ၏။ တောင်၏ အောက်ဘက် တောင်ခါးပန်းတွင် ရွာကြီးတစ်ရွာကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ရွာထဲတွင် ပျဉ်ထောင် သွပ်မိုးအိမ်နှင့် အုတ်ကြွပ်မိုး၊ ရွံ့အုတ်အိမ်တို့ကို တန်းလျက် ဆောက်ထားပြီး ဤနေရာ၌ပင် ဈေးရောင်းဈေးဝယ်လုပ်ကြပြီး ဈေးပတ်ပတ်လည်တွင်မူ ဝါးအိမ်အစုလေးတွေနှင့် စပါးခင်းတွေ ရှိသည်။ တောင်တန်းတွေကြားမှ ဝ၊ရွာငယ်လေးတွေကို ဖြတ်လာခဲ့ပြီးနောက် ယခု မြင်ရသော အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် ဤနေရာကား မြို့တစ်မြို့ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိသည်။

ရှမ်းဘာသာဖြင့် မိုးမိုင် (သို့) နေရာသစ် ဟုခေါ်၍ ဈေးကိုမူ တရုတ်ဘာသာဖြင့် ‘ချင်တီဖန်း’ ဟု ထင်ရှားသည်။ မြန်မာအသံနှင့် ဆိုလျှင် ‘မိုင်းမော’ဟု တွင်သည်။ မည်သို့ခေါ်သည်ဖြစ်စေ ဤနေရာကား ဗကပတို့၏ ဝ၊ဒေသမြောက်ပိုင်း ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးဌာနချုပ် ဖြစ်ပါ၏။

၀ အမျိုးသမီးတစ်ဦး။

ဈေးကြီးအတွင်း လူအုပ်ကြားထဲမှ တိုးဝှေ့၍ သက်ငယ်မိုး ဝါးဆိုင်လေးတွေကို ဖြတ်လာရာ 'လစ်ဗာပူး 33' တီရှပ်တွေ အပုံလိုက် ရောင်းချနေရာ တရုတ်ပြည် ဘက်မှ ဝင်လာသည်ဟု ယူဆရသော အဆိုပါ တီရှပ်များမှာ ကျွန်ုပ်တို့ လာရာလမ်းတွင် အရပ်သားများသာမက စစ်သားများပါ ဝတ်ထားကြသဖြင့် ဤဒေသတွင် အတော်လူ ကြိုက်များသော ဒီဇိုင်းဖြစ်ဟန်တူပါသည်။ သို့ပေမဲ့ 'လစ်ဗာပူး' ဘောလုံးအသင်းတီရှပ် ကို ဝတ်ထားသဖြင့် ပြင်ပကမ္ဘာကြီးနှင့် တော်တော် ထိစပ်မှု ရှိပါလားဟု အောက်မေ့ နေခိုက်မှာပင် ကျွန်ုပ် ရောက်လာသည်ကို မြင်သဖြင့် ဈေးရောင်းဈေးဝယ်သူတွေအားလုံး ပြူးပြူးပျာပျာနှင့် ထိတ်လန့်၍ စွတ်မိစွတ်ရာ ပြေးကြလေရာ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲ ဈေးဆိုင် တစ်ဆိုင်ပေါ် တက်ပြီး 'ဟေ့လူတွေ၊ လစ်ဗာပူး ဘောလုံးအသင်းဆိုတာ ကျုပ်လိုကောင် တွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့အသင်းဟ' လို့သာ အော်လိုက်ချင်တော့သည်။ သို့ပေမဲ့ ဗကပ ရုံးသို့သာ ကျွန်ုပ် ဆက်လျှောက်လာရာ ရုံးသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာသည့်အခါ စောစော ကလောက် ဝရန်းသုန်းကား မဖြစ်သည့်တိုင် ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာမည်မှန်း ဘယ်သူမှ မသိသဖြင့် ပြူးပြူးပြဲပြဲတော့ ဖြစ်သွားကြသေးသည်။

တာဝန်ကျပ်ထမ်းတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ရေခဲမစိမ်ထားသော တရုတ်ဘီယာ (၂) လုံးချပေးပြီး သူ့အထက်အရာရှိတွေကို အိပ်ရာက သွားနှိုးသည်။ တစ်ခဏအကြာတွင်

အရပ်ရှည်ရှည်၊ လူလတ်ပိုင်းအရွယ်၊ ဗကပယူနီဖောင်းနှင့် လူတစ်ယောက် မှန်မှန်သုန်သုန် မျက်နှာထားနှင့် ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်ကို ဝတ်ကျေတမ်းကျေ ပြုံးပြသည်။ သူ့အမည်မှာ မြသောင်း၊ ခရိုင်ပါတီအတွင်းရေးမှူးဖြစ်ကြောင်း ဆန်မိုင်က ပြောပြီး ကျွန်ုပ်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးရာ ကျွန်ုပ်က စိစိဝမ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဘာသတင်းကြားသေးလဲဟု မေးကြည့်လိုက်သော်လည်း အဖြေကား နတ္ထိ။ ဤ၌ ကျွန်ုပ်အတွက် စိတ်သက်သာစရာ တစ်ခုမှာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ပါလာသော ဘိန်းစားကိုးကန်အရာရှိ (၂) ယောက် ချက်ချင်း ပြန်သွားကြတာပဲ ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ကျွန်ုပ်နားရမည့်အခန်းသို့ ခေါ်သွားကြရာ၊ တောင်ဆင်း၊ တောင်တက်ခရီးရှည်ကြီးကို ချီတက်လာရသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း မောမောနှင့် ချက်ချင်း အိပ်ပျော်သွားတော့သည်။

ထိုနေ့ညတွင် ကျွန်ုပ်ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ခရိုင်ရုံးအနီး ဘောလုံးကွင်းတွင် အကနှင့် ဖြေဖျော်ကြရာ လူတစ်ရာကျော်က သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို အသံဖြင့် သီဆိုကြပြီး အမျိုးသမီးတွေက မီးပုံကြီးဘေးတွင် ဝိုင်း၍ကြသည်။ သူတို့သီချင်းမှာ ဆွဲဆွဲငင်ငင်နှင့် ငြီးစရာကောင်းသော အလွမ်းသီချင်းမျိုးဖြစ်ပြီး အကမယ်တွေကလည်း ခြေထောက်ကို ရှုပ်တိုက်သွားရင်း ကိုယ်ကိုယ်မိမ်း၍ ဗုံသံနှင့်အညီ ကနေကြရာ ၎င်းတို့အရိပ်များကပါ ကွင်းပြင်ထက်တွင် ယိမ်းထိုးနေလေသည်။

ညကား အရိုးထဲအထိ အေးစိမ့်နေရာ ကျွန်ုပ်၏ ဖီး(ဒ်) ဂျာကင်ကြီးနှင့် မလုံလောက်သဖြင့် စောင်တစ်ထည်ကို ပခုံးပေါ်မှ ခြုံထားရသည်။ ပါတီအရာရှိများကား တရုတ်ကုတ်အင်္ကျီ ထူထူကြီးတွေ၊ ဗကပဦးထုပ်တွေနှင့် ကျွန်ုပ်ဘေးတွင် ဝိုင်းထိုင်နေကြရာ ခေါင်းဖြတ်သော လူမျိုးစုတို့၏ သမိုင်းဦးခေတ် ရှင်သန်ရာ မြေပေါ်တွင်မူ ယခု ဗမာမတ်(စ်)ဝါဒီ-လီနင်ဝါဒီတို့ သက်ရောက် ခြေရောက် လွှမ်းမိုးနေသဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုနှစ်ခု တထူးတဆန်း ပေါင်းစပ်နေသည်တို့ကို ကြည့်ရင်း ကျွန်ုပ်အဖို့ အံ့ဩမဆုံး ရှိခဲ့ရပါ၏။

ပါတီအတွင်းရေးမှူး မြသောင်းဆိုသူကား ဝ,ဘုရင်တစ်ပါးလို တော်တော်ပျော်နေပုံ ရသည်။ ကျွန်ုပ် သတိမထားမိမှာ စိုးသဖြင့် ဒေသခံ ဝ,တွေက သူ့ကို ဘယ်လိုလေးစားကြောင်း သိစေလို၍ ခဏခဏ လက်ညှိုးထိုးပြနေသည်။ နောက်နေ့တွင် သူနှင့်ကျွန်ုပ် အင်တာဗျူးကြည့်ရာ ဝ,ဒေသကို ဗကပတွေ ခြေကုပ်ယူလာပုံသည်လည်း အခြားနေရာတွေနှင့် တစ်ပုံစံတည်း ဖြစ်သည်။ ဒေသခံ စစ်ဘုရင်တို့က ကိုယ်ပိုင်တပ်တွေနှင့် တစ်နယ်တစ်မင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြပြီး မြန်မာစစ်တပ်မှ တပ်မှူးတွေက တစ်ဖက်၊ ကူမင်တန်တပ်ဖွဲ့အရာရှိတွေက တစ်ဖက် လက်ဝါးရိုက်၍ ဘိန်းအရောင်းအဝယ် လုပ်ကြပြီး အမြတ်ကို ဝေစားကြလာခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ မင်းမဲ့အခြေအနေ ရှိနေရာမှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင်မူ ဗကပတို့က ကိုးကန်မှ ထိုးဆင်းလာပြီး ကူမင်တန်တို့ကို အလွယ်တကူ နှိမ်နင်းလိုက်သဖြင့် ကူမင်တန်တပ်များ ထိုင်းနယ်စပ်သို့ ထွက်ပြေးသွားကြရာ နယ်ခံစစ်ဘုရင်တွေနှင့် ဗကပ

တို့သာ ရင်ဆိုင်တွေ့ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ် မေ (၁) ရက်တွင် မိုးခိုင့်မှ ဗမာ့မြို့စောင့်တပ်ကို ဗကပတပ်ဖွဲ့ဝင် တစ်ထောင် ဝိုင်း၍ ချေမှုန်းလိုက်ရာ အစိုးရတပ်များက ပန်လုံနှင့် ပဲယိပ်သို့ ဆုတ်ခွာ၍ အခိုင်အမာ ခုခံသဖြင့် ဗကပတို့ လက်လျှော့ခဲ့ရသည်။

တရုတ်အာဏာပိုင်တွေက ကျုပ်တို့ကို အရမ်းကျေးဇူးတင်ခဲ့ကြတယ်ဗျ။ မြသောင်းက စီးကရက်ကို တစ်ရှိုက် ရှိုက်လိုက်ရင်း ပြုံး၍ဆက်ပြောသည်။

“ဝ,ဒေသကို ကျုပ်တို့ သိမ်းလိုက်တော့မှ သူတို့တွေ ညတိုင်း ကောင်းကောင်း အိပ်ပျော်နိုင်ကြလို့ဗျ။ နယ်ခြားကို ကျော်ပြီး တိုက်ခိုက်တာတွေ၊ အဖျက်အမှောက် လုပ်တာတွေ မရှိတော့ဘူးလေ”

သို့ရာတွင် နောက်ရောက်လာသော နယ်ရှင်ပယ်ရှင် အသစ်တို့ကို ဒေသခံတို့ လက်ခံဖို့ရာအတွက် နှစ်အတော်ကြာ အချိန်ယူခဲ့ရသေးသည်။ ဝ,ဒေသအတွင်း ရုံးစိုက်၍ အုပ်ချုပ်ရေး ထူထောင်ဖို့ ကြိုးစားသော ဗကပတို့ကို ဝ,ဒေသခံတို့က ရရာလက်နက်တွေ နှင့်ပင် တိုက်၍မောင်းထုတ်ခဲ့ကြရာ အထူးသဖြင့် ရှေးခေတ်သုံး တူမီးသေနတ်၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်သုံး ရိုင်ဖယ်သေနတ်တို့ဖြင့် ချုံခိုတိုက်ခဲ့ကြသည်။ ဤ၌ ဝ,ဒေသခံတို့၏ ခုခံမှုကို ဗကပတို့က တုံ့ပြန်သောသမိုင်းနှင့် NSCN က ဒေသခံ အရှေ့နာဂတို့ကို တုန့်ပြန်သောသမိုင်းမှာ အတော်များများဆင်တူသလို ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုတွင်လည်း မတ်(စ်)ဝါဒီ ဗကပနှင့် ခရစ်ယာန် NSCN တို့ လက်ရည်တူခဲ့ကြပါ၏။

“ခွန်မ ဒေသမှာ မိန်းမတွေရော၊ ကလေးတွေရော အပါအဝင် တစ်ရွာလုံး ကျုပ်တို့ကို ခံချကြတာ၊ အဆောက်အအုံ အကြီးကြီးတစ်ခုထဲ ဝင်နေကြတယ်”

မြသောင်းက ကျေးရွာတစ်ရွာကို အောင်ပွဲခံခဲ့ပုံကို ပြန်ပြောပြသည်။

“ဒါနဲ့... ကျုပ်တို့က B-40 ရောကက်နဲ့ တဲကြီးထဲကို ပစ်သွင်းလိုက်တော့မှပဲ ကိစ္စပြတ်တော့တယ်”

သူ့စကားကို သဘောကျပြီး မြသောင်း တစ်ချက် ရယ်လိုက်သည်။ ဤသို့ဖြင့် နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းတွင် ဒေသခံတို့၏ ခုခံတိုက်ခိုက်မှုတို့ လျော့ကျသွားပြီး ဗကပတို့၏ လက်နက်အစွမ်းကြောင့် ဝ,တို့က ဗကပ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကို လက်ခံခဲ့ကြရသော်လည်း ဆွေမျိုးစု ခေါင်းဆောင်များမှ တစ်ဆင့်ခံ အုပ်ချုပ်ရေးကား ဆက်လက်ရှိလာခဲ့သည်။ ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာကို ကျင့်သုံးရာတွင် မြသောင်း၏ အဓိက ဩဇာခံမှာ ဝ,အကြီးအကဲ တစ်ဦးဖြစ်သူ ‘ချောက်(ဝ်)ညီလှိုင်’ ဖြစ်သည်။ အရပ်ရှည်ရှည်၊ ဖိန်ကပ်ကပ်၊ အသားဖြူသဖြင့် ချောင်မှာ ဝ,နှင့်မတူ၊ တရုတ်နှင့် တူနေရာ သူ၏ဂျာကင်အပြာ မီးခိုးရောင်ဘောင်းဘီတို့ကြောင့် တရုတ်နှင့် ခွဲ၍ပင် မရတော့ပေ။

၁၉၆၀-၇၀ ကာလများအတွင်းက ကိုယ်ပိုင်လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ‘ချောက်(ဝ်)ညီလှိုင်’ ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး တစ်ခါတစ်ခါ ပြိုင်ဘက် စစ်ဘုရင်များနှင့် ဖြစ်စေ၊ ကူမင်တန် တပ်များနှင့်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် မြန်မာတပ်များနှင့်ဖြစ်စေ တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး

၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင်မူ လက်နက်ခဲယမ်းတို့ ဖောဖောသီသီ ပေးမည်ဟူသော ကမ်းလှမ်းချက်နှင့် ‘ချောက်(ဝ်)ညီလိုင်း’ကို ဗကပက စည်းရုံးခဲ့ရာ ညီလိုင်းကလည်း သူ့ဘဝကို ဗကပတွေ လက်ထဲ ဝကွက်အပ်လိုက်သည်မှာ တွေးကြည့်ဖို့ပင် မလိုပါ။ ဤနည်းဖြင့် ညီလိုင်းနှင့် အခြားလူမျိုးစု အကြီးအကဲတို့၏ အကူအညီဖြင့် ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ဝ,ဒေသကို ဗကပတို့က ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့သဖြင့် ခေါင်းဖြတ်သော အလေ့အထ ရပ်တန့်သွားသော်လည်း စကားအနေ နှင့်ကား ခေါင်းဖြတ်သော အစဉ်အလာကို ပြောနေကြသေးရာ အဆိုပါကိစ္စကို ‘ချောက်(ဝ်) ညီလိုင်း’က မကြာခဏ ထုတ်ဖော်ပြောတတ်သည်။

“အရင်ကဆို လူတွေဟာ ခေါင်းဖြတ်မှာ ကြောက်တာကြောင့် ကိုယ်ရွာကဝေးဝေး ကို ဘယ်တော့မှ မသွားကြဘူး၊ လယ်ထဲမှာ အလုပ်လုပ်ရင်တောင် အဖွဲ့နဲ့ အလုပ်လုပ်ကြ ရတယ်”

ညီလိုင်းက ရယ်ပြီး စကားဆက်သည်။

“ခေါင်းပြတ်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာအုပ်စုကို မကောင်းဆိုးဝါး အန္တရာယ် က အကာအကွယ်ပေးပြီး ကောင်းကျိုးချမ်းသာပေးတယ်လို့ ယုံကြည်ခဲ့ကြတယ်။ မြေရှင် ပဒေသရာဇ်ခေတ်က အစွဲအလမ်းပါဗျာ”

ညီလိုင်း၏ စကားထဲတွင် ဗကပတွေဆီက ရလာသော မတ်(စ်)ဝါဒ စကားလုံးတွေ နှင့် ရိုးရာယုံကြည်မှုတို့ ရောထွေးနေသည်။ ညီလိုင်း၏ အပြောအရ မတ်လမှစ၍ ဧပြီလအထိ ခေါင်းဖြတ်ရာသီဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဝတို့အဖို့ အဆိုပါကာလမှာ နှစ်သစ်ကူး အတာသင်္ကြန်ပွဲတော် ကာလဖြစ်သော်လည်း နတ်ကိုးကွယ်သော ဝတို့အတွက်မူ စပါးစိုက် ရာသီ အစဖြစ်၍ ဤရာသီတွင် ခေါင်းဖြတ်၍ စပါးအထွက်တိုးစေဖို့အတွက် ခေါင်းပြတ် ကို ဝါးလုံးဖြင့် ထိုး၍ ရွာအဝင် ရွာအထွက်တွင် စိုက်ထားတတ်ကြသည်။

ဆိုခဲ့သလို စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆက်စပ်နေသော ဝ,အစဉ်အလာ၏ သမိုင်းကြောင်းကား မှုန်ဝါး၍ အပြည့်အစုံ နားလည်နိုင်မည် မဟုတ်သော်လည်း ဝ,အများစုနှင့် သမိုင်းဆရာ တို့က ခေါင်းဖြတ်အစဉ်အလာနှင့် ပတ်သက်၍ ဒဏ္ဍာရီက ယခုလို ဆိုပါသည်။

အေဒီ ၂၂၀-၂၈၀ သုံးပြည်ထောင်ကာလက တရုတ်စစ်သူကြီး ချူကိုလိုင်းက ဝ,တို့ကို ဥပါတ်မျှင်နှင့် သဘာဝအားဖြင့် မဖြစ်ထွန်းနိုင်တော့သည့် ပြုတ်ထားသော စပါးစေ့တွေကို ဝ,လူမျိုးတို့အား စိုက်ရန် ပေးခဲ့သည်ဆို၏။ စပါးပင် မဖြစ်ခါမှ စစ်သူကြီး ‘ချူ’က မင်းတို့တွေ ခေါင်းဖြတ်ပြီး ယဇ်ပူဇော်လျှင် စပါးပင်တွေ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ပြောပြီး ဝတွေက သူပြောသလို လိုက်နာဆောင်ရွက်သည့်အခါမှ ချူက မျိုးအောင်မည့် စပါးစေ့တို့ကို ထပ်ပေးခဲ့ရာ ရလဒ်သည်ကား စပါးဖြစ်ထွန်းဖို့အတွက် ဝ,မျိုးနွယ်စု အချင်းချင်း ခေါင်းဖြတ်ဖို့ သတ်ဖြတ်နေကြလေရာ ထိန်းရသိမ်းရခက်သော ဝ,တို့ကို လိုရာပုံသွင်းနိုင်အောင် တရုတ်တို့က ဖန်တီးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တောင်တန်းဒေသနေ

လူမျိုးစုတို့အနေနှင့် ၎င်းတို့၏ နေ့စဉ်လိုအပ်ချက်တို့ကို တရုတ်ကုန်သည်တွေထံ အားကိုး နေရသည်ဖြစ်၍ တရုတ်တွေကိုတော့ ခေါင်းဖြတ်ဖို့ရန် ရန်ရှာပုံမရပေ။ သို့ရာတွင် ခေါင်းဖြတ်အလေ့အထ၏ မူလဇာစ်မြစ်အရ မည်သို့ရှိစေ ဆိုခဲ့ပါ ဒဏ္ဍာရီကား ဝ,လူမျိုးတို့ ၏ ရင်ထဲမှ ၎င်းတို့အပေါ် လူလည်ကျခဲ့သော တရုတ်တို့အပေါ် နာကြည်းမုန်းတီးနေသော စိတ်အခံကို ကောင်းစွာ ဖော်ပြနေပါ၏။

သို့ပေမဲ့ ဒဏ္ဍာရီတွင် ခေါင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဝ,တွေ ဘယ်လို ခေါင်းမျိုးကို ကြိုက်ကြကြောင်း မပါ။ အသက်ကြီးပိုင်း ဝ,အများက ဆစ်(ခဲ) လူမျိုးခေါင်းကို ပိုကြိုက် သည်ဟု ဆိုသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် မုတ်ဆိတ်မွေး၊ ပါးမြိုင်းမွေးနှင့် ပန်ချာပီခေါင်းပေါင်းပါ ပါလျှင် ပိုကြိုက်သည်။ အဆိုပါကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ရှမ်းလူမျိုး သမိုင်းဆရာတစ်ဦးဖြစ် သော စပ်ဆိုင်မိန်း မန်းရိုင်းက ၎င်း၏ “The Shan State and British Annexation” တွင် ယခုလို ဖော်ပြခဲ့သည်။

၁၉၃၉ ခုနှစ်အတွင်း ဗြိတိသျှ အရာရှိတစ်ဦး၏ ဝ,ဒေသခရီးစဉ်တွင် ဆစ်(ခဲ)လူမျိုး ဒေါက်တာတစ်ယောက်လည်း လိုက်ပါလာရာ၊ တစ်နေ့ သူတို့ စခန်းချရာသို့ ဝ,တွေ ရောက်လာပြီး စခန်းမှတစ်ဆင့် အချို့ကို ရူပီးငွေ (၃၀၀) ပေးပြီး ဆစ်(ခဲ) ဒေါက်တာ၏ ခေါင်းကို သူတို့ လိုချင်ကြောင်းနှင့် ယခုလို ပါးမြိုင်းမွေး၊ မုတ်ဆိတ်မွေးတွေနှင့် ထူးထူး ခြားခြားခေါင်းဖြစ်၍ ၎င်းကို ဖြတ်၍ ယဇ်ပူဇော်လိုက်လျှင် ထူးထူးခြားခြား အကျိုးပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောသဖြင့် ဆစ်(ခဲ)ဆရာဝန်ကို အစောင့်တပ်စိတ်တစ်စိတ်နှင့် ချက်ချင်း ပြန်ခိုင်းလိုက်ရသည်ဟု ရေးသားထားသည်။

ဝ,လူ့အဖွဲ့အစည်းအနေနှင့် ခေါင်းဖြတ်သော အလေ့အထကြောင့် အားအင်ချည့်နဲ့ ခဲ့ရသလို စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်လည်း အဓိကအတားအဆီးကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါသော် လည်း တစ်ဖက်က ကြည့်လျှင် မြေပြန့်နေ လူယဉ်ကျေးတို့က ဝ,ဒေသကို ကြောက်ရွံ့၍ မလာရဲကြသဖြင့် ဝ,လူ့အဖွဲ့အစည်းကား မော်ဒန်ခေတ်ကာလ ရောက်သည်အထိ ကိုယ်ပိုင် လက်နက်၊ ကိရိယာတို့ဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် ဝ,ဒေသကို ဗကပတို့ ထိန်းချုပ်ပြီးနောက်တွင် အတိုက်အခိုက် အသတ် အပုတ်တို့ဖြင့် ယဉ်ပါးလာခဲ့သော ဝ,တို့ကို ကွန်မြူနစ်တွေ မျက်စိကျခဲ့ကြပြီး အစိုးရ တပ်တွေကို တိုက်ဖို့အတွက် ဝ,လူငယ်တွေကို စည်းရုံး သိမ်းသွင်းခဲ့ကြသည်။ အမှန် အားဖြင့် ဝ,လူမျိုးတို့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ၎င်းတို့နယ်မြေကို ကျူးကျော်လာသူဟု ယူဆ သူတို့ရန်မှ မျိုးဆက်ပေါင်းများစွာကတည်းက ကာကွယ်လာခဲ့ကြသည်ဖြစ်၍ ဗကပတို့က ၎င်းတို့ကို လွယ်လွယ်ကူကူ စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။

မုံးမိုင်တွင် တစ်ပတ်ကျော်လာပြီး တစ်နေ့၊ ကျွန်ုပ်မှာ ကိုယ်လက်မအိမ်သာဖြစ် လာပြီး ကိုယ်အပူရှိန်တက်လာကာ ခံတွင်းပျက်လာပြီး ကြက်ဥပြုတ်နှင့် လက်ဖက်ရည်ကြမ်း တို့ကိုသာ အားပြုစားနေရသည်ဖြစ်၍ နဖူးမှချွေးတွေ တောက်တောက်ကျလျက် တခေါင်း လုံး မူးဝေနေသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင်မူ အပူချိန် (၄၁) ဒီဂရီ ဆဲစီးယပ် တက်လာသဖြင့် လူနာကြည့်ဖို့ အခေါ်လွှတ်လိုက်ရာ ဗကပဆေးတပ်သား သူနာပြုဆရာမတစ်ယောက် ရောက်လာသည်။ သို့ပေမဲ့ နောက်ကျိနေသော ရွံနှစ်ရောင်ရေဖြင့် ဆေးထိုးအပ်ကို ဆေးပြီး ကျွန်ုပ်ကို ဆေးတစ်လုံး ထိုးလိုက်ရာ ကျွန်ုပ် မျက်လုံးပြူးလို့မှ မဆုံးသေးမိမှာပင် ၎င်းရေ တစ်ဖန်ခွက်နှင့်ပင် ဆေးပြား (၂) ပြား ထပ်တိုက်နေသေးသဖြင့် မငြင်းသာတော့ဘဲ ရေနှင့် မျိုချလိုက်ရသည်။

ဒေသခံ ဗကပအုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ရှိသူတို့နှင့် ကျွန်ုပ် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့စဉ်က ရွာတွင် ပစ္စည်းကိရိယာ အပြည့်စုံရှိသော ဆေးရုံတစ်ရုံရှိပြီး တရုတ်ပြည်မှ သင်တန်းဆင်း နပ်(စ်) (၂၆) ယောက်တို့က တာဝန်ယူ ကုသပေးနေသည့်အကြောင်း ကြားသိခဲ့ရပါသော် လည်း ယခု လက်တွေ့အရမူ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို မဆိုထားနှင့် သူတို့ပြောသော စာရင်းဇယားတို့ကိုပင် သံသယ ဖြစ်စရာ ရှိလာခဲ့ပါ၏။

ထိုညက စောင်ခေါင်းခြီးခြံ၍ ကျွန်ုပ် အိပ်နေရာ၊ ခန္ဓာတစ်ကိုယ်လုံး ချွေးတွေ ရွဲရွဲနစ်ပြီး အသားတွေ ပူခြစ်နေသော်လည်း အရိုးထဲက စိမ့်အေးလာရာ ကျွန်ုပ် အခြေအနေ တဖြည်းဖြည်း ဆိုးရွားလာနေသည့်တိုင် ဗကပမှ ကျွမ်းကျင်သူနာပြုတစ်ယောက်မှ ရောက် မလာ။ အကယ်၍ ကျွမ်းကျင်ဆေးဝန်ထမ်းတွေရှိလျှင်တောင် ဤမှာရှိပုံမရ။ နောက်နေ့ ရက်အနည်းငယ်တွင် ကျွန်ုပ် အဖျားကြီးပြီး ကယောင်ချောက်ချားတွေ ဖြစ်လာရာ ကိုယ့် ကိုယ်ကိုယ် မနည်းအားတင်းထားရသော်လည်း သတိလက်လွတ်ဖြစ်ခါနီးမှာပင် ဘရန်ဆိုင်း တို့အဖွဲ့ မုံးမိုင်သို့ ရောက်လာပြီဟု ကြားလိုက်ရသဖြင့် ကျွန်ုပ် အားတက်သွားသည်။ ဘရန်ဆိုင်းတို့အဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ဆေးတပ်သားတစ်ယောက် ကျိန်းသေပါမည်ကို သိသဖြင့် သူတို့အဖွဲ့နှင့် တွေ့လိုကြောင်း ကျွန်ုပ် ပြောလိုက်သည်။ ထိုညမှာပင် ဘရန်ဆိုင်းနှင့် သူ၏ ဆေးမှူး ဟိန်းဝမ်တို့ ပေါက်ချလာပြီး စိုးရိမ်တကြီး ကြည့်ရှုကြသည်။

“ခင်ဗျားဖြစ်နေတာ ငှက်ဖျားပါ”

ဘရန်ဆိုင်းက တိုးတိုးညင်ညင် ပြောပြသည်။ ကံကောင်းထောက်မစွာပင် ဟိန်းဝမ် တွင် ဆေးနှင့် ပစ္စည်းကိရိယာ အပြည့်စုံပါလာရာ ကျွန်ုပ်ကို ပိုးသတ်ထားသော ဆေးထိုး အပ်နှင့် ဆေးတစ်လုံး ထိုးပေးပြီး သောက်ရမည့် ဆေးလုံးတို့ကိုလည်း ပလပ် စတစ်အိတ်နှင့် ထည့်ပေးသည်။ ဘရန်ဆိုင်းက သူ့ရိက္ခာထုပ်ထဲက အိုဗာတင်းတစ်လုံး ထုတ်၍ ကျွန်ုပ်ကို ပေးသဖြင့် အစာကောင်းကောင်း မစားနိုင်သည်မှာ ကြာပြီဖြစ်၍ ထိုအတွက် ကျေးဇူး တင်ရသည်။ ထိုအချိန်မှ လုံးဝ ထူထူထောင်ထောင် မဖြစ်သေးမီ အားနည်း၍ ဆယ့်လေး

ငါးလှမ်းမျှသာ လျှောက်နိုင်သေးသော်လည်း ကျွန်ုပ်နေထိုင်ရာ တဲဝန်းကျင်တွင် နေ့စဉ် လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ရင်း ကြိုးစားနေခဲ့သည်။

နောက်ရက်အနည်းငယ်တွင် ပန်ဆန်းနှင့် ထိုင်းနယ်စပ်ခရီးအတွက် ဘရန်ဆိုင်နှင့် အဖွဲ့ ဆက်လက်ထွက်ခွာသွားသလို တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဆန်မိုင်လည်း မိုးကိုးသို့ပြန်သွား သဖြင့် သူ့နေရာကို စကားပြန်တစ်ယောက် အစားထိုးဖို့ကိစ္စ ပေါ်လာသည်။ ယခုလိုကျွန်ုပ် အနေဖြင့် ကျန်းမာရေးချို့တဲ့နေချိန်တွင် ကျွန်ုပ်ဘေးကလူတွေနှင့် ဆက်သွယ်နိုင်ဖို့ အရေး ကြီးသည်။ သို့ပေမဲ့ ဤဒေသတစ်ဝိုက်တွင် အင်္ဂလိပ်စကားပြောတတ်သူ တစ်ဦးတည်းရှိပြီး အနီးအနားရွာတစ်ရွာတွင် နေသည်ဆို၍ သူ့ကို အခေါ်လွှတ်လိုက်ရာ သူ့အမည်မှာ ဘမောင်။ အရပ်ပုပုနှင့် တောင်ကြီးမှ အိန္ဒိယအမျိုးသားတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ၁၉၅၅ ဝန်းကျင်ကာလအတွင်းက ဗကပထရောက်လာသူ ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ယခင်က ငပလီ ကမ်းခြေမှ စထရန်းဟိုတယ်ဟောင်းတွင် စားပွဲထိုးလုပ်ခဲ့ဖူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်က သူ့ကိုခေါ်လိုက် သည့်အခါတိုင်း သူက ကျွန်ုပ်ကို ဟိုတယ်တွင် တည်းခိုနေသော ဧည့်သည်တစ်ယောက်လို ဆက်ဆံတတ်သည်။ မနက်ခင်းမိုးလင်းသည်နှင့် သူက ယခုလို နိဒါန်း ချီတတ်သည်။

“မနက်စာအတွက် လူကြီးမင်း ဘာများ သုံးဆောင်ချင်ပါသလဲ”

ဤအခါမျိုးတွင် ကျွန်ုပ်က ‘ပေါင်မုန့်မီးကင် (၃) ချပ်၊ မှိုကြက်ဥမွေကြော်တစ် ပွဲ၊ သစ်သီးယို၊ ကော်ဖီတစ်ခွက်နှင့် သရက်သီးဖျော်ရည်တစ်ခွက်’ ဟု မှာလိုက်ချင်ပါ သော်လည်း တကယ့်လက်တွေ့တွင်မူ ဆန်ပြုတ်နှင့် ရော်ဘာတုံးလို ကိုက်မရ ဝါးမရ သော ကြက်သားကင်နှင့်သာ ပြီးလိုက်ရပါ၏။

ဘမောင်က ကျွန်ုပ်နှင့် စကားပြောရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေဖို့အတွက် အဘိဓာန် စာအုပ်လေးတစ်အုပ် ယူလာသည်။ သူ့စာအုပ်မှာ ဟောင်းနွမ်းနေရာ စထရန်း ဟိုတယ်တွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့စဉ်ကတည်းက သူ့ကိုင်ဆောင်လာခဲ့သော စာအုပ်လည်း ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ တစ်နေ့ ပန်ဆန်းမှ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ယောက် ရောက်နေကြောင်း ကျွန်ုပ်ကို လုံးဝအသိမပေးဘဲ ကျွန်ုပ် အခန်းထဲဝင်လာပြီး ဆိုင်းမဆင့် ဗုံမဆင့် လူတစ် ယောက်က သူ့ကိုယ်သူ မိတ်ဆက်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်မှာ စောင်အထပ်ထပ် ခြုံပြီး လှဲနေသည်။

“ကျွန်တော့်နာမည် အောင်ထက်ပါ၊ ခင်ဗျားနဲ့အတူ ပန်ဆန်းအထိ ကျွန်တော် လိုက်ရမယ်”

လူပုံ ခပ်နွဲ့နွဲ့နှင့် အသက် (၄၀) ခန့်ရှိပြီး ခါးတွင် တရုတ်စစ်သုံး ပစ္စတိုတစ်လက်ကို ခါးပတ်နှင့် ချိတ်ထားသည်။ သူ့အင်္ဂလိပ်စကားမှာ အတော်ကောင်းပြီး၊ နောင်ခါမှ မန္တလေး တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ခဲ့ဖူးသူတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

“ဒါနဲ့ ခင်ဗျားအတွက် ဒီမှာ...”

သူက ပါတီတံဆိပ်နှိပ်ထားသော အညိုရောင် စာအိတ်တစ်အိတ်ကို ကမ်းလိုက် သဖြင့် ဖွင့်ကြည့်ရာ၊ ကျွန်ုပ် ဝမ်းသာသွားသည်။ ဆိုင်နောင့်တို့ သားအမိ ဘတ်(စ်) ကားနှင့် တရုတ်ပြည်မှ ဖြတ်ပြီး ပန်ဆန်းသို့ ချောချောမောမော ရောက်ရှိကြောင်း သိလိုက်လို့ပဲ ဖြစ်သည်။

အောင်ထက်နှင့် ကျွန်ုပ် ရင်းနှီးသွားသည့်အခါ အောင်ထက်မှာ သတင်းစာနှင့် စာရေးဆရာကြီး လူထုဦးလှနှင့် ဒေါ်အမာတို့၏ သားဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ အောင်ထက် မှာ နှစ်အတော်ကြာ အထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရပြီး ကိုကိုးကျွန်းသို့ပင် အပို့ခံခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ သူနှင့်အတူ ခရီးသွားရမည်မှာ ကျွန်ုပ်အတွက် အားဆေးတစ်ခွက်ဖြစ်ပြီး မကြာခင်မှာပင် ကျွန်ုပ်လည်း စားချင်သောက်ချင်စိတ် ရှိလာကာ ခေါက်ဆွဲတစ်ပန်းကန်နှင့် မပါမပြီး မာလင်စည်သွတ်ဘူးမှ အသားတစ် တစ်တုံးကို အပြောင်ရှင်းပစ်လိုက်သည်။ အောင်ထက် က ရှေ့ခရီးအတွက် ပြင်ဆင်နေပြီဖြစ်၍ ယခုတော့မူ ဒုက္ခ သုက္ခတွေ အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံနှင့် ခရီးကြမ်း နှင်လာခဲ့ရသည်ဖြစ်၍ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ပင်ပန်း နုံးချည့်နေသော ကျွန်ုပ်အတွက် ပန်ဆန်းကား အဆုံးအစ မထင်သော ကန္တာရထဲက အိုအေစစ်တစ်ခုလို ခရီးတစ်ကွာသာ လိုတော့ပါ၏။

ဒီဇင်ဘာ (၁၃) ရက်၊ မိုးမိုင်မှ ကျွန်ုပ်တို့ထွက်လာချိန်အထိ ကျွန်ုပ်မှာ အဖျားသွေး ရှိန်ရှိန်လေး ရှိနေပြီး အားလည်းမပြည့်သေး။ သို့ပေမဲ့ ၀,ဒေသ အလယ်ကြောမှ ဖြတ်၍ ပန်ဆန်းသို့ (၆) ရက်ခရီး နှင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့အုပ်စုတွင် အောင်ထက်နှင့် တောင်ကြီး မှ အိန္ဒိယအမျိုးသားတစ်ယောက်အပြင် ဝန်စည်စလယ်တင် လားနှစ်ကောင်နှင့် ၀,တပ်ဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့တို့ လိုက်ပါလာသည်။ ကျွန်ုပ်အတွက် ကံကောင်းသည်မှာ တောင်ခြေမြက်ခင်းပြင် သွားရသဖြင့် ယခင် ခရီးလမ်းတွေနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် သက်သာသလို ရာသီကလည်း ကြည်လင်၍ လမ်းလျှောက်၍ ကောင်းသည်။ သို့ပေမဲ့ မဆိုစလောက် အတက်လမ်းတို့ တွင်မူ အားစိုက်တက်လိုက်သည်နှင့် အမောမခံနိုင်ဘဲ မူးဝေလာရာ လမ်းလျှောက်တုတ် သာ မပါလျှင် မကြာခဏ ကျွန်ုပ် ပြိုလဲသွားဖွယ် ရှိသည်။ နေကျချိန်တွင်မူ ၀,တောင်တန်း များ၏ မြောက်ဘက်၊ နမ့်မမြစ်မကြီးသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာရာ၊ တံတားဟောင်းမှာ မိုးတွင်းက ရေတိုက်စားသွားသဖြင့် တံတားသစ်တစ်စင်း ထပ်ဆောက်ထားသည်။ သို့ပေမဲ့ တံတားသစ်က ဝါးနှင့် ကြိမ်တို့ဖြင့် ပေါင်းကွပ်ထားပြီး ကမ်းတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် စတီးဝါယာကြိုးတို့ဖြင့် ဆိုင်းထားရာ တစ်ကြိမ်လျှင် လူတစ်ယောက်သာ ဖြတ်နိုင်ပြီး တံတားကလည်း ကြောက်မမန်းလိလိ ယိမ်းထိုးနေသည်။ တံတားမှာ (၃) မီတာမြင့်ပြီး ရေစီးက ကျောက်ဆောင်တွေကြားတွင် ဝဲကတော့ ထိုးနေလေရာ တံတားပေါ်က ဒယီး ဒယိုင်နှင့် ကျွန်ုပ် ဖြတ်၍ ဒီဘက်ကမ်း ရောက်မှသာ အောင်ထက်လည်း သက်ပြင်းချ နိုင်တော့သည်။

“ခင်ဗျား ရေကူးတတ်လား မေးဖို့ ကျွန်တော် မေ့သွားတယ်”

“ကျုပ် ကူးတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တောင်ကျရေဆိုရင်တော့ မလွယ်ဘူး၊ တကယ်လို့ ပြုတ်ကျသွားရင်လည်း ကျုပ် ငှက်ဖျားကနေ လွှဲရင်လွတ်မယ်၊ နမ့်မမြစ်ကတော့ ကျုပ်ကို သယ်သွားမှာပဲ”

မြစ်တစ်ဖက် ကူးပြီးနောက် ခရီးကား မတ်စောက်သော တောင်တက်ခရီး ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ည၏အအေးဓာတ်ကြောင့် နေပူကျဲကျဲ ခရီးလောက် မပင်ပန်း။ သို့ဖြင့် တစ်နာရီမျှ လျှောက်လာပြီးနောက် တောင်စောင်းပေါ်တွင် တည်ထားသော ဝ၊ရွာလေး တစ်ရွာသို့ ဆိုက်ရောက်လာရာ ဤမှာပင် ညအိပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။ ဝ၊ရွာလေးတွင် ခြေတံရှည်နှင့် ခရွတ်ခရော်တဲလေးတစ်ဒါဇင်ခန့်သာ ရှိသော်လည်း ခွေးတွေက တစ်စီ၊ ကလေးတွေက တင်္ဂါ၊ ကျွန်ုပ်တို့တည်းခိုသော တဲအောက်တွင် ချည်ထားသော ကျွဲတစ်ကောင်ကလည်း တရူးရူး၊ နှာမူတ်နေသဖြင့် တစ်ညလုံး ကောင်းကောင်း မအိပ်ခဲ့ရသော်လည်း အခက်အခဲ ကြီးကြီးမားမား မရှိဘဲ ယခုလို လမ်းလျှောက်နိုင်ခဲ့သည်ကိုပင် ကျွန်ုပ် ဝမ်းသာနေသည်။ နောက်တစ်နေ့ ကျွန်ုပ်တို့ ချီတက်လာသော နမ့်မတောင်ဘက်ခြမ်းမှာ နာဂတောင်တန်းမှ စ၍ ကျွန်ုပ်မြင်တွေ့ခဲ့ရသော နယ်မြေအနက် ကျောက်ဆောင်ကျောက်ကမ်းပါးတွေ အထူထပ်ဆုံးဖြစ်ရာ ဤသည်ကား ဝ၊အရိုင်းတို့ နေရာဒေသပင်ဖြစ်ပါ၏။ ရွာတစ်ရွာတွင် အနည်းဆုံး အိမ်ခြေ (၁၀၀) ကျော်ရှိပြီး နာဂရွာတွေလို ခေါင်းဖြတ်ဖို့ ချောင်းမြောင်းနေသော ပြိုင်ဘက်ရွာတွေ ရန်မှ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်စေဖို့ မြင်ကွင်းကောင်းသော တောင်ရိုးပေါ်တွင် အသေအချာ ရွေးချယ်၍ တည်ထားကြသည်။

ယခင် (၁၀)နှစ် ကျော်လောက်အထိ ၎င်းတို့ရွာပတ်ပတ်လည်တွင် ဆူးညှောင့်ဝါးညှောင့်တွေ လူတိုးမပေါက်နိုင်အောင် ကာရံထားပြီး ရွာဖျား၊ ရွာဆုံးလမ်းတစ်လျှောက်တွင်မူ ရွာစည်းရိုးအောက်မှ ဥမင်လိုဏ်ခေါင်းသဖွယ် အုတ်မြောင်းတစ်ခု ဖောက်ထားပြီး အတွင်းမှ သစ်လုံးတို့ တံခါးတို့ဖြင့် ဖွင့်နိုင် ပိတ်နိုင်အောင် တည်ဆောက်ထားကြသည်။

နာဂရွာတွေမှာ ‘မောင်း’ ရှိသကဲ့သို့ ဝ၊ရွာတိုင်းတွင်မူ တိရစ္ဆာန်သားရေဖြင့် ကျစ်ထားသော စည်ကြီးတစ်လုံးကို အိမ်တစ်အိမ်တွင် ချိတ်ထားပြီး ၎င်းအိမ်တွင် အရေးတကြီး ကိစ္စတို့ကို စုဝေးတိုင်ပင်ကြသည်။ စည်ကြီးကို အရေးပေါ် အချက်ပေးအသံအဖြစ် အသုံးပြုကြပြီး စည်သံကြားသည်နှင့် ရန်သူရောက်လာပြီဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်၍ ရွာဂိတ်တံခါးတို့ကို ချက်ချင်းပိတ်ကြသည်။ စည်ရှိသော အိမ်အပြင်ဘက်တွင်မူ ရွာ၏အောင်ပွဲ အမှတ်အသားအဖြစ် ရန်သူဦးခေါင်းခွံတွေကို ခြင်းတွေထဲ ထည့်၍ ဝါးတန်းပေါ်တွင် တင်ထားသည်။

ယခု ဆိုခဲ့သလို အရံအတားတို့ ဝ၊ကျေးရွာပတ်လည်တွင် မတွေ့ရသော်လည်း ထိုနေ့မနက်က ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်သွားသော ‘လာလိုင်း’ ခေါ် ရွာတစ်ရွာတွင်မူ များမကြာမီက

ချောက်ချားဖွယ်ရာ အကြွင်းအကျန်တို့ကို တွေ့နေရသေးရာ ကတုတ်ကျင်းဟောင်းမှာ ဆူးညှောင့် အကာအရံတို့ဖြင့် မပျက်မစီး ရှိနေပြီး ရွာကိုမူ ပတ်ဝန်းကျင်တောတောင် အလျှိုလျှိုကို အပေါ်စီးမှ ကောင်းစွာ မြင်နိုင်သော တောင်ရိုးပေါ်တွင် တည်ထားသည်။

လာလိုင်းရွာ၏ တစ်ဖက် ဟိုးအဝေး တောင်ရိုးစိမ်းစိမ်းတစ်ခုပေါ်တွင်မူ ‘ကွန်းည’ ခေါ် ရွာရှိပြီး ၎င်းရွာကား ၁၉၇၂ ခုနှစ်က ဒေသခံဝတီနှင့် ဗကပတို့ အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြရာ ဓား၊ လှံနှင့် တူမီးသေနတ်တို့လောက်သာ စွဲကိုင်ထားသော ဝ၊ တိုင်းရင်းသားတို့ကို ဗကပတို့က B-40 ဘူကာ ခုံးကျည်နှင့် ထု၍ လက်နက်ချခိုင်း ခဲ့သော နေရာဖြစ်သလို ချောက်(ဝ်)ညီလိုင်းပြောသော ခေါင်းပြတ်တွေ တွေ့ခဲ့သည်ဆိုသော ရွာလည်း ဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့ တန်းစီလျက် ရွာကို ဖြတ်လာစဉ်၊ ဟိုဟိုဒီဒီ ကျွန်ုပ် စပ်စုကြည့်ရာ ရွာသူရွာသားတွေက ဗကပတို့ကို တကယ်ပဲ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ထောက်ခံနေသလား၊ သို့တည်းမဟုတ် ရိုက်နှက်၍ ပိုနေမြဲ ကျားနေမြဲ အခြေအနေကို အတင်းအကျပ် လက်ခံ နေရသလား ဆိုသည်ကိုမူ မှန်းဆဖို့ ခက်လှသည်။ သက်ငယ်မိုး ဝါးတဲတွေအပြင်တွင် အမျိုးသမီးတွေက ကလေးနို့တိုက်နေကြပြီး ဝါးရုံအောက်တွင် ထိုင်နေသော အမီးကြီးတွေက ကြောင်ကြောင်ငေးကြည့်နေကြသည်။ ကိုယ်လုံးတီးနှင့် ကလေးတစ်သိုက်ကမူ ဗွက်ပေါက် နေသော လမ်းတစ်လျှောက် ခုန်ပေါက်ဆော့ကစားနေကြသည်။ ဤ၌ လူဦးခေါင်းခွဲတွေ မရှိတော့သော်လည်း တိရစ္ဆာန်ဦးခေါင်းခွဲတွေကို ဝါးတန်းတွေပေါ်မှာ တွေ့နေရပြီး တစ်ရွာ လုံး ချွတ်ခြံကျ မွဲပြာနေသည်မှာ သိသာလှရာ ဘိန်းစိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အားကိုးနေရဟန်တူ သဖြင့် ဤအချက်ကား မုံးမိုင်မြောက်ဘက်မှ ဝ၊အယဉ်တို့နှင့် လုံးဝခြားနားလျက် ရှိပါ၏။

သို့ရာတွင် လာလိုင်း အပါအဝင် ကျွန်ုပ်တို့ ချီတက်လာသော အခြားရွာများတွင် ကျွန်ုပ်အဖို့ မှင်တက်အံ့ဩခဲ့ရသော ကိစ္စတစ်ခုမှာ အသက်အရွယ် ကွာခြားမှု (သို့) သန်သန်မာမာ ယောက်ျားသားတွေ မတွေ့ရသလောက် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ် တွေ့မြင်ခဲ့သူတို့ မှာ အမျိုးသမီးတွေ၊ ကလေးတွေနှင့် အဘိုးကြီးတွေသာ ဖြစ်၍ အရွယ်ကောင်း ယောက်ျား သားတို့သည်ကား ဗကပစစ်သားတွေ ဖြစ်ကုန်ကြသည်ကိုမူ ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်လိုက် သည်။ ဝ၊ဒေသကို ဗကပတို့ ခြေကုပ်ရလိုက်ချိန်မှစ၍ ဝ၊လူငယ်တို့ကို ဗကပ စစ်တပ် ထဲ ဆွဲသွင်း၊ ၎င်းတို့နှင့် တိုက်ခိုက်ရေးတပ်ကြီး ဖွဲ့စည်းထားခဲ့ရာ တိုက်ပွဲတိုင်းတွင် လည်း ဝ၊တပ်သားတွေသာ အကျအရှုံးများလိမ့်မည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။ လူဦးရေ သန်းတစ်ထောင်ကျော်ရှိသော တရုတ်ပြည်အနေနှင့် လူလှိုင်းစစ်ဆင်ရေးဆိုသည်မှာ အားကိုး လောက်သော စစ်ရေးဗျူဟာဖြစ်နိုင်ပါသော်လည်း ဝ၊ကဲ့သို့ တောင်တန်းဒေသနေ လူနည်း စုလေးမှ စစ်သားအဖြစ် ဆွဲသွင်း၍ အသေခံတိုက်ခိုင်းသည့်အခါတွင်မူ ရလဒ်ကား လူနည်းစု၏ လူမှုဘဝတွင် ဆိုခဲ့သလို ကမောက်ကမ အခြေအနေနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရလေပြီ။

ထိုညတွင် ‘အိုင်ကျင်’ ရွာသို့ ရောက်သည်။ အဆိုပါရွာမှာ ခေါင်းဖြတ်ဒေသဟောင်းတွင် အကြီးဆုံးရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်ပြီး ယခု ဗကပ၏ မြို့နယ်ဗဟိုရုံးစိုက်ရာ ဖြစ်နေလေပြီ။

ရွာထဲတွင် ဝါးတန်းလျား သုံးလေးလုံးနှင့် လဟာပြင်ဈေးခင်းတစ်ခင်း တွေ့ရသော် လည်း ဈေးရောင်းဈေးဝယ်သူမရှိ။ ကျွန်ုပ်တို့ တည်းခိုသော ဗကပ မြို့နယ်ရုံးမှာ ခြေပြတ် ဝန်ထမ်း (၆) ယောက်ရှိသော်လည်း ရုံးကိစ္စ ဟူ၍ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား ရှိပုံမပေါ်။ အခြား ခြေပြတ်ဝန်ထမ်းတို့မှာ ဂျိုင်းထောက်နှင့် ထော့နင်း ထော့နင်း သွားနေသော်လည်း တစ်ယောက်သောသူမှာ ဒူးနှစ်ဖက်လုံး ပြတ်နေသဖြင့် သစ်သားထိုင်ခုံပေါ် ထိုင်လျက်က ဆေးပြင်းလိပ်ကို အမျှင်မပြတ် ဖွာနေသည်။ ဤ၌ စီစီဝမ်တိုက်ပွဲမှ ယခုလို လတ်လတ် ဆတ်ဆတ် အသေအကြေ အပျက်အစီးတွေ ထုတ်လုပ်ပေးလိုက်သည်မှာ သံသယရှိစရာ မလိုပါ။ ယခုလို ကျောက်ခေတ်လူသား အဆင့်မျှရှိသူတို့ကို ၎င်းတို့ နားမလည်သလို အဟောင်းအမြင်းအဖြစ်နှင့် သုံးစားမရတော့သော သဘောတရားတစ်ခုအတွက် စစ်ထဲ အတင်းဆွဲသွင်းခံနေရသည်ကို တွေးရင်း ကျွန်ုပ် အကြီးအကျယ် စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ရ လေရာ ဤသည်ကား (၂၀) ရာစု၏ ရင်နှင့်ကြေကွဲဖွယ်ရာ လူသားဇာတ်ထုပ်တစ်ထုပ် ဖြစ်ပါ၏။

အိုင်ကျင်မှ လွန်သော် လမ်းကား ဖြောင့်ဖြူးသွားပြီး တစ်ချိန်က လမ်းဖြစ်ခဲ့သော (သို့) လမ်းဖောက်ဖို့ အားထုတ်ခဲ့ဖူးသော နေရာသို့ ရောက်လာရာ လမ်းပိုင်းအများစုတွင် ကိုင်းပင် ပေါက်ပင်ကြီးတွေ ဖုံးလွှမ်းနေသည်။ လမ်းမှာ မော်တော်ယာဉ်သွားနိုင်လောက် အောင် ကျယ်ဝန်း၍ မျက်နှာပြင်ညီညာမှုလည်း ရှိသည်။

“ဒီလမ်းကို ပါတီက ဖောက်ခဲ့တာပါ”

ကျွန်ုပ်တို့ ခြေတွေကို အတင်းရုန်းလျှောက်ရင်း အောင်ထက်က ပြောသည်။

“ဒါပေမဲ့ ချောင်းတွေက များလွန်းတော့ တံတားမဆောက်တတ်တာကြောင့် ဒီ အတိုင်း ထားပစ်ခဲ့လိုက်တာပဲ”

၎င်းလမ်းဖောက်လုပ်ခြင်းမှာ ဗကပတို့၏ ရည်မှန်းချက်ကြီးတစ်ခုဖြစ်၍ မိုးမိုင်နှင့် ပန်ဆန်းကို ဆက်သွယ်ဖို့ ရည်ရွယ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ၀,အလယ်ပိုင်းဒေသနှင့် ဆက်သွယ်ရေးကို လုံးဝ ပြောင်းလဲ၍ (၆) ရက်သွားနေရသော ခရီးကို မော်တော်ကား နှင့် တစ်ရက်တည်း သွားနိုင်ဖို့ ဖြစ်သည်။ လမ်းလျှောက်လာရင်းနှင့် ၀,စစ်သားတွေ စည်းကမ်းမသေဝပ်တာတွေ၊ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း လုပ်တတ်တာတွေကို စီစီဝမ်တွင် ကျော်ညွှန် ပြောခဲ့ပြခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ် သတိရမိသဖြင့် ၀,စစ်သားတို့၏ တိုက်ရည်ခိုက်ရည်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အောင်ထက်ကို မေးကြည့်ရာ သူက ချက်ချင်း အဖြေပေးသည်။

“သူတို့က တိုက်ရည်ခိုက်ရည် ကောင်းပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဘာမှ

ကြောက်ရမှန်း သူတို့ မသိဘူး၊ ခေတ်မီလက်နက်တွေကို အခက်အခဲမရှိ သူတို့ သင်ယူ နိုင်ကြပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့ နားမလည်တာတွေ အများကြီး ရှိသေးတယ်”

သူက ရယ်လိုက်ပြီး နောက်ထပ် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ဆက်ပြောပြသည်။ စိစိဝမ်တိုက်ပွဲကို ဦးစီးသူ တရုတ်တပ်မှူး ကြည်မြင့် ဦးဆောင်၍ မုံးမစ်မြို့ကို သိမ်းစဉ်က ဖြစ်သည်။ ထိုအခါကျမှ ဝ,တပ်သားတွေ မော်တော်ကားကို ဦးဆုံး အနီးကပ် ကြည့်ခွင့်ရခဲ့ ကြသည်။ ပန်ဆန်းတွင် မော်တော်ကားတွေကို တွေ့ခဲ့ဖူးသော်လည်း ဘာရယ်လို့ သူတို့ နားမလည်။ သို့နှင့် မုံးမစ်မှ မော်တော်ကားရှေ့မီးသီးကြီးတွေကို ဝ,တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေက ရိုက်ခွဲပြီး ကြည်မြင့်ဆီ လာပြီး ဝ,တပ်ဖွဲ့ တပ်ခွဲမှူးက ကြည်မြင့်ကို ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစွာနှင့် သတင်းပို့လာချိန်တွင်မူ ကြည်မြင့် ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်သွားတော့သည်။

“ဆရာ... မော်တော်ကားတွေ ကျွန်တော်တို့နောက် လိုက်လို့မရအောင် လုပ်လိုက် ပြီ၊ သူတို့ ဘာမှ မမြင်ရတော့ဘူး”

ဗကပတို့က ဝ,တွေကို ခေတ်သစ်တိုက်ပွဲထဲ အတင်းအကျပ် ဆွဲသွင်းခဲ့သဖြင့် ဝ,တပ်သားတွေ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော စိတ်မသက်သာဖွယ် ရယ်စရာဇာတ်လမ်းတွေ အများ ကြီး ရှိသေးသည်။ သို့ရှိသည့်တိုင် ဝတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က သူတို့ဒေသအတွင်း ခေါင်းဖြတ် တိုက်ပွဲတွေ မစမီ စည်တီးခဲ့ကြသလို ယခုလည်း စစ်မထွက်မီ စည်တီးသည့် အလေ့ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

အလားတူ အစိုးရတပ်တွေကလည်း ရန်သူတွေနှင့် တိုက်ခိုက်ရသည့်အခါ စုတ်သပ်၍ သြချခဲ့ရသော အဖြစ်သနစ်တို့နှင့်လည်း မကြာမကြာ ကြုံခဲ့ရသည်။ ၎င်းကား ဝတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ ပြောင်မြောက်သော စစ်ရေး၊ စစ်ချီ၊ နည်းပရိယာယ်တို့မဟုတ်။ မိမိတို့ ဘက်က ခံကတုတ်တွေ အခိုင်အမာနှင့် ခုခံ၍ လက်နက်ကြီး လက်နက်ငယ်တို့နှင့် တရစပ် ပစ်ခတ်နေသဖြင့် ဒဏ်ရာရသူတွေ ကျဆုံးသူတွေ ပုံအောနေပါလျက် ရိုင်ဖယ် သေနတ်တွေ ကိုင်လျက် ရှေ့သို့ တိုးတက်နေလို့ပဲ ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဤမျှ သွေးပျက်မတတ် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ခြင်းနှင့် သေခြင်းတရားကို ကလေးငယ်တစ်ယောက်လို မသိနားမလည်ရှာသော ဝတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ဘဝကို ကောင်းစွာ နားလည်နိုင်ပါသော်လည်း ဤအချက်က ဗကပတပ်မှူးတွေအတွက် အသက်ပေါင်းများစွာ စတေးရသော လူလှိုင်းစစ်ဆင်ရေးနည်းဗျူဟာကို ကျင့်သုံးဖို့ အကောင်းဆုံး အခြေအနေ ပေးလာခဲ့ပါ၏။

ထိုမှ (၆) နာရီကြာ ချီတက်လာပြီးနောက်တွင်မူ ပန်ဆန်း လမ်းမပေါ်မှ ‘ဗိန်းငင်း’ ခေါ် ရွာကြီးတစ်ရွာသို့ ရောက်လာရာ အမှိုးအကာနှင့် ဈေးကြီးတစ်ဈေးရှိပြီး ၎င်းပတ်ပတ် လည်တွင် ရွံ့အုတ်တိုက်ငယ်လေးများနှင့် ဝါးတဲလေးတွေ စီတန်းဆောက်ထားကြသည်။

အောင်ထက်နှင့် အိန္ဒိယအမျိုးသား ဘမောင်တို့က ဈေးသို့ ထွက်သွားပြီး ခေါက်ဆွဲ၊ လိမ္မော်ရည်နှင့် နာနတ်သီးဖျော်ရည် ပုလင်းတွေ ဝယ်ပြန်လာခဲ့ကြရာ ယခုမူ ဝ,အရိုင်း နယ်မြေကို ကျော်လွန်၍ ဝ,အယဉ် နယ်မြေထဲသို့ ကျွန်ုပ်တို့ စတင် ဝင်လာခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါ၏။

ရှမ်းဘာသာဖြင့် ‘မိန်းငင်း’ခေါ် ဘော်ငွေမြို့ကား ဝ,ဒေသတွင် သက်တမ်း အကြာဆုံး ရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်လေရာ ဗြိတိသျှကိုလိုနီခေတ်နှင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေး ရပြီးသည်အထိ ဤဒေသတစ်ဝိုက် ဘော်တွင်းများရှိခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ကို ဒေသခံ ဝ,စော်ဘွား တစ်ဦးက ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်။

တရုတ်ပြည်တွင် ကွန်မြူနစ်တို့ အာဏာရပြီး ကူမင်တန်တပ်များ ဝ,ဒေသသို့ ဆုတ်ခွာလာချိန်တွင်မူ ဝ,စော်ဘွား၏ သားများပင် ကူမင်တန်တပ်တို့နှင့် ပေါင်းကာ ကိုယ်ပိုင်စစ်တပ်တစ်တပ် ထူထောင်ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ဘိန်းမောင်ခိုကူးသည်။ တစ်ခါ တစ်ခါ ယူနန်နယ်ထဲသို့ ဝင်၍ ကွန်မြူနစ်တပ်တို့ကို အလစ်အငိုက် တိုက်ခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြင့် ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ဗကပတို့ ဝ,ဒေသတစ်ခုလုံးကို ထိန်းချုပ်လိုက်သည့် အခါ ‘မဟာဆန်း’ ခေါ် ဝ,စော်ဘွားက ထိုင်းနယ်စပ်သို့ ဆုတ်ခွာသွားပြီး ဝ,အမျိုးသား တပ်မတော်ကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်၌ ကောလာဟလ တစ်ခုထွက် လာသည်မှာ စော်ဘွား ‘မဟာဆန်း’က ဘော်တွင်းတွေကို ဖောက်ပြီး ရတနာတွေကို အနီးအနားက တောထဲတွင် မြှုပ်ခဲ့သည်ဆိုသော သတင်းဖြစ်လေရာ ထိုအချိန်မှစ၍ ဒေသခံအရပ်သားကြားတွင် ရတနာသိုက်ကြီးကို တူးဖော်ဖို့ စိတ်ကူးတွေ ယဉ်ခဲ့ကြသလို တစ်ချိန်တစ်ခါမျှ မျက်မြင်သက်သေမရှိခဲ့သော်လည်း ဘယ်သူတော့ဖြင့် ဘယ်ဝါတော့ဖြင့် ရတနာသိုက်ကြီးကို တွေ့ခဲ့သည်ဆိုသော ဇာတ်ထုပ်များလည်း မကြာခဏ ကြားလာခဲ့ ရလေသည်။

သို့ရာတွင် ထိုညက ဗကပတို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသော ‘မိန်းငင်း’၏ ခေတ် သစ် သမိုင်းကိုမူ ရွာမှ ဝါဒဖြန့်ချိရေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ဘော်လီဘောကွင်းတွင် တင်ဆက် ခဲ့ရာ တူ၊ တံစဉ်အလံကြီးရှေ့တွင် ဝ,မိန်းကလေးငယ် တစ်သိုက်က ပဝါလေးတွေ ဝှေ့ယမ်းရင်း သီချင်းဆို၍ ကပြဖြေဖျော်ခဲ့ကြသည်။ ပြီးနောက် မိန်းကလေးတွေက ဖဲကြိုးအနီလေးတွေ ဆွဲထုတ်လိုက်ပြီး တစ်ယောက်နှစ်ယောက် ပူးတွဲကကြရင်း နောက်ဆုံး တွင် ကြယ်တစ်ပွင့်ပုံစံ ဖွဲ့၍ အဆုံးသတ်လိုက်ကြသည်။ ဤ၌ ကျွန်ုပ်က အောင်ထက် ကို မိန်းကလေးတွေဆိုသွားသော သီချင်းအဓိပ္ပာယ်ကို မေးသည်။

“သူတို့ကပြောတယ်၊ သူတို့ အခု ပန်းတွေကောက်နေတယ်၊ အဲ့ဒီပန်းတွေထဲက အလှဆုံးပန်းတွေကို ဥက္ကဋ္ဌကြီး မော်စီတုန်းကို ပေးကြမယ်တဲ့”

ယခုလို ဖျော်ဖြေတင်ဆက်မှုများကား ၁၉၆၈ ခုနှစ် ပစ္စည်းမဲ့တော်လှန်ရေးစိတ်ဓာတ် တွေ ကြွတက်နေစဉ်အခါက အဓိပ္ပာယ်ရှိကောင်း ရှိနိုင်ပါသော်လည်း ယနေ့တွင်မူ စိတ် ပျက်စရာ ခေတ်နှင့်မလျော်ညီသော ကိစ္စပင်ဖြစ်သည်။ ယနေ့ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင်မူ ဖြစ်ချင်းဖြစ်၊ ပြည်သူတွေ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေခဲ့ရပါသော မော်စီတုန်း၏ ပစ္စည်းမဲ့ မဟာယဉ် ကျေးမှု မော်ကွန်းခေတ်ကြီး၏ ဂူသင်္ချိုင်းအတွက် လွမ်းသူပန်းခွေ ချတာပဲ ဖြစ်နိုင်ပါလိမ့် မည်။ စင်စစ်လည်း ဗန်အန်ဂွမ်း ရွာတွင် ဘိန်းရာသီ ရောက်လာပြီဖြစ်၍ ဘိန်းပန်းတွေသာ တွေ့နေရပါ၏။

မိန်းငင်းရွာ တောင်ဘက်တွင် လူနေကျ၍ ဝ၊ကျေးရွာအချို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဘိန်းခင်းတွေ တွေ့ရသည်မှအပ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ချီတက်လာရာ မြက်ခင်းစိမ်းနှင့် တောင်တော တောင်စဉ်တစ်လျှောက်တွင်မူ ဘိန်းစိုက်ခင်းဟူ၍ လုံးဝ မရှိ။ သို့ရာတွင် ဝ၊တောင်တန်း ဒေသကိုမူ အရှေ့တောင်အာရှတွင် ဘိန်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု အများဆုံးဟု ယူဆထားကြရာ ဆိုခဲ့သလို မစို့မပို့ ဘိန်းစိုက်ပျိုးရေး အခြေအနေကို ကြည့်ရင်း ကျွန်ုပ် အံ့ဩရသည်။ အမှန်အားဖြင့် ဆိုခဲ့သလို အကဲဖြတ်ချက်မှာ မြေပြင်ပေါ်မှ ပကတိအခြေအနေပေါ်တွင် ဆုံးဖြတ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ အမေရိကန်ဂြိုဟ်တုက ပေးပို့သော ကောင်းကင်မြေပုံဖြင့် ဆုံးဖြတ် ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကိုးကန့်ဒေသတွင်မူ တောင်စောင်းများပေါ်တွင် အစီအရီ စိုက်ထားသော ဘိန်းခင်း များကား အရှေ့ဘက်သို့ မျက်နှာမူနေသဖြင့် နေရောင်ခြည်အများဆုံးရပြီး သန်သန်မာမာ ဖြစ်ထွန်းနေကြပါသော်လည်း ဝဒေသတွင်မူ ဘိန်းပင်တို့ကို စနစ်တကျ မဟုတ်ဘဲ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ကျပ်ပန်းစိုက်ထားသဖြင့် နေရောင်ရသည့်အပင်တွေက သန်စွမ်းပြီး မရသည့် အပင်တို့မှာ ကျုံ့လှီနေကြသည်။ ဘိန်းကို ဝင်ငွေကောင်းသော သီးနှံအဖြစ် ဝ၊တိုင်းရင်း သားတို့ သိထားကြသော်လည်း ဆေးခြောက်ကိုကား ဝင်ငွေရနိုင်သော ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု အဖြစ် လုံးဝ နားမလည်ကြ။ ဝ၊တောင်တန်းနေရာတော်တော်များများတွင် ဆေးခြောက်ပင် တွေ အံ့နှင့် ကျင်းနှင့် ပေါက်နေသည်ကို ကျွန်ုပ် တွေ့ခဲ့ရသော်လည်း ၎င်းကို မူးယစ်ဆေးဝါး အဖြစ် ရှုရသည်ဟူ၍ ဒေသခံတစ်ယောက်မျှသိပုံမရ။ သူတို့နားလည်သည်မှာ ဆေးခြောက် ပင်မှရသော လျှော်ကို စောင်ကြမ်းနှင့် လွယ်အိတ်ရက်ဖို့ပဲ သိသည်။

ထိုနေ့ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် လွိုင်လွန်းရွာသို့ ရောက်၍ ဗကပရုံးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ညအိပ်ကြရာ ဤဒေသအကြောင်းကို သိထားသော အောင်ထက်က ယခင် လွိုင်လွန်း ကို ဒေသလူမျိုးစု အကြီးအကဲ ခွန်နန်ဆိုသူ အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြောင်း ပြောပြသည်။

“သူက အမဲပစ်ထွက်ရင် အသံတွေ ဆူညံမှာစိုးလို့ မြင်းမစီးဘူး၊ သူ့လူတွေက ကျောပိုးပြီး ခေါ်သွားရတယ်။ ဒီဒေသကို ဗကပသိမ်းလိုက်တော့ သူ့ကိုလည်း ဖမ်းလိုက် တယ်။ ဒါပေမဲ့ မကြာဘူး၊ နေမကောင်းဖြစ်ပြီး ဆုံးသွားတယ်”

အဆိုပါကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အဖြစ်အပျက်တို့ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် မည်မျှ တိကျမှန်ကန်ခြင်း ရှိ မရှိ မသိရသော်လည်း ဝ,ဒေသမှ လူမျိုးစုအကြီးအကဲ ဆိုသူတို့ကား သူတို့အလိုရှိလျှင် မညာမတာ တန်ခိုးပါဝါပြတတ်သည်ကို ကျွန်ုပ် သံသယမရှိပါ။ သို့ရာတွင် မတ်(စ်)ဝါဒီတို့၏ သဘောတရားရေးနှင့်အညီ မြေရှင်ပဒေသရာဇ်တို့ကို ပုံဖော် ရာတွင် လူမျိုးစုအကြီးအကဲတို့၏ ဓနဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် အရေးပါမှုတို့ကို ဗကပဘို့က တမင်ချဲ့ကားထားသည်ဟုသာ ကျွန်ုပ် ယုံလိုက်ချင်ပါသည်။ အကြောင်းမူ ဝ,လူမျိုးစု အကြီးအကဲတစ်ယောက်အနေနှင့် ချမ်းသာသည်ဆိုခြင်းမှာ ၎င်းတို့တွင် ရိုင်ဖယ်သေနတ် တစ်လက်၊ ငွေဒင်္ဂါးပြား အချို့နှင့် ကျေးကျွန်အနည်းငယ်မျှ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အမှန်အားဖြင့် ဝ,ဒေသတွင် ကျေးကျွန်ဟူသော ကိစ္စမှာ ယခင်က ရှိခဲ့သည် မဟုတ်ဘဲ တရုတ်ကုန်သည်တို့က ငွေကြေးသုံးစွဲမှုနှင့် မိတ်ဆက်ပေးလိုက်သော အခြေအနေနှင့် ဆက်စပ်လာသော များမကြာမီကာလက အဖြစ်အပျက်တစ်ခုသာ ဖြစ်ပါ သည်။ တောင်သူလယ်သမားတို့က ဒေသလူမျိုးစုအကြီးအကဲထံ ငွေချေးကြပြီး ပြန်မဆပ် နိုင်သည့်အခါမျိုးတွင် ကြွေးရှင်က မြီးစား၏ သားသမီးတို့ကို ကျွန်အဖြစ် သိမ်းယူခွင့် ရှိသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် ဆိုခဲ့သလို ကျွန်အဖြစ် သိမ်းယူရာတွင် မိန်းကလေးများမှာ ကျိုးနွံနာခံခြင်း၊ ထွက်ပြေးဖို့ အလားအလာနည်းခြင်းတို့ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သခင်၏ မိသားစုဝင်ထဲမှ ယောက်ျားတစ်ယောက်ယောက်၏ ‘အိပ်ဖော်’ အဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးဝင်သဖြင့် မိန်းကလေးတွေကို ကျွန်အဖြစ် သိမ်းဖို့ ပို၍ လိုလားကြရာ ချောချော လှလှ မိန်းကလေးတွေဆိုလျှင် ဈေးကွက်တွင် တန်ဖိုးကြီးကြီး ပေးကြရသည်။

မိုးမိုင်တွင် ကျွန်ုပ် ကြားခဲ့ရသော ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်မှာ ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ နှစ်ကုန် ခါနီးလောက်က အနီးအနားရွာတစ်ရွာမှ လယ်သမားမိဘများက ကြွေးမပေးနိုင်သဖြင့် ၎င်းတို့သမီးကို ကြွေးရှင်ထံ ထိုးပေးခဲ့ရပြီးနောက် ဗကပက ကြားဝင်ဖြေရှင်းပေးလိုက်သဖြင့် မိန်းကလေးကို ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်ရပြီး ထိုအချိန်မှစ၍ ဝ,ဒေသတွင် ကျွန်ရောင်း၊ ကျွန် ဝယ် ပပျောက်သွားသည်ဟူ၏။

လွိုင်လွန်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ တည်းခိုသော အိမ်မှာ မြေစိုက်ရွံ့အုတ်သရီး အဆောက် အအုံဖြစ်ပြီး အတော်ပင် ဂျိုးဂျိုးကျနေလေပြီ။ မျက်နှာကြက်ထုပ်တန်းတွေပေါ်မှာလည်း ကြွက်တွေ တရုန်းရုန်းပြေးလွှားနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ယူလာသော အစားအသောက်တွေကို ဂရုစိုက်နေရသည်။ သို့ပေမဲ့ ရောဂါဘယတို့ကို အဓိကသယ်ဆောင်နေကြသော ကြွက်တွေ ကို ဒေသခံတို့က ဤမျှအထိ ဂရုမစိုက် လျစ်လျူရှုနေကြသည်ကို ကျွန်ုပ် အံ့အားသင့် ခဲ့ရသည်။

ထိုနေ့ညနေ ၀,စစ်သားတွေ ထမင်းစားဖို့ ချက်ပြုတ်နေသော မီးဖိုချောင်ထဲ ကျွန်ုပ် ရောက်သွားသည့်အခါ ကျွန်ုပ် ပို၍ပင် ထိတ်လန့်ခဲ့ရပြန်ပါသည်။ အိုးမဲတွေနှင့် မည်းတူးနေသော ဒယ်အိုးကြီးတစ်လုံးဘေးတွင် ၀,စစ်သားတွေ ဝိုင်း၍ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်နေကြပြီး အိုးထဲတွင်မူ အရည်ကျဲကျဲ ပြုတ်ထားသော ဆန်ပြုတ်ရည်ထဲတွင် ဝက်အဆီ ဖတ်ကြီး အတုံးကြီးတွေ၊ အရွတ်အဖတ်တွေနှင့် ငရုငတ်သီးအခြောက်တောင့်တွေ ဘောလောပေါ်နေရာ မြင်လိုက်ရသည်နှင့် ကျွန်ုပ် ပျို့ချင်အန်ချင်သွားသည်။

“သူတို့က ဒီလိုပဲ စားတယ်”

ကျွန်ုပ် မျက်နှာရိပ် မျက်နှာကဲကို ဖမ်းမိသော အောင်ထက်က ရှင်းပြနေသည်။

“ပုံမှန်ဆန်ပြုတ်မျိုးကို သူတို့ မတတ်နိုင်ကြဘူးလေ။ သူတို့မှာရှိတာတွေ အိုးထဲ ပစ်ထည့်ပြီး ဒီလိုပဲ စားကြရတယ်”

ကျွန်ုပ်က မိန်းငင်းတွင် ထပ်ဆွဲလာသော ဆပလောင်း၊ မပါမပြီး ခေါက်ဆွဲနှင့် မာလင် အသားစည်သွတ်ဘူးဘက်သို့ အမြန်လှည့်ခဲ့ရပါတော့သည်။

ထိုညက ကြွက်တွေ မကပ်နိုင်အောင် တစ်ညလုံး ဖယောင်းတိုင် ထွန်းထားရပြီး အရုဏ်ကျင်းသည်နှင့် ကျွန်ုပ် နိုးလာရာ ညက ‘ဝန်တင်လား’တွေ လွတ်ထွက်သွားသဖြင့် စစ်သားတွေ လိုက်ဖမ်းနေကြပြီး အော်သံတွေ၊ ရယ်သံတွေ၊ သူတို့အချင်းချင်း နောက်ပြောင် သံတွေနှင့် အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက်ညံနေသည်။

ဤ၌ အရာခံဗိုလ် ဒိန်ရိန် နော်ဘောက်နှင့် ကချင်ရဲဘော်တွေကို စိတ်ရောက် သွားပြီး ဗကပတွေ တရုတ်ဆီက အကူအညီတွေရနေပါလျက် ကချင်တွေလို ပရော်ဖက် ရှင်နယ် စစ်တပ်တစ်တပ်အဖြစ် ဘာကြောင့် မထူထောင်နိုင်ရပါသလဲဟု စဉ်းစားမိသည်။ တောစပ်ဘက် ထွက်သွားသော ‘လား’တွေကို စစ်သားတွေ လိုက်ကောက်နေသည်ကို ထားခဲ့ပြီး အောင်ထက်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်လာရာ (၆) နာရီမျှ လျှောက်လာပြီးနောက် ‘တိန်အော’ရွာသို့ ခရီးပေါက်လာသည်။ ရွာကား တရုတ်ရွာဖြစ်ပြီး တရုတ်နယ်ခြားသို့ လှမ်းမြင်နေရသော တောင်မြင့်ပေါ်တွင် တည်ထားသည်။

ထိုနေ့ မွန်းလွဲပိုင်းတွင်မူ အဝေးမှ လက်နက်ကြီး ပေါက်ကွဲသံကြားလိုက်ရပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ထံ သတင်းရောက်လာရာ အစိုးရတပ်များက ပန်ဆန်း အနောက် ကီလိုမီတာ (၅၀) ခန့်မှ ပန်ယန်းတွင် ဒုတိယစစ်မျက်နှာဖွင့်လိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ တစ်နည်း အားဖြင့် စီစီဝမ်မြောက်ဘက်သို့ အစိုးရတပ်ကူများ ပြန်လည်နေရာချထားရာတွင် တစ်ဖက် မှ ဗကပတပ်တွေကို တားထားလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကနဦးထိုးစစ် စတင်သည်မှ တစ်လကြာသည်အထိ တိုက်ပွဲကား ကြမ်းနေဆဲ။ သို့ပေမဲ့ တိုက်ပွဲအခြေအနေကို တိတိကျကျ မသိရသဖြင့် စိတ်ကသိကအောင် ဖြစ်ရသည်။ ထိုညနေက ပုံမှန်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေရာမှ ပန်ဆန်းဌာနချုပ် မြို့စောင့်တပ်တာဝန်လဲရန်

အတွက် ဗကပ ပြည်သူ့စစ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ 'တိန်အော'ကို ဖြတ်၍ ချီတက်သွားကြရာ၊ ဗကပတပ်ရင်းတွေကို အသစ်ဖွင့်လိုက်သော ပန်ယန်းစစ်မျက်နှာသို့ လွှတ်လိုက်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။

တိန်အောရွာကား ဗွက်ထနေသော လမ်းမြောင်းလေးတွေထဲတွင် ကျောက်တုံးကြမ်းတွေနှင့် ဆောက်ထားသောအိမ်တွေ ပြုတ်ညှပ်နေပြီး ခွေးတွေ၊ ဝက်တွေလည်း တော်တော်များပုံရသည်။ တောင်စောင်းဘေးတွင်မူ ဘိန်းခင်းတွေ ဖုံးလွှမ်းနေပြီး ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ခင်းဆို၍ တစ်ခင်းတစ်ကွက်မျှပင် မတွေ့ရပေ။

“ဒီရွာက တရုတ်ရွာစစ်စစ်ပဲ”

ညဘက် တောအရက်သောက်ကြရင်း အောင်ထက်က ပြောသည်။

“သိပ်ဟုတ်တာပေါ့၊ တစ်ရွာလုံး ညစ်ပတ်နေတာပဲ၊ ရှမ်းရွာတွေဆို ဒီလိုမဟုတ်ဘူး”

ပြောလိုက်ပြီးခါမှ အောင်ထက် မိန်းမက တရုတ်မမှန်း သတိရပြီး ကျွန်ုပ်တော်အတော် အားနာသွားသည်။ သို့ပေမဲ့ အောင်ထက်က စိတ်အနှောင့်အယှက် မဖြစ်သည့်အပြင် ရယ်၍ မှတ်ချက်ပင် ပေးလိုက်သေးသည်။

“ခင်ဗျားက ဒီလိုပြောတော့မပေါ့၊ ခင်ဗျားမိန်းမက ရှမ်းမကိုး”

ကျွန်ုပ်လည်း ရောရယ်လိုက်ပြီး ပန်ဆန်းသို့ နောက်ဆုံးခရီးစဉ်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ခွက်တွေမြှောက်၍ ရှင်းလိုက်ကြသည်။

နောက်နေ့မနက်တွင် ပန်ယန်းမှ လက်နက်ကြီးကျသံတွေ အတိုင်းသား ကြားနေရပြီး ပန်ယန်းသို့ ချီတက်သွားသော ပြည်သူ့စစ်တပ်တွေ ပို၍ များလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့ပေမဲ့ သူတို့ကို တွေ့ရ မြင်ရသည်မှာ စိတ်မချမ်းသာစရာ။ သူတို့အားလုံး အဝတ်အစားတွေ ဖိုသီဖတ်သီနှင့် ဆီမီး-အော်တိုမစ်တစ် ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေနှင့်။ အချို့ဆိုလျှင် ဖိနပ်ပင်မပါ၊ တချို့က တရုတ်ဖြစ် ကင်းပတ်ဖိနပ်စီးထားကြသည်။ တောင်ကုန်းတစ်ကုန်းထက်တွင် ဘုရားပျက်တစ်ခုရှိပြီး ကျောက်တုံး၊ ကွန်ကရစ်တို့ဖြင့် အခိုင်အမာ ဆောက်ထားသော ကျောင်းဆောင်အထက်တွင် '၁၉၂၂' ခုနှစ်ဟု ရေးထွင်းထားရာ လေတွေ တဝေါဝေါနှင့် မြက်ပင်တွေဖုံးလွှမ်းနေသော တောင်ကုန်းတွေအလယ်တွင် ချောက်ချားထိတ်လန့်စရာလို ဖြစ်နေရာ ပြည်သူ့စစ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ဖြတ်သွားခိုက် ဓာတ်ပုံ သုံး၊ လေးပုံ ကျွန်ုပ် ရိုက်လိုက်သည်။ ထိုမှ နာရီအနည်းငယ် ဆက်လျှောက်လာရာ တောင်ရိုးကုန်းထိပ်တစ်နေရာရောက်လာသည်တွင် အောက်ဘက်တွင်မူ မြင်းခွာပုံခွေ၍ စီးဆင်းနေသော နယ်ခြား နမ့်ခါ မြစ်ကို လှမ်းတွေ့နေရသည်။ မြစ်ကွေ့စရိယာထဲတွင် တိမ်လေးတွေ ပြန့်ကြဲနေပြီး မြစ်တစ်ဖက်တွင်မူ ကွန်ကရစ် အဆောက်အအုံ ဖြူဖြူတွေ၊ နမ့်ခါ မြစ်တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် တောင်တန်းကြီးတွေက ချိုင့်ဝှမ်းလေးပေါ် အရိပ်မည်းတွေ မိုးထားသည်။

“အဲ့ဒါ... ပန်ဆန်းပဲ”

အောင်ထက်က ပြောသည်။

“မြစ်ကိုကျော်လိုက်ရင် တရုတ်ပြည်ထဲက ‘မိုးအာ’ကို မြင်နေရပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ဌာနချုပ်မှာ ခင်ဗျားဇနီးနဲ့သမီး စောင့်နေလိမ့်မယ်”

ဆိုင်နောင့်တို့ သားအမိဆိုသော အတွေးက ကျွန်ုပ် ခြေလှမ်းတွေကို အရှိန်မြှင့်ပေး လိုက်သည်နှင့် တောင်အောက်သို့ သုတ်ခြေတင်လာခဲ့ရာ လမ်းတွင် တအိအိ လျှောက်နေ သော လူတွေကို ဖြတ်ကျော်လာခဲ့သည်။ အများစုမှာ ဝ,လူမျိုးတွေဖြစ်ပြီး ထိုနေ့က ပန်ဆန်း ဈေးနေ့ဖြစ်သဖြင့် ခြင်းတွေ တောင်းတွေထဲတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေနှင့် လက်နှိပ်ဓာတ်မီး ပလပ်စတစ်ညှပ်ဖိနပ်၊ လစ်ဗာပူး 33 တီရှပ် စသဖြင့် အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတွေ ဝယ်ခြမ်းထည့်၍ ရွာအပြန် ဈေးဝယ်သူတွေ ဖြစ်သည်။

ပန်ဆန်း... အခြေသတင်းကြီးလှသော ဗမာကွန်မြူနစ်တို့၏ ဌာနချုပ်ကား မြင်ကွင်း ထဲရောက်လာသည်။ သို့ပေမဲ့ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့လိုက်ရသည်တွင် အထင်နှင့်အမြင် တက်တက်စင် လွဲသွားသည်။ တူ၊ တံစဉ် အလံတွေ ရဲ့ပတောင်းခတ်နေအောင် တဖျတ် ဖျတ်နှင့် လွှင့်ထူထားတာမျိုး မရှိ။ မတ်(စ်)ဝါဒ-လီနင်ဝါဒ၏ တော်လှန်ရေးဗိမာန်ကြီး အကြောင်း သရုပ်ဖော်ထားသော ပိုစတာကြီးတွေ ပြုပြင်အောင် စိုက်ထူထားတာမျိုး မရှိ။ ပထမဆုံး ကျွန်ုပ်တွေ့လိုက်ရသည့်အရာများကား သစ်သားတံတားဘေးနားက ဂျုံးဂျုံးကျနေသော တရုတ်လုပ် ထရပ်ကားတစ်စီး၊ ထွန်စက်တစ်စီးနှင့် ရွံ့အုတ်သရွက်နှင့် အိမ်အစုတစ်ခုပဲ ဖြစ်လေရာ ပစ္စည်းမဲ့တော်လှန်ရေး မီးတောက်ကြီးကား ဖုတ်လိုက်ဖုတ်လိုက် အသက်ငင်နေလေပြီ။

ဈေးကို ဖြတ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ခပ်သွက်သွက် လျှောက်လာကြရာ ဈေးကွဲချိန်ဖြစ်သဖြင့် ဈေးထဲတွင် ဟိုဟိုဒီဒီ လျှောက်နေသူအချို့က ထူးထူးခြားခြား ဧည့်သည်တစ်ယောက်နှင့် သူ၏ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့တို့ကို မျက်လုံးအပြူးသားနှင့် ငေးကြည့်နေကြသည်။ ဈေးမှ အရှေ့သို့သွားသော မြေလမ်းကျယ်အတိုင်း အောင်ထက်က ရှေ့မှ ဦးဆောင်သွားပြီး အခိုင်အမာဆောက်ထားသော တန်းလျားအစုတစ်ခုသို့ ရောက်လာရာ အပြင်ဘက် မြက်ခင်း ပြင်တွင် လူတစ်စု ရပ်နေကြပြီး အဝင်ဝ, ဝါးအဆောက်အအုံဂိတ်တွင်မူ လက်နက်ကိုင် တွေ စောင့်ကြပ်နေသည်။

“ဒါ... ကျွန်တော်တို့ ဌာနချုပ်ပဲ”

ဂိတ်ကို ဖြတ်လျှောက်လာစဉ် အောင်ထက်က ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစွာနှင့် ပြောသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်အာရုံက အညှီရောင်ကော်ဂျူရွိုင်းဂျာကင်နှင့် ကလေးချီထားသော အမျိုး သမီးတစ်ယောက်ဆီ ရောက်နေသည်။ သူတို့သားအမိကို ကျွန်ုပ် ပွေ့ဖက်လိုက်ပြီး တစ်လကျော် ခွဲခွာနေရာမှ ယခုပြန်ဆုံကြရသည်တွင် ကျွန်ုပ်ရင်ထဲကအပျော်ကို ဖော်ပြ ဖို့ရာ စကားလုံး ရှာမရ။ ဆိုနစ်နေသော တိတ်ဆိတ်မှုကို စတင်ဖြိုခွဲလိုက်သူက ဆိုင်နောင့်။

“ကြည့်ပါဦး ဆိုင်တိုင်းကို၊ အခု သူ လမ်းလျှောက်တတ်ပြီလေ”

ဆိုင်နောင်က သမီးကို ပွေထားရာမှ မြေပေါ်ချပြီး လမ်းလျှောက်စေရာ သမီးက ကျွန်ုပ်ကို ဒီလူကြီးကို ငါမြင်ဖူးပါတယ်၊ ဘယ်သူများပါလိမ့်ဆိုသော အကြည့်နှင့် တွေ့တွေ့ကြီး ကြည့်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်က လက်ကမ်းလိုက်သည်။ တစ်ခဏ တုံ့ဆိုင်းနေရာမှ ကျွန်ုပ်ကို မှတ်မိသွားဟန်တူသည်။ ကျွန်ုပ်လက်ကို လှမ်းကိုင်လိုက်သဖြင့် ပထမဆုံးအကြိမ် ကျွန်ုပ်တို့ သားအဖနှစ်ယောက် လမ်းစ၊လျှောက်ကြရာ ဆိုင်နောင်က ကျွန်ုပ်လက် တစ်ဖက်ကို တွဲ၍ ဖက်လိုက်သည်။ ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့သားအမိ သားအဖ သုံးယောက်လုံး ဌာနချုပ်ဘေးတွင် ရပ်ထားသော တရုတ်ထရပ်ကားဆီ လျှောက်လာပြီး ရှေ့ခေါင်းခန်းထဲ ဝင်ထိုင်လိုက်ကြသည်။

ကျင်းတွေ ချိုင့်တွေနှင့် မြေလမ်းအတိုင်း တစ်ခဏ မောင်းလာရာ မြင်းခွာပုံ မြစ်ကွေ့အတွင်းမှ ကျွန်ုပ်တို့ တည်းခိုရမည်ဖြစ်သော ယူပုံသဏ္ဍာန် အုတ်တိုက်အဆောက် အအုံသို့ ရောက်လာရာ ခရီးကပန်း၊ ငှက်ဖျားပျောက်ခါစ၊ လူက နှမ်းနေပါသော်လည်း ပန်ဆန်းတွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစုတစ်စု ပြန်ဆုံခဲ့ကြပြီဖြစ်၍ ယခုအခိုက်အတန့်ကား အခြားကိစ္စတွေအားလုံး ပျောက်ကွယ်သွားသလို ခံစားလိုက်ရပါ၏။

ပန်ဆန်း

နောက်တစ်နေ့၊ နံနက်ခင်းနေခြည်နုတို့က နမ့်ခမြစ်တစ်ဖက်မှ မုံးအာနှင့် ပန်ဆန်းဝန်းကျင်မှ မြစ်စိမ်းရောင်စပါးခင်းတို့အပေါ် ဖျန်းပက်လိုက်သည့်အခါဝယ်၊ ချိုင့် ဝှမ်းထဲမှ နှင်းမြူတို့ တစ်စ၊ တစ်စ၊ လွင့်စင်ကွယ်ပျောက်၍ ဒီဇင်ဘာည၏ အချမ်းသည် လည်း နွေးထွေးလာခဲ့ပါ၏။ နံနက်စာကို ယခု ကျွန်ုပ်တို့ကို နေရာထိုင်ခင်းပေးထားသော ယူ (U) ပုံစံအဆောက်အအုံအတွင်း တစ်ဖက်ခန်း၌ပင် ကျွေးရာ တရုတ်ပြည်မှ ဝက်ပေါင် ခြောက်၊ ကြက်ဥပြုတ်၊ ပေါင်မုန့်၊ ထောပတ်တို့ဖြင့် တည်ခင်းထားသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်အံ့ဩသွားသည်။

အဆောက်အအုံကို အုတ်ရိုးတတိုင်းဖြင့် ကာရံထားရာ ၎င်းအဆောက်အအုံမှာ ဗကပ တို့၏ ‘ပြည်သူ့အသံ’ လျှို့ဝှက်အသံထုတ်လွှင့်ကြောင်း ဆိုင်နောင့်က ပြောပြသည်။

ရှမ်းအရှေ့မြောက်ဒေသသို့ ဗကပတွေ ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်နေသော ပထမပိုင်း နှစ်ကာလများတွင် ဗကပခေါင်းဆောင်ပိုင်းအားလုံး ယူနန်တွင် အခြေချနေထိုင်ခဲ့ပြီး အသံ လွှင့်လုပ်ငန်းကိုလည်း ယူနန်၌ပင် အထိုင်ချထားခဲ့ရာမှ၊ တရုတ်ပြည်တွင် တိန်ရှောက်ဖိန် အာဏာပြန်ရလာပြီးနောက် နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီသစ်ကို ပြောင်းလဲကျင့်သုံးလိုက်သည် တွင် ဗကပတို့ ဗဟိုရုံးအဖွဲ့တစ်ခုလုံးသည်လည်း ၁၉၇၈ ခုနှစ်၌ပင် နယ်ခြားတစ်ဖက် ပန်ဆန်းသို့ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဗကပပြည်သူ့အသံသည်လည်း ဤဘက်ကမ်းမှ (၇) နှစ်ကြာလွှင့်ထုတ်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင်မှာ ရုတ်တရက် မမျှော်လင့်ဘဲ ရပ်ဆိုင်းသွားသည်။

ယူနန်ဘက်မှ ပန်ဆန်းဘက် ပေးထားသော ဓာတ်အားလိုင်းတို့ကို ဖြတ်ဖို့ တရုတ်

ဘက်က သဘောတူခဲ့သည် ဆိုသော်လည်း ဗကပ၏ အသံလွှင့်လုပ်ငန်းကို တခဏမျှ ပါးနပ်စွာ ရပ်နားခဲ့ပြီးနောက်၊ ဂျင်နရေတာဖြင့် အသုံးပြုနိုင်သော အသံလွှင့်စက် အသေးစား လေးတစ်လုံးကို တရုတ်တို့က ဗကပတို့အတွက် စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းစက်မှာ သေးငယ် သော်လည်း များစွာထိရောက်မှုရှိပြီး လော်ရီကားပေါ်တင်၍ ရွှေ့ပြောင်းအသုံးပြုနိုင်ရာ အသံလွှင့် အစီအစဉ်တို့ကို ပန်ဆန်းမှ စတူဒီယိုအဟောင်းမှာပင် အသံသွင်းပြီး တိပ်ခွေ တို့ကိုမူ မြောက်ဘက်မိုးမှုသို့ လူလွတ်ပေး၍ ၎င်းနေရာမှ လော်ရီကားဖြင့် အသံလွှင့် ခဲ့ကြသည်။

နံနက်စာ စားပြီးနောက်၊ ဝန်းအတွင်း လမ်းလျှောက်ထွက်လာပြီး အသံလွှင့်ခန်း အတွင်း ပြတင်းပေါက်မှ ကျွန်ုပ်ချောင်းကြည့်လိုက်ရာ တရုတ်လုပ် ပစ္စည်းကိရိယာတွေ၊ ဖုန်တက်နေသော်လည်း အကောင်းပကတိအတိုင်း တွေ့ရပြီး အခြားအခန်းများမှာမူ ဗကပ ဝါဒဖြန့်ချိရေးဌာနနှင့် ပါတီစာကြည့်တိုက်တို့ဖြစ်သည်။

ပါတီစာကြည့်တိုက်တွင် ကွန်မြူနစ်စာပေနှင့် ကွန်မြူနစ်မဂ္ဂဇင်းများရှိရာ အများစုမှာ ကနေဒါနိုင်ငံက မော်ဝါဒီတို့ထုတ်ဝေသော "The Forge" ၊ အမေရိကန် ကွန်မြူနစ် ပါတီထုတ် The Call ၊ ဩစတြေးလျမှ Vanguard ၊ ဗြိတိန်မှ Class Struggle၊ မြောက်ကိုရီးယားမှ ပြုံးယမ်းတိုင်း(မ်)၊ ကာ(လ်)ကတ္တားမှ Frontier တို့ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန်နှင့် ကနေဒါမှ မတ်(စ်)ဝါဒီ မဂ္ဂဇင်းတို့မှာ ယခုအခါ ထုတ်ဝေမှု ရပ်ဆိုင်းသွား သော်လည်း ဆိုခဲ့သလို ကမ္ဘာပေါ်မှ မျိုးတုံးခဲလှသော ကွန်မြူနစ် လက်ငုတ်လက်ရင်းများမှ ထုတ်ဝေသော စာစောင်အချို့ကား ယခုတိုင် တွေ့နေရဆဲ၊ ဤ၌စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်း သည်မှာ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ မတ်လအတွင်း NSCN နှင့် နာဂ အဆက်အသွယ်ရှာရာ၊ ကာ(လ်)ကတ္တားတွင် ကျွန်ုပ်တို့ရောက်ခဲ့သော အပတ်စဉ်ထုတ် လက်ဝဲဂျာနယ်တိုက်မှာ Frontier ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ မဂ္ဂဇင်းများမှာ စောင်ရေအနည်းငယ်သာ ထုတ်ဝေဖွယ်ရှိပြီး မဂ္ဂဇင်းတို့ကို ကျွန်ုပ်လှန်လှောကြည့်ရာ Vanguard မဂ္ဂဇင်း၏ အဘော်အရ ဩစတြေးလျ တွင် မကြာခင် ဆိုရှယ်လစ်တော်လှန်ရေးကြီးဖြစ်တော့မည်ဟူသတတ်။

ဤ၌ ပန်ဆန်းသည်လည်း တိန်ရှောက်ဖိန်ကာလမတိုင်မီ တရုတ်တွင် သင်ကြား ကျင့်သုံးခဲ့သော လက်ဟောင်းမော်စီတုန်း အယူဝါဒတို့ကို သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော နောက်ဆုံး ခံတပ်ဖြစ်ဟန်တူသဖြင့် ၁၉၆၀၊ ၇၀ ကျော်ကာလအတွင်းက ကွန်မြူနစ်တော် လှန်ရေးဆိုင်ရာ ရုပ်ကြွင်း၊ မွေတော် ဓာတ်တော်တို့ကို ပြသထားသော ပြတိုက်တစ်တိုက်ကို ကြည့်နေရသလို ဗကပအသံလွှင့်နေရာဟောင်းကို လှည့်ပတ်ကြည့်ရသည်မှာ အထူးအဆန်း တစ်ခုလိုဖြစ်နေသည်။

ဤနေရာတွင် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များနှင့် နိုင်ငံရေးအစွန်းရောက်လှုပ်ရှား မှုတို့ကို အိန္ဒိယအစိုးရဘက်က ချဉ်းကပ်ပုံချဉ်းကပ်နည်းကို ကျွန်ုပ်အနေနှင့် လေးစားမိ

သည်။ သို့ရာတွင် လောလောဆယ်၌ ရန်ကုန်အစိုးရ၏ ပေါ်လစီကား ပြည်တွင်းစစ်ကို သံသရာရှည်ဖွယ် ရှိလေသည်။

ထိုနေ့နံနက်၌ပင် သခင် ဗသိန်းတင်က သူ့နေအိမ်သို့ အခေါ်လွှတ်လိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစုကို တရုတ်လုပ် ရှန်ဟိုင်းအစိမ်းရောင် ဂျစ်ကားတစ်စီးဖြင့် လာခေါ်ပြီး အသံလွှင့်ရုံတည်ရာ တောင်ကုန်းကလေးမှ ကွေ့ကွေ့ကောက်ကောက် မြေလမ်းအတိုင်း ဆင်းလာရာလမ်းတွင် စစ်သားလေးတွေ စောင့်နေသော စစ်ဆေးရေးစခန်းအချို့ တွေ့ရသည်။ (၂) ကီလိုမီတာမျှ မောင်းလာပြီးနောက် စစ်ရေးပြကွင်းနှင့်အလားတူ ဘောလုံးကွင်း ကျယ်ကြီး တစ်ခုထဲရောက်လာပြီး အဆောက်အအုံတစ်လုံးရှေ့တွင် ကားရပ်လိုက်သည်။ ရှေ့တွင် ပန်းပင်တွေ စီစီရီရီ စိုက်ထားပြီး လက်နက်ကိုင်စစ်သားတွေ စောင့်ကြပ်နေသည်။ အပေါက်ဝတွင်မူ အစိမ်းရောင် ကွန်မြူနစ်ယူနီဖောင်းနှင့် ခပ်ဝဝ အဘိုးကြီးတစ်ယောက်၊ မှန်တူထူ မျက်မှန်နှင့် လမ်းလျှောက်တုတ်ကိုကိုင်လျက် ရပ်နေပြီး ဘေးတွင် စစ်သားလေး (၂) ယောက်က အဘိုးကြီးလက်မောင်း တစ်ဖက်စီကို တွဲထားသည်။

“ကြိုဆိုပါတယ် ဘာတီးလ်၊ နောက်ဆုံးတော့ ကျုပ်တို့ဆီရောက်လာနိုင်ပြီပေ။”

ထိုအဘိုးကြီးကား သခင်ဗသိန်းတင် ဖြစ်ပြီး သူ့ကို ကျွန်ုပ်လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက် လိုက်သည်။ ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့အိမ်ထဲဝင်ကြရာ၊ အထဲတွင် ပါတီခေါင်းဆောင် အတော် များများ ရောက်နေကြပြီး ပထမဆုံး ကျွန်ုပ်ကို မိတ်ဆက်ပေးသူမှာ ခင်မောင်ကြီးဖြစ် သည်။ ထိုသူကား ဗကပဗဟိုကော်မတီ၏ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သလို ပါတီ၏ ပင်မသဘောတရားရေး ဆရာကြီးအဖြစ် လူသိများသည်။ လူပုံက ဝဖိုင့်ဖိုင့်၊ အသက် (၆၀) နီးပါးရှိသော်လည်း ထက်မြက်သော ဥပမိရှိသည်။ ခိုင်လုံသော သတင်းရပ်ကွက် တို့၏ အဆိုအရ ဗကပပါတီ၏ တရားဝင်ကြေညာချက်များနှင့်၊ ပြောရလျှင် သခင်ဗသိန်း တင်၏ မိန့်ခွန်းတို့သည်ပင် နောက်ကွယ်မှ ခင်မောင်ကြီး၏ လက်ရာတွေဟု ဆိုသည်။ အင်္ဂလိပ်စကားကို တိုးတိုးညင်ညင် ပြောပြီး စကားလုံးတစ်လုံးချင်းကို ဂရုတစိုက် ရွေးချယ်၍ ပြောသည်။

သူနှင့်ကပ်လျက် ထိုင်နေသူမှာ ကျော်မြဖြစ်သည်။ အသက် (၇၅) ဝန်းကျင်ခန့် ရှိပြီး ၁၉၇၉ ခုနှစ် ရခိုင်ရိုးမမှ ကွန်မြူနစ်ခြေကုပ်စခန်းတို့ကို အစိုးရတပ်များက ချေမှုန်း ခဲ့ပြီးနောက် ပန်ဆန်းသို့ ရောက်လာသော ဝါရင့်ကွန်မြူနစ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ကျော်မြမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့(ရှ်) နယ်စပ်မှ ရောက်လာ၍လားမသိ အိန္ဒိယအမျိုးသားတစ်ယောက်နှင့် တော်တော်တူပြီး ငယ်သည်။ ဤ၌ အောင်ထက်လည်းရှိပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေးနွေးနေသည်တို့ကို သူက လိုက်မှတ်နေသည်။

နံရံပေါ်တွင်မူ သခင်သန်းထွန်းနှင့် သခင်ဇင်တို့ ဓာတ်ပုံတွေ ချိတ်ထားရာ သခင် သန်းထွန်းမှာ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ပဲခူးရိုးမတွင် အစိုးရသူလျှိုတစ်ဦးက လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့

ပြီး သခင်ဇင်ကမူ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ပဲခူးရိုးမဋ္ဌာနချုပ်ကို အစိုးရတပ်များ ဖြိုခွဲတိုက်ခိုက် စဉ်အခါက တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးခဲ့သည်။ စားပွဲငယ်လေးတစ်လုံးပေါ်တွင် အဖြူရောင် ပလာစတစ်ဖြင့် လုပ်ထားသော မော်စီတုန်း ကိုယ်တစ်ပိုင်းရုပ်တု တင်ထားပြီး နံရံတစ်ဖက် မှ စာအုပ်စင်ပေါ်တွင်မူ မတ်(ခဲ) လီနင်၊ စတာလင်နှင့် မော်စီတုန်းတို့၏ လက်ရွေးစင်ကျမ်း တွေ စီစီရီရီနှင့်၊ ဝတ္ထုစာအုပ်အနည်းငယ်ရှိပြီး အများစုမှာ တရုတ်ဝတ္ထုတွေဖြစ်သည်။

“ကျုပ်တို့လွတ်မြောက်နယ်မြေကို ရောက်လာမယ့် နိုင်ငံခြားသတင်းထောက် တစ်ယောက်ကို ကျုပ်တို့စောင့်နေတာ နှစ်တွေ မနည်းတော့ဘူး”

ဝန်ထမ်းအချို့က လက်ဖက်ရည်အချိုနှင့် တရုတ်ဘီစကွတ်မုန့်တွေ ချ၍ ဧည့်ခံ နေခိုက် သခင်ဗသိန်းတင်က ပြောသည်။

“ကျုပ်တို့တော်လှန်ရေးအတွက် သတင်းထောက်တွေလိုတာ ခင်ဗျားသိပါတယ်။ ကျုပ်တို့ တရုတ်ရဲဘော်တွေမှာ အက်ဂါစနိုး ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကျုပ်ကတော့ ခင်ဗျား ကို ဗမာပြည်ရဲ့ အက်ဂါစနိုးဖြစ်စေချင်တယ်”

အိမ်း... အည်း... မလုပ်ဘဲ ကျွန်ုပ်ခေါင်းသာ ညှိတ်လိုက်သည်။ ရဲရင့်ပြီး တောက်ပြောင်သော အရေးအသားတို့ကြောင့် အက်ဂါစနိုးကို ကျွန်ုပ်အနေနှင့် အများ ကြီး လေးစားမှုရှိသော်လည်း သူ့အလုပ်နှင့် ကျွန်ုပ်အလုပ်က တခြားစီ၊ သူက မော်စီတုန်း ကွန်မြူနစ်လှုပ်ရှားမှုတို့ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ထောက်ခံခဲ့သူ၊ ကျွန်ုပ်အလုပ်ကမူ မြန်မာ ပြည် နိုင်ငံရေး ပဋိပက္ခနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်ပိုင်အမြင်တို့ရှိပါသော်လည်း သတင်းတို့ကို ရယူရာတွင် အတတ်နိုင်ဆုံး ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျ၍ အချက်အလက်ခိုင်လုံရမည် ဖြစ်သလို ပြည်တွင်းစစ်ကို ဖော်ပြရာတွင်လည်း ပြည်တွင်းစစ်တွင် ပါဝင်နေသော စစ်တပ် ကြီးတို့၏ အောင်ပွဲဆိုသည်ထက် အပြစ်မဲ့ပြည်သူတို့၏ အမြင်တို့ကို ဖော်ထုတ်ရေးသား လိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ပေမဲ့ သခင်ဗသိန်းတင်ပြောမည့် စကားတို့ကိုမူ ကျွန်ုပ်နားစွင့် နေလိုက်သည်။

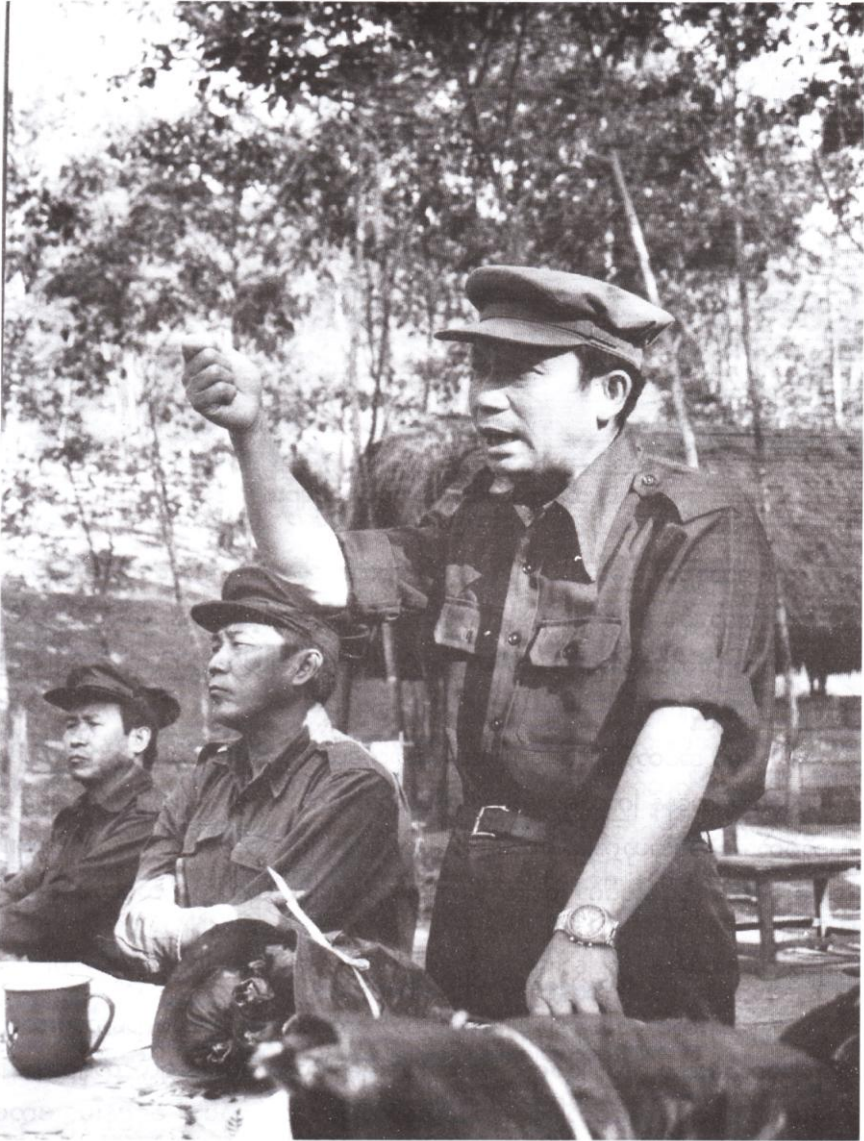
“ခင်ဗျားရဲ့ ရေးသားဖော်ပြချက်တွေကို နှစ်တော်တော်ကြာ ကျုပ်တို့ဖတ်ဖူးပါ တယ်။ အခု ကျုပ်တို့ လွတ်မြောက် နယ်မြေမှာ ခင်ဗျားအတွက် ပထမဆုံး ကိုယ်တွေ့၊ အတွေ့အကြုံ ဖြစ်မှာပါ”

သူ့စားပွဲပေါ်တွင် Far Eastern Economic Review မဂ္ဂဇင်းတွေ အထပ်လိုက် တွေ့ရ၍ ပါဂျောင်မှ ထွက်လာပြီးကတည်းက လွတ်လပ်စွာ ရေးသားထုတ်ဝေသော မဂ္ဂဇင်းတွေနှင့် ဝေးနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်က ခဏငှားရာ ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ တစ်နာရီမျှ ပြောဆိုပြီး နောက် ကျွန်ုပ် တွေ့ဆုံလိုသော လူအမည်နှင့် မေးချင်သော မေးခွန်းတို့ကို စာရင်းပေးခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်လာခဲ့ကြပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်နှင့် အင်တာဗျူးကြမည် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့တည်းနေသော အသံလွှင့်ရုံဟောင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့အခြေအနေကို ဆွေးနွေး

သခင်ဗသိန်းတင် (၁၉၈၇)။

ကချင်ခေါင်းဆောင် ဘရန်ဆိုင်း (၁၉၈၆)။

ဘိန်းအရောင်းအဝယ်လုပ်နေသူများ။

ကြသည်။ သေချာသည်မှာ ပါဂျောင်မှာကဲ့သို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကျွန်ုပ်တို့ မသွားလာနိုင်တော့၊ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတွေ မလုပ်နိုင်တော့။ ဆိုင်နောင်မိတ်ဆွေသစ် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ပါတီခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ဆိုင်နောင်နှင့် စကားပြောမိသည့်အတွက် ခေါ်ပြောခံခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။

“ဒီမှာ အင်တာဗျူးလို့ ပြီးတဲ့အထိ တစ်လလောက်နေပြီးမှ ကိုယ်တို့သွားကြတာပေါ့။ လုပ်ငန်းအနေနဲ့ ကြည့်ရင် ဒါဟာ ကိုယ်တို့အတွက် အခွင့်အရေးကြီးပဲ။ ဒါကြောင့် သူတို့စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စရာမျိုး မလုပ်မိစေနဲ့၊ ပြီးတော့ ကိုယ်က အင်တာဗျူးလုပ်နေချိန်မှာ ဆိုင်နောင်က ဈေးထဲမကြာမကြာသွားပြီး လွတ်လွတ်လပ်လပ် စနည်းနာကြည့်”

ဆိုင်နောင်ကို ကျွန်ုပ် နှစ်ကိုယ်ကြားမှာရသည်။

ပန်ဆန်းတွင် ဒေါ်စန်းရီနှင့် သိကျွမ်းလာသည်မှာလည်း အံ့ဩစရာကောင်းသလို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာလည်း ဖြစ်ရသည်။ ဒေါ်စန်းရီမှာ လူလတ်ပိုင်းအရွယ် တရုတ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဇာတိဖြစ်သည်။ သူမ၏ ခင်ပွန်းမှာ ဗကပ ဝါရင့်ရဲဘော်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၅၀ ကျော်ကာလ တရုတ်နှင့် ဆိုဗီယက် အကွဲအပြဲမတိုင်မီ မော်စကိုတွင် ပါတီသင်တန်းတက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ သူကိုယ်တိုင် ရုရှားအစားအသောက်တို့ကို ကျွမ်းကျင်၍ သူ့ဇနီးကို သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ သူ့အမည်မှာ ဦးစံသူဖြစ်သည်။

ဗကပဌာနချုပ် ပန်ဆန်း ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ။

တစ်နေ့ ဦးစံသူတို့ လင်မယားက ရုရှားစွတ်ပြုတ်၊ အမဲသားကင်၊ အာလူး
မီးဖုတ်နှင့် မေယွန်နေ(စ်) အချဉ်ရည်နှင့် ရုရှားဆလပ်တို့ လုပ်ကျွေးသည်။ ဦးစံသူမှာ
ပျော်ပျော်နေတတ်ပြီး အမြဲလိုလို ပြုံးနေတတ်သလို သီးပင်၊ စားပင်၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်
မျိုးစုံကိုလည်း သေသေချာချာ ပေါင်းသင်မြေဆွ၍ စိုက်ပျိုးထားသည်ကို ကြည့်၍
သူတို့လင်မယား၏ ဝီရိယနှင့် ခြိုးခြံချွေတာမှုကို ကျွန်ုပ်တို့ လေးစားရသည်။ သို့ပေမဲ့
ဆိုခဲ့သလို ဟင်းလျာမျိုးစုံကိုလည်း ကျကျနန ချက်စားတတ်သဖြင့် သူတို့လင်မယားမှာ
၀၀၊ မိုင်မိုင်ကြီးတွေဖြစ်ကြသလို မကြာမီ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဝိတ်တက်လာတော့သည်။

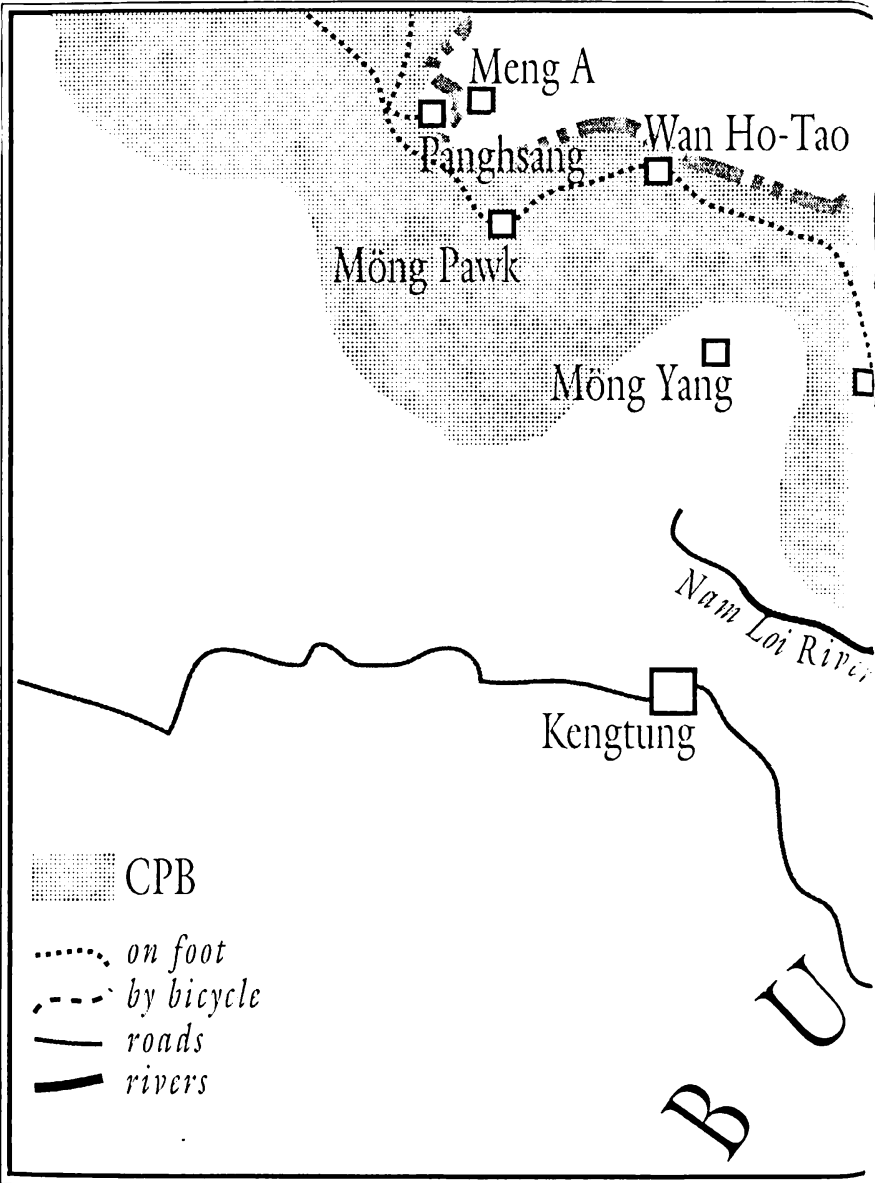
ဦးစံသူကဲ့သို့ ဦးခင်မောင်ကြီးနှင့် အခြားရဲဘော်သုံးဦးတို့သည်လည်း မော်စကို
တွင် တစ်ချိန်တည်းသင်တန်းတက်ခဲ့ကြသော်လည်း ဗမာကွန်မြူနစ်တွေထဲတွင် ဦးစံသူ
တစ်ယောက်သာ ရုရှားကို နှစ်သတ်ပုံရသည်။ ဦးစံသူက ရုရှားအစားအသောက်ကို
သာ ကြိုက်သည်။ ရုရှားရာသီဥတုကိုပါ ကြိုက်သည်ဆိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်အံ့ဩရသည်။

“ရုရှား ဆောင်းရာသီကို ကျွန်တော် သတိရတယ်ဗျာ”

ဦးစံသူက ခေါင်းလေးတညိတ်ညိတ်နှင့် ပြုံး၍ပြောသည်။

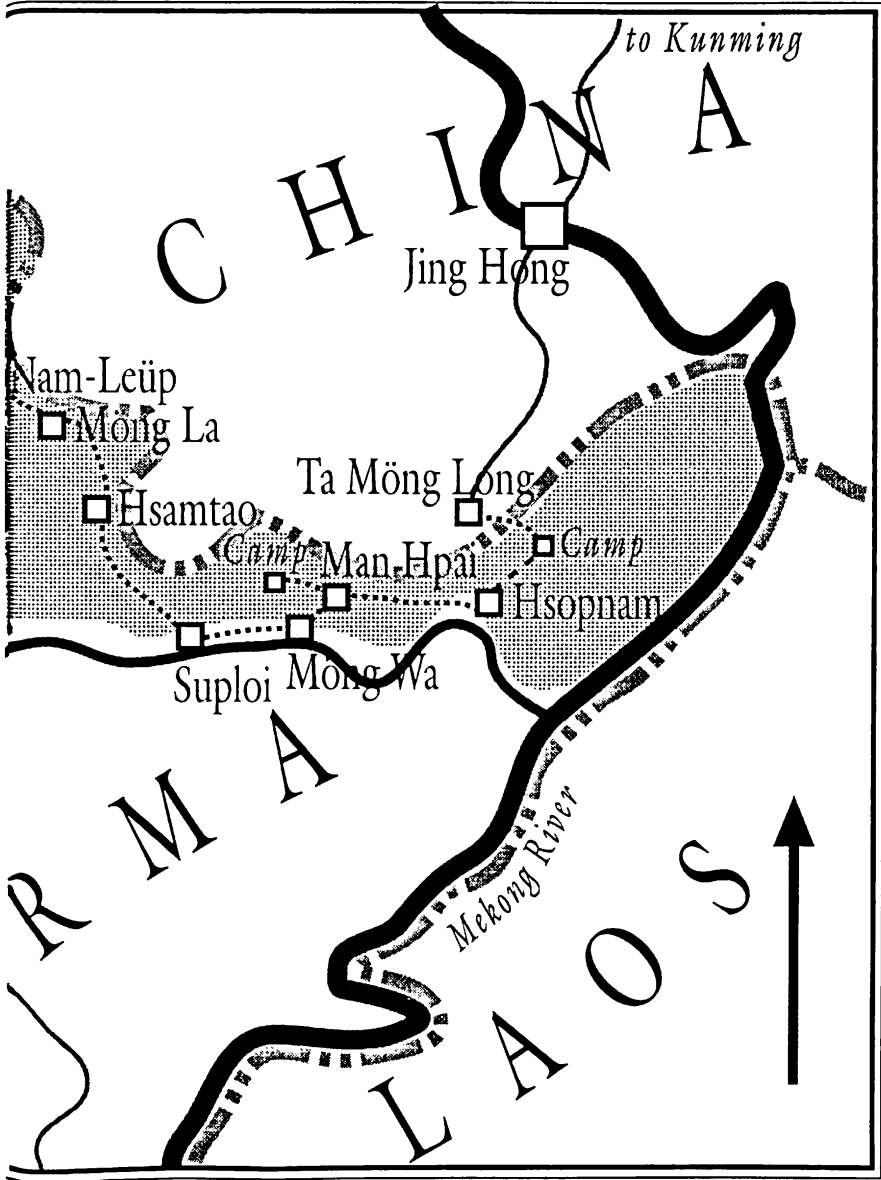
“ဂေါ်ကီပန်းခြံမှာ ကျွန်တော်တို့ စကိတ်စီးကြတယ်။ နှစ်သစ်ကူးအကြိုနေ့ဆိုရင်
သန်းခေါင်အထိ လမ်းလျှောက်ကြတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ ကော့ကေးဆပ်တောင်တွေပေါ်က
နှင်းခဲပြင်မှာ လျှောက်စီးကြတယ်။ အရမ်းပျော်စရာ ကောင်းတယ်”

ဦးစံသူတို့လင်မယားကိုကြည့်ရသည်မှာ ပန်ဆန်းတွင် ရတတ်သမျှ ပစ္စည်း
ပစ္စယလေးတွေနှင့် ရုရှားအစားအသောက်တွေ ချက်ပြုတ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို ကျွေးမွေးရသည်

Map 5: From Pangsang to the Chinese border

မြေပုံ (၅) ပန်ဆန်မှ

ကျောက်စိမ်းမြေ။

ကို ကျေနပ်နေပုံရသည်။ သူတို့ဟင်းတွေကို ဘယ်သူမှ မကြိုက်ကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်လာခါမှ လင်မယားနှစ်ယောက်လက်စွမ်းပြနေကြသလား အောက်မေ့ရသည်။

“ဒါပေမဲ့ လိုအပ်တဲ့ အမယ်တွေ ဒီမှာမရဘူးလေ။ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် နို့စိမ်းမရဘူး။ နို့မှုန့်ပဲရတယ်။ ဒါကြောင့် ‘ကီဗာ’ လုပ်လို့မရဘူး။ ကီဗာဆိုတာ ခင်ဗျား သိပါတယ်။ ရုရှားဒိန်ချည်လေ။ ဒိန်ခဲမရှိတော့ ဆော့(စ)ကောင်းကောင်းလည်း လုပ်မရဘူး။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျား စိတ်အနှောင့်အယှက် မဖြစ်ဘူးထင်ပါတယ်”

“ရပါတယ်။ အစားအသောက်တွေ အကုန်လုံးကောင်းပါတယ်။ ဘန်ကောက်က ထွက်လာကတည်းက အခုလို ကောင်းကောင်းမစားရတာ (၂) နှစ် နီးပါးရှိပြီ”

ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင့်တို့က ပြောလည်းပြောရင်း၊ ရုရှားဆလပ်ကို အားရပါးရ ထည့်စားနေကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ကို စားပွဲထိုးပေးနေသော ဝ,စစ်သားလေးတွေက ထူးထူးဆန်းဆန်း ဟင်းတွေကို ကြည့်ရင်း တစ်ခါမှမတွေ့ဘူးသလို အံ့ဩနေကြသည်။

ရုရှားဟင်းလျာတွေကို ကျွန်ုပ်တို့စားသောက်နေခိုက်မှာပင် ပန်ဆန်း၏ အနောက်ဘက် (၂၅) ကီလိုမီတာခန့်ရှိ ပန်ယန်းစစ်မျက်နှာနှင့် မြောက်ဘက် စီစီဝမ်တွင်မူ တိုက်ပွဲတွေ ဆက်တိုက်ဖြစ်နေရာ လက်နက်ကြီးပေါက်ကွဲသံတွေ တစ်ခါတစ်ခါကြားရပြီး၊ ညဆိုလျှင် ပန်ဆန်းဆေးရုံသို့ ဒဏ်ရာရသူတွေကို ထရပ်ကားတွေနှင့် လာပို့ကြသည်။

တိုက်ပွဲဖြစ်နေသဖြင့် ဘရန်ဆိုင်းလည်း ပန်ဆန်းဌာနချုပ်၌ပင် ခိုနေပြီး သံလွင်မြစ် အနောက်ဘက်မှ SSA တပ်ဖွဲ့၏ မီးစိမ်းကို စောင့်နေသည်။ SSA တပ်ဖွဲ့က ဘရန်ဆိုင်းနှင့် ဇောင်းဟရာတို့ကို ထိုင်းနယ်စပ်အထိ လုံခြုံရေးယူ၍ လိုက်ကြမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ ခရစ်စမတ်နီးပြီဖြစ်၍ ဗမာမော်စီတုန်း ဝါဒီတို့ ဌာနချုပ်နှင့် ကပ်လျက်နေရာတွင်မူ ကချင်များကား ခရစ်စမတ်ပွဲတော်အတွက် ပြင်ဆင်နေရာ ညစဉ်ဆုတောင်းပွဲတွေ လုပ်ကြပြီး ဓမ္မသီချင်းတွေ သီဆိုနေကြသည်ကို ကျွန်ုပ်လည်း ဝ,စစ်သားလုံခြုံရေးအဖွဲ့နှင့် တစ်ခေါက်တကျင်းသွားရောက် အားပေးခဲ့သေးသည်။

တိုက်ပွဲသတင်းကား ယခုအထိ ၆၀၆၀၊ ဗကပတပ်များက အစိုးရတပ်သား (၂၀၀) ကျော်သုတ်သင်ခဲ့ပြီး (၅၀၀) ကျော် ဒဏ်ရာရခဲ့ကြောင်း ဗကပတို့က ကြေညာခဲ့သည်တိုင် သူတို့ဘက်က အကျအဆုံးသတင်းကိုတော့ မပြော၊ သို့ရာတွင် နိုဝင်ဘာ (၂၃) ရက်နေ့က ဗုံးပေါ်ရွာကို အစိုးရလေတပ်က ဗုံးကျဲလိုက်သည်ကိုတော့ သိရသည်။ ၎င်းရွာမှာ ကေအိုင်အေတပ်မဟာ (၄) ဌာနချုပ်သို့ အသွားခရီးတွင် ကျွန်ုပ်တို့တည်းခိုခဲ့သော ရွာကြီးဖြစ်၍ ဗုံးချလိုက်သည့် ရည်ရွယ်ချက်ကား စီစီဝမ်တောင်ပေါ်မှ ဗကပတပ်ဖွဲ့တွေဆီ ပို့ပေးနေသော ဆန်နှင့် အခြားစားနပ်ရိက္ခာတို့ကို ဖြတ်တောက်လိုသဖြင့် ရွာက လူတွေကို ခြောက်ထုတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်နှင့် နော်ဆိုင်းသားတို့ ညစာစားခဲ့သော ဈေးအနီးက အိမ်လည်းမဲ့ထဲပါသွားပြီး ရွာသူရွာသားအားလုံးလည်း ရွာက ထွက်ပြေးသွားကြပြီ။

ဤသည်ကို လက်တုံ့ပြန်သောအားဖြင့် အစိုးရထိပ်ချုပ်ထားသော ပန်ဆိုင်အနောက်ဘက် မူဆယ်ပေါ်က ဆေးရုံကို ဗကပတပ်တွေ ဝင်တိုက်ကြသဖြင့် ဆေးရုံပေါ်တွင် ကုသနေသော အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ အစုလိုက်အပြုံလိုက် သေဆုံးသွားရာ အဆိုပါလုပ်ရပ်ကို ပန်ဆန်းမှ ဗကပဦးစီးအဖွဲ့ဝင်တို့က ဗကပမြောက်ပိုင်း ဒေသတပ်ဖွဲ့ကို ဝေဖန်အပြစ်တင်ခဲ့ကြသည်။ ညဘက်တွင် မြန်မာ့အသံနှင့် ဗကပပြည်သူ့အသံ အသံလွှင့်ဌာနတို့က ရန်သူတွေကို ဘယ်လောက်သုတ်သင်ခဲ့ကြောင်း တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အပြိုင်အဆိုင့် သတင်းထုတ်ပြန်နေကြပါသော်လည်း ဘယ်နေရာကို ဘယ်တပ်တွေရလိုက်ပြီ၊ သို့မဟုတ် ဆုတ်ပေးလိုက်ပြီစသဖြင့် တိကျစွာ ထုတ်ပြန်ခြင်းမျိုးမရှိ။

နေ့စဉ် မနက်တိုင်း ကျွန်ုပ်ကို အစိမ်းရောင်ရှန်ဟိုင်းဂျစ်ကားတစ်စီးဖြင့် လာခေါ်ပြီး သခင် ဗသိန်းတင်အိမ် ပို့ပေးသည်။ နေ့တိုင်းလိုလို ကျွန်ုပ်ကို ကော်ဖီနှင့် ဘီစကွတ်မုန့်တို့ဖြင့် ဧည့်ခံလေ့ရှိပြီး အင်တာဗျူးကြရာတွင် သခင်ဗသိန်းတင်က မပြီးနိုင်မစီးနိုင် ခရေစေ့တွင်းကျ ပြောနေသဖြင့် ကျွန်ုပ် အံ့ဩရသည်။ သခင်ဗသိန်းတင် ကျန်းမာရေးမကောင်းဆိုသော သတင်းတွေကြားနေရသော်လည်း ယခု ဒေါင်ဒေါင်မည်နေသေးသည်။ သို့ပေမဲ့ သူ့အိပ်ခန်းထဲတွင် အရေးပေါ်အသုံးပြုဖို့အတွက် အောက်ဆီဂျင်ဗူးတစ်လုံး အရန်အသင့်ရှိနေသည်ကို သတိပြုမိသည်။

သူ၏ မျက်စိမှာလည်း အတော် ဆိုးနေပြီး စာကြည့်လျှင် မျက်မှန်အထူကြီးအပြင် မှန်ဘီလူးတစ်လက်နှင့်ပင် ကြည့်နေရသည်။

ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ဗကပ အရှေ့မြောက်ဒေသသမိုင်းကြောင်းကို အတော်များများ သိထားသော်လည်း ၁၉၃၀ လွန် မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှုတို့နှင့်အတူ သန္ဓေတည်လာသော ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီနောက်ခံသမိုင်းတွင် ဥက္ကဋ္ဌကြီး သခင်ဗသိန်းတင်၏ ဘဝကို ထင်ဟပ်စေလိုသဖြင့် သူ့အကြောင်းကို စတင်မေးလိုက်သည်။

ဗသိန်းတင်ကို ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာပြည် တနင်္သာရီကမ်းရိုးတန်း၊ ထားဝယ်မြို့တွင် မွေးဖွား၍ ဖခင်မှာ တရုတ်လူမျိုးကုန်သည်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး မိခင်မှာ ဗမာဖြစ်သည်။ ထားဝယ်တွင် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း ကျောင်းများတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲအောင်ခဲ့ပါသော်လည်း ထိုအချိန်တွင် ဖခင်မှာ စီးပွားပျက်၍ ကြွေးလည်ပင်းရောက်နေခဲ့ရာ သားဖြစ်သူကို တက္ကသိုလ်မပို့နိုင်တော့။

“အဲဒီအချိန်မှာ ကိုလိုနီစနစ်ရဲ့ တရားမျှတမှုနဲ့ ငွေတိုးချေးစားသူတွေရဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို ပထမဆုံး ကျုပ်မေးခွန်းထုတ်ခဲ့တာပဲ” သခင်ဗသိန်းတင်ပြောသမျှကို ကျွန်ုပ် လိုက်မှတ်နေသည်။

“ကျုပ်က အလတ်လွှာအောက်ဆုံးအဆင့်က လာပေမဲ့ ပညာလိုလားတဲ့ မိသားစုက မွေးဖွားလာခဲ့တယ်။ ကျုပ်အဖေက စာဖတ်ဖို့ အမြဲအားပေးတယ်။ ထားဝယ်အိမ်မှာ စာ

ကြည့်တိုက် လုပ်ပေးထားပြီး စာအုပ်တွေ ဝယ်ပေးတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာထဲက ချား(လ်)ဒစ်ကင်း၊ ဆာဝါတာစကော့၊ လော့ဘိုင်းရွန်း၊ ဂျော့ဘားနတ်ရှော့တို့ကို ကျုပ် ကြိုက်တယ်။ လူပျိုပေါက်တုံးက ဂျက်လန်ဒန်တို့၊ ဗစ်တာဟူးဂိုးတို့၊ မတ်(ခ်)တို့င်းတို့ စာအုပ်တွေလည်း ဖတ်ခဲ့တယ်”

ထိုနောက် မကြာမီမှာပင် တို့ဗမာအစည်းရုံးဝင်၍ သခင်ဗသိန်းတင်ဖြစ်လာသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဩဂုတ် (၁၅) ရက်၊ ရန်ကုန်မြို့ ဘားလမ်းရှိ တိုက်ခန်းငယ်လေး တစ်ခန်းတွင် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော်လည်း ပထမဆုံး ကျင်းပ ခဲ့သော ကွန်မြူနစ်ပါတီ အစည်းအဝေးတွင် သခင်ဗသိန်းတင် ပါဝင်ခြင်းမရှိသေးဘဲ၊ နောင်နှစ်အနည်းငယ်ကြာမှ ပါတီဝင် ဖြစ်လာသည်။

“ကျုပ်ရဲ့ဘဝနောက်ခံကြောင့်ပဲ မတ်(ခ်)ဝါဒနဲ့ လီနင်ဝါဒတို့ကို လွယ်လွယ်ကူကူ နားလည်နိုင်ခဲ့တယ်”

“ကွန်မြူနစ်ဝါဒက သိပ္ပံနည်းကျတယ်၊ တိကျတယ်၊ အဲဒီကာလတုံးက ရန်ကုန်မှာ နဂါးနီစာအုပ်အသင်းရှိတယ်။ အဲဒီမှာ မတ်(ခ်)ဝါဒစာပေတွေ ရနိုင်တယ်”

ဝန်ထမ်းတစ်ဦးက ကော်ဖီထပ်ထည့်ပေးနေသဖြင့် စကားကို ခဏရပ်ရပ်လိုက်ပြီး ပြန်ကောက်သည်။

“အိန္ဒိယပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၇ ကို သပိတ်မှောက်တဲ့အတွက် အင်းစိန် ထောင်မှာ (၆) လကျခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို အတွေ့အကြုံကြောင့်ပဲ ကျုပ်ရဲ့ ယုံကြည် မှုတွေ ပိုခိုင်မာလာတယ်”

တို့ဗမာအစည်းအရုံး (သို့) သခင်ပါတီမှ လက်ဝဲအယူသန်သူတို့က ဆိုခဲ့သလို ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ထူထောင်ခဲ့ကြသလို သခင်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော မျိုး ချစ်တို့ကမူ ဂျပန်သို့ လျှို့ဝှက်ထွက်ခွာ၍ ဟိုင်နန်၊ ယခုဖော်မိုဆာ (သို့) ထိုင်ဝမ်တွင် စစ်သင်တန်းတက်ပြီးနောက် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ (၂၆) တွင် ဘန်ကောက်သို့ ရောက်လာပြီး ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ဖွဲ့ကာ ဂျပန်တပ်များနှင့်အတူ ဗမာပြည်ထဲ ဝင်လာခဲ့ပြီး ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ် (၇) တွင်မူ ရန်ကုန်ကို ဗြိတိသျှတို့လက်မှ သိမ်းယူခဲ့ ကြသည်။

“အဲဒီကိစ္စက တော်တော်အရူးထတဲ့ လုပ်ရပ်ပဲ” သခင်ဗသိန်းတင်က ဆက်ပြော သည်။

“သခင်အောင်ဆန်းကို နိုင်ငံခြားလွတ်ဖို့ ကျုပ်တို့ တို့ဗမာအစည်းအရုံးက ၁၉၄၀ မှာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါဂျပန်သွားဖို့ မဟုတ်ဘူး။ တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ အဆက်အသွယ်ရှာဖို့၊ ရှန်ဟိုင်းကို သင်္ဘောနဲ့ သွားဖို့ သူ့ကိုကျုပ်တို့ ပြောခဲ့တယ်။ ရှန်ဟိုင်း မှာ ကွန်မြူနစ်တွေများတော့ သူ့အတွက် ပုန်းရခိုရတာ လွယ်ကူမယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက

ရန်ကုန်မှာ တွေ့တဲ့ ပထမဆုံးသင်္ဘောနဲ့ တရုတ်ပြည်လိုက်သွားတော့ ဂျပန်နဲ့ တွေ့ပြီး တိုကျိုခေါ်သွားတယ်။ ပြီးတော့ ပြန်လာပြီး စစ်သင်တန်းတက်ဖို့ လူလာခေါ်တယ်”

ဤတွင် အမျိုးသားသူရဲကောင်းအောင်ဆန်းကို သစ္စာဖောက်အဖြစ် ကွန်မြူနစ်တို့က သတ်မှတ်ပြီး ဂျပန်ကို တော်လှန်ဖို့အတွက် ဗသိန်းတင်နှင့် အခြားဗကပကောဒါတို့ မြေအောက်ဆင်းသွားကြသလို ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့ကလည်း မိမိတို့ကို ဂျပန်တို့က အသုံးချခဲ့သည်ကို သဘောပေါက်လာသဖြင့် မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့တို့နှင့် ဆက်သွယ်ခဲ့သလို ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့်လည်း လက်တွဲခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာမျိုးချစ်တို့က ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တိုက်ထုတ်ဖို့ပြင်ဆင်နေပြီဖြစ်သော်လည်း ဗကပနှင့် မျိုးချစ်တို့၏ မလျော်မကန်သော ပေါင်းစည်းခြင်းကပင် နောက်ပိုင်းတွင်မူ ဗမာနိုင်ငံရေး၏ လက္ခဏာတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

ထားဝယ်ဒေသ (သို့) ၎င်းတို့အခေါ် အမှတ် (၅) စစ်ဒေသတွင် သခင်ဗသိန်းတင်က ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး ဖျာပုံခရိုင် (သို့) အမှတ် (၂) စစ်ဒေသတွင်မူ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သော နေဝင်းက ခေါင်းဆောင်ခဲ့သည်။

ထိုကာလက ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ကြသော မျိုးချစ်လူငယ်အများစုမှာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် သိကျွမ်းကြသလို နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ၎င်းတို့ပင် နိုင်ငံရေးသမားတွေ၊ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တွေ ဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။

စစ်ပြီးနောက်တွင် ဖဆပလအလံတော်အောက်တွင် ဆိုခဲ့သလို ရည်ရွယ်ချက်ခြင်း အယူဝါဒခြင်းမတူသော အုပ်စုအားလုံးစုစည်းခဲ့ကြသော်လည်း ၁၉၄၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင်မူ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးထဲမှ ဗကပကို ထုတ်ပယ်ပစ်လိုက်ပြီးနောက် တရားဝင် နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုအနေဖြင့် ဆက်လက် ရှုပ်တည်လာခဲ့ရာမှ ၁၉၄၇ ခုနှစ် လန်ဒန်တွင် ကျင်းပခဲ့သော ဗြိတိသျှအင်ပါယာအတွင်းမှ ကွန်မြူနစ်ပါတီများ ကွန်ဖရင့်သို့ သခင်ဗသိန်းတင်တက်ရောက်ခဲ့ပြီး နောက်မှဗြိတိသျှစုံထောက်တွေ တကောက်ကောက်နှင့် ဥရောပနိုင်ငံများသို့လည်း သွားရောက်ခဲ့သည်။

ထိုနှစ် ဇူလိုင် (၁၉) တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးတွေ လုပ်ကြံခံရပြီး၊ နောက်ပိုင်းတွင် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုဖြစ်လာမည့် သခင်နု ဦးဆောင်၍ ဗြိတိသျှတို့ထံမှ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ (၄) ရက်တွင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးယူခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတွင် အတူတကွ ပါဝင်လာခဲ့ကြသော်လည်း နောင်တစ်ကြိမ် လက်တွဲ၍ မရနိုင်ကြတော့၊ ဦးနုမှာ ပညာတတ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည့်တိုင် အောင်ဆန်းကဲ့သို့ ဩဇာတိက္ကမမကြီး၊ တိုင်းပြည်ကို နိုင်ငံရေးအရ တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း စည်းရုံးနိုင်အားမရှိသော်လည်း ကွန်မြူနစ်တို့က အောင်ဆန်းနှင့် ဦးနုတို့ နှစ်ယောက်လုံးကို အင်္ဂလိပ်နှင့် ညှိနှိုင်း၍ လွတ်လပ်ရေးရယူခဲ့သဖြင့် တော်လှန်ရေးလမ်းကြောင်းမှ သွေဖည်သွားသောနေရှင်နိုင်ငံရေးသမားများဟု စွပ်စွဲခဲ့ကြသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီတွင်

ဗသိန်းတင် အပါအဝင် ထိုစဉ်က ဗကပဥက္ကဋ္ဌ သခင်သန်းထွန်းနှင့်အဖွဲ့က ကာ(လ်)ကတ္တာ သို့ ထွက်ခွာလာပြီး အိန္ဒိယ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ဒုတိယအကြိမ် ကွန်ဖရင့်သို့ တက်ရောက် ခဲ့ကြရာမှ အချို့သမိုင်းဆရာတို့၏ အဆိုအရ ဤဥပင် ကွန်မြူနစ်လူငယ်များအစည်းအဝေး ကျင်းပ၍ အရှေ့တောင်အာရှတစ်ခုလုံး ကွန်မြူနစ်လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအတွက် အစီအစဉ်ဆွဲခဲ့ကြသည်။

“အဲဒီကိစ္စက လုံးဝမဟုတ်ပါဘူး။” ဗသိန်းတင်က ဆက်ပြောသည်။ “ကျုပ်တို့ သွားတာ လေ့လာသူအနေနဲ့ သွားကြတာ၊ လက်နက်ကိုင်ဖို့ ကိစ္စကို ဆွေးတောင် မဆွေး နွေးရသေးဘူး။ အဲဒီကွန်ဖရင့်မှာ ဖိလစ်ပိုင်၊ မလေးရှား၊ ဗီယက်နမ် ကွန်မြူနစ်ပါတီတွေ က ကိုယ်စားလှယ်တွေလည်း ရှိတယ်။ ဩစတြေးလျ ကွန်မြူနစ်ပါတီ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး လန်ရှပ်ကေးနဲ့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံက ရဲမေအော်ဂါတို့လည်း လာကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ လက်နက်ကိုင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက်က ကျုပ်တို့ဘာသာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာ၊ အဲဒီကွန်ဖရင့် နဲ့ မဆိုင်ဘူး”

“ဒါဆိုရင်... ဦးနုအစိုးရကို ဗကပက လက်နက်ကိုင်တိုက်ဖို့ ဘာကြောင့် ဆုံးဖြတ် ခဲ့တာလဲ”

ကျွန်ုပ်အမေးကို သူက ဆက်ဖြေသည်။

“အဲဒီကိစ္စကို ကျုပ်ကောင်းကောင်းမှတ်မိပါတယ်”

“ကျုပ်တို့ပါတီဌာနချုပ်က ဗားကရာလမ်း၊ အမှတ် (၁၃၈) မှာ ရှိတယ်။ ရုံးတက်ဖို့ မနက်တိုင်း ကားတစ်စီးနဲ့ လာခေါ်နေကျ၊ အဲဒီနေ့ ၁၉၄၈ ခုနှစ် မတ် (၂၈) ရက်နေ့မှာ တော့ မော်တော်ကား ရောက်မလာဘူး။ တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်နေပြီးဆိုတာ သဘောပေါက် လို့ လူငယ်ရဲဘော်လေးတစ်ယောက်ကို လွှတ်ပြီး စုံစမ်းခိုင်းတော့မှ ဌာနချုပ်ကို မနက် အစောကြီး ရဲတွေဝင်စီးခဲ့တာသိရတယ်။ ဒါနဲ့ ၁၁ နာရီခွဲမှာ အရေးပေါ် ပေါလစ်ဗျူရီ အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး တော့ခို၊ လက်နက်ကိုင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြတာပဲ။”

ဤသည်ကား ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ သက်ဆိုးရည်ကြာမည့် မြန်မာပြည် ပြည်တွင်းစစ်၏ နိဒါန်းချိလေတော့လေရာ ဗကပနောက်တွင် ကရင်၊ ကရင်နီ၊ ပအိုနှင့် မွန်တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့အသီးသီးတို့ကလည်း သူတို့အကြောင်းနှင့်သူတို့ လက်နက်ကိုင်ခဲ့ ကြပြီးနောက် ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ရှမ်းတိုင်းရင်းသားတို့သည်လည်း လက်နက်ကိုင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြပြီး ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင်မူ ကချင်တိုင်းရင်းသားတို့ အလှည့်ရောက်လာခဲ့ ပါ၏။

ဗကပဌာနချုပ်ကို ရန်ကုန်မြို့မြောက်ဘက် ပဲခူးရိုးမ တောထဲတွင် တည်ထားပြီး တစ်နှစ်အတွင်းမှာပင် ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၅,၀၀၀ မျှ အင်အားရှိလာရာ မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်း အပါအဝင်၊ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်၊ ရခိုင်ရိုးမနှင့် ဗသိန်းတင်၏ ဇာတိ တနင်္သာရီဒေသတို့တွင် လက်နက်ကိုင် ပုန်ကန်ခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်က ရန်ကုန်အစိုးရကို

ကွန်မြူနစ်သူပုန်တို့သာမက အခြားတိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တို့ကပါ နင်းတိုက် နေချိန်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဦးနုအစိုးရအနေနှင့် အိန္ဒိယမှ စစ်ရေးအထောက်အပံ့တို့ ရယူပြီး ပြည်တွင်းရောင်စုံ သူပုန်တို့ကို နှစ်အတော်ကြာ ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသည်။

၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာပြည်အရှေ့မြောက်ပိုင်း ရှမ်းပြည်သို့ ကူမင်တန်တရပ်တပ် တွေ ထိုးဖောက်ခြေကုပ်ယူထားပြီးဖြစ်၍ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ သဘောထားပျော့ပျောင်းသူ တို့ကား ဦးနုအစိုးရနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးယူ၍ ညွှန်ပေါင်းအစိုးရဖွဲ့ပြီး ကူမင်တန်တို့ကို တိုက်ဖို့ ပျဉ်းမနား ညီလာခံတွင် အဆိုပြုခဲ့သော်လည်း ခေါင်းမာဂိုဏ်းသားတို့က လက်နက်ကိုင် တိုက်ပွဲကိုသာ ဆက်၍ ဆင်နွဲလိုကြသဖြင့် တရုတ်ပြည်သို့ တိတ်တဆိတ်ထွက်ခွာသွား ကြသည်။

“၁၉၅၂ ခုနှစ်မှာ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း ပဲခူးရိုးမက ခွာပြီး မြောက်ပိုင်းကို ကျုပ်ထွက်လာခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အစိုးရတပ်ရင်းသုံးရင်းက ကျုပ်တို့လမ်းတွေကို ပိတ်ထား တဲ့အတွက် ကသာကနေ ဧရာဝတီမြစ်ကိုမကူနိုင်သေးဘဲ တစ်နှစ်လောက် ကြာသွားတယ်။ အဲဒီမှာ ကျုပ်ကျောရိုးကလည်း ဒုက္ခပေးတယ်။ နောက်ဆုံး ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှာ လမ်းလျှောက် လို့ မရတာကြောင့် ဆင်စီးပြီး ကျုပ်တို့အဖွဲ့ဟာ ကချင်ပြည်နယ် နားလုံ အရှေ့ကတစ်ဆင့် ယူနန်ထဲကို ဝင်လာခဲ့တယ်”

ဤ၌ ကျွန်ုပ်က သူတို့အဖွဲ့ ဖြတ်လာသော နေရာကို အသေးစိတ်မေးကြည့်ရာ၊ နပေါမှ လွိုင်ကျယ်အထိ ခရီးစဉ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ဝင်ခဲ့သော ကေအိုင်အေ၏ ရှေ့တန်းစစ် ဆေးရုံရှိရာ နောင်ရာပါရွာဖြစ်နေကြောင်း သိလိုက်ရသည်။ ဗသိန်တင်တို့အဖွဲ့မရောက်မီ တရုတ်တွင် ပထမအသုတ် ရောက်ရှိနေပြီး ၎င်းတို့ထဲတွင် မိုးကိုးတွင် တွေ့ခဲ့ရသော ကျော်စိန်လည်းပါသည်။ များမကြာမီ တတိယအသုတ်ရောက်ရှိလာရာ တရုတ်ပြည်သို့ ဗကပ ကေဒါစုစုပေါင်း ၁၄၃ ယောက် ရောက်လာရာ ၎င်းတို့အနက် ရဲဘော်သုံးကျိပ် ဝင်ဗိုလ်ဇေယျပါဝင်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် တိုက်ပွဲကျသွားသည်။ ခင်မောင်ကြီးမှာ ထိုစဉ်က ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ပျော်ပျော်နေတတ်သော စံသူနှင့် ပန်ဆန်းတွင် ကျွန်ုပ်နှင့်ဆုံခဲ့သူအတော်များများပါသည်။

ခင်မောင်ကြီးနှင့် စံသူအပါအဝင် လက်ရွေးစင် (၅) ယောက်ကို နောက်ထပ် သင်တန်းတက်ရန် မော်စကိုသို့ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် စေလွှတ်လိုက်ပြီး ဗသိန်တင်ကိုမူ သံတမန်ဆိုင်ရာ တရုတ်နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ထုတ်ပေးပြီး ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်လေ့လာစေခဲ့ရာ မော်စကိုတွင် ပါတီကွန်ဂရက်ကို တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ဟန့်ရှင်သို့ သွား၍ ဤ၌ ဟိုချီမင်းနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ မလေးရှားကွန်မြူနစ် ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ ချင်ပိန်း၊ အိန္ဒိယမှ နမ်ဘူဒါရီပက်နှင့် ဩစတြေးလျမှ ဝတ်လုံတော်ရ တက်ဟေးတို့နှင့်လည်း တွေ့ဆုံရင်းနှီးခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ လွန်ကာလများအတွင်း အပြည်

ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်မြူနစ်လှုပ်ရှားမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရုတ်နှင့် ဆိုဗီယက်တို့ ကွဲကြဲ ပြိုကြဲသည့်အခါ ရုရှားမှ ခင်မောင်ကြီး၊ စံသူနှင့် နောက်တစ်ယောက်တို့က တရုတ်သို့ ပြန်လာကြသော်လည်း ကျန် (၂) ယောက်မှာမူ ရုရှားအမျိုးသမီးတွေနှင့် အိမ်ထောင်ကျနေကြပြီး ဆိုဗီယက်ရုရှား၌ပင် နေကျန်ခဲ့ကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက အာဏာသိမ်းလိုက်သဖြင့် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ် လက်နက်ကိုင်တို့ကို တရုတ်အစိုးရက အားသွန်ခွန်စိုက်ကူညီဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ရာ ဤအထိ ဇာတ်လမ်းစုံကို ကျော်စိန်ထံမှ ကျွန်ုပ်ကြားသိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ မုံးကိုးတွင် အခြားသူတို့ ထံမှလည်း အရှေ့မြောက်ပိုင်း အခြေခံနယ်မြေသစ်နှင့် ဗမာပြည်အလယ်ပိုင်းမှ အမာခံ နယ်မြေတို့ ချိတ်ဆက်ပေးမည့် အစီအစဉ်တစ်ခုလုံး ပျက်ပြားခဲ့ရသည်တို့ကိုလည်း သိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပန်ဆန်းရောက်သည်အထိ ကျွန်ုပ်အဖို့ ရှင်းရှင်း မသိသေးသည့် အပိုင်းမှာ ၁၉၆၂ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း တရုတ်ပြည်ရောက် ကွန်မြူနစ်များနှင့် ပဲခူးရိုးမမှ ပါတီဟောင်းနှင့် ဆက်ဆံရေးဖြစ်သည်။

အမှန်အားဖြင့် ဆိုခဲ့သလို ဆက်ဆံရေးကို ချိတ်ဆက်ဖို့အထောက်အပံ့ပေးလိုက်သူမှာ နေဝင်းကိုယ်တိုင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးဖို့ အတွက် ဗကပခေါင်းဆောင်များနှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တို့ကို နေဝင်းက ရန်ကုန်သို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ဤ၌ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်ဖို့ ဟူသော အပေါ်ယံအကြောင်းပြချက်ဖြင့် တရုတ်တွင်ရှိနေသော ဗကပ (၂၉) ဦးတို့ ရန်ကုန်သို့ လေယာဉ်ဖြင့် ရောက်ခဲ့ရာ ၎င်းတို့ထဲတွင် ပီကင်းပြန်ရဲဘော် ခင်မောင်ကြီး၊ ဗိုလ်ဇေယျနှင့် ဗသိန်းတင်တို့လည်း ပါလာသည်။ ဗသိန်းတင်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲအတွက် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် လိုက်ပါလာခြင်းမဟုတ်ဘဲ အခွင့်အရေးကို အသုံးချ၍ ပဲခူးရိုးမ ဗကပဌာနချုပ်ဟောင်းနှင့် ဆက်သွယ်ဖို့ဖြစ်ရာ ရန်ကုန်မှ ထောက်လှမ်းရေးတို့ကို ရှောင်တိမ်း၍ ဘောဂျင်းမှ ယူလာသော ဝါယာလက်အသံလွှင့်စက် အပါအဝင် တခြားအထောက်အကူ ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ပဲခူးရိုးမသို့ လျှို့ဝှက်သွားရောက်ခဲ့သည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲပျက်သွားသည့်အခါ ဗသိန်းတင်နှင့် အခြားရဲဘော်တစ်ယောက်မှာ တရုတ်သို့ ပြန်သွားပြီး (၂၇) ယောက်ကမူ ပြည်တွင်းတွင် ကျန်ခဲ့ပြီး ပါတီကို ဦးဆောင်ခဲ့ရာ ဘောဂျင်းမှ ရဲဘော်များနှင့် ရေဒီယိုမှတစ်ဆင့် ဆက်သွယ်၍ ရှမ်းအရှေ့မြောက်ဒေသသို့ ထိုးဖောက်လာတော့မည့် ကိစ္စတို့ကို သိရှိခဲ့ကြသည်။

ဤ၌ စံသူက နယ်ခြားတစ်လျှောက်လှည့်ပတ်၍ ထိုးဖောက်ဝင်လာရာတွင် ဖြစ်နိုင်ချေအရှိဆုံး လမ်းကြောင်းကို လေ့လာခဲ့ရာ မုံးကိုးကို ပထမလမ်းကြောင်းအဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ဤသို့ ရွေးချယ်ရာတွင် အကြောင်းတစ်ကြောင်းမှာ ထိုဒေသတစ်ဝိုက်တွင် နော်ဆိုင်းကို လူသိများသည်ဖြစ်၍ တရုတ်အကြံပေးအရာရှိတစ်ယောက်၊ ယောက်

(သို့) ဗမာကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင် တစ်ဦးဦးက ဦးဆောင်သည်ထက် နော်ဆိုင်းကို ဒေသခံ တို့က ပို၍ လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရှိ၍ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် တရုတ်ဘက်ကလည်း ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဗမာပတို့ကို အောင်ပွဲရသည်အထိ ကူညီဖို့ ကတိပေးထားပြီးဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်အနေနှင့် မှန်းဆရခက်သည်မှာ တိန်ရှောက်ဖိန်၏ စီးပွားရေး ပေါ်လစီသစ်အပေါ် ဗမာပခေါင်းဆောင်တို့၏ သဘောထားဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အနေနှင့် တိန်ကိုပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝေဖန်မှုမရှိသော်လည်း တရုတ်သည် ကမ္ဘာ့ပစ္စည်းမဲ့ တော် လှန်ရေး၏ ခံကတတ်ဖြစ်သည်ဆိုသော ဗမာပ၏ ၁၉၇၀ ကျော်ကာလများက ကြေညာ ချက်အရ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမော်၏ တော်လှန်ရေးနေ့ရက်တို့ကို အလွမ်းမပြေသေးကြောင်း ကျွန်ုပ် အခိုင်အမာပြောနိုင်သည်။

ရှေ့ရိုးစွဲ ကွန်မြူနစ်တွေပီပီ တရုတ်နှင့် ဆိုဗီယက်တို့ သဘောကွဲလွဲသည့်အခါ ခရူးရှက်၏ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးဝါဒကို ဗမာပတို့က ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး မော်စီတုန်းကို ထောက်ခံခဲ့ကြသလို တရုတ်ပြည် ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေးကို အားကျပြီး ပဲခူးရိုးမတွင် ဖြုတ်ထုတ်သတ်ပွဲကြီးကို ပီကင်းပြန်တို့က ဦးဆောင်၍ ဆင်နွဲ့ခဲ့ရာ၊ ပါတီမှ ဝါရင့်ကွန်မြူ နစ်ခေါင်းဆောင်များနှင့် ပညာတတ်လူငယ် အတော်များများကို လူပုံအလယ်တွင် ရစရာမရှိအောင် အရှက်ခွဲ၍ သုတ်သင်ကြသည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ် ရန်ကုန်ငြိမ်းချမ်း ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်လာခဲ့သော ရဲဘော်ဌေးကို ဗမာ တိန်ရှောက်ဖိန် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပါတီစီနီယာအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သော ရဲဘော်ဂိုရှယ်ကိုမူ ဗမာပြည် လျှူရှောက်ကျီဟူ၍ လည်းကောင်း စွပ်စွဲ၍ ဝါရင်းတုတ်နှင့် ရိုက်သတ်ခဲ့ကြလေသည်။

သို့ဖြင့် ၁၉၆၈ ခုနှစ် နှစ်သစ်ကူးနေ့၊ ဗမာပတပ်များ မုံးကိုးမှ ထိုးဖောက်လာသော ကာလအတွင်း၊ တရုတ်က အလုံးအရင်းနှင့် ထောက်ပံ့ခဲ့ရာ လေယာဉ်ပစ်အမြောက်မှသည် အဝတ်ချုပ်အပ်အထိ မုံးအာတံတားမှ ဖြတ်၍ ပန်ဆန်းသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ကြည့်မြင်တို့လိုဘော်လန်တီယာများနှင့် တရုတ်စစ်ဘက် ပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း ဗမာပဘက်မှ ဝင်တိုက်ခဲ့ကြရာ အင်ဒိုချိုင်းနားဒေသတွင်း ကွန်မြူနစ်လှုပ်ရှားမှုများအနက် ဗမာပတို့ကို တရုတ်က အများဆုံး အကူအညီပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အထောက်အပံ့အများစုမှာ ရှမ်းပြည်အနောက်ဘက်ဒေသ ကျောက်ဂူ၊ နောင်လုံ၊ နောင်ဝန် တစ်ကြောသို့သာ ရောက်ရှိ ခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ပဲခူးရိုးမဌာနချုပ်ကို မြန်မာစစ်တပ်က အပြီးအပြတ်ချေမှုန်းခဲ့ ရာ ဗမာပဥက္ကဋ္ဌသခင်ဇင်နှင့် အတွင်းအရေးမှူးသခင်ချစ်တို့ ကျဆုံးသွားပြီး သခင်ဗသိန်းတင် က ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်တာဝန်ယူခဲ့သည်။ လက်တွေ့တွင်မူ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ၏ အစောပိုင်း ကတည်းက သခင်ဗသိန်းတင်က ဦးဆောင်လာခဲ့သည်။ ယနေ့မူ ပါတီ၏ အနာဂတ်ဖြစ် တန်ရာချေရှိသော မြို့ပြ၏ စက်မှုဒေသနှင့် ဝေးလံခေါင်ဖျားသော ဝနှင့်ကိုးကန်ဒေသတွင်မူ အသက်အရွယ် အိုမင်းရင့်ရော်နေကြကုန်သော ဗမာကွန်မြူနစ်ကြီးတို့၏ ဘဝကား အဆုံး သတ်ခဲ့လေပြီ။ ဗမာပတို့၏ ရှမ်းအရှေ့မြောက် အခြေခံဒေသမှ လွဲ၍ တစ်ခုတည်းသော

ခြေကုပ်မှာ ထားဝယ်ဒေသဖြစ်ပြီး ဤ၌ လက်နက်ကိုင်ဗကပတစ်စုသာ ကျန်နေတော့ သည်။

ပဲခူးရိုးမဌာနချုပ်ကျသွားပြီး (၂) နှစ် (၃) နှစ်အတွင်းတွင် ဗမာပြည် အလယ်ပိုင်း မှ အခြေခံဒေသတို့သည်လည်း တဖြည်းဖြည်း အမှည့်ချွေ၊ အချွေခံခဲ့ရပြီး ပါတီဝါရင့် အဖွင့်ဝင်တချို့သာ အရှေ့မြောက်ဒေသသစ်သို့ ကူးလာနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ပန်ဆန်းတွင်ကျွန်ုပ် နှင့် လူအချို့သာ တွေ့ဆုံခဲ့ရာ တစ်ဦးမှာ ကရင်အမျိုးသား သန်းမောင်ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ပဲခူးရိုးမတွင် မွေးပြီး မိဘမဲ့သန်းမောင်ကို ပါတီကမွေးစားပြီး ပါတီသည် သူ၏ အမိအဖ အဖြစ် သင်ကြားပေးခဲ့ရာ ၁၉၆၀ လွန်ကာလများတွင်မူ တော်လှန်သော တပ်နီရဲဘော် တစ်ဦးဖြစ်လာပြီး ခေါင်းဆောင်ဟောင်းတို့ကို ဖြုတ်ထုတ်သတ်ရာတွင် လက်ရောက် ပါဝင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ပဲခူးရိုးမမှ နောက်ထပ်ဝါရင့်ပါတီဝင်တစ်ဦးမှာ အောင်စိန်ဖြစ်ပြီး ၁၉၅၃ ခုနှစ်အတွင်း သခင်ဗသိန်းတင်၏ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်အနေနှင့် တရုတ်ပြည်ထဲပြန် ဝင်လာပြီး ဗကပတပ်တွေ မုံးကိုးမှ ထိုးဖောက်ဝင်လာတော့မည့် သတင်းကို လာပို့ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

မည်သို့ရှိစေ၊ သူတို့အကြောင်းကို နာထောင်ရသည်မှာ ထူးထူးဆန်းဆန်းအတွေ့ အကြုံတွေကို ကြားခဲ့ရသည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ် ဝန်းကျင်ကာလများအတွင်း ပဲခူးရိုးမတွင် ဗကပတပ်ဖွဲ့ဝင် (၁၀၀၀) ခန့်ရှိ၍ ၅၀၃ လီအင်ဖီး(လ်)ရိုင်ဖယ်နှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အကျန် တော်မိဂန်းသေနတ်တို့နှင့် အစိုးရတပ်များမှ သိမ်းယူနိုင်ခဲ့သော အော်တိုမစ်တစ်သေနတ် အချို့ကို ကိုင်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

“ကျွန်တော်တို့တွေဟာ အမြဲဆာလောင်နေကြတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ နှစ်ရက် သုံးရက် အစာမစားရဘူး။ ပဲခူးရိုးမမှာ ရွာအချို့ရှိပေမဲ့ အရမ်းဆင်းရဲကြတယ်။ မြေပြန့်က လယ်သမားတွေဆီသွားပြီး ဆန်သွားယူဖို့ ဆိုတာလည်း အန္တရာယ်ကြီးလှတယ်။ သွားတိုင်း လည်း တိုက်ပွဲဖြစ်ပြီး ပြန်လာခဲ့ရတယ်”

သန်းမောင်က ဆက်ပြောသည်။

“ငှက်ပျောအူပဲ ပြုတ်စားနေရတာများတယ်။ ဝမ်းက အမြဲဟာနေတော့ မတ်တတ် ရပ်နေရင် မူးဝေနေလို့ ဝမ်းလျားမှောက်နေရတယ်”

ဤတွင် အောင်စိန်ကဝင်ပြောသည်။ အောင်စိန်မှာ သန်းမောင်ထက် အသက်ကြီးပြီး မတ်(စ်)ဝါဒကန္တဝင်စာပေတွေကို လေ့လာထားသူလည်းဖြစ်သည်။

“ဘယ်လောက်ပဲ ငတ်ငတ် အရေးမကြီးပါဘူး၊ ဘယ်လိုအခက်အခဲဖြစ်ဖြစ် ရင်ဆိုင်ရမှာပဲ၊ အနီခေတ်ကို ကျွန်တော်တို့အားလုံး စွဲစွဲမြဲမြဲ ယုံကြည်ထားတယ်”

ဗကပခေါင်းဆောင်ဟောင်းများနှင့် ပညာတတ်လူငယ်တို့ကို ပဲခူးရိုးမတွင် စွဲချက် တင်၍ သုတ်သင်ခဲ့ကြသော ကိစ္စကို ကျွန်ုပ်က သန်းမောင်ကို မေးကြည့်ရာ သူကပြုံး၍ ခေါင်းကို ခါရမ်းရင်းပြောသည်။

“ဒီကိစ္စတွေက တော်လှန်ရေးမီးတောက်ကြီး တောက်နေတဲ့အချိန်မှာဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့တွေ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် မြှောက်ပေးခဲ့ကြတာပါ။”

ပဲခူးရိုးမဌာနချုပ်ဟောင်းကို အစိုးရတပ်များက ချေမှုန်းခဲ့ရာတွင် ဝါရင့် ဗကပအများစု မှာ တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးသွားကြပြီး လက်နက်ချသူတွေချခဲ့ကြသည်။ သန်းမောင်နှင့် အောင်စိန်တို့လို အချို့က ပန်ဆန်းသို့ရောက်လာခဲ့ကြရာ ဤမှာပင် ယူနီဖောင်းအပြည့်စုံ နှင့် ခေတ်မီတရုတ်လက်နက်တွေကိုင်ဆောင်ထားသော ဗကပတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေနှင့် ဥဒဟို မောင်းနေသော တရုတ်လုပ်ထရပ်ကားနှင့် ဂျစ်ကားတွေကို မြင်တွေ့ကြရသဖြင့် ပဲခူး ရိုးမ ဌာနချုပ်တွင် ဘယ်လိုယူနီဖောင်းမျိုးဝတ်ခဲ့ရသလဲဟု မေးကြည့်ရာ သူတို့နှစ်ဦးလုံး တဟားဟားရယ်လိုက်ကြသည်။

“ယူနီဖောင်း ဟုတ်လား၊ ကျွန်တော်တို့မှာ လုံချည်အဟောင်းတွေပဲရှိတယ်။ တိုက်ပွဲ ဖြစ်တဲ့အခါ ပြေးရလွှားရလွယ်အောင် ခါးတောင်းကျိုက်ထားရတယ်။ လက်နက်ခဲယမ်း ကလည်း အခုလိမဟုတ်ဘူး။ ရဲဘော်တစ်ယောက်မှာ ရိုင်ဖယ်ကျည်ဆန် (၅) တောင့် (၆) တောင့်ပဲရှိတယ်”

သမိုင်းနှင့် ပထဝီဝင်အဆက်အစပ်ကြောင့် ဒေသတွင်း အခြားပါတီတို့နှင့် ယှဉ် လျှင် ဗကပတို့က တရုတ်နှင့်အနီးကပ်အဆက်အဆံရှိခဲ့ရာ ရလဒ်အနေဖြင့် တရုတ်ပါတီ အတွင်းရေးကိစ္စတို့တွင် ဗကပတွေ ပါဝင်ပတ်သက်လာရာမှ ရေရှည်တွင်မူ ဆိုခဲ့သလို အယုက်အတင်ကိစ္စများကား ဆိုးရွားသောပြဿနာကြီး ဖြစ်လာသည်။ တရုတ်နိုင်ငံရေး စင်မြင့်ပေါ်သို့ တိန်ရှောက်ဖိန် ပြန်တက်လာရာ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ဗကပတို့အတွက် ပူပင်ကြောင့်ကြစရာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သည့်တိုင် တရုတ်ထံမှ အကူအညီများ ဆက်လက် ရရှိနေခဲ့ရာမှ တရုတ်လက်ဝဲအစွန်းရောက်အုပ်စု တစ်ခဏသြဇာကြီးလာပြီး တိန်ကို နေရာမှ ဖယ်ပစ်လိုက်သော ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင်မူ ဗကပတို့အတွက် အချိုးအကွေ့တစ်ခုသို့ ရောက်လာ တော့သည်။

တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီတွင်း အာဏာလွန်ခဲ့ကြသည်နှင့်ပတ်သက်၍ အရှေ့တောင် အာရှဒေသတွင်း ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့က ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေခဲ့ကြသော်လည်း ဗမာကွန်မြူနစ် တို့ကမူ တိန်နှင့် လျှို့ဝှက်ကျိတို့ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးသမား၊ သွေဖည်သူတွေဟု စွပ်စွဲ၍ အပြင်းအထန် ဝေဖန်ခဲ့ပြီး လေးဦးဂိုဏ်းကို ပစ်၍ ထောက်ခံခဲ့ရာ ၁၉၇၇ ခုနှစ် တိန်အာဏာပြန်ရလာသည့်အခါတွင်မူ ဗကပတို့ စိတ်မသက်မသာနှင့် အသံတိတ် သွားကြသည်။ သို့ရာတွင် ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ ယခင်က ဗကပတို့၏ တိုက်ပွဲသတင်းနှင့် ကြေညာချက်တို့ကို ဖော်ပြနေသော ဘောဂျင်းရီဗျူးမှ အခန်းကဏ္ဍနှင့် တခြားတရားဝင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများ လုံးဝရပ်ဆိုင်းလိုက်ပြီး၊ နောက်တစ်နှစ်တွင် ကူမင်းမှ ဗကပရုံးနှင့် အသံလွှင့်ရုံကို ပန်ဆန်းသို့ ရွှေ့ပြောင်းလာခဲ့ရတော့သည်။

သခင်ဗသိန်းတင်နှင့် ပါတီခေါင်းဆောင်များ နေထိုင်ရာပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျေးလတ် သဘာဝတို့ဖြင့် အမြဲတိတ်ဆိတ်အေးချမ်းနေပါသော်လည်း ခရစ်စမတ်မတိုင်မီ ရက်အနည်း ငယ်အတွင်း ပန်ယန်း ရှေ့တန်းတိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်လာရာ ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ကျွန်ုပ် အင်တာဗျူးနေရာကပင် အဝေးမှ လက်နက်ကြီးပေါက်ကွဲသံတွေ ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း ကြားနေရသည်။ ပန်ဆန်းဆေးရုံတွင်လည်း ဒဏ်ရာရစစ်သားတွေ ပုံနေသဖြင့် ဆရာဝန် တွေအားလုံး သန်းခေါင်သန်းလွဲအထိ ကုသပေးနေရသည်။

ခရစ်စမတ်အကြိုနေ့တွင် စီစီဝမ်မှ ဗကပတပ်တွေဆုတ်လာရကြောင်း ကြားသိရ သော်လည်း တကယ်တမ်းဆုတ်ခွာခဲ့သည်မှာ ဒီဇင်ဘာ (၇) ရက်ကတည်းက ဆုတ်ခဲ့ရ သည့်တိုင် ကျွန်ုပ်ကို အသိမပေးသဖြင့် ကသိကအောင့်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဤသတင်းကို ဈေးထဲမှ ဆိုင်နောင်ကြားခဲ့ရ၍သာ ကျွန်ုပ်သိရခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအတိုင်းဆိုလျှင် ဗကပ တို့ဘက်က ဒုံရင်းအနေအထားအတိုင်း ပြန်ရောက်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါသတင်းမှာ ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော်လည်း သတင်းကြားလိုက်ရသည့်အခါ ကျွန်ုပ်ထိတ်လန့်သွားသည်။ အမှန်အားဖြင့် စီစီဝမ်တိုက်ပွဲကို ဗကပတို့ဘက်က အရဲစွန့်တိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အစိုးရ တပ်များဘက်က အလုံးအရင်းနှင့် တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်လာသည်တွင် စီစီဝမ်ပေါ်က ခြေကုပ်လက်လွတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့်တိုက်ပွဲသတင်းကို အနီးကပ်သိနိုင်ဖို့ရာအတွက် စစ်ဌာနချုပ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်သွားရာ အရပ်ရပ် အခြေအနေကား ပါတီခေါင်းဆောင်တို့ နေထိုင်ရာ ဆိတ်ငြိမ် နေရာနှင့် လုံးဝခြားနားနေသည်။ ဤဥတဝန်ယူနေသူကား ဗမာ့တပ်မတော်မှ ဗိုလ်မှူး ချုပ်ဟောင်း ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ကျော်ဇော၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဝန်းကျင်တွင် မယုံနိုင်လောက် အောင် ဗကပလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့ထဲ ရောက်လာသူဖြစ်သည်။

နောက်ထပ်တွေ့ခဲ့ရသူမှာ ဇော်မိုင်၊ ထိုသူကား ကေအိုင်အေစစ်ဦးစီးချုပ်ဇော်မိုင်နှင့် မသက်ဆိုင်၊ ၁၉၅၀-၆၈ ခုနှစ်များအတွင်း တရုတ်ပြည်တွင် သောင်တင်နေသော နော်ဆိုင်း အဖွဲ့ထဲမှ ကချင်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ဗကပတို့နှင့် ပြန်ဝင်လာသူဖြစ်သည်။ ဤ၌ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဝန်းကျင်အတွင်း ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးတို့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှု များအပြီး တောခိုလာသူ ပညာတတ်ရဲဘော်အချို့နှင့်လည်း ကျွန်ုပ်ဆုံခဲ့ရသည်။

သို့ပေမဲ့ ပဲခူးရိုးမတွင် ပညာတတ် အပုပ်ချပွဲကြီးကျင်းပ၍ ဖြုတ်ထုတ်သတ်ပွဲကြီး ကို ခြိမ့်ခြိမ့်သဲ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးနောက် ဗမာပြည်ပညာတတ်များနှင့် ဗကပတို့ ပြဒါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်း ကွဲသွားကြရာ ဗကပမြောက်ပိုင်းတွင် ပညာတတ်အနည်းငယ်သာတွေ့ရပြီး ၁၉၇၀ လွန်ကာလများအတွင်း တောခိုလာခဲ့သော ကျောင်းသားအများစုမှာမှ ထိုင်းနိုင်ငံ နယ်စပ်တွင် ဖွဲ့စည်းထားသော ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနု၏ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ထဲသို့ ရောက်သွားကြသည်။ လက်ဝဲအယူအဆွဲသန်သော ပညာတတ်လူငယ်အချို့ အရှေ့မြောက်

အခြေခံဒေသတို့ ရောက်ရှိလာကြပါသော်လည်း ၎င်းတို့အတွက် စိတ်မသက်သာစရာ အခြေအနေတွေနှင့်သာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ ဗကပတို့၏ မယိမ်းမယိုင် လက်ကိုင်ထားသော ကွန်မြူနစ် အယူအဆတစ်ခုကား တော်လှန်ရေးကို ပစ္စည်းမဲ့တို့က လယ်သမားတွေနှင့် လက်တွဲ၍ ဦးဆောင်ရမည်ဖြစ်ရာ၊ ပညာတတ်တို့ကို တောက်တိုမယ်ရအလုပ်တွေ လုပ်ခိုင်း၍သာ ချောင်ထိုးထားလိုက်ကြသည်။

သို့ဖြစ်၍ လွန်ခဲ့သော (၁၀) နှစ်ကျော်ခန့်က ပါတီသို့ရောက်လာသော ကျောင်းသား (၁၅၀) ခန့်ကိုမူ ကျောင်းဆရာ၊ အစောင့်ပုလိပ်နှင့် စစ်ရုံးတွင် လက်နှိပ်စက်ရိုက်၊ မြေပုံ ကူးရသော စာရေးအလုပ်တွေကိုသာ တာဝန်ပေးထားလေသည်။

ပါတီသို့ရောက်လာသော အချို့ကျောင်းသားများမှာ အနုပညာဖန်တီးမှုရှိသကဲ့သို့ ရန်ကုန်တွင် မြေအောက် မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေခဲ့သော အတွေ့အကြုံရှိကြပါသော်လည်း ပန်ဆန်းတွင်မူ ဆိုခဲ့ပါ ပညာတတ်တို့နှင့် လားလားမျှမဆိုင်၊ ဗကပ၏ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းတို့ကို ဦးစီးဦးဆောင် လုပ်နေသူများကား နွားကျောင်းသားများဖြစ်ပြီး သူတို့တွင် ပုံနှိပ်အတွေ့အကြုံ၊ ထုတ်ဝေရေး အတွေ့အကြုံမရှိ၊ သို့ပေမဲ့ ဒီကိစ္စတွေက အရေးမရှိ၊ အကြောင်းကား ထိုသူတို့သည် လူတန်းစားအရ မှန်ကန်ကြကုန်၏။

ဗိုလ်မှူးချုပ် ကျော်ဇောကား ခင်မင်စရာကောင်းသည်။ သွားပုံလာပုံ၊ ပြောပုံဆိုပုံ လှုပ်ရှားမှုအားလုံး စစ်ပုံကျနေပြီး အတော်ပင် မှတ်ဉာဏ်ကောင်းသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့်အချိန်အတော်ကြာကြာ အင်တာဗျူးဖြစ်ခဲ့ရာ၊ ဂျပန်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်စစ်ပညာသင်ခဲ့သော အကြောင်းအများဆုံးဖြစ်၍ စည်းကမ်းကြီးပြီး ကိုယ့်ကျင့်သိက္ခာတန်ဖိုးထားသော အောင်ဆန်းနှင့်၊ မိန်းမနှင့် လောင်းကစားလုပ်ငန်းတို့တွင် အထူးဝါသနာထုံသော နေဝင်းတို့ကြားတွင် ထိုစဉ်ကတည်းကရှိခဲ့သော ပဋိပက္ခတို့ကိုလည်း ကြားနာခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်မှူးချုပ်ဟောင်းကျော်ဇောကား ၁၉၅၀ ကျော် အစောပိုင်းကာလများက မြန်မာ့တတ်မတော်တွင် လူသိများသော တပ်မှူးတစ်ယောက်ဖြစ်သလို ရှမ်းပြည်မှ ကူမင်တန်ကျူးကျော်သူတို့ကိုလည်း တိုက်ခိုက်၍ အောင်ပွဲအလီလီယူခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဤသို့ တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံးက ချစ်ခင်လေးစား၍ ထင်ပေါ်လာခြင်းသည်ပင် ပြိုင်ဘက်နေဝင်းအတွက် စိုးရိမ်စရာဖြစ်လာခဲ့ပြီး ဗကပစခန်းသို့ လျှို့ဝှက်စာရွက်စာတမ်းတွေ ပေးပို့နေသည်ဆိုသော စွဲချက်ဖြင့် ကျော်ဇောကို အမှုဆင်၍ ရာထူးမှ အနားပေးလိုက်သည်။

၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် မြန်မာတပ်မတော်မှ အရာရှိငယ်အချို့ နေဝင်းထံမှ အာဏာသိမ်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့ရာ၊ မအောင်မြင်ဘဲ၊ အဖမ်းခံခဲ့ရပြီး စစ်ဆေးသည့်အခါ ၎င်းတို့တင်ချင်သော တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်မှာ ကျော်ဇောနှင့် ဗိုလ်ချုပ်တင်ဦးဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံခဲ့ကြသည်။ တင်ဦးမှာ ထိုစဉ်က ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဖြစ်ပြီး အဆိုပါကိစ္စကြောင့်ပင် ၁၉၇၆ ခုနှစ် မတ်လတွင် ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ခဲ့ရသည်။ ကျော်

ဇောကဲ့သို့ပင် တင်ဦးသည်လည်း ၁၉၅၀ ကျော် နှစ်များအတွင်းက ကူမင်တန်တို့ကို တိုက်ခဲ့ပြီး လူသိများထင်ရှားလာသော တပ်မှူးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

အာဏာသိမ်းမှု ပျက်ပြားသွားပြီးနောက် တင်ဦးမှာ အကျဉ်းချခံခဲ့ရပြီး ကျော်ဇောကမူ တရုတ်ပြည်သို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်လာခဲ့ပြီ ထိုမှ ပန်ဆန်းသို့ရောက်လာခဲ့သည်။ သို့ပေမဲ့ သူ့အနေနှင့် ပန်ဆန်းတွင် မည်သို့သော ဖိအားမျိုးတွေ ကြုံနေရပါသလဲ ဟု မေးမည်ဆိုလျှင် မသင့်တော်သဖြင့် မမေးဘဲ ကျွန်ုပ်ဆိတ်ဆိတ်နေလိုက်သည်။ သို့ပေမဲ့ ထိုကာလတွင် တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီက ၎င်းတို့ တရုတ်အကြံပေးဆရာတို့ကို ပြန်ခေါ်၍ ဒေသခံ တပ်မှူးတွေနှင့် အစားထိုးခဲ့သည်မှာ တိုက်ဆိုင်မှုမဖြစ်နိုင်၊ သို့ပေမဲ့ ကျော်ဇော၏ စစ်ရေးဗျူဟာနှင့် ပါတီအကြိုက် တရုတ်နည်း လူလှိုင်းစစ်ဆင်ရေးတို့ သည်ကား လုံးဝ ဆက်စပ်၍ ရမည်မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်စမ်းပါးမိသည်။

ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အနည်းငယ်ခန့်က ရန်ကုန်သံတမန် အသိုင်းအဝိုင်းတွင် သတင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်နေသည်မှာ ကျော်ဇောနှင့် ဗကပတို့ ခွာပြဲသွားပြီး ကျော်ဇောက ဆိုဗီယက်ထောက်ခံသော အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ဦးဆောင်၍ လာအိုနယ်စပ်တစ်နေရာတွင် အထိုင်ချထားသည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ စင်စစ် အဆိုပါသတင်းမှာ လုံးဝမမှန်ကန်၊ ကျော်ဇောကား ၁၉၇၆ ခုနှစ် ပန်ဆန်းသို့ ရောက်ကတည်းက ဤမှာပင် တောက်လျှောက်နေလာခဲ့ရာ အဆိုပါသတင်း မှာ ဗကပနှင့် ကျော်ဇောတို့ကြားမှ စစ်ရေးဆိုင်ရာ အမြင်ကွဲပြားမှုကို ချဲ့ကားပြောဆိုရာမှ ထွက်လာသော ကောလာဟလဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဇော်မိုင်ကား အသက် (၆၀) ဝန်းကျင်ရှိသော်လည်း ကြံ့ခိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို ကချင်ပြည်နယ်မှ လာခဲ့၍လားမသိ၊ စစ်ရုံးသို့ သွားလည်တိုင်း သူက လက်ဖက်ရည်၊ ဘီစကွတ်မုန့်တွေနှင့် အတင်းစဉ်ခံသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကျော်ဇော၊ ဇော်မိုင်နှင့် ပညာတတ်လူငယ်တို့ကြားမှ ဆက်ဆံရေးမှာ ရင်းနှီးဖော်ရွေမှု ရှိသော်လည်း ပညာတတ်လူငယ်အချို့က ဗကပ၏ တရားသေ၊ တစ်ယူသန် ခေါင်းဆောင်ဟောင်းတွေအပေါ် ငြီးငွေ့စိတ်ပျက်နေကြသည်ကိုမူ ဖုံးကွယ်ထားကြသည်။ သို့တိုင် လူငယ်မျိုးဆက်သစ်တို့ထဲတွင် အောင်ထက်တစ်ဦးသာ ရှေးရိုးစွဲခေါင်းဆောင်တို့၏ ယုံကြည်မှုကို ရပုံပေါ်နေသည်။

ရန်ကုန်ကျောင်းသား လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်ခဲ့သူကျော်ကြီးဆိုသူနှင့်လည်း ကျွန်ုပ် ရင်းနှီးခဲ့ရာ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ရန်ကုန်မြို့ ရွှေတိဂုံဘုရားအနီးတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော အစိုးရ ဆန်ကျင်ရေး သပိတ်တိုက်ပွဲတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်တို့ကို သူကပြောပြသည်။ ဇွန်လ (၁၁) ရက်နေ့တွင် ပြီးခဲ့သည်နှစ်က သပိတ်တိုက်ပွဲကို ဂုဏ်ပြုသည့်အနေနှင့် ကျောင်းသားအချို့ ရွှေတိဂုံဘုရားတွင် စုစည်းခဲ့ကြရာ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က အကြမ်းဖက် ဖြိုခွဲပြီး ကျောင်းသား (၂၁၃) ယောက်ကို ဖမ်းဆီးသွားသည်။ အချို့မှာ အသက် (၁၃) နှစ်မျှသာရှိသေး

သော်လည်း အင်းစိန်ထောင်ထဲသိမ်းကြိုထည့်လိုက်ကြပြီး ကျော်ကြီးနှင့် ရဲဘော်တို့ကား ထောင်ထဲတွင် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး အနှိပ်စက်ခံခဲ့ရသည်။

“တစ်ခါတစ်ခါ ကျွန်တော်တို့ကို တစ်ပတ်လုံးလုံးရိုက်နှက်ကြတယ်။ ကျွန်တော် တို့စိတ်ဓာတ်တွေကို ရိုက်ချိုးဖို့ကြိုးစားကြတယ်”

“ရိုက်လွန်းလို့ သတိမေ့သွားရင် ကလူးကို(စ်)သွင်းပေးတယ်။ သတိရလာရင် ပြန်ရိုက်တယ်”

စစ်ရုံးမှ သူ့အခန်းထဲတွင် လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း ကျော်ကြီးကပြောပြသည်။ ထောင်ထဲတွင် အနှိပ်စက်ခံခဲ့ရသော အတွင်းဒဏ်ရာတို့ကို ယခုအထိခံစားနေရသေးသည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ထောင်မှ လွတ်လာပြီး ရန်ကုန်မြို့မြောက်ပိုင်း ဆင်ခြေဖုံး တစ်နေရာတွင် စာအုပ်ဆိုင်လေးတစ်ဆိုင် ဖွင့်၍လုပ်ကိုင်စားသောက်နေခဲ့သော်လည်း စစ် ထောက်လှမ်းရေးတို့က အမြဲနှောင့်ယှက်နေသဖြင့် မနေသာတော့ဘဲ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ဗကပ အခြေခံဒေသသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။

“ကျွန်တော်ဟာ တရားဝင်လွတ်လပ်တဲ့လူတစ်ယောက်ဖြစ်ပေမဲ့ ရန်ကုန်မှာ နေထိုင် လို့ လုံးဝမဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ အခု ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် မပျော်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ နေဝင်း အစိုးရအောက်မှာနေရတာထက်စာရင် တော်သေးတယ်လေ”

အမှန်အားဖြင့် ဗကပတို့ကို ယခုလို ရှေ့ရိုးစွဲလှေ့နံ့စားထစ်ဘဝဖြင့် အသက်ဆက်ပေး နေသည်မှာ ၎င်းတို့၏ အဓိကရန်သူ ရန်ကုန်စစ်အစိုးရပင် ဖြစ်ဟန်တူသည်။ တံခါးအားလုံး ပိတ်၍ ပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင်သောင်းကျန်းသူတို့ကို စစ်အင်အားနှင့် အပြတ်တိုက်ရမည် ဟူသော စစ်အစိုးရ၏ ပေါ်လစီဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဗမာပြည်လက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုများထဲတွင် ဗကပ၏ အနာဂတ် ကား တဖြည်းဖြည်းမှေးမှိန်လာသည်ဟု ယူဆရသည်။ ကျွန်ုပ်သိထားသော သတင်းအရ တရုတ်အာဏာပိုင်တို့က ဗကပခေါင်းဆောင်ပိုင်းနှင့် အဆင့်မြင့်ကေဒါတို့ကို နိုင်ငံရေး ခိုလှုံခွင့် ယူကြဖို့ ကမ်းလှမ်းခဲ့ရာ အဆိုပါကမ်းလှမ်းချက်တွင် အိမ်တစ်လုံးမြေတစ်ကွက် နှင့် သင့်တင့်သော အစိုးရပင်စင်လစာတို့ပါဝင်၍ ကန့်သတ်ချက်တစ်ခုမှာ ကမ်းလှမ်း ချက်ကို လက်ခံသူတို့အနေနှင့် တရုတ်ပြည်ထဲတွင် မည်သည့်နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုမျှ မလုပ် ရ ဟူသောအချက်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါကမ်းလှမ်းချက်ကို ဗကပခေါင်းဆောင်တို့ဘက်က မကျေမချမ်းဖြစ်နေသည့် တိုင် ပန်ဆန်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေစဉ်ကပင် တရုတ်အစိုးရ၏ ကမ်းလှမ်းချက်ကို ပါတီဝင် အတော်များများ လက်ခံ၍ တရုတ်ပြည်ထဲရောက်သွားကြကြောင်းသိရသည်။ သို့ရာတွင် တရုတ်ပေးသော နိုင်ငံရေးပင်စင်ကို လက်ခံသူတွေများလာလျှင်တောင် ဗကပတပ်တွင် စစ်သားထောင်ပေါင်းများစွာ ကျန်နေဦးမည်ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းတို့ကား နိုင်ငံရေးအယူအဆ

ကြောင့် မဟုတ်ဘဲ လူမျိုးရေး နှစ်နာချက်၊ မှကျေနပ်ချက်များအရ စုစည်းထားသည်ဖြစ်၍ အကယ်၍ ရန်ကုန်အစိုးရ၏ သဘောထားပြောင်းလဲမှု တစ်ခုခုမရှိခဲ့ပါလျှင် ဗကပ၏ အနာဂတ်ကား ဒေသဆိုင်ရာ လက်နက်ကိုင် သူပုန်အုပ်စုလေးတွေအဖြစ် ပြိုကွဲသွားနိုင်ဖွယ် ရှိပါ၏။

ခရစ်စမတ်ရက်တွင် ဘရန်ဆိုင်းနှင့်အဖွဲ့ ပန်ဆန်းတွင်ရှိနေကြပြီး နှစ်သစ်ကူး အကြိုနေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်းသို့ ခရီးစတင်ထွက်ခွာကြရာ ကျွန်ုပ်တို့သွားရောက် နှုတ်ဆက်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့၏ ခရီးစဉ်မှာ ဦးစွာ ပန်ယန်းရှေ့တန်စစ်မျက်နှာ မြောက်ဘက်၊ သံလွင်သို့ စတင်၍ ဤ၌ SSA တပ်ဖွဲ့တို့က လုံခြုံရေးအဖြစ် လိုက်ကြမည်ဖြစ်သည်။

ဘရန်ဆိုင်းတို့ထွက်သွားပြီး မကြာမီ စစ်ပွဲအခြေအနေကား လုံးဝပြောင်းသွားသည်။ ဇန်နဝါရီ (၃) ရက်နေ့တွင် မြန်မာတပ်များက စီစီဝမ်မှ ထိုးဆင်းလာပြီး မုံးပေါ်ရွာကို သိမ်းလိုက်ရာ အချက်အချာနေရာ တစ်နေရာမဟုတ်သော်လည်း ၁၉၇၀ ခုနှစ်မှစ၍ ဗကပတို့ ထိမ်းချုပ်လာခဲ့သော ခြေကုပ်တစ်ကုပ်ပြုတ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုမှ (၃) ရက်မြောက် ဇန်နဝါရီ (၆) ရက်တွင် ‘ပန်ဆိုင်း’ ကျသွားသည်။ သို့ပေမဲ့ အဆိုပါသတင်းကို မြန်မာ့အသံ၊ BBC နှင့် VOA မြန်မာပိုင်းအစီအစဉ်တို့က ထုတ်လွှင့်၍သာ ကျွန်ုပ်တို့ သိခဲ့ရပြီး ပန်ဆိုင်းနှင့် မုံးပေါ်တို့တွင် တပ်စွဲထားသော ဗကပတပ်များ ဆုတ်ခွာလာပြီး အစိုးရတပ်တို့ကို နမ့်ခမ်းတစ်ဖက်မှ ရွှေလီသို့ ကူးကာ ဇန်နဝါရီ (၁၃) တွင်မူ ဗကပတို့ ၁၉၆၈ ခုနှစ်ကတည်းက ထိမ်းချုပ်ထားသော ကွန်ပိုင်း နှင့် မန်ဟယိုးတို့ကို ပြန်သိမ်းလိုက်သည်။

ရှမ်းအရှေ့မြောက်ဒေသအတွင်း ဗကပတို့ ထိမ်းချုပ်ထားသော ဧရိယာစုစုပေါင်း မှာ စတုရန်းကီလိုမီတာ (၂၀၀၀၀) ကျော်ရှိ၍ ယခုမြန်မာတပ်တို့ ပြန်သိမ်းလိုက်သော ဧရိယာမှာ စတုရန်းကီလိုမီတာ (၅၀၀) ကျော်မျှသာရှိရာ၊ မြန်မာတပ်ဖွဲ့ဝင်ရာပေါင်းများစွာ တို့၏ အသက်နှင့်လဲ၍ ရယူခဲ့သော ဧရိယာမှာ သေးငယ်သည်ဆိုသော်ငြားလည်း မြန်မာ တပ်မတော်၏ ၁၉၇၉ ခုနှစ်ရန်ကြီးအောင် စစ်ဆင်ရေးနောက်ပိုင်း ယခုတစ်ကြိမ်သည် ဗကပ၏ ပထမဆုံးအရုံးဖြစ်သည်။ ရန်ကြီးအောင် စစ်ဆင်ရေးအတွင်း ဗကပတို့ဘက်က ပန်ဆန်းအနောက်ကီလိုမီတာ (၂၅) အကွာ လျှိုင်ဆယ့်ကောင်(၆) အထိ အစိုးရတပ်များ ထိုးဖောက်လာပြီး ‘မော်ဖ’ကို သိမ်းယူခဲ့သည်။

မည်သို့ရှိစေ ဗကပတို့အတွက် ထိတ်လန့်စရာအရုံးသာဖြစ်သော်လည်း ဗကပ ခေါင်းဆောင်တို့ကမူ အစိုးရတပ်၏ အောင်ပွဲသည် အဆမတန်ပေးပြီးမှရလိုက်သော အနိုင်သာဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြကြကုန်၏။ အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင် (၁၀၀၀) ကျော်ကို သုတ်သင်နိုင်ခဲ့သဖြင့် လက်လွတ်လိုက်ရသော နယ်မြေဧရိယာနှင့် တန်ဖိုးချကြည့်လျှင် မိမိတို့ဘက်က ‘မရှုံး’ဟု ဆင်ခြင်ကြကုန်၏။

ဤပုံဤနည်းဆင်ခြင်၍ ကာကွယ်နေကြပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်သိထားသော အချက်

၀ အမျိုးသမီးများ။

တစ်ခုမှာ ပန်ဆိုင်နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးမှရနေသော အခွန်အတုတ်တို့မှာ ဗကပအတွက် အဓိကဝင်ငွေတစ်ခုဖြစ်လေရာ၊ ယခု ပန်ဆိုင်ကျသွားပြီဖြစ်၍ ပါတီအတွက် ကြီးကြီးမားမား ဆုံးရှုံးသွားပါသလားဟု ကျွန်ုပ်က သခင်ဗသိန်းတင်ကိုမေးကြည့်ရာ၊ မျက်မှန်ထူထူကြီးထဲက ပြုံးစ၊စ၊ ကြည့်ရင်း ထုံထုံအအ ကလေးတစ်ယောက်ကို ပြောသလို အဖြေပေးခဲ့ပါ၏။

“ကျုပ်တို့က ပစ္စည်းမဲ့တွေပဲလေ၊ ဒီတော့ နောင်ကြီးကလွဲပြီး ကျုပ်တို့မှာ ဆုံးရှုံးစရာ ဘာမှမရှိပါဘူး။”

ပန်ဆန်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့အနေကြာလာသည်နှင့်အမျှ အာရုံနောက်စရာကိစ္စတွေကို သတိထားမိလာရာ အရပ်ရပ်အနေအထားတို့သည်ကား တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် သင်္ကာမကင်းစရာတွေ၊ တိုးတိုးတိတ်တိတ်ကြံစည်မှုတွေနှင့် ပြည့်လျှံနေသည်။ ဤ၌ SSA ၏ ဆက်ဆံရေးရုံးတစ်ရုံးကိုလည်း ဖွင့်ထားရာ အရာရှိတစ်ယောက်နှင့် စစ်သားအချို့ ရုံးထိုင်ကြသော်လည်း ဗကပဧရိယာ (သို့) ရှေ့တန်းတွင် ဘာတွေဖြစ်နေလို့ ဖြစ်နေမှန်းသူတို့မသိ။ ဗကပတို့ဘက်က ရုံးနိမ့်သွားသော သတင်းကိုပင် ပန်ဆန်းဈေးထဲက ကြားခါမှ သိကြသူတွေ၊ သို့ပေမဲ့ ဗကပအသံလွှင့်ရုံဆောင်ထဲမှာ ကျွန်ုပ်တို့ချည်း သီးသန့်နေရသည်ကို ငြီးငွေ့လာသည့်အခါတိုင်း SSA ရုံးသို့ ကျွန်ုပ်တို့သွားခဲ့ကြရာ၊ သူတို့ကလည်း ဖော်ဖော်ရွေရွေ ကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ ဆိုင်နောင်လည်း ရွာထဲမှ တရုတ်ဆရာမ တစ်ယောက်နှင့် သိကျွမ်းခဲ့ကြပြီး တရုတ်စာသင်ယူနေသည်။ ပန်ဆန်းဈေးနေမှာ စည်ကား

ပန်ဆန်းဈေးထဲက ဘိန်းရောင်းနေသူတွေ။

လှသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ကြိမ်မျှ သွားခွင့်ပြုခဲ့ရာ ရယ်စရာအဖြစ်နှင့်ပင် ကြုံခဲ့ရသေးသည်။

ကျွန်ုပ်၏ လုံခြုံရေးအတွက် ဗကပ တပ်စိတ်တစ်စိတ် လိုက်ပါလာသော်လည်း သူတို့တွေက KIA စစ်သားတွေလို ကျွန်ုပ်ကို ဝိုင်းရံ၍ လူအုပ်ကိုသတိနှင့် ကြည့်နေကြသည်မျိုးမဟုတ်။ ဗကပ ဝ,စစ်သားလေးတွေက ကျွန်ုပ်နောက်မှ ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေနှင့် ချိန်ပြီးလိုက်ပါလာရာ ဗကပ လုံခြုံရေးသင်တန်းလက်စွဲစာအုပ်ထဲမှာ လူအုပ်ကို ထိမ်းချုပ်နည်းမပါတာ ထင်ရှားသည်။ ဤ၌ ခတ်လှမ်းလှမ်းတွင် ဓာတ်ပုံရိုက်နေသော ဆိုင်နောင်က အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်စကားပြောနေသည်ကို ကြားလိုက်ရသည်။ တစ်ယောက်သော အမျိုးသမီးက ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်ပြီး “အဲဒီလူက ဘယ်သူလဲ။”

အခြားတစ်ယောက်က သိသလိုလိုနှင့် ခပ်တည်တည် အဖြေပေးလိုက်သည်။

“ပန်ဆန်းက ဖမ်းမိလာတဲ့ကုလားဖြစ်မှာပေါ့၊ ကြည့်ပါလား။ သူ့နောက်က စစ်သားတွေက သေနတ်တွေနဲ့ ချိန်လာကြတာ”

ပန်ဆန်းတွင် လက်ရဖမ်းမိခဲ့သော ကုလားတစ်ယောက်မျှ မတွေ့ခဲ့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ယံတိုင်ကုလားဖြစ်သွားသဖြင့် ဆိုင်နောင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ရယ်ခဲ့ကြရသည်။

ပန်ဆန်းဈေးတစ်ခေါက် ရောက်ခဲ့ရာတွင် ဗကပဒေသတွင် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသော စီးပွားရေး အခြေအနေကိုလည်း ယေဘုယျသိခဲ့ရသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် ပန်ဆန်းဈေးတွင် ကုန်သည်တို့က ငွေကြေး (၄) မျိုးဖြင့် အရောင်းအဝယ်လုပ်ကြရာ ၎င်းတို့မှာ မြန်မာကျပ်၊ တရုတ် ယွမ်၊ အိန္ဒိယငွေဒင်္ဂါးဟောင်း၊ ကြေးဒင်္ဂါးဟောင်းများနှင့် ငွေမာအဖြစ် အစဉ်

အလာသုံးခဲ့ကြသော ဘိန်းတို့ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် (၁၀၀) ကျပ်တန်တို့ကို အစိုးရက သိမ်းလိုက်ပြီး (၁၅) (၃၅) (၇၅) ကျပ်တန်တို့ ထုတ်ဝေလိုက်သည့်အခါ ဗမာကျပ်ငွေကို အယုံအကြည်မရှိကြတော့သဖြင့် ယွမ်ငွေနှင့် ဖလှယ်ရာတွင် တန်ဖိုးကျသွားသည်။ အမှန်အားဖြင့် ကုန်သည်အများစုမှာ ဗမာကျပ်ငွေကို လုံးဝမသုံးကြတော့သလို အိန္ဒိယ ဒင်္ဂါးများမှာလည်း လိုသလောက်မရသဖြင့် ငွေကြေးသုံးစွဲရသည်မှာ အခက်အခဲဖြစ်လာသည်။ ဒင်္ဂါးဟောင်းတို့ကို လက်မခံချင်ကြသည့် အခြားအကြောင်းပြချက်တွေလည်းရှိသေးသည်။ ဈေးနေ့တစ်နေ့၊ ဆိုင်နောင်က ရေခဲမုန့်ဝယ်ရာ တစ်ခုလျှင် ကြေးဒင်္ဂါးတစ်ပြားကျ၍ သုံးခုအတွက် (၃) ပြားပေးလိုက်ရာ ဒင်္ဂါး (၂) ပြားတွင် အင်္ဂလန်ဘုရင် အက်ဒွပ် (VII) နှင့် ဂျော့ဘုရင် (V) တို့၏ ဦးခေါင်းပုံပါသဖြင့် ကိစ္စမရှိ။ တတိယ ဒင်္ဂါးတွင်မူ ဝိတိုရိယဘုရင်မ၏ ဦးခေါင်းပုံပါရှိလေရာ ရေခဲမုန့်သည်က ခေါင်းခါပြီး ဒင်္ဂါးကို ပြန်ပေးသည်။

“ဒီ ဒင်္ဂါးက မကောင်းဘူး၊ မိန်းမပုံကြီးနဲ့”

အမှန်အားဖြင့် ဒင်္ဂါးစုဆောင်းသူတို့အဖို့ ဝိတိုရိယဘုရင်မ ဒင်္ဂါးကို တန်ဖိုးပိုပေးကြသည်ကို ရေခဲမုန့်သည် မသိ။ လည်ပတ်နေသော ငွေကြေးတို့ ကမောက်ကမဖြစ် ကုန်သဖြင့် ဘိန်းကား ကုန်ပစ္စည်းဖလှယ်ရာအတွက် အဓိက ကြားခံငွေကြေးတစ်ခုလို အရေးပါလာရာ ဘိန်းကို ဈေးထဲတွင် အလွယ်တကူဝယ်ယူရလာသည်။ တရုတ်အစိုးရ အထောက်ပံ့ဖြင့် ဗကပတို့ မြန်မာပြည်ထဲ ပြန်ဝင်လာနိုင်သဖြင့် ဘောဂျင်းအစိုးရအဖို့ နယ်ခြားစရိယာ တစ်လျှောက်ကို ရလိုက်သော်လည်း ဘိန်းပြဿနာကား ရှိနေသေးသည်။ ဗကပတို့အရှေ့မြောက် အခြေခံဒေသကို ထူထောင်အပြီး အစောပိုင်းကာလများတွင် တရုတ် အကူအညီဖြင့် ဂျပန်အမျိုးမျိုးကို ဘိန်းအစားထိုးသီးနှံအဖြစ် စ,တင်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သော်လည်း ဝ,လားဟူ (သို့) ဘိန်းစိုက်ပျိုးသော လူမျိုးစုအနည်းငယ်သည်သာ ဂျပန်ကို မည်သို့စားရမည်ကို သိကြသည်။

သို့ဖြင့် ဝ, တောင်တန်းဒေသတွင် ဝါးပင်တွေ ပွင့်သော ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင်မူ ဗကပ၏ ဘိန်းအစားထိုးသီးနှံ စီမံကိန်းသည်လည်း လက်စတုံးတော့သည်။ ဆိုခဲ့သလို ဝါးပင်တို့သည် နှစ် (၅၀) ကြာတွင် တစ်ကြိမ်ပွင့်တတ်ပြီး တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ကြွက်တွေ သန်းနှင့်ချီရောက်လာပြီး ဂျပန်တွေကို စားပစ်လိုက်ကြသဖြင့် ဒေသခံတွေ အငတ်ဘေးဆိုက်ခဲ့ရာ ဗကပက အိန္ဒိယငွေဒင်္ဂါး (၆၀၀၀၀) နှင့် ဘိန်း (၁၆၀၀) ကီလိုဂရမ် ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ရပြီး ထိုအဖြစ်ပျက်ကြီး ဖြစ်ပြီးနောက်တွင်မူ တောင်သူအများစုက ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်တို့ရန်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိသော ဘိန်းကိုသာ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည်။

တရုတ်က ဗကပတို့ကို ပေးနေသော အကူအညီအားလုံးကို ၁၉၈၀ ခုနှစ် ဝန်းကျင်တွင် ဖြတ်တောက်လိုက်ရာ ဘိန်းစိုက်ပျိုးရေးကို အစားထိုးပေးနိုင်မည့် မက်လုံးတို့ကို ဗကပက မဖန်တီးပေးနိုင်တော့သလို ဗကပတို့အတွက် နောက်ထပ်အထိနာခဲ့သော ရိုက်

ချက်တစ်ခုမှာ ဘေဂျင်း၏ တံခါးဖွင့်ပေါ်လစီဖြစ်သည်။ ယခင်က တရုတ်ကုန်ပစ္စည်း တို့ကို ဘားမားလမ်းမကြီးပေါ်ရှိ ပန်ဆိုင်မှ မြန်မာပြည်ထဲ တင်ပို့နေသော်လည်း ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် စ,တင်လိုက်သော ဘေဂျင်းပေါ်လစီသစ်ကြောင့် လမ်းကြောင်းပြောင်းသွားပြီး ရွှေလီ၊ မူဆယ်နှင့် KIA တို့ ထိမ်းချုပ်ထားသော နယ်ခြားတစ်လျှောက်မှ မြန်မာပြည် အတွင်း တရုတ်လူသုံးကုန်တို့ စီးဆင်းလာရာ၊ နောက်ဆက်တွဲအားဖြင့် ဘိန်းအခွန်ငွေကို ဗကပတို့၏ တစ်ခုတည်းသော ဝင်ငွေအဖြစ် မှီခိုလာရတော့သည်။

ဤသည်ကို လေ့လာသူအများစုက ဗကပသည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အဖြစ်မှ ရပ်ဆိုင်း သွားပြီး ပါတီဆိုင်းဘုတ်ထောင်၍ ဘိန်းထုတ်လုပ်နေသော အဖွဲ့ကြီးတစ်ဖွဲ့အဖြစ် ပြောင်း လဲသွားပြီဟု ဖော်ပြခဲ့ကြသည်မှာ ပကတိ အချက်အလက်တို့နှင့် တလွဲဖြစ်နေသည်။ အမှန်အားဖြင့် ဗကပဒေသတွင် ဘိန်းစိုက်ပျိုးသော်လည်း ပါတီက အခွန်ကောက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အလားတူ ဗကပနယ်မြေထဲတွင် ဘိန်းစိမ်းမှ ဘိန်းဖြူထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း များရှိသော်လည်း ပိုင်ရှင်များမှာ အပြင်မှ အဖွဲ့များဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့က ဗကပကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခပေးရသည်။ ဤ၌ ရယ်စရာကောင်းသည်မှာ ဘိန်းဖြူထုတ်လုပ်သူအများစု သည်ကား တစ်ချိန်က ဗကပတို့က နယ်ခြားမှ မောင်းထုတ်ခဲ့သော ကူမင်တန်အကြွင်း အကျန်တွေပဲဖြစ်သည်။ မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်ရေးဖြင့် ပွပေါက်တိုးနေသော ဒေသခံ ဗကပတပ်မှူးအချို့ရှိသော်လည်း ပန်ဆန်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်ပြီး မကြာမီမှာပင် အဆိုပါ ပုဂ္ဂလိက ဘိန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ဘိန်းဖြူထုတ်လုပ်မှုတို့ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အရေးယူဖို့ ပါတီခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရာ ခရိုင်အဆင့်ကေဒါတို့ကို ပါတီမှ ထောက်လှမ်းရေး များစေလွှတ်စုံစမ်းခိုင်းပြီး ပြန်လည်သတင်းပို့ရသည်များတွေ့ခဲ့ရသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ လေ့လာမှုအရ ဆိုခဲ့သလို အရေးယူမှုတို့ကို တင်းတင်းကြပ် ကြပ် ဆောင်ရွက်လိုက်လျှင် ပါတီသဘောတရားကို ဆုပ်ကိုင်ထားသော ဗကပခေါင်း ဆောင်ပိုင်းနှင့် ဘိန်းအရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်းဖြင့် အလုပ်ဖြစ်နေသော ဒေသခံတပ်ဖွဲ့များ ကြား ကြီးကြီးမားမား ပြဿနာဖြစ်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ ဥပမာ-ကိုးကန့်မှာ အဓိက ပဋိပက္ခတစ်ခုဖြစ်နိုင်ရာ၊ ကျွန်ုပ်၏ ကောက်ချက်အရ များမကြာမီမှာပင် ပန်ဆန်းမှ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းအနေနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးထုတ်လုပ်သူတို့၏ဆန့်ကျင်မှုတို့ကို ခံရဖွယ်ရှိ သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ပါတီတွင်းအကွဲအပြဲနှင့်ရင်ဆိုင်ရပေလိမ့်မည်။ ထို့အပြင် ဒေသခံ ဘိန်းကုန်သည်တို့က တရုတ်ပြည်ဘက်သို့ ဘိန်းသွားရောင်းကြသဖြင့် တရုတ်ပြည်အတွင်း ဘိန်းသုံးစွဲမှုနောက်တစ်ကြိမ် ပျံ့နှံ့လာပြန်ရာ ရလာဒ်အားဖြင့် 'မုံးအာ'မှ တရုတ်ပြည် အတွင်းပိုင်းအထိ မော်တော်ကားလမ်းတစ်လျှောက်တွင် စစ်ဆေးရေးပုလိပ်စခန်းတွေ ချထား ရသည်ဖြစ်၍ အဆိုပါကိစ္စကမူ ယခင်ကတည်းက တင်းမာနေသော ဗကပ တရုတ်ဆက်ဆံ

ရေးကို ပို၍ ဆိုးဝါးစေခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘိန်းပြဿနာအတွက် တရုတ်ဘက်မှ ဖိအား ပေးမှုကိုလည်း ဗကပတို့ ခံနေရသည်။

သို့ရာတွင် မူးယစ်ဆေးဝါးပြဿနာ လုံးဝနီးပါးကင်းစင်၍ ကျောက်စိမ်းကိုသာ ရောင်းချသော KIA တို့ နယ်မြေကား တရုတ်စီးပွားရေးပေါ်လစီသစ်ကြောင့် နယ်စပ် ကုန်သွယ်ရေးနှင့်အတူ အခြားအဆက်အစပ်တို့ ပို၍ ချောမွေ့လာပုံရသည်။ မည်သို့ရှိစေ ပန်ဆန်းသို့မူ တရုတ်ကုန်သည်နှင့် အရပ်သားတို့ ပုံမှန်လာရောက်နေသေးသည်။ ဈေးနှုန်း တိုင်းတွင် စက်ဘီးတစ်စီးနှင့် တံတားကို ဖြတ်လာသော ရေခဲမုန့်သည်၊ သည်လည်း ဗကပဌာနချုပ်နှင့် ရွာထဲသို့ လှည့်ပတ်နေဆဲ။ အခြားတရုတ်ကုန်သည်တို့ကလည်း လူသုံး ကုန်ပစ္စည်း၊ ဆေးဝါးနှင့် တရုတ်အရက်ပုလင်းတွေကို ရောင်းချနေဆဲ။

သို့ရာတွင် တောင်တန်းနေတိုင်းရင်းသားတွေ၊ ယူနီဖောင်းဝတ် ဗကပနှင့် ကေဒါ တွေ ကြားမှာ တရုတ်ဈေးသည်၊ ဈေးဝယ်တွေက အဆင်ကွဲနေသည်။ ‘မုံးအာ’ကဲ့သို့ တရုတ်ပြည်နယ်စွန်နယ်ဖျားကျေးရွာတွေမှာ ရှေးယခင်လို မော်စီတုန်း အပေါ်အင်္ကျီနှင့် ဘောင်းဘီပွပွကြီးတွေ မဝတ်တော့။ ယနေ့မူ ဂျင်းဘောင်းဘီလေကာအင်္ကျီ၊ အမေရိကန် စတိုင်ဘော့(စ်)ဘောကက်ဦးထုပ်၊ စနီကာဖိနပ်တွေနှင့် ဖြစ်ကုန်ကြပြီ။ သို့ပေမဲ့ ဗကပတို့ အတွက် မော်စီတုန်းအမှတ်တံဆိပ်ကား ဖက်ရှင်အဆောင်အယောင်တစ်ခုလို တပ်ဆင်ထား ကြပါသော်လည်း တရုတ်တွေကြားထဲမှာ သိသိသာသာကြီး မှေးမှိန်နေကြပါ၏။

ပန်ဆန်းကား မူးယစ်ဆေးဝါး၊ သေနတ်နှင့် တစ်ကြောင်းစွဲမတ်(စ်)လီနင်ဝါဒ တို့ဖြင့် ရောသမမွေ့၍ ရှုပ်ထွေးနေရာ အသံလွှင့်ရုံဟောင်း ဝင်းထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ကန့်သတ်ထားသဖြင့် အကြောင်းမသိသေးခင်က စိတ်ဆိုးခဲ့ရသော်လည်း ယခုမူ ဗရက် ဗရက် အပြင်လောကနှင့် ကင်းလွတ်နေသော ဤနေရာလေးတွင် နေရသည်ကိုပင် ကျေးဇူးတင်ရမလိုဖြစ်နေသည်။

သို့ပေမဲ့ သမီးလေးဆိုင်တိုင်းက ဤမှာလည်း ပျော်နေပုံရသည်။ အချိန်အတော် များများမှာ အုတ်တိုက်အဆောက်အအုံအပြင်ဘက် မီးဖိုချောင်လုပ်ထားသော ဝါးထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့နေကြသဖြင့် ဆိုင်တိုင်းလည်း ဤမှာပင် ဆော့ကစားနေတတ်သည်။ သမီးက စန်းရီကို အဖက်တွယ်နေသလို စန်းရီကလည်း ဖော်ဖော်ရွေရွေနှင့် ခင်မင်စရာကောင်းပြီး အစားအသောက်တွေကိုလည်း လုပ်ကျွေးတတ်သည်။ ဤ၌ ဆိုင်တိုင်းစကားစပြောရာ၊ ပထမဆုံးပြောလိုက်သော စကားလုံးမှာ ဗမာစကားဖြစ်သည်။ ဆိုင်နောင်နှင့် စန်းရီတို့ ပြောဆိုနေကြသည်ကို အကြားနာခဲ့ရာမှ မီးဖိုချောင်ထဲက စန်းရီထွက်သွားသည့်အခါမျိုး တွင် သမီးက “ဘယ်သွားမှာလဲ” ဟု ပြောသည်။ ပါရောင်မှာလို ပန်ဆန်းတွင်လည်း ဆိုင်တိုင်းကို လူတိုင်းချီချင် ပွေ့ချင်ကြသည်။ သမီးကလည်း မွေးကတည်းက မျက်နှာ စိမ်း၊ မျက်နှာသစ်တွေနှင့်ပဲ အမြဲလိုလို တွေ့နေရသဖြင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့တတ်သော အကျင့်ရ

လာသည်လားတော့ မသိ။ သူစိမ်းကို တွေ့လျှင် ဒေသခံကလေးတွေလို ရှက်အမ်းအမ်း၊ ရွံ့တွန့်တွန့်မရှိ။ တိတိတာတာနှင့် ချက်ချက်ချာချာရှိသည်။

ဇန်နဝါရီလကုန်တွင် ဗကပခေါင်းဆောင်တို့နှင့်ကျွန်ုပ်၏အင်တာဗျူးမှာလည်း ပြီးဆုံးသွားပြီဖြစ်၍ ဤမှ ထွက်ခွာဖို့ စတင်ပြင်ဆင်ကြရာ ဗကပခေါင်းဆောင်တို့က ထိုင်းနယ်စပ်မှတစ်ဆင့် ပြန်ထွက်ဖို့အကြံပြုကြသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ အခြေခံဒေသမှလွန်သော်လှံခြံရေးတင်းကြပ်သော အစိုးရနယ်မြေသို့ရောက်လာသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့ လှံခြံရေးအတွက် ဗကပခေါင်းဆောင်တို့၏ အာမခံချက်ကို မယုံကြည်သဖြင့် ၎င်းတို့၏ ကမ်းလှမ်းမှုကို ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနှင့် ငြင်းပယ်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်သွားချင်သော လမ်းကြောင်းကို ချပြသည်။ ကျွန်ုပ်၏ လမ်းကြောင်းမှာ တရုတ်ပြည်ထဲကူးမည်။ မန်းအေးမှ ရဲစခန်းသွားပြီး သတင်းပို့ပြီး ဘေဂျင်းမှ ဆွီဒင်သံရုံးနှင့် အဆက်အသွယ်ယူမည်။ ထို့နောက် အကျိုးအကြောင်းပြောပြပြီး ဟောင်ကောင်သို့ ထွက်ခွာဖို့ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်အစီအစဉ်ကို တအောင့် အချေအတင် ပြောကြဆိုကြပြီး နောက်ဆုံးသဘောတူခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြင့် ပန်ဆန်းဈေးတွင် ကျွန်ုပ်အတွက် ကော်ဂျူရွှိုင်းဘောင်းဘီတစ်ထည် ချုပ်ခိုင်းပြီး တရုတ်ပြည်မှ ရှုပ်အင်္ကျီ (၂) ထည် မှာယူခဲ့သည်။ ယခုကျွန်ုပ်၏ အဝတ်အစားဟောင်းများကား ချုပ်လို့ ဖာလို့ပင် မရတော့သဖြင့် ဗကပယူနီဖောင်းတစ်စုံဝတ်ပြီးသွားလာနေရသည်ဖြစ်၍ ဤပုံစံနှင့်နယ်ခြားဖြတ်ဖို့ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်၊ ဆိုင်နောင်ကမူ ပန်ဆန်းမှ ပန်ဆန်းသို့ ထွက်လာကတည်းက တရုတ်ပြည်တွင် အဝတ်အစားသစ်တွေ ဝယ်ပြီးဖြစ်၍ အသင့်ဖြစ်နေလေပြီ။

၁၉၈၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ (၂၂) ရက်၊ အိန္ဒိယ-မြန်မာနယ်စပ်၊ ‘လောင်ဗာ’မှ ဤနေရာအထိ ခရီးနှင့်ခွဲရာ (၁၅) လတိတိ ပြည့်ချိန်၊ အားလုံးအသင့်ဖြစ်နေပြီ။ အထုပ်အပိုးတွေထုပ်ပိုးထားပြီးပြီ၊ ကျွန်ုပ်တို့ (၃) ယောက်လုံး အဝတ်သစ်တွေ ဝတ်ထားပြီးပြီ။ တရုတ်ပြည်ထဲဝင်ရာတွင် ဌာနချုပ်အနီးနယ်ခြားဂိတ်မှ ဝင်လျှင် ပြန်ကန်ထွက်လာနိုင်ချေ ရှိသဖြင့် မုံးအာမှဝင်ဖို့ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ သို့ဖြင့် နမ့်ခါ ချောင်းဘေးမှ လျှောက်လာကြပြီး တစ်နေရာမှ သစ်ထွင်းလှေဖြင့် တစ်ဖက်သို့ ကူးလာခဲ့ပြီးနောက် စပါးကွင်းတို့ကို ဖြတ်၍ စက်ဘီးလမ်းလေးအတိုင်း မုံးအာဘက်သို့ ခတ်သွက်သွက် လျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ မုံးအာကား မြို့ကြီး မဟုတ်သော်လည်း ဈေးနှင့် ဘတ်(စ်)ကားဂိတ်နှင့် တိုက်တာအဆောက်အအုံတွေနှင့် ။ စခန်းကမူ အမိုးပေါ်တွင် တရုတ်အလံလွှင့်ထားရာ စိတ်ထဲက အနည်းငယ်စိုးရိမ်သော်လည်း စခန်းထဲသို့ ရှေ့မှ ကျွန်ုပ်ဝင်လိုက်သည်။

အစိမ်းရောင် ယူနီဖောင်းဝတ် ပုလိပ်လူငယ်တစ်ယောက် စားပွဲတွင် ထိုင်လျက် အိပ်ငိုက်နေရာမှ ကျွန်ုပ်ကိုမြင်သည်နှင့် ငေါက်ခနဲ၊ မတ်တပ်ထ၊ ရပ်လိုက်ပြီး တရုတ်လို ရှည်ရှည်ဝေးဝေး ဘာတွေမှန်းမသိပြောနေရာ၊ ဆိုင်နောင်က ရှမ်းလိုပြန်ပြောလိုက်သည်။

ဤမှာပင် တရုတ်ပုလိပ်လည်း ခေါင်းစားသွားပြီး စကားပြန်အခေါ်လွှတ်ရတော့သည်။ အတော်ကြာခါမှ ရှမ်းမလေးတစ်ယောက် ဖက်ရှင်မဂ္ဂဇင်းတစ်အုပ် လက်မှကိုင်းပြီး ပေါက်ချ လာသည်။

“ငါတို့တွေ ကူမင်းကို သွားချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ပါမစ်မရှိဘူး။ ဒီမှာပါမစ်လိုချင် တယ်။ ကျွန်ုပ်က နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကိုပေးရင်း တစ်ဆင့်ပြောပြသည်။ ယခု ရုံးခန်းထဲ နောက်ထပ်ရဲတွေရောက်လာပြီး ဝိုင်းအုံနေပြီး ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေကို တစ်ရွက် ချင်း သံသယနှင့် စစ်ဆေးကြသည်။ ပြီးနောက် ကွိုကွိုကွကွနှင့် မပြီးနိုင်မစီးနိုင်ပြောဆို နေကြရာ၊ ကျွန်ုပ်နှင့်ဆိုင်နောင့်တို့က တစ်ဘက်ထိုင်ခုံပေါ်တွင် ငုတ်တုတ်ထိုင်လျက် သမီး ဆိုင်တိုင်းက တပြုံးပြုံးနှင့် ဟိုဟိုဒီဒီ တတောက်တောက် လျှောက်နေပါ၏။

နောက်ဆုံးတွင်မူ ပုလိပ်တွေအားလုံး ကိုယ်ကိုတစ်ပြိုင်နက်တည်း မတ်မတ်ရပ်၍ အာဏာပါဝါဟန်အပြည့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ကြည့်လိုက်ကြပြီး သူတို့ထဲက အသက်ကြီးကြီး အရာရှိတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေကို ပြန်ပေးပြီး စကားပြန်ကို ခတ်ပြတ်ပြတ်အသံနှင့် တရုတ်လို ပြောလိုက်သည်။

“သူကပြောတယ်။ ရှင်တို့တရုတ်ပြည်ထဲဝင်ဖို့ ခွင့်မပေးနိုင်ဘူး၊ ပန်ဆန်းကို ပြန်ရမယ်တဲ့”

“ဒါပေမဲ့ အဲ့ဒါဗမာပြည်လေ။ ဗမာပြည်ထဲဝင်ဖို့လည်း ငါတို့မှာ ပါမစ်မရှိဘူး။ ငါတို့တွေ တရားမဝင် ဝင်ရောက်မှုနဲ့ အဖမ်းခံချင်တယ်။ အဲ့ဒါဘောဂျင်းက ငါတို့သံရုံးကို ဆက်သွယ်ပေးနိုင်မလားပြောပေးပါ”

ကျွန်ုပ်က တရုတ်လိုရေးထားသော ဆွီဒင်သံရုံးလိပ်စာ ကပ်နှင့် ဖုန်းနံပါတ်ကို ထုတ်ပေးလိုက်ရာ ဤတွင်လည်း တစ်ခါ တရုတ်ပုလိပ်တွေ ခေါင်းရှုပ်သွားပုံရပြီး ပုလိပ်တစ်ယောက်က အပြင်ထွက်သွားပြီး ဖုန်းသွားဆက်ပုံရသည်။ ရဲစခန်းတွင် တယ်လီဖုန်း မတွေ့ရ။

“ခင်ဗျားတို့က ပါမစ်မရှိဘဲ တရုတ်ပြည်ထဲ ဘာကြောင့်ဝင်လာတာလဲ”
အပြင်ထွက်သွားသော ပုလိပ်ပြန်အလာကို စောင့်ရင်း ပုလိပ်တစ်ယောက်က မေးသည်။

“ပါမစ်ယူဖို့ မင်းတို့စခန်းကိုလာတာပါ။ ငါတို့ဘက်က တရားဝင်လုပ်ချင်လို့ပါ”

“တရုတ်ပြည်ထဲမဝင်ခင် ခင်ဗျားဗီဇာယူရမှာပေါ့၊ အခုလိုလျှောက်သွားနေလို့ဘယ်ရမလဲ၊ ခင်ဗျားတို့ပြန်ပြီး ဗီဇာယူရလိမ့်မယ်”

“ပန်ဆန်းမှာ တရုတ်ကောင်စစ်ဝန်မှ မရှိတာပဲ”

“ရန်ကုန်မှာ ခင်ဗျားတို့သံရုံးရှိတယ် မဟုတ်လား”

“ဘယ်လဲ... ငါတို့က ရန်ကုန်သွားပြီး ဝိဇာယုနိုင်တယ်လို့ မင်းမျှော်လင့်နေတာလား၊ ဗမာပြည်မှာ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်နေတာ မင်းမသိဘူးလား။”

ဤမှာပင် ကျွန်ုပ်ကို စကားတစ်လုံးမှ ပြန်မပက်တော့ဘဲ တရုတ်ပုလိပ်လည်း နေရာမှထွက်သွားသည်။ နောက်ထပ်ဘာကိစ္စမျှ မထူးသော်လည်း တစ်နေ့ကုန်ထိုင်စောင့်နေရပြီး နောက်ဆုံး ပုလိပ်အရာရှိ (၂) ယောက်ပေါက်ချလာကာ ကျွန်ုပ်ခရီးဆောင်အိပ်တွေကို သေသေချာချာ စစ်ဆေးသည်။

“အဲဒါ... သူတို့တွေ ကူမင်းကပြန်လာတာပဲဖြစ်ရမယ်။ ကိုယ်တို့ကို သူတို့ပါမစ် ပေးမှာပါ။”

အရာရှိတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့ ပစ္စည်းပစ္စည်းတွေကို အိတ်ထဲကတစ်ခုချင်း ထုတ်ပြီး တရုတ်လိုပြောပြနေသည်ကို အခြားပုလိပ်တစ်ယောက်က စာအုပ်ကြီးနှင့် လိုက်မှတ်နေရာ တစ်နာရီနီးပါးမျှကြာပြီး မပြီးစီးမီမှာပင် ညနေစောင်း၍ နေကျလာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ပင်ယန်းနွမ်းနယ်နေသော်လည်း မကြာခင် မော်တော်ကားရောက်လာပြီး ခေါ်တော့မည်ဖြစ်၍ စိတ်ချမ်းသာနေသည်။ ထို့နောက် (၅) နာရီတွင်မူ အကြီးတန်းပုလိပ်အရာရှိတစ်ယောက်ဝင်လာပြီး မျက်နှာထားတင်းတင်းနှင့် စကားပြန်ကို တစ်ခုခုပြောလိုက်သည်။

“ရှင်တို့ ပန်ဆန်းကို ပြန်ရမယ်၊ တရုတ်ပြည်ထဲကို ဝင်ဖို့ ပါမစ်မပေးဘူးတဲ့” ရုတ်တရက်ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်လုံး ကြက်သေသေသွားကြသည်။

“ဒါဆိုရင် ငါတို့အိတ်တွေကို ဘာလိုရှာဖွေရတာလဲ၊ ငါတို့က ဗမာနိုင်ငံသားတွေ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောပြီးပြီပဲ”

စကားပြန်က တစ်ဖက်သို့လှည့်၍ ပြန်ပြောသည့်အခါ အရာရှိကြီး၏ မျက်နှာမှာ ပို၍ မည်းပုပ်သွားသည်။

- “သူက ပြန်ဖို့ပဲ ပြောတယ်။ ပါမစ်မပေးနိုင်ဘူးတဲ့”
- “ဘေဂျင်းက ငါတို့သံရုံးနဲ့ ဆက်သွယ်ဖို့ ငါ့မှာ အခွင့်အရေးရှိတယ်”
- “ဒီမှာတယ်လီဖုန်းမရှိဘူး”
- “တယ်လီဖုန်း မရှိဘူးဆိုရင် ကူမင်းကို မင်းတို့ဘယ်လို ဖုန်းဆက်တာလဲ”
- “မင်းမှာ ပါမစ်မရှိဘူး။ ဗမာပြည်ကို မင်းတို့ပြန်ရမယ်”
- “မပြန်နိုင်ဘူး”

တစ်နာရီကျော်မျှ ပုလိပ်အရာရှိကြီးနှင့် ကျွန်ုပ်အချေတင်ပြောဆိုကြပြီး နောက်ဆုံးတွင် ပုလိပ်တွေက ကျွန်ုပ်တို့ခရီးဆောင်အထုပ်အပိုးတွေကို စခန်းအပြင်ဘက် သယ်သွားပြီး ချထားလိုက်ရာ ဤမှာပင် လမ်းဆုံးသွားပြီကို သဘောပေါက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ခေါင်းငိုက်စိုက်နှင့် တံတားပေါ်မှ တစ်လှမ်းချင်းဖြတ်ရင်း ပန်ဆန်းသို့ မြေလမ်းလေးအတိုင်း ပြန်လာခဲ့ရာ ပုလိပ် (၅) ယောက်ကလည်း တံတားအထိ လိုက်လာခဲ့ကြပါသည်။ ထိုစဉ် အနားပတ်ကြီးကြီးဦးထုပ်နှင့် ပြောင်ချော်ချော်လူတစ်ယောက် နောက်မှ

ပျာယံပျာယာလိုက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့ကို ကျော်တက်လာပြီး သူ့လက်ထဲက တရုတ် ကင်မရာနှင့် ကျွန်ုပ်ကို တဖျပ်ဖျပ်ရိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်ကလည်း သူ့ရိုက်လိုက်တိုင်း ဆိုင်နောင်နှင့် ဆိုင်တိုင်းကို စကားပြောဟန်ဆောင်ပြီး မျက်နှာကို တစ်ဖက်လွဲ၍ ရှောင် နေရသည်။

“သောက်ရူး၊ ကိုယ်တို့ဓာတ်ပုံတွေလိုချင်ရင်ပေးနိုင်ပါတယ်။ လျှို့ဝှက်ထားစရာ ဘာရှိလို့လဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဒီအရူးက သူ့ကိုယ်သူ ဂျိမ်းစဘွန်းအောက်မေ့နေသလား မသိဘူး။”

သို့ပေမဲ့ ဤတစ်ကြိမ်သည် ကျွန်ုပ်ဘဝတွင် အနှေးဆုံးခြေလှမ်းတွေပဲဖြစ်ပါလိမ့် မည်။ ခရော်ခရွတ် သစ်သားတံတားလေးမှ ဖြတ်၍ ဗမာပြည်ထဲ ကျွန်ုပ်တို့ဝင်လာသည့် အခါမှသာ နောက်ကပါလာသော ပုလိပ်တွေလည်း ကျေကျေနပ်နပ်နှင့် မုံးအာဘက် သို့ ပြန်လှည့်သွားသည်။ ထို့နောက် ခရီးသည်တင်မော်တော်ကားကြီးတစ်စင်း မြေလမ်း အတိုင်းမောင်းလာရာ စောစောက ဓာတ်ပုံဆရာက လက်တား၍ ကားပေါ်လိုက်ပါသွားရာ ကျွန်ုပ်တို့သားအမိ၊ သားအဖ (၃) ယောက်သာ ကျန်ခဲ့လေသည်။

“ကိုယ်တို့တွေ နောက်တစ်ကြိမ် ကြိုးစားကြတာပေါ့၊ တရုတ်ပြည်ကဖြတ်ရမှာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဒီနေရာကတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ပြန်ရောက်မှ အဖြေရှာကြတာပေါ့။”

အသံလွှင့်ရုံဟောင်းနေရာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ငေးငေးငိုင်ငိုင်နှင့် ပြန်ရောက်သည့်အခါ မိတ်ဆွေအားလုံး အံအားသင့်သွားကြပြီး ထိုညမှာပင် ပါတီခေါင်းဆောင်တွေဆီ အကျိုး အကြောင်းသွားပြောသည့်အခါ သူတို့လည်း သိသိသာသာတုန်လှုပ်ချောက်ချားသွားကြ သည်။ မုံးအာမှ ယခုလို ကျွန်ုပ်တို့ကို ခါးခါးသီးသီးငြင်းထုတ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ တရုတ် အာဏာပိုင်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အဖုအထစ်ဖြစ်နေသော ဆက်ဆံရေးကို ပို၍ ဆိုးရွားသွား မှာ စိုးရိမ်နေကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့လည်း စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

နောက်တစ်နေ့မနက်ပိုင်းတွင် ဗသိန်းတင်အိမ်သို့ ကျွန်ုပ်သွားပြီးတိုင်ပင်ရာ ပေါ်လစ် ဗျူရို အဖွဲ့ဝင်တချို့ အရေးပေါ်အစည်းအဝေးထိုင်ကြပြီး တရုတ်မှတစ်ဆင့် ထွက်မည့် ကျွန်ုပ်၏ အစီအစဉ်ကို စွန့်လွှတ်သင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။

“ဖြစ်နိုင်ခြေ နည်းလမ်း (၂) ခု ရှိပါတယ်”

ဗသိန်းတင်က တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပြောသည်။

“ကျုပ်တို့ လုံခြုံရေးတပ်တွေက ခင်ဗျားတို့ကို ထိုင်းနယ်စပ်အထိ လိုက်ပို့မယ်၊ မဲခေါင်မြစ်ကနေ တာချီလိတ်အရှေ့ဘက် နယ်စပ်အထိသွားလို့ရတယ်။ စိတ်ချရတယ်၊ နောက်တစ်လမ်းက ဘရန်ဆိုင်းတို့နဲ့ လိုက်သွားလို့ရတယ်။ ရှမ်းပြည်အလယ်ပိုင်းက ဖြတ်မှာဆိုတော့ ဒီလမ်းကလည်း စိတ်ချရပါတယ်”

သို့ပေမဲ့ သူတို့ပြောသောလမ်းကြောင်း (၂)ကြောင်းလုံးကို ကျွန်ုပ်ဘက်က လုံးဝ စဉ်းစားခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် ကျွန်ုပ်သဘောထားကို ချက်ချင်းမပြောသေး၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ် ကတည်းက တာချီလိတ် အနီးတစ်ဝိုက်တွင် ဗကပတွေ ခြေကုပ်မရှိတော့သည်ကိုလည်း

ကျွန်ုပ်သိထားသည်။ ဘရန်ဆိုင်းတို့ အဖွဲ့နှင့် လိုက်သွားမည်ဆိုလျှင်လည်း လမ်းခရီးတွင် ကျွန်ုပ်ကို အာရုံစိုက်စရာဖြစ်လာပြီး ဗမာစစ်တပ်ထံ သတင်းပေါက်ကြားသွားလျှင် ဘရန်ဆိုင်း၏ လျှို့ဝှက်မစ်ရှင်လည်း ပျက်စီး၍ တစ်ဖွဲ့လုံး ကိုယ်ကျိုးနည်းကြပေလိမ့်မည်။

သို့ဖြစ်၍ စဉ်းစားပါဦးမည်ဟု မယုတ်မလွန် အဖြေပေးပြီး၊ ဘရန်ဆိုင်းနှင့် တွေ့၍ သူ့သဘောထားကိုပါ မေးမြန်းလိုသေးကြောင်း ထပ်ပြောလိုက်သည်။ ယခုအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ခေါင်းအေးအေးထား၍ စဉ်းစားနိုင်သူတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဖို့လိုနေရာ ဘရန်ဆိုင်းထံမှ အကြံကောင်းဉာဏ်ကောင်း ရနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။ ယခု သူတို့ အဖွဲ့မှာ အစိုးရတပ်များက သံလွင်အရှေ့ခြမ်းတွင် ထိုးစစ်ဆင်နေသဖြင့် ဗကပထိမ်းချုပ် နယ်မြေ၊ သံလွင်အနောက်ခြမ်း၌ပင် ရှိနေသေးသည်။

ကျွန်ုပ်၏ အစီအစဉ်သစ်ကို ဗကပခေါင်းဆောင်တို့ဘက်က အားတက်သရောမ ထောက်ခံကြသော်လည်း အတော်ကြာ ပြောဆိုပြီး သဘောတူခဲ့ကြသဖြင့် ဇန်နဝါရီ (၂၄) ရက်တွင်မူ သံလွင်အနောက်မြောက်ဘက် (၁၂၅) ကီလိုမီတာအထိ ခရီးထွက်ခွာ လာပြီး ‘မန်းဖ’မှ သံလွင်ကို ကူးလာခဲ့သည်။ ဆိုင်နောင့်တို့ သားအမိက ပန်ဆန်းတွင် ကျန်နေခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်မရှိသည့် ရက်များအတွင်း ဆိုင်နောင့်က ရှမ်းအမျိုးသမီး အသိမိတ် ဆွေတို့နှင့် မေးစမ်း၍ တရုတ်ပြည်ထဲဝင်နိုင်မည့် အခြားလမ်းကြောင်းတစ်ကြောင်းကို ရှာဖွေနေသည်။

ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ၀, လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့၊ ရိက္ခာဝန်တင်လား တစ်ကောင်နှင့် စကားပြန်- လမ်းပြအဖြစ်၊ အေးသန်းတို့လိုက်ပါလာကြသည်။ အေးသန်းမှာ လေးထောင့် စပ်စပ် မျက်နှာကျာတွင် မျက်မှန်ထူထူနှင့်၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဝန်းကျင်က ဗကပပါတီဝင် ဖြစ်လာသော ရန်ကုန်မှ ပညာတတ် တစ်ဦးဖြစ်သည်။

ကော်ဂျူရွှိုင်းဂျာကင် အညှီရောင်၊ စစ်ဘောင်းဘီနှင့် ခါးတွင်မူ တရုတ်စစ်သုံး ပစ္စတို တစ်လက်ချိတ်ထားပြီး ကျွန်ုပ်ရှေ့မှ ခတ်သွက်သွက် လျှောက်၍ ဆေးပေါ့လိပ် ကို လက်ကချသည်မရှိ။ အင်္ဂလိပ်စကားကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်ပြောနိုင်သည်။

တောတွင်းလမ်းအတိုင်း ကွေ့ကွေ့ကောက်ကောက်နှင့် (၂) ရက်ကြာ လျှောက် လာပြီးနောက်၊ ဗကပ၏ တောင်ဘက်ဝ, ခရိုင်ရုံးဌာနချုပ်သို့ရောက်လာရာ၊ ဝိုင်းကောင်(ဝ်) ကား ဒေသတွင်း ဘိန်းစိုက်ပျိုးသော ၀,ရွာတွေလို ညစ်ညစ်စုတ်စုတ် မဟုတ်၊ အတော် အတန် သန့်ရှင်း၍ ရုံးအဆောက်အအုံနှင့် ဆေးရုံးလေးတစ်ရုံအပြင် စစ်တပ်တန်းလျား တွေနှင့် ရွံ့အုတ်တိုက် အိမ်တွေလည်း တွေ့ရသည်။ သို့ပေမဲ့ ရုံးဝန်ထမ်းများကား စိတ် ဝင်စားစရာကောင်းသည်။ ဒေသခံ ၀,လားဟူနှင့် ဗမာကွန်မြူနစ်တွေဖြစ်၍ ၎င်းတို့ အထဲတွင် လုပ်သားပြည်သူ့သတင်းစာမှ ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်ပင် ပါသေးသည်။ ဤ၌ပင် ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့လည်း တစ်ရက်နားကြရာ ရုံးအဆောက်အအုံတစ်ခုထဲတွင် ထိုင်၍

စကားပြောနေခိုက် အဝေးမှ လက်နက်ကြီးပေါက်ကွဲသံတွေကြားနေရသဖြင့် ပန်ယန်းတွင် တိုက်ပွဲဆက်ဖြစ်နေပြီ။ ထိုနေ့ မွန်လွဲပိုင်းတွင် အစိုးရစစ်သား (၃) ယောက်ကို လက် ရ ဖမ်းလာကြသည်။ သို့ရာတွင် လုံခြုံရေးအကြောင်းပြချက်ဖြင့် ကျွန်ုပ်ကို ဗကပစစ် သားတွေနှင့်တွေ့ခွင့်မပေးသဖြင့် ပန်ယန်းတိုက်ပွဲသတင်းကို သိချင်နေသော ကျွန်ုပ်မှာ အတော်လေးစိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ အဖွဲ့ဆက်၍ ထွက်လာရာ မိုးမျှော်တောင်တန်း ကြီးတွေ၊ လျှို့ဝှက်မြစ်ကြီးတွေနှင့် တောင်ကတုံးတွေကြားတွင် ကွက်ကြားကွက်ကြား တွေ့ရသော တောအုပ်တို့ကို ဖြတ်လာရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်မှ အစိုးရလေယာဉ် (၂)စင်း ဖြတ်သွားသည်။

“ဗုန်းကြံ၊ တိုက်လေယာဉ်တွေ၊ လားရှိုးကနေ တန့်ယန်းကို သွားတာပဲ ဖြစ်ရမယ်”

အေးသန်းက အော်ပြောသည်။ သို့ဖြင့် ခရီးဆက်လာရာ မန်းဆိုင်ခေါ် ဈေးရွာ ကြီးတစ်ရွာ ရောက်လာရာ မန်းဆိုင်ကား အစိုးရရေတန်းစခန်းတို့နှင့် အတော်ပင်နီးနေပြီး သံလွင်အရှေ့ခြမ်းမှ အစိုးရတပ်များ၏ တစ်ခုတည်းသော ခြေကုပ်လည်း ဖြစ်၍ ဟိုပန်နှင့် ပင်လုံကြားတွင် တည်ရှိသည်။ ‘မော်ဖ’ဧရိယာထဲတွင် မြို့စောင့်တပ်ချထားသော တန့်ယန်း နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် မန်ကန်ပါဝင်သော်လည်း မန်ကန်ကိုမူ ဗကပတို့ဘက်က တိုက်၍ လုံးဝမရခဲ့ ဤ၌ တပ်ရင်း (၁) ရင်း၊ တစ်ခါတစ်ခါ (၂) ရင်းအထိ ချထားပြီး ရွာပတ် ပတ်လည်တွင် ကတုတ်တူးမြောင်းတွေ အခိုင်အမာတည်ဆောက်ထားရာ တောင်ပေါ်မှ မန်းဆိုင်သို့ မိုးမြင်နေရသည်။ မန်ကန်နှင့် တန့်ယန်းမှ ကုန်သည်တို့က သံလွင်ကိုကူး၍ မန်းဆိုင်သို့လာတတ်သဖြင့် ထိုညတွင် ရွာအပြင်ဘက်ဗကပ စခန်းတစ်ခုတွင် ညအိပ်၍ နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင်မူ ဗကပမြောက်ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်း ၀,ခရိုင်တို့ကို ခြားထား သော ချောင်းကို ဖြတ်၍ အရှေ့သို့ ပန်း၍ ဆက်လာခဲ့ကြသည်။

တစ်ဖက်ကမ်းတွင်မူ ချောင်းနှင့်အပြိုင်သွယ်တန်းနေသော တောင်တန်းကြီးပေါ် တတ်လာခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်၊ နမ့်နန်းချောင်း၏ အနောက်ဘက်တောင်ရိုး ပေါ်တွင် အစိုးရတပ်တွေ စခန်းချထားသည်။ နမ့်နန်းလျှို့ဝှက်ကို လှမ်းတွေ့နေရသော ၀,ရွာလေးတစ်ရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ စတည်းချဤနေရာမှ မန်းခန်းမြောက်ဘက်သို့ ကူးပြီး လျှင်မူ ဘရန်ဆိုင်နှင့် အဖွဲ့ကို သံလွင်နားတွင် တွေ့လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။

စက်သေနတ်ကြီးပစ်ခတ်သံတွေကြောင့် အိပ်နေရာမှ ကျွန်ုပ်နိုးလာပြီး တဲပြင်သို့ သန်းအေးကပျာကယာထွက်သွားရာ မန်းဆန်း အနောက်ဘက် တောင်တန်းပေါ်မှ မီးခိုးတွေ အူတက်နေသည်ကို လှမ်းတွေ့လိုက်ရသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် တစ်ဖျောက်ဖျောက် တခုတ်ဒုတ်နှင့် ပဲ့တင်သံတွေ တောင်တန်းတွေပေါ်က လွင့်လာပြီး မကြာပါချေ မော်တာ ပေါက်ကွဲသံတွေ တဂျိမ်းဂျိမ်းထွက်လာတော့သည်။

“ဘာဖြစ်တာလဲ၊ ငါတို့ ရောက်လာတဲ့သတင်းကြားပြီးဟိုဘက်ကမ်းမှာပဲ ရှိသေး တယ် အထင်နဲ့ ပစ်နေတာလားမသိဘူး။”

“ကျွန်တော်လည်း မသိဘူး။ တစ်ခါတလေ သူတို့ တပ်တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့တပ် တွေ ပစ်ခတ်တာမျိုးတော့ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့တပ်ရင်းတစ်ရင်းက သူတို့ဘန်ကာတွေကို ဝိုင်းထားတယ်”

သို့ပေမဲ့ ကြားရသော အမြောက်သံစိန်ပြောင်းသံတွေက သေးသေးမွှားမွှား တိုက်ပွဲ လေးမဟုတ်ကြောင်း သိသာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အထုပ်အပိုးတွေ ပြင်ပြီး ၀, စစ်သားလေး တွေက လားပေါ်တင်ကြပြီး နမ့်နန်းမြစ်အပေါ်မှ တောင်ရိုးအတိုင်း မြောက်ဘက်သို့ ထွက်လာကြရာ တစ်ဖက်တောင်တန်းပေါ်မှ သေနတ်သံတွေ တဖျောက်ဖျောက်နှင့် (၂) နာရီခန့် ကြားနေရပြီးမှစဲသွားသည်။

နေမဝင်မီ တောင်ကုန်းပေါ်မှ ၀,ရွာလေးတစ်ရွာသို့ ရောက်လာပြီး ဤမှာပင် ဝေလီဝေလင်းက ပေါက်ကွဲသံတွေကိစ္စကို ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင် သိရတော့သည်။ ဗမာ စစ်တပ်စခန်းရှိသော တောင်နှင့် မန်းဆိုင်ကြားတွင် ‘မန်ငွင်း’ခေါ် ရွာတစ်ရွာရှိပြီး ၎င်း ရွာတွင် မနေ့ညက အိမ်တက်မင်္ဂလာပွဲကို အိမ်တစ်အိမ်တွင် ကျင်းပကြသည်ဆို၏။

ဤတွင် ဗကပစစ်သားအချို့က မန်ငွင်းရွာတွင်းရောက်လာပြီး အိမ်တက်မင်္ဂလာ ပွဲမှာ ပျော်ကြပါးကြရာ၊ ရွာမှ အစိုးရသတင်းပေးတစ်ယောက်ယောက်က အစိုးရ တပ်စခန်း ကို သတင်းပို့လိုက်ဟန်တူသည်။ နောက်တစ်နေ့မနက် ဝေလီဝေလင်းတွင် မန်ငွင်းရွာကို အစိုးရတပ်တွေ ဝိုင်း၍ အမြောက်တွေနှင့် ထုတော့သည်။ သို့ပေမဲ့ ထိုအချိန်တွင် ဗကပ စစ်သားတွေ ရွာထဲတွင် မရှိတော့၊ ညကပင် ပြန်သွားပြီဖြစ်သော်လည်း တစ်ရွာလုံးကို သိမ်းကြီး၍ အမြောက်ကြီးတွေနှင့် ပစ်ခတ်ကြသဖြင့် သေဆုံးသူ၊ ဒဏ်ရာရသူ ရွာသူ ရွာသားတွေ အတော်များသည်ဟု ဆိုသည်။ အိုးအိမ်တွေလည်း လုံးဝပျက်စီးသွားပြီး ရွာသားတွေ အားလုံး ရွာကို စွန့်ပြေးသွားကြသဖြင့် စစ်သားတွေရွာထဲဝင်၍ အစားအသောက် နှင့် ပစ္စည်းပစ္စယတွေကို လုယက်သွားကြသည် ဆိုပါ၏။

ကြားရသည့်သတင်းတို့ကား စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်ခေါင်းကို ခါယမ်း လို့သာ တတ်နိုင်တော့သည်။ အမှန်အားဖြင့် ဤဒေသတွင် ဒေသခံတွေက ဗကပတွေကို လက်ခံထားခြင်းမှာ မတ် (၆) ၀၁၃၊ လီနင်၀၁၃ အယူအဆတွေကြောင့်မဟုတ်၊ အစိုးရ တပ်တွေလို အကျင့်အကြံအပြုအမူမျိုးမရှိဘဲ၊ အထူးသဖြင့် ရွာကာကွယ်ရေးအတွက် ဗကပက လက်နက်တွေ ထောက်ပံ့နေလို့ပဲ ဖြစ်သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဘရန်ဆိုင်းနှင့် အဖွဲ့ရှိရာ သံလွင်နားမှ ၀,ရွာလေးတစ်ရွာသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ရွာလေးကား တောနက်ထဲတွင် မြုပ်ကွယ်နေသော်လည်း မနေ့ တစ်နေ့က ကြားခဲ့ရသော အမြောက်သံတွေနှင့် သံလွင်မြစ်တစ်ဖက်တွင် စတင်နေသော

စစ်ဆင်ရေးတို့ကြောင့် ဘရန်ဆိုင်းရဲဘော်တွေက ရွာပတ်ပတ်လည်တွင် ကတုတ်ကျင်းတွေ တူးထားကြသည်။ အစိုးရက အမေရိကန်မှ ထောက်ပံ့ထားသော လေယာဉ်တို့ဖြင့် 2.4D ခေါ် ဓာတုဆေးရည် တစ်မျိုးကို ဘိန်းခင်းတွေပေါ် ဖျန်း၍ ဘိန်းတိုက်ဖျက်ရေး လုပ်နေကြရာ အမှန်အားဖြင့် ယခုလို လေယာဉ်များထောက်ပံ့ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အစိုးရ လက်လှမ်းမမီသော အဝေးအလံ အရပ်ဒေသတို့မှ ဘိန်းခင်းတို့ကို သတ်ဖို့ ဖြစ်သော်လည်း ယခုမူ အစိုးရထိမ်းချုပ်ထားသော တန့်ယန်းမှ တစ်ရက်ခြေလျင်ခရီးပေါက်သော အရပ် ဒေသတွင် လေယာဉ်တွေပျံနေသည်မှာ မြေပြင်မှ ဗကပတပ်တို့၏လှုပ်ရှားမှုကို ထောက် လှမ်းနေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ်ပြောစရာတစ်ခုမှာ 2.4D ပေါင်းသတ်ဆေး ဖြစ်သည်။ အဆိုပါဆေးတွင် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးရှိသည်ဖြစ်၍ အနောက်နိုင်ငံတို့တွင် အကြီးအကျယ် အငြင်းပွားစရာဖြစ်နေသည်။ ဆွီဒင်တွင်မူ သီးပင်စားပင်တို့ စိုက်ပျိုးထား သောနေရာ အနီးတစ်ဝိုက်တွင် သုံးစွဲခြင်းမလုပ်ရဟု ပိတ်ပင်ထားသည်။ ရွှေတြိဂံဒေသမှ ဘိန်းစိုက်သော တောင်သူတို့အနေနှင့်လည်း ဘိန်းခင်းများကြားတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ကို ညှပ်၍ စိုက်ထားကြရာ၊ အချို့နေရာဒေသများတွင်မူ ဆိုခဲ့သလို ပေါင်းသတ်ဆေးထိ ထားသော အသီးအရွက်တို့ကို စားမိသဖြင့် လယ်သမား မိသားစုတွေ ပျို့အန်ကြသလို၊ အချို့ဆိုလျှင် သေလုခမန်းဖြစ်ခဲ့ကြကြောင်း ကြားသိခဲ့ရသည်။ ဤ၌ ပြဿနာတစ်ခုမှာ ဆိုခဲ့သလို ဘိန်းခင်းတွေကို ပေါင်းသတ်ဆေး ဖျန်း၍ မဖျက်ဆီးမီ ဘိန်းအစားထိုးသီးနှံ စီမံကိန်းတစ်ခုမျှ အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းလည်း မရှိသဖြင့် စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့ကြားနေ ရသော အဝေးမှ လေယာဉ်ပျံတို့၏ ဘိန်းစစ်ဆင်ရေးကား မန်ဌင်းရွာကို အမြောက်နှင့် ထုသလို ရူးမိုက်သော လုပ်ရပ်သာဖြစ်ပါ၏။

ဝါးတဲထဲတွင် ဘရန်ဆိုင်းကို တွေ့ရပြီး ကချင်နှင့် ရှမ်းစစ်သားအချို့ လုံခြုံရေးယူ ထားကြသည်။ ဘရန်ဆိုင်းက ထုံးစံအတိုင်း အရွမ်းဖောက်၍ ကြိုဆိုသည်။

“ခင်ဗျားကို ဘယ်လိုမှ ထားခဲ့လို့ မရသလိုပါပဲလား။ လူတစ်ယောက်က ကျုပ်ကို တွေ့ချင်တယ်လို့ တစ်နေ့က ရေဒီယိုမက်ဆေ့(ဂျီ) ရကတည်းက ကျုပ်တို့ရဲ့ သူရဲကောင်း ဆွီဒင်ဂျာနယ်လစ်ကြီးပဲဖြစ်မယ်လို့ ထင်သား၊ ကဲ... ဒီတစ်ခေါက် လည်း ဘာကိစ္စ... ဆိုပါဦး။

ကျွန်ုပ်က မုံးအာတွင် ဖြစ်ခဲ့သမျှနှင့် ဗကပခေါင်းဆောင်တွေက ထိုင်းနယ်စပ် က ထွက်ဖို့ အတင်းပြောနေသည်တို့ကို ရှင်းပြလိုက်သည်။

“ဟာ... မဟုတ်တာပဲ... ကျုပ်တို့နဲ့ လိုက်လို့ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ ကျုပ်ကရပ်ဖျက် လို့ရပေမဲ့ ခင်ဗျားအတွက် မလွယ်ဘူးလေ”

သို့ဖြင့် တရုတ်မှ ထွက်ခွာခြင်းသည် တရုတ်အစိုးရကို စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေ၍ ဗမာပြည်ကို ကန့်ကွက်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသော်လည်း ၎င်းလမ်းကြောင်းသည်သာ

ဖြစ်နိုင်ချေရှိကြောင်း ဘရန်ဆိုင်းနှင့် ကျွန်ုပ်သဘောတူကြပြီး အခြားရွေးချယ်မှုတို့ကိုမူ လုံးဝ ပယ်ချလိုက်ကြသည်။

“ပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့မှာ ကလေးငယ်ငယ်လေးလည်း ပါသေးတယ်လေ။ တောထဲ မှာနေတာတော်လောက်ပြီ။ ကလေးငယ်နဲ့ နောက်ထပ် မစွန့်စားသင့်တော့ဘူး။”

ဘရန်ဆိုင်းက လေးလေးနက် ဖြည့်၍ ပြောလိုက်ရာ အမှန်တကယ် ယုံကြည်ရသူ တစ်ယောက်နှင့် စကားပြောလိုက်ရပြီဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲ အတော်သက်သာသွားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ဘာသာ အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ စကားလမ်းကြောင်းမှာ လေယာဉ်နှင့်ပေါင်းသတ်ဆေး ဖျန်းနေသော ကိစ္စရောက်သွားရာ ဘရန်ဆိုင်းက သူပုန်တွေ ကူးတို့ကူးဖို့ခက်ခဲသွားအောင် ကူးတို့အနီးက ရွာသူရွာသားတွေကို ခြောက်လှန့်၍ ထွက်ပြေးအောင်လုပ်နေတာဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။

ပုံမှန်အားဖြင့် သူပုန်တို့က ၎င်းတို့ ချီတက်ရာလမ်းကြောင်းတွင် အစိုးရတပ်တွေ ရှင်း၊ မရှင်း ကျေးရွာတွေဆီ ရှေ့ပြေးကင်းထောက် လွှတ်၍ စုံစမ်းတတ်ကြရာ ယခုလို ဘိန်းခင်းတွေကို ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းလိုက်သဖြင့် ရွာကလူတွေ အဝေးတစ်နေရာ မဖြစ်မနေ ရွှေ့ပြောင်းကြရသည်ဖြစ်၍ သူပုန်တို့၏ အဓိက ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းကို ထိထိမိမိ ဖြတ်တောက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ (၅) ရက်၊ စတင်ထွက်ခွာသည်မှ (၁၃) ရက်မြောက်တွင် ပန်ဆန်းသို့ ကျွန်ုပ်ပြန်ရောက်လာ၊ ခရီးရှည်ကြီးလျှောက်၍ (၂) နာရီမျှ စကားပြောခဲ့ရသည်ဆိုသော် လည်း ကျွန်ုပ်အတွက် တန်ဖိုးရှိသည်ဟု ယူဆသည်။ သို့ဖြင့် တရုတ်ပြည်ထဲ နောက် တစ်ကြိမ်ဝင်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ ပြင်ကြဆင်ကြရသည်။

မြေပုံစာရွက်ကို အခန်းထဲက သမံတလင်းပေါ်ဖြန့်ခင်း၍ ဖြစ်နိုင်ခြေလမ်းကြောင်း တို့ကို လေ့လာကြရာ ဆစ်(ပ်)ဆောင်ပန်းနားမှ ဂျင်းဟုန်ခေါ် မြို့ငယ်လေးကို တွေ့ရပြီး လွန်ခဲ့သည့် နှစ်အနည်းငယ်ခန့်ကစ၍ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တို့ ဝင်ရောက်ခွင့် ပြုခဲ့ပြီး တရုတ်နိုင်ငံပိုင် ရှမ်းနယ်မြေထဲတွင်ရှိရာ ရှမ်းစကားပြောကြသဖြင့် အခက်အခဲတစ်ခုခု တွေ့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က လွယ်လွယ်ကူကူ တုံ့ပြန်နိုင်သည်။ ဂျင်းဟုန်ကား ပြီးခဲ့ သည့် ကာလများအထိ (၈၁၅) စစ်ဒေသဟု ထင်ရှားခဲ့သော ဗကပ၏ မဲခေါင်မြစ်ဒေသ တစ်ဘက် မြန်မာနယ်ခြားနှင့် ကီလိုမီတာ (၁၀၀) ခန့်တွင် တည်ရှိသည်။

“ပန်ဆန်းအရှေ့ဘက်ကို (၂) ပတ်လောက် ခြေလျင်လျှောက်ရလိမ့်မယ်”

ကျွန်ုပ်က မြေပုံကို ပေတံနှင့် ထောက်တိုင်းရင်း ပြောလိုက်သည်။ ဤ၌ကာရံ သင့်လိုက်ပုံက ပြီးခဲ့သည့် လအနည်းငယ်ခန့်ကပင် ‘တာမုံးလုံ’ ရွာငယ်လေးကို ကမ္ဘာ လှည့် ခရီးသွားတွေအတွက် ဖွင့်ပေးလိုက်ကြောင်း ဆိုင်နောင်မိတ်ဆွေ ရှမ်းအမျိုးသမီး တွေဆီက ကြားသိခဲ့ရသည်။ ခရီးသွားလမ်းညွှန် စာစောင်လေးထဲတွင် ဖူးမြော်ချင်စရာ

၁၉၈၃ ခုနှစ် ဝိုင်းကောင်(ဝိ)မှ ‘လားဟူ’ နှစ်သစ်ကူး။

စေတီလေးတစ်ဆူနှင့် ဖော်ပြထားသော ရွာငယ်လေးဖြစ်၍ နယ်ခြားနှင့် (၁၀) ကီလိုမီတာမျှသာ လှမ်းသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အရေးပါသော နေရာလေးဖြစ်လာသည်။

“တာမုံးလုံအထိ ကိုယ်တို့သွားနိုင်ပြီဆိုရင် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေနဲ့ရောပြီး ဂျင်းဟုန်အထိ ဘတ်(စ်)ကားနဲ့ လိုက်သွားလို့ရပြီ။ ဂျင်းဟုန်ရောက်တာနဲ့ ရဲစခန်းမသွားခင် ဘေဂျင်းက ဆွီဒင်သံရုံးနဲ့ ဆက်သွယ်ရမယ်။ အဓိကကိစ္စက နယ်ခြား ဖြတ်တဲ့အခါ ပုလိပ်တွေ မတွေ့ဖို့ဘဲ။ ကိုယ်တို့ကိစ္စကို ဘေဂျင်းမှာ ဆွေးနွေးပြီးတာနဲ့ အစိုးရအဆင့် ဆွေးနွေးမှု ဖြစ်သွားပြီဆိုတော့ လွယ်လွယ်ကူကူပြီးသွားမှာပါ”

ကျွန်ုပ်အစီအစဉ်ကို ဆိုင်နောင့်က ခေါင်းညိတ်၍ သဘောတူသည်။ ဆိုင်တိုင်းက အသံလွှင့်ရုံဝင်းထဲတွင် တတောက်တောက် လျှောက်သွားရင်း တုတ်ချောင်းတွေ၊ ခဲလုံးလေးတွေနှင့် ဆော့နေသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ သမီးက ပြုံးပြသည်။

“သနားစရာကောင်းလိုက်တဲ့ သမီးလေး၊ သူ့အဖေနဲ့ အမေက ရူးရူးမိုက်မိုက်နဲ့ တောထဲတောင်ထဲဆွဲခေါ်လာတာ သူ့ခမျာ မသိရှာဘူး”

နောက်ဆုံးပိတ်၊ ပြင်ဆင်စရာတွေကို ပြင်ဆင်ပြီး တရားမဝင်၊ တဝင် ခရီးစတင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။ မန်းအေးမှ ကျွန်ုပ်တို့ တပ်ပြန်ခေါက်ခဲ့ရသည်မှာ ဗီဇာမပါဆိုသော အကြောင်းပြချက်ဖြစ်သဖြင့် ဗီဇာကိစ္စအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရသည်။ ယနေ့ကာလတွင် တရုတ်ဗီဇာ ယူဖို့အတွက် အခက်အခဲမရှိတော့၊ နိုင်ငံသားလက်မှတ်၊ ဓာတ်ပုံနှင့် ဗီဇာ

ပန်ဆန်းတွင် လင့်တနာတို့ မိသားစုကို ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခဲ့သော
ဦးစံသူနှင့် ဇနီး ဒေါ်စန်းရီ။

ကြေးပေးလိုက်လျှင် ဟောင်ကောင်မှ ခရီးသွားအေဂျင်စီတွေက တစ်ရက်တည်းနှင့် အပြီး လုပ်ပေးနိုင်သည်။

သို့ဖြင့် ပန်ဆန်းဈေးထဲက ဓာတ်ပုံဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဓာတ်ပုံရိုက်၍ ဗီဇာလျှောက်လွှာကို လက်နှိပ်စက်နှင့် ရိုက်လိုက်ပြီး စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထား များနှင့်အတူ ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေကို အညှီရောင် စာအိတ်ကြီးတစ်လုံးတွင် ထည့်ကာ ဟောင်ကောင်မှ မိတ်ဆွေ 'ဖရန့်'ထံ လိပ်မူလိုက်သည်။ ပထမ၊ ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်နှင့် ဗီဇာတို့ကို မုံးအာမှ စာတိုက်သို့ ပြန်ပို့ခိုင်းဖို့ စဉ်းစားထားသော် လည်း တရုတ်ပြည်တွင်း စာဆက်သွယ်ရေးမှာ အလွန်ကြာနိုင်သဖြင့် ပထမအစီအစဉ် ကို ဖျက်လိုက်ပြီး ဂျင်းဟုန်သို့ ပြန်ပို့ခိုင်းဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ဂျင်းဟုန်၌ဆိုလျှင် 'ဖရန့်'အနေနှင့် အချိန်အား၍ လာချင်စိတ်ရှိလျှင် ကိုယ်တိုင်ပင်လာပေးလို့ ရနိုင်သေးသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ အစီအစဉ်အရ ဂျင်းဟုန်သို့ ဧပြီလ သင်္ကြန်ရက်အတွင်းရောက်ဖို့ စီစဉ်ထားရာ ထိုအချိန်တွင် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေလည်း ဆစ်(ပ်)ဆောင်ပန်းနားမှာ အံ့ခဲနေမည်ဖြစ်၍ သူတို့နှင့် ရောသွားနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဖရန့်အနေနှင့် လူကိုယ်တိုင်လာ မည်ဆိုလျှင် ဂျင်းဟုန်မှ ဧည့်ဂေဟာကြီးတစ်ခုတွင် တည်း၍ ကြော်ငြာသင်ပုန်းတွင် သတင်းပေးထားဖို့ပါ စာရေးထည့်လိုက်သည်။

“ကျွန်မက ရှင့်အရင်စောပြီး ဂျင်းဟုန်ကို သွားလို့ရတယ်၊ ဒါကြောင့် အရင် သွားပြီး အားလုံးလေ့လာထားမယ်။ နောက်မှရှင်လိုက်လာခဲ့ပေါ့”

ဆိုင်နောင့်က အကြံပေးသည်။ ပထမ ဂျင်းဟုန်မှ တစ်ဆင့် ဘောဂျင်းအထိ ဆက်သွားဖို့ စဉ်းစားသေးသော်လည်း ဂျင်းဟုန်မြောက်ဘက်တွင် စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွေ ရှိပြီး အဓိကအားဖြင့် ဗမာတွေ တရုတ်ပြည်ထဲအထိ မဝင်နိုင်ဖို့နှင့် နိုင်ငံခြားခရီးသွား ဧည့်သည်တွေကို မှတ်ပုံတင်ဖို့ဖြစ်၍ ၎င်းအစီအစဉ်ကို ဖျက်လိုက်ပြီး ဂျင်းဟုန်ကပင် အဆက်အသွယ်လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဗကပခေါင်းဆောင်ပိုင်းက သိပ်မကြည်လင်၊ တရုတ်နှင့် အကဲဆတ်သော ဆက်ဆံရေး ထိခိုက်မှာစိုးရိမ်နေကြသည် ဖြစ်၍ ဟန်ပင်မဆောင်နိုင်ကြတော့ဘဲ တညည်းထဲ ညည်းနေကြသည်။ သို့ပေမဲ့ မတတ်နိုင်၊ ဤကိစ္စသည် ကျွန်ုပ်တို့ကိစ္စ၊ ကျွန်ုပ်တို့စွန့်စားမှုသာ ဖြစ်သည်။ ဤအတောအတွင်း မိတ်ဆွေတစ်ယောက် ဘောဂျင်းသွားမည်ဖြစ်၍ သူနှင့်အတူ ကျွန်ုပ်တို့ စာအိတ်အညိုကြီး ထည့်ပေးပြီး ဟိုမှာ မှတ်ပုံတင် ပို့ခိုင်းလိုက်သည်။

ပန်ဆန်းမှ ဖေဖော်ဝါရီကား တိတ်ဆိတ်စွာ ကုန်ဆုံးသွားသည်။ ဆိုင်နောင့်က နေ့စဉ် တရုတ်စာသင်တန်းသွားတက်ပြီး ကျွန်ုပ်က နေ့ဘက်မှာ စာရေးပြီး ညဘက် ရေဒီယိုနားထောင်သည်။ တစ်ခါတစ်ခါ SSA ရုံး၊ ဒါမှမဟုတ် ဈေးထဲဟိုလျှောက် သည်လျှောက်၊ လျှောက်ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ဗကပစစ်သားတစ်စုက နောက်က အမြဲ လိုက်နေရာ သူတို့ကြည့်ရသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်ရှောက်နေသည်နှင့်မတူ၊ ထွက်မပြေး အောင် စောင့်နေသည်နှင့် တူနေရာ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့မှာ အထီးကျန်သလို ခံစားလာရပြီး ကျွန်ုပ် ခိုင်ယာရီစာမျက်နှာတွေပေါ်က စာကြောင်းတွေကလည်း တဖြည်း ဖြည်း တိုးလာသည်။

“စောစောအိပ်ရာထ၊ ဆိုင်တိုင်းက အလွန်ဆူ၊ (၇:၃၀) နာရီ ပန်ယန်းဘက်က အမြောက်သံတွေကြားရ၊ တစ်နေ့ကုန်အိမ်မှာနေ၊ စာဖတ်၊ စာရေး၊ အံ့စာတုံးပစ်တမ်းကစား၊ BBC နားထောင်”

မတ် (၈) ရက်နေ့တွင် ဗကပက အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးနေ့အဖြစ် တော်လှန်ရေးသီချင်းတွေ၊ ဆွေးနွေးဟောပြောပွဲတွေ ကျင်းပကြရာ “တရုတ်ပြည် ခရီးရှည် ချီတက်ပွဲကာလ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍ” အကြောင်း ဟောပြောသည်။ ဆိုင်နောင့် က ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ထွက်သွား၍ ကျွန်ုပ်အိမ်မှာကျန်ခဲ့ကာ ဗကပအနေနှင့် ပြည်တွင်းက ဖြစ်စေ၊ တခြားနေရာကဖြစ်စေ ခေတ်ပြိုင်အရှိတရားတွေကို ဘယ်တော့များမှ အမိလိုက် နိုင်မည်ကို စဉ်းစားကြည့်နေမိတော့သည်။

မတ်(၉)ရက် နောက်တစ်နေ့တွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဒေသခံအဆက်အသွယ်တစ်ဦး ဆီက သတင်းရောက်လာသဖြင့် ‘တာမုံးလုံ’နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် နယ်စပ်သို့ ဆင်းဖို့ အထုပ်အပိုးတွေ ထုပ်,ကြ ပိုးကြသည်။ ဆိုင်နောင်တို့သားအမိက ဘတ်(စ်)ကားနှင့် တရုတ်ပြည်ထဲက ဖြတ်သွားပြီး၊ ဗမာပြည်ဘက်ခြမ်း နယ်ခြားစခန်းတစ်ခုတွင် ကျွန်ုပ် နှင့် ပြန်ဆုံကြမည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သွားတော့မည့်အကြောင်း မိတ်ဆွေတချို့နှင့် ဗကပ ခေါင်းဆောင်တွေကို ပြော၍ နှုတ်ဆက်ရာ ဗကပတွေက မထည့်ချင်ထည့်ချင် နှင့် ကျွန်ုပ်အတွက် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နှင့် ရိက္ခာဝန်တင်လားတွေ ထည့်ပေးလိုက်သည်။ မထွက်ခွာမီတစ်ညတွင်မူ စံသူတို့ လင်မယားဆီသွားလည်ကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက် တရုတ် တောအရက်တစ်ပုလင်းသောက်ကြရင်း စံသူက သူ၏ မော်စကို နေ့ရက်တွေကို နောက်ဆုံးအနေနှင့် တလွမ်းတဆွေးပြန်ပြောပြပြန်ပါသည်။ ထိုညအိပ်ရာ မဝင်မီ BBC မြန်မာပိုင်းအစီအစဉ် နားထောင်လိုက်သေးသည်။

မြန်မာပြည်၊ ပြည်တွင်းစစ်သမိုင်းတစ်လျှောက် ထူးထူးခြားခြား မှတ်သွားဖွယ် နှစ်ကာလတွေထဲက တစ်ခုသောကာလအတွင်းတွင် သူပုန်ရှေ့တန်းလိုင်း၏ နောက်ကျော တွင် ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေရာ၊ ယခုပင် BBC အသံလိုင်းက မြန်မာပြည်စီးပွားရေးမှာ အလွန်အမင်း ဆိုးဝါးလာနေကြောင်း အရှေ့ဖျားစီးပွားရေး ရီဗျူးမှ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ကိုးကား၍ အသံလွှင့်နေရာ၊ အနာဂတ်မြန်မာပြည်တွင် ဘာတွေဘယ်လိုပြောင်းလဲတော့မည်ကို စူးစမ်းလေ့လာဖို့ရာအတွက် ကျွန်ုပ်တို့ ဘန်ကောက်ပြန်ဖို့ အချိန်ကျနေလေပြီ။

ကျိုင်းတုံတောင်တန်းကိုကျော်၍

ဗမာပဌာနချုပ်နှင့် ဈေးတစ်ဝိုက်တွင် အစိုးရသတင်းပေးတွေ လှုပ်ရှားနေတတ်သဖြင့် အရုဏ်မကျင်းမီ ထွက်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ထားသည့်အတိုင်း မနက် (၄) နာရီတွင် နှိုးစက်နှင့် အိပ်ရာထကြပြီး လားထိန်းတွေနှင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကလည်း ခြံဝင်းထဲတွင် အသင့်ပြင်ဆင်ကြသည်။

လားထိန်းတရုတ်မှာ သူ့တာဝန်ကို အထူးအလေးထားသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် တရုတ်ဖြစ်သော်လည်း အသားမည်းပြီး ခြေတစ်ဖက်ခွင်နေသည်။ စကားပြောလျှင် တံခါးပတ္တာမည်သံလို တစ်ကွီကွီနှင့် ပြောတတ်ပြီး လားထိန်းကောင်းသူဖြစ်၍ လားများကို အော်ငေါက်ဆဲဆိုနေရသဖြင့် သူ့ကို ကျွန်ုပ်တို့လင်မယားက “မြင်းလူ” ဟု နာမည်ပေးလိုက်သည်။ ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိက ဘတ်(စ်)ကားနှင့်သွားပြီး ကျွန်ုပ်တစ်ယောက်တည်း ခြေလျင်ခရီးရှည် လျှောက်ရတော့မှာဖြစ်၍ တင်းကျပ်နေသော ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်တွေမှာ ဟာသတွေပြောပြီး ရယ်လိုက်ရသဖြင့် နည်းနည်းတော့ သက်သာသွားသည်။

ယခုတစ်ကြိမ် ကျွန်ုပ်၏ လမ်းပြမှာလည်း ပညာတတ်လူငယ်အေးသန်းပင် ဖြစ်သလို လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကလည်း ထုံးစံအတိုင်း တဟီးဟီး၊ တဟားဟား လုပ်နေသော ဝ,ကောင်လေးတွေပဲ ဖြစ်သည်။ ယခုလည်း ခြေတစ်ဘက်ခွင်နေသူ လားထိန်းက ဝန်စည်စလှယ်တွေကို ခဲရာခဲဆစ်နှင့် လားပေါ်တင်နေသည်ကို ကြည့်ပြီး ရယ်နေကြပြန်ပါသည်။ ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိ တရုတ်ပိုင်နယ်ထဲက ဖြတ်သွားရာတွင်လည်း ဖြစ်နိုင်သမျှ လျှို့ဝှက်ထားလိုသဖြင့် ပစ္စည်းပစ္စယတွေအားလုံးနီးပါး ကျွန်ုပ်နှင့် ပါလာသည်။

စံသူတို့လင်မယားနှစ်ယောက်၊ လာရောက်နှုတ်ဆက်သဖြင့် ဘန်ကောက်မှ ဝက်အူချောင်းနှင့် မုန့်ညင်းနက်ဆော့(စ်) တို့ပို့ပေးမည်ဟု ကတိပေးခဲ့သည်။ ထိုနောက်

ဆိုင်နောင်နှင့် ဆိုင်တိုင်းတို့ကို တစ်ချက်နမ်းလိုက်ပြီး အသံလွှင့်ရုံဟောင်းကြီးကို နောက်ဆုံး အကြိမ်ကျောခိုင်း၍ ၀, စစ်သားတစ်အုပ်နှင့် လားတစ်ကောင်နောက်မှ ကျွန်ုပ်၏ ခြေလှမ်း တို့ကို စတင်လိုက်ပါ၏။

အရှေ့မြောက် စစ်တိုင်းရုံးကို ဖြတ်၍ ပင်မလမ်းမကြီးအတိုင်း လိုက်လာပြီး ပန်ဆန်းဆေးရုံနှင့် ဆန်ကျင်ဘက် တောင်ကုန်းပေါ်တွင် တည်ထားသော စာသင်ကျောင်း နားအရောက်တွင် ဘယ်ဘက်ချိုးလာကြရာ၊ နေ့မထွက်မီ ပန်ဆန်းနှင့် ဝေးဝေးရောက်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့တွေ့တန်း၍ လျှောက်လာကြသဖြင့် လားကျောပေါ်က ဝန်စည်စလှယ်တွေ ချည်ထားသော ကြိုးမှ တကျီကျီမြည်နေသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ခြေသံတွေက လမ်းပေါ်က ဖုန်တွေထဲမှာ ဝတ်နေသည်။ နမ့်ခါမြစ်ကို ကူးရာတွင် ပန်ယန်းရှေ့တန်းမှ (၈၁၅) စစ်ဒေသ သို့ ပြန်လာသော တပ်စိတ်တစ်စိတ်က မြစ်တစ်ဘက်တွင် စောင့်နေပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကူးလာရာ ရွာတွေကား အိပ်ရာမနိုးသေး။ သို့ပေမဲ့ နမ့်ခါ မြစ်တစ်ဘက်တောင်စောင်းပေါ် အရုဏ် မကျင်းမီ အမှောင်ထုအောက်တွင်မူ မီးတောက်တွေ တဖျပ်ဖျပ်တောက်နေသည်ကို တွေ့နေ ရသည်။ ဘိန်းခင်တွေ ရိတ်သိမ်းပြီးချိန်ဖြစ်၍ ပြောင်းစိုက်ပျိုးဖို့ အခင်းတွေကို မြေပြင်နေ ချိန်ဖြစ်သည်။

မြစ်တစ်ဖက်မှ သစ်ထွင်းလှေတွေနှင့် သွားနေသော တပ်စိတ်ကို ကျွန်ုပ်တို့မိလား ပြီးနောက် အရှေ့တောင်ဘက် တရုတ်နယ်စပ်တစ်လျှောက် ဆက်၍ချီတက်လာခဲ့သည်။ အေးသန်းက ကျွန်ုပ်နောက်တွင် သုံးလေးလှမ်းမျှကျန်ခဲ့ပြီး နံနက်နင်းရည်တို့ဖြင့် စိုစွတ် နေသော ကိုင်းပင်ရှည်ကြီးတွေကြားမှ တောင်ပေါ်လမ်းလေးအတိုင်း တိတ်ဆိတ်စွာ တက် လာခဲ့ကြသည်။ ပန်ဆိုင်းအနောက်စစ်မြေပြင်မှ ပြန်လာကြသော တပ်ဖွဲ့များကား ပျော်ရွှင် နေကြပြီး အရုဏ်ကျင်း၍ တောင်ပေါ်သို့ အလင်းရောင်တို့ ဖြာကျလာသည့်အခါတွင် မူ ပန်ယန်းတစ်ဝိုက်တွင် သူတို့တိုက်ခဲ့ရသော သွေးပျက်ဖွယ်တိုက်ပွဲအကြောင်း တစ်ယောက် တစ်ပေါက် ပြောဆိုသွားကြသည်။ နေအတော်မြင့်လာပြီးနောက် နံနက်စာ စားဖို့အတွက် ၀, ရွာလေးတစ်ရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ရပ်နားလိုက်ကြသည်။

ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်ုပ်အတွက် ခေါက်ဆွဲနှင့် စည်သွတ်အသားပူးတို့ပြင်ဆင်ပေးပြီး စစ်သားလေးတွေကမူ ဝက်ဆီနှင့် ကျော်ထားသော ဟင်းရွက်ကြော်၊ ငရုတ်သီးနှင့် ထမင်းစားကြရာ ကျွန်ုပ်စားရသော အစားအစာတို့မှာ ဆင်းရဲသည်ဆိုသော်လည်း သူတို့နှင့် အခွင့်ထူးခံဖြစ်နေသလို ခံစားလိုက်ရသည်။ ဤမျှမက စားပြီးသွားသည့်အခါ ကော်ဖီ ပူပူ မတ်ခွက်တစ်ခွက်နှင့် ဆေးပေါ့လိပ်ခဲ၍ပင် နေရသေးသည်။

တရုတ်နယ်စပ်နှင့်အပြိုင် တောင်ရိုးမှာ ထင်းရှူးပင်တွေ အုပ်ဆိုင်းနေသဖြင့် ထိုနေ့ တစ်နေ့လုံး တွန်းတွန်းတိုက်တိုက် ချီတက်လာကြပြီး တောင်ကျစမ်းချောင်းလေးတွေကို ဖြတ်ရသည့်အခါမှသာ လူနှင့် တိရိစ္ဆာန်တွေ ရေအဝသောက်ဖို့ ရပ်နားခဲ့ကြသည်။

ရာသီကား မတ်လကုန်ဖြစ်၍ စိတ်မှာ လန်းဆန်းတက်ကြွနေသည်။ သို့ပေမဲ့ ပန်ဆန်းမှ ထွက်ခွာလာရသည်မှာ ပါဂျောင့်ကို ကျောခိုင်းခဲ့ရစဉ်က ဝမ်းနည်းမှုမျိုးမရှိ၊ ယခု ဟောင်ကောင်နှင့် ဘန်ကောက်က ကျွန်ုပ်တို့ကို လက်ယပ်ခေါ်နေလေပြီ။ ဘိန်းခင်းတွေကြားမှ စမ်းချောင်းလေးဖြတ်စီးနေသော ချိုင့်ဝှမ်းသို့ ရောက်လာချိန်တွင် ဆည်းဆာပြု၍ နောက်ထပ် ထင်းရှူးတောင်တစ်တောင်ကိုဖြတ်၍ ပို၍ကျယ်ဝန်းသော ချိုင့်ဝှမ်းသို့ ဆင်းလာပြီး မုံးပေါက်ခေါ်ရွာကြီးတစ်ရွာ ရောက်လာချိန်တွင်မူ အလင်းရောင်လုံးဝ ကွယ်၍ အမှောင်ဖုံးသွားလေပြီ။

ရွာလယ်ဈေးကွက်လပ်တွင် အစိုးရထိန်းချုပ်မြို့မှ ရုပ်ရှင်ပြစက်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ရောက်လာပြီး၊ မီးစက်သံတကျိုးကျိုးနှင့် တရုတ်ကွန်ပျားကားပြနေသဖြင့် လူတွေအံ့ခဲနေသည်။ ရုပ်ရှင်ပိတ်ကားကိုမူ အိပ်ယာခင်းသုံးလေးခု ဆက်၍ ဝါးလုံးတိုင် (၂) တိုင်ဖြင့် ထောင်ထားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကမူ ရွာပြင် ဗကပရုံးတွင် စတည်းချကြရာ တစ်နေကုန်ခြေလျင် ခရီးကြမ်းလျှောက်လာရသဖြင့် ပင်ပန်းနေရာ ခေါင်းချလိုက်သည်နှင့် အိပ်ပျော်သွားတော့သည်။

နံနက်အဆာပြေစားကြသည့်အခါ ဒေသခံအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက မုံးပေါက်တွင် အုတ်နှင့်အခိုင်အမာဆောက်ထားသော ရိုမန်ကက်သလစ်ဘုရားကျောင်းရှိကြောင်း သိရ၍ ကျွန်ုပ်မှန်းဆရသည်မှာ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဗကပတွေဝင်လာသည့် အချိန်အထိ ဤရွာတွင် အီတလီဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး ရှိနေဟန်တူသည်။ သူ့အတွက် ဗကပဖြစ်စေ၊ မဆလဖြစ်စေ၊ အကြောင်းမထူးသဖြင့် တောင်တန်းဒေသလူမျိုးစုတွေကြားမှာ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး နှစ်မြုပ်ခဲ့ပြီး တစ်နေ့ အစိုးရထိန်းချုပ်ထားသော ကျိုင်းတုံမြို့သို့ ခရီးတစ်ခေါက် ရောက်သွားသည်တွင် အာဏာပိုင်တွေက သူ့ကို ပြန်မလွှတ်တော့ဘဲ တားမြစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆိုခဲ့သလို ခရစ်ယာန်ဘာသာအတွက် ဘဝကို နှစ်မြုပ်ခဲ့သော အီတလီဘုန်းတော်ကြီး၏ ဘုရားကျောင်းတော်ကို သွားရောက်ကြည့်ချင်ပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့တွင် အချိန်မရှိ။ အရုဏ်ဌိပင် ခရီးထွက်ဖို့ပြင်ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့တစ်ဖွဲ့လုံး ရှေ့နောက်တန်း၍ ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်တစ်လျှောက် ကွေ့ကွေ့ကောက်ကောက် လျှောက်လာခဲ့ပြီး တောင်တက်ခရီးစတင်ပြန်သည်။ ထင်းရှူးလွှမ်းသော တောင်ရိုးပေါ်တွင် လေတသုန်သုန်နှင့် အောက်ဘက်တွင်မူ စပါးခင်းစိမ်းစိမ်းတွေ တွေ့နေရသဖြင့် ကျွန်ုပ်ငယ်ငယ်က ကျင်လည်ခဲ့သော ဆွီဒင်အလယ်ပိုင်းကို ပြေးမြင်မိသေးသည်။

သို့ပေမဲ့ တဖြည်းဖြည်း နေပြင်းလာသဖြင့် ရေဆာလာပြီး ခရီးကလည်း တက်လိုက်၊ ဆင်းလိုက်နှင့် အားသွန်ခွန်စိုက် နှင်နေရသဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံး ချွေးတွေရွဲရွဲနစ်၍ နှုတ်ခမ်းတွေ ခြောက်ကပ်အက်ကွဲလာသည်။ ထိုတစ်နေ့ ကျွန်ုပ်တို့၏ ခရီးဆုံးမှာ တရုတ်နယ်စပ်အနီးမှ ‘ဝမ်ဟိုတောင်း(ဝ်)’ရွာဖြစ်ရာ ရွာသို့ဦးတည်နေသော လမ်းတချို့ကို ဗကပက

ဖောက်လုပ်ထားသော်လည်း သင့်တင့်လျှောက်ပတ်စွာ ပြုပြင်ထိမ်းသိမ်းခြင်းမရှိသဖြင့် ခရော်ခရွတ် ဖြစ်နေသည်။ ရွာကိုမူ တောင်ကတုံးတွေနှင့် တောင်ကျစမ်းချောင်းလေးတွေ ကြားတွင် တည်ထားပြီး ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကိုင်းမြက်ရှည်ကြီးတွေ ဝိုင်းနေသည်။ ရွာလယ် တွင် သက်ငယ်မိုးဆိုင်ခန်းလေးတွေ တန်းထားသော ဈေးကြီးတစ်ဈေးရှိပြီး ပတ်ချာလည်တွင် မူ ပျဉ်ထောင်နှင့် ရွံအုတ်အဆောက်အအုံတွေ ရံထားသည်။ ဈေးထဲသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဝင် လာသည်တွင် မြင်းစီး၍ လူတစ်စု ကျွန်ုပ်တို့ဆီ ချဉ်းကပ်လာနေသည်ကို သတိထားမိ လိုက်ရာ၊ အချို့က တူးမီးသေနတ်တွေ ကျောမှာ လွယ်ထားသည်။ သို့ဖြင့် နောက်တစ်ကြိမ် သေသေချာချာ ကြည့်လိုက်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးတွေဖြစ်နေသည်ကို အံ့ဩစွာတွေ့လိုက် ရသဖြင့် တစ်ခါက ကျွန်ုပ်ဖတ်ဖူးသော ‘ရွှေကျောင်းဘုန်းကြီး’ အကြောင်းကို သတိရလိုက် သည်။ ရှမ်း-တရုတ် နယ်ခြားတစ်လျှောက်တွင် သီတင်းသုံးကြကုန်သော အဆိုပါ ဘုန်းဘုန်းတို့သည်ကား ကယ်ပေါက်အုပ်ရိုးဖြင့် ကာရံထားသော ကျောင်းထဲတွင် ဘိန်းစား ကြကုန်၏။ မိန်းမနှင့်အိပ်ကြကုန်၏။ အဆိုပါ စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်မှာ ရာစုတစ်စု နီးပါးမျှ ကြာခဲ့ပြီဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်အထင် ရွှေကျောင်းဘုန်းကြီးတွေ မရှိတန်တော့ဘူးဟု ယူဆခဲ့သော်လည်း ယခုမူ မြင်းကိုယ်စီဖြင့် ဟန်နှင့် မာန်နှင့် ကျွန်ုပ်အနားမှ ဖြတ်သွား ကြလေရာ၊ နောင်မှ ကျွန်ုပ်သိရသည်ကား တရုတ်နယ်စပ်တွင် ရွှေကျောင်းဘုန်းကြီးတွေ ပျောက်ကွယ်သွားသော်လည်း ယခု ကျိုင်းတုံမြောက်ဘက် တောင်များကြားတွင် ကျန်ရှိနေ သေးသည်ဟူ၏။

ကျိုင်းတုံနယ်ကား ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံတမျှ ကျယ်ဝန်းသော်လည်း လူနေကျဲပါးပြီး ဝေးသီခေါင်၍ ဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိသော နေရာဒေသတို့တွင် လူမျိုးစုတိုင်းရင်းသားမြောက်များ စွာနေထိုင်လျက်၊ အနောက်ဘက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်၊ မြောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်နှင့် တောင်ဘက်တွင် တရုတ်၊ လာအိုနှင့်ထိုင်းနိုင်ငံတို့ထိစပ်နေသည်။ ယနေ့ဗကပတို့ ထိန်းချုပ် ထားသည့်တိုင် နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများနှင့် ၎င်းတို့မှ ပါလာသော အရပ် ရပ် လွှမ်းမိုးမှုတို့သည်ကား ယခင်ပုံစံအတိုင်း ရှိနေသေးကြောင်း မှန်းဆနိုင်သည်မှာ သေနတ်လွယ်၍ မြင်းစီးနေသော ဘုန်းကြီးတွေက သက်သေထူနေပါသည်။ သို့ပေမဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မြောက်ဘက်စွန်း နယ်စပ်မှ စော်ဘွားပိုင် ရှေးဟောင်းမြို့ငယ်လေး ‘ဝမ်ဟိုတောင်း(ဝ်)’သည်ကား မြန်မာ၊ တရုတ်၊ ထိုင်းနှင့် အင်ဒိုချိုင်းနားတို့ကြားမှ တရားမဝင် မှောင်ခိုလမ်းကြောင်းပေါ်တွင် တည်နေသော ကုန်သွယ်ရေးမြို့ငယ်လေးအဖြစ် ယနေ့တိုင် အရေးပါနေဆဲ။

ဈေးထဲသို့ လျှောက်လာသည့်အခါ ဝါးအခင်းဆိုင်ခန်းလေးတွေပေါ်မှာ စားကုန် သုံးကုန် ပစ္စည်းတွေ၊ ဗမာဆေးပေါ့လိပ်၊ တရုတ်အဝတ်အထည်နှင့် ယိုးဒယားခေါက်ဆွဲ ခြောက်ထုပ်တွေ၊ သူတို့တွေထဲမှာ နေရာအယူဆုံးကတော့ လစ်ဗာပူး 33 တီရှပ်တွေ၊

နေရာတိုင်းမှာ ပုံအာထားသည်။ စက်ဘီးအနက်တွေနှင့် တရုတ်မတွေက ကျွန်ုပ်တို့ဘေးမှ ‘လျစ်ခနဲ လျစ်ခနဲ’ ဖြတ်၍ ဒေသဗကပရုံးဘက်သို့ တက်သွားကြပြီး ထိုမှ တရုတ်ပြည် တစ်ဘက်ကမ်းနှင့် မုံးလျန်ဈေးမြို့လေးသို့ အားစိုက်နင်းသွားကြသည်။

ပါတီရုံးဝင်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်လာချိန်တွင် မှောင်ရီပျိုးပြီး ဖြစ်သော်လည်း ဗကပရုံးမဝင်းအတွင်းမှာမူ တရုတ်ပြည်မှ ကေဘယ်ကြီးတို့ဖြင့် သွယ်ယူထားသော လျှပ်စစ်မီးဖြင့် ထိန်ထိန်လင်းနေသည်။ ထိုညက သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပြင်ဆင်ထားသော ခြံတန်း စည်းရိုးလေးနှင့် ပန်းခြံတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ညစာစားကြရာ၊ အေးသန်းက ထုံးစံအတိုင်း မထုံတက်တေး၊ ကျွန်ုပ်က တရုတ်ကုန်ပစ္စည်းတွေ တင်ထားသော လားတွေနှင့် အစိုးရ ပိုင်မုံးယန်းနှင့် ကျိုင်းတုံသို့ သွားနေကြသော ကုန်သည်တွေကို ကြည့်နေမိသည်။ ယခု ပစ္စည်းမဲ့ တော်လှန်ရေးမီးတောက်ကြီး ပြာဖုံးသွားပြီး ဗကပသည်လည်း ကုန်းကြောင်း လျှောက်၍ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် အလုပ်ဖြင့် ရှင်သန်နေကြရသော ကုန်သည်တွေဆီက ကောက်ယူနေသော အခွန်အခတို့ဖြင့်ပင် ကျေနပ်သွားဟန်တူသည်။

ဝမ်ဟိုတောင်း(ဝဲ)တွင် ဘိန်းဖြူချက်နိုင်သော ‘ဟောင်ပီ’ခေါ် ယန်းရောင်ဘိန်းအဆင့် ကို ထုတ်လုပ်နေကြောင်း ပန်ဆန်းမှ ဝ, စစ်သားလေးတွေဆီက ကျွန်ုပ် ကြားထားသလို ယခု ဤနေရာတွင် ကိုးကန့်တရုတ်တွေ တော်တော်များများ တွေ့ရသဖြင့် ဝ,စစ်သားတွေ ဆီက သတင်းမှာ ဖြစ်နိုင်ခြေများကြောင်း မှန်းဆ၍ရသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်က ဗကပ ရုံးတွင် ခေတ္တတည်းခိုနေရသူဖြစ်၍ ထိုသတင်းကို မေးစမ်းကြည့်ဖို့ မသင့်ဟု ယူဆသဖြင့် ကိုယ့်ဘာသာတစ်ယောက်တည်း ဘရန်ဒီတစ်ခွက်နှင့် BBC နားထောင်ရင်း၊ (၁၀) နာရီ လျှပ်စစ်မီးဖြတ်တောက်လိုက်သည်နှင့် အိပ်ရာဝင်လိုက်တော့သည်။

ဝမ်ဟိုတောင်း(ဝဲ)၏ အရှေ့ဘက်၊ မနေ့က ကျွန်ုပ်တို့လျှောက်ခဲ့သော နယ်မြေကား တောင်ပေါ်တိုင်းရင်းသားတွေ ရောပြွမ်းနေကြရာ စိမ်းလန်းသော ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်တို့တွင် ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများနေထိုင်ကြပြီး အဓိက ဈေးရှိသော နေရာများတွင် တရုတ်တွေကို တွေ့ရတတ်သည်။ ဘိန်းစိုက်ပျိုးသော တောင်ပေါ်ရွာများတွင်မူ ပလောင်၊ လားဟူအခါ နှင့် ဝ,တို့ နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ သို့ပေမဲ့ ရှမ်းရွာတွေက အခြားရွာတွေထက် ဆင်းရဲပြီး ခေတ်နောက်ကျနေရာ၊ နေရာအတော်များများတွင် ခရီးခရိုင်ဝါးအိမ်လေးတွေနှင့် နေထိုင်ကြ ပြီး၊ ပျဉ်ပြား ဂျပံပိတ်လှည်းဘီးကြီးတွေနှင့် ကျွဲနှစ်ကောင်ဆွဲသော လှည်းတကွီကွီနှင့် ရွာလမ်းလေးတွေတစ်လျှောက် သွားလာနေကြရာ စေတီပုထိုး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် ရေသွင်းစပါးခင်းတွေသာ မတွေ့ခဲ့လျှင် ဆင်းရဲမွဲတေဖွတ်ဘိုးအဖြစ်နေသော ရှမ်းလူမျိုးတို့ကို ဘာလူမျိုးမှန်းပင် မှန်းဆရခက်ပေလိမ့်မည်။

နေပူရှိန်ပြင်းပြင်းအောက်တွင် တောင်စောင်းတွေပေါ်မှာ မီးရှို့နေသည့်အတွက် မျက်စိတစ်ဆုံး မီးခိုးငွေ့တွေဖုံး၍ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းကိုကျောပေးထားသော တောင်တန်းကြီး

တွေ၏ ကောက်ကြောင်းများတွေသည်ပင် ဝေဝါးသွားသည်။ မြေပြင်ပေါ်တွင် အစေး ထုတ်ပြီးသား ဘိန်းသီးနှင့် အခွံအခြောက်တွေပြန်ကျနေသဖြင့် ခြေနှင့်နင်းလိုက်သည့်အခါ တိုင်း တကျွတ်ကျွတ်၊ တဝှတ်ဝှတ် မြည်လာသည်။

နွေရာသီချဉ်းကပ်လာပြီဖြစ်ကြောင်း နောက်ထပ်သင်္ကေတတစ်ခုမှာ နှင်းခဲတွေလို ဆွတ်ဆွတ်ဖြူရွှေနေသော ချယ်ရီပန်းတွေ တဆုပ်တခဲပွင့်နေတာပဲဖြစ်သည်။

သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်၏ လမ်းလျှောက်ရှုဖိနပ်က ပြင်ရတာများလွန်းသဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ကျပ်လာရာ၊ လမ်းလျှောက်ရသည်မှာ တော်တော်ဒုက္ခများလာသည်။ ဘယ်လိုမှ စီးလို့ မရတော့သည့်အဆုံး ရှုဖိနပ်ကို ချွတ်ပစ်ခဲ့ပြီး ညှပ်ဖိနပ်နှင့် ခရီးဆက်ခဲ့ရသည်။ ညှပ်ဖိနပ် စီးရသည်မှာ ထင်သလောက် မဆိုး၊ သို့ပေမဲ့ ခရီးလမ်းကြောင်းက ခြောက်သွေ့နေလျှင် ပြဿနာမရှိ၊ ရွံတော့၊ ဗွက်တော့တွေနှင့် တွေ့၍ ဆင်းရဲ၊ တက်ရပြီးဆိုလျှင်တော့ ချော်လဲ၍ ခြေခွင်မည့် အန္တရာယ်ရှိသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်တောတောင်ရေမြေ သဘာဝရှုခင်းတွေထဲ စိတ်ရောက်နေသဖြင့် ယခု အချိန်အထိ ကျွန်ုပ်နှင့် ပါလာသော လုံခြုံရေးအဖွဲ့တွေကို သေသေချာချာပင် မကြည့်မိခဲ့။ ပန်ဆန်းမှ ထွက်ခွာစဉ်က ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ လုံခြုံရေးတပ်စိတ်တစ်စိတ်လိုက်ပါမည့်အကြောင်း သာ သိထားခဲ့သည်။ ယခုတောင်ရိုးကုန်းစောင်း တစ်နေရာတွင် ခရီးတစ်ထောက်ရပ်နား ခါမှ လူကြေညာရာ သန်းအေး၊ လားထိန်းခြေခွင်တရုတ်နှင့် ချက်ပြုတ်ဖို့ပါလာသော ဝ၊ ချာတိတ်နှစ်ယောက်သုံးယောက် အပြင် စစ်သား (၁၅) ယောက်ပင် မပြည့်တတ်၊ ဤသို့ ကွာခြားရသည်မှာ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအရ တပ်စု၊ တပ်စိတ်၊ တပ်ဖွဲ့၊ တပ်ရင်းစသဖြင့် အရေအတွက် ကွာခြင်းသာဖြစ်ရသည်ဟု ထင်မှတ်ခဲ့သော်လည်း ဤသို့ မဟုတ်၊ စစ်သားများမှာ ရှမ်း၊ ဝ၊အခါနှင့် လားဟူ စသဖြင့် ကွဲပြားနေရာ၊ ရှမ်းစကားမှာ အများသုံး စကားဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်နားလည်လာသည်။ စစ်သားလေးတွေဆီမှာ ကျွန်ုပ်စိတ်ဝင် စားသော ကလေးတစ်ယောက်မှာ အမြဲလိုလို မျက်လွှာချထားပြီး ခရီးတထောင့်နားကြလေ တိုင်း ထိုကလေးက တစ်ယောက်တည်း သီးသီးသန့်သန့်နေတတ်သည်။ အသက်မှာ (၁၅) နှစ်ပင် မပြည့်တတ်၊ သူဝတ်ထားသော တရုတ်စစ်အင်္ကျီကြီးက ကုတ်ပိုးကျနေပြီး ဘောင်းဘီပွကြီးကိုလည်း မကြာခဏ အနားလိပ်တင်နေရသည်။ ခါးပတ်ကလည်း အရွယ် တော် မဟုတ်၊ သူနှင့် အဆမတန်ကြီးနေသည်။ သို့ဖြင့် မီးဖိုချောင်တာဝန်ယူရသော လူငယ်တစ်ယောက်က အထီးတည်းဖြစ်နေသော ထိုကလေးကို သနားသွားဟန်တူသည်။ အနားသွားပြီး ထုံးစံအတိုင်းမေးသည်။

“မင်းလည်း တခြားစစ်သားတွေလို ပန်ယန်းက ပြန်လာတာလား” ကောင်လေးက စကားတစ်လုံးမျှမဟဘဲ၊ မပွင့်တပွင့်ပြုံး၍ ခေါင်းညိတ်ပြသည်။

“ပန်ယန်းမှာ ဘယ်လို ဖြစ်လဲ၊ တိုက်ပွဲတွေ တော်တော်ဖြစ်လား”

ဤ၌ကောင်လေး၏ မျက်နှာအမူအရာ ချက်ချင်းပြောင်းသွားပြီး ငိုမဲ့မဲ့နှင့် အဖြေပေး ရှာသည်။

“ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က (၁၂) ယောက်သေသွားတယ်”

ယခုမှပင် ကျွန်ုပ်တို့ လုံခြုံရေးတပ်စိတ်တွင် လူဦးရေ ထက်ဝက်မျှ လျော့နေရ သည်ကို သိတော့သည်။ (၁၂) ယောက်မျှ ကျဆုံးခဲ့ရသည်ဖြစ်၍၊ ထိုကလေးသည် ပညာမတတ်သော်လည်း (၁)နှစ် (၂)နှစ်အတွင်း ကျဆုံးရဲဘော်တွေ စာရင်းထဲတွင် သူ ပါဝင်လိမ့်မည်ကိုတော့ သဘောပေါက်နိုင်သည့် လုံလောက်သော အသိဉာဏ်ရှိနေပါသည်။

သို့ပေမဲ့ အသေအပျောက်၊ အကျအဆုံးစာရင်းကိုကား ဗကပဘက်က ထုတ်ပြန် ကြလိမ့်မည်မဟုတ်။ အစိုးရသတင်းစာစောင်တို့၌သာ ဖော်ပြပေလိမ့်မည်။ ပန်ယန်းတိုက်ပွဲ တွင် ၄င်းတို့ဘက်က (၃၇) ယောက်ကျဆုံးခဲ့သည်ကို ဗကပခေါင်းဆောင်တွေ ဖုံးကွယ် ထားခဲ့ကြပြီး ငတ်ငတ်ပြတ်ပြတ်နှင့် မသေမပျောက်ကျန်နေခဲ့သော စစ်သားလေး (၁၅) ယောက်က မြန်မာပြည်အရှေ့ဖျားမှ သူတို့နေရာတောင်တန်းတွေဆီ ပြန်လာခဲ့လေရာ၊ ဤမျှ ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသောအဖြစ်ကြီးတစ်ခု၏ တစ်ပိုင်းတစ်စကို သဘော ပေါက်နားလည်ခဲ့ရသည်တွင် ကျွန်ုပ် များစွာတုန်လှုပ်ခဲ့ရသည်။ ရှင်းရှင်းဆိုရလျှင် ယခုအချိန် အထိ ဗကပနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်ဘက်က ဘယ်လို တင်ပြရမည်ကို မဆုံးဖြတ်ရသေး။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်။ ယခုအချိန်အထိ သူတို့က ကျွန်ုပ်၏ ထမင်းရှင်တွေ ဖြစ်နေသေးသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နေရာထိုင်ခင်းပေးထားသော အိမ်ရှင်တွေလည်းဖြစ်သည်။ သို့တိုင် ယခု ကျွန်ုပ် ကြားသိလိုက်ရသည့် အချက်က ကျွန်ုပ်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးလိုက်လေပြီ။ ပန်ဆန်းတွင် ကျွန်ုပ်၏အလုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဗကပအရာရှိတစ်ယောက် သံသယနှင့် မှတ်ချက်ပေးခဲ့ သည်ကို သတိရလိုက်သည်။

“စစ်သတင်းရေးတဲ့အခါမှာ ခင်ဗျားက ပြည်သူတွေဘက်ကရေးမယ်လို့ ကျွန်တော် တို့ ကြားတယ်၊ အဲ့ဒါဟုတ်လား”

ဟုတ်မှန်ကြောင်း သူ့ကို ကျွန်ုပ်အဖြေပေးခဲ့ရာ၊ ယခုကျွန်ုပ်၏ အဖြေကို ယခင်က ထက် ပို၍ ယုံကြည်ခဲ့လေပြီ။ မည်သည့်ဘက်ကဖြစ်စေ တိုက်ပွဲတွင် ကိုယ်တိုင်လက် ရောက်ပါဝင်တိုက်ခိုက်နေသော ရဲဘော်တွေဘက်က ရေးရပါလိမ့်မည်။ ရာထူးတက်ဖို့ အထက်အရာရှိကြီးတွေဆီ စစ်သတင်းတွေ ဖော်လံဖားရေးပို့နေသော အရာရှိဆိုသူတွေ ဘက်က လုံးဝရေးသားလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။

ထိုနေ့ ညနေ၊ ချိုင့်ဝှမ်းကျယ်ကြီးတစ်ခုကို စီးမိုးမြင်နေရသော တောင်ရိုးပေါ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ နားနေခိုက်၊ ဗကပထဲမှာပင် အက်ကွဲနေသော ပဋိပက္ခတို့ကို ကျွန်ုပ်သဘော ပေါက်ခဲ့သည်။ ဟိုးအဝေးအောက်ဘက်မှန်းယန်းမြို့လေးမှ အိမ်ခေါင်မိုးလေးတွေကို လှမ်းမြင် နေရပြီး မြို့အနီးတွင် တပ်စွဲထားသော အစိုးရတပ်များက မြို့နှင့် ကျိုင်းတုံသွားလမ်းတို့ကို

ထိမ်းချုပ်ထားပြီး ဗကပတို့က ချိုင်ဝမ်းတစ်ဝက်နီးပါးနှင့် ကျိုင်းတုံဝန်းကျင်က တောင်ကုန်းတွေကို သိမ်းထားသည်။ ဆိုခဲ့သလို ချိုင်းဝမ်းကို ပိုင်းခြားထားသော အပိုင်းအခြားကို ကျောက်တုံးတစ်တုံးပေါ်တွင် ကျွန်ုပ် ထိုင်ကြည့်ရင်း ရှုပ်ထွေးပွေလီနေသော ဗမာပြည်ပြည်တွင်းစစ်ကြီးကို စဉ်းစားနေရာက စစ်သားလေးတွေဆီက သတိပေးသံကို ရုတ်တရက် ကြားလိုက်ရသည်။

“အဲ့ဒီမှာ အကြာကြီးမထိုင်နဲ့၊ ဗမာတွေမြင်ရင် လှမ်းပစ်လိမ့်မယ်”

ကွန်မြူနစ်စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်နေရပါသော ခြေလျင်စစ်သားလေးတွေရင်ထဲကထွက်လာသော မှတ်ချက်ဖြစ်လေရာ၊ ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ကြားလိုက်သော အေးသန်းဘက်လှည့်ပြီး မေးလိုက်သည်။

“မင်းလည်း ဗမာပဲ၊ သူတို့က အခုလိုပြောနေတော့ မင်းဘယ်လိုခံစားရလဲ”

သူက မျက်မှန်ထူထူကြီးထဲက စူကြည်ရင်း ပခုံးတွန့်ပြသည်။

“ကျွန်တော်တို့က ဘာလုပ်နိုင်မှာလဲ၊ သူတို့က ဒီလိုပဲစဉ်းစားကြတာပဲ”

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် စစ်သားလေးမှာ အကြောင်းတစ်ခုခုတော့ ရှိရပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့ နားနေရာမှ ထကြပြီး မုံးယန်း-ဆလူးချိုင်ဝမ်းအရှေ့တောင်တွေဘက်သို့ ဖြည်းဖြည်းချင်း လျှောက်လာပြီး နာရီဝက်အကြာတွင်မူ တောင်ကုန်းတစ်ကုန်းပေါ်တွင် ခံတပ်လို အဆောက်အအုံ တစ်ခုတွေ့လိုက်ရသည်။ ရွံ့အုတ်အဆောက်အအုံဖြစ်ပြီး ချိုင်ဝမ်းအောက် မြင်ကွင်းတစ်ခုလုံးကို စီးမြင်နေရသည်။ ခံတပ်စည်းရိုးထောင့်လေးထောင့်တွင် ကင်းမျှော်စင်တွေရှိပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ထွက်ကြိုနေသည်။ စစ်သားတွေအားလုံး ရှမ်းစကားပြောပြီး လက်နက်အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ထားရာ တချို့ဆိုလျှင် ကျည်ကပ်အပိုတွေပါ လွယ်ထားသဖြင့် ဤသည်ကား ဗကပဒေသတွင် ဗကပတို့ထံတွင် တွေ့ရခဲ့သော အပိုပစ္စည်းဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် ကျွန်ုပ်သတိထားမိလိုက်သည့်အချက်မှာ စစ်သားတွေအားလုံး (၂၀) ကျော် အရွယ်တွေ ဖြစ်နေသဖြင့် ယခုအထိကလေးသာသာ စစ်သားလေးတွေသာ တွေ့လာခဲ့သော ကျွန်ုပ်အဖို့ ဤကိစ္စက အမြင်စိမ်းနေသည်။

ဤ၌ ပြဿနာက အေးသန်းနှင့် အရာရှိတို့၏ ဆက်သွယ်ရေးဖြစ်သည်။ အေးသန်းက ဗမာသံနှင့် ရှမ်းလိုပြောပြီး အရာရှိ တစ်ယောက်က ဗမာလို မတောက်တခေါက်ပြောနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း တော်တော်ခေါင်းမူးသွားသည်။ သို့ရာတွင် အေးသန်းပြောနေတာကို ကျွန်ုပ်သဘောပေါက်သည်။ တပ်မဟာ (၇၆၈) မှ ခေါင်းဆောင်တွေဖြစ်သော စပ်ခွန်မြင့်၊ စိုင်းနွမ်ပန်းနှင့် စပ်ခွန်ဆာတို့ကို မေးနေခြင်းဖြစ်သည်။

သူတို့ပြောနေသော နာမည်တွေကို ကျွန်ုပ်ကောင်းကောင်းသိသည်။ ဤဒေသသို့ ဗကပတို့ရောက်မလာခင် ၁၉၇၀ ကျော်ကာလများအထိ ကိုယ်ပိုင်ရှမ်းအမျိုးသားတပ် (SNA) အနေဖြင့် ကျိုင်းတုံဒေသတစ်ဝိုက်တွင် လှုပ်ရှားနေခဲ့ကြရာမှ ဗကပတို့က လက်နက်နှင့်

ခဲယမ်း တို့ပေး၍ စည်းရုံးခဲ့ရမှ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင်မူ ရှမ်းအမျိုးသားတပ်ကို ဗကပ တပ်မဟာတစ်ခုထဲ ပေါင်းထည့်ခဲ့သည်။ ယခုတပ်မှူးများမှာ တပ်မဟာဌာနချုပ် နောက်ဘက် ဆလူးနှင့် တရုတ်နယ်စပ်ကြားမှ နမ့်လမ်တွင်ရှိနေကြောင်း သိရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဆက်လျှောက်လာခဲ့ရာ၊ ဗကပတို့တည်ဆောက်ထားသော တံတားတစ်စင်းမှ ဖြတ်ကာ ပလောင်နှင့် အခါတို့ နေထိုင်ရာ ကျေးရွာလေးတွေဆီ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ နေအိမ်များမှာ ကောက်ရိုးအမိုး ဝါးတဲလေးတွေဖြစ်၍ ပလောင်ကျေးရွာများကား ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်တွေဖြစ်ကြ၍ ထုံးဖြူဖြူစေတီနှင့် ဗိသုကာ လက်ရာမြောက်သော ဘုန်းကြီး ကျောင်းတွေရှိသည်။ ရွှေဝါရောင်နှင့် ကြက်သွေးရောင် သစ်နန်းဝတ်ဘုန်းကြီးတွေက ရပ်၍ ဖြတ်သွားသော ကျွန်ုပ်တို့ကို အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ စပ်စု၍ ကြည့်ကြရာ ဤနေရာကား လွတ်လပ်ရေး ခေတ်နောက်ပိုင်း မည်သည့်အစိုးရမျှ အပြည့်အဝ မထိမ်းချုပ်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၅၀ ခုနှစ်အတွင်း ယူနန်မှ ဆုတ်ခွာလာသော ကူမင်တန်တို့၏ ခြေကုပ်ဒေသဖြစ်ခဲ့ပြီး ဤမှ တရုတ်ပြည်ထဲသို့ အလစ်အငိုက်ဝင် တိုက်ခိုက်နေခဲ့သည်မှာ ၁၉၆၀ ကျော်ကာလများအထိ ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုနှင့် ဘေဂျင်း အစိုးရတို့ အပေးအယူလုပ်ခဲ့ကြပြီး တရုတ် တပ်ဖွဲ့ဝင်ထောင်ပေါင်းများစွာ မြန်မာထဲဝင်၍ ကူမင်တန်တို့ကို မဲခေါင်မြစ်စစ်ဆင်ရေးဖြင့် တိုက်ထုတ်ခဲ့ရာ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင်မူ နယ်ခြားတစ်လျှောက် အခိုင်အမာ တပ်ဖွဲ့ထားသော ကူမင်တန်တို့ကို အောင်မြင်စွာ တိုက်ထုတ်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ဦးနုက အဆိုပါကိစ္စကို ဝန်ခံခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ သို့ရာတွင် ကူမင်တန် အကြွင်းအကျန်များ ဆက်လက်ရှိနေခဲ့ပြီး ဗကပတို့ ရောက်လာသော ၁၉၇၀ ကျော် ကာလများမှာသာ ထိုင်းနိုင်ငံတောင်ဘက်သို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားကြသည်။ သစ်တောများ ဖုံးလွှမ်းနေသော နယ်ခြားတောင်တန်းတွေပေါ် ကျွန်ုပ်တို့ရောက်လာသည့်အခါ တပ်မဟာ (၇၆၈) မှ အရာရှိတစ်ဦးက ကူမင်တန်တို့ အထိုင်ချခဲ့သော အဝေးမှ တောင်ကုန်းအချို့ကို လက်ညှိုးထိုးပြသည်။

နမ့်လမ်စခန်းသို့ ရောက်ချိန်တွင် နေ့မှန်းလွဲနေပြီ။ နမ့်လမ်ချောင်းသို့ဆင်းသွားသော လမ်းတစ်ဖက်တွင် ရွံ့အုတ်တိုက်ခံ အိမ်တန်းရှည်တစ်တန်းရှိပြီး စခန်းအဝင်ဂိတ်ပေါက်ဝ၊ ကြီး တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် လုံခြုံရေးကင်းတဲတွေချထားသည်။ ဂိတ်ပေါက်အပေါ်တွင်မူ ဗကပ တူတံဇဉ်အလံနှင့် ဝါ၊ စိမ်း၊ နီ သုံးရောင်ခြယ်တွင် ဗဟိုမှ လဝန်းဖြူနှင့် ရှမ်း အမျိုးသားအလံတို့ လွင့်ထူထားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ စပ်ခွန်မြင့်အိမ်သို့ ခေါ်သွားရာ၊ အဖြူရောင် (၂) တပ်တိုက်၊ ဝန်တာနှင့် သစ်သားလက်ရန်းတို့ကို အစိမ်းရောင်သုတ်ထားသည်။ အောက်ဆုံးလှေခါးအဆင့်တွင် ခေါင်းဆောင်ကိုယ်တိုင် ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်ကြိုနေသည်။ အရပ်ရှည်ရှည်၊ ပိန်ပိန်ပါးပါး၊ အသက်(၆၀)ဝန်းကျင်ခန့်ရှိပြီး မီးခိုးရောင်ဝတ်စုံကို စမတ် ကျကျဝတ်၍ အနားပြားသေးသေးနှင့် ဦးထုတ်ဆောင်ထားသည်။ သူ့ဘေးတွင် ဗကပ

ဦးထုပ်နှင့် ပြောက်ကျားဂျာကင်ဝတ်ထားသော တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင်နှင့်စစ်သား တစ်ယောက် အသက်အနည်းငယ်၊ ငယ်၍ မဆိုစလောက် အရပ်ပုသည်။ သူက ကျွန်ုပ်ကို လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်၍ အင်္ဂလိပ်ကို ပြောသည်။

“ဘာတီးလ်၊ တွေ့ရတာဝမ်းသာပါတယ်။ ကျွန်တော့် နာမည် စိုင်းနွမ်ပန်းပါ။ သူက ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းဆောင်။ စိုင်းခွန်ဆာ ဒီနေ့ ဒီမှာမရှိတာ စိတ်မကောင်းပါဘူး တာဝန်နဲ့ တစ်နေရာသွားနေတယ်”

စပ်ခွန်မြင့်က အင်္ဂလိပ်လိုမပြော၊ သို့ပေမဲ့ ပြုံးနေသည်။ တပ်မဟာ (၇၆၈) မှ လူများက ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုင်နောင်လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်ကို သိထားကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်ကို အထူးစဉ်းသည်တော် ရှမ်းတစ်ယောက်အနေနှင့် အသိအမှတ်ပြုကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး ဝရန်တာပေါ်သို့ တက်လာကြပြီး သစ်သားစားပွဲတစ်လုံးတွင် ထိုင်လိုက်ကြရာ အိမ်အတွင်းနံရံတစ်ဘက်တွင်မူ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် တစ်ဆူနှင့် ဘုရားစင်၊ ဖန်းတွေဆက်ကပ် ထားပြီး အောက်ဘက်စာအုပ်စင်ပေါ်တွင်ကား မော်စီတုန်းကိုယ်တစ်ပိုင်းပုံ အဖြူရောင် ပလာစတာရုပ်တုတစ်ခု၊ သို့ရာတွင် တစ်အိမ်လုံး လူတွေ ပြည့်နေပြီး ငရုတ်သီးထောင်းနေ သူ ကောင်မလေးတွေ၊ တရုတ်အုပ်ချုပ်စက်နှင့် အဝတ်ချုပ်နေကြသူ အမျိုးသမီးကြီးတွေ၊ အမဲလိုက်ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေကို တိုက်ချွတ်နေကြသူ ကောင်လေးတွေ၊ ဤသည်ကား ကျွန်ုပ်နှင့် ယဉ်ပါးနေသော ရှမ်းမိသားစု တစ်ခု၏ နေ့စဉ်အနေအထိုင်ပင် ဖြစ်သည်။ ခွန်မြင့်၏ သူပုန်ဌာနချုပ်တွင် အစဉ်အလာရှမ်းသူပုန်တို့၏ ဂုဏ်ရောင်ပြောင်မြောက်မှုကို နောက်ထပ်တိုးမြှင့်ပေးနေသည့် အရာများမှာ ဘရောင်နင်အလတ်စား စက်သေနတ်ဟောင်း တွေပဲ ဖြစ်သည်။ သေနတ်များမှာ သံချေးတက်နေပြီး ဒါဇင်ဝတ်မျှ ဝရန်တာပေါ်တွင် တွေ့ရသည်။

“အဲဒီသေနတ်တွေက သုံးလိုရသေးလား”

ကျွန်ုပ်က စိုင်းနွမ်ပန်းကို မေးကြည့်လိုက်သည်။

“မရဘူး၊ သေနတ်ကျည်ဆန်မရနိုင်တော့လို့၊ လာအိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အဆက် အသွယ်ရှိခဲ့တုန်းက သေနတ်ဟောင်းတွေလေ”

ခွန်မြင့်၏ အနေအထိုင်ကား အစဉ်အလာ စော်ဘွားစော်ကန်တစ်ယောက်၏ ပုံစံ မျိုး ဖြစ်သည်။ သူ့ကို တရုတ်နယ်စပ် ရှမ်းရွာလေးတစ်ရွာတွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး ဘုန်းကြီး ကျောင်းတွင် ပညာသင်ခဲ့ပြီး ၁၉၆၀ လွန်အစောပိုင်း ရှမ်းတို့၏ အုံကြွမှုတွေ အရှိန်ရလာ ချိန်တွင် သူပုန်ထကြဖို့ လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခဲ့သည်။ ထိုကာလများက ကျိုင်းတုံသူပုန်ခေါင်း ဆောင်မှာ ဘုန်းကြီးလူထွက် ဦးဂုဏ်ဒြဟု ထင်ရှားသူ စပ်ငါးခမ်းဖြစ်သည်။ ထိုခေါင်း ဆောင်ကား ဩဇာတိက္ကမနှင့် ရည်ရွယ်ချက်ကြီးမားသော်လည်း ရက်စက်ကြမ်းကြုတ် ၍ အဆင်အခြင်မရှိ။ မထင်လျှင် မထင်သလို လက်အောက်ငယ်သားတို့ကို ကွပ်မျက်ခဲ့

သဖြင့် သူကိုယ်တိုင်လည်း နောက်ဆုံးလုပ်ကြံခံခဲ့ရသည်။ စပင်ငါးခမ်း အသတ်မခံရမီက ထိုင်းနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ‘ဟွနမ့်ခွန်’ တွင် အခြေခံစခန်းတစ်ခုတည်ဆောက်ထားပြီး ထိုမှ တစ်ဆင့် ထိုင်းမြန်မာနယ်ခြားတစ်လျှောက်တွင် ခိုအောင်းနေသော ကူမင်တန် မူးယစ်ဆေးဝါး မှောင်ခိုရာဇာတို့ဆီ ဝန်တင်လားတို့ဖြင့် ဘိန်းပို့ခွဲရာ အဆိုပါ အဆက်အသွယ်မှတစ်ဆင့် လာအိုကွန်မြူနစ်တို့ကို တိုက်ဖို့ရာအတွက် CIA က SNA လက်နက်ကိုင်သူပုန်အတော်များများကို ကြေးစားစစ်သားအဖြစ် ငှားခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဘိန်းတင်လားတန်းများကား မဲခေါင်မြစ်ကို ဖြတ်၍ လာအိုနိုင်ငံအတွင်း ရောက်လာခဲ့ရာ ထိုနိုင်ငံ၏ ဩဇာအကြီးဆုံးမူးယစ်ရာဇာကြီးကား လာအိုဘုရင့်စစ်တပ်၏ စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကျွိုင်ရာတီကုန်း ပင်ဖြစ်လေရာ သဘာဝကျစွာပင် ကျိုင်းတုံမှ ဘိန်းနှင့် ဖလှယ်ဖို့ရာအတွက် ဘရောင်နင်စက်သေနတ်များ အပါအဝင် လက်နက်ခဲယမ်း အထောက်အပံ့ အမြောက်အမြားကို အမေရိကန်ထံမှ ရရှိခဲ့ပါ၏။

စပင်ငါးခမ်း အသတ်ခံရပြီးနောက် ခွန်မြင့်မှာ လာအိုကိစ္စတွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်း မရှိသော်လည်း ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ဆက်လက်နေကျန်ခဲ့ပြီး စိုင်းနွမ်ပန်းကမူ CIA က လျှို့ဝှက်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော စစ်တပ်ဖြင့် လာအိုတွင် (၂) နှစ် စစ်မှုထမ်းခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင်မူ မဲခေါင်မြစ်တစ်ဖက်ခြမ်းမှ ကြေးစား လုပ်ငန်းများ ပြီးဆုံးသွား၍ ကျိုင်းတုံ တောင်တန်းဒေသသို့ ပြန်လာကာ SNA နှင့် ပြန်လည်ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ ဤ၌ ရှမ်းအများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဖြစ်ပါသော်လည်း စိုင်းနွမ်ပန်းကား ရိုမန်ကက်သလစ် တစ်ယောက်ဖြစ်နေသည်ကို သိရသဖြင့် ကျွန်ုပ်အံ့ဩသွားရသည်။

သူ၏ လက်ထောက် စပ်ခွန်ဆာနှင့် မတွေ့ခဲ့ရသည်ကိုတော့ ကျွန်ုပ်စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိသည်။ ရှမ်းပြည်တွင် ခွန်ဆာ (၂) ယောက်ရှိသည်။ တစ်ယောက်မှာ အားလုံးသိကြသော ဘိန်းမှောင်ခို ရာဇာဖြစ်သည်။ အဖေရှမ်း၊ အမေတရုတ်တို့မှ ပေါက်ဖွားလာသော ရှမ်း-တရုတ်ကပြားဖြစ်ပြီး သူ့ကို ‘ချန်ချီဖူး’ အမည်နှင့်လည်း သိကြပြီး ယနေ့မူ အင်အား တစ်ထောင်မျှရှိသော ကိုယ်ပိုင်စစ်တပ်ကြီးနှင့် ထိုင်းနယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင် လှုပ်ရှား လျက်ရှိသည်။ အခြားတစ်ယောက်သော ခွန်ဆာဆိုသူကား ဗကပ တပ်မဟာ (၇၆၈)မှ ရှမ်းကပြားတစ်ယောက်။ အမေက ရှမ်း၊ အဖေက အင်္ဂလန်ဝေလပြည်နယ်သား အာသာ ဒေးဗစ်၊ ကျိုင်းတုံမြို့တိသျှ အုပ်ချုပ်ရေးဌာနတစ်ခုတွင် အလုပ်လုပ်ရင်း ရှမ်းအမျိုးသမီး တစ်ယောက်နှင့် အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ပြီး လွတ်လပ်ရေးရပြီးသည်အထိ ဗမာပြည်တွင် နေထိုင်ခဲ့ရာ ၁၉၆၂ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်း၍ နိုင်ငံခြားသား အကြောက်ရောဂါနှင့် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒသစ်ကြီး စတင်လိုက်ချိန်တွင်မူ အခြားနိုင်ငံခြားသားများနှင့်အတူ အာသာ ဒေးဗစ်သည်လည်း ပြင်ပသို့ အတင်းအကြပ် မောင်းထုတ်ခံခဲ့ရပါ၏။

ခွန်ဆာ၏ အခြားအမည်မှာ မိုက်ကယ်ဒေးဗစ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်ကို ခွန်မြင့်အိမ်တွင် ဧည့်ခံ ကြိုဆိုပြီးနောက် ကျွန်ုပ်နေရမည့်နေရာသို့ လိုက်ပြရာ အနီးမှ အုတ်တိုက်တစ်တိုက် ဖြစ်ပြီး ဤ၌ (၃) ရက် အနားယူခဲ့သည်။ ညနေစောင်းလျှင် ကျွန်ုပ်နှင့် စိုင်းနွမ်ပန်းတို့ ဝရန်တာပေါ်တွင် ရှမ်းဆန်အရက်သောက်ရင်း ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တွေ ပြောဖြစ်ခဲ့ကြရာ အရပ်ရပ်အနေအထားတို့က ရှမ်းတော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်တို့ကို ဗကပနှင့် မဆီမဆိုင် မဟာမိတ်ဖွဲ့ဖို့ တွန်းပို့ခဲ့သလို အခြေအနေတို့က ရှုပ်ပွေလိမ်ကောက်နေပါသော်လည်း ဆိုခဲ့သလို ရှမ်းတော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်တို့၏ နိုင်ငံရေးကား အနည်းငယ်မျှသာ ပြောင်းလဲ ခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ် အံ့အားသင့်ခဲ့ရသည်။

၁၉၇၀ လွန်နှစ်များကား SNA အတွက် စမ်းသပ်ကာလများဖြစ်ခဲ့သည်။ တစ်ဖက် တွင် အင်ဒိုချိုင်းနားစစ်ပွဲမှာ အရှိန်လျော့လာနေသလို တစ်ဖက်ကမူ ဗကပတို့က ကျိုင်းတုံ တောင်ဘက်တောင်တန်းများကြားမှ SNA အခြေခံစခန်းဟောင်းတို့ကိုလည်း ပိုင်းပတ်လာ နေသည်။ ထိုအချိန်တွင် CIA နှင့် ဆက်ဆံရေးမှာလည်း ယခင်လိုမကောင်းတော့သဖြင့် ဗကပနှင့် မဟာမိတ်ပြုခြင်းသည်သာ ၎င်းတို့၏ တစ်ခုတည်းသော ရွေးချယ်စရာ ဖြစ်လာ ခဲ့သည်။

“၁၉၆၂ ခုနှစ် အာဇာနည်သိမ်းခင်အထိ ကျွန်တော်က ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာပဲရှိ သေးတယ်”

နမ့်လမ်ချိုင့်ဝှမ်းတစ်ဖက်မှ လရောင်ဆွတ်ထားသော တောင်တန်းတွေဘက်ငေး ကြည့်ရင်း သူဆက်ပြောသည်။

“အဲဒီတုန်းက ‘ဘုန်းကြီး’ ဝတ်ဖို့ပဲ ကျွန်တော်စဉ်းစားခဲ့တယ်။ ကျိုင်းတုံမှာ အီတလီ ဖာသာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ဗင်းနစ်က ကျမ်းစာသင်ကျောင်းလွှတ်ဖို့ စီစဉ်ထားပြီးပြီ”

ဤတွင် စကားပြတ်သွားပြီး အတိတ်ဆီ စိတ်ရောက်သွားဟန်တူသည်။

“ပြီးတော့ ဘာဖြစ်လဲ၊ ဘာကြောင့်မသွားဖြစ်ခဲ့တာလဲ”

“နေဝင်းအာဇာနည်သိမ်းလိုက်လို့ပဲ၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဇူလိုင် (၇) ရက်နေ့၊ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်မှာ ကျောင်းသားတွေ အစုလိုက်၊ အပြုံလိုက် အသတ်ခံခဲ့ကြရတယ်။ အဲဒီ နေ့ရာမှာ ကျွန်တော်လည်း ရှိခဲ့တယ်။ နေဝင်းတပ်တွေပစ်ခတ်လို့ ကျွန်တော်လည်း ဒဏ်ရာရခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာပဲ ကျွန်တော့်လူတွေအတွက် ကျွန်တော် တိုက်ပွဲဝင်တော့မယ် ဆိုတာ သိလိုက်တယ်”

ဗမာပြည်မှာ ပြည်တွင်းစစ် (သို့) စစ်အုပ်ချုပ်ရေးသာ မရှိခဲ့ပါလျှင် သူလိုလူတစ် ယောက်ကား ဘယ်လိုဖြစ်လာလိမ့်မည်ကို ကျွန်ုပ်သိစမ်းချင်ပါဘိ။ ကဗျာနှင့်နက္ခတ္တဗေဒ တွင် စိတ်ကိုင်းညွတ်၍ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်သူတစ်ယောက်။ အကယ်၍ ဘန်ကောက်

တွင် ရှာနိုင်လျှင် ရှာပေးဖို့အတွက် စာအုပ်စာရင်းတစ်ခုကို သူက ကျွန်ုပ်ကို ပေးလိုက်သည်။ အခြားသော အခြေအနေအောက်တွင်မူ စိုင်းနွမ်ပန်းဆိုသူကား ကက်သလစ်ဘုန်းတော်ကြီး တစ်ပါးသော်လည်းကောင်း၊ တက္ကသိုလ်ကထိက တစ်ယောက်သော်လည်းကောင်း၊ အစိုးရ အရာရှိသော်လည်းကောင်း ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်သည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်၊ အလင်းမှ မကျသေးမီ စိုင်းနွမ်ပန်းက ကျွန်ုပ်ပခုံးကို အသာအယာလှုပ်၍နိုးသည်။

“မုံးလားကို နေ့စွယ်မကျိုးမီရောက်ဖို့ဆိုရင် အခုချိန်ကတည်းက ထွက်ဖို့ လိုပြီ” နှောင့်နှေးမှုမရှိစေဖို့ မနေ့ညကတည်းက ဂုန်နီအိတ်တွေထဲ ပစ္စည်းပစ္စယတွေ ထည့်ပြီးပြီ၊ သို့ပေမဲ့ ယခုမှ ခြေခွင်နေသော လားထိန်းက ပန်ဆန်းသို့ ပြန်သွားကြောင်းသိရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ယခု ခရီးဆက်ရမည့် လားနှင့်လားထိန်းမှာ အသစ်ဖြစ်သလို တပ်မဟာ(၇၆၈) မှ စစ်သားအချို့ကလည်း ရှေ့တွင် တွေ့ရမည့် ဈေးရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်သော မုံးလားအထိ လမ်းပြလိုက်ကြမည်။ စိုင်းနွမ်ပန်းကလည်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့် နမ့်လမ်ချောင်း အောက်ဘတ် ကျိုင်းတုံသို့ ဖြတ်သွားသော လမ်းရှိရာ စခန်းအထိလိုက်ပါမည်ဖြစ်သည်။

နမ့်လမ်တွင် တခဏနေခဲ့သည့်တိုင် စိုင်းနွမ်ပန်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ အတော်ရင်းနှီးခဲ့ကြပြီး အထူးသဖြင့် သူ၏ ရိုးသားမှုကို ကျွန်ုပ် မလေးစားဘဲမနေနိုင်။ စခန်းဘက်သို့ ပြန်လှည့် သွားသော သူ့နောက်ကျောပြင်ကို ကြည့်ရင်း စိတ်မကောင်းစွာနှင့်ပင် နမ့်လမ်ချောင်းဆီ ဆင်းသွားသော ဆင်ခြေလျှောဘက်မျက်နှာမူ၍ ခရီးဆက်ခဲ့ရပါ၏။

အရှေ့မြောက်ယာဉ်စွန်းတန်းမှ နေ့အလင်းပြုထွက်လာသည်နှင့် နေ့အပူချိန် မြင့် တက်လာပြီး မွန်းမတည့်မီ ‘ဝမ်ကန်’ခေါ် ပလောင်ရွာကြီးတစ်ရွာသို့ ရောက်လာရာ၊ ရွာဖျားတွင်မူ ခံတပ်သဖွယ် ဆောက်ထားသော ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ကျောင်းတွေ့ရပြီး ထိုနေရာမှ တစ်ရွာလုံးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဘိန်းခင်းတွေကို ဦးစွာမြင်နေရသည်။ သို့ရာတွင် ရွာသူရွာသားတွေ ဘဝကား စုပ်ပြတ်ပေရေနေသော အဝတ်တို့ဖြင့် တဲစုတ်လေးတွေရှေ့ မှာ ၎င်းတုတ်ထွက်ထိုင်လျက် ကျွန်ုပ်တို့ကို ထူးထူးဆန်းဆန်း တစ်ခုလို ကြည့်နေကြသည်။ ရွာပြင်မှ ဘိန်းခင်းတို့တွင်မူ ပြောင်းစိုက်ပျိုးဖို့အတွက် အခင်းဟောင်းကို မီးရှို့၍ ပြင်ဆင် နေကြရာ မီးခိုးလုံးကြီးတို့ကား ကောင်းကင်သို့ အူတက်၍ မျက်စိတဆုံးမှုန်မှိုင်းပြာဝေ လျက် ရှိလေသည်။

ရွာ၏ ဟိုမှာဘက်တွင်မူ နမ့်လမ်ချောင်းရေစီးထဲတွင် ဒိုက်သရောတွေ မျှောနေ နေပြီး တရုတ်ပြည်ဘက်တွင်ကား လှေခါးထစ်ရော်ဘာစိုက်ခင်းတွေကို မျက်စိတဆုံး တွေ့နေရပါ၏။

ယနေ့ မတ် (၂၈) ရက်၊ ဗကပတို့ လက်နက်ကိုင်ပုန်ကန်တော်လှန်လာခဲ့သည် မှာ (၃၉) နှစ် တင်းတင်းပြည့်ခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း ဒေသခံရွာသူရွာသားတို့အဖို့ ဤကိစ္စ ကို ရှိတယ်လို့တောင် မထင်။ သူတို့အတွက် ကူမင်တန်အုပ်ချုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကွန်မြူနစ်

အုပ်ချုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဆလအစိုးရအုပ်ချုပ်သည်ဖြစ်စေ ဘာမျှမထူး၊ ဒီပုတ်ထဲကဒီပဲ တွေပဲ ဖြစ်သည်။ ဝေးလံခေါင်ဖျား ဤဒေသမှ ဆင်းရဲတွင်းဆုံးကျနေရှာသော တောင်တန်း ဇန လယ်သမားတွေအဖို့ အစိုးရဆိုသည်မှာ တောင်တန်းများ၏ ဟိုမှာဘက်မုံးယန်းမှ တစ်ခါတစ်ခါ ကြားရသော လက်နက်ကြီး ထုသံမှတစ်ပါး အခြားဘာမျှမဟုတ်ပါပေ။

ဤ၌ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ပို၍ သဘောပေါက်လာသည်မှာ ပြင်ပ ပါဝါတစ်ခုခုက တောင်တန်းဒေသကို ထိမ်းချုပ်လိုသည့်အခါ ဒေသခံသူကြီး၊ စော်ဘွားစော်ကန်တို့မှ တစ်ဆင့် အကောင်အထည် ဖော်ကြရပြီး အကယ်၍ ၎င်းပါဝါအနေနှင့် ကိုယ်ကျိုးကို အဓိကထားသည်ဆိုလျှင် ဒေသခံအုပ်ချုပ်သူတို့ကို ရုပ်သေးလုပ်ဖို့ကြိုးစားတတ်ကြရာ ကူမင်တန်နှင့် ကွန်မြူနစ် နှစ်ဖွဲ့လုံး ဆိုခဲ့သလို နည်းအတိုင်းအုပ်ချုပ်ခဲ့ကြပြီး၊ ဒေသခံတို့ကို နိုင်ငံရေးအရ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ပေး၍ ထိန်းချုပ်ဖို့မည်သူမျှ မစဉ်းစားခဲ့ကြချေ။

ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသည်မှာ မြန်မာအစိုးရကိုယ်တိုင်က ဤကိစ္စတွင် သူတို့နှင့် ဝိနိမသာလိန်မသာ။ တရားဝင်နိုင်ငံရေးအင်အားစုများရပ်တည်ခွင့်ကို သူတို့တစ်ဦးတည်းသာ မောင်ပိုင်စီးထားသဖြင့် ဗမာပြည်တွင်း စစ်ကြီးကား ငြိမ်းချမ်းဖို့လမ်းရယ် ဘယ်မမြင်ပါချေ။

နမ့်လမ်ချောင်းဘက်သွားသော လမ်းပေါ်တွင် စစ်သားတစ်စုကို ကျွန်ုပ်တို့ကျော် လာခဲ့သည်။ သူတို့အားလုံး ဗကပစစ်သားတွေ ဖြစ်ပြီး ဤ၌ စစ်သားတစ်ယောက်က ဦးထုပ်တွင် ကြယ်နီတံဆိပ်မတပ်ဘဲ ခရစ်တော်၏ မယ်တော်မက်ဒေါနားပုံကို တပ်ထား သဖြင့် ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲက ရယ်မိလိုက်သေးသည်။ အီတလီ ဘုန်းတော်ကြီးတွေ စိုက်ပျိုး ခဲ့သော အသီးအပွင့်တစ်ခု။

နေမကျမီ မိုးလားအနီးမှ မြေပြန့်လွင်ပြင်ကို လှမ်းမြင်နေရပြီး ဗကပ ကျေးရွာ ရုံးဟု သန်းအေးကပြောသော အိမ်အစုလေးတစ်စုအနောက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ခဏရပ်ကြ သည်။ ရုံးဝန်ထမ်းများကား အသက် (၃၀) ဝန်းကျင်ခြေပြတ်ရဲဘော်လေးတွေဖြစ်ပြီး ချိုင်းထောက်နှင့် ထော့နင်းထော့နင်း၊ ဟိုသွားဒီသွား သွားနေကြပြီး တစ်ယောက်သော သူမှာမူ ခြေနှစ်ချောင်းလုံး ပြတ်နေသဖြင့် ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် ထိုင်နေသည်။ နံရံများတွင်မူ တရုတ်စာနှင့် ကြွေးကြော်သံတွေ ခဉ္စေ ခုနှစ် ပဲရစ်ကျောင်းသား အုံကြွမှုတွင် ဥရောပ လက်ဝဲစာအုပ်ဆိုင်တို့ကို အသားပေးဖော်ပြထားဖွယ်ရှိသော တော်လှန်ရေးဓာတ်ပုံတို့ ရိုက်နှိပ်ထားသော ပိုစတာကြီးတွေ ချိတ်ထားသည်။ သို့ပေမဲ့ ဓာတ်ပုံတို့ကား ဆေးကျွတ်၍ စာလုံးများ မထင်ရှားတော့ပြီ။

ခြေပြတ်ဝန်ထမ်းတွေထဲက သွက်သွက်လက်လက် လှုပ်ရှားနိုင်သူတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့ကို လက်ဖက်ရည်ကြမ်းနှင့်ဧည့်ခံ၏။ သူတို့ခြံထွက် နာနတ်သီးဖျော်ရည်နှင့်ပင် ဧည့်ခံလိုက်သေးသည်။ သို့ပေမဲ့ ရုံးလုပ်ငန်းဟူ၍ မယ်မယ်ရရ တစ်ခုမှ မတွေ့ရသဖြင့် ဗကပဒေသ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးတွေဆိုသည်ထက် ခြေပြတ်လက်ပြတ်စစ်ပြန်စစ်မှုထမ်းဟောင်း တို့အတွက် ဂေဟာတွေနှင့်သာ တူနေတော့သည်။

ချွေးသုတ်ဖို့အတွက် ကျွန်ုပ်ကုတ်ပိုးတွင် တဘက်တစ်ထည်သိုင်းထားရာ မုံးလား သို့ ချဉ်းကပ်လာချိန်တွင် တဘက်ဖြင့် ကျွန်ုပ်မျက်နှာတစ်ဝက်ကို စည်းထားလိုက်သည်။

“တရုတ်နဲ့ကျိုင်းတုံက ကုန်သည်တွေ မုံးလားမှာ အများကြီးပဲ”

ရှေ့မှ ခပ်ခွာခွာ လျှောက်နေသော သန်းအေးက သတိပေးသည်။

မုံးလားကား မြန်မာဘက်ခြမ်းတွင် တည်ထားသော ဈေးရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်၍ ထိုမှ မှောင်ခိုလမ်းကြောင်း အသီးသီးတို့ကမူ ကျိုင်းတုံမှ ထိုင်းမြောက်ဘက် ချဉ်းမိုင်သို့ လည်းကောင်း၊ တရုတ်ဘက်ခြမ်းမှ ဆစ်ဆောင်ပန်းသို့ လည်းကောင်း ဆက်ချိတ်ထား သည်။ ရွာထဲသို့ ခပ်သုတ်သုတ်ဝင်လာပြီး ရှုပ်ယှက်ပွေနေသော ဈေးအနီးမှ ဖြတ်ကာ ကွင်းတစ်ကွင်းကို ကျော်၍ ဘုန်းကြီးကျောင်းဘက်သို့ ဆက်လျှောက်လာကြသည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းအနီး အိမ်တစ်လုံးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ စတည်းချရာ ကျွန်ုပ်အတွက် လိုက်ကာနှင့် ပြုတင်းပေါက်ပါသော အခန်းတစ်ခန်း၊ အိပ်ရာနှင့် ခြင်ထောင်တို့ကို သပ် သပ် ရပ်ရပ် ပြင်ဆင်ပေးသည်။ အိမ်ရှင်မှာ ရှမ်းအမျိုးသားတစ်ယောက်ဖြစ်နေပြီး မုန်းကွတ် ဇာတိဖြစ်သည်။ မုန်းကွတ်ကား ပတ္တမြားထွက်သဖြင့် ကိုလိုနီခေတ်မှာပင် ဗြိတိသျှတို့က မန္တလေးတိုင်းနှင့်တွဲဘက် အုပ်ချုပ်ခဲ့သဖြင့် ဗမာတို့က မိုးကုတ်ဟု နှုတ်ကျိုးနေသော မြို့လေးဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ အိမ်ရှင်က အေးသန်းကို မပြောသော်လည်း မိုးကုတ်ဟု ခေါ်သည်ကို လုံးဝမကြိုက်။ လူပုံက ပုပျပ်ပျပ်၊ ခေါင်းတစ်ခေါင်းလုံး ပြောင်နေသည်မှာ ခေါင်းတုံးရိတ်ထားသည်လား၊ ဆံပင်တွေကျွတ်၍ ပြောင်နေသည်လားမပြောတတ်။ ခြေ လက်ဆေးပြီး အခန်းထဲမှ ထွက်လာသည်နှင့် အိမ်ရှင်က ကျွန်ုပ်ကို တရင်းတန်းပြောသည်။

“ဒီနေရာကို ခင်ဗျားရောက်လာတာ မယုံနိုင်စရာဘဲ၊ ခင်ဗျားမိန်းမက ရှမ်းမ၊ လို့ ကျုပ်ကြားတယ်။ ဒါဆိုရင် ကျုပ်ကို ခင်ဗျား ဦးလေးလို့ခေါ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားကို ဧည့်ခံဖို့ ကျုပ်တို့မှာ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မရှိတာ စိတ်မကောင်းဘူး။ ဒီနေရာက အရမ်းခေါင်တယ်”

သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့ကစားပွဲပေါ်တွင်မူ မားမားခေါက်ဆွဲ၊ ငါးစည်သွတ်ဘူးနှင့် ချိုချဉ်တွေ တည်ခင်းထားကာ၊ ၀,၀,ဖိုင်ဖိုင် သူဇနီးက နက်(စ်)ကော်ဖီတစ်ခွက် ဖျော်ပေးပြီး ခရင်ဝေဖာနှင့် ချောကလက်ဘီစကွတ်မုန့်တွေ ထပ်ချပေးပြန်သည်။

“ကျုပ်လည်း ဗကပစစ်မှုထမ်းဟောင်းပဲ၊ ကျုပ်တို့က မုန်းကွတ်ဒေသတစ်ဝိုက် မှာ နှစ်အကြာကြီး တိုက်ခဲ့ကြတာ၊ အဲဒါကျုပ်တို့ရဲ့ စခန်းဟောင်းပဲ၊ ပြီးမှ ဒီနေရာပြောင်း လာကြတာ၊ အခုကျုပ်က မုံးလားမှာ ဒေသအုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ခံပါ၊ ခင်ဗျားသိပါတယ်။ ဒီက ရှမ်းတွေက ကျုပ်တို့လို ရှမ်းတွေနဲ့ မတူဘူး။ တိုင်းခွဲ ဒါမှမဟုတ် တိုင်းလုတွေ၊ မဖွံ့ဖြိုးမတိုးတက်သေးဘူး။ မိန်းမတွေဆို အခုအထိ စမ်းချောင်းထဲမှာ ကိုယ်လုံးတီး ရေချိုးနေကြသေးတယ်”

သူ့စကားကို သူ့သဘောကျပြီး ခွက်ထိုးခွက်လန်ရယ်လိုက်ရာ ရွှေသွားတွေ၊

တွေ့လိုက်ရသည်။ ကျွန်ုပ်က ဒေသခံတို့၏ ဧည့်ဝတ်ကျောပွန်ကြသည်များနှင့် ရိုးသားကြသည်တို့ကို အနည်းငယ်ဖြည့်စွက်ပြောပြီး သူကပင်ဆက်၍ ခရားရေလွတ် တတွတ်တွတ် ပြောနေပြန်ပါသည်။

“သူတို့က အရမ်းညစ်ပတ်တယ်၊ တောင်ပေါ်က လူမျိုးစုတွေလိုပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့ ပါတီက လွတ်မြောက်ပေးလိုက်ပြီးနောက်မှာ တိုးတက်လာပါတယ်။ အခုဆိုရင် သူတို့မှာ ကိုယ်ပိုင်စက်ဘီးနဲ့ အပ်ချုပ်စက်တွေရှိကုန်ကြပြီ။ အရင်နဲ့လုံးဝမတူတော့ဘူး။”

သို့ရာတွင် မုံးလားချိုင့်ဝှမ်းစည်ပင်တိုးတက်လာသည်နှင့် တရုတ်၊ မြန်မာနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့ကြားတွင် မှောင်ခိုဈေးကွက်တစ်ခုအနေနှင့် ရောင်းရေးဝယ်တာရှိနေ၍ ကြီးပွားလာနေသည်ကို ထိုသူနားမလည်ရှာ။ တစ်နည်းအားဖြင့် မုံးလား၏ ဥစ္စာနေဖြစ်ထွန်းမှုသည် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ အစိုးရက ဒေဝါလီခံတော့မည့်ဆဲဆဲ၊ ဗကပတွေက အရှေ့မြောက် အခြေခံဒေသကို သိမ်းပြီးချိန်နှင့် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးရေးလမ်းကြောင်းပေါ်သို့ တိုက်သုတ်ရိုက်မောင်းနေသော တရုတ်စီးပွားရေးပေါ်လစီတို့၏ ရလဒ်ဖြစ်သည်ကိုမူ ထိုဗကပသဘောမပေါက်ရှာ။ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဆိုရှယ်လစ်ပြောပြော၊ ကွန်မြူနစ်ပြောပြော ဆက်လက် အသက်ရှင်ရပ်တည်ဖို့အတွက်မူ စွန့်စားလုပ်ကိုင်ရသော အရင်းရှင်စီးပွားရေးအပေါ် အနည်းနှင့်အများ မှီခိုကြရသည်ချည်းဖြစ်ပါသည်။

ထိုတစ်ည၊ ညစာကို မုန်းကွတ်ရှမ်းလင်မယားအိမ်အပြင်ဘက်ခြံထဲတွင် စားကြရာ စားစရာဟင်းလျာတွေ တစ်ပွဲပြီးတစ်ပွဲ စားပွဲပေါ်မှာ အပြည့်၊ သောက်စရာက တရုတ်ဘရန်ဒီတစ်လုံး၊ သို့ပေမဲ့ စားသောက်နေခိုက်မှာပင် ဘေးနားက ဘုန်းကြီးကျောင်းဆီက ကြေးစည်သံ ဒူဝေဝေနှင့် ဘုရားရှိခိုးသံတွေကြားလိုက်ရာ မော်စီတုန်းအလံကို အရင်းရှင်စီးပွားရေး ဒေါက်တိုင်နှင့် လွှင့်ထားသော ဒေသတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးတို့၏ ဝတ်တက်သံတွေ လွင့်ပျံ့သွားကြကုန်၏။

ကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်ရှင်က ဤမျှဧည့်ခံရသည်နှင့် အားမရသေး၊ သုံးလေးရက်တည်းခိုပြီး မုံးလားမှ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်လာသည့်အခါ ဝန်တင်လားတစ်ကောင်နှင့် တရုတ်ဘရန်ဒီ၊ ဘီစကွတ်၊ ချိုချည်နှင့် ကန်တုံဘီယာတစ်ဖာတို့ကိုပင် ထည့်ပေးလိုက်ပါသေးသည်။ နေမထွက်မီ မုံးလားချောင်းကို ချမ်းချမ်းနှင့် ဖြတ်ကူးလာရာ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေသော အရုဏ်တွင် စပါးခင်းရေနုပဲမြောင်းတွေထဲ ရာစုနှစ်နှင့်ချီ၍ ရေသွင်းနေသော ရေဒလက်လည်သံ တကွညီကွညီကို ချောင်းအထက်မှ ကြားနေရသည်။

ချောင်းအထက်မှ ဆက်လျှောက်လာကြရာ မကြာပါချေ။ ချိုင့်ဝှမ်းနယ်နိမိတ်ကုန်ဆုံးသွားပြီး တောင်တန်းကြီးတွေထဲ ပြန်ရောက်လာပြီး လူမျိုးစုကျေးရွာလေးတွေတွေ့လာရသည်။ ပလောင်ရွာလေးများကား စုတ်ချာ၍ ကစုတ်ကညစ်နိုင်သည်ဆိုသော်လည်း အခိုင်အခန့် ဆောက်ထားသော ဘုန်းကြီးကျောင်းကြီးတွေ တွေ့ရသဖြင့် တစ်မျိုး

ဣန္ဒြေရှိနေသည်။ သို့ပေမဲ့အခါ ရွာတွေရှိရာ ချဉ်းကပ်လာလျှင်မူ ရွာထိပ်တွင် သစ်သားနှင့် လက်ရာကြမ်းကြမ်းဆောက်ထားသော နတ်စင်တွေ တွေ့ရသည်။ ထို့အပြင်ရွာထိပ်တွင် ကိုယ်လုံးတီး ယောက်ျားနှင့် မိန်းမပုံထုလုပ်ထားသော သစ်သားရုပ်တုကြီးတွေကလည်း ရွာထဲဝင်လာသော ဧည့်သည်ကို နှုတ်ဆက်နေသလို၊ အချို့ကလည်း မြေဩဇာ ကောင်းမွန်၍ စပါးသီးနှံတို့ဖြစ်ထွန်းစေဖို့အတွက် ပူဇော်ထားသည်ဟု ယူဆကြသော်လည်း တကယ်ရည်ရွယ်ချက်မှာ တောတောင်ထဲက မကောင်းဆိုးဝါးတွေကို ဤနေရာသည် လူသားတို့နေရာဖြစ်၍ မဝင်သင့်ကြောင်း ရွာထိပ်တွင် အရပ်ထု၍ လက်တွေ့ ပြသထားခြင်း ဖြစ်သည်။

မည်သို့ရှိစေ၊ အဆိုပါ ရုပ်တုကြီးများမှာ အခါတို့၏ ရိုးစင်းသော လောက အမြင်တစ်ခုမှ ထင်ဟပ်နေခြင်းဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင် တောထဲမှ ခြင်းတောင်းကိုယ်စီ နှင့် ထင်းကောက်ပြန်လာကြသော (၁၂) နှစ်ခန့် ကောင်မလေးတွေ တစ်သိုက် အဆိုပါ အရပ်ကြီးတွေရှေ့က အေးအေးဆေးဆေး ဖြတ်သွားကြသည်ကို ကြည့်ရင်း ကျွန်ုပ် ပြုံးမိ လိုက်ပါ၏။

အခါအမျိုးသမီးတို့၏ ထူးခြားမှုမှာ အဝတ်အဆင်ဖြစ်သည်။ သူတို့ရိုးရာဝတ်စုံ များမှာ အရောင်အသွေးစုံ၍ အထူးသဖြင့် ခေါင်းဆောင်းကို ငွေအင်္ကျီတွေနှင့် အလှဆင်ထား သည်။ (ဗြိတိသျှဘုရင်ခေါင်းတံဆိပ်ပါသော အိန္ဒိယ ရူပီငွေဒင်္ဂါးများ)။ ပလောင်အမျိုးသမီး တွေကမူ ဤသို့မဟုတ်၊ စုတ်ပေ ချာပေ လုံခြည်တွေနှင့် အပေါ်ပိုင်းဗလ၊ နို့ပျဉ်းကြီး တွေ တတွဲတွဲ ကျလျက်၊ ခပ်ရွယ်ရွယ် အမျိုးသမီးတွေက အခါလည် ကလေးငယ်တွေ ကို ခါးထစ်ခွင်၍ ဖြစ်စေ၊ အဝတ်နှင့်နောက်ကျောတွင် သိုင်း၍ဖြစ်စေ ချိပိုးလာကြသည်။ သို့ရာတွင် ဤနေရာ ဤဒေသတွင်လည်း အခြားသော ဗကပဒေသတွေမှာလို ရွာထဲ တွင် လူငယ်ယောက်ျားသားတွေ မရှိသလောက်တွေ့ရသဖြင့် မကောင်းဆိုးဝါးနတ်တွေ ကို ရွာထဲမဝင်အောင် တားနိုင်ကြပါသော်လည်း ဗကပတွေက အတင်းအဓမ္မဝင်၍ စစ်မှုထမ်းဖို့ ခေါ်သွားကြတာပဲဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပလောင်တို့ကမူ သူတို့ သားယောက်ျားလေးတွေကို ဘုရားမဲ့ ဗကပတွေက သင်္ဃန်းချွတ်ပြီး တပ်ထဲမခေါ်သွား ရဲဘူးဟူသောအသိဖြင့် ကိုရင်စီးပေးထားကြရာ ဝိနည်းစည်းကမ်းအရ ရော့ရဲရဲနိုင်သော်လည်း ကျပ်တည်းသော ပလောင်မိသားစုတွေအတွက် ဤကိစ္စမှာ ခုသာခံသာ ရှိကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်သွားရာနေရာအချို့တွင် ဆန်အိတ်ထမ်းနေသော ဘုန်းကြီးတွေ၊ ကိုရင်တွေ၊ လယ်ကွက်ထဲမှာ အလုပ်လုပ် နေသူတွေ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း တံတိုင်းပေါ်ထိုင်ကာ ရွာထဲက မိန်းကလေးတွေကို နောက်ပြောင်နေသူ ကိုရင်နှင့် ဘုန်းကြီးတွေကို တွေ့ခဲ့ရသည်။

‘ဆမ်တောင်(ဝ်)’ခေါ် ဤဒေသမှာ ၁၉၇၃ ခုနှစ်ကပင် ဗကပတို့ လက်ထဲရောက်ခဲ့ သော်လည်း ဗကပရုံးဟူ၍ မတွေ့ရ၊ ဗကပအနေနှင့် ၎င်းတို့အခြေခံဒေသနှင့် အစိုးရထိန်းချုပ် နယ်မြေ ကြားတစ်လျှောက်တွင် ၎င်းတို့၏ ရှေ့တန်းစခန်းများ ချထားခြင်းရှိ၊ မရှိ

ဆိုသည်ကို ပြောဖို့ခက်လှသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ရန်ကုန်အစိုးရအနေနှင့် ဆိုခဲ့ပါ တောင် တန်းနယ်မြေများ ဗကပလက်ထဲ ဆုံးရှုံးလိုက်ရသည်ကို လက်ပိုက်ကြည့်နေပါသလား၊ အဖြေကား (၂) မျိုးလုံးဖြစ်နိုင်သည်။ စီးပွားရေး ချွတ်ခြုံ ကျနေသော မဆလ အစိုးရအနေနှင့် မိမိတို့ဘက်က ဘဏ္ဍာရေးဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးသာ တက်လာစရာရှိသော အဆိုပါဒေသတို့ကို ပြန်ရဖို့ရာအတွက် အကျအရှုံးများစွာနှင့် စွန့်စား လိမ့်မည်မဟုတ်၊ မုံးလားမှ ထွက်လာပြီး (၂) ရက်မြောက်နေ့တွင် ချိုမြိန်လွင်ပြင်တစ်ခုထဲသို့ ဆင်းလာရပြန်ရာ၊ ဤ၌ ကျွန်ုပ် အံ့ဩရသည်မှာ စပါးခင်းမရှိ၊ ဒေသခံအားလုံး ခွန်ရှမ်းတွေဖြစ်ပြီး မြစ်ထဲတွင် တံငါလုပ်ငန်း ဖြင့် အသက်မွေးကြပြီး ဖမ်းရသောငါးတို့ကို မုံးလားသို့ဖြစ်စေ၊ တရုတ်ပြည်ဘက်ကူး၍ ဖြစ်စေ မြင်းတွေနှင့် သွားရောင်းကြပြီး အခြေခံစားကုန်တို့ကို ပြန်ဝယ်ခြမ်းလာတတ်ကြ သည်။

ဆွပ်လွေခေါ် ရွာကား နမ့်လွေနှင့် နမ့်လမ်မြစ်ဆုံတွင် တည်ထားရာ မြစ်တို့၏ တစ်ဘက်တစ်ချက်တွင်မူ မတ်စောက်၍ သစ်ကြီး ဝါးကြီးတွေ အုံ့အုံ့ဆိုင်းနေသော တောင်ကြီးတွေကာရံထားရာ ချိုင့်ဝှမ်းထဲတွင် အရိပ်ကျ၍ ငြိမ်းအေးလျက်ရှိပါ၏။

ပျိုပျိုအိုအို အမျိုးသမီးတို့က မြစ်ထဲတွင် ကိုယ်လုံးတီးရေချိုးနေကြရာ ဤဒေသ သို့ ရောက်လာသော ဗကပစစ်သားတွေအနေနှင့် မထူးဆန်းတော့သလို ထင်ရသည်။ ရွာထဲတွင်မူ အမျိုးသမီးတွေက ဆန်ဖွတ်နေပြီး အမျိုးသားတွေက နီးသင်နေကြရာ နှိုင်းယှဉ် ချက်အားဖြင့် ထိုရွာ၏ ကြီးပွားတိုးတက်မှုကို ထင်သာမြင်သာစေသော အရာကား လစ်ဗာပူး 33 တီရပ်ဝတ်ထားသူတွေ ပြောက်တိပြောက်ကျား တွေ့ရတာပဲဖြစ်သည်။

ယခု ကျွန်ုပ်တို့ရောက်နေသည့်နေရာမှာ ဗကပ အခြေခံဒေသ၏ တောင်ဘက် အစွန်းတွင်ဖြစ်သည့်တိုင် အစိုးရစစ်သားတွေ ဤနေရာ ဤဒေသသို့ ခြေမချကြသည်မှာ ဆယ်စုတစ်စုပင် ကျော်လာပြီဖြစ်၍ ညဘက်တွင်မူ အစောင့်ကင်းတွေ ချထားတာမျိုး မတွေ့ရတော့။ ထိုညတွင် ကျွန်ုပ်နှင့် သန်းအေးတို့က သံဗူးဘီယာသောက်ကြပြီး အိမ်ရှင် ကိုလည်း တိုက်ရာ၊ အိမ်ရှင်တွေက ဘီယာသောက်ဖို့စိတ်မဝင်စား၊ သူတို့ဆန်အရက် ထည့်သောက်ဖို့ ဘီယာပူးခွဲတွေကိုသာ စိတ်ဝင်စားနေကြရာ သံဗူးခွဲနှင့် ပုလင်းခွဲတို့ကား ယခုလိုနေရာတွေမှာ အဖိုးတန်လက်ဆောင်တစ်ခုလို ဖြစ်နေသည်။ ပုလင်းခွဲကို ပုလင်း အတိုင်း အသုံးပြုကြပြီး သံဗူးခွဲကမူ ဆေးလိပ်ပြာခွက်၊ မီးခွက်နှင့် ပန်းအိုးလေးတွေ ဖြစ်သွားတတ်ကြသည်။

နေမထွက်မီ နမ့်လွေတောင်ဘက်ကမ်းသို့ သစ်တွင်းလှေတွေနှင့် ကူးလာကြပြီး မြစ်အထက်ဘက် တောင်ကမ်းပါးပေါ်မှ လမ်းကျယ်လေးတစ်လမ်းအတိုင်း လိုက်နေရာ မှ အချိန်အခါမဟုတ်၊ မြန်းစားကြီး သဲသဲမဲမဲ မိုးရွာချလိုက်သဖြင့် လမ်းပေါ်တွင် ဗွက်ထ သွားသလို ကျွန်ုပ်တို့မနက်စာအတွက် ရပ်နားသည့်အခါ ထင်းခြောက်ကောက်ဖို့ပင် ဒုက္ခ ရောက်သွားသည်။

ဧပြီ (၁) ရက်နေ့ဖြစ်၍ အပူဆုံးအချိန်ရောက်လာသည်။ နေပြန်ထွက်ပြီး တစ်ခဏမှာပင် လမ်းတွေခြောက်သွားပြီး နေပူကျကျဲ၌ပင် မြစ်ဘက်ဆင်းလာခဲ့ကြရာ မွန်းတည့်ချိန်တွင်မူ မုံးဝ၊ မြေပြန့်ချိငှမ်းသို့ ရောက်သည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တစ်ကိုယ်လုံး ချွေးတွေရွဲနှစ်၍ ပေရေမနေခဲ့ပါလျှင် ယခု အခါကား ကောင်းကင်ဘုံပေါ်မှာ လမ်းလျှောက်နေရတာမျိုးပဲဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤမှာပင် သစ်ပင်ဝါးပင်တွေ ညိုညိုမှိုင်းနေသော တောမြိုင် သေလာနှင့် မြစ်ပြင်စီးဆင်းနေသော ကမ်းပါးလျှိုစောက်ကြီးတွေက စိမ်းစိမ်းစိုနေသော တောအုပ်ထဲ ပြန့်ကားသွားသည်။ ချိုင့်ဝှမ်းထဲတွင်မူ ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် လယ်သမား ရွာငယ်လေးတွေ ပြောက်ပြောက်ကျားကျား တွေ့နေရပြီး စပါးခင်းနှင့် ဝါးရုံတွေ ဝိုင်းရံထားသည်။ မုံးဝချိုင့်ဝှမ်းမှ ကျိုင်းခန့်ခေါ် ရွာကြီးတစ်ရွာသို့ ဦးတည်လာခဲ့ရာ (၂) နာရီမျှ သက်သက်သာသာ လျှောက်လာပြီး နောက်ရွာရောက်လာကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ပန်ဆန်းမှ ဗမာအရာရှိ သန်းအေးနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို တွေ့လိုက်ရသဖြင့် ဒေသခံအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေ ကြောက်နေပုံရသည်။ အိမ်တစ်အိမ် ဝရန်တာပေါ်တွင် ကြောင်တက်တက်နှင့် ဧည့်ထောက်ခံစကားတစ်လုံးနှစ်လုံး ပြောပြီး အိမ်ရှင်တွေက တရုတ်နယ်စပ်နှင့် ကပ်နေသော မန်ပိုင်မှ ဒေသပါတီဌာနချုပ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ဆက်သွားမည့်ခရီးအတွက် ပြင်ဆင်စရာတွေ ပြင်ဆင်ဖို့ဆို၍ ထွက်သွားကြသည်။

စစ်သားတွေကလည်း ခရီးဆုံးရောက်လာ၍လားမသိ၊ လူစုခွဲ အမိန့်ပင်မပေးရသေးဘဲ သုံးလေးစုခွဲသွားကြရာ ဝရန်တာပေါ်မှာ ကျွန်ုပ်နှင့် သန်းအေးတို့သာ ကျန်ခဲ့ပြီး ဒေသခံအရာရှိတွေ ကြက်ပျောက်ငှက်ပျောက်၊ ပျောက်ကုန်ကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်ဒေါက်ကလာသည်။

“ကဲ... သွားကြရအောင်၊ ဒီနေရာက ကောင်းပေမဲ့ တရုတ်ဘက်ကရော အစိုးရနယ်မြေဘက်ကရော ကုန်သည်တွေအများကြီးပဲ၊ အနည်းဆုံး တစ်ဒါဇင်လောက်တော့ ငါ့ကို တွေ့သွားကြပြီ။”

“ကျွန်တော်တို့ ဒီည၊ ဒီနေရာမှာ တည်းတာ ကောင်းပါတယ်”
ထုံစံအတိုင်း သန်းအေးက တိုတိုပြတ်ပြတ်ပြောသည်။

“မဟုတ်သေးဘူး၊ ဒီနေရာက အပြင်လူတွေ တွေ့နေရတယ်”

“အပြင်လူတစ်ယောက်မှ မလာပါဘူး”

“ဘေးဘီကိုလည်း ကြည့်စမ်းကြည့်ပါဦး၊ အဲ့ဒီလူတွေက ကျိုင်းခန့်ကလား၊ ဆွပ်လွေကလား”

တရုတ်စာနှင့် ထိုင်းစာတို့ ပုံနှိပ်ထားသော အိတ်ပုံကြီးဘေးတွင် ကျကျနန ဝတ်ထား

သော လူတစ်စုကို ကျွန်ုပ်လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်သည်။ ဗကပနယ်မြေက မကြာခင်ထွက် ရတော့မှာမို့လား မသိ၊ ကျွန်ုပ်စိတ်ကို ထိန်းမရတော့ဘဲ လွတ်ထွက်သွားသည်။

“မင်းတို့ ဗကပတွေက ဗမာပြည်က အခြားလက်နက်ကိုင် သူပုန်တွေကို ဆရာ လုပ်ဖို့ပဲ စဉ်းစားနေကြတာ၊ မင်းတို့အခြေအနေကို မင်းတို့ပြန်ကြည့်လိုက်ဦး ဒီလို စည်းကမ်း ပျက်ကွက်တာမျိုးဟာ KIA မှာ ဆိုရင် စဉ်းတောင် စဉ်းစားမိမှာ မဟုတ်ဘူး”

“လမ်းပြမပါဘဲ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့မဆက်နိုင်ဘူး။ မန်ဖိုင်လမ်းကို ကျွန်တော်လည်း မသိဘူး”

ကျွန်ုပ်က ခပ်ဆတ်ဆတ် ဝေဖန်လိုက်သည်ကို နာသွားသဖြင့် အေးသန်းက ပြန်ပက်သည်။

“ဒါဆိုလည်း ရှာရမှာပေါ့၊ မင်းတို့တွေ လူငယ်တွေကို ထောင်နဲ့ချီစုပြီး သေဖို့ အတွက် ရှေ့တန်းလွှတ်နိုင်ကြသေးတာပဲ၊ မန်ဖိုင်သွားဖို့ လမ်းပြတစ်ယောက်ကို ဘာလို့ မရှာနိုင်ရမှာလဲ”

ကျွန်ုပ်၏ နောက်ထပ်ထိုးနှက်ချက်ကို တော်တော်တင်းသွားပြီး စကားတစ်လုံးမျှ မပြောဘဲ နေရာက ထ၊ ထွက်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်က ဝရန်တာပေါ်တွင် တစ်ယောက်တည်း ကျန်ခဲ့ပြီး ဆေးပေါ့လိပ်ကို မီးကောက်ညှိရင်း မီးခိုးတွေကို မျက်နှာရှေ့ မှုတ်ထုတ်လိုက် သည်။ သို့ပေမဲ့ ယခုမှ ရောက်လာသော မျက်နှာစိမ်းတစ်ယောက်ကို အိမ်ရှေ့မှ ပါးစပ်တွေ အဟောင်းသားနှင့် ငေးကြည့်နေသော လူတစ်အုပ်ကိုကား မီးခိုးတို့က မကွယ်နိုင်၊ နာရီ ဝက်အကြာတွင် သန်းအေးရောက်ပြန်ရောက်လာပြီး၊ လားထိန်းသမားနှင့်၊ လားပေါ်မှာ ကျွန်ုပ် အထုပ်အပိုးတွေရှိနေဆဲ။

“ရှေ့တစ်ရွာကို ဆက်သွားကြမယ်”

ဝရန်တာပေါ်မှ ကျွန်ုပ်တို့ ခပ်သုတ်သုတ် ဆင်းပြီး လက်ထဲကလည်း လမ်းလျှောက် တုတ်ကိုင်လျက်၊ လူအုပ်ကြားထဲ တိုးဝှေ့ကာ အရှေ့မြောက်ဘက်မှ စပါးခင်းအချို့ကို ဖြတ်လာခဲ့ကြသည်။ အနားက ချောင်းထဲတွင်မူ မိန်းမတစ်အုပ်ရေချိုးနေကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ ရုတ်ရုတ်သည်းသည်းနှင့် ဖြတ်လျှောက်သွားကြသည်ကို ကိုယ်လုံးတီးနှင့်ပင် မော့ကြည့် နေကြသည်။

ယခုရောက်လာသော ရွာကား ကျိုင်းခန့်ရွာထက်ပင် နားဖို့မသင့်၊ ရွာထဲတွင် ရှင်ပြုမင်္ဂလာပွဲကျင်းပနေကြရာ၊ လူတွေ ရာနှင့်ချီစုနေကြသလို၊ အိုးစည်၊ လင်းကွင်း၊ ဆိုင်းသံ ဗုံသံတွေ ဆူဆူညံလျက် ရွာလမ်းတစ်လျှောက်မှာ လူအုပ်တွေ ကခုန်နေကြသည်။ လူကြီးတွေက မောင်ရှင်လောင်းတွေကိုထမ်းရင်း စည်းချက်အတိုင်း လှုပ်ယမ်းနေကြသည်။

“ဒီမှာ ထိုင်စောင့်နေ၊ လမ်းပြသွားရှာလိုက်ဦးမယ်”

သန်းအေးက သူ့ကိုယ်သူ ပြောသလိုနှင့် ထ၍ ရွာထဲဝင်သွားသည်။ လားတစ်

ကောင်၊ လားထိန်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့သုံးဦးသား ကျန်ခဲ့ရာ ထိုအခိုက် သေနတ်ကိုယ်စီ လွယ်လျက် အရက်မူးနေသူ လူတစ်စု ကျွန်ုပ်တို့ အနီးမှ ဒယ်မ်းဒယ်မ် လျှောက်သွားရာမှ ဗကပယူနီဖောင်းနှင့် လူနှစ်ယောက် ကျွန်ုပ်ရှေ့ရောက်လာသည်။

“ယူ... ယူ... ဝဲယူဂိုး”

လူတစ်ယောက်က တစ်လုံးတည်းသာ သိထားသော အင်္ဂလိပ်နှင့် ကျွန်ုပ်ကို လှမ်းပြောလိုက်ရာ သူ့ပါးစပ်ထဲက အရက်ခိုးတွေ ကျွန်ုပ်မျက်နှာပေါ်လာရိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်သက်ပြင်းတစ်ချက်မှတ်ထုတ်ရင်း နေရာကထကာ လူအုပ်ကြားထဲတိုး၍ သန်းအေးကို ရှာရပြန်သည်။ သန်းအေးကား ဝရန်တာတစ်ခုပေါ်တွင် ဒေသခံလူတချို့နှင့် အေးအေးဆေးဆေး အရက်သောက်နေသည်။

“ဒီလောက်ဆိုတော်ပြီထင်တယ်၊ ဘယ်မှာလဲ လမ်းပြ”

“လူတွေအားလုံး ပျော်ပါးနေတဲ့အချိန်မှာ ခင်ဗျားဘာလို့ ဒီလောက်စိတ်ဆိုးနေရတာလဲ”

“သေလိုက်စမ်းပါလား... အပြင်လူတွေ ဒီလောက်များနေတဲ့နေရာမှာ ငါတို့အတွက် ဘယ်လိုလုံခြုံနိုင်မှာလဲ”

ကျွန်ုပ်ပေးလိုက်သော အကြောင်းပြချက်ကို သန်းအေးသဘောပေါက်သွားပုံရသည်။ ဝရန်တာမှ ခြေဒရွတ်တိုက်ဆင်းလာပြီး သူနှင့်သောက်နေသူတစ်ယောက်ကို လက်ယပ်ခေါ်လိုက်သည်။

“ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်းက လမ်းသိတယ်။ သွားကြမယ်”

မုံးဝ၏ နှစ်လိုဖွယ်အလှကား မွန်းလွဲနေရောင်အောက်တွင် အစိုးရသတင်းပေးတွေ၊ သူလျှိုသူကန်တွေ၊ အရက်သမားတွေနောက်က အလိုက်ခံနေရသလိုနှင့် ချက်ချင်းပျောက်ကွယ်သွားပြီးနောက် မန်ဖိုင်တောင်ပေါ်သို့ တရွေ့ရွေ့ ရောက်လာပြီး တောက်ဘက်က မြင်ကွင်းတွေ ကျုံ့သွားခါမှ စိတ်ထဲပေါ့သွားသည်။ သို့ပေမဲ့ မကြာလိုက်၊ တောင်တက်ခရီးတစ်ဝက်ခန့်တွင် သေနတ်သံတွေ နီးနီးကပ်ကပ် ကြားလိုက်ရသဖြင့် တောင်စောင်းတစ်လျှောက်လိုက်ရှာကြည့်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင်မူ စောစောက ကျွန်ုပ်နှင့် ဆုံခဲ့သော အရက်မူးသမား ဗကပအရာရှိ (၂) ယောက်၊ တစ်ယောက်က မြင်းကုန်းနီးပေါ်တွင် ထိုင်လျက် လက်တစ်ဘက်က ပစ္စတိုနှင့် မိုးပေါ်ထောင်ပစ်နေပြီး တစ်ယောက်က ဒယ်မ်းဒယ်မ်နှင့် မြင်းဘေးက လျှောက်ရင်း တဟီးဟီး၊ တဟားဟားနှင့် ရယ်နေကြပါ၏။

“ဒီကိစ္စက တော်တော်လွန်နေပြီ၊ အဲဒီလူဆီက သေနတ်ကို ချက်ချင်းသိမ်းဖို့ ကောင်းတယ်။ အဲဒါမင်းတို့ထဲက အရာရှိတစ်ယောက်ပဲ မဟုတ်လား”

သန်းအေးဆီက စကားပြန်မရ၊ မျက်နှာကြီးနီရဲပြီး ရှေ့က သေနတ်နှင့် လက်ဆော့နေသူကို မိဖို့သာ တွန်းလျှောက်သွားသည်။ သူတို့ ခွန်းကြီးခွန်းငယ် ပြောသံဆိုသံတွေကို

သစ်တုံးတစ်တုံးပေါ်မှာ ထိုင်စောင့်နေရင်း ကျွန်ုပ်ကြားနေရသည်။ တအောင့်အကြာတွင် သန်းအေး မှုန်မှုန်သုန်သုန်နှင့် ပြန်ရောက်လာသည်။

“ရှင်းသွားပါပြီ၊ အဲဒီလို မလုပ်ဖို့ ကျွန်တော်ပြောလိုက်ပြီ”

သူတို့နှစ်ယောက်ကို ကျွန်ုပ်တို့လူစု ဘာမျှမပြောဘဲ ကျော်တက်သွားသည့်အခါ သူတို့နှစ်ယောက်က ရပ်နေရာက ပေးစောင်းစောင်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ကြည့်နေသည်။ ယခုတစ်ခါတောင်တက်ခရီးကား မသက်သာ၊ ဗကပတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ လုပ်ကိုင်နေသည်ကို ဒေါသထွက်နေရသည့်အထဲ တောင်တက်လာရသဖြင့် ဟပ်ထိုး ပစ်၍ လှဲပစ်လိုက်ချင်စိတ်ပင် ပေါက်လာပြီး တဖြည်းဖြည်းနှင့် တောင်ပေါ်သို့ ရောက်လာခဲ့ သည်။

ဟောဟဲလိုက်နေသော်လည်း စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနှင့် တက်လာခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တစ်ယောက် တည်း ရှေ့ဆုံးက ရောက်လာပြီး နောက်ကလူတွေ မိလာသည့်အခါ ဆည်းဆာပြုလေပြီ။ မန်းပိုင်ရွာထဲသို့ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးစုပြီး ရွာထဲသို့ ခွေးတစ်စီနှင့် ဝင်လာခဲ့ရာ လမ်းပြလုပ် သူက ဗကပရုံးဆီ ဦးဆောင်လာသည်။ ရွံ့အုတ်သရီးနှင့် ရုံးအဆောက်အအုံကား ထုံးစံ အတိုင်း ကုလားထိုင် သုံးလေးလုံးနှင့် စားပွဲတစ်လုံးမှအပ အခြားပရိဘောဂမရှိ။ နံရံပေါ် တွင် ချိတ်ထားသော ဓာတ်ပုံထဲမှ ကား(လ်)မတ်၊ အိန်ဂျယ်၊ လီနှင့်၊ စတာလင်နှင့် မော်စီတုန်းတို့ကား အခင်းမရှိသော အဆောက်အအုံကို ငုံ့ကြည့်နေကြသည်။ ယူနီဖောင်း အစိမ်းနှင့် လူငယ်လေးတွေက ရေဇွေးကြမ်းနှင့် ဘီစကွတ်မုန့်ပန်းကန် လာချသည်။

“ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာတည်းလို့မဖြစ်ဘူး၊ အပြင်လူတွေများတယ်။ (၁၀) ကီလိုမီတာ ဝေးတဲ့ လျှို့ဝှက်စခန်းကို ဂျစ်ကားနဲ့ သွားကြမယ်”

သန်းအေးပြောတာသင့်တင့်လျှောက်ပတ်သဖြင့် စောစောက စိတ်ဆိုးခဲ့သည်ကို စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည်။

‘နေ့လယ်ခင်းက ငါစိတ်ဆိုးခဲ့တာကို မင်းခွင့်လွှတ်မယ် မျှော်လင့်ပါတယ်။ အပြင် လူတွေ ငါ့ကို လုံးဝမတွေ့စေချင်လို့ပါ။ တရုတ်ပြည်ထဲက တစ်ကြိမ်ပြန်လာရပြီးပြီဆိုတော့ ဒီတစ်ခါ သေချာအောင် လုပ်ဖို့လိုတယ် မဟုတ်လား’”

“ကျွန်တော်သဘောပေါက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဘက်က ပေါ့ဆတဲ့အတွက် လည်း ခွင့်လွှတ်စေချင်ပါတယ်”

“ကိစ္စမရှိတော့ပါဘူး၊ ဒီနေ့ ဧပြီအရူးနေ့မဟုတ်လား ဒါကြောင့် အားလုံးမှားနိုင် ပါတယ်”

ကျွန်ုပ်တို့ရယ်လိုက်ကြပြီး စောစောက ပြဿနာတွေကို မေ့ပစ်လိုက်ကြသည်။ သန်းအေး ပန်ဆန်းပြန်သည့်အခါ တော်တော်ညစ်ပေါက်ကပ်ကျယ်နိုင်တဲ့ ဧည့်သည်ဆိုသော အထင်နှင့် မပြန်စေချင်ပါ။ ကျွန်ုပ်ကို ဗကပက သူတို့ပေါ်လစီနှင့် အရပ်ရပ် အခြေအနေ အားလုံးကို ဝေဖန်သူအဖြစ် မြင်လျှင်လည်း ကိစ္စမရှိပါ။ သို့ပေမဲ့ အခြောက်တိုက်

ဘဝင်မြင့်နေသူအဖြစ် မြင်သွားမှာကိုမူ ကျွန်ုပ်လုံးဝမလိုလားပါ။ လားပေါ်က အထုပ် အပိုးတွေကိုချပြီး ဂျစ်ကားနောက်ထဲ ပစ်တင်လိုက်ပြီး မှောင်နှင့်မည်းမည်းထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်လာခဲ့ကြရာ၊ ကျင်းခွက်တွေ ချိုင့်ခွက်တွေနှင့် လမ်းကျင်းလေးပေါ်တွင် တင်ပို့ရုံး တအုံးအုံးနှင့် မောင်းလာရာမှ တစ်နေရာအရောက်တွင်မူ အင်ဂျင်တုံးက ဆတ်ခနဲ ဆတ်ခနဲ တုန်ခါလာပြီး စက်ထိုးရပ်သွားသည်။ ဒရိုက်ဘာနှင့် မန်ဖိုင်စခန်းမှ ပါလာသော အခါကောင်လေးတို့က အင်ဂျင်ကို တစ်ချက်ပြီးတစ်ချက် ဆက်တိုက်နှိုးနေရာ နောက်ဆုံး ‘ပလပ်’ထဲ ဆီလျှံသွားပြီး လုံးဝ လက်လျှော့ကာ ဒရိုက်ဘာက သန်းအေးကို ဗမာလို တစ်ခုခုပြောလိုက်သည်။

“ကျွန်တော်ဆင်းတွန်းမယ်၊ ခင်ဗျားက ဓာတ်မီးနဲ့ ရှေ့ကို ထိုးပြ၊ ဘက်ထရီအား ကုန်သွားပြီထင်တယ်၊ ရှေ့မီးကြီးဖွင့်လိုမရတော့ဘူး”

အိတ်ထဲက ဓာတ်မီးထုတ်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်ထိုင်ခုံဘေးပေါက်မှ ကိုယ်ကိုလွှဲထွက် ၍ ရှေ့က လမ်းကျင်းလေးဆီ မီးထိုးပေးလိုက်သည်။ သန်းအေးနှင့် မန်ဖိုင်မှ ပါလာသော စစ်သားအချို့ ကားပေါ်ကဆင်းပြီးတွန်းကြရာ၊ ဆင်ခြေလျော့ရောက်၍ အရှိန်ရသည်နှင့် ဒရိုင်ဘာက ဂီယာကို ကောက်ထည့်ရင်း စက်နှိုးလိုက်ပါသော်လည်း မနိုး၊ နောက်တစ်ကြိမ် အရှိန်ယူ၍ နှိုးလိုက်ပြန်သည်တွင်လည်း မထူး။ သို့ရာတွင် ပြဿနာကား ရှေ့သို့ ဓာတ် မီးနှင့် ထိုးပြနေစဉ် ဘယ်ဘက်ကို ကွေ့လိုက်သည်တွင် ကျွန်ုပ်တို့သွားနေသော လမ်းကျဉ်း လေးမှာ တောင်စောင်းဘေးတွင် ကပ်ဖောက်ထားသည်ကို သိလိုက်ရသည်။ ဒရိုက်ဘာ ကလည်း ရှေ့ကလမ်းကို မကြည့်ဘဲ သော့ပေါက်ထဲကိုသာ သော့ထိုးပြီး ကလိနေသဖြင့် နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် မော်တော်ကား ဆောင့်ထွက်သွားပြီး လမ်းပေါ်သို့ မနည်းမောင်းတင်နေ ရသည်ကို ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်လိုက်ရာ ဒီနေရာအထိ ရောက်လာကာမှ ကားမှောက်ပြီး ကျွန်ုပ် မသေချင်။

“ရပ်တော့၊ ဒီလိုလုပ်လို့ ဘယ်လိုရမှာလဲ”

“အခြားနည်းမရှိဘူးလေ”

“ဒါဆိုရင် လမ်းလျှောက်တာပဲကောင်းတယ်၊ နောက်ကျလည်း မထူးပါဘူး”

နောက်က ကားတွန်းနေသူတွေဆီက ဘာသံမျှမကြားရသဖြင့် လက်နှိပ်မီးကို ပိတ်ပြီး ကားပေါ်က ကျွန်ုပ်ခုန်ဆင်းလိုက်သည်။ ဓာတ်မီးပိတ်လိုက်သဖြင့် ရုတ်တရက် ဝိန်းဝိန်းမှောင်ကြီးကျသွားသဖြင့် ဒရိုင်ဘာက ကားကို ဘရိတ်အုပ်၍ တုံ့ခနဲရပ်လိုက်သည်။ သန်းအေးနှင့် စစ်သားလေးတချို့ကား နောက်မှာ မောမောနှင့် ထိုင်နေကြသည်။

“လမ်းလျှောက်ကြမယ်၊ ဒီလိုဆက်လုပ်နေရင် မော်တော်ကား ချောက်ထဲကျသွား လိမ့်မယ်”

ဤတွင် ဒရိုင်ဘာက စစ်သားလေးတစ်ယောက်ကို အော်ပြောလိုက်ရာ ထိုစစ်သားက ငေါက်ခနဲထ၊ပြီး မန်ဖိုင်ဘက်ပြန်လှည့်ပြေးသွားသည်။

“ဘာသွားလုပ်တာလဲ... ကားတွန်းဖို့ လူတွေထပ်ခေါ်တာလား”

“မဟုတ်ဘူး...ထော်လာဂျီတစ်စီး သွားယူခိုင်းလိုက်တာ”

ကျွန်ုပ်အပေါ် အလေးဂရုပြု၍ စာနာတတ်သော သူတို့စိတ်ကို သိရပြန်တော့ ကျွန်ုပ် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရပြန်ပါသည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ နောက်ဆုံးခရီးကိုမူ ကံကြမ္မာလက်ထဲအပ်လိုက်ပြီး လမ်းဘေးတစ်နေရာတွင် ထိုင်၍ ဆေးပေါ့လိပ်ကိုသာ တွင်တွင် ဖွာနေလိုက်တော့သည်။

တစ်အောင့်အကြာတွင် အဝေးမှ အင်ဂျင်ခတ်သံ ခပ်ကြမ်းကြမ်းကို ကြားနေရပြီး ရှေးမီးသီးကြီးတစ်လုံးက တောင်ကြောတစ်လျှောက် မြွေလိမ်မြွေကောက် လမ်းအတိုင်း ကွေ့ပတ်လာနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ထော်လာဂျီ လာလေပြီ။ ဂျစ်ကားကို ပစ်ထားခဲ့ပြီး အထုပ်အပိုးတွေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ထော်လာဂျီနောက်တွဲပေါ် ပြောင်းလိုက်ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ထိုင်စရာအခင်းအပြင်မရှိ၊ သံပြားပေါ်မှာ ဖင်ချ၊ထိုင်လိုက်ရသဖြင့် ဤခရီးကား မသက်သာ၊ ထော်လာဂျီမစီးဘဲ မန်ဖိုင်မှ လမ်းလျှောက်လျှင် ယခုထက်ပင် ပို၍ မြန်မည်လားဟု လမ်းတွင်တွေးမိသေးသည်။ သန်းခေါင်မတိုင်မီ ညခင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့ဘက်တွင် မီးအလင်းရောင်မြင်ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့လာနေသော စခန်းဖြစ်ကြောင်း နားလည်လိုက်သည်။ ဝါးအိမ်တစ်အိမ်ရှေ့တွင် ထော်လာဂျီထိုးရပ်လိုက်ပြီး အားလုံး အောက်ဆင်းကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ဖုန်တွေပေလူးနေသဖြင့် ခါးဆန့်၊ ကျောဆန့်ရင်း အကျိုးအကျေ ရှိ၊ မရှိ တစ်ကိုယ်လုံး စစ်ဆေးရသေးသည်။

စခန်းတွင် လူတချို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်ကြိုနေကြပြီး လူငယ်တစ်ယောက် ထွက်လာပြီး ကျွန်ုပ်ကိုလက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။

“ခင်ဗျားတို့ နောက်ကျတာပဲ၊ ညစာပြင်ဆင်ထားတာတောင် တော်တော်ကြာ သွားပြီ”

အင်္ဂလိပ်စကားပြောနိုင်သည်ကို ထောက်ရှုခြင်းဖြင့် ထိုလူငယ်သည်လည်း ကျောင်းသားဟောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်မည် ယူဆရသည်။

“စောင့်နေရတာ စိတ်မကောင်းပါဘူး၊ လမ်းမှာ အခက်အခဲလေးတစ်ခု ဖြစ်သွားလို့ ကြန့်ကြာသွားတာပါ”

စိတ်ရော၊ ကိုယ်ရော နုံးခွေနေပြီဖြစ်၍ ထမင်းခိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်စကားမပြောနိုင်တော့၊ တောအရက် ဖန်ခွက်ကြီးနှင့် တစ်ခွက်ကျိုက်ချလိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင် ချပေးထားသော အေးစက်စက် ထမင်းတစ်ပန်းကန်နှင့် ဝက်သားဟင်းတွေကို ပြောင်အောင်စားလိုက်ပြီး နောက်၊ ဖျာပေါ်တွင် တချိုးတည်း အိပ်ပျော်သွားလေရာ၊ ယနေ့ကား အမှန်ပင် ဧပြီအရူးနေ့ ဖြစ်တော့သည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက် အိပ်ရာထတွင် ကျွန်ုပ် စိတ်ရောကိုယ်ပါ လန်းဆန်းနေသည်။ မနက်စာ စားပြီးနောက် သန်းအေးပြန်သွားသည်။ ဗကပအရာရှိတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ် တည်းခိုဖို့ နေရာလိုက်ပြရာ၊ မုံးဝချိုင့်ဝှမ်းကို လှမ်းမြင်နေရသော တောင်ပေါ်တွင် တည်ထားသော တဲတစ်လုံးပေါ်တွင် နေရာချပေးသည်။ ချိုင့်ဝှမ်း၏ အနောက်ဘက် တောင်တန်းပေါ်တွင်မူ အစိုးရတပ်စခန်း (၂) ခုတပ်စွဲထားရာ ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိအလာကို ဤနေရာကပင် စောင့်ရမည်ဖြစ်သည်။

နမ့်လွေကား တရုတ်နယ်စပ်တစ်လျှောက်မှ ဗကပအခြေခံဒေသနှင့် မြစ်နောက်ဘက် ပြောက်ကျားဒေသတို့ကို ပိုင်းခြားထားပြီး မျက်နှာချင်းဆိုင် တောင်တန်း၏ အခြားတစ်ဘက်တွင်မူ အစိုးရမြို့စောင့်တပ်ထိန်းချုပ်ထားသော မုံးယောင်းချိုင့်ဝှမ်းရှိသည်။ တောင်တန်းပေါ်တွင် တစ်ချိန်က အခါလူမျိုးတို့ နေထိုင်ခဲ့ကြသော်လည်း ဗကပနှင့် အစိုးရတပ်ဖွဲ့တို့ကြား စစ်ကြောင်းကျနေသဖြင့် တောင်ဘက်ပိုင်း ထိုင်းနိုင်ငံအထိ လွတ်ရာ ကျွတ်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားကြသည်။

ဤခြံရက်အနည်းငယ်အတွင်း ကျွန်ုပ်ရောက်လာသည့်နေ့က အင်္ဂလိပ် စကားပြောနိုင်သော ပညာတတ်တစ်ယောက်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ရင်းနှီးလာရာ သူ့အမည်မှာ ချစ်သန်းဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်ထက်ပင် အရပ်ရှည်သေးသည်။ သို့ပေမဲ့ ပိန်ပိန်ပါးပါးနှင့်၊ ဆံပင်ကား လိပ်ကောက်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲ ဇေဝဇေဝဖြစ်နေရာမှ သူသည် အိန္ဒိယ ဘင်္ဂါလီအနွယ်ဖြစ်၍ မန္တလေးဇာတိဖြစ်ကြောင်း၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ အင်္ဂလိပ်စကားကို ကျွမ်းကျင်စွာပြောနိုင်သလို မိခင်ဗမာစကားအပြင် ရှမ်းစကား၊ အခါစကားနှင့် ဘင်္ဂါလီစကားကိုလည်း ထမင်းစားရေသောက် ပြောနိုင်သူဖြစ်သည်။

၁၉၇၀ လွန်ကာလများက မြန်မာပြည်နိုင်ငံရေးတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ခဲ့သော ပညာတတ်လူငယ်များနည်းတူ၊ ချစ်သန်းသည်လည်း မြို့ပေါ်တွင် နေမရနိုင်လောက်အောင် စစ်ထောက်လှမ်းရေးတို့က ဒုက္ခအမျိုးမျိုးပေးနေသဖြင့် ဗကပလွတ်မြောက်ဒေသသို့ တောခိုလာခဲ့သူဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ပစ္စည်းမဲ့ အလုပ်သမားတို့က တောင်သူလယ်သမားနှင့် လက်တွဲ၍ တော်လှန်ရေးကြီးကို ဦးဆောင်ရမည်ဆိုသော မဟာအတွေးအခေါ်ဖြင့် တော်လှန်နေသော ဗကပတို့ကမူ ချစ်သန်းကဲ့သို့ ပညာတတ်တို့ကို နေရာမပေး။ ယခုသူတာဝန်မှာ မန်ဖိုင်အနီး ဆေးရုံတွင် ဆေးဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ပေးထားသော်လည်း ဤဒေသတစ်ဝိုက်တွင် သူတစ်ဦးတည်းသာ အင်္ဂလိပ်စာတတ်သဖြင့် လောလောဆယ် ကျွန်ုပ်၏ စကားပြန်အဖြစ် တာဝန်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ညဘက်ဆိုလျှင် သူ့အိမ်အပြင်ဘက် ဝရန်တာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ထွက်ထိုင်၍ နိုင်ငံရေးအကြောင်း၊ ပြည်တွင်းစစ်နှင့် သူ၏ အတွေ့အကြုံတို့ကို ပြောဆိုကြရာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ မွေး၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကြီးပြင်းလာခဲ့ပါသော်လည်း လူမျိုးရေးခွဲခြားထားသော မြန်မာ

နိုင်ငံသားဥပဒေအရ သူသည် နိုင်ငံသားတစ်ယောက်အဖြစ် ရပ်တည်ခွင့်မရ၊ ဥပဒေအရ သူသည် နိုင်ငံမဲ့ တစ်ယောက်ဖြစ်နေရှာသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၇၀ လွန်နှစ်များကျောင်းသား လှုပ်ရှားမှုများမတိုင်မီ အိန္ဒိယ ကာ(လ်)ကတ္တားသို့ ထွက်ခွားသွားသောသူ၏ အစ်ကိုကား အိန္ဒိယနိုင်ငံသားအဖြစ်ရရှိခဲ့ကြောင်း သူက ပြောပြသည်။

“အိန္ဒိယမှာ သူရှိနေသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူဘာလုပ်ပြီး ဘယ်မှာနေသလဲ ဆို တာတော့ ကျွန်တော် မသိဘူး။”

တစ်ခါတစ်ခါ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် ယခုလိုတောကြိုတောင်ကြားထဲတွင် သူ့ကို မရှိ စေချင်၊ ကာ(လ်)ကတ္တားလို နေရာမျိုးတွင် သူရှိနေမည်ဆိုလျှင် ကာ(လ်)ကတ္တား ကောလိပ် လမ်းမှ အင်ဒီးယန်းကော်ဖီဟောက်(စ်)တွင် အခြားပညာတတ် ဘင်္ဂါလီလူငယ်တို့နှင့် ကမ္ဘာ့အရေးအရာတို့ကို လက်ရည်တပြင်တည်း ဆွေးနွေးငြင်းခုံနေမည့် ချစ်သန်းကို စိတ်ကူးထဲက မြင်ယောင်နေမိသည်။

ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိကို စောင့်ရင်း ရက်အချို့ကုန်သွားသည်။ တရုတ်နယ်စပ်မှ လူများ စခန်းအနီး မကြာခဏရောက်လာသော်လည်း သူတို့နှင့် ဒေသခံတွေ့ကို အလွယ် တကူခွဲခြားသိနိုင်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းပလင်း တစ်စွန်းတစ်စမှ မထွက်ရလေအောင် ဒေသခံတွေ့နှင့် အတတ်နိုင်ဆုံးရှောင်၍ အိမ်ထဲမှာပဲနေ၊ နေရသည် ဖြစ်၍ ယခုပြီးဆုံးခါနီးပြီဖြစ်သော ကျွန်ုပ်တို့ခရီးရှည်ကြီးကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်တွေးတော နိုင်စရာ၊ အချိန်နှင့် အခွင့်အရေးတွေ ရှိနေသည်။

ညဉ့်နက်သည်အထိ ဝါးစားပွဲလေးတွင် ထိုင်ကာ ဒိုင်ယာရီနှင့်မှတ်စုတို့ကို ရေနံဆီ မီးခွက်နှင့် ဖတ်ရင်း အတိတ်ပုံရိပ်တွေ လင်းလက်လာသည်။

ကိုဟီးမားတွင် ဆိုင်တိုင်းကို မွေးခဲ့တာတွေ၊ NSCN ဌာနချုပ်တွင် တွေ့ခဲ့ရသော ထူးထူးဆန်းဆန်း နတ်ဝင်သည်တွေ၊ နာဂတောင်ကြားက သေနတ်သံတွေ၊ ကချင်တောင် တန်းကြီးတွေပေါ်က ပျော်ရွှင်စရာနေ့ရက်တွေ၊ သွေးစိမ်းရှင်ရှင်လွှမ်းနေသော စိစိဝမ်၊ ကိုးကန့်နှင့်ဝ၊ တောင်တန်းတွေပေါ် ကျွန်ုပ်ကျော်လွှားခဲ့ရသော ခရီးကြမ်း၊ ပန်ဆန်းက တော်လှန်ရေး အရုပ်ထုပ်၊ စသည် စသည်တို့ကား မျက်ဝါးထင်ထင် ပြန်မြင်လာခဲ့ရာ၊ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ကား အိန္ဒိယတွင် လည်တဆန့်ဆန့်စောင့်ဆိုင်နေစဉ်က ကျွန်ုပ်တို့ကို လက်ယပ်ခေါ်နေပါသော ကျောက်စိမ်းမြေကို ကျော်လွန်၍ ဤမျှအဝေးအလံအထိ ရောက် ခဲ့ချေပြီ။

သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်၏ အတွေးတို့ကမူ အမြောက်ဆန်၊ ကျည်ဆန်တို့ဖြင့် မွေ့ကြေနေ သော မြန်မာပြည်တောင်တန်းဒေသနေ ပြည်သူတွေအကြောင်းကိုသာ စိတ်ရောက်နေ သည်။ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကို စိုးရိမ်သဖြင့် တောထဲတွင် ပုန်းကွယ်၍ စာသင်နေရသော အင်ဂွမ်လရွာမှ ကလေးတွေကို ကျွန်ုပ်ပြေးမြင်မိသည်။ ဝ၊တောင်တန်းတွေထဲက မန်းဆိုင်

အနီးရွာလေးတစ်ရွာကို ဝေလီဝေလင်း ဒလမန်းကြမ်းဝင်တိုက်ခဲ့ကြသည်ကိုလည်း သတိရ လိုက်ရာ ဒီလူတွေ ဒီတစ်သက် ပုံမှန်ဘဝနှင့် ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းနေရာ နေရပါမလားလို့ တွေးမိလိုက်သည်။

အမှန်အားဖြင့် တောင်တန်းဒေသကား နိုင်ငံ၏ အခြားဒေသတွေနှင့် ကင်းပြတ် နေခြင်းသည်လည်း ပြဿနာ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်၊ မန္တလေးအပါ အဝင် အလယ်ပိုင်းမြို့ကြီးများနှင့် အလှမ်းဝေးနေသော ကမ္ဘာတစ်ခုလိုဖြစ်နေသဖြင့် တောင် တန်းဒေသပြည်သူတို့၏ ဒုက္ခ သုက္ခတို့ကို လူအနည်းငယ်လောက်သာ နားလည်သဘော ပေါက်ကြရာ ဤအချက်သည်ပင် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး လုပ်ငန်းကြီးအတွက် ကြီးမားသော စိန်ခေါ်မှုကြီး ဖြစ်ပါ၏။

အဆိုပါကိစ္စကို တစ်ည၊ ချစ်သန်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေးနွေးကြရာ သူက သဘောတူ သည်။

“ကျွန်တော် မန္တလေးမှာနေတုန်းက ဗမာပြည် အဲဒီနေရာတွေမှာ ဒီလိုဖြစ်လိမ့် မယ်လို့ လုံးဝမထင်ခဲ့မိဘူး”

အခါရွာလေးတွေ ပျံ့ကျနေသော တောင်တန်းကြီးဘက်တစ်ချက်ဝှေ့ကြည့်ရင်း ဆက်ပြောသည်။ “အစိုးရစစ်သားတွေက ရွာသားတွေကို သွေးအေးအေးနဲ့ သတ်နေတာ တွေ၊ မိုင်းကွင်းထဲကို ရှေ့က ဖြတ်လျှောက်ခိုင်းပြီး မိုင်းရှင်းခိုင်းနေတာတွေ၊ ရွာတွေကို မီးတိုက်ပစ်နေတာတွေ၊ အရပ်သားတွေကို အဓမ္မပေါ်တာဆွဲနေတာတွေကို လာပြောပြရင် တောင် ကျွန်တော် ယုံမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အခုတော့ အဲဒီကိစ္စတွေ အားလုံးဟာ ဒီမှာ တကယ်ဖြစ်နေတာတွေပဲ၊ ဒေသခံပြည်သူတွေ နေ့စဉ်ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ဒုက္ခတွေပဲ”

မြန်မာပြည်၊ ပြည်တွင်းစစ်ကြီးကား အရှေ့တောင်အာရှဒေသအတွင်း အခြားသော လက်နက်ကိုင် ပဋိက္ခတွေလို ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်၍ အရှိန်အဟုန်ပြင်းထန်သည့်တိုင် မြန်မာပြည်ကိုယ်တိုင်က တံခါးပိတ်၍ အထီးကျန်နေသလို တိုက်ပွဲဖြစ်နေသော ဒေသ တို့သည်လည်း ဆိုခဲ့သလို တိုင်းပြည်အစွန်အဖျားတစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်၍ မြန်မာပြည် တွင်းစစ် အကြောင်းကိုမူ ပြင်ပကမ္ဘာကြီးက မသိကြတာပဲဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံခြား သတင်းထောက်တစ်ဦးတစ်ယောက်က မြန်မာပြည် အစွန်အဖျားမှ တောတောင်များ အတွင်း အသက်စွန့်၍ သွားရောက်မှသာလျှင် မြန်မာပြည်စစ်သတင်းတို့ကို ကမ္ဘာကြီးက သိရမည်ဆိုလျှင် ဤအဓိပ္ပာယ်အရ ကျွန်ုပ်၏ ခရီးကားပြီးမြောက်အောင်မြင်ခဲ့လေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ မွေးဖွားစ သမီးငယ်အသက်နှင့်ပင် စွန့်စားခဲ့ရသည်ဖြစ်၍လည်း မြန်မာ ပြည်နှင့်တကွ မြန်မာပြည်သူအပေါင်းတို့သည်ကား ကျွန်ုပ်တို့ နှလုံးသားများနှင့် အစဉ် ထိစပ်နေလိမ့်မည်ဟု ခံစာမိပါ၏။

စခန်းတွင် (၁၀) ရက်မြောက်ကျော်လွန်လာခဲ့ပြီး တစ်ည၊ ကျွန်ုပ်နှင့် ချစ်သန်းတို့ ဝရန်တာမှာထိုင်နေစဉ် ကျွန်ုပ်နှင့် ရင်းနှီးသော ရယ်သံတစ်သံကို အပြင်ဘက် အမှောင်ထဲက ကြားလိုက်ရသည်။ ဆိုင်နောင့်နှင့် မိန်းကလေးတစ်ယောက်၊ လှေကားမှ ကျွန်ုပ်တို့ ရှိရာသို့ တက်လာနေကြသည်။ ဆိုင်တိုင်းက ကျွန်ုပ်ကို မြင်သည်နှင့်ပြုံးပြရာ သူ့အမေ ရင်ခွင်ထဲက ကျွန်ုပ်လက်ပြောင်းချီလိုက်ပြီး ပွေ့၍ ပေါင်ပေါ်မှာ ထိုင်ခိုင်းလိုက်သည်။

“ကျွန်မတို့ ဒီနေ့ ဂျင်းဟုန်ကထွက်လာတာ၊ ကျွန်မတို့ ခရီးကတော့ ခေါင်းကို မူးသွားတာပဲ”

ဆိုင်နောင့်က ခေါင်းကို ခါယမ်းရင်းပြောသည်။ ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိ မုံးအာမှ ဘတ်(စ်)ကားနှင့် လိုက်ဖို့ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း ရှေ့တွင် တရုတ်ပုလိပ်တို့က မှတ်ပုံတင် စစ်နေသဖြင့် ပန်ဆန်းသို့ ပြန်သွားပြီး ထိုမှ မုံးလားသို့ ဆိုင်တိုင်းကို ချီရင်း လမ်းလျှောက် လာကြသည်။ မုံးလားမှ တရုတ်ပြည်ထဲဝင်၊ ထိုမှ ဘတ် (စ်)ကား တစ်တန်း၊ ထော်လာဂျီ တစ်တန်းနှင့် ဂျင်းဟုန်မှတစ်ဆင့် နယ်စပ်အထိ ဆက်လာပြီး မန်ဖိုင်သို့ ကူးလာကြောင်း သိရသည်။

“စိုင်းနွမ်ပန်းနဲ့ ကျွန်မတို့တွေ့တယ်၊ ရှင့်အကြောင်းတွေ အများကြီးပဲ ပြော သွားတယ်။ မိုက်ကယ်ဒေးဗစ်လည်းပါတယ်။ သူက ရှင့်နဲ့ လွဲသွားတာ စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေတယ်။ ဒီမှာ သူပေးလိုက်တဲ့ ပစ္စည်းတွေ”

ထိုင်းနိုင်ငံလုပ် စည်သွတ်မှုတွေ ပလပ်စတစ်အိတ်ကြီးနဲ့ တစ်လုံးကို ဆိုင်နောင့်က စားပွဲပေါ်တင်လိုက်ပြီး အဖြူအမဲရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံတစ်ပုံကို လှမ်းပေးသည်။ သူ့ရုပ် သွင်က ဥရောပနှင့် အာရှကပြားမှန်း သိသာသည်။

“ကျွန်မတို့အနေနဲ့ သူ့အဖေကို ရှာပေးလို့ရနိုင်မလားလို့ မေးလိုက်သေးတယ်”

ဝါကျင့်ကျင့်ဆေးသားတက်နေပြီဖြစ်သော ဓာတ်ပုံကို ကျွန်ုပ်ကြည့်ရင်း ပြည်တွင်း စစ်ကြီးကြောင့် ရှင်ကွဲ၊ကွဲခဲ့ကြရသော မိသားစုတွေအကြောင်း စဉ်းစားမိသဖြင့် စိတ် မကောင်းဖြစ်ရသည်။

ယခု ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်ငင်းပြဿနာမှာ တရုတ်ပြည်ထဲ ဝင်ဖို့ ဘယ်လိုစီစဉ်မလဲ ဆိုသော နောက်ဆုံး ခရီးစဉ်ဖြစ်သည်။ ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိက မန်ဖိုင်မှတစ်ဆင့် ဂျင်းဟုန် သို့ အချိန်မရွေး ပြန်ဝင်နိုင်သည့်တိုင် ကျွန်ုပ်ကမူ အရှေ့မြောက်သို့ တောလမ်းအတိုင်း (၂) ရက်လျှောက်၍ တရုတ်နယ်ခြားအစောင့်မရှိသော နေရာမှဖြတ်ကူး၍ ထိုမှ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေကို ခွင့်ပြုထားသော နယ်ခြားမှ တာမုံးလုံခေါ် ရှမ်းရွာသို့ ဆက် သွားရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ သတင်းဆိုးကိုလည်း ကြားရပြန်သည်။

“ကျွန်မတို့ထည့်ပေးလိုက်တဲ့စာနဲ့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေ ဖရန်ဆီ မရောက်ဘူး

ထင်တယ်။ ဂျင်းဟုန်မှာ သင်္ကြန်ကျဖို့ ရောက်နေတဲ့ တိုးရစ်တွေအများကြီးပဲ။ ဒါပေမဲ့ တိုးရစ်ရုံးကြော်ငြာသင်ပုန်းမှာ ကျွန်မတို့အတွက် မက်ဆေ့(ချ်) တစ်ခုမှ မတွေ့ခဲ့ဘူး။”

ဆိုင်နောင့်ကြည့်ရသည်မှာ စိတ်ဓာတ်ကျသွားသလားမသိ သက်မတစ်ချက်ချ လိုက်သည်။

“ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဂျင်းဟုန်ကိုတော့ ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ သွားရမှာပဲ။ ဟိုရောက်ရင် ဆွီဒင်သံရုံးကို ကိုယ်တို့ဆက်သွယ်နိုင်ပြီပဲ။ ပုလိပ်တွေနဲ့ တွေ့လို့ စစ်ဆေးရင်လည်း နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ပျောက်သွားတဲ့ တိုးရစ်တွေလို့ ပြောရမှာပဲ”

ဆိုင်နောင့်က အားလုံးအသေးစိတ်စဉ်းစားထားပြီး လုပ်စရာရှိတာတွေ လုပ်လာ သည်။ ဂျင်းဟုန်နှင့် ဆစ်(ပ်)ဆောင်ပန်းနား တိုးရစ်သုံးမြေပုံတစ်ခု ဝယ်လာပြီး တရုတ်ပိုက်ဆံ တချို့နှင့် FEC တွေကိုတောင် လဲလာလိုက်သေးသည်။ FECမှာ တရုတ်တွင် နိုင်ငံခြား ဧည့်သည်တို့အတွက် ထုတ်ပေးထားသော ငွေစက္ကူဖြစ်ပြီး၊ တိုးရစ်တွေအနေနှင့် FEC ကိုသာ အသုံးပြုရသည်။

“ဒါလည်း အသုံးဝင်လာမှာပါ”

ကူမင်းမှ ဂျင်းဟုန်နားတွင်ရှိသော ‘ဆီးမော်(ပ်)’လေဆိပ်သို့လာရာ လေယာဉ်ခရီးစဉ် တစ်ခုမှ ခရီးသည်တစ်ဦး၏ ခရီးဆောင်အိတ်တွင် ချိတ်ထားရသည့် ကတ်ပြားတစ်ခုဖြစ် နေ၍ ကျွန်ုပ်အံ့အားသင့်သွားသည်။

“ဒါတွေအားလုံးကို မင်းဘယ်ကရခဲ့တာလဲ”

“ဂျင်းဟုန်မှာ တိုးရစ်တချို့နဲ့ ကျွန်မစကားပြောဖြစ်တယ်။ သူတို့ကြည့်ရတာ စိတ်ချရမယ့်ပုံရှိတာနဲ့ ကျွန်မတို့လုပ်မယ့် ကိစ္စကို နည်းနည်းပါးပါး ပြောပြလိုက်တော့ သူတို့က ကူညီကြတယ်”

သို့ဖြင့် ရှေ့ခရီးလမ်းအတွက် ကျွန်ုပ်တို့ အစီအစဉ်ဆွဲကြရာ၊ ဆိုင်နောင့်တို့သား အမိက ကင်မရာ၊ မှတ်စုစာအုပ်တွေနှင့် ဗီဒီယိုတိတ်တို့ကို တစ်ပါတည်း ယူပြီး ဂျင်းဟုန် သို့ ဖြစ်နိုင်သမျှ မြန်မြန် ပြန်ဝင်ကြမည်။

“ဂျင်းဟုန်က မိတ်ဆွေတစ်ယောက်အိမ်မှာ ဒီပစ္စည်းတွေကို ထားခဲ့လို့ရတယ်။ ရှင်ယူသွားပြီး ရဲက ဖမ်းလို့ ဒီပစ္စည်းတွေပါ အသိမ်းခံရရင် (၂) နှစ်လုံး အားထုတ်ထား သမျှ အလကားဖြစ်ကုန်လိမ့်မယ်”

ဂျင်းဟုန်သို့ ကျွန်ုပ်ရောက်ပြီး ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိနှင့် ဆုံပြီးသည်နှင့် အမြန် ဆုံး လှုပ်ရှားရမည်ဖြစ်ရာ၊ ဦးဆုံးတိုးရစ်ရုံးတွင် ဖရန့်ဆီမှ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေ ရောက် မရောက် စုံစမ်းရမည်။ မရောက်လျှင် စိတ်ချယုံကြည်လောက်သည့် နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦး ဦးထံ အကူအညီတောင်း၍ မှတ်တမ်းမှတ်ရာနှင့် ဗီဒီယိုတိတ်တွေကို ဘေဂျင်း(သို့)

ဟောင်ကောင်သို့ ပို့နိုင်မည်။ ဤကိစ္စပြီးလျှင် ရဲဖမ်းသွားလည်း ကိစ္စမရှိတော့။ အဖမ်းခံရသည်ဖြစ်စေ၊ မခံရသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုဒင်သံရုံးနှင့် ဆက်သွယ်ရမှာဖြစ်၍ ကံကောင်းလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ကို အမြန်ဆုံး ပြည်တော်ပြန်ပို့ပေးလိမ့်မည်။

ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိ စခန်းတွင် နှစ်ရက် သုံးရက်နေသွားသေးရာ၊ ဆိုင်တိုင်းကား မတွေ့ရသည်မှာ တစ်လမျှပင် မရှိသေး ထွားလာသလို တစ်စခန်းလုံး ကြိုကြိုကြားကြား မကျန် တတောက်တောက်နှင့် သွားပြီးဆော့နေတော့သည်။ သူတို့သားအမိ မန်ဖိုင်သို့ ပြန်သွားသည့်အခါ ကျွန်ုပ်လိုက်ပို့ နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။

“အားလုံးအဆင်ပြေရင် ဂျင်းဟုံမှာ ကိုယ်တို့ပြန်ဆုံကြမယ်”
“ပြေမှာပါ”

ဆိုင်တိုင်းကို ကျောပိုးချီရင်း မထွက်ခွာမီ ဆိုင်နောင့်က စိတ်မပူဖို့ မှာသည်။ တရုတ်စကားနှင့် ဗမာစကားပြောတတ်သော ဒေသခံကောင်မလေးတစ်ယောက်က ဘာတွေ ဖြစ်လို့ဖြစ်မယ်မှန်း မသိသော်လည်း ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိကို ကူဖို့ အဖော်လိုက်သွားသည်။

စခန်းမှ ကျွန်ုပ်၏ နောက်ဆုံးည။ စိတ်ထဲမှာ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် စိုးရိမ်နေမိသည်။ နောက်ဆုံးခရီးပိုင်းကား စတင်ရတော့ မည်ဖြစ်၍ မှားမှားယွင်းယွင်း ဘာမှမဖြစ်ပါစေနဲ့ဟု ဆုတောင်းနေမိသည်။

ဧပြီ (၁၆) ရက်နေ့ မွန်းတည့်တွင်မူ ချစ်သန်း၊ ကျွန်ုပ်နှင့် ဗကပ တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ တို့ စခန်းမှ လှစ်ခနဲ ထွက်၍ မန်ဖိုင်မှ ခပ်သွက်သွက်ဖြတ်လာခဲ့ကြသည်။ ဟိုဘက် ဒီဘက်နယ်ခြားမှ ဒေသခံတွေ မန်ဖိုင်တွင် သင်္ကြန်ရေကစားနေကြသဖြင့် ဘုရားတစ်ဝိုက် တွင် အိုးစည်သံတွေ၊ လင်းကွင်းသံတွေ ပွက်ပွက်ညံနေရာ ဘယ်သူမှ မမြင်ရအောင် သူတို့ကို ကွေ့ဝိုက်လျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ ချိုင့်ဝှမ်းကျဉ်းလေးတစ်ခုဆီ ဦးတည်နေသော တောင်စောင်းပေါ်တက်သည့်အခါ ရှူးဖိနပ်ကို ပလပ်စတစ်အိတ်ထဲထည့်သယ်လာခဲ့ပြီး ညှပ်ဖိနပ်နှင့် လျှောက်လာလိုက်သည်။ ညနေတွင် ထုံးစံအတိုင်း သင်္ကြန်ပလွင်ဆေးမိုး ရွာချသဖြင့် ကျွန်ုပ် ခြေညှပ်ဖိနပ်တောက်တောက်မှာ ရွံ့တွေ တထွေးကြီးကပ်လာရာ၊ ဘယ်လိုမှ ဆက်၍ လမ်းလျှောက်မရတော့သဖြင့် နိုင်လွန်ကြိုးတွေနှင့် တုတ်၊ သံမိုတွေနှင့် ရိုက်၍ ဖန်တရာတေအောင် ပြုပြင်ထားသော ကျွန်ုပ်၏ ရှူးဖိနပ်ဟောင်းလေးကိုသာ ထုတ်၍ စီးလာခဲ့ရပြီး တောင်စောင်းတစ်နေရာတွင် တည်ထားသော ပလောင်ရွာလေးဆီ ရွံ့တွေဗွက်တွေထဲက တစ္ဆတ်တစ္ဆတ် လျှောက်ရင်း ဤရွာမှာပင် ကျွန်ုပ်တို့ညအိပ်ခဲ့ကြသည်။

ခါသင်္ကြန်ပွဲတော်ကား ဤ၌လည်း ကျင်းပနေကြရာ ညဘက်ဆိုင်းသံဗုံသံတွေ ကြားတွင် ရွာသားတွေက ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေကိုပါ လေထဲပစ်ဖောက်နေကြသဖြင့် သေနတ်သံတွေနှင့် ရောထွေးနေသည်။ ကောင်းကင်တွင် တိမ်တောင်တိမ်လိပ်တွေ ရစ်ဆိုင်းနေသဖြင့် လရောင်ပျံပျံနေသည်။ ကျွန်ုပ်အတွက် စည်သွပ်ဘူး ငါးဟင်းနှင့် ညစာ

တည်ခင်းပေးသော်လည်း မကြာမီ တရုတ်ပြည်ထဲ ဖြတ်ကျော်ရမည့် ခရီးကိုသာ စိတ်
ရောက်နေသဖြင့် စားချင်စိတ်မရှိ၊ တရုတ်ပြည်မှ ဒုတိယအကြိမ် ပြန်ထွက်မလာချင်တော့။

နောက်တစ်နေ့ခရီးကား ပန်ဆန်းမှ ထွက်လာပြီးနောက်ပိုင်း အရှည်လျားဆုံးခရီး
ဖြစ်သည်။ သစ်ကြီးဝါးကြီးတွေ ဖုံးလွှမ်းနေသော တောင်တန်းတွေပေါ်မှ အားသွန်ခွန်
စိုက်နှင့် ခရီးစတင် ထွက်ခွာခဲ့ရာ၊ သစ်ရွက်သစ်ခက်တွေပေါ်က ရေတစက်စက် ကျနေ
သဖြင့် မြက်ပင်တွေ စိုနေသည်။ စမ်းချောင်းဘေးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အနားယူနေခိုက်
ခြေအိတ်ထဲတွင် မျှောနှစ်ကောင်၊ သုံးကောင် တွေ့လိုက်ရသဖြင့် နမိတ်မကောင်း၊ ကျွန်ုပ်
စိတ်ပူသွားသည်။ သို့ဖြင့် မျှောတစ်ကောင်ချင်းပေါ် ဆားပုံပေးလိုက်ရာ ဒဏ်ရာများမှ
သွေးအနည်းငယ်သာ ထွက်ပြီး တိတ်သွားသည်။ နမ့်လွေမြစ်သို့ နောက်တစ်ခေါက်
ရောက်ကာ တောင်တန်းများပေါ်မှ ချိုင့်ဝှမ်းကျဉ်းလေးကို တွေ့နေရပြီး ဆွပ်နမ့်ခေါ်
ရွာကြီးတစ်ရွာထဲသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်လာခဲ့သည်။ ၎င်းရွာကို ဗကပဒေသတပ်ဖွဲ့များ အတွက်
စခန်းအဖြစ် စီမံထားရာ မူလနေထိုင်သူ ရွာသူရွာသားတို့သည်ကား ဗကပတပ်တွေ
ရောက်လာသည့်အခါကပင် ဘေးလွတ်ရာ မုံးယောင်းနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံဘက်အထိ ရွှေ့ပြောင်း
သွားကြကြောင်း ချစ်သန်းက စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် ရှင်းပြသည်။

“ကျွန်တော်တို့ ပါတီက ဘာအတွက်လုပ်နေတယ်ဆိုတာ သူတို့ နားမလည်ဘူး၊
သူတို့ကြောက်ပြီးထွက်ပြေးသွားကြတာပဲ။”

သူတို့ထွက်ပြေးသွားကြသည့်အတွက် မှန်သည် မမှန်သည်ကို ကျွန်ုပ်မပြောလို။
သို့ပေမဲ့ သေချာသည်မှာ ထိုင်းနိုင်ငံဘက် ရောက်သွား သူတို့ကား ယနေ့တွင်မူ ဗကပ
နယ်မြေတွင် ကျန်ခဲ့သူတို့ထက် အဆင်ပြေပြေနေနိုင် စားနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ ဆွပ်နမ့်မှ
လမ်းကြမ်းတစ်လမ်းက တောတွင်းမှ ဖြတ်၍ အရှေ့ဘက်သို့ ဦးတည်သွားရာ ကျွန်ုပ်တို့
သွားရမည့်လမ်းကြောင်းကား ရှည်သည်နှင့်အမျှ နေကလည်း ဟပ်ဟပ်ပြေးအောင် ပူနေ
သဖြင့် စက်ဘီးနှင့် ဆက်သွားဖို့ ချစ်သန်းက အကြံပြုသည်။ ကျွန်ုပ်လည်း ချက်ချင်း
သဘောတူလိုက်ပြီး ဗကပကေဒါတွေဆီက စက်ဘီးတစ်စီးစီငှား၍ ချိုင့်ဝှမ်းလမ်းအတိုင်း
နင်းလာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သွားနေသောနေရာမှာ ရှမ်းပြည်နယ်အရှေ့စွန်းစွန်း ထောင့်
ချိုးဖြစ်၍ တရုတ်နှင့် လာအိုကြားမှ စင်္ကြန်ကျဉ်းကျဉ်းလေးတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။

နွေနေ အရှိန်က ပူပြင်းလှသော်လည်း အရှိန်နှင့် တောင်လမ်းတစ်လျှောက် ဆင်း
သွားသည့်အခါ လေတဖြူးဖြူးနှင့် ပျော်စရာကောင်းသည်။ “ဒီအချိန်၊ ရေခဲစိမ် သံဘူး
အချို့ရည် တစ်ဘူးလောက်သောက်ရရင် တော်တော်ဟန်ကျမှာပဲ” ဟုလည်း စိတ်ကူး
လိုက်သေးသည်။

ကျွန်ုပ်၏ ခရီးစဉ်တစ်လျှောက်တွင် ဤကဲ့သို့သော အာလယျချင်ခြင်းတို့ကို မကြာ
ခဏ တပ်မက်ခဲ့ပါသော်လည်း အချိန်ကုန်ရုံသာ ဖြစ်၍ စိတ်ကို အမြဲချုပ်တည်းထားခဲ့သည်။

သို့ပေမဲ့ အခက်အခဲတစ်စုံတစ်ရာမရှိခဲ့လျှင် မနက်ခင်း၌ တရုတ်ပြည်တွင် ကျွန်ုပ်ရောက်
 နေတော့မည်ဖြစ်၍ ယခုကျွန်ုပ်၏ အာလယျချင်ခြင်းကို လွတ်ပေးလိုက်ရာ သံဘူးအချိုရည်
 တွေ အပြည့်ထည့်ထားသော ရေခဲသေတ္တာကြီးတစ်လုံး ကျွန်ုပ်မျက်စိထဲ မြင်လာသည်။
 သို့ပေမဲ့ ဤမြင်ကွင်းကိုပင် စိတ်ထဲက အမှတ်ထား၍ ဂရုန်းဂရင်း လမ်းကြမ်းတစ်လျှောက်
 အားစိုက်နင်းလာခဲ့ရသည်။

မွန်းတည့်ချိန်တွင်မူ ရိုးပြတ်လယ်ကွင်းတွေ ပတ်ချာလည်တွင် ရှမ်းရွာကြီးတွေ
 ရှိရာ ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်ကျယ်ကြီးတစ်ခုထဲ ခရီးပေါက်လာသည်။ အုတ်နှင့် အခိုင်အမာ
 တည်ထားသော စေတီပုထိုးနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းအချို့ တွေ့ရသော်လည်း စွန့်ပစ်ထား
 သဖြင့် ဆွေးမြေ့ပျက်စီးနေလေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့ဖြတ်လာသော မုံးဝ ချိုင့်ဝှမ်းနှင့် ယှဉ်လျှင်
 ဤဒေသနေ လူတို့ကား အစွန်အခေါင်ဒေသ နေသူတွေလို ဆင်းရဲတွင်းနစ်နေသည်မှာ
 သိသာသည်။ တရုတ်နှင့်နယ်စပ်စည်းရိုးအဖြစ် အနောက်သို့ထိုးထွက်နေသော တောင်
 တန်းကြီးများနှင့် နေရာကား ဗမာပြည်အတွင်း အဝေးဆုံးခရီးဆန်ဖို့ ကျွန်ုပ်ရည်ရွယ်ခဲ့
 သော မုံးဆာ (သို့) ဝမ်ဆာပင် ဖြစ်သည်။

ရွာထဲတွင် ကျွန်ုပ် ရေမိုးချိုးသန့်စင်၍ အစိမ်းရောင် ယူနီဖောင်းကို ယူချင်သူတွေ
 ယူတော့ဆိုပြီး ဤနေရာမှာပင် ထားပစ်ခဲ့ပြီး ကိုက်မရ ဆွဲမရသော ပြုတ်မနူး ကြက်
 သားဟင်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ညစာ စားကြပြီးနောက် ခရီးပန်းပန်းနှင့် ည (၈) နာရီတွင်
 အိပ်ရာဝင်ခဲ့ရာ ဗမာပြည်တွင် ကျွန်ုပ်၏ နောက်ဆုံးညကား သာမန်ညတစ်ညအနေနှင့်
 ကုန်ဆုံးခဲ့ပါ၏။

ဆစ်(ပ်)ဆောင်ပန်းနားနှင့် ဟောင်ကောင်

ညဉ့်လယ်ကြီး နာရီနှိုးစက်မြည်သံနှင့်အတူ အိပ်မှုနံ့စုံမွှားနှင့် ကျွန်ုပ်ထလာပြီး ကော်ဂျူရွှင်းအညိုရောင် ဘောင်ဘီနှင့် တရုတ်စပို့(စ်)ရှပ်တို့ကို ကပျာကသီ ဝတ်လိုက်သည်။ အပေါ်က ဖီး(လ်)ဂျာကင်ကို ကောက်စွပ်လိုက်ပြီး ခရီးကို စတင်စွန့်စား ထွက်ခွာဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

(၂) နာရီကျော်မျှသာ ကျွန်ုပ်အိပ်ခဲ့ရသော်လည်း ညကား ချမ်းစိမ့်နေဆဲ၊ ယခုလို အချိန်အခါမျိုးတွင် ခြေကုန်လက်ပန်းကျ၍ ခရီးသွားနေသော တိုးရစ်တစ်ယောက်မှာ အများစိတ်ဝင်စားစရာဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ သို့ပေမဲ့ မတတ်နိုင်၊ ကင်မရာအိတ်ကို ကောက်လွယ်လိုက်ပြီး ကူမင်း-ဆီးမော်(ပ်)ခရီးဆောင်သေတ္တာကပ် ကတ်ပြားကိုလည်း ပခုံးပေါ်မှာ မြင်သာအောင် ချိတ်ထားကာ မေးသိုင်းကြိုးနှင့် ရှမ်းစတိုင်ကောက်ရိုးဦးထုပ်ကို ဆောင်းလိုက်သည်။

နံရံပေါ်က ကြည့်မှန်ထဲတွင် ကြည့်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်ခေါင်းတစ်ချက် ညိတ်လိုက်သည်။ ဟုတ်ပြီ၊ တရုတ်နယ်ခြားကင်းအဖွဲ့နှင့် တွေ့လျှင် ကျွန်ုပ်ပုံစံက လမ်းပျောက်သွားသော ရိုးရိုးသားသား တိုးရစ်တစ်ယောက် ပုံပေါက်နေသဖြင့် ပြဿနာမရှိနိုင်၊ သို့ပေမဲ့ တစ်ခုတည်းသော ပြဿနာမှာ ကျွန်ုပ်၏ရှူးဖိနပ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်အခြေအရံကို ငုံ့ကြည့်လိုက်သည်။ ဖိနပ်တွေကပြင်ရလွန်းသဖြင့် မြင်လို့ပင် မကောင်းတော့၊ သို့ပေမဲ့ တရုတ်ပြည်ထဲသွားသည့် နယ်ခြားတောင်တန်းတွေပေါ်က နောက်ဆုံးခရီးအထိတော့မူ ခံနိုင်ပါဦးမည်။

ဝမ်ဆာမှအထွက် ခပ်လှမ်းလှမ်းအထိ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ချစ်သန်း လိုက်လာသည်။ သူ၏ ပညာအရည်အသွေးတို့ကို အလေးထားနေရာပေးနိုင်မည့် အနောက်ဘင်္ဂလားသို့

တစ်နေ့သောအခါ သူ့ရောက်ရှိပါစေဟု ကျွန်ုပ်ဆုတောင်းရင်း ကျွန်ုပ်ချန်ထားနိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသော အရာကို ပေးလိုက်သည်။ ပန်းဆန်းမှ ဤနေရာအထိ ဆောင်ယူလာ သော ကြိမ်လမ်းလျှောက်တုတ်ဟောင်းလေးပဲဖြစ်သည်။

“ရှေ့၊ တစ်နေ့နေ့ ငါတို့တွေ ပြန်ဆုံဖို့မျှော်လင့်ပါတယ်”

“ဂရုစိုက်ပါ၊ ဖြစ်နိုင်ရင် ပြန်လာပါဦး”

ချစ်သန်းက လမ်းလျှောက်တုတ်ကို ဝှေ့ရမ်းပြရင်း ကျွန်ုပ်ကို မှာသည်။ “အခါ” ယောက်ျားလေး (၂) ယောက်နောက်မှ ဝမ်းဆာ ချိုင့်ဝှမ်းအတိုင်း ကျွန်ုပ်လိုက်လာခဲ့ရာ တစ်အိမ်မျှ မနိုးသေး၊ ပုံမှန်ကြားရတတ်သည့် ခွေးဟောင်သံတွေ လုံးဝ မထွက်စေဘဲ အိမ်ခြေတွေကို ကျွန်ုပ်တို့ ရှောင်ကွင်းလျှောက်လာခဲ့ပြီး မြေပြန့်တွင် သွားနေရာမှ နယ်ခြား စည်းရိုးအဖြစ် အမှတ်အသားပြု၍ တောင်တန်းပေါ်သို့သွားသော လမ်းမြောင်းမြောင်းလေး စတင်ရာ တောအုပ်ထဲ ဖြတ်ဝင်လိုက်ကြသည်။ ယနေ့သည် ဧပြီလ (၁၈) ရက် တန်ခူးလ ဆုတ် (၄) ရက်သာရှိသေးသဖြင့် မှိန်ရော့ရော့ လရောင်နှင့်အတူ ပြေပြေလေးမြင့်တက် သွားသော တောလမ်းတစ်လျှောက် လျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ဆင်ခြေလျှောက် တဖြည်းဖြည်း မတ်စောက်လာသည်နှင့်အမျှ အသက်ရှူလိုက်သံတွေ ပြင်းလာသည်။ ဘေးဘီမလှမ်းမကမ်းတွင် ရွာစဉ်မရှိ၊ တစ်ခါတစ်ခါ အခါရွာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကျိုကျို ကျကျပြန့်နေသော စပါးခင်းတွေကို ဖြတ်လာခဲ့ပြီး နံနက် (၄) နာရီခန့်တွင်မူ ပြင်ညီ မြေပြင်သို့ ရောက်လာသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ခဏရပ်၍ နားလိုက်ကြသည်။ ဤနေရာတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နယ်ခြားအမှတ်အသား ကျောက်တိုင် (သို့) ကျောက်တုံးမရှိ၊ သို့ရာ တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့ဆက်လျှောက်ရမည့် လမ်းမှာ ကောက်ကောက်ကွေ့ကွေ့တောင် ဆင်းလမ်းလေးဖြစ်၍ ရေဝေကုန်းတန်းသို့ ရောက်နေသည်မှာ သေချာသည်။ အခါ ယောက်ျားလေး တစ်ယောက်က ဟိုးအဝေးအနောက်ဘက်မှ လျှပ်စစ်မီးပွင့်လေး ငါးပွင့် မြင်နေရသော နေရာသို့ လက်ညှိုးထိုးရင်း တိုးတိုးပြောသည်။

“အဲ့... ဒါ... တာမုံးလုံ... ပဲ...”

ခြေအစုံပေါ်သို့ ရပ်၍ မတ်စောက်သော အဆင်းခရီးကို ကျွန်ုပ်တို့ စ,လိုက်ကြ သည်။ ယခုကျွန်ုပ်ရောက်နေသည့် အရပ်မှာ တရုတ်ပြည်ဖြစ်၍ အမှောင်ထဲတွင် တွေးရင်း ပြုံးမိလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်ကိုယ် ကျွန်ုပ် ကျောင်းပြေးလာသော ကျောင်းသားလေး တစ် ယောက်လို ခံစားလိုက်ရသည်။ သို့ပေမဲ့ တစ်ခုခု ခြေချော်လက်ချော်ဖြစ်သွားလျှင်တော့ အပြစ်ဒဏ်ကား တင်ပါးထက်က ကြိမ်ဒဏ် မဟုတ်။

နောက်ထပ် (၂) နာရီမျှ လျှောက်လာရာ မော်တော်ကားတစ်စီးသွားနိုင်သော မြေလမ်းတစ်လမ်းသို့ ရောက်လာပြီး အဆိုပါလမ်းကမူ ဥယျာဉ်ခြံတွေ စိုက်ပျိုးထားသော မြေပြန့်လွင်ပြင်သို့ ကွေ့ပတ်၍ ဆင်းသွားသည်။ ယခုကျွန်တော်တို့၏ ခြေလှမ်းများကား

အချိန်နှင့် အပြေးပြိုင်လျက် ရွာခံတွေ အိပ်ရာက မနိုးမီ၊ တာမုံးလုံသို့ ခြေကုန်သုတ် နေရသည်။ ရော်ဘာစိုက်ခင်းတွေ ကြားတွင် လှစ်ခနဲ လှစ်ခနဲ သွားနေသော “အခါ” ချာတိတ် (၂) ယောက်နောက်က အမီလိုက်ရင်း ရေသွင်းစပါးခင်း အချို့ကို ‘ဘွား’ခနဲ တွေ့လိုက်ရပြီး ထိုမှ တည့်တည့် ဖြတ်ကာ ကမ်းပါးအတိုင်းလိုက်လာခဲ့သည်။

လမ်းတစ်လျှောက်တွင်မူ ရွာ (၃) ရွာသာ တွေ့ရပြီး နေအိမ်အခင်းအပြင်နှင့် ပန်းစိုက်ခင်းလေးတွေ ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ရှမ်းရွာဖြစ်ကြောင်း သိသာသည်။ အိမ်သား အချို့ ဖြိုးဖြိုးဖြောက်ဖြောက်နှင့် အိပ်ရာထ၍ ရေကပြင်တွင် မျက်နှာသစ်နေကြသည် ဖြစ်၍ ခေါင်းပေါ်က ကောက်ရိုးဦးထုပ် အနားပြားကြီးကို မျက်နှာရှေ့ဆွဲချတဲ့ပြီး မနက်ဈေး အမှီသွားနေရသည့် ရွာခံတစ်ယောက်လို ပုံဖမ်းလိုက်ရသေးသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်၏ အရပ်ကလန်ကလားမှတစ်ပါး အခြားထူးထူးထွေထွေ မရှိသဖြင့် မည်သူမျှ စိတ်ဝင်စားပုံ မရ၊ သို့ဖြင့် နေ့အလင်းရောင်ပြုထွက်လာသည့်အခါ တာမုံးလောင်းကို လှမ်းတွေ့နေရပြီး လမ်းခုလပ်တွင်မူ ချောင်းတစ်ချောင်းကို ကျော်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ တံတားကား ခရော်ခရွတ်ဝါးတံတားလေး၊ ကျွန်ုပ်လို အလုံးအထည်ရှိသူတွေအတွက် ဝန်နှင့် အားနှင့် မမျှ၊ ပထမ အခါချာတိတ်နှစ်ယောက် ကူးပြီးနောက်၊ ကျွန်ုပ်ဖြတ်ကူးရာ တံတားကား ယိမ်းထိုးလှုပ်ယမ်းသွားပြီး၊ တစ်နေရာတွင် နင်းကြမ်းဝါးလုံးကြားထဲ ခြေထောက်ကျံသွား သဖြင့် ကင်မရာအိတ်ပင် ချောင်းထဲပြုတ်ကျသွားတော့မလို့ သိသိလေးလိုတော့သည်။

သို့ရာတွင် “အခါ” ချာတိတ်လေးတွေကလည်း ထိတ်လန့်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်ကို ကူညီဖို့ သတိပင်မရကြ၊ ရှေ့မှ ခြင်းကြီးတွေကို ထမိပိုးနှင့် လျှိုထမ်းသွားနေသောမိန်းမကြီး (၃) ယောက်ကလည်း တံတားပေါ်မှာ ယိမ်းထိုး၍ ကူးနေသောကျွန်ုပ်ကို ပါးစပ်အဟောင်း သားနှင့် ငေးကြည့်နေကြရာမှ ကုပ်ကပ်တွယ်ဖက်ရင်းဖြင့် ဤမှာဘက်ကမ်းသို့ ကျွန်ုပ် လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ရောက်လာတော့သည်။

(၈) နာရီတိတိတွင်မူ လယ်ကွင်းတွေနှင့် ရွာလမ်းမကြီးကို ခြားထားသော လိမ္မော် ရောင် သံဂိတ်တံခါးမှ ကျွန်ုပ်တို့ကျော်တက်ကြရာ ကံကောင်းချင်တော့ မျက်နှာချင်း ဆိုင် ရဲစခန်းထဲမှ အားကစားဝတ်စုံနှင့် ရဲတပ်သား (၂) ယောက် ထွက်လာသည်ကို တွေ့လိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်ရင်ထဲ ဒိတ်ဒိတ်ခုန်သွားသော်လည်း ရဲသား (၂) ယောက်ကမူ နောက်ပြန်တစ်ချက်မျှပင် မကြည့်ဘဲ ခုန်ဆွ ခုန်ဆွနှင့် လမ်းမကြီးဘက်ပြေးသွားလေ သည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်ကိုသာ တွေ့ခဲ့လျှင် လမ်းပျောက်နေသော တိုးရစ်တစ်ယောက် အနေနှင့် သူတို့ခေါ်ထားမည်မှာ သေချာသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်၏ ရဲဘော် (၂) ယောက်က လက်ညှိုးထိုးပြရာ လမ်းဆုံလမ်းခွဆီ အပြေးလေးသွားပြီး တစ်ခါပြန်၍ နောက်သို့ လှည့် ကြည့်လိုက်သည်တွင် လယ်ကွင်းတွေထဲတိုးဝင်သွားသော “အခါ” ချာတိတ် (၂) ယောက် ကို တွေ့လိုက်ရပါ၏။

ဘတ်(စ်)ကားဂိတ်တွင်မူ အဟောင်းအမြင်း ဘတ်(စ်)ကားတစ်စီး စက်နှိုး၍ ရပ်ထားသည်။ ကားပေါ်တွင်ခရီးသည်တွေ ပြည့်လှစေမိန်းရှိနေပြီး ကားခေါင်းတွင် ရေးထားသော တရုတ် အက္ခရာနှစ်လုံးမှာ ‘ဂျင်းဟုန်’ ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်ကောင်းကောင်းသိသဖြင့် ကားပေါ် စွေခနဲ တက်လိုက်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကားပေါ်မှ တရုတ်မကြီးတစ်ယောက်က ပြုံးလျက်က လက်မှတ်ရုံဆီ လက်ညှိုးထိုးပြသဖြင့် ကျွန်ုပ်ပြန်ဆင်း၍ FEC (၅) ယွမ် ထုတ်ပေးလိုက်ပြီး လက်မှတ်နှင့် ပြန်အမိဋ္ဌကို ဆတ်ခနဲဆွဲယူရင်း ဘတ်(စ်)ကားပေါ် ပြန်တက်ခဲ့သည်။

တအောင့်အကြာတွင် အင်ဂျင်သံ မြင့်တက်လာပြီး ဘတ်(စ်)ကားကြီး စ,ထွက်သည်။ သို့ရာတွင် ဘတ်(စ်)ကားပေါ် ကျွန်ုပ်ပါလာသည်ကိုပင် ခရီးသည်တွေကြားလှုပ်လှုပ်ရှားရှား မတွေ့ရသဖြင့် စိတ်သက်သာရသွားသည်။ ခရီးသည်အများစုမှာ ဂျင်းဟုန်သို့ သွားမည့် လယ်သမားတွေဖြစ်သည့်တိုင် လွန်ခဲ့သော (၁) နှစ်ကျော်ကတည်းက ဆစ်(ပ်)ဆောင်ပန်းနားတွင် တိုးရစ်တွေအသွားအလာ စိပ်လာသည်ဖြစ်၍ ဒေသခံတွေအတွက် မဆန်းတော့သလိုဖြစ်သွားဟန်တူသည်။ သို့ရှိသည့်တိုင် ကျွန်ုပ်အနေနှင့်မူ ဆိုင်နောင်ယူလာပေးသော ဆစ်(ပ်)ဆောင်ပန်းနားခရီးသွား လမ်းညွှန်မြေပုံကို ဖွင့်၍ တကြည့်ကြည့်လုပ်ရင်း ဘုရားပုထိုးစေတီနှင့် ရွာတစ်ရွာနားက ဖြတ်မောင်းသွားလျှင် စိတ်ဝင်စားသလို ပြုံးပြုံးပျာပျာ ငေးရင်းမောရင်း တကယ့်တိုးရစ်ဂိုက် ဖမ်းနေရသေးသည်။

(၁၂) နာရီတိုးခါနီးတွင် ဂျင်းဟုံမြို့ပြင်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ မော်တော်ကား ချဉ်းကပ်လာရာ ကင်မရာတွေကို လည်ပင်းမှ လွယ်ထားသော စက်ဘီးစီးတိုးရစ် (၂) ယောက်ကို ကားပေါ်မှ လွှမ်းတွေ့လိုက်ရသည်။ (၂) ယောက်လုံး အသက် (၃၅) ဝန်းကျင် ခန့်မှန်းရပြီး ဘောင်းဘီတို၊ ဒီဇိုင်းရှပ်အင်္ကျီနှင့် နေကာဦးထုပ်တွေ ဆောင်းထားရာ ဘတ်(စ်)ကားက ကျော်တက်လာသည့်အခါ သူတို့ဘက်လှည့်ကြည့်ရင်း ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်၊ ဒါဂျီလင်မှ ထွက်လာပြီးနောက်ပိုင်း သူတို့ (၂)ယောက်ကား ကျွန်ုပ်တွေ့လိုက်ရသော ပထမဆုံးဥရောပတိုက်သားတွေဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်သိလိုက်သည်။ သို့ပေမဲ့ ထူးဆန်းသလို အရပ်ရှည်ရှည်၊ အသားအရေ ဖြူဆွတ်ဆွတ်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ထင်းထင်းကြီးဖြစ်နေသော သူတို့ကို ငေးရင်း ကျွန်ုပ်လည်း သူတို့လိုပါပဲလားဆိုတာကို မေ့သွားသည်။

ဘတ်(စ်)ကားဆိုက်သည်အခါ ကားပေါ်မှ ဆင်း၍ မြေပုံကို လက်မှာကိုင်လျက်နှင့် တိုးရစ်စုံစမ်းရေးရုံးသို့ လျှောက်လာရာ လမ်းခုလပ်တွင် ရေခဲသေတ္တာကြီးတစ်လုံး တွေ့ရသော စားသောက်ဆိုင်ထဲဝင်လိုက်ပြီး ရှောက်သံပုရာ ရေခဲစိမ် (၃) ဘူးမှာလိုက်ပြီး တစ်ဘူးပြီးတစ်ဘူး ဆင့်၍ မော့သောက်ပစ်လိုက်ရာ ဆိုင်ရှင်က ပြုံးပြုံးကြီးနှင့် ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်နေသည်။ ဘယ်လိုပဲ ကြည့်ကြည့် မနေက စက်ဘီးနင်းရင်း ချင်ခြင်းတပ်ခဲ့သော ကျွန်ုပ်၏ အာလယျကား ပြေသွားလေပြီ။ တိုးရစ်စုံစမ်းရေးရုံး ကြော်ငြာသင်ပုန်းတွင်

မက်ဆေ့(ချ်) တစ်ခုမှမတွေ့၊ ကျွန်ုပ်တို့ မိတ်ဆွေကြီး ဖရန့်ရောက်မလာတာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေ ပျောက်သွားတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ဟောင်ကောင်မှာ သောင်တင်နေတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်၏ အစီအစဉ် အမှတ် (၁) ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး အမှတ် (၂) အရ ယုံကြည် စိတ်ချလောက်သော တိုးရစ်တစ်ယောက်ယောက်ကို ရှာ၍ ကျွန်ုပ်၏ မှတ်တမ်းမှတ်ရာများ ထည့်ထားသော အိတ်ကို လွှဲပြောင်းသယ်ယူဖို့ဖြစ်ရာ၊ ဧည့်ကြို နေရာတွင် ရပ်နေသော အနောက်တိုင်းသားတစ်စုကို တွေ့ရသဖြင့် သူတို့ဆီ ဖြည်းဖြည်းလျှောက်သွားပြီး စုံစမ်း ကြည့်သည်။

“ကျွန်တော်တို့က ဒတ်(ချ်)တွေပါ”

သူတို့ထဲက ဗိုက်ရွဲရွဲနှင့် လူတစ်ယောက်က ပြန်ဖြေသဖြင့် ဟောင်ကောင်ကို ဆက်သွားမှာလား၊ ဘေဂျင်းကို ဆက်မှာလားဟု မေးကြည့်သည်။

“မသွားပါဘူး... လာဆာ သို့မဟုတ် ခတ္တမန္တုကို သွားကြမှာပါ။ ခတ္တမန္တုမှာ တည်းလို့ကောင်းတဲ့ နေရာခင်ဗျားသိသလား၊ ဒါမှမဟုတ် နယူးဒေလီပေါ့၊ ဒီမှာ လည်ပတ် ပြီးတာနဲ့ အဲဒီကို သွားကြမယ်လေ”

စိတ်ပျက်ရပုံကို မသိအောင်ဖုံးရင်း နယူးဒေလီက ဟိုတယ် (၂) ခုဆီကို လမ်းညွှန် လိုက်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ် ဘယ်ကဆိုသည်ကို လုံးဝ မပြော၊ ပြန်လှည့်မည်အပြုတွင် ဒတ်(ချ်) ဆေးတံသောက်ဆေးအနံ့သင်းပျံ့ပျံ့လေး နှာခေါင်းထဲဝင်လာသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် လည်း ဆေးတံသမားတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ဆေးတံကို ထုတ်ပြရင်း မအောင့်နိုင်ဘဲ ပြောချလိုက်တော့သည်။

“အရမ်းပဲ ဝမ်းနည်းပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားဆီက ဆေးတံသောက်ဆေးနည်း နည်းလောက် ကျွန်တော်ကို မျှနိုင်မလား”

“ဟာ... ရတာပေါ့... ခင်ဗျားကြည့်ရတာ တရုတ်ပြည်ရောက်နေတာ ကြာပြီ ထင်တယ်၊ ခင်ဗျား ဖီလင်ကို ကျွန်တော် နားလည်ပါတယ်”

ကျွန်ုပ်ကို သူက "Amphora Gold" ဆေးတံသောက်ဆေး တစ်ထုပ်ထုပ်ပေး သည်။

“ရှေ့... ကျွန်တော်က ခတ္တမန္တု ဒါမှမဟုတ် နယူးဒေလီမှာ ဝယ်လို့ရပါတယ်”

ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကျွန်ုပ် မယုံကြည်နိုင်အောင်ပင် ချက်ချင်းဆေးတစ်အိုးထည့်ပြီး မီးညှိ ဖွာလိုက်သည်။ ယခုလိုအရသာမျိုး ကျွန်ုပ်မခံစားခဲ့ရသည်မှာ (၂) နှစ်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောတော့မလို ပါးစပ်ပြင်ပြီးတော့မှ ကိုယ်ရှိန်သတ်လိုက်ပြီး ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြော၍ လှည့်ထွက်လာခဲ့ရာ ဂျင်ဟောင်းစာတိုက်ရုံးအပြင်ဘက် လမ်းဆုံအရောက်တွင် နောက်က ကျွန်ုပ်နာမည် ခေါ်သံကြားလိုက်ရသည်။

“ဘာတီးလ်”

ဆိုင်တိုင်းကို ချီလျက် ဆိုင်နောင့်နှင့် အဖော် မန်ဖိုင်ရွာခံ ကောင်မလေး။

“လမ်းမှာ ဘာပြဿနာဖြစ်သေးလဲ”

ဆိုင်နောင့်ရင်ခွင်ထဲက သမီးကို ပွေ့ချီလိုက်ပြီး မနေ့ညက ခရီးနှင့် ဘယ်လို ဘယ်နည်းရောက်လာပုံကို ပြောပြလိုက်သည်။ ဆိုင်နောင့်တို့သားအမိ ဂျင်းဟုန် ရောက် နေသည်မှာ (၂) ရက်ရှိပြီ။ ယုံကြည်စိတ်ချရမည့် တိုးရစ်တစ်ယောက် ရှာရဦးမှာဖြစ်၍ မြို့ပြင်ဆင်ခြေဖုံးမှ တည်းခိုခန်းလေးတစ်ခန်းသို့ ဆက်လျှောက်လာခဲ့ကြရာ၊ တည်းခို ခန်းကား ရှမ်းအစဉ်အလာပုံစံ၊ ခြေတံရှည် ပျဉ်ထောင်အိမ်တစ်လုံးဖြစ်ပြီး အောက်ထပ် တွင် စားသောက်ဆိုင်ဖွင့်ထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်၍ ရှမ်းထမင်း ဝက်သားကြော်နှင့် ရှမ်းဟင်းတချို့ မှာလိုက်သည်။

ဤ၌ ကံကောင်းလိုက်ပုံက တစ်ဘက်စားပွဲတွင် ထိုင်နေသော လူငယ်မှာ ဆွီဒင် လို ပြောဆိုနေလေရာ သူတို့စားပွဲဆီ ကျွန်ုပ်ထသွားပြီး၊ ကျွန်ုပ်ကိစ္စကို ကွယ်ဝှက် မနေတော့ဘဲ နိုင်ငံသားအချင်းချင်းဖြစ်၍ အကူအညီတောင်းဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ဘေးက လူတွေ နားမလည်နိုင်သော ဆွီဒင်စကားဖြစ်၍လည်း စိတ်ချလက်ချ ပြောလို ရသည်။ သူတို့ဝိုင်းတွင် နေရာယူပြီး အတွေးတွေကို တခဏစုစည်း၍ ပြောချလိုက်သည်။

“ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရလျှင် ကျွန်တော်မှာ ပြဿနာလေးတစ်ခုရှိနေလို့ ခင်ဗျား တို့ ကူညီနိုင်မယ်ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်ပါ။ ဒီနေ့မနက်ပဲ ဗမာပြည်နယ်စပ်က ဝင်လာတာပါ။ ဒါကြောင့် တရားမဝင်နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှုနဲ့ ရဲက ကျွန်တော့်ကို ဖမ်းနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဓိက ပြောချင်တာက ကျွန်တော့်မှာ မှတ်စု စာအုပ်တွေနဲ့ အခြားမှတ်တမ်းမှတ်ရာတွေပါလာပါတယ်။ ကျွန်တော်အဖမ်းခံရရင် အဲဒီ ပစ္စည်းတွေကို ပေးလိုက်ဖို့ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်ရဲ့ မှတ်တမ်း မှတ်ရာတွေကို တစ်ယောက်ယောက်က ဟောင်ကောင် ဒါမှမဟုတ် ဘေဂျင်းကို သယ်သွား ဖို့ အကူအညီလိုနေပါတယ်”

သူတို့နှစ်ယောက်လုံး စိုးရိမ်တကြီးနှင့် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကြည့်လိုက် ကြသည်။

“ဒီနေရာကို ခင်ဗျားဘယ်လိုရောက်လာတာလဲ”

“ဗမာပြည်က လမ်းလျှောက်လာတာပါ”

“ဗမာပြည်ကိုရော ဘယ်လိုရောက်ခဲ့တာလဲ”

“ဟုတ်ကဲ့... ကျွန်တော်တို့ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်ခွဲက အိန္ဒိယကနေ နယ်စပ်ကို ဖြတ်ပြီး ဗမာထဲဝင်လာခဲ့တာပါ”

“ကျွန်တော်တို့... ဟုတ်လား ဒါဆို အခြားသူတွေ ပါသေးတယ်ပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့... ပါပါတယ်။ ကျွန်တော့် ဇနီးနဲ့ အခါလည် သမီးလေးတစ်ယောက် ပါ”

“အိန္ဒိယကလာတယ်ဟုတ်... ဘတ်(စ်)ကားနဲ့လား၊ ရထားနဲ့လား”

“လမ်းလျှောက်လာတာပါ”

“ဗမာပြည်ဝင်ခွင့်ဗီဇာကရော ဘယ်မှာလဲ”

“မရှိပါဘူး... လက်နက်ကိုင်ပြောက်ကျားအဖွဲ့တွေ တစ်ဖွဲ့ချင်းစီနဲ့ တွေ့ပြီး ပြန်လာတာပါ”

သူတို့မေးခွန်းတွေ ဆုံးသည်အခါ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် မျက်လုံးပြူးကြည့်ရင်း အတော်ကြာ တိတ်ဆိတ်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်ဖြတ်သန်းခဲ့သော အနေအထားမှာ သာမန် အခြေအနေ မဟုတ်သဖြင့် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေပြရတော့မည်ကို ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်လိုက်သည်။ သို့ဖြင့် အာရှခရီးသွားမြေပုံအကူအညီဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ သွားခဲ့သော ခရီးစဉ်တစ်ဖြတ်ချင်းကို အတတ်နိုင်ဆုံး တိုတိုရှင်းရှင်းနှင့် မိနစ် (၂၀) မျှ ရှင်းပြပြီး မြေပုံကို ခေါက်သိမ်းလိုက်သည်။

“မယုံနိုင်စရာပဲ...”

နှစ်ယောက်အနက်က အသက် (၃၀) ဝန်းကျင် လား(စ်)ဆိုသူ ကျောင်းသားလူငယ်တစ်ယောက်၏ မှတ်ချက်ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်ပြောပြသော အခြေအနေတစ်ခုလုံးကို သူတို့နှစ်ယောက်လုံး စိတ်ဝင်တစားရှိကြသလို ကျွန်ုပ်ပြောသလို ကူညီဖို့လည်း လိုလားစိတ်အားထက်သန်နေကြသည်။ ဤတွင် ကာရန်သင့်ပြန်တော့ မကြာခင်မှာပင် သူတို့နှစ်ယောက်လုံး ဟောင်ကောင်သွားကြတော့မည်ဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် ဆိုင်နောင့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ အိတ်ထားခဲ့သော မြို့ထဲက အိမ်သို့ ပြန်လာပြီး၊ စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်နှင့် ဆွီဒင်သူငယ်နှစ်ယောက်တို့ စာတိုက်ရုံးအပြင်တွင် တွေ့ကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ကပ်လျက် တစ်နေရာတွင် သူတို့နှစ်ယောက်ဝင်ထိုင်လိုက်ပြီး တခဏ ဟိုပြော၊ သည်ပြော ပြောကြသည်။ ထိုနောက် လား(စ်)က မတ်တတ်ထရင်း ကျွန်ုပ်ဘေးနားတွင် ချထားသော အိတ်ကို အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ ဆွဲပြီး ထွက်သွားရာ ဤမှာပင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အဓိကပြဿနာကြီးကို ဖြေရှင်းပြီးပြီဖြစ်၍ အဖမ်းခံရသည်ဆိုလည်း အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုနှင့်သာ လိုက်သွားရုံရှိပါတော့သည်။

ရဲနှင့် ရင်ဆိုင်မတွေ့မီ နောက်တစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်ရမည့် ကိစ္စတစ်ခုမှာ ဆွီဒင်သံရုံးနှင့် ဆက်သွယ်ဖို့ဖြစ်သည်။ သို့ပေမဲ့ ယနေ့သည် ဧပြီ (၁၈) ရက် စနေနေ့၊ နောက်တစ်နေ့သည်လည်း တနင်္ဂနွေနေ့၊ လပေါင်းများစွာ တောထဲတောင်ထဲရောက်နေခဲ့သဖြင့် စနေ တနင်္ဂနွေ ရုံးပိတ်ရက်ဆိုသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သတိမပြုမိခဲ့၊ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အဆက်အသွယ် ရအောင် ယူဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး စာတိုက်နားမှ တယ်လီဖုန်း အိတ်ချိန်းရုံးသို့ ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်လာခဲ့သည်။ ဘေဂျင်းမှ ဆွီဒင်အရာရှိများနှင့် ဆက်

သွယ်နိုင်သည့် တယ်လီဖုန်းနံပါတ်အားလုံး ကျွန်ုပ် အကြိမ်ကြိမ် ခေါ်သော်လည်း မရ၊ သို့ပေမဲ့ အိတ်ထဲက တရုတ်ပိုက်ဆံလက်ကျန်ကို ရေတွက်ကြည့်ရာ အစိုးရဧည့်ရိပ်သာမှ လွဲ၍ အခြား နေရာတွေမှာ သုံးနိုင်သည့် ငွေစုစုပေါင်းမှာ တစ်ထောင်ပင်မပြည့်ချင်တော့၊ သို့နှင့် ဘန်ကောက်မှ မိတ်ဆွေဆီဆက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြန်သည်။ သူက ကျွန်ုပ်တို့ အခက်အခဲကို နားလည်သလို အကူအညီပေးနိုင်လိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် မရှိတော့၍လည်း ယခုအချိန်ထိ တည်းခိုဖို့မစီစဉ်ရသေး၊ သို့ပေမဲ့ ဂျင်းဟုန်မြေပုံတွင် အစိုးရပိုင် တိုးရစ်ဧည့်ရိပ်သာ၏ ဖုန်းနံပါတ်ရှိသဖြင့် ဤနံပါတ်အတိုင်း ကျွန်ုပ်ကို တစ်ယောက်ယောက်က ပြန်ဆက်သွယ်နိုင်လိမ့်မည်။

ဦးစွာ ကျွန်ုပ်နှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် တစ်ယောက်ဆီ ဖုန်းခေါ်လိုက်ရာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဖုန်းကိုင်၍ ထိုင်းလိုပြန်ပြောနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေကို ခေါ်ပေးဖို့ ပြောသော်လည်း နံပါတ်မှားနေသည်ဟုသာ ခပ်တိုးတိုးကြားလိုက်ရသည်။

ဤတွင် ဗြိတိန်ဆို ကျွန်ုပ်သတိတစ်ချက်ရလိုက်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် အစောပိုင်းကပင် ဘန်ကောက်မှ တယ်လီဖုန်းနံပါတ်အားလုံး အသစ်ပြောင်းလိုက်ကြောင်း ထိုင်းနိုင်ငံ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့က ကြေငြာထားပြီဖြစ်ရာ ယခုကျွန်ုပ် အသုံးပြုနေသည်မှာ နံပါတ်အဟောင်းဖြစ်နေသည်။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်၏ လိပ်စာ၊ စာအုပ်ဖွင့်၍ ကမန်းကတန်းရှာကြည့်ရာ ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေ ဆွီဒင်အမျိုးသား၏ ဖုန်းနံပါတ်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လအတွင်း ကျွန်ုပ် ဘန်ကောက်မှ မထွက်ခွာမီ ပေးလိုက်သော နံပါတ်အသစ်။

၎င်းနံပါတ်ကို ခေါ်လိုက်ရာ ချက်ချင်းဆက်သွယ်မိလိုက်သည်။

“ခလေ့(စ်)လား”

ကျွန်ုပ်အသံကုန်အော်ပြောလိုက်သဖြင့် ကိုယ်အသံနှင့် ကိုယ်လုံးထွေးသွားပြီး တစ်ဖက်က အသံကို တော်တော်နားထောင်ယူရသည်။

“ဟုတ်ပါတယ်... ဘယ်သူပါလဲ”

“ဘာတီးလ်” ကျွန်ုပ်တစ်ခေါက်အော်လိုက်ပြန်သည်။

“ဘယ်သူ”

“ဘာတီးလ် ဘာတီးလ် လင့်တနာ၊ ငါပြောတာကြားလား”

“ကြားတယ် ဘယ်သူ... အယ်(လ်)ဘတ်လား”

“မဟုတ်ဘူး... ဘာတီးလ်... ဘာတီးလ်”

တစ်ဖက်က စကားသံ မကြားရတော့ တစ်ခဏငြိမ်ကျသွားရာ ဖုန်းချလိုက်ပြီ ထင်လိုက်သည်။

“ငါကြားပါတယ်”

ဟော့... အသံပြန်ထွက်လာသည်။ သူ့ကို တွေးကြည့်ရတာ ဟုတ်မှဟုတ်ရဲ့လားလို့ စဉ်းစားနေပုံရသည်။

“မင်း အသက်ရှင်နေသေးတယ် ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်၊ မင်းအကူအညီလိုနေတယ်။ တရုတ်ပြည်ထဲကို တရားမဝင်ကျော်လာပြီ၊ အဲဒါဘေဂျင်းက ဆွီဒင်သံရုံးရဲ့ အကူအညီအမြန်ဆုံးလိုနေတယ်။ ဘန်ကောက်က တစ်ဆင့် မင်းဆက်သွယ်ပေးနိုင်မလား၊ အရေးကြီးတယ်”

ခလေ့(စ်)ကား ဘန်ကောက်မှ ကျွန်ုပ်တို့ မထွက်ခွာမီ ကျွန်ုပ်တို့ အစီအစဉ်ကို သိထားသူ လူသုံးလေးယောက်အနက် တစ်ယောက်ဖြစ်၍ ဘာလုပ်ရမည်ကို ချက်ချင်း သိသဖြင့် အသေးစိတ် ဆက်မေးသည်။

“မင်း... အခုဘယ်မှာလဲ”

“ဂျင်းဟုန်၊ ယူနန်၊ ဒီနေ့ည အစိုးရဧည့်ဂေဟာမှာ ငါရှိမယ်၊ ဘေဂျင်းက သံရုံး ဖုန်းကို စောင့်နေမယ်၊ ဖုန်းနံပါတ်က... ဂျင်း... ဘာ ဂျင်းဟုန်... ဂျင်း... ဟုန်... ယူနန်ထဲမှာ”

တယ်လီဖုန်းလိုင်းမှာ မကောင်းသဖြင့် (၄) ကြိမ်ပြောပြီးမှ နားလည်သွားသည်။ သို့ပေမဲ့ ဆွီဒင်စကားဖြင့် အော်ပြောနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်ဘေးနားက လူဖြစ်စေ၊ ပင်လယ်ရပ်ခြားဖုန်းဆက်သွယ်မှုတို့ကို စောင့်ကြည့်နေသော လုံခြုံရေးအရာရှိတွေ ဖြစ်စေ တစ်ယောက်မျှ နားမလည်မှာ သေချာသည်။ ဖုန်းခေါ်ခဲတွေ ရှင်းလိုက်ရသဖြင့် ပိုက်ဆံတစ်ဝက်ကုန်သွားသော်လည်း ပြဿနာမရှိတော့၊ အဆက်အသွယ်ရပြီ။

ကျွန်ုပ်တို့ ဖုန်းစောင့်ဖို့အတွက် အစိုးရဧည့်ဂေဟာသို့ ပြန်လာရာ ဧည့်ကြိုကောင်တာတွင် အောက်သိုးသိုးမျက်နှာနှင့် ထိုင်နေသော တရုတ်မက ကျွန်ုပ်ကို ဘာလုပ်ချင်တာလဲဟု အသံပြတ်နှင့် မေးရာ ကျွန်ုပ်က နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ပျောက်သွားသဖြင့် ဘေဂျင်းမှ ဆွီဒင်သံရုံးကို အကြောင်းကြားထားကြောင်း၊ သို့ပါ၍ ထိုည ကျွန်တော်တို့ကို ဖုန်းပြန်ခေါ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြလိုက်သည်။

ဧည့်ကြိုနေရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အချိန်အတော်ကြာကြာ ထိုင်စောင့်နေပြီး နောက်ဆုံးတွင်မူ တယ်လီဖုန်းသံမြည်လာသည်။

ကျွန်ုပ်စောင့်မျှော်နေသော သံရုံးမှ တယ်လီဖုန်း၊ ကျွန်ုပ်သူငယ်ချင်း ခလေ့(စ်)က ဗန်ကောက်မှ ဆွီဒင်သံရုံး တာဝန်ကျအရာရှိကို ဆက်သွယ်ပြီး အဆိုပါအရာရှိက ဘေဂျင်းသို့ ‘တဲလက်’နှင့် အမြန်သတင်းပို့လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုကျွန်ုပ်နှင့် စကား ပြောနေသော အရာရှိမှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကိစ္စကို သဘောပေါက်ထားပုံရသဖြင့် ပန်ဆန်းမှ ကျွန်ုပ် ရေးလိုက်သော စာ ဘေဂျင်းရောက်သွားသည်မှာ သေချာသည်။ အဆိုပါအရာရှိက ကျွန်ုပ်တို့ကိစ္စကို တရုတ်အာဏာပိုင်တွေနှင့် ပြေလည်အောင် ရှင်းပြီးသည်အထိ ယခု အစိုးရ ဧည့်ဂေဟာတွင်

စောင့်နေဖို့ပြောသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဧည့်ကြိုအမျိုးသမီးကို သံရုံးမှ တယ်လီဖုန်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ဧည့်ရိပ်သာ အခန်းတစ်ခန်းတွင် တည်းခိုခွင့်ပေးဖို့နှင့် မကြာခင် သံရုံးမှ တာဝန်ရှိသူတို့က ကျွန်ုပ်တို့အတွက် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်အသစ်တွေ ယူလာပေးမှာဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုနည်းလည်းကောင်း FEC မလုံလောက်တော့သဖြင့် ဟိုတယ်အခန်းခကိုပါ သံရုံးက လာပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း မေတ္တာရပ်ခံလိုက်သည်။

ယနေ့ကား ရှည်လျားတွေပြား၍ ခြေကုန်လက်ပန်းကျခဲ့ပါသော်လည်း ရင်သပ်အံ့ဩစရာကောင်းလောက်အောင်ပင် အောင်မြင်သွားပြီ။ ဝမ်ဆာမှ ထွက်လာပြီး (၂၃) နာရီအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ မိသားစု ဂျင်းဟုန်တွင် ချောမောစွာ ပြန်ဆုံကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ မှတ်တမ်းမှတ်ရာ အထုပ်ကြီးကို လက်ပြောင်းပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ဆွီဒင်သံရုံးနှင့် အဆက်ရပြီး အစိုးရ ဧည့်ဂေဟာတွင်မူ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်လည်း မပြရပါဘဲ၊ ပိုက်ဆံလည်း မပေးရပါဘဲ တည်းခိုဖို့ အခန်းတစ်ခန်းပင်ရလိုက်သေးရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဇာတာစန်းလက်ကား အတက်ပြနေလေပြီ။

နောက်တစ်နေ့မှာမူ တနင်္ဂနွေဖြစ်၍ ဂျင်းဟုန်မြို့တွင်း လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုကြ၍ လမ်းမကြီးတစ်ခုပေါ်က ဆိုင်ငယ်လေးတစ်ဆိုင်မှ ဆိုင်တိုင်းအတွက် လက်တွန်းလှည်းလေးဝယ်ပြီး သမီးကို လှည်းပေါ်တင်ကာ တိုးရစ်ကြီးတွေ ဂိုက်ဖမ်းရင်း လျှောက်လည်ခဲ့ကြသည်။ တစ်ရက်မှ တစ်ရက်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ ဧည့်ဂေဟာမှ အခြားခရီးသွားတွေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့သိကျွမ်းလာသည်။

အစိုးရတိုးရစ်ဧည့်ဂေဟာ အဆောက်အအုံမှာ လှပ၍ ဂျင်းဟုန်ချိုင့်ဝှမ်းအတွင်း စီးဆင်းသွားသော မဲခေါင်မြစ်ကို စီးမိုးမြင်နေရသည်။

ဘောဂျင်းသို့ နေ့စဉ် ဖုန်းဆက်၍ စုံစမ်းကြည့်နေရာ တရားမဝင် ရောက်လာသော ကျွန်ုပ်တို့ကိစ္စကို ယခု တရုတ်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနသို့ အသိပေးထားပြီး၊ ညှိနှိုင်းမှုတွေ လုပ်နေသဖြင့် အချိန်ယူရမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို ဗမာပြည်ပြန်ပို့လျှင် ဆွီဒင်နှင့် တရုတ်ဆက်ဆံရေးကို အကြီးအကျယ် ထိခိုက်နိုင်သည်။ အထူးသဖြင့် ဆွီဒင်မီဒီယာများက သိသွားလျှင် စိုးရိမ်ရဖွယ်ရှိ၍ တရုတ်အာဏာပိုင်များအနေနှင့် အတင်းအကျပ်လုပ်လိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်း သံရုံးက ယူဆထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရှေ့ဆက်ခြေလျင်လျှောက်စရာမလိုတော့ကြောင်း ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကျွန်ုပ် စိတ်ချလက်ချ ယုံကြည်လိုက်ဖို့ ကြိုးစားသည့်အနေနှင့် (ဖိနပ်ကလည်း လုံးဝသုံးစားမရတော့သည်ကလည်း တစ်ကြောင်းကြောင့်) ကျွန်ုပ်၏ ဖိနပ်ကို ဧည့်ကြိုဆောင်ဘေးနားက အမှိုက်ပုံးထဲ စွန့်ပစ်လိုက်ပြီး သကာလ ညှပ်ဖိနပ်စီး၍သာ နေလိုက်တော့သည်။

ဧပြီ (၂၃) ရက်ကြာသပတေးနေ့တွင်မူ ယူနီဖောင်းဝတ် ပုလိပ် (၄) ယောက်၊ ဧည့်ဂေဟာမှ လယ်ဂျာစာအုပ်ကို စစ်ဆေးပြီး ဧည့်ကြိုက ကျွန်ုပ်ကို လူလွတ်အခေါ်

ခိုင်းလိုက်ရာ ကိစ္စပြီးစီးကြောင်း ဘေဂျင်းမှ သတင်းရောက်လာတာပဲ အောက်မေ့လိုက်သည်။

“ဘာတီးလ် လင့်တနာဆိုတာ ရှင်လား”

ပုလိပ်မတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်ကို မေးသည်။

“ဟုတ်ပါတယ်”

“ရှင့် မိန်းမက ဗမာပြည်ကလား”

ကျွန်ုပ်တို့ကိစ္စကို ပုလိပ်ဘက်က ဘယ်လောက်သိထားသည်ကို မှန်းဆမရနိုင်သဖြင့် ဝေလည်ကြောင်ပတ်ဖြေဖို့ ကျွန်ုပ်ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သည်ကြားထဲ ပုလိပ်မ၏ အင်္ဂလိပ်အသံထွက်ကလည်း တော်တော်ဆိုးသဖြင့် မနည်းအားစိုက်နားထောင်နေရသည်။

“ဟုတ်တယ် ဗမာပြည်မှာ မွေးတာပါ။ ဒါပေမဲ့ အခု ဆွီဒင်နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ကိုင်ထားပါတယ်”

“ဇန်နဝါရီ (၂၂) ရက်နေ့မှာ မိုင်းအေးက တစ်ဆင့် ကူးဖို့ ရှင်တို့ကြိုးစားခဲ့သေးတယ် မဟုတ်လား”

ဤသို့မေးခြင်းအားဖြင့် ဒေသခံအာဏာပိုင်တို့က မုံးအောက်ကိစ္စကို ကြားပြီးဖြစ်သော်လည်း ကူမင်း (သို့) ဘေဂျင်းမှ အထက်အာဏာပိုင်တို့နှင့် မဆက်သွယ်ရသေးကြောင်း ကောက်ချက်ချနိုင်သည်။ ဤမှာပင် ပြဿနာက ဂျင်းဟုန်အာဏာပိုင်တွေဘက်က ဤကိစ္စကို ဝန်ကြီးအဆင့်တွင် ညှိနှိုင်းဆေးနွေးနေကြသည်ကို မသိဘဲ သိမ်းကြိုးအရေးယူလိုက်လျှင် ပို၍ ရှုပ်ထွေးလာလိမ့်မည်ဖြစ်၍ မယုတ်မလွန်အဖြေပေးလိုက်သည်။

“ဟုတ်ပါတယ်... မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့ ဒီနေရာမှာ ရှိနေပါတယ်။ ကျုပ်တို့ ကိစ္စကိုလည်း ဘေဂျင်းမှာ အစီရင်ခံစာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးတာတွေ လုပ်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီမှာ ဘာမှလုပ်လို့မရနိုင်ပါဘူး။ အမိန့်ကိုပဲ စောင့်ရုံပါပဲ”

အတတ်နိုင်ဆုံး အကျဉ်းချုံး၍ ကျွန်ုပ်အဖြေပေးလိုက်သည်။

“ရှင့်မှာပါမစ်မပါဘဲ တရုတ်ပြည်ထဲဝင်လာတယ်”

သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်က ဧည့်ကြိုစားပွဲပေါ်တွင် တင်ထားသော ဘေဂျင်းရီဗျူးမဂ္ဂဇင်း အထပ်ထဲက တစ်အုပ်ကို ဆွဲယူလိုက်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဓာတ်ပုံကို လှန်လှော၍ ရှာလိုက်ပြီး လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်သည်။

“ဒီ နဲ့နဲ့ ကျုပ်တို့ အစိုးရစကားပြောနေတယ်။ ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတာ သူက ဆုံးဖြတ် လိမ့်မယ်။ သူ့အမိန့်ကို ကျုပ်တို့ စောင့်ရုံပဲရှိတယ်” ပုလိပ်မက အေးစက်စက် သံသယမျက်လုံးနှင့် တစ်ချက်ကြည့်လိုက်သည်။

“ရဲစခန်းကို ရှင်လိုက်ခဲ့ပါ”

ကျွန်ုပ်က ပိုကောင်းကြောင်း စခန်းရောက်မှသာ ဆွီဒင်သံရုံးနှင့် နိုင်ငံခြား

ဝန်ကြီးဌာနတို့ကို တယ်လီဖုန်းနှင့် ဆက်သွယ်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောရာ ပုလိပ်မက ဆောင့်ကြီးအောင့်ကြီးနှင့် တုံ့ပြန်သည်။

“ကျွန်မ နောက်ကလိုက်ခဲ့ပါ။ ဖုန်းဆက်ရမယ့်နေရာကို ကျွန်မဆုံးဖြတ်မယ်”

အခြေအနေကား လုံးဝ တင်းမာနေလေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့လမ်းမှားသွားပြီလား တွေးရင်း အနည်းငယ်စိုးရိမ်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ပတ်သက်သော သတင်းကို နယ်စပ်တစ် လျှောက်မှ ရဲစခန်းအားလုံးကို ပို့လိုက်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်၍ နယ်စပ်ကင်း စခန်းတွေကို အေးအေးဆေးဆေး လမ်းလျှောက်ဖြတ်၍ ဝင်လာရုံသာမဟုတ်၊ အစိုးရ၏ ဂေဟဌာနပင် ကျကျနန တည်းခိုပြီး ဟိုဟိုဒီဒီ လမ်းသလားလိုက်သေးသည်ဖြစ်၍ ဂျင်းဟုန် အာဏာပိုင်တွေအနေနှင့် မျက်နှာပျက်စရာဖြစ်မှာ သေချာသည်။

အနေအထား အရပ်ရပ်ကား တင်းမာလာသည်မှာ သိသာသည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ် အခန်းပြန်ပြီး လိုအပ်သော အထောက်အထားအချို့ယူဖို့နှင့် မိန်းမကို အကြောင်းကြားဖို့ ပုလိပ်မကို ခွင့်တောင်းရာ ခွင့်ပြုသည်။

“ရဲတွေ” ကတိုက်ကရိုက်နှင့် အခန်းထဲဝင်ရင်း အမောတကောနှင့် ကျွန်ုပ်ပြော လိုက်သည်။

“သူတို့ဒီမှာရောက်နေတယ်၊ ကိုယ့်ကို စခန်းခေါ်သွားပြီး စစ်ဆေးလိမ့်မယ်၊ တကယ်လို့ (၅) နာရီမှာ ကိုယ်ပြန်မရောက်ရင် ဘေဂျင်းက သံရုံးကို ဖုန်းဆက်၊ ကိုယ် တို့ ဒုက္ခ ရောက်နေပြီ ဆိုတာပြောပြ”

ဆိုင်တိုင်းက အိပ်ရာပေါ်မှာ အိပ်နေသေးပြီး ဆိုင်နောင့်က သူမ မှတ်စုစာအုပ်ထဲမှာ ဖုန်းနံပါတ်ကို ကမန်းကတန်း ကူးရေးလိုက်သည်။

“ကောင်းပြီ၊ ခေါင်းအေးအေးထား၊ သူတို့ဘက်က မောက်မောက်မာမာ ဆက်ဆံ ရင်တောင် ဒေါသထွက်နဲ့၊ နို့မဟုတ်ရင် အခြေအနေတွေ ပိုဆိုးသွားလိမ့်မယ်”

ရဲစခန်းမှာ ကျွန်ုပ်ကို (၂) နာရီကျော်စစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့ကြရာ စလျှင် စခြင်းပင် ဘာသာစကားက အတားအဆီးဖြစ်နေသည်။

ပုလိပ်မ၊ အင်္ဂလိပ်စကားပြောနိုင်သည်မှာ အနည်းအကျဉ်းသာ ဖြစ်၍ မကြာခဏ တရုတ်-အင်္ဂလိပ် အဘိဓာန်ကြီးကို လှန်ကြည့်နေသဖြင့် ခရီးမရောက်။

“ရှင့်မိန်းမက ဗမာလား”

ဤမေးခွန်းကိုပင် သူမက ခဏ ခဏမေးနေသည်။ ကျွန်ုပ်ကို သူတို့ ဗမာပြည် ပြန်ပို့၍မရသည်ကို ကောင်းစွာသိထားသော်လည်း ဆိုင်နောင့်ကို ဗမာနိုင်ငံသားအဖြစ် သူတို့ မှတ်ယူသွားလျှင်ဒုက္ခတွေ့နိုင်သည်။

“မဟုတ်ဘူး၊ ဗမာလည်း မဟုတ်ဘူး”

ဤအချက်ကို သူတို့သဘောပေါက်အောင် ကျွန်ုပ်ဘက်က တွန်းတွန်းတိုက်-ခိုက် ပြောမှ ဖြစ်မည်။

“သူမက ရှမ်း၊ ဆစ်(ပ်)ဆောင်ပန်းနားက လူတွေနဲ့ အတူတူပဲ၊ ဒါပေမဲ့ သူမက ဆွီဒင် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ကိုင်ထားတယ်”

ဤတွင် နောက်တွင် ထိုင်၍ ကျွန်ုပ်ပြောသည်တို့ကို လိုက်မှတ်နေသော ပုလိပ် တစ်ယောက်က ရုတ်တရက်မော့ကြည့်လိုက်ရင် ကျွန်ုပ်ကိုရှမ်းဘာသာနှင့် လှမ်းပြော သည်။

“ခင်ဗျားရဲ့ မိန်းမက ရှမ်းဟုတ်လား၊ ခင်ဗျားရှမ်းလိုပြောတတ်လား”

“ပြောနိုင်ပါတယ်”

အနိမ့်ဆုံး အဆက်အသွယ်လုပ်လို့ရပြီကို သဘောပေါက်လိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်ဝမ်း သာ သွားသည်။ ရှမ်းစကားကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် မဟုတ်သည်တိုင် အပတ်လည် အောင်တော့ ကျွန်ုပ်ပြောနိုင်သဖြင့် မြေပုံကို ထုတ်လိုက်ပြီး မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း တစ်လျှောက် (တရုတ်ပြည်ရွှေလီအနီးမှ ဖြတ်လာသော လမ်းကြောင်းကို ခုန်၍) ကျွန်ုပ် တို့ ဖြတ်လာသော လမ်းကြောင်းကို ထောက်ပြရင်း ရှင်းပြလိုက်သည်။ တစ်ချိန်တည်း မှာ သူတို့ဆီက ပေးလာနိုင်သည့် အကူအညီကိုလည်း မျှော်လင့်နေမိသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ရှမ်းပုလိပ်က ကျွန်ုပ်အတွက် လက်ဖက်ရည်နှင့် စီးကရက်မှာ လိုက်ရာ၊ စိတ်ထဲမှာ တည်းကျပ်နေတာတွေ နည်းနည်းလျော့ကျသွားသည်။ သို့ပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ ကိစ္စကို ဘေဂျင်းတွင် ဝန်ကြီးအဆင့် ဆွေးနွေးနေသည်ကို သူတို့နားပေါက် အောင် ပြောနေသည့်တိုင် ကျွန်ုပ်စကားကို ရှမ်းပုလိပ်က မယုံတစ်ဝက်၊ ယုံတစ်ဝက်။

“ကောင်းပြီ၊ အခု ခင်ဗျားမှာ ဗီဇာမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် အစိုးရဧည့်ရိပ်သာ ဝင်းခြံ ထဲမှာပဲ နေရလိမ့်မယ်၊ အဲဒီမှာ ခင်ဗျားလိုတာ ဝယ်နိုင်တယ်၊ စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင် လည်း ရှိတယ်၊ အဲဒီမှာ နေပြီး နောက်ထပ်ညွှန်ကြားချက်ကို စောင့်ပါ။ ဒီအတော အတွင်းမှ အပြင်ထွက်ခွင့်မရှိဘူး။ ပြီးတော့ အခြားနိုင်ငံခြားသားတွေကိုလည်း ခင်ဗျား ကိစ္စကို မပြောနဲ့။” ထိုပုလိပ်က ကျွန်ုပ်ကို ရှမ်းဘာသာနှင့် နောက်ဆုံး ညွှန်ကြားရာ ဤအခါမှပင် ဒုန်းဒုန်းချ စိတ်သက်သာသွားပြီး ကျွန်ုပ်၏ ပေါ့ပါးမှုတို့သည်လည်း အခန်းထဲက အခြားလူတွေဆီ ကူးစက်သွားသလားမသိ၊ စောစောက မျက်နှာရှစ်ခေါက် ချိုးနှင့် ပုလိပ်မလည်း ပြုံးလာပြီး၊ ကျွန်ုပ်သမီးလေးအကြောင်းမေးရာ နောက်တစ်ကြိမ် ရဲစခန်းသို့ ကျွန်ုပ်လာလျှင် ခေါ်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပေးလိုက်သည်။

တိုးရစ်ဧည့်ရိပ်သာမှာပင် ကျွန်ုပ်တို့ ဟန်မပျက်ဆက်၍ နေထိုင်ခဲ့ကြရာ ဧည့်ရိပ် သာ ခြံဝင်းမှာ ကျယ်ဝန်းသလို ပန်းခြံနှင့် မျက်ခင်းစိမ်းစိမ်းတွေရှိသဖြင့် နေရတာ အဆင်ပြေသည်။ သို့ပေမဲ့ အခြားနိုင်ငံခြားဧည့်သည်တွေက အပြင်ထွက်လည်ဖို့ ပြော လာလျှင်တော့ သမီးဆိုင်တိုင်း ကျန်းမာရေးအကြောင်းပြပြီး လှည့်ရပတ်ရသည်။ ရဲစခန်း သို့ နောက်ထပ် သုံးလေးကြိမ် သွားရောက်အစစ်ဆေးခံရသော်လည်း အကြောင်းထူးပုံ

မပေါ်၊ သို့ဖြင့် ဧပြီ (၂၅) ရက်၊ စနေနေ့ နံနက်လင်းအားကြီး အချိန်တွင်မူ ဧည့်ရိပ်သာ ရှေ့တွင် မော်တော်ကားသံကြားလိုက်ရသဖြင့် ကန့်လန့်ကာကို လှုပ်၍ ကြည့်လိုက်ရာ ရှမ်းပုလိပ်အပါအဝင် လူငယ်ပုလိပ် (၃) ယောက်ကို တွေ့လိုက်ရသဖြင့် အပြင်သို့ ကျွန်ုပ်ထွက်လာပြီး အကျိုးအကြောင်းမေးကြည့်လိုက်သည်။

“ခင်ဗျားအထုပ်အပိုးတွေ အခုချက်ချင်းပြင်ပေတော့၊ အသင့်ဖြစ်တာနဲ့ ကူမင်းကို ကျွန်တော်တို့ သွားကြမယ်”

(၅) မိနစ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ပစ္စည်းပစ္စယတွေ သိမ်းဆည်းထုပ်ပိုးပြီး ဂျစ်ကား ပေါ်ရောက်လာသည်။ အပေါ်ထပ်တွင်တည်းခိုနေသော တိုးရစ်အချို့က ဇေဇေဝါအကြည့် တွေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ငုံ့၍ကြည့်နေကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က မျက်စိလွှဲပြီး ဂျစ်ကားပေါ် တက်လိုက်ကြရာ ဦးစွာ ရဲစခန်းသို့ မောင်းသွားသည်။ စခန်းတွင် ပုလိပ်မ၊ဆင်းနေခဲ့သည်။ ယခု ရှမ်းပုလိပ်အပါအဝင် ပုလိပ် (၃) ယောက်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဆက်၍ ထွက်လာခဲ့ ကြရာ ပုလိပ်တွေအားလုံး အရပ်ဝတ်၊ဝတ်ထားကြသော်လည်း သူတို့ဂျာကင်အင်္ကျီ တွေအောက်မှာ ပစ္စတိုသေနတ်လေးတွေ ထည့်လာကြသည်ကို သတိပြုမိသည်။

မွန်းလွဲချိန်တွင် မဲခေါင်တံတားကို ဖြတ်၍ ဟိုမှာဘက် တောင်တန်းဆီ ဆက် သွားရာ မြန်မာဘက်ခြမ်းလို ကျီးနှင့်ဖုတ်ဖုတ်မဟုတ်၊ တောင်ကြောတော်တော်များများ တွင် သစ်တောတွေ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးထားပြီး တောင်ခြေတို့တွင်မူ ရော်ဘာစိုက်ခင်း တွေ မျက်စိတစ်ဆုံးတွေ့နေရသည်မှာ ဗကပဒေသများတွင် လုံးဝမရှိသော ဖွံ့ဖြိုးမှုတွေ ပဲ ဖြစ်သည်။ ယူနန်တောင်ဘက် ကွေ့ကွေ့ဝိုက်ဝိုက် တောင်ပေါ်လမ်းမှ ကူမင်းသို့ (၃) ရက်တိုင်တိုင် မောင်းနှင်လာခဲ့ပြီး လမ်းတစ်လျှောက်တည်းခိုခန်းလေးတွေမှာ ကျွန်ုပ် တို့ ညအိပ်ကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ကို ပုလိပ်တွေက အနီးကပ် စောင့်ကြပ်နေသော်လည်း ဧည့် ဝတ် ကျပြန်၍ ဖော်ရွေကြသည်။ ဆိုင်တိုင်းက ထုံးစံအတိုင်း တစ်လမ်းလုံး လိုလိုအိပ် လိုက်လာပြီး အိပ်ရာကနီးလာလျှင် ပတ်ဝန်းကျင်က အသစ်အဆန်းတွေနှင့် မော်တော်ကား စီးရတာကို သဘောကျနေသည်။ ဧပြီ (၂၇) ရက်၊ ကူမင်းသို့ရောက်လာရာ၊ ကာ(လ်) ကတ္တားမှ ထွက်လာပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ မြင်တွေ့လိုက်ရသော မြို့ကြီးတစ်မြို့၊ သို့ပေမဲ့ ကာ(လ်)ကတ္တားလို ဖရိုဖရဲနှင့် ညစ်ညစ်စုတ်စုတ် မြို့ခင်းမြို့ကွက် မဟုတ်၊ သစ်ပင်တွေ စိစိရီရီတန်းစိုက်ထားသော လမ်းမကျယ်ကြီးတွေ၊ ခန့်ခန့်ထည်ထည် တိုက်တာ အဆောက် အအုံတွေနှင့် ခေတ်မီဈေးဆိုင်တွေ၊ ပြည်သူ့ လုံခြုံရေးဗျူရီဌာနချုပ်ရုံးရှေ့တွင် ဂျစ်ကား ရပ်လိုက်သည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်နေသော ဆလွန်းကားတစ်စီး ထိုးဆိုက်လာပြီ ဆက်လက်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို ယနေ့ညတည်းခိုရန်အတွက် သီးသန့် ဧည့်ရိပ်သာ တစ်ခုဆီ ခေါ်သွားကြရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်နေသော ပုလိပ်လူငယ်တစ်ဦးက ပြုံးလျက် အင်္ဂလိပ် စကားကို အမေရိကန်အသံနှင့် ချက်ချက်ချာချာ ပြောသည်။

“မနက်ဖြန် ခင်ဗျားတို့ကို ဟောင်ကောင်သွားမယ့် လေယာဉ်ပေါ် တင်ပေးတော့မယ်၊ ကျွန်တော်တို့ (၂) နိုင်ငံ ရေရှည်ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်ဖို့အတွက် အခုလို ဆုံးဖြတ်လိုက်တာပါ”

အရေးပေါ်ခရီးသွားအထောက်အထားနှင့် လမ်းခရီးတွင် သုံးစွဲဖို့ ပိုက်ဆံတချို့ကို ဘေဂျင်းရှိ ဆွီဒင်သံရုံးမှ တာဝန်ရှိဝန်ထမ်းတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့ဆီ လက်ရောက်လာပေးသည်။ နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင်မူ မှန်တံခါးပေါက်တွေမှာ လိုက်ကာတွေ ကာထားသော မီနီဘတ်(စ်)ကားတစ်စီး ဧည့်ရိပ်သာရှေ့ ဆိုက်လာပြီး ခန္ဓာကိုယ်တုတ်တုတ် ခိုင်ခိုင်၊ အရပ်ဝတ်နှင့် ဂျာကင်တွေ အောက်မှာ စကားပြောစက်တွေ ဖောင်းထွက်နေသော လူ (၂)ယောက် စောင့်ကြပ် လိုက်ပါလာသည်။ ဂျင်းဟုန်မှ လိုက်လာသော ရှမ်းပုလိပ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ နှုတ်ဆက်လိုက်ကြပြီး လေဆိပ်သို့ ထွက်ခွာလာရာ ပုလိပ်တံဆိပ် အမှတ်အသားမပါသော ကားတစ်စီးက ကျွန်ုပ်တို့ မီနီဘတ်(စ်)ရှေ့မှ မောင်းနှင်နေပြီး မော်တော်ကား တစ်စီးနှင့်တစ်စီး စကားပြောစက်နှင့် ဆက်သွယ်နေကြသလို လေဆိပ်လုံခြုံရေးနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်လာကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်ခွာမှုမျိုးက ပုံမှန်မဟုတ်၊ လေဆိပ်အဆောက်အအုံထဲတွင် ခရီးသည်တွေ စောင့်နေချိန်တွင် မော်တော်ကား (၂) စီးကား လေယာဉ်ပြေးလမ်းထဲအထိ တချိုးတည်းမောင်းဝင်သွားပြီး လေယာဉ်ပေါ်ရောက်သည်ထိ လုံခြုံရေးကို မလွှတ်သေး၊ CAAC လေကြောင်းလိုင်းမှ လေယာဉ်ရှေ့ပိုင်းတစ်ပိုင်းလုံးကို ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အတွက် သီးသန့်နေရာယူထားရာ အနက်ရောင် ဥရောပဝတ်စုံဝတ်ထားသော လုံခြုံရေးအရာ ရှိ (၂) ယောက်က ရှေ့ခုံတွေမှာထိုင်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့က သူတို့နောက်တန်းမှာ ထိုင်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဘေးတိုက်၊ လေယာဉ်အလယ် အူကြောင်းလမ်းတစ်ဖက်မှ ထိုင်ခုံတွေပေါ်တွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့ အထုပ်အပိုးတွေတင်ထားလိုက်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နောက်တန်း (၃) တန်းလုံး နေရာလွတ်နေပြီး၊ မည်သူနှင့်မျှ စကားမပြောဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို ညွှန်ကြားထားသည်။

နေ့လယ် (၁) နာရီထိုးပြီး တခဏအကြာမှာပင် ဘိုးရင် 737 လေယာဉ်ကြီးကား ပြေးလမ်းပေါ်မှ စ,တင်ပျံသန်းလာရာ (၂) နာရီမျှ တရုတ်ကျေးလက်ဒေသ၏ စိမ်းစိမ်းအုပ်အုပ်သဘာဝတောတောင် ရေမြေတို့ကို ဖြတ်သန်းလာပြီးနောက်တွင်မူ မီးခိုးရောင်မိုးမျှော်တိုက်ကြီးတွေ၊ ဧရာမရေနံသိုလှောင်ရုံကြီးတွေနှင့် ညိုညစ်ညစ် ပုလဲမြစ်ဆုံ ရေပြင်ထဲတွင် ခုတ်မောင်းနေသော ကုန်တင်သင်္ဘောကြီးတွေနှင့် ရေနံတင် သင်္ဘောကြီးတွေကို ‘ဘွားခနဲ’တွေ့လိုက်ရသည်။

‘ခိုင်းတက်’ လေဆိပ်သို့ ငြိမ့်ငြိမ့်လေး ရှော့၍ လေယာဉ်ဆင်းလာခဲ့ရာ ယနေ့သည်ကား ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဧပြီ (၂၈) ရက်၊ ဝမ်ဆာမှ တာမိုးလုံသို့ နယ်ခြားတောင်ကြောပေါ်မှ ကျွန်ုပ်ခြေလျင်လျှောက်လာသည်မှ (၁၀) ရက်မြောက်နေ့၊ အိန္ဒိယ-မြန်မာ

နယ်ခြား ‘လောင်ဗာ’မှ စတင် ဖြတ်ကျော်လာခဲ့သည်မှ (၁) နှစ်၊ (၆) လနှင့် (၆) ရက် တင်းတင်းပြည့်သည့်နေ့။ လေယာဉ်ပြေးလမ်းပေါ်တွင် တခဏဘီးလိုမဲ့လာပြီး ခရီးသည် ဆိုက်ရောက်အဆောက်အအုံရှေ့တွင် လေယာဉ်ရပ်သွားသည့်အခါ တရုတ်အရာရှိ (၂) ယောက်က ခေါင်းဆတ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို နှုတ်ဆက်သွားကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း အခြားခရီးသည်တွေနှင့်အတူ လေယာဉ်အပြင်သို့ ထွက်လာခဲ့ကြပြီး၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးကိစ္စတို့ကို ပုံမှန်ဖြတ်သန်းပြီးနောက် လေဆိပ်အပြင်ထွက်၍ ဟောင်ကောင်ကျွန်းသို့ တက္ကစီတစ်စီးငှား၍ ထွက်ခွာလာရာ နီယွန်းမီးရောက်တွေ အောက်တွင် မော်တော်ကားမီးခိုးငွေ့တွေ၊ အုတ်အုတ်ကျွတ်ကျွတ် အသံတွေနှင့် နိစ္စဓူဝတွန်းတိုက် လှုပ်ရှား ရုန်းကန်နေကြရပါသော လူဘုံခန်းဝါလူတို့ရွာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ရောက်လာခဲ့ကြပြီး နောက်တစ်နေ့ ပသီရောင်နာဖြင့် ဆိုင်တိုင်း နေမကောင်းဖြစ်လာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အမှန်တကယ် ပြန်ရောက်လာခဲ့ကြပါပြီ။

နိဂုံးမဟုတ်သော နိဂုံး

ဟောင်ကောင်တွင် ရက်အနည်းငယ်နေခဲ့ပြီး ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဘန်ကောက် သို့ ကျွန်ုပ်တို့ပြန်ရောက်လာကြပြီး ချက်ချင်းလုပ်ငန်းစကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးစဉ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ပထမဆုံး ဆောင်းပါးတို့ကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်ထုတ် မေ (၂၈) ရက်နှင့် ဇွန် (၄) ရက် အရှေ့ဖျား စီးပွားရေး ရီဗျူးတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုမှတစ်ဆက်တည်း ဆွီဒင်၊ ဒိန်းမတ်၊ နော်ဝေ၊ ဗြိတိန်၊ နယ်သာလန်နှင့် ဂျာမဏီနိုင်ငံတို့တွင်လည်း ဆိုခဲ့ပါ ခရီးစဉ်နှင့်စပ်လျဉ်းသော ဆောင်းပါးများ တီဗွီမှတ်တမ်းသတင်းတို့ကို ရေးသားထုတ်ဝေ ခဲ့ရာ မြန်မာပြည်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြင်ပကမ္ဘာကြီး၏ စိတ်ဝင်စားမှု တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်လာနေသည်ကို သိရ၊ ကြားရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ခဲ့ရပါ သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ဘန်ကောက်ရောက်လာချိန်တွင်မူ ဘရန်ဆိုင်၊ ဇောင်းဟရာ၊ စိုင်းလိတ်နှင့် အခြားအဖွဲ့ဝင်တို့ ထိုင်းမြန်မာနယ်ခြားသို့ ရောက်နေကြပြီဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့၏ ခရီးကား ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ (၃၀) ရက်၊ သံလွင်မြစ်နားတွင် ကျွန်ုပ်တို့ နောက်ဆုံးတွေ့ဆုံခဲ့သည်မှ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်အထိ (၃) လတိုင်တိုင် ကြာခဲ့သည်။ ဘရန်ဆိုင်နှင့်အဖွဲ့ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်သို့ ရောက်နေကြောင်း ရန်ကုန်အာဏာပိုင်တို့ သတင်းရသွားပြီး မကြာမီ ပါဂျောင်နှင့် နားဖောတိုက်မှ ကချင်စစ်ဌာနချုပ်တို့ကို ထိုးစစ်ကြီး ဆင်ခဲ့ရာ၊ အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင် (၁၀၀၀၀) နီးပါးမျှ အင်အားသုံးခဲ့သဖြင့် ကေအိုင်အေကို တိုက်ခိုက်ရာတွင် အကြီးမားဆုံးထိုးစစ်ကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ အမြောက်လက်နက်ကြီးတွေ၊ ဗုံးကြဲလေယာဉ်တွေ အကူအညီဖြင့် အစိုးရစစ်ကြောင်းတို့ကမူ မြစ်ကြီးနား-ဗန်းမော်လမ်းသို့ ထိုးဆင်းလာပြီး မေလ (၂၄) ရက်တွင် ဒဘတ်ယန်ကို သိမ်းသည်။ ထိုနောက် ‘ခလား

ယန့် ကျသွားသည်။ ဗန်းမော်မြောက်ဘက်မှ အစိုးရစစ်ကြောင်းတစ်ကြောင်းကမူ တရုတ်ပြည် နယ်နမိတ်အတွင်းမှ ကွေ့ပတ်၍ မေ (၂၅) ရက်တွင် နားဖော့ အနောက်ဘက်ကို ဝင်တိုက်ရာ လူနှင့်လက်နက်အင်အားမမျှသည်ဖြစ်၍ ကချင်တပ်များ ပါဂျောင်ကို ဆုတ်ခွာလာရာ အစိုးရတပ်များက ဒလမန်းကြမ်း နင်းတက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာမှ မေ (၂၉) တွင်မူ ပါဂျောင်ဌာနချုပ် ကျသွားခဲ့ပါ၏။

အဆိုပါ တိုက်ပွဲအတွင်း တြိဂံဒေသမှ ပါဂျောင်အထိ ကျွန်ုပ်တို့လုံခြုံရေးအတွက် တပ်ဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့နှင့်အတူ လိုက်ပါလာခဲ့သော အရာခံဗိုလ် ဒိန်ရိန်နော်ဘောက် ကျဆုံးခဲ့ပါ၏။

ထိုမှ စနစ်တကျ စည်းဝါးရိုက်ထားသော သတင်းဖြန့်ချိရေးခရီးစဉ်တစ်ခုတွင် ရန်ကုန်မှ စစ်သံမှူးနှင့် သံတမန်တို့ကို မြစ်ကြီးနားမှတစ်ဆင့် နားဖော့သို့ ရဟတ်ယာဉ်ဖြင့် ခေါ်၍ ထိုစဉ်က ထောက်လှမ်းရေးအကြီးအကဲ ခင်ညွန့်က ၎င်းတို့သိမ်းလိုက်သော ရန်သူစခန်းကို လိုက်လံပြသပြီး ဘရန်ဆိုင်း မြန်မာပြည်မှ ထွက်ပြေးသွားပြီဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း ပြောခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံခြားဧည့်သည်တော်များအား နားဖော့ ဒေသ တစ်ဝိုက်မှ ပြည်သူတို့နှင့် လွတ်လွတ်လပ်လပ် စကားပြောခွင့်မရခဲ့ကြသလို အမြောက်ဆန်၊ ဗုံးဆန်တို့ဖြင့် မီးလောင်တိုက်အသွင်းခံခဲ့ရသော ဒေသတွင်း ကျေးရွာတို့ကိုလည်း မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်ခွင့်မရှိခဲ့ကြ။ ၁၉၈၇ ခုနှစ် မေလအတွင်း၌ပင် နားဖော့နှင့် ပါဂျောင်တစ်ဝိုက်မှ ကချင်ကျေးရွာ (၁၈) ရွာမှာမူ တိုက်ခိုက်၊ လုယက်၍ မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရသည်။ မြန်မာစစ်သားများက ရွာသူရွာသား ဒါဇင်ပေါင်းများစွာကို ပစ်သတ်ခဲ့ကြပြီး အမျိုးသမီးငယ်တွေကို မုဒိန်းကျင့်ကာ အခြားအရပ်သားအများစုကိုမူ ရိုက်နှက်၍ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့ကြပါ၏။

မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရသော ကျေးရွာစာရင်းကို ဖတ်ရသည့်အခါ ခါလာယန်းအနီး တစ်ဝိုက်မှ ‘မိုင်ဆတ်ကောင်’ ‘ကွမ်ဘောင်’ နှင့် တောင်ဘက်မှ ပရန်ကောင်နှင့် ဇွပ်ရားရွာတို့ကို မျက်စိထဲ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း မြင်ယောင်လာရာ ကျွန်ုပ်တို့ကို ရွာသူရွာသားများက ဝက်သား ထမင်းခေါင်ရည်တို့ဖြင့် ဖော်ဖော်ရွေရွေ ဧည့်ခံခဲ့ကြသည်ကို သတိရနေသည်။ နောက်ပိုင်းတွင်မူ အဆိုပါဒေသမှ လူအချို့ ထိုင်းမြောက်ပိုင်းသို့ ရောက်လာပြီး အလုပ်၊ လုပ်ကိုင် စားသောက်ကြရာ၊ တစ်နေ့ ၎င်းတို့ထဲမှ လူတချို့နှင့် ကျွန်ုပ် မမျှော်လင့်ဘဲ ဆုံကြသည့်အခါ ငိုကြွသဖြင့် ကျွန်ုပ်ရင်ထဲ မကောင်းဖြစ်ရသည်။

သို့ရာတွင် ခွန်နောင်၏ ဇနီး လှုပ်လိ လှုပ်လဲ့နှင့် ဗမာမလေးကား ယခင်လို ရှက်ရှက်ရွံ့ရွံ့ မဟုတ်တော့၊ ကချင်တပ်မတော်သားတွေအတွက် ယူနီဖောင်းချုပ်သော လုပ်ငန်းတွင် ကချင်အမျိုးသမီးတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ဦးစီး အလုပ်၊ လုပ်ကိုင်နေလေပြီ။

“ငါခြေထောက်တွေက သုံးမရတော့ပေမဲ့ ငါက တိုက်ချင်ခိုက်ချင်တုန်းပဲဟု...

ကျွန်ုပ်ကို ပြောတတ်သော တပ်မဟာ (၂) မှ ဘောက်ဒီးကား ယခုအထိ တင့်ကားတပ်မှူး လုပ်ဖို့စိတ်ကူးနေဆဲ။ တစ်နေ့ ဘောက်ဒီးအနေနှင့် တင့်ကားတပ်ဖွဲ့၏ တပ်မှူးဖြစ်လာ မည်ဆိုသော စကားမှာ သူနှင့် ကျွန်ုပ်ကြားတွင် ဟာသတစ်ခုလို ဖြစ်လာခဲ့သည်။

တပ်မဟာ (၂) ဒေသတွင် ကျွန်ုပ်ခြေထောက်အနာဖြစ်ခဲ့စဉ်က ဂရုတစိုက်ပြုစုခဲ့ သော ဆေးတပ်သား ဇော်ရှန်ကိုမူ ကျွန်ုပ်တို့ ကချင်ပြည်နယ်မှ ထွက်လာပြီး နှစ် အနည်းငယ်အကြာတွင် မမျှော်လင့်ဘဲ သတိရစရာဖြစ်လာသည်။

သူ့ကို ဆွီဒင်မှ ဆေးပစ္စည်းနှင့် ဆေးဝါးတွေပို့ပေးမည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ကတိပေး ခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ရောက်လာပြီး ဆေးနှင့် ဆေးပစ္စည်းအချို့ပို့ပေးခဲ့ရာ စာတစ် စောင်ပါ ရေးထည့်ပေးလိုက်ပြီး စာတွင် ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်ကိုပြုစုခဲ့သည့်အတွက် ကျေးဇူး တင်ကြောင်း၊ ဆေးဆန်ချန်းလမ်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ပထမဆုံးရောက်လာသော ကချင်လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့တို့ ရိုက်ကူးထားသော ဓာတ်ပုံတို့ကိုလည်း မကြာမီ ပေးပို့လိုက်မည့်အကြောင်း နှင့် မြန်မာပြည်ကြီး မကြာမီ ငြိမ်းချမ်းပါစေကြောင်း ဆုတောင်းပေးလိုက်သည်။

၁၉၉၀ ပြည့်လွန် အစောပိုင်းကာလအတွင်း ဂေအိုင်အေတပ်မဟာ (၂) ဒေသစခန်း ကို အစိုးရတပ်များ ဝင်ရောက်စီးနင်းခဲ့ပြီးနောက် သိမ်းဆည်းရမိသော စာရွက်စာတမ်းများထဲ တွင် ကျွန်ုပ်တို့စာများလည်း ပါသွားရာ၊ ၎င်းတို့ကိုမူ ၁၉၉၀ ခုနှစ် မတ် (၁၇) ရက် နေ့ထုတ် ‘လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်သတင်းစာတွင်’ ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးဖော်ပြထားပြီး ဤစာ များကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဘာတီးလ်လင့်တနာသည် မည်ကဲ့သို့ လူမျိုးဖြစ်သည်ကို စာဖတ်သူတို့ သဘောပေါက်လိမ့်မည်ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ အဖျက်အမှောင့် လုပ်နေသူ တစ်ယောက်အဖြစ် ရေးသားခဲ့သည်။

အမှန်အားဖြင့် ဇော်ရှန်ထံ ကျွန်ုပ်တို့ပေးပို့လိုက်သော ဆေးဝါးအထုပ်မှာ သူ့ထံ အမှန်တကယ်ရောက် မရောက်ကိုမူ ကျွန်ုပ်အနေနှင့် (၂) နှစ်ကြာသည်အထိ မသိရသေးဘဲ ဆေးဝါးအထုပ်နှင့်အတူ ကျွန်ုပ်ရေးပေးလိုက်သော စာကို ယခုလို နိုင်ငံတော်ပိုင်လုပ်သား ပြည်သူ့သတင်းစာတွင် ဖော်ပြလိုက်သည်ကို ဖတ်ရသည်တွင် ပေးပို့လိုက်သော ပစ္စည်းတွေ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်ခဲ့ကြောင်း သိလိုက်ရ၍ ကျွန်ုပ်တို့ ဝမ်းသာအယ်လဲ ဖြစ်ကြ ရသည်။ သို့ပေမဲ့ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ခဏ အတူတကွ နေခဲ့ကြ သည်ကို သတိရအောက်မေ့ခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်ရေးပို့ခဲ့သော စာတိုလေးကို (၃) နှစ်နီးပါးမျှ အမှတ်တရသိမ်းထားခဲ့သော ဇော်ရှန်ကား တပ်မဟာ (၂) ဒေသတစ်ပိုက်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ သော တိုက်ပွဲတစ်ပွဲတွင် ကျဆုံးသွားကြောင်း ကြားသိရပြန်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်နှလုံး ညှိုးခြိုး၍ ဝမ်းနည်းခဲ့ရပါ၏။

ဗကပ အရှေ့မြောက်ဒေသတွင်ကား ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီအတွင်း ပန်ဆိုင်ကို လက်လွှတ်ရပြီးနောက်ပိုင်း (၂) နှစ်ကျော်အထိ ထွေထွေထူးထူး အပြောင်းအလဲ မရှိ။

သို့ရာတွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် ကျော်ကြီး ပန်ဆန်းမှ ထွက်လာပြီး ရန်ကုန် ပြန်ရောက်လာကာ ၁၉၈၈ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းကာလ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံကြီးတွင် ပါဝင် လှုပ်ရှားခဲ့ဟန်တူပါသည်။ သို့သော်လည်း စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက် ဗိုလ်ချုပ်စောမောင် စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ဗကပ တပ်မဟာ (၇၆၈) နှင့် မြန်မာ့တပ်မတော်တို့ မီးကုန် ယမ်းကုန် တိုက်ကြရာ၊ စိုင်းနွမ်ပန်းနှင့် မိုက်ကယ်ဒေးဗစ်တို့က မုံးယန်းကို သိမ်း၍ ရက်အနည်းငယ် ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ် မတ်လတွင်မူ ဗကပ အတွင်း လူမျိုးရေးတင်းမာမှုများ မြင့်တက် လာခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သော (၂) နှစ်ကျော်ကပင် ကျွန်ုပ်တို့အနီးကပ် မြင်တွေ့ခဲ့သော ဗကပ ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်တို့၏ ခေတ်နှင့် ခွင်ချော်နေသော ဦးဆောင်မှုနှင့် တိုက်ပွဲအခြေ အနေတို့ကြားမှ ကွာဟလာသော ပဋိပက္ခမှာ နောက်ဆုံးတွင်မူ တပ်တွင်း ပုန်ကန်မှုအဖြစ် ပေါက်ကွဲသွားရာ မတ်(၁၂) ရက်နေ့တွင် ကိုးကန့်ဒေသမှ တရုတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က မြန်မာ ကြီးစိုးထားသော ဗကပခေါင်းဆောင်မှုကို ဦးဆုံး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း စိန်ခေါ်ခဲ့သည်။ ထိုမှ (၂) ရက်အကြာတွင်မူ ကိုးကန့်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က မုံးကိုးကို သိမ်းလိုက်ပြီး ဗကပနှင့် တရားဝင်ခွဲပြဲ၍ မတ်(၆)၊ ၁၃၊ လီနင်၊ ၁၃ကို စွန့်လွှတ်လိုက်သည်။ တပ်တွင်းပုန်ကန်မှုမှာ ဧပြီလအတွင်း ချက်ချင်း ပျံ့နှံ့သွားရာ မုံးမိုင်မှ ၀, တပ်များက ၎င်းတို့၏ သဘောတရားရေး ဆရာကြီးမြသောင်းကို ဖမ်းချုပ်၍ ပန်ဆန်းသို့ ချီတက်လာခဲ့ကြပြီး ဧပြီ (၁၇)တွင်မူ ဗကပဌာနချုပ်ကို ဝင်စီး၍ မတ်(ခါ)လီနင်၊ စတာလင်နှင့် မော်စီတုန်းပုံတွေကို ရိုက်ချိုးကာ စာအုပ်စာတန်းတွေကို မီးရှို့ပစ်လိုက်ကြသည်။

သခင်ဗသိန်းတင်၊ ခင်မောင်ကြီး၊ စံသူ၊ ကျော်ဇောနှင့် အောင်ထက်တို့ အပါ အဝင် ဗကပခေါင်းဆောင်ဟောင်းနှင့် ကေဒါဟောင်းတို့ကို တရုတ်ပြည်မဲဇာသို့ မောင်း ထုတ်လိုက်ကြပြီး မြသောင်းကိုမူ ၀, တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က သံခြေကျဦးခတ် ချုပ်နှောင်ထားရာ တရုတ်ကွန်မြူနစ်တို့က ကြားဝင်၍ အခြားဗကပခေါင်းဆောင်ဟောင်းတွေနှင့်အတူ နယ်ခြား သို့ လွှတ်ပေးထားလိုက်ဖို့ စည်းရုံးသဖြင့် လွှတ်ပေးလိုက်ရာ ယနေ့ဆိုလျှင် ဗကပထိပ်ပိုင်း ခေါင်းဆောင်ဟောင်းအားလုံး ဆုံးပါးသွားကြလေပြီ။ အောင်ထက်နှင့် အခြားသူတို့ကား ၎င်းတို့၏ ယူနန်နယ်၊ တန်ချောင်းမဲဇာမှ တော်လှန်ရေးမီးတောက်ကို ပြန်မွှေးဖိုကြိုးစား နေကြပါသော်လည်း အင်တာနက်ပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ဝေသော သတင်းလွှာတို့တွင် ဖြစ်စေ ရေးသားမှုများမှလွဲ၍ တစ်ခါက ဗကပ၏ ဘုန်းလက်ရုံး အကြွင်းအကျန်ဆို၍ ဘာမျှမရှိ၊ မတွေ့ရတော့ပေ။

အချို့ကား မုံးကိုးမှ ထွက်ပြေး၍ ချိုင့်မှမ်းအတွင်း နယ်ခြားချောင်းတစ်ဖက်မှ မန်ဟိုင်းတွင် ခိုလှုံခဲ့ကြရာ ၎င်းတို့ထဲတွင် အုန်းကြည်၊ ဇော်ဝင်း၊ ကျော်စိန်နှင့် ကျော်ညွန့် တို့ပါဝင်ပြီး စုစုပေါင်း ဗကပကေဒါ ၂၀၀-၃၀၀ တို့သည်ကား တစ်ခါက ဗကပအခြေခံ ဒေသကို တည်ဆောက်ရာတွင် အကူအညီပေးခဲ့သော တရုတ်၏ အစောင့်ရှောက်ခံဘဝ

ဖြင့် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံရေးဘဝတို့ကို အကျည်းတန်စွာ အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အံ့ဩစရာကောင်းသည်ကား ကြည်မြင့်ခေါ်ကျန်ဖီမင်းမှာ တပ်တွင်း ပုန်ကန်မှုထဲတွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး ကျော်ညွန့်ကမူ မိုးကိုးသို့ ပြန်ရောက်လာကာ ကုန်သည်ပေါက်စ ဖြစ်လာသည်။ (၄၁) နှစ်လုံးလုံး လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ခဲ့ပြီးနောက် ဗကပအဖွဲ့ကြီးကား ကွန်မြူနစ် လက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုအဖြစ်မှ ဘုံးဘုံးကျ ပြိုလဲခဲ့ပါသော်လည်း လွန်ခဲ့သော (၂) နှစ်ခန့်က ကျွန်ုပ်တို့ စမ်းဝါးခဲ့သလို ကျန်ရှိနေသေးသော တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ကမူ လူမျိုးရေးပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ကိုယ်ပိုင်တပ်ဖွဲ့တွေ့ဖွဲ့ကာ တစ်လမ်းတစ်စင် ထောင်ခဲ့ကြပြီး ကချင်ပြည်နယ် အတွင်းမှ(၁၁၀)၀, ဒေသကား ဒီမိုကရေစီသစ်တပ်မတော်ဖြစ်လာသည်။ မိုးကိုး-ကိုးကန့် အဖွဲ့က မြန်မာအမျိုးသားဒီမိုကရေစီတစ် မဟာမိတ်တပ်မတော် အမည်သစ်နှင့် ရပ်တည်လာသည်။ ၀,တိုင်းရင်းသားတို့က ညီညွတ်သော ၀,ပြည်နယ် တပ်မတော်ဖွဲ့သည်။ (၈၁၅) စစ်ဒေသနှင့် စိုင်းနွမ်ပန်း၏ (၇၆၈) တပ်မဟာဟောင်းတို့ ပူးပေါင်း၍ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီတစ် မဟာမိတ်တပ်မတော် (ရှမ်းပြည်အရှေ့) ဖြစ်လာသည်။ (၈၁၅) စစ်ဒေသကို ခေါင်းဆောင်သော လင်မင်းရှန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဂျင်းဟုန်သွားရာ ခရီးအတွက် အကူအညီပေးခဲ့သည်။)

သို့ရာတွင် ဗကပအပြိုအလဲကို အမြတ်ထုတ်လိုက်နိုင်သူကား အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ တစ်တပ်ဦး (NDF) ထဲက တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှ မဟုတ်၊ ဗမာ အစိုးရပဲဖြစ်သည်။ ကိုးကန့်အုပ်စုနှင့် ၀,အုပ်စုတို့ကို ဗမာစစ်အစိုးရက လက်ဝါးရိုက်၍ ဗမာစစ်တပ်ကို ရန်မလုပ်သရွေ့ ဘိန်းစိမ်းနှင့် ဘိန်းဖြူအပါအဝင် မည်သည့်ကုန်ပစ္စည်းမဆို ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခွင့် ပေးလိုက်သည်။ ဤနည်းဤပုံတို့ဖြင့် ဗကပ တပ်ဖွဲ့ဟောင်း တွေကြား ဖရိုဖရဲ အခြေအနေတို့ဖြင့် ရှုပ်ထွေးပွေလိမ်နေရာ ဤ၌ ကျွန်ုပ်တို့အကြီးအကျယ် တုန်လှုပ်ခဲ့ရသော သတင်းကား ၁၉၈၉ ခုနှစ် မေလတွင် အဖွဲ့အချင်းချင်း သဘောထား ကွဲလွဲ၍ ပစ်ကြခတ်ကြရာမှ မိုက်ကယ်ဒေးဗစ် သေဆုံးခဲ့ရပြီး ရန်ကုန်စစ်အစိုးရ၏ ညှိနှိုင်းမှုကို လက်မခံဘဲ ကျွန်ုပ်တို့၏ မိတ်ဆွေဟောင်းကြီးစိုင်းနွမ်ပန်းကမူ ၁၉၉၀ မတ်လအတွင်း မိမိကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်သွားပါ၏။ ဆိုခဲ့သလို စစ်အစိုးရ၏ အောက်လမ်းနည်း အသွယ် သွယ်ဖြင့် မြန်မာပြည်အရှေ့မြောက်ဒေသတွင်း အရှည်တည်ငြိမ်းချမ်းရေးရနေသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသော်လည်း သူတို့ငြိမ်းချမ်းရေး၏ ရလဒ်ကား ကမ္ဘာနိုင်ငံအချို့ကို ဒုက္ခလှလှကြီး ပေးတော့သည်။ ကိုးကန့်အဖွဲ့နှင့် လင်မင်းရှန်၏ ယခင် (၈၁၅) စစ်ဒေသမှ တပ်ဖွဲ့သစ်တို့ ပူးတွဲ၍ တခဏချင်းမှာပင် ဘိန်းဖြူအင်ပါယာကြီး တည်ထောင်၍ ယူနန်, ထိုင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအိုနှင့် ဗီယက်နမ် နိုင်ငံများအထိ ခြေတံလက်တံတွေ စူးရောက်ခဲ့ရာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘိန်းထုတ်လုပ်မှုသည်ကား ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် တန်ချိန် ၁၀၀၀ ပျော့ပျော့ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၉၄-၉၅ ခုနှစ်အတွင်းတွင်မူ တန်ချိန် ၂၈၀၀ အထိ တိုးတက်လာခဲ့လေသည်။

မိုးကိုးတောင်ဘက်၊ ကိုးကန့်၊ ၀၊ဒေသမှ မိုးမိုင်၊ ပန်ဆန်းအနီးတစ်ဝိုက်နှင့် ကျိုင်းတုံမြောက်ဘက်မှ မိုးလားနှင့် မန်ဖိုင် အနီးတစ်ဝိုက်တွင်မူ ဗကပတပ်တွင်းသူပုန် ထခဲ့သော တစ်နှစ်အတွင်း၌ပင် ဘိန်းဖြူချက်လုပ်သော ဓာတ်ခွဲခန်း (၂၀) ကျော် တည်ဆောက်ခဲ့ရာ၊ အဆိုပါ နေရာများကား ၁၉၈၆-၈၇ ခုနှစ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ဖြတ်သန်းခဲ့သော နေရာဒေသများဖြစ်သည်။ ယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘိန်းထုတ်လုပ်မှုသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဝန်းကျင်မှ စံချိန်အတိုင်း တစ်နှစ်လျှင် တန် (၆၀၀) အထိ ပြန်လည်ကျဆင်းခဲ့ပါသော်လည်း ဘိန်းဖြူအစားထိုး မူးယစ်ဆေးဝါးများ အထူးသဖြင့် ‘မက်သာအဖက်တမင်း’ ဆေးများကား နယ်စပ်ဒေသမှ အရပ်ရှစ်မျက်နှာသို့ အလုံးအရင်းနှင့်ထွက်နေရာ အဆိုပါ မူးယစ်ဆေးထုတ်လုပ်သော ဓာတ်ခွဲခန်းအားလုံးနီးပါးမှာမူ စည်းရုံးသောဝ၊ ပြည်နယ်စစ်တပ် ထိန်းချုပ်ရာဒေသအတွင်း တည်ရှိနေပါသည်။

အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာနယ်နိမိတ်စွန်းနှစ်ဘက်ကို ခွလျက်၊ ခြေကုပ်ယူထားသော နာဂတို့ကမူ ၎င်းတို့၏ လွတ်လပ်သော နာဂနိုင်ငံတည်းဟူသော မျှော်လင့်ရာမဲ့အိမ်မက်အတွက် ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်နေကြဆဲ။ မြန်မာတပ်များက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ (၂၀) တွင် ခေးဆန်ချန်းလမ်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး (၁) လ နီးပါးခန့်တွင် ပြန်ဆုတ်သွားပြီးနောက် NSCN ၏ ဌာနချုပ်သစ်ကို ဒိုးညါရွာတွင် ပြန်လည်တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ပါဂျောင်သို့ ‘ဗွီးဗာ’ ရောက်လာပြီး တရုတ်သို့ ခရီးဆက်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း ယူနန်နယ်ခြားတွင် တရုတ်အာဏာပိုင်တို့က တွေ့ခွင့်မပေးသဖြင့် နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်ခဲ့ရသည်။ သို့ဖြင့် ဖရိုဖရဲဖြစ်နေသော NSCN သည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်ကုန်ခါနီးတွင် မလွဲမရှောင်သာ အခြေအနေနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ ခပ်ပလန် အရှေ့ဘက်မှ နာဂတို့က အိန္ဒိယနာဂတို့နှင့် ခွဲထွက်လိုက်ပြီး ဗွီးဗာကို အရှေ့နာဂတောင်တန်းများမှ မောင်းထုတ်လိုက်ကြသည်။ အန်ဂမ်း (၁၉၈၅ ခုနှစ် ခရစ်စမတ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အတူရှိခဲ့သူ)နှင့် ထန်ကူလ်နာဂအများစုမှာ အုပ်စုချင်း ပစ်ခတ်ရာမှ သေဆုံးသွားကြပြီး ဗွီးဗာကမူ သူ၏ဇာတိဖြစ်သော မဏိပူရ အူးခလူးဒေသ၏ တစ်ဘက်က ဆုန်(မ်)ရာသို့ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွားသည်။ အလားတူမသေမပျောက်ကျန်ခဲ့သော အိုင်းဇော်သည်လည်း ဆုန်(မ်)ရာသို့ ဆုတ်ခွာလာခဲ့ပြီ။ ဤ၌ အူးခလူးဒေသမှ နာဂအများစုနှင့် လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့သစ်ကို ဗွီးဗာနှင့်အတူ ထူထောင်၍ ဘန်ကောက်သို့ လက်နက်အဝယ်ထွက်လာခဲ့သည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့(ရှ်)မှတစ်ဆင့် လက်နက်အတော်များများ နာဂတောင်တန်းသို့ ရောက်လာပြီးနောက် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင်မူ ဗွီးဗာ၏ NSCN ကား ပြန်လည်အားသစ်လာရာ အိန္ဒိယ ကင်းလှည့်တပ်ဖွဲ့တို့ကို ခြံခိုတိုက်ခိုက်ကြ၏။ မြန်မာ-မဏိပူရနယ်ခြား တစ်လျှောက်မှ ၎င်းနှင့် ပြိုင်ဘက်အုပ်စုတို့ကို ရှင်းထုတ်ပစ်လိုက်သည်။ သို့ဖြင့် ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယအစိုးရက လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခတို့ကို နိုင်ငံရေးအရ ညှိနှိုင်း အဖြေ

ရှာဖွေလိုကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပြီးနောက် အိန္ဒိယအစိုးရ အရာရှိများနှင့် NSCN မှ ကိုယ်စားလှယ်တို့ အကြိမ်ကြိမ်ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး ၁၉၉၇ ဩဂုတ်လတွင်မူ အပစ်ရပ် သဘောတူညီခဲ့ကြ၍ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဆက်လက်ဆွေးနွေးလာခဲ့ကြသည်။ အလားတူ ခပ်ပလန်ဦးဆောင်သော နာဂလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့သည်လည်း အစိုးရနှင့် တရားဝင် ငြိမ်းချမ်း ရေးဆွေးနွေးမှုများ မရှိသေးသည့်တိုင် ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် အပစ်ရပ် သဘောတူညီခဲ့သည်။

နာဂဒေသအတွင်း ရန်လိုမုန်းတီးမှုတို့ ရပ်စဲသွားသည်နှင့်အတူ ပြည်သူတို့၏ နေ့စဉ်ဘဝများသည်လည်း ယခင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် သက်တောင့်သက်သာရှိလာကြသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော လက်နက်ကိုင်တပ်များအတွက် အထူးပါဝါအက် ဥပဒေ (AFSPA) မှာ ဆက်လက်အသက်ဝင်နေသေးသည့်တိုင် အဓိကလမ်းမကြီးတွေမှာ စစ်တပ်စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွေ အနည်းအကျဉ်းသာ ရှိတော့သည်။ ပြည်နယ်အတွင်း မည်သူ မဆို လွတ်လပ်စွာ သွားလာနိုင်ကြသဖြင့် ပြည်နယ်မြို့တော် ကိုဟီးမားတွင် စိုးရိမ် ထိတ်လန့်မှုတွေ လျော့ကျသွားသည်။ ပြည်နယ်ပုလိပ်အဖွဲ့များနှင့် အိန္ဒိယစစ်ရဲအရန်တပ်မှ အမှုထမ်းတို့က ကိုဟီးမားနှင့် ကုန်သွယ်ရေးအချက်အချာ ဓမ္မပူရ အပါအဝင် အခြားမြို့ တို့တွင် ကင်းလှည့်နေကြသဖြင့် အရပ်ရပ်အနေအထားက ယခင်လောက် သည်းထန်ခြင်း မရှိတော့။ သို့ရာတွင် မဏိပူရကား ဤသို့မဟုတ်၊ NSCN က ဖန်တီးလိုက်သော နာဂလင်း(မ်) (Nagalim) တွင် နာဂဒေသအပြင် နာဂလူမျိုးတို့နေထိုင်သော မဏိပူရ၊ အာသံ၊ အာရူနာချာပရာဒေ(ရှ်)နှင့် မြန်မာတို့ကိုပါ သိမ်းကြိုးထည့်ထားသဖြင့် မဏိပူရ နာဂတွေနှင့် လူဦးရေအများဆုံးဖြစ်သော မေတေးတို့အကြား ပဋိပက္ခပြင်းထန်လာခဲ့ရာ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင်မူ မွီးဗာကို ထောက်ခံသော နာဂတို့က မဏိပူရနှင့် နာဂလင်း(မ်)ကြားမှ အဓိက နယ်ခြားလမ်းမကြီးကို လပေါင်းအတော်ကြာ ပိတ်ဆို့ထားကြသဖြင့် မဏိပူရတွင် ဓာတ်ဆီ၊ ဆေးဝါးအပါအဝင် အခြေခံကုန်ပစ္စည်းများ အကြီးအကျယ် ရှားပါးလာခဲ့သည်။ ယခုအခါ ပိတ်ဆို့မှုကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သော်လည်း ၎င်းတို့ကြားမှ ပဋိပက္ခကား မြေရှင်းရန် ကျန်နေသေးသည်။

ဆိုခဲ့သလို အကြောင်းကိစ္စတို့မဖြစ်ခင်၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် အင်္ဂလန်သို့ ကျွန်ုပ်ရောက်သွားပြီး နာဂလှုပ်ရှားမှုကို စတင်အုတ်မြစ်ချခဲ့သူ အန်ဂါမီဇောပူဖီနီနှင့် ‘ဘရွမ် လေး၊ ကန့်’မှ သူ၏ တိုက်ခန်းလေးတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ရာ အသက် (၈၃) နှစ်ရှိပြီဖြစ်သော်လည်း သူက နာဂလွတ်လပ်ရေးအတွက် ယခုအထိ လက်သီးဆုပ်မဖြေသေး၊ အကျောက်အကန် စွဲကိုင်ထားဆဲ။ သူတို့၏ ခေါင်းမာမှုကို ကျွန်ုပ်အနေနှင့် နားလည်ဖို့ ခက်လှသော်လည်း ဒုက္ခသုက္ခတွေ ကြုံတွေ့ခံစားနေရပါသော သူအပါအဝင် နာဂတွေအတွက် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

အိန္ဒိယနာမများအနေနှင့် ကိုယ်ပိုင်အစိုးရနှင့် သီးခြားပြည်နယ်တစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်သလို ဗဟိုအစိုးရမှ အထောက်အပံ့များနှင့် မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုလေ့ထုံးစံတို့ကို ထိန်းသိမ်းပိုင်ခွင့်တို့ကို အိန္ဒိယအစိုးရထံမှ ရရှိထားရာ ပြောရလျှင် အဆိုပါနိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးတို့သည်ကား မြန်မာပြည်တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုအတွက် စစ်အစိုးရအဆက်ဆက်က ငြင်းပယ်ထားသော အခွင့်အရေးများပင် ဖြစ်ပါ၏။

၁၉၉၀ ပြည့်တွင် ဖိနိက္ခယလွန်သည့်အခါ ရပ်အလောင်းကို လေယာဉ်ဖြင့် အိန္ဒိယသို့ ပြန်ယူလာခဲ့သည်။ ကိုဟီးမားတွင် ဈာပနအခန်းအနားကို အကြီးအကျယ် ကျင်းပကြရာ ထောင်ပေါင်းများစွာသော နာဂတို့တက်ရောက်၍ အလေးအမြတ် ဂါရဝပြုခဲ့ကြသည်။

ထိုနေ့က ကိုဟီးမားတွင် မျက်ရည်မကျသူဟူ၍ အနည်းငယ်သာ တွေ့ရပြီး ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ကလေး၊ တိုက်ပွဲဝင်နာဂရဲဘော်ဟောင်းကြီးတွေ၊ ရွာသူကြီးတွေ၊ နိုင်ငံရေးသမားတွေ၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တွေနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရ အရာရှိများပင် တက်ရောက်၍ နာဂလွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှု၏ ခေါင်းကိုင်ဖခင်ကို နောက်ဆုံးနှုတ်ဆက်ခဲ့ကြပါ၏။

တစ်ခါ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင်မူ KNU နှင့် မြောက်ပိုင်း NDF ခေါင်းဆောင်တို့အကြား သဘောထားကွဲလွဲမှုတွေ အဟပ်ကွာလာရာ ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဇွန်လ တွင် NDF ညီလာခံကို KNU ဌာနချုပ် မာနယ်ပလောတွင် ကျင်းပခဲ့ကြသော်လည်း ကရင်တို့က သူတို့တစ်ဦးတည်းအမှီခိုကင်းကင်း ရပ်တည်ရေးမူကို ဆုပ်ထားသဖြင့် NDF သည်လည်း တစ်နှစ်ကျော်မျှ မလှုပ်ရှားနိုင်ဘဲ တုံ့ဆိုင်းနေခဲ့သည်။

တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များကြား ဆိုခဲ့သလို ဖရိုဖရဲနှင့် အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်နေခိုက်မှာပင်ရန်ကုန်မြို့တော်ကြီးတွင်ကား ဩဂုတ်-စက်တင်ဘာအရေးတော်ပုံကြီး အုံကြွလာခဲ့ပြီး နိုင်ငံအနှံ့အမြို့မြို့သို့ ကူးစက်သွားကာ (၂၆) နှစ်မျှ ဖိနှိပ်အုပ်ချုပ်ခဲ့သော စစ်အစိုးရကို တစ်နိုင်ငံလုံး အုံနှင့်ကျင်းနှင့် လမ်းပေါ်ထွက်၍ ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ ဤ၌ မြန်မာပြည်ကို စေတီပုထိုး ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းနှင့် ပြုံးရယ်နေတတ်သော လူမျိုးတို့ နေထိုင်ရာနိုင်ငံအဖြစ် အထင်ရှိနေသော လူအများစုအနေနှင့် ဆိုခဲ့သလို ပြင်းထန်သော လူထုအုံကြွပေါက်ကွဲမှုကြီး ဖြစ်လာသည့်အခါ မင်တက်တုန်လှုပ်ခဲ့ကြသည်။

မြန်မာပြည်နယ်စွန့်နယ်ဖျားဒေသနေ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတို့ နေ့စဉ်ခံစားနေရပါသော ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုတို့ကို ရိုးရိုးသားသားမသိခဲ့ကြသော ရန်ကုန်မြို့မှ နိုင်ငံခြားသားများနှင့် အရပ်သားတို့မှာ အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ ရိုင်းစိုင်းဆိုးယုတ်မှုတို့ကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်တွေ့ရသည်တွင် တုန်လှုပ်ခဲ့ကြရသည်။ လမ်းပေါ်မှ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ဆန္ဒပြသူတို့ကို တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က သေနတ်နှင့်လွှဲရမ်းခဲ့သဖြင့် ဆေးရုံဝန်ထမ်းနှင့် ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့ အပါအဝင် အစုလိုက်အပြုံလိုက် သေပွဲဝင်ခဲ့ကြရသည်။ ဤတွင် အမေ

အလျော့ခံ ဗမာပြည်သည်ကား ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီး၏ သတင်းစာ စာမျက်တွေပေါ် ခုန်တက်လာရာ သံတမန်များ ဂျာနယ်လစ်များနှင့် သမိုင်းဆရာများ အနေနှင့် ယခင်က မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိတို့လက်ခံနားလည်ထားသော သဘောထားတို့ကို ပြန်လည် ဆန်းစစ်ကြရတော့သည်။ အထူးသဖြင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ် စစ်ဘက်မှ အာဏာသိမ်း ယူခဲ့သည်မှစ၍ အပေါ်ယံရွှေမှုန်ကြွထားသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရုပ်ပုံလွှာကား စက္ကူအိမ် တစ်လုံးလို ပြိုလဲသွားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြည်တွင်းရေးကို အနီးကပ်လေ့လာနေသူတို့ အနေနှင့် မြန်မာပြည်တွင် တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနှင့် အုံကြွမှုကြီး မကြာခင်ဖြစ်လာ တော့မည်ကို သဘောပေါက်သဖြင့် အဆိုပါဖြစ်စဉ်မှာ ရှောင်လွှဲမရသလို ကြိုတင်မှန်းဆ၍ လည်း ရနိုင်သည်။ သို့ဖြင့် မြန်မာပြည်တွင် (၂၆) နှစ်တာ ကာလတွင် ပထမဆုံးအကြိမ် စစ်အစိုးရ နိဂုံးချုပ်၍ ဒီမိုကရေစီခေတ်ကြီး နိဒါန်းချီတော့မည်ဟု ထင်မှတ်ရပါ၏။

ဤတွင် NDF သည် မြို့ပြဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားကြီးနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ သည်မှာ တောတွင်းအခြေစိုက်ပြောက်ကျားတပ်တို့၏ အားနည်းချက်ကို ဖော်ပြနေရာ၊ လက်နက်ကိုင်သူပုန်များအနေနှင့် အခွင့်အရေးနှင့် လွဲချော်ကာ နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်အပြင်ဘက် နောက်တစ်ကြိမ် ရောက်သွားတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံရေးသရုပ်ခွဲလေ့လာသူတို့က သုံးသပ်ခဲ့ကြသည်။

ထိုနောက် ၁၉၈၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ(၁၈)တွင် ဗိုလ်ချုပ်စောမောင်က အာဏာ သိမ်း၍ နဝတစစ်အစိုးရကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ လူထုအုံကြွမှုကြီးကို အကြမ်းဖတ်ဖမ်းနည်း ပေါင်းစုံဖြင့် ဖြိုခွဲရာ ရာပေါင်းများစွာသော ကျောင်းသားလူငယ်တို့ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယ နိုင်ငံနှင့် တရုတ်နယ်စပ်ဒေသများသို့ ထွက်ပြေးပြီး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အုပ်စုများထံ စစ်သင်တန်းတက်၍ လက်နက်ကိုင်သူပုန်ထ၊ ခွဲကြရာ မြို့ပေါ်မှ ကျောင်းသားလူငယ်အချို့နှင့် NDF လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်းလက်တွဲ၍ မြန်မာပြည်ဒီမိုကရက်တစ်မဟာမိတ်အဖွဲ့ ချုပ် (DAB) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် မေလတွင်မူ စစ်အစိုးရက ကျင်းပပေးသော ရွေးကောက်ပွဲတွင် NLD ပါတီက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၄၈၅ နေရာတွင် ၃၉၂ နေရာဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့ သော်လည်း စစ်အစိုးရက အာဏာလွှဲပြောင်းမပေးဘဲ ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရ NLD လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၆၀) ကျော်ကို မတော်မတရားအမှုဆင်ဖမ်းဆီး အကျဉ်းချခဲ့သလို အချို့ကိုမူ ခြိမ်းခြောက်၍ အတင်းအကျပ်နုတ်ထွက်ခိုင်းပြီး အတိုက်အခံ အင်အားစုတို့ကို ဖြိုခွဲခဲ့၍ အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုနေအိမ်အကျဉ်းချခဲ့သည်။ ကျန်ရှိနေသေးသော ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဒါဇင်ခန့်က နယ်ခြားဒေသသို့ ထွက်ပြေး၍ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာတွင် ပြည်ထောင် စု မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသား ညွန့်ပေါင်းအစိုးရ (NCGUB) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ထို့နောက်မြန်မာပြည်နိုင်ငံရေး အလိမ်အကောက်ကား အချိုးတစ်မျိုးပြောင်းသွား ပြန်သည်။ နဝတ စစ်အစိုးရက တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အင်အားစုအားလုံးကို

အပစ်ရပ်စဲရေး ကမ်းလှမ်းခဲ့ရာ ဆယ်စုနှစ်များစွာ စစ်ပွဲများနှင့် ငြီးငွေ့နေသော ယခင်ဗကပ လက်နက်ကိုင်အုပ်စုတို့က စီးပွားရေး အကျိုးအမြတ်အတွက် နဝတ၏ ကမ်းလှမ်းမှုကို တစ်ဖွဲ့ပြီးတစ်ဖွဲ့ လက်ခံခဲ့သည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ် ကုန်ခါနီးတွင် နဝတအစိုးရနှင့် SSA တို့ ငြိမ်းချမ်းရေး ယူခဲ့ပြီးနောက် ၀,အဖွဲ့၊ ပလောင်အဖွဲ့နှင့် ရှမ်းအရှေ့မြောက်မှ KIA တပ်မဟာ(၄)တို့ ဆက်တိုက်လိုက်ပါလာရာ ၁၉၉၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာတွင်မူ ပင်မ KIA နှင့် နဝတတို့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း၍ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ (၂၄) တွင် အပစ်ရပ် စာချုပ် ချုပ်ခဲ့ကြသည်။

သို့ရာတွင် ဘရန်ဆိုင်းအနေနှင့်မူ စစ်အစိုးရနှင့် အပြီးသတ် စေ့စပ်ဆွေးနွေးရာတွင် မပါဝင်နိုင်ခဲ့။ ၁၉၉၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာတွင် နှလုံးရောဂါဝေဒနာ အကြီးအကျယ်ခံစား ရသဖြင့် ကူမင်းတွင် ဆေးရုံတင်ကုသခဲ့ရပြီး တစ်နှစ်နီးပါးအကြာ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဩဂုတ် (၈) ရက်နေ့တွင်မူ ကူမင်း၌ပင် ကွယ်လွန်သွားရှာသည်။

၁၉၈၆ ခုနှစ် တပ်ပေါင်းစု တည်ဆောက်ရာတွင် အဓိကနေရာမှပါဝင်၍ ပါဂျောင် နှင့် ပန်ဆန်းသို့ NDF အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်လာသူ ဦးစိုးအောင်ကား ၁၉၉၃ ခုနှစ် ဧပြီလ တွင် ကင်ဆာရောဂါဖြင့် မာနယ်ပလော်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

SSA နှင့် နဝတ အစိုးရတို့ အပစ်ရပ်စဲပြီးနောက် ကျန်ရှိနေသေးသော ရှမ်း လက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုကို အသက်ဆက်ဖို့ အားထုတ်မှုအနေနှင့် စိုင်းလိတ်အနေနှင့် ကျန်ရှိနေသေးသော ရှမ်းလက်နက်ကိုင်လှုပ်ရှားမှုကို နှစ်အနည်းငယ်ကြာ အသက်ဆက် နိုင်ခဲ့ပြီး၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် ရွှေတြိဂံနယ်မြေမှ ခွန်ဆာ၏ မုန်းတိုင်းတပ်ဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းခဲ့ရာ ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင်မူ ထိုင်းနယ်စပ်အနီး ခွန်ဆာ၏ဌာနချုပ် ဟိုမိန်းတွင် ရုတ်တရက် နာမကျန်းဖြစ်၍ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်၍ ၁၉၈၀ မှ ၁၉၉၀ လွန်နှစ်များအတွင်း ကျားကုပ်ကျားခဲနှင့် တည်ဆောက် ခဲ့ကြပါသော NDF, DAB နှင့် NCGUB တို့သည်ကား နေချင်းညချင်းဆိုသလိုပင် လဲပြိုသွားကြသလို ပြည်တွင်းမှ ဦးဆောင်သူမဲ့၊ အထိန်းမဲ့ NLD လက်ကျန်တို့သည် လည်း နဝတ၏ ခြိမ်းခြောက်အကျပ်ကိုင်မှုအောက်တွင် စင်းစင်းရောက်ရှိသွားရာ ရန်ကုန် စစ်အစိုးရသည်ကား ၁၉၆၂ ခုနှစ် ပထမအကြိမ် အာဏာသိမ်းပြီးချိန်ကထက်ပင် အာဏာ ကို မြဲမြံမြဲမြံ ဆုပ်မိသွားပုံရသည်။

နယ်စပ်ဒေသ အခြေစိုက် တော်လှန်သော အဖွဲ့များ၏ အထိနာချက်မှာ ၁၉၉၅ ခုနှစ် အစောပိုင်းကာလ မြန်မာစစ်တပ်မှ ရုတ်တရက် ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့၍ မာနယ်ပလော ကျသွားရ ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ၂၀၁၁- ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်း အသစ်ပြန်လည်ဆွေးနွေးမှုများနှင့် ငြိမ်း ချမ်းရေးသဘောတူညီမှုများ ရှိနေသည်ဆိုသော်လည်း ခိုင်မာမှု မရှိသေးဟု သုံးသပ်ရပါ

မည်။ အစဉ်အလာအရ မတည်ငြိမ် မအေးချမ်းခဲ့သော မြန်မာ့နယ်စပ်ဒေသတလျှောက်တွင် စစ်အစိုးရ၏ ခြိမ်းခြောက်အကျပ်ကိုင်မှုဖြင့် ယာယီငြိမ်းချမ်းရေးကို တည်ဆောက်ခဲ့ပါသော်လည်း တိုင်းရင်းသားအုပ်စုတို့ လက်နက်ကိုင်တိုက်ခဲ့ရသည့် အရင်းခံပဋိပက္ခကို စစ်အစိုးရက နိုင်ငံရေးအရ စေ့စပ်ဆွေးနွေးရန် ကမ်းလှမ်းခြင်းမရှိခဲ့။ တိုင်းရင်းသားအုပ်စုတို့မှာ လက်နက်ကို ဆက်ကိုင်ထားနိုင်ပြီး သူတို့၏ သက်ဆိုင်ရာဒေသများအား ထိန်းသိမ်းထားကြသည်။ အခြေအနေမှာ တိုင်းရင်းသားအရေးအတွက် အဖြေရှာနိုင်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ပဋိပက္ခကို ချုပ်ထိန်းထားနိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ပဋိပက္ခသည်ကား အတွင်းလှိုက်၍ လောင်မြိုက်နေဆဲ။ . . .

၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့ပြီး ၂၀၁၁ခုနှစ် မတ်လတွင် သမ္မတဦးသိန်းစိန် ခေါင်းဆောင်သော စစ်တပ်ကျောထောက်နောက်ခံပြုထားသည့် အရပ်သားအစိုးရက နိုင်ငံ့အာဏာကို ရယူခဲ့သည်။ တိုင်းရင်းသားအရေးအတွက် အစိုးရ၏ ချဉ်းကပ်မှုအသစ်ကို လူအများက လက်ခံကြိုဆိုကြသော်လည်း ပြည်ထောင်စုအတွင်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရှိသော ပြည်နယ်နှင့် ဒေသများဖြင့် ဖွဲ့စည်းမည့် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံလော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုများသော တစ်ပြည်ထောင်နိုင်ငံမျိုးပင်လောဆိုသည့် အဓိကပြဿနာတို့အတွက် အဖြေရှာဖို့ အစိုးရက စိတ်ဝင်စားဟန်ကို မတွေ့ရ။

အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲပြီး မကြာမီ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် နေအိမ် အကျဉ်းချခံထားရာမှ နောက်ဆုံး လွတ်မြောက်လာခဲ့သော်လည်း ၁၉၄၈ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးရခဲ့ချိန်မှစ၍ တိုင်းပြည် ဖရိုဖရဲဖြစ်စေခဲ့သော ပြဿနာများ၊ တိုင်းပြည်ရှေ့သို့ တက်လှမ်းနိုင်ရေးအတွက် ဖြေရှင်းရန် လိုအပ်နေသော တိုင်းရင်းသားအရေးကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ သူမ ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေခဲ့ခြင်းက လူအတော်များများကို စိတ်သောကဖြစ်စေခဲ့သည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ပြည်တွင်းစစ်နှင့် ဒုက္ခပင်လယ် ဝေနေရပါသော မြန်မာပြည်၏ အနာဂတ်မှာ လွန်ခဲ့သော (၂၈)နှစ်က အိန္ဒိယမှ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းသို့ တောင်သေလာ တောအထပ်ထပ်နှင့် လျှို့မြောင်ချောက်ကမ်းပါးကြီးတို့ကို ဖြတ်ကျော်၍ ကျွန်ုပ်တို့ နှင်ခဲ့ကြပါသော ခရီးကြမ်းမတိုင်မီ ကာလများထက် ပို၍ ရှင်းလင်းကြည်လင်မှု ရှိမနေသေးပါ။

စာရေးသူနှင့် ဓာတ်ပုံဆရာမတို့အကြောင်း

ဘာတီး(လ်)လင့်တနာကို ဆွီဒင်-ဩစတြေးလျား မိဘနှစ်ပါးက ဆွီဒင်နိုင်ငံတွင် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ အရွယ်ရောက်ချိန်တွင် ဥရောပတစ်ဝှမ်း မော်တော်ကားကြို စီးရင်း ခြေဆန့်ခဲ့သလို အနောက်အာဖရိကအထိ ခရီးပေါက်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွင်း ကုန်းလမ်းဖြင့် ဥရောပမှ ဩစတြေးလျသို့ သွားခဲ့ရာ အာရှသို့ ရောက်ခဲ့၍ အစ်စတန်ဘူးလ်မှ ဘန်ကောက်သို့လည်းကောင်း၊ ဒမ်ပါဆာမှ တိုကျိုအထိလည်းကောင်း (၅) နှစ်တိုင်တိုင် လှည့်လည်ခရီးသွားခဲ့ပြီး ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် ဘန်ကောက်တွင် အထိုင်ချခဲ့သည်။ အစောပိုင်း ခရီးစဉ်များအတွက် လိုအပ်သောငွေကို ဆွီဒင်၊ နယူးဇီလန်၊ ဟောင်ကောင်နှင့် ဂျပန်တို့ တွင် ရရာအလုပ် လုပ်ကိုင်၍ ရှာဖွေခဲ့သည်။

၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရေးသားနိုင်သော စာရေးဆရာဘဝနှင့် ရပ်တည်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး များမကြာမီမှာပင် မြန်မာပြည်လက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုများ ရေးရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွမ်းကျင်သူဖြစ်လာသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် အရှေ့ဖျား စီးပွားရေး ရီဗျူးမဂ္ဂဇင်း ရပ်ဆိုင်းသွားသည်အထိ သတင်းဆောင်းပါးများ ပုံမှန် ရေးသားခဲ့သလို အာရှနှင့် ဥရောပထုတ် သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်းတို့တွင်လည်း ပါဝင်ရေးသားခဲ့သည်။ အောက် ပါ စာအုပ်များမှာ ၎င်းရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သော စာအုပ်အချို့ဖြစ်သည်။

Outrage: Burma's Struggle for Democracy

The Rise and Fall of the Communist Party of Burma

Burma Revolt: Opium and Insurgency since 1948

Bloodbrothers: Crime, Business and Politics in Asia

Great Leader, Dear Leader: Demystifying North Korea Under the

Kim clan.

ယခု ကျောက်စိမ်းမြေ မရေးသားမီ မြန်မာပြည် ပြောက်ကျားအုပ်စုများနှင့် လပေါင်းများစွာ ၎င်းကိုယ်တိုင် အတူနေထိုင်ခဲ့ရာ၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ်၏ တစ်ခုသော ခရီးတွင် ဆိုင်နောင့်နှင့် တွေ့ပြီး ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် လက်ထပ်၍ ချင်းမိုင်တွင် ယခုအထိ နေထိုင်လျက် ရှိသည်။ ထိုစဉ်က ဆိုင်နောင့်မှာ SSA မှ ဆိုက်ဖာ စာရေးတစ်ယောက်ဖြစ်သလို ဆာဂျင်တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။

ဆိုင်နောင့်ကို ရှမ်းပြည်နယ် သီပေါတွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး သီပေါနှင့် ရန်ကုန်တွင် ကျောင်းနေခဲ့ရာမှ အသက် (၁၆) နှစ်တွင် ရှမ်းလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ဘာတီးလ်လင့်တနာနှင့် အိမ်ထောင်မကျမီ ပြောက်ကျားစစ်သားအဖြစ် (၆) နှစ်၊ ဆာဂျင်အဖြစ် (၂) နှစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက် ဓာတ်ပုံသမား တစ်ယောက်အဖြစ် လုပ်ကိုင်လာရာ သူမ၏ ဓာတ်ပုံတို့ကို အာဂျ၊ ဥရောပ၊ မြောက်အမေရိကတို့တွင် ထုတ်ဝေသော စာစောင်များတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ သူမ၏ တယ်လီဗေးရှင်း ရိုက်ကူးမှုတို့ကိုလည်း ဗြိတိန်၊ ဂျာမဏီ၊ ဒိန်းမတ်၊ ဆွီဒင်၊ သြစတြေးလျနှင့် စင်္ကာပူနိုင်ငံတို့တွင် လွှင့်ထုတ်ခဲ့သည်။

ဘာတီးလ်၏ အင်တာဗျူးတို့ကို စကားပြန်မှ တစ်ဆင့် လုပ်ကိုင်ခဲ့ရသဖြင့် ဆိုင်နောင့်နှင့် ဘာတီးလ်တို့ စတွေ့ခဲ့စဉ်က သူမအနေနှင့် အင်္ဂလိပ်လို ပြောနိုင်သည်ကို သူမသိခဲ့။ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းရောက်ခဲ့ရာတွင် တစ်ည အနီးနားမှ အော်တိုမစ်တစ် ရိုင်ဖယ် သေနတ်သံကြောင့် ဘာတီးလ် အိပ်နေရာမှ နိုးလာရာ ထိုအချိန်အထိ အော်တိုမစ်တစ် သေနတ်သံနှင့် မရင်းနှီးသေး၊ သို့နှင့် ဝါးတဲအပြင်ဘက်ထွက်လာပြီး အိပ်မှုနံရံခွေးနှင့် ‘ဘာသံတွေလဲ’ဟု ရေရွတ်လိုက်ရာ အမှောင်ထဲမှ ချိုလွင်သော အသံတစ်သံ ထွက်လာပါ၏။

“ကျွန်မအထင်တော့ M-16 သေနတ်သံပဲ ဖြစ်မယ်”

ကျောက်စိမ်းမြေ (မြန်မာပြန်) ဒုတိယအကြိမ် ထုတ်ဝေခြင်းအတွက် တောင်းပန်စကား

ကျောက်စိမ်းမြေ (မြန်မာပြန်) စာမူအတွက် မူရင်းစာရေးသူနှင့် တွေ့ဆုံစဉ် ဘာသာပြန်ခွင့် ရခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာနိုင်ဦးထံ ဘာသာပြန်ကို စတင် အပ်နှံခဲ့သည်။ မူရင်းစာရေးသူ၏ ဇနီး ဆိုင်နောင်နှင့် ကိုရဲမျိုးဟိန်း တွေ့တော့ သူတို့ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ခဲ့သော ခရီးစဉ်ဖြစ်သည့်အတွက် သူတို့ကိုယ်တိုင် ဘာသာပြန်ချင်ကြောင်း ပြောလာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာကား ဘာသာပြန်လက်စ တန်းလန်းကြီးဖြစ်ကြောင်း ဆရာမကို အကျိုးအကြောင်း ပြောပြတော့ ဘာသာပြန်ခွင့် မရရင်နေပါစေ စာမူကို တည်းဖြတ်ပေးလိုကြောင်း ပြောလာခဲ့သည်။

ကျွန်တော်တို့လည်း ဘာသာပြန်ပြီး၍ ကွန်ပျူတာစာစီပြီးသော ပထမစာမူကြမ်း (ပရမဖတ်ရသေး)ကို ဘာတေးမှတစ်ဆင့် ဆရာမဆိုင်နောင်ထံ ပို့ပေးလိုက်သည်။ ကွန်ပျူတာ စာစီပြီး ပထမစာမူကြမ်းဖြစ်၍ စာစီစာရိုက် အမှားများစွာ ပါ ပါသည်။ ထိုပြဿနာကို ထုတ်ဝေသူတိုင်း သိပြီးဖြစ်သည်။

ပြင်ချက်နှင့်တကွ ကျွန်တော်တို့ထံ ပြန်ပို့လိုက်သော စာမူကို ပရမဖတ်ပြီး စာမူချောအဆင့် ရောက်လာသည်။ ဘာတေးနှင့် ကိုနိုင်ဦး တွေ့ပြီး စာမူတွင် ပါရှိသော နာဂ အခေါ်အဝေါ်တွေ၊ ကချင်ဒေသသုံး နာမည်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းဆွေးနွေးကြသည်။ ကျွန်တော်က အဆင်ပြေလောက်ပြီ ထင်ပြီး စတင်ပုံနှိပ်တော့သည်။ နောက်ဆုံးပိုင်နယ် စာမူချောကို ဆရာမဆိုင်နောင်ထံ မပို့မိတော့။ ဤကား စာအုပ် အမြန်ထုတ်ဝေလိုသော ကျွန်တော်၏ အမှား၊ ဆရာမဆိုင်နောင်ကား စာမူကြမ်းဖတ်ပြီး အမှားများစွာ

ပါ၍ စိုးရိမ်စိတ်အပြည့်နှင့်။ ကျွန်တော်ကလည်း အားလုံးအိုကေပြီဆိုပြီး ကျောက်စိမ်းမြေ (မြန်မာပြန်) စာအုပ်ကို ထုတ်လိုက်မိသည်။

ဆရာမဆိုင်နောင်၏ ဆန္ဒကား သူတို့မိသားစု၏ ဘဝနှင့် ပတ်သက်သော ခရီးစဉ် ဖြစ်သည့်အတွက် သူတို့ထိတွေ့ဆက်ဆံရသောသူတွေ၏ အမည်နာမ၊ ဒေသ အခေါ်အဝေါ်တွေကို အမှန်အတိုင်း ဖြစ်စေချင်သည်။ ဤနေရာတွင် ဘာသာပြန်သူတိုင်း ကြုံတွေ့ရသော နာမည်အခေါ်အဝေါ်တွေ၊ အသံထွက်တွေ အနည်းငယ် လွဲချော်ကုန်သည်။ ဥပမာ- ဆရာမက ယော်ထုံဟုခေါ်သော နာမည်ကို ကိုနိုင်ဦးက ယောထောင်ဟု ဘာသာပြန်သည်။

ကိုနိုင်ဦး၏ ဒုက္ခကား နာဂအမည်တွေ၊ ကချင်အမည်တွေကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ရေးရသည်။ သူကိုယ်တိုင် သွားခဲ့သည့်ခရီးကား မဟုတ်။ သို့သော် ကြိုးစားပြီး ဘာတေးထံ မေးမြန်း၍ အနီးစပ်ဆုံး ဘာသာပြန်ခဲ့သည်။ ကျန်သောစာမူနှင့် ပတ်သက်၍ အဓိပ္ပာယ်၊ အယူအဆ၊ အကြောင်းအရာ မှားယွင်းမှု မရှိခဲ့။

Bertil Lintmer ဟူသော အမည်နာမကိုပင် ဆရာမောင်ကြည်သစ်က ဘာတီးလ်လင့်တနာ၊ ဆရာကျော်ဝင်းက ဘာတင်းလစ်တနာ၊ ဆရာနိုင်ဦးက ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ၊ အခြားသော ဂျာနယ်လစ်ဆရာတို့က ဘာတေးလစ်တနာဟု ပြန်ဆိုကြကုန်၏။

ချောင်ငိုင်လှိုင်းဆိုသော အမည်ကို ဆရာမဆိုင်နောင်က ချောက်(စ်)ညီလှိုင်းဟု ပြင်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့ သိထားသည်က ကျောက်ညီလှိုင်း၊ ထားပါတော့။ ယခု ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းက မူရင်းစာရေးသူ ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ၏ ဇနီးဆိုင်နောင်ကိုယ်တိုင် စိတ်ကြိုက်ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ထားသော စာမူဖြစ်ပါကြောင်း စာဖတ်သူများကို အသိပေးရင်း ကျွန်တော်၏ အမြန်လို ပေါ့လျော့မှုကြောင့် စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ခဲ့ရသော စာရေးသူ ဘာတီး(လ်)လင့်တနာ၏ ဇနီး ဆိုင်နောင်လစ်တနာ၊ ဘာသာပြန်သူ ဆရာနိုင်ဦးနှင့် စာဖတ်သူတို့အား အနူးအညွတ် တောင်းပန်ရင်းဖြင့်...။

လွင်ဦးစာပေ (လှည်းတန်း)

တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်း အဖြေရှာနေဆဲဖြစ်သော
ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီ ခရီးစဉ်ကြီးအတွက်
“ ကျောက်စိမ်းမြေ ” ကား
အုပ်တစ်ချုပ် သဲတစ်ပွင့် ဖြစ်ခွင့်ရပါမူ
ထုတ်ဝေကျိုးနပ်ပြီဟု အခိုင်အမာယုံကြည်လျက်
လွင်ဦးစာပေ (လှည်းတန်း)

LS
809 7000

LAND OF JADE

A Journey from India through
Northern Burma to China

BERTIL LINTNER

Photographs by **Hseng NOUNG Lintner**

ကျောက်စိမ်းမြေ

အိန္ဒိယမှ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းကို ဖြတ်၍
တရုတ်ပြည်သို့ခရီးကြမ်း

နိုင်ဦး

(ဒုတိယအကြိမ် တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေခြင်း)

